

د افغانستان کالنی

کمیټه دولتی طبع و نشر

جمهوری دموکراتیک افغانستان

ریاست نشرات

شماره ۴۷

سال : ۱۳۶۰

د افغانستان کالنی

کمیټه دولتی طبع و نشر

جمهوری دموکراتیک افغانستان

ریاست نشرات

شماره ۴۷

سال : ۱۳۶۰

بېرک کارمل منشی عهومی کهښته مرکزى حزب دموکراتیک خلق افغانستان ورئیس شورای
انقلابی جمهورى دموکراتیک افغانستان .

پیشگفتار

زمان در حرکت است و کاروان شکو همند انقلاب نور
با بر خورداری از نیروی زوال ناپذیر توده‌های زحمت-
کش استوار و توقف ناپذیر پراهریمن نابرابری واستثمار
یورش میبردو بنای ناستوار آنرا بخاک یکسان میسازد .
کار و پیکار که به منظو رسازندگی وطن و نجات انسان
رنجبر و زحمتکش از چنگال فقر ، بدبختی و مرض بادو-
خشمش طلیعه انقلاب به و یژه مرحله نوین و تکاملی آن آغازیدن
گرفت، کنون به امواج خروشان بحری شباهت دارد که
هیچ سکویی را یا رای مقاومت و ایستادگی در برابر آن نیست
وسوگ سرود مرگ ، تیره‌گی وظلمت را به گوش های هنوز
هم بخواب رفته بداند یشان فرو میخواند .

اکنون دیگر برای مردم آزاده و میهن پرست افغا-
نستان آزاد و مستقل امرد فاع و حراست از انقلاب به امر-
دفاع از زندگی و حیات مبدل شده است . در شهر ها، رو-

ستا هاو در همه جای کشور انقلابی مان جمهوری دموکرا-
تيك افغا نستان نعره ها یرسا و پر شور دفاع از و طن
و انقلاب را ميتوان شنيد که از پاكترين دلها بر ميخيزد و
طنين آن در کرا نه های اين مرز وبوم نواز شگر گو شها
و آرام بخش قلبها ست .

تطبيق دگر گونی های شگر ف انقلابی بسود تو ده
های مردم و از جمله ايجاد کميته دولتی طبع و نشر
جمهوری دمو کرا تيك افغانستان به مثابه ارگان مسوول
طباعتی و نشراتی بيانگر آن است که علیر غم تمام دسایس
و جعلیات منابع و معا فل امپريالیستی و ار تجاعی دانش
و فرهنگ و اشاعه اندیشه های نجات بخش و بز رگ
انسانی را باید توقف ناپذ یر گسترش دادو جامعه را با
بزرگترین و عالیتز ین سجایای نيك انسانی آراست .

خوشحالیم آخرین صفحات سالنامه ۱۳۶۰ که فشرده یی از
رویداد ها و بیانگر گو شه هایی از کار نامه های
بزرگ انقلابی است. در حالی بچاپ میرود که
رسالت بز رگ طباعتی و نشراتی به عهده کميته دولتی
طبع و نشر گذا شته شده است . امید واریم محققین
دانشمندان و دست اندر کاران قلم هدیه مارا که سر آغاز
مسوولیت جدید نشراتی ماست و ناگزیر باکم و بیش
نارسایی های طباعتی همراه خواهد بود ، به دیده لطف و
اغماض نگرند. بااحترام

یحیی خوشبین

رئیس نشرات

کميته دولتی طبع و نشر

د افغانستان د انقلابي ژورناليستانو درندي وظيفي دادي چي ژوندي واقعيتونه زموږ د پتمنو خلكو د غوښتنو او آرمانونو سم انعكاس وراندي كړي

د افغانستان د خلكو د دموكراتيك گوند د مركزي كمېټې عمومي منشي ، د انقلابي شورا رئيس او صدراعظم بېرك كارمل ته د ژورناليستانو د اتحاديه د غړي ټيوب لمړي كارت او نښان د اتحاديه درئيس له خوا وړاندي شو ، بېرك كارمل د افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د ژورناليستانو د اتحاديه رئيس او د مركزي شورا د هيات غړي د انقلابي شورا د مقر گلخاني په ماڼۍ كې و منل او له هغوي سره يې په ډيره آزاده او دموكراتيكيه فضا كې خبرې اتري وكړي او وي ويل :

۱۳۶۰.۳.۳۰

لمړۍ د افغان نستان د ژورناليستانو پـــــــ
اتحاديه كې دخپل غړي ټيوب له امله قدر داني
خرگند ه كړم . واقعيت دادي چي د افغان نستان
اوسني خلك او ټولنيز شرايط پروني خلك
او شرايط ندې ددې مو ضوع درك يوه هغه
مهمه مسئله ده چي بايد د افغان نستان د ژورنالـــــــ
ليستانو ډله ياد هيواد د مطبوعاتو خلك چي
ډله ييزو اطلاعاتو درسو لو مسئوليت په غاړه
لري دغه كار ته زيات متوجه وي او خپلي دقيقې
خلاقي او فعالې وظيفې په اوسنيو شرايطو او
حالاتو كې سر ته ورسوي د ژور له انقلاب څخه

دمخه د افغان نستان د خلكو د پوهې او درك سطحه
په يوه ټاكلي حد كې وه چي ليكوالو او ژورنالـــــــ
ليستانو د تير زاپه رژيم او سيستم له مخي
له خلكو سره په كلمو او الفا ظولو بې كوكي
او خلك يې غولول خونې د افغان نستان خلك
د پوهې خاوندان دي هره كلمه هره جمله او هره
ټوټه چي له راډيو ، تلويزيون ، ورځپاڼو او
جريدو څخه خپر يږي د خلكو ژور پام ځان ته
را اړوي .

نن د افغان نستان د انقلابي ژور ناليستانو درندي
وظيفي دادي چي ژوندي واقعيتونه زموږ د پتمنو

جېبه جوړې پړی چی په هغی کی کار گران، بزگران ، کسبگر ، رو ښان فکران، روحانیون سوداگر او ملی پانگه وال په پراخه توگه برخه اخلی. دلته د ژورنالستانو وظیفه ده چی د گوند او دولت له کرنلاری سره سم د ټولنی د ټولو قشرونو احساس ، غو ښتنی اوسم او ناسم تمایلات تشخیص کړی او په خپله واقعی بڼه یی وپاندی کړی .

په او سنیو شرایطو او حالاتو کی دیو ژورنا لیست انقلابی وظیفه داده چی نه یوازی یو لیکوال بلکی یو ستړی سیاستمدار او یو ښه ټولنپوه اوسی ، که موږ خپله ټولنه سمه درک نه کړو او په ژوره توگه یی تشخیص نه کړای شونو په هغه وخت کی به دسترو اشتباه گانو سبب شو .

هر ژورنالیست باید دخپلی ټولنی یو ټولنپوه او کاشف اوسی اود نشراتی او اطلاعاتی ارگانونو په وسیله خلکو ته په اصولی لوری لارښوونه وکړی ، او د ازموږ د ژورنالستانو وظیفه ده چی په ټول قوت او نوښتونو سره او په ټول خلاقیات اوبه باوجدانه کار له وطن خلکو ، گوند او دولت سره په مینی خپلی انقلابی او وطنپالی وظیفی په ډیره ښه توگه سر ته ورسوی .

خلکو د غوښتنو او آرما نونو سم انعکاس وپاندی کړی او باید دخپلی ټولنی د حقایقو بیا نوو نکي اوسی او د ژورناتلاب لوړ آرما نونه او د افغا نستان دخلک دمو کراتیک گوند انسانی هدفونه په پتمنه توگه خپلو خلکو ته ورسوی. په اوسینو شرایطو کی چی د امریکا امپریالیزم او د چین شوو نیزم د سیمی د ارتجاع په همکاری د انقلابی افغانستان پرضد نا اعلام شوی جگړه پیل کړی او زموږ د انقلاب پرضد یی یو تبلیغاتی او پرو پاغندی جنگ پیل کړی زموږ د ژورنالستانو وظیفی دی چی د مبارزی په تا وده سنگر کی ټوپک په اوږه واخلي او په زړ ورتیا اوله ویری پرته خپلی ژورنالیستی وظیفی سر ته ورسوی او هم دښمنان وځپی د دښمنانو زهر جن بی اساسه اوله شیطانان ډک تبلیغات په خلاقیات نو ښت او قوی دلیل سره فلج او شنل کړی او د گوند او انقلابی دولت ارمانونه او مرام دهغه په سمو او اصولی لارو چارو سره د حالاتو او احوالونو او شرایطو د حکم له مخی دخلکو په منځ کی تبلیغ او خپاره کړی .

نن موږ دملی او دمو کراتیک انقلاب په پړاو کی زموږ انقلابی وظیفی مشخصی دی په نژدی را تلونکی وخت کی به پراخه پلارو طنه ملی

بیانیه برك كارل مناسبت عيد سعید فطر

بیانیه ببرك كارل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان بمناسبت عيد سعید فطر که از رادیو و تلویزیون جمهوری دمو کراتیک افغانستان ایراد کردند :

۱۳۶۰ ۱۰ ۱۳۶۰

خواهران و برادران هموطن !
مردم زحمتکش مسلمان و شرافتمند کشور عزیز جمهوری دمو کراتیک افغانستان !
نمایندگی از کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان و از جانب شخص خود به مناسبت حلول عيد سعید فطر بشما مردم نجیب ، متدین و زحمتکش افغانستان انقلابی و تمام خلقهای برادر کشور های اسلامی مراتب بهترین تبریکات ، تهنیت ها و تمنیات نیک را تقدیم داشته سعادت ، بهروزی ، ترقی وطن مدارج هرچه بلندتر ترقی و شگوفانی اجتماعی شما مردم آزاده و غیور افغانستان و تمام مردمان مسلمان جهان را آرزو میکنم .
هموطنان نجیب و زحمتکش !
امسال مسلمانان زحمتکش کشور ما عيد سعید فطر را باز هم در شرایطی بر گزار میکنند که فرزندان قهرمان شان بدفاع از انقلاب شکوهمند تور و دست آورد های آن بدفاع از آزادی و سر بلندی وطن و مردم در مبارزه علیه باندهای را هزن و ترور یست از خود قهرمانپها ، پایمردی ها و فداکار یهای بی نظیر نشان می دهند اجازه دهید تادرین لحظات به روان پاک همه شهدای راه دفاع از آرمانهای مقدس انقلاب ، همه پاسداران منافع زحمتکشان که در نبرد قهرمانانه علیه امپریالیزم ، هژمونیزم و ارتجاع جانهای پاک خود را قربان ساخته اند درود فراوان نثار نمایم . امسال باز هم مردم زحمتکش و متدین ما فریضة اسلامی ماه مبارک رمضان را در شرایط مداخله نیرو های شیطان ارتجاع و امپریالیزم و نو کران فروخته شده آنها بجا آورده و از شرف ناموس و حیثیت وطن قهرمان و انقلابی خود در برابر همه توطئه

ها، دسايس و دهشت افگني هاي نيروي هاي
سياه و تاريخ زده ، دشمنان صلح ، آزادي ،
برادري ، برابري ، ترقی و عدالت اجتماعي دفاع
نمودند و يکبار ديگر تصميم شکست ناپذير
خود را برای اعمار جامعه نوين وعادلا نه به اثبات
رسانيدند .

ودست آورد هاي آن مورد تقدير دايمي حزب
مردم و دولت انقلابي ماست .
هموطنان شرافتمند !
علي الرغم مداخلات بي شرمانه نيرو هاي
امپرياليستي هژمونيستي باز هم وضع کشور
در نتيجه گامهاي استوار و متين حزب ودولت

بيرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي ح.د.خ.ا. و رئيس شوراي انقلابي ج.د.ا هنگام
ايراد بيانۀ تلويزيوني شان به مناسبت حلول عيد سعيد فطر .

نقش قواي مسلح قهرمان ، خاندوي وديگر
ارگانهاي امنيتي ، مدافعین انقلاب و سپاهيان
انقلاب در امر سرکوبي دشمنان آزادي ، شرف
و نيکبختي مردم نجيب ماودر راه دفاع از انقلاب

انقلابي شما از جهات و جنبه هاي گوناگون
روز تاروز بهبود قابل ملاحظه مييابد . باتشکيل
جبهۀ ملي پدروطن مردم زحمتکش کشور صفوف
خودرا بدور حزب دموکراتيک خلق افغانستان

هاو مسجد را آتش میزنند اعمال جنایتکارانه انسان کشی و مسلمان کشی را دوام می دهند، صلح و آرامش و نظم اجتماعی رادر کشور برهم میزنند وبالاخره تلاش میورزند عید خانواده های مومن و زحمتکش مارابه ماتم تبدیل نمایند اخطار داده میشود که دولت نیرو و توان کافی در اختیار دارد و بنابر مسوولیت ملی و تاریخی خود باتهام قدرت آنانی را که دشمنان و طن و مردم اندواله و وسیله ارتجاع و امپریالیزم باقی میمانند و بمشابه اقلیت ناچیز در برابر توده های عظیم مردم زحمتکش و مسلمان ما قرار میگیرند براساس قانون انقلابی بی امان سر کوب و محو خواهد نمود .

مایقین کامل داریم که مردم نجیب وزحمتکش افغانستان این موقف دولت انقلابی خود را کاملاً درک نموده و هرچه بیشتر درراه تحکیم صلح وامنیت پایدار در کشور سعی و همکاری خواهند کرد ، مادر مبارزه عادلانه خویش علیه ارتجاع و امپریالیزم تنها نیستیم ، همبستگی انتر ناسیو نالیستی و پشتیبانی قاطع همه نیرو های صلح دوست و مترقی جهان ، کشور های سو سیالیستی و در راس اتحاد شوروی بزرگ را با خود داریم .

تحکیم دوستی ، همکاری و همبستگی بین المللی میان جمهوری دموکراتیک افغانستان واتحاد شوروی به نفع مردمان هر دو کشور به نفع دفاع از استقلال و آزادی و امنیت کشور ما وبه نفع تحکیم صلح در منطقه و امنیت بین المللی میباشد .

هموطنان شریف ومتدین !

در روز های ماه مبارک رمضان مایکبار دیگر شاهد جنایات عظیم نیرو های صهیونیستی و

هر چه فشرده تر ساخته و در راه انجام وظایف انسانی واسلامی خویش یعنی اعمار افغانستان نیرو مند ، آباد ، مترقی ، مستقل وشگوفان باجدیت وتلاش خستگی ناپذیر به پیش میروند در نتیجه تصویب فرمان مورخه (۲۸ جوزای ۱۳۶۰) هیات رئیسه شورای انقلابی مبنی بر عفو عمومی هموطنانیکه فریب تبلیغات دشمن را خورده ودر سنگر ضدیت با انقلاب و مردم قرار گرفته بودند و اکنون باندامت وپشیمانی به اشتباه خویش پی برده و به مقامات دولتی روی می آورند ، فضای اعتماد و همکاری در کشور تقویت یافته و هر روز تعدادی ازین هموطنان برای همیشه با اجران فروخته شده ارتجاع وامپریالیزم قطع رابطه می کنند وبه صفوف مردم و انقلاب می پیوندند ، ولی باید به صراحت اعلام داشت که فرمان عفو دایمی نبوده ، بلکه بر عکس برای مدت زمان معین جاری است ، این فرمان برای آن صادر شد که برای افراد فریب خورده امکان ویک مدت زمان معین جهت تصحیح اشتباهات شان داده شود البته این فرصت کوتاهی خواهد بود ، مایکبار دیگر از هموطنانیکه فریب تبلیغات زهر آگین ارتجاع، امپریالیزم وهژمونیزم را خورده یاترک وطن نموده و یاد در سنگر دشمنان انقلاب قرار گرفته اند ، دعوت می نمایم که ازین فرصت کوتاه و اقدام انسانی و اسلامی دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان استفاده نموده وبه آغوش گرم خانواده هاو بکار و زحمتکشی شرافتمندانه باز گردند ، در غیر آن به کسانیکه بنا بردستور دشمنان به قتل وکشتار ادامه میدهند، ماموران دولت، افراد وطنپرست ، اطفال ، پیر مردان وبیر زنان مارا میکشند . مکاتب ، شفاخانه

بی ثبات ساختن اوضاع بین المللی تشدید مسابقات تسلیحاتی و گسترش جنون نظامیگری راتعقیب مینمایند .

امپریالیزم ایالات متحده امریکا مخصوصاً تلاش تباد لوی را برای متشنج ساختن وضع در منطقه خلیج و بحر هند و بهره گیری ازین وضع بسودپلان های جنگ طلبانه خود بخرچ میدهد .

ولی پیشنهاد های واقعینه اتحاد شوروی که درکنگره بیست و ششم حزب آن ارائه گردید یگانه راه قابل اعتماد برای تقویت امنیت بین المللی محو تهدید جنگ و رسیدن به صلح واز جمله برای عادی شدن اوضاع در منطقه خلیج میباشد . درین ارتباط پیشنهاد های اتحاد شوروی و جمهوری دموکراتیک افغانستان برای حل اوضاع اطراف افغانستان اساس خوبی است ولی درراه عملی شدن آنها در نتیجه مداخله یکعده کشور های امپریالیستی نیرو های هژمونستی و متحدین آنها موانع ایجاد میگردد .

مایقین کامل داریم که نیروهای صلح دوست جهان بانیروی عظیم مادی ومعنوی خویش قادراند پلانها و تلاشهای جنگ افرو زانه و توسعه طلبانه محافل امپریالیستی و ا ر تجاع منطقه را نقش برآب سازند .

دراخیر یکبار دیگر این ایام فرخنده را به همه مردم آزاده ، غیور و سربلند افغانستان انقلابی ، برادران پشتون و بلوچ و کافه مسلمانان زحماتش جهان از جمله خلقهای برادر کشور های همسایه ایران و پاکستان تبریک گفته سعادت ، صلح خوشبختی و سر فرازی همیشگی و خوشی ، سرور و نشاط شانرا درین روز های عید فطر آرزو میکنم .

امپریالیستی علیه خلقهای عرب فلسطین و لبنان بودیم ، اسرائیل متجاوز که در تبانی باسادات خاین به اشغال سر زمینهای عربی ادامه میدهد با اقدامات جدید تجاوز کارانه و غیر انسانی علیه فلسطینی های بی گناه و مردم لبنان دست زد و یکبار دیگر چهره کثیف خود و حامیان امریکایی خویشرا برملا ساخت .

مایقین کامل داریم که مبارزات خلق عرب فلسطین و خلق لبنان و سایر خلقهای عرب علیه ارتجاع عربی ، صهیونیزم تجاوز - کارو امپریالیزم جهانخواه امریکا به پیروزی قطعی خواهد رسید .

باکمال تاسف باید یاد آور شد که جنگ برادر کشی و پیروده بین دو کشور مسلمان و همسایه یعنی ایران و عراق هنوز هم دوام دارد ، ما کاملاً عقیده داریم که این جنگ نه به نفع توده های مردم عراق و نه به نفع مردم ایران میباشد ، تنها صهیونیزم ، هژمونیزم و امپریا - لیزم و در راس امپریالیزم امریکا ازین جنگ سود خواهد برد چنانکه تاکنون همینطور است .

امپریالیزم تلاش دارد منطقه خلیج را بهیث قانون خطر ناک و دایمی تشنج و جنگ افروزی حفظ کند و حاکمان نظامی پاکستان را به ژاندارم جدید منطقه و منبع تهدید دایمی برای همسایگان صلح دوست آن کشور مبدل سازد تا منافع آزمندانه و تسلط جابرانه خود را بالای خلقهای منطقه تحمیل نماید .

اوضاع فعلی بین المللی در نتیجه اعمال ماجراجویانه و جنگ طلبانه حلقه های امپریا - لیستی در راس امپریا لیزم امریکا در تبانی با هژمونیزم چین تا حدود زیادی متشنج گردیده است ، این حلقه ها سیاست تخریب دینانیت

- یووالی او پیوستون زموږ د پیاوړتیا او قدرت محوري

د افغانستان د خلک د دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس بېرک کارمل دوسله وال پوځ د بیلویلو قطعو هغه شمیر قوماندانانو او سیاسي آمرینو ته د میراني او خدمت نښانونه او مډالونه چې د میراني او قهرمانی او د هیواد او انقلاب د ساتنې په لاره کې د ښو خدمتونو له امله د هغو په اخیستلو بریالی شوی هغوی ته ورکړل او هغوی ته یې وویل :

۱۳۶۰ ر ۲۵

د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا د وزیرانو د شورا له خوا او په خپله د ځان له خوا د دوسله وال پوځ د قهرمانو افسرانو او سرتیرو د حماسه جوړونکو سر نښتونو، قریبانو او بې ساری او زیاتو کوښښونو له امله خپلې ژورې مننې او کورودانې څرګندې کړم . یوځل بیا یې د هیواد په اوسنیو حالاتو او احوال کې زموږ د قهرمان اردو د میرنیو قوماندانانو او مشرانو په درندو او مسئولیت نه ډکو وظيفو د هغوی په تاریخي مسئولیتونو ټینګار کوم .

ملګرو ! ستر جهاد او مقدسه جګړه زموږ د هر وګړي له و جدان څخه پیل کیږي — و ګړنیز او د کارګري طبقې په ایديالوژي سمبال اردو په د افغانستان د راتلونکو نسلونو ویاړلی،

پر تمین او آزاد هیواد افغانستان د نیکمرغی او هوسایي ضامن دی .

ملګرو ! یو والی او پیوستون زموږ د پیاوړتیا او قدرت محور دی کله چې یووالی له پوځي آگاهانه د سپلین سره یو ځای شي له ګوندي لیکو ، ټولنیزو سازمانونو، امنیتي پوځ او زموږ د زیار ایستونکو خلکو له پراخو پرمخو سره دوسله وال پوځ د لیکو یووالی او د عمل وحدت کولی شي ، په ډیر لږ وخت کې د انقلاب د دښمنانو ټولې ځانګړنې دسیسې او توپیر له مینځه یوسي او ګران افغانستان د ودانۍ او سمسورتیا په لور پرمخ یوسي .

دوسله وال پوځ اتلو قوماندانانو او افسرانو پوره باور لري چې د امریکا خلک به په هغه هیواد کې د امریکا امپریالیزم له مینځه یوسي،

دچين خلك په دهغه هيواد هژمونيزم له مينځه
يوسي او دپاكستان خلك به دهغه هيوادپوځي
چوله رژيم راوپرزوي .

زمونږ وظيفه ده چي په افغانستان كي اوبه
خپل كور او مقدسه خاوره كي دامپريا ليزم ،
هژمونيزم او ارتجاع لاس وهني تو طئي او
دسيسې په ماتي محكومې كړو .

هيله لرم تاسي دافغانستان د وسله وال
پوځ قهرمانان د زپورو او مېړنيو انقلابيونو
په ټينگه دافغانستان دخلكو دهيلو ، آرزوگانو
مبارزه وكړي .

د.ا.خ.د. گوند دمركزي كميتي عمومي منشي او دافغانستان د د.ج. د انقلابي شورا رئيس
بېركارمل دوسله وال پوځ د يوه افسر په ټيټر د مډال د خپرولو په وخت كي .

انقلاب، شکست ناپذیر است و موقتاً برپیش میرود

بیانیه اساسی که توسط بزرگ کار مل مشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در جلسه فعالین حزبی قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان ایراد گردید :
۱۳۶۰ ر ۲۵

رفقای عزیز !

حوادثیکه بعد از انقلاب ثور گذشته است صحت و درستی مشی را که توسط پلینوم های کمیته مرکزی ح. د. خ. افغانستان تدوین شده به اثبات رسانیده است . زحمتکشان کشور ما با وجود مشکلات فراوان تحت رهبری پیش آهنگ رزمنده خویش ح. د. خ. افغانستان در اعمار زندگی نوین به پیروزی های انکار نا پذیر نایل گردیده اند .

اقتصاد ملی کشور به صورت عموم مطابق به مشی که توسط کمیته مرکزی ح. د. خ. افغانستان در جهت رفع عقب ماندگی اقتصادی ثبات و تحکیم سکتور دولتی و بهبود سطح زندگی مردم تدوین شده بود انکشاف و تکامل میابد .

تدابیر در زمینه تشویق و رشد تولید، ارتقاء عواید زحمتکشان و تدوین سیستم واحد شاخص های پلان شده اتخاذ گردیده است .

بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح. د. خ. افغانستان ملاقات امروزی را با فعالین حزبی قوای مسلح ج. د. افغانستان خاد و خاندنوی رهبری حزبی و نظامی ولایات ، زونها و گروپهای دفاع از انقلاب نهایت مهم و حیاتی میداند .

دراوضاع واحوال کنونی کشور عمده ترین و حیاتی ترین و اساسی ترین وظیفه کمیته مرکزی ح. د. خ. ا، شورای انقلابی ج. د. افغانستان تمام ارگانهای حزبی دولتی و نظامی عبارتست از دفاع مسلحانه از دست آوردهای انقلاب ثور شکست کامل عناصر ضد انقلاب داخلی و خارجی و فراهم آوری شرایط صلح آمیز برای کار سازنده مردم قهرمان افغانستان !

برای تحقق این امر بسیج تمام نیرو ها در جهت سرکوبی نهایی دشمنان جمهوری دموکراتیک افغانستان از اهم مسایل است .

تحکیم بازهم بیشتر همبستگی تمام اقشار جامعه ما صورت گرفته پایه اجتماعی انقلاب بسط و توسعه میابد . در کشور جبهه ملی پدر وطن به مثابه معتبر ترین سازمان توده بی و سیاسی که ملیونها وطنپرست را در جهت اشتراک در اعمار افغانستان نوین متحد میسازد تاسیس گردید . تاسیس جبهه ملی پدروطن یکی از شواهد دیگر نقش بر آب ساختن تلاشهای دشمنان برای تحمیل نظامهای منفور سابق از طریق توسل به اسلحه ، ترور و زورگوئی بالای مردم میباشد اکثریت جمعیت کشور و بخصوص طبقه کارگر ، دهقانان ، پیشه‌وران و دیگر اقشار زحمتکشان تحولات اجتماعی و اقتصادی را که در کشور صورت گرفته حمایت و پشتیبانی می نمایند اعتبار و حیثیت جمهوری دموکراتیک افغانستان در عرصه بین المللی رشد می یابد .

موفقیت های مهم در ساحة نظامی نیز رونما گردیده قوای مسلح ج.د.افغانستان اذ دست آورد های انقلاب ثور به نحو شایسته یی دفاع می نمایند . پرسونل قوای مسلح در مبارزه سر سخته علیه دشمنان مردم زحمتکش ما قهرمانی ها واز خود گذری ها را تبارز داده صدها افسر خورد ضابط و سرباز ار دو و خاندنوی به اخذ نشان ها و مدالهای دولتی مفتخر گردیده اند و میگردند .

در نتیجه تدابیر نظامی که در جریان یکسال بعد از پلینوم سوم کمیته مرکزی ج.د.خ .

افغانستان اتخاذ شده است انسیاتیف ستراتیژ- یکی کاملاً بدست حکومت و قوای مسلح کشور انتقال یافته است با ند های بزرگ ضد انقلاب سر کوب گردیده بقا یی آنها در چوکات گروپهای خورد و کوچک پراکنده شده قسماً در بین اهالی منحل گردیده اند .

خاد و خاندنوی در مبارزه علیه عناصر ضد انقلاب نقش بزرگی ایفا نموده و فعالیت آنها هدفمند تر گردیده است کار گنان خاد و پرسونل خاندنوی روز بروز محلات عناصر ضد انقلاب را کشف نموده مردانگی ، شهامت و صداقت به امر حزب و انقلاب از خود نشان میدهند . انکشاف و تکامل اوضاع در افغا- نستان بصورت مقنع نشان میدهد که مردم ما ثابت قدم وبدون انحراف زندگی نوین را اعمار مینمایند . آنچه در ساحت سیاسی ، اقتصادی ، اجتماعی ، کلتوری و دیگر رشته های زندگی انجام یافته و یا میابد جوابگوی منافع اساسی زحمتکشان کشور میباشد ماراه تکامل خود را از بین بردن سیستم فرتوت فیودالی ، راه اعمار جامعه عادلانه نوین راه انقلاب ثور را انتخاب نموده ایم وبی هراس وبی امان دراین راه شریفانه و انسانی به پیش میرویم .

هیچ نیرویی در جهان هیچ فتنه و توطئه دای امپریالیستی و هژمونیستی، هیچ افتضاح نهمت و پروپاگندهای امپریالیستی ما را از - ین راه منحرف ساخته نمیتواند . ما در مبارزه

برابر انقلاب ثور ادامه میدهند و دخالت‌های آشکار آنها در امور کشور را قطع نگردیده‌و این نیرو های سیاه جنگ پلید را برضد ما براه انداخته و باندهای ضد انقلاب را تر بیه و مسلح نموده و به کشور ما صادر میکنند .

اجیران واشنگتن و پیغن به کشتار صدها انسان دست زده و به سو ختاندن مساکن، مکاتب ، حاصلات و ربودن مواشی دوام میدهند . از سلاح هائیکه برای رهز نان داده شده برضد شاگردان ، زنان، پیر مردان و اطفال استفاده مینمایند .

دشمن در پهلوی اعمال رهزنانه خویش پرو پاگند زهرا گین ضد انقلابی را به پیش میبرد و با استفاده سوء از ناسیونالیزم ارتجاعی فیودالی گوشش میکند تا دوستی افغان -

شوروی را بدنام ساخته و اعتماد مردم و منسوبین عسکری را نسبت به ح . د . خ . افغا- نستان و حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان از بین برده و شرایط ترس و بی اعتمادی را در کشور ایجاد نماید .

بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح ، د ، خ . افغا نستان ارتقای نقش نفوذ حزب رادر حل و فصل مسایل نظامی بالا بردن سطح رهبری حزبی در تمام پروسه مبارزه علیه ضد انقلاب گام نخستین جهت نابودی دشمنان انقلاب ثور ارزیابی میکند . مسایل بنیادی تکامل اردو خاندنوی از گما نهایی امنیتی و فعالیت آنها در جهت برقراری نظم انقلابی در کشور در آینده نیز باید مطابق

عادلانه خویش پیوسته همبستگی دوستان مطمئن و وفادار و از همه اولتر دوست بزرگ و حقیقی ما اتحاد شوروی را احساس کرده و میکنیم .

ملاقات اخیر اینجانب باریق ل . ا . بریژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست

اتحاد شوروی صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی و دوست بزرگ مردم افغانستان مثال گویای دوستی خلل ناپذیر افغان شوروی میباشد .

امروز ما یکبار دیگر سپاس عمیق خود را به مردم قهرمان شوروی به پاس کمک های برادرانه

انتر ناسیونالیستی که در لحظات مشکل و حساس تاریخ ما لحظاتی که مسئله مرگ و زندگی انقلاب و وطن ما لحظاتی که مسئله عقیم ساختن توطئه ها و مفکوره های چنانیکاران امریالیزم امریکا و متحدین چینی آن مطرح میباشد به عمل می آید ابراز میداریم .

نیرو های وطنپرست افغا نستان و همه کسانی که استقلال و آزادی کشور را گرامی میدانند هرگز این کمک های برادرانه را فراموش نخواهند کرد .

انقلاب ماشکست ناپذیر است و مو فقانه به پیش میرود . ولی باید به صراحت گفت که مبارزات قهرمانانه مردم افغانستان بخاطر اعمار زندگی نوین در شرایط دشواری ادامه دارد ، امریالیزم جهانی در راس ایالات متحده امریکا نیرو های هژمونیکست و ارتجاعی که از موفقیت های مردم ما خشمگین گردیده اند کمافی السابق به فعالیت های تجاوز گرانه و وحشیانه خود در

به سياست حزب و پر پايه اسناد مرامې رهنمود ها و دساتير آن حل و فصل گردد . تو چه خاص به تكامل تمام حلقه هاى سازمان نظامي انكشاف اردو ، څارنلوى ، خاد انتخاب و تعيين كادرها ، ار تقاى شعور و بيدارى انقلابي آنها هم آهنگ سا ختن فعاليت سريع تمام ساز- مانهاى دولتي اجتماعي و نظامي جهت شكستادن مقاومت دشمنان طبقاتي ما معطوف گردد .

بيروى سياسي كمېته مر كزى ح.د.خ.۱ مبارزه پيگير را بغاظر و حلت اصولي ارگانيك و كامل صفوف حزب جهت حل و فصل موثر مسايل اصولي مبارزه عليه عنا صر ضد انقلاب مو موضوع حياتي ميدانند .

تامين و حلت حزبي مشي اساسي فعاليت تمام ارگانهاى حزبي و اساس انكشاف موفقانه دولت و تمام حيات اجتماعي را تشكيل ميدهد يكبار ديگر مي خواهيم خاطر نشان سازيم كه سرنوشت و طن ما و انقلاب ثور به وحدت و كار هم آهنگ شده همه اعضاى ح.د.خ. افغانستان بستگى دارد . فراموشى اين پرنسيپ اساسي يعنى فراموشى اصل تقويه ر و ز افزون و حلت حزب به معنای خيانت به آرمان هاى والای انقلاب می باشد .

كمېته مركزي ح.د.خ. افغانستان مكرراً تقاضا نموده است كه از فركسيونبازى وگروپ بندى درسازمان هاى حزبي بصورت قاطعانه جلو- گيرى بعمل آيد ومخالفين وحدت د هشت افغانان

وچاه طلبان از عضويت ح.د.خ افغانستان اخراج گردند . در ضمن در بعضى از سازمانهاى حزبي اين خواست هاى حزب مراعات نگريده ويكتعداد از اعضاى ح.د.خ افغانستان بنابر ارتباطات خویش به جناح هاى قبلي از اتهامات متقابل دروغگوئی وافتراء منصرف نگر ديده اند ، لذا وقت آن رسیده است كه فعالين حزبي تمام ارگانهاى حزبي و سياسي بايد از گفتار به كردار پرداخته وقاطعانه از فركسيون بازى وگروپ بندى جلو گيرى نمايند.

رياست عمومى امور سياسي قواى مسلح ج.د. افغانستان ار گانهاى سياسي څارنلوى وقواى امنيتي در استقرار فضاي مسا عد اخلاقي در داخل كلكتيف هاى حزبي ومناسبات رفيقانه بين اعضاى ح.د.خ. افغانستان كه سابقاً به گروپهاى مختلف تعلق داشتند بايد نمونه مثال بوده و مطابق به خواست زمان سازمان هاى حزبي را در جهت تحقق خط مشى حزب مبني بر تحكيم همه جانبه وحدت و فشرده گى صفوف خویش رهبرى نمايند .

بيروى سياسي كمېته مر كزى ح.د.خ - افغانستان به مقصد تو حيد مساعى سازمان هاى حزبي و دولتي تمام نيرو هاى وطنپرست وبسيچ امكانات مادي و معنوي كشور در جهت سرکوبى كامل دشمن ايجاد شوراي دفاع ج.د. افغانستان را ضروري دانست. همچنان شوراي دفاع ايجاد قرار گاه هاى محلي ولايات وولسوالى ها را لازمي ميشمارد .

در صلاحیت شورای دفاع ج.د. افغانستان تحت رهبری بیروی سیاسی تمام قدرت دولتی و رهبری نظامی و اقتصادی داده شده است و شورای مذکور فعالیت تمام موسسات دولتی و نظامی ساز مانهای حزبی صنفی و جوانان را در جهت دفاع از دست آورد های انقلاب نور منسجم خواهد کرد .
رفقاء !

دفاع مطمئن از انقلاب همچنان با تقویت و تحکیم هر چه بیشتر اردو ارتباط دارد . قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان است که در ثبات او ضاع در کشور نقش عمده را بازی نموده و تکیه گاه مستحکم حزب و دولت ج.د. افغانستان در جلو گیری از توطئه های دشمنان و دفاع از دست آوردهای مقدس زحمتکشان کشور می باشد .

تبدیل از دو به اردوی توده ای مدرن تعلیم یافته و دارای قابلیت عالی محاربه ای نیست وظیفه عمده مان باید تو چه خاص به تحکیم ارتباط توده های وسیع زحمتکشان با اردو مبذول گردد و باید هر تبعه کشور مادر وجود اردو دوست و مدافع مطمئن خود را بین خود اردو و مردم ضامن تمام پیروزی های ما بر دشمنان انقلاب می باشد .

رفقا ! اداره سیاسی اردو در سیستم تعلیم و تربیه سیاسی حزبی اعضای اصلی و آزمایشی ج.د.خ. افغانستان ابتکار پر اهمیت از خود نشان داده اند . تقریباً در پنجاه گروپ درسی

اساسات ایدئولوژی علمی مسایل مربوط به دفاع از انقلاب و اعمار جامعه نوین در ج.د. افغانستان تدریس میگردد . هیئت قوماندانی سیاسی قوای مسلح باید بصورت جدی در بهبود امور و پرورش در قطعات و جزو تانهای بزرگ اقدام نماید و توجه اصلی درین ساحه جهت تحکیم همه جانبه وضع مورال سیاسی پرسونل و ارتقای آگاهیه انقلابی در بین منسو بین و نفرت نسبت به دشمنان طبقاتی معطوف گردد .

باید تبلیغ قهرمانی های سربازان، خورده ضابطان و افسران در امر دفاع از انقلاب در امور ایدئولوژیکی سیاسی و پرورشی از دو وسیع تر صورت گیرد .

ما مدالها و نشانها را نافرمان کردیم ، ممکن است که مالب قهرمان ج.د. افغانستان را برای اعطاء به و وطنپرستانی که در مبارزه علیه دشمنان انقلاب از خود شهادت بسیار عالی نشان داده اند تثبیت نهائیم . اتباع کشور ما مخصوصاً جوانان باید قهرمانان ملی وطن - پرستان را شناخته از آنها آموخته و از نمونه های شان در کار و پیکار انقلابی سرمشق بگیرند .

در تربیت نظامی و وطنپرستان جوانان نقش س.د.ج. افغانستان باید ارتقا یابد . قوماندانان ارگانهای سیاسی و ارگانهای محلی حزبی ابتکار ساز مانهای س.د.ج. افغانستان را در جهت تشکیل گروه های داوطلب جوانان همه

چانه حمایت و پشتیبانی نموده واز آ نها مواظبت نمایند .

لازم است یاد آور شویم که دشمن امروز مانند دشمن سال گذشته نیست نابودی باند های بزرگ اشرا در جریان یک سلسله عملیات آنها را مجبور ساخت تا کتیک خود را تغییر داده و به ترور ، خرابکاری ایدیولوژیکی اقتصادی و نظامی بپردازد .

دشمن دست به پرو پاگند های حیل گرانه و مکارانه می زند از احساسات مذهبی مردم سوء استفاده کرده و با تهمت های خصمانه علیه انقلاب ثور عمل میکند رزحیه ضد شوروی را خلق مینماید و دروغهای زیادی را علیه دوست صديق ما اتحاد شوروی می بندد .

حیات روز مره خواستار تقویه کار ایدیو - لوژیکی ما می باشد، لازم است مبارزه تعرضی را علیه پرو پاگند های دشمن به پیش ببریم اهداف ارتجاعی و چهره حقیقی آ نها افشا گردد حقیقت در باره انقلاب ثور و کمک های برادرانه اتحاد شوروی در امر تامین امنیت ج.د. افغانستان عمیقتر و سریعتر تشریح و توضیح گردد .

وظایف تشدید مبارزه علیه عناصر ضد انقلاب و شکست قطعی آنها خواستار ارتقاء بازهم بیشتر فعالیت مثبت ارگان های امنیت و خارتدوی می- باشد ، آنها باید بطور قاطعانه ، شجاعانه و فعالانه عمل کرده و در دفاع از دست آورد های انقلاب بیداری کامل داشته

باشند و به وقت وزمانش پلانش پلانش و اندیشه های عناصر ضد انقلاب را افشاء نمایند .

قوای خارتدوی در عمل باید به حیث قطار های تکمیل شده و معارب حزب تبدیل گردد و با افتخار و ظایف تامین آ رامش و امنیت زحمتکشان را در کشور انجام دهند .

حل مسایل پر مسئولیت مربوط به تشدید مبارزه علیه عناصر ضد انقلاب زیادتیر مربوط به شکل بهتر کار با کادر ها ست پوشیده نیست که سیاست توسط اشخاص در عمل پیاده میگردد . بدین جهت تقویه بعدی کادر های حزبی و دولتی و نظامی شرط قطعی پیاده کردن سیاست نظامی ح.د.خ. افغانستان در عمل می باشد .

ما توانستیم در این ساحه به نتایج معین برسیم ، تا اندازه ای ثبات کادر ها در اردو و خارتدوی صورت گرفته است مهارت مسلکی و سیاسی آنها ارتقاء یافته است پروسه تکمیل افسران وفا دار به و وظایف انقلابی در قوای مسلح به پایان میرسد .

بیروی سیاسی کمیته مرکزی ، ارگانهای حزبی و دولتی ریاست های وزارت خانه ها و دوایر را موظف می سازد تا بطور قاطعانه خط مشی اصولی را در مسایل مربوط به کادرها تطبیق نمایند یعنی کادر های حزبی ، دولتی و نظامی را نظر به خصوصیات سیاسی کارهای عملی و وفا داری شان به انقلاب ثور و قابلیت ساز مان دادن مبارزه اکتیف علیه دشمنان طبقاتی مورد ارزیابی قرار دهند. در شرایط

نظامی تو چه اصلی ارگانه‌های حزبی و دولتی باید در جهت مسئله تعلیم و تربیه و پرورش کادر های افسران آزموده سیاسی پیکار جو ولایتی جدی و فعال وو فا دار به امر انقلاب وحدت حزب ، اصولیت و دولت معطوف گردد .

کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان و دولت انقلابی مواظبت دایمی نسبت به کادر های افسران درجهت بهبود وضع مادی و معنوی و شرایط زندگی وار تقای آموزش و پرورش شان در فضای و فاداری به آرمانهای انقلاب نور نشان داده و میدهد. در پهلوی آن حزب و دولت از وزارت دفاع ملی ستر درستیز و ریاست عمومی امور سیاسی بلند بردن حس مسوولیت کادر های افسران را در تطبیق وظایف محوله شان در حل و فصل مسائل مشخص مربوط به تحکیم قابلیت محاربوی قطعات و جز و تامهای بزرگ می طلبد .

لازم است مبارزه قطعی و بدون سازش علیه سستی و سهل انگاری در مقابل و ظایف محاربوی مبارزه علیه میتود کار داخل اطاق و کاغذ پرانی صورت گیرد سعی شود تا هر افسر و هر قوماندان هر کار کن سیاسی باید وضع حقیقی امور را در قطعات و جز و تامها بداند. همیشه در بین کتله های سربازان بوده به مادونان عطف تو چه نموده طبیعت و حالت شانرا مطالعه نموده وانسیاتیف آنها را در امر دفاع از انقلاب و نابودی دشمنان طبقاتی انکشاف دهد .

تمام کار ها هنگامی مو فقت بار می آورد که ما کتله های وسیع زحمتکشان را بخاطر مبارزه علیه دشمنان بسیج نماییم . امارسیندن به این مقصد لازم است که کارسیاسی در میان توده ها و بالخاصه در میان دهقانان بصورت فوق العاده تقویه گردد . به همین اساس مرکز نقل تمام امور حزبی وسازماندهی حزب باید به و لسوالی ها ، علاقه داریها ، قراء ، دهات و مناطق قبیلوی انتقال یابد . ما باید در مقابل خود وظیفه قرار بدیم که هر قریه و هرده به دژ و قلعه غیر قابل تصرف برای دشمنان تبدیل گردد به همین مقصد باید بطور سریع و بدون وقفه به تاسیس سازمان های دفاع از انقلاب در محلات مسکونی و در موسسات و به تشکیل سیستم دفاع خود بخود منطقوی بیر دازیم و قرارگاه های هم آهنگ کنندهای ولایتی وو لسوالی باید نقش مهم را ایفا نماید ووظیفه اصلی آنها عبارت از تأمین تشریک مساعی دایمی با کمیته های حزبی ارگانه های قدرت د و لتی جز و تامهای خاندنوی ، خاد و گروه های دفاع از انقلاب جهت کشف و ازبین بردن مستقلانه گروپهای تخریب کاران و ر هزان می باشد .

در آن مناطقی که از وجود اشرا ر پاک گردیده است باید طور پیگیر و ظایف مربوط به اصلاحات ارضی و آبیاری حل و فصل گردد و به تطبیق عملی مصوبه کمیته مرکزی وشورای و زیران ج.د.افغانستان درمورد ادامه

اصلاحات ارضی و تقسیم بندی جدیدو عادلانه زمین و سهمیه آب به دهقانان اقدام بعمل آید .

در جریان پیشبرد اصلاحات ارضی در قدم اول ز میثا به فامیل های منسوبین از دو و خاندنوی داده شود ، مهم است که تماموزارت خانه ها و دوایر کمیته های و لایتی و ولسوالی وار گانهای دو لتی دربین مردم نفوذ کرده و مواظبت تأمین مواد ضرورت ۱ و لیه برای اهالی باشند . لازم است کار با اقوام بهتر و بهتر شود . به عنعنات و رسم و رواج های قومى احترام زیادتى بعمل آید اشکال و میتود های پیشبرد کار سیاسى در بین اقوام وسیعتر انکشاف یابد و بدین مقصد بطور وسیع از جرگه های قومى در محلات استفاده گردد .

لازم است به شکل اساسى کار حزبی و سیاسى جهت تحکیم ارتباط د.خ. افغانستان باتوده های مردم بهتر ساخته شود باید بصورت قابل ملاحظه فعالیت گروپهای تبلیغ و ترویج در میان مردم بخصوص از طریق ارتباط با ملایان ، قریه داران وریش سفیدان ومشران قبایل بسط و توسعه داده شود .

رفقا ! بالاخره بیروى سیاسى کمیته مرکزی به ساز مانهای اجتماعى وتوده ای که بیانگر منافع تمام طبقات واقشار و طنپرست افغانستان محسوب میگردند و نقش بزرگی را در مبارزه علیه باند های مزدور ایفا میکنند ، اهمیت بزرگ قائل است . در کشور ساز مانهای

سیاسى ، اجتماعى وتوده ای تأسیس شده است تأسیس جبهه ملی پدروطن که دران تحت رهبرى ح.د.خ. افغانستان تمام نیروهای مرفقی جامعه ما جهت اعمار حیات نوین و دفاع از دست آورد های مردم متحد شده اند پدیده افتخار آمیز در زندگی مردم ماست . در شرایط حملات مسلحانه بلا انقطاع عناصر ضد انقلاب سازمانهای اجتماعى وتوده ای باید متوجه ایجابات و مقتضیات زمان نظامى و حل و فصل آن مسایل سیاسى و نظامى باشد. اتحادیه های صنفى ساز مانهای دموکراتیک جوانان و زنان اتحادیه های روشنفکران مرفقی نباید از مبارزه خستگى ناپذیر جهت دفاع از قدرت مردمى دور باشند باید زیادتى از عنعنات پسندیده خلق ها و قبایل کشور و مقدسات دین اسلام حسن استفا ده کرده در افشاء کسانیکه تحت شعار های دروغین مدا فعین اسلام ماسک به رو میکشند اما در عمل به مقابل اتباع صادق کشور بر علیه اراده و منافع مردم ز حمتکش ما تعرض می نمایند مساعى بخرچ دهند .

حزب در شرایط کنونی و وظیفه مهم سازمان های اجتماعى را در بسیج دهها و صدها هزار زحمتکش به مبارزه آگاهانه علیه باند های جنایتکار در پرورش وطن پرستی جوانان و اتباع کشور می بیند . کار آنها باید ذریعه شعار «همه برای دفاع از انقلاب و محو ضد انقلاب» تعیین گردد .

این وظیفه خصلت اصولی دارد که باید سازمانهای اجتماعی در حدود امکانات خود فعالانه به اردو، خاد و خاندوی در مبارزه علیه دشمنان طبقاتی کمک نمایند. لیکن از این امکانات بصورت کامل استفاده بعمل نیامده است. نقص مهم در این است که فعالیت های سازمان های اجتماعی فقط در شهر کابل و یک عده از شهر های بزرگ مربوط میشود. در ولایات و محلات این کار بطور ضعیف پیشبرده میشود و بالای توده های وسیع زحمتکش کم موثر است. باید این نواقص وضعف در کار سازمان های اجتماعی هر چه زودتر بر طرف گردد.

همچنان در مبارزه عمومی علیه عناصر ضد انقلاب نقش فعال را وسایل اطلاعات جمعی ایفا کند. این وسایل یک سلاح قوی حزب در بسیج توده ها، منسوبین اردو، خاد و خاندوی غرض نابودی باند های اجیران بشمار میرود. قابل یاد آوری است که روز نامه های مرکزی، رادیو و تلویزیون موضوعات نظامی را بخش نموده و کار نامه های قهرمانان منسوبین عسکری را در راه دفاع از انقلاب در معرض نمایش می گذارد.

رفقا !

نکات و نتایج اساسی و فورمول بندی شده که توفیق گردید همه و همه ناشی از تجزیه و

تحلیل اوضاع و احوال و حقایق نظامی و سیاسی در کشور و استقامت های مشخص کار ما جهت امحای قاطع و کامل نیرو های ضد انقلاب می باشد که انعکاس دهنده و نظر بیروی سیاسی حزب ما بشمار میرود.

اجرای وظایف داده شده از طرف حزب جهت تحکیم باز هم بیشتر قوای مسلح، خاندوی و خاد در مورد تشکیل و سازماندهی مبارزه علیه عناصر ضد انقلاب خواستار کار خستگی ناپذیر سازمان های حزبی، دولتی، اجتماعی و سسات نظامی و بسیج همه نیرو های اقتصادی سیاسی کشور می باشد.

بیروی سیاسی کمیته مرکزی و شورای انقلابی ج.د. افغانستان عقیده راسخ دارد که اردوی قهرمان ما، خاندوی و ارگانهای امنیتی دولتی ما تمام نیرو های و طنپرست با احساس مسوولیت های با شرافت و وجدان وطنپرستانه در مقابل انقلاب و مردم آزاده افغانستان، استقلال ملی کشور را حفظ و امنیت وطن خود را تأمین مینماید. این امر جوابگوی منافع عالی و آرمان های دیرینه زحمتکشان ج.د. افغانستان می باشد.

ما یکبار دیگر سپاسگزاری عمیق خود را به کمیته مرکزی ج.لنینی دولت اتحاد شوروی که بادرک عمیق پرابلمهای ما در امر اعمار زندگی نوین دفاع از انقلاب ثور و کمک های همه جانبه

د افغانستان کالنی

- بی غرضانه جهت پیروزی نهائی انقلاب ماسیم
گرفته اند اظهار مینمائیم .
- زنده باد دوستی جاودانه و خلل نا پذیر
افغانستان و اتحاد شوروی .
- زنده باد قوای مسلح قهرمان ما مدافع
پرافتخار دست آورد های انقلاب تور .
- پیروزی کامل ، قاطع و نهائی بر عناصر ضد
انقلاب حتمی است .
- ده و کراتیک خلق افغانستان را هیر و الهام بخش
آن .

د افغانستان خپلواکي سادد او ساند لاس ته ندر اغلي

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې د عمومي منشي اود افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس بېرک کارمل دهغي وينا متن چي د گران هیواد د خپلواکي دیر ته اخیستلو د دوه شپيټمي کاليزي له امله یی له رادیو او تلویزیون څخه وکړه :
۱۳۶۰ ر ۲۸

شاتلونکی توگه دارتجاع ، امپريالیزم او هژمونیزم د بې شر مو تیر یو اولاس و هڅوبه وړاندې و روستي جگړې ته را پاخیږلي دي . د افغانستان خپلواکي په داسي شرایطو کی لاس ته راغله چي د آسیا وچي نوی د بیداري او استعماري ضد جگړې لاره غوره کوله د آسیا د وچي په ځینو هیوادو کی انقلابي پیښوداکتوب . د ستر انقلاب تر مستقیمي اغیزی لاندې د قواوو انډول د خلکو د آزادي اود امپریالیزم د مستعمراتي سیستم د تدریجي ډهي وړی کولو په گټه بدلاوه په دغه راز شرایطو کی د افغانستان هیواد پالونکی د لومړیو مشروطه غو ښتونکو له زورورو مبارزو څخه په الهام سره د لومړي ځل لپاره په آسیا کی د آزادي بیرغ لوړ کړ اود مقدسي جگړې په دغه واک کی د آسیا د وچي د خلکو په تیره بیا د مسلمانانو خلکو د خپلواکي غوښتونکو مبارزو لپاره په سرمشق او نموني بدل شول .

پټمنو هیواد والو ، گرانو خویندو او وروڼو ! سبا موږ د خپل سپیڅلي هیواد د تاریخ یوه ډیره ستره او له شوره ډکه ورځ نمانځو ، اجازه را کړي د افغانستان د خلکو د ستر تاریخي بری یعنی د انگلیس د استعماري امپراتوري له واکمنی څخه د هیواد د خپلواکي د بیرته اخیستلو د دوه شپيټمي کاليزي له امله د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې اود افغانستان د دموکراتیک جمهوري دولت لخوا او په خپله د ځان له خوا تاسی ټولو ته د زړه له کومي مېاوکی ووايم .

موږ د خپل پلرني هیواد د خپلواکي دوه شپيټمه کالیزه په داسي شرایطو کی نمانځو چي زموږ خلک یو ځل بیا له نوی تاریخي آز مایښت سره مخامخ دي نن زموږ د انقلابي وطن آزاد خلک د هیواد د خپلواکي ، ملی حاکمیت اود ځمکي د تمامیت او د خپلو انقلابي ژ غورنده ارزښتونو د دفاع له پاره په زېږوره او نه په

یعنی دهغوی د مبارزی او بر یالیتوب له باورنه په ډکې و ټیټې باندې برید کړیدی .
د افغانستان خپلواکي چی د هیواد دخلکو بچیانو د پاکو وینو په بیه د وطن د بچی غازی امان الله په مشرۍ لاس ته راغله څه موده وروسته زمونږ د هیواد په کورنیو چارو کی د انگریز دامپریالیزم د تو طټو، د سیسو او لاس و هڅو له امله دله منځه تللو له خطر سره مخامخ شوه .

انگریز امپریالیزم دخپلو اجنتانو او کودا - گیانو په مرسته او د هیواد له وروسته پاتی والی او دخرافاتو او تعصباتو په له عامولو څخه په استفادی سره په چل ، غولولو دبی اتفاقی په اچولو او په عوام غولولو سره دخپلو شیطانی تو طټو له امله زمونږ په هیواد کی اله گولی او بی نظمې پیدا کړی او په پای کی یی خپل پیژندل شوی نو کر یعنی مستبد نادر د پاچاهی پرتخت کښیناوه او په عملی توگه یی ز مونږ د هیواد دخپلواکي له نابودی سره مخامخ کړه .
په انگریز پوری تړلو تورو او نجاعی خواکونو د اسلام له مقدس دین څخه په ناروا گټی اخیستنی سره دامانی دولت د ماهیت په باب د خلکو د پرمختو ذهنونه گډوډ کړل او په نتیجه کی یی دهغه په نسبت د ناباوری او دښمنی فضا پیدا کړه .
زمونږ هیواد والوته په یاد دی چی انگریز دامپریالیزم گوډا گیانو لکه لارنس په څه ډول زمونږ د دیندارو رښتینو او پتمن خلکو ترمنځ په خائنه لاسونو لاس پوری کړ .

گرانو هیواد والو !

نن هم ارتجاع او امپریالیزم او د هغوی بی شرمه نو گران او کودا گیان ز مونږ د خلکو

د افغانستان خپلواکي ساده او آسانه لاس ته نده راغلی بلکی د وطن ډیرو ښو بچیانو له آزادی سره په سوزنده مینه او عشق او د وطن له مینی څخه په ډکو زړونو دخون ژوند په له لاسه و ر کولو او دخپلو پا کو وینو په تویولو سره په یوه عادلانه او حماسه جوړوونکی جگړه کی دهغه وخت د یرستر استعماری قدرت له شرم څخه ډکې ماتی ته مجبور کړ او د آسیا په زړه کی یی د آزادی له قدرت نه ډک زنگ وغږ اوه .

زمونږ د لرغونی هیواد قهر مانو او آزادو خلکو دامپریالیستی تیری کوونکو په وړاندی دخپلی خپلواکي ، حاکمیت او ملی ناموس په دفاع سره د آسیا په و چه کی داستعماری واکمنی د سیستم دخپلو په خاطر د مبارزی په لاره کی د یادولو وړ برخه واخیستله .

د افغانستان میرنیو اوزپورو خلکو ز مونږ د هیواد د لرغونی تاریخ په اوږدو کی تل د سترگو د کسی په توگه دخپل هیواد دخپلواکي، ملی حاکمیت اودځمکی د تمامیت دفاع کړی او په دغه مقدسه لاره کی یی د هیڅ ډول قربانی له ورکولو څخه ډډه نده نکړی .

زمونږ دخلکو د آزادی غوښتنی د مبارزو یو دود او دانگلیس دامپریالیستی استعمار پرضد مبارزه کی د هغوی د بریالیتوب رمز د هیواد د ټولو بدلون غوښتونکو ، آزادی غوښتونکو ، انقلابی او هیوادپالو خوا کونو اتحاد او دعمل یووالی دی .

دښمن په هر ډول شرایطو کی په ټکی او ډول ډول ټکمار یو سره د هیواد پالونکو د عمل یووالی

په همدغو پتمنو دودونو باندې په تکیې سره زموږ د خلکو انقلابي مبارزه هغه له شر مه ډک انحراف چې د انقلاب په لاره کې ساز مان ورکړ شوی و پای ته و رسول شو د انقلاب د نوي او بشپړتيايي پړاو بری یوځل بیا یې زموږ خپلواکي او ملي حاکمیت د خاوري تمامیت اوزموږ انقلابي ارزښتونه دله منځه وړلو له خطر نه وژغورل او د ملي خپلواکۍ د ټینګښت او دانساني نوي او سمسوري ټولنې د جوړولو په لاره زموږ د خلکو په وړاندې نوي فصل پرانست ز موږ د خلکو د نیکمرغي او آزادي پخواني دښمنان نن هم دامپریالیزم د بې ننگي او جنايت په ناولي او کره غیږني لمن کې په غورځینو سره غواړي ز موږ هیواد بد مرغي او تباهي کندی او داستعمار او امپریالیزم مرئیتوب ته را کږي .

زموږ د خلکو په وړاندې نااعلام شوي جگړه چې په دوامداره توگه د پاکستان له لاری د امپریالیزم په وسیله په سرکې دامریکا دامپر-یالیزم اودهغه دچينايي انډيوالانو لغواتغذیه کېږي ز موږ دهيواد د خپلواکي اوملي حاکمیت دله منځه وړلو زموږ دویاړلي او لرغوني خاوري له تجزیې او زموږ د خلکو د انقلابي ارزښتونو دله منځه وړلو څخه پرته بل هدف نه تعقیبوي .

زموږ خلک د دوروي په یووالي اود انقلابي عمل په یو والي سره دارتجاع، هژمونیزم او امپر-یالیزم ددغه خائنه تیري په وړاندې راپورته شويدي او د گران هیواد اود انقلاب دارزښتونو دفاع کوي .

موږ دغه په حق اوسخته جگړه کې یوازي نه یو ، لکه څنگه چې ولادیمیر ایلیچ لینن د

د خپلواکي او آزادي ، انقلاب او انقلابي گټو پر خلاف خائنه توپني کوي او بیا هم له هغو پیژندل شویو پرونیو و سلو څخه کار اخلي او زموږ دهيواد د تاریخ د جریان دگر ځولو په غرض پوچ او بې بنیاده هیلي په خپل شیطاني روح سره خپروي خو پدی ندي خبر چې زموږ انقلاب د زماني په حکم اوزموږ د خلکو دارادي په حکم په شانته ځي نن موږ په داسې شرایطو کې ژوند کوو چې د ملي آزادي بغښونکو غور څنگو نو د سولي ار دوگاه د نړيوالي کارگري ستر غور څنگ شته والي دنړۍ د ټولو انقلابي ځواکونو دنه ماتیدونکي او ستر تکیه ځای په توگه په نړۍ کې د آزادي او ملي خپلواکي ، دموکراسۍ او ټولنیزې ترقی د ځواکونو په گټه نه په شا تلونکي بدلون راوستي دي نن موږ پداسې شرایطو کې ژوند کوو چې زموږ د پېړۍ مخکې افکار په پراخ نفوذ سره د خلکو د پر گټو ترمنځ په ستر انقلابي مادي قوت بدل شويدي .

د خپلواکي له اخیستلو نه په وروسته اود سلطنتي او اشرافي ظالمنو او په استعمار پوري د تړلي کورني واکمني په کلونو کې ز موږ د خلکو زېږوري مبارزی هیڅکله سپری نه شوی او پای ته ونه رسیدي زموږ د خلکو د همدغو سختو مبارزو دوام له امله و چې د ثور انقلاب بریالی شو او زموږ دهيواد د رښتیني خپلواکي د تحقق لار پرانستله شوه . د ثور د ملي او دموکراتیک انقلاب په بری سره ز موږ د خلکو د ترقی غوښتونکي مبارزی پراخ او نوی ابعاد پیدا کړل اوزموږ د خلکو سترې پر گټې د انقلاب او دهغه دارزښتونو دساتنې په لور جلب شوي

ختیځ دملتونو او زیار ایستونکو مسلمانانو دستر دوست په مشرۍ د شوروی ځوان جمهوریت لومړی هیوادوو، چی زموږ دهیواد خپلواکی او حاکمیت یی دهغه له ترلاسه کیدو و رو سته سملاسی په رسمیت و پیژاند او زموږ د خلکو په لور یی د دوستی او مرستی لاسی وغزاوله نن هم ستر شوروی اتحاد دامپریالیزم د سیمی د ارتجاع او هژمونیزم د لاس و هنو او تیریو په وړاندی زموږ په عادلانه مبارزه کی له موږ سره مرسته کوی .

شوروی اتحاد د افغانستان دد موکراتیک جمهوریت ددولتی او گوندی قانونی اوواکمنو مقاماتو دغوښتنی په ځواب کی ز موږ دهیواد دتاریخ په پیرو سختو شیبوکی دپه خپل وخت مرستی په ور کولو سره زموږ د خلکو د خپلواکی او ملی حاکمیت د غوڅی دفاع په کارکی ملاتړ کوی او ز موږ له خلکوسره یی دیرستر تاریخی خدمت کړیدی .

که دشوروی اتحاد پر وخت اود وروری مرسته نهوای نن به په غوڅه تو گه دافغانستان د خپلواکی څه پاتی نهوای د پښمان دغه سخت تاریخی واقعیت بل ډول ښی او په دغه برخه کی په پوره بی شرمی سره واقعیت سر چپه ښی خو تاریخ به شاهد وی چی ز موږ دهیواد خپلواکی دافغانستان دقهرمانو خلکو په ارادی زموږ د شوروی وروڼو په مرسته د پر دیو دتیریو له خطر څخه و ساتل شو او اوس ټینگیږی .

گرانو هیواد والو !

اوس دآورد انقلاب په نوی او بشپړ تیایسی پړاوکی دواقعی خپلواکی ، دانقلاب اودانقلابی

جوړوونکی او له ولولو ډک کار او مبارزی بیرغ زموږ دگر غونی او گران هیواد د پاسه په غرور اوویاې سره ږیری .

دافغانستان زیار ایستونکی دثور انقلاب د دانسلنی فکرونو او هدفونو تر بیرغ لا ندی دخپل مخکښی او متحد گوند دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند په مشرۍ دپلاروطني منلی جبهی په لیکو کی دخپلو انقلابی گتو ددفاع، دهیواد دخپلواکی او ملی حاکمیت دساتی او

ټینگښت په خاطر او دنوی ټولنی دآباد و لویه لاره کی جنگیږی . په دغه ژوند جوړوونکی او دشمنی سوزوونکی جنگ کی زموږ د گوند دمرکزی کمیټی په مشرۍ ز موږ د خلکو له ویاړه ډک وسله وال پوځ ، څارندوی اودهیواد دامنیتی ارگانونو قهرمانی ز موږ دبری ضامن دی . موږ په دغو شیبو کی چی دخپلی مقدسی خاوری د خپلواکی د بیر ته اخیستلو دوه شپيتمه کالیزه نمانځو خپل تاوده اولمولولو نه ډک درودونه هغو میړنو ته استوو چی د هیواد دپت، آزادی او خپلواکی د گټلو په لاره کی یی د شهادت جامونه خښلی دی .

له ولولو ډک درود دی وی دآزادی د لاری دشپیدانو په پاگو ارواحو باندی . ژوندی دی وی دافغانستان آزاد او پتمن خلک .

ژوندی دی وی زموږ گران خپلواک ، انقلابی سرلوپی او له ویاړه ډک هیواد افغانستان . ژوندی دی وی سوله او دنړی دخلکوآزادی.

تجلیل از مجید قربان نشانه از پابندی مردم پاکستان و آلمانی فدای کار و ایثار در راه حق است

بیانیه وادیو تلویزیونی بزرگ کار ملی منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دو کراتیک خلق
افغانستان بو رئیس شورای انقلابی جمهوری هوکراتیک افغانستان به مناسبت عید سعید
اضحی : ۱۵ ر ۷ ۱۳۳۰

بسم الله الرحمن الرحيم
وتمنیت نیک را به تمام مردمان مسلمان جهان
و مخصوصاً برادران پشتون و بلوچ و خلعهای
برادر و همسایه ایران و پاکستان تقدیم می‌کنم
تجلیل همه ساله از عید سعید قربان نشانه
پابندی و علاقمندی مردم ما به سنت و الای فداکاری
و ایثار در راه حق، در راه وطن، در راه دفاع
از صلح و آرامش، رفاه و سعادت است و نما
یندگی از صفای قلب و خلوص نیت انسان
زحمتکش و متدین جامعه‌ها میکند

هموطنان عزیز و شرافتمند !
اجازه دهید بمناسبت حلول عید سعید اضحی
بهترین تبریکات و شاد باشهای قلبی خود را
به پیشگاه شما برادران و خواهران شریف
هموطن تقدیم دارم و سعادت ترقی، تعالی و
سر بلندی کشور عزیز افغانستان انقلابی و
مردم آزاده و زحمتکش آنرا آرزو نمایم. همچنان
از طرف حزب، دولت و مردم نجیب افغانستان
واژ جانب شخص خود صمیمانه ترین تبریکات

مردم ما امسال یکبار دیگر عید سعید اضحی
را در شرایطی بر گز از مینمایند که کشور ما

ببرک کارمل منشي عمومي کميته مرکزي ح.د.خ.ا.، ورئيس شوراي انقلابي ح.د.افغانستان
هنگام ایراد بیانیۀ شان بمناسبت عید سعید اضحی از طریق رادیو تلویزیون .
۱۳۶۰ ر ۷/۱۵

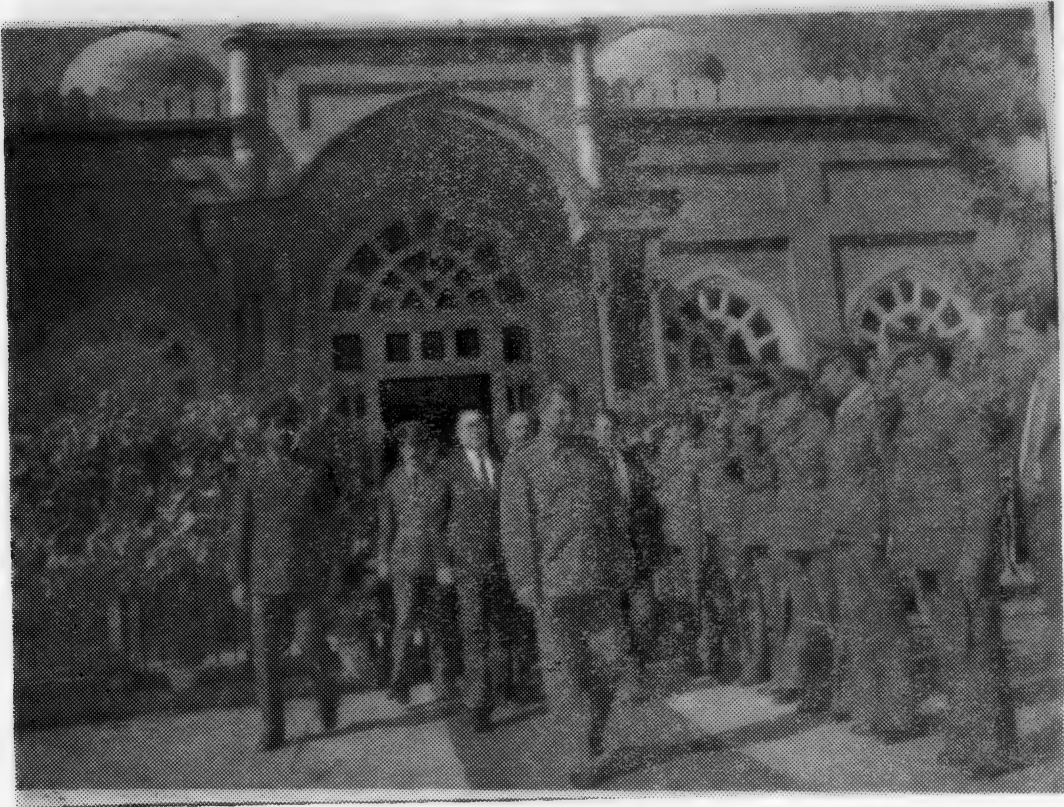
به پیروز یهای نوین انقلابی توفیق یافته و در راه
دفع و طرد تجاوز ارتجاع و امپریالیزم و
ساختمان جامعه شگو فان مبتنی بر عدالت
اجتماعی کارو پیکار کرده و در پر توارزشهاو
آرما نهای مر حله نوین و تکاملی انقلاب ثور
آزادی کامل اجرای مراسم دینی و مذهبی تامین
شده است .

در این ایام فرخنده عید سعید قربان به روان
پاک همه شهدای راه دفاع از شرف و ناموس
وطن ، دفاع از دست آورد های انقلاب
ثور و مر حله نوین تکاملی آن ، استقلال ،
حاکمیت و تمامیت ارضی کشور که در مبارزه
بازدادن ، قطاع الطریقان، چپا و لگران و اجیران
فروخته شده و صادر شده از خارج و اعمال

ارتجاع و امپریالیزم جانهای شیرین خود را از دست داده اند درود فراوان نثار نموده و به خانواده های داغ دیده شان از صمیم قلب و با احساس احترام عمیق تسلیت می گوئیم.

مسلمان است در واقعیت امر سر شار از فضیلت انسانی مبنی بر دعوت خلق های جهان به خلوص نیت ، آشتی ، صلح ، دوستی ، برادری و همبستگی است .

هموطنان شریف و متدین ! تجلیل از عید قربان که یکی از روز های مقدس خلق های اندیشه های واقعا انسانی یکبار دیگر به

ببرك كارمل منشي عمومي كمېته مركزي ج.د.خ. افغانستان ورئیس شورای انقلابی
ج.د. افغانستان بعد از ادای نماز عید سعید اضحی در مسجد جامع مقر شورای انقلابی.

۱۳۶۰ ر ۷/۱۵

بېرک کار مل منشی عمومي کمیته مرکزی ح.د.خ.ا. و رئیس شورای انقلابی ح.د. افغانستان پس از ادای نماز عید سعید اضحی در قصر گلخانه مقر شورای انقلابی رفته اشخاصی را که در نماز عید سعید اضحی با ایشان شرکت داشتند پذیرفتند .

۱۳۶۰ ر ۷ ر ۱۵

پیشگاه هموطنان نجیب و شرا فتمند اعلام
میداریم که دولت انقلابی شما از همه نیرو و
توان خویش برای ایجاد فضای امنیت و آرامش
کامل در کشور و شرایط کار صلح آمیز به
نفع ترقی ، تعالی و آبادی وطن استفاده خواهد
کرد .

به تمام هوو طنان شرافتمند و زحمتکش در
هر گوشه و کنار کشور که باشند و منجمله
بهمه کسانی که بنابر فریب دشمنان علیه مردم
و انقلاب قرار گرفته اند ولی اکنون از اعمال
خویش پشیمان اند اعلام میداریم که بغاطر
صلح و آرامش سر تاسری در کشور با دولت

دمو کراتیک و ملی خود به همکاری و تشریک
 مساعی بپردازند . خود شما در دهات و قراء
 خویش صلح و آرامش و همکاری را بمیان
 آورید تا دولت به امر اعمار مواصلات مکاتب،
 شفاخانه ها ، مراکز صحتی و دیگر تاسیسات
 عام المنفعه که ضرورت و نیازمندی مبرم
 کشور را تشکیل میدهد و بلند بردن سطح
 زندگی و رفاه اهالی توجه بیشتر از پیش مبذول
 دارد . ما با خلوص نیت و صادقانه اعلام نموده
 ایم همه کسانی که بنابر فریب دشمنان دست به
 سلاح برده و علیه انقلاب و مردم قرار گرفته
 اند در صورت روی آوردن برای همکاری بدولت
 و پشیمانی و ترک اعمال گذشته بدون قید و شرط
 و در نظر داشتن گذشته شان مورد عفو قرار
 میگیرند .

چنین افراد میتوانند به مثابه اتباع کامل
 الحقوق جمهوری دمو کراتیک افغانستان در
 ایجاد و حفظ آرامش و تامین امنیت در کشور
 با سایر هموطنان همکاری نموده و سهیم
 باشند .

کوچیان و هموطنانیکه بنابر فریب و فشار
 ارتجاع و امپریالیزم و یا ترور و اختناق رژیم
 امین مجبور به ترك وطن شده اند نیز در صورت
 باز گشت و اعلام همکاری با دولت از عفو عام
 تام بر خوردار می شوند .

ما یقین کامل داریم که مردم زحمتکش و
 با شهامت افغانستان این موقف حزب و دولت
 انقلابی خود را بطور کامل درك و پشتیبانی
 می نمایند، زیرا مردم ما عمیقاً علاقمند صلح
 آرامش و امنیت و آشتی بوده و از جنگ و خونریزی
 کاملاً نفرت دارند . این همچنان حکم عید
 قربان است .

هموطنان ، برادران و خواهران ! در این ایام
 فرخنده ما یکبار دیگر همبستگی و پشتیبانی
 کامل خود را از داعیه بر حق خلق عرب
 فلسطین و مردم لبنان و خلقهای سایر کشور
 های عربی که علیه تجاوزات صهیونیزم ،
 ارتجاع و امپریالیزم می رزمند ابراز میداریم
 و یقین کامل داریم که مبارزات بر حق
 و عادلانه آنان به پیروزی میرسد .

با تاسف باید گفت که جنگ برادر کشی
 و بیپروده بین ایران و عراق دو کشور همسایه
 و هم کیش هنوز هم دوام دارد .

ما پوریکه بار ها گفته ایم عمیقاً اعتقاد داریم که این جنگ نه به نفع مردم عراق و نه به نفع مردم ایران است ، بلکه تنها امپریالیزم و در راس امپریالیزم جهانخواار امریکا ازاين جنگ به نفع پلانیهای جنا یتکارانه خود در تبانی باعظمت طلبان چین سود میبرند .

هم اکنون در نتیجه پلان های شوم و اعمال جنایتبار امپریالیزم در منطقه خلیج و جنوب آسیا وضع عمیقاً بحرانی و خطرناک برای صلح و امنیت جهان بوجود آمده است امپریالیزم تلاش میورزد تا این منطقه رابه کانون دایمی جنگ و آتش افروزی مبدل سازد تا منافع آزمندانه نفتی خود را بر کشور های منطقه تحمیل نموده و سیاست تشدید مسابقات تسلیحاتی مسلح ساختن رژیمهای ارتجاعی منطقه ایجاد پایگاه جدید نظامی وژاندارم های جدید منطقه را موجه و درست جلوه دهد .

منافع صلح و امنیت منطقه و جهان و رسالت خلقهای منطقه حکم می نماید تا علیه این تلاشهای امپریا لیستی ، علیه تشدید مسابقات تسلیحاتی ، بغاطر صلح ، امنیت خلقها و دیتانت مبارزه پیگیر و متحدانه صورت گیرد .

ما اعتقاد راسخ داریم که نیرو های صلح دوست منطقه و جهان قادر اند جلوتمايلات جنگ طلبانه و تلاشهای تفوق طلبانه امپریالیزم را بگیرند و صلح و امنیت دایمی پایدار را در منطقه و جهان بر قرار سازند .

در اخیر یکبار دیگر این ایام فرخنده را بهمه همو طنان زحمتکش و کافه مسلمانان جهان تبریک و شاد باش گفته روز های پراز سعادت صفا و نشاط عید ، ترقی و رفاه صلح و آرامش دایمی را برای شان آرزو میکنم .

آغاز توزیع کارت‌های عضویت حزب دموکراتیک خلق افغانستان

بمناسبت توزیع کارت های عضویت حزبی برای اعضای اصلی و علی البدل بیرونی سیاسی و منشی های کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان محفل باشکوهی با شرکت اعضای اصلی و علی البدل بیرونی سیاسی و اعضای اصلی و علی البدل کمیته مرکزی ح ۰ د ۰ خ ۰ ۱۰ در مقر کمیته مرکزی ح ۰ د ۰ خ ۰ ۱۰ ترتیب یافته بود .

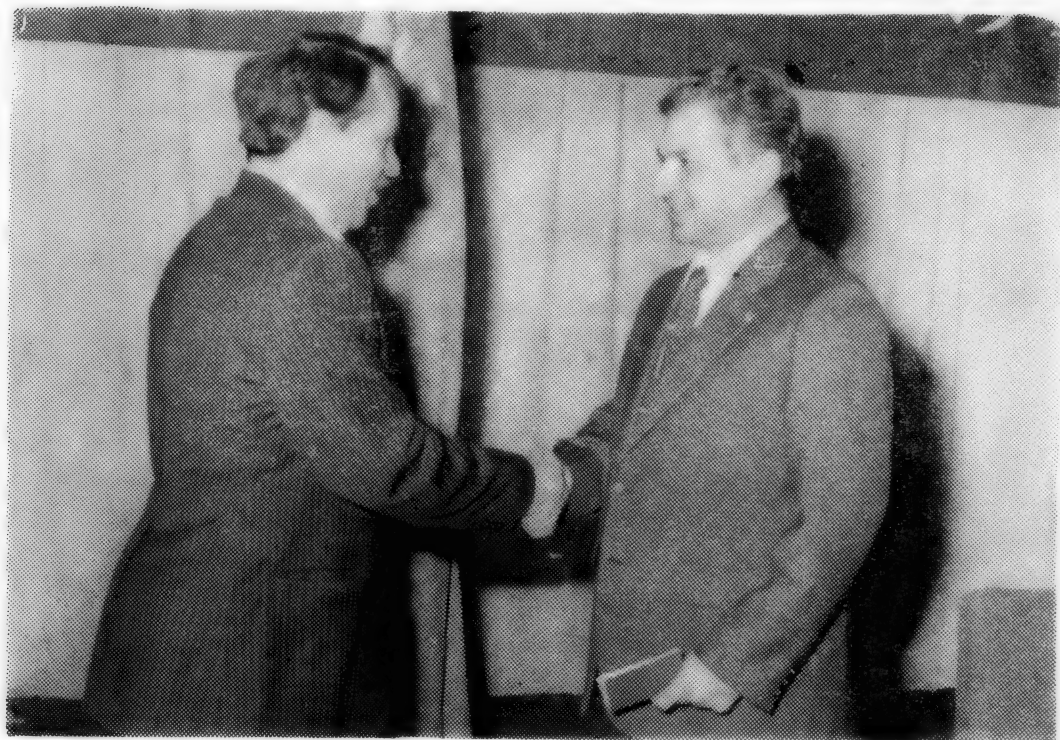
۱۳۶۰/۱۰/۱۲

اطمینان دهم که بعد از این نیز نیرو و توانایی خود را در راه امر بزرگ حزب و اعمار جامعه عدالت اجتماعی ، ترقی و شکوفایی در افغانستان بخرج خواهیم داد .
رفقای گرامی !

آغاز توزیع کارت عضویت در حزب دموکراتیک خلق افغانستان مصادف با هفدهم سالگرد تاسیس حزب ما است . ما این جشن و این سالگرد را در شرایط غیر عادی استقبال مینمائیم . نیروهای سیاه امپریالیزم و ارتجاع بین المللی و منطقه با فرستادن آدم کشان حرفوی و باندیت ها به کشور ما به جنگ اعلام ناشده علیه ما دوام میدهند ، آنها میخواهند بدین ترتیب چرخ تاریخ را به عقب باز گردانند ولی این هوس را بگورستان خواهند برد . مردم افغانستان با وضاحت هر چه بیشتر میدانند که این باصطلاح (مبارزان راه ایمان) در عمل اهدافشوم - ننگین و پلیدی دارند بهمین سبب نیز دهقانان ، کارگران و روشنفکران ، جوانان هر چه بیشتر بصفوف مدافعین انقلاب پیوسته و سلاح بدست

اعضای محترم بیرونی سیاسی ، اعضای محترم اصلی و علی البدل کمیته مرکزی :
قبل از همه میخواهم به بیرونی سیاسی نسبت افتخاری که بخشیده اندو کارت نمبریک عضویت حزب محبوب ، حزب قهرمانان و شهیدان ما را بمن اعطاء نمودند صمیمانه و از ته قلب سپاس -
گذاری عمیق ابراز نمایم . این امر در مبارزه بغاطر تکامل بیشتر انقلاب ثور تحکیم حزب و سرکوب قطعی نیرو های ضد انقلاب ، نیروی نوین و قدرت بیشتر میدهد .
امروز برای من واقعا یکی از پر شکوه ترین و مسعود ترین روز های فراموش ناشدنی زندگی است .

من همیشه هدف زندگی خود را در خدمت بحزب و مردم دیده ام و می بینم و هیچگاهی برای یک لحظه نیز از این هدف دور نمی شوم .
با حصول کارت حزبی من می خواهم به کمیته مرکزی و بیرونی سیاسی آن ، همه اعضای اصلی و ازمایشی حزب دموکراتیک خلق افغانستان

بېرک کارمل منشی عمومي کمیته مرکزی د.خ. افغانستان و رئیس شورای انقلابی
ج.د. افغانستان هنگامیکه کارت نمبر یک عضویت حزب د.خ. افغانستان را از دکتر
صالح محمدزیری عضو بیروی سیاسی ومنشی کمیته مرکزی حزب بدست آوردند .

۱۳۶۰.۱۰.۱۲

از دست آورد های انقلاب ثور دفاع مینمایند . مبارزه نمایند . تصادفی نیست که در ظرف
تعداد هر چه بیشتر افراد به این امر
معتقد می شوند که سیاست حزب دمو کراتیک
خلق افغا. نستان واقعا بیانگر منافع مردم
است .
تعداد هر چه بیشتر افراد شریف و نجیب
سر نوشت خود را با حزب دمو کراتیک
خلق افغا نستان پیوند میدهند تادر صفوف
آن بغاطر آینده شگو فان و تا بناك ، بغاطر
سعادت مردم و ایجاد افغا نستان نیرو مند
مبارزه نمایند . تصادفی نیست که در ظرف
مدت زمان کمتر از یکونیم سال تعداد اعضای
حزب ما بیشتر از دو چند شده است تعداد
قابل ملاحظه اعضای جدید را کار گران و دهقانان
می سازند . این امر شاهد افزایش اعتبار
حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان است
ما باید در آینده نیز رابطه حزب را با مردم
تحکیم بخشیم .
توزیع کار تهای عضویت حزبی نمو نه
سال ۱۳۶۰ که امروز آغاز می گردد حادثه مهمی

من باز هم سالهای را بخاطر می آورم که حزب محبوب ما تا سیس گردید . در آنوقت در شرایط مخفی و تعقیب رژیم های ارتجاعی ما می توانستیم در باره کارت عضویت حزبی فقط آرزو نهائیم . هر حله نوین انقلاب ثور امکان داد تا این آرزو و خواست تحقق یابد و در عمل پیاده گردد . اعتقاد راسخ داریم ، همه کسانی که افتخار دریافت این سند عالی و پرا اعتبار را می یابند آنرا با شایستگی شرافتمندی باو قارو اعتبار در طول زندگی

در تاریخ حزب ما بشمار میرود . این واقعه بزرگ سیاسی بیا نگر نیروی رشد یابنده حزب دموکراتیک خلق افغانستان و استحکام سازمانی آن است . بنوبه خود این امر باید به یک پارچگی و وحدت بیشتر صفوف حزبی ، ارتقای مسوولیت هر عضو اصلی و آزمایشی حزب ، تحکیم دسپلین ، رعایت و اجرای جدی تر مطالبات اسامی سنامه حزب دموکراتیک خلق افغانستان مساعدت نماید ، امر ثبت اعضای حزب نیز بهبود می یابد .

کارت نمبریک - کارت عضویت ببرک کارمل.

۱۳۶۰/۱۰/۱۲

حفظ خواهند کرد و نام عالی عضو حزب دمو-
کراتیک خلق افغانستان را بلند نگه خواهند
داشت .

اعضای اصلی و آزمایشی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان کارتهای عضویت اصلی
و آزمایشی را بر اساس بر خورد عادلانه و
عینی ، ارزیابی همه جانبه فعالیت و اشتراک
شان در سازما نهی حزبی دریافت خواهند
داشت . کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک
خلق افغانستان بطور خاص خاطر نشان
میسازد که دراینکار نباید به هیچگونه تخلف از
اصول و موازین اساسنامه و به هیچنوع اعمال
نادرست اجازه داده شود . بیک کلمه توزیع
کار تهیای حزبی یک ، عمل تخنیکی نه - بلکه
مجموعی از تدابیر و اقدامات در جهت تحکیم
بیشتر سازمانی صفوف حزبی است . امروز
باید دراین باره باصراحت سخن گفت تا تمام
سازمانها و کمیته های حزبی وظایفی را که در
برابر شان قرار دارد هر چه روشنتر درک
کنند .

رفقای گرامی همزمان عزیز مبارز انقلابی!
امروز شما نخستین کسانی هستید که

کارت عضویت حزب پرا فتخار ما را در یافت
میدارید مسلماً مستحق این افتخار بزرگ

هستید . دراین امر شناسایی خدمات شما
در برابر حزب دمو کراتیک خلق افغانستان
اشتراک فعال شما در ایجاد قوام و تکامل
حزب و کار بزرگی که اکنون هر کدام شما
در رهبری حزب و دولت انجام مید هید
تجلی می یابد . من قلباً بشما نسبت این
حادثه پر شکوه تبریک گفته اظهار اطمینان
کامل مینمایم ، که شما بر خدمات و فعالیت
خود به نفع حزب دمو کراتیک خلق افغانستان
دولت ماو مردم ما چند ین برابر خواهید
افزود .

باسر ورو خرسندی بی پایان و با احساس
مسئولیت کامل من این وظیفه پر افتخار را که
بیروی سیاسی سپرده است انجام میدهم .

اجازه بدهید کار تهیای عضویت حزبی را
بشما اهدا نمایم .

کارت عضویت اتحادیه نویسندگان به برک کارمل تفویض گردید

کارت نمبر اول عضویت اتحادیه نویسندگان و شعرای جمهوری دموکراتیک افغانستان به برک کارمل منشی عهومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان تفویض گردید، رئیس شورای انقلابی طی بیانیۀ در این مجفل گفتند :

۱۳۶۰/۱۱/۵

رفقای عزیز !

از تصمیم شورای مرکزی اتحادیه نویسندگان و شعرای در بارۀ پذیرش این جانب به عضویت اتحادیه ابراز تشکر می‌دارم . این کارت همیشه نزد من گرامی خواهد بود .

در شرایطی که امپریالیزم در راس آن امپریالیزم امریکا ، هژمونیزم ، ارتجاع بین-المللی بشریت را به لبه پرتگاه جنگ نزدیک می سازند ، نویسندگان و وظیفه دارند که با قلم های آتشین خود آثاری بوجود آورند که در راه تأمین صلح و ساختمان جامعه دموکراتیک موثر باشد . وظیفۀ سنگین وجدی نویسندگان و شعرای ماست که تصویر واقعی از واقعیت های زندگی توده های مردم ما را در آثار خویش ترسیم کنند .

برای برآوردن این مأمول باید نویسندگان و شعرای ما در بین توده ها بروند و از نزدیک انعکاس دهند .

زندگی توده های رنج کشیده کشور را مطالعه کرده و از درد ها و رنج های که در گذشته ها متحمل شده اند آگاهی حاصل نمایند، می باید تصویر واقعی زندگی خود را از طریق نویسندگان انقلابی و ریالست جوان خویش داشته باشیم نویسندگان و شعرای اند که آرمانهای انقلاب را توضیح نموده و دور نمای زندگی سعادت‌مند آینده را ترسیم می کنند .

امروز سوژه بزرگی برای نویسندگان و شعرای ما وجود دارد که آن عبارت از انقلاب و جنگ بین حق و باطل است .

نویسنده و شاعر متعهد باید این دوران پرتش و تلاش قهرمانی های عظیمی را که در راه انقلاب صورت می گیرد در آثار خویش انعکاس دهند .

انجام اصلاحات ارضی می‌توان نتیجه بزرگ سیاسی، اجتماعی و اقتصادی به دست آورد

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در جلسه باشکوه و پراهمیتی که با اشتراک مسوولین وزارت‌ها، دوايرو ارگانهای محلی حزبی و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان درباره اقدامات عملی جهت ادامه تطبیق عادلانه و دموکراتیک اصلاحات ارضی و آب در جمهوری دموکراتیک افغانستان در قصر دلکشا مقر شورای انقلابی تشکیل گردیده بود اشتراک ورزیدند. بیرک کارمل بیانیه افتتاحیه پراهمیتی درباره ادامه تطبیق عادلانه و دموکراتیک ارضی و آب ایراد نمودند:

۱۳۶۰ ر ۱۲۰۴

رفقای گرامی!

انقلاب ملی و دموکراتیک ثور که در تحت رهبری حزب مابه پیروزی رسید انجام اصلاحات دموکراتیک ارضی را بمثابة يك هدف اساسی و ضرورت عمده به پیش کشید.

حزب ما بر ضرورت انجام این اصلاحات قبل از پیروزی انقلاب نیز پیوسته تاکید می‌ورزید و مبارزات دامنه داری را درین عرصه سازمان داد. زیرا نظامات فیودالی و ماقبل آن برای سالیان متمادی از رشد سریع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه ما جلوگیری مینمود و اکثریت نفوس کشور را که دهقانان تشکیل میدهد به فقر و تنگدستی مشقت بارو به ور شکستگی و افلاس شدیدی مواجه کرده بود.

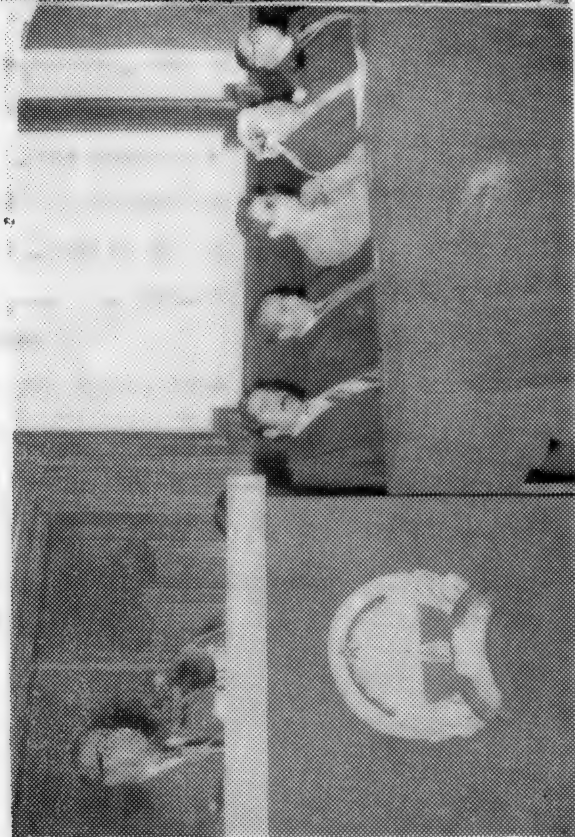
اکنون نیز امپریالیزم و ارتجاع فیودالی زیر پرده به اصطلاح دفاع از دین اسلام و اطمینان های دروغین تلاش می‌ورزند که دهقانان زحمتکش ما را فریب بدهند و گماکان

بیرحمانه استثمار نمایند. ولی ضربات کمر شکنی بر منا سبات عقب مانده اجتماعی و اقتصادی در دهات کشور وارد آمد. است و دهقانان زحمتکش دیگر نمی‌توانند بار مشقتها زندگی را که از جانب باند های جنایتکار و دهشت افکن ضد انقلابی بر آنان تحمیل می‌گردد تحمل نمایند.

پس ۱ ز پیروزی هر حله نوین انقلاب، کشور ما وارد مرحله تحولات مهمی گردیده است.

ملیونها انسان جامعه ما زنجیر های بردگی چندین هزار ساله را برمی‌اندازند و در شاهراه اعتلای اجتماعی و ملی قرار میگیرند یکی از عمده ترین پدیده های کنونی کشور ما خواست اساسی دهقانان زحمتکش برای زمین و آب که بامجموع مبارزات طبقاتی در کشور در آمیخته شده است تشکیل می دهد.

حزب دموکراتیک خلق افغانستان که

• ببرک کارمل منشي عمومي کميټه مرکزي ج.د.خ. افغانستان و رئيس شوراي انقلابي ج.د. افغانستان هنگام ايوارد بيانيه شان در جلسه باشکومي
 که درباره اقدامات عملي جهت ادامه تطبيق عادلانه اصلاحات ارضي وآبدارقصر دلکشا مقرر شوراي انقلابي دائر شده بود .
 ۱۳۶۰.۱۲.۲۴

مبتنی بر ماهیت طبقاتی و سیاست مترقی خویش در راه برآورده شدن آرزو های دیرینه تمام زحمتکشان کشور مبارزه مینماید ادامه تطبیق اصلاحات دمو کراتیک وعادلانه ارضی را به نفع دهقانان زحمتکش کشور بمثابة یکی از اساسی ترین، عمده ترین و مهم ترین وظایف انقلابی خود تلقی میکند .

پیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و حکومت جمهوری دمو کراتیک افغانستان ، تصمیم اتخاذ نمودند که جلسه کنونی را دایر نمایند تا نتایج فعالیت های مربوط به آمادگی برای ادامه اصلاحات ارضی ارزیابی گردد و وظایف عمده ای که در جهت تطبیق عملی آن در پیش است طرح و تعیین شود .

از آغاز مرحله تکاملی انقلاب که مرحله نوین کیفی و مهم در تاریخ مبارزه حزب و مردم ما محسوب می شود بیش از دو سال می گذرد و پروسه انقلابی در افغانستان نیرو مند تر شده است ، اکنون دیگر امر جاو یدانی بودن و به پیروزی رسیدن نهایی انقلاب ثور برای همه ثابت گردیده است .

کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، شورای انقلابی و حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان یک سلسله اسناد مرامی و رهنمود ها، فرامین و قوانین مهم رادر باره اصلاحات ارضی و آب در کشور مورد تصویب قرار داده اند .

بتاریخ ۳۰ جوزای سال ۱۳۶۰ کمیته مرکزی حزب و شورای وزیران مصوبه ای رادر باره اصلاحات ارضی در جمهوری دمو کراتیک افغانستان ، به تصویب رسانیدند که در آن سیاست ارضی زراعتی حزب در مرحله کنونی فور مو لبتنی گردید و وظایف اساسی در عرصه اصلاحات ارضی و آب تشخیص و تعیین شدو کمیسیون کمیته مرکزی و شورای وزیران در زمینه ادامه اصلاحات عادلانه و دمو کراتیک ارضی تاسیس گردید .

بمنظور تحقق مصوبه متذکره و تطبیق تدابیر پیشبینی شده شورای انقلابی و حکومت ضمیمه نمبر (۱) فرمان نمبر (۸) قانون آب در زراعت به تصویب رسید .

کمیسیون کمیته مرکزی و شورای وزیران تاکنون چهار جلسه دایر نموده و طی آنها ، پرو گرام تدابیر عملی ادامه اصلاحات ارضی که تطبیق چهار پلان عملیاتی را پیش بینی مینماید به تصویب رسیده و نتایج باز رسی وضع زمینداری ، استفاده از زمین و آب درده ولسوالی مربوط به نه ولایت کشور تحلیل و ارزیابی گردیده و تصمیم لازم در زمینه اتخاذ شده است .

رفقا !

بدین قرار اسناد یکه جهت تطبیق عملی اصلاحات ارضی و آب ضروری هستند آماده گردیده و کار های مقدماتی انجام یافته است . باشناسایی و پشتیبانی حقوق مشروع کلیه

اصلاحات ارضی ولایات و هم اجرای گروه های عملیاتی را که از کابل اعزام میشوند بصورت سطحی وضعی و رهبری و کنترل مینمایند و عده از کمیته های حزبی ولایات مساله مربوط به تطبیق اصلاحات ارضی را جزء فعالیت های فرعی و کم اهمیت می شمارند .

بطور مثال : در ولایات وردک ، کا پسا ، لغمان ، پکتیکا ، جوزجان و نیمروز تا همین اکنون کمیسیون های ولایتی انسجام تطبیق اصلاحات ارضی ایجاد نگردیده است . دریازده ولایت کشور تا کنون دو ، دو و لسهالی مورد نظر را جهت اجرای پلان عملیاتی نمبر (یک) تعیین و تشخیص نکرده اند . دوازده ولایت از پذیرفتن گروه های عملیاتی اباور زیده و یا اینکه به خواست های مقتضی وزارت زراعت و اصلاحات ارضی جواب مثبت ارائه نداشته اند . در بعضی موارد مسؤولین رهبری در تعدادی از ولایات به شرایط و اوضاع ولایات مربوط خویش اشاره نموده سعی می ورزند تا خود را از عدم ابتکار و سستی در فعالیت تبرئه نمایند .

چنین بهانه تراشی ها جذابی اساس میباشد اشتراك و سهمگیری وزارت خانه ها و سازمانهای اجتماعی در زمینه اجرای تدابیر مربوط به اصلاحات ارضی کاملاً غیر کافی است لازم است که اینها چنین روش ها و شیوه ها ی برخورد غیر مسؤولانه را اصولاً تغییر دهند و مساله اصلاحات

دهقانان و زمینداران برای زمین و آب حزب و حکومت جدا مصمم اند تا اهداف عمده انقلاب ملی و دموکراتیک را بطور قاطعانه تحقق بخشند و دهقانان بی زمین ، کارگران زراعتی و کوچیان نیاز مند را با دادن زمین و آب از حقوق شان بهرمند سازند و تا حدودیکه امکان پذیر باشد در چوگات قانون سهمیه زمین دهقانان کم زمین را افزایش دهند .

ولی با ابراز تاسف باید خاطر نشان ساخت که هنوز تعدادی از وزارت خانه ها و دوائر مربوط و ارگانهای محلی حزبی و دولتی حدود مسؤولیت های خود را بدرستی درک نکرده اند و امکانات موجوده را بمنظور تحقق تدابیری که جهت انجام اصلاحات ارضی و آب اتخاذ گردیده است مورد استفاده قرار نداده اند . چنانکه در عده ای از ولایات جهت تحقق مصوبه تاریخی سی و نهم ۱۳۶۰ کمیته مرکزی و حکومت در باره اصلاحات ارضی در جمهوری دموکراتیک افغانستان و مصوبه کمیسیون کمیته مرکزی و شورای وزیران مورخ چهارده سنبله سال جاری جاری تدابیر لازم اتخاذ نگردیده است .

کمیته های حزبی بعضی از ولایات موضوع استفاده از زمین و زمینداری و روی هم رفته وضع زراعت را در مجموع مورد ارزیابی و تحلیل عمیق قرار نمیدهند و فعالیت کمیته های و لسهالی مدیریت های عمومی زراعت و

ارضي و آب رابه مشابه يکي از مهمترين و عمده ترين کار های حزبي و دولتي تلقی نمایند و برای اجرای موفقیت آمیز آن از تمام امکانات موجود استفاده موثر بعمل آورند .

فعالیت های توضیحي ، تبلیغی و تربیتی در بین دهقانان درباره اهداف سیاست ارضی حزب و وظایف اصلاحات ارضی و آب نیز کاملاً غیر قناعت بخش میباشد . کمیته های تبلیغ و

توضیح در باره اصلاحات ارضی صرف در برخی از ولایات و ولسوالی ها موجود است .

کمیته مرکزی حزب به تأکید لازم به تذکر

میداند که در اجرای این امر بسیار مهم کلیه

سازمان های حزبی در مراکز ولایات و ولسوالی ها و علاقه داری و سازمان های اجتماعی مانند

سازمان دمو کراتیک جوانان افغانستان -

اتحادیه های صنفی افغانستان و بخصوص

شورای مرکزی کوپراتیف های زراعتی افغان -

نستان باید سهم بارز و خیلی فعال ادا نمایند .

همچنان وسایل اطلاعات جمعی ، مطبوعات ،

رادیو و تلویزیون باید به امر مهم اصلاحات

ارضی توجه خاص و دایمی مبذول نمایند ، مواد

تبلیغاتی باید طوری تهیه و ترتیب گردد و

موضوع اصلاحات ارضی و آب و سایر تحولات

اقتصادی و اجتماعی در کشور برای دهقانان

و کلیه زحمتکشان باید طوری قابل فهم و واضح

عرضه و تشریح گردد تا آنان باشعور و شوق

در راه تحقق اهداف تعیین شده تسبیح بسیج

گردند . وسایل اطلاعات جمعی باید مشابه

تربیتون واقعی و انعکاس دهنده تجارب مرفقی در عرصه اجرای دگر گونی های انقلابی خدمت نمایند

قوای مسلح پرافتخار ما این پاسداران

دستاوردهای انقلاب ثور که بر ضد دشمنان

حاکمیت مردمی ما قهرمانانه می رزمند باید در

امر تا مین امنیت جهت اجرای تدابیر عملی

اصلاحات ارضی و آب فعالانه شرکت ورزند .

قطعات نظامی ، غارندوی ، نیرو های امنیتی

و گروه های مدافعین انقلاب در محلات در حالیکه

وظیفه اجرای فعالیت های امنیتی و پاک سازی

قراو دهات را از وجود کثیف باند های جنایتکار

بر عهده دارند باید به کار مندان حزبی و دولتی

که مسئول انجام وظایف اصلاحات ارضی و آب

هستند پیگیر آنه و دو امداد کمک و همکاری

نمایند .

بمنظور اجرای وظیفه بسیار مهم و مبرم

ادامه تطبیق اصلاحات عادلانه و دمو کراتیک ارضی

که در برابر ما قرار دارد باید :

۱- در ولایات و محلاتیکه تاکنون کمیته

های انسجام برای تطبیق اصلاحات ارضی و

آب ، کمیته های انقلابی دهقانی و کمیسیون

های توضیحي و تبلیغی اهداف و وظایف اصلاحات

ارضی و آب ایجاد نگردیده است بمثابة يك

وظیفه فوری و عاجل تدابیر برای تاسیس آنها

اتخاذ گردد .

۲- براساس ارزیابی وضع استفاده از زمین و آب که هم اکنون در جریان است به تقسیم و توزیع زمین و سهمیه آب که تثبیت و تشخیص گردیده است اقدام بعمل آید .

۳- اشتباهات و نواقصی که در حین تطبیق مرحله اول اصلاحات ارضی رخ داده است رفع و اصلاح گردد و معضلات و اختلافاتی که در بین دهقانان و زمینداران در مورد تقسیم زمین و آب بوجود آمده است به نحو عادلانه و دموکراتیک حل و فصل گردد .

۴- توزیع اسناد ملکیت زمین برای همه زمینداران آغاز شود .

۵- برای تشدید فعالیت تولیدی ، تدارکاتی و عرضه محصولات کو پراتیف های زراعتی موجود تدابیر مؤثر اتخاذ و بطور تأخیر ناپذیر درعمل تطبیق گردد و در محلاتیکه شرایط مساعد موجود است با رعایت جدی پرنسیب های داوطلبانه کوپراتیف های جدید تاسیس شود و دهقانان در آنها جلب و شامل گردند .

۶- برای دهقانان و زمینداران اعم از اینکه در کو پراتیف های زراعتی متشکل گردیده اند و یا بصورت انفرادی به کشت و زرع اشتغال دارند باید کمکهای همه جانبه مالی ، مادی و تخنیکی فراهم گردد .

در آینده نزدیک پرو گرام کشت بهاری درسراسر کشور که اخیراً از جانب شو رای وزیران مورد تصویب قرار گرفته است آغاز

میگردد کلیه ارگانهای محلی حزبی ، دولتی وزارت زراعت و اصلاحات ارضی و سایر وزارت خانه ها و دوائر باید برای تطبیق این تدابیر مهم دولتی با احساس مسوولیت تو جهات لازم را مبذول بدارند و بدون قید و شرط و بهانه جویی وظایف محوله خویش را انجام دهند تا اینکه حتی يك جریب زمین قابل ذرع هم بدون کشت و بلا استفاده باقی نماند .

رفقا !

وظایف عمده یی که درعرصه تطبیق اصلاحات ارضی و آب در برابر ما قرار دارد تمام اعضای کمیته مرکزی ، کلیه وزرا ، همه مسوولین زوئها ، کار مندان مسوول حزبی و دستگاه های دولتی ما را چه در مرکزچه در ولایات ، و لسوالتی ها و علاقه داری هاموظف میسازد تا بمنظور انجام موفقیت آمیز این وظایف مسوولانه کار و فعالیت نمایند . هر يك از مسوولین مربوط حزبی ولایتی در ولایات ، ولسوالتیها و علاقه داریها در زمینه اجرای اصلاحات ارضی و آب مسوولیت فردی دارند و مورد باز خواست قرار خواهند گرفت .

حزب و حکومت در برابر هر نوع عدم ابتکار ، بیکاری و لاقیدی جداً باز پرسی بعمل خواهند آورد و چنین اعمال را بمنابه تخلف از انضباط و دسپلین حزبی و دولتی و بی اعتنائی در برابر وظایف حزبی و اداری تلقی نموده و بیعت گریز از وظایف خویش در برابر مردم ارزیابی خواهند کرد .

ما به کار گران رزمنده خویش خطاب مینماییم و اظهار میداریم تا اتحاد خود را بادهقانان زحمتکش تقویت بخشند که این

امر ضامن رشد و توسعه پروسه انقلاب در کشور ماست .

دهقانان تنها میتوانند در اتحاد با کارگران در تحت رهبری حزب پرو لتری به اهداف مشترک طبقاتی خویش نایل آیند .

وحدت کارگران و دهقانان پیروزی انقلاب افغانستان را تا آخرین مراحل تکاملی آن میتواند تضمین نماید .

ما به دهقانان زحمتکش خویش اعلام میداریم اکنون دیگر شما از آینده محروم نیستید ، سیاست مترقی ارضی حزب سیاست شماست اصلاحات ارضی و آپقل از همه بخاطر تامین عدالت اجتماعی ، بخاطر برآورده شدن آرمانها و آرزوهای دیرینه شما عملی میگردد ما مرحله اول مساله ارضی را در شرایط کنونی فقط از طریق اجرای اصلاحات ارضی دموکراتیک و عادلانه با روحیه ضد فئودالی و امحای مالکیت بزرگ زمین میتوانیم حل نمائیم و حزب درین مرحله میتواند بر تمام دهقانان و زمینداران بصورت مجموعی اتکا نماید .

حل کامل مساله ارضی خواهان شرایط پیشرفته دیگری است که در دستور روز ما قرار ندارد . و لی در هرحال فعال ساختن خود دهقانان زحمتکش اتکا به نیروی انقلابی آنان به رشد متمادی خود آگاهی آنها مساله اساسی است بنابر این حزب باید در میان دهقانان کار وسیع تبلیغی ، توضیحی ، سیاسی و تربیتی را سازمان بدهد هرگاه حزب متناسب با اوضاع و احوال مشخص در میان دهقانان بادر نظر داشت خصوصیات محلی و سایر یگو لوزی دهقانان هر محل بشکل

سیستماتیک تبلیغ نماید و حکومت انقلابی با تمام وسایل دست داشته خویش با آنها کمک برساند میتوان نتایج بزرگ سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی از انجام اصلاحات ارضی بدست آورد .

هدف اساسی ما از ادامه تطبیق و تعمیق اصلاحات دموکراتیک ارضی در کشور عبارت است از امحای مناسبات عقب مانده فئودالی و ماقبل فئودالی ، تامین زمین و آب برای دهقانان زحمتکش ما رشد تولید محصولات زراعتی و هموار کردن راه برای رشد و توسعه مبارزات طبقاتی در دهات و توام ساختن آن با مبارزه همه زحمتکشان کشور در راه ساختن پائیه های اساسی جامعه نوین فارغ از استثمار انسان از انسان .

ساختن جامعه نوین مبتنی بر عدالت اجتماعی وظیفه مقدسی است که در برابر همه وطنپرستان همه مردم قرار دارد ما از کارگران ، دهقانان ، روشنفکران وطن پرست ، تاجران و سرمایه داران ملی ، روحانیون و پیشوایان مذهبی ، بزرگان قبایل ، افسران و سر بازان قوای مسلح ، اعضای حزبی و عناصر غیر حزبی و همه وطنپرستان حقیقی وطن عزیز ما افغانستان دعوت مینماییم که بیا بید برای دفاع از دست آورد های انقلاب ثور ، برای تحقق بخشیدن به دگرگونی های مترقی اجتماعی و اقتصادی در کشور بخاطر رشد اقتصاد و کلتور وطن بخاطر ارتقای سطح زندگی مردم و برای ایجاد افغانستان شگوفان ، تمام نیرو و توانایی خویش را بخرج دهیم .

بیرک کارمل بنای یادگاری زینت گان راه انقلاب را افتتاح کردند

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی ج. د. ۱۰۵ ضمن مراسم باشکوهی بنای یادگاری را که بخاطر زرگداشت پیکار و زینت گان انقلاب در مقابل مقر کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان اعمار گردیده است افتتاح و در میان اوج احساسات حاضرین از روی آن پرده برداشتند .

۱۳۶۰ ر ۱۲ ر ۲۲

رفقای انقلابی !

رفقا ! امروز در آستانه تصویب کنفرانس سر تاسری ح. د. ۱۰۵ این رویداد تاریخی در زندگی مردم و حزب ما از روی بنای یادگاری که بخاطر گرامیداشت خاطره قهرمانان و روزندگانیکه با خون خود سنگر های نبرد را لاله گون ساختند و در پای سو گند انقلابی خود جان دادند ، پرده بر میداریم .

خاطره قلب هاییکه باتپیدن خون نضر زمان را سیراب ساختند ، سینه هاییکه با هوای های آتشین خود اماج گاه آتش ماشیندار هاو تفنگ ها شدند قامت های افراشته ییکه روبه خورشید آزادی و پیروزی بغاک غلطیدند تاراه سپیده ها را بروی خلقهای ما باز سازند همیشه ، تابند ، در قلب ما، در روان ما، در ایمان و وجدان ما زنده و جاوید است .

ما به این فرزندان گلگون کفن خود میگوییم ، انقلابیون جان به کف حزب دموکراتیک خلق افغانستان و زینت گان سرسپرده راه توده ها راه تانرا ، راه سرخ و شریف تانرا ، راه آرمانهای نجیب تانرا با پیگیری و صداقت بیهراس و شجاعانه ادامه میدهند و افغانستانی را بر زمین خوشبختی و برادری ، رفاه و سعادت می سازند ستم و استثمار را برای ابد از سر زمین خود نابود میکنند .

انقلاب ثور که به بهای جانهای پاک هزاران هزار فرزند سرافراشته مردم ما به پیروزی رسیده است چرخشگاه تاریخ پرافتخار سرزمین آزاده ماست ، با انقلاب ثور دولت طراز جدید که پاسخگو و بیانگر آرمانهای دیرین سال خلقهای زحمتکش جامعه ماست ، بوجود آمد و زمینه های تحقق خواست های مردمان ما فراهم گردید .

خلقهای به پا خاسته افغانستان تحت رهبری ح. د. ۱۰۵ در برابر دشواری ها ، توطئه ها ، خیانت هاو تجاوزات امپریالیزم وارتجاع منطقه دلیرانهرزمیدند و با به پیروزی رساندن مرحله نوین تکاملی انقلاب ثور ، مردم ، انقلاب و وطن را نجات دادند .

مردم ما با عزم راسخ و اراده خلل ناپذیر راه تحولات اجتماعی و اقتصادی را بر گزیده در راه اعمار جامعه نوین که شالوده آنرا آزادی ، عزالت ، برادری و برابری تشکیل میدهد پیگیرانه و قهرمانانه میروند .

پروسة تحقق آرمانهای بی که در پای آنها خون هزاران هزار جوان ماریخته شده است و بهترین فرزندان مردم ما بخاطر آنها باترانه ظفر به لب در آغوش خاک خوابیده اند پیروزند . مندان به پیش میرود خاطره پیکار این قهرمانان قرنهای در قلب و روان مردمان ما جا .

جمهوری دموکراتیک افغانستان جانبداری خود را از سیاست صلح و عدم انسداد قریب خود را با بخش روابط دوستانه با تمام کشورها به نوبه اول با کشورها به تأیید می‌دارد

مصاحبه بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان
 و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان با نماینده حقیقت انقلاب شور
 ۱۳۶۰ ر ۷ و ۶

سوال : رفیق کارمل ! اعلامیه حکومت
 ج ۱۰ د افغانستان مورخه بیست و چهار اگست
 سال جاری توجه افکار عامه جهانی را بخود
 جلب نموده و وسیعاً مورد جرو بحث قرار
 گرفته است . در ارتباط با این مسأله شما
 چه نکات جدیدی را در موضعگیری ج ۱۰ د. افغا-
 نستان قابل تذکر می‌دانید ؟

جواب : حکومت ج ۱۰ د. افغانستان در اعلامیه
 جدید خویش آمادگی خود را مبنی بر در نظر-
 داشت اوضاع واقعی و نکات نوینی که در این
 اواخر در جهت حل و فصل سیاسی مسایل
 پیرامون افغا نستان بو جود آمده ، ابراز
 داشته است .

حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان بدون
 نادیده انگاشتن اصول اساسی حل و فصل سیاسی
 که در اعلامیه مورخه ۱۴ می ۱۹۸۰ (۲۴ ثور
 ۱۳۵۹) ذکر شده است، یک سلسله تغییرات
 مهمی را در پیشنهادات خود وارد نمود .

در اعلامیه جدید مذاکراتی را که ج ۱۰ د. افغا-
 نستان به همسایگان خود پیشنهاد می کند
 مبتنی بر امکانات واقعی ، پر محتوا و مرجتر
 است . به طور نمونه در اعلامیه جدید آمادگی
 حکومت ج ۱۰ د. افغا نستان نه تنها برای
 مذاکرات دو جانبه یعنی مذاکرات جداگانه
 با پاکستان و ایران تصریح میگردد ، بلکه
 در صورتیکه طرفین علاقمند باشند مذاکرات
 سه جانبه نیز مطرح شده میتواند ، همچنان
 اعلامیه جدید مبین انعطاف پذیری جانب افغانی
 میباشد ، درین زمینه به طور مثال در اعلامیه
 تذکر رفته است که عدم آمادگی یکی از
 جوانب به مذاکرات نمیتواند مانع برای آغاز
 دیا لوگ میان افغا نستان و کشور سوهی
 برای حصول توافق های مربوط بین آنها و همچنان
 برای تحقق بعدی این توافقات باشد . بدیهی
 است کشوریکه در ابتدا از مذاکرات ابا دیورزد ،
 می تواند بعداً به آن ملحق گردد و یا مذاکرات
 مستقل را با ج ۱۰ د افغانستان انجام دهد .

این امر که حکومت ج.د. افغانستان مخالف اشتراک سر منشی سازمان ملل متحد و یا نماینده وی در مذاکرات (چنین مذاکرات دوجانبه و یاسه جانبه باشد) نیست، به خوبی نشاندهنده حسن نیت حکومت ج.د. افغانستان میباشد.

ثانیاً باید یاد آوری نمود که این اعلامیه تضمینات بین المللی قابل اعتماد و توا فقهای آتی را که عهد تا باید شامل قطع و عدم تجدید مداخله مسلحانه و هر گونه دخالت دیگر در امور داخلی افغانستان باشد، معین و مشخص میسازد همچنان ج.د. افغانستان جانبداری خود را از سیاست صلح و عدم انسلاک و تمایل خود را با نکشاف روابط دوستانه با تمام کشور ها بنوبه اول با کشور های همسایه تاکید میدارد، همچنین اعلامیه راه های عملی طرح و تنظیم چنین تضمینات را نشان میدهد بحث روی مسائل مربوط به طرح و تنظیم تضمینات باید همزمان با مذاکرات دوجانبه یاسه جانبه بین افغانستان و پاکستان و ایران آغاز و موازی با آن جریان یابد. در مراحل اولیه چنین بحث ها میتواند، شکل مشوره های غیر رسمی چند جانبه را داشته و بعداً در یک جلسه مربوط بین المللی مطرح گردد. امر

مسلمی است که طرح و تنظیم تضمینات بین المللی و حل تمام مسائل دیگری که با منافع افغانستان ارتباط دارد باید با شرکت حکومت ج.د. افغانستان صورت گیرد.

سوال: رفیق کارمل! به نظر شما تفاوت بین موضعگیری درج شده در اعلامیه حکومت ج.د. افغانستان و موضعگیری غرب که از طریق به اصطلاح «پیشنهادهای ده کشور» مطرح گردید، در چه میباشد؟

جواب: تفاوت بین پیشنهادات ج.د. افغانستان در اعلامیه جدید و پیشنهاد مشهور «ده کشور» در مورد تشکیل کنفرانس بین المللی در باره افغانستان عبارت از این است که هدف پیشنهاد «بازار مشترک» و کلیه انواع و اشکال دیگر حل و فصل سیاسی را که در غرب پیشنهاد میکنند مداخله در امور داخلی افغانستان بود ساختن نظام موجوده افغانستان تشکیل میدهد، لیکن پیشنهادات حکومت ج.د. افغانستان با زمینه های خارجی مسائل ارتباط داشته و بر اساس دفاع از حق حاکمیت مردم افغانستان و دست آوردهای انقلاب ثور ارائه گردیده است.

مسئله مربوط به بازگشت قطعات محدود نظامی شوروی از قلمرو افغانستان بطور کاملتر نسبت به سابق در این اعلامیه شرح

میگردد . در صورت قطع و علم تجدید تضمین شده مداخلات مسلحانه و سایر اشکال مداخله در امور داخلی افغا نستان عللی که افغا - نستان را مجبور ساخت از اتحاد جماهیر - شوروی سو سیا لیستی در خواست فرستادن قطعات محدود نظامی خویش را به قلمرو کشور دا نماید بر طرف خواهد شد .

اعلامیه خاطر نشان میسازد که با نیل به حل و فصل سیاسی بشمول طرح و تنظیم تضمینات بین المللی این امکان میسر خواهد شد که براساس توافق طرفین افغا - نستان و اتحاد شوروی ترتیب و تنظیم مدت زمان یا بهارت دیگر جداول بازگشت قطعات محدود نظامی شوروی از افغانستان تعیین شود باز گشت قطعات محدود نظامی شوروی همگام با تحقق توافقات حاصله صورت خواهد گرفت بدین ترتیب به هر اندازه ای که توافقات مبنی بر منع مداخله در امور داخلی افغا نستان زود تر حاصل و عملی گردد به همان پیمانه باز گشت قطعات محدود نظامی شوروی زودتر آغاز و انجام خواهد یافت و بر عکس .

به اظهارات دیگر حکومت ج ۰ د افغا نستان مبنی بر آمادگی ج ۰ د افغا نستان برای بررسی سایر مسائل موجود میان افغا نستان و پاکستان بغاطر عادی ساختن روابط میان هردو کشور و تأمین ثبات و آرامش که در این اعلامیه تذکر

رفته است ، نمیتوان کم بها داد میتوان همزمان با تأکید از پیشنهاد حکومت ج ۰ د افغا نستان به ایران مبنی بر آغاز مذاکرات بد منظور تدارك موافقتنامه در باره انکشاف مناسبات دوستانه و همکاری یهای همه جانبه متقابلا مفید بین دو کشور در عرصه مناسبات تجارتی ، اقتصادی، ترانزیتی و روابط فرهنگی نیز یاد آوری نمود .

سوال : رفیق کارمل ! شما تصامیم سی و ششمین اجلاسیه اسا مبله عمومی سازمان ملل متحد را در مورد به اصطلاح « مسأله افغا نستان » چگونه ارزیابی می نمائید ؟

جواب : مسلما پیشنهادات حکومت ج ۰ د - افغا نستان که در اعلامیه مورخه ۲۴ اگست سالجاری گنجانیده شده است اقدام مهمی می باشد که راه را بسوی حل و فصل سیاسی پیرامون افغا نستان هموار تر میسازد . این سند مورد تو جه خاص تمام آنانی قرار گرفته است که در حقیقت علاقمند عادی ساختن اوضاع در منطقه آسیای جنوب غربی بوده و به حق خلقهای برای انکشاف در شرایط عاری از مداخله از خارج در را هیکه خود بر گزیده اند، احترام می گذارند . بحث روی به اصطلاح مسأله افغانستان که به مجمع عمومی سازمان ملل متحد تحمیل شده است هیچ وقت نمیتواند به امر حل و فصل سیاسی او ضاع مساعدت کند،

چنین بحثی مجمع عمومی را در اجرای وظایف سازمان ملل متحد مبنی بر حمایت از صلح تا مین امنیت بین المللی منحرف خواهد ساخت در حقیقت نیرو های امپریالیستی و هژمونیک ، از قطعنامه سی و پنجمین اجلاس عمومی سازمان ملل متحد به منظور قطع کردن جریان حل و فصل سیاسی و تشدید و خامت اوضاع بین المللی بطور کلی استفاده میکنند .

بحث جدید درباره اصطلاح مسأله افغانستان در اجلاس کنونی مجمع عمومی که بر خلاف اعتراض حکومت ج ۵۰ افغانستان صورت میگیرد فقط به نفع نیرو های مذکور بوده و برای آنها امکان خواهد داد که با استناد به سازمان ملل متحد بغاوت منافع آز مندانه خود جهت مداخله در امور يك کشور مستقل و آزاد استفاده کنند .

پیام کمیته مرکزی ح. د. خ. ۱- بناسبت اول ماهی

(۱۳۶۰ ز ۲۰ ر ۱۳۶۰)

کارگران و زحمتکشان شریف و مسلمان
افغانستان !
تمام زحمتکشان و نیرو های متمدنی جهان
روز اول ماه می را به مثابه جشن عنعنوی در
مبارزه بر ضد امپریالیزم و به خاطر صلح
آزادی • دمو کراسی ترقی و عدالت واقعی
اجتماعی و به حیث جشن همبستگی پیکار -
جویانه بین المللی تجلیل میکنند •
زحمتکشان مبارز و شرافتمند افغانستان
انقلابی و سر بلند که به تاریخ هفت ثور
سو مین سالگرد انقلاب پر افتخار خود را
برگزار نموده اند • یکجا با طبقه کار گر بین-
المللی و تمام زحمتکشان جهان این روز
پرافتخار را تجلیل میکنند •
درین روز های سرشار از افتخار زحمتکشان
کشور یکبار دیگر وفاداری خود را به
آرمانهای انقلاب تحکیم و گسترش دست آورد
نیرو ها و اقشار ملی و وطن پرست کشور
محبوب و پر افتخار ما را فرا میخواند که هرچه
فشرده تر بدور حزب دمو کراتیک خلق افغا-

نستان و جمهوري دمو کراتیک افغا نستان
متحد شونډ و در سر زمین مقدس ماو همچنان
درین منطقه از جهان بغاظر امنیت و صلح
دایمی و بغاظر محو کامل باند های ضد انقلابی
در جبهه وسیع ملی پدروطن برای اعمار جامعه
نوین سهم استوار و همه جانبه بگیرند .

کار گران، دهقانان، پیشه وران، روشنفکران
و تمام زحمتکشان شرافتمند و مسلمان کشور!
درد مگر گونی های اجتماعی به خاطر ارتقای
سطح اقتصاد کشور به خاطر تطبیق عملی و
گسترده اقدامات دمو کراتیک به خاطر ارتقای
موثریت کار های دواير و موسسات و تمام
عرصه های اقتصادی کشور فعالانه سهم
بگیرید .

کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق
افغا نستان درین روز شکو همنډ به اتحادیه
های صنفی افغا نستان کوپراتیفهای زراعتی،
سازمانهای دمو کراتیک زنان و جوانان اتحادیه
های روشنفکران مبتکر و تمام اعضای وطن
پرست ، ساز مانهای اجتماعی شاد باش میگویند
واطمینان کامل دارد که آنها در کار مبارزه
آینده درخشان خلق افغانستان با آگاهی
و انضباط عالی با فعالیت هاو ابتکارات خود

در تربیت زحمتکشان به صورت جدی فعالیت
میکند و بنیاد های مطمئن پیوند های حزب
را با مردم تشکیل میدهند . هم چنان مادوین
روز یکبار دیگر بنمایند گان رو حانیون کشور
خطاب میکنیم که جمهوري دمو کراتیک افغا -
نستان دین مقدس اسلام را رعایت و آنرا
احترام میکند و از آنها می خواهد که با بیانات
ارزشمند خود به امر دگر گونی های اجتماعی
و اقتصادی در مبارزه به خاطر عدالت در کشور
ودرامر مبارزه علیه عناصر ضد انقلاب داخلی و
خارجی با حکومت و مردم همکاری نمایند .

پاینده با د دوستی برادری و اتحاد بین
تمام خلقها که ضامن تمامیت ارضی افتخار
و آزادی کشور محبوب ماست .

نیرو های مترقی ووطن پرست کشور!
صورت یک پارچه بنور حزب دمو کراتیک
خلق افغا نستان متحدشویندو به خاطر خوشبختی
و آبادانی کشور پر افتخار تان در جبهه وسیع
ملی پدر وطن بسیج شوید .

پاینده باد همبستگی خلق افغا نستان
با تمام زحمتکشان جهان .

بگذار دوستی برادرانه و آسیب ناپذیر
فرخنده باد اول ماه می روز همبستگی بین-
خلق افغانستان با خلقهای اتحاد شوروی و
المللی زحمتکشان .
تمام کشورهای سوسیالیستی و خلقهاییکه
بغاطر صلح، استقلال ملی، آزادی، دموکراسی
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
و ترقی اجتماعی مبارزه میکنند بیش از پیش
خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم
تعمیم یابد •
جمهوری دموکراتیک افغانستان

پیام برك كارل بنا سبت روز سواد

متن پیام برك كار مل منشى عمومى كمىته حزب دمو كراتيك خلق افغانستان و ر ئيس شورای انقلابى جمهورى دمو كراتيك افغانستان به مناسبت روز بين المللى سواد :
۱۳۶۰ر۱۷

سطح عالى فرهنگى مى باشد و از جانب ديگر خود سا ختمان چنين جامعه يى با دست تواناى توده هاى وسيع مردم صورت ميگيرد كه بادر ك روشن از رسالت و وظائف تاريخى خويش بكار سازنده انقلابى مى پردازند .

باسوادى همگاني يكي از اجزاى اساسى انقلاب فرهنگى را ميسازد تا مبن اين امر ايجاد و توسعه شبكه گسترده و سرتاسرى سواد آموزى براى كلان سالان سيستم وسيع مكاتب عمومى و مسلكى براى خورد سالان ونوجوانان را ايجاد مى نمايد كه البته كاريك روز و يك ماه و يكسال نبوده بلكه خواهان تلاش و سيع پيگير و همه جانبه در طول چندين سال مطابق به شرايط جامعه ما و مستلزم طرح پلانهاى دقيق عملى وسنجيده شده مى باشد .

اهميت فوق العاده اين امر براى كشور ما كه بنا بر تسلط نظام فيودالى واعمال سياست هاى ضد دموكراتيك و ضد فرهنگى از جانب

هموطنان گرامى ، دوستان ورفقا ! بنا بر تصميم ساز مانهاى بين المللى هفدهم سنبله بحيث روز بين المللى سواد بر گزار مى گردد . در كشور داراى فرهنگ باستانى و غنى ما افغانستان انقلابى هميشه از اين روز تجليل شايسته صورت ميگيرد .

باين مناسبت به همه آنانكه در اين عرصه ارزتمند و پرافتخار مشغول فعاليت اند و نيرو وانرژى خود را در راه با سواد ساختن انسان زحمتكش جامعه ما در راه تعليم و تربيت اطفال ما و ارتقاى سطح فرهنگى توده هاى ميليونى مردم صرف مينمايند تبريك وشاد باش ميگويم و مو فقيت هاى مزيد شان را در اين راه شريفانه وانساني بخاطر ترقى وشگوفانى هر چه بيشتر و طن محبوب مان افغانستان آرزو مينمايم .

هموطنان عزيز ! امحاى بيسوادى و دستيابى به باسوادى همگاني يكي از آرمانهاى بزرگ و اهداف والاى حزب و دولت انقلابى شما را تشكيل مى د هنديرا از يكطرف جامعه آينده وشگوفان ما نيازمند افراد باسواد و دا راى

این وظایف عظیم و خطیر خویش می‌باشند و هر روز در شهرها، دهات، قصبه‌ها، فابریکه‌ها، موسسات دولتی و قطعات قوای مسلح با پیشبرد این امر شریفانه به انقلاب و مردم خدمت نموده و در مبارزه نور علیه تاریکی علم علیه نادانی و ترقی علیه ارتجاع سهم شایسته و انسانی خود را ادا مینمایند، از همین رو نیز مورد خشم غیر انسانی نیروهای ضد انقلاب قرار گرفته و برای این نیروهای شیطانی از دشمنان درجه یک بشمار می‌روند. بگذار به روان پاک همه شهدای این راه مقدس و پرافتخار که در دفاع از آرمانهای والای انسانی و درسنگر خدمت به مردم و وطن جانهای شیرین خود را از دست داده‌اند، یکبار دیگر درود فراوان نثار کنیم، ما همیشه خدمت‌آنان و سیمای انسانی و خاطره‌شانرا گرامی می‌داریم.

هموطنان عزیز! حزب دموکراتیک خلق افغانستان و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان به مسئله مبارزه بایسواد و تأمین زمینه‌های هر چه و سیرت تعلیم و تربیت برای نوجوانان کشور اهمیت خاص را قایل بوده و توجه دایمی را به آن مبذول میدارند. انعکاس این توجه فراوان را می‌توان در اسناد و مدارک و فعالیت‌های حزب و دولت یافت، که باصراحت موید مشی علم‌آزمایی شده و اصولی ما در زمینه است.

محافل حاکمه گذشته در عقب ماندگی و سطح نازل باسواد حفظ شده بود مبرهن و روشن است توسعه هر چه بیشتر شبکه سوادآموزی کلان سالان و انکشاف سیستم تعلیم و تربیه اطفال و مبارزه و سیع علیه بیسواد از لحاظ وظایف کنونی ما نیز همت استثنایی و فوق العاده دارد، در شرایطی که از یکسو در برابر ماجرای و ظایف بزرگ اقتصادی و اجتماعی قرار دارد و از سوی دیگر دشمنان انقلاب نیروهای سیاه ارتجاعی و امپریالیستی به سرمداری امپریالیزم امریکا و همدستی‌ها نیست‌های چینی در جنگ پلید و اعلام‌ناشده خود علیه جمهوری دموکراتیک افغانستان از هر وسیله شیطانی و کثیف منجمله تبلیغات بی‌بنیاد و دروغین استفاده می‌نمایند بلند بردن سطح آگاهی و درک توده‌های مردم و روشن ساختن ذهن آنان در برابر توطئه‌ها، دیاس و تبلیغات ارتجاع و امپریالیزم‌ها مسائل میباشد. در ارتباط با این موضوع باید گفت که وظیفه اساسی سوادآموزان و معلمان تنها آموختن خواندن و نوشتن به شاگردان نیست، آنان باید همراه با اعضای حزب و دیگر وطن‌پرستان اندیشه‌های انسانی انقلابی را تا اعماق توده‌های مردم نفوذ دهند، پرده از روی جنایات ننگین ضدانقلاب بر دارند و توطئه‌ها و دیاس ارتجاع و امپریالیزم را بر ملا سازند. مایقین کامل داریم که سواد آموزان و معلمان ما بادرک شرایط انقلابی کشور متوجه

اما باز هم باید خاطر نشان ساخت که
امحای بیسوادی و تحقق موفقانه پلانیها واهداف
حزب ودولت در زمینه مستلزم جنبش همگانی
ووسیع سواد آ موزی است . وظایف ونقش
سازمانهای حزبی، سازمانهای اجتماعی وتوده‌ای
ارگانیهای سیاسی قوای مسلح و کارکنان
سیمیتم تعلیم و تربیت کشور در این امر
بسیار ارزشمند و در عین زمان سنگین می-
باشد باید بادر نظر داشت جدی سننوعنعنات
مردم ما امر سواد آموزی طوری سازمان داده
شود که بزودترین فرصت ممکن بااستفاده
ازتجارب غنی جهانی و بر اساس پلانیهای علمی
ودقیق بیسوادی از ریشه محو وافغانستان ما
بکشور سواد همگانی وشکو فانی علم وفرهنگ
مبدل گردد .
دراخیر یکبار دیگر به همه هموطنانیکهدراین
راه بر مسئولیت و لی مقدس وشریفانه
مصروف کار وپیکار انقلابی وسازنده اند
شادباش گفته و پیروزی ها و موفقیات های
هر چه بیشتر شانرا آرزو میکنم .
بیرک کارمل
منشی عهومی کمیته مرکزی ح.د.خ.افغانستان
ورئیس شورای انقلابی ج.د.افغانستان .

افغانستان با مساعی مل متحد در کاهش تنش بین المللی همکاری می‌نماید

پیام ببرك كار مل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان بمناسبت سی و ششمین سالگرد تأسیس ملل متحد « ۲۴ - اکتوبر ۱۹۸۱ مطابق ۲ عقرب ۱۳۶۰ » :

منشور ملل متحد را که اهداف عالی آن تأمین صلح و امنیت بین المللی و تأمین حقوق بشر، حاکمیت ملی و استقلال کشورها می‌باشد به نظر قدر نگرسته و آنرا بهترین وسیله برای تنظیم موثر صلح و رفاه مردمان و برای بهمان آمدن یک دنیای آزاد فارغ از هر نوع استبداد و ظلم میدانیم .

امپریالیسم و حلقه های جنگ طلب وابسته به آن همیشه سعی بخرچ میدهند تا فضای تشنج را برای مسابقات تسلیحاتی بهمان آورده و مانع خلع سلاح عملیه دیتانت ورشد اقتصادی کشور های رو بانکشاف و همکاری بیشتر اقتصادی بین المللی گردند تا باشد که به نفع خویش ازان استفاده نمایند.

پشتیبانی از جنبش های رهایی بخش ملی آسیا ، افریقا و امریکای لاتین در مبارزه علیه استعمار و استعمار ، اپارتاید ، تبعیض نژادی و پشتیبانی از مبارزات مردمان تحت استعمار جهت تأمین حقوق غیر قابل انکارشان مظهر

درین فرصت فرخنده که سی و ششمین سالگرد تأسیس سازمان ملل متحد در سراسر جهان تجلیل میگردد مسرت دارم از طرف خود و نمایندگی از کمیته مرکزی، شورای انقلابی، شورای وزیران و همه مردمان زحمتکش جمهوری دموکراتیک افغانستان صمیمانه ترین تمنیات خویش را به همه زحمتکشان جهان و همه نیروهای صلح دوست و مترقی و به آرزوی صلح عدالت دموکراسی و ترقی اجتماعی در جهان تقدیم میدارم .

موسسه ملل متحد که در پایان جنگ جهانی دوم و به تعقیب پیروزیهای قاطعانه نیروهای صلح طلب بر فاشیسم و حلقه های امپریا - لیزم وابسته به آن رویکار آمد مساعی و تلاش پیگیر خویش را برای انجام نسل های آینده از مصیبت یک جنگ جهانی دیگر که دوماً در دو مصایب فراموشناشدنی را بر مردمان گیتی تحمیل نموده دوام داده است .

اعتقاد خلل ناپذیری جمهوری دموکراتیک افغانستان با اساسات منشور ملل متحد است. از جانبی با وجود مبارزات پیگیر و ر و ز افزون مردمان تحت استعمار هنوز هم میلیونها انسان تحت اسارت زیست می نمایند . امیدوارم تصامیم و فیصله هائیکه از جانب مجمع ملل متحد در مورد کشور های تحت استعمار اتخاذ میگردد جامه عمل پوشیده و صفحه جدیدی را برای نجات آنها از قید استعمار باز نماید .

جمهوری دموکراتیک افغانستان سیاست های تبعیضی را در هر گوشه و کنار جهان محکوم نموده و برای تحقق آن بهر شکلیکه باشد با موسسه ملل متحد همکاری متداوم خواهد نمود .

جمهوری دموکراتیک افغانستان با مساعی ساز مان ملل متحد و کشور های صلح دوست جهان که در راه کاهش تشنجات بین المللی، تقویت صلح و امنیت جهانی خلع سلاح موثر عام و تام تقویت و توسعه عملیه دپتانت بخرچ میدهند همکاری صمیمانه و همه جانبه خواهد نمود .

در پایان یکبار دیگر مراتب تبریکات خود را به همه مردمان و نیرو های صلح دوست و مترقی جهان بمناسبت این روز مهم جهانی اظهار نموده و تمنیات نیک مردم و حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان را برای پیروزی صلح ، دموکراسی و بغاظر خلع سلاح عام و تام در جهان تکرار مینمایم .

پیام تبریک به مسکو

بمناسبت شصت و چهارمین سالگرد انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر پیام آتی از طرف رهبران جمهوری دموکراتیک افغانستان عنوانی رهبران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به مسکو :

۱۳۶۰ ر ۸۱۵

و حکومت شوروی و مردم برادر شوروی اظهار
میداریم .

انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر سمبول
و علامت عصر جدید در تاریخ بشریت شنوراه
را برای رسیدن به آرمانهای عدالت اجتماعی
بازکرد، مردمان تر قیخواه تمام دنیا دست آورد
ها و پیروزیهای مردم شوروی و کارها و پلانهای
کشور شورا هارا به حیث مظهر زنده و ادامه
آرمانهای انقلابی که به خاطر آن در سال ۱۹۱۷
پولیتاریا و زحمتکشان روسیه به رهبری حزب
لنین برای نبرد قطعی علیه ستم وارتجاع و
استعمار بر خاستند تلقی میکنند .

سیاست خارجی لنینی حزب کمونست اتحاد
شوروی و حکومت شوروی در جهت حفظ و تحکیم
صلح ، جلو گیری از مسابقه تسلیحانی و
تأمین امنیت ملتها به مثابه تجلی و انعکاس
اراده و منافع مردم شوروی و امید های

رفیق لیونید ایلچ بریژنف !
منشی عوامی کمیته مرکزی حزب کمونست
اتحاد شوروی صدر هیأت رئیسه شورای عالی
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .

رفیق نیکولای الکساندروویچ تیخونوف !
رئیس شورای و زیران اتحاد جماهیر
شوروی سوسیالیستی مسکو ، با کمال مسرت
به مناسبت شصت و چهارمین سالگرد انقلاب
کبیر سوسیالیستی اکتوبر بهترین تبریکات
گرم و نهایت صمیمانه و صادقانه خود و کمیته
مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و
شورای انقلابی و حکومت جمهوری دموکراتیک
افغانستان و تمام مردم افغانستان را به شما
رفقای گرامی و از طریق شما به کمیته مرکزی
لنینی حزب کمونست اتحاد شوروی و شورای
مالي اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

زحمتکشان تمام قاره های زمین است . مردم
زحمتکش وطن لنین واکتوبر کبیر همیشه با
آنها بی هستند که از آزادی و ترقی اجتماعی
دفاع می کنند .

مادرافغانستان تو چه و مساعلت رفیقانه
اتحاد شوروی بزرگرا در امر مبارزه بغاطر
استقلال و سعادت مردم ما دایماً احساس
میکنیم .

مردم افغانستان بغاطر کمک های بیقرضانه
و برادرانه انترناسیونالیستی که اتحاد شوروی
طی بیش از شصت سال برای افغانستان آزاد،
نموده و مینماید همیشه و عمیقاً سپاسگزار
خواهند بود .

مخصوصاً میخواستیم خاطر نشان سازیم که
بعد از پیروزی انقلاب ثور و بخصوص در مرحله
نوبین و تکاملی آن روابط دوستی و حسن
همجواری و تفاهم و همکاری های نمر بخش
نزدیک بین دومردم و کشور ما مستحکمتر و

واقعاً برادرانه گردیده است . یقین داریم که
این روابط صمیمانه و رفیقانه و همکاری های
همه جانبه ما به منفعت خلقهای زحمتکش
افغانستان و اتحاد شوروی به نفع تحکیم صلح
و امنیت در کره زمین بغاطر ترقی بشریت
انکشاف مزید یافته و نتایج آن نمر بخش تر
میکردد .

رفیق گرامی لیونید ایلیچ بریژنف .
رفیق گرامی الکساندر ویچ تیخونوف .
یکبار دیگر بهترین تمنیات و آرزو مندی
های صمیمانه و رفیقانه خود را برای پیروزی
های هرچه درخشانتر مردم قهرمان شوروی،
صحت مندی و سعادت شما ابراز میدارم .

ببرک کارمل

منشی عمومی کمیته مرکزی ج . د . خ . ا .
ورئیس شورای انقلابی ج . د . افغانستان
سلطانعلی کشتمند

رئیس شورای وزیران ج . د . افغانستان

سفر رسمی ببرک کارمل به پراگ

رئیس و اعضای شورای مرکزی کوپراتیفهای زراعتی، هیات رهبری و اعضای سازمان پیشاهنگان، والی کابل و کابل شادوال و سفرای کبار کشور های دوست مقیم کابل با ببرک کارمل و هیات همراهان شان خدا-حافظی کردند.

دوین مسافرت دکتور صالح محمد زیری عضو بیروی سیاسی حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان و رئیس کمیته ملی جبهه ملی پدروطن، اسلم وطنجار عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب و وزیر مخابرات، محمود بریالی عضو علی البدل بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب، شاه محمد دوست عضو کمیته مرکزی حزب و وزیر امور خارجه، برید جنرال نظر محمد عضو کمیته مرکزی حزب و قوماندان عمو می قوای هوایی و مدافعه هوایی، محمد انور فرزام عضو علی البدل کمیته مرکزی حزب و منشی هیات رئیسه شورای انقلابی، دگر وال نودالحق علومی عضو علی البدل کمیته مرکزی حزب، دگرمن عزیز حساس، سرور دمنی معاون ریاست تشریفات وزارت امور خارجه، محمد رحیم رفعت عضو شعبه روابط بین المللی کمیته مرکزی حزب با ببرک کارمل همراه می باشند.

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان بنا بدعوت گوستاف هوساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونست و رئیس جمهور، جمهوری سوسیالیستی چکوسلوواکیا، کمیته مرکزی حزب کمونست و حکومت جمهوری سوسیالیستی چکوسلوواکیا بتاريخ اول سرطان سال ۱۳۶۰ در راس یک هیات عالیرتبه حزبی و دولتی جمهوری دمو کراتیک افغانستان برای یک مسافرت رسمی ودوستانه عازم پراگ گردیدند.

در میدان هوایی بین المللی کابل اعضای بیروی سیاسی، منشی ها و اعضا کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان، معاونین شورای انقلابی، معاونین هیات رئیسه و اعضای شورای انقلابی، معاونین و اعضای هیات اجرائیه کمیته ملی جبهه ملی پدروطن، رئیس معاونین و اعضای شورای وزیران، رئیس و اعضای ستره محکمه، رئیس و اعضای شورای عالی شئون اسلامی، عده از جنرالها و افسران قوای مسلح، کارمندان عالیرتبه دولتی، روسا و هیات های رهبری سازمانهای دمو کراتیک زنان و جوانان، رئیس و اعضای شورای مرکزی اتحادیه های صنفی افغانستان

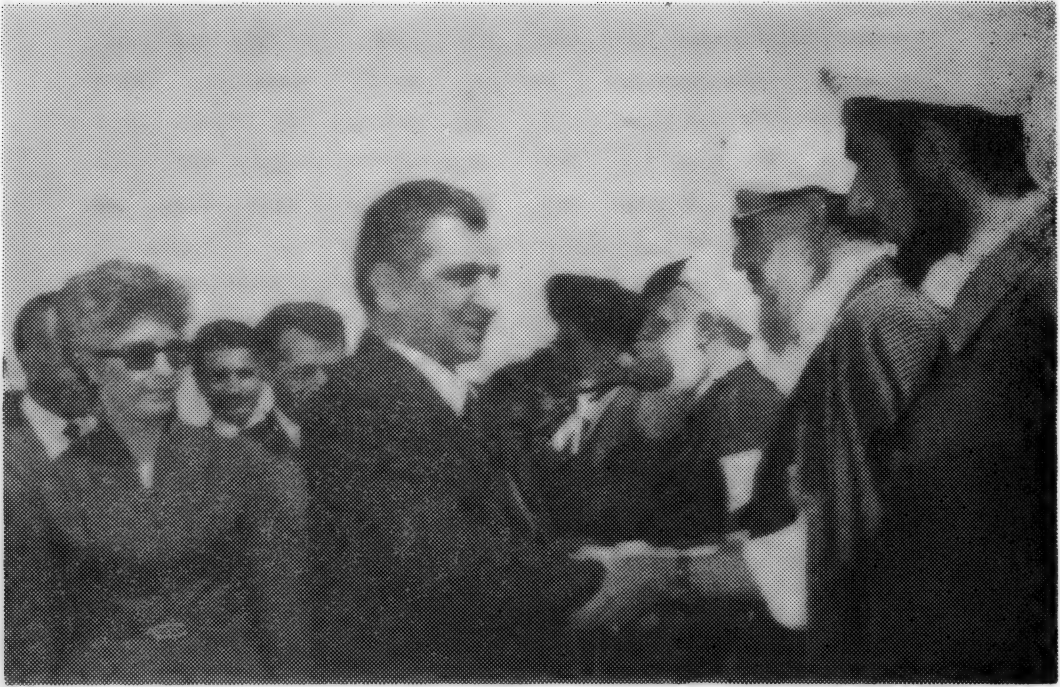
بېړك كارمل در حالیکه موټر حامل شان توسط یکدسته از موټر سایکل سواران بدرقه میشد ساعت دو و بیست و پنج دقیقه به میدان هوایی بین المللی کابل مواصلت نموده و هنگامیکه از موټر حامل شان پیاده شدند از طرف سلطانعلی گشمند رئیس شورای وزیران بریدجنرال محمد رفیع وزیر دفاع ملی ، شاه محمد دوست وزیر امور خارجه ، شیرجان مزدوریار وزیر ترانسپورت و توریسم و زینک کارمیلیتا سفیر کبیر چکوسلواکیا مقیم کابل استقبال کردند .

درین موقع عده از پیشاهنگان دسته های گل به بېړك كارمل اهدا نمودند ، بېړك كارمل بعدا به محل مخصوص قرار گرفته و پس از

بېړك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.خ.ا، رئیس شورای انقلابی ج.د.افغانستان موقعیکه یکی از پیش آهنگان رامورد لطف قرار میدهند .

۱۳۶۰ ر ۴۱

ببرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي ح.د.خ.ا، رئيس شوراي انقلابي ح.د.ا، هنگام وداع با اعضاي شئون اسلامي در ميدان هوايي بين المللي كابل قبل از عزيمت جانب پراگ

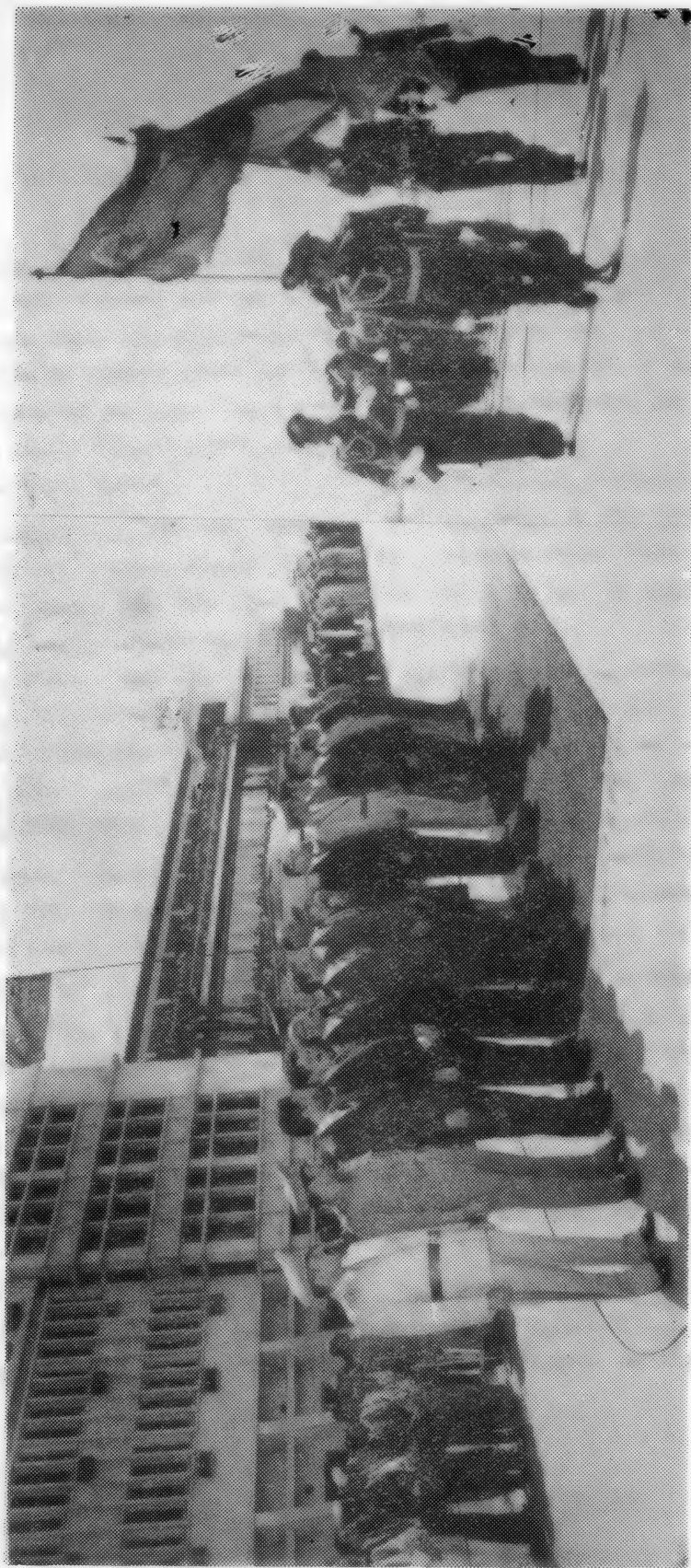
آنكه موزيك سرود ملي جمهوري دموكراتيك
افغانستان را نواخت مراتب سلام و احترام
قطعه تشريفات گارد ملي را قبول و آنرا
معينه كردند .
هنگام معينه قطعه تشريفات گارد بريده
جنرال محمد رفيع وزير دفاع ملي ايشانرا
همراهي ميكرد .
سپس ببرك كارمل جانب صفوف مشايعين
كه در مقابل ترمينل ميدان هوايي صف
بسته بودند تشريف برده وبا هريك از آنها
خدا حافظي نمودند .
متعاقبا قطعات نظامي مشتمل بر قطعات پياده
و هوايي برسم احترام از برابر شان رژه
رفتند .
ببرك كارمل سپس جانب طياره تشريف
برده و تانزديك طياره نوراحمدنور عضو بيروي
سياسي كميته مركزي حزب و معاون شوراي
انقلابي ، سلطانعلي كشتهنده عضو بيروي

سیاسی کمیته مرکزی حزب و رئیس شورای وزیران ، دکتور اناهیتا راتبزاد عضو بیروی سیاسی ، دستگیر پنجشیری عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب ، برید جنرال محمد رفیع عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب و وزیر دفاع ملی ، داکتر نجیب عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب ، عبدالرشید آرین عضو کمیته مرکزی حزب معاون شورای انقلابی ، نیاز محمد مومند منشی کمیته مرکزی حزب ، تورن جنرال عبدالقادر و برید جنرال گل آقا اعضای کمیته مرکزی حزب و معاونین هیات رئیسه شورای انقلابی و سفیر کبیر اتحاد شوروی مقیم کابل ایشانرا همراهی نموده و سفر با عافیت برای شان آرزو کردند .
طیاره حامل ببرک کارمل و همراهان شان ساعت دو و پنجاه و هفت دقیقه بعد از ظهر روز

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان به احساسات گرم اعضای سازمانهای اجتماعی که برای وداع با ایشان در میدان هوایی کابل آمده بودند پاسخ میدهند .

۱۳۶۰ ر ۴۱

پرک کارمل منشی عهومی کمیته مرکزی.د.خ.ا. رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان هنگامیکه مراسم گزینش قطعات پیاده و هوایی قوای مسلح را در میدان هوایی بین المللی کابل قبل از عزیمت شان به چکوسلواکیا مشاهده می نمایند .

۱۳۶۰ ر ۴۱

دوشنبه اول سر طان ۶۰ از میدان هوایی بین المللی کابل بقصد پراگ اوج گرفت . هیات عالیرتبه حزبی ودولتی جمهوری دمو-کراتیک افغانستان به ریاست ببرک کارمل در راه عزیمت بصوب پراگ ساعت چهاربعداز ظهر دوشنبه اول سر طان ۱۳۶۰ بوقت کابل وارد تاشکند گردیدند .

درمیدان هوایی تاشکند منشی های کمیته مرکزی حزب کمونسټ جمهوریت ازبکستان اتحاد شوروی ، معاون هیات رئیسه شورای عالی ، معاونین صدراعظم آن جمهوریت شماروای شهر تاشکند ، حبیب منگل سفیر کبیر و نماینده فوق العاده جمهوری دموکراتیک افغانستان در مسکو وعده کثیری از محصلان افغانی در تاشکند از ببرک کارمل و هیات همراهان شان استقبال نمودند .

محصلین افغانی در حالی که فوتو های ببرک کارمل را با خودداشته با شور و شعف دادن شعار های انقلابی از رهبر گرامی خویش استقبال کردند .

ببرک کارمل با هر کدام از آنها مصافحه نموده و موفقیت شانرا آرزو نمودند . طیاره خاص حامل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان بعداز توقف مختصر در میدان هوایی تاشکند جانب کیف مرکز جمهوریت سو سیالیستی اوکراین پرواز نمود .

طیاره حامل ببرک کارمل و هیات همراهان شان به ساعت ده شب بوقت کابل بمیدان

هوایی کیف فرودآمد در نزدیک طیاره الکساندر لیشکو عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونسټ و صدراعظم جمهوری سو سیالیستی اوکراین وسایر مقامات عالیرتبه حزبی ودولتی از ببرک کارمل با گرمی زیاد استقبال کردند .

ببرک کارمل پس از مصافحه بامستقبلین توسط موتر مخصوص در حالیکه لیشکو با ایشان همراه بود رهسپار اقامتگاه شان در شهر کیف گردیده ودر آنجا باوی مختصرا ملاقات کردند .

ببرک کارمل و هیات همراهان شان شب را در کیف سپری نمودند .

ببرک کارمل و هیات همراهان شان صبح سه شنبه ۲ سرطان ۱۳۶۰ قبل از عزیمت از کیف جانب پراگ به همراهی الکساندر لیشکو عضو بیروی سیاسی و صدراعظم جمهوری سو سیالیستی اوکراین از موزیمیکه به یاد بود قربانیان جنگ های میهنی علیه فاشیزم اعمار گردیده بازدید کردند و در کتاب مخصوص موزیم امضاء نمودند . درین موقع سمبول موزیم توسط مسوولین موزیم به ایشان اهدا شد .

هنگامیکه طیاره حامل ببرک کارمل داخل فضای چکو سلواکیا گردید از طرف دسته بی از طیارات جت قوای هوایی چکوسلواکیا بدرقه میگردد .

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و هیات

مستقلین رفته با شخصیت های حزبی دولتی و سفرای کبار دول متحابه مقیم پراگ مصافحه کردند .

درین هنگام دسته از اطفال که بالباس های ملی چک ملبس بودند به نمایندگی از شهر-یان پراگ با اهدای دسته های گل به ببرك كارمل مقدم شانرا به مرکز جمهوری سوسیالیستی چکوسلوواکیا گرامی داشتند .

محصلین افغانی و عده زیادی از شهریان پراگ در حالیکه بیرقهای ملی دو کشور و فوتو های ببرك كارمل و گوستاف هوساك را بدست داشتند بادراحتراز در آوردن بیرقها احساسات شانرا نسبت به مهمانان عزیز افغانی تبارز میدادند .

ببرك كارمل بعداز آنکه به احساسات شهر-یان پراگ به اشاره دست صمیمانه پاسخ دادند باتفاق گوستاف هوساك بسواری موتر مخصوص در حالیکه دسته از موتر سایکل سواران آنرا بدرقه مینمود . رهسپار اقامتگاه شان گردیدند . در مسیر راه بین میدان هوایی پراگ و اقامتگاه جمعیت های کثیری از شهریان پراگ با ابراز احساسات گرم از ببرك كارمل و همراهان نشان پذیرایی نمودند . میدان هوایی و مسیر خط السیر موتر حامل ببرك كارمل بابیرق های ملی دو کشور مزین گردیده و در عمارت میدان هوایی فوتو های بزرگ ببرك كارمل و گوستاف هوساك جلب نظر میکرد .

ببرك كارمل و گوستاف هوساك در اقامتگاه شان ملاقات مختصر به عمل آورده و صرف قهوه نمودند .

همراهان شان هنگام مواصلت به میدان هوایی بین المللی پراگ مورد استقبال نهایت صمیمانه و گرم گوستاف هوساك منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست چکوسلوواکیا و رئیس جمهور، جمهوری سوسیالیستی چکوسلوواکیا و سایر شخصیت های برجسته حزبی و دولتی آن کشور قرار گرفتند .

هنگامیکه طیاره حامل ببرك كارمل در مقابل ترمینل میدان هوایی توقف کرد و ببرك كارمل از طیاره فرود آمدند در نزدیک طیاره گوستاف هوساك لوبو میر شترو گال عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونیست و رئیس شورای وزیران ، واسیل بیلک و - تسلاوهولا الویس اندرا میلوش یا کیش کوچک اعضای بیروی سیاسی کمیته مرکزی انئونین کاپیک ، یوسیف کیبنی و یوسف - کوچک اعضای بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونیست آن کشور ، شارژدافیر و اعضای سفارت کبرای افغانی در پراگ در فضای نهایت صمیمانه و دوستانه استقبال نمودند . متعاقباً زعمای دو کشور به محل مخصوص قرار گرفته در حالیکه موزیک سرود ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان و سرود ملی چکوسلوواکیا را نواخت مراتب سلام و احترام گارد تشریفاتی را قبول نمودند .

سپس قطعات تشریفاتی از برابر ببرك كارمل و گوستاف هوساك رژه رفتند و درین موقع - بیست و یک توپ به رسم احترام شلیک شد .

بعداً ببرك كارمل و گوستاف هوساك جانب

مبارزات انقلابی و قهرمانانه خود تنها نمی - باشد . بلکه حمایت فامیل سوسیالیستی را در رأس اتحاد شوروی و همه کشور های مترقی و نهضت های رهایی بخش انقلابی را با خود دارد .

روزنامه به مناسبت آغاز مسافرت رسمی هیأت عالیترتبه حزبی دولتی جمهوری دمو - کراتیک افغانستان از جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا می نگارد ، که روابط دوستانه عنعنوی و همکاری پر ثمر و متقابل هر دو مان دو کشور را بهم نزدیک ساخته است و این مناسبات روند طبیعی را می پیماید .

سایر روزنامه ها و جراید سرا سر چکوسلواکیا سر مقاله ها ، مقاله ها ، تفاسیر و تبصره های مفصلی به ارتباط سفر بېرک کارمل به چکوسلواکیا منتشر کرده و در آن دامه موفقانه همکاری اقتصادی را بین دو کشور مورد تاکید قرار داده مداخله غرب را در امور داخلی جمهوری دموکراتیک افغانستان بشدت محکوم کرده اند .

مذاکرات رسمی بین بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و گوستاف هو ساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست و رئیس جمهور جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا روز ۲ سرطان ۱۳۶۰ در قصر پراگ آغاز گردید .

درین مذاکرات که در فضای نهایت دوستانه و صمیمانه صورت گرفت روی موضوعات

بعداً بېرک کارمل و هیأت همراهان نشان به همراهی واسیل بیلک عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب کمونیست چکو - سلواکیا بهو سلاو خنیوپک وزیر خارجه ، زنیك کار میلیتا سفیر کبیر چکوسلواکیا مقیم کابل ویندریش توجک رئیس تشریفات وزارت خارجه چکوسلواکیا و شارژدافیر سفارت کبرای افغانی در پراگ به آرامگاه سپاهی گمنام در کلمنت گوتوالدرفته و در آنجا اکلیل گل گذاشتند .

دیدار دوستانه بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان از کشور دوست چکوسلواکیا در مطبوعات آن کشور انعکاس وسیع و قابل توجهی داشته است . روزنامه های چکوسلواکیا فوتو ها و بیوگرافی بېرک کارمل را در صفحات اول شان به چاپ رسانیده اند .

روزنامه رودی پراو ارگان نشراتی کمیته مرکزی حزب کمونیست چکوسلواکیا تاکید ورزیده که مردم افغانستان تحت رهبری بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان تدابیر عمده را در دفاع از آزادی کشور شان اتخاذ کرده و در راه حفظ دست آورد های انقلاب ثور محو فیودالیزم ، رفیع عقب ماندگی اقتصادی ، بیکاری و بیسوادی به پیروزی های عظیمی دست یافته اند .

روزنامه سلواک بنام (پراودا) باین ارتباط مینویسد : جمهوری دموکراتیک افغانستان در

مورد علاقه دو کشور به شمول مسایل بين-المللی بحث شد .

درين مذاکرات از جانب افغانی صالح محمد زبیری عضو بوروی سیاسی و رئیس کمیته ملی جبهه ملی پدروطن، محمداسلم وطنجارعضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزبدموکراتیک خلق افغانستان و عضو هیات رئیسه شورای انقلابی و وزیر مخابرات ، محمود بر یالی عضو علی البدل بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شاه محمد دوست عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و وزیر امور خارجه جمهوری دموکراتیک افغانستان و بر نا شارژدافیر سفارت کبرای جمهوری دموکراتیک افغانستان در پراگ و از جانب چکو سلواکیا علاوه بر گو ستاف هوساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمو نیست و رئیس جمهور جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا ، واسیل بیلک عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب کمو نیست چکوسلواکیا ، یندریش پو لدنگ منشی کمیته مرکزی حزب کمونیست چکو سلواکیا، رودلف رولچک عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست و معاون صدراعظم جمهوری سوسیالیستی چکو سلواکیا ، بروسلاو خنیو یک عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست و وزیر خارجه جمهوری سوسیالیستی چکو سلواکیا ، کارل روسوف عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست و معاون اول وزارت دفاع ملی چکو سلواکیا و لاستمیل چالوپا وزیر مخابرات جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا و زنیک کار ملیتا سفیر کبیر

جمهوری سوسیالیستی چکو سلواکیا در کابل اشتراک داشتند .

طرفین دراین مذاکرات رشد همه جا نیه مناسبات و همکاری بین احزاب و حکومت یکدیگر را مورد بحث قرار داده امکانات بیشتر این همکاری هارا ارزیابی نمودند . رهبران جمهوری دموکراتیک افغانستان و جمهوری سوسیالیستی چکو سلواکیا ضمن تبادل نظر در مورد اوضاع اطراف افغانستان تشابه کامل موقف های شانرا در حفظ استقلال، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی افغانستان ابراز داشتند .

طرفین اظهار داشتند یک حل سیاسی در این مورد باید ختم تجاوز مداخله نیرو های امپریالیستی و هژمونیستی را در امور داخلی افغانستان بصورت کل تا مین نماید .

جانب افغانی دراین مذاکرات تاکید ورزید که برای آغاز مذاکره جهت عادی سازی روابط با همسایگانش بر وفق ر و حیه پیشنهادات ارائه شده از طرف حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان در ماهی سال گذشته بدون شرایط قبلی در هر زمانی آماده میباشد . بېرك كارمل ، سیاست خارجی کاملاً اصولی چکوسلواکیا را که سهم ارزنده در تقویت صلح جهانی ، کاهش هر چه بیشتر تشنجات بین المللی و تعمیق همبستگی امللی که برای استقلال و رشد اجتماعی شان می رزمند دارد مورد تمجید قرار دادند .

بېرك كارمل و گو ستاف هوساک به اهمیت قاطع روابط دوستانه و همکاری همه جا نیه کشورهای شان با اتحاد شوروی اشاره نمودند .

جانپن روی مو ضوعات مهم بین المللی بحث کرده و حمایت کامل شانرا از پیشنهادات صلح اتحاد شوروی که به منظور حفظ صلح جهانی و خانمه بخشیدن به مسابقات تسلیحاتی ارائه شده ابراز داشتند .

طرفین توجه خاص شانرا به اوضاع شرق نزدیک و شرق میانه معطوف داشته نگرانی شانرا نسبت به موجودیت فزاینده نظامی امریکا در خلیج و بحر هند ابراز کرده و همبستگی شانرا با ملل عربی در مبارزات شان علیه تجاوز اسرائیل اعلام نمودند و به اهمیت نقش نهضت عدم انحصار در مبارزه علیه امپریالیزم ، استعمار استعمار نو و اپارتاید اشاره کردند. ایمن مذاکرات در فضای دوستانه و رفیقانه صورت گرفت .

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و هیات همراه هانشان شب ۲ سرطان ۱۳۶۰ در ضیافتی اشتراک نمودند که از طرف کمیته مرکزی حزب کمونیست چکوسلواکیا رئیس جمهور و حکومت جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا به افتخار شان در قصر پراگ ترتیب داده شده بود .

درین ضیافت گوستاف هوساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست چکوسلواکیا و رئیس جمهور جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا ، لوبو میرشترو کال عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونیست و صدراعظم و سایر اعضای بیروی سیاسی حزب کمونیست اشتراک نموده بودند .

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و گوستاف هوساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست چکوسلواکیا و رئیس جمهور جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا بیانیه های ایراد کردند .

معاهده دوستی و همکاری در ختم مذاکرات روز سه شنبه ۳ سرطان ۱۳۶۰ بین هیات عالیترتبه حزب و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان و هیات جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا در پراگ باامضا رسید .

این معاهده را از طرف افغانستان بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و از جانب چکوسلواکیا گوستاف هوساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست و رئیس جمهور جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا امضا نمودند . این معاهده شرایط مقدماتی را برای رشد همه جانبه همکاری بین احزاب و حکومت دو کشور میسر می سازد .

متعاقب آن موافقتنامه بی در مورد کمک های قانونی در امور ملکی و مدنی و یک موافقتنامه دیگر در مورد شناسایی متقابل تصدیق نامه های تعلیمی و درجه های علمی بنمایندگی از جمهوری دموکراتیک افغانستان از طرف شاه محمد دوست وزیر خارجه جمهوری دموکراتیک افغانستان و از طرف چکوسلواکیا بهو سلاوو خنیو پک وزیر خارجه آن کشور باامضا رسید .

بېرک کارمل منشی عمومي کمېټه مرکزي حزب دموکراتيک خلق افغانستان و رئيس شوراي انقلابي جمهوري دموکراتيک افغا -
نستان روز چهارشنبه ۳ سر طان ۱۳۶۰ در
هوتل انتر کانتي ننتال پراگ در کنفرانس
مطبوعاتي بزرگ که در آن بیش از یکصدو -
پنجاه نفر از زور ناليستان کشور های سو -
سيا لیستی و کشور های غربی سهم گرفته
بودند اشتراک ورزیدند .

در آغاز کنفرانس مطبوعاتي درمورد اقدامات
مثبت حزب دموکراتيک خلق افغانستان، حکومت
جمهوري دموکراتيک افغانستان و جبهه وسیع
ملی پدر وطن و اوضاع داخلی و بین المللی
و مداخلات ارتجاع و امپریالیزم در امور داخلی
افغانستان مطالبی بیان نمودند .

سپس بېرک کارمل در فضای دموکراتيک
به سوالات خبر نگاران پاسخ دادند .

بېرک کارمل منشی عمومي کمېټه مرکزي حزب دموکراتيک خلق افغانستان بیانيه از
طریق تلویزیون چکوسلواکیا نیز ایراد
کردند .

بېرک کارمل او دافغانستان د دموکراتيک
جمهوريت لوړ رتبه گوندي او دولتي هيات
دپنځشنبې په ورځ له پراگ څخه د چکوسلواکیا
دسوسیالیستي جمهوريت دسلواک دجمهوريت
مرکز براتیسلاوا ته لاړل .

بېرک کارمل او ددوی ملگرو دچکوسلواکیا
دکمونسټ گوند د مرکزي کمېټې د عمومي
منشي او دچکوسلواکیا دسو سيا لیستی
جمهوريت د جمهور رئيس گوستاف هوساک
په ملگرتيا پداسی حال کی چی ددوی دسپرلی

موټر دیو شمیر موټر سایکل سپروله خوابدرگه
کیده دمحلې وخت د غرمې مخکی په یوولسو
بجو دپراگ بین المللی هوایی دگر ته ورسیدل .
دپراگ بین المللی هوایی دگرته دبېرک کارمل
او گوستاف هو ساک درسیډو په وخت کی
موزیک دچکوسلواکیا دسوسیالیستي جمهوريت
ملی سرود او دافغانستان د دموکراتيک
جمهوريت ملی سرود وغږ اوه او تشریفاتې
کارد داحترام مراتب په ځای کړل .

وروسته بیا تشریفاتې قطعو دبېرک کارمل
او گوستاف هوساک په وپاندې پرېټ اجرا
کړ . پدغه وخت کی د درناوی په رسم دټوپ
یوويشت ډزی وشوی .

وروسته بیا بېرک کارمل د گوستاف هوساک
په ملگر تیا دمخه ښه کوونکو لوری ته لاړ
له گوندی او دولتي شخصیتونو په پراگ کی
ددوستو هیواد و له لوی سفیرانو سره مخه
ښه وکړه .

پدغه وخت کی یو شمیر ماشوما نو چی
دچک ملی جامی یی اغوستی وی دپراگ دښار
یانو په نها یندگی په بېرک کارمل باندی کلان
واچول .

افغانی محصلینو او د پراگ ګڼ شمیر
ښار یانو پداسی حال کی چی د دواړو هیوادو
ملی بیر غونه او دبېرک کارمل او دگوستاف
هوساک عکسونه ورسره ودیبر غونو په ښور
ولو سره گرانو افغانی میلمنو ته خپل احساسات
څرگند ول .

دافغانستان دخلک د دموکراتيک گوند
مرکزي کمېټې عمومي منشي او دافغانستان
د دموکراتيک جمهوريت د انقلابي شورا رئيس

اوډلاری په اوډدوکی دبراتیسلواو گڼ شمیر
ښاریانو د ببرک کارمل تود او دزپه له کومی
هر کلی وکړ .

ببرک کارمل او ددوی ملگری په خپل
استوگنځی کی له لږ څه تم کیدو وروسته د
سلواک دکهونست گوند دمرکزی کمیټی مقرته
لاړل او له یوسف لینارت او دسلواک دکهونست
گوند دمرکزی کمیټی له نورو غړ یوسره یی
وکتل او دوستانه خبری اتری یی وکړی . د
مرکزی کمیټی دمقر په دروازه کی دمرکزی
کمیټی دغړو او کارکوونکی له خواهرکلی وویل
شو .

ببرک کارمل او ددوی ملگرو دمحلې وخت
له غرمی وروسته به دوه نیمو بجو دیوسف
لینارت په ملگریا د براتیسلواو د بریښنا
دتنکا لوژی فابریکه ولیدله او دفا بریکی په
دروازه کی ددغی فابریکی درئیس او کارگرانو
له خوا یی هر کلی وشو .

ببرک کارمل پداسی حال کی چی دفابریکی
دانجنیرانو له خواتو ضیحات ورکول کیدل
ددغی فابریکی بیلابیلی برخي و لیدلی اوپسی
له هغی یی دفابریکی دکارگرانوپه یوه پرتیمینه
غونډه کی وینا و کړه چی دکارگرانو له تودو
ولولو سره مخامخ شوه .

ببرک کارمل دخپلی وینا په یوه برخه کی
وروسته له هغه چی د دواړو هیواد و په
دوستانه روابطو یی رڼا واچوله وویل : ډاډ
درکوم چی هیڅ امپریالیستی قدرت نشی
کولی زموږن دسوله دوستو هیواد و او خلکو
پیوستون ته زیان وروسوی د سولی لمرځلانده
او دارتجاع توروالی مخ په زوال دی .

ببرک کارمل اوددوی ملگری هیات ته دپنجشنبی
په ورځ دبراتیسلواو هوایی ډگر ته درسیدو
په وخت کی دچکوسلواکیا د کهونست گوند
دمرکزی کمیټی دسیاسی بیرو غړی او
دسلواک جمهوریت د کهونست گوند دمرکزی
کمیټی د لو مړی منشی یوسف لینارت
دکهونست گوند دمرکزی کمیټی دسیاسی بیرو
دغړ یواوود سلواک د نورو گوندی او دولتی
شخصیتونو له خواتود هر کلی وویل شو .

دببرک کارمل او له دوی سره دملگری
هیات دسپرلی الو تکه دمحلې وخت په یوولسو
بجو او پنځه څلو یښتو دقیقو دبراتیسلواو
په هوایی ډگر کی را کوزه شوه .

الوتکی ته نږدی یو سف لینارت او دسلواک
دسوسیالیستی جمهوریت د کهونست گوند
مرکزی کمیټی دسیاسی بیرو غړی او صدراعظم
پیتر کو تو لکاله خواښه راغلی وویل شو .
وروسته بیا ببرک کارمل او یوسف لینارت
دهر کلی کوونکو لیکوته لاړل له سترو گوندی
او دولتی شخصیتونو سره یی روغې وکړی .
پدغه وخت کی یوی ډلی ما شومانود پر -
اتیسلواو دښاریانو په نمایندگی ببرک کارمل
ته دگلانو گیلوی ورکړی .

افغانی محصلینو او د براتیسلواو گڼ
شمیر ښاریانو پداسی حال کی چی ددواړو
هیواد و ملی بیر غونډه یی دپول او دخپلو
درنو میلمنو ته یی خپل تاوده احساسات څرگند
کړل او ببرک کارمل ددوی دغه احساساتو ته
دزپه له کومی ځواب ووايه .

وروسته بیا ببرک کارمل دیوسف لینارت
په ملگر تیا خپل استوگنځی ته روان شول

رئيس ويليام سو گو ويچ له خوا وينا وى وشى .

مسافرت رسمي و دوستانه ببرك كارمل منشي عمومي كمېټه مركزي حزب دمو كراتيك خلق افغا نستان و رئيس شوراي انقلابي جمهوري دمو كراتيك افغا نستان كه در راس يك هيات عاليترته حزبي و دولتي جمهوري دمو كراتيك افغا نستان به تاريخ اول سرطان ۱۳۶۰ بڼابه دعوت گوستاف هوساك منشي عمومي كمېټه مركزي حزب كهو نست چكوسلواكيا و رئيس جمهور جمهوري سو - سيالېستي چكوسلواكيا كمېټه مركزي حزب كهونست و حكومت جمهوري سوسيا لېستي چكوسلواكيا وارد آنگشور گرديده بودند روز جمعه پنج سر طان ۱۳۶۰ خاتمه يافت .

ببرك كارمل براي چند روز مختصر و طور غير رسمي در چكوسلواكيا اقامت خواهند داشت .

ببرك كارمل وهيات همراهان شان روز جمعه پنج سر طان ازنمايشگاه بين المللي توليدات مواد كيمياوي ، موزيم و سالون بزرگـ شاروالي براتيسلاوا و بعضي از قسمت هاي شهر و مكورريان هاي فاميلي براتيسلاوا ديدن نمودند .

از ببرك كارمل و همراهان شان در مدخل نمايشگاه وزير صنايع و مسوولين نمايشگاه باگرمي استقبال كردند .

هنگام ورود ببرك كارمل و همراهان شان به موزيم براتيسلاوا شلا بكا عضو بيروي سياسي كمېټه مركزي حزب كهونست جمهوريت سلواك ومنشي كمېټه شهري شهر براتيسلاوا شاروال

دوغه ميټنگ په پای کی دسلواك دكهونست گوند دښاري كمېټي مسوول وينا وكله او وروسته بيا يوسف لينارت په يوي وينا كي ددواپو هيواد و دگونو نو خلكو او حكومتونو دوستي او دپيوستون ټينگار وكړ او هغی یی دوروولي لوړ طراز مناسبات و بلل .

ببرك كارمل او له دوی سره ملگري هيات د محلي وخت دپنجشنبی په ورځ له غرمی وروسته څلور نیمو بجو دورك نومی سپاهی آرامگاه او دشوروی سر بازانو د خاطری دیاد ولو ځلی ته چی له فاشیزم سره په جگړه کی دفاشیزم له منگلو څخه دسلواك دژغورولو لپاره خپل ځانونه قربانی کړی لاهل او دگلانو گیوی یی کینمودی .

دافغا نستان دخلك د دمو كراتيك گوند دمر كزی كمېټي عمومي منشي او دافغا نستان د دمو كراتيك جمهوريت د انقلابي شورا رئيس ببرك كارمل او له هغه سره ملگري هيات دپنجشنبی د شپي په هغه ميلمستياكي برخه واخسته چه دچكوسلواكيا د كهونست گوند دمر كزی كمېټي دسياسي بيرو د غړي او دسلواك د كهونست گوند دمر كزی كمېټي دلومړي منشي يوسف لينارت له خوا پــــه براتيسلاوا كي شوی وه .

بدغه ميلمستيا كي دسلواك د جمهوريت گوندي كدرونو او دولتي سترو مامورينو هم برخه در لوده .

بدغه ميلمستيا كي دببرك كارمل يوسف لينارت او دچكوسلواكيا د كهونست گوند سياسي بيرو غړي او دسلواك د ملي شورا

وعدۀ دیگری از شهریان از ایشان صمیمانه پذیرایی کردند .

بیرک کارمل و همراهان شان از قسمت‌های مختلف موزیم شهر براتیسلاوا در حالیکه از طرف موظفین تو ضیحات داده میشد دیدن نمودند .

بیانیه مشترک ج.د. افغانستان

و ج.س. چکوسلواکیا

متن بیانیه مشترک جمهوری دموکراتیک افغانستان و جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا که در ختم مذاکرات رسمی هیأت‌عالی رتبه حزبی ، دولتی جمهوری دموکراتیک‌افغانستان و جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا صادر گردیده است .

هیأت حزبی ، دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان بریاست بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی ، صدر هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان بنابعدوت گوستاف هوساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسټ چکوسلواکیا و رئیس جمهوریت سوسیالیستی چکوسلواکیا کمیته مرکزی حزب کمونسټ چکوسلواکیا و حکومت جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا از تاریخ ۲۶ تا ۲۸ جون ۱۹۸۱ از جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا بازدید نمودند .

در مذاکراتیکه در فضای رفیقانه و مملو از تفاهم متقابل صورت گرفت از جانب افغانی اشخاص آتی اشتراک داشتند :

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدر هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان ، صالح محمد زیری عضو بیروی سیاسی حزب ورئیس کمیته ملی جبهه ملی پدر وطن ، محمد اسلم وطنجار عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب ووزیر مخابرات ، محمود بریالی عضو علی‌البدل بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان شاه محمد دوست عضو کمیته مرکزی حزب ووزیر امور خارجه ، محمد انور فرزاد عضو علی‌البدل کمیته مرکزی حزب و منشی هیأت رئیسه شورای انقلابی ، محمد رحیم رفعت عضو شعبه روابط بین‌المللی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و برناشا-رژدافیر سفارت کبرای جمهوری دموکراتیک افغانستان در پراگ .

ازجانب چکوسلواکیا در ین مذاکرات گوستاف هوساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسټ چکوسلواکیا ورئیس جمهور جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا ، واسیل بیللاک عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونسټ چکوسلواکیا ، یندریش پولدنک منشی کمیته مرکزی حزب ، رودولف رولچک عضو کمیته مرکزی حزب ومعاون صدراعظم جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا ، بهوسلا-ووخینویک عضو کمیته مرکزی حزب ووزیر خارجه کارل رسوف عضو کمیته مرکزی حزب و معاون اول وزارت دفاع ملی چکوسلواکیا، ولاستمیل چالوپاویزیر مخابرات ، ز نیک کار ملیتاسفیر

کبير جمهورى سو سيا لیستی چکوسلواکیا در کابل اشتراک داشتند .

گوستاف هوساگ در مورد ابتکارات و فعالیت های وسیع مردم ز حمایتش چکوسلواکیا در پذیرش و تطبیق مصوبات شانزد همین کنگره حزب کمونست چکوسلواکیا و خطوط اساسی انکشاف سیاسی ، اقتصادی واجتماعی جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا در آینده به رفقای افغانی معلومات داد .

وی همچنان در مورد نتایج انتخابات مجالس نمایندگانیکه در آن مردم چکوسلواکیا اعتماد عمیق خود را به پالیسی حزب کمونست و جبهه ملی ابراز کردند به رفقای افغانی اطلاع داد . ببرك كارمل در زمینه تحقق مصوبات آخرین جلسات کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان تطبیق پرو گرام تحولات بنیادی ، اجتماعی ، تاسیس جبهه ملی پدر وطن انکشاف اقتصاد ملی و تطبیق ریفورم اراضی و مساعی برای بلند بردن سطح زندگی خلق افغانستان توضیحات داد .

جانب چکوسلواکیا نسبت باینکه مردم افغانستان تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان علی الرغم ادامه مداخلات نیرو های ارتجاعی مورد حمایت امپریالیزم بین المللی و هژمونیزم پیروزی های چشمگیری در مبارزه علیه دشمنان داخلی و خارجی انقلاب افغانستان و ساختن یک جامعه نوین و عادلانه حاصل کرده اند اظهار خرسندی نمود . جانب چکوسلواکیا حمایت کامل حزب کمونست چکوسلواکیا حکومت جمهوری سو سیالیستی

چکوسلواکیا و مردم آن کشور را نسبت به مساعی تاریخی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، حکومت جمهوری دمو کراتیک افغانستان و مردم افغانستان برای تحقق اهداف انقلاب اپریل به خصوص مرحله نوین آن و برای دفاع از دست آورد های آن ابراز نمود .

ببرك كارمل نتایج مساعی مردم چکوسلواکیا را در تحت رهبری حزب کمونست چکوسلواکیا بخاطر اعمار یک جامعه پیشرفته سو سیالیستی و بالا بردن سطح حیات مادی ، معنوی و فرهنگی مورد ستایش قرار داد ، رفیق ببرك كارمل اهمیت شانزده همین کنگره حزب کمونست چکوسلواکیا را بحیث گام مهمی در تکامل سو سیالیزم در جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا مورد تاکید قرار داد .

کارمل نسبت به کمکهای بیغرضانه ایکه توسط مردم چکوسلواکیا غرض تکامل اقتصادی و فرهنگی و به خاطر تاکید همبستگی بین المللی مصوبه شانزد همین کنگره س حزب کمونست چکوسلواکیا مینمایند صمیمانه اظهار سپاس گزاری کرد .

هر دو جانب وسیعاً سطح موجوده مناسبات افغان . چکوسلواکیا را مورد بررسی قرارداد و با کمال رضایت خاطر نشان کردند که در مرحله دوم انقلاب ثور این مناسبات ماهیت نوین کیفی کسب نموده است . روابط سیاسی بین دو کشور در تمام سطوح حزبی و دولتی و همچنان روابط میان سازمان های مختلفه اجتماعی و مردمی توسعه و تعمیق یافته است تکامل این مناسبات بادر نظر داشت دوستی

عنعنوی مردمان دو کشورو تطابق اهداف عمده
آنها در اعمار جامعه نوین دارای اساس مستحکمی
است .

در ساحة ميادلات و همکاري های اقتصادی و علمی
که موافقتنامه همکاري اقتصادی منعقدہ مارچ
۱۹۸۰ اساس خوبی برای آن میباشد . توسعه
و تنوع بیشتر یافته است . حفظ ثبات و ماهیت
دراز مدت روابط اقتصادی بین جمهوری دمو-
کراتیک افغانستان و جمهوری سوسیالیستی
چکوسلواکیا همچنان در نتیجه همکاري تدریجاً
در حال توسعه جمهوری دموکراتیک افغان-
ستان با شورای همکاري متقابل اقتصادی
تأمین میگردد .

شرکت کنندگان درین مذاکرات پیشنهادات
تازه یی را برای تکمیل انواع همکاري اقتصادی
بدر نظر داشت وظایف آینده در ساختمان
مجدد و انکشاف بیشتر اقتصاد ملی افغان-
ستان و نیاز مندی های اقتصادی چکوسلوا-
کیا مورد بررسی قرار دادند . هر دو جانب
تأسیس یک کمیسیون مختلط افغان . چکو -
سلواکیا را که نظریات مربوط به توسعه و بهبود
همکاري اقتصادی ، علمی و فنی بین دو کشور
را مورد مطالعه قرار بدهد مفید خواندند .

انکشاف بیسابقه ای اخیراً در ساحة تماس
های متقابل در زمینه های تعلیم و تربیه ،
پرورش کادرها ، فرهنگ حفظ الصحه و وسایل
اطلاعات گروهی حاصل شده است . هر دو
جانب اظهار تمایل کردند تا تماسهای خود
را درین ساحات هر چه بیشتر فعال ساخته
و توسعه بدهند و آن را از نظر محتوی و فورم

ننی تر ساخته واز همه امکانات برای کسب
شناسایی عمیق تر از زندگی کارو پیروزی
های ساختمانی خلقهای هر دو کشور استفاده
کنند .

رهبران حزبی و دولتی هر دو کشور بر اهمیت
علاقه واراده سیاسی کشور های شان غرض
توسعه و تحکیم همکاري همه جانبه افغانستان
و چکوسلواکیا بر اساس دوستی برادرانه
همبستگی انقلابی و اصول انترناسیونالیزم
تاکید گذاشتند . جنبه اساسی این همکاري
تحکیم سیستماتیک روابط بین حزب دمو -
کراتیک خلق افغانستان و حزب کمونیست
چکوسلواکیا می باشد .

یک اساس مستحکم برای انکشاف بیشتر
و بهبود عمیق تر مناسبات دو جانبه در همه
ساحات سیاسی ، اقتصادی و حیات فرهنگی
در نتیجه ایجاد قرار داد جدید دوستی و
همکاري بین جمهوری دموکراتیک افغانستان
و جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا که
در جریان این باز دید امضا گردید بوجود
آمده است در مورد او ضاعیکه در نتیجه تجاوز
خارجی علیه جمهوری دموکراتیک افغانستان
در اطراف افغانستان ایجاد شده تطابق
نظرات هر دو جانب راجع به حفظ استقلال ،
حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی و موقف عدم
انسلاک افغانستان و همچنان در مورد دفاع
از دست آورد های انقلابی خلق افغانستان
مورد تأیید قرار گرفت .

جانب افغانی آمادگی خود را برای آغاز
بلون وقفه مذاکرات مستقیم فارغ از شرایط

قبلي بغاظر عادی ساختن مناسبات باکشور های همجوار و حل سیاسی اوضاع اطراف افغانستان بر اساس پیشنهادتیکه توسط حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان در چارده می ۱۹۸۰ ارائه شده مجدداً تأیید نمود. هردو جانب تأکید کردند که حل و فصل سیاسی اوضاع اطراف افغانستان که جنگ اعلام نشده علیه جمهوری دموکراتیک افغانستان را پایان خواهد داد. باید شامل ضمانت های مطمئن محکم در زمینه ختم کلی تجاوز و عدم تکرار آن و همچنان اختتام همه اشکال مداخلات خارجی امپریالیستی، هژمونیستی و ارتجاعی در امور داخلی افغانستان باشد قبول پیشنهادات حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان توسط کشور های همسایه و عقد یک قرار داد در مورد حل سیاسی اوضاع اطراف افغانستان تأثیر مثبتی بر انکشاف اوضاع تمام منطقه و جنوب شرق آسیا بجا گذاشته و شرایط را ایجاد خواهد کرد که در آن قطعات محدود نظامی اتحاد شوروی مستقر در جمهوری دموکراتیک افغانستان که مطابق معاهده دوستی حسن همجواری و همکاری با اتحاد شوروی طبق منشور ملل متحد در جمهوری دموکراتیک افغانستان مستقر شده اند بسر زمین خود عودت نمایند. هردو جانب قاطعانه تهیه سلاحهای مدرن را به باند های ضد انقلابی و ضد افغانی که موجب وخامت بیشتر وضع منطقه و ایجاد موانع در راه حل و فصل سیاسی میشود محکوم کردند. جانب افغانی سیاست خارجی اصولی جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا را که بصورت خستگی نا پذیر برای حفظ صلح جهانی و ادامه پالیسی دیتانت تلاش میورزد و همبستگی کامل خود را باملل در حال مبارزه بغاظر استقلال ملی و ترقی اجتماعی ابراز میدارد بصورت بسیار مثبت ارزیابی نمود. جانب افغانی همچنان نسبت به پشتیبانی فعال چکوسلواکیا از مساعی حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان برای عادی ساختن مناسبات با کشور های همجوار و حل و فصل سیاسی اوضاع جنوب غرب آسیا اظهار سپاسگزاری کرد.

هر دو جانب یکبار دیگر اهمیت قاطع همکاری همه جانبه و نزدیک با اتحاد شوروی را برای هر دو کشور جمهوری دموکراتیک افغانستان و جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا مورد تأکید قرار دادند. آنها کمکهای انترناسیونالیستی اتحاد شوروی را به جمهوری دموکراتیک افغانستان در ساعات اقتصادی

ودر ساحه دفاع از استقلال و تمامیت ارضی افغانستان دست آورد های انقلاب بصورت بسیار عالی ارزیابی نمودند . آنها اهمیت فوق العاده به همکاری کشور های شان با سایر دول سو سیالیستی و کشور های در حال رشد قابل هستند . هر دو جانب دامن زدن به کار زار تبلیغات ضد افغانستان و ضد اتحاد شوروی را توسط نیرو های امپریالیستی وهژمونستی که بصورت مصنوعی تب لرزه تشنج در اطراف افغانستان را افزایش داده واز آن بغاطر وخیم ساختن فضای بین المللی استفاده می کنند بشدت محکوم نمودند .

در نتیجه تبادل افکار راجع به اوضاع موجود بین المللی وجود تطابق نظر کامل در همه مسائل عمده مورد تاکید قرار گرفت ، زیرا وظیفه عاجل به نظر هردو جانب عبارت از حفظ صلح و رفع خطر جنگ ذروی میباشد . دو طرف نسبت به تشدید و پیچیده شدن اوضاع جهان که درین او اخر در اثر فعالیت نیرو های امپریالیستی در راس همه خلقهای تجاوز کار ایالات متحده امریکا بوجود آمده اظهار نگرانی عمیق نمودند .

جمهوری دموکراتیک افغانستان و جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا حمایت بی شائبه خود را از ابتکارات صلح اتحاد شوروی که توسط لیونید ایلیچ بریژنف دریست و ششمین

کانگرس حزب کمونیست اتحاد شوروی بغاطر تقویت صلح تعمیق پروسه دیتانت و قطع مسابقه تب آلود تسلیحاتی ارائه گردید ابراز کردند .

هر دو جانب مخصوصا از پیشنهادات جدید شوروی بمنظور پشتیبانی از دیتانت نظامی، خلع سلاح و توسعه متقابل ساحه های افزایش اعتماد و بغاطر آغاز مذاکرات برای محدود کردن و کاهش تعداد سلاح های ذروی در اروپا و بالنتیجه امحای تدریجی آنها حسن استقبال نمودند . در مورد او ضاع ارو پا هردو جانب تصمیم شورای پیمان ناتو را در مورد تولید و کاربرد سلاحهای جدید ذروی امریکایی دارای برد متوسط در بعضی از کشور های اروپای غربی مخصوصا خطرناک خواندند و آنرا قدمی بمنظور بر هم زدن بیلانس موجود نظامی و دستیاب نمودن فو قیت نظامی بر کشور های سوسیالیستی که خطر جدی را برای کشور های ملل ارو پا و جهان بوجود می آورد محسوب نمودند.

هر دو جانب از نتایج مشخص ومثبت کنفرانس مادرید که دران نمایندگان د و ل شرکت کننده کنفرانس هلسنکی اشتراک داشتند اظهار رضایت نموده گفتند که این امر وسیعاً به تحکیم پرو سه دیتانت و تقویت همکاری صلح آمیز و همه جانبه میان دول اروپایی کمک

میکند . فیصله کنفرانس مادريد در مورد دایر ساختن يك کنفرانس راجع به دیتانت نظامی و خلع سلاح در ارو پا دارای اهمیت خاصی میباشد .

جانب افغانی مساعی سازنده و پیشنهادات کشور های سوسیالیستی شرکت کننده در مذاکرات و یانا را در مورد تقلیل نیرو های مسلح و کاهش حجم سلاحهای موجود در اروپای مرکزی بصورت عالی ارزیابی نموده واز فعالیت های چکوسلواکیا برای حصول يك پیشرفت واقعی درین مذاکرات قدر دانی نمود .

جمهوری دموکراتیک افغانستان و جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا به حمایت از تعدید و قطع مسابقه تب آلود افزایش تسلیحات و اتخاذ تدابیر مشخص برای خلع سلاح مخصوصا در ساحه تولید سلاح های دارای تخریب دسته جمعی برخاسته اند. معذالك آنها همیشه هدف نهایی را که عبارت از خلع سلاح عام و تام می باشد در نظر خواهند داشت هر دو جانب اعلام کردند که در کار تدارك و جریان موفقانه اجلاس اسامبله عمومی ملل متحد در ۱۹۸۲ که وقف مسایل خلع سلاح خواهند شد فعالانه شرکت خواهند کرد .

دو جانب اظهار عقیده کردند که این اجلاس از تدویر يك کنفرانس جهانی برای خلع سلاح

بشتیانی خواهد کرد . دو طرف تو چه خاص به اوضاع شرق میانه وضع آسیا مبزول داشتند. و همبستگی خود را با مبارزه خلق عرب علیه تجاوز اسرائیل ابراز نمودند . آنها تاکید ورزیده که حل سیاسی معضله شرق میانه صرف در نتیجه بیرون شدن کامل قوای اسرائیلی از قلمرو های اشغال شده عربی و تامین حقوق انفکاک ناپذیر خلق عرب فلسطین بشمول حق آنها برای تاسیس يك دولت مستقل امکان پذیر میباشد . آنها معا هداات جداگانه کمپ دیوید وادامه تجاوزات ظالمانه اسرائیل را علیه خلق لبنان بشدت محکوم

کردند . به نظر هر دو جانب حمله تروریستی بر ریاکتور ذروی عراق يك عمل تجاوز آشکار بوده است .

هر دو طرف عقیده دارند که يك حل جامع و عادلانه پرو بلم شرق میانه میتواند در چوکات يك کنفرانس بین المللی باشتراك همه جوانب ذی علاقه بشمول سازمان آزادیبخش فلسطین ، این تنها نماینده قانونی خلق عرب فلسطین حاصل گردد .

هر دو جانب بادر نظر داشت عقیده را سخ شان باین اصل که کشیده گی ها و پرو بلمها صرفا باید از طرق صلح آمیز و از راه سیاسی توسط دولت ها حل گردد در ارتباط بابر خورد اسف بار و فاجعه آمیز بین ایران و عراق ، خواهند

درآسیا و در تمام جهان و سیما کمک میکند بصورت بسیار مثبت ارزیابی نمودند .

جمهوری دمو کراتیک افغانستان و جمهوری سوسیالیستی چکو سلواکیا ابتکارات جمهوری سوسیالیستی ویتنام جمهوری دمو کراتیک خلق لاوس و جمهوری خلق کمپوچیا را بمنظور انکشاف مناسبات حسن همجواری و همکاری میان کشور های جنوب شرق آسیا و تقویت صلح و ثبات درین منطقه پشتیبانی می نمایند و همبستگی خود را با مردمان این کشورها در مبارزه شان علیه دسایس تحریکات مسلحانه هژمونستهای پیکنگ ابراز میدارند .

هر دو جانب سیاست و سعت جویانه رهبری چین را که میکوشد حیات صلح آمیز و کار ساختمان سوسیالیزم را در ویتنام ، لاوس و کمپوچیا بر هم زده و در راه ایجاد فضای اعتماد و همکاری در جنوب شرق آسیا موانع ایجاد نماید بشدت محکوم می نمایند. هر دو جانب باین حقیقت عطف توجه نمودند که همکاری هر چه آشکارتر چین با ارتجاعی ترین نیروهای جهان و همکاری فزاینده نظامی و سیاسی آن با ایالات متحده امریکا و سایر دول امپریالیستی برای صلح جهانی ایجاد خطر نموده و امنیت آسیا و جهان را تهدید میکند .

افغانستان و چکو سلواکیا حمایت قاطع خود را از مبارزات ملل آسیا، افریقا و امریکا

قطع بر خورد مسلحانه و آغاز مذاکرات برای حل و فصل صادقانه و عدالت منشانه می باشند. هر دو جانب نگرانی خود را نسبت به موجودیت نظامی ایالات متحده امریکا در منطقه خلیج ابراز نموده اظهار عقیده کردند که پذیرش پیشنهادات اخیر اتحاد شوروی در مورد کاهش تشنج در آسیای جنوب غربی فضای مساعدی را برای عادی ساختن او ضاع در تمام این منطقه بوجود خواهد آورد . در این ارتباط جانب افغانی تمایل خود را برای اشتراک در مذاکرات مربوط به جنبه های بین المللی مسایل مربوط به افغانستان بحیث مسایل دارای ارتباط متعاقب با مسایل تأمین امنیت در خلیج فارس اظهار نمود . معزالک در تحت هیچ شرایطی هیچگونه مذاکره ای در مورد داخلی افغانستان که یک موضوع مطلقاً مربوط به خلق و حکومت افغانستان می باشد مطرح شده نمیتواند .

هر دو جانب پالیسی امپریالیستی مبنی بر تأسیس و تقویت پایگاه های موجود نظامی در خلیج فارس و او قیانوس هند را محکوم کردند . آنها از مساعی ایکه بمنظور تدویر یک کنفرانس بین المللی برای تبدیل بحر هند بیک منطقه صلح بعمل می آید پشتیبانی کامل خود را ابراز نمودند . جمهوری دمو کراتیک افغانستان و جمهوری سوسیالیستی چکو سلواکیا سیاست خارجی هند را که بداعیه صلح و امنیت

ياليستی نهضت عدم انسلک را تاکيد نمودند. جمهوري دمو کراتيک افغانستان و جمهوري سوسياليستي چکو سلواکيا اهميت بزرگي به نقش و سهمگيري ملل متحد در تقويت صلح جهاني ، امنيت بين المللي و پيشرفت در ساحه خلخ سلاح و تعميق همکاري بين همه ملل بر اساس گرايش جدي به اصول و اهداف منشور ملل متحد قايل اند .

ببرک کارمل و گوستاف هو ساک مراتب رضایت مندی عمیق خود را نسبت به نتایج این بازدید و مذاکراتیکه در آن تطابق کامل نظر روی همه مسائل مورد بحث موجود بود اظهار نمودند .

در عین حال آنها ابراز عقیده کردند که این بازدید تاثير مهم و تازه ای بر پروسه افزایش روابط دو ستانه همکاري همه جا نه میان حزب دموکراتيک خلق افغانستان و حزب کمونيست چکوسلواکيا بين جمهوري دمو کراتيک افغا - نستان و جمهوري سوسياليستي چکو سلواکيا خواهد گذاشت که کاملاً با آرزو مندی خلخ های هر دو کشور و منافع صلح و ترقی در جهان مطابقت دارد .

ببرک کارمل نسبت به پذيرايی و مهمان نوازی گرمی که از ایشان و اعضای هیات افغانی در جریان اقامت شان در چکو سلواکيا

لاتین برای حصول استقلال کامل و حاکمیت ملی و برای امحای استعمار ، استعمار نوین امپریالیزم ، صیہونیزم و اپارتاید همه اشکال استعمار ، استثمار ، تبعیض و رسیزم و بغاظر ایجاد نظم نوین مناسبات اقتصادی بر پایه مساوات ، عدالت و اصول دموکراتيک اظهار می دارند هر دو جانب همبستگی خود را بمبارزات خلخ نامیبا برای آزادی و استقلال در تحت رهبری سازمان مردم افریقای جنوب غربی ، سوایو و همچنان با مبارزات خلخ جمهوري افریقای جنوبی تحت رهبری کنگرس ملی افریقای برای از بین بردن رژیم اپارتاید و تبعیض نژادی تاکيد نمودند .

ببرک کارمل و گوستاف هو ساک نقش مخصوصاً با اهمیتي که جنبش کشورهای غیر منسلک جنبش که افغانستان یکی از مؤسسين آنست در روابط موجود بين المللی ایفا نموده بصورت عالی ارزیابی نمودند . این جنبش يك فکتور بلا منازع و مثبت در مبارزات ملل بغاظر صلح و بر ضد امپریالیزم استعمار ، استعمار نوین و امپریالیزم، نژاد پرستی و بمنظور تقویت استقلال اقتصادی و سیاسی کشور های رو بانکشاف محسوب می - گردد درین ارتباط هر دو جانب ضرورت حفظ و تقویت و حدت عمل بین کشور های عضو این جنبش و جهت گیری مترقی و ضد امپریالیزم -

بعل آمده قلباً تشکر نموده واز گوستاف هوساک منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست چکو سلواکیا و رئیس جمهوری سوسیالیستی چکو سلواکیا دعوت نمودند تا در یک فرصت مناسب از جمهوری دموکراتیک افغانستان بازدید بعمل آورند . این دعوت باتشکر پذیرفته شد .

برک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان هنگام مراجعت به وطن در بازدید غیر رسمی از اتحاد شوروی روز جمعه ۲۶ سرطان ۱۳۶۰ در کریمیا بالیونید بریژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی ملاقات نمودند . لیونید بریژنف هنگام این ملاقات در مورد اوضاع فعلی بین المللی که اخیراً در نتیجه اعمال محافل امپریالیستی در راس ایالات متحده امریکا به اندازه قابل ملاحظه یی متشنج گردیده است مطالبی اظهار داشتند .

این حلقه ها سیاست ماجر اجویانه لطمه زدن بردیانت گسترش چون نظامیگری و تقویمه مسابقات تسلیحاتی را تعقیب میکنند . بریژنف مخصوصاً به اوضاع در منطقه خلیج تماس گرفته و بر مشخصه واقع بینانه و حیاتی

پیشنهاد های اتحاد شوروی در مورد عادی شدن اوضاع درین منطقه را که به بیست و ششمین کنگره حزب کمونیست اتحاد شوروی، ارائه گردید تاکید نمود .

همچنان برک کارمل در مورد انکشافات انقلاب ثور در افغانستان اهمیت بزرگ جنبه ملی پدر وطن که اخیراً تشکیل گردیده پیروزی های قوای مسلح افغانستان در مبارزات شان بر ضد گروه های راهزنان که از خارج فرستاده میشوند . استحکام موضع بین المللی افغانستان آزاد مطالبی بیان داشته گفتند : مردم افغانستان مصمم اند جواب دندان شکن بهر گونه تلاشهای که برای تحمیل سیستم پوسیده فیو - دالی و امحای اهداف انقلاب ثور صورت می - گیرد بدهند .

برک کارمل و لیونید بریژنف جهات بین - المللی اوضاع اطراف افغانستان را مورد ارزیابی قرار دادند . آنها متذکر شدند که در نتیجه مداخله یکمده کشورهای امپریالیستی نیرو های همزمنیستی و متحدین آنها موضوع حل سیاسی پرو بلمهایی در ارتباط با افغانستان هنوز عملی نشده است .

در عین زمان یک راه حل امکان دارد و آن پیشنهاد های اتحاد شوروی و جمهوری دموکراتیک افغانستان اساس خوبی برای حل اوضاع اطراف افغانستان بوده می تواند .

ليونيد بريژنف و ببرك كارمل نسبت دوام
تحكيم دوستي ، همكاري و همبستگي بين المللي
اتحاد شوروي و افغانستان به نفع مردمان د و
کشور و به نفع تحكيم صلح در منطقه و امنيت
بين المللي به صورت عموم ابراز خرسندي
کردند .
ببرك كارمل منشي عمومي كميته مر كزي
حزب دموكراتيك خلق فغانستان و رئيس شوراي
انقلابي جمهوري دمو كراتيك افغانستان بعد از
انجام مسافرت هاي رسمي و غير رسمي به
جمهوريت سوسياليستي چكو سلواكي و اتحاد
جماهير شوروي سوسياليستي عصر د و ز
سه شنبه ۶ اسد ۱۳۶۰ بوطن معاودت كرده و در
ميدان هوايي بين المللي كابل مورد استقبال
گرم و صميمانه مقامات حزبي و دولتي و
نمايندگان ز حمتكشان شهر كابل قرار گرفتند .
طياره حامل ببرك كارمل حوالي ساعت پنج
عصر همانروز به ميدان هوايي بين المللي كابل

ببرك كارمل هنگام مصافحه با سلطانعلي كشتمند در ميدان هوايي بين المللي كابل .

۱۳۶۰ ر ۶

بېرك كارمل هنگام مصافحه با داکتر صالح محمد زيری در میدان هوایی بين المللی کابل.

۱۳۶۰ره ۶

شان را به مېن عزيز خير مقدم گفتند .
بېرك كارمل بعد از آنكه با مستقبلين در
نزدیک طیاره مصافحه نموده وپیش آ هنگان را
مورد تفقد قرار دادند . جانب قطعه تشریفات
گارد ملی تشریف برده پس از آنكه موزیک
سردو ملی جمهوری دمو کراتیک افغانستان را
نواخت مراتب احترام و سلام قطعه تشریفات
را قبول و آنرا معاینه کردند .

متعاقبا بېرك كارمل جانب صفوف مستقبلين
رفته با اعضای کمیته مرکزی حزب دموکراتیک

به زمین نشست و در نژیک طیاره اعضای پیروی
سیاسی و اعضای دارالانشای کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان معاونین هیات رئیسه
شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان
رئیس شورای وزیران ، وزیر امور خارجه
و وزیر ترانسپورت و توریسم سفير کپیر اتحاد
شوروی و شارژدافیر چکو سلواکیا از بېرك
کارمل با گرمی استقبال نمودند.

درین موقع عده از پیش آ هنگان دسته های
گل به بېرك كارمل تقدیم نموده و باز گشت

خلق افغانستان ، اعضای هیات ر ئیسه شورای انقلابی و اعضای شورای انقلابی جمهور د ی دموکراتیک افغانستان ، اعضای شورای وزیران ، رئیس و معاونین ستره محکمه ، اعضای کمیته اجرائیه جبهه ملی پدر وطن ، اعضای ریاست عمومی شئون اسلامی و شورای عالی علماء اسلامی و شورای عالی علماء و روحانیون ، افسران ارشد قوای مسلح و خاندوی جمهوری دموکراتیک افغانستان و نمایندگان زحمتکشان و سازمانهای اجتماعی ، روساه هیات های کوردیپلوماتیک و اتشه های نظامی کشور های خارجی مقیم کابل که برای استقبال از ایشان در مقابل تر میل میدان هوایی صف بسته بودند مصافحه و احوال پرسی نمودند .

هنگام عبور بېرك كارمل از مقابل صفوف مستقبلین نمایندگان ز حمتکشان شهر کابل

بېرك كارمل هنگامیکه یکتن از پیش آهنگان رادر میدان هوایی بین المللی کابل نوازش

۱۳۶۰ ر ۵۶

میدهند ۹

وسازمان های اجتماعی باکفزنهای پیهم به
اعتزاز در آوردن بیرقهای ملی و درفش حزبی
و دادن شعار های انقلابی احساسات گرم
صمیمانه و پر شور شانرا نسبت بازگشت
مشمی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان و رئیس شورای انقلاب بسی
جمهوری دموکراتیک افغانستان تبارز دادند
ببرک کارمل بعد از قبول احساسات به محل
مخصوص قرار گرفته رسم گذشت قطعه
تشریفاتی گارد ملی را مشاهده نمودند .
درین هنگام اعضای بیروی سیاسی و اعضای
دارالانشای کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان، معاونین شورای انقلابی و معاونین

هیأت رئیس شورای انقلابی به معیت ببرک
کارمل قرارداشتند .

ببرک کارمل به سواری موتر مخصوص در
حالیکه موتر حامل شان توسط یک دسته از موتر-
سایکل سواران ترافیک خاړنوی بدرقه میشد
رهسپار مقر شورای انقلابی گردیدند .

میدان هوایی بینالمللی کابل و تر میتل
میدان هوایی بابیرقهای ملی و درفش حزبی
هزین گردیده و شعار های در ارتباط دو سستی
و پیوند های برادرانه بین مردمان جمهوری
دموکراتیک افغانستان و اتحاد شوروی و
چکوسلواکیا نصب گردیده بود .

مسافرت رسمی برك كارل در رأس هیأت عالیترتبه حزبی دولتی به بلغاریا

برك كارل منشی عمومی کمیته مرکزی
حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغان-
نستان بنابعدوت تودورژیفکوف منشی عمومی
کمیته مرکزی حزب کمونسنت بلغاریا و رئیس
شورای دولتی جمهورییت مردم بلغاریا قبل
از ظهر سه شنبه ۲۴ قوس سال ۱۳۶۰ در رأس
یک هیأت عالیترتبه حزبی و دولتی جمهوری
دموکراتیک افغانستان برای یک مسافرت
رسمی و دوستانه عازم صوفیه گردیدند .
در میدان هوایی بین المللی کابل اعضای
بیروی سیاسی ، اعضای کمیته مرکزی ،
اعضای شورای انقلابی و شورای وزیران رئیس
و اعضای ستره محکمه ، معاونین و اعضای

برك كارل منشی عمومی کمیته مرکزی ح. د. خ. افغانستان و رئیس شورای انقلابی
جمهوری دموکراتیک افغانستان هنگام خدا حافظی باسلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی
کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای وزیران جمهوری دمو-
کراتیک افغانستان جانب بلغاریا .
۱۳۶۰ ر ۲۴

میشد ساعت ده قبل از ظهر سه شنبه ۲۴ قوس ۱۳۶۰ به میدان هوایی بین المللی کابل مواصلت نموده و هنگامیکه از مو تر پیاده شدند از طرف سلطانعلی گشتمند رئیس شورای وزیران ، شاه محمد دوست وزیر امور خارجه شیر جان مزدور یاروزیر ترانسپوت و توربزم و جنرال بابه جان لوی درستیز استقبال گردیدند .

درین موقع عده از پیشاهنگان دسته های گل به ببرک کارمل اهدا نمودند .
ببرک کارمل بعدا به محل مخصوص تشریف برده و پس از آنکه موزیک سرود ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان را نواخت مراتب سلام و احترام قطعه تشریفات گارد ملی رادر حالیکه لوی درستیز به معیت ایشان بود قبول و معاينه کردند .

سپس جانب صفوف مستقبلین که در مقابل ترمینل میدان هوایی صف بسته بودند ، تشریف برده با هر یک از آنها مصافحه و خدا حافظی کردند . متعاقبا قطعات نظامی مشتمل بر قطعات پیاده و هوایی برسم احترام از برابر مو صوف رژه رفتند .

ببرک کارمل بعدا جانب طیاره تشریف برده اعضای بیروی سیاسی ، معاونین شورای انقلابی و معاونین هیات رئیسه شورای انقلابی ولوی درستیز ایشانرا تا نزدیک طیاره همراهی نموده و سفر باعافیت برای شان آرزو کردند .
طیاره حامل ببرک کارمل و همراهان شان ساعت ده و سی دقیقه قبل از ظهر سه شنبه ۲۴ قوس ۱۳۶۰ از میدان هوایی بین المللی کابل به قصد صوفیه اوج گرفت .

هیات اجرائیه کمیته ملی جبهه ملی پدر وطن ، رئیس واعضای عالی شئون اسلامی روساء و هیات های رهبری سازما نه های دمو کراتیک زنان ، رئیس واعضای شورای مرکزی اتحادیه های صنفی افغانستان ، رئیس واعضای شورای مرکزی کوپراتیف های زراعتی ، هیات رهبری پیشاهنگان عده از جنرالها و افسران قوای مسلح ، کارمندان عالیرتبه دولتی ، والی کابل ، سفرای کبارو شارژدافیر های کشور های دوست مقیم کابل جهت وداع باببرک کارمل حاضر بودند .

اعضای هیات افغانی درین مسافرت عبارتند از : محمود بر یالی عضو علی البدل بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب ، نیاز محمد مومند منشی کمیته مرکزی ، تورن جنرال عبدالقادر معاون هیات رئیسه شورای انقلابی ، شاه محمد دوست وزیر امور خارجه ، امتیاز حسن سفیر کبیر و نماینده فوق العاده جمهوری دمو کراتیک افغانستان در صوفیه ، میر صاحب کاروال عضو کمیته مرکزی ، محمد انور فرزام منشی هیات رئیسه شورای انقلابی .

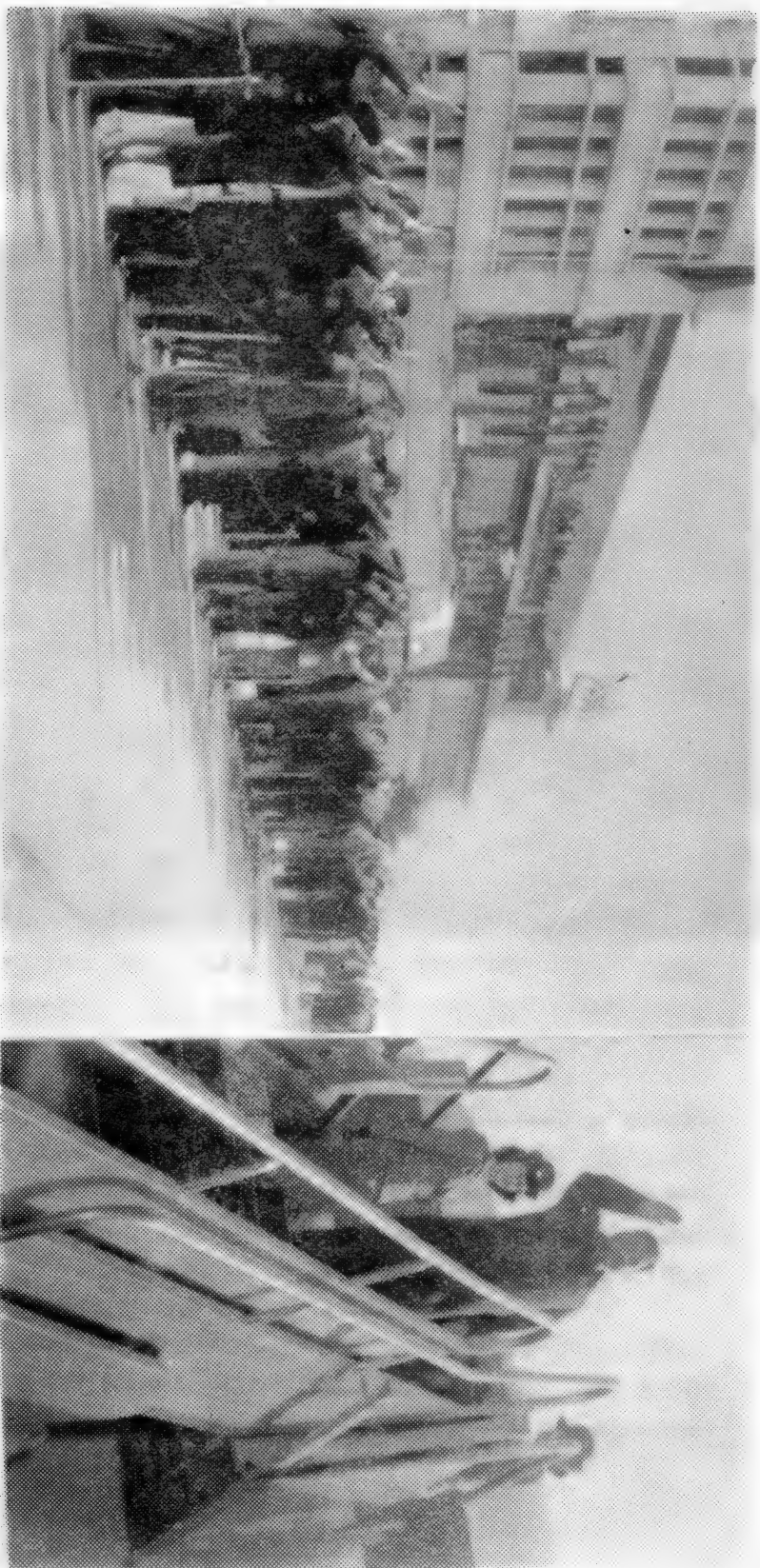
همچنان سخنی دانشجو مدیر عمومی سیاسی وزارت امور خارجه ، اسد گشتمند و رحیم رفعت اعضای کمیسیون روابط بین المللی کمیته مرکزی ، دگرمن عزیز حساس و دگروال خطاب ، سرور ما موند کارمند شعبه روابط بین المللی حزب ، سرور مدنی معاون تشریفات و عنایت مدنی معاون اطلاعات و نشرات وزارت امور خارجه باببرک کارمل همراه میباشند .
ببرک کارمل در حالیکه موتر حامل شان توسط یکدسته از موترسایکل سواران همراهی

ببرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان هنگام مصافحه و خدا حافظی با اعضای شورای عالی شئون اسلامی .
۱۳۶۰ ر ۹۲۴

ببرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان -
نستان ، در راه سفر رسمی و دوستانه شان به جمهوری مردم بلغاريا روز سه شنبه ۲۴ قوس ۱۳۶۰ در تاشکند مرکز جمهوری ازبکستان اتحاد شوروی توقف مختصر نمودند. در میدان هوایی تاشکند از ببرك كارمل و هیات همراهان شان رئیس شورای وزیران ، رهبران حزبی و دولتی جمهوری ازبکستان و نمایندگان زحمتکشان شهر تاشکند استقبال گرم بعمل آوردند . میدان هوایی تاشکند بافتار مواصلت ببرك كارمل و هیات همراهان شان با بیرقهای ملی افغانستان و اتحاد شوروی و جمهوری ازبکستان مزین گردیده بود .
همچنان عده کثیری از محصلین افغانی و نمایندگان زحمتکشان شهر تاشکند در حالیکه بیرقهای ملی افغانستان و شوروی را با خود

بهر لاکارامل منشی عدوهی کبیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان قبل
 از عزیمت شان جانب بلغاریا با همسا یهین تدارکاتی میجا یزند .
 ۱۳۶۰-۹-۲۴

داشتند با دادن شعار ها از ببرک کارمل و همراهان شان پذیرایی بعمل آوردند .

ببرک کارمل و همراهان شان پس از يك يك توقف مختصر و صرف نهار از تاشكند به مسافرت شان ادامه دادند . وساعت پنج عصرهمان روز بوقت كابل به مسكومواصلت نمودند . در ميدان هوایی مسكو دو ماديدووا بابكن سر كيسوف معاون صدر هيات رئيسه شورای عالی اتحاد شوروی و يكتور ما لستف معاون اول وزارت امور خارجه رئيس تشریفات وزارت امور خارجه ، حبیب منگل سفیر کبیرو نماینده فوق العاده جمهوری دمو کرا تیسك افغا نستان مقیم مسكو و اعضای سفارت افغانی وعده از افغانهای مقیم مسكو از ایشان به گرمی استقبال نمودند .

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کرایک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان ظهر چهارشنبه ۲۵ قوس ۱۳۶۰ بوقت کابل طی مراسم خاصی نشان خورشید آزادی را به سمیته لیونید ایلیچ بریژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسیت و صدر هیات رئیس شورای عالی اتحاد شوروی در قصر کریملین تعلیق نمودند . نشان خورشید آزادی براساس فرمان هیات رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد تولد لیونید بریژنف به اوشان اعطاء گردیده است .

درین موقع علاوه از اعضای هیات عالی رتبه حزبی و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان رهبران حزبی و دولتی اتحاد شوروی نیز

حاضر بودند .

شمرت کنندگان این مراسم دریافت نشان خورشید آزادی را به لیونید بریژنف تبریک گفتند ببرک کارمل همچنان يك جلد کتاب زندگینامه لیونید بریژنف را که از طرف کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان طبع شده و مقدمه آنرا به قلم خویش تحریر کرده اند به لیونید بریژنف اهدا کردند .

در این مراسم بیانیه هایی بین ببرک کارمل و لیونید بریژنف تعاطی گردید .

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان وهیات معینی شان ، شام چهار شنبه ۲۵ قوس ۱۳۶۰ بدعوت تودور ژیفکوف منشی عمومی

کمیته مرکزی حزب کمونسیت بلغاریا و رئیس شورای دولتی بلغاریا وارد صوفیه شدند .

طیاره خاص حامل ببرک کارمل و همراهان شان در حالیکه یکدسته از طیارات جت قوای هوایی بلغاریا آنرا بدرقه میکرد ساعت یکنیم بعداز ظهر چهار شنبه ۲۵ قوس ۱۳۶۰ بوقت کابل به میدان هوایی صوفیه فرود آمد .

در میدان هوایی تودور ژیفکوف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کدو نیست و رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاریا و سایر رهبران سر ی دولتی آنکشور، سفیر کبیرو و نماینده فوق العاده دولت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان و میلادین میلادینوف سفیر کبیرو نماینده فوق العاده جمهوری مردم بلغاریا در

کابل از ببرک کارمل و هیات همراهان نشان به گرمی استقبال کردند .

ببرک کارمل متعاقباً در حالیکه موزیک سرود ملی هر دو کشور را می نواخت مراتب احترام کارد تشریفاتی را قبول و آنرا معاینه کردند. درین موقع بیست و یک فیر توپ به رسم احترام شلیک شد .

سپس ببرک کارمل در حالیکه تودور ژیفکوف به معیت شان بودند با رهبران عالیترتبه حزبی و دولتی نمایندگان شهریان صوفیه و محصلین افغانی مقیم آن شهر مصافحه کردند .

هنگامیکه رهبران هردو کشور از مقابل صفوف مستقبلین عبور میکردند آنها باشعارها و به اهتزاز در آوردن بیر قهای ملی هردو کشور احساسات شانرا تبارز می دادند .

سپس رهبران هردو کشور به محل مخصوص تشریف برده مراسم رسم گذشت کارد تشریفاتی را معاینه کردند .

زعمای هردو کشور پس از مراسم میدان هوایی در اوج احساسات مستقبلین بسواری موتر مخصوص در حالیکه دسته یی از موتر سایکل سوران آنها را بدرقه میکرد رهسپار اقامتگاه شان شدند .

میدان هوایی و جاده های خطالسیر بایر قهای ملی دو کشور تزئین شده بود و صد هاشعار خیر مقدم و دوستی بین دو کشور در میدان هوایی و جاده های شهر جلب نظر میکرد در پهلوی ترمینل میدان هوایی فوتو های بزرگ کارمل و ژیفکوف نصب شده بود. در طول راه میدان هوایی و اقامتگاه هزاران نفر از

شهریان صوفیه در حالیکه بیر قهای دو کشور را بدست داشتند با دادن شعار های خوش آمدید و باهم دوست هستیم از رفیق کارمل باحرارت پذیرائی نموده و در هر قسمت اطفال و نو جوانانی که بالباس های ملی بلغاریا ملبس بودند دسته های گل به رفیق کارمل تقدیم کردند .

موقعیکه موتر حامل رفیق کارمل به مرکز شهر صوفیه رسید شاروال صوفیه با گرمی از ایشان استقبال نمودند .

ببرک کارمل در قسمتهای مختلف شهر ووفیه از موتر حامل شان پیاده شدند و به احساسات گرم شهریان پاسخ دادند . تودور ژیفکوف ببرک کارمل را تا اقامتگاه شان همراهی نمودند .

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغان -

ستان بتاريخ ۲۵ قوس ۱۳۶۰ با تودور ژیفکوف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کهنست و رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاریا در اقامتگاه شورای دولتی (ویانا) ملاقات نمودند . رهبران و زعمای هردو کشور طی این ملاقات در مورد روابط دو جانبه و رشد و گسترش آن در فضای دوستانه و صمیمانه مذاکره نمودند .

همچنان موضوعات مهم بین المللی نیز در این ملاقات مطرح بحث طرفین قرار گرفته و زعمای هردو کشور در فضای تفاهم کامل در زمینه تبادل نظر نمودند .

كبير ونماينده فوق العاده بلغاريا در كابل
اشترك داشتند .

در اين مذاكرات كه در فضاى دو ستانه و
صميمانه صورت گرفت روى روابط دو جانبه
و مسايل بين المللى تبادل نظر بعمل آمد.
هكذا ببرك كارمل منشى عمومى كميته مركزى
حزب دمو كراتيك خلق افغا نستان و رئيس
شوراى انقلابى و هيات همراهان عصر
پنجشنبه ۲۶ قوس ۶۰ بوقت محلى از كاخ
فرهنگى ملي و موزيم جنبش انقلابى مردم
بلغاريا در شهر صوفيه ديدن كردند .

هنگام بازديد ببرك كارمل از كاخ فرهنگى
ملى و موزيم موظفين مربوط در زمينه معلومات
ارائه مى كردند و در ختم بازديد شان در كتاب
خاطرات اين دو موسسه امضاء كردند .

موتر حامل ببرك كارمل بطرف كاخ فرهنگى
ملى و موزيم جنبش انقلابى مردم از طرف
يكعهده از مو تر سايكل سواران بدرقه مېگرديد
و در دو طرف جاده هاى شهر جمعيت كثيرى
از شهريان صوفيه از مهمان گرامى شان
با ابراز احساسات استقبال مى نمودند.

ببرك كارمل و هيات معيتى شان از بعضى
نقاط ديدنى و مناظر شهر صوفيه باعلاقمندى
بازديد بعمل آوردند .

ببرك كارمل منشى عمومى كميته مركزى حزب
دمو كراتيك خلق افغانستان و رئيس شوراى
انقلابى جمهورى دمو كراتيك افغا نستان
بر آرامگاه گيور گى ديمتروف موسس
جمهورى سوسياليستى بلغاريا رفته اكيليل گل
گذاشتند .

ببرك كارمل منشى عمومى كميته مركزى
حزب دمو كراتيك خلق افغا نستان و رئيس
شوراى انقلابى جمهورى دمو كراتيك افغا -
نستان و تودور ژيفكوف منشى عمومى كميته
مركزى حزب كمونسست و رئيس شوراى دولتى
جمهورى مردم بلغاريا ساعت ده قبل از ظهر
روز پنجشنبه ۲۶ قوس ۱۳۶۰ مذاكرات رسمى
و دوستانه شانرا در قصر بويو نادر صوفيه
آغاز كردند .

در اين مذاكرات از جانب افغا نستان محمود
بريائى عضو على البدل بيروى سياسى و
منشى كميته مركزى ، نياز محمد مومند منشى
كميته مركزى ، تورن جنرال عبدالقادر معاون
هيات رئيسه شوراى انقلابى، شاه محمد دوست
وزير امور خارجه ، امتياز حسن سفير كبير و نماينده
فوق العاده جمهورى دمو كراتيك افغانستان
در صوفيه مير صاحب كاروال عضو كميته
مركزى و محمد انور فرزام منشى هيات رئيسه
شوراى انقلابى و از طرف جمهورى مردم بلغاريا
گويا د نيسكى عضو بيروى سياسى و رئيس
جبهه ملي پدروطن پيتر ميلاد ينوف عضو
بيروى سياسى و وزير امور خارجه ديمتر متا -
نجيف منشى كميته مركزى ، كيل زاروف معاون
شوراى وزيران و يكلوپالين عضو كميته مركزى
و مسوول شعبه اقتصادى كميته مركزى رومان
بازاروف عضو على البدل كميته مركزى و وزير
 صنايع خفيفه و رئيس كميسيون مختلط اقتصادى
تخنيكى و همكارى علمى ايوان كيوف معاون
شعبه روابط بين المللى كميته مركزى حزب
كمونسست بلغاريا ميلادين ميلاد ينوف سفير

درین موقع اعضای هیات عالیتر تبه حزبی و دولتی جمهوري دمو کراتیک افغا نستان ، نیچو کوباز نسکی و دیمترستا نیشف معاونین شورای دولتی جمهوري مردم بلغاریا حا ضر بودند .

عده کثیری از شهریان صوفیه در نزدیکی آرامگاه ، ببرک کارمل را به گرمی استقبال نمودند .

به افتخار ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوري دمو کراتیک افغا نستان شب ۲۶ قوس ۶۰ ضیافت رسمی وبر شکوهی از طرف تودورژیفکوف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسټ ورئیس شورای دولتی جمهوري مردم بلغاریا ترتیب شده بود . درین ضیافت علاوه از هیات عالیترتبه حزبی و دولتی جمهوري دمو کراتیک افغا - نستان و امتیاز حسن سفیر کبیر و نماینده فوق العاده جمهوري دمو کراتیک افغا نستان در صوفیه رهبران عالیترتبه حزبی و دولتی جمهوري مردم بلغاریا و میلادین میلادیتوف سفیر کبیر جمهوري مردم بلغاریا در کابل نیز اشتراک ورزیده بودند . درین ضیافت که در فضای نهایت صمیمانه صورت گرفت - ببرک کارمل و تو دورژیفکوف بیانیه های تعاطی کردند .

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوري دمو کراتیک افغا - نستان و هیات همراهان شان در حالیکه

کوباد ینسکی عضو بیروی سیاسی و ایستادنشر منشی کمیته مرکزی حزب کمونسټ بلغاریا با ایشان همراه بودند روز جمعه ۲۷ قوس ۱۳۶۰ از صوفیه به شهر تورنوا مرکز قدیم بلغاریا مواصلت کردند. در میدان هوایی این شهر زیبای زراعتی و کلتوری که در قسمت های مرکزی بالقان قرار دارد و بنام شهر پوهنتون ها نیز یاد میشود از طرف منشی کمیته ولایتی و دیگر رهبران حزبی و دولتی محلی وعده کثیری از زحمتکشان شهر تورنوا استقبال شدند .

ببرک کارمل بعد از آنکه به احساسات مستقبلین پاسخ دادند عده از پیشاهنگان دسته های گل به ایشان تقدیم کردند میدان هوایی شهر با بیرقهای ملی دو کشور مزین شده و فوتو های زعمای جمهوري دمو - کراتیک افغانستان و بلغاریا در ترمینل میدان هوایی آن شهر جلب نظر میکرد .

پس از مراسم میدان هوایی ببرک کارمل توسط موتر در حالیکه دسته از موتر سائیکل سواران موتر حامل شانرا بدرقه می نمودند رهسپار شهر تورنوا شدند .

مسیر راه میدان و شهر با بیرقهای ملی دو کشور مزین شده و هزاران نفر از زحمتکشان شهر تورنوا اعم از زنان و مردان پسران و دختران در حالی که بیرقهای ملی دو کشور را با خود داشتند از ببرک کارمل و هیات همراهانشان پذیرایی کردند

در مرکز شهر یکدسته از دختران و پسران در حالیکه ملبس به لباس ملی بلغاریا بودند

با اهدای دسته‌های گل ببرك كارمل و همراهان شانرا خير مقدم گفتند بعدا طبق عنعنه مردم بلغاريا ببرك كارمل در مركز شهر تورنوا در پای يادگار مادر بلغاريا با خوردن نان ونمك و با اهدای دسته‌های گل مورد استقبال گرم قرار گرفتند .

هنگام ورود ببرك كارمل به شهر تورنوا شاروال آن شهر نشان افتخاری شهر تورنوا رابه ایشان تقدیم نموده و سپس قطعه تشریفاتی مراتب احترام را بجا آورد و بعد از آنكه موزيك سرودهای ملی هردو كشور را نواخت ببرك كارمل آنرا معاینه كردند و متعاقبا ببرك كارمل از مقابل صفوف مستقبلین گذشته و باشهریان تورنوا مصافحه وبه احساسات شان پاسخ دادند

ببرك كارمل و هیات همراهان شان عصر روز جمعه ۲۷ قوس ۱۳۶۰ از نمایش كلتوری در تیاتر بزرگ شهر تورنوا بنام (كانستانتین كزیموف) دیدن كردند هنگاميكه ببرك كارمل داخل تالار بزرگ تیاتر شدند تماشاچیان با كف زدنها و دادن شعارها از ایشان با گرمی استقبال نموده و احساسات شانرا نسبت به ببرك كارمل تبارز دادند .

درین نمایش پارچه های جالب هنری توسط هنرمندان جوان اجرا شد كه بابراز احساسات وكف زدنهای حضار بدقه گردید ،

همچنان ببرك كارمل منشی عمومی كمیته مرکزی حزب دمو كراتيك خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو كراتيك افغانستان و هیات همراهان شان هنگام توقف در شهر تورنوا از قسمتهای

مختلف ایمن شهر تار یخی دیدن نمودند .

ببرك كارمل منشی عمومی كمیته مرکزی حزب دمو كراتيك خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو كراتيك افغانستان شب جمعه ۲۷ قوس ۱۳۶۰ در ضیافتی اشتراك كردند كه بافتخار شان از طرف كمیته ایالتی حزب كمونسث بلغاريا و كمیته شهر تورنوا در هتل تورنوا ترتیب شده بود . درین دعوت كه هیات همراهان ببرك كارمل نیز اشتراك داشتند بیانیه هایی از طرف ببرك كارمل و منشی كمیته ایالتی و رئیس شورای ایالتی شهر تورنوا و كوبادانكي عضو بیروی سیاسی حزب كمونسث بلغاريا تعاطی گردید .

ببرك كارمل و همراهان شان صبح روز شنبه ۲۸ قوس ۱۳۶۰ بوقت محلی قبل از عزیمت به شهر وارنا در شهر تورنوا در میتنگی اشتراك كردن كه بافتخار شان در مقر كمیته ایالتی تورنوا تشكيل شده بود . در این میتنگ نيكولاسانف منشی اول كمیته ولایتی رئیس شورای ولایتی تورنوا طی بیانیه راجع به فعالیت ها و پیشرفتهای آن ایالت معلومات ارائه کرده و از مناسبات دوستانه بین افغانستان و بلغاريا با قدردانی یاد نمود .

مقابله ببرك كارمل از استقبالی كه از هیات عالیترتبه حزبی و دولتی افغانستان در ایالت تورنوا بعمل آمد از طرف خود و هیات حزبی و دولتی افغانستان انقلابی ابراز تشكر نموده گفتند :

حزب ، دولت و مردم آزاده افغانستان عقیده راسخ دارند که دوستی افغانستان و بلغاریا مستحکم است و روز تا روز بسط و توسعه عمیق تر پیدا میکند .

ببرک کارمل و همراهان نشان بعدا به پارک کاروفسکی رفته در پای مجسمه های دیتری- بلا گویف موسس حزب کمونسټ بلغاریا و نیکولا گېرو فسکی که از جمله اولین سوسیالیست های با لکان می باشد اکلیل گل گذاشتند .

و نهال دوستی را در این پارک بطور یادگار غرس کردند .

ببرک کارمل قبل از ظهر همان روز از فابریکه تولید سامان آلات برقی رادیو و تلویزیون در منطقه صنعتی شهر تور نووا در حائیکه از طرف معین وزارت انجنیری و میخانیکي بلغاریا توضیحات ارائه میشد، دیدن کردند. در مدخل فابریکه از طرف کارگران فابریکه با گرمی استقبال شده و دسته از زنان کارگر شاخه های گل به ایشان تقدیم کردند. بعدا ببرک کارمل از چریان گاز سخا ختمان رادیو و تلویزیون در آن فابریکه دیدن کرده و گزارش مدیرعامل فابریکه رادر مورد تاریخچه و طرز تولید و صدور آن و همچنان تسهیلاتیکه برای کارگران فابریکه میسر است استماع و تمجید نمودند .

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا - نستان و هیات معیتی شان عصر روز شنبه ۲۸ قوس ۱۳۶۰ بوقت محلی وارد ایالت

وار ناشدند ، در میدان هوایی واران ا از طرف رهبران حزبی و دولتی آن ایالت در نزدیک طیاره با گرمی استقبال گردیدند .

ببرک کارمل بعد از پیاده شدن از طیاره به میدان واران جانب قطعه تشریفاتی رفته در حالیکه سرود های ملی دو کشور خوانته شد مراتب سلام و احترام قطعه را قبول و آنرا معاينه کردند . سپس در حالیکه کوبادنسکی عضو بیروی سیاسی حزب کمونسټ بلغاریا و رئیس جبهه پدر وطن آنکشور و سنا نشیف منشی کمیته مرکزی حزب کمو نست بلغاریا با ایشان درین مسافرت همراه بودند جانب صفوف مستقبلین رفته و با جمعیت کثیری از زحمتکشان شهر واران که بیر قهای ملی دو کشور را با خود داشتند مصافحه نمودند .

در مراسم میدان هوایی واران گروهی از اطفال دسته های گل به ببرک کارمل و هیات همراهان شان اهدا نمودند .

میدان هوایی واران با بیرقهای ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان و جمهورییت مردم بلغاریا و فوتو های ز عمای د و کشور و همچنان شعار های در ارتباط دوستی میان مردمان افغا نستان بلغاریا مزین شده بود . پس از مراسم میدان هوایی ببرک کارمل بسواری مو تر در حالیکه یکدسته از مو تر - سائکل سواران مو تر حامل شانرا بدرقه میکرد رهسپار شهر واران شدند و هنگام مواصلت به شهر در مقر کمیته حزبی ایالتی در میتنگی اشتراک کردند . درین میتنگ منشی اول کمیته ایالتی واران در باره پیشرفت های

تاسيسات شهر وارنا بازديد بعمل آوردند •
ببرك كارمل و همراهانشان در ضيافتي اشتراك
كردند كه از طرف شاروال وارنا به افتخار
شان ترتيب شده بود •

ببرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي
حزب دمو كراتيك خلق افغا نستان و رئيس
شوراي انقلابي جمهوري دمو كراتيك افغا -
نستان و هيات همراهانشان روز دو شنبه ۳۰
قوس ۱۳۶۰ از شهر تالبوخين ديدن كردند •
هنگام مواصلت ببرك كارمل و همراهانشان
به شهر تالبو خين در حاليكه كو باد نسكي
عضو بيروي سياسي كميته مركزي حزب
كهونست و رئيس جبهه پدروطن بلغاريا و
ستائشيف منشي كميته مركزي ايشان را
همراهي مينمودند از طرف مقامات عاليترتبه
حزبي و دولتي آن شهر استقبال گرديدند •

ببرك كارمل و همراهانشان در مركز شهر
از طرف جمعيت كثيري از شهريان
و زحمتكشان شهر تالبو خين در حاليكه
بيرقهاي دو کشور و فوتو هاي ببرك كارمل
وتود ورژيفكوف را با خود داشتند با كفزدگها
ودادن شعارها به گرمي استقبال گرديدند •
بعد از آنكه به احساسات مستقيلين با صميميت
خاصي پاسخ دادند در ميتهنگي اشتراك كردند
كه در مقر كميته حزبي ايالتي بر گزار شده
بود •

درين ميتهنگ در حاليكه عده از وهريان
حزبي و كارمندان دوايرايالتي شركت داشتند
منشي كميته ايالتي تالبوخين دوباره پيشرفت
هاي آن ايالت در ساحت مختلف زراعت و
صنعت تو ضيحات مفصل ارائه كرد •

آنايالت كه در ساحت تجارت ، صنعت وساير
فعاليتهاي اجتماعي رونما شده است گزارشي
ارائه كرد •

ببرك كارمل مقابلتاً پيشرفت هاي وارنا را
تحسين نموده و ضمن اشاره به روابط دوستانه
وبرادرانه ميان افغا نستان و بلغاريا از
استقبال گرم مقامات حزبي و دولتي و مردم
وارنا ابراز تشكر كردند •

ببرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي
حزب دمو كراتيك خلق افغا نستان و رئيس
شوراي انقلابي جمهوري دمو كراتيك افغا -
نستان شب ۲۸ قوس ۱۳۶۰ در ضيافتي اشتراك
ورزيدند كه بافتخار شان از طرف منشي كميته
ايالتي وارنا ترتيب شده بود • درين ضيافت
علاوه از هيات همراهان ببرك كارمل ، كودباد-
نسكي عضو بيروي سياسي كميته مركزي حزب
كهونست بلغاريا ، ستائشيف منشي كميته
مركزي حزب و كارمندان عاليترتبه حزبي و ايالتي
وارنا اشتراك داشتند • درين ضيافت بيانيه
هاي ميان ببرك كارمل و كوبادنسكي وهمچنان
منشي كميته ولايتي تعاطي گرديد •

ببرك كارمل و هيات همراهان شان قبل از ظهر
روز يكشنبه ۲۹ قوس ۱۳۶۰ از قسمت هاي
مختلف كامپلنكس شهر جديد وارنا بنام چايكا
ديدن كردند •

ببرك كارمل همچنان در حاليكه بادنسكي
عضو بيروي سياسي كميته مركزي حزب
كهونست و رئيس جبهه پدر وطن جمهوري
مردم بلغاريا و ستائي شيف منشي كميته
مركزي حزب كهونست بلغاريا و همچنان شاروال
وارنا با ايشان همراه بودند از عمارات و

مقابله بېرک کارمل طی بیانیه از پدیرایی
گریمیکه از هیات عالی رتبه حزبی و دولتی جمهوری
دمو کراتیک افغا نستان از طرف مقامات حزبی
و دولتی تالپوخین بعمل آمد ، ابراز تشکر نموده
و پیشرفت های مزید بلغاریای دوست را آرزو
کردند جاده های مسیر موثر حامل بېرک کارمل
و همراهانشان و عمارت مقر کمیته حزبی
ایالتی بایر قهای دو کشور مزین شده و
فوتو های بزرگ بېرک کارمل و تودور ژیفکوف
و همچنان شعار های خوش آمدید رفیق ارجمند
بېرک کارمل و شاد باشی برادرانه با افغا -
نستان انقلابی بر فراز عمارت کمیته ایالتی
جلب نظر میکرد .

سپس بېرک کارمل و همراهانشان از
انستیتوت زراعتی فابریکه تولید لبنیات و فارم
تربیه حیوانات در حومه تالپوخین در حالیکه
از طرف موظفین مربوط توضیحات داده میشد
بازدید کردند .

بېرک کارمل و همراهانشان ظهر روز دوشنبه
۳۰ قوس ۱۳۶۰ در ضیافتی اشتراک کردند که
از طرف کمیته ایالتی حزب کمونست بلغاریا
و شورای ایالتی مردم آن ایالت به افتخارشان
ترتیب شده بود . درین ضیافت بیانیه های
بین بېرک کارمل و منشی کمیته حزبی ایالتی
تالپوخین تعاطی گردید .

بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی
حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس
شورای انقلابی و هیات همراها نشان بعد از
بازدید ایالات تور نووا ، وارنا و شهر تالپو -
خین روز سه شنبه اول جدی ۱۳۶۰ به صوفیه
برگشتند .

در میدان هوایی وارنا رهبران عالی رتبه
حزبی و دولتی بېرک کارمل را همراهی نموده
وتا نزدیک طیاره ایشانرا مشایعت کردند .
میدان هوایی وارنا با بیر قهای ملی دو -
کشور و فوتو های بېرک کارمل و تودور ژیفکوف
مزین گردیده وعده کثیری از زحمتکشانش
وارنا برای وداع در میدان هوایی وارنا حاضر
شده بودند .

بېرک کارمل در حالیکه کوبا دنسکی عضو
بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونست
ورنیس جبهه پدروطن بلغاریا با ایشان همراه
بود قبل از مراجعت به صوفیه مراتب سلام
و احترام گارد تشریفاتی را قبول و آنرا معاینه
کردند . درین موقع موزیک سرود ملی
دو کشور را نواخت .

بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی
حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا -
نستان به اتفاق تودور ژیفکوف منشی عمومی
کمیته مرکزی حزب کمونست و رئیس شورای
دولتی جمهوری مردم بلغاریا شام اول جدی
۱۳۶۰ در میتنگ باشکوهی اشتراک نمودند
که از طرف شهریان صوفیه در چمنایم
بزرگ شهر صوفیه بر گزار شده بود .

درین گرد همایی بزرگ علاوه از همراهان
بېرک کارمل اعضای بیروی سیاسی و کمیته
مرکزی حزب کمونست بلغاریا اعضای شورای
وزیران و سایر کادر های حزبی و کارمندان
عالی رتبه دولتی اشتراک داشتند

هنگامیکه بېرک کارمل وارد تالار شدند حضار
به پا خاسته با کف زدن ها و دادن شعار ها

موافقتنامه همكاري اقتصادي و تخنيكي بين دو کشور را شاه محمد دوست و زیر ا مورد خارجه و کريل زاريف معاون صدراعظم ورئيس کميته پلان گذاري بلغاريا امضا کردند .

همچنان پروگرام های کلتوری بين دو- کشور برای سالهای ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۳ رادر حالیکه ببرك كارمل و تودور ژيفکوف وسایر همراهان ببرك كارمل و رهبران حزبی و دولتی بلغاريا حضور داشتند امتیاز حسن سفیرکبير و نماینده فوق العاده جمهوری دمو کراتیک افغا نستان در صوفیه و میلادین میلادینوف سفیر کبير و نماینده فوق العاده جمهوری مردم بلغاريا در کابل امضا کردند .

دور دوم و نهایي مذاکرات بين هیات عالی رتبه حزبی و دولتی جمهوری دمو کراتیک افغانستان بریاست ببرك كار مل منشی عمومی کميته مرکزی حزب دمو راتیک خلق افغانستان ورئيس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان و هیات عالی رتبه حزبی و دولتی جمهوری مردم بلغاريا تحت ریاست تودورژ- یفکوف منشی عمومی کميته مرکزی حزب کمونسٹ بلغاريا و رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاريا عصر روز چهار شنبه ۲ جدی ۱۳۶۰ بوقت محلی در قصر بویانا صورت گرفت . درین مذاکرات گه درفضای نهایت دوستانه و صمیمانه انجام شد روی مسایل مورد علاقه دو جانبه و مسایل بين المللی بحث بعمل آمد .

ببرك كارمل منشی عمومی کميته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغا نستان و رئیس

از ایشان به گرمی استقبال کردند . ببرك كارمل و تودورژيفکوف پس از آنکه به احساسات حصار پاسخ دادند الکزاندرروف منشی کميته شهری شهر صوفیه حزب کمونسٹ بلغاريا میتنگ را افتتاح نموده و بعدا تودورژ- یفکوف بیانه اش را ایراد نمود . سپس ببرك كارمل بیانه شانراکه درهرقسمت ازطرف حصار باکف زد نها استقبال میشد ایراد کردند همچنان ببرك كارمل بیانه از طریق تلویزیون صوفیه ایراد نمودند . معاهده دوستی و همکاري بين جمهوری دمو - کراتیک افغا نستان و جمهوری مردم بلغاريا روز چهار شنبه ۲ جدی ۱۳۶۰ در صوفیه عقد گردید .

این معاهده را از جانب افغا نستان ببرك كارمل منشی عمومی کميته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان و از طرف بلغاريا تودور ژيفکوف منشی عمومی کميته مرکزی حزب کمونسٹ و رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاريا امضاء نموده واسناد آنرا مبادله کردند .

همچنان پرو توکول همکاري حزبی بين حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و حزب کمونسٹ بلغاريا به امضا رسید .

پروتو کول را از طرف افغا نستان محمود- بریالی عضو علی البدل بیروی سیاسی و منشی کميته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و از جانب بلغاريا استا نیشف منشی کميته مرکزی حزب کمونسٹ بلغاريا امضاء نمودند .

را همراهی نموده و با ایشان خدا حافظی کرده سفر با عافیت برایشان آرزو نمودند . درین موقع عده یی از دختران خردسال که با لباس ملی ملبس بودند دسته های گل به ببرک کارمل و همرا ها نشان اهدا نمودند .

اعلامیه مشترک بین ج.د. افغانستان و ج. مردم بلغاریا :

به دعوت تودور ژیفکوف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسټ بلغاریا و رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاریا ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان از تاریخ شانزدهم تا بیست و سوم ماه دسامبر ۱۹۸۱ مطابق بیست و پنجم قوس تادوم جدی ۱۳۶۰ از جمهوری مردم بلغاریا دیدار رسمی و دوستانه به عمل آوردند . ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و تودور ژیفکوف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسټ بلغاریا و رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاریا مذاکرات رسمی انجام دادند ، که در فضای کاملاً دوستانه و تفاهم کامل صورت گرفت .

درین مذاکرات ذوات آتی از جانب جمهوری دموکراتیک افغانستان اشتراک داشتند : محمود بریالی عضو علی البدل بیروی سیاسی منشی کمیته مرکزی و رئیس کمیسیون روابط بین المللی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانیستان و هیات همراهان نشان پس از یک مسافرت رسمی و دوستانه از بلغاریا ظهر روز چهارشنبه ۲ جدی ۱۳۶۰ بوقت محلی صوفیه را به قصد کشور ترک گفتند .

تودور ژیفکوف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسټ و رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاریا ببرک کارمل را از قصر بویانا تا میدان هوایی همراهی نمودند .

هنگامیکه موټر حامل ببرک کارمل و تودور ژیفکوف در حالیکه از طرف یکدسته از موټر سایکل سواران بدرقه میشد به میدان هوایی صوفیه مواصلت کرد و زعمای دو کشور از موټر حامل شان پیاده شدند و بزرگ سرود ملی دو کشور را نواخت و گارد تشرفیاتی مراتب احترام بجا آورد .

ببرک کارمل و تودور ژیفکوف بعد از آنکه سلام گارد را قبول و آنرا معاینه نمودند به محل مخصوص قرار گرفته و گارد تشرفیاتی در برابر شان رژه رفتند .

در میدان هوایی صوفیه رهبران عالی رتبه حزبی و دولتی ، نمایندگان پارلمان و عده کثیری از شهر یان صوفیه محصلین افغانی سفیر کبیر و اعضای سفارت کبرای افغانی مقیم صوفیه حاضر بودند .

میدان هوایی صوفیه بایر قهای دو کشور و فوتو های ببرک کارمل و تودور ژیفکوف مزین گردیده و شعاع سفر بخیر رفیق ارجمند ببرک کارمل جلب نظر میکرد .

تودور ژیفکوف و بعضی از رهبران حزبی و دولتی بلغاریا تا نزدیک طیاره ببرک کارمل

صنایع خفیه جمهوری مردم بلغاريا ، یوردان
کروف معاون روابط بین المللی کمیته مرکزی
حزب کمونیست بلغاريا و میلادین میلادینوف
سفیر کبیر و نماینده فوق العاده جمهوری
مردم بلغاريا در کابل اشتراک داشتند .

هر دو رهبر در مورد و ظایفی که در برابر
احزاب و دولت های دو کشور در امور داخلی
و سیاستهای خارجی قرار دارد تبادل معلومات
نموده روابط دو جانبه و دور نمای توسعه و تعمیق
آنها ارزیابی نمودند .

برك كارمل موفقیتهای مردم بلغاريا را به
رهبری حزب کمونیست بلغاريا در تطبیق
تصامیم دوازدهمین کنگره آن حزب ، برای اعمار
جامعه پیشرفته « سوسیالیستی بشمول سیاست
اصولی سازنده و صلح دوستانه جمهوری مردم
بلغاريا بمنظور تقویت صلح و امنیت بین المللی
توسعه همکاری در حوزه بالقان و در سراسر
جهان عالی ارزیابی کردند .

برك كارمل حمایت شانرا از مفکوره در
آوردن حوزه بالقان به ساحه فاقد اسلحه ذروی
ابراز داشتند .

تودور ژیفکوف تاکید ورزید که مردم بلغاريا
از مبارزه مردم افغانستان در دفاع از انقلاب
ثور علیه دست اندازی های امپریالیزم ،
هژمونیزم ، ارتجاع و ضد انقلاب کاملاً جانبداری
می نمایند .

وی امتنان عمیق خویش را از تحولات
اقتصادی و اجتماعی در جمهوری دموکراتیک
افغانستان در راه محو بقایای فئودالی و ایجاد

خلق افغانستان ، نیازمندان منشئ کمیته
مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، تورانچرال
عبدالقادر عضو کمیته مرکزی معاون هیأت
رئیس شورای انقلابی رئیس کمیسیون عدل
و دفاع کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان ، شاه محمد دوست عضو کمیته
مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان وزیر
امور خارجه جمهوری دموکراتیک افغانستان ،
امتیاز حسن عضو کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان سفیر کبیر و
نماینده فوق العاده جمهوری دموکراتیک
افغانستان در صوفیه ، میر صاحب کاروال
عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان محمد انور فرزام عضو علی البدل
کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان منشئ هیأت رئیس شورای انقلابی
رئیس دفتر شورای انقلابی و از جانب
بلغاريا ینچو کوباندنسکی عضو بیروی سیاسی
کمیته مرکزی حزب کمونیست بلغاريا و رئیس
کمیته پژوهش جمهوری مردم بلغاريا ، پیشروان
دینوف عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب
کمونیست بلغاريا و وزیر خارجه جمهوری مردم
بلغاريا ، دیمتر ستانچیف منشئ کمیته مرکزی
حزب کمونیست بلغاريا ، کارل زاریف معاون
شورای وزیران و رئیس کمیته پلان گذاری
دولتی جمهوری مردم بلغاريا ، ستر جنرال
ولکو پلین عضو کمیته مرکزی و رئیس شعبه
نظامی واداری کمیته مرکزی حزب کمونیست
بلغاريا ، رومن سر بزوف عضو علی البدل
کمیته مرکزی حزب کمونیست بلغاريا و وزیر

شرایط برای اعمار جامعه فارغ از استثمار ابراز داشت •

جمهوری مردم بلغاریا تخطی بر حاکمیت مداخله بیشرمانه نیرو های امپریالیستی در راس امپریالیزم امریکادر تبانی باهژمونیستهای پیکنگ و نیرو های ارتجاعی رادر امور داخلی جمهوری دمو کراتیک افغانستان به شدت تقبیح نمود •

جمهوری مردم بلغاریا حمایت کامل خود را از اعلامیه بیست و چهار اگست جمهوری دمو کراتیک افغانستان و این نظر که حل سیاسی اوضاع اطراف افغانستان تنها بر اصول تقصیمات ، قطع و عدم توسل به اسلحه و سایر مداخلات خارجی در امورداخلی جمهوری دمو کراتیک افغانستان میتواندحل گردد ابراز داشت •

بیرک کارمل به نمایندگی از کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، حکومت و مردم افغانستان امتنان عمیق شانرا به کمیته مرکزی حزب کمونسٹ بلغاریا ، مردم بلغاریا و شخصاً به رفیق تودوروفکوف نسبت به حمایت فعال ، بی دریغ و ثابت از داعیه انقلاب افغانستان و سیاست جمهوری دمو کراتیک افغانستان ابراز داشتند •

طرفین تشابه نظر شانرا که پیروزی تاریخی انقلاب ملی و دموکراتیک تورو بخصوص مرحله نوین آن روابط همکاری و دوستی افغان ، بلغاریا را وارد یک مرحله باکیفیت نموده است ، اعلام داشتند •

دو رهبر همکاری برادرانه بین حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و حزب کمونسٹ بلغاریا را

عالی ارزیابی کرده در اتخاذ مساعی برای ادامه تعمیق و غنای این روابط به نفع مردمان افغانستان و بلغاریا و به نفع نهضت های انقلابی و رهایی بخشی ملی ابراز تمایل نمودند •

رهبران حزبی و دولتی دو کشور عزم شانرا نسبت به تعمیق موثریت پیشرفت روابط همه جانبه با استفاده از طرق و اشکال مختلف تبادل هیات های عالی رتبه و مشوره در مسایل دو جانبه همکاری های سیاسی ، اقتصادی ، علمی ، تخنیکی ، فرهنگی به شمول مسایل بین - المللی ابراز داشتند •

آنها رشد تماس بین سازمانها ، و سایل مفاهمه جمعی ، امور فرهنگی علمی و ورزشی دو کشور را مورد تشویق قرار خواهند داد •

دو رهبر نسبت به رشد روابط دو جانبه اقتصادی و تجارتی بین دو کشور ابراز یقین کرده توافق شانرا درراه توسعه و تعمیق این روابط بین دو کشور اعلام داشتند دراین مورد آنها به نقش و اهمیت کمیسیون بین الحکومتی همکاری اقتصادی علمی و تخنیکی افغان - بلغاریا اشاره کردند •

طرفین نسبت به مو فقیتهای انکشاف بیشتر همکاری در امور فرهنگی ابراز یقین کرده تمایل شانرا برای تحکیم و توسعه بیشتران که در دانش متقابل مردمان دو کشور نقش بارز دارد مورد تاکید مجدد قرار دادند •

تودوروفکوف امتنان عمیق خود را از ابتکارات سازنده در جمهوری دمو کراتیک افغانستان در ارتباط تجلیل یکپهزار و سه صد و مین

سالگرد تاسيس دولت بلغاريا ابراز داشتند. ببرك كارمل به نمايندگي از مردم افغانستان تمنيات قلبي و آرزو مندي نيك شانرا نسبت به اين جشن مردم بلغاريا ابراز كردند .

طرفين عميقا اظهار عقیده کردند كه معاهده دوستي و همكاري كه هنگام مذاكره بين طرفين به امضاء رسيد يك سند تاريخي بوده نقش قاطعي رادر توسعه و تعميق روابط همه جانبه بين دو کشور به نفع تقويت صلح ، امنيت و همكاري بين المللي ايفاء خواهد كرد .

اسناد ذيل به امضا رسيد :

پروتوكول همكاري بين حزب دمو كراتيك خلق افغانستان و حزب كمونست بلغاريا براي سالهاي ۱۹۸۲ - ۱۹۸۳ رهنمود هاي اساسي رشد روابط اقتصادي بين جمهوري دمو كراتيك افغانستان و جمهوري مردم بلغاريا براي سالهاي (۱۹۸۱-۱۹۸۵) .

پروگرام تبادل علمي و فرهنگي بين جمهوري دموكراتيك افغانستان و جمهوري مردم بلغاريا براي سالهاي (۱۹۸۱-۱۹۸۳)

ببرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دمو كراتيك خلق افغانستان و رئيس شوراي انقلابي جمهوري دمو كراتيك افغانستان و تودور زيفكوف منشي عمومي كميته مركزي حزب كمونست بلغاريا و رئيس شوراي دولتي جمهوري مردم بلغاريا در مورد مسائلي مهم جاري بين المللي تبادل نظر كرده نسبت به تشابه نظرات طرفين در مسائل مورد بحث ابراز يقين كردند .

هر دو رهبر نگراني جدي شانرا نسبت به اعمال ماجرا جويانه امپرياليزم مقدم بر همه

امپرياليزم امريكا در تباني با هموميزم و ارتجاع براي تخريب ديتانت تشديد مسابقات تسليحاتي و ساير اعمال تجاوز كارانه كه صلح و امنيت جهانرا به و خامت كشانيده ابراز كردند .

آنها تصميم حكومت امريكا رادر مورد توليد اسلحه نيو ترون وساير انواع اسلحه كشنده دسته جمعي به شمول تصميم ناتو در جا بجا ساختن راکتهای دارای برد متوسط امريكا در اروپا كه خطر يك جنگ ذروى را تشديد بخشیده به شدت تقبیح کردند .

آنها امتنان عميق و حمايت بي دريغ شانرا از پروگرام صلح بيست و ششمين كنفره حزب كمونست اتحاد شوروي اظهار داشته جانبداري شانرا از ابتكارات و پيشنهادات سازنده اتحاد شوروي اظهار داشتند .

آنها همچنان پشتيباني شانرا از اعلاميه جلو گيري از فاجعه اتمي به شمول فيصله نامه كه در آن امضا معاهده بين المللي عدم جابجا ساختن هر گونه اسلحه در فضاي خارجي تقاضا شده و در اثر پيشنهاد اتحاد شوروي از طرف سي و ششمين اجلاس مجمع عمومي ملل متحد به تصويب رسيده اعلام داشتند .

طرفين اظهار داشتند كه براي فايده آمدن بر تشنج بين المللي و رشد روند ديتانت بايد مساعي گسترده براي تحكيم صلح و امنيت بين المللي بكار بسته شود .

آنها اظهار عقیده کردند كه براي رسيدن به اين هدف مساعي مشترك همه نيرو هاي صلح دوست ، همه کشور ها و مردمان ضروري به نظر ميرسد .

این قاره اظهار کرده اشاره نمودند که تباری واشنگتن و پیکنگ مردمان سراسر جهان به خصوص مردمان آسیا را به مخاطره جدی مواجه ساخته است .

طرفین به ضرورت فشار برای تحکیم صلح امنیت و همکاری در آسیا که می باید وظیفه مشترک همه مردمان و کشور های این قاره تلقی گردد اشاره کردند .

دو جانب پشتیبانی کامل شانرا از پیشنهاد اتحاد شوروی در اتخاذ تدابیر مورد اعتماد در حوزه شرق دور به شمول ابتکار جمهوری مردم مغلستان در ارتباط به امضای کنوانسیون عدم تجاوز و عدم استعمال قوا در روابط بین کشور- های آسیایی و حوزه بحر الکاهل اظهار کرده، ابراز یقین کردند که تطبیق این پیشنهادات در تقویت اوضاع سیاسی در این مناطق نقش مهمی بازی خواهد کرد .

جانین خاطر نشان کردند که وضع انفجار آمیز بحر هند و خلیج مغایر تمایل مردمان این مناطق بوده بر موجودیت نظامی و پایگاه های نظامی و بحری ایالات متحده امریکا افزوده گشته و این اعمال تهدید جدی در مقابل کشور های ساحلی و تهدید علیه صلح و امنیت منطقه می باشد .

آنها جانبداری کامل شانرا از پیشنهاد اتحاد شوروی برای ایجاد فضای صلح آمیز و عادی در خلیج و برگرداندن بحر هند به بحث یک منطقه صلح و تصمیم مجمع عمومی ملل متحد برای تدویر یک کنفرانس بین المللی در مورد بحر هند ابراز داشتند .

جانین به اهمیت عظیم از بین بردن مسابقات تسلیحاتی ادامه روند دیتانت، تحدید و تقلیل اسلحه ستراتیژیکی ذروی در راه رسیدن به موفقیت تدریجی خلع سلاح عام و تام اشاره کرده در این مورد آنها اهمیت دو مین اجلاس خاص مجمع عمومی ملل متحد در مورد خلع سلاح را مورد تأیید قرار دادند .

دو جانب باتاکید بر موثریت حفظ و تحکیم روند دیتانت در اروپا و سراسر جهان ، تطبیق اصول و توافقات سند نهایی هلستنگی ابراز امید کردند ، که گرد همایی مادر ید کنفرانس امنیت و همکاری اروپا با موفقیت روبرو شده و توافق در مورد گشایش یک کنفرانس دیتانت نظامی و خلع سلاح در اروپا حاصل گردد .

طرفین از مذاکرات بین اتحاد شوروی و ایالات متحده امریکا در مورد تحدید اصلحه اتمی در اروپا حسن استقبال کرده تاکید ورزیده اند که موفقیت در مذاکرات تنها از راه تساوی امنیتی میسر شده میتواند .

آنها حمایت قاطع شانرا از پیشنهادات سازنده که از طرف لیونید بریژنف منشی عهدهی کمیته مرکزی حزب کهنست و صدر- هیات رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی در دوران مسافرت اخیرش به جمهوریت اتحادی آلمان ارائه شده و یک دورنمای روشن را برای تحکیم صلح و امنیت در اروپا و سراسر جهان در بر دارد ابراز کردند .

دو طرف نگرانی جدی شانرا نسبت به مخاصمات فزاینده و بستر های گرم تشنجات نظامی سابق و نو در آسیا به شمول مداخلات آشکارا در امور داخلی دول صاحب حاکمیت

دوطرف سیاست خارجی صلح آمیز هندرا که نقش بارزی در داعیه صلح و امنیت در آسیا و سراسر جهان دارد ، مثبت ارزیابی کردند .

دو جانب خاطر نشان کردند که دول جنوب شرق آسیا هدف نقشه های پر مغاطره و فشار ستمگرانه هژمونیت های چین و امپریالیزم امریکا که آشکارا در امور داخلی این کشور ها مداخله میکنند قرار گرفته و امپریالیزم امریکا و هژمونیزم چین مسوول و خامت اوضاع در منطقه میباشند .

آنها همبستگی کامل شانرا بامبارزه مردمان جمهوری سوسیالیستی و یتنام ، جمهوری دموکراتیک مردم لاووس و جمهوری مردم کمپوچیا برای تحکیم استقلال شان و پیشنهادات سازنده این سه کشور برای حل مسایل متنازع فیه در منطقه از طریق مذاکرات برای برگردانیدن جنوب شرق آسیا به منطقه صلح ، ثبات ، دوستی و همکاری اعلام داشتند .

جانبین بانگرانی اوضاع متشنج شرق میانه را که در اثر اعمال تجاوز گرانه اسرائیل که حمایت نیرو های امپریالیستی را با خود دارد ، دنبال نمودند .

آنها یکبار دیگر توافقات کمپ دیوید را به شمول ادامه اعمال و حشیانه اسرائیل علیه لبنان و کمپ های مردم صلح دوست فلسطین به شدت تقبیح کردند .

دو جانب تصمیم پارلمان اسرائیل را دایر به الحاق ارتفاعات جولان قلمرو سو ریه که از طرف اسرائیل غصب گردیده ، نکو هش

کرده آنها بحیث تخطی صریح از قوانین بین المللی منشور ملل متحد و فیصله نامه یی در مورد شرق میانه خواندند .

جمهوری دموکراتیک افغانستان و جمهوری مردم بلغاریا جا نبداری کامل شانرا از مبارزه مردمان عرب برای برقراری صلح عادلانه و دو امداد در شرق میانه از طریق یک حل جامع تامین حق مردم عرب فلسطین دایر بر تشکیل یک دولت مستقل و پیشنهادات دایر بر تسویر یک کنفرانس بین المللی در مورد شرق میانه که در آن همه جوانب دخیل به شمول سازمان رهایی بخش فلسطین این یگانه نماینده قانونی مردم عرب فلسطین شرکت داشته باشد اظهار کردند .

طرفین اعمال امپریالیزم امریکارا در امریکای مرکزی قاطعانه نکوهش کرده همبستگی برادرانه خودرا بامبارزه مردمان کیوبا ، نیکاراگوا و السلوادور مورد تاکید مجدد قرار دادند .

جانبین پشتیبانی خودرا از مبارزه مردمان نامیبیا به رهبری (سواپو) این نماینده قانونی مردم نامیبیا ابراز داشته ، سیاست اپارتاید و نژاد پرستی و اعمال تجاوز کارانه که از طرف رژیم پرتور یا علیه جمهوری مردم انگولا و سایر کشور های مستقل افریقا تعقیب می گردد تقبیح کرده تصمیم شانرا در مورد بکار بستن تعزیرات بین المللی علیه افریقای جنوبی براساس تصامیم مجمع عمومی ملل متحد بیان داشتند .

آنها نهضت عدم انسلاکرا بحیث عامل مثبت امور بین المللی معاصر ارزیابی کردند .

که این مذاکرات مرحله جدیدی در مناسبات بین جمهوری دمو کراتیک افغا نستان و جمهوری مردم بلغاریا میباشد . آنها تاکید کردند که دیدار مو جود امکانات وسیعی را برای تحکیم بیشتر رشد و تعمیق همکاری همه جانبه دوستانه بین دو حزب ، دو کشور و مردمان آن در همه ساحات به نفع صلح امنیت و رشد اجتماعی در جهان فراهم نموده است .

برک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان تشکرات قلبی خود رانسبت به استقبال برادرانه و مهمان نوازی صمیمانه که از ایشان صورت گرفت به تو دور ژیفکوف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونسٹ بلغاریا و رئیس شورای دولتی جمهوری مردم بلغاریا و از طریق ایشان به مردم و حزب کمونسٹ بلغاریا ابراز کردند .

برک کارمل از تودور ژیفکوف دعوت بعمل آوردند تا به جمهوری دمو کراتیک افغا نستان مسافرت رسمی و دوستانه بعمل آرند ، این دعوت با اظهار امتنان مورد قبول قرار گرفت .

آنها همبستگی شانرا با اصول مبارزه علیه امپریالیزم استعمار ، استعمار نو ، نژاد - پرستی ، اپار تاید به شمول اتحاد عمل کشور های جامعه سو سیا لیستی کشورهای عضو نهضت عدم انسلاک و نهضت های رهائی بخش ملی که تضمیناتی برای گسترش نقش آن در سیاست های جهان میباشد ابراز داشتند .

جانب افغانی اعلام داشت نقش فزاینده رادر نهضت عدم انسلاک به حیث یک نهضت ضد امپریالیستی در روابط بین المللی ایفاء نماید .

جانب بلغاریا سیاستی را که افغا نستان در جنبش عدم انسلاک تعقیب میکند ، مورد احترام قرار داد .

هر دو جانب ، جانبداری شانرا از ساختمان مجدد روابط اقتصادی بین المللی مبتنی بر - اصول دمو کراتیک و عدالت واز حق همه مردمان در استفاده آزاد از منابع طبیعی شان و برای منسوخ قراردادن استعمار ، نژاد پرستی عدم مساوات در تجارت بین المللی اظهار کردند .

دو طرف ، دیدار برک کارمل را از بلغاریا عالی ارزیابی کردند ، آنها ابراز عقیده کردند

ببرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و هیات همراهانشان در راه مراجعت بوطن ساعت سه و نیم بعد از ظهر چهارشنبه ۲ جدی ۱۳۶۰ بوقت کابل به کیف مرکز جمهوریت اوکراین مواصلت نمودند . در میدان هوایی کیف ویسنی کوف صدر هیات رئیس شورای عالی جمهوری اوکراین عده دیگر از رهبران عالیرتبه حزبی و دولتی آن جمهوریت و داکتر حبیب منگل سفیر کبیر جمهوری دموکراتیک افغانستان مقیم مسکو از ببرك كارمل و همراهانشان استقبال کردند .

ببرك كارمل و هیات همراهان نشان شب چهارشنبه دوم جدی ۱۳۶۰ در کیف اقامت داشتند .

ببرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان بعد از انجام مسافرت رسمی و دوستانه به جمهوری مردم بلغاريا عصر روز پنجشنبه ۳ جدی ۱۳۶۰ بوطن مراجعت کردند . در میدان هوایی بین المللی کابل مورد استقبال گرم و صمیمانه مقامات حزبی و دولتی و نمایندگان زحمتکشان شهر کابل قرار گرفتند .

طیاره حامل ببرك كارمل و هیات همراهانشان حوالی ساعت چهار عصر همان روز بمیدان هوایی بین المللی کابل به زمین نشست و در نزدیک طیاره سلطانعلی گشتمند عضو بیروی سیاسی و رئیس شورای وزیران، اعضای بیروی سیاسی و منشی های کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، معاونین شورای انقلابی و معاون هیات رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان ، وزیر ترانسپورت و توریسم، لوی درستیز قوای مسلح ، شارژ دافیر های سفارت کبرای جمهوری مردم بلغاريا و سفارت کبرای اتحاد شوروی مقیم کابل از ببرك كارمل با گرمی استقبال نمودند .

درین موقع عده از پیشاهنگان دسته های گل به ببرك كارمل اهدا نموده و باز گشت شانرا به وطن عزیز خیر مقدم گفتند .

بعدا ببرك كارمل جانب قطعه تشریفاتی گارد ملی تشریف برده پس از آنکه موزیک سرود ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان را نواخت مراتب احترام و سلام قطعه تشریفاتی را قبول و در حالیکه لوی درستیز به معیت شان بود آنرا معاینه کردند. متعاقباً ببرك كارمل در حاکم لیکه اعضای بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، اعضای دارالانشای کمیته مرکزی معاونین شورای انقلابی، معاونین صدر هیات

د افغانستان کالنی

رئیس شورای انقلابی با ایشان بودند جانب ملی‌پروطن ، اعضای ریاست عمومی شتون صفوف مستقبلین رفته با اعضای کمیته مرکزی اسلامی و شورای عالی علما و رو حانیون حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، اعضای منشی های حزبی کمیته های ولایتی و مسوولین هیات رئیس شورای انقلابی و اعضای شورای تشکیلات حزبی کمیته های ولایتی ، جنرالان انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و وافسران عالی رتبه قوای مسلح جمهوری اعضای شورای وزیران ، رئیس و معاونین دموکراتیک افغانستان، نمایندگان زحمتکشان ستره محکمه ، اعضای کمیته اجراییه جبهه شهر کابل و سازما نهایی اجتماعی ، روسای

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان هنگام مواصلت از جمهوری مردم بلغاریا در میدان هوایی بین المللی کابل با سلطانعلی کشتمند رئیس شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان مصافحه می نمایند .
۱۳۶۰ ر ۱۰ ر ۳

ببرك كارمل منشي عمومي كمېټه مركزي.د.خ. افغانستان و رئيس شوراي انقلابي
ج.د.افغانستان هنگام بازگشت از جمهوري مردم بلغاريا به وطن، در ميدان هوايي بين المللي
كابل به احساسات مستقبلين پاسخ ميدهند.
۱۳۶۱/۱۰/۳

حيات هاي كورد پيلوما ټيك واټشه هاي نظامي
کشور هاي خارجي مقيم كابل براي استقبال
از ايشان در مقابل ترمينل ميدان هوايي صف
بسته بودند مصافحه واحوا لپرستي نمودند .
در موقع عبور ببرك كارمل از مقابل صفوف
مستقبلين شهر كابل و ساز مانهاي اجتماعي
با ابراز احساسات پر شور و به اهتزاز در-
آوردن بير قهاي ملي و درفش حزبي و دادن
شعار هاي انقلابي از ببرك كارمل استقبال
نمودند . ببرك كارمل بعد از قبول احساسات
ومراتب احترام مستقبلين به محل مخصوص

تشریف برده رسم و گذشت قطعه تشریفاتی
میدان هوایی و همچنان جاده مسیر میدان
گارد ملی را مشاهده نمودند .
هوایی و مقر شورای انقلابی با بیر قهای
بیرک کارمل بعد از مراسم میدان هوایی
ملی و درفش حزبی مزین گردیده و شعار
در حالیکه مو تر حامل شان توسط یکدسته
هایی در ارتباط با دوستی و پیوند های برادرانه
از مو تر سایکل سواران بدرقه می شد رهسپار
بین مردمان جمهوری دمو کراتیک افغانستان
مقر شورای انقلابی گردیدند .
و جمهوری مردم بلغاریا و همچنان باز گشت
میدان هوایی بین المللی کابل و ترمینل
باعافیت بیرک کار مل نصب شده بود .

گزارش حشمان خان گشنسپیر، معاون وزارت و فعالیت های حکومت ج. د. ا. شورای انقلابی

گزارش سلطانعلی کشتمند عضو پیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان، معاون شورای انقلابی و معاون صدراعظم جمهوری دمو کراتیک افغانستان پیرامون پلان رشد اقتصادی، اجتماعی و بودجه سال ۱۳۶۰ جمهوری دمو کراتیک افغانستان در اجلاس چهارم شورای انقلابی :

۱۳۶۰ ر. ۳

کشور از نگاه امنیتی، استحکام بیشتریافته باند های عمده ضد انقلاب سرکوب گردیده عمال و اجیران ارتجاع و امپریالیزم جواب دندان شکن گرفته اند، با اطمینان میتوان گفت که طی سال ۱۳۶۰ شرایط صلح آمیزی برای تطبیق پلان و بودجه تنظیم شده کشور بوجود خواهد آمد و در نتیجه فرصت آن میسر خواهد شد تا اهداف حزب و دولت در زمینه ارتقای سطح زندگی زحمتکشان اعتلای اقتصادی و رفع عقب ماندگی ها مورد عمل قرار گیرد. باید متذکر شد که رسیدن به این آرمانهای بزرگ بدون کمکهای بی شمایی برادرانه و صادقانه اتحاد شوروی بزرگ و سایر کشورهای سوسیالیستی امکان پذیر نبوده و نمیباشد.

اجلاس شورای انقلابی ج. د. ا. افغانستان در حالی صورت میگیرد که دوستان مهم و اساسی، یعنی دو مین پلان سالانه رشد اقتصادی و اجتماعی بعد از مرحله نوین تکاملی انقلاب ثورو بودجه دولت ج. د. ا. افغانستان

شورای انقلابی ج. د. ا. افغانستان در شرایطی تشکیل جلسه داده است که رفیق ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم در راس هیات حزبی بعد از اشتراک در بیست و ششمین کنگره حزب کمونیست اتحاد شوروی یونان بازگشته اند.

درین کنگره از مبارزات مردم افغانستان در راه دفاع و تحکیم دستاوردهای انقلاب ثور و بخصوص مرحله نوین تکاملی آن پشتیبانی همه جانبه و صمیمانه از جانب تمام اشتراک کنندگان، نمایندگان احزاب کمونیست و کارگری و جنبش های رهایی بخش ملی ایران گردید. چنین پشتیبانی گرم و صمیمانه که از مبارزه مردم افغانستان و حزب دمو کراتیک خلق افغانستان بعمل آمده و این حقیقت است که راه انتخاب شده ما، راه درست و واقعی است و از اطمینان کامل به پیروزی نهایی مبارزه مردم کشور، نمایندگی میکند.

جلسه شورای انقلابی ج. د. ا. افغانستان در شرایطی دایر گردیده است که وضع عمومی

برای سال ۱۳۶۰ جهت تصویب و منظوری ارائه میگردد که دارای اهمیت بزرگ در حیات اقتصادی و اجتماعی کشور می باشد .

پلان سال ۱۳۶۰ مطابق به رهنمود های پلان پنجساله و در چوکات اصول اساسی ج.د.د افغانستان و در روشنی مصوبات پلینوم چارم کمیته مرکزی ج.د.د.خ. افغانستان که طی آن رفیق ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.د.خ. افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم ج.د.د.خ. افغانستان مسئله تامین رشد اقتصادی ، اجتماعی کشور را بعد از تامین امنیت در کشور از نظر اهمیت در مقام اول قرار داده و بر آن تاکید نموده اند. طرح ریزی گردیده است .

بدون تردید سیستم پلانگذاری اقتصادی ملی برای رشد اقتصادی کشور یک ضرورت عینی محسوب می شود و یگانه راه مقابله با مشکلات و عقب ماندگی موجود بوده و صرف ازین طریق میتوان یک اقتصاد ملی ، نیرومند را پایه گذاری کرد

کمیته مرکزی ج.د.د.خ. افغانستان و حکومت و جمهوری دموکراتیک افغانستان توجه خاص به مسئله تحکیم سیستم پلانگذاری در کشور مبذول میدارند، چنانکه تبدیل وزارت پلانگذاری به کمیته دولتی پلانگذاری و بالا بردن سطح صلاحیت آنمیین این امر می باشد . هدف اینست که در آینده کمیته دولتی پلانگذاری بمثابة ارگان مرکزی پلانگذاری و هماهنگ کننده بخش های مختلف اقتصاد ملی باز هم تقویت گردد .

تلاش مادرین جهت است تا پلانهای رشد اقتصادی و اجتماعی شکل قانون را بخود گرفته و تطبیق آن از طرف تمام وزارت خانه ها ، دوایر و موسسات و سازما نها امر حتمی شمرده شود و در نتیجه شرایط برای رفاه مادی خلق های کشور فراهم شود و زمینه پایه گذاری یک اقتصاد بدون بحران و انارشی تامین گردد .

در ارتباط به تطبیق پلان سال ۱۳۵۹ چند نکته قابل تذکار است :

علی الرغم دشواری های ناشی از فعالیت های چنایتکارانه تخریبی عناصر ضد انقلاب و موفقت های معینی در زمینه تحقق اهداف پلان حاصل گردید ، عده ای از موسسات بزرگ دولتی و مختلط کشور در سال ۱۳۵۹ به مقایسه سال ۱۳۵۸ برحجم تولید خود افزودند و نه تنها پلان مطروحه آنان صد در صد تحقق یافت بلکه حتی از پلان پیشبینی شده کار بیشتری انجام دادند .

بعضی از محصولات در بخش زراعت در سال ۱۳۵۹ نسبت به سال گذشته افزایش یافت، تجارت خارجی به نحو موفقت آمیز توسعه حاصل کرد ، در عرصه تعلیم و تربیه و صحت عامه نیز موفقت های بدست آمد .

برای نخستین بار بودجه سال ۱۳۵۹ بدون کسر تحقق یافت و استفاده حداکثر از منابع مالی کشور تامین گردید . این منابع بمنظور امور رشد اقتصادی و اجتماعی ، ارتقا سطح زندگی زحمتکشان ، تحکیم قدرت دفاعی و امنیتی کشور سوق داده شد .

در نتیجه کمکهای بزرگ و بموقع کشور دوست و برادر ما اتحاد شوروی و سایر کشورهای سوسیالیستی این امکانات مساعد بوجود آمد که عاید ملی استفاده شده در سال ۱۳۵۹ به اندازه ۴۰ درصد بیشتر شود و بالنتیجه ثبات اقتصادی کشور تامین گردد. هدف پلان رشد اقتصادی و اجتماعی سال ۱۳۶۰ در مرحله کنونی تکامل انقلاب ثور برپایه سیاست اقتصادی حزب د.خ.افغانستان و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان تامین آهنگ رشد سریعتر اقتصاد ملی و ایجاد شرایط بهتر در جهت رشد همه جانبه کشور است.

در سال ۱۳۶۰ تحکیم بیشتر سکتور دولتی اقتصاد انکشاف رشته های مختلف تولیدی، بسط و توسعه تجارت داخلی و خارجی، انکشاف عرصه های مختلف اجتماعی و فرهنگی احیای تأسیسات تخریب شده، تشویق فعالیتهای سکتور خصوصی و تقویت قدرت دفاعی کشور جز پالیسی اقتصادی و سترا - تیزی پلان است.

تحقق اهداف فوق مستلزم آن است تا از منابع مالی داخلی و خارجی استفاده موثر و مطلوب بعمل آید. صرفه جوئی منطقی عمده تطبیق امور انکشافی پلان سال ۱۳۶۰ در مصارف دولت صورت گرفته و از تمام امکانات مادی و قوای بشری بجهت عوامل استفاده شود.

در اینصورت محصول غیر خالص داخلی به اندازه ۷۸ درصد رشد یافته و به ۱۴۵۷ میلیارد افغانی خواهد رسید، درعین حال عاید

ملی بقدر ۶۶ درصد رشد خواهد داشت. جهت نیل به اهداف فوق بودجه دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان (به تفکیک عواید و مصارف) به اندازه ۴۵۰۰۲۰۰ میلیون افغانی بارشده ۴۹۰ درصد به تناسب سال ۱۳۵۹ تعیین و تثبیت شده است، عواید منابع داخلی مبلغ ۲۹۹۸۱۰ میلیون افغانی پیشبینی شده است که بتناسب پیشبینی سال ۱۳۵۹ به اندازه ۲۷۷ درصد و به تناسب ارزیابی اجزای این سال به اندازه ۲۱۹ درصد ویا مبلغ ۵۲۳۹ میلیون افغانی بیشتر میباشد.

مصارف بودجه عادی دولت مبلغ ۲۹۰۲۱۰۰ میلیون افغانی و بودجه انکشافی مبلغ ۱۶۴۸۱۰ میلیون افغانی پیشبینی گردیده است.

مصارف پیشبینی شده بر اساس پلان رشد اقتصادی و اجتماعی کشور و دورهای بسط سکتورهای اقتصادی ملی تعیین و تثبیت شده است.

علاوه بر ضرورت تقویت ارگانهای امنیتی دولت، حجم سرمایه گذاری انکشافی پلان سال ۱۳۶۰ بیش از یک ثلث بودجه دولت را احتوا میکند که شامل ۶۵ میلیارد افغانی از منابع داخلی و ۱۹۹۶۲ میلیون دالر معادل ۹۸ میلیارد افغانی از مدرک قروض و امداد بلاعوض کشورهای دوست و مؤنسات بین-المللی میباشد و نظر به سطح مصارف ارزیابی شده سال ۱۳۵۹ تزئید ۵۷ درصد را نشان میدهد.

در مجموع کمکهای خارجی پیشبینی شده سال ۱۳۶۰ سهم کشورهای عضو شورای تعاون متقابل اقتصادی بیشتر از ۷۰ درصد

میباشد که از جمله سهم اتحاد شوروی در حدود ۶۰ فیصد تثبیت و پیشبینی گردیده است .

توزیع سرمایه گذاریها در پلان سال ۱۳۶۰ در ۲۴۹ پروژه انکشافی بنحوی صورت گرفته که ۱۳۹۹ ملیارد افغانی یا ۸۴۴ فیصد به ۱۸۴ پروژه انتقالی و ۲۲۲ ملیارد افغانی یا ۱۳۵ فیصد آن به ۶۵ پروژه جدید اختصاص یافته است . علاوه تا طبق تعامل بود جوی ۳۵۱۴ میلیون افغانی که ۲۱ فیصد حجم سرمایه گذاری سال ۱۳۶۰ را تشکیل میدهد بحيث وجوه احتیاط انکشافی پیشبینی شده است .

حق اولیت به تکمیل سا ختمان پروژه های انتقالی از جهتی داده شده تاکار این پروژه ها هر چه زود تر به پایه تکمیل برسد و مورد بهره برداری قرار گیرند البته تمرکز منابع در پروژه های انتقالی هنگامی مفید است که کار پروژه ها با توجه به اهداف مورد نظرو بر طبق پرو گرام از جانب دوايرو موسسات مسوول تطبیق پلان ، انجام گردد . همچنان آغاز کار در پروژه های جدید که متضمن رشد آینده اقتصادی کشور می باشند بادر- نظر داشت طی مراحل لازمه نیز از اهداف پلال سال ۱۳۶۰ شمرده می شود .

در پلان سال ۱۳۶۰ نظر به محدودیت مالی منابع داخلی عمده پروژه های انتخاب گردیده اند که تمویل بخشی از آنها از منابع خارجی امکان پذیر باشد .

در نظر است که در سال ۱۳۶۰ مطابق پیشبینی پلان امور مطالعات اقتصادی و تخنیکی

وسا ختمان بیش از ۵۰ پروژه به پایه اكمال برسد .

توزیع بودجه انکشافی سال ۱۳۶۰ به سکتور های شامل پلان مطابق به نیاز مندی بخشهای مربوط صورت گرفته و سعی شده تا مصارف سرمایه گذاری با اهداف مشخص فیزیکی تناسب منطقی داشته باشد . در ترکیب حجم سرمایه گذاری سال ۱۳۶۰ سهم نسبی سکتور معادن، صنایع و انرژی ۳۹۸ فیصد ، ترانسپورت و مواصلات ۲۲۳ فیصد ، زراعت و آبیاری ۱۸۷ فیصد و خدمات اجتماعی ۱۷۱ فیصد میباشد .

ارزش مجموعی محصولات زراعتی در سال ۱۳۶۰ به مقایسه سال ۱۳۵۹ در حدود ۳۵۰ فیصد افزایش خواهد داشت . در خلال سال ۱۳۶۰ ارزش محصولات زراعتی و مالداري بالترتیب به اندازه ۴ فیصد و ۲۵ فیصد افزایش خواهد یافت .

بمنظور افزایش در تولیدات زراعتی در سال ۱۳۶۰ کودکیمیای و تخم های بذری اصلاح شده بیشتر به فارمهای دولتی ، کو پراتیفهای زراعتی و به دهقانان انفرادی توزیع خواهد شد . فعالیت ورکشاپهای میکانیزه زراعتی موجود توسعه می یابد و ورکشاپ میکانیزه زراعتی جدید در عده ای از ولایات تاسیس خواهد شد که در نتیجه امور زراعتی کشورو خاصاً فعالیت فارم های دولتی و کو پراتیفهای زراعتی بهبود خواهد یافت .

همچنان اقدامات مهمی به خاطر انکشاف آبیاری و استفاده معقول و مو ثر از منابع آب کشور اتخاذ خواهد شد .

خواهد رسید که این رقم افزایش ۵ فیصد را نظر به سال ۱۳۵۹ نشان میدهد .

در ظرفیت عمومی استیشن های تیلفون به ۷ هزار پایه تیلفون و یا به اندازه ۲۹۲ فیصد تنزید بعمل خواهد آمد استیشن مغایرات فضائی لوتوس با ظرفیت ۱۲ کانال احداث خواهد گردید که در سال ۱۳۶۰ (۶) کانال آن مغایرة تیلفونی کابل-مسکو و تبادل پروگرامهای تلویزیونی افغان- شوروی را تامین خواهد کرد .

طبق پروگرام معو بیسوادی پیشبینی میشود که تعداد سواد آموزان کورس های سوادآموزی به ۵۵۰ هزار نفر بالغ گردد .
تعداد مکاتب تعلیمات عمومی با بیش از یکم هزار واحد بلند رفته و به ۳۸۲ واحد خواهد رسید ، پیشبینی میشود که امکانات تعلیمات عالی و مسلکی برای جوانان کشور توسعه بیابد .

پروگرام نشرات رادیو و تلویزیون در شبانه روز بالترتیب به سی و دو نیم و بیشتر از پنج ساعت خواهد رسد. در ساحه صحت عامه بهبود هر چه بیشتر خدمات صحتی و تطبیق یک سلسله تدابیر جهت توسعه خدمات وایگان صحتی ، انکشاف طب معالجوی ووقایوی و رفع هرچه بیشتر نیازمندی مردم به ادویه پیشبینی شده است .

باتوجه به برنامه جهانی دهه آب آشامیدنی و حفظ الصحه و درك عمیق دولت ج ۱۰۰ افغانستان از نیاز حیاتی مردم به تهیه آب آشامیدنی صحتی میسر شدن آب صحتی چه در سطح دهات و چه در مقیاس شهر ها در پرو گرام انکشافی سال ۱۳۶۰ کنجانیده شده است .

در نظر است که بیش از ۲۰ هزار هکتار اراضی جدید تحت آبیاری قرار گیرد و امور آبیاری ۱۵ هزار هکتار اراضی مو جوده بهبود یابد .

ارزش محصولات غیر خالص بخش صنایع به قیمت های ثابت سال ۱۳۵۷ به تناسب سال ۱۳۵۹ در حدود ۱۱۲ فیصد افزایش می یابد .
طی سال ۱۳۶۰ در تولید برق، ذغال سنگ، سمنت ، پخته معلوج ، منسوجات نخی و پشمی و شکر افزایش قابل ملاحظه ای بعمل خواهد آمد .

در نظر است طی همین سال تو چه بیشتر به امور اکتشافی ، تفحصاتی و جیولوژیکی در ساحات (معدن گاز طبیعی، نفت، معدن مس عینک ، معادن ذغال سنگ کرکر دو دکش و سبزک هرات) معطوف گردد .

قیمت فروش گاز به اتحاد شوروی از اول حمل سال ۱۳۶۰ به اندازه ۳۰ فیصد افزایش مییابد که در نتیجه در بودجه عواید دولت به اندازه ۴۳۵۱ ملیون افغانی عواید مازاد صورت خواهد گرفت . اما عواید مجموعی از مدرک فروش گاز بالغ بر ۱۳۵۰۰ ملیون افغانی خواهد شد

منظور حمل و نقل اموال مهم و در قدم اول انتقال مواد اوتزاقی و محرو قاتی افزایش قابل ملاحظه در ترانسپورت مو تری سکتور دولت صورت خواهد گرفت .

دوران حمل و نقل اموال به مقایسه سال ۱۳۵۹ به اندازه ۱۱ فیصد ارتقا یافته و در سکتور دولتی این افزایش ۶۷۵ فیصد را احتوا خواهد نمود . سهم نسبی سکتور دولتی در مجموع دوران حمل و نقل اموال به ۱۶۴ فیصد

دوران تجارت پرچون فروشي سکتور دولتي
طی سال ۱۳۶۰ به اندازه ۱۲۵۰۱ ملیارد افغاني
پیشبینی میشود که به مقایسه ارزیابی تجارت
پرچون سال ۱۳۵۹ اندازه ۲۱ فیصد افزایش
رانشان میدهد .

نظر به فعال شدن بیشتر تجارت داخلي
و خارجی عواید گهرکی به مبلغ مجموعی ۵۱۰۰
ملیون افغانی پیش بینی میگردد که در مقایسه
باسال ۱۳۵۹ بارشد ۱۱۲۶۶ فیصد خواهد
داشت .

تادیات به بودجه از مدرک مفاد تصدیهای
دولت در سال ۱۳۶۰ مبلغ ۱۷۰۰ ملیون افغاني
پیش بینی شده است . عواید از مدرک فروش
اموال استیلاکی که از جانب ممالک خارجی
بشکل قرضه و امداد بلا عوض و تحایف
(گرانته) در سال ۱۳۶۰ به دسترس افغانستان
گذاشته میشود مبلغ ۵۵۴۰ ملیون افغانی
پیشبینی میگردد .

دوران تجارت در سال ۱۳۶۰ در حدود
۱۴۲۸۱ ملیون دالر تخمین میشود که به
مقایسه ارزیابی دوران تجارت ۱۱۹۰۵ ملیون
دالر ، سال ماقبل به اندازه ۲۰ فیصد یا
۲۳۷۶ ملیون دالر افزایش خواهد داشت .

باتوجه به ادامه امور انکشافی پروژه های
تحت ساختمان و آغاز بهره برداری یکمده
پروژه های صنفی جدید سکتور دولتی ، رشد
تولیدات زراعتی و توسعه بخشهای مواصلات
و مخابرات و هم چنان موسسات غیر تولیدی
در حدود ۱۱۴ هزار نفر جدید فرصت اشتغال
خواهند یافت، در نتیجه تعداد مجموعی مشغولین
به ۴۳۴۹۲ هزار نفر خواهد رسید که ۸۵۲
فیصد مجموع قوای بشری را احتوا مینماید .

میلان سعودی قیمت های اموال صنعتی و مصرفی
در سطح بین المللی بحیث یک عاملی عمده
انفلاسیون در زندگی اقتصادی کشور های
در حال رشد اثرات ناگواری وارد مینماید که
کشور ما نیز نمیتواند از آن برکنار بماند .

ولی برای اینکه اموال مورد نیاز مردم به قیمت های
ثابت و ارزان عرضه شده بتواند دولت جمهوری
دموکراتیک افغانستان مبالغ هنگفتی را در
بودجه سال ۱۳۶۰ نیز بحیث سببای
پیش بینی کرده است . همچنان در مورد
تهیه اموال مصرفی مورد ضرورت مردم ما از
کمک های بلا عوض کشور های سوسیالیستی
و مخصوصا از اتحاد شوروی ، دوست بزرگ
و دیرینه ما برخوردار میباشیم که از آن عمیقاً
سپاسگذاریم کمک های بلاعوض اتحاد شوروی
در بودجه سال ۱۳۶۰ کشور سهم بزرگی
دارد .

پلان و بودجه سال ۱۳۶۰ که با در نظر داشت
شرایط وامکانات مادی دولت علماً طرح
گردیده گام مهمی در جهت رشد اقتصادی ،
اجتماعی کشور میباشد . در حالیکه بازندگی
های کافی از مساعدت شرایط طبیعی نوید
میدهد در اثر سعی و تلاش پیگیر و خستگی
ناپذیر و با استفاده از تجارب گذشته میتوان
و باید بتوان پلان سال ۱۳۶۰ را تطبیق کرد
و اهداف حزب دموکراتیک خلق افغانستان و
دولت ج. د. افغانستان را که عبارت از اعتلای
اقتصادی و بهبود شرایط زندگی زحمتکشان
کشور میباشد ، تامین نمود .

دربایان از شورای انقلابی ج. د. افغانستان
می طلبیم که در زمینه تطبیق پلان رشد اقتصادی
اجتماعی کشور و بودجه دولت برای سال
۱۳۶۰ هدايات لازم صادر گردد .

گزارش سلطان علی گشتن پیر امو ن اجراآت و فعالیت های حکومت ج ۱، ۱۰۱ - بشواری انقلابی

گزارش سلطان علی گشتن مند عضو بیروی سیاسی و رئیس شواری وزیران جمهوری دمو گراتیک افغانستان پیر امو ن اجراآت و فعالیت های حکومت جمهوری دمو گراتیک افغانستان به شواری انقلابی :

۱۳۶۰ ر ۶۳۱

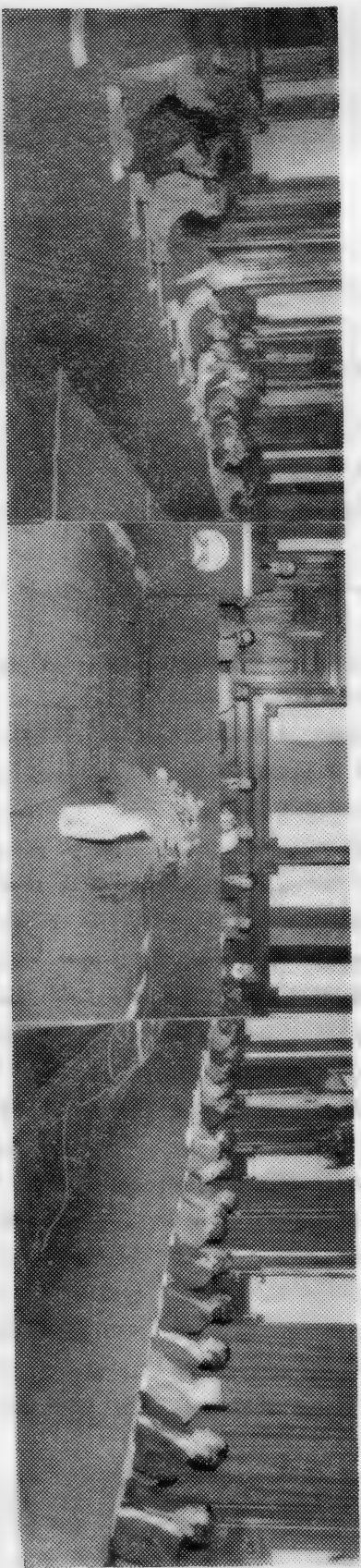
تحوالات عمیق اجتماعی جامعه نوین عاری از استعمار فرد از فرد را مطابق به اصول برابری و عدالت اجتماعی ایجاد نمود .

مامکلف هستیم که این وظایف را در شرایط بفرنج کنونی انجام دهیم نیرو های امپریالیزم جهانی در راس امپریالیزم امریکا با همکاری همه جانبه رژیم های ارتجاعی منطقه و هژمونیزم چین همچنان در راه پیشرفت های ماسنگ اندازی می نمایند . هم اکنون بیش از هشتاد کمپ و مراکز تعلیمی جاسوسی و ترغیبکاری در پاکستان از طرف سازمان های جاسوسی مخفی آن کشور و امپریالیزم امریکا و توسعه طلبان چینی دایر میباشد . آنها این اجیران خاین را با سلاح های مرگزا مجهز می سازند و جهت انجام عملیات خرابکارانه ، را هزنی کشتار مردم زحمتکش و صلح خواه ما به خاک وطن عزیز - مان افغانستان می فرستند .

سرد مداران امپریالیزم امریکا و هژمونیزم های چینی آشکارا و بیشرمانه پشتیبانی خود را از باند های اجبر آدمکش ابراز داشته و رژیم نظامیگر پاکستان با تر بیت و مسلح

محترم بیرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو گراتیک خلق افغانستان و رئیس شواری انقلابی جمهوری دمو گراتیک افغانستان! رفقا و دوستان ، اعضای شواری انقلابی جمهوری دمو گراتیک افغانستان !

طی دوره مورد گزارش کماکان موضوع تطبیق تحولات اجتماعی و اقتصادی در کشور به نفع توده های وسیع زحمتکشان مطابق به خط مشی حزب دمو گراتیک خلق افغانستان اصول اساسی جمهوری دمو گراتیک افغانستان ، مصوبات پلینوم های کمیته مرکزی حزب دمو گراتیک خلق افغانستان و بیروی سیاسی کمیته مرکزی و همچنان فیصله ها و فرامین شواری انقلابی جمهوری دمو گراتیک افغانستان و هیات رئیس شواری انقلابی مقام ارزنده و عمده ای در فعالیت های شواری وزیران حکومت جمهوری دمو گراتیک افغانستان داشته است . قابل درک است که بدون رفع عقب ماندگی اقتصادی و بدون تسریع رشد نیرو های تولیدی کشور نمی توان مسایل ارتقای سطح زندگی مردم را حل گردوبا انجام

۱۳۶۰.۶.۲۹

نمایی از نخستین جلسه عادی سال ۱۳۶۰ شورای انقلابی جمهوری اسلامی افغانستان

مبارزه میکندو طرفدار جدی حل پرابلمها و منازعات از طریق مذاکرات مسالمت آمیز میباشد . حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان این پرنسپ ها را در جلسات اسمبله عمومی سازمان ملل متحد کشور های غیر-منسلک و سایر کنفرانس ها و مجالس بین المللی بصورت پیگیر و مداوم تعقیب کرده و تعقیب می نماید .

هیات جمهوری دموکراتیک افغانستان که همین اکنون در جلسه نوبتی اسمبله عمومی سازمان ملل متحد اشتراك دارد به تاسی از سیاست صلح جویانه حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان سخن میگوید : اعلامیه تاریخی دوم سنبله ۱۳۶۰ حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان درباره مسئله حل و فصل سیاسی و ابتکارات صلح آمیز آن مورد تأیید کشور ها و نیرو های مرفی و صلح دوست

جهان سازمان های بین المللی و رهبران واقعین بسیاری از کشور ها قرار گرفت و بمثابة يك سند با اعتبار و ابتکاری اصولی و انعطاف پذیر که آمادگی کامل و صادقانه

جمهوری دموکراتیک افغانستان و راه های منطقی را در باره مسئله حل و فصل سیاسی نشان میدهد ارزیابی گردید . ولی باوجود پیشنهادات جدی و عملی حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان حکومت پاکستان جهت انجام مذاکرات در زمینه بهبود مناسبات همسایگی و اوضاع منطقه خاتمه دادن به فعالیت های تخریبی علیه کشور ما و در باره تضمین جلو گیری از تجاوزات مسلحانه

ساختن و پناه دادن آنها موضوع تصنعی مسئله اطراف افغانستان را دامن میزند و در تلاش بدست آوردن مقادیر بیشتر سلاح امریکائی و تقویت موقف متزلزل خود میباشد . امپریالیست ها و همکاران آنها با تمام امکانات خود تلاش مینمایند که در سطح بین المللی برای جمهوری دموکراتیک افغانستان دشواری ها ایجاد نمایند . ولی باوجود این مواضع کشور ما در عرصه جهانی بنحو روز افزونی مستحکمتر میگردد و پرستیژ آن ارتقا مییابد .

در طی مدت مورد گزارش نمایندگان حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان در کلیه کنفرانس ها و جلسات با اهمیت بین المللی با سیاست روشن و باحفظ حیثیت شایسته - ای شرکت ورزیده اند .

حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان علیه مانور های امپریالیزم و ارتجاع بین المللی در راس امپریالیزم امریکا و همکار نزدیک آن چین هژمونست که بمنظور جلو گیری از پروسه دینانت اوضاع بین المللی رابه مغایره انداخته است . قاطعانه بمبارزه بر خاسته و از پیشنهادات و ابتکارات صلح اتحاد شوروی که منطبق با منافع دینانت و امنیت بین المللی میباشد پشتیبانی خود را اعلام داشته است . جمهوری دموکراتیک افغانستان بمثابة يك کشور صلح دوست و غیر منسلک در عرصه بین المللی بطور دایمی از صلح و دینانت بین المللی پشتیبانی می نماید و جهت تضعیف تهدید و وقوع جنگ جدید جهانی و جلو گیری از مسابقات تسلیحاتی

انقلابی و همکاری های همه جانبه بی نظیر ارتقا
و توسعه یافته است .

سفر تاریخی ماه میزان سال ۱۳۵۹ هجرات
عالمیه حزبی و دولتی جمهوری دموکراتیک
افغانستان تحت ریاست ببرک کارمل منشی
عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری

دموکراتیک افغانستان به اتحاد شوروی
و اشتراک ببرک کارمل در پیست و ششمین
کنفرانس حزب کمونیست اتحاد شوروی و ملاقات
بارفیک لیونید ایلچ بریژنف منشی عمومی
کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی
و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر
شوروی سو سیالستی در تابستان سال
جاری در امر تحکیم و توسعه مناسبات میان
هر دو کشور ، حکومت ، مردم و احزاب حائز
اهمیت تاریخی میباشد .

همکاری های ثمر بخش اقتصادی میان
جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد
شوروی و کمک های روز افزونی شائبه و همه
جانبه کشور شورا ها به کشور ماموجب
پیشرفت اقتصادی و اجتماعی افغانستان
میگردد . تشکیل دومین جلسه کمیسیون دایمی
همکاری های اقتصادی افغانستان و شوروی
که در فضای دوستی ورو حیه کار همبستگی
و تفاهم کامل در بهار امسال در کابل دایر
گردید منجمه به نفع توسعه و تحکیم همکاری
های بیشتر اقتصادی میان دو کشور خدمت
کرد .

همچنان در طی نیمه اول سال جاری مناسبات
دوستانه میان جمهوری دموکراتیک افغانستان

و سایر فعالیت های مداخله گرانه در امور داخلی
افغانستان ، تما یلی از خود نشان نمیدهد
در حالیکه ما اعلام کرده ایم و آماده هستیم
که در هر زمان از طریق مذاکرات دو جانبه
پاسه جانبه بین افغانستان و پاکستان و ایران
مسایل موجود را از راه مسالمت آمیز حل
و فصل نماییم .

مسافرت اخیر وزیر امور خارجه جمهوری
دموکراتیک افغانستان به عده ای از کشور -
های مرقی و صلح دوست و ارائه پیام های
ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای
انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان درباره
موقف اصولی حکومت جمهوری دموکراتیک
افغانستان در قبال مسایل بین المللی و در
ارتباط باحل و فصل سیاسی مسایل با -
همسایگان افغانستان ، پاکستان ، ایران به
وهران این کشور ها نمونه مشخص دیگری
از تعقیب سیاست خارجی صلح جو یانه و منطقی
بوسیله حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان -
نستان در عمل می باشد . در ارتباط به موقف
جمهوری دموکراتیک افغانستان در جهان
مرقی و در میان کشور ها و نیرو های ترقی خواه
جهان باید گفت که ما از پشتیبانی بیدربخ
و کمک های همه جانبه اتحاد شوروی و دیگر
کشور های جامعه سوسیالیستی و تمام نیرو های
مرقی و دموکراتیک جهانی بهقیاس وسیعی
بر خوردار هستیم . مناسبات عنعنوی و دوستی
بین افغانستان و اتحاد شوروی بعد از پیروزی
انقلاب ثور و بخصوص بعد از مرحله نوین
تکاملی آن به مناسبات برادری ، همبستگی

و مردم افغانستان اتخاذ نماید چنانکه بتاریخ هشت سنبله ۱۳۶۰ شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان مصوبه بی رادر مورد جلب و احضار قسمی سربازان و خورد ضابطان قطعه که قبلا در قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان خدمت کرده اند صادر و اعلام نمود.

بمنظور تقویت قوای مسلح قهرمان کشور و تشدید مبارزه علیه عناصر ضد انقلاب

داخلی و اجنت های امپریالیزم و تامین امنیت صلح آرامش و استقرار نظم انقلابی در کشور سر بازان و خورد ضابطان قطعه که سمنشان از سی و پنج سال تجاوز نکرده باشد با-

ستشای برخی از بخش های زحمتکش و اهالی که فعالیت شان جهت رشد نور مال اقتصاد کشور ضروری پنداشته میشود جلب میگردد که هم اکنون این جریان در سراسر کشور بطور موفقیت آمیز ادامه دارد . با اطمینان میتوان گفت که قوای مسلح کشور ما با -

پشتیبانی فعالانه توده های زحمتکش افغانستان

ضربات دندان شکنی بر باند هاو اجبران فروخته شده وارد نموده امنیت نظم و قانونیت را در سراسر کشور تامین خواهد کرد .

فعالیت باند های خرابکار و تروریست زیانهای را به اقتصاد کشور وارد آورده است . راه های موثر و وسایل ترانسپورتی سیستمهای آبیاری و خطوط انتقال انرژی برق و مخابرات مورد حملات وحشیانه را هزنان خرابکار قرار میگیرد

و دیگر کشور های سو سیالیستی نیز - توسعه ورشد یافته است . هیات حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان در کار جلسه نوبتی شورای تعاون متقابل اقتصادی منعقد ماه اسد ۱۳۵۹ در پایتخت جمهوری مردم بلغاریا شرکت کرد . حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان در نظر دارد همکاری های خویش را با کشورهای عضو این سازمان بصورت دوجانبه و چند جانبه بر اساس نفع متقابل بسط و توسعه دهد ، همین اکنون برخی از کشورهای عضو شورای تعاون متقابل اقتصادی برای رشد اقتصاد و فرهنگ ما کمک های معینی را در اختیار گذاشته اند .

جمهوری دموکراتیک افغانستان با جمهوری هند مناسبات دوستی و عنعنوی دارد و اهمیت خاص برای آن قایل میباشد حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان پیوسته طرفدار تامین روابط عادی باتمام کشورهای جهان و مخصوصاً کشور های غیر منسلک و مسلمان بوده است و برای عادی ساختن اوضاع تلاش ورزیده

است . ولی امپریالیزم امریکا ، هژمونیزم چین و محافل ارتجاعی منطقه پیوسته تحریکات ایجاد می نماید و جنگ اعلام ناکرده خویش علیه افغانستان انقلابی را تشدید میکنند

در تحت چنین شرایطی حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان لازم دید تا تدابیر معینی را جهت تقویت قابلیت دفاعی کشور و سازماندهی مبارزه مردم بر ضد باند های اجبر شده و قاتلین و خائنین بمنافع ملی

وظایف بیش از پلان داده شده تطبیق گردیده است . ولی در عین زمان قابل یاد آوری است که برخی از موسسات صنعتی مربوط وزارت معادن و صنایع بنا بربیک سلسله سہل انگاری هاو مشکلتراشی ها از مدت مدیدی است که یا کاملاً از فعالیت باز مانده اند و یا بصورت قسمی و غیر منظم فعالیت مینمایند .

بتاریخ یازدهم جوزای ۱۳۶۰ شورای وزیران گزارش تخنیکي واقتصادی ساختمان غنی سازی ساحه مس عینک را مورد مطالعه و بررسی قرار داد و آنرا به تصویب رسانید . این پروژه اولین دستگاه فلزکاری ملی و بزرگترین پروژه صنعتی در مقیاس کشور است که علاوه براهیت عظیم اقتصادی آن برای کشور ما از لحاظ تربیت کارگران دارای مهارت حرفوی و تخصص عالی مکتب خوبی بشمار می آید در جریان سالیاری اقدامات لازم در زمینه اجرای امور مربوط به پروژه سازی و تدارک مقدماتی آغاز کارهای ساختمانی در ساحه پروژه های فرعی متعلقه آن آغاز خواهد شد که این امر ضرورت تامین امنیت موثر و دایمی را در ساحه کار بمثابة عمده ترین وظیفه دو برابر ما قرار میدهد .

در حال حاضر تامین کشور از نگاه انرژی برق واجد اهمیت بخصوصی است ، باوجود اینکه در تولید انرژی برق طی شش ماه اول سال ۱۳۶۰ بمقایسه شش ماه اول سال گذشته افزایش بعمل آمده ولی پیشبینی پلان در زمینه تحقق نیافته است .

دشمنان پیشرفت کشور و سعادت مردم ما ، نیروهای ارتجاع امپریالیستی نسبت به اعمال خرابکارانه چنایتکاری ها ، غارتگری ها، رهزنیها و آدمکشی های باند های اجیر تروریست بیشرمانه وآشکارا اظهار شادمانی مینمایند و بر این فعالیت ها امید می بندند . ولی با قاطعیت باید گفت که دشمنان انقلاب نور ارتجاع داخلی و خارجی نمی توانند مانع رشد اقتصاد و تطبیق پلنهای رشد اقتصادی و اجتماعی ما گردند حقایق وارقام در زمینه اجراءات پلان در نیمه اول سال ۱۳۶۰ بیانگر این امر است بنابر ارزیابی های مقدماتی محصولات غیر خالص ملی و عاید ملی تولید شده در سطح شش ماه اول سال گذشته حفظ گردیده است . یک تعداد موسسات تولیدی بزرگ ومهم در کشور به نوبه اول موسساتیکه با همکاری های اتحاد شوروی اعمار و مورد بهره برداری قرار گرفته اند . مثلاً پروژه دخواجه گوگردک ، جرقندق ، فابریکه کود کیمیاوی مزار شریف ، فابریکه خانه سازی و سیلوی کابل، کارخانجات جنگلک ، ستیشن برق آبی نغلوو غیره موسسات موفقانه فعالیت مینمایند و تولید محصولات خویش را افزایش می بخشند بطور مثال در بخش صنایع استخراج گاز در حالیکه پلان یکمزار و یکصد و بیست میلیون متر مکعب بود اجراءات حقیقی یکمزار و یکصد و هفتاد میلیون متر مکعب در تولید کار در حالیکه پلان ۵۲۲ هزار تن بود اجراءات حقیقی ۶۱۹ هزار تن میباشد که بالترتیب ۱۹۰۵ فیصد را نشان میدهد ، در تولید برخی از محصولات زراعتی و صنعتی دیگر و

در سالجاری ما نند سال گذشته باید در دوران ارتقای نیاز مندی و تقاضا به انرژی برق درماه های خزان و زمستان نیز تدابیر مقتضی درزمینه صرفه جوئی در مصرف انرژی برق کاهش تقاضا در این مورد بکار بست وزارت آب و برق در باره موضوع مربوط به ساختمان دومین دستگاه تولید برق حرارتی کابل کار - بری و قاطعیت لازم از خود نشان نمیدهد در حالیکه ایجاد این دستگاه جریان کمبود انرژی برق را طی دوره نزدیک میسر خواهد ساخت همزمان باین باید متذکر شد که تامین نیاز مندی های کشور به انرژی برق طی دوره های دور نمایی و طولانی صرف براساس اعمار لاین انتقال برق از اتحادشوروی میسر خواهد بود که کار پروژه سازی آن قبلا به همکاری متخصصین اتحاد شو روی آغاز یافته است ، لازم است که موضوع ایجاد مرکز ساختمانی و بهره برداری فابریکه تولید پاییه های کانکرتی در پلغمی هر چه زود تر و سر یعتر حل و فصل گردد .

در شرایط کنونی بمقصد تحقق اهداف اقتصادی که جمهوری دمو کراتیک افغانستان در برابر خویش قراردادده است حل معضلات ترانسپورتی حایز اهمیت فوق العاده میباشد به منظور تامین انتقال بدین وقفه اموال عمده مواد نفتی ، غله جات و غیره اموال تولیدی و استهلاکی فیصله بعمل آمده است تا با استفاده از موثر هائیکه عمدتاً از اتحاد شوروی و چکوسلواکیا وارد گردیده و در آینده نیز وارد میشود تصدیهای ترانسپورتی دولتی تاسیس گردد .

در ماه های اخیر سال گذشته و ماه های اول سالجاری سه تصدی ترانسپورتی از جمله دو تصدی در چوکات وزارت ترانسپورت و تودیزم برای انتقال اموال خشکبار و یک تصدی در چوکات وزارت تجارت جهت حمل و نقل مواد نفتی تاسیس شده است . همچنان ساختمان یکتعداد پروژه های مربوط به خدمات تخنیکی وسایل ترانسپورتی در حال ساختمان است اما وزارت فواید عامه محرف ساختمان منظور شده این پروژه ها رادر عمل تطبیق نمی نماید .

به منظور بهبود امور ترانسپورتی و حل مشکلات انتقالات و تامینات مادی مردم کمیسیون شورای وزیران در امور ترانسپورت مرکب از نمایندگان وزارت خانه ها و دوا یر مختلف تاسیس گردیده است در نتیجه اقدامات عاجل که از طرف این کمیسیون بعمل آمده انتقالات اموال از بندر حیرتان بکابل اخیراً بطور محسوسی بهبود یافته است . با وجود این فعالیت ترانسپورتی را نمیتوان قناعت بخش شهرداری که کار در این عرصه به صورت وقفه وی صورت می گیرد . هنوز کار های زیادی در زمینه اعمار دستگاه های ترمیماتی و خدمات تخنیکی وسایل ترانسپورتی و هم در زمینه تربیه در یوران و تامین امنیت در کنار جاده ها و سر کهای موثر رو در برابر ما قرار دارد که باید انجام گیرد .

شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان توجه خاصی به مسایل مربوط به رشد زراعت در کشور مبذول میدارد مطابق به مصوبه شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک

در امر توزیع تخمهای بذری، لبلبو و پخته بعمل می آوردند. برای تولید بیشتر امکانات وجود داشت. همچنان وزارت زراعت و اصلاحات ارضی فعالیت لازم را در زمینه کشت هفت هزار هکتار زمین دولتی در پروژه سرده بعمل نیاورده است.

در عین حال لازم است تا موسسات دولتی در مورد خریداری حاصلات جمع آوری شده دهقانان تو جهات و تدابیر لازم مبذول بدارند. ولی باید گفت که فعالیت وزارت تجارت در مورد خریداری گندم از داخل کشور قنا عتبش نبوده است. به منظور انجام این وظیفه پلانی اخیراً شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان مصوبه ایراد در باره خریداری گندم حاصل سالجاری بعمل آورد. همچنان در مورد خریداری پخته و لبلبو در سالهای گذشته از طرف موسسات اداری مربوط وزارت معادن و صنایع و وزارت زراعت و اصلاحات ارضی اشتباهات و سهل انگاری های فراوان بعمل آمده بود که تا حدودی زمینه سلب اعتماد دهقانان پخته کار و لبلبو کار را فراهم آورده بود. لازم است که در سالجاری فعالیت جدی و بهنگام در این زمینه انجام گیرد.

شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان تطبیق خط مشی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان در زمینه اجرای تحولات عمیق در عرصه زمینداری و در مناسبات زراعتی در دهات، الفای مناسبات فیودالی و ماقبل فیودالی، فراهم کردن کمکهای لازم به دهقانان زحمتکش و تحکیم اتحاد کارگران و دهقانان ارضی و معادن و صنایع بیشتری کشور را بمثابة وظیفه مهم و درجه یک

افغانستان در باره پرو گرام کشت بهاری سال ۱۳۶۰ مقادیر زیاد تخم های بذری و کود کیمیاوی به دهقانان توزیع گردیده است. در سال گذشته نخستین استیشن میکانیزه زراعتی در کشور و در ولایت بلخ تا سیس گردیده بود و در سال جاری سه ستیشن دیگر در ولایات کابل، جوزجان و بغلان با همکاری اقتصادی و تکنیکی اتحاد شوروی آغاز بکار کرده اند. وزارت آب و برق پلان ترمیم و احیای مجدد بخشی از سیستمهای آبیاری را اجرا می نماید. شورای مرکزی کوپراتیفهای زراعتی شروع به کار کرده است که در اثر فعالیتهای آن نتایج مطلوبی در جهت تشکّل و بهبود شرایط زندگی دهقانان زحمتکش و علاقمند ساختن آنان به امر افزایش محصولات زراعتی بدست خواهد آمد. بر طبق ارزیابی های مقدماتی بنابر تطبیق یک سلسله تدابیر موثر ساحه تحت زرع در سال ۱۳۶۰ به مقایسه سال گذشته پنج فیصد افزایش یافته است. توقع میرود که در سال جاری در نتیجه شرایط مساعد جوی تولید محصولات عمده زراعتی افزایش یابد.

بدینقرار تولید گندم در سال ۱۳۶۰ به سه میلیون تن خواهد رسید در حالیکه در سال ۱۳۵۹ به اندازه ۷۵ و ۲ میلیون تن بود. همچنان تولید پخته دانه دار به هشتاد هزار تن و لبلبو به چهل و پنج هزار تن بالغ خواهد شد در حالیکه ارقام نسبتی برای این دو نبات صنعتی در سال ۱۳۵۹ بالاتر تیب شصت و پنج هزار تن و سی و پنج هزار تن میباشد.

هر گاه وزارت های زراعت و اصلاحات ارضی و معادن و صنایع بیشتری کشور را بمثابة وظیفه مهم و درجه یک

اجتماعی و اقتصادی می شمارد .

بناسی از مصوبه مشترك كمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان در باره اصلاحات ارضی در جمهوری دمو کراتیک افغانستان تاریخی سی جوزا ۱۳۶۰ و فرمان هیات رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان راجع به ضمیمه نمبریک فرمان شماره هشتم شورای انقلابی جمهوری دمو - کراتیک افغانستان در باره زمین تاریخی هجده اسد ۱۳۶۰ و بر طبق فیصله های کمسیون کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان که در تحت ریاست ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان بتاریخ چهارده سنبله ۱۳۶۰دایر گردید کاردر زمینه ادامه تطبیق عادلانه اصلاحات دمو کراتیک ارضی در کشور آغاز گردیده است . در هر ولایت دو ولسوالی بطور نمونه غرض تطبیق تدابیر اتخاذ شده تعیین گردیده و در ولسوالی های بگرامی وده سبز ولایت کابل گروه های عملیاتی عملا آغاز به کار کرده اند .

در نیمه اول سال ۱۳۶۰ ارگانهای دولتی

فعالیت جدی ایرا در زمینه توسعه معاملات صادراتی و وا ر داتی انجام دادند، موسسات تجارتي و تا جران ملی حجم صادرات و واردات رابه مقایسه با نیمه اول سال ۱۳۵۹ در نیمه امسال افزایش بخشیده اند . بخصوص خریداری اجناس مورد نیاز اولیه مردم از قبیل روغن نباتی ، منسو جات ، صابون وغیره اموال و امتعه از اتحاد شوروی فزونی یافته است . دوران پولی در تجارت خار جی در سال ۱۳۵۹ معادل شصت و سه میلیارد افغانی ودر پلان سال ۱۳۶۰ معادل هفتاد و یک میلیارد افغانی باافزایش ۱۲۶ فیصد پیشبینی گردیده است . ارقام حقیقی سه ماه اول سالجاری نشان مید هد که در عرصه تجارت خارجی نه تنها ار قام پلانی بلکه بیش از آن تحقق می یابد . چنانکه طی این سه ماه بمقایسه سه ماه اول سال ۱۳۵۹ حجم تجارت خارجی در مجموع سی و سه فیصد واز جمله صادرات سی و هشت فیصد ، واردات بیست و شش فیصد افزایش حاصل کرده است . توزیع اموال امدادی بلا عوض اتحاد شوروی به ارزش یکصد میلیون روبل میان زحمتکشان ادامه دارد .

شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغان -

نستان جهت بهبود بیشتر وضع تجارت و

کنترول قیم اموال و اجناس مورد نیاز مردم
بر پایه پیشنهادات معینه وزارت تجارت تدابیر
لازم رادر طی چند روز آینده اتخاذ خواهد کرد.
رفقا ! در تر های کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان که بمناسبت
دو مین سالگرد انقلاب ثور انتشار یافت چنین
تذکر بعمل آمده است : پیشرفت اقتصادی
کشور ما و ارتقای سطح زندگی توده های
مردم ما میتواند از طریق رشد هما هنگ و
پلان شده دینا میک سکتور های دولتی ،
مختلط ، کو پراتیوی و خصوصی اقتصاد ملی
که با یکدیگر پیوند عمیق داشته و مکمل
همدیگر تامین گردد . شورای وزیران جمهوری
دموکراتیک افغانستان در فعالیتهای روزمره
خویش در حالیکه نقش عمده رابه امر تامین
آهنگ سریع رشد سکتور دولتی در رشته
های اساسی و پرا همیت اقتصاد قایل است
همکاری موثر و سازنده با سکتور خصوصی
را نیز از جمله وظایف مهم حکومت محسوب
مینماید . شورای وزیران جمهوری دموکراتیک
افغانستان این ضرورت رادر نظر میگیرد
که باید شرایط مساعد اقتصادی برای فعالیت
صاحبان صنایع خصوصی تاجران ملی ، پیشه-
وران ، و سایر خورده مالکان خصوصی بمنظور
تسریع آهنگ رشد اقتصادی و اتحاد و همبستگی

تمام نیرو های دموکراتیک و وطنپرست و تحکیم
صفوف جبهه ملی پدر وطن فراهم گردد .
از انجا که انقلاب ثور و مرحله نوین
تکاملی آن بخاطر دفاع از منافع مردم تحقق
یافته است حکومت جمهوری دموکراتیک
افغانستان با وجود امکانات محدود مالی و وضع
دشوار سیاسی طی سال جاری اقدامات بااهمیتی
رادر زمینه ارتقای سطح زندگی مردم . بهبود
وضع تعلیم و تربیه در کشور و انجام خدمات
صحی برای اهالی مورد عمل قرار داده است .
چنانکه همه می دانند از شروع سال جاری
معاشات و دستمزد های کارگران بطور متوسط
۲۶٫۶ فیصد بادر نظر داشت چهل تا پنجاه
فیصد برای کارگران کم در آمد افزایش یافت .
همچنان بر تخصیص ماکولات روزانه کارگران
و مامورین دولتی به اندازه پنجاه فیصد افزود
گردد .

حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان
باقبول مصارف اضافی تدابیر لازم را جهت
عرضه بیشتر زغال سنگ و چوب سوخت برای
اهالی کابل در ماه های زمستان اتخاذ کرده
است و امکانات برای سا ختمان خانه مسکونی
ارزان قیمت رادر شهر کابل فراهم آورده
است . در نیمه اول سال ۱۳۶۰ بوسیله
دستگاه های ساختمانی وزارت فواید عامه در

حدود ده هزار متر مربع منازل رهايشی اعمار گردیده است .

در عرصه تعلیم و تربیه اقدام با اهمیتی جهت تدریس شاگردان صنوف ابتدائیه از اول تا سوم به زبان های مادری آنان ، پشتو ، دری ، ازبکی ، ترکمنی ، بلوچی بعمل آمده و در این ارتباط کتب و درس نامه های لازم برای نخستین بار در کشور تهیه ، چاپ و توزیع گردیده است . آموزش مبادی جامعه شناسی بینش سیاسی شاگردان را گسترش بخشیده و به امر تربیت آنان مطابق به روحیه انقلاب تور مساعدت مینماید .

همچنان انستیتوت مرکزی ارتقای سوبه معلم در چوکات وزارت تعلیم و تربیه تاسیس گردیده است که در امر ارتقای سطح تخصص معلمان نقش موثر ایفا مینماید . در کادر وزارت تحصیلات عالی و مسلکی علاوه بر آغاز پروگرام اسپرانتوری در انستیتوت پولی تخنیک کابل دو مو سسه عمده تحصیلی دیگر پوهنځی تعلیمات کارگری و پوهنځی شبانه تاسیس شده که از لحاظ اصولی حایز اهمیت جدی میباشند و اخیرا پوهنځی کارمندان حقوقی دولت نیز در چوکات انستیتوت علوم اجتماعی و ابسته به کمیته مرکزی حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان ایجاد گردیده است ، امسال نیز یکمزار و پنجمصد تن از پسران و دختران افغان برای تحصیلات عالی و سه صدو پنجاه تن برای آموزش تخصصی کارگری به اتحاد شوروی معرفی و اعزام گردیده اند .

بمنظور بهبود وضع خدمات صحتی دو باب پولی کلنیک هر کدام به ظرفیت پذیرش روزانه پنجمصد نفر مریض در شهر کابل اعمار گردیده و کار ساختمان پولی کلنیک مرکزی در کابل و دو باب پولی کلنیک منطقوی و بانک خون آغاز گردیده است . بادر نظر داشت وضع موجود در کشور از جمله دو صدو چهل و نه پروژه انتقالی و جدید که در پلان سال ۱۳۶۰ پیشبینی گردیده است ، امور ساختمانانی در عده یی از آنها فعالانه و در عده دیگر کار تا اندازه بطور غیر سیستماتیک جریان دارد . در چنین شرایطی توزیع مجدد وسایل و منابع بمنظور سوق دهی و تمرکز کار و سرمایه گذاری ها در پروژه ها ئیکه میتوانند به صورت موثر و مفید ازین وسایل و منابع استفاده نمایند و همچنین در پروژه ها ئیکه در اثر اعمال خرابکارانه باند های جنایتکار خساره مند گردیده اند غرض ترمیم و باز - سازی آنها امر معقول و ممکن است و کار در این زمینه بصورت پیگیر ادامه دارد .

بر اساس ارقام حاصله بطور کلی طی پنج ماه اول سال ۱۳۶۰ در حدود ۲۳۲ میلیارد افغانی از بودجه انکشافی ۳۷۲ فیصد

پیشبینی شده در پلان سالانه به مصرف رسیده است . این خود نشان میدهد که با وجود دشواریهای موجود کار برد و بهره برداری از منابع بود چه انکشافی در سالجاری بمقایسه سال ۱۳۵۹ به صورت بهتر و قناعت بخشتر جریان دارد . در نیمه اول سال ۱۳۵۹ این رقم ۱۹۹ ملیارد افغانی بود که بمقایسه ماه اول سالجاری چهل و دو ملیارد افغانی کمتر است . وضع مالی کشور در نیمه اول سال ۱۳۶۰ دشوار بود برخی از بخشهای عواید دولتی بمقایسه سال گذشته کاهش یافت در حالیکه مصارف دولت بمنظور تامین امنیت در کشور و انجام امور تر میما تی و باز سازی وسایل ضرور تنها بیشتر گردید . طبق ارزیابی مقاماتی عایدات بودجوی دولت بدون کمکهای خارجی مربوط پروژه های انکشافی، در نیمه اول سالجاری ۱۶۶۰۰ ملیون افغانی را در برابر ارقام پلانی ۱۶۷۹۰ ملیون افغانی تشکیل میدهد که ۹۸۹ فیصد پلان را احتوا می نماید در عین زمان مصارف ۱۶۵۴۶ ملیون افغانی در مقابل ارقام پلان ۱۶۷۸۲ ملیون افغانی ۹۸۶ فیصد پلان میباشد .

پیشبینی میشود که در نیمه دوم سال جاری به منظور اجرای وظایف اقتصادی و اجتماعی و تامین نیاز مندی های امور امنیتی و همچنان برای احیای مجدد پروژه های صنعتی ، تاسیسات و پر وژه های اجتماعی و فرهنگی ضرورت پولی بیشتر خواهد شد . ایجاب مینماید تادر استفاده از بود چه دولت در کلیه امور اداری و تولیدی حداکثر صرفه جویی را بکار بند یم و بر مصارف کنترل جدی بعمل آوریم . دسپلین امور مالی باید جدا رعایت شود و همزمان منابع جدید مالی جستجو گردد .

طی مدت مورد گزارش شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان کار های مهمی را بمنظور تکامل و بهبود تشکیل و فعالیت وزارتخانه ها ، دوايرو ارگانهای محلی دولتی، ارتقای دسپلین دولتی و ایجاد احساس مسوولیت بخاطر تطبیق پلانهای رشد اقتصادی و اجتماعی کشور همچنان جهت تحقق فیصله ها و رهنمود های حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و مصوبات شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغا نستان انجام داده است . در نظر است که به مقصد تحلیل و ارزیابی فعالیتهای وزارت خانه های معینی در ارتباط به تطبیق پلان رشد اقتصادی و اجتماعی کشور در نیمه اول سالجاری یک سلسله سیمینار ها دایر گردد و از این طریق نواقص و مشکلات موجود رفع شود.

ما تمام سعی را بعمل خواهیم آورد تا وزارتخانه ها و ادارات دولتی مجدانه فعالیت نمایند . ابتکار سازما ندهی کار ها را بعهده بگیرند و انضباط و دسپلین دولتی را در عمل رعایت کنند باید تمام کوششها را بکار برند تا از کاهش تولیدات جلو گیری بعمل آید و شاخصهای پلانی تحقق یابد .

در نیمه اول سال جاری شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان مقررات مربوط به کمیته دولتی پلانگذاری ، وزارت عدلیه ، وزارت مالیه ، وزارت صحت عامه را بررسی و منظور نمود ، مقررات وزارت زراعت و اصلاحات ارضی ، وزارت تجارت ، وزارت آب و برق و وزارت تحصیلات عالی و مسلکی ترتیب گردیده و تحت مطالعه قرار دارند .

این مقررات عرصه فعالیت و مسوولیت وزارتخانه های مربوط را مشخص میسازد، و فعالیتهای آنها را بنحو بهتری تنظیم مینماید و بهبود میبخشد .

در جلسه امروزی شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان دو قانون مهم قانون شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان و قانون ارگانهای محلی قدرت و اداره جمهوری دموکراتیک افغانستان مورد بررسی قرار میگردد در صورت تصویب این قوانین شرایط معینی را برای بهبود فعالیت دستگاه دولتی ، دموکراتیزه کردن سیستم اداره دولتی و ریشه کن ساختن بیروکراتیزم در اداره فراهم خواهند ساخت و ارتباط میان ارگانهای محلی اداره دولتی با توده های وسیع مردم را بیش از پیش استحکام خواهد بخشید .

رفقا ! در طی چند روز دیگر آمادگی ها غرض طرح پلان رشد اقتصادی و اجتماعی جمهوری دموکراتیک افغانستان برای سال ۱۳۶۱ آغاز میگردد ، در شرایط کنونی شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان لازم میدانند تا توجه جدی درباره احیای مجدد پروژه های تخریب شده و بخصوص معادن ذغال سنگ، لاین های انتقال انرژی برق ، امور مواصلات و ترانسپورت ، تاسیسات آبیاری ، پروژه های تحت ساختمان و همچنان بخاطر تحقق پیگیرانه پروگرام ادامه تطبیق عادلانه اصلاحات دمو - کراتیک ارضی ، بهبود امور تجارت و ارتقای سطح موثریت کار در موسسات فعال مبدول گردد . ما اطمینان داریم که تلاشهای ارتجاع داخلی و جهانی که خواهان متوقف ساختن پیشرفت های اقتصادی و اجتماعی وطن عزیز - مان افغانستان هستند بی نتیجه نخواهد ماند و دشمنان انقلاب ما به شکست شرم آور مواجه خواهند شد . بدون شک می توان گفت که مشی حزب دموکراتیک خلق افغانستان بخاطر اعمار افغانستان نوین و شگوفان که

اساس سیاست داخلی و خارجی حکومت
جمهوری دموکراتیک افغانستان را تشکیل
میدهد. پشتیبانی و شرکت مردم قهرمان
زحمتکش ما به پیروزی میرسد. این مشی همه
روژه و بیش از پیش مورد تأیید و پشتیبانی
توده های وسیع جامعه افغانستان قرار میگیرد
و این ضامن پیروزی حتمی ماست.

در پایان به نمایندگی از شورای وزیران
جمهوری دموکراتیک افغانستان بشورای
انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و به
شخص ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی

حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغا -
نستان اطمینان میدهم وظایفی را که بعهده
گرفته ایم در روشنی مشی خلاق حزب پرافتخار
خویش و رهنمودهای کمیته مرکزی آن در پر تو احکام
اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغا -
نستان و مصوبات و فرما نهای شورای انقلابی
جمهوری دموکراتیک افغانستان و هیات
رئیس آن پیگیر و بلا انحراف انجام خواهیم
داد.

بیانیه اساسی باره ادامہ اصلاحات دموکراتیک ارضی توسط سلطانعلی کشتند

بیانیه اساسی که توسط سلطانعلی کشتند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح ۰ د ۰ خ ۰ ۱۰ و رئیس شورای وزیران ج ۰ د ۰ ۱۰ در جلسه مسوولین وزارتہا دوایر و ارگانہای حزبی و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان در باره ادامہ اصلاحات دموکراتیک ارضی قرائت گردید :

۱۳۶۰ ر ۱۲۴

رفقای گرامی !

علی الرغم شرایط پیچیده ناشی از اعمال تجاوز کارانه و دسایس امپریالیستہای ایالات متحدہ امریکا و ارتجاع پاکستان و مداخلات و تحریکات عظمت طلبانہ چین وعدہ دیگر از رژیمہای ارتجاعی و کشور های امپریالیستی زراعت در جمهوری دموکراتیک افغانستان بعد از انقلاب ثور نیاز مندی های کشور را از لحاظ تهیه مواد عمدہ خوراکہ و مواد خام برای صنایع تامین کرده است .

طی سالہائیکہ از پیروزی انقلاب ثور سپری شده است (۱۳۵۷ - ۱۳۶۰) حجم محصولات غیر خالص زراعت سالانہ بطور اوسط ۵۰ براساس قیمتہای مقایسوی سال ۱۳۵۷ به ۸۳۳ میلیارد افغانی بالغ میگردد در حالیکہ طی پنجسال ماقبل انقلاب این عدد معادل ۸۰۲ میلیارد افغانی بوده است .

حجم تولیدات زراعتی در سال ۱۳۶۰ به تفریق تمام انواع محصولات به استثنای پختہ خام و لبلبو بالاتر از سطح تولیدات سال ۱۳۵۷ میباشد . مجموع تولیدات غیر خالص زراعتی طی سال

در بیانیه پر محتوا و رهنمود و ادر فیک محترم بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان موقف اصولی و قاطع کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و حکومت ج ۰ د ۰ ۱۰ در باره مسایل ارضی ، زراعتی و در باره دهقانان زحمتکش افغانستان این متحد واقعی و وفادار طبقہ کارگر ما انعکاس روشن یافته است .

حل مسالہ زمین و تحولات ارضی و آب به نفع دهقانان زحمتکش و رفع نیاز مندی های زراعت کشور و زحمتکشان زراعتی بمثابة مبرم ترین هدف و وظیفہ ہمیشہ مورد توجه حزب و دولت بوده است .

طوردیکہ معلوم است زراعت و تولید زراعتی کہافی السابق رشته عمدہ اقتصاد ملی کشور می باشد .

سہم عمدہ محصولات غیر خالص تولید شده عاید ملی و اقلام مهم صادرات متعلق به زراعت است .

۱۳۶۰ براساس قيمتهای مقایسوی بالغ بر ۸۶
مليارد افغاني خواهد شد . این رقم در سال
۱۳۵۶ معادل ۷۶۵۰ مليارد افغاني بود که
به مقایسه آن افزایش در سال جاری ۱۲۷
فیصد است .

نتایج و مو فقيتهائیکه در رشد زراعت در
شرایط مو جود حاصل گردیده است فئاعت
بخش اعلام میگردد .

بعد از پیروزی انقلاب نور وبخصوص
بعد از مر حله نوین و تکاملی آن کمیته مرکزی
ح ۱۰۰ خ ۱۰ و حکومت ج ۱۰۰ د افغانستان تدابیر
را اتخاذ نمودند که بمنظور تحقق تحولات
عادلانه و دمو کراتیک ارضی ، تامین رشد
بیشتر تو لیدات زراعتی تشدید فعالیت های
تشویقی و علاقمندی مادی و رساندن مساعدت به
دهقانان اختصاص داده شده است
بموجب تطبیق فرمان منظور شده شورای
انقلابی درباره زمین در مرحله اول اصلاحات
ارضی علی الرغم بر خی نواقص واشتباهات
بر مناسبات فیودالی در دهات بمنظور محو
میراث های قدیمی فیودالان و زمین داران ضربه
وارد گردید .

دولت طی چند سال اخیر کمکهای متد اومی
را از لحاظ تهیه تخم بذری ، کود کیمیاوی ،
وسایط تخنیکي به دهقانان میرساند پیمانه قروض
بانکی با شرایط سهل افزایش یافته و قيمتهای
دولتی خریداری پخته خام به اندازه ۲۰ فیصد
ولبلبو ۳۰ فیصد بالا برده شده و در عین
حال قيمتهای فروش کود کیمیاوی به اندازه
۲۰ فیصد و سامان آلات وسایط کو چک زراعتی
۴۰ فیصد کاهش یافته است .

از جانب شورای وزیران ج ۱۰۰ د و هیات
رئیس شورای انقلابی ج ۱۰۰ د فیصله یی
صادر گردید که به موجب آن دهقانان از
پرداخت جریمه مالیه اراضی مربوط سالهای
۱۳۵۷ - ۱۳۵۹ معاف شناخته شدند و در نتیجه
در حدود هفتصدو شصت هزار خانواده دهقانی
از تادیه جرایم به مبلغ هشتصد و بیست و دو
مليون افغاني معاف گردیدند

رهنمود هاو فیصله های نخستین کنفرانس
زراعتی و کنگره کو پراتیف های زراعتی
افغانستان نقش مثبتی را در امر تعیین اهداف
جاری و آینده تو لید زراعتی ، رشد بخش
دولتی زراعتی و نهضت کو پراتیفی وسا یر
اقدامات اقتصادی و اجتماعی ایفا کردند که
جوابگوی منافع حیاتی دهقانان افغانستان
بوده و باید بطور انحراف ناپذیر تطبیق گردد .

ما با ابراز سیاسگزاری عمیق اهمیت کمکهای
بزرگی را که از جانب اتحاد شوروی بخاطر
رشد زراعت افغانستان میدول میشود ، خاطر
نشان میسازیم . اتحاد شوروی همه ساله
بطور بلا عوض مقادیر زیاد تخم های بذری
حبو بات پخته وشکر به جمهوری دمو کراتیک
افغانستان تحویل داده و در زمینه ایجاد
استیشن های میکائیزه وبهره بر داری پروژه
وادی ننگرهار در امور پروژه سازی و اعمار
پروژه های آبیاری و در رشته مجادله علیه
ملخ وسایر حشرات انجام خدمات وترنری
زراعتی و در عر صه تربیه کادر های ملی
همکاری های تخنیکي واقتصادی به عمل
می آورد . این کمکها سال تاسال بسط وتوسعه

یافته و خصوصیت و محتوی تو جهات برادرانه از جانب اتحاد شوروی کسب می نماید .

ما که وضع کنونی زراعت کشور ما و نتایج حاصله در این رشته عمده حیاتی را مورد ارزیابی قرار میدهم باید با صراحت اعلام بداریم که سطح تولید زراعتی فعلی برای تهیه مواد خورا که برای اهالی و مواد خام برای صنایع هنوز کافی نمی باشد . هنوز مسایل سیاسی و اجتماعی در دهات کاملاً حل و فصل نشده و موضوع زمین داری و مسأله تهیه آب برای دهقانان تاکنون تنظیم نگردیده است در آینده نزدیک باید اهداف و مسایل عمده در ارتباط به رشد زراعت مشخص و حل گردد .

ایجاب مینماید تا حکومت جمهوری دمو کراتیک افغانستان ، کمیته دولتی پلانگذاری تمام وزارتخانه ها و ادارات دولتی ارگانها و سازما - نهای حزبی و دولتی در مرکز و ولایات حداظم سعی و تلاش را در این راه بکار بندند .

ادامه تطبیق اصلاحات عادلانه و دمو کراتیک ارضی و آب در کشور به مثابه یکی از عمده ترین اهداف حزب و دولت در مرحله کنونی میباشد . بعد از پیروزی مرحله نوین انقلاب ثور رفیق ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان و رئیس شورای انقلابی ج.د.خ. لزوم تحقق اهداف اصلاحات دموکراتیک ارضی را به تاکید مکرراً خاطر نشان ساخته است

در بیانیه رفیق ببرک کارمل در چهارمین پلینوم کمیته مرکزی ج.د.خ. ۱۰ خ. ۱۰۱ حل مسأله زمین به مثابه هدف عمده انقلاب ملی و دمو کراتیک

مطرح گردیده است . (بلون برانداختن منا - سبات فیودالی و ما قبل فیودالی در دهات و رشد سریع نیرو های مولده در زراعت نجات مردم از گرسنگی و قحطی امکان پذیر نمیشد) در همین بیانیه خاطر نشان گردیده بود که باید پروگرام طویل المدت رشد و عصری ساختن زراعت بر اساس پیشرفت های علم و تکنیک معاصر، ایجاد بنیاد مادی و تکنیکی برای فارم های جدید دولتی و کمک به دهقانان در امر ایجاد کو پراتیف ها طرح و در عمل تطبیق گردد . تمام این اقدامات را ما باید بر اساس پلانهای واضح بینانه مرحله تکاملی اصلاحات ارضی تحقق بخشیم و این مرحله در جریان چند سال مورد تطبیق قرار خواهد گرفت و هدف عمده آن عبارت از ایجاد سیستم معقول و استوار مناسبات ارضی خواهد بود .

باین مناسبت از جانب بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب د.خ. ۱۰ و شورای وزیران ج.د.خ. ۱۰ بتاريخ سی جوزای سال ۱۳۶۰ مصوبه ای در باره اصلاحات ارضی در جمهوری دمو کراتیک افغانستان صادر گردید .

درین مصوبه خاطر نشان میگردد که دولت مطابق حکم ماده نوزده اصول اساسی جمهوری دمو کراتیک افغانستان حق ملکیت بر زمین را تضمین و شرایط مساعدی را برای استفاده موثر از زمین ایجاد مینماید .

محدود ساختن معقول قطعات زمین شرایط مساعد را برای کار بخش هایی از دهقانان فراهم کرد که این امر مطابق به عدالت و اصول دین مقدس اسلام میباشد . ولی تحریکات ضد انقلابی ارتجاع خارجی و داخلی پروسه تحولات ارضی

سر کېا ، مکاتب ، شفا خانه ها وسایر پروژه های مورد استفاده مردم در دهات و قراء کشور .

۶- تامین ارتباط دهقانان با طبقه کارگر و سایر قشر های اهالی کشور در چوکات جبهه ملی پدر وطن انجام کمک همه جانبه درامور سازماندهی و ارتقای سطح شعور و فعالیت اجتماعی دهقانان .

۷- بررسی عادلانه شکایات اشخا صیکه بر خلاف فرمان نمبر هشت خساره مندرشه باشند .

بنابر اهمیت عمده ادامه تطبیق اصلاحات ارضی عادلانه و دموکراتیک در کشور کمیسیون کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا- نستان و شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغا نستان در تحت ریاست رفیق ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی ج.د.ا. ایجاد گردید .

بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران ، ج.د.ا . فیصله کردند تا هر چه زود تر - پروگرام اقدامات عملی در مورد ادامه تطبیق اصلاحات ارضی طرح و تصویب گردد و به منظور تحقق آن کمیسیون های انسجام که در را س منشی های کمیته های ولایتی حزبی قرار داشته باشند به اشتراک نمایندگان دهقانان ایجاد گردند .

درین مصوبه همچنان وظایف مشخصی برای بعضی از وزارت خانه ها و ادارات دولتی افغا نستان در ارتباط به تطبیق اصلاحات

در کشور رابطی ساخته است . بعضی از دهقانان در اثر تهدید عناصر ضد انقلابی ارتجاع خارجی اسبق از حق تصرف قطعات زمینیکه بدست آورده بودند محروم گردیدند در نتیجه چنین تحریکات و اعمال جنایتکارانه علیه دهقانان بی زمین و کم زمین چهره پلید ضد انقلاب و ماهیت ارتجاعی فیودالیزم بیش از پیش بر ملا گردید .

بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح .د.خ.ا . و شورای وزیران ج.د.ا. در مصوبه متذکره حقوق مشروع دهقانان را که براساس فرمان نمبر هشتم ، زمین بدست آورده اند تثبیت کردند و اهداف اساسی تطبیق اصلاحات ارضی در مرحله کنونی را که اقدامات زیرین را احتوا مینماید مشخص ساختند .

۱- امحای مناسبات فیودالی و ما قبل آن در حیات اقتصادی و اجتماعی در دهات کشور و تامین عدالت اجتماعی و قانونیت حین توزیع واستفاده از زمین و آب .

۲- کمک به امر بهبود زمین داری ، رشد نیرو های مولده زراعتی ، تقویت بنیاد مادی و تخنیک در زراعت و کار برد پیشرفت های علم و تجارت مترقی در آن .

۳- بدل کمک مالی و مادی به زمینداران و بخصوص دهقانانیکه در اثر اصلاحات ارضی زمین بدست آورده اند .

۴- کمک به امر ایجاد و توسعه کو پراتیفهای زراعتی و تنظیم و تقویت فعالیت آنها در زمینه های تولید ، نگهداری حمل و نقل و فروش محصولات زراعتی .

۵- اعمار و ترمیم سیستم های آبیاری ،

کنړ ولايت کنړو مرکز ولايت باميان به
 اين نتيجه ميرسيم که : بخش بيشتر دهقانان
 (چهل و هشت فيصد خانواده ها نيکه در مرحله
 اول زمين در يافت داشته اند) سند ملکيت
 زمينهاي متعلقه راتا کنون دريافت نکرده اند

بيشتر ازسي فيصد خانواده هاي دهقانان که
 در مرحله اول اصلاحات ارضي صاحب زمين
 شده بود نديابه دلايل گوناگون مانند مهاجرت
 هاي اجباري ، تهديد ما لکين سابق ونداشتن
 وسايل ، حيوانات زراعتي ، تخم بذري کودو
 غيره توانسته اند زمينها را کشت نمانند.

از جمله ساحا نيکه بر اساس اصلاحات
 ارضي توزيع گرديده صرف شصت و شش
 فيصد آن در ملکيت دهقانان با قيمانده است.

در حدود بيست و دو فيصد دهقانان در
 محلات نيکه اريزايي گرديده است بنا به علت
 کمبود منابع آبي از حق استفاده از آب محروم
 مي باشند .

دزجين سروی و اريزايي نتايج مرحله اول
 اصلاحات ارضي معلوم گرديد که صرف در
 مناطق سروی شده نژد سه صلو بيستويک
 زمين دارد در حدود ده هزار جريب زمين اضافي
 باقي مانده که اين امر برخلاف نورم تعيين
 شده در قانون زمين ميباشد

اين معلومات بما امکان ميدهد تاوضع واقعي
 دهات را مورد اريزايي قرار دهيم و ضرورت
 آنرا درک نماييم که تحولات ارضي در کشور
 بشکل ادامه تطبيق اصلاحات ارضي و آب
 در مرحله کنوني بنحو استواري تعقيب
 گردد .

پرو گرام ادامه تطبيق اصلاحات ارضي ،
 همچنان متضمن انجام کمکهاي تخنيکي و مالي
 به دهقانان ، کو پرا تيفهاي زراعتي و فارم هاي
 دولتي به منظور رشد توليد زراعتي و بسط همه
 جانبه نهضت کوپرا تيفي است .

گروپهاي عملياتي اصلاحات ارضي تشکيل
 و در برخي از ولايات و ولسوالي ها اعزام
 گرديدند . با وجود شرايط پيچيده تعداد
 بيشتر گروپهاي عملياتي طی مدتي از ماه
 ميزان الی ماه جدی سالجاري توانستندوظايف
 خویش را موفقانه انجام دهند و وضع موجوده
 زمينداري در برخي از ولسوالي هاي کشور
 رامورد بررسي و اريزايي قرار دهند آخرين
 گروپهاي عملياتي ولايات بدخشان ، باميان ،
 بغلان و بعضي از ولايات ديگر گزارش داده اند
 که دهقانان به تطبيق عادلانه اصلاحات ارضي
 دلچسپي و علاقمندی فراواني نشان مي دهند
 و بشتياني خویشرا نسبت به اهداف اصلاحات
 ارضي و آب ابراز مي دارند .

حقايق و معلومات حاصله در باره کارهاي
 انجام شده يکبار ديگر مطلوب بودن ادامه
 تطبيق اصلاحات ارضي، صدور اسناد رسمي
 دولتي براي دهقانان بمنظور تثبيت حق -
 مالکيت آنان بر زمين، حل مساله آب ، توزيع مجدد
 زمينهاي زراعتي وساير اقدامات مطروحه در
 پروگرام اصلاحات ارضي را ثابت ميسازد.
 براساس اريزايي گروپ هاي عملياتي در
 ولسوالي هاي بگرامي و چهار آسياب ولايت
 کابل ، و اخان و اشکاشم ولايت بدخشان ،
 دوشي و پلخمری ولايت بغلان ، لوی ولسوای
 خوست و مرکز ولايت پکتيا، ولسوالي کوز -

مكلف است تادر محلاتيكه ستيشن‌هاى ميكانيزه موجود است اقدامات لازم را در زمينه توسعه كار قلمه كارى ماشينى و تطبيق مو ففانه پرو گرام كمپاين كشت بهارى اتخاذ و در عمل تطبيق كند .

وزارت آب و برق بايد كار ترميم و احيائى مجدد تاسيسات آبيارى دولتى و خصوصى را در مرحله اول در ولايات كابل ، بلخ ، ننگرهار و سپس در ساير ولايات بانجام برساند و توجه خاصى به امر تحقق احكام قانون آب و ايجاد كميته هاى دهقانى مبذول نمايد .

اين كميته‌ها مسايل مربوط به استفاده از آب در زراعت را مستقيماً در محل حل و فصل خواهند نمود .

شوراى وزيران جمهورى دمو كراتيك افغا-
نستان طى مصوبه يى زمينهاى سيستم آبيارى سرده را بوزارت آب و برق واگذار كرد و بايد جهت آماده كردن كشت اين زمينها اقدامات عملى و عاجل اتخاذ گردد . فعاليت گروه هاى ترميمى موجود بايد بهبود يابد و گروه هاى جديدى براى مناطق ديگر كشور ايجاد گردد .

دهقانان و اهالى دهات به كميته مركزى حزب و شوراى وزيران مراجعه مى نمايند تا در مورد ترميم و ايجاد تاسيسات تهيه آب

ما مسوولين وزارت خانه ها و ادارات مربوط ،
آمرين زونها ، منشى هاى كميته هاى ولايتى حزبى و واليه را در جلسه حاضر براى آن دعوت نموديم تا تصميم كميته مركزى حزب دمو كراتيك خلق افغا نستان و شوراى وزيران جمهورى دمو كراتيك افغا نستان را مبنى بر ادامه تطبيق اصلاحات ارضى و آب در كشور ابلاغ نماينم و خاطر نشان سازيم كه كار در اين عرصه بايد هر چه قاطعتر و فعالتر انجام گيرد و حداقل در دو ولسوالى هر ولايت اصلاحات ارضى و آب تطبيق گردد .

ما از همه مسوولين وزارت خانه ها و ادارات دولتى مربوط از همه منشى هاى كميته هاى ولايتى حزبى و از همه واليه كه مكلف به امر سازماندهى دايمى كار در دهات ميباشند مى-
طلبيم تادر امر تحقق اين عمده ترين هدف دولتى فعالانه سهم بگيرند .

وزارت زراعت و اصلاحات ارضى مكلف است كه با همكارى ارگانهاى محلى حزبى و دولتى كار ارزيايى امور زميندارى را بر-
طبق اولين پلان عمليائى در دو ولسوالى هر ولايت هر چه زود تر بانجام برساند و امكانات براى صدور سند رسمى ملكيت زمين به دهقانان و زمينداران را فراهم آورد .
همچنان وزارت زراعت و اصلاحات ارضى

آشامیدنی به آنان کمک شود . باین خواست دهقانان تا جائیکه مقدور باشد باید پاسخ مثبت گفته شود همچنان در مورد حفر چاه هادر خط السیر عبور حیوانات باید به دهقانان و مالداران و کو چیان مساعدت شود . ما امید داریم که وزارت آب و برق تمام این مسائل را جدا در نظر میگیرد و دقیقاً مطالعه میکند و طرق انجام آنها را جستجو مینماید تا با رفع نیازمندی های دهقانان رضایتمندی آنان تأمین گردد .

طوریکه به ملاحظه میرسد وظایف عمده بی در ارتباط به تطبیق اصلاحات ارضی و آب بردوش وزارت زراعت و اصلاحات ارضی و وزارت آب و برق قرار میگیرد بدین قرار باید فعالیت این دو وزارتخانه بهبود و توسعه یابد . در شرایط کنونی انقلابی که مبارزه طبقاتی بغاطر سر نوشت حال و آینده دهقانان زحمتکش افغانستان در جریان است سازش و آشتی با کار ضعیف این دو وزارت خانه عمده دیگر امکان پذیر نیست. کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان از فضل-الرحیم مو مند وزیر زراعت و اصلاحات ارضی و راز محمد پکتین وزیر آب و برق جدا می طلبد که روحیه دسپلین پذیری و باز رسی امور را تقویت بخشند و مراقبت دایمی بر اجراء روسا و آمرین دوایر مرکزی و محلی این وزارتخانه ها را جهت تطبیق تصامیم حزب و حکومت در زمینه انجام تحولات ارضی و آب در کشور تشدید کنند .

رفقا ! ما دیگر نمیتوانیم با عدم فعالیت در راه تطبیق اصلاحات ارضی و آب سازگاری نشان بدهیم . سازمان های محلی حزبی و ارگانهای محلی دولتی مکلف اند که وظایف زیادی را در ارتباط به انجام اصلاحات ارضی بعهده بگیرند اقدامات عملی در مورد اصلاحات ارضی باید با کار سیاسی تئویری و تربیتی در میان دهقانان توأم گردد .

به منظور آنکه اشتباهات مرحله اول اصلاحات ارضی تکرار نشود، نباید در مورد توزیع مجدد زمین شتاب کرد .

قبلا باید هر چه سر یعتر امور اوزیایی و ثبت زمین های اضافی قابل توزیع انجام گردد و سپس در باره توزیع مجدد زمین اجازه کمیسیون کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان و بارعایت جدی قوانین اقدام بعمل آید .

دهقانان خواهان زمین اند و ما باید تا جائیکه مقدور باشد به آنان زمین بدهیم .

وزارت تجارت جمهوری دموکراتیک افغان-
 نستان وظایف با اهمیتی را هم از لحاظ تامین
 امتعه مورد نیاز دهقانان و هم از لحاظ خریداری
 محصولات زراعتی آنان بعهده دارد ، ولی باید
 اظهار داشت که این وزارت در امر خریداری
 گندم در سال جاری فعالیت گرم را نشان نداد.
 چنانکه از جمله یکصد و بیست هزار تن گندم
 که در پلان پیشبینی شده بود صرف بیست
 هزار تن خریداری شده در حالیکه حجم جمع
 آوری گندم در سال جاری بالغ بر دو هزار
 و هفتصد و پنجاه تن گردیده است .

رفقا! انسان زحمتکش ثروت بزرگ کشور
 ماست و باید از او و منافعش دفاع کرد .
 قوای مسلح و خاندنوی که در صفوف آنها
 ده ها هزار انسان از فرزندان دهقانان زحمتکش
 خدمت مقدس عسکری را بخاطر دفاع از دست
 آورد های انقلاب انجام میدهند موظف اند که
 از دهقانان کشور در برابر حملات چنایتکارانه
 باندیتها و راهزنان از حق مشروع دهقانان
 بر زمین و آب دفاع نمایند . بیروسیاسی
 کمیته مرکزی ج. د. خ. ۱۰ و شورای وزیران ج. د. خ. ۱۰ ،
 مکررآدر مصوبات خویش وزارت دفاع ملی و وزارت
 امور داخله را موظف ساخته است تا تدابیر
 لازم را جهت تامین امنیت در ولسوالیهائیکه
 اصلاحات ارضی و آب مورد تطبیق قرار میگیرد

و همچنان تامین امنیت کوپراتیفهای ، فارمهای
 دولتی و انتقالات اتخاذ نمایند .
 ما از وزارت دفاع ملی و وزارت امور
 داخله اکیداً تقاضا می نماییم تا مصوبات
 کمیته مرکزی حزب و شورای وزیران رادرمورد
 ادامه اصلاحات ارضی به صورت انحراف
 ناپذیر اجرا نمایند

ما خاطر نشان می سازیم که وزارت ترانسپورت
 فعالیت بیشتری در ارتباط به بر آوردن نیاز -
 مندی های زراعت و به خصوص حمل و نقل
 مواد زراعتی انجام بدهد . بزودی کمپاین
 کشت بهاری آغاز می گردد و برای اجرای
 موافقه آن باید مقادیر زیاد تخم بذری
 کود کیمیاوی ادویه زراعتی و دیگر اموال مورد
 ضرورت برای دهقانان و زمین داران انتقال
 داده شود . توجه وزارت ترانسپورت باین امر
 مهم معطوف می گردد ، تا تعداد معین مو تر
 ها را برای این منظور اختصاص بدهد

وزارت معادن و صنایع سیستم معین و
 موثری را برای خریداری ، تسلیم گیری
 انتقال و پروسس پخته خام و لبلبلو تاکنون
 تنظیم نکرده است . این امر موجب اتلاف
 مقادیر از این دو نبات مهم صنعتی گردیده
 زرع آنها را لطمه می زند و ده ها روز دهقانان
 را برای تحویل یله های ضایع می سازد. ایجاد

يك سيستم معين و بهبود فعالیت در این موارد از جانب وزارت معادن و صنایع يك امر حتمی است .

وظایف زیادی بدوش وزارت مخابرات و نمایندگی های آن در ولایات از لحاظ تأمین ارتباط تیلیفونی ، تلگرافی پوسته و غیره گذاشته شده است . باید برای گروه های عملیاتی اصلاحات ارضی و آب حق اولیت در استفاده از وسایل مخابراتی جهت انتقال معلومات قابل شد .

بر اساس فیصله مورخ ۱۴ سنبله ۱۳۶۰ کمیسیون کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دمو -

کراتیک افغانستان درباره اصلاحات ارضی به کمیسیون های انسجام ولایتی هدایت داده شده بود تا در ولایات و ولسوالی ها کمیته های انقلابی تبلیغی ایجاد گردد . در نظر بود

تا در ین کمیته ها نمایندگان سازمانهای حزبی واجتماعی روحانیون و وطنپرست سران قبایل واقوام و نمایندگان روشنفکران جلب گردند . ولی متأسفانه کمیته های حزبی باین امر توجه زیادی مبذول نداشته اند . در بسیاری

از ولایات این کمیته ها یا ایجاد نگردیده و یا آغاز به فعالیت نکرده اند . این نقیصه باید فوراً رفع گردد . سازمانهای حزبی و لایتنی کو پراتیغهای زراعتی و دیگر سازمانهای

اجتماعی ووزارت اطلاعات و کلتور به تأسیس وفعال ساختن این کمیته ها اقدام نمایند ،

به نظر ما مطبوعات ، رادیو و تلویزیون تاکنون در باره اهداف و ارزشهای تحولات ارضی در کشور خیلی کم اشاعات داشته اند ودر وصف زحمت دهقانان اندك نشرات کرده اند . در حالیکه کارو زحمت دهقانان باید مورد احترام همگانی مردم قرار گیرد . در اثر زحمت دهقان ، این نماینده قدیمترین کار

تخصصی در زمین، مواد غذایی برای تمام مردم ماحاصل می گردد و بادست های پر آبله دهقان ضروری ترین ماده غذایی حیات انسان که اسمش ، نان است تولید می شود بدین لحاظ کمیته مرکزی حزب و شورای

وزیران تحقق اصلاحات ارضی و آب رادر کشور به مثابه یکی از اهداف عمده جهت

ادامه انقلاب و اعتلای اقتصاد ملی ، جهت امحای مناسبات فیودالی و ما قبل فیودالی دردهات و به مثابه مساله یی که رابطه مستقیم به رشد مترقی حیات سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی کشور دارد ارزیابی می نماید .

کمیته مرکزی حزب يك بار دیگر خاطر نشان می سازد که حین تطبیق اصلاحات ارضی دمو کراتیک و عادلانه باید قوانین موجود رعایت گردد به اصول مذهبی مردم احترام

گذاره شود و توجه جدی به رسوم و عنعنات زحمتگشان معطوف گردد .

متحد ساختن دهقانان یکی از وظایف اساسی است که در برابر ما قرار دارد . از طریق بسط و توسعه کوپراتیفهای زراعتی ، تبدیل کوپراتیف های کوچک به کورپراتیف های بزرگ و متحد کردن کوپراتیفها میتوان اتحاد دهقانان را بر پایه همکاری و کار مشترک تامین کرد .

باین جهت در نظر است تا امور ارزیابی کوپراتیفهای زراعتی موجود از لحاظ وضع بنیادی مادی و تکنیکی ، و ظایف پرسوئل و سرمایه تکمیل گردد و مسایل تولیدی اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی و تجارتی آنها حل و فصل شود . متحد ساختن دهقانان از طریق کوپراتیفها باعث نزدیکی واتحادآنان با سایر اقشار جامعه و به خصوص با طبقه کارگر می گردد .

همچنان از این طریق دهقانان در صفوف گروه های مدافعین انقلاب جلب می شوند . بدین لحاظ ما برای ایجاد اتحادیه های کوپراتیفها در سطح ولسوالی ها و ولایات به مقصد دفاع از منافع تمام دهقانان زحمتکش و جلب آنان جهت شرکت فعال در حیات اجتماعی و سیاسی کشور اهمیت عظیمی قایل اقدامات پیشبینی شده در زمینه تطبیقاصلا-

هستیم . شورای مرکزی کوپراتیفهای زراعتی نقش عمده را می تواند برای حل و فصل این مسایل ایفاء نماید .

وفقا ! کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان به صورت جدی و انحراف ناپذیری سیاست ادامه تطبیق اصلاحات ارضی و تحقق تحولات ارضی ، زراعتی را پیروی می نمایند . حزب و حکومت به صورت پیگیر و متداوم پروگرامها ، پلانیها و فعالیتهای وزارتخانه ها و ادارات دولتی مربوط ارگانهای حزبی و دولتی را در ارتباط به مسأله اصلاحات ارضی مراقت خواهد کرد و از مسوولین دربار اجرای دقیق و به موقع وظایف باز پرس به عمل خواهد آورد .

ما یقین داریم که مسوولین و رهبران کمیته های حزبی ولایتی و ارگانهای محلی اداره دولتی فعالیتها و اقداماتیرا که بانها تعلق می گیرد بنحو شایسته ای سازمان خواهند بخشید و بر اجرای پلانیهای عملیاتی کنترل لازم قایل خواهند کرد و برای تحقق اصلاحات ارضی و آب خود عملا اشتراک خواهند ورزید .

یکبار دیگر تاکید می نمایم که مجموعه اقدامات پیشبینی شده در زمینه تطبیقاصلا-

حات ارضی و آب و توزیع مجدد و عادلانه
زمین و آب به نفع دهقانان زحمتکش مو جب
تامین هدف عمده سیاسی حزب ما یعنی جدا-
ساختن دهقانان از دشمنان قدیمی شان ،
فیودالان و زمینداران بزرگ می گردد .
در پایان اجازه بدهید ابراز یقین نمایم که
ارگان های حزبی و دولتی چه در مرکز و چه
در ولایات مساعی لازم را جهت تحقق فیصله
های کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق
افغانستان و حکومت جمهوری دمو کراتیک
افغانستان به عمل خواهند آورد و تدابیر
و اقدامات مشخص و فوری را برای ادامه تطبیق
عادلانه و دمو کراتیک اصلاحات ارضی و آب
و بسیج کردن اهالی دهات کشور برای دفاع
از انقلاب ثور و دست آورد های آن اتخاذ
خواهند کرد .

تشکر

ششمین پلینوم کمیته مرکزی ح. ۱۰ خ افغانستان

تیک خلق افغا نستان و حکومت انقلابی در شرایط پیچیده و دشوار اجرا نماید به حداقل ملاحظه یی ارتقا یافته است . اپارات کمیته مرکزی ، ارگان های اداره دولت کمیته های حزبی و ساز مانهای اولیه حزبی با موفقیت عمل نموده و تجربه می انبوزند . رابطه حزب با توده های وسیع مردم تقویت یافته است . نقش و اعتبار حزب دمو کراتیک خلق افغا - نستان به طور دایمی بالا میرود . در ظرف شش ماه اخیر هزار ها تن از بهترین نما - یندگان ، کار گران دهقانان ، پیشه وران ، مستخدمان ، روشنفکران ، محصلان ، متعلمان و دیگر اقشار اجتماعی به حیث اعضای آزمایشی به حزب پذیرفته شده اند . در مجموع سیستم سیاسی کشور نقش و اهمیت اتحادیه های صنفی ، کو پراتیفهای دهقانان ، سازمان های دمو کراتیک جوانان و زنان ، اتحادیه های روشنفکران مبتکر و اتحادیه های دیگر اقشار مردم افزایش می یابد ، جبهه ملی پدروطن که در ین روز ها کنگره مو سس آن دایر خواهد گردید مساعی تمام وطن پرستان واقعی، سازما نهای اجتماعی کشور ، تمام مبارزان راه آزادی و تکامل سعادت تمدن وطن پر افتخار ما را تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان متحد میسازد .

ششمین پلینوم کمیته مرکزی حزب دمو - کراتیک خلق افغا نستان بتاريخ ۲۱ ر ۳ ۱۳۶۰ دایر گردید .

ابتدا ببرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان گزارشی راجع به جبهه ملی پدر وطن و کار هائیکه در زمینه صورت گرفته است به پلینوم ارائه داشته بعد پیرامون ضرورت درخواست تحریری پلینوم کمیته مرکزی به کمیسیون عالی تدارک امور کنگره موسس جبهه ملی پدروطن به - خاطر اشتراك حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان بحیث نیروی رهبری کننده و سازمان دهندة جامعه و یکی از موسسین تشکیل جبهه صحبت نمودند .

پلینوم با تائید گفتار ببرك كارمل در - خواست تحریری را عنوانی کمیسیون عالی تدارك كنگره موسس جبهه ملی پدروطن ارائه داشت ، بعداً پلینوم کمیته مرکزی مسایل تشکیلاتی را مورد بحث قرار داد .

ببرك كارمل در باره ضرورت توسعه کمیته مرکزی بیروی سیاسی و دارالانشای کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان صحبت مفصل نموده ، پلینوم با تائید کامل سخنان ببرك كارمل خاطر نشان ساخت که در مدت زمانی که از آغاز مر حله نوین انقلابی پرافتخار ثور میگذرد وظایفی که باید حزب دمو کرا -

وظایف افزایش یابنده در مبارزه با ضد انقلاب و ارتجاع منطقه ، با امپریالیزم و هژمونیزم در راه تسریع حل معضلات اجتماعی سیاسی و تأمین رشد صنایع ترا نسپورت زراعت و دیگر عرصه های اقتصاد کشور مستلزم تشدید نقش رهبری کننده حزب است .

پلینوم اعضای جدید اصلی و علی البدل بیروی سیاسی کمیته مرکزی و دارالانشای کمیته مرکزی رابه اتفاق آرا به شرح زیر انتخاب نمود : اعضای جدید بیروی سیاسی به ترتیب الفبا :

۱- محمد اسلم وطنچار .

۲- محمد رفیع .

۳- نجیب الله .

اعضای جدید علی البدل بیروی سیاسی به

ترتیب الفبا :

۱- محمد اسماعیل دانش .

۲- محمود بریالی .

منشی های جدید کمیته مرکزی به ترتیب

الفبا :

۱- محمود بریالی .

۲- نیاز محمد مېمند .

پلینوم اعضا جدید اصلی و علی البدل کمیته مرکزی حزب دمو کرا تیک خلق افغانستان را به اتفاق آرا به شرح زیر انتصاب نمود :

اعضای جدید اصلی کمیته مرکزی به ترتیب الفبا :

۱- برهان الدین غیانی .

۲- سلیمان لایق .

۳- شازار لیوال .

۴- محمد حسن باریق شفیعی .

۵- محمد فاروق .

۶- محمد یاسین صادقی .

۷- میر صاحب کاروال .

اعضای جدید علی البدل کمیته مرکزی

به ترتیب الفبا :

۱- بابا جان .

۲- حشمت الله کیهانز

۳- خداینور باور .

۴- عبدالرشید وژیروی .

۵- عبد الستار پردلی .

۶- عبدالصمد ازهر .

۷- عبدالغفار لکنوال

۸- محمد الله صافی .

۹- محمد انور فرزام .

۱۰- نورالحق علومی .

کار پلینوم در فضای گرم انقلابی ، وحدت و یکپارچگی کامل پایان یافت .

هفتمین پلینوم کمیته مرکزی ج.و.خ - افغانستان

هفتمین پلینوم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان بعد از ظهر تاریخی ۱۴ قوس ۱۳۶۰ با بیانیه افتتاحیه ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی در مقر شورای انقلابی دایر گردید :

۱۴ ر ۱۳۶۰

امروز حزب و دولت انقلابی ما در چنان

مرحله از تکامل خویش قرار دارد که به ما امکان میدهد ، تا همه مسائل مربوط به تحکیم حزب و ارگانهای قدرت دولتی ، جلب توجه در جهت انقلاب ، اداره اقتصاد و غیره را مسوولانه ترو ما هرا نه حل نماییم .

ما با حفظ احترام نسبت به کادر های خویش وظیفه داریم تا انضباط و دسیپلین در قسمت کار های محوله شانرا بالا ببریم .

ما مبارزه واقعی را علیه هرگونه بی مسوولیتی بی دسیپلینی ، مظاهر فرکسیونبازی و عدم ابتکار اعلام میداریم ، ما مسوولیت عظیمی را به خاطر سر نوشت وطن متقبل گردیده ایم این امر یست پر زحمت و سنگین ، شریفانه و همانا این امر باید معیار انضباط ما را نسبت به کادر ها و مسوولیت های شان در برابر چگونگی کار ها تعیین نماید و باید مادر روشنائی همین امر در پلینوم وظایفی را که در بر ابر حزب و دولت قرار دارد بررسی نماییم .

رفقای عزیز!

هفتمین پلینوم کمیته مرکزی حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان روی مسائل فوق العاده مهمی بحث می نماید . ما باید بادر نظر داشت وضع موجود کشور ، وظایف نوبتی حزب را در عرصه بهبود هر چه بیشتر امور کمیته های حزبی ، ارگانهای قدرت دولتی و همه سازمان های اجتماعی معین سازیم و در مورد پیشنهاد مبنی بر دعوت کنفرانس سرتاسری حزبی تصمیم اتخاذ نماییم .

تجربه کارو مبارزه ما گواه آنست که پروسه انقلابی در افغانستان به او جگیری خویش ادامه میدهد ، اندیشه های انقلاب شکوهمند نور ، پشتیبانی بیشتری رادربین هموطنان ما کسب نموده است ، پایه اجتماعی انقلاب رشد و توسعه می یابد ، پشتیبانی از مبارزه بر حق مردمان افغانستان از جانب نیرو های مترقی نیز روبه تزاید است ، برگزاری جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کشور ما مظهر درخشان و تازه این امر است .

در ساحة سیاسي مهمترین وظیفه عبارت است از استحکام حزب دمو کرا تیک خلق افغانستان ، این پیش آهنگ طبقه کار گرو- همه زحمتکشان کشور پروسه مثبت تحکیم حزب ویک پارچگی صفوف آن جریان دارد .

در جریان شش ماه اول سالجاری در حدود ده هزار عضو آزمایشی به حزب دمو کراتیک خلق افغانستان پذیرفته شده اند و همچنان در طی همین مدت یکمده اعضای حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان بنابر دلایل گوناگون از تشکیل حزب بیرون شده اند .

بخشی از این رفقا در راه وطن ، انقلاب و حزب قهرمانانه جان های شیرین و پاک خویش را فدا نمودند ، مردم ، وطن و حزب هیچ گاه قهرمانی و جانبازی این سر سپرد گان راه انقلاب را فراموش نمی کنند . روان شان شاد باد !

بخشی هم نسبت اعمالی که مغایر اساسنامه حزب دمو کراتیک خلق افغانستان مرتکب شده بودند ، از عضویت حزب اخراج گردیده اند .

بالاخص این امر مهم است که تعداد نمایندگان و طبقات پیشرو جامعه مادر حزب زیاد گردیده است ، چهل فیصد کسانی را که در نیمه اول امسال به صفوف حزب قبول گردیده اند ، کارگران ، پیشه وران و دهقانان تشکیل می دهند و در ولایاتی که از نگاه صنعت و زراعت پیش رفته اند ، این رقم از پنجاه فیصد تا هفتاد و پنج فیصد بالا می رود . ضرور است تا کمیته های حزبی و سازمانهای اولیه در آینده نیز کار در جهت رشد صفوف حزب و بهبود ترکیب

کیفی آنها با توجه خاص به پذیرش کارگران دهقانان و پیشه وران تکمیل و بهبود بخشند ، در اردو و خاندوی صفوف حزب باید عمدتاً به حساب پذیرش سر بازان و خرد ضابطان رشد یابد . در موقع پذیرش اعضای جدید به صفوف حزب ، کمیته های حزبی و ادارات امور سیاسی کار را بخاطر بر گزیدن اشخاص وفادار به امر انقلاب ثور و آنهاییکه در مبارزه به خاطر استقرار قدرت مردمی از خود پایمردی نشان داده و مکتب تربیه سازمان دمو کراتیک جوانان و سازمان دمو کراتیک زنان ، اتحادیه های صنفی و کوپراتیفها را گذرانده اند ، شدت بخشند .

مبارزه بخاطر وحدت حزب بخش مهم کار حزبی را تشکیل میدهد ، متأسفانه عناصر و مظاهر فر کسیون بازی و محفل بازی هنوز هم به نظر می خورد ، که همیشه از جانب حزب بررسی و ارزیابی اصولی نمی گردد .

ما همه در راه امر مشترک و واحد پیکار می نماییم . بخاطر خو شبختی خلق افغانستان و ترقی وطن می رژیم و باید این کار را با صفوف یک پارچه انجام دهیم . لازم می افتد تا بازم متذکر شویم که فعالیت فر کسیون و تخریبی با بودن در حزب توافق ندارد و این قانون را باید بصورت جدی و حتمی تطبیق کرد .

همن مان بر ماست تا کار تربیت پختگی سیاسی و وزیدگی ایدیو لوژیک اعضای حزب را شدت بخشیم ، این کار از آنجا ضرور است که اولاً : حزب دمو کراتیک خلق افغان -

رهبری بی را که شامل مقامات مورد منظوری کمیته مرکزی اند معین می سازد . کمیته های حزبی ولایتی ، شهری ، ناحیوی و ولسوالی نیز چنین کاری را باید انجام دهند . این کار مندان صرف با فیصله ارگانهای حزبی تغییر و تبدیل شده میتوانند . همچنان خیلها مهم است . تا آنها بیکه در کهنه سر کزی شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان و کمیته های ولایتی چنین مسوولیتی رادرین بخش عمده فعالیت بعهده دارند . از خود مهارت و پشت کار در بر قراری نظم واقعی در امر انتخاب و تقرر کادر ها نشان دهند . در موقع انتصاب دراین یا آن مقام رهبری ، فقط و تنها کیفیت سیاسی و جدیت در کار ، کارمندان را سعی و کوشش آنها را در جهت انجام کار ها در راه خیر خلق و حزب به وجه شرافتمندانه و درست ، ملاک قضاوت خویش قرار دهند .

بیروی سیاسی ضرور میداند که به منظور دموکراتیزه ساختن هر چه بیشتر کار کمیته های حزبی ، با لایردن سطح کار دسته جمعی اعتبار و صلاحیت ترکیب کمیته های ولایتی شهری ، ناحیوی و ولسوالی حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان را توسعه بخشد . پیش کشیدن آمران موسسات و سازمان ها ، نمایندگان صدیق طبقه کار گر ، دهقانان روشنفکران ، قوای مسلح اعم از اردو ، خاندودی و خاد ، سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان و سازمان دموکراتیک زنان افغانستان که خود را کارمندان خوبی نشان دادند ترکیب ارگانهای رهبری و دموکراتیک بخشد .

نستان هم از لحاظ تجربه تاریخی و هم از لحاظ سن اعضای خویش جوان است .

ثانیاً: از جهت که صفوف حزب سریعاً رشد مییابد ضرورت است تا اعضای جوان اصلی و آزما - یشی حزب را به صورت فعالتر بکار روزمره حزبی و اجتماعی جلب نمود . کیفیت پیکار - جویانه شانرا در امر اجرای وظایف و دستاویز مشخص ارتقا بخشید و این کیفیت رادر وجود شان پروراند .

وفقاً ! در این او اخر کار زیادی به خاطر بالا بردن سطح امور سازماندهی سازمان های حزبی ، تقویت رهبری کمیته های حزبی و ولسوالی ، ناحیوی ، شهری و ولایتی ، تکمیل ساختار ارگانهای حزبی صورت گرفته است . نفوذ و اعتبار کمیته های حزبی روبه افزایش است و اکنون مسایل مربوط به تثبیت و تحکیم قدرت دولتی ، عملی ساختن جلب و احضار به قوای مسلح ، بهبود کار موسسات و ادارات را به صورت عینی تر بررسی می کنند . فعالین حزبی در همه تدابیر و اقدامات مربوط به مبارزه با ضد انقلاب نقش پیش آهنگ را ایفاء می کنند .

برگت تدابیر اتخاذ شده ، طی مدت اخیر ثبات کادر تقویت یافته اما کار بزرگ ، دقیق و پرزحمتی در جهت توسعه کنترو ل کمیته های حزبی در امر انتخاب ، تقرر و تربیه کادر ها در همه حلقات حزب و دستگاه دولتی پیش روست .

مصوبه بیروی سیاسی ، حلقه کار مندان

تحرك جدیدی رادر کار کمیته های حزبی بوجود می آورد و ارتباطات با مردم را وسیع تر میسازد برای بالا بردن جدیت و پشتکار در امور ، مناسب است تادر يك سلسله کمیته های ولایتی و شهری حزب ، سازمان های اولیه یی که تعداد کثیر دارند . از جمله اعضای کمیته های حزبی يك بیرو یا کمیته اجراییه یی به تعداد پنج تا هفت نفر انتخاب گردند . بیروی سیاسی در مورد این مسایل فیصله هاو تصمیمات بخصوص صادر مینماید .

جبهه ملی پدر وطن و سازمانهای اجتماعی - ایکه با حقوق اعضای دسته جمعی جبهه شامل آن میباشند و تحت رهبری حزب کار می کنند . جای بس مهمی رادر سیستم موزون سیاسی ایجاد شده در کشور ما اشغال میکند ، کمیته های حزبی باید توجه دایمی به فعالیت شان نمایند واز آنها بخواهند تا جدیت و فعالیت خویش را بالا برند . ارتباطات باتوده های وسیع زحمتکشان ، جوانان ، زنان و با همه اهالی کشور را عملی سازند . حزب و دولت رادر بسر رساندن تحولات اجتماعی باری رسانند و صلح سراسری ملی پایداری را برای اهالی وطن مشترک ما تامین نمایند .

رفقا ! در شرایطی که تبلیغات خصمانه با کمک دروغها و افترا آت متوجه گمراه ساختن محافل اجتماعی افغانستان و جهان نسبت به ماهیت تحولات انقلابی در جمهوری دمو - کراتیک افغانستان میباشد و سعی دارد وحدت صفوف حزب و ارتباط آنرا باتوده های مردم ضعیف سازد ، کار ایدئولوژیک در زمینه سیاست حزب دمو کراتیک خلق افغانستان اهمیت

فوق العاده عظیمی کسب مینماید . وظیفه آنست تا حرف حزبی و انقلابی را بگوش هر باشندۀ افغانستان تاهر نقطه مسکونی رسانید . همه اقشار مردم ، هر - شخص مسالمان رادر جهت زندگی آگاهانه فعال ، بیدار ساخت ، در حال حاضر کار فعال سیاسی حزب دربین توده های دهقانان و در قوای مسلح جمهوری دمو کراتیک افغانستان اهمیت بسزایی کسب نموده است . موجودیت و عدم موجودیت دولت دمو کراتیک منوط و مربوط به کسب اعتماد توده ها ست . بدین منظور اعضای کمیته مرکزی حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان ، مقامات رهبری حزبی ، سازمان های اجتماعی ، همه اعضای حزب باید بکار سیاسی دربین توده ها جلب شوند برماست تادراین امر ابتکارات زیادی از خود نشان داده و بالاخره دشمنان را به شکست کامل ایدئولوژیک وواژه سازیم . ورزیدگی فکری اعضای حزب دراین شرایط اهمیت به سزایی دارد ، کمیته مرکزی حزب چندی قبل مصوبه یی راجع به بالا بردن آمادگی ایدئولوژیک و تیوریک اعضای حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان صادر کرد . در نظر گرفته شد تادر حلقات و سیمینارهای تیوریکی مسایل مربوط به سیاست داخلی و خارجی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، ساختمان حزبی جنبش های آزادی بخش ملی عمیقاً موخته شوند . هر عضو حزب دمو کراتیک خلق افغانستان باید خوب درک کند که وی بعد از فراگیری این مسایل موظف است تابه صورت روز مره اندیشه های تیوری علمی و سیاست

حزب ماو دولت را به گوش جمعیت زحمتکشان و ساکنان اطراف خویش برساند. حال لحظه-یی فرارسیه که این خواست به پیمانه کامل توسط اعضای حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان اعم از رهبری تا صفوف ، انجام داده شود .

رفقا ! ما تجربه کار گروه های تبلیغاتی را مثبت بررسی مینماییم . نظر به فیصله کمیته مرکزی قرار گاه رهبری آنها تحت ریاست زبیری منشی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان ، ایجاد گردید . سه گروه تبلیغاتی سر تاسری کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و شورای انقلابی، تشکیل شده است . اما کار این گروه ها هنوز بر نامه و ترتیب لازم ندارد و همیشه موثر عمل نمیکند . بر ما لازم است تا نقش کمیته های حزبی رادرا مر این زاده های انقلاب که عملا نقش بخش های حزب را عهده دارند بالا ببریم و برای رهبری آنها کادر های حزبی تحصیل یافته و دارای فهم سیاسی را گسیل نماییم . چنین گروه هادر چوکات وزارت دفاع و وزارت امور داخله جمهوری دمو کراتیک افغانستان ایجاد میگردند. وظیفه ماست تا آنها را کمک نماییم و فعالیت شانرا با پلان مشترک و موافق با پلان کمیته های حزبی جهت دهیم .

حزب باید همه سازمان هاو کمیته های خود را سازمان های دولتی واجتماعی را رای بهبود کاراید پولوژیک ، سیاسی و تربیوی بسیج نماید . سخنرانان کمیته های حزبی کار های زیادی در این جهت میتوانند انجام دهند و ما چنین تجربه یی داریم . بطور مثال : - بیانات سخنرانان کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان ، کمیته شهری کابل در هنگام ایجاد جبهه ملی پدر وطن ، انعکاس وسیعی به وجود آورد . اما با صراحت باید گفت که بیانات ایشان جنبه موقتی داشت . برخی از مقامات رهبری حزبی و دولتی لچو جانہ نمی خواهند در بین توده ها بروند و کمیته های حزبی نیز اصولیست لازم رادرین مساله از خود نشان نهند . باید کار سیاسی دامنہ دار در بین توده ها معیار زندگی و خصلت سبک حزبی هر مقام حزبی گردد . ضرورت مبرم به امر تشدید تبلیغ و ترویج بو جود آمده است . لازم است تا بهترین کادر های حزب به این کار سوق داده شوند .

باید با تمام اشکال و میتود های کار سیاسی فیصله های حزب رادر مورد منافع مبرم و حیاتی زحمتکشان منجمله در مورد اصلاحات ارضی ، مذهب ، پشتیبانی دولت از روحانیون وطن پرست ، برابری واقعی همه ملیتهاواقوام در بین توده ها هر چه وسیعتر توضیح نمود . باید ماهیت ضد مردمی امپریالیزم ، هژمو - نیزم چین ، ارتجاع بین المللی و ضد انقلاب بیون داخلی را به صورت فعال و جدی برملا ساخت . لازم است تا تربیه وطن پرستانو انتر ناسیو نا لیستی توده های زحمتکش و خصوصا جوانان را از ریشه بهتر ساخت .

رفقا ! وسایل اطلاعات جمعی وظایف فوق العاده پر مسوولیتی دارند . کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان در این ساحه کار هر چه بیشتر رادر جهت افزایش

نقش مطبوعات، راډيو و تلويزيون در تعميق پروسه انقلابي به پيش برده و خواهد برد .
 دراينجا نيز بايد هنوز کار بسيار صورت گيرد ، در آينده نزديک آژانس باختر به حيث يک بخش مستقل با حقوق وزارت جمهوري دموکراتيک افغا نستان مبدل خواهد شد ، که تحت رهبري مستقيم کمیته مرکزی و شوراي وزيران جمهوري دموکراتيک افغا نستان کار خواهد کرد . در نظر است تا شعبات آن در داخل و در خارج کشور توسعه يابد ، مادر نظر داريم تاداره نشرات راډيو و تلويزيون راچون کمیته دولتي مستقل جدا ساخته و امور اداره آنرا بهبود بخشيم .

اکنون دراين ساحه عمده آنست تا حزبيت عالي در مطبوعات ، نشرات راډيو و تلويزيون تامين گردد . لازم است کار بسيار صورت گيرد تا کيفيت عالي فعاليت همه وسايل اطلاعات جمعي ارتقا يابد .

کميته هاي ولايتي حزبي بطور قابل ملاحظه يي رهبري مطبوعات و نشرات راډيو يي محل را که طی يکسال ونيم ارگانهاي مستقيم ايشانند و مستقيما جواب گوي کار آن نزد کميته مرکزی حزب ميباشد بهبود بخشند .

رفقا! پروسه احياور شد مطبوعات نوين انقلابي آنقدر ها ساده نيست. اين پروسه در آينده نيز خواستار تمرکز مساعي کميته هاي حزبي و همه کار مندان ايد يو لوژيک ميباشد .
 براي اينکه در کشور سيستم واحد دولتي رساندن و پخش مطبوعات که چندي قبل ايجاد شده بتواند به صورت منظم و ظايف را انجام دهد ، هنوز کار بسيار بايد صورت

گيرد . اين امر يست سياسي و ما تحمل آنرا نداريم که سخنان پيکار جويانه حزب ما با تاخير زياد براي توده ها ميرسد و گاهي هم بکلي نمي رسد . نظر به فيصله کميته مرکزی وزارت خانه ها و اداراتي که رساندن و پخش مطبوعات را تامين مي کنند . بايد به صورت فوري تدابير عملي را جهت از بين بردن نارسايي ها و کمبود ي ها دراين امر فوق العاده مهم اتخاذ کنند .

رفقا ! بدین ترتيب طور يکه در اسناد رهبري کننده حزب ما تذکريافته است . همه کار ايديو لوژيک بايد جهت به انجام رساندن مبارزه با ضد انقلاب و مداخلات خار جي تقويت و تشديد گردد. اين کار بايد مو جب اوج شور و شوق انقلابي در وجود توده ها شود . و در اخيرين تحليل پشتيباني اکثريت باشندگان کشور را از قدرت انقلابي در افغا نستان تامين نمايد . بايد سطح آگاهي ايديو لوژيک اعضاي اصلي و آزمائشي حزب دمو - کراتيک خلق افغا نستان را ارتقاء بخشيد و نقش سازمان هاي حزبي را در کار ايديو لوژيک تربيو ي بالا برد .

رفقا ! دراين او اخر کميته مرکزی حزب دموکراتيک خلق افغا نستان و حکومت يک سلسله تدابيرو را جهت تحکيم و بالابردن قدرت محاربي قواي مسلح جمهوري دمو - کراتيک افغا نستان در ساحه تشکيلات نظامي اتخاذ نمودند . به خاطر هما هنگي مساعي ارگانهاي حزبي و دولتي ، اردو ، خاندوي و خدمات اطلاعات دولتي در مبارزه با ضد انقلاب شوراي دفاع تشکيل گرديد .

ریاست عمومی امور سیاسی قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان، ادارات و شعبات سیاسی موظف اند تا توجه بخصوص خویش را به ایجاد نزدیکی روحی و فکری افسران، خرد ضابطان و سر بازان معطوف سازند. باید همه روزه کار سیاسی فعال و پیش رونده بین همه طبقات و اقشار جامعه و همه مردمان واقوام ساکن جمهوری دموکراتیک افغانستان با روحیه وطن پرستی و برادری بدر نظر داشت موازین دین مقدس اسلام و کار در جهت مبارزه با بیسوادی پیش برده شود.

رفقا! در ارتباط باوضع اقتصادی کشور باید گفت که با وجود مقاومت شدید از طرف ارتجاع داخلی و خارجی، تحولات عمیق اجتماعی و سیاسی در کشور تحقق می پذیرد. با عملی نمودن فیصله های پلینوم چهارم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان در مورد پرابلمهای ساختمان اقتصادی در سیاست اقتصادی خصوصاً در ساحه سیاست ارضی و در رابطه با سکتور خصوصی یک سلسله اصلاحات وارد گردید مصوبه پیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان «در مورد اصلاحات ارضی در جمهوری دموکراتیک افغانستان» به تصویب رسید. تدابیر و اقدامات جهت تحکیم سکندرهای دولتی و کوپراتیوی در زراعت اتخاذ گردید. کمک ها به شکل دادن تخمهای بذری، کود کیمیایی و وسایل طور قرضه به دهقانین صورت میگیرد.

فیصله نامه در مورد جلب و احضار دوره های احتیاط به خدمت عسکری عملی میگردد. به منظور تکمیل کادرهای صاحب منصبان پایین رتبه، ضمیمه ای در مورد اعطای رتبه های دریم بریدمن، دو هم بریدمن و لومری بریدمن به کارمندان نظامی و اشخاص که در عملیات جنگی با اشرار پایمردی و جدیت بفرج داده اند، بدون در نظر داشت درجه تحصیل شان، به تصویب رسیده است. کار در جهت باقیماندن داوطلبانه سر بازان و خرد ضابطان برای مدت اضافه تراز موعد و همچنان جلب و جذب شان جهت خدمت در خاوندوی گسترش یافته است. جلسه فعالین حزبی و قوماندانی عالی قوای مسلح با اشتراک رهبران حزب و دولت دایر گردید. برگزاری جلسات فعالین حزبی به خاطر شدت بخشیدن مبارزه با ضد انقلاب در همه ساحات صورت گرفته است. وظیفه دیگر ما در امر تحکیم قوای مسلح عبارت است از بالابردن آمادگی پیکارچویانه و سیاسی همه کتگوری های نظامیان، بالابردن مهارت و ابتکار حزبی افسران بهبود همه جانبه کار حزبی و سیاسی با افراد اردو و خاوندوی، این است مساله مرکزی در امر بالابردن قدرت محاربه قوای مسلح، این مساله خواستار مساعی مشخص، پیگیری پشت کارنه تنها مقامات فرماندهی، سیاسی و سازمانهای اولیه قوای مسلح، بلکه کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان، همه کمیته های محلی و ارگانهای قدرت اداری می باشند.

چديد ، كمبودى كادر ما هر نيل نقش خود را دارند .

وظايف عمده در ساحه اقتصاد امروز از نياز- مندى هاى مېرم كشور در هر حله فعلى تكامل آن ناشى مى گردد . بر ماست تا در زمينه اعتلاى تو ليدات صنعتى ملي و تو ليد محصول- لات در سكتور دولتى و مختلط مو فق گرديم . ضرورت است تا توسعه تو ليد محصولات صنعتى كه اقتصاد ملي سخت به آن نياز مند است . افزايش منابع صادراتى و حصول اسعار خارجى و همچنان افزايش در آمد هاى بود چه دولتى بحساب ارتقاى مو ثريت اقتصادى وازدياد سود موسسات صنعتى تامين گردد . در يك ، يك و نيم سال آينده ضرور است تا تمرکز اعظمى منابع مالى ، مادى و نيروى كار در مهمترين رشته هاو مو سسات اقتصادى دولت و عمدها در پروژه هاى تحت سا ختمان و تجديد سا ختمان ، صورت گيرد .

در ساحه ترانسپورت و ظايف اساسى را كار نورمال جاده هاى بزرگ مواصلاتى ، سا ختمان و ترميم سرك ها ، اعمار مو سسات دولتى خدمات تخنيكى براى مو تر ها تشكيل ميدهد . لازم است تا تدابير مشخص جهت جلب و سيع ترانسپورت خصوصى در امور انتقال بار هاى دولتى اتخاذ گردد .

مطابق به اوضاع واقعى بايد مساله ازنو آغاز نوودن و توسعه حجم كارهاى جيو لوژيكي وانكشافى گاز ، نفت و معادن جامد ، احيا ورشد بيشتر مو سسات استخراج زغال ، نفت ، نك ، مواد سا ختمانى ، توليد سمنت و اعمار موسسات چديد تو ليد انرژى و تصفيه نفت

دست مزد كارگران و كارمندان كم در آمد بالا برده شد ، ماكولات كار گران و مامورين سكتور دولتى از ديداد حاصل نمود . تدابير جهت سا ختمان منازل رهايشى مجهز ، بهبود خدمات صحى كارگران ، تدارك مواد خوراكي و ديگر مواد مورد ضرورت اوليه اخذ ميگردد . تجديد و تعويض سيستم اداره دولتى عملى ميگردد . قانون شورى وزيران جمهورى دمو- كراتيك افغا نستان تصويب و يك سلسله فعاليتهاى قانون گذارى در مورد كميته دولتى پلان گذارى ، بعضى وزارت ها و ادارات صورت گرفته است . همچنان قانون ارگان هاى محلى قدرت و اداره دولتى به معرض قضاوت افكار عامه گذاشته شده است .

طى سال جارى حاصلات خوب مواد عمده زراعتى جمع آورى شد . وضع ما لدارى به حال استقرار حفظ گرديد . طى نيمه سال اول پلان استخراج زغال سنگ ، تو ليد كود ، مواد آهن كانكر يتى ، ترميم مو تر و وسايل تخنيكى راه سازى ، توليد انساج پنبه گوشت ، روغن نباتى و طبع كتب عملى گرديد . از مقدار بار هاى حمل نشده از بندر حير تان بطور قابل ملاحظه كاسته شد . حجم خدمات وسايل مخابراتى كمى فزونى يافت يك سلسله پروژه هاى اقتصادى بكار آغاز گرد .

در پهلوى آن ، مشكلات زيادى در اقتصاد مو جود است . صدمات مادى ايكه توسط اعمال ضد انقلاب به صنعت ، زراعت ترانسپورت و مخابرات وارد گرديد زياد مى باشد . عوامل عينى چون تفوق سكتور خصوصى در توليدات ملي عدم مو جوديت تجربه رهبرى در شرايط

مد نظر گرفته شود .

پرابلم مهم رشد صنایع ماشینی و دستی رادر سکتور خصوصی که نقش قابل ملاحظه در رفع نیاز مندی های مردم کشور به کالاهای مورد مصرف وسیع و تامین اشتغال اهالی دارد . نباید فراموش کرد . بدین منظور باید از تخفیف ها و مزایای یکبه بنایی تصمیم دولت برای رشد سکتور خصوصی داده میشود استفاده وسیع بعمل آید .

رفقا ! طوریکه شما میدانید کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و حکومت یک سلسله اقدامات به منظور تسریع اجرای اصلاحات ارضی نموده ، پرو گرام تحقق عملی آن تصویب شده و مرا حل کار ووظایفوزارت ها و ادارات مشخص گردیده است . همراه باآن نتایج حاصله هنوز کم است . اوضاع موجود خواهان فعالتر ساختن این کارو اجرای هدفمند و سیستماتیک آنست . لازم است تا توجیه خود را معطوف به آن سازیم که تا اخیر سال ۱۳۶۰ اشتباهاتیکه در مرحله اول سر زده بود ، تصحیح گردد .

آشفتگی و تخریب اصلاحات ارضی تا حد قابل ملاحظه یی مربوط به قانون توزیع آب واستفاده از آن و تنظیم مناسبات اجاره داری زمین است که تنظیم آن تاکنون مطابق به سنن قدیمی صورت میگيرد باید تکمیل طرح و تصویب این قانون را سرعت بخشید .

در حال حاضر کمیته دولتی پلانگذاری طرح پلان رشد اقتصادی و اجتماعی کشور را در سال ۱۳۶۱ طرح مینماید . این امر مهمی در زندگی اقتصادی کشور است . وزارتها و ادارات

باید حین طرح مسوده های پلانها تصامیم و فیصله های کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان رادر مورد رشد اقتصاد، رهنمای عمل خویش قرار دهند . وظایف پر شدت ولی واقعی رادر ساحه تولید محصولات صنعتی و زراعتی مطرح نمایند .

رفقا ! کاملاً بدیهی است که تکامل بعدی انقلاب ثور ، جلب هر چه بیشتر توده های زحمتکش بسوی آن تا حد زیادی مربوط به حل موفقانه مسائل اجتماعی و فرهنگی میباشد . حزب سیاست خود را در سمت رفع نیاز مندی های مردم به مسکن ، موسسات فرهنگی و تنویری ، امحای بیسوادی ، رشد علوم ، صحت عامه و ورزش به صورت پلان شده تحقق خواهد بخشید .

چنانکه روشن است امحای بیسوادی و بالا بردن سطح تعلیمات عمومی مردم اهمیت فراوانی برای اعمار موفقانه جامعه نوین در افغانستان دارد . کار بزرگی برای تجدید بنای سیستم تعلیم و تربیه ملی در پیش روست . باید این سیستم واحد ، دموکراتیک برای همه اقشار و طبقات اجتماعی و ملیتهای جمهوری دموکراتیک افغانستان یکسان قابل دسترس باشد .

در عرصه فرهنگ لازم است ایجاد وتوسعه بیشتر شبکه موسسات فرهنگی و هنری که تامین کننده اعتدای دایمی سطح سیاسی و فرهنگی مردم باشد ، ادامه داده شود . یکی از مهمترین وظایف در سطح عمومی دولت عبارت از بهبود خدمات طبی و تنویر اهالی از لحاظ

حفظ الصحه مېبښد. بايد به تدريج شبکه وسيع و گسترده مو سسات تداوی و معاینه ، وقایه و حفظ الصحه مو سسات ضد اپیدمی ، ا دویه فروشمیهای دولتي مخصوصا در دهات ، ایجاد گردد .

رفقا! در مرحله کنونی تکامل انقلاب مناسبات ملی و قبیلوی اهمیت بخصوصی کسب مینماید حزب و حکومت انقلابی مشی مبنی بر رشد مساویانه همه ملیتها ، اقوام و قبایل و جلب اقلیت های ملی را به تحولات انقلابی کشوده طور پیگیر تحقق می بخشند حزب در ساحة سیاست ملی خود را موظف دانسته تا اصول عهده این سیاست را طی سند جداگانه بی طرح و اعلام بدارد، که این امر برای استقرار اوضاع سیاسی در داخل کشور و تکامل جامعه نوین اهمیت بسزای سیاسی خواهد داشت . بادر - نظر داشت اهمیت این مساله مسودات اعلامیه های خطاب به ملیت ها ، اقوام و قبایل کشور طرح گردید و به پلینوم حاضر جهت بررسی ارائه میگردد .

حزب در فعالیت عملی خود بعد از این نیز تدابیر مشخص عملی رادر جهت تامین احترام و دفاع از دین مقدس اسلام و آزادی تضمین شده اجرای مناسک مذهبی که در «اصول اساسی جمهوری دمو کراتیک افغانستان» اعلام شده است ، اتخاذ خواهد کرد. در عین زمان حزب هر گونه تلاش به غرض استفاده از مذهب را به مقصد اهداف غرض الود ضد دولت و ضد مردم ، جلو گیری مینماید .

ما باید ضمن تحقق پیگیر و مصرانه مشی استراتژیک حزب در اجرای وظایف تاکتیکی

انعطاف پذیری نشان دهیم . در این امر می توان و حتی باید هم به مصالحه البته در حدود مجازو معقول با حفظ وفاداری به اصول پرداخت . این امر با همه بخش های فعالیت ما منجمله مسائل ملی و قبیلوی و مخصوصاً با ارتباطات و تماسهای ما با گروه های مختلف که وثایف مرفقی رادر برابر خویش قرار داده اند ، رابطه دارد . علی الرغم اختلافات در اشکال و میتود های مبارزه ، ما باید نقاط مشترک رادر یابیم و آنها رادر اجرای وظایفی که در برابر وطن واحد ما قرار دارد و در مبارزه بخاطر صلح سراسری ملی فعالتر جلب نماییم . تمایلات و مساعی مادر راه جلب به خاطر انجام وظایف مرفقی به یک مسیر مبارزه بخاطر آینده تابناک مردم ما از طرف آنها بدروستی درکو قبول خواهد شد و امکان خواهد داد تا ما سک «مدافعين مردم و اسلام» از چهره دشمنان واقعی ، کینه توز و مکارانقلاب و وطن محبوب ما دریسه شود .

رفقا! طوری که می بینید در برابر ما وظایف بسیار بزرگ و پر مسوولیت در جهت تحکیم هر چه بیشتر حزب، یکپارچگی صفوف آن ، تحکیم و ارتقای او تو ریتة ارگانهای محلی دولت ، افزایش مسوولیت های شان به خاطر همه امور در جمهوری دموکراتیک ما موجود است . باید کوشش جدی تری بخاطر جلب اقشار وسیع مردم خصوصاً دهقانان ، در جهت انقلاب، تامین صلح سرتاسری ملی در کشور بخرج داد. این امر اساسیست که به ما اجازه مید هد تابه صورت هر چه موثرتر به حل پروبلم

زحمتکشان ، نیروی ر هبری کننده سیستم جدید سیاسی جامعه ودولت ما مبدل گردید. طی این سالهای مبارزه بی امان بغاطر آیندۀ تابناک وطن ما ، حزب در فعالیت عملی خویش مرام حزب دمو کراتیک خلق افغانستان وسند مصوبۀ سال ۱۳۵۹ یعنی « تز های کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان : پیشواز دو مین سانگرد انقلاب ثور » را که حیثیت برنامه را دارا بوده ، ملاک عمل قرار داده است. این اسناد نقش عظیم و مثبتی را در رشد درك تيوريك و فعالیت عملی حزب ایفاء کرد . بر مبنای این اسناد کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان سیاست خویش را استوار ساخته ، فیصله های مهمی صادر کرد . کار عملی را بغاطر سا ختمان و تحکیم حزب ، ر هبری ساز مانهای اجتماعی وارگانهای اداره دولتی سازمان داده وتحولات اقتصادی واجتماعی را در کشور انجام داد . محتوای اساسی این اسناد همین حال نیز در دستور روز قرار دارد .

درعین حال زندگی و تجربه مبارزۀ انقلابی وظایف جدیدی را در مقابل حزب قرار داده . خواستار حل اصولی ودسته جمعی سلسله مکمل مسائل مهمی که تعیین کننده خط مشی سیاسی و فعالیت عملی حزب در هر حلقۀ کنونی انقلاب است ، می باشد، طی زمانیکه

های اقتصادی ، تامین تدریجی شرایط بهتر زندگی برای مردم پردازیم .

خود زندگی ، پروسۀ رشد انقلاب شکوهمند ما ، اجراءات و فعالیت های حزب و دولتی ضرورت تدویر کنفرانس سرتاسری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان را در دستور روز قرار میدهد .

از زمان تدویر نخستین کنگرۀ حزب دمو کراتیک خلق افغانستان تقریباً هفده سال می گذرد . در طول این مدت حزب راه طولانی ، پیچیده ، دشوار و پیکار جویانۀ تشکلی، رشد و تحکیم را پیمود . تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان در کشور ما انقلاب شکوهمند ثور به پیروزی رسید، که امکانات وسیعی را برای خلقهای وطن ما در امر دمو کراتیزه ساختن پیگیر زندگی اجتماعی وادارۀ دولتی ، رشد و توسعه سریع اقتصاد و فرهنگ ملی بهمان آورده و وظیفۀ عمده استرا تیژیک پروگرام اول حزب یعنی به دست گرفتن قدرت سیاسی وانتخاب راه رشد دمو کراتیک و ملی کشور ، به انجام رسید. در ظرف سالهاییکه از کنگرۀ اول حزب دموکرا تیك خلق افغانستان گذشت . حزب از حالت يك سازمان اپوزیسیونی و نسبتاً محدود برآمده و به حزب بر سر اقتدار، پیش آهنگ سیاسی شناخته شدۀ طبقۀ کارگر و همه

ازتصویب « تر های کمیته مرکزی حزب دمو-کراتیک خلق افغانستان به پیشواز د و مین سالگرد انقلاب نور » گذشت . حزب ما تجربه جدید و پر ارزشی در امر رهبری امور اجتماعی و دولتی کسب نموده است . همه می دانیم که همراه با آن ما مشکلات بزرگ ، مسائل حل نشده ز یادی در کار سازماندهی و سیاسی بین توده ها ، در راه تامین ارتباط ناگستنی حزب با اقشار وسیع مردم و تکمیل روابط اجتماعی و اقتصادی در کشور داریم اینها همه باز هم به بحث و فیصله دسته جمعی ضرورت دارند . مساله عمده برای حزب و دولت انقلابی در شرایط کنونی همانا فعالیت سازنده کار سازما ندهی و سیاسی پر تحرك وزنده در بین توده ها ، جهت بهبود زندگی مردم و دست یابی به پیشرفت و ترقی همه جانبه وطن میباشد .

در این ارتباط ضرورت عینی برای تدویر کنفرانس سر تاسری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان پیش آمده است تا « برنامه عمل » آینده نزدیک را طرح نماید . همچو برنامه که با تفکر دسته جمعی آماده میگردد . اساسیست برای یک پار چگی هر چه بیشتر صفوف حزب بدور کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و تحکیم وحدت حزب ، همچنان این برنامه امکان آنرا می دهد تا شعار های

مشخص و روشن طرح و اهداف طویل المدت و جهات کار حزب با اقشار مختلف اجتماعی کشور ما تعیین گردد و براساس آن همه اقشار جامعه برای حل پلان شده و پیشرونده وظایف انقلاب ملی و دمو کراتیک در هر حله کنونی و تکامل آن ، متحد ساخته شوند .

از این جهت بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان برای حل این همه مسائل پیشنهاد مینماید . تادر ماه های نزدیک کنفرانس سر تاسری حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان دایر گردد . لازم است تادر این کنفرانس روی تحکیم سازمانی و سیاسی هر چه بیشتر حزب و تامین ارتباط ناگستنی آن با توده های وسیع مردم بحث صورت گرفته و وظایف معین گردند . تصویب « برنامه عمل » برای آینده نزدیک در کار کنفرانس جای مرکزی را خواهد داشت .

همه می دانیم که از تدویر پلینوم دوم کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و تصویب اساسنامه حزب ما گذشت . حزب ما تجربه معینی اندوخته و درسازمانهای حزبی اشکال و میتود های جدید کار نمایان گردیده است . پروسه تکمیل ستروکتور سازما نهایی حزبی ادامه دارد . کمیته های ولایتی و در شهر های بزرگ کمیته های ناحیوی حزب ایجاد شده اند . تغییرات در حقوق و وظایف کمیته های حزبی دارای صلاحیت های مختلف بوجود

آمده است . ضرورت میافتد تا این همه درسند اساسی حزب که تنظیم کننده زندگی داخل حزبی یعنی اساسنامه حزب است تجسم یابند بدین منظور بنظر ما مفید است تا در این کنفرانس یک سلسله تعديلات و تکميلات در اساسنامه موجود حزب وارد آید .

در این کنفرانس اسناد دیگری که اهمیت بزرگی برای کشور ما و حزب ما دارند میتواند به تصویب برسد .

امادگی برای کنفرانس سرتاسری و برگزاری آن باید به تبلیغات وسیع سیاسی ایکه وظیفه دارد هر چه فشرده تر صفوف حزب ما را یک پارچه سازد . بهترین نمایندگان وطن ما و توده های وسیع زحمتکش را به دور آن متحد نموده و اوج جدید پایدردی انقلابی رادر وجود اعضای اصلی و آزمایشی حزب برانگیزد . مبدل گردد . بسر رسانیدن این امر وظیفه اساسی همه کمیته ها و سازمانهای حزبی و همه اعضای حزب میباشد .

رفقا! در اخیر لازم می افتد تا بار دیگر تذکر داد که بر گزاری این مجمع مهم سیاسی-ایکه در مورد آن امروز باید تصمیم بگیریم ، باید رشد هر چه بیشتر سطح همه امور رادر حزب و دولت تامین نماید . به تحکیم ، وحدت حزب و ارتقای نقش رهبری کننده آن در جامعه

و دولت کمک نماید و وسیله نیرو مندی برای یک پارچگی حزب و مردم بدور کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و دولت انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان باشد . در این پلینوم که نخست تحت ریا ست

دکتر صالح محمد زیری عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان دایر شد بعد از آنکه طرز کار جلسه به اتفاق آراء به تصویب رسید . بزرگ کارمل گزارشی در ارتباط به فعالیت های حزب در فاصله بین پلینوم ششم و هفتم ارائه کردند که در هر قسمت با کف زدن های مهتد استقبال گردید .

بعد از ارائه گزارش پو هنمل گلداد عضو کمیته مرکزی حزب و سید طاهر شاه پیکارگر عضو علی البدل کمیته مرکزی حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان بیانیه هایی پیرامون گزارش جلسه ایراد و آنرا تأیید کردند . سپس جلسه بر یاست نور احمد نور عضو

بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان کارش را دنبال نموده و طی آن میر صاحب کاروال عضو کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، فدا محمد دهنشین عضو کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، بابه جان-

مسوده مصوبه هفتمین پلینوم را قرائت نمود
که بعد از رای گیری به اتفاق اراء تأیید شد.
همچنان طی این بخش دکتور صالح محمد زیری
مسوده های اعلامیه های خطاب به ملیت ها ،
اقوام و قبایل در جمهوری دمو کراتیک افغا-
نستان را قرائت کردند .

مسوده های اعلامیه های متذکره نیز به اتفاق
آرا مورد تأیید و تصویب واقع شد .

عضو علی البدل کمیته مرکزی حزب و
سلیمان لایق عضو کمیته مرکزی حزب دمو-
کراتیک خلق افغانستان در ارتباط به گزارش
جلسه هفتمین پلینوم کمیته مرکزی حزب مطالبی
بیان داشته و ضمن تأیید گزارش مذکور آنرا
در حیات حزبی با اهمیت ارزیابی کردند .

در بخش سوم جلسه پلینوم هفتم که
بریاست ببرک کارمل دایر شد - نوراحمد نور

مصبوبه هفتمین پلینوم کمیته مرکزی ج.و.خ - افغانستان

مصبوبه هفتمین پلینوم کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان که توسط سلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب و رئیس شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان از طریق رادیو و تلویزیون قرائت شد .

۲۸ قوس ۱۳۶۰

یگانه نیروی سیاسی در کشور ما ست که همیشه و به طور بی‌غیرعلیه سیاست غیرعادلانه و تبعیضی رژیمهای استعماری گذشته در ارتباط با مسأله ملی که حاصل آن نفاق و بدبینی، ظلم و ستم و عدم مساوات بین ملیتها و اقوام کشور بود بر خاسته و رفع آنرا خواسته است .

بیراکارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان حتی در زمان تسلط رژیم ظاهر شاه از تر یبون پارلمان خواستار پایان بخشیدن به ستم ملی در برابر ملیتها و اقوام ساکن کشور و تامین تساوی واقعی حقوق برای آنان گردید .

همه یی شما اتباع جمهوری دمو کراتیک افغانستان بدون در نظر داشت تعلق به ملیتها و اقوام برادر و برابر افغانستان در برابر قانون باهم یکسان هستید . این حق شما در سند عهده قانونی کشور ما اصول اساسی جمهوری دمو کراتیک افغانستان تسجیل و تثبیت گردیده است . این حق شما به وسیله قانون تضمین شده به وسیله دولت

بسم الله الرحمن الرحيم

خطاب کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و دولت جمهوری دمو کراتیک افغانستان به همه ملیتها و اقوام جمهوری دمو کراتیک افغانستان :

هموطنان گرامی اعم از پشتونها ، تاجیکها ، ازبکها ، ترکمنها ، هزاره ها ، بلوچها ، نورستانیا و تمام اقلیتهای ملی دیگر ساکن کشور ما افغانستان واحد و آزاد ، مستقل و غیر منسلک !

انقلاب ظفر آفرین ثور به خاطر سعادت و ترقی وطن محبوب و ستم دیده ما بخاطر رفاه و شگوفانی فرهنگ تمام ملیتها و اقوام ساکن افغانستان به خاطر تمام فرزندان کشور صورت گرفت ، دست آورد های انقلاب متعلق به همه مردم افغانستان صرف نظر از محل ، تولد و وابستگی آنان به ملیتها و اقوام برادر ساکن وطن واحد مان افغانستان محبوب می باشد .

ما به برکت پیروزی انقلاب ثور و مخصوصا مرحله نوین تکاملی آن برای نخستین بار در تاریخ کشور رسماً تساوی حقوق سیاسی تمام ملیتها و اقوام کشور را اعلام میداریم .

حزب ما ، حزب دمو کراتیک خلق افغانستان

حفظ می‌گردد و به هیچکس اجازه داد نمی‌شود آنرا زیر پا گذارد حزب و حکومت به طور مداوم و پیگیر اصلاحات دموکراتیک ارضی را که کاملاً به نفع دهقانان و کارگران زراعتی بدون در نظر داشت ملیت و قومیت آنان است، تحقق می‌بخشند. مابه دهقانان زمین و آب می‌دهیم. این زمین و آب تنها متعلق به کسانی خواهد بود که زحمت میکشند نه به کسانی که در آن بغرض ثروتمند شدن بیشتر خود و فقیر شدن بیشتر دیگران استفاده مینمایند: فقط انقلاب ثور شرایط و مقدمات لازم را برای بهبود بنیادی زندگی توده های میلیونی دهقانان و تحقق آرزو های دیرینه آنان در باره آزادی و عدالت، زمین و آب برای همه فراهم آورد.

حزب و حکومت بیکسلسله اقدامات وسیعی در جهت بهبود وضع مادی زحمتکشان متشکل از اقوام و ملیتهای مختلف کشور دست زده است. دستمزد کارگران و مستخدمان افزایش یافته پرو گرام وسیع ساختمان خانه های رهائشی تحقق می یابد و به رشد تعلیم و تربیه مردم و صحت عامه توجه زیاد صورت میگیرد و مبارزه با بیسوادی جریان دارد، به برکت تدابیر اتخاذ شده اکنون جرایدی بزبان های ازبکی، ترکمنی و بلوچی به چاپ می رسد و برای نشر جراید بزبان های ملیتهای مختلف در مراکز ولایاتیکه قبلا در آنها چنین جرایدی نبود آمادگی گرفته میشود تدریس در مکاتب و نشرات رادیویی به زبانهای ملیتهای افغانستان آغاز شده است. از طریق تلویزیون و رادیو و مطبوعات فرهنگ ملیتهای ساکن

افغانستان معرفی و تبلیغ میگردد و پایه های سیستم جدید تعلیم و تربیت بادر نظر داشت منافع ملیتها و اقوامیکه ازاین حق قبلامحروم بودند بوجودآمدهوبسط وگسترش می یابد.

کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و حکومت انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان به موقع میشمارند بر علاوه آنچه که عملی شده است تدابیر جدیدی در جهت تامین تساوی حقوق و همکاری میان ملیتها واقوام کشور مابعمل آید. برای این منظور سیستم وسیعی از تدابیر اقتصادی و اجتماعی سیاسی طرح و تحقق خواهد پذیرفت. در عرصه سیاسی، حزب و حکومت مصمم اند مشی خود را در جهت افزایش فعالیت سیاسی و اجتماعی تمام ملیتهای بدون استثنا در جهت تامین و توسعه نمایندگی آنان در جرگه های ولایتی که در طرح قانون ارگان های محلی قدرت دولتی و اداره پیشبینی میشود در جهت تامین و توسعه نمایندگی آنان در سازمانهای حزبی و ارگانهای دولتی در کمیته های اجراییه و کمیته های ولایتی جبهه ملی پدر وطن و در تمام سازمانهای اجتماعی شامل جبهه ملی پدر وطن در وجود نمایندگان شایسته و با احترام و با اتوریته این ملیتها و اقوام به طور پیگیر تعقیب نمایند. در محلاتیکه اکثریت اهالی مر بو ط به ملیت و باقوم معین است. وهبری و مناسبت با آن تعداد لازم کرسی ها در ارگانها و سازمان های دولتی و اجتماعی متعلق به نمایندگان همان ملیت یا قوم خواهد بود. درعین زمان حقوق

ملی را که درین اعلامیه رسماً ابراز شده است بطور پیگیر و مصرانه در عمل تحقق خواهند بخشید . ما اطمینان داریم که ملیتها و اقوام افغا نستان درین امر به حزب و حکومت انقلابی خویش کمک و پشتیبانی لازم را مبذول خواهند داشت .

هموطنان گرامی !

امپریالیزم امریکا، هژمونیزم چین و رژیمهای ارتجاعی بعضی از کشور های منطقه با تمام نیرو تلاش میورزند تادست آورد های تاریخی انقلاب ما رامحو و نابود نمایندو پروسه اعمار جامعه نوین را در افغا نستان متوقف سازند . همین هابودند و هستند که جنگ برادر کشی رادر افغا نستان تحریک نمودند و تحریک مینمایند و همه تلاشها را بعمل می آورند تا ملیتها و اقوام کشور را بهم اندازند و علیه یکدیگر برانگیزند .

آنها بغرض بر آوردن اهداف شوم امپریا لیستی و هژمونیستی خود تلاش میورزند با تمام طرق ممکن اساسات دین مقدس اسلام را در کشور ما تضعیف و تحریف نمایند تا مردم ما رازا داشتن ارزشهای واحد معنوی محروم سازند . آن ها با استفاده از باند های رنگارنگ ضد انقلاب خون مسلمانان وطن پرست رامیر یزند . شخصیتهای مذهبی را تهدید میکنند و به قتل میرسانند و مساجد ومدرسه ها را به آتش می کشند .

هموطنان شرافتمند :

بنابرآن این وجبیه وطنی و ملی شما ست تابه صفوف نیرو های مسلح دلیر کشور پیوند ید ودر امر تحکیم آن فعالانه سهم گیرید ودر انجام رسالت شرافتمندانه آن

مدنی عنعنات وارزش های تاریخی مذهبی و فرهنگی آن ملیتها و اقوام که در محلات مذکور اقلیت را می سازند بوسیله قانون تضمین شده و بشکل لازم مراعات میگردد .

در شرایط لازم در تشکیل اداری کشور بر اساس ملیتها و اقوام ساکن و به منظور حل بنیادی مسأله ملی تجدید نظر اساسی بعمل خواهد آمد .

در ساحه اقتصادی حزب و حکومت توجه خود را به رشد سریع مناطق زیست آن ملیتها واقوامی معطوف خواهد ساخت که در وضع کنونی از لحاظ اقتصادی کمتر یکن رشد یافته اند .

برای بهبودتأمین مناطق بودو باش ملیتها

واقوام مختلف کشور از جهت اموال مورد ضرورت اولیه، تسهیل فروش محصولات عنعنوی آنان واستقرار قیم عادلانه برای آنان تدابیر لازم اتخاذ خواهد شد .

در عرصه فرهنگی ما حفظ ورشد همه عناصر

خوب وبارزش را در میراث سنن فرهنگی تمام ملیتها واقوام تأمین و تضمین می نماییم . به همه ملیت ها حق آموزش بزبان مادری بر اساس انتخاب آزادانه داده میشود . حزب و دولت تمام تدابیر لازم را جهت رشد زبان هاو لهجه های ملیتها و اقوام افغا نستان برای حفظ رسم الخط ، تاریخ و فرهنگ آنان نزدیکی و همکاری تمام ملیتها و اقوام به منظور رشد همه جانبه آنان اتخاذ مینماید .

کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلـقق افغا نستان و حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان اعلام میدارند که آنها سیاست

یعنی دفاع از وطن مان افغانستان عزیز هر-
گونه کمک و مساعدت لازم را مبدول دارید .
مادر افغانستان اسلام رابه مثابه دین
مقدسی که عدم مساوات ، سود خوری و
استثمار انسان بوسیله انسان را تقبیح مینماید
می شناسیم بنابرین ما از شما دعوت مینماییم
که متحد شوید و قاطعانه علیه دشمنان اسلام
مبارزه نمایید . برای آنکه همه شما به خاطر
آرام زندگی و کارنامای و وطن عزیز ما را شگوفان
و سعادت مند سازید ، ضرورت به صلح است .
ما مخالف آنیم که انسانها بالای یکدیگر آتش
کنند .

شما بمثابه افراد کامل الحقوق کشور ما باید
هر چه فعالیت و شجاعانه تر شیوه های اداره
دولت را بیا موزید و در کار ارگانهای محلی
قدرت دو تلی چه در مرکز و چه در ولایات
و لیسوالی ها علاقه داری ها نیکه آن ملیتها
و اقوام ساکن کشور ما که توده اساسی اهالی
را می سازند ، سهم گیرید .
کمک شما در تجدید و تنظیم کار موسسات
اقتصاد ملی اعم از فابریکه ها ، کارخانه ها ،
معادن و سیستم های آبیاری که بوسیله ضد
انقلاب تخریب و مختل شده است پرارزش
می باشد .

تنها کسانی در وطن ما قابل احترام ،
تحسین و افتخار اند که با کار و مبارزه خود
وطن را آباد میکنند و سیاست حزب و حکومت
انقلابی خویش یعنی تضمین خوشبختی و آرامش
توده های وسیع زحمتکش پشیمان می نمایند .
کمیته مرکزی حزب دموکراتیک افغانستان
و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان معتقدند
که راه دیگری برای حل عادلانه و دموکراتیک

مسایل ملیتها و اقوام افغانستان بجز همین
راهی که درین اعلامیه تو ضیح شده است
وجود ندارد . تنها به صورت مشترک با هم
متحد و دریک صف واحد ما میتوانیم به
پیروزی قطعی دست یابیم . از آزادی خود
دفاع کنیم و صلح را تامین نماییم .

حزب و حکومت انقلابی از همه هموطنان
عزیز اعم از پشتون ، تاجیک ، ازبک ، ترکمن ،
 هزاره ، بلوچ ، نورستانی و دیگر ملیتها و
اقوام افغانستان دعوت میکنند تا علیه دشمنان
وطن و انقلاب ما که تلاش میورزند افغانستان
را به دیروز به دوران قرون وسطایی بهوضع
فلاکت ، فقر ، عقب ماندگی و بد بختی باز
گردانند متحدانه مبارزه نمایند .

شما افراد آزاد و دارای حقوق کامل کشور
ما ، شما مسلمانان با ایمان باید بطور آگاهانه
و بدون ترس و لرز در صف مشترک مدافعان انقلاب
مانند هزاران وطن پرست دیگر قرار گیرید .
به صفوف قوای مسلح دلیر و قهرمان ،
خاندنوی مردمی ، مدافعان شجاع انقلاب برای
مبارزه علیه دشمنان مردم و وطن ، علیه دشمنان
اسلام و آزادی ، علیه دشمنان عدالت و ترقی
بپیوندید . بدین ترتیب شما سعادت و شگوفایی
وطن ، آینده شاد و آرام اطفال خود ، این
سازندگان افغانستان نوین را تامین مینمایید .
حزب و دولت انقلابی ما از همه وطن پرستان
دعوت مینماید تا بر اساس پلاتفرم یا مرام
مشترک مبارزه و کار بغاطر آینده درخشان
و پر فروغ بنام ترقی ، شگوفائی ، خیر و
رفاه وطن محبوب مان متحد شوند .

زنده باد وطن واحد مان افغانستان انقلابی
- ما پیروز میشویم -

افتتاح هشتمین پلینوم کمیته مرکزی ج. د. خ. - افغانستان

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغا-
نستان در بیانیه پر محتوای شان دایر شدن
هشتمین پلینوم کمیته مرکزی حزب دمو -
کراتیک خلق افغا نستان رادراین مقطع زمانی
بخطرات ایشکه برای اولین بار در حیات همنه
ساله حزب ما طرح برنامه عمل و تعدیلات در
اساسنامه حزب دموکراتیک خلق افغا نستان
مورد بررسی قرار گرفته و جهت ارائه به
کنفرانس سر تاسری حزب دموکراتیک خلق

رفیق بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی
حزب دموکراتیک خلق افغا نستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغا نستان
روز پنجشنبه ۲۰ خوت ۱۳۶۰ هشتمین پلینوم نوبتی
کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغا -
نستان رادر قصر گلخانه مقر شورای انقلابی
افتتاح نمود .

رفیق بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی
حزب دموکراتیک خلق افغا نستان و رئیس

بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج. د. خ. ا. و رئیس شورای انقلابی
ج. د. افغانستان هنگام ایراد بیانیه پر محتوای شان در هشتمین پلینوم کمیته مرکزی .
۱۳۶۰ ر ۱۲۲۰

افغانستان امامه می گردد عالی و پراهمیت
ارزیابی نمود .

رفیق بېرک کارمل در بیانیه شان در باره برنامه
طرح تعدیلات در اساسنامه و اهمیت دایر
شدن کنفرانس سر تا سری حزب دمو کراتیک
خلق افغانستان و وظایف خطیریکه در برابر
اشتراک کنندگان هشتمین پلینوم کمیته مرکزی
حزب دمو کراتیک افغانستان قرار دارد تاکید
نمود . تحکیم یکپارچگی صفوف حزب و تعمیق
و گسترش روابط حزب را با توده ها یکی از
وظایف اساسی حزب بر شمرده ، بعداً گزارش
اساسی و مسوده برنامه عمل و طرح تعدیلات
در اساسنامه حزب دموکراتیک خلق افغانستان
بصورت جدا گانه در پلینوم ارائه شد که پس
از بحث و اظهار نظر در فضای کاملاً آزاد و
دمو کراتیک باتفاق اراء مورد تائید و تصویب
قرار گرفته و امامه ارائه به کنفرانس سر تا
سری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان
گردید .

و همچنان طرح قطعنامه مربوط به کنفرانس
در باره وظایف مبرم و تا خیر ناپذیر حزب و
پیام حزب دمو کراتیک خلق افغانستان به خلق
افغانستان با تفاف اراء مورد تائید و تصویب
قرار گرفت .

در پایان قطعنامه هشتمین پلینوم کمیته
مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و
تاریخ برگزاری کنفرانس سر تا سری حزب
دمو کراتیک خلق افغانستان مورد تائید و تصویب
قرار گرفت .

کنفرانس شاندار و باشکوه سر تا سری
حزب دمو کراتیک خلق افغانستان روزیک شنبه

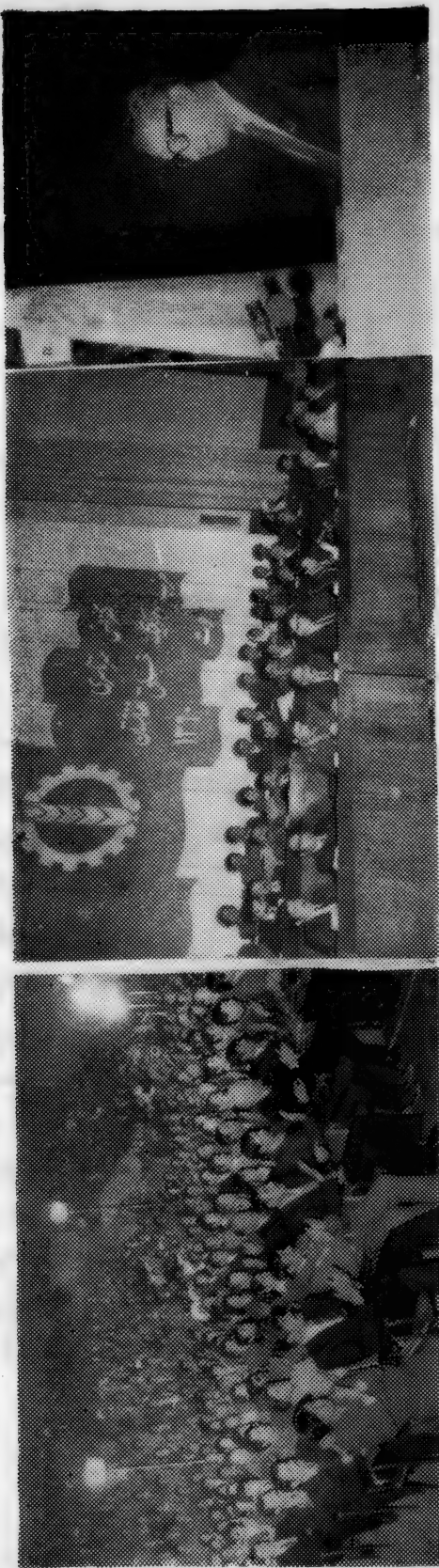
۲۳ حوت ۱۳۶۰ با بیانیه افتتاحیه بېرک کارمل
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک
خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی
جمهوری دمو کراتیک افغانستان رسماً در
چمنایوم انستیتوت پو لیتخنیک کا بـلـل
گشایش یافت .

در آغاز کار این کنفرانس بعد از آنکه
اعضای بیروی سیاسی و دارالا نشاء کمیته
مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان
در جمله اعضای هیات رئیسه به محل معینه
قرار گرفتند بېرک کارمل طی بیانیه افتتاحیه
شان گفتند :

امروز در ین سالون شایسته ترین فرزندان
و گلپای سر سبد حزب ما بهترین نمایندگان
که در جلسات و کنفرانسهای حزبی انتخاب
شده اند حضور دارند . اینجا کسانی اند که
به امر حزب انقلاب و مردم وفاداری بی پایان دارند
حزب به برکت مساعی آنان و کار و پیکار
قهرمانانه و خستگی ناپذیر و از خود گذری
ده ها هزار عضو خود با اتکاء بر پشتیبانی
و کمک همه وطنپرستان کشور با اطمینان
و سر بلند رسالت تاریخی خویش را انجام
داده و مردم ما را در راه ترقی ملی و اجتماعی
رهبری میکند ، تدویر کنفرانس سر تا سری
حزب انعکاس روشن و قانع کننده رشد ایدـ
یولوژیک سیاسی و سازمانی حزب ، تحکیم
بیشتر و حدت صفوف آن و افزایش نقش آن
در جامعه و دولت است .

در طول سالهای متمادی مادر مبارزات و
پیروزی های خود تنها نبوده ایم . حزب ما

بيرك کارمل منشي عهده مرکزي ج.د.خ. افغانستان و رئيس شوراي انقلابي ج.د. افغانستان در حالي که بايانيه شان
 کنفرانس سرتاسري ج.د.خ. افغانستان را افتتاح مينمايند .
 ۱۳۶۰ ر ۱۲/۲۳

بخش انفکاک ناپذیر روند نو سازی انقلابی جامعه است که در مقیاس سراسری جهان گسترش می یابد . دوستان واقعی ما قبل از همه دوست و برادر بزرگ ما اتحاد شو روی وسایر کشور های سو سیا لیستی همه و در همه حالات بطور بلا تغییر و انحراف ناپذیر از کمک نجیبانه و شریفانه انتر نا- سیو نالیستی خود بها دریغ نکرده اند . وتوجه آنها به مبارزات ما پشتیبانی و مساعدت مادی و معنوی آنها بها کمک مینماید تادر برابر نیرو- های متحد دشمنان که (جنگ اعلام ناشده) را علیه ما براه انداخته اند و میخواهند وطن مارا به گذشته ، به نظام قرون وسطائی عقب رانندو مردم مارا از مهمترین حق اجتماعی یعنی حق انتخاب آزادانه طرز زندگی محروم سازند مقاومت کنیم و پیروز شویم .

در کار این کنفرانس تاریخی و پراهمیت حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان هشتصلو سی و شش نماینده منتخب از سراسر سازمان های حزبی کشور اشتراک ورزیده اند . نخستین جلسه کنفرانس تحت ریاست دکتور صالح محمد زیری عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا- نستان صورت گرفت .

در آغاز کار کنفرانس پیشنهادات جلسه

مشور تی نمایندگان هیات های نمایندگی درزمینه ترکیب ارگانهای رهبری کننده کنفرانس سرتاسری حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان غرض اوزیابی اراهه گردیده و متعاقبا پنجاه و یک نفر از نمایندگان کنفرانس به اتفاق آرا عضویت هیات رئیسه کنفرانس را حاصل نمودند .

همچنان در جلسه قبل از ظهر تاریخی ۱۲ر۲۴ ۱۳۳۰ ارگانهای رهبری کننده کنفرانس چون اعضای سکر تریت کمیسیون تحریر کمیسیون اعتبار نامه بر اساس پیشنهادات جدا گانه معرفی و پس از رای گیری به اتفاق اراء تأیید شدند .

اجندا و طرز کار کنفرانس سرتاسری حزبی در مورد مسوده برنامه عمل حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان ووظایف در زمینه تحکیم حزب و تقویت روابط آن با مردم ودرباره تعدیلات و تکمیل اساسنامه حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان به معرض رای گیری قرار داده شد که به اتفاق آرا مورد تأیید و تصویب قرار گرفت .

سپس ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا - نستان گزارش کمیته مرکزی حزب

دمو کراتیک خلق افغانستان را در مورد مسوده

گزارش اساسی بیاناتی ایراد نمودند .
همچنان جلسه تحت ریاست نیاز محمدموند
منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان دایر گردیده و در آن سلطانعلی
کشمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی
حزب و رئیس شورای وزیران و نماینده سازمان
حزبی قرار گاه وزارت دفاع ملی بشمول
شش تن دیگر از نمایندگان شامل کنفرانس
سخنرانی نمودند .

در ختم این سخنرانی ها یکتعداد از نمایندگان
سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان
بمنظور ابراز تهنیت به کنفرانس سر تا -
سری حزبی وارد تالار گردیده درود های
رفیقانه شانرا به شرکت کنندگان کنفرانس
ابراز نمودند .

در جریان کارتاویخی ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ کنفرانس
سرتاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان
پیام شاد باش کمیته مرکزی حزب کمونست
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی عنوانی
کنفرانس توسط ببرک کارمل منشی عمومی کمیته
مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و
رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک
افغانستان قرائت گردید :

همچنان پیامهای شاد باش از طرف کمیته
های مرکزی احزاب حاکم کشور های سوسیال -
لیستی ، احزاب کمونستی و کارگری ، احزاب
و جنبش های انقلابی و دموکراتیک سازمانهای
حزب دموکراتیک خلق افغانستان و جبهه
ملی پدر وطن و موسسات و سازمانهای
اجتماعی کشور جهت کنفرانس سرتاسری
مواصلت نمود .

برنامه عمل حزب دموکراتیک خلق افغانستان
ووظایف در زمینه تحکیم حزب و تقویت روابط
آن با مردم ارائه کردند .

کار کنفرانس تحت ریاست سلطانعلی کشمند
عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای
وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان
ادامه یافته و پس از ارائه گزارش ظهور رزمجو
عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان و منشی کمیته حزبی شهر کابل
عبدالستار پردلی عضو علی البدل کمیته مرکزی
حزب و رئیس شورای مرکزی اتحادیه های
صنفی افغانستان و امان الله دهقان نماینده
کو پراتیفهای زراعتی کندز پیرامون گزارش
کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان -
نستان بیاناتی ایراد کرده و آنرا تأیید
نمودند .

متعاقباً نجم الدین کاویانی عضو کمیته
مرکزی و مسوول شعبه تشکیلات کمیته مرکزی
حزب گزارش کمیسیون اعتبار نامه را قرائت
نمود که پس از رای گیری مورد تأیید و تصویب
قرار گرفت .

جلسه دوم کنفرانس تحت ریاست نوراحمد
نور عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی
حزب دموکراتیک خلق افغانستان بعد از ظهر
آغاز گردید و طی آن داکتر صالح محمد زیری
عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی
حزب و نماینده سازمان حزبی قوای هوایی
وزارت دفاع ملی و شش تن دیگر از نمایندگان
گان شامل کنفرانس به تأیید و پشتیبانی از

پیام کنفرانس سر تا سری حزب دموکرا تیک خلق افغانستان به مردم افغانستان

آنان تطابق ندارد . زیرا راه را برای تکامل مردم ما از عقب ماندگی به سوی ترقی باز کرده و وطن ما را به کشور نیرو مند و مستقل مبدل می سازد . ارتجاع از لحاظ سرشت و طبیعت خود نمی تواند با پایان یافتن قدرت و حاکمیت ستمگران و تحقق اصلاحات دمو - کراتیک ارضی به نفع دهقانان و کارگران زراعتی سازش و آشتی کند .

در نتیجه جنگ جنایتکارانه امپریالیزم و ارتجاع علیه کشور ما ، تعداد زیادی از هموطنان بیگناه و زحمتکش بقتل رسیده است لطمه شدیدی به اقتصاد کشور وارد شده در برخی از موسسات صنعتی که محصولات مهم و حیاتی را برای مردم تولید می کنند جریان کار قطع گردیده شبکه های آبیاری صدمه دیده و محصولات گندم ، پنبه و لبلبو کاهش یافته است .

و اگر تا کنون آزادی وطن حفظ گردیده و مردم ما از گرسنگی نمرده اند . به برکت مردانگی، دلیری و قهرمانی بی پایان سر -

سپردگان اردو ارمانهای امنیتی ، گروه های مدافعین انقلاب ، اعضای حزب دموکرا تیک خلق افغانستان ، سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان ، اتحادیه های صنفی ، سازمان دموکراتیک زنان افغانستان و سایر سازمانهای اجتماعی و همه وطنپرستان شریف است که مردانه وار و سلاح بدست در دفاع از شرف

بسم الله الرحمن الرحيم

هموطنان عزیز . برادران و خواهران مسلمانان و وطن پرستان شریف و نجیب گوشه های دور و نزدیک کشور !

ماندگان حزب دموکراتیک خلق افغان - استان ، این پیش آهنگ طبقه کارگر و کلیه زحمتکشان کشور ، کار کنفرانس حزبی خود را که در آن مسایل مهم مودد ارزیابی قرار گرفت به انجام رسانیدیم . همه این مسایل را در یک جمله میتوان خلاصه کرد و آن اینکه چه باید کرد تا به تحقق آرمانهای وارزو های حیاتی و دیرینه مردم ستم کشیده ما که انقلاب ثور بخاطر آنان صورت گرفت ، سرعت بخشیده شود .

توفان انقلاب ، فیودالان و همدستان آنها را که به حساب مردم عادی و ساده کشور زندگی بشمار مانده و طفیلی خود را به پیش می بردند سر تگون ساخته و سر زمین مقدس ما را از وجود آنان پاک کرد . وطن مادیگر کشور دموکرا تیکست که سر نوشت آنها مردم تعیین میکنند .

برادران و خواهران !

کشور ما لحظات حساس و دشواری را سپری میکند . بیش از سه سال است که جنگ اعلام نشده و خرابکارانه نیرو های متحد ارتجاع داخلی و بین المللی امپریالیزم امریکا ، هژمونیزم چین و متحدینشان علیه وطن محبوب مان ادامه دارد . انقلاب ما با منافع

ناموس آزادی ، استقلال و وحدت ملی و تمامیت ارضی کشور ما جا نیازانه قرار گرفته اند .
انقلاب ما از پشتیبانی همه نیرو های مترقی جهان و در راس اتحاد شوروی بزرگ برخوردار است ، دفاع برادر بزرگ اتحاد شوروی از استقلال و حاکمیت ملی و تمامیت ارضی افغا-
نستان قلبهای همه ما را سرشار از احساس سپاس و امتنان کرده است .

کنفرانس ما (برنامه عمل) را تصویب رسانید و ما میخواهیم همه مسلمانان شریف و همه وطنپرستان از محتوای آن آگاه باشند و اطمینان داریم که حتی يك فرد آنان نیز نمی-
تواند از کار در جهت تحقق این برنامه کنار مانده و شانه خالی کند .

ما چه میخواهیم و چه پیشنهاد میکنیم ، ما میخواهیم که تدابیر و پلانیهای مادر جهت تامین کار برای همه زحمتکشان تثبیت مزد عادلانه کار آغاز کار وسیع اعمار سرپناه برای زحمتکشان کنترل قیم ، بهبود خدمات طبی برای مردم و تامین تعلیمات ابتدائی عمومی هر چه زودتر و سر یعتر عملی گردد .

انقلاب مادرش مبارزه قاطع و پیگیر را بغاطر حقوق انسان به اهتزاز در آورد .
در افغا نستان هیچکس نباید خود را تحقیر شده ، فراموش شده و آزار دیده احساس کند . زمان بیداد گری و زور گویی در برابر حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و دولت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان سعی بخرج میدهند تا در مدت هر چه کوتاه هر دهقان صاحب زمین و آب شده و از کمکهای مادی دولت به منظور رهایی از اسارت سود خوران مستفید گردند . حکومت انقلابی میخواهد برای رهایی دهقانان از تاریکی مساعدت کند و اطفال آنانرا تعلیم و تربیت دهد .

دهقانان ، پر عده ترین اشتراک کنندگان در نوسازی انقلابی وطن هستند و حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان اطمینان دارد که آنان به مبارزه فعال بغاطر انقلاب و سعادت خود هر چه بیشتر جلب میگردند .

حزب دموکراتیک خلق افغانستان تصمیم کامل دارد که امکانات ابتکار و خلاقیت روشن فکران افغانستان را توسعه دهد و اشتراک آنانرا در حل پرو بلمهای مبرم کشور تشویق کند . مردم به روشنفکران وطنپرست خود اعتماد و اطمینان داشته واز آنان انتظار کمک را دارند . تا جران کوچک و پیشه وران کشور باید مطمئن باشند که : حزب و حکومت مردمی در فعالیت تولیدی و تجاری آنان عمیقاً ذینفع میباشد . ما تا جران کوچک و پیشه وران شریف را ، اشتراک کنندگان روند انقلابی کشور می شماریم و هر گونه کمک را به آنان مبذول خواهیم داشت .

حزب دموکراتیک خلق افغانستان آئنده از تاجران ملی و سرمایه داران ملی را که به امر شگوفانی افغانستان مساعدت می نمایند . نیز در جمله سهم گیرندگان پرو سه انقلابی می شمارد دولت به آنان کمک کرده و از ایشان در برابر رقابت سرمایه خارجی دفاع میکنند شرایط مساعد را جهت همکاری متقابل امفید با سکتور دولتی به وجود می آورد .

حزب دموکراتیک خلق افغانستان پلانهای را جهت ایجاد شرایط که در آن همه جوانان افغانستان بدون استثنا امکان رشد آزادانه استعداد های خود و اشتراک وسیع در تحولات

انقلابی کشور را داشته باشند طرح میکند . دولت از اطفال و کودکان کارگران و دهقانان مواظبت و از مساعی جوانان شان برای تحصیلات عالی در رشته های انجینیری طب ، حقوق ، نظامی و سایر رشته ها پشتیبانی خواهد کرد .

ما از جوانان زحمتکش کشور دعوت میکنیم که به صفوف سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان پیوندند تا در آن با سرعت به وظایف و امور اجتماعی آشنایی حاصل کرده و انرژی ابتکار توانایی و استعداد خود را به نفع وطن مان بکار اندازند .

حزب دموکراتیک خلق افغانستان وظیفه خود می شمارد تمام شرایط لازم را برای اشتراک داوطلبانه زنان در حیات اجتماعی و سیاسی کشور فراهم سازد . حکومت انقلابی نه تنها دفاع از حقوق زنان افغانستان ، بلکه حفظ صحت آنان مساعدت به ارتقای سطح فرهنگی و سیاسی و کمک به تربیت اطفال آنان و غیره را نیز وظیفه خود می داند .

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان وظیفه دارد به زنان کشور در امر تأمین حقوق آنان مساعدت دایمی کند .

در قبال مسایل ملی و در رابطه با قبایل مشی مبتنی بر تساوی واقعی حقوق و برابری استعداد های خود و اشتراک وسیع در تحولات

و اقتناع تمقیب خواهد شد . مابه تسریع روند نزدیکی ، همکاری ، تفاهم متقابل دوستی و برادری میان آنان مساعدت خواهیم کرد . بدون این امر افغانستان نیرومند و شگوفان نمی تواند وجود داشته باشد .

مسلمانان شرافتمند ، وطنپرستان نجیب ! شما می بینید که حزب دموکراتیک خلق افغانستان میخواهد آنچه را که حاکمان سابق از دادن آن به مردم امتناع می ورزیدند و مسلمانان نمایان در و غین که امروز تلاش میکنند جای حاکمان رانده شده را بگیرند و آنرا بخود اختصاص دهند ، به مردم بسپارد . مردم باید آنچه را حاکمیت انقلابی به ایشان میدهد بدست خود گیرند . برای این کار شما باید در مبارزه علیه ضد انقلاب در کار ارگانه های محلی قدرت انقلابی و کمیته های جبهه ملی بدروطن که باید در همه ولایات، شهر ها و ولسوالیها و علاقه داری ها ایجاد گردد ، با - جسارت بیشتر و فعالانه تر اشتراک کنید .

مردم با پشتیبانی دولت نیرومند است و دولت با پشتیبانی مردم .

مردم باید همراه با حکومت انقلابی خود در راه بر آوردن مامول عمده کنونی یعنی تامین صلح و آرامش در وطن محبوب مان سعی ورزند . در سراسر افغانستان فقط سردهسته -

گان باند های جنایت پیشه اند که صلح را نمیخواهند و عملا آنها بر هم میزنند . آنان به صلح ضرورت ندارند . زیرا فقط در جنگ است که به ثروت خود می افزایند . با ختم جنگ و برقرار صلح امپریالیستها و هژمو - نیست ها دیگر به آنان چیزی نخواهند پرداخت و آنان هم نخواهند توانست دیگر بدون مجازات به قطاع الطریقی ، غارت و چپاول دهقانان پیشه وران و تاجران کوچک بپردازند باید هر چه زود تر باند های اشرار و تجاوزگران را سرکوب نمود باید در هر ولسوالی و علاقه داری گروه های داوطلب مدافعین انقلاب و مقاومت را سازمان داد ، حکومت باین گروه ها از لحاظ مهمات ، البسه و وسایل از تباط و ترانسپورت کمک میکند .

اشرار ، این مسلمان نمایان را به شهر ها و دهات خود راه نمی دهیم .

بگذار ، زمین زیر پای دزدان ، غارتگران و زورگویان آتش گیرد .

مسلمانان ! ما یکبار دیگر رسماً اعلام میداریم که احترام به دین مقدس اسلام جزء اساسات سیاست حزب و حکومت انقلابی ما است، این فعالیت جنایتکارانه ضد انقلاب است که مخالف اسلام می باشد نه سعی حکومت مردمی در راه بر آوردن ارزش های دیرینه توده های زحمتکش مسلمان که در قرآن مجید ذکر گردیده است

مجدد مو سسات غیر فعال و اعمار پروژه‌های جدید پراج است .

این امر کار ، نان و سر پناه را برای صد ها هزار هموطن ما مهیا خواهد ساخت این امر وسایل ضروری را برای تحقق پلانیهای مطروحه در جهت بهبود سطح زندگی مردم فراهم میسازد که نخستین گام در راه شکوفایی افغانستان و برآوردن ارزوی دیرینه هر فرد وطن پرست ، مسلمان و شریف وطن ما خواهد بود . باید ثروتهای متعلق به مردم اعم از فابریکه ها ، کارخانه ها ، پلها ، سرکها ، دستگاه های برق ، کانالهای آبیاری ، مکاتب شفاخانه ها و غیره را از تعرض دشمنان مصئون ساخت . دشمنان آنها را تخریب میکنند تا بکمک ویرانی وضع جنگ را ادامه دهند .

آنان در برابر رنج ، بدبختی و فقر مردم بی تفاوت اند ، نجات وطن محبوب از غارت و ویرانی امر مربوط به شرف ، حیثیت و ناموس همه مسلمانان و وطنپرستان نجیب افغانستان است .

ما اعتقاد راسخ داریم و می دانیم که ضد انقلاب هر قدر وحشیگری و غارتگری کند و اهریابلیستهای امریکایی و همزمانیستهای چینیایی در پشتیبانی از دشمنان ما هر قدر طلبه مصرف

بنابرین ما اشتراک کنندگان کنفرانس همه مسلمانان ، عالمان ، ملایان ، امامان ، خطیبان و خلاصه همه روحانیون را فرا میخوانیم که بنام خداوند بزرگ برای مبارزه قاطع و بی‌امان علیه دشمنان دین مقدس و مردم رنجیده‌ما بنام دعوت تاریخی اسلام به عدالت ، برابری و عدیت با استثمار متحد گردند .

نیروهای مسلح شجاع و قهرمان ما بادرک وظایف وطنپرستانه خویش با از خود گذری و ایثار ، مبارزه قهرمانانه را علیه دشمنان داخلی و خارجی انقلاب براه انداخته و از دست آورد های انقلاب دفاع میکنند . این اردوی نوین اردوی مردم است ، عالی‌ترین افتخار آن خدمت ب مردم است نه دفاع از مشتی ستمگران در برابر خشم مردم . ما همه کارمندان اردو ، خازنوی و نیروهای امنیتی را به بهبود و تکمیل همه جانبه مهارت و دسپلین و قرار داشتن همیشگی در کنار مردم فرا میخوانیم .

دوستان و رفقای گرامی !

به صفوف نیروهای مسلح قهرمان ما بپیوندید ، تا روز استقرار کامل صلح و آرامش در فضای وطن هر چه زود تر فرارسد . وطنپرستان شریف ! سهم شما در امر مشترک مبارزه بغاطر جامعه نوین در کشورها کمک به ارتقای سطح اقتصاد ، بکار انداختن

رساڼد باز هم پلانیهای شوم و ارزو های پلید
 شان محکوم به شکست است . آ نها قادر
 نیستند بار دیگر یوغ بردگی فیودالی و استثمار
 را بگردن مردم ما بگذارند .
 مردم شرافتمند و نجیب افغا نستان !
 حزب منافع دیگری بجز خدمت در راه آرامی
 و رفاه مردم وطن محبوب ما ندارد . حزب
 برای مردم آن چیزی را آرزو دارد که هر فرد
 افغان میخواهد : صلح ، کار و نان !
 اما پیروزی بر نیروهای ضد انقلاب . برزور-
 مویان و باند یت ها خود بخود حاصل نمیشود .
 این پیروزی تمرکز کامل همه نیرو های ماو
 امکانات مادی ، مردانگی پایداری ، استواری
 و مقاومت را می طلبد . ما باید بطور دایمی
 وحدت صفوف و یکپارچگی و همبستگی همه
 وطنپرستان کشور را تحکیم بخشیم .
 پیروزی را وقتی میتوان بدست آورد که همه
 یکجا متحد و مشترکا برای آن مبارزه کنیم .
 فرزندان وطن محبوب مان افغا نستان !
 ما از شما دعوت میکنیم که بدور حزب
 دمو کراتیک خلق افغا نستان متحد شوید و
 تحت رهبری آن سر کوب ضد انقلاب را که در
 راه سعادت مردم ما سنگ اندازی میکند بسر-
 انجام رسانید .
 - بگذار . در سر زمین محبوب و مقدس
 ما صلح و آرامش استقرار یابد .
 - بگذار . در وطن ما کرامت و ارزشهای انسانی
 حکمفر ما باشد .
 - تحت درفش انقلاب نور به پیش . در راه
 اعمار افغا نستان سعادت تمند مستقل و شگوفان .
 - حرکت بر ضد انقلاب . ارتجاع و امپریال-
 لیزم .
 - ما پیروز میشویم .

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت پلار وطنه ملی جنبه

سر مخه :-

د پر مختګ په لارګی ستو نزی بیر ته ګرځای

شی *

زمونږ د هیواد او ټاټوبی د آبادولو او سمسور-
ولو په لاره کې ز مونږ ستونزه د سیاسي
اشتبا ه ګانو مخ نیوی دی . دغه اشتبا ه ګانې
هیڅکله لکه د تیږی په شان ځای پر ځای
نشي پاتې کېدای چې هغه دی متحدی او ساری
بڼه غوره ګرځي او په همدې علت ئې د تاوان
اندازه هم زیاته شی .

نو له همدې کبله ده چې زمونږ انقلابي
دولت په اساسي او صولوګي، د هغه مرام
په اساس چې له نن څخه شل کاله پخوا د
افغانستان خلق د دموکراتیک ګوند د تاسیس
په وخت کې پری تینګار شوی وو په پراخې
پلار وطنی ملی جیبې منګی کېږي . چې ښائی
په هغه ځای کې د هیواد د آبادی او سمسور
تیا به خاطر د برابرې او ورورې احساس
او د باور او صمیمیت نه په یوه ډګه فضاګی
خپلې اندېښنې دهر اقتصادي او سیاسي
بندیزو څخه پر ته په آزاده توګه پخپلو منځو
کې سره کېږي او پدی توګه و ګرځای شی
خپلې هغه ټولې ملی مترقي او د وطن پالنې
ارادې او اندېښنې پکار واچوي او د هیواد دخپل
واکي د ټینګښت د ملی خپلواکي، د خپلورې
تمامیت په خاطر او په پوی ارادې او یووالي
سره د هیواد د پلار وطنی ملی پراخې جیبې له
لارې دملي انقلاب دسترو هدونو په لاره کې
داسې یوه فضا مینځ ته راوړلې چې په هغې
کې د افغانی ټولنی، د انساني حقوقو او د اسلامي

بشپړې ستره نړۍ له هغه وخت څخه چې
منځ ته راغلې بیاتر نن پورې ، په دوام داره
توګه د تحول او انکشاف په حال کې ده اووی
په اوس اوس د اجتماعي اقتصادي او سیاسي
ژوند فورم او شکل دهغې دولمرني څیړی په
تناسب په پېرو پر مختلفو ډولونو سره اوښتون
موندلی او ټینګتیا یې پسیدا کړې دی .
لکه څنګه چې په نړۍ کې د اجتماعي ودې
اولار ښوونې د قانون مندی اغیزی د هلو ځلو بحال
کې دی ، نو هیڅ هیواد او هیڅ ټولنه دا توان
نلري چې خپل ځان له هغه څخه ګو ښي او
جلا وساتي . هر ملت هره ټولنه او هر ټولنیز
نظام چې و غواړي نو ټکولې شی چې د همدې
اصل په اساس دخپل ژوند ټولې ستو نزی
او اړی ګرځي او د ناخوالو او و همونو د تورتم
څخه د آزاد ، آباد ، پتمن او نیکمرغه، سو کاله
او پرمخ تللی ژوندانه په لوړ خپله لار پرانیزي .
د هر ملت ډیره ستره ستونزه دهغه دبیرته
پاتې کیدلو ستونزه ده ، ښائی چې دغه ستونزه
دها ند او هڅې له پلوه په آگاهانه توګه په
ایشار او له ځانه تیریدنی سره د ترقی دلاری
له سر څخه لری ګرځي دستو نزو در ک په
سطحي او په اوبو کې د لوی ایشودلو په
مفهوم نه بلکه د هغه د پراخو ابعادو په نظر کې
نیو لو سره باید وغځېدل شی او پام لږ نه ورته
وشي شرایط یې په سمه توګه تشخیص ګرځای
شی او د سمون منطقي او اصولی لاری په ښه
شی . د شرایطو په سمه تشخیص سره کیدای
شی چې د اشتبا ه ګانو مخ نیوی وشي او د ټولنی

عقاید او ښو عنعناتو درناوی ، اود اقتصادي او اجتماعي عدالت د اصل د تامين له مخي طبقاتي توپير له مينځه ولاړ شي .

د ذکر شو يو اصولو او ضرور تونو په اساس وو چي زموږ په هيواد کي پلار وطنه ملي جبهه چي د موسسې کنگري د جوړيدو کاريي د کنگري د تدارک دعالي کميسيون له خوا د ۱۳۵۹ کال د جدي له شپږمي نيټي څخه را پيل شوي وو د ۱۳۶۰ کال د جوزا پر پنځه ويشتمه نيټه

د افغانستان د خلک د دموکراتيک گوند د مرکزي کميټي د عمومي منشي او د انقلابي شورا درئيسه هيات د صدر بېرک کارمل په لټه افتتاحيه وينا سره چي د پلار وطني ملي جبهې د ستر او تاريخي ارزښت په شاو خوا کي يي وگرځه په رسمي تو گه پرانستل شوه . محترم بېرک کارمل پدي وينا کي وويل :

«د افتخار ځای ده چي د افغانستان د تاريخ

بېرک کارمل - منشي عمومي کميټه مرکزي حزب دموکراتيک خلق افغانستان ، رئيس شوراى انقلابي و صدر هيات رئيسه شوراى انقلابي جمهوري دموکراتيک افغانستان هنگام قرائت بيانیه اساسي شان در کنگره مؤسس جبهه وسيع ملي پدر وطن در تالار سلام خانه مقر شوراى انقلابي .

۱۳۶۰ ر ۳۲۵

پدی حساسه مړ حله کی دپلاروطني ملی جبهی
کنگره پرانیږم *

دملی جرگو عنعنهمون ته له خپلو پلرو راپاتی
ده او دافغانستان له ملی دموکراتیک انقلاب
سره مرسته کوی . دپلار وطنه ملی جبهه په
ښکاره دافغانستان دخلکو دپخوا نیو جرگو
او لویو جرگو تکاملی او مترقی مړ حله ده
مونږ دپلاروطني ددیستری کنگری ټولونمايند

گانو ، سازما نونو او دافغانستان ټولووطن
پالونکو ته خپله ورور گلوبزه مبارکی وایو
پلار وطنه ملی جبهه وظیفه لری چی دافغانستان
دخلکو پر گنی او اولسونه سره یو کی

گوشه از کنگره جبهه ملي وسيع يدروطن درسلا مخانه مقرر شورای انقلابي

۱۳۶۰.۳.۲۵

او آزادي لپاره او په نړۍ كې ديوو سوله
غو بښتونكي ، آباد او بنياسته افغا نستان
دچوپ ولو په منظور خپل لاسونه مټي اومنگولي
سره يو كړو ځكه يو شوي خلك نه ماتېږي
او خامخا بری ته رسېږي .

دپلار وطني ملي جبهې په موسسه كنگره
كې د گوند سازما نونو دملي او وطن پالو
قوتونو، قومونو، قبايلو، شرافتمندو روحانيونو
ملي او ټولو ليز و شخصيتونو نښه سوه
څلوېښت استازو گډون كړي وو .

زه باور لرم چې پلار وطنه ملي جبهه به بريالي
شي چې دافغا نستان دانقلابي نهضت پيوستون
د جهان دانقلابي خلكو له نهضتونو سره تامين
كاندي اوپه امپرياليستي ضد ، هژمونيستي
ضد او ارتجاعی ضد جهاني نهضت كې به

دسولې ، استقلال ، آزادي دمو كراسي او -
اجتماعي ترقي په گټه زمونږ دننگيالو خلكو
زېږونه او آوازونه سره يو كې .
راشي چې دخلكو دعزت شرافت ، نيكهري

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت پلاوطنه ملی جبهه

پدی کنگره کی دتدارک دعالی کمیسیون رپوټ ولوستل شو چی دهغه په اساس د ټولو استازو صلاحیت رسمی اعتبار و موند او دکنگری قانونیت په سیاسی او ټولنیز ژوندانه کی دمهمو او سترو تصمیمونو دنیولو په خاطر داستازو لهخواکنگری ته وسپارل شو .

همدغه راز دسیاسی بیرو غړی دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیټی منشی او د انقلابی شورا درئیس هیات غړی ډاکتر صالح محمد زیری داسا سنای په دموسیسی کنگری درئیس هیات د غړو ترکیب چی دکنگری دتدارک دعالی کمیسیون لهخوا وپاندی شوی وو ولو ستل شو او درایو په

نمایندگان مردم ما باعلاقمندی روی مسایل مطروحه در کنگره مؤسس جبهه وسیع ملی
یدروطن ابراز رای ونظر مینمایند .

۱۳۶۰۳۲۵

ملی جبهی ، ملی کمیته او اجرائیه هیات داستازو له منځه وټاکل شول . دکنگری دکار په پای کی د افغا نستان د دمو کراتیک گوند دمر کزی کمیته عمومی منشی او دافغا نستان دمو کراتیک جمهوریت دانقلابی شورا رئیس او درئیس هیات صدر ببرک کارمل اختتامیه

وینا وکړه او په هغی کی ئی وویل :

« ..... پدی حسا سو شیبو کی دهیواد دآزادی بښو نکي ملی او اجتماعی جنبش پدی دپام لرنی وې قطع کی دکنگری دمحمرو غړو ، گرانو میلمنو ، دافغا نستان دخلک د دمو - کراتیک گوند دمر کزی کمیته له خوا دانقلابی شورا او دانقلابی شورا درئیس هیات له خوا او دوزیرانو دشورا درئیس په اجازه، دوزیرانو دشورا او دخان له خوا ، ستاسو دملی کمیته او اجرائیه هیات محترمو غړوته چی زموږ گران ملگری دکتر صالح محمد زیری مو ، چی دخپل ژوند یی شمیر ، کلوته ئی دزیارایستونکو د آزادی په دوره کی د مبارزی لپاره وقف کړی درئیس په توگه ټاکلی دی ، دزړه له کومی منی وپاندی کو م

دپلار وطنی ملی جبهی مو سسه کنگره ټینګ باور لری چی دکنگری درهبری هیات خپلی دندی د جبهی دمرامی سازمانسی او تشکیلاتی او صولو په مطابق په ښه ډول سرته رسوی او خپلی هڅی او هلی خلی دافغا - نستان د ټولو خلکو دملی یووالی په لاره کی په بی امانه او غوڅه تو گه تعقیبوی . دوی کو ښښ کوی چی د ثور انقلاب دسر ته رسول شو یو چارو دنتیجو دساتنی او دامنیت ،سولی او کرازی په لاره کی به خورا هلی خلی وکړی

ارتباط وینا وکړه او بیا داساسی وینا او اسا سنامی په شا و خوا کی دسازما نونو قبایلو ، قومونو ، ملی او ټولنیزو شخصیتونو او شرافتمند وروحانیو نو استازو بحث اوخپړنه وکړه او پدی برخه کی یوه مصوبه وپاندی شوه چی متن ئی دادی :

«موږ دپلار وطنی ملی جبهی دناریخی ستری او پر تمینی موسسی کنگری گډون کونکی د دمو کراتیک او انقلابی افغا نستان دزیار- یستو نکو داوږدی و یاپړلی ملی اووطن پالونکی مبارزی استازیو په توگه د نوی او آزادی ټولنی په جوړ ولو کی او په همدی ډول دویاپړلی هیواد دټولو زیارایستو نکوچی زموږ دواحدی خاوری گران افغانستان ټول او- سیدو نکي وروڼه ، قومونه ، قبایل او ملیتونه پکی دی دیووالی او وحدت په لار کی زموږ درپریدلو زیارایستو نکو دغه پخوانی اومقدسه هیله دافغا نستان دخلک دمو کراتیک گوند دمر کزی کمیته د عمومی منشی دانقلابی شورا درئیس هیات دصلو گران ملگری ببرک کارمل دوینا له او ریدو وروسته هغه په صمیمانه توگه او درایو په اتفاق تایید وو او ملاتړ ئی کوو . موږ به ددی ویناله متن څخه دخپلو ملی او هیواد پالو وظیفو داساسی کر ښواو اړخونو په توگه کارواخلو موږ د پلاروطنی ملی جبهی داسا سنامی په باب دوینا له او ریدلو او ژوری خپرنی وروسته دپلاروطنی ملی جبهی اساسنامه درایو په اتفاق تایید وو او تصویب و .»

همدغه راز دکنگری له خوا دافغا نستان د زیارا یستو نکو خلکو او دسیمی دخلکو په نامه پیغامونه هم صادر شول دپلاروطنی

همدغه راز زموږ دکنګری درهبري هیات به زیاته هڅه وکړي چی په ټول افغا نستان کی دپلار- وطنی ملی جبهی سازما نونه جوړ کاندی او په ټولو سیمو کی دافغا نستان د مبارزو زېورو، آزادو او خاوریکشو خلکو ولایتی او محلی کمیټی را ټولی او سمبال کړی ، او دشرف وطن او دافغا نستان دخلکو دناموس په نامه به له بهر څخه داشراورد صادر شویو بانوونو پر ضد خپلی بی دریغه مبارزی پر مخ بوزی»

سر بیره پردی دپلار وطنی پراخی ملی جبهی په موسسه کنگره دیو شمیر نمایندګانو دوینا وو تر څنګ دجبهی دجوړو یلو دهدف دجبهی اساسی اڅخونه او په هغی کی دغږ یتوب شرایط او دتشکیلاتو په هکله اساسی مطالب چی په اساس نامه او اساسی وینا کی او نورو اسنادو کی پری پوره رڼا اچول شوی هم خبری او بحثونه شوی .

۱- دافغا نستان د دمو کراتیک جمهوریت دپلار وطنی ملی جبهی اساسنامه :-

پلار وطنه ملی جبهه دافغا نستان په دمو - کراتیک جمهوریت کی دزیاریستو نکو دقدرت بنسټ دی . دغه جبهه دټولنیزو او سیاسی سازما نونو او شخصیتو نو پراخه سیستم او زموږ دواحد وطن گران افغا نستان اوسیدو- نکو خلکو ټولو میلیتونو ،قومونو ، قبا ئیلو او بیلابیلو مذهبونودپروانو دیووالی څرګندوی ده چی دکارگرانو او بز گرانو پر یووالی متکی ده او دخلکو دمو کرا تیکی طبقی او قشرونه او ټولوطن پالیخواکونه زموږ دویا- پلی هیواد افغا نستان د ترقی ، سو کالی

او نیګمرغی په لاره کی د یووالی او ورورګلوی دهمکاری په غرض یو موټی کوی .

دافغا نستان دخلک دمو کراتیک گوند د افغا نستان د دمو کراتیک جمهوریت له اساسی اصولو سره سم دپلار وطنی ملی جبهی او دافغا نستان د ټولی ټولنی رهبری کوونکی ځواک دی . دوطن پالو ملی ځواکونو د یووالی مفکوره دافغانستان دآزادی اوخپلواکی په خاطر د استعمار او امپریالیزم پر ضد زموږ دنیکو نواو پلرونو دژغورنده انټوانو مبارزو له دو ران څخه سر چینه اخلی ، دغه مفکوره دمشروطه غوښتنی دلوپری غور څنګ د مشروطه غوښتنی ددوهم غور څنګ دپادشاه امان الله په واسطه دمترقی اصلاحاتو دتطبیق اودملی شورا داوومی دوری دغور څنګ په دوره کی هم څرګنده شوه . دغه مفکوره دافغا نستان دخلک دمو کراتیک گوندپه لومړی مرام کی چی اصل وو .

دغی تاریخی مفکورې د نور انقلاب دپری په برکت او په تیره بیا دهغه دنوی پر او له بری وروسته نوی مضمون غوره کړ او دغه راز دهغه د تحقق دښتینی لرلید په عمل کی پرانستل شو . دانقلاب دنوی پړاو په اعلامیو ، ویناوو او سترو سندو نو کی له هغو څخه د ۱۳۵۸ کال

دجدي شمېرمې نيټې په اعلاميه كې د شور انقلاب د دويمې كاليزې له امله دافغا نستان د دمو كراتيك جمهوريت په اساسي اصولو دافغا نستان دځلك دمو كراتيك گوند دمر كزي كمېټې دپلينو مو نو دټولنيز وسازمانونو او ۱۳۵۹ كال دجدي دشمېرمې نيټې دملې اووطني پانوخوټونو دجرگې پهستونونو او مداركوني د هيواد د دمو كراتيكو ملي وطن پسا لو او ترقي غو ښتو نكو خوا كونو ديو والي او وحدت مشخص لاري او اصول د پلار وطن ملي جبهې تر نامه لاندې ټاكل شوي دي .

الف : دافغا نستان د دمو كراتيك جمهوريت دپلاروښتنې ملي جبهې دجوړېدو هدف :-

دخپلواكي او ملي آزادي دساتنې او درښتيايي دمو كراسي او دهيواد دټولنيز پرمختگ او دټينگې سولې د تايمين لپاره د رښتيايي يووالي او پيوستون په غرض دافغا نستان دهيواد پالو ارادي او پيوستون ته تحقق وركول .

پلار وطنه ملي جبهه مو ظفه ده چي دافغا- نستان د دمو كراتيك جمهوريت دځلكو يووالي

دملې او دمو كراتيك انقلاب وروستي بري ته درسيږي په خاطر ټينگ كړي اودغه راز دافغا- نستان د دمو كراتيك جمهوريت داتباعو دترقي غوښتو نكي او هيواد پالو نكي روحي دبهر او بشپړتيا او د دولت او ټولني دچارو په اداره كي دهغوي دپراخه جلبو لو په لور تيا كي مرسته وكړي . ددغي جبهې په چوكاټ كي زموږ دهيواد ټول بچيان ، نارينه او ښځي ځوان او زاړه كارگران او بزگران ، كسبگراو روښان فكران ، عالمان او روحانيون ، ملي سوداگر د كو چنيو صنايعو خاوندان دافغا-

نستان د دمو كراتيك جمهوريت ټولې ځلك له توبير او تهيز نه پرته د عادلانه ، مترقي ، نوي ټولني دجوړولو او د انقلابي او قهرمان آزاد او خپلواك افغا نستان دسمسور تيا په خاطر دكاه كار او مبارزي لپاره سره يووشي ب: په اوسني پړاو كي دپلار وطني ملي جبهې د فعاليت اساسي اړخونه :-

دپلار وطني ملي جبهې اساسي وظيفه داده چي دافغا نستان دځلك دمو كراتيك گوند د عمومي كړنلاري په پيروي دځلكو پراخي بركني د دمو كراتيك او مترقي افغا نستان په جوړولو كي دفعال او آگاهانه گډون لپاره داسلام مابين دين او دهيواد د ټولو قومونو او قبيلو او ميليټرونو ملي تاريخي او مخصوصو دو دو نو او عنعناتو ته داحترام لپاره را جلب كړي او دافغانستان دځلك ددمو كراتيك گوند اودافغانستان د دمو كراتيك جمهوريت دانقلابي شورا او حكومت سياست په زياته اندازه تبليغ او څرگند كړي .

جبهه بايد دثور انقلاب دده فونو د تحقق او دهغه دنوي پړاو دوظيفو دژور تيا په خاطر مبارزه كي دارتجاع او امپرياليزم دتورو خوا- كونو دهر ډول سمون ، لاسوهنو اوتيريو په وړاندي چي دوسلي په زور او ددرو غو او تور وتوله لاري هڅه كوي دافغا نستان دملې او دمو كراتيك انقلاب دودي او بشپړ تيا دلاري څښ شي ، او هغه شانه و تمبوي ، زموږ دهيواد ملي خپلواكي او حاكميت او

وال پوځ جنګي قدرت او آگاهانه او ټينګه
انضباط چې د ملي حاکمیت د ځمکي تمامیت او
د ټور د ملي او دموکراتیک انقلاب دارزېښتونو
وېشنيز پالونکي او د ډاډ وې مدافع رول لوبوي
زيات کړي .

پراخه پلار وښه ملي جبهه د اسلام مېن دين
ته کلکه پام لږنه او احترام کوي او دافغانستان
دټول خلکو له خوا د ديني او مذهبي مراسمو
له خنډ نه پرته او آزادۍ اجرا په خاطر هر -
اړخيزه او کلکه مرسته کوي .

پلار وښه ملي جبهه دسولي ، ټپسو له پيژ
ژوند دين المللي کړ کيچو نو دلري
کولو او دغا ونه يو هيواد و ديچلو او ناهل
شويو مسئلو سياسي حل و د هغوی
د دوستي او همکاري دپياو پتيا په برخه کي
د خلک د دموکراتیک گوند او دافغانستان
د دموکراتیک جمهوري دولت د بهرني سياست
د کړنلاري غوڅ ملاتړ کوي او ددغي کړنلاري
د تامين په لاره کي فعاليت کوي .

پلار وښه ملي جبهه زموږ د دپتمنو خلکو او
د نړۍ دمبارزو خلکو تر مينځ د دوستي د سياست
چي دسولي ملي او ټولنيزي ترقۍ او آزادۍ
په خاطر مبارزه کوي پلوی او ملاتړ کوي .
پلار وښه ملي جبهه خپله د وطن پالنۍ وظيفه
بولي چي زموږ خلک له هغو ارزښتونو او
تاريخي برياليتوبونو سره چي دا فغانستان
د دوستو هيواد او په لوهرۍ خل دافغانستان
دزيار گڼو خلکو د تاريخي او ملي دوست
زموږ دستر گاونډي هيواد شوروي اتحاد او
د نړۍ دنورو سوسياليستي او مترقي همکارو

دځمکي تماميت او دسيمې سوله په خطر کي
واچوي د کلکو او سختو گوز ارونو ددرک
کولو په غرض دافغانستان د ټولو آزادو او
ميرنيو خلکو نه ماتيدو نکي ارادې او دعمل
يو والي ته لکه دپولادي کلا او نه ماتيدونکي
ځواک په څير سازمان ورکړي او سره يو ئي
کړي .

پلار وښه ملي جبهه د ټولنيز و او اقتصادي
ترقي دملونونو په تطبيق کي چي په
ټولنه کي دهيواد د ملي يووالي دټينگښت او
دمادي او فرهنگي ژوند دسطحي د لوړ تيا او
دخلکو دسو کالي په غرض طرحه شوي پړاو په
پړاو عملي کيږي هر اړخيزه انساني مرسته
کوي .

پلار وښه ملي جبهه دخپلو ټولو غړيو
دگډفعاليت په وسيله د ټولنيز عدالت او
دهيواد دټولو خلکو د حقوقو دبرابري داصل
له مخي د دولت دسياست ملاتړ او ننگه کوي
او پدې غرض په ټولو وسايلو او مکاناتو
سره په لاندې برخو کي هراړخيزه همکاري
کوي :

امنيت او آرامي .

ملي اقتصاد .

طبي خدمتونه او درو غتيا ساتنه .

پر گنيزه ښوونه او روزنه .

لوړي او مسلکي ښوونې .

علم تکنالوژي او هنر .

پلار وښه ملي جبهه مکلفه ده چي دهيواد
دفاعي وپتيا ټينگه کړي او دافغانستان د دمو-
کراتیک جمهوريت د آزادۍ غوښتونکي وسله

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت
اقتصادي مشورتي شورا •
د افغانستان د عالماتو او روحانيون
شورا •

د قبائليو داستازيو عالي جرگه •
پلار وطنه ملي جبهه د ټولنيزو سازمانونو
لپاره چي د ثور دملي او دموکراتیک انقلاب
د اصولو پيروي کوي داساسنامي موازين ،
مني ، ملاتړ ئي کوي او عملي کوي يي او
د افغانستان د دموکراتیک جمهوريت په پلار
وطنه ملي جبهه کي د غړي یتوب د داوطلب کيدو
مراتب د جبهې د ملي کميټې په نامه د ليکلي
غوښتن ليک په وسيله وړاندي کوي خلاص
دي •

په جبهه کي ډله ييز منل د پلار وطني ملي
جبهې د ملي کميټې په واسطه له تصميم ،
وروسته سر ته رسيدی •

د افغانستان د دموکراتیک جمهوريت هر
څوک چي د جبهې د هدفونو ملاتړ وکړي او
دهغي په فعاليت کي د عملي کارون لپاره
تياري ولري د پلار وطن ملي جبهې انفرادي
غړي کيدای شي • انفرادي داوطلبان د شفاهي
ثبتي شوي او ليکلي غوښتنې له مخي چي د
مربوط ولايت د جبهې د هغي دسيمه ييزي کميټې
ته وړاندي شوي وي چي دي پکي او سپري
هم په غړيتوب منل کيدای شي •

د پلار وطني ملي جبهې غړي حق لري په
ټولو هغو اقداماتو او تدبيرونو کي چي
د جبهې په واسطه د ثور دملي او دموکراتیک
انقلاب د تطبيق د مرستي په غرض کيږي گډون

هيوادو په برخه شوي دي بلد کړي او د افغان-
نستان او شوروي د خلکو تر مينځ د دوستي
او همکارۍ ارزښتناکي زير مي چسپي د شورو-
ليزي و په اوږدو کي را ټولي شو يدي وساتي
وده او پراختيا ورکړي •

پلار وطنه ملي جبهه به د نورو هيوادو له
ورته ټولنيزو او سياسي سازمانونو سره
نژدې اړيکي او همکاري په مقابله نو کي
ټينځني تړي او پر مختيا به ورکړي •

ج :- په پلار وطنه ملي جبهه کي غړيتوب :
په پلار وطنه ملي جبهې کي غړي یتوب پخپله
خوښه دي • غړي یتوب په ډله ييزه يا ځانگړي
توگه کيدای شي •

د افغانستان د دموکراتیک جمهوريت د
پلار وطني ملي جبهې موسس ډله ييز غړي
دادی :

- د افغانستان د خلکو دموکراتیک گوند •
د افغانستان صنفی اتحادیې •
د افغانستان د دموکراتیک جمهوريت د کرنې
د کوپراتيفونو اتحاديه •

- د افغانستان د ځوانانو دموکراتیک سازمان •
د افغانستان د ښځو دموکراتیک سازمان •
د افغانستان د دموکراتیک جمهوريت د
ليکوالو او شاعرانو اتحاديه •
د افغانستان د دموکراتیک جمهوريت د
ژورناليسټانو اتحاديه •

- د افغانستان د دموکراتیک جمهوريت د
هنرمندانو اتحاديه •
د افغانستان د سولې پيوستون او دوستي
سازمان •

وګړی ، د جبهې او دهغې د کمیتو فعالیتونو په مر يو ټو مسالو غور او خبری وګړی او داسې پیشنهاد ونه وګړی چی دهغې فعالیتونو په ښه والی کی مرسته وګړی .

دپلار وطنی ملی جبهې ملی عایدات له ټولو هغو پېښو څخه چی دپلار پېزو او انفرادی غړیو او همدغه شان دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت داتبا عواو دهغودیلو بیلو اتحادیو دپېښو بدواسطه ورکول کیږی تأمینېږی .
د:- دپلار وطنی ملی جبهې تشکیلاتی جوړښت او رهبری کونکی مقامات :-

دجبهې تشکیلاتی اساس دهغې ولایتی سازمانونه دی . دپلار وطنی ملی جبهې ډیر لوړ مقام د جبهې عمومي کنگره ده چی ښ تر لږه په پنځو کلونو کی یو ځل بلنه ورکول کیږی دکنګری د جوړیدو نیټه د جبهې دملی کمیټی ډېر پکړی له مخی ټاکل کیږی .

کنګره د جبهې فعالیت د کل په توګه او دهغې دملی جرګه غی فعالیت تر غور اوخپړنی لاندی نیسی . دجبهې وظیفی او دکار عمومي اپخونه ټاکي ، دپلاروطنی ملی جبهې په اساس نامه کی لازم تعبدیات او بدلونونه راولی او

دهغې رهبری کونکی ارګان یعنی دجبهې ملی جرګه غی چی دجبهې فعالیت ددوو کنگر و ترمنځ وټن کی رهبری کوی ټاکي .
دنمایندگیو او داستازو درا لپرلو دلاروچارو په باب معیار او مقررات دجبهې د ملی جرګه غی له خوا ټاکل کیږی . ملی جرګه غی دخپل رئیس او مرستیالانو د غړیو له جملی څخه او همدغه شان هغه اجرائیه جر ګه غی چی دخپل کار په باب ملی جرګه غی تهرپوټ ورکوی ټاکي ، دملی جرګه غی رئیس او دهغې مرستیالان دخپلی وظیفی له مخی په اجرائیه جرګه غی شامل دی .

دپلار وطنی ملی جبهې ولایتی جرګه غی داجرائیه جرګه غی له خواجوړ پږی او اجرائیه جرګه غی دهغې جرګه غی واک او فعالیت اپخونه هم ټاکي .
پلاروټنه ملی جبهه ځان ته نشراتی ار ګان لری .

دپلار وطنی ملی جبهې جرګه غی او دهغې ولایتی جرګه غی د شخصیت له حقوقی واکونو څخه ګټه اخلی .
۲- دپلاروطنی ملی جبهې د تدارک د عالی کمیسیون رپوټ :-
عالی کمیسیون او دهغه غړیو دکابل ښارد

۱۳۵۹ کال د جدي له شپږمې نيتي څخه تر نن پوري زموږ د خلکو د اتحاد او يووالي پسه خاطر د هغو مناسبو شرايطو د پيدا کولو په خاطر چې ټول ټولنيز سازمانونه ، اتحاديه پتمن رو حانيون د بډايلو جرگي وکوالی شي خپلی غوښتنې په آزاده توگه څرگنده او دپلار وطني ملي جبهې په جوړولو کې خپل نوښتونه په کار واچوي سر ته رسولي او د ټولو خلکو پام لږته يې دی مفکورې ته را اړولي او په سازمانونو ، موسسو ، ولاياتو ، ولسواليو او کليو کې يې په يوشمير ميشتگونو او غونډو کې يې دهغه تاييد تامين کړی دی .

دپلار وطني ملي جبهې د تدارک عالي کميسيون په پراخې پلا وطني ملي جبهه کې دهغوی دکېدون په باب د ټولنيزو سازمانونو او ايجاد گرو روښان فکر اټو د اتحاديو غوښتن ليکونه وڅيړل او په پلار وطني ملي جبهه کې ئې دمو سسټنو په توگه دهغوی د غږ يتوب په باب تصميم ونيو و چې دهغوی نومونه دادی .

د افغانستان د خلک دمو کراتيک گوند دپلار وطني ملي جبهې او دافغانستان دټولي ټولنی د رهبري کوونکي او سازمان ورکوونکي ځواک په توگه .

دافغانستان صنفی اتحادیې : دهيواد دکارگری مخ کېښی طبقی او دزيار ايستونکو دپراخو پر گنود درېښتو استاز يو په توگه ، دگړنی د گورانيونو اتحاديه : زموږ

دهيواد دستري برخي يعنی دزيار ايستونکو بزگرانو دگټو مدافعین او دخلکو استازی .
دافغانستان دځوانانو دمو کراتيک سازمان : چې دهيواد دپېرېښه هلکان او نجونی زموږ هيله او راتلونکی يې په خپلو ليکو کې متحدې کړی دی .

دافغانستان د ښځو دمو گرا تیک سازمان : هغه سازمان چې زموږ د ټولنی دښمائی بدن نمايندگی کوي او دهيواد قهرمانی او زيارا يستو نکی ښځي په خپل ځان کې مشکل او متحد وي .

دافغانستان دليکو الو ، ژور نا لستانو او هنرمندانو اتحادیې : هغه ايجاد گر او روښان فکران چې خپله خلا نده پوه يې دخلکو په خدمت کې په کاراچولي او زموږ دخلکو فرهنگي شتمنی او دو دونه ساتی او پراختيا ورکوي په خپلو ليکو کې متحدې کړی دی .

دافغانستان دسولي ، پيوستون او دوستي سازمان : پټی دخلکو دسولي او پيوستون او دوستی لاره ئې په خپلو ليکو کې متحده کړی ده .

دافغانستان د دمو کراتيک جمهوريت اقتصادي مشورتی شورا : چې دکوچنیو مالکينو او ملي سودا گرو استازی يې په خپلو ليکو کې متحدې کړی دی .

دافغانستان د دمو کراتيک جمهوريت دعا لمانو او روحانيونو شورا : دهغو محترمو او سترو عالما نواو روحانيونو دگټو څرگندوی او درېښتې استازی چې په خپلومبارکو خبرو

لږهغو څخه دافغانستان دخلک د موکراتیک
گوند دمر کزی کمیټی عمومی منشی او دافغا-
نستان دموکراتیک جمهوریت د انقلابی
شورا رئیس ملگری ببرک کارمل ، دمر کزی
کمیټی دسیاسی بیرو محترم غړی او نورو
ټولنیز سیاسی او مذهبی محترم شخصیتونه .
زمونږ په واحد خاوره گران افغانستان
کی میلیتونه ، قومونه او قبایل له یو بل سره
دورو نو په شان ژوند ، کار او مبارزه کوی .
په دی ارتباط زموږ دټولو هیواد پانوملیتونو ،
قومونو او قبایلو د ملی او
وطن پال او رگانیکی یووالی تامین دسر لوړی
او انقلابی افغانستان درا تلو نکی لپاره او
دهغه دپرمختیا او سمسور تیا لپاره څرگند
اهمیت لری او دغه څرگند حقیقت چی دپلار
وطنی ملی جبهی د موسسی کنگری په کار کی
دټولو یو له بله وروڼو ملیتونو او قومونو چی
پښتانه ، تاجک ، اوزبک ، هزاره ، ترکمن ،
بلوچ ، نور ستانی ، پشه یی او نور زموږ
دواحدی او لرغونی سیمی افغانستان او -
سیدو نکی ملیتونه قومونه او قبایل پکی دی
بی تو پیره دیو مو ټی په توگه برخه اخیستی ده
په ډاگه سره ددی څرگندوی دی چی زموږ دخلک
دهیواد د ټولو ټوتونو په یووالی کی ستره
هیله لری . د نور انقلاب او دهغه دنوی
بشپړ تیایی پراو دطرحة شویو وظیفو په
تر سره کو لوکی یی دهغه ضرورت په ښه
توگه درک کړ .

دپلار وطنی ملی جبهی د موسسی کنگری
داستانزو تر کیب ددی څرگندوی دی چی زموږ
دهیواد دژاپه او خوان له خوا دپلار وطنی ملی

پاکو کارو نو سره زموږ دخلکو په یووالی
کی هلی ځلی کوی .

- دقبایلو داستازو جرگه : چی زموږ په
هیوادکی دقبایلو زیات مشران پکی دی او
دانقلاب دبنسټونو په ټنگښت او پراختیا او
دقومونو او قبایلو په پیوستون کی ارزښت-
ناک رول لری .

دهغی مقرری له مخی چی دپلار وطنی ملی
جبهی د تدارک دعالی کمیسیون له خوا دټولنیزو
وسازمانونو . او اتحادیو داستازو په باره کی
ټاکل شوی ده هغه کسان چی دپلار وطنی ملی
جبهی موسس غړی پیژندل شوی دی په کنگره
کی نهه سوه څلو یښت استازی معرفی شوی .
دکنگری داستازو پراخ گډون زموږ د ټولنی
دټولو طبقو او ټو لنیزو قشر ونو ژوندی او
رښتینی څیری بیانوی چی په هغو کی دکار -
گرانو او بزگرانو د ر ی سوه
څلو یښت استازی یعنی د عالمانو
او هیوادپالو روحانیونو او دټولنیز و شخصیتونو
داستانزو څخه په سلو کی څه دپاسه او و
دیرش شامل دی .

دروښا نفکرانو مامورینو کسب گرو او دنورو
گوچنیو او ملی سوداگر و استازی هریو
دکنگری داستازو په ترکیب کی په ټاکلو
فیصد یو مهم ځای نیولی دی .

په تیره بیا پدی ټکی باندی غواړم تکیه
وکړم چی دکنگری داستازو یو په مینځ کی
ډیر ټولنیز او سیاسی محترم شخصیتونه هم

چی څه په افغانستان کی او څه لـــه
افغانستان څخه بهر شهرت لری شامل دی

جسې په يو والي او يو مو ټي والي کې زموږ دخلکو دعالي مفکورې کلک ملاتړ شوي دي . پدې استازو کې تجربه کار شخصيتونه او محترم سپين ژيري . د هيواد محترم حقداران او ټولنيز سياسي او مذهبي شخصيتونه محترم عبدالهادي داوي او نورو پوهان او علمي او ټولنيز شخصيتونه شامل دي . له بلې خوا په کنګره کې ځوان شخصيتونه چې د آزادۍ ژوند په لار کې نوي ګام ايښي دي لکه فريد مزدک ، داود مازيار ، نظر او سر تير مقيم هم حاضر دي .

دا ټوله احصائيه ددې څرګندوي دي چې زموږ کنګره زموږ د محترمو استازو د يوې سترې غونډې په توګه په رښتيا سره زموږ د زيار ايستو نکو او زېورو خلکو دواکمن استازي په توګه بلله کېږي . پدې ارتباط غواړم ووايم چې موسسه کنګره کولی شي زموږ دخلکو په نمايندګي هغه تصميمونه ونيسي چې زموږ د ګران هيواد لپاره دهغه د بريالي ودې او پرمختګ دسولې او نيکمرغي د تامين لپاره زموږ پخپله سيمه کې ستر او ارزښت ناک اهميت ولري .

په پای کې اجازه راکړي چې دعالي کميسيون ته خوا چې د موسسې کنګري د جوړېدو په غرض يې لازم کار تر سره کړی دی وغواړم چې دغه رېپوټ تاييد کړي او د ټولو استازو يو واک ته په رسمي توګه باور وکړي .

۳- د پلار وطني ملي جبهې د کنګري اساسي وينا متن :-

«د پلار وطني ملي جبهې جوړېدل زموږ

په هيواد کې دملي دموکراتيک انقلاب د ماهيت زېږنده ده » دغه مطلب دهغي اساسي وينا عمده او اصلي مفهوم بيانوي چې محترم بېرک کارمل داساسي وينا دايراد ولو په وخت کې ورته اشاره کړې . د پلار وطني ملي جبهې پسه موسسه کنګره کې د کنګري اساسي وينا د محترم بېرک کارمل دافغانستان دخلک د دموکراتيک ګوند دمرکزي کميټې دعوومي منشي او دافغانستان د دموکراتيک جمهوريت د انقلابي شورا درئيس او درئيسه هيات د صدر له خوا ولوستل شوه . چې پوره متن يې په لاندې ډول ده :

«دهغه عالي کميسيون په نمايندګي چې دافغانستان د ملي او وطن پالو ځواکونو له خوا دجدي په شپږمه نيټه د موسسې کنګري دتدارک او جوړېدو لپاره ټاکل شوي وو تاسي ته دکار دپيل له امله مبارکي وایم . زموږ ګوند او زموږ ټول پتمن او خپلواک خلک د غي کنګري ته استثنايي او فوق العاده اهميت ورکوي . دکنګري دکار ستره نتيجه بايد د پلار وطني ملي جبهې جوړېدل وي ، چې زموږ د ګران او انقلابي هيواد افغانستان په وياړ لي او لرغوني تاريخ کې د لومړي ځل لپاره جوړېږي دغه جبهه د سياسي ټولنيز و او پرمختګ و سازما نونو له اعتبار نه ډک او فعال سيستم څخه عبارت ده او زموږ د ټولنې د ټولو دموکراتيکو او ملي طبقو او قشرونو استازو څخه به جوړه وي او امکان به برابر کړي چې دنوي او سمسور افغانستان د جوړولو په ګډ کار کې د هيواد د ټولو وطن پالونکو ، انرژي انقلابي مينه او وکولي يو له بل سره متحد او منسجم شي .

پر ګڼو دپيوستون او يووالي په کار کې دهغوی داهمیت وې او ارزښتناکه تجربې په غوره سره تر څېړنې اوزد کړه ی لاندی ونیسو او په نوښت او خلافت سره دافغا نستان له خاصو شرایطو سره سم تری ګټه واخلو.

دوروسته پاتی والی له منځه وړل او دملی او ټولنیز ی تر قی تر لاسه کول عام او ستر ضرورت او دټولنی حکم دی دغه راز څرګنده ده چی ددغه کار عملی تحقق د ترقی دټولو پلو یانو ، دهیواد د ټولو وطن پالو نکی یووالی ته ضرورت لری یعنی دخلکو ډیری پراخی

پر ګڼی دهیواد والوغوځ اکثریت دی . زموږ ګران افغا نستان ددغه راز یووالی ته دحیاتی ستونزو دخل په خاطر ډیر ضرورت لری او موږ په همدی مفهوم د خپلو دوستانو لــه تجربې څخه په ګټه اخستنی سره دپراخو پــر ګڼو دیووالی دتر لاسه کولو او ددغه یووالی د سازمانی ټاکلی بنی دتأمین په لاره کی خبری کوو .

زهوږ په هیوادکی د کنگری جوړیدل او دپلار وطنی ملی جبهی مینځ ته راوړل دهغه ستر کار منطقی پای دی چی دتدارک عالی کمیسیون او ټولو وطن پالو نکو تر سره کړ او دملی وطن پالو خوا کو نود جر ګی داستازو دنوښت تو دهر کلی یی وکړ .

په عین وخت کی دجبهی جوړول نه یوازی دمربوط سازمانی کار بریالی پای ته رسول دی بلکه واقعا دهغو سترو او پراخو نتیجو ښکارندوی دی چی ز موږ انقلابی د و لــت او زموږ ټولی ټولنی دافغا نستان دخلک

پلاروڼنه ملی جبهه دټولنیزو ځواکونو او ډلو او زموږ په واحد هیواد ګران افغا نستان کی داوسیدو نکو ملتونو قومونو قبایلیو او د بیلو بیلو مذهبونو ډیر وانو دیووالی عملی څرګند وی ده . ددغه شان یووالی طبقاتی بنسټ زموږ دانقلابی دولت د ټولنیز سیاسی بنسټ په توګه دکار ګرانو او بزګرانو یووالی تشکیلی . ددهدغه یواز نی ډاډ من او ټینگ بنسټ پر اساس زموږ د وطن دټولو ملی او وطن پالو ځواکونو رښتینی یووالی تأمینیری . پدی ډول د نور دویاډ لی انقلاب دپراختیا او ژور تیا په کار کی نوی ګام پور ته کیږی او انقلاب لازياته پراختیا پیدا کوی . موږ په خوښی او مننی سره څر ګنده وو چی زموږ دوستانو له هیواد څخه بهر په هغه ځای کی چی له مودو مودو را پدی خوا دپر ګڼیز و سیاسی ، ټولنیزو ساز ما نونو سیستمونه او اتحادی شته او په بریالیتوب سره عمل کوی دافغا نستان په دمو کراتیک جمهوریت کی دپلار وطنی ملی جبهی دکنګری د جوړیدو او دهغی په جوړیدو پوری ټولی مربوطی جاری په سم او زړه پوری توګه وڅیږی او قدردانی یی وکړه .

ددغه کارژوندی شاهد دوستی او ورورولی دمبارکیو هغه پیغامونه دی چی دسو سیالیستی هیوادو او په ناپیلو هیوادو کی د ټولنیزو اوپر ګڼیزو سازمانونو لهخوا رالیری شوی دی . اجازه راګږی دکنګری داستازو لهخوا خپله دزړه له ګومی او صمیمانه مننه دغوسازمانوته څرګنده کړم او ډاډ ورکړم چی د ټولنی دهرې خیزی تر قی په خاطر به دخلکو دپراخو

دمو کراتیک گوند د ډاډ وړ مشر تابه لاندی وروسته تر لاسه کړ .

زموږ دهیواد خلکو د پراخو ټولنیزو ټولنو په مینځ کی د پلار وطنی ملی جبهی د جوړیدلو په باب دملی ۱ و وطن پاله ځواکو نو د جرگی د تصمیمونو پراخه انعکاس ددغه کار شاهدی دغه تصمیم په ټول هیواد کی خپور شو په هر ځای کی پری خبری وشولی او له پراخه تود فعال او مثبت عکس العمل سره مخامخ شوه زموږ دهیواد په سلگونو وروڼو جبهیو او پتمنو بچیانو د جبهی د جوړولو ملا تړو کړ . او د تیر کال د جدی له شپږمې نیټې څخه را پدی خوا چی دملی او وطن پالو ځواکونو جرگی د جبهی دکنگری د تدارک کمیسیون وټاکه په لس گونو ستری او پر کنیزی غونډی و شوی چی گډون کو نکو یی د پلار وطنی ملی جبهی د جوړولو د نوبت په پلوی یو له پریکړه لیکونه تصویب کړل او دهغوی په فعالیت کی یی دگډون او دخلکو او هیواد د نیکه رگی او پر مخکنک په غرض دیو مو ټی کیدو لپاره خپل پوره تیاری څرگند کړ . پدی ډول دافغانستان خلکو ډیر و پراخو ټولنیزو ټولنو او قشرونو دملی او دمو کراتیکو بدلونونو د پړو گرام په شا و خوا باندی دنوی او ډیری لوپی بڼی لپاره چی زموږ د گوند له خوا دسمسوری او نیکه رگی ټولنی دجوړولو لپاره وړاندی شوی دی خپل تیاری وښود .

دافغانستان په دمو کراتیک جمهوریت کی دپلار وطنی ملی جبهی جوړیدل زموږ پسه

هیواد کی دملی او دمو کراتیک انقلاب دماهیت زیږنده ده او د انقلاب ددهد فو نو او وظیفو د پریالی اجرا د ضرورت غو ښتنه کوی . پدغه ټکی باندی دښه پو هید و لپاره باید ولیدل شی چی د نور انقلاب دملی او دمو کراتیک انقلاب په توگه څرنگه انقلاب دی . دهغه هدفونه او وظیفی کومی دی . دغه لپاره او په څه مقصد انقلاب وشو ؟ دغو پو ښتنوته د ځواب ویلو په غرض دگوند او دولت سندونوته مراجعه کوو دافغانستان د دمو کرا تیک جمهوریت په اساسی اصولو او دافغانستان دخلک د دمو کراتیک گوند دمر کزی کمیټی په تیزونو کی څرگند پیری چی دثور انقلاب دظالمو استعمار گرانو بی رحمو استثمار گرانو له ظلم او بیرته پاتی والی څخه درښتینی آزادی په غرض دافغانستان دزیاریستو نکو داوودی مبارزی دطبیعی نتیجی په توگه دمو کرا تیکی عومومی وظیفی تر لاس لاندی نیسی یعنی پتمنی او ټولنیزو اپیکو کی دفیودالی او مال قبل فیودالی ډولولو بقایاوو له مخه و پر ل دملکی دسترو څهکه ولسو پسه بی ځمکو او کم ځمکو بزگرو او دکرنی په کار گرانو باندی دځمکو وېشل دملی اقتصاد لو ږول دخلکو دژوند دسطحی لو ږول په افغانستان کی داوسینو نکو خلکو دملی فرهنگ وده دټولنیز او سیاسی ژوند دمو کراتیزه کول په عین وخت کی زموږ انقلاب امپریالیستی ضد ملی خصلت لری . او دافغانستان پسه بیلو بیلو خلکو قومونو او دقبا یلو په دو دونو او روا جو نو کی ملی خصوصیتو نه ژور مذهبی احساسات او تو پیرونه منعکسوی .

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت پلازمېنه ملی جبهه

له ځوانۍ ملاتړ کړی مینځ ته راغلی دی .
د ملی او وطن پالو ځواکونو ددغه راز یووالی
د سیاسي او سیاسي مظهر او بڼه له پلازمېنې
ملی جبهې څخه عبارت ده ، چې موږ یې نن
جوړوو .

د جبهې هر څه ژوند او سیاسي وظیفې کوي دی .
زموږ په انقلابي ټولنیز سیاسي جوړښت
کې د جبهې مقام کوم دی .

د ۱۳۵۹ کال د جدي د شپږمې نیټې د ملی
او وطن پالو ځواکونو جرګې د ملی او وطن
پالو ځواکونو د یووالی د پیداکیدو دلارو او بنو
د ملی تحلیل په اټکا داسې نتیجه واخستله .

پلازمېنه ملی جبهه د ټولنیز و سیاسي
سازمانونو پراخه او پر ګټیز سیستم دی چې
د ملتپالنې د ګرانو او بزرګانو یو والی دی
او طبقې قشرونه او د ټولو وطن پالو نکو ، ټولنیزو
ملی او مذهبي ځواکونو ، ملی او دموکراتیکې
ډلې زموږ د ګران هیواد د آبادۍ په خاطر یو موټی
کوي .

پدې ترتیب د پلازمېنې ملی جبهې ستره
وظیفه په افغانستان کې د نوي سمبولیک-
کراتیکې او خپلې ټولنې د جوړولو په ګټکار
کې د هیواد د وطن پالو نکو او دهغوۍ دارادۍ
انځرې او هلو ځلو یو ګډ دی . همدغه راز
د جبهې وظیفه ده چې د افغانستان د خلک دمو-
کراتیک ګوند د عوامي ګډ نلاره د انقلابي شورا
او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت حکومت
سیاست تبلیغ او سر ګډه کړي او د جبهې د غړیو
پر ګډی او د افغانستان ټول پټمن او نجیب خلک
د اسلام د مقدس دین د اصولو په احترام او رعایت

دغو هدفونو ته رسیدلی د ټولنې د پراخو
قشرونو او د خلکو د غوڅ اکثریت ګټو ته ځواب
وايي . پدې ډول د هیواد ملی پر مخ ګډ
دمو کراتیکو پراخو بدلونونو یعنی د داسې
بدلونونو د بشپړ او پر له پسې تحقق له بر ګټه
چې د خلکو پراخه پر ګډی او زیار ایستو نکی
پکې په مستقیمه توګه ګټه ولري او ورڅخه
ګټه اخلي تر لاسه کړي .

زموږ د ملی او دموکراتیک انقلاب خصلت
دهغه دولت ډول او بڼه هم ټاکي چې دهغه په
نتیجه کې مینځ ته راغلی دی ددغه دولت بنسټ
د ګرانو او بزرګانو یووالی د ټولو زیارا -
یستو نکو رښتیا نیو وطن پالو نکو او زموږ
د ګران هیواد د لایقو بچیا نو رو ښانفکرانو
د انقلابي وسلوالو پوځونو دسرتیرو او
افسرانو ، کسبکرو ، کوچیانو، هیواد پالو
رو حانیونو ، د ملی صنایعو د ځاوندانو او
د ملی سوداګرو و پراخ ملاتړ او ګډون دی .

پدې ترتیب هغه دولت چې د ثور انقلاب
په نتیجه کې مینځ ته راغلی دی د طبقو په
یووالی او د ملی او وطنپالو ځواکونو په
یووالی ولاړ دی . دغه راز یووالی چې د افغا-
نستان د ټولو وطن پالو نکو له غوښتنې او
تمایل څخه پیدا شوی د وطن د هراړخیزې
ترقې د تامین د وروسته پاتې والی د لږی کولو
د ډېرو ځواکونو یعنی د یو موټی فیوډالۍ استعمار-
ګرانو سود خورو پاچاپالو نکو اجیرو مزدورانو
پخوانیو ملکي او پوځي مرتجعو لاسو رتبه
بیرو کراتانو د دقاومت دما تو لو لپاره چې
دامپریالیزم ، هژمونیزم او د سیمې دارتجاع

د افغانستان د پر مخگت خنډ شی د هیواد د زېږو او خپلواکۍ غوښتونکی هیواد والو دیو موټی کولو له کار سره مرسته و کړی دغه فعالیت به د ترقی دمو کراسی او سولې له ټولو قوو ټولو سره زموږ د خلکو داتر نا- سیمو نالستی پیوستون برخی ته هم پراخه شی . ځکه چې له هیواد څخه بهر له ورته ټولنیزو او سیاسي سازما نونو سره د دوستی او همکاری اړیکې ټنگ کړی او پراخه به یی کړی .

پدی ډول د چېبې د فعالیت ما هیت او مفهوم د هغو قوتونو قشرونو او ډلو تر منځ چی په عمومی ډول د افغان نستان خلک دی دنا باوری او دهمکاری د نشت والی دمنسو خو- عادتونو ، عواقبو او بقایا وو ورووو لری کول او دنوی او سر لوړی افغان نستان په جوړولو کی د فعالی برخی اخستو لپاره د ټولو پتمنو او هیواد پانو هیواد والو جلبول او د ثور انقلاب د دښمنانو دودو ټولو دسیسو او تیر یوړه وړاندی دهغه دفاع ده . له همدی امله موږ هم د چېبې تر کیب یوازی په هغو ټولنیزو ، پر کنیزو سازمانونو پوری نه محدوده وو چی د چېبې د موسسا نو په توگه دی ، د چېبې غین د هیواد د ټولو هیواد پالو لپاره پرانستی ده ، د چېبې دروازی د افغانستان د ټولو قبایلو او قومونو د مدحیونو د پیروانو او بیلو بیلو مذهبی پریانو نو پر مخ او په یوی کلمی سره د هغو کسانو پر مخ خلاصه ده چی په صادقانه توگه هلی خلی کوی ترڅو گران هیواد په سمسور او مترقی ، آباد او پیاوړی هیواد بدل شی .

او دودونو او په تیره بیا زموږ د خلکو تاریخی ، ملی ، روحی او معنوی دودونو په پام کی لرلو سره د ټولنیز عدالت د ټولنی د جوړولو په کار کی په آگاهانه او فعاله گډون سره تنظیم او یو موټی شی .

پلار وطنه پراخه ملی چېبې به د افغان نستان په دموکراتیک جمهوریت کی د زیار ایستو - نکو د حاکمیت بشپټ جوړ کړی ، چېبې د وظیفه لری د ملی او دموکراتیک انقلاب د پیر مختیا او پر له پسې او پوره تحقق په لار کی د گډو و فعالیتونو په غرض د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د خلکو یووالی تامین کړی او د دولت اړټولنی د چارو په اداره کی د افغانستان داترا - عود روزنی او پالنی او پراخه جلب په کار کی مرسته وکړی . په چېبې کی د هیواد ټول وطن پالونکی درو ښانه او ځلانده را تلونکی په لاره کی د گډو کار او مبارزی لپاره یو موټی کیری . پدی ډول هغه چېبې چی د ثور انقلاب او په تیره بیا دهغه دنوی بشپړ تیایی پر او زېږنده ده پخپله دهغه د لا ژور والی او ودی په عامل بدلیری . د چېبې فعالیت به د اقتصادی او فرهنگی ساختمان او زموږ د خلکو او دولت په گټه د ټولنیزو نوښتونو دو دی په برخه کی دنویو ځواکونو او د خلکو د پراخو پر گڼو له جلبو لو سره مرسته وکړی اود هیواد دنن ورځی او راتلونکی بچیا نو د ښکړ غی په لار کی به څخه وکړی ، د چېبې فعالیت به د هیواد دفاعی قدرت د ټینگښت او دهغوی انقلابی ضد کسانو د پښی له منځه وړلو په مبارزه کی چی زیار باسی تاریخ څرخ په شاو گرزوی او دهر اړخیز بریختک او ټولنیز ترقی په لور

او قبایل ، پښتانه • تاجک ، ازبک ، هزاره ، ترکمن بلوڅ نورستانیان او نور به لــه تو پیر او فرق څخه پر ته پدغه ګډ او هیواد پالونکی کار کې لازمه او مناسبه برخه واخلي .

پدی ترتیب وګړنی پراخ او هیواد پالونکی یووالی دملی او دمو کراتیک انقلاب د پېښګښت او ژور تیا او زموږ د ټولنی په بریالی پر - مخنګ کې یو ضروری شرط بلل کېږی ، خو ددغه یووالی بنسټ په یې خبری او خپل سری سره نه بلکه دو ګړنی حکومت او دګوند او انقلابی دولت په شا و خوا دافغانستان دټولو هیواد پالو نکو د همکاری په نتیجه کې ایښودل کېږی او جوړېږی • موږ د آزادی خپلواکی ملی حاکمیت د خاوری د تمامیت او پرمختګ په غرض دخپل تاریخ په درسونو او دافغانستان دخلکو د مبارزو په سترو تاریخی تجربو اتکا لرو • په پوره باور سره ویلی شو ، زموږ دتاریخ یو سترسیاسی درس دادی چی دافغانستان هیواد پالونکی یوازی دیووالی وحدت او همکاری په صورت کې بریالی شوی او په طرحه شویو هدفونو یې بری موندلی •

دافغانستان دخلک دمو کراتیک ګوند د آزادی بخښو نکی او دهیواد دامپریالیستي ضد وطنپالو ځواک دمبارزو دپروېښو دودونو دپیر ښه وارث په توګه دملی او دمو کراتیک ځواکونو دیووالی دمسالی په طرحی او حل سترګه ستروا پر ګټو آرما نونه منعکسوی •

دغه مبارزی په تیره بیا په هغه وخت کې تاریخی ژوری رېښی لری چی زموږ دخلک دپریټانیا داستعمار له تیری سره مخامخ شول او هغه یې دفع کړ • دانګلیس پر استعمار ګرا نو

باندی دغه بریا لیتوب نه یوازی زموږ دپلرونو او نیکونو ووقهرمانی وه بلکه ګران هیواد ته د وفاداری او ګډ کار په خاطر دهغوی دهمکاری او تفاهم پر بنسټ دتیری کو نکو په وړاندی دهغوی ګډ او غوڅ مقاومت ستر رول ولو باوو •

په همدی وخت کې دخپلواکی ښی او خلاندی راتلونکی په خاطر او دیو والی او ملی اووطن پالونکی اتحاد په خاطر دافغانستان دپرو ښو بچیانو هیله پیاوړی شوه ، اووروسته یی په دایمی توګه وده او پیاوړی تیا وکړ • دغه فکر او آرمان دمشر و طیت په لومړی او دوهم غورځنګ دامان الله خان دمترقی ریفورمونو په تحقق دنادر شاه د ترور او زندی کو لو درژیم پر ضد مبارزو او دملی شورا داوومی دوری په غور ځنګ کې په پیاوړی تو ګه څرګند او وځلید •

دیووالی او وحدت فکر دافغانستان دخلک دمو کراتیک ګوند په پرو ګرامو او طرحو کې ښه انعکاس و موند او وده یی وکړه • څرګنده ده چی دافغانستان دخلک دمو کراتیک ګوند دغه مفکوری په میکا نیکی توګه پخپلو سندونو او پرو ګرام کی اقتباس کړی ندی بلکه دلومړی ځل لپاره یی هغه په ډاګه او څرګنده تو ګه او په عملی تو ګه دتنظیم شوی طرحی او نه یوازی په ملی آزادی کی بلکه د ټولنیزی آزادی دلاس ته وروپ لو په لاره کې هم په عملی توګه د تحقق وپ طرحی په ډول وړاندی کړیده •

دافغانستان دخلک دمو کراتیک ګوند د ۱۳۴۴ کال دمصوبی په پرو ګرام کی ویل شویدی :

همدغه شان یو والی د مینځه ته را تلو او سازمانی بنی د غوره کو او لپاره شرایط یوازی نن دثور انقلاب په نوی بشپړ تیایی پر اوکی کله چی دگوند ټول پام دهغه دلیکو یووالی ته اړول شوی دی او ورځ په ورځ دهغه یووالی د کار او مبارزی په برکت ټینګیری ، برابر شمول دجبهی دمو سسی کنگری جوړیدل په ډاګه دهغه واقعیت څر گندی دی . موږ ټول په حقه سره دغور او سر لوپی احساس کوو چی یوازی زموږ وګړنی انقلابی حکومت دملی او دموکراتیکو طبقو قشرو نو ډلو ، قبايلو او ټولو ټولنیزو ، ملی مذهبی او هیواد پالو قو ټونو در یښتینی یووالی او صمیمانه همکاری دتأمین قدرت لری .

اوس یوه پوښتنه کوو : دافغانستان کوم مشخص تاریخی شرایط او خصوصیات زموږ دخلکو د پوره اکثریت هیواد پال او ملی یووالی په عمل کی ممکنوی ؟

ددغی پو ښتنی ځواب کیدای شی زموږ دټولنی دسا ختمان په خصوصیا تو او دهغی په تاریخ کی ولټول شی ، لومړی باید څر گنده کړو چی زموږ هیواد دخپلو وګړو او اوسیدونکو په لحاظ متجانس ندی په لس گو نو ستری قبیلې زیات شمیر ملیتونه او قو مونه دښارو نو او کلیو او سیدو نکی زموږ دهیواد او سیدو نکی دی . په نتیجه کی ددی لپاره چی دافغانستان

دخلکو له ټولو بر خوځه دهیواد وطن پالونکی یو له بل سره یو ځای کار او مبارزه وکړی او دهیواد دمسئوری او ځلانده راتلونکی لپاره وجنګیری دهغوی یووالی ضروری دی .

دافغانستان د دموکراتیک ملی حکومت سیاسی بنسټ به دټولو هغو تر قی غو ښتونکو، دموکراتیکو او وطن پالو نکو ځواکونو ، یعنی کارگرانو ، بزگرانو ، مرفقینو رینو ، کسبگرو وپی بورژوازی وپرواو منځنیو مالیکنو او ملی بورژوازی ، ملی پانګه والو له ملی متحدی جبهی څخه جوړ وی . چی د ملی خپلواکی په ټولنیز ژوند کی د دموکراسی دتصمیم او دامپریالیستی ضد او فیودالی ضد دموکراتیک غور ځنګ دپای ته رسیدو په لاره کی ملی او دموکراتیکه مبارزه کوی .

دپلار وطنی ملی جبهی د جوړیدو مربوطی مسالی دهیواد ټولنیزی او ملی تر قی په خاطر دافغانستان د ټولو وطن پالو نکو دیووالی په تو ګه دگوند دپام لرنی وړدی او په هغو باندی زیاتی خبری کیری . زموږ گوند دولتی قدرت ته په رسیدو سره نه یوازی دپلار وطنی ملی جبهی د مستند لو او واقع بینانه علمی طرحه او نظریه در لوده بلکه دهغی دجوړیدو مشخص عملی پلان یی هم وړندی کړ ، له همدی امله دجبهی دجوړیدو مربوطی مسئلی دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دانقلابی وظیفو په اساسی کړ ښو کی چی د ۱۳۰۷ کال دثور په ۱۹ نیټه خپری شوی طرحه اومنعکس شو . له بده مرغه پدی برخه کی هم دامن دواګمنی په پړاو کی اصولی ژوری امتیازګانی وشوی . په نتیجه کی دافغانستان دهیواد پالو او ملی قو ټونو د یووالی عینی ضرورت چی په تیر وخت کی هم موجود وو په عمل کی تر سره نشو .

باید هیږه نکړو چی په لس گونو کالونو امپریالیزم او ارتجاع زموږ د هیواد داوسیدو نکو دیلو بیلو برخو او ډلو ترمنځ د بی اتفاقی تخم وشینده اود باور، همکاری نشتوالی او آن د پښمنی او تربگنی ته یی لمن وهلی ده ، په نتیجه کی دافغا نستان هیواد پال یوازی په گم کار او مبارزی او دعمل په یووالی او اتحاد سره کولای شی د تیرو خت دغه کرغېرن میراث لری کړی او دافغا نستان دهرې خیزی تر قی دتأمین لپاره خپل قوت پیاوړی او ټینگ کړی .

دثور انقلاب دپښمنان او زموږ دگران هیواد دپښمنان نن هم دخلکو دیلو بیلو برخو ترمنځ دبی اتفاقی دپیدا کو لو دیو بل په وړاندی دهغوی ددرولو دقومو نواو قبایلو تر منځ مخالفتو نوته دلنم وهلو او په پای کی دانقلاب ددفاع او دهیواد دودی لپاره دخلکو دارادی دکمزوری په غرض له خپلو بیخایه هلو ځلو څخه ډډه نکوی . نو لدی امله دا فغا نستان دملی او هیواد پالو خوا کونو له یووالی او یوهوتی کیدو پر ته دهغوی بیخی ماتی او خپل امکان نلری .

په پای کی دهیواد پالو نکویووالی لدی امله هم ضروری دی چی دهیواد ستری او روانی مسئلی لکه په کلیو کی دخلکو د حکومت ټینگښت او پیاوړتیا ، دانقلاب ضد کسانو دبیخی خپلو تأمین او صنعتی او زراعتی تولید دسودا گری او ترانسپورت وده په چټکتیا او بری سره حل کړو . یوازی پدغه بنسټ کولی شو دهری زیار ایستونکی کورنی او په مجهوع کی دټولو خلکو ژوند ښه کړو. پدی ارتباط موږ په ډاگه اعلاموو چی زموږ هیواد او زموږ

خلک د ټول هیواد سولی او کراری یعنی هر هیواد وال ته دسو لی لپاره ضرورت لری . موږ دا طرحه ځکه وړاندی کوو چی بل معقول التر ناتیف نشته ، زموږ د ټولنی دسترو او حیاتی مسالو او ستو نزو دحل لپاره بله لاره نه لیدل کیږی . دټول هیواد سو له څه شی دی او موږ یی څرنگه درک کوو ؟

له ټولو زیات په او سینو مسالو باندی د غور بحث او څیړنی او دهغوی دحل کو لو لپاره دعادی سو له ییز او آرامو شرایطو د تأمین په معنی دی .

دادهغو اختلا فونو د حل کو لو په غرض ولسی او زور څخه دکار اخستلو لپاره د هلو ځلو دبندولو معنی لری چی لاتر اوسه زموږ په ټولنه کی شته البته یوازی د نظر یو دتو پیرو نو دشته والی پاکت داند پښنی سبب نکیری ځکه موږ دهیواد په تاریخ کی دلوړمړی ځل لپاره دنوی او عادلانه ټولنی د جوړولو په لاره کی گام پور ته کړی دی . ددغه یا هغه اقدام مشخص اړخونه چی پدی لاره باندی دتگ په وخت کی غوره کیږی کیدای

شی او باید هم غور خبری او اتزی پری وشي او په نتیجه کی دټاکلو نظر یو دتو پیرسبب شی . بیخایه نده چی وایی واقعیت دخبرو اترو او غور په نتیجه کی څرگند یری او په ډگه کیږی او مو ږ به په هیڅ ډول له دغه ډول خبرو اترو څخه ډډه ونکړو بر عکس زموږ گوند او دخلکو انقلابی حکومت به تردی وروسته هم له ټولو او سنیو امکاناتو څخه کار واخلی چی زموږ دسیاست حقیقت او زموږ هدف په

افغانستان په لور د ځلانده سبابه لور زموږ ددومې پر مختګ منطق دغه شان حکم کوي .

موږ دملی او هیوادپالونګی یووالی دجوړېدو اصولی ضرورت او عملی امکانات ښه درک کړی او په ډاګه یی وینو موږ همدغه شان په هغو ستونزو پوره خبر یو چی پدغه لاره کی شته فکر کوو ستره وظیفه دهغه تاریخی بیلتون دله منځه وړلو ضرورت دی چی دامپریالیزم ، کورنی اودسیمې ارتجاع له خوا زموږ د هیواد د ملی او ټولنیز و خــوا کــو نو تر مینځ په رابطه کی پیدا شوی ده . ددغه کار اجرا دثور انقلاب او دهغه دودی او ژورتیا داصو لو پر بنسټ ددغو ځواکونو در ښمندی یووالی دتأمین له لاری امکان مومی . موږ ددغه کار په حاصلو لو کی په یو لړ زهني او عینی عواملو تکیه لرو چی زموږ د تاریخی وظیفو له حل سره مرسته کوی .

لومړی دا چی زموږ دټولنی ټولنیز جوړښت دپانګی سا لاری داپریکی تر اغیز ولانندی لږ راغلی دی . موږ دملی اودموکراتیک انقلاب په پېر او کی دملی او هیوادپال یووالی په پیدا کو لو سره له هغو امکانا تو څخه کار اخستی دی چی له دغه حالت څخه پیدا شویدی او دصنایعو هیواد پال ځاوندان ، سوداګر ، کسبګر او همدغه شان د قبایلو مشران او رئیسان عالمان ،ملایان ، روحا نیون او ټول هغه کسان چی مینه لری او چمتو وی پدغه پټهن کار کی خپله برخه ادا کړی دسمسور او نیکه رغه افغانستان دجوړولو په خاطر دګډ کار اجرا ته رابونوو ، په واقعیت کی هم باید

ټولو برخو په ټولو ځایونو او ټولو وختونو کی د هیواد او خلکو نیکه رغه او سمسوره کوږ تو ضیح او روښانه شی .

خو زموږ په خلکو باندی دوسلی په زور دامپریالیزم او ارتجاع دارادی د عملی کولو او دافغانانو تر مینځ په خونړی جنګ او ورورور وژنی باندی دسو له ییزو او دمو کراتیک د یالوګ دبد لولو په غرض هلی ځلی دافغانو د ټولو ملی او هیواد پالو ځواکونو له غاښ ماتونکی او غوڅ ځواب سره مخامخ کیری او دغه راز هلی ځلی په پوره اوله شرمه ډکی ماتی محکومی دی .

موږ به هیڅکله هغو کسانو ته د حقایقو له څرګندولو څخه ډډه و نکړو چی دامپریالیزم او ارتجاع د ګو ډ اګیانو د غولونی زور اوظلم له مخی سمی لاری څخه بی لاری شوی دی له همدی امله هم دهغوی تر مینځ د دمو کراتیک دیالوګ لپاره دسوله ییزو او آرامه عادی شرایطو دتأمین په غرض زموږ د لږ غونی او مقدس خاوری د ټولو او سیدو نکودپوره یووالی په غرض موږ دټول هیواد دسولی پېشنهاد کوو . یوازی پدی ډول موږ کولی شو دنن او سبا مسالی دهر و گړی او ټولو په ګټه حل کړو . دا ټول دملی او هیواد پالو ځواکونو د ګډ عمل او فعالیت پر بنسټ په پراتیک کی دملی او دمو کراتیک انقلاب داساسی وظیفو دحل او اجرا معنی لری . په عین وخت کی ددغو وظیفو داجرا ټپیر ددغو ځواکونو دعمل دیووالی له پراختیا او د ټینګښت سره ملګری کیری دایوله بل سره اړیکه لری ، ځکه موږ له ژوند، منطق دانقلاب دښیرتیا اونیکمر غه او سمسور

ووايو چې ان دثور انقلاب په لومړۍ پړاو کې داستثمار گرو فيوډالانو ، ملاکانو او سترو سود خورو په اساس استثمار گره طبقه باندې وژونکي گوز ارونه وشمول. اوس موږ د انقلابيونو ضد بانې ونو او دامپرياليزم او دسيمې دارتجاع دايجنټا نو دپوره خپلو وظيفه په بر يا ليتوب سره تر سره کوو .

موږ دافغانستان دخلکودغوځ اکثريت يعنې دزيارايستونکو بزگرانوپه گټه دځمکو بدلونونو انقلابي ودې ته دوام ورکوو . دفيوډالانو . سود خورو او زمونږ په ژوند کې دفيوډالي اپيکو دبقا ياوو بيخي له منځه تلل يوازي په وخت پورې اړه لري او پدې ترڅ کې بايد ووايو چې دغه وخت به په تاريخي لحاظ لنډوی . خودملې پانکي په باره کې بايد څرگند ه کړو چې په افغا نستان کې دخپلې ودې هغې درجې ته نه رسيدلي چې انحصارات اوستري کمپرادوري او طفيلي گورنې جوړې شي او د د غـو انحصاراتو دواکمنۍ په شرايطو کې له امپريالـيسټي بين المللي انحصارا تو سره دستري ملي پانکي پيوند او ارتباط پيدا شي .

دافغا نستان ملي پانگه په عمده توگه د صنايعو په څاو ندانو ، منځنيو او کو چنيو سودا گرو پورې اړه لري چې د هيواد په ترقي دوروسته پاتې والي په لړۍ کولو اوداقتصادی ، تخنيکي او فرهنگي ودې دنماسبی سطح په ترلاسه کولو کې گټور دی . دا ټول پـدې معنی ندی چې موږ دهغو ټولنيزو تضادو نو دشته والی او سخت والی درجه چې زمونږ په ټولنه کې شته په ښه توگه او څنگه چې

ښايي نه څېړو . له هغو زيات مو ډ هيڅکله فکر نه کوو چې د ټولنی په پرمخ تللو سره دغه تضاد ونه پخپله له مينځه ځي او اواريزي . خو دا افغا نستان داوسنی ټولنی دسا ختمان خصوصيت اجازه را کوي چې دملی اودمو گراـ تيکو بدلونونو په پړاو کې ټول ملی او هيواد پال قو تونه متحد شي ، ځکه دغه بدلونونه دهغوی داساسی او اوږدی مودی له گټو سره سمون لري .

دوهم - سره لدی چې دښمنان تل دهيواد دخلکو ديپلو بيلو قشرونو ، ملی او ټولنيزو ډلو قومونو او قبایلو ترمينځ په اپيکو کې دلری والی جلا والی ، دنه همکاري اوبې باوری کرغيچن دودته لمنوهی ، خودهيواد خپلوا کې ته د دښمنانو د کوابښونو په وخت کې تل دهيواد دنيکمر غی او هغه دځلانده را تلو نکی لپاره دافغا نستان دهيواد پالو دگډې مبارزی پاک دودشته او خو ځله دغه وياړی دود بريالی شوی دی . دتاريخ حکم دی چې دغه ارزښت ناک دود نن دثور انقلاب په نوی پړاو کې په غوڅه تو گه بريالی شی .

موږ بايد دملی او هيواد پال يووالي دپيدا کولو او ټينگښت په ترڅ کې لدغه مساعد عمل او پر تمين دود څخه پوره استفاده وکړو او په هغه تکیه ولرو .

درېم - که په تيرو وختو نو کې دافغا - نستان دهيواد پالو دیو والی جريان دواکمنو ټولنو له مخالفت او سياست سره زياتـره خپله لار پرانستله او ددغو ټولنو له مخالفت سره مخامخ کيده خواوس ټول شيان په غوڅه

د اتباعو حقوقو او آزاد یو ته درناوی اوداسلام مقدس دین ته احترام د مذهبی مناسکو داجرا لپاره مو منانو ته دلازمو شرایطو د تامین په ترڅ کی خاص اهمیت لری .

دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت اساسي اصول او د انقلابي شورا قوانین او فرما نونه چی دهغو پر بنسټ تصویب شوی دی زموږ داتلو خلکو دهریجی حقوق ، پت او کرامت یی ژوندی کړی او تضمین کړی دی او د دولت او ټولنی دژوند د ټولو اړخو نو تدریجی او پرله پسې دموکراتیزه کول ، ددغو دموکراتیزه کولو تامین په عمل کی اټکل کوی . دسر ته رسیدلی کار نتیجه دگران هیواد په خاطر په گټه او پتمن فعالیت کی دافغانستان دټولو ملی او هیواد پالو ځواکونو ترمنځ ددرناوی باور او همکاري دورورولی د نویو اړیکو ټینګښت دی .

دافغانستان دهیواد پالونکی په عمل کی دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند اوانقلابی حکومت په حقانیت او دسیاست په سمواالی عقیده پیدا کړی او دغه سیاست دخپلو هیلو او آرزو گانو د حل کولو او څرگندولو دټولنیز عدالت او زموږ په لږ غونی خاوره کی دهر اړ-خیز ی پرمختیا د ټولنی دجوړیدو د رښتینایی او یوازی امکان په توگه بولی . څرگنده ده چی افغانستان دنوی اوسمسوری ټولنی دجوړولو په غرض دخلکو دپراخو پر گټواو زیار ایستو-نکو هلی ځلی باید سازمان و مومی او دیوو هدف په لور په گټه لیکه کی منظمی او تو حید شی .

او نه بد لیدونکی توگه له دغه جریان سره دمرستی لپاره بدل شوی دی . ځکه دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند او زموږ د انقلابی حکومت سیاست لازم او ضروری شرایط پیدا کوی چی دغه شان یووالی په عمل کی تر سره شی او مخ په وپړاندی زموږ د حرکت په فعالی قووت بدل شی . اجازه راکړی پدی ټکی باندی په تفصیل سره زیاتی خبری وکړم . په هغو او ولسو میاشتو کی چی دنور انقلاب دنوی پړاو څخه تیریزی دگوند او خلکو دپراخو پر گټو جوړ وونکی کار دملی او دموکراتیکو بدلونونو په مهمو اړخونو کی بیساری نیچی مینځ ته راوړی دی . دغه کار اجازه راکړه چی په هیواد کی عمومی حالات عادی او ټینګ شی او دکارگری طبقی حالت دښه والی او خوراکي موادو دسون دموادو او دلوړنی اړتیا مالونو له پلوه دخلکو د تامین دسیستم دټینګښت او پیاوړتیا په غرض محسوس لمړنی تدبیرونه ونیول شی .

انقلابی حکومت دکارگری ، بزگری طبقی ټولو زیارایستو نکو او دافغانستان دټولو هیواد پالو نکو د گټو د څرگندوی ارگان په توگه ، په اقتصادی ، ټولنیزو او فرهنگی برخو کی زموږ د هیواد دزیات مادی اومعنوی پرمختگ دتامین او دهری زیار ایستو نکی کورنی او زموږ د ټولو پتمنو خلکو دژوند او معیشت دښه والی په غرض تدبیرونو او اقداماتو دپراخ پرو گرام په تحقق باندی په پوره بیړه او مینه کار کوی .

پدی ترڅ کی دقانون نیت دفضا پیدا کول زموږ د دولت دعدالانه قوانینو درعایت پربنسټ

دادی هغه ته درسيلو يو ډير مهم شرط .
 دادی داوسنی شيبی يوه ډيره مهمه مساله .
 دافغا نستان هيواد پالونکی په اوسنی
 حال او احوال کی خپلی وظیفی په روښانه
 توگه وینی اوپه ښه ډول یی درکوی . هغوی
 په پوره يووالی دافغا نستان دخلک دمو -
 کراتیک گوند دکارگری طبقی او ټولو زیارا -
 یستو نکوزمون دټولنی اودولت درهبری کوونکی
 او لار ښوونکی ددغه پېژندل شوی مخکښ
 گوند په شاو خوايو مو ټی کیری هغوی په
 دایمی توگه دخپلی پوهی سطحه ، سازمان
 ورکول او دسپلین لوړوی ، په لږوخت کی
 دافغا نستان دصنفي اتحادیو ، کو پراتیفونو
 دځوانانو د دمو کراتیک سازمان دافغا نستان
 دښځو د دمو کراتیک سازمان دلیکوالو ژور-
 نا لستانو او هنر مندانو داتحادیو کتگری
 او کنفرانسونه جوړاو بریالی پای ته ورسیدل
 ددغو پراخو او پر کنیز و غونډو په جریان
 کی دافغا نستان له خلک دمو کراتیک گوند
 او انقلابی حکومت سره دهغوی پوره ملاتړ او
 دملی او ټولنیزی پر مختیا په لاره کی دافغا -
 نستان دهيواد پالونکو وفاداری څرگنده شوه .
 دافغانستان دقبایلو جرگی دهيواد د ملی
 او هيواد پالو ځواکونو دیوالی قانع کوونکی
 ښکار ندوی دی . دمشرانو بدغو له باور
 څخه ډکو جر گو کی دقبایلو هغه مشران او افراد
 چی دهيواد په تاریخ کی یی مهم اوله ویاې څخه
 ډک رول در لود دافغانستان دخلک دموکراتیک
 گوند او انقلابی حکومت دسیاست په نسبت
 او دهغو هلو ځلو له امله یی چی د هیواد
 دهر اپخیزی ترقی دتأمین په غرض او دبدلو -

نونو دټینگښت او پراختیا لپاره کیری خپل
 پوره تفاهم په ډاگه اوڅرگنده توگه بیان کړ .
 پدی کی شک نشته چی دافغا نستان قومونه
 او قبایل په خپل وړاوپه زړه پوری مقام
 دملی او هيواد پالو ځواکو نو په يووالی کی
 غوره کړی .
 دثور ملی او دمو کراتیک ژور انقلاب دټولنیز
 ریشتمنی عدالت د ټینگښت لپاره دافغا نستان
 دزیار ایستو نکو مسلمانو دپیاوړی ارادی
 ښکار ندوی دی ، دینی عالمان ، پمتن او هیواد-
 پال ملایان او روحانیون دافغا نستان دعالمانو
 او روحانیونو دعالی شورا له لاری دنوی او
 سمسور افغا نستان په جوړولو او دهغو
 هيواد پالو مسلمانانو دیو والی په گډ کارکی
 چی زموږ دخلکو غوڅ اکثریت جوړوی خپله
 مناسبه برخه ادا کوی . دحکومتی ارمانو نونو
 ترمینځ دهيواد دترقی په گټه گټوره ، ثمر بخښو-
 نکی اوچوپوونکی همکاری او دافغا نستان
 ددمو کراتیک جمهوریت دوزیرانو دشورا په
 چوکاټ کی دملی صنایعو دهيواد پالو ځاوندانو
 همکاری په بر یالیتوب سره وده کوی . په
 عملی توگه په هيواد کی دټولنیزه ، ملی او
 مذهبی هيواد پالو ځواکونو ترمینځ دقانونیت،
 باور او ډاډ نه ډکی همکاری پر بنسټ دټولنیز
 سیاسی ژوند اکتیف او عمومی فعال کیدل
 لیدل کیری ، همدا ځواکونه دی چی دافغا -
 نستان دخلکو غوڅ اکثریت جوړوی او په
 غوڅه تو گه په راتلو نکی لاره کی دهر اپخیزه
 ټولنیز عدالت او ترقی په لاره کی دریدلی

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت پلار وطنه ملی جبهه

دافغانستان دسولې پيوستون او دوستي سازمان.

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت اقتصادي سلاکاره شورا.

دافغانستان دعالمانو او روحانيونو شورا. دقبایلو داستازو جرگه.

اجازه راکړي دتدارك دعالي کميسيون او ستاسو محترمو استازو له خوا دپلار وطني ملي جبهې ټولو موسسو غړي وته ژوره مننه څرگنده کړم. او باور څرگند کړم چي دکنگري په چوکاټ کي به دهغوي په مستقيم عملي فعاليت کي دهغوي پتمن نوښت ښه ځلا او لازمه وده وکړي. پدي ډول دافغانستان دهيواد پالو دپراخ يووالي دپيدا کيدو وظيفه په عمل کي له ټولو ټولنيزو، سياسي او اقتصادي نويو شرايطو څخه پيدا کيږي دپلار وطني ملي جبهې دموستي کنگري د جوړيدو واقعيت يوازي دثور دملی او دموکراتیک انقلاب په نوي پړاو کي ددغه شان يووالي دتر لاسه کولو ستر او مساعد امکانات اولر ليد په ښه او روښانه توگه څرگندوي.

اوس بايد ددغو امکاناتو په تحقق لاس پوري شي، پلار وطنه ملي جبهه دهغوي دهدفونو اووظيفو دروښانه او څرگند درک پر بنسټ جوړوو.

محترمو استازو، اوس په وروستي مهاله يعني دا چي دپلار وطني ملي جبهې دجوړيدو سياسي اهميت په څه کي دي پيل کوو. که چيري هغه څه چي و مو ويل راټول کړودي نتيجه ته رسيدو چي دپلار وطني ملي جبهې جوړيدل يوازي دهغو ټولنيزو سياسي

دي دهغدي بنسټ له مخي دي چي زموږ دسترگو په وړاندي دخلکو پراخ يووالي ددغو ځواکونو ريښتيني او دکتوري همکاري يو والي پيدا کوي. پدي ترتيب سردههيواد دټولو هيواد پالو ژور او دزړه له کومي يووالي په باره کي دخلکو درښتنيو بچيانو تاريخي ارمان دعمل جامه اغوندي.

اوس ددغه سازمان د تشکيل مساله مطرح ده ځکه دهغه ټول جوړو نكي اساسي اجزا يعني پرکنيږ ټولنيز سازمانونه جوړ شويدي. اجازه راکړي ددي موضوع په ارتباط دجبهې دډله ييزو موسسو هغه فبرست چي دهغوي درهبري ارگانونو دخپلو سازمانونو دپرکنيږو غړو په نښاندگي دپلار وطني ملي جبهې د موسسي کنگري دتدارك عالي کميسيون ته په جبهه کي دغړي يوتوب دچمنوالي په باب اودهغې دهر اړخيزي همکاري دو دي او ټينگښت په غرض ليکلي غوښتنې وړاندي کړي دي اعلام کړم:

دافغانستان دخلک دموکراتیک جمهوريت دپلار وطني ملي جبهې موسسه د ليز غړي دا دي:

- دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند.
- دافغانستان دصنفي اتحادبي کوپراتيفي او دکو پراتيفو نو اتحادبي.
- دافغانستان دخوانانو دموکراتیک سازمان.
- دافغانستان دښځو دموکراتیک سازمان.
- دافغانستان دليکوالو اتحاديه.
- دافغانستان دژور ناليستا نو اتحاديه.
- دافغانستان دهنرمندانو اتحاديه.

سازمانونو په شمیر باندی چی پخوا جوړ شوی او فعال شوی یو ساده زیات والی ندی که څه هم دغه سازمان به دغو ډیر ستر سازمان دی .

دافغا نستان د دمو کراتیک جمهوریت د پلار وطنی ملی جیبی دجوړیدو اصول اهمیت ډیر ستر دی له ټولو مخکی باید وویل شی چی دغه پیښه زموږ په هیواد کی دحالاتودعمومی عادی کیږی زموږ د انقلابی دولت د ټینگښت د پراخو پرمختو او په واقعیت کی زموږ د ټولو بتمنو او خپلو اوکی خلکو د پلور او درناوی نوی او قانع کوونکی شهید دی . دوهم داچی دجیبی جوړیدل دثور انقلاب د اصولو ، دافغانستان د خلک دمو کراتیک گوند د سیاست او د نیکمرغی او سمور افغا- نستان ، دجوړیدو دلاری د هیواد پالو نکو او مبارزانو د هلو ځلو پر بنسټ دافغا نستان ملی او هیواد پالو نکو قوتونو د ټینگښت او وده کوونکی یووالی پیاوړی ځلا او څرگندوی دی .

دریم داچی دجیبی جوړیدل پر دمو کراتیکو بنسټونو او دانسان د حقوقو او ټولنیزو آزاد یوته د درناوی او ټینگښت په بنسټ دافغا نستان د ټولنیز و او ملی قوتونو دیو موټی والی او پراخی ورورولی په کارکی د ټینگښت گام معنی لری . دغه گام سره د هیواد د سمور تیا په لاره کی په زړه پوری ونډی اخستو له پاره دافغا نستان د هر هیواد پال امکانات پراختیا مومی او د پلار وطنی ملی جیبی ډیر گټیز او دمو کراتیک پراخ سازمان په چوکات کی په فعالیت سره په دغه برخه اخیستنه پراخه شی .

خلوړم داچی دجیبی جوړیدل په ډاگه او روښانه ډول ښی چی دثور ویاړلی انقلاب په دغه پړاو کی کولی شی ستری او پیچلی ټولنیز مسالی حل کړی او د ټولو ملی او هیواد پالو ځواکونو دیو والی بیخی نوی ښی جوړی کړی موږ دافغا نستان هیواد پالونکی ددغو مسالو په حل کو لو سره دخپل ستر هدف د ترلاسه کولو یعنی په افغا نستان کی د ټولنیز عدالت ، ترقی او د سمسوری ټولنی د جوړولو په ارتباط دراتلو نکو وظیفو دسر ته رسو لو لپاره خپل ځانونه چمتو کوو .

موږ په افغا نستان کی د پلار وطنی ملی جیبی په جوړولو سره د هیواد د ملی ټولنیز یو والی او یو موټی والی په لاره کی ډیر مهم گام پورته کړی دی . خودا لومړنی گام او پدی لاره کی یو ستر تاریخی پیل دی ، البته دجیبی ساز مانی تشکل او عملی جوړ- ښت ډیر مهم دی . خودهغی فعالیت دگټور - تیا تامین یعنی د هیواد د ټولنیز سیاسی سیستم

په متشکله او ضروری برخي باندی د جیبی بدلیدل هم لږ اهمیت نه لری ، جبهه باید هغه څه ته چی ضرورت لری یعنی د هیواد د نیکمرغی او پر مختگ په غرض د هیواد د وطن پالونکو په انجیزمن یووالی باندی بدله شی بدغه ترتیب موږ باید د جیبی په جوړولو دهغی دد قوتو او وظیفو په ټاکلو او دهغی په جوړ ښت کی ټول سره متوجه او سو ، چی دجیبی کار واقعی او لازمه محتوا ولری . جبهه چی دژوند دغوښتنی له مخی جوړه شوی ده باید د ښه والی او بهبود په لور ددغه ژوند

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت پلاړونه ملی جبهه

سید نسیم مبین پرست	دېداون او تحول اصولی او اغیزمنه و سیله
سعید افغانی	وی.
سیف الرحمن	ژوندی دی وی دافغانستان دملی او هیواد
شمیر اکرم کارگر	پالو قوتو نو یووالی .
شمیر عباس مسعود	ژوندی دی وی پلاړونه ملی جبهه - موږ
صالح محمد زیری	بریالی کیږو .
صالحه اعتمادی	۴- دپلاړونې ملی جبهې دملی کمیټې
عبدالحمید خلیق	داجرائیه هیات د غړیو نو مو نه دالف بابه
عبدالحمید	ترتیب .
عبدالرحیم کارگر	الف :دملی کمیټې دغړونو نومونه :
عبدالرحیم هاتف	دالف بابه ترتیب :
عبدالستار پردلی	احمد علی کارگر
عبدالسلام	احمد علی کهزاد
عبدالصمد ویسا	اسدالله حبیب
عبدانظاھر سمندگان	اناهیتا راتب زاد
عبدالغفار لکنوال	بابه قلنچ
عبدالغنی کارگر	برهان الدین غیانی
عبدالقادر آشنا	جان محمد پلار
عبدالقیوم بیسد	حاجی محمد خمکنی
عبدالکریم حقانی	خدای داد بشرمل
عبداللطیف ناظمی	خلقی بابا
عبدالله بختانی	خلیل الله کوهستانی
عبدالهادی داوی	خواجه نفیس
علی محمد زهما	رحیم الله اصولی
غلام حضرت ابراهیمی	زلیخا نورانی
استاد غوث الدین	زینب
فتح محمد فرقه مشر	سخی مر جان
خورشید	سلیمان لایق
فهمیه الله یار	سید احمد جان دهقان
فیض الله ذکی	سید اکرام پیگیر
فرید احمد مزدک	

د افغانستان کالني

مولوی محمد هاشم کامه وال	فیض الله طغیان
دهرات د گاز دگاه دمیر زوی	سمید کریم خان مومند
میر محمد افضل	گل احمد فرید
محمد یوسف	گل غنی
محمود حبیبی	کیچ کلبی
میر چند وړه	لطیفه
سمید ناصر شاه کیانی	ماهره
نجم الدین کاویانی	محبوبه هو تکی
نجیه هو تکی	محراب الدین پکتیا وال
نواز علی سرود	محرم علی
نورالله تالقانی	محمد آصف نبرد
نجم الرحمن نواز	محمد اسرائیل راسمی
نور اکبر	محمد اسلم اکرم
واصف باختري	محمد الله وطن دوست
نور محمد غمچن	محمد جمال فخری
ب: دملی کهیتی داجرائیه هیات دغړ یو	محمد حسن سپاهی
نومونه :-	محمد حسین سر آهنگ
دالف بابه ترتیب :	محمد حیدر مسعود
۱- اسمد الله حبیب دافغا نستان د دمو-	محمد دین ژواک
کراتیک جمهوریت دلیکوالو او شا عرانو د	محمد رفیق صادق
اتحادیې رئیس •	محمد زمان مومند
۲- اناهیتا راتب زاد دگوند دمر کزی کهیتی	مولوی محمد سالم علمی
دسیاسی بیرو غړی دسولی دوستی او پیوستون	محمد صدیق طرزی
دسازمان او دافغا نستان دښخو د دمو کراتیک	محمد صدیق کاوون
سمازمان رئیس •	محمد کبیر مزاری
۳- برهان الدین غیانی دگوند دمر کزی	محمد موسی آتش
کهیتی غړی دافغا نستان دخوانانو د دمو-	محمد نبی کندهاری
کراتیک سازمان دمر کزی کهیتی لو مړی	محمد نسیم جو یا
منشی •	محمد نعیم شایان
۴- سلیمان لایق دگوند دمر کزی کهیتی	محمد ولی زلمی
غړی د قومونو او دقبایلو دعالی جرگې رئیس •	محمد هاشم علم

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت پلار وطنه ملی جبهه

- ۵- سعید افغاني دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت داسلامي شتونو لوی رئیس اودافغانستان دعالمانو او روحانیونو دشورا رئیس.
- ۶- صالح محمد زبیری دافغانستان دخلک د دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی دسیاسی بیرو غړی او منشی .
- ۷- ستار پردلی دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دصنفي اتحاد یو دمرکزی شورا رئیس .
- ۸- داکتر عبدالغفار لکنوال دکرنی دکوپرا- تیفونو دمرکزی شورا رئیس .
- ۹- استاد غوث الدین دافغانستان دهنر - مندانو داتحادیې رئیس .
- ۱۰- حیدر مسعود دافغانستان دژور نالستانو داتحادیې رئیس .
- ۱۱- مولوی محمد سالم علمی دافغانستان دعالمانو او روحانیو دشورا غړی .
- ۱۲- مهرچند ورما دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دسوداگری او صنایعو داطاقونو لوی رئیس او دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت داقتصادی او مشورتی شورا غړی.
- ۱۳- نجم الدین کاویانی دمرکزی کمیټی غړی اودمرکزی کمیټی دتشکیلاتو مسوول .
- ۱۴- نورالله تالقانی دملی دفاع دو زارت د نشراتو رئیس .
- ۱۵- داکتر محمود حبیبی دکابل والی
- ۱۶- پوهاند علی محمد زهما دعلومو داکادمی غړی او دپوهنتون استاد .
- ۱۷- عبدالرحیم هاتف ټولنیز شخصیت .
- ۱۸- فرقه مشر فتح محمد ټو لنیزشخصیت
- ۱۹- سید اکرام پیگی دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی دسیاسی بیرو غړی او منشی .
- ۲۰- محراب الدین پکتیاوال دپلان جوړولو ددولتی کمیټی لومړی مرستیال .
- ۲۱- داکتر محمد موسی نورستانی .
- ۲۲- محمد نسیم جويا دسکر تر په توگه .
- ۲۳- بابه قلینج ترکمن .
- ۵- دهیواد په دننه او بهر کی هیوادوالو ته او دسیمی خلکو ته دافغانستان دپلار وطنی ملی جبهی پیغام .
- الف : هیواد والو ته په دننه او بهر کی پیغام :-
- دلوی او مهربان خدای په نامه !
- گرانو ورونو خو یندو ، دافغانستان پتمنو مسلمانانو ! زموږ دگران هیواد ټولو رښتینو هیواد پالو ! موږ دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دپلار وطنی ملی جبهی دموسی کنگری برخه وال تاسوته اعلاموو تصمیم مونږولی دی چی دغه سازمان جوړ کړو او پدی ترتیب دهیواد دهرپخیزی تر قی لپاره د ټولو هیواد پالو دکلک او رښتینی یو والی په باره کی دخپلو خلکو تاریخی هیلې تر سره کړو .
- دلته موږ پدی کنگری کی دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دټولو ملی او هیواد پالو قوتونو نمایندگی کوو اودهغوی له خوا اعلاموو چی دخپلو خلکو تیرو قهرمانیوته کلک درناوی کوو او دهغوی له مبارزو او بریالیتوبونوڅخه الهام اخلو ، دخپلو نیکونو دودونو او وړو اچونو ته در ناوی کوو .

او په واحد لیکه کی پر مخ ځو چی خپل هیواد نیکمرغه او سمسور کړو .

دنور پر تمین انقلاب په هیواد کی دترقی او ټولنیزرښتینی عدالت دپینگښت لاره پرانیستی په بری سره دانقلاب هدفو نوته رسیدل تر زیاتی اندازی پوری پدی اړه لری چی تر کومی اندازی دافغانستان دخلکو پر ګنی په پراخه او کتلوی توګه دخپلو پاکو آرمانونو دترسره کولو لپاره په فعاله مبارزه کی جلبیږی،

ټولنیز سازمانو نه چی دټولو طبقو ټولو قشرونو او دهیواد دخلکو دستر و ډ لـواو دافغانستان دټولو هیواد پالو ټولنیز و ملی او مذهبی قوتونو نما یندګی کوی دخلکو له ارادی او ګټو سره سم په پلار وطنه ملی جبهه کی شامل شویدی .

موږ ټولو هیواد پالو ته که دسازمان به ښه یاد جلا شخصیتو نو په تو ګه وی چی تراوسه پوری پلار وطنه ملی جبهه کی ندی شامل شوی او کولای شی دجبهی انفرادی غړی وی بلنه ورکوو چی په پلار وطنه ملی جبهی کی شامل شی . زموږ دهیواد دټولو هیواد پالو او دهغه دټولو دمو ګراتیکو قوتونو یووالی هغو مسئلوته ځواب ورکوی چی زموږ خلک یی دانقلاب په دمو ګراتیک ملی پړاو کی حل کوی .

دپلار وطنی ملی جبهی جوړیدل تر ټولو دمخه دنور انقلاب په بشپړ تیا کی نوی ګام دی ځکه ټول هغه کسان چی دهغه دوګر نیزو هې فونو له تر سره کولو سره مینه لری په هنی کی برخه اخلی .

ګرانو ورونو او خویندو !

دافغانستان خلک زیاته موده داشغا لګرانو امپریالیستا نو اوبی وجدانه واکمنانو له لاسه ګریدلی او خوریدلی ، هغوی هڅه کوله چی ټول خلک یو دبل څخه جلا کړی او افغانان دیوبل پر خلاف سره واچوی ، خود افغانستان خلک تل هڅه کوله په خپل یووالی سره دهغوی په وړاندی مقاومت وکړی کله چی خلک پدی لار کی بریا لی کیدل او دافغانستان دښمنان شرمیدلی .

اوس زموږ دګران هیواد دښمنان بیا زیارـ باسی چی دوسلی دقدرت له لاری دامپریالیزم او ارتجاع اراده زموږ پر خلکو تحمیل کړی، هغوی غواپی چی زموږ دګران هیواد راتلونکی دسوله ییزو او دمو ګراتیکو خبرو له لاری نه بلکه دخونړی جګړی او وروروزنی له لاری وټاکل شی هغوی غواپی یو ځل بیا هڅه وکړی چی دافغانستان خلک دهغو کسانو د لاس آله شی چی دهغوی دسر نوشت په وړاندی بی توپیره دی او دهغوی له ټولو ګړاوونواو رېږ ونو څخه په خپله شخصی ګټه استفاده وکړی یوازی دانقلابی ضد قوتونو مشرانو تل دقدرت او له امپریالستانو او بهرنی ارتجاع څخه دپیسو دتر لاسه کو لو لپاره په مجادله کی دی او زیار باسی دهغوی دارادی له مخی هره ورځ داسلام په نامه په واقعیت کی داسلام پر ضد یو لړ جنايتونه کیږی . هغوی په ټول قدرت هلی ځلی کوی چی په هیواد کی دسوله ییز ژوند خنډ شی ځکه چی سوله دهیواد دپرمختګ نیکمرغی او سمسورتیا په لور یوه لارده او هغوی یوازی دخلکو ،

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت پلار وطنه ملی جبهه

تر لاسه کړل چې دخلکو لږ غونی هیلې یعنی خپل هیواده ته خدمت سر ته ورسوی . موږ د پلار وطنی ملی جبهې په شا و خوا یو موټی کیږو چې دخلکو دخلکو داسارت گرانو او دښمنانو د بریښنو څنگ شي او دخلک مظلوم هیواد ټپونه معالجه کړو او خپل قوت او استعداد خپلې مادی او معنوی زیرمی دگران هیواد افغا نستان د تر قی لپاره تنظیم کړو .

موږ متحد شو چې زموږ د ټولنی دیلو بیلو برخو ترمینځ نښتی پای ته ورسوو هغه یی بی اتفاقی ، دښمنی او بی باوری چې دامپریالستانو دچین لویی غوښتو نکو او دسیمی دارتجاع له خوا ورته لمن وهل کیږی پای ته ورسوو

موږ یو موټی شو چې ټولی بدمرغی او ویری اچوی پای ته ورسوو چې دافغا نستان دخلکو ترمینځ بدگمانی او دښمنی له مینځه یوسو ددوستی او ورور گلوی دهمکاری فضا ټینګه کړو ، بدغه شان فضا کی کیدای شي دتقابل تقاهم ته - ورسیرو او دهیواد دپراېلمونو د دوستانه حل لپاره رښتینی لار پیدا شي ، موږ تاسی هغو افغا نانو ته چی د غو لونی له لاری دخلکو دخلکو او انقلاب پر خلاف جګړی ته گمارل شوی یاست خطاب کوو په درو غجنو او پلورل شویو مشرانو باندی چی داسلام ددین موازین ترپښو لاندی کوی باور ونه کړی ، دېر دیو گټو ته خدمت کول پای ته ورسوی . له غرونو څخه راکښته شي او هغی یوی اوسپاری په لاس کی واخلي چی ستاسو لاسونه دهغو له نشته والی څخه زړه تنگی شویدی ، ځمکه تاسوته سترګی په لاره ، کورنی تاسوته ستر-

ناپوهی او تیاری په شرایطو کی کولی شي خلك لوټ کړی هغه څه چی په امپریالستانو پورده لری هغوی ددی لپاره دانقلابو نو ضدوسله وال کړی او پیسی ورکوی چی نفواډی افغا نستان پیادوی یو موټی او سمسود ووینی هغوی غواډی زموږ هیواد دتل لپاره دبی اتفاقی په اور کی ووینی او پدی ډول کمزوری اوبی دفاع شي .

خودارتجاع پلانونه تر سره نشول موږ په ځان کی ستر قدرت احساسوو چی دافغانستان دخلکو دیکمرغو مبارزانو په واحد لیکه کی ودر یږو او دامپریالیزم او دسیمی دارتجاع دسیسی پای ته ورسوو .

افغا نستان خلك هغه وخت پر دښمنانو بریالی شول چې یوپیادوی او قوی او مستعد ځواک پیداشو چی هیواد پالان یی یو موټی کړلی اوبی کولای شول چی دستر هدف په لوری رهنمایی کړی ، موږ اوس داسی قوت لرو نن قدرت دیو و داسی گوند په لاس کی دی چی تل دټولو ملی او دډو کراتیکو قووتونو دیوالی له پاره جنگیدلی او په خپلو ټولو تاریخی سوابقو او وس سره یی دستر آرمان دتر سره کولو لپاره دافغا نستان د ټولو خلكو یو موټی کول په پر له پسې توګه ښودلی دی .

دېری وثیقه په دی کی ده چی دافغا نستان ټولو مترقی ځواکونو دافغا نستان دخلک د دمو کراتیک گوند دزیار ایستو نکو دگټو ددغه څرگندونکی او ز موږ د خلكو د دموکراتیکو غوښتنو درښتینی مدافع په شاواخوا له خپل یو موټی کیدلو وروسته په پای کی دغه امکانات

ددغه کار دسر ته رسولوله پاره هر څه لرو،
مینه وسایل داسی دولت چی دخلکو دغوښتنی
خرگندوی دی، داسی دوستان چی خپل لاسونه
بی دآزمایشت په شیبو کی زمونږ خواته اوږده
کړی دی، یوازنی شرط چی ددغو غوښتنو د
تحقق لپاره په گاردی، سوله او آرامی ده،
نو پریږدی هر څوک چی په سوله او آرامی کی
دافغانانو دژوند خنډ شی او که څه هم په
هر ډول انگازو ډکو او غولو نکو جملو سره
خپل خان پټ کړی دخلکو دښمن په توگه
به اعلام شی.

ورونو او خویندو دپلار وطنی ملی جیبی
په شاه خوا راټول شی دخپل هیواد دښمنانوته
په افغانی وپتیا سره غاښ ماتو نکي خواب
ورکړی. پر پردی چی زمونږ دگران وطن په
فضا کی سوله او آرامی ټینگه وی.

ب: دسیمی خلکو ته دپلا وطنی ملی جیبی
د موسسی کنگری پیغام :-

مونږ دافغانستان د دمو کراتیک جمهوریت
دپلار وطنی ملی جیبی د موسسی کنگری کپون
کوونکی پدی پر تمینه ورځ په نوی انقلابی
افغانستان کی دپلار وطنی ملی جیبی دجوړیدو
په مناسبت او دخپل هیواد دژوند په تاریخ
کی دی ستری پېښی لپاره ددی سیمی ټولو
ورنو او دوستو خلکو ته اوهم دا راز دهند
دسمندر دسیمی او دآسیا دلوی وچی دټولو
هیوادونو خلکو ته زیری ورکوی دپلار وطنی
ملی جیبی مینځ ته راتگ دا واقعیت بیانوی
چی زمونږ خلک دهر اپخیز پر مخنگ اودگران
وطن دآبادی او نیکمرغی لپاره دخپل وحدت

کی په لاره دی، افغانستان تاسوته سترگی
په لاره دی تاسی ددی هیواد بچیان یاست،
هغه مه ورانوی بلکه جوړ یی کړی.

مونږ تاسو هیواد والوته په خطاب کی چی
ددغی یا هغو علتونو له امله زمونږ دهیواد له پولو
څخه بهر یاست اعلاموو خپلو کورونوته راشی
چی دافغانستان دخلکو په یوه واحد کورنی
کی پخپل کار او زیار سره له نیک مرغی ډکه
راتلونکی را نژدی کړی.

زمونږ افغانستان داوبو او خاوری له نظره
بهای دی، زمونږ په غرونو کی ډیری بل یی شتمنی
پتی دی، زمونږ خلک زیارایستو نکي او کار
کوونکی دی. مونږ هر څه په اختیار کی لرو
چی کولای شو خپل هیواد په سمسور بن بدل
کړو چی هر افغان نیکمرغه او خوشحاله ژوند
وکړی دولت په غوڅه توگه د ځمکو اصلاحاتوته
دوام ورکوی او داسی کاربه وکړی چی ټول
دځمکی خاوندان شی. زمونږ انقلابی دولت
غواپی د ځمکی اصلاحات سر ته ورسوی بی
ځمکی او بز ځمکی بز گرانو په ځمکی سره
تأمین کړی. دولت غواپی چی دقرآن کریم
له موازینو سره سم دغی ځمکی پخپلو خاوندانو
پوری اړه پیدا کړی، او دافغانستان ټول
خلک دخپلی کورنی لپاره پر هغو باندی کار
وکړی.

مونږ ټولو پتمنو افغانانو ټولو هغو کسانوته
چی هیواد خپل غروته سیندونه ښونه او دښتی
په رښتینی توگه ورته گرانی دی بلنه ورکړو
راشی چی یو ځای گم کارو کړو چی پدی ډول
دخپلو خلکو پخوانی هیله تر سره کړو، بی
وزلی ناروغی لوږه او ناپوهی پای ته ورسوو.

له هغوی سره تل دگم ژوند ، ښه گاونډیتوب همکاري او متقابل احترام عنعنه لرله په سیمه کې دوام داری سولې او دحالت دعادی کولو په غرض بلنه ورکوي .

موږ دایران نجیو خلکو ته په خپل خطاب کې یو ځل بیا اعلاموو چې د ټولو مسالو یاد هغوی دیوی برخی په باره کې چې زموږ او دوی منځ ته پرتي دی دمخامخ اوبی قیدو شرطه خبرو اترو لپاره چمتو یو . موږ پخپل خطاب کې دپاکستان خلکو ته دهغو ټولو مسالو او یا دهغوی دیوی برخی په باب چې زموږ په وړاندې پرتي دی دمخامخ اوبی مخکنی قید او شرط خبرو اترو اعلام کوو .

موږ اعلاموو چې دافغانستان خلك به هیڅکله دا اختلافاتو ورور وژني او دښمنی په لاره چې دخطر ناکو اعمالو سبب گرزي گام اوچت نکړي او موږ انتظار لرو چې دپاکستان دولت او وروڼه خلك خارجی او اجنبی قوو تونوته چې داسلام دسپیڅلی دین او زموږ دهیواد ونو دخلکو گډ دښمنان دی موقع ورنه کړي چې خپله اراده تعیمیل کاندې او دتیری او په پټو سترگو دورور وژلو وسیله وگرزي .

موږ په سوله ییزه توگه یعنی دخبرو اترو له لاری دافغانستان دشاوخوا دسیاسی مسالو دحل لپاره خپل تیاری اعلاموو .

موږ همدا راز تاییدوو چې له افغانستان څخه دشوروی اتحاد د محدود و نظامی قطعاتو دوتلو مساله ددغی سیاسی حل په اړخ کې حل کیدای شي او باید حل شي . باید هیڅوک ددوه اړخیزو بی قید او شرط خبرو اترو لپاره زموږ چمتووالی زموږ دکمزو رتیا ښه

او یووالی نوی او لوړ پوړته رسیدلی دی . داپښه ثابتوی چې زموږ ملی دموکراتیک انقلاب چې دهغه دبری په نتیجه کې واقعی دموکراتیک دولت مینځ ته راغی ، دخلکو دپراخو پراگنو ملاتړ یی ترلاسه کړی دی او داپښه پردی حقیقت باندی دلالت کوي چې زموږ گران افغانستان به ژر تر ژره او په بری سره دواقعۀ عادلانه آبادی او نیکمرغی ټولنی په لوړ تکامل وکړي .

دغه پښه په ښکاره ښیي چې دټولو وطن پالو نکو د صادقانه هراړخیزی او اغیزمنی همکاري لپاره او دهیواد د نیکمرغی مستقبل په خاطر دسولې تر سیوری لاندی د ټولو افغانانو د دموکراتیکي مفا همی په منظور خورا مساعد شرایط او امکانات په افغانستان کې مینځته راغلی دی . داپښه په وضاحت سره ښیي چې دنوی افغانستان دښمنانو هر راز هلی ځلی چې وغواړي په زور او چل ول دهغه دپړ مخکښه شي له درنی او شر مونکی ماتی او ناکامی سره به مخامخ شي .

دپلار وطنی موسسی کنگری منځته راتگ پردی حقیقت باندی دلالت کوي چې په سیمه او نړی کې به دپا یښتونی سولې دتامن لپاره دبین المللی تحکیم او امنیت او دټولی سیمې او دنړی دخلکو دتر قی او ایجاد یاتو دگټو دساتلو په خاطر او ددی هدف لپاره دبین المللی مساعدو شرایطو د هستولو به منظور زموږ خلك نسبت پخوانه لازياته فعاله او جدی مبارزه پرمخ بوژی . یوازی دغو بیان شویو عادلانه هد قونو ته درسید لو لپاره موږ دخپلی سیمی خلکو ته چې زموږ خلکو

فشرده از فعالیت های جبهه ملی پدر وطن در سال ۱۳۶۰ و نگاهی به تشکیلات آن !

در مورد فعالیت های جبهه ملی پدروطن در طول سال ۱۳۶۰ یعنی در مدت زمانی یکساله که از تاسیس جبهه ملی پدروطن در کشور عزیز ما سپری میشود و در خصوص اینکه جبهه ملی پدروطن درین یکسال عمر یک از تاسیس آن میگردد به چه موفقیت های دسراسر کشورنایل گردیده ، تشکیلات و سازمان های آن به چه پیمانه ئی درین توده های ملیونی و زحمتکش کشور گسترش یافته است تو چه بینمائیم به آن گذارش اساسی که از طرف شورای مرکزی جبهه ملی پدروطن جمهوری دموکراتیک افغانستان در دو مین پلینوم شورای مرکزی جبهه ارائه گردیده است ، درین گذارش آمده است که :

«یک سال قبل از امروز حادثه بزرگی در تاریخ کشور باستانی ما به وقوع پیوست ، این حادثه بزرگ و تاریخی تدویر نخستین کنگره جبهه ملی پدروطن جمهوری دموکراتیک افغانستان بود که در نتیجه آن دروطن محبوب ما افغانستان انقلابی برای نخستین بار یک جبهه ملی و مردمی ایجاد شد .

حزب دموکراتیک خلق افغانستان در نخستین مرام خود مصوب سال ۱۳۴۴ بنابر تحلیل عمیق علمی از اوضاع اقتصادی و اجتماعی افغانستان مسئله وحدت و اتحاد نیروها را در یک جبهه واحد ملی که دارای پلاتفرم مشترک باشد تسجیل نمود و بخاطر تحقق این وحدت و اتحاد وسیعاً مبارزه کرد .

ونه بولی ، بلکه ددی په عکس دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی دپراخی پلار وطنی ملی جبهی منځته راتگ پخپله زموږ د قوتونو دپووالی او اعتماد رو ښانه ثبوت دی چی ورځ ترو رځی پر اختیار مومی .

موږ هیله لرو چی دداسی خبرواترو دملکراتو دتدارک لپاره غوښتنه په سیمه کی دشنج له کمولو او دوسله والو سیا لپوله منع کولو سره مرسته وکړی ، موږ دورور غلوی ، دوستی ، ښه گاونډی توب عالی عنعنو ته وفاداری له کبله چی ژوری اړیخی او لرغونی ریښی لری او دافغانستان دخلکو له ارادی سره سم دثور دیکمرغه انقلاب په نوی پړاو کی پیاوړتیا تکامل او تحکیم مومی ، دهند نجیو خلکونه خطاب کوو . موږ دسر بلانکا ، نیال ، یونان ښکله دیش او آسیا لویی وچی او دهند د سمندر دسیمی ټولو خلکو ته دسوله ایزو

آرمانونو . ترقی او دخلکو او گاونډیانو ترمنځ دوستی ته دوفاداری په روحیه خطاب کوو چی موږ حاضر یو ددغو عالی آرمانونو دتحقق لپاره له دوی سره همکاري او گډه مبارزه پرمخ بوزو .

پریزه ده چی سوله غوښتونکی او دهند دسمندر ژورتل ددغی سیمی دټولو خلکو په خاطر دسولی او پرمختگ هد فونوته خدمت وکړی .

پریز ده چی دامریکا دامریکالیزم او دهغه دپلو یانو تیری کوونکی سیاست له شرموونکی ماتی سره مخامخ شی .

ملی جبهه ملی پدر وطن جمهوری دموکراتیک افغانستان شعبات متعددی تشکیل و مطابق به رهنمود ها و دستور العمل های هیات اجرائیه کمیته ملی بکار آغاز نمود . هیات اجرائیه ریاست هیات اجرائیه کمیته ملی منظمه جلسه نموده ، گزارش های فعالیت های دستگاه کمیته ملی و سایر کمیته ها را ارزیابی و رهنمود های متعدد را ترتیب و به تصویب رسانیده است . همچنان طی این جلسات تصمیمات مشخص در ارتباط با رهبری و کنترول فعالیت جبهه ملی پدر وطن اتخاذ گردیده است .

خلاصه اینکه ریاست هیات اجرائیه پیوسته از جریان کار و پیکار کمیته ملی و شعبات مربوط آن اطلاع حاصل نموده و در جهت پیشبرد درست وظایف شان کمک لازم نموده است . شعبه تشکیلات مطابق رهنمود های ریاست هیات اجرائیه کمیته ملی جبهه ملی پدر وطن به اجرای وظایف عاجل خویش پرداخت .

ریاست تشکیلات طبق پلان مرتبه خویش بتاريخ هفت عقرب ۱۳۶۰ کنفرانس شهری شهر کابل جبهه ملی پدر وطن را دایر نمود که در نتیجه آن کمیته شهری کابل بمیان آمد . این کمیته بعد از تشکیل خود تاکنون به ایجاد ۷۸ کمیته محل اقامت در نواحی یازده گانه شهر کابل موفق گردیده است این کمیته ها در محلات مربوط خویش دها

۰۰۰ بعد از پیروزی انقلاب ملی و دموکراتیک ثور که قدرت سیاسی را از طبقات استثمارگر به طبقات استثمارشونده و به نمایندگی آنان به پشاهننگ سیاسی زحمتکشان یعنی حزب دموکراتیک خلق افغانستان انتقال داد ، زمینه عملی تامین وحدت واتحاد نیروهای ملی و وطن پرست کشور در یک جبهه واحد ملی مساعد گردید . ۰۰۰ به این ترتیب بتاريخ ۲۵ جوزا ۱۳۶۰ نخستین کنگره جبهه ملی پدر وطن جمهوری دموکراتیک افغانستان که در آن صد ها نفر نماینده از تمام نیرو های ملی و وطن پرست اقوام ، قبایل و ملیت های باهم برادر ، روحانیون و علما روشن فکران و زنان اشتراک داشتند در امواج تو فنده شور و هیجان شرکت کنندگان توسط رفیق ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان گشا یش یافت .»
همچنان درین گزارش به ارتباط سازمان دادن فعالیت جبهه و تشکیلات آن تذکر رفته است که:

«۰۰ کمیته ملی جبهه ملی پدر وطن جمهوری دموکراتیک افغانستان که اعضاء آن از طرف کنگره موسس به اتفاق آرا انتخاب شده بودند به فرادای تشکیل خود به کار و پیکار عظیم انقلابی پرداخت به زودی در دستگاه کمیته

میتنگ دایر نموده که در آن ده ها هزار نفر اشتراک ورزیده اند .

کمیته ولایتی ولایت کابل جبهه ملی پدروطن بتاريخ ۱۰ عقرب ۱۳۶۰ طی کنفرانس باشکوهی ایجاد گردید . این کمیته بعداز ایجاد خویش بکار ایجاد کمیته های ولسوالی و قریه پرداخت که تاکنون درسه ولسوالی در ده قریه کمیته های جبهه تشکیل یافته اند . به تعقیب تشکیل کمیته های شهری وولایتی کابل ، ریاست تشکیلات پلان تشکیل کمیته های سایرولایات را نیز طرح ودر تطبیق آن اقدام نمود که در نتیجه آن تاکنون در (۲۰) ولایت کشور کمیته های ولایتی نیرومندی تشکیل شده است ودر يك عده از ولایات کشور کار تشکیل کمیته های شهری ، لسوی ولسوالی و ولسوالی ناحیوی و محلی نیز جریان دارد . مثلا در ولایت بامیان در (۲۵) قریه کمیته های محل اقامت ایجاد گردیده و بصورت منظم کار خویش را انجام میدهند .

ریاست تشکیلات کمیته ملی جبهه ملی پدر وطن جمهوری دمو کراتیک افغا نستان توانست سره میاشت و کمیته ملی المپیک را بحیث اعضای دسته جمعی جبهه ملی پدروطن بعداز تصویب هیات اجرائیه تنظیم نماید . همچنان کار جلب و جذب اعضای منفرد و دسته جمعی جریان دارد .

مسوولین و کار مندان ریاست تشکیلات در ده ها میتنگ در شهر کابل وولایات کشور اشتراک ورزیده واهداف والای حزب ، دولت وجبهه ملی پدروطن را توضیح نموده باصدها نفر در دفتر ریاست تشکیلات ملاقات های موثری صورت گرفته است . هم اکنون درولایاتی که هنوز کمیته های جبهه ملی پدروطن ایجاد نگردیده کار تشکیل و سازمان دهی آنها جریان دارد .

بدین ترتیب باید گفت وظایفی که ازطرف کنگره موسس در برابر کمیته ملی در جهت تشکیل وفعال ساختن کمیته های ولایتی شهری لوی ولسوالی و غیره گذاشته شده بود بصورت موفقیت آمیز به انجام رسیده و دنبال میگردد .

شعبات کمیته ملی ترویج و روابط بین المللی موفقیت های بزرگی را در ساحه وظایف شان بدست آورده اند . يك هیات عالیتره جبهه ملی پدروطن بنابه دعوت رسمی و دوستانه کشور های دوست جمهوری سو سیالیستی چکوسلواکیا ، جمهوری مردم مجارستان و جمهوری مردم بلغاریه این کشور ها مسافرت نمود . طی این مسافرت ها ملاقات ها و مذاکراتی مفیدی انجام شد و کشورهای متذکره همبستگی پیکار جویانه خویش را در قبال مداخلات بی شرمانه امپریالیزم ، توسعه طلبان چین ورژیم های مرتجع منطقه با مردم ، دولت و

حزب دموکراتیک خلق افغانستان ابراز
نموده اند .

نمونه عالی چنین همبستگی در موافقت نامه
همکاری طی سالهای ۱۹۸۱ و ۱۹۸۲ میان جبهه
ملی پدروطن جمهوری دموکراتیک افغانستان
و جبهه توده یی پدروطن جمهوری مردم بلقاریا
انمکاس یافته است .

هیات دیگر کمیته ملی جبهه ملی پدروطن
کشور ما بنابه دعوت کمیته دفاع از انقلاب
کیوبا جهت اشتراک در دومین کنگره کمیته
دفاع از انقلاب کیوبا و چهارمین کنفرانس
جبهه های ملی کشور های سوسیالیستی
منعقد هاونانا به آنکشور مسافرت نمود. این
هیات نیز نتایج ارزنده ازین مسافرت بدست
آورد .

مسوولین جبهه ملی پدروطن جمهوری دمو -
کراتیک افغانستان در کار افتتاح دهمین جلسه
هیات رئیسه سازمان صلح و همبستگی خلقهای
آسیا و افریقا منعقد کابل سهم فعال گرفتند
اعضا هیات اجرائیه و کمیته ملی با نمایندگان
سازمان های صلح و همبستگی کشور های
چلی ، هنگری ، آلمان دموکراتیک ، بلغاسی
مد غاسکر ایتوپی ، بنگله دیش ، سر یلانکا،
چکوسلوواکیا ، قبرس، فلسطین وسوریه صحبت
های مفید و موثری بعمل آورد .

همچنان نماینده کمیته ملی جبهه ملی پدروطن
اخیرا به دعوت جبهه ملی آلمان دموکراتیک
مسافرت نمود که نتایج آن نیز به نفع جبهه
ما بوده و زمینه استحکام بیشتر مناسبات مارا
با جبهه ملی آلمان دموکراتیک مساعد
ساخت .

همچنان هیات های از کشور های دوست
بنابه دعوت کمیته ملی جبهه ملی پدروطن
جمهوری دموکراتیک افغانستان به کشور ما
آمدند و با مقامات مسوول جبهه کشور ما
ملاقات های مفید وارزشمندی را انجام دادند
که از آن جمله میتوان از هیات های مجارستان
و بلقاریا نام برد که در چهارمین سالگرد
انقلاب تور به دعوت جبهه ملی پدر وطن
جمهوری دموکراتیک افغانستان به کشور
ما آمدند. اخیرا هیات جبهه ملی کشور دوست
چکوسلوواکیا از کابل دیدن کرد این هیات
مقدار بیست تن مواد امدادی را به جبهه ملی
پدر وطن تحویل نمود .

موجز اینکه مناسبات دوستانه و برادرانه بین
جبهه ملی پدر وطن جمهوری دموکراتیک
افغانستان و جبهه های ملی کشور های
دوست و سازمان های مشابه در سایر کشور
ها روز بروز وسعت بیشتر می یابد .

جبهه ملی پدروطن جمهوری دموکراتیک
افغانستان در قبال مسایل مبرم و حیاتی

جهاني پيوسته با قا طعيت و صراحت موضع
گيري اصولی و انقلابی خود را ابراز نموده است
که منحيث نمونه ميتوان از اعتراضيه انقلابی
کميته ملی جبهه ملی پدروطن جمهوری دمو -
کراتيک افغا نستان در ارتباط با مداخلات
خا ثثانه سادات در امور افغا نستان و خيانت
به آزادی و استقلال خلق فلسطين اعلاميه کميته
ملی دموکروم ساختن الحاق ارتفا عات چولان
توسط صبهو نست های اسرا ئیلی و اعلام
همبستگی با خلق فلسطين .

همچنان هیات اجرائيه کميته ملی جبهه ملی پدروطن
جمهوری دمو - کراتيک افغا نستان گستاخی
ريگن رئيس جمهور امريکا را که روزی را بنام به
اصطلاح (روز همبستگی با مردم افغا نستان)
اعلام نمود به شدت نکوهش نموده و آنرا
مداخله بيبا کانه و وقیحانه ريگن در امور کشور
ما دانست و از تمام مردم ز حمتکش افغا -
نستان دعوت بعمل آورد تا طی مارش هاو
میتنگ ها این عمل ننگين امپرياليزم را تقبیح
نمایند .

از طرف دیگر بنابر دعوت هیات اجرائيه
کميته ملی جبهه ملی پدر وطن بتاریخ
۲۹ خوت ۱۳۶۰ م - مارش عظیمی
از زحمتکشان افغا نستان را که در آن اضافه تراژ
دو صد هزار نفر اشتراک ورزیده بودند براه
انداخت . شرکت کنندگان این مارش بی سابقه

نفرت و انزجار خویش را به ارتجاع منطقه
نظامی گران پاکستان و امپرياليزم جهاني و
در راس امپرياليزم امريکا به نسبت مداخله
رزيلانه آنان در امور کشور ما ابراز داشتند
همچنان به ارتباط این موضوع صد ها مارش
و میتنگ در ولايات کشور نیز به ابتکار جبهه
ملی پدروطن جمهوری دمو کراتيک افغا نستان
براه انداخته شد که هر يك پشت دشمن
را به گرز در آورد .

همچنان دفتر هیات اجرائيه ملاقات های
فراوانی با سفرای بر خی از کشور های
دوست مقیم کابل بعمل آورده که نتایج آن
قناعت بخش میباشد .

کميته ملی جبهه ملی پدر وطن جمهوری
دمو کراتيک افغا نستان بادر نظر داشت يك
سلسله محدود یت ها و کمبود امکانات کارهای
ذیل رادر ساحه ترویج به انجام رسانیده است .
شعبه ترویج با استفاده از روز نامه انيس

ارگان کميته ملی جبهه ملی پدروطن جمهوری
دمو کراتيک افغا نستان بطور متوسط در هر ماه
سه مقاله تبلیغی را به نشر رسانیده است .
آثار و کتب متعدد يکه معرف شیوه های کار
جبهه ملی کشور های دوست جمهوری سوسیال -
ليستی چکوسلواکیا بلغاریا و مجارستان است
تر جمه و غرض استفاده کار مندان جبهه و

صندوق وجهی کار های ذیل را انجام داده است : تهیه کست اشیای مورد ضرورت جبهه

ملی پدر وطن جمهوری دموکراتیک افغانستان و سپردن آن به مقامات ذیصلاح جبهه های ملی کشور های دوست چکو سلواکیا ، بلغاریا و مجارستان هنگام مسافرت به آن کشور ها .
افتتاح نمبر حساب پس انداز مفادی در دافغانستان بانک و نمایندگی های آن در کابل و ولایات تهیه و طرح سمبول جبهه ملی پدروطن جمهوری دموکراتیک افغانستان تنظیم لایحه نویم معاشات کار مندان حر فوی کمیته های شهری وولایتی ، لایحه حق العضویت های اعضای دسته جمعی و منفرد جبهه ، سپردن طرح تکت پوستی به منظور طبع و نشر به وزارت محترم مخابرات همچنان مبلغ ۳۰۲۸۷۸ افغانی اعانه از موسسات مختلف و کمیته های ولایتی جبهه جمع آوری گردیده است .

به ۱۸۷۷ نفر طی میتنگ های متعدد اموال امدادی کشور های دوست در کابل توزیع گردیده ویک مقدار دیگر اموال امدادی برای توزیع به افراد نیاز مند به ولایت ارزگان فرستاده شده است .

در شعبه خدمات اجتماعی جبهه ملی پدروطن از زمان تاسیس آن تا حال اضافه از (۴۰۶) قطعه عریضه در ارتباط به محبوسین به دفتر شعبه مواصلت نموده است ، یکتعداد از ین عرایض

دیگر علاقه مندان در روز نامه انیس نشر گردیده است .

شعبه ترویج در کار تدویر کنفرانس های شهری وولایتی کابل سهم خویش را به خوبی به انجام رسانیده است .

در حدود ده هزار جلد کتاب (جبهه ملی پدروطن جمهوری دموکراتیک افغانستان بزبان های پشتو ، دری ، انگلیسی و فرانسوی در داخل و خارج کشور توزیع گردیده .)

با سازمان های اجتماعی مناسبات همکاری بر قرار گردیده و بعضی پروگرام های مشترک از طرف اتحادیه هنر مندان و شعبه ترویج زیر دست است .

کتابخانه کمیته ملی جبهه ملی پدروطن ایجاد ویک تعداد کتاب ها از مراجع مختلف جمع آوری گردیده است . بخش جریده مصور نشریه کمیته ملی جبهه ، تهیه بوستر ، بخش وتوزیع مواد تبلیغاتی کمیته هر گزی حزب طرح شده . تنظیم مصاحبه ها در روز نامه ها و مجلات معتبر کشور منجمله حقیقت انقلاب ثور ، انیس و ژوندون و مصاحبه ها با آژانس مطبوعاتی نوو ستی اتحاد شو روی از جمله کار های است که از طرف شعبه ترویج انجام یافته است .

کمیته ملی جبهه ملی پدروطن جمهوری دموکراتیک افغانستان در عرصه فعالیت های

بعد از دریافت ، غرض کسب معلومات بیشتر
به محکمه اختصاصی انقلابی رجعت داده شده
و به تعقیب آن به ریاست هیات اجرائیه پیشنهاد
گردیده است .
شعبه خدمات اجتماعی همچنان ستون
شکایات و نیاز مندی مردم را در روزنامه
انیسی بصورت پیگیر بررسی نموده و در این زمینه
مطالبی را که تو ضیح کننده اهداف انسان
دوستانه حزب و دولت انقلابی است تهیه و
بدست نشر سپرده است .
این بود شماری از کار های بزرگی که
تحت رهنمایی های مستقیم دفتر ریاست اجرائیه
توسط شعبات دستگاه کمیته ملی جبهه ملی
پدروطن جمهوری دمو کراتیک افغانستان در
مدت زمانی کوتاهی به انجام رسیده است .

شعارهای کمیته مرکزی ح. د. خ. ا. - بنیاست سومین سالگرد انقلاب نور

بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان شعارهای ذیل را به عنوان شعارهای کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان به مناسبت سومین سالگرد انقلاب نور تصویب کرد :

۱۳۶۰۹۱

* - بیکار جوانان سر سپرده حزب پرافتخار

دموکراتیک خلق افغانستان ! در مبارزه بی

امان علیه دشمنان انقلاب و در راه شگوفانی

میران آزاده ما پیشقدم باشید .

* نیروهای ملی و وطنپرست کشور ! از

برنامه حزب دموکراتیک خلق افغانستان در

راه تاسیس جبهه ملی پدر وطن که مرکز

تجمع تمام نیروهای ملی و وطنپرست است

پشتیبانی نموده و از این طریق در راه حفظ و

تطبيق دست آورد های انقلاب مجدانه بیکار

نمایید .

* - کارگران قهرمان کشور ! در راه تحقق

آرمانهای طبقه کارگر یعنی تطبيق برنامه حزب

دموکراتیک خلق افغانستان جهت اعمار يك

جامعه پیشرفته ، مرفه ، شگوفان و فارغ

از هر نوع ستم و استثمار برزمید آبریز

سنگر های دشمنان انقلاب را در هم شکنید ، به

صفوف حزب دموکراتیک خلق افغانستان

پیوندید .

* - فرخنده باد سومین سالگرد پرافتخار

انقلاب نور .

* - افتخار به انقلاب نور و مرحله نوین آن

که راه درخشان ساختمان جامعه نوین و

عادلانه را در افغانستان گشوده است .

* - افتخار به مردم آزاده و قهرمان افغان

نستان که در فاش مبارزه را بغاطر شگوفانی

میران محبوب ما برا فرشته اند .

* - زنده با د حزب دموکراتیک خلق

افغانستان ، حزب طبقه کارگر و تمام زحمتکشان

کشور این سازمانده انقلاب نور و نیروی

رهبری کننده جامعه ما .

بگذار وحدت و یکپارچگی حزب و مردم

تعمیم یابد .

* - سازمانده دلباز حزب قهرمان دموکراتیک

خلق افغانستان ! صفوف خویش را به طور کمیته

مرکزی ح. د. خ. ا. و بیروی سیاسی آن هر چه

فشرده تر متحد سازید نیروی شکست ناپذیر

مادر وحدت پولادین ماست .

* - نیرو های وطنپرست و مترقی افغا -
نستان ! صفوف خویشرا بدور حزب دمو -
کراتیک خلق افغانستان و دولت جمهوری
دمو کراتیک افغا نستان بخاطر محو کلی باند
های ضدانقلاب این اجیران فروخته شده به
امپریالیزم بین المللی در راس امپریالیزم
امریکا ، چین عظمت طلب و ارتجاع منطقه هرچه
فشرده تر متحد سازید .

تمام نیرو ها ! درامر نابودی دشمنان
انقلاب و مردم به پیش .

* - سربازان دلیر اردوی انقلابی و خاندنوی!
مهارت رزمی خویشرا تکمیل و پیوند های
تانرا با مردم نیرو مند تر سازید . تاسرزمین
مقدس ما از وجود بقایای باند های ضد
انقلاب پاک گردد .

زنده باد قوای مسلح جمهوری دمو کراتیک
افغا نستان .

* - افتخار جاوید به شهیدای قهرمان وطن
که در مبارزه علیه دشمنان انقلاب ثور و مردم
افغا نستان جان های خود را فدا کرده اند .

* - جوانان وطنپرست و دلیر وطن ! به
صفوف رزمنده اردوی انقلابی و خاندنوی بیدار
پیوند ید و در ردیف مدافعین انقلاب دلاورانه
قرار گیرید ، دفاع از پدر وطن و وظیفه مقدس
هر باشنده سر زمین ماست .

* جوانان بیدار وطن ! در امر فرا گیری
دانش و فرهنگ و کسب مهارت مسلکی تان
بکوشید ، تمام نیروی سازنده تانرا در خدمت
اعمار جامعه نوین مترقی و شگوفان در کشور
محبوب ما بکار بگمار ید . زنده باد سازمان
دمو کراتیک جوانان افغا نستان .

* - کارگران ، دهقانان ، پیشه وران و
تاجران ! در تحت رهبری ح . د . خ . افغا -
نستان و دولت ج . د . افغا نستان جهت محو
هر چه زود تر باند های ضد انقلاب ، انکشاف
اقتصاد ملی ، ارتقای سطح زندگی مردم افغا -
نستان بکار و بیکار دلیرانه ادامه دهید .

* - رزمندگان اتحادیه های صنفی جمهوری
دمو کراتیک افغا نستان ! در راه تطبیق
تصامیم اولین کنگره خویش مجدانه بیکار
نمایید . ابزار تولید را بصورت شا بسته
وموثر بکار برید ، باکار پیگیر و سازنده
سطح تولید را افزایش بخشید . در راه بهبود
شرایط کار مساعی بخرج دهید . زنده باد
اتحادیه های صنفی جمهوری دمو کراتیک
افغا نستان .

* - علما و روحانیون وطن پرست جمهوری
دمو کراتیک افغا نستان ! حزب دموکراتیک
خلق افغا نستان و دولت جمهوری دمو کراتیک
افغانستان به دین پاک اسلام و معتقدات مذهبی
مردم افغا نستان حرمت و احترام می گذارد .

بیرو کراسی و کار شکنی صادقانه تلاش
ورزید به خواست های زحمتکشان برخورد
دقیق و مسئولانه نهانید .

* کار مندان ادارات آموزشی ! شیوه ها و
برنامه های آموزشی را بهتر سازید،
نسل جوان را با روحیه ارمانهای والای انقلاب
نور ، عشق به میهن محبوبان و آشتی ناپذیری
در مبارزه با دشمنان انقلاب آماجی و دفاع
مسلحانه از دست آوردهای انقلاب نور پرورش
دهید .

* کار مندان موسسات تعلیمات عالی و
علمی ! برای پیشبرد امور اقتصادی ملی متخصصین
ورزیده و کدرهای وفادار به منافع مردم و انقلاب
تربیه کنید .

* کار مندان امور صحت عامه !
سیستم بیداری را همه جانبه رشد و
تکامل دهید، امور حفظ الصحه را بهبود
بخشید بخاطر صحت و سلامت انسانها بزمید.
* زحمتکشان افغانستان انقلابی ! وحدت
خویش را با خلقهای جهان بخاطر آزادی ،
استقلال ملی و ترقی اجتماعی و مبارزه علیه
امپریالیزم شوو نیزم استعمار و تبعیض نژادی
نیرو مند تر سازید .

* خلقهای افغانستان به خاطر صلح ،
همکاری و مناسبات دوستانه با همه همسا-
یگان خود تلاش خستگی ناپذیر میکنند .

پاتبلیغ وطن پرستانه خویش دولت رادر
مبارزه علیه دشمنان خارجی و داخلی انقلاب
و اجرای تحولات اقتصادی ، اجتماعی به نفع
مردم ما کمک نهانید .

* زنان رزمنده وطن ! در زندگی اجتماعی،
سیاسی و اقتصادی کشور فعالانه سهم
دستاوردهای انقلاب نور را تحکیم بخشید.
افتخار بیکزان به مادران قهرمان و زنان زحمتکش
کشور .

* دهقانان زحمتکش افغانستان ! در
اصلاحات دموکراتیک ارضی فعالانه سهم
گیرید . در کوپراتیفاها هم متحد شوید
سطح تولیدات زراعتی را ارتقا بخشید زنده باد
دهقانان زحمتکش و وطنپرست افغانستان .
* روشنفکران وطن ! همه نیروی خویش را
در جهت تحکیم و گسترش دست آورد های انقلاب
نور بکار اندازید دسایس و توطئه های دشمنان
وطن و انقلاب را بشجاعانه افشاء سازید .

* روشنفکران آگاه و وطنپرست ! دانش
و ابتکار خویش رادر جهت اعمار افغانستان
نوین، شکوفان و آزاد بکار برید نقش اتحادیه
های روشنفکران رادر زندگی معنوی جامعه
ارتقا بخشید .

* کار مند ان موسسات دولتی ! شیوه
های سالم رهبری دولت را تکامل بخشید . در
جهت بهبود سازما ندهی امور انجام بموقع
و دقیق تصامیم حزب و دولت و محو همه مظاهر

- * - خلقهای افغا نستان از مبارزه خلقهای جهان در امر تبدیل بحر هندو منطقه خلیج فارس به منطقه صلح پشتیبانی قاطعانه —————
مینمایند .
- * - هموطنان نجیب ! دوستی برادرانه ، هم- بستگی انقلابی و همکاری همه جانبه را با خلق اتحاد شوروی تحکیم و تکامل بخشید . خلقهای افغا نستان هیچگاه کمک برادرانه اتحاد شوروی را به افغا نستان انقلابی فراموش نخواهند کرد .
- * - زنده باد دوستی و یک پار چگی همه خلقها و اقوام ساکن در سر زمین واحد مان افغا نستان انقلابی .
- دوستی واتحاد خلل ناپذیر مردمان واقوام کشور ما ضامن حفظ تمامیت ارضی ، شرف و آزادی میهن محبوب ماست .
- * - زنده بادوطن محبوب ما جمهوری دمو- کراتیک افغا نستان که راه ترقی اجتماعی اقتصادی و فرهنگی را در پیش گرفته است .

تجلیس از سوین سالگرد انتداب ظفر نمون تور

بیرک کارمل بنمایندگی از کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان، شورای انقلابی و حکومت جمهوری دمو کراتیک افغانستان از طرف خود صمیمانه ترین شاد باشها و تبریکات شانرا به مناسبت سوین سالگرد انقلاب تور به پیشگاه مردم شرافتمند و زحمتکش افغانستان انقلابی ابراز کردند.

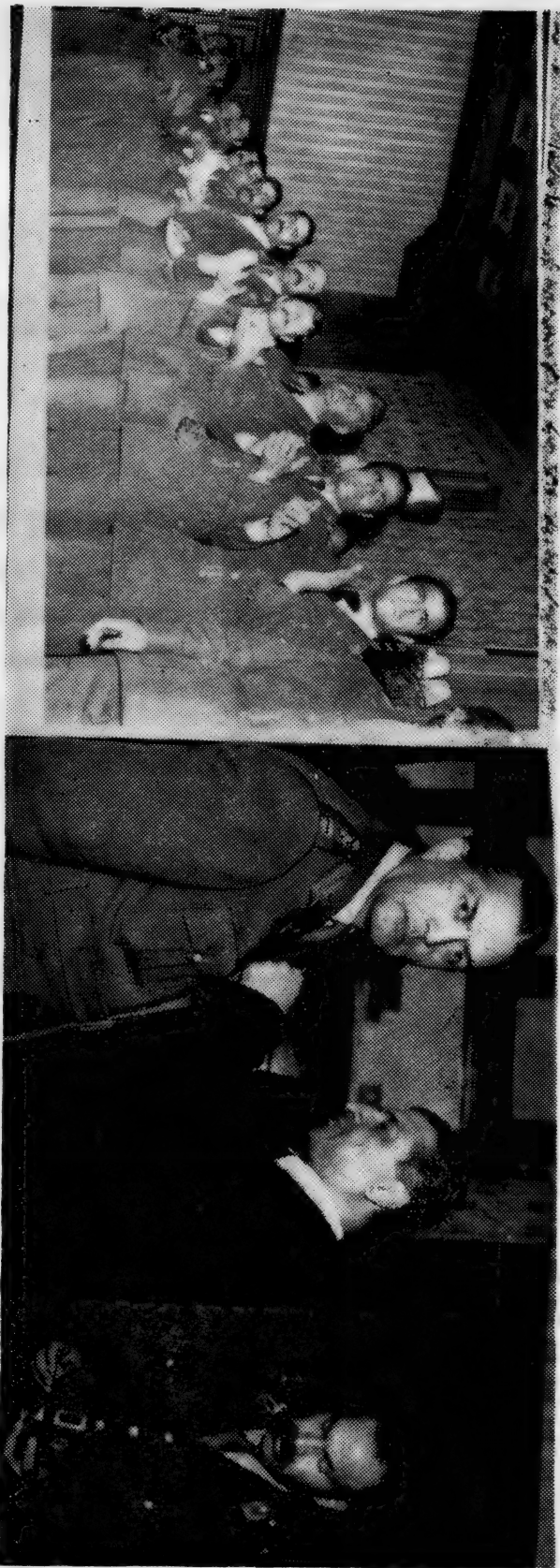
بیرک کارمل درباره اقدامات نهایت مهم و ارزمند دولت جمهوری دمو کراتیک افغانستان طی یک سال گذشته گزارش مفصلی ارائه نموده گفتند:

هه وطنان شرافتمند، زحمتکش و مسلمان افغانستان، رفقا و دوستان!

بنمایندگی از کمیته مرکزی، حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان، شورای انقلابی و حکومت جمهوری دمو کراتیک افغانستان واز جانب خود صمیمانه ترین شاد باشها و تبریکات را به مناسبت سوین سالگرد انقلاب شکوهمند تور به پیشگاه مردم زحمتکش و شرافتمند افغانستان انقلابی و قهرمان تقدیم میدارم.

بیش از یکصد هزار نفر اعم از اعضای حزب قوای مسلح سازدا نهی اجتماعی و سایر زحمتکشان کابل در مارش عظیم، پرسوز و دشمن سوز بغاطر تجلیل از سوین سالگرد انقلاب تور این جشن آزادی و نقطه چرخش در تاریخ میهن ما اشتراک کردند و با فریادی زنده باد انقلاب و مرحله نوین تکاملی از مرگ برامبر بالیزم و ارتجاع یکبار دیگر پیمای خود را در پاسداری از میهن و انقلاب تجدید کردند و خنجر آهنین اراده تو لزل ناپذیر خود را در جانبازی در راه میهن و پشتیبانی و پاسداری از انقلاب بر گشت ناپذیر تور تپاز دادند.

ههچنان بدین مناسبت جلسه فوق العاده شورای انقلابی تحت ریاست بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دمو کراتیک افغانستان بعد از ظهر شمس تور ۱۳۶ در قصر گلخانه مقر شورای انقلابی دایر گردید.

بیرک کار منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان مو قعیکه مدارکای ستاره درجه سه را به سینه افسران و سر بازاران قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان تسلیم می دارند.

سه سال از سرگونی قدرت فعال ما یشایی
استثمار گران ، از پیروزی انقلاب ملی ،
دمو کراتیک ثور ، از ایجاد قدرت حاکمه
انقلابی متعلق به توده های مردم در افغا -
نستان میگذرد . پیروزی انقلاب ثور بمثابة
نقطه عطف عظیم در تاریخ کهن سر زمین ما
جامعه ما را در مسیر دگرگونی های عمیق انقلابی
قرار داد . راه نجات از عقب ماندگی را به
ایجاد جامعه مبتنی بر عدالت واقعی اجتماعی
رادر کشور ما هموار نمود .

تجربه انقلاب ثور و به خصوص مرحله
نوین تکاملی آن نشان داد که ما با گام های
بلند بسوی هدف عالی ساختمان جامعه نوین
نزدیکتر میشویم و به پیروزی های عظیم دست
میاییم .

نویسد انقلاب بخصوص بعد از
پیروزی مرحله نجات انقلاب ، مردم
و وطن که به همه اشتباهات و خیانت های
گذشته ناشی از انحراف انقلاب از مسیر اصلی
آن در اثر نفوذ عمال و جواسیس دشمن در
وجود امین وامینیه در درون حزب داغ باطله
زده شد ما توانستیم انقلاب را با وجود
دشواری ها و نا همواری ها با وجود جنگ
اعلام ناشده تجاوز کارانه امپریالیستی علیه
افغانستان انقلابی در تمام جهات به پیش
بریم و به آن وسعت و عمق بیشتری ببخشیم .
سیر تحولات انقلابی کشور ما نشان دهنده
این واقعیت سر سخت است که انقلاب افغا -
نستان شکست ناپذیر است .

انقلاب ملی و دمو کراتیک ثور و به
خصوص مرحله نوین و تکاملی آن تأثیرات

عمیق خود را در همه عرصه های زندگی
اجتماعی در کشور ما وارد نموده است . احیای
اعتماد توده های مردم به حزب و انقلاب ،
سهمگیری روز افزون نیرو های ملی و ترقی
خواه در دفاع از انقلاب ثور و دست آوردهای
آن استحکام وسیعتر پایه های اجتماعی حزب
و دولت انقلابی ما روی آوری گنله های وسیع
خلق بسوی انقلاب ، تثبیت نقش رهبری
کننده و سازنده حزب دمو کراتیک خلق
افغانستان در پروسه تحولات انقلابی و در
کلیه عرصه های زندگی جامعه اعتدلی روبه
تزايد پر ستیز بین المللی جمهوری دمو -
کراتیک افغانستان همه و همه عناصری اند
که قویاً نمودار تحکیم پایه های اجتماعی
انقلاب ما میباشد این پدیده های جدید در
پروسه انقلاب ما از اهمیت بزرگی برخوردار
اند .

این پیروزی ها هنوز پیروزی نهایی نیست .
هنوز بسیاری مسائل حل نشده در برابر ما -
ست که با اطمینان انقلابی از عهده حل آنها طوری
که زمان و تجربه نشان میدهد بغوی بیرون
خواهد شد .

امر رشد و تکامل انقلاب ما و تحقق وظایف
عظیم تاریخی آن با شرایط مساعد بین المللی
رشد عمومی و چگونگی اوضاع در منطقه و
جهان ارتباط نا گسستنی دارد . بدین جهت
ما توجه جدی به مسائل سیاست خارجی و
انقلابی خود می دانیم .

سیاست خارجی اصولی حزب دمو کراتیک
خلق افغانستان و دولت جمهوری دمو کراتیک

گذشته در مناسبات با کشور های همسایه با اقدامات و ابتکارات مهمی متوسل گردیدیم. در ۲۴ ثور ۱۳۵۹ (مطابق ۱۴ می ۱۹۸۰) حکومت جمهوري دمو کراتیک افغا نستان پروگرام مشخص را جهت عادی ساختن اوضاع در منطقه مطرح ساخت ما به ادامه ایــــــن ابتکارات پیشنهادات سازنده و تکمیل کننده دیگر را چه در مطبوعات و نشرات و چه در پیامهای رسمی به کنفرانس کشور های اسلامی منعقد در طایف و کنفرانس وزرای خارجه کشور های غیر متعهد منعقد دردهلی نیز مطرح نمودیم . ما آمادگی کامل خود را برای حل اختلافات از طریق مذاکره و آغاز گفتگو های دو جانبه بیان نمودیم میتوان گفت که حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان باتمام امکانات تلاشهای گسترده یی را به خاطر عادی شدن اوضاع در منطقه به خرج داده است . تلاشهای که مبین روش سیاست صلحجویانه خار جی ما ست ما گامهای لازم را برداشته ایم اما اکنون به زما مداران کشور های همسایه ، پاکستان و ایران مربوط است که تا چه حدی به مسوولیت خود در قبال عادی شدن اوضاع در منطقه می اندیشند و چگونگی اوضاع رادرك مینمایند و به پیشنهادات سازنده ما چه پاسخ عملی ارایه مینمایند .

دوستی برادری مردم افغا نستان با خلقهای زحمتکش عالم اسلام همیشه ادامه دارد . بسط و توسعه میباید توده های عظیم مسلمانان

افغا نستان بر اساس اصول صلح و دوستی همزیستی مسالمت آمیز میان خلقها و بنای همکاری و حسن تفاهم با کشور های منطقه و جهان متکی بر تساوی حقوق احترام متقابله میان کشورها ، احترام بحق حاکمیت و استقلال ملی و تمامیت ارضی عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر ، احترام به حقوق ملل در امر تعیین سر نوشت خویش عدم انسلاک رعایت منشور ملل متحد و پشتیبانی بیدریغ از جنبشهای انقلابی ضد امپریالیستی در سراسر جهان استوار است .

مادر اوضاع واحوال کنونی جهان که درائر تعمیل سیاست های ما جراجو یانه ارتجاع و امپریالیزم ابرهای تیره تشنج مسابقات تسلیحاتی و خطر جنگ افاق مناسبات بین المللی را به تیره گی می کشاند مبارزه در راه صلح تشنج زدایی ، خلع سلاح و تحدید مسابقات تسلیحاتی را بعنوان وظیفه عمده همه بشریت تلقی مینماییم .

ما معتقدیم که در اوضاع بغرنج کنونی جهان، مبارزه در راه پیروزی پروگرام صلح در دهه جاری که در گزارش لونیید بریژنف به بیست و ششمین کنگره حزب کمو نست اتحاد شوروی ارائه گردید میتواند اقدام کلیدی در مبارزه بغاطر صلح عمومی در سال های هشتاد باشد ما از ین پرو گرام حمایت مینماییم و در راه تحقق آن همراه با همه نیرو های صلح طلب جهان به نبرد خود ادامه خواهیم داد.

همو طنان گرامی ، دوستان ! باتکای سیاست خارجی اصولی و صلحجو یانه جمهوری دمو کراتیک افغا نستان ما طی یکسال

جهان از انقلاب افغا نستان قاطعانه دفاع و پشتیبانی می کنند . فقط حلقه های مزدور ارتجاع و امپریالیزم اند که مذبو حانه و بیشرمانه علیه مردم زحمتکش افغا نستان توطئه مینمایند .

ما استوار و بلا انحراف مشی اصولی سیاست خارجی خود را در منطقه و جهان تعقیب خواهیم کرد و همچنین بکسی اجازه نخواهیم داد تا در مورد مقدرات جامعه ماودر مورد راهی که مردم انتخاب نموده اند مداخله نماید .

ما یکبار دیگر تلاشهای امپریالیزم در راس امپریالیزم جنایت کار امریکارا در جهت تشدید تشنج و مسابقات تسلیحاتی ، ایجاد و توسعه پایگاه های نظامی ، گسیل نیرو های جدید نظامی علیه جنبش آزادی بخش ملی و در مجموعه اقدامات ترور یستی بین المللی که بوسیله نیرو های امپریا لیستی علیه خلقهای جهان سازمان داده میشود و لیه تیز آن متوجه نیرو های انقلابی است بشدت محکوم مینماییم .

صلح و امنیت در منطقه حکم میکند ، خلقهای جهان با صدای پر توان قاطعانه اعلام میدارند که امپریا لیزم بین المللی و جنگ طلب در راس امپریا لیزم امریکا از شرق میانه ، از خلیج فارس از بحر هند خارج شوید . ارسال اسلحه به پاکستان را قطع کنید . به صدور مزدوران آدمکش و ضد انقلاب برای تجاوز به افغا نستان خاتمه دهید . حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان به روابط

با همه کشور هاییکه از انقلاب نجات بخش مردم ما پشتیبانی مینمایند بخصوص با - کشور های سوسیالیستی در رأس اتحاد - شوروی صلح دوست ارج فراوان قایل است مادر آینده نیز این مناسبات را که عامل مهمی در راه طرد و دفع تجاوز خارجی و حفظ آزادی استقلال و ترقی اجتماعی در کشور ماست بسط و گسترش خواهیم داد .

هموطنان عزیز! در برابر نسل باوجدان و رسالت مند کنونی ، وظایف انقلابی عظیمی قرار دارد . مضمون عمده این وظایف را ایجاد تحولات عمومی دمو کراتیک و تصفیه مناسبات اقتصادی و اجتماعی از آثار قرون وسطایی فیودالی و ماقبل فیودالی به منظور ایجاد پایه های جامعه نوین در کشور بهبود سطح رفاه مردم ، تحکیم پایه های اقتصادمستقل ملی ، از بین بردن گرسنگی ، جهالت ، بیسوادی و مرض از طریق عملی ساختن تحولات اجتماعی ، اقتصادی و تامین دمو کراسی در همه سطوح جامعه مابا رعایت سنن و عنعنات ملی ، فرهنگی و مذهبی ملیتها ، اقوام ، قبایل و گروه های ملی ساکن کشور ما تشکیل می دهد .

کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا- نستان بطور اعم در عرصه وظایف داخلی در ساحه اقتصادی ، اجتماعی ، و سیاسی امر دفاع از دست آورد های انقلاب ثور و حاکمیت دولتی زحمتکشان و استقلال وطن محبوب ، ان افغا نستان تحکیم دوستی میان اقوام قبایل و ملیتهای افغا نستان تقویت هر چه بیشتر قوای مسلح پرافتخار افغا نستان بمشابه

پاسداران وطن و انقلاب دمو کراسی کردن
حیات اقتصادی و اجتماعی تعمیل قانونیت
دمو کراتیک و مبارزه باخود سری هاو بی
قانونی ها ارتقاء سطح رفاه کارگران، دهقانان
وسایر زحمتکشان کشور و بهبود شرایط کار
آنان تامین کار برای بیکاران تکمیل و تحکیم
ارگانهای امنیت دولتی و ارگانهای نظم اجتماعی
تحکیم وحدت صفوف حزب دمو کراتیک خلق
افغانستان و جلب توده های وسیع زحمتکشان
از طریق سازمانهای اجتماعی آنان درچار چوب
جبهه ملی پدر وطن ، با لایردن سطح آموزش
فرهنگ و تربیت فنی و حرفوی مردم و حفظ
ورشده گنجینه های فرهنگی خلقهای وطن محبوب
مان افغانستان را بمثابة خطوط اصلی وظایف
خود مد نظر دارد .

مطابق باصول اساسی جمهوری دمو کراتیک
افغانستان باید صدراعظم بحیث رئیس شورای
وزیران تعیین گردد و باید کمیسیونیی در
دستگاه حکومت واداره بمثابة خدمتکار واقعی
مردم زحمتکش افغانستان تشکیل گردد. حزب
وشورای انقلابی در زمینه تصمیم اتخاذ خواهد
کرد .

هموطنان گرامی ! مادر شرایط دشواری
قرار داریم . میراثهای سنگینی از گذشته بجا
مانده است . از جانب دیگر دشمنان انقلاب
افغانستان اعم از ضد انقلاب داخلی ارتجاع
منطقه، امپریالیزم ودر راس امپریالیزم امریکا
در تبابی باهژمونیست های مر تد پیکن هنوز
به سنگ اندازی در راه انقلاب ما ادامه میدهند.
این ها عواملی اند که بر دشواری های مای-

افزاید . با آنها پیروزی های که مادر جریان
پیکار انقلابی بدست آورده ایم مثبت و عظیم
است .

جریان مبارزه با ضد انقلاب گواه بر -
پیشروی نیرو های انقلابی و موفقیتهای
چشمگیر ماست . ضد انقلاب دشمنان مردم
افغانستان مغلوب گردیده ، ما آنچه نباید پنهان
اینست که هنوز به هیچ وجه نابود نگردیده
است .

هنوز مبارزه ما برای پاک کردن دامن مقدس
وطن از وجود ناپاک باند های جنایت کار ضد
انقلابی ، دزدان وغارتگران ادامه دارد .

طی يك سال گذشته ما با اقدامات جدی
توفیق یافتیم ما توا نستیم ستونهای موزون
انقلاب را در کشور علیه نیرو های ضد انقلابی
بسیج سازیم درین نبرد عظیم کلیه نیرو های
ملی و مترقی کشورو پیش از همه و مقدم بر همه
اعضای حزب ما به شیوه رزمی گمر بستندودر
راه دفاع از انقلاب بسوی جهات نبرد جهت
نابودی کامل دشمنان انقلاب شتا فتند . این
امر تجربه با اهمیتی برای حزب ودر مجموع
برای جنبش انقلابی کشوراست .

طی یکسال گذشته قوای مسلح قهرمان
افغانستان و خاندنوی و قوای امنیتی انقلابی
توانست به خوبی مهارت کافی و لیاقت
انقلابی را در مبارزه با نیروی های ضد انقلابی
نشان دهد .

نیرو های وطن پرست قوای مسلح که
نقش برجسته یی را در پیروزی انقلاب نور
وسرنگونی رژیم ضد مردمی ایفاء نمود در
مرحله کنونی آمادگی کامل خودرا برای دفاع

مرحله کنونی آمادگی کامل خود را برای دفاع مطمئن وقاطع از انقلاب و حفظ استقلال ملی و حاکمیت ملی افغانستان در برابر توطنه های خارجی به اثبات رسانیده است .

هزاران هموطن زحمتکش ما همین اکنون در گروه های مدافعین انقلاب بخاطر تائید امنیت ساحات و مناطق شان به خاطر مبارزه با اشغالگر متشکل گردیده اند و قهرمانانه در دفاع از دست آورد های انقلابی دوشا دوش قوای مسلح قهرمان ما ، خاوندی ، اعضای حزب دموکراتیک خلق افغانستان و سازمانهای اجتماعی می رزمند . ما گسترش صفوف نیرو های مدافع انقلاب را که نمایشگر سهیم گیری فعال مردم در پیرویه دفاع از انقلاب است بسیار عالی و مثبت ارزیابی مینماییم .

طی يك سال گذشته وحدت صفوف حزب دموکراتیک خلق افغانستان تعمیق بیشتر یافت . نقش رهبری کننده حزب تقویت گردید .

بایگاه اجتماعی حزب استحکام و گسترش بیشتر کسب نمود در ترکیب اجتماعی حزب تغییرات قابل ملاحظه بوجود پیوست که در مجموع ۲۵ تا سی فیصد اعضای جدید حزب را کارگران ، دهقانان ، سر بازان و دیگر زحمتکشان تشکیل میدهند . حزب از لحاظ کمی کتله های وسیع زحمتکشان را در صفوف خود تنظیم نمود . اتوریته سازمانهای حزبی فزونی گرفت و در مجموع میتوان طی یکسال گذشته از تکامل هر چه بیشتر حزب از روند

تحکیم آن به مثابه مساله مرکزی کار و پیکار انقلابی یاد آوری نمود .

طی یکسال گذشته زمینه های بهم پیوستگی واتحاد وسیع نیرو های ملی و دموکراتیک تحت درفش جبهه وسیع ملی پدر وطن مساعد گردید .

زحمتکشان کشور ما برای بهم پیوستگی بیشتر در صفوف سازمان های صنفی واجتماعی گرد می آیند و بدینگونه تعهد خود را در برابر انقلاب و مردم ادا مینمایند .

ما طی یکسال گذشته توانستیم در جهت تحکیم اقتصاد ملی کشور گامهای استوار برداریم . علی الرغم دشواریها و فعالیتهای خرابکارانه نیرو های ضدانقلابی در سال ۱۳۵۹ حاصلات زراعتی ما مطلوب بود و حجم تولیدات عده ای از موسسات دولتی و مختلط به مقیاس سال ۱۳۵۸ افزایش یافت و بعضی از این موسسات صنعتی توانستند بیشتر از پلان پیشبینی شده کار خود را انجام دهند .

برای نخستین بار بودجه سال ۱۳۵۹ بدون کسر تحقق یافت و استفاده حداکثر از منابع مالی کشور صورت گرفت رونق تجارت وبازار داخلی الرغم دشواریها میتوان بسیار خوب ارزیابی کرد .

در سال ۱۳۵۹ زمینه های رشد سر یعتر اقتصاد ملی ، کلتور ، معارف و صحت شرایط بهتر برای رشد همه جانبه کشور مساعد گردید . بر پایه همین امکانات و باتکیه بر کمک های بیغرضانه و بی شایبه کشور دوست ما اتحاد شوروی توانستیم طرح پلان رشد اقتصادی ، اجتماعی سال ۱۳۶۰ را تنظیم

نماییم ه با تطبیق آن دگر گونی های با اهمیتي در زندگی اجتماعی اقتصادی مردم و در سیمای جامعه ما وارد خواهد گردید . بر پایه همین امکانات توانستیم از آغاز سال جاری دستمزد کارگران و مستخدمان را بالا ببریم .

باید باطلاع تان برسانیم که همین امروز هیات رئیسه شورای انقلابی تصمیم مهمی اتخاذ نمود بمقتصد کمک بیشتر به زار عان کشور و جرایم مالیة اراضی سالهای ۵۷-۵۸ و ۱۳۵۹ ذمت آنان که بالغ بر هفتصد و بیست دو ملیون افغانی میشود مورد عفو قرار گرفت ازین کمک دولت ۸۶۰ هزار خانواده دهقان که دجهو عا ۳۴ ملیون نفر را احتوا میکند مستفید خواهند گردید .

همچنان هیات رئیسه شورای انقلابی ۷۰۶ تن زندانی های سیاسی را مورد عفو قرار داد و بار دیگر اعلام مینماید که آغوش مادر وطن پرافتخار برای فرزندان واقعی کشور باز است . کمیکه سلاح را بزمین بگذارد صلح و امنیت کشور را برهم نزنند مطابق بعدالت با آنان بر خورد صورت خواهد گرفت .

ههوطنان عزیز ما با جرئت اذعان میکنیم که مسایل حل ناشده فراوان در برابر ما قرار دارد ولی انقلاب توانایی آنرا دارد که در جریان عمل مسایل حل ناشده را حل نماید .

ما به نبرد صادقانه و اصولی خود در راه عملی نمودن اهداف انقلاب و تامین دگر گونی عمیق اجتماعی ، اقتصادی و فرهنگی ادامه میدهم ولی مقدم بر همه باید به وظیفه بلاواسطه طرد و دفع تجاوز خارجی که مانع عمده تکامل سریع

انقلاب ماست پرداخت ، حل بسیاری از مسایل انقلاب با تامین امنیت عام و تام در کشور و جلوگیری از تجاوز جنایتکارانسه امپریالیستی ارتباط دارد ما نبرد باضدانقلاب را تا سر حد نابودی کامل آن ادامه خواهیم داد . ما با اطمینان کامل میتوانیم بگوئیم که پیروزی در مبارزه از آن ماست ، از آن مردم افغانستان است .

نیرو های ضد انقلابی باید بدانند که شرایط کنونی با دوران نهضت امانی که با توطئه های نیرو های ارتجاعی داخلی و خارجی سر کوب گردید تفاوت عمیق دارد . اگر دیروز نیرو های ضد انقلابی در زیر چتر حمایت استعمار و امپریالیزم توانستند نهضت امانی را سرکوب نمایند امروز نمیتوانند تجارب دهها سال پیش را در شکل دیگر آن علیه نیرو های انقلابی کشور عملی نمایند .

اکنون حزب انقلابی نیرو مند ، بمثابه عامل ذهنی آگاه رهبری جامعه ما را بدست دارد . قوای مسلح آزاد بیخش افغان و مردم آزادهما چون يك مشت فولادین از انقلاب دفاع میکنند اکنون ذهنیت جامعه ما ذهنیت نیم قرن پیش از امروز نیست . اکنون اردو گاه نیرومند سو سیا لیستی درراس کشور کبر شوراها وجود دارد که تکیه گاه استوار و مطمئن صلح و ترقی را در جهان تشکیل میدهد . اکنون عواهل فراوانی وجود دارد که شرایط کنونی را از دوران نهضت امانی تفاوت میبخشد . سیر تحولات انقلابی تأییدی است براین واقعیت روشن جامعه .

انقلاب افغا نستان شکست ناپذیر است نیروی این شکست ناپذیری را اراده اکثریت مردم زحمتکش و مسلمان افغا نستان در جهت دفاع از دست آورد های نجات بخش انقلاب و پشتیبانی بیدریغ نیرو های صلح و ترقی در جهان تشکیل میدهد .

ما علی الرغم تمام نا همواری هاو سختیها از راه مبارزه که حزب ما انتخاب نموده و درست ازین راه به پیروزی نهایی گام به گام نزدیکتر میشویم بر نمیگردیم .

ما به دشواریها بلکه با تجربه و بیرون رفت از دشواریها ، این امر مربوط است با ین واقعیت روشن که تنها به اعمال سیاست اصولی بمشابه یمانه سیاست درست میتوان به پیچیده ترین پرابلهما پاسخ داد اینست رمز پیروزی ما .

در پایان میخواهم بگویم بهترین شیوه بر گذاری سالگرد انقلاب ثور عبارت است از تمرکز تمام دقت و توجه بروی مسایل حل ناشده انقلاب .

باید تمام دقت توجه را بروی این مسایل حل ناشده که هنوز فراوان است تمرکز داد و از ین پیروزی به پیروزی دیگر دلیرانه به پیش رفت .

دست ارتجاع و امپریالیزم از کشورما کوتاه مردم افغانستان جداً خواهان صلح وامنیت است .

زنده باد انقلاب ، مردم ، وطن پرافتخار ما افغا نستان انقلابی و پرافتخار ، آزاد و مستقل .

سومین سالروز پیروزی انقلاب شکوهمند ثور بارسم گذشت قطعات نیرو های ز مینی و هوایی قوای مسلح باشها مت جمهوری دمو-کراتیک افغا نستان خارتوبی و مارشهای عظیم و بی سابقه کار گران ، دهقانان ، سازمانهای حزبی ، توده یی و اجتماعی و اقشار ملی و دمو کراتیک کشور در فضای سرشار از سرور و شادمانی صد ها هزار هموطن زحمتکش مادر کابل وولایات کشور تجلیل گردید .

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دمو کراتیک افغانستان در مراسم جشن و سرور و بزرگداشت این روز گرامی و تاریخی افغا نستان آزاد و مستقل اشتراک نموده مراتب احترام قطعات مختلف قوای مسلح ، خارتوبی و سازمانهای حزبی و اجتماعی و اقشار ملی و دمو کراتیک و زحمتکشان کابل را قبول و رسم گذشت آنها را که با نظم و دیسپلین شایسته انقلابی صورت گرفت مشاهده کردند و به احساسات آتشین آنها پاسخ دادند .

در این مراسم دکتر صالح محمد زیری و نور احمد نور اعضای بیروی سیاسی و منشی های کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و اعضای هیات رئیسه شورای انقلابی ، سلطانعلی گشتمند عضو بیروی

سیاسی معاون شورای انقلابی و معاون صدرا-عظم ، سایر اعضای بیروی سیاسی و کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان هیات رئیسه واعضای شورای انقلابی، اعضای

به نمایندگی از کمیته مرکزی حزب شورای انقلاب و قوای مسلح بهترین تیریکات صمیمانه را به مناسبت سومین سالروز انقلاب شکوهمند شور ابراز میدارم .

وزیر دفاع ملی درارتباط به قهرمانی های سر بازان و افسران دلیر قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان در امر سرکوبی دشمنان و عناصر وابسته به ارتجاع و امپریالیزم و آمادگی شان در راه حراست از استقلال و تمامیت ارضی و دفاع از دست آورد های انقلاب شور با لخصوص مر حله نوین تکاملی آن روشنی انداخت .

سپس سرود ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان پخش گردیده و بعد از آنکه بیست و یک فیر توپ به رسم احترام شلیک شد، رسم گذشت وسایط و جز و تام هاو قطعات مختلف قوای مسلح اعم از قطعات پیاده ، کومانندو ، قوای پارا شوت ، قوای زره دار ، توپچی ، راکت و نیروهای هوایی و مدافعه هوایی و خاوندوی از ابرار او شورای انقلابی آغاز گردیده و بانظم و نسق خاص مراتب احترام را در مقابل لوژ بجا آوردند .

دراین موقع دسته یی از هلیکو پتر هاو طیارات جت نیروی هوایی قوای مسلح ازفضا عبور نموده و بدینوسیله مراتب احترام را بجا آوردند .

هنگام عبور قطعات از اکبر خان واپ ، با استقبال بر شور و کف زد نهای پیهم همو طنان ما اعم از شهر یان کابل و حومه و سایر نقاط کشور که برای تماشای رسم -

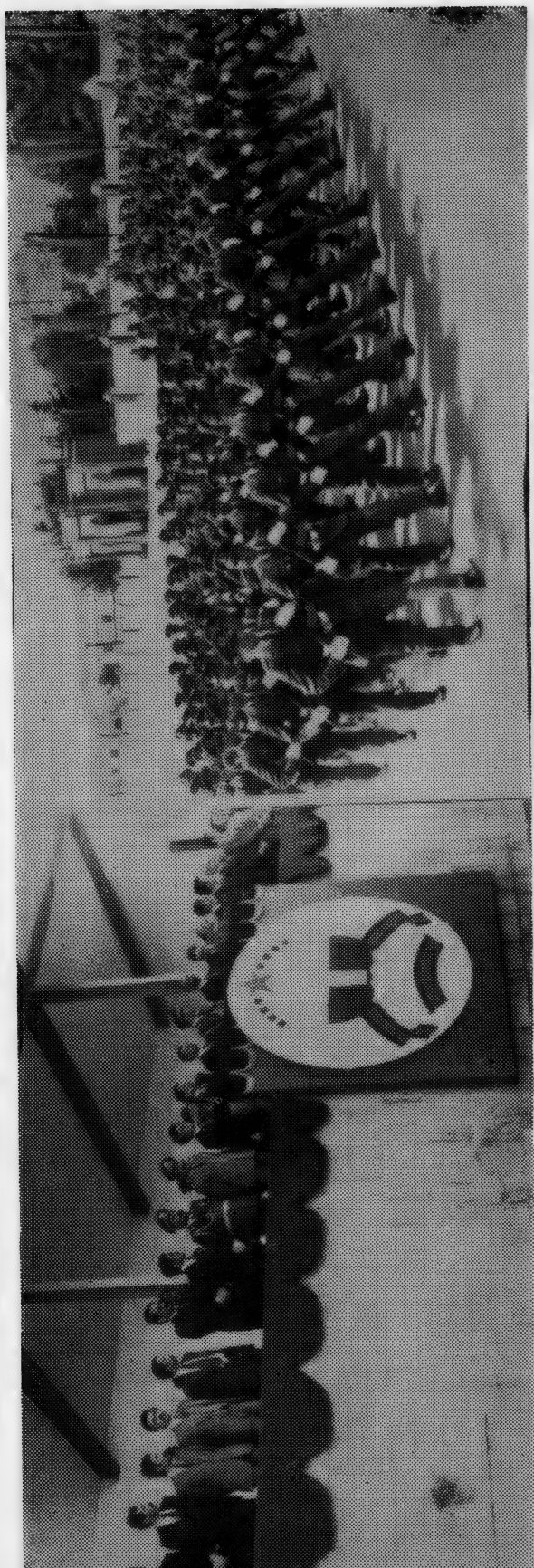
شورای وزیران ، جنرا لها و افسران ارشد قوای مسلح و کارمندان عالی رتبه دولتی ، سفرای کبار و اعضای سفارتخانه های مقیم کابل و صد ها هزار از هموطن ما اعم از زن و مرد پیرو جوان و کودک اشتراک ورزیده بودند .

ببرک کارمل در حوالی ساعت نه صبح هفت شور ۱۳۶۰ در حالیکه مو تر حامل شان توسط یکدسته از مو تر سا بکل سواران همراهی می شد، به منطقه جشن تشریف آورده در نزدیکی لوژ شورای انقلابی هنگامیکه از مو تر حامل شان پیاده شدند قطعه تشریفاتی گارد ملی مراتب احترام بجا آورد .

ببرک کارمل بعد از آنکه مراتب احترام گارد ملی را قبول و آنرا معاینه کردند به لوژ شورای انقلابی تشریف بردند . دراین موقع حضار بپا خواسته با ابراز احساسات پر شور و سرور و شادمانی عظیمی از ایشان پذیرایی نمودند .

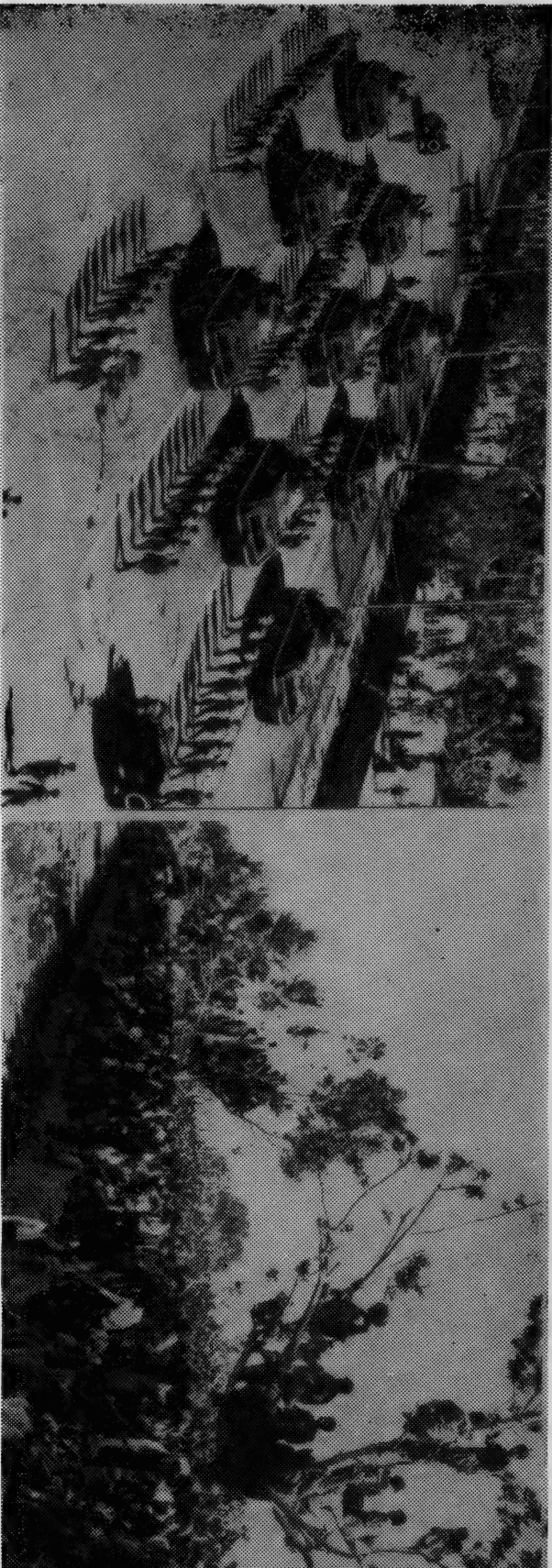
ببرک کارمل بعدا به محل مخصوص قرار گرفتند در این موقع برید جنرال محمد رفیع وزیر دفاع ملی در حالیکه دگروال خلیل الله قوماندان قول اردوی مرکزی قوای مسلح باوی همراه بود توسط مو تر مخصوص جانب قطعات مختلف قوای مسلح رفته آنرا معاینه و سومین سالگرد انقلاب ملی و دموکراتیک شور را به افسران و سر بازان قهرمان و شجاع جمهوری دموکراتیک افغانستان تهنیت گفت .

سپس وزیر دفاع ملی به لوژ شورای انقلابی آمده و طی بیانیه خطاب به ببرک کارمل گفت :

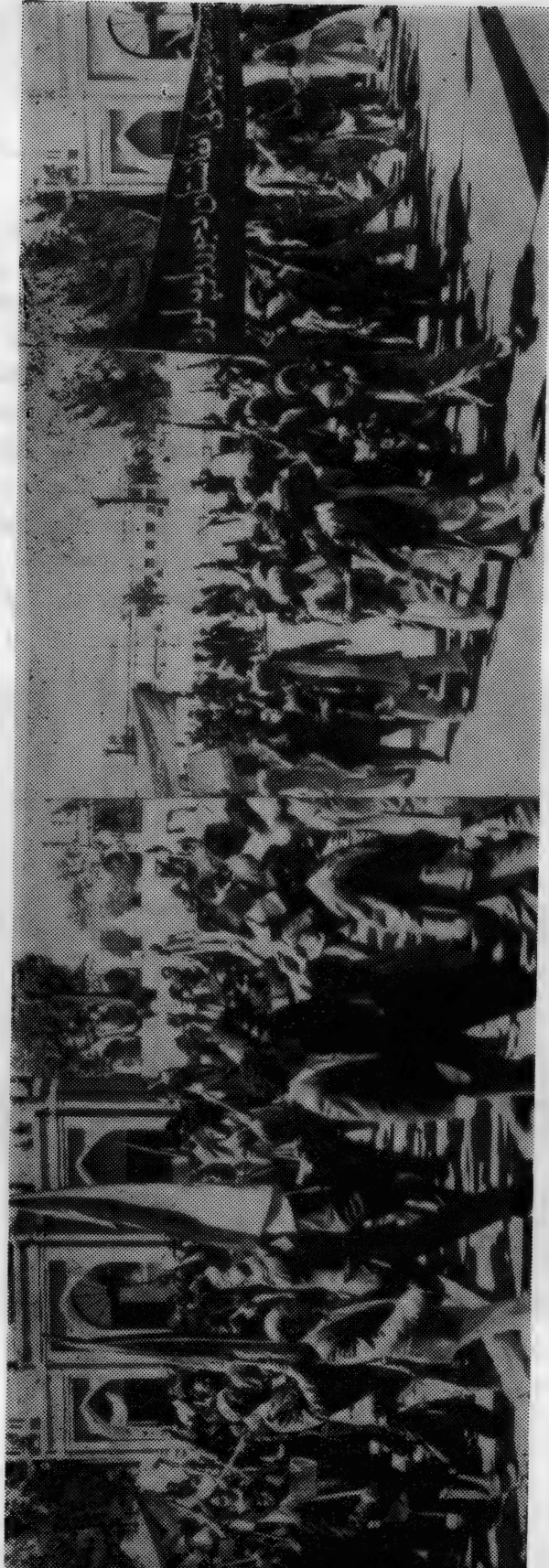
د افغانستان د خ. د. د. گوند د مرکزی کمیټې د عمومي منشي، دانقلابی شورې درئيس او صدراعظم بېرک کارمل له مخې څخه د دوسلو وال
 بوڅ د قواو د قضاانو د تېرېدلو د پرېټې يوه منظره .
 ۱۳۶۰ ز. ۱۳۷

د پېښور مربوط موسسات مختلف صنعتي و
سپس در بيان شورو هيله و احساسات
گرم هموطنان ما مارش عظيم وزير شکوه سازمان
هاي جزئي و نوده يي اجتماعي کارگران رزمنده
گرفت اين پا سواران انقلاب ، استقلال ملي ،
حاکميت ملي و تماميت ارضي کشور به کابل
آمده اند مواجه گرديد .

کراتیک در تحت بیرق ملی و دولتی و درفش
حزب دمو کراتیک خلق افغان نستان به صورت
فشرده و هم بسته در حالیکه هزار ها شعار
انقلابی در پارچه های ملون پیو ستر های

انقلابی به تخت روان های بسیار جالب و
ابتکاری ، پلاکات ها با خود داشتند در حالیکه
فریاد هورا ها ، سرود هاو شعار ها نشان
فضا را بلرزه در آورده بود سر شار از هیجان
کردند .

دراين مارش اعضای کمیته ولایتي و ولسوالي
 های مربوط ولایت کابل ، اعضای نواحی حزبی
 دوازه گانه شهر کابل اعضای سازمانهای
 دمو کراتیک زنان و جوانان و اتحادیه های
 صنفی شهر کابل، اعضای کو پراتیفهای زراعتی
 اعضای اتحادیه های مختلف روشنفکران مبتکر،
 کار مندان دولتی، استادان ، محصلان و شاگردان
 پوهنتون، پولی تخنیک، مکاتب کابل ، هزاران
 نفر شهر یان کابل اقشار ملی و دمو کراتیک
 یکی پی دیگر باشعار های انقلابی و سایل
 کار ، کار گری و دهقانی سمبول های صلح
 و تابلو های انقلابی در تخت های روان و
 پیاده از مقابل ببرک کارمل وسایر رهبران
 حزبی و دولتی و دهها هزار نفر از تماشایان
 گذشتند و صمیمانه مورد احترام و استقبال
 قرار گرفتند .

در پایان این مراسم با شکوه که در حوالی
 ساعت دوازه ظهر انجام شد ببرک کارمل با-
 اعضای بیروی سیاسی و کمیته مرکزی حزب
 هیات رئیسه و اعضای شورای انقلابی ، اعضای
 شورای وزیران ، جنرالهاو افسران قوای مسلح
 و کار مندان عالیرتبه دولتی و همچنان سفرای
 کبار کشور های خارجی مقیم کابل مصافحه نموده
 و تبریکات شانرا به مناسبت سو مین سالروز

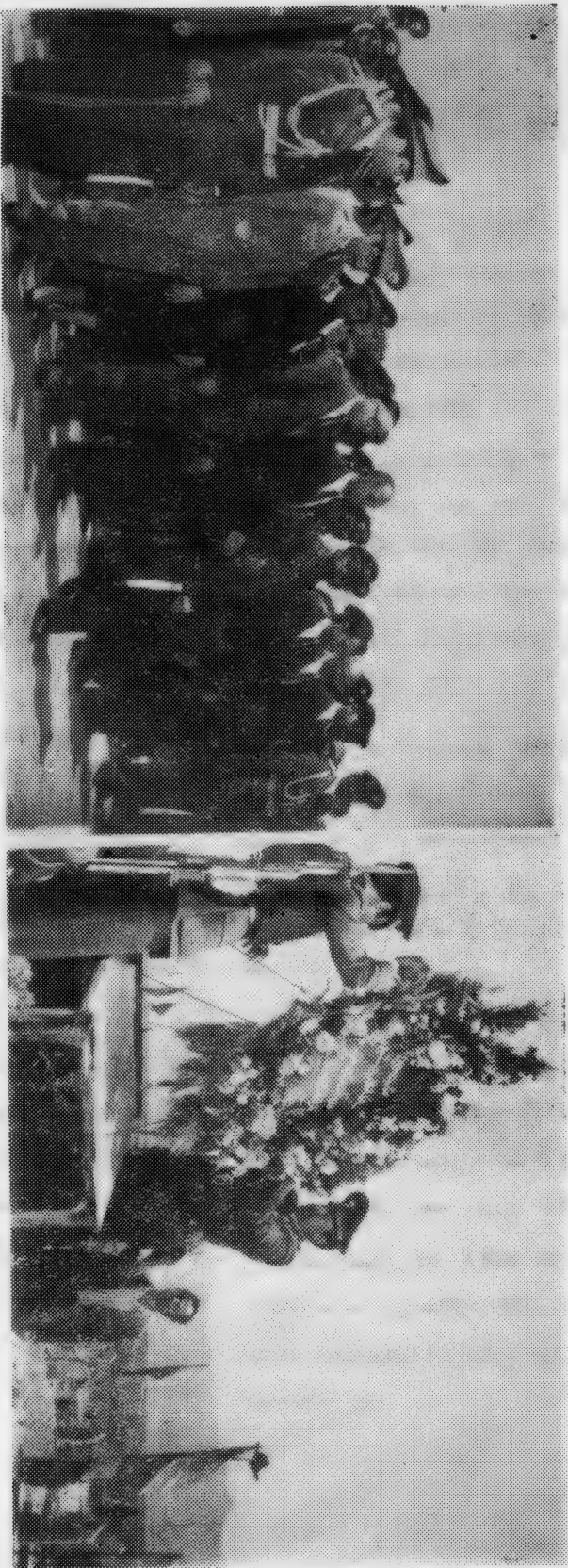

د ثور د نه په شاتلونکی انقلاب دریمی کالیزی جشن د نماخلو په مراسمو کی د مارش کونکو

۱۳۶۰ ز ۲۷

یوه منظره .

پیروزی انقلاب ثور قبول نمودند • ثور و به خاطر بزرگداشت شهدای قهرمان
بیرک کارمل بعداً در اوج احساسات حضار راه انقلاب اعضای بیروی سیاسی کمیته مرکزی
لوژ شورای انقلابی را ترك نموده و در خارج حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، ۱ اعضا ی
لوژ مراتب احترام گارد ملی را قبول و آنرا هیات رئیسه شورای انقلابی وعده از جنرالان
معاینه کردند و سال روز انقلاب شکو همند و افسران قوای مسلح جمهوری دمو کراتیک
ثور را به آنها تهنیت گفتند • افغانستان به تپه شهدا رفته و
همچنان به مناسبت سومین سالگرد انقلاب بر مزار قهرمانان شهیدا ئیکه جانهای پاک
ظفر آفرین ثور در مراکز و لایات کشور رسم شانرا به وطن و انقلاب هدیه کرده اند اکیلل
گذشت قطعات مختلف قوای قهرمان مسلح گل گذاشتند و بر روان پاک شهدای راهانقلاب
و خاندوی و مارش عظیم سازمانهای حز بی درود فرستادند •
و اجتماعی و زحمتکشان کشور صورت گرفت • در اکیلل گل که از طرف کمیته مر کزی
در مراسم بزرگداشت و تجلیل از سومین حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان تهیه شده
سالگرد انقلاب ثور منشیهای کمیته ولایتی ، نوشته شده بود : بمناسبت سومین سالگرد
والیها ، قو ماندا نان ، افسران ، و سر بازان انقلاب ثور ، هدیه کمیته مر کزی حزب
قوای مسلح و خاندوی ، کار مندان دوایر دمو کراتیک خلق افغا نستان به شهدای گلگون
مرکزی و صد ها هزار نفر از هم میهنان ما- کفن .
شرکت ورزیده بودند •
مراسم بزر گداشت سومین سالروز انقلاب بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب
ثور در ولایات کشور باشور و هیجان بی - دمو کراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای
نظیر همو طنان ما صورت پذیرفت • انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغا-
روزنامه ها ، مجلات ، و جرابد که به افتخار نستان شام ۷ ثور دردعوتی اشتراک ورزیدند
سومین سالروز انقلاب شکوهمند ثور که از طرف هیات رئیسه شورای انقلابی
بصورت فوق العاده طبع و نشر شده بود به و حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان
حضار توزیع گردید • به مناسبت سو مین سالگرد انقلاب شکوهمند
بمناسبت سومین سالگرد انقلاب شکوهمند ثور در تالارپذیرائی های وزارت امور خارجه
ترتیب یافته بود

د افغانستان د.د.گ. د مرکزی کمیټې د سیاسي پرو غړو، د انقلابي شورا د رئیس هیات غړو د.د.ج. د وسلو وال پوځ یو شمیر
 چترالانو د نور انقلاب د شهبانو په مزار د کلو کیږي .
 ۱۳۱۰.۲.۲۷

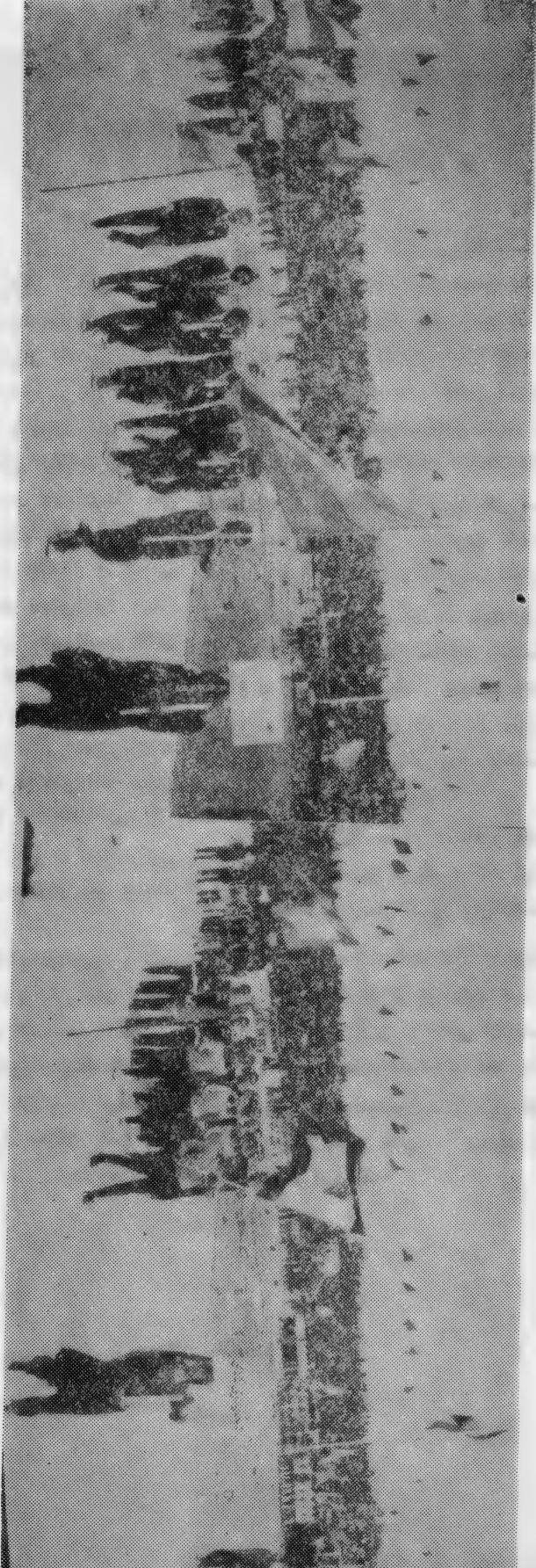
در این دعوت اعضای بیروی سیاسی و کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان اعضای هیات رئیسه شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان و شورای وزیران، افسران عالیترتبه قوای مسلح و کارمندان عالیترتبه دولتی، روسای کور دیپلوما تیک و آتشه های نظامی کشور های دوست مقیم کابل اشتراک ورزیده بودند .

بخاطر بز رگداشت و استقبال از سومین سالگرد انقلاب بر گشت ناپذیر ثور مردم زحمتکش ما در گوشه و کنار کشور محافل سرود وشادمانی برپا کردند ، شادباشها و تمنیات نیک شانرا بمناسبت این روز تاریخی وفرخنده به بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دمو کراتیک افغانستان ، اعضای کمیته مرکزی حزب و شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان رسانید ند .

به همین مناسبت محافلی در ادیتوریم نفت وگاز مزارشریف ، کندک اوپراتیفی معدن کرکر، سالون ولایت لغمان، در لیسه های انقلاب ، موفسق ، زراعت، صنایع ، دستگاه ساختمانی بنایی و افغانی درسالون کنفرانسهای قوماندانی خاندنوی هرات و سالون سینمای شبرغان و مرکز ولسوالی سر پل ولایت جوزجان

در مکتب ابتدایی و مدیریت عمومی تعلیم و تربیه در شهر ایک مرکز ولایت سمنگان بر- گذار گردیده بود . درین محافل که منشی های کمیته ولایتی کدرها و فعالین حزبی ، والیان ، علما ، روشنفکران، افسران، سربازان قوای مسلح و خاندنوی اعضای سازمان دمو - کراتیک زنان و جوانان اتحادیه های صنفی سازمان های اولیه حزبی ، کارگران، کارمندان دوایر دولتی ، استادان و شاگردان مکاتب و سایر زحمتکشان شرکت ورزیده بودند باشور وشعف انقلابی از سومین سالگرد انقلاب شکوهمند ثوراستقبال نموده ، همبستگی قاطعانه شانرا در راه شگو فانی افغانستان ونابودی دشمنان شناخته شده وطن و مردم و انقلاب بدولت ملی و مترقی شان ابراز کردند .

همچنان بمناسبت سومین سالگرد انقلاب شکوهمند ثور پیامهای تبریکه و شاد باشها از جانب سران و زعمای کشور های دوستو سازمانهای اجتماعی و سیاسی مواصلت ورزیده پیروزی های را که در پر تو انقلاب ثور خصوصاً در حله نوین و تکاملی آن نصیب مردم و حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان گردیده تمجید و موفقیتهای بیشتر مردم افغان-ستان را تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان آرزو کردند .

ورزشکاران اکادمي خارتلوی وآرپانا افغان هوايي شرکت موقعيتکه از برابر کوڅ دردمر اسم بر کزاري سومين سالگرد انقلاب شکوهمندآورد
۱۳۶۰-۲۰۲۸

ميگردند .

شعارهای کمیته مرکزی ج. د. خ. ۱۰ - بناسبت اول می

روز همبستگی بین المللی زحمتکشان

((۱) - می ۱۹۸۱ مطابق ۱۱ ار ۲۲ ۱۳۶۰))

* - فرخنده باد جشن اول ماه می ، روز
همبستگی بین المللی کارگران و زحمتکشان
سراسر جهان •
کشورهای سو سیالیستی در راس اتحاد
جماهير شوروی سو سیالیستی ضامن پیروزی
انقلاب شما است •

* - پیروز باد جشن اول ماه می جشن رژیم
و پیکار طبقه کارگر بین المللی بغاطر صلح،
آزادی و ترقی اجتماعی •
زنده باد همبستگی پیکار جویانه گردد -
نهای رزمنده طبقه کارگر جهان •

* - زنده باد حزب دموکراتیک خلق افغان -
نستان ، حزب طبقه کارگر و تمام زحمتکشان
کشور این سازمان دهنده انقلاب ثور و نیروی
رهبری کننده جامعه ما ، بگزار وحدت و یک
پارچگی حزب و مردم تحکیم یابد •
آزادی و ترقی اجتماعی •
* - اتحاد طبقه کارگر و تمام زحمتکشان
افغانستان شرط ضروری برای پیروزی نهایی
انقلاب ثور و مرحله نوین آن است •
* - مرگ بر امپریا لیزم امریکا این دشمن
کارگران و خلقهای زحمتکش جهان •

* - کارگران میهن صفوف تانرا بغاطراعمار
جامعه نوین فشرده تر سازید •
* - کارگران قهرمان و سر بلند وطن ،
جشن همبستگی تان مبارکباد •
* - فرخنده باد جشن اول می جشن همبستگی
بین المللی کارگران •
آرمانهای طبقه کارگر در راه تطبیق برنامه
حزب دموکراتیک خلق افغان نستان جهت اعمار
یک جامعه پیشرفته ، مترقی ، شگوفان وفارغ
از هر نوع ستم و استثمار برزمید •

* - کارگران رزمنده و قهرمان افغان نستان!
تحکیم دوستی تان با کارگران و زحمتکشان
آخرین سنگرهای دشمنان انقلاب رادر هم
شکنید ، بصفوف حزب دموکراتیک خلق
افغانستان پیو ندید •

* - پيروز باد سياست خارجي صلحجويانه

افغا نستان انقلابي .

* - برافراشته باد درفش پيکار خلقه‌اي

جهان که عليه امپرياليزم ، ارتجاع و فاشيزم

در راه صلح ، آزادي ، استقلال ، دمو کراسي

و ترقي اجتماعي ميرزند .

* - پيروز باد طبقه کارگرو تمام زحمتکشان

سراسر جهان که در راه صلح ، دمو کراسي

و ترقي اجتماعي بر ضد استثمار جسورانه

ميرزند .

* - زنده باد جبهه ملي پدر وطن ، اين

تشکل پر توان کليه نيرو هاي وطنپرست و

دمو کراتيک کشور انقلابي مان افغا نستان

آزاد و سر بلند .

* - مردمان آزاده مليت ها واقوام با هم

برادر ! اتحاد و همبستگي شما پاسخ دندان

شکنيست بر توطئه هاي ضد انقلاب و متحدين

جنايتکار امپريالستي آن .

* - مردمان آزاده افغا نستان ! سازند گان

واقعي انقلاب ثور و مرحله نوين آن شما ييد ،

بيانييد بخاطر تحقق آرمانهاي آنها در صفوف

رزمنده جبهه ملي پدر وطن متحد شويم .

* - رزمند گان اتحاديه هاي صنفی جمهوری

دمو کراتيک افغا نستان در راه تطبيق تصاميم

اولين کنگره خویش مجدانه پيکار نهاييد .

ابزار توليد را بصورت شايسته و موثر بکار

بريد ، باکار پيگرو سازنده سطح توليد را

افزايش بخشيد و در راه بهبود شرايط کار

مساعي بخرچ دهيد .

زنده باد اتحاديه هاي صنفی جمهوری دمو -

کراتيک افغا نستان .

* - زحمتکشان افغا نستان انقلابي ! وحدت

خویشرا با خلقه‌اي جهان بخاطر آزادي ، استقلال

ملي و ترقي اجتماعي مبارزه عليه امپرياليزم

شو و نيزم ، استثمار و تبعيض نژادي نيرومند

تر سازيد .

* - زنده باد ميهن دوست داشتني ما ،

جمهوری دمو کراتيک افغا نستان .

* - کارگران و زحمتکشان افغا نستان ! صفوف

رزمنده خویشرا همه جانبه گسترش دهيد ،

فعاليت تو لیدی و اجتماعي خود را به نفع

مردم افزايش بخشيد ، زنده باد اتحاديه هاي

صنفی افغا نستان .

* - دست خونين امپرياليزم امريکا و نوکران

جنايتکار آن از افغانستان انقلابي کوتاه .

د حکمې په باره کې د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت انقلابي شورا درنښت هيات فرمان

د حکمې په باره کې د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د انقلابي شورا د رئيسه هيات د اتمې
گڼې فرمان لومړۍ لمبر ضميمه !

۱۳۶۰ ر ۱۸

ورثي ته ليريدول کيږي په دې شرط چې دغه
کسان دخپل مورث صفتو نه ولري .

څلورمه ماده : په نصاب کې دننه داضافه
جريبي حکمې هغه ټوټې چې دغو مونو د هغو
لو يا نو او مشرانو په تصرف کې وي چې
دانقلاب د کورنيو او بهرنيو د بنسټونو پرضد
دمبارزې او د وطن دپولو دساتنې په لاره کې يې
ستر خدمتونه کړيدي ددغه شان فعاليتونو د
سرتو رسولو په باب د قومونو او قبایلو د چارو
وزارت او د قبایلو د عالي جرگې د تاييد په اساس
له هغوی څخه نه اخيستلی کيږي . د هغو ملکيت
گنل کيږي .

پنځمه ماده : په نصاب کې دننه داضافه
جريبي حکمې هغه ټوټې چې د هغو افسرانو په
تصرف کې دي چې په وسله وال پوځ کې
خدمت کوي له هغوی څخه نه اخيستلی کيږي
د هغوی په واک او تصرف کې ورکولې کيږي .

لومړۍ ماده : دغه ضميمه د حکمو د دمو -
کراتيکو اصلاحاتو د اجرا د دوام ، دقانوني
ملکيت د اصل درعايت ، ديني او قبيلوي دو دونو
او روا چونو ته درناوی او دخلکو دسو کالي
دسطحي دلوټيا په مقصد نافذېږي .

دوهمه ماده : داوفا فوپه گېون د جو ماتونو ،
دينی مدرسو او زيارتونو په څير په متبرکه
ځايونو پورې دمر بو طو مو قوته حکمو ټوټې
نه اخيستل کيږي ، د هغو دمتو ليانو په واک
کې ورکولې کيږي .

درېمه ماده : په نصاب کې دننه داضافه
جريبي حکمو هغه ټوټې چې د هيواد د ديني عالمانو ،
دجوما تونو د امامانو ، خطيبانو او د مذهبونو
دلارښو ونکو په تصرف کې دي په دغو
وظيفو باندې د هغوی د تعلق په باب داسلامي
شمونو دلوی رياست د تاييد په اساس له
هغوی څخه نه اخيستلی کيږي د هغوی په واک
او تصرف کې ورکولې کيږي .

داضافه جريبي حکمې ددغو ټولو خاوندان
نشي کولي هغه ويلوړي يايي په گروي ورکړي
د حکمې دغه ټوټې په مشاع توگه د هغوی قانوني

دځمکي ددغو ټوټو خاوندان نشي کولی
 اضافه جريبي وپلوري يايي په گروي ورکړي
 ددغي ځمکي ټوټي په مشاع چي مربوط وارث
 ياوار ټين په وسله وال پوځ کي دمسلكي
 کدر په توگه وظيفه اجرا کړي .
 هغه عوايد چي دځمکي له دغو ټوټو څخه لاس
 ته راځي دهغوي دپوځي خدمتو نو په وړاندي
 دزياتو مکا فاتو په توگه گنل کيږي .
 شپږمه ماده : اضافه جريبي اوله نصاب
 څخه دزياتي ځمکي ټوټي چي دقانوني سندونو
 له مخي داشخاصو په ملکيت کي وي په
 کرانه کي پر مختللي او ميکا نيزه توليد عاموي
 او دکرني محصولات په عمده توگه په دولت
 پلوري د کرني او دځمکو اصلا حاتو دوزارت
 دتائيد له مخي له هغوي څخه نه اخيستلي کيږي
 او دهغوي ملکيت بلل کيږي .
 اوومه ماده : دځمکي دهغو خاوندانو لپاره چي
 دانتقلا ب ضد له دښمني دکوتبليغاتو له امله
 بهر ته تللي دي او دعمومي بخښني د فرمان په
 اساس هيواد ته بيرته راغلي دي اوراځي په نصاب کي
 شامله دهغوي بخواني مربوطه ځمکه بيرته
 ورکوله کيږي په دې شرط چي په دې باره کي
 قانوني سندونه په لاس کي ولري که چيري
 دهغوي ځمکه پخوا ویشل شوی وي دولت هغوي
 ته ددغي ځمکي په اندازه نوی ځمکه ورکوي .
 اتمه ماده : که چيري دځمکه والو داضافه
 جريبي ځمکي هغه ټوټي چي په دې فرمان کي

يادي شوی دی ددغه فرمان تر څپر يډلو پوري
 د دولت له خوا اخيستل شوی اودبي ځمکو
 او کم ځمکو بزگرانو تر منځ ویشل شوی وي
 دولت دغو بزگرانو ته دهغو بيه ددغه فرمان
 له خپريدو وروسته دپنځو کالو په تيريدو
 سره په شلو کالو کي په عادلانه توگه په قسطو-
 نو سره ورکوي .
 نهمه ماده: هغه بي ځمکي او کم ځمکي بزگران
 چي دهغو ځمکي والو د ځمکو پر ټوټو باندې
 چي په دې فرمان کي يي يادونه شوی داجاره -
 دار بزگرو ياد کرني کارگر په توگه کار کوي
 دځمکي په باره کي دنقلابي شورا داتمي گني
 له فرمان سره سم دځمکي مستحق دی .
 لسمه ماده : هغه بي ځمکي او کم ځمکي
 بزگران چي بيجاني دوسله وال پوځ په ليکوکي
 پخپله خوښه دکورنيو چارو دوزارت په مربوطو
 قطعو کي خدمت کوي دمربو طو وزارتونو په
 تائيد دځمکي داخيستلو لپاره لومړی حق
 لري .
 يوو لسمه ماده : دغه ضميمه دافغا نستان
 د دمو کراتيک جمهوريت دانتقلا بي شورا درئيسه
 هيات له خوا د تصويب له نيتي څخه نافذه ده
 او په رسمي جريده کي خپريږي .
 بېرک کارمل .
 دافغا نستان د دمو کراتيک جمهوريت دانتقلا بي
 شورا درئيسه هيات صدر

فرمان بنیات ریس شورای انقلابی ج. د افغانستان د بارو نشان خورشید آزادی

هیات رئیسه شورای انقلابی در جلسه مورخ ۲۵ عقرب ۱۳۶۰ که تحت ریاست بېرک کارمل
مثنی عمومي کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی
جمهوری دموکراتیک افغانستان در مقر شورای انقلابی دایر گردید . فرمان مبنی بوضع
نشان خورشید آزادی را به تصویب رسانید . اینک متن فرمان هیات رئیسه شورای انقلابی
مبنی بوضع نشان خورشید آزادی :

۱۳۶۰/۸/۲۵

فرمان :

فرمان :

۲۵ عقرب سال ۱۳۶۰:

د ۱۳۶۰ کال د عقرب ۲۵ نیټه

مبنی بر وضع نشان خورشید آزادی :

د آزادی د لمر د نښان د وضع په هکله :

ماده اول : نشان خورشید آزادی وضع

لومړۍ ماده : د آزادی لمر نښان دی وضع

• گردد

• شی

ماده دوم : اصول نشان خورشید آزادی

دو همه ماده: د آزادی د لمر د نښان اصول

• تصویب گردد

• دی تصویب شی

ماده سوم : تشریحات نشان خورشید آزادی

درېمه ماده : د آزادی د لمر د نښان څرگندونې

• منظور گردد

• دی منظور شی

اصول نشان خورشید آزادی :

د آزادی د لمر د نښان اصول :

۱- نشان خورشید آزادی مکافات عالی

۱- د آزادی د لمر نشان د افغانستان د دمو-

جمهوری دموکراتیک افغانستان بشمار میروند

کراتیک جمهوریت لوړ مکافات گڼل کیږي .

۲- نشان خورشید آزادی به اتباع جمهوری

۲- د آزادی د لمر نشان د افغانستان د دموکراتیک

دموکراتیک افغانستان ، تصدی ها ، ادارات

جمهوریت وگړو ، تصدیو ، ادارو او سازمان-

و سازمان ها ، قطعات و جزو تام های عسکری

نونو ، عسکری قطعاتو او جزو تامونو عسکری

موسسات تعلیمی عسکری ولایات و شهر ها

تعلیمی موسسو ، ولایتونو او ښارنو ته ورکول

• کیږي

- د آزادی د لمر نښان د بهرنیو اتباعو ته هم ورکول کېدای شي .
- ۳- د آزادی د لمر نښان دلاند نیو خدمتونو په وړاندې ورکولې کېږي :
- ۱- د ثور په انقلاب کې د ملي خپلواکۍ او ملي حاکمیت ، د ځمکې د تمامیت او ګډي نیز نظام نه د دفاع په لاره کې ستره خدمتونه .
- ۲- د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د ملي اقتصادي دودۍ او لوړو تیا په برخه کې د کار ستر ارزښتونه .
- ۳- د افغانستان د دولت او خلکو د دښمنانو سره د جګړې په شرایطو کې زړو رتوب او میرانه .
- ۴- د افغانستان د دولت د دفاعي قدرت د ټینګښت په کار کې فوق العاده خدمتونه .
- ۵- په انقلابي ، دولتي ، ټولنیز او سیاسي فعالیت کې ستر ارزښتونه .
- ۶- د هیواد د ټولو ملیتونو ، قومونو او قبایلو د یووالي ، وروږۍ او دوستۍ د پراختیا او ټینګښت په لاره کې ستر خدمتونه .
- ۷- د افغانستان د خلکو او دنورو هیوادونو د خلکو تر منځ د دوستۍ او مرستې د ټینګښت او پرمختیا او د خلکو تر منځ د سولې د ټینګښت په کار کې ستر خدمتونه .
- ۸- د هیواد د دولت او خواړه یېکښانو په وړاندې نور ستر خدمتونه .
- اعطاء میګرود ، نښان خوړشید آزادي به اتباع خارجي نیز اعطاء شده میتواند .
- ۳- نښان خوړشید آزادي در برابر :
- ۱- خدمات بر جسته در انقلاب ثور ، در جهت دفاع از استقلال ملی و حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی و نظام مردمی .
- ۲- دست آورد های برجسته کار در عرصه رشد و ارتقای اقتصادی ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- ۳- شجاعت و مردانگی در شرایط محاربه بادشمنان دولت و مردم افغانستان .
- ۴- خدمات فوق العاده در امر تحکیم قدرت دفاعی دولت افغانستان .
- ۵- دست آورد های برجسته در فعالیت انقلابی ، دولتی ، اجتماعی و سیاسی .
- ۶- خدمات برجسته در جهت انکشاف و تحکیم وحدت ، برادری و دوستی تمام ملیت ها ، اقوام و قبایل کشور .
- ۷- خدمات بارز در امر تحکیم و تکامل دوستی و همکاری بین مردم افغانستان و خلق های دیگر کشور ها و تحکیم صلح بین خلق ها .
- ۸- سایر خدمات برجسته در برابر دولت و زحمتکشان کشور اعطاء میګرود .

۴- دآزادی دلمر نښان د ټټر پرکښاپڅ او دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت د نورو نشانونو ددرلودلو په صورت کی پر هغو پومی څړول کیږی .

۵- دآزادی دلمر نښان دهغه شخص له مړینی نه وروسته چی داخیستلو ویاپی یی ترلاسه کړیدی دهغه په کورنی کی پاتی کیږی . دآزادی دلمر دنښان څرگندونی :

دآزادی دلمر نښان دلمر په بڼه دمنور شکل لرونکی دی دنښان دمخی برخه په بر جسته دول ده اوله کوچنی او لویی دایری نه عبارت ده .

دکوچنی دایری قطر یی (۲۰)ملی متر دی چی پکی دافغانستان د دمو کراتیک جمهوریت دولتی نښان حک شوی دی . په لویه دایره کی یی په برجسته ډول په دریو پوړو کی دلمروپه انگی یودبل له پاسه قرارلری او په قطرکی یی وپانگی په برابره توگه ځای لری . لاندنی برخه یی د (۳۲) وپانگو او منځنی او پورتنی برخی هره یوه د (۱۶) وپانگو لرونکی ده دلاندنی برخی دوپانگو څو که د منځنیو او پورتنیو وپانگو په څو کو کی ځای لری . د منځنیو او پورتنیو وپانگو له څوکی نه واین (۲۷)ملی متره او دلاندنی برخی دوپانگو له څوکی نه (۲۶) ملی متره دی .

دمنځنیو او پورتنیو وپانگو هره سطحه د (۵) بر جسته ټکو او دلاندنی برخی دوپانگو سطحه د دوو بر جسته ټکو لرونکی ده .

۴- نشان خورشید آزادی در طرف چپ سینه ودر صورت داشتن دیگر نشانهای جمهوری دمو کراتیک افغانستان مقدم از آن نصب میگردد .

۵- نشان خورشید آزادی بعد از فوت شخصیکه با اخذ آن مفتخر گردیده در فامیل او باقی میماند .

تشریحات نشان خورشید آزادی :

نشان خورشید آزادی به صورت خورشید دارای شکل مدور میباشد . طرف پیش روی نشان به قسم بر جسته بوده از دایره خورد و بزرگ عبارت میباشد .

قطر دایره خورد آن (۲۰) ملی متر بوده که در آن نشان دولتی جمهوری دمو کراتیک افغانستان حک گردیده است .

در دایره بزرگ آن به قسم بر جسته درسه طبقه اشعه خورشید بالای هم قرار دارند ودر قطر آن اشعه ها به طور متساوی جای دارند . تمام اشعه ها طور بر جسته می باشد، قسمت پایانی دارای (۳۲) اشعه و قسمت های وسطی و بالایی هر کدام دارای (۱۶) اشعه می باشد نوک اشعه قسمت پایان این نوکهای اشعه وسطی و بالایی قرار دارد . فاصله از نوک اشعه وسطی و بالایی ۲۷ ملی متر و از نوک اشعه قسمت پایانی (۲۶) ملی متر می باشد

هر سطح اشعه وسطی و بالایی دارای (۵) نقطه بر جسته و سطح اشعه قسمت پایانی دارای دو نقطه بر جسته میباشد .

دنيان په شا کي په نيم دايره دول پسه پورتنی برخه کي په پښتو ژبه (د آزادي لمر) او په لاندني برخه کي په دري ژبه (خورشيد آزادي) ليکل شوي دي . (د آزادي لمر) اود (خورشيد آزادي) عبارت توري دنيان شاته په بر جسته ډول دي .

نيان د نا صبه کړي او خانگري کړي په واسطه دپنځه غوري صفحي سره چي د(۲۶) ملي متره وړپښمني ځپي لرونکي پتي پواسطه پوښل شوي ده وصل شوي دي . وړپښمني ځپي لرونکي پتي په تور ، سور اوښنه رنگونو داوردو مساوي ليکو لرونکي ده . دپتي غاړي يو يو سپين نري ليک تشکيلوي د پټر پرمخ دنيان د څي ولود پاره دنيان د شاپه برخه کي دستجاق ځای لري . دآزادي دلهر نيان دسپينو زروونه جوړ شوي دي هغه دايره چي پکي دافغانستان د دمو - کراتيک جمهوريت دولتي نيان حک شوي دي دسروزروده .

دغه فرمان دافغانستان ددمو کراتيک جمهوريت دانقلابي شورا د رئيسه هيات دتصويب له نيتي څخه نافذيري .

ببرک کارمل

دافغانستان د دمو کراتيک جمهوريت دافغان شورا درئيسه هيات صدر

در عقب نشان به صورت نيم دايره در قسمت بالايي آن بزبان پشتو (دآزادي لمر) ودرقسمت پاياني آن بزبان دري (خورشيد آزادي) نوشته شده است حروف عبارات (د آزادي لمر) و (خورشيد آزادي) در عقب نشان طور بر جسته مي باشد .

نشان توسط حلقه ناصبه وحلظه جداگانه به صفحه پنج گوشه که توسط فيته موج دار ابريشمي (۲۶) ملي متر پوشيده شده وصل گرديده است . فيته موج دار ابريشمي داراي خطوط مساوي طولاني به رنگ هاي سياه ، سرخ و سبز مي باشد حواشي فيته را يک يک خط باريک سفيد تشکيل ميدهد . جهت نصب نشان بروي سينه در قسمت عقب نشان سنجاق قرار دارد نشان خورشيد آزادي از نقره ساخته شده . دايره که در آن نشان دولتي جمهوري دمو کراتيک افغانستان حک گرديده است از طلا مي باشد .

اين فرمان از تاريخ تصويب آن توسط هيات رئيسه شوراي انقلابي جمهوري دمو کراتيک افغانستان نافذ ميگردد .

ببرک کارمل

صدر هيات رئيسه شوراي انقلابي جمهوري دمو کراتيک افغانستان

دویمین کنفرانس سیمتگی خلق های آسیا و افریقا

دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا بتاريخ ۲۷ عفر ب ۱۳۶۰ با بیانیه ببرك كارمل منشى عمومى كمیته مركزى حزب دمو كراتيك خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو كراتيك افغانستان در تالار سلامخانه مقر شورای انقلابی گشایش یافت .

ببرك كارمل هنگام ورود به تالار سلامخانه از طرف هیات مهمان و سایرین با گرمی خاص استقبال گردیدند .

در مراسم افتتاح دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا دوكتور صالح محمدزیری عضو بیروی سیاسى و منشى كمیته مركزى حزب دمو كراتيك خلق افغانستان و رئیس كمیته ملی جبهه ملی پدر وطن ، نور احمد نور عضو بیروی سیاسى و منشى كمیته مركزى حزب دمو كراتيك خلق افغانستان و معاون شورای انقلابی ، اعضای بیروی سیاسى منشیا و اعضای كمیته مركزى حزب و معاونین شورای انقلابی و هیات رئیسه شورای انقلابی و برخی از اعضای شورای انقلابی ، معا و نین و اعضای شورای و زیران كدرهای غا لیر قبه حزبى و دولتی سفرای كبار كشور های متحابه مقیم كابل و اعضای سازمان صلح و همبستگی و افغانستان انقلابی كه هم اکنون آماج ننگین دوستی جمهوری دمو كراتيك افغانستان و هیات رهبری سازمان های اجتماعى اعضای هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا هیات و نمایندگان سازمانهای همبستگی كشور های آسیایی و افریقایی و بعضی كشور های اروپایی و امریکای لاتین اشتراك ورزیده بودند .

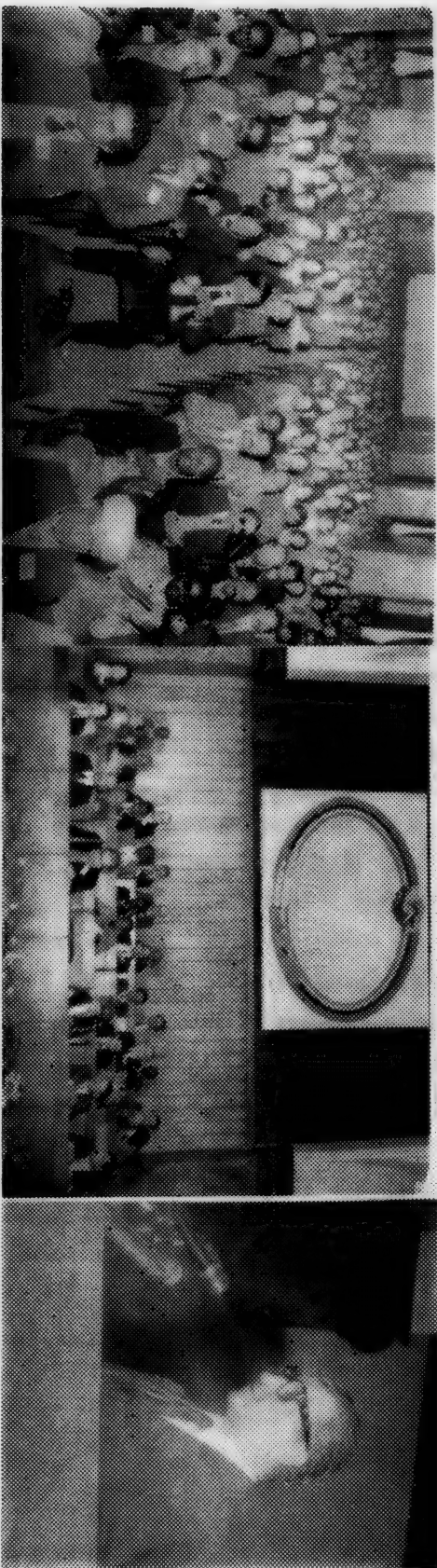
در آغاز مراسم دوكتور اناهیتا راتب زاد عضو بیروی سیاسى كمیته مركزى حزب ، عضو هیات رئیسه شورای انقلابی و رئیس سازمان صلح و همبستگی و دوستی جمهوری دمو كراتيك افغانستان و دوكتور ورود هیات های مهمان رادرمركز كشور انقلابی افغانستان شاد باش گفته بیروزی های هر چه بیشتر شانرا درامر به انجام رسانیدن مو ففانه این جلسه با اهمیت آرزو کرد .

دكتور راتب زاد سپس از ببرك كارمل خواهش نمود تا بیانیه شانرا ایراد نمایند :

بیانیه ببرك كارمل :

مهمانان گرامی ، دوستان نمایندگان محترم و رفقای عزیز !

مقدم بر همه اجازه دهید ورود شما نمایندگان پر اعتبار مبارزه در راه صلح ترقی اجتماعى ، آزادی ، عدالت و حقوق بشری را كه به خاطر ابراز همبستگی پیکار جو یانه با - افغانستان انقلابی كه هم اکنون آماج ننگین -

پیرا کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج. د. خ. ۱ - رئیس شورای انقلابی ج. د. افغانستان هنگام ایراد بیانیه‌شان
 در جلسهٔ هیأت رئیسهٔ ساز مسان همبستگی خلق های آسیا و آفریقا .
 ۱۳۱۰۰۸۰۲۷

کشور های سر مایه داری و جنبشهای رهایی بخش ملی در سراسر جهان به اتکای مبارزه دلیرانه مردم قهرمان کشور ما بغاطر آزادی سعادت و بهروزی توده های مردم میباشد . سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا که امروز جهت پشتیبانی از مبارزه بر حق مردم ما در کابل مرکز کشور انقلابی ما به تذکار بیستمین سالگرد ایجاد جنبش عدم انسلاک گردهم آیی کنونی را تشکیل داده است از آغاز فعالیت خود در دفاع از مبارزه خلقهای مظلوم برای رهایی از سلطه خونین استعماری قرار داشته و به مبارزه کشور های جوانی که به کسب استقلال سیاسی نایل گردیده اند، کمک نموده است .

زحمتکشان افغا نستان انقلابی سهم بزرگ سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا را در تحکیم توسعه و گسترش پیوند های پیکار - جوانه میان جنبشهای آزادی بخش ملی و جنبش عدم انسلاک با کشور های سو سیالیستی ارج گذاشته و بران است که این جنبش همبستگی نوع به خصوص از همکاری و تاثیر متقابل سه نیروی انقلابی عصر ما است که در پیشاپیش آن سیستم جهانی سو سیالیزم و در راس اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی قرار دارد . تناسب نیرو های طبقاتی در عرصه بین-المللی بطور روز افزون به سود تعمیق دینانیت صلح ، دمو کراسی ، ترقی اجتماعی و سوسیال-لیزم و به زیان جنگ ، امپریالیزم ، راسیزم ، اپارتاید ، فاشیسم و صهیونیسم در تغییر است امپریالیزم ایالات متحده امریکا با اینکه با-

ترین دسایس ، تجاوزات و مداخلات مسلحانه امپریالیزم و شوو نیزم قرار دارد به وطن انقلابی ما بنمایند گی از کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان ، شورای انقلابی و مردم افغا نستان و از طرف خود شاد باش گویم و گرم ترین درود های انقلابی را به شما نمایندگان صلح و همبستگی تقدیم بدارم .

زحمتکشان افغا نستان انقلابی به کار این کنفرانس که نمودار همبستگی پایدار خلقهای برادر با مردم ما در مبارزه آن علیه جنگ اعلام ناشده امپریالیزم بین المللی به سر گردگی امپریالیزم جهان خوار ایالات متحده امریکا ، هژمونیستهای خاین چین، ارتجاع عرب و منطقه و به خاطر صیانت از تمامیت ارضی ، استقلال و حاکمیت ملی کشور ما می باشد به دیده قدر نگر یسته و ایمان کامل دارند که این کنفرانس ضربه گیج کننده دیگری به امپریالیزم ایالات متحده امریکا ، رهبران چین مایویست ، ارتجاع منطقه و ارتجاع عرب وارد خواهد نمود .

جنگ اعلان نشده ارتجاع و امپریالیزم علیه افغا نستان دمو کراتیک و انقلابی یک پدیده مجرد نبوده بلکه بخشی از تهاجم وسیع امپریالیزم بین المللی علیه نیرو های صلح و ترقی اجتماعی جهان است . کلید پیروزی درین نبرد عظیم تاریخی فقط و فقط تحکیم و توسعه هر چه بیشتر همبستگی رزمجویانه سه نیروی انقلابی دوران ما ، سیستم جهانی سو سیالیزم ، جنبش نجات بخش طبقه کارگر

عليه کشور ما عمل ميکند - سپوتاژ و تخريب را به راه می اندازند . اما علی الرغم تمام دسایس بیشرمانه امپریالیزم و هژمونیزم مردم ما در راه ستا ختمان جامعه نوین بکار و بیکار آلسانی خویش ادامه میدهند .

هم اکنون رشته های اقتصاد ملی کشور به صورت هم آهنگ رشد میکند، کار تولید بسیاری از رشته های صنایع که به کمک برادرانه کشور های سو سیا لیستی اعمار

گردیده اطمینان بخش است ، بهمین ترتیب آهنگ رشد تولیدات ز راعتی يك میزان قابل ملاحظه رشد را نشان میدهد .

پروسة اجرای وظایف عمومی انقلاب ملی و دمو کراتیک مادر مر حله کنونی بخصو ص با تحقق اصلاحات ارضی که هم اکنون وارد دو مین مر حله خود گردیده باعث تحکیم پایه های اقتصاد ملی وبالاثر ارتقای سطح زندگی زحمتکشان متنا سب به قوانین تکامل اجتماعی گردیده است .

جمع بندی کار خلاصه پر تلاش و خستگی ناپذیر پریکه حزب و دولت انقلابی ما در عرصه رشد اجتماعی و اقتصادی انجام داده است . طرح وتدوین پلانیهای انکشافی نشان میدهد که اثرات عظیم کمک های انتر ناسیو نالیستی و بی- شایبه کشور بزرگ شورواها در آن بر جسته میباشد .

از برکت سیاست خرد مندانه و سنجیده حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان یعنی حزب طبقه کارگر و همه زحمتکشان افغا نستان اطمینان

شکست های شدیدی روبرو گردیده است از خط مشی ما چرا جویانه ضد صلح رو گردان نیست . امپریالیزم امریکا با برنامه های نظامی تولید اسلحه نیترونی و طرح جنگ هستوی محدود در قاره ارو پا که اخیرا ریگن رئیس جمهور این کشور پیرامون آن تذکراتی داد . تروریزم بین المللی تدارکات و آمادگی های نظامی مسابقه باهم گسیخته تسلیحاتی و سیاست احيائي جنگ شد که در اثر آن پیچیدگی هاو تشنجاتی در مناسبات بین المللی پدید آمده است - نگرانی جدی تمام نیرو های صلح دوست جهان را برانگیخته است . اما از برکت سیاست صلح اتحاد شوروی سیاستی که با ماهیت جامعه سو سیا لیستی پیوند ارگانیک دارد . نقشه های امپریالیزم نقش بر آب گردید و بر طرف کردن و دور ساختن فاجعه خطر یک جنگ هستوی و تشبیه استوار اصول همزیستی مسالمت آمیز در مناسبات بین المللی به پیمانه زیاد پیروز گردیده است .

دوستان عزیز ، رفقا !

امپریالیزم ایالات متحده امریکا و کلیه نیرو های ارتجاع بین المللی و هژمونیهایی پیکنگ از بدو پیروزی انقلاب ملی و دمو کراتیک ضد فیودالی و ضد امپریالیستی ثورو به خصوص مر حله نوین تکاملی آن با تلاشهای مذبو حانه در راه پیشرفت اقتصادی اجتماعی کشور سنگ اندازی نموده و با سازمان دادن و ایجاد اردو گاه های آموزش جنگی و تربیه اجیران مزدور ضد انقلابی افغانستان درس زمین پاکستان که این کشور بمثابة تخته خیز تجاوز و مداخله نظامی امپریالیزم بین المللی

شایستگی انقلابی به سر انجام آن خواهیم رسانید . وحدت حزب ما تا مین گردید و دیگر گرایش های نا سالم و زیان بخش نمی تواند در آن رخنه ایجاد کند . این پروسه در حال تکامل دایمی است و توقف در یک نقطه اندیشه مانع است و باید رشد کرد . برای ما این يك قانون عام است که بصورت قطع استثنا نمی پذیرد .

دوستان عزیز و رفقا !

سیاست خارجی جمهوری دمو کراتیک افغا-
نستان بر پایه اصول همزیستی مسالمت آمیز
میان سیستم های اجتماعی ، اقتصادی متفاوت
و فاداری به اصل عدم انسلاک و همبستگی
رزمجویانه بین المللی استوار است . دولت
انقلابی ما پیوسته بمشابه يك کشور صلح دوست
برای حفظ و تحکیم مناسبات دوستانه با سایر
کشور ها به خصوص کشورهای همسایه بمبنای
احترام متقابل به استقلال ، حاکمیت ملی و
تمامیت ارضی و عدم مداخله در امور داخلی
یکدیگر بطور خستگی ناپذیر سعی نموده و به
صورت پیگیر از تلاشهای مشترک تمام کشور
ها و خلقهای صلح دوست جهان در جهت تامین
صلح ، خلع سلاح ، آزادی ترقی اجتماعی و
همکاری های متقابل سود مند بین المللی بین
ایشان پشتیبانی نموده و از هیچگونه مساعدت
دربین راه دریغ نمیکند .

دوستان گرامی و رفقا !

پراتیک روز مره میلیونها انسان زحمتکش
سیاره ما نشان میدهد که صلح از برم ترین
نیاز های عصر ما است و بمنافع آتی تکامل
تولید بشریت انطباق کامل دارد . تاوینخ نه چندان دور ،

و اعتماد زحمتکشان کشور به انقلاب به صورت
روز افزون بارور میگردد درین میان بر گشت
هزاران هموطن عذابیده ما به وطن انقلابی شان
نمودار منطقی وضع است . یکی از دست
آورد های بزرگ کار خستگی ناپذیر حزب
و دولت انقلابی ما توسعه پایگاه های اجتماعی
انقلاب ملی و دمو کراتیک افغا نستان است که
در وجود جبهه ملی پدر وطن تجسم مادی یافته
و به صورت مستدام دامنه و گسترش بیسابقه
میابد . پی آمد منطقی مساعی حزب و دولت در
در مجموع جامعه ما همانا تامین قانونیت دمو-
کراتیک و انقلابی در کشور ما است .

دوستان عزیز و رفقا !

اقدامات پیروز مدانه کنونی ما در جهت
اعتلای اقتصادی و اجتماعی به عنصر پراهمیت
استحکام تشکیلاتی و اید یو لوژ یــــک
حزب ما ارتباط منطقی دارد . حزب ما از لحاظ
استحکام سازمانی به يك حزب رزمنده و با-
انضباط مبدل گردیده است . در دوران های
دشوار نبرد انقلابی که تا کنون حزب ما از-
سر گذشاندن است همه اعضای حزب بخوبی
پختگی سیاسی ، ، آبدید می انقلابی و فاداری
به ارمان حزب و وطن پرستی را از خود تبارز
داده اند . اعضای حزب ما با درک دقیق از شرایط
کشور ، منطقه و جهان و از دشواری برای نو-
سازی اجتماعی ، اقتصادی جامعه ما واقف اند ،
مسلما این وضع سطح عالی سازماندهی . دسیلین
آهنین و وحدت را از ما مطالبه دارد ، ما با بسیج
تمام نیرو ها در يك صف واحد با استحکام
بخشیدن پیهم حزب و یگانگی آن وظایف دشواری
را که در برابر ما قرار دارد بدون شک با -

دوره تاریخ خود ما، تاریخ قرن بیست نشان می دهد آوانیکه دشمنان انسان، جنگرا بر - بشریت تحمیل نموده اند. در آتش مصیبت زاو غم انگیزان کود کان معصوم نیز بی رحمانه سوخته اند. نباید به جنگ افروزان اجازه داده شود فجایع ننگین گذشته را تکرار کنند. باید به تمام کانون های جنگ و تشنج امپریالیستی در سیاره ما، که نسل موجود و کودکان مارادر کام خود بیرحمانه فرومی برد پایان داده شود.

برپایه درک این واقعیت است که ملیون ها انسان زحمتکش سر زمین ما خواستار صلح و همبستگی با همه مردمان صلح دوست جهان اند و پیگیرانه در راه تامین امنیت بین المللی و خلع سلاح و صلح در منطقه و جهان پیکار میکنند، امر صلح باوصف فتنه گری دشمنان آن پیروز شد نیست.

جمهوری دموکراتیک افغانستان برآن است که برابلمهای گرمی در روابط بین المللی تنها و تنها می تواند از طریق مذاکرات سودمند و توام با حسن نیت حل و فصل گردد. حزب و دولت انقلابی ما عمیقاً معتقدند که شرق میانه، جنوب و جنوب غرب آسیا، شرق دور، بحر هند و خلیج فارس نباید بمشابه مراکز تشنج و منبع خطرات جنگ برای خلقهای منطقه و بشریت در مجموع باقی بماند و باید تمام پایگاههای نظامی امپریالیزم ایالات متحده امریکا درین مناطق منحل و برچیده شود. ما از تبدیل بحر هند به منطقه عاری از اسلحه هستوی جدا حمایت میکنیم. راه برون رفت از معضله شرق میانه

را تنها در صورت بیرون رفتن عساکر اسرائیلی از سر زمین های اشغالی اعراب و تامین حقوق حقه خلق فلسطین بشمول تشکیل دولت مستقل فلسطین میدانیم. افغانستان انقلابی همواره از داعیه بر حق خلق عرب فلسطین پشتیبانی نموده و خواهد نمود باید تذکر داد که پیشنهادات صلح اتحاد شوروی در پارلمان هند که از طریق بیانیه رفیق لیونید ایلچ بریژنف انعکاس یافت یگانه الترناتیف برای بر گشت بحر هند به حوزه صلح است و پیشنهادات مطروحه در کنگره بیست و ششم اتحاد شوروی مورد تأیید همه جانبه ما است. دراین ارتباط باید خاطر نشان گردد که پروگرام صلح دهه هشتاد که در گزارش رفیق لیونید بریژنف فورمول بندی شده یگانه الترناتیف در برابر سیاست مسابقه تسلیحاتی و سیاست احیای جنگ سرد امپریالیزم است. مادر فعالیت سیاست خارجی خویش محتویات این پروگرام جامع صلح دهه هشتاد را کاملاً تأیید و پشتیبانی نموده و در زمینه با اتحاد شوروی و تمام نیروهای صلح دوست جهان مساعی همه جانبه خویش را متمرکز می سازیم. این پیشنهادات و ابتکارات با منافع روند سیاست صلح و امنیت بین المللی در مطابقت کامل بوده و به نیروهای جنگ طلب و تجاوز کار لگام می زند.

حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان این بر نسیب رادر تمام مجامع بین المللی از جمله درسی و ششمین جلسه نوبتی اسامبله عمومی ملل متحد مطرح و مورد حمایت جدی قرار داده است، افغانستان انقلابی حمایت

کامل خود را از خلقهای آزاده کشور های افریقا آسیا و امریکا ی لاتین که به خاطر آزادی ترقی و صلح به پا خاسته اند . ابراز داشته و فعالیتهای شیطانی امپریالیزم رادر جهت توطئه گری علیه این خلقها با نفرت و غیظ محکوم نموده و آنرا خطر جدی در راه صلح جهانی تلقی مینماید . همین اکنون جهانیان شاهد یکی از بیشر مانه ترین توطئه های تجاوز گرانه امپریالیزم امریکا در قبال کیوبای قهرمان این جزیره پر افتخار صلح و آزادی در امریکای لاتین میباشند . ما در حالیکه تهدید علیه کیوبای قهرمان را با نفرت محکوم نموده و آنرا تهدید جدی علیه صلح جهانی و در درجه اول تهدید مستقیم علیه استقلال و حاکمیت ملی و تمامیت ارضی کشور های امریکای لاتین میدانیم از جهانیان می طلبیم تا علیه این بازی خطر ناک ضد انسانی بپا خیزند .

دوستان عزیز و رفقا !

به صورت مشخص و فورمو گبندی شده باید یاد آور شوم که افغانستان پیشنهاد سازمان ملل متحد رادر زمینه تدویر یک کنفرانس بین المللی در باره بحر هند در او اخر سال ۱۹۸۱ در کلمبو که هدف آن اعلام بحر هند بمنطقه صلح است و همچنان پیشنهاد سه کشور هندوچین، ویتنام سو سیالیستی جمهوری مردم کمپوچیا و جمهوری دمو کراتیک مردم لاوس رادر مورد اعلام منطقه هندو چین وآسیا و بحر هند به مثابه منطقه صلح جدا پشتیبانی و حمایت می نماید .

حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان بر پایه سیاست خارجی صلحجویانه خود برای

حل و فصل مسالمت آمیز او ضاع اطراف افغا نستان که در اثر تجاوز و مداخله نظامی ارتجاع بین المللی متشنج گردیده است و برای برگرداندن مجموع او ضاع منطقه بحالت عادی که امپریالیزم تشنه ز آت را دامن میزند پیشنهادات مشخص طرح نموده است . اعلامیه تاریخی چهارده می ۱۹۸۰ حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان حاوی اقدامات و تدابیر مشخص برای عادی سا ختن او ضاع و مناسبات میان کشور های همسایه جمهوری دمو کراتیک افغا نستان ، پاکستان و ایران است که متا - سفانه با حسن نیت متقابل مواجه نگردیدیم .

اعلامیه بیست و چار اگست ۱۹۸۱ حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان پیرامون حل و فصل سیاسی و ابتکارات صلح آمیز مورد استقبال کشور هاو نیرو های مرقی در سرا سر جهان قرار گرفت این اعلامیه که حاوی ابتکارات جدید عملی و مشخص حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان است بمثابه یک سند با اعتبار که انعطاف لازم برای حل و فصل سیاسی اوضاع پیرامون کشور ما در آن بر جسته است و آمادگی صاد قانه ما رادر جهت رفع پرابلهما نشان میدهد ، ارزیابی گردید . باوجود پیشنهادات جدی و عملی ما حکومت پا کستان برای انجام مذاکرات در زمینه حل و فصل سیاسی اوضاع اطراف افغا نستان و بهبود مناسبات میان دو کشور از جانب خود دست به هیچ اقدام عملی نژده است اوضاع در منطقه نه تنها بهبودی کسب نموده بلکه بیشتر به وخامت گرایده است و فعالیت های تخریبی و

تجاوز گرانه عليه کشور ما همچنان ادامه دارد. در حالیکه حکومت جمهوری دموکراتیک افغا - نستان ابراز آمادگی نموده است تادر هر زمان در مذاکرات دو جانبه و یاسه جانبه در حضور ویا غیاب سر منشی ملل متحد و یا نماینده آن با کشور های همسایه پاکستان وایران برای حل و فصل سیاسی معضلات وارد مذاکره شود.

مبارزه پیگیر و مداوم حکومت جمهوری دمو - کراتیک افغا نستان در جهت برون رفت از اوضاع و احوال مو جوده در منطقه که ناشی از وجود تو طنه ها ، مداخلات و تجاوزات امپریالیزم ، ارتجاع و هژمونیزم علیه کشور ما میباشد و رفع تمام معضلات نشانه از سیاست خارجی صلح جویانه ما است . این امر به پر ستیز بین المللی دولت انقلابی ما افزوده است . اعلامیه بیست و چار اگست ۱۹۸۱ حتی دشمنان ما را واداشته است تا اعتراف کنند که این پیشنهادات انعطاف لازم وراه ها و وسایل عملی حل پرابلمها را بصورت جامع و مشخص در خود گنجا نیده است .

دوستان و رفقا !

جمهوری دموکراتیک افغا نستان که خود یکی از بنیاد گذاران جنبش عدم انسلاک بوده است ، عقیده دارد که جنبش عدم انسلاک بمثابه یک جریان عمده در سیاست های بین المللی بر پایه مو ضع گیری و اقدامات ضد امپریا - لیستی آن و پیکارد راه صلح و امنیت بین المللی از حیثیت و بر ستیز عالی در سطح جهانی برخوردار است . تکامل اوضاع بین المللی و اقدامات خطر ناک اردوگاه جنگ و امپریالیزم

از جنبش عدم انسلاک می طلبد تادر جبهه جهانی مبارزه بر ضد امپریالیزم در کنار متحد طبیعی خود اردو گاه صلح و سو سیا لیزم قرار گرفته و اشتباهی سیری ناپذیر جنگ، تشنج و مسابقه تسلیحاتی امپریالیزم را لگام زند .

جمهوری دموکراتیک افغا نستان دیرین روز تاریخی اعلام همبستگی پیکار جو یانه بین - المللی سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا با مردم و انقلاب افغا نستان صمیمانه آرزو مند است تا همه ملل صلح دوست جهان تمام مردمان کشور های غیر منسلک زحمتکشان کشور ما را که در مبارزه دشوار علیه مداخلات و تجاوزات امپریالیزم بین المللی ودر راس آن امپریا لیزم جنایت پیشه امریکا و بر تری جویان خاين چين ودر راه تحولات بنیادی اجتماعی اقتصادی و فرهنگی جانبازانه می رزمند پشتیبانی نمایند . ما به پشتیبانی عظیم خلقها از انقلاب خود ارج می نهیم و بر آنیم که این پشتیبانی می تواند به نیروی عظیم مادی در مبارزه عادلانه ما علیه امپریالیزم مبدل گردد .

حزب و دولت انقلابی ما در تجربه تاریخی و مشخص خویش در یافته است که همبستگی اتحاد شوروی و دیگر کشورهای برادرسو سیا - لیستی و تمام نیرو های ضد امپریالیستی که نه تنها افغا نستان انقلابی بلکه تمام جنبشهای آزادی بخش ملی در سه قاره آسیا ، افریقا و امریکا ی لاتین از آن به صورت همه جانبه بر خوردار اند نقش عظیمی را در امر دفاع از دست آورد های انقلاب حاکمیت ملی و تمامیت ارضی جمهوری دموکراتیک افغا نستان دو برابر

تجاوز و مداخله خارجی ایفا نموده است •
تاریخ جنبشهای آزادی بخش ملی در قرن
ما پیوسته پشتیبانی همه جانبه اتحاد شوروی
رادر مبارزه ضد امپریالیستی و به خاطر آزادی
ملی و ترقی اجتماعی با خود داشته است و هم
اکنون این بخش عظیم جنبش انقلابی دوران
معاصر با اطمینان به پشتیبانی بی دریغ کشور
بزرگ شورا ها اتکا دارد •
افغانستان انقلابی کمک های بی شایبه و
عظیم دوست تاریخی خود اتحاد شوروی را از

زمان تحصیل استقلال وطن ما تا کنون و به
خصوص در حساس ترین دوره تاریخ کشور ما
که دست آورد های انقلاب ثور تهاमित ارضی،
استقلال و حاکمیت ملی مادر معرض خطر قرار
گرفته بود پیوسته گرامی میدارد •
رفقاو دوستان عزیز! حزب دمو کراتیک
خلق افغانستان، مردم و حکومت جمهوری
دمو کراتیک افغانستان تدویر اجلا سیه هیات
رئیس سازمان همبستگی خلقهای آسیا و
افریقا رادر کشور ما بسیار با ارزش ارزیابی

برلگاردل او نوری عبدالرزاق کله چی دآسیا او افریقا دسولی او پیوستون دسازمان
دلسمی غونډی دبرخه والو احساساتو ته ځواب وایی .
۱۳۶۰ ر ۸ ر ۲۷

نموده ، معتقداند که همبستگی رزمجویانهٔ خلقهای آزاد شده در مبارزه بغاطر صلح ، دمو کراسی و ترقی اجتماعی ، امریست ضرور ، ما معتقد هستیم که تلویراین کنفرانس در کشور انقلابی ما در اوضاع و احوال کنونی گام بسیار بااهمیتی را در جهت تشکل و بسیج هر چه وسیعتر تمام نیرو های ترقی خواه و صلح پسند منطقه و جهان و تشدید مبارزات بر حق ضد امپریالیستی آنها بغاطر صلح و ترقی اجتماعی تشکل میدهد .

مردم کشور ما با وضاحت احساس مینمایند که تلویر این کنفرانس یکی از عالی ترین مظاهر زنده و گویای همبستگی بیدریغ انقلابی و برادرانه سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا با مردم عذابدیدهٔ مادر مبارزه عادلانه ولی دشوار و ذو جوانب آن میباشد . ما سپاس بیکران انقلابی را بدین مناسبت نسبت به همه اعضای این سازمان برادر در اعماق قلب خود زنده نگه میداریم .

نسل های خوشبخت و سعادتمند آینده کشور ما به این کنفرانس بمثابة یک تلاش مقدس انسانی در جهت کمک به مبارزه ترقی خواهانه مردم ما با سپاس خواهند نگر یست .

سپاس بیکران به سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا .

زنده باد همبستگی انقلابی بین المللی!
زنده باد صلح، دمو کراسی و ترقی اجتماعی!
مرگ بر امپریالیزم جنگ طلب و تجاوزگر!
در ختم بیانات بزرگ کارمل یک دسته از پیش آهنگان سازمان دمو کراتیک جوانان افغانستان
ملبس بایو نیفورم مخصوص در حالیکه دسته

های گل با خود داشتند و تالار سلامخانه شده با خواندن ترانهٔ صلح و اهدای گل به بزرگ کارمل و هیات رئیس جلسه از تلویر دهمین جلسهٔ هیات رئیس سازمان همبستگی خلق های آسیا و افریقا در کابل مرکز افغانستان انقلابی استقبال بعمل آوردند .

سپس پیام سازمان پیشاهنگان افغانستان به اشتراک کنندگان جلسه هیات رئیس سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا توسط یکتن از پیشاهنگان قرائت شد که با کف زدن ها مورد تأیید و استقبال شاملین جلسه قرار گرفت .

در پیام ضمن شاد باش به اشتراک کنندگان جلسه بغاطر تلویر این جلسه با شکوه در کابل آمده است که (ما اطفال و نو جوانان افغانستان چون خواهران و برادران بزرگ خویش به صلح و فضای آرازش نیاز مندیم ما بغاطر خو شبختی و بهر وزی کود کان از غیر تفنگ و باروت نفرت داریم و نسبت به کسانیکه فضای آرامش و زندگی ما و سراسر جهان را برهم میزنند نفرت و انزجار خود را ابراز میداریم)

بعدا نوری عبدالرزاق منشی عمومی سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا به نمایندگی از سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا هیات رئیس آن تشکرات و قدردانی خود را به حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و حکومت و مردم جمهوری دموکراتیک افغانستان مخصوصا به دوستان خویش در کمیتهٔ صلح همبستگی و دوستی افغانستان به پاس مهمان نوازی

همکاری و مساعی بی شایبه شان بخاطر تدویر مو ففانه دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل این مرکز انقلاب ملی و دمو کراتیک افغا نستان که به مناسبت پشتیبانی سانگرد نهضت عظیم عدم انسلانک دایر شده است ابراز نموده گزارش مفصلی ارائه نمود که مورد استقبال گرم شا ملین جلسه قرار گرفت .

گزارش نور ن عبدالرزاق منشی عمومی سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا در مراسم افتتاح جلسه رئیسه ساز مان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا .

به نمایندگی از سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا و هیات رئیسه آن تشکرات و قدردانی خود را به حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و حکومت و مردم جمهوری دموکراتیک افغا نستان مخصوصا بدوستان خویش در کمیته صلح، همبستگی و دوستی افغا نستان به پاس مہمان نوازی همکاری و مساعی بی شایبه شان به خاطر تدویر مو ففانه درین دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا در کابل این دؤ انقلاب ملی دمو کراتیک افغانستان ، که به مناسبت بیستمین سالگرد نهضت عظیم عدم انسلانک دایر شده است ابراز میداریم .

قابل یاد آوری است که بعد از پیروزی بزرگ سیزد همین جلسه شورای مادر عدن مورخ ۲۰ - ۲۶ مارچ ۱۹۸۱ دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا به مثابه نخستین جلسه بزرگ برای

تجلیل بیستمین سالگرد نهضت عدم انسلانک در کابل دایر میگردد . واقعا غیر قابل تصور است که نهضت عدم انسلانک موقف پیفر خانه را در مورد اوضاع اطراف افغا نستان اتخاذ کند . آنچه ما میخواهیم علاقه بیشتر در آینده وابتکارات مثبت بسوی عادی شدن اوضاع اطراف افغا نستان است . این کاملا بجاست که سازمان همبستگی خلقهای افریقا و

بعنوان تکیه گاه با اعتبار که با نهضت عدم انسلانک پیوند تاریخی وارثا نیک دارد نقش فعالتری را درین زمینه متکی بر اقداماتیکه قبلا در ترکیب یک هیات حسن نیت اتخاذ شده است ایفا خواهد کرد و باید ایفا کند . این هیات متاسفانه تاکنون نتوانسته است کار خود را آغاز کند . گر چه هدف هیات از جانب جمهوری دمو کراتیک افغا نستان خوب استقبال گردید . ما جدا تقاضا میکنیم که این هیات مجددا فعال گردیده و کمک و پشتیبانی نیرو های غیر منسلک و دمو کراتیک را که درین مسئله بطور عمده ذیدخل اند جلب نماید .

آنچه مورد بحث است حل اوضاع سیاسی اطراف افغا نستان عادی شدن روابط بین افغا نستان و همسایگان آن تخفیف تشنجات موجوده و ختم مداخلات امپریالیستی و دسایس ارتجاعیست که هم در خارج و هم در داخل کشور طرح شده و تبارز یافته است .

سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا علاوه بر ابتکار فوق العاده مهم در ترکیب هیات حسن نیت اذین موقف کنفرانس بین المللی خویش برای پشتیبانی از افغا نستان در چون ۱۹۸۰ دفاع نمود .

سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا بر موقف خویش طوریکه در بیانیه ۲۸ دسمبر ۱۹۸۰ آن طرح شده است تاکید میورزد که سازمان همبستگی خلقها امیدوار است دلائلیکه از طرف امپریالیزم امریکا تحریک و مورد بهره برداری قرار گرفته و منتج به رویداد های مشهود در افغانستان و ورود قوای شوروی در آنجا گردید از بین برود تا شرایط بحالت عادی بر گردد و پیروزی کامل و تحقق اهداف انقلاب توربکاطر آزادی دموکراسی و عدالت اجتماعی تامین گردد .

برای تامین استقرار و آرامش برای برقراری مجدد وضع عادی در افغانستان و اطراف آن برای پیشرفت بسوی انکشاف روابط دوستانه و همکاری چند جانبه و سود مند برای طرفین بر مبنای حسن همجواری و عنعنات فرهنگی مشترک بین افغانستان ، ایران ، پاکستان راه دیگری جز مذاکره بر مبنای اصول احترام متقابل ، حاکمیت و عدم مداخله در امور داخلی بشمول تعهدات جدی روی پرابلم همه جانبه ذیدخل برای جلو گیری از فعالیتهای مسلحانه وسایر اقدامات خصمانه از داخل منطقه شان علیه یکدیگر راه دیگر و جود ندارد .

پیشنهاد جدی ما در اینجا اینست که ترکیب هیات حسن نیت سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا مجددا تعیین و وسایل و راه های عملی را برای آغاز فوری کار آن جستجو نماید .

طوریکه از جانب ما در طول ۲۳ سال بصورت دقیق و با اعتبار تصریح گردیده . سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا افتخار علایق

نزدیک را با نهضت عدم انسلاک از همان آغاز تاسیس آن داشته است . این امر برای سازمان ما یک امر طبیعی بود که بر مبنای اصول کنفرانس باند و نک که هر دو نهضت را الهام می بخشد و رهنمایی میکند . تاسیس یافته و پشتیبانی و حمایت واقعی موسسین نهضت عدم انسلاک بو جود آمد تا از اهداف آزادی ملی، مبارزه ضد امپریالیستی و ضد نژاد پرستی و ایجاد یک نظم جدید اقتصادی بین المللی طر فداری کند .

ما در سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا حقانیت این ارزیابی را که اکنون با گذشت هر روز زمینه های جدیدی بدست می آورد، نهایت ارج میگذاریم . مفکوره کهنه و نادرست عدم انسلاک به معنای اتخاذ موقف بیطرفی محض در برابر دو بلاک جهانی هر یک هم سطح قرارداده شوند ، بی اعتبار بوده اما هنوز کاملا متروک نشده است جنبش عدم انسلاک بطور کلی ثابت نموده است . که مفکوره بر خورد یکسان با دوست و دشمن بانیاز بشریت و تاریخ بیگانه است .

اصطلاح نام نهاد (دو ابر قدرت) از جانب نهضت عدم انسلاک پذیرفته شده نمیتواند جامعه سو سیالیستی ثابت کرده است که دوست و متحد جنبش آزادی ملی و کشور های رو - بانکشاف که در راه تحولات اجتماعی اقتصادی گام گذارده اند و بطور عموم دوست و متحد نهضت عدم انسلاک میباشد . ضرور نیست که این امر به معنای توافق مفکوره ها و همسانی راه های حل پرابلمهای ستراتیژیک باشد .

این وضع ایجاب میکند که این نهضت صفوف خود را متحد ساخته و وحدت سیاسی و سازمانی خود را تقویه کند کشور های غیر منسلک نباید روی اختلافات معینی که بعضی از آنها را از هم جدا میسازد با فشاری کنند . بلکه متوجه اهداف مشترك باشند که آنها را بهم پیوند میدهد . مانند مبارزه علیه تشنجات و بیگاری بخاطر صلح حفظ و تعمیق دیتانت، ختم پیشرفت تسلیحات و امحای کامل استعمار و نژاد پرستی شك نیست که هر قدر وحدت کشور های غیر منسلک نیرو مند تر و انداز که بهتر همیسته و متشکل شده باشند سهم آنها در تحکیم صلح و جلوگیری از تهدید فعلی جنگ بیشتر خواهد بود .

اکنون وحدت نهضت عدم انسلک مخصوصاً از اهمیت فراوانی برخوردار است . زیرا امپریالیزم جهانی بسر دمداری امریکا و متحدین آن تلاشهای وسیعی را بمنظور بر هم زدن دیتانت و تشدید خطر جنگ علیه نیرو های صلح و ترقی برافراشته و به بهانه مبارزه علیه ترور یزم بین المللی می گو شد که نهضت ها و جنبش های آزادی بخش ملی و تلاش های ملل بیدار شده را برای آزادی و استقلال واقعی شان تحت فشار قرار دهد .

امپریالیستها از این بهانه برای تحقق پلانهای خطر ناک شان بمنظور اسارت خلقها و بر گشتا ندن مجدد جهان بدوره استعمار بهره برداری میکنند . تحت این بهانه آنها میکوشند امکانات و پایگاه های نظامی بدست آورده گشتی های جنگی شانرا بسواحل سایر کشور ها بفرستند و این امر تهدید خطر ناکی را متوجه همه جهان نموده است . البته راه دیگری جز این دوام منافع امپریالیستهای امریکا مخصوصاً مجتمع نظامی صنعتی و متحدین شانرا از بلاکهای متجاوز بر آورده ساخته نمیتواند .

نهضت عدم انسلک که در میان شعله های مبارزه رهایی بخش ملی بو جود آمد هنوز هم باید باعواقب منفی سیستم اجتماعی و تسلط امپریالیزم مقابله نماید . اما میتواند نقش باز هم فعالتر را در افشای پلانهای ارتجاع و امپریالیزم جلوگیری از تحقق آنها ایفا کند و باید هم ایفا کند .

ما به موثریت مساعی نهضت عدم انسلک برای حفظ صلح تامین امنیت و ایجاد شرایط صلح آآمیز برای تحکیم استقلال و تعمیم رشد اقتصادی تمام خلقها بر روی زمین اعتماد داریم .

خلع سلاح و متوقف ساختن مسابقه تسلیحاتی حتی همین اکنون مسایل مبرم نسبت به گذشته اند زیرا کشور های رو باتکشاف نمیتوانند بدون خلع سلاح اقتصاد خود را تجدید ساختمان نموده و سعادت خلقهای خویشرا تضمین کنند .

ما اکنون در يك چار راهی اوضاع بین المللی قرار داریم در شرایط يکه حکومت جدید امریکا موضعگیری كاملا تجاوز گرانه را مكرراً اختیار نموده که نه تنها روابط شرق و غرب را تهدید و خواستار تفوق نظامی امریکا میباشند . بلکه اوضاعی را بو جود می آورد که ناگزیر منتج به تسريع مجدد مسابقه تسليحاتی و اخطار های جدید به کشورهای روبه انكشاف میگردد .

روزگاران اخیر بادومشی برجسته بوضاحت مشخص شده است ، از یکطرف مشی که کشور های روبانکشاف قاره های به استقلال رسیده ، کشور های غیر منسلک و کشور های سو سیا لیستی تعقیب میکنند که عبارت از منع مسابقات تسلیحاتی ، تحکیم صلح و حفظ دیتانت ، دفاع از حقوق حاکمیت و آزادی ملل ، این نیروها مکررا برای حفظ صلح و دیتانت گام گذارده عمل کرده اند ابتکارات مثبت حکومت کشور های غیر منسلک ، شورا ی عالی اتحاد جماهیر شوروی و دیگر کشور های سو سیا لیستی تحولات بزرگ در صحنه اروپا ، در نهفتنهای توده ای برای تجدید ساختمان اجتماعی به نفع صلح مثلا در فرانسه و یونان و احتجای جهای وسیع توده یی علیه پایگاه های ناتو و پلانهای ذروی (مثلا در جمهوری اتحادی آلمان ، کشور های سکند نیو یا یی و سایر کشور ها) از انکشافهای روشن و مهم درین جهت میباشد .

از طرف دیگر در مقابل خط مشی بر هم زدن دیتانت ، توسعه مسابقات تسلیحاتی تهدید و مداخله در امور داخلی سایر کشور ها تجاوز علیه استقلال و غارت منابع آنها و اختناق پروسه آزاد یخواهی قرار دارد که بیشتر مانه از طرف قدرتهای امپریالیستی در راس ایالات متحده امریکا تعقیب میشود .

تحت بهانه جلو گیری از تروریزم نا منهاد بین المللی حکومت جدید امریکا در حقیقت جنگی را علیه نهضت های رهایی بخش ملی آسیا ، افریقا و امریکا ی لاتین اعلان نموده است .

ماناگزیریم که اعلامیه های مکرر سیاسی حکومت ریگن را پیرامون مبارزه عادلانه و برحق خلقهای که بغاظر آزادی ملی و نجات اجتماعی خویش مبارزه میکنند با نگرانی و اندیشه عمیق ملاحظه کنیم . زیرا این مبارزات از طرف ساز مان ملل متحد بعیت مبارزان قانونی شنا خته شده و حمایت میشود . در حالیکه در عین زمان ایالات متحده امریکا از آن رژیمهای پشتیبانی میکند که آشکارا از ترور یزم طرفداری نموده آنرا بعیت یک عمل عقیدتی و براساس یک قانون دامن میزنند مثلا در چلی السلوادور و جمهوری افریقای جنوبی که مکررا از طرف ملل متحد و تمام جامعه بشری تقبیح شده اند .

معرفی سلاح هستوی در مدیترانه ، رویدادها در منطقه خلیج ، بحیره احمر و سراسر منطقه بحر هند نمونه هایی تاسف آور این جریان است ، با پیشرفت جنبش رهایی بخش خلقهای این منطقه ، امپریالیزم امریکا پایگاه های نظامی خود را درین منطقه توسعه داده ، قوای بحری خود را متمرکز ساخته نیرو گاههای نظامی خود را در اسرائیل و شر قمیانه گسترش داده و در بحیره عمان ، صومال ، مصر ، عربستان و کینیا پایگاه های جدید تدارک و آنرا تقویت نموده و کمیت بزرگ قوای نامنهاد واکنش سریع خود را بر علاوه انکشاف ذروی خویش در دیگو گار سیا با تمرکز بزرگتر بهم افکنشهای با پرواز دور متمرکز ساخته . است .

صهیو نیستهای اسرائیلی و نژاد پرستان افریقای جنوبی سریعاً پیشرفت تسلیحات را گسترش داده و انکشاف سلاح های هستوی

را سرعت می بخشند که خطر بزرگی را برای کشور های مستقل آسیایی و آفریقایی دارا می باشد .

در مجموع ما میتوانیم تصویر جدیدی را طور گرافیک ملاحظه کنیم . در قبال نفوذ روزافزون کشور های سو سیا لیستی ، نهضت های رهایی بخش ملی و نیرو های صلحدوست در کشور های غربی علی الرغم موج دایم الزاید احتجاج توده ها علیه تجهیزات ستراتیژیک تجاوزگرانه امپریالیستی ناتو مثلا در جمهوریت اتحادی آلمان فرانسه ، یونان و سایر کشور های اروپای غربی ، نیرو های امپریالیستی ، تحت فشار بحرانات ساختاری به مساعی و تلاش های وخیم و خطرناک برای تغییر دادن بیلانس قدرت نظامی به نفع خود شان اصرار میورزند .

یورش امپریالیزم علیه نیرو های صلح و ترقی جنبه های متعدد دارد . این امر در التوای تصویب پیمان سالت ۲ در قبول مدرنیزاسیون نظامی دراز مدت و پرو گرام انکشاف سلاحها برای ناتو ، در آمادگی ناتو برای تمرکز مرمی های دارای ساحه پرواز متوسط و جابجا نمودن بم نیو ترون در اروپای غربی علی الرغم مخالفت بیسابقه توده ها علیه چنین اقداماتی در اروپا غربی ، بشمول کشور های عضو پیمان ناتو منعکس گردیده است . همچنان این امر در تصمیم حکومت امریکا در مورد دوکتور ین جنگ ذروی محدود . در موجودیت روز افزون نظامی در شرق میانه ، بحر هند و سایر نقاط جهان در طرح پلانها برای ایجاد اتحادیه های جدید نظامی به اشتراك بعضی از کشور های روبا نکشاف و خطر روز افزون محور امریکا،

جاپان ، چین در ساحه نظامی بحیث يك عامل عدم استقرار و ثبات دیده میشود .

اکنون که دومین جلسه خاص مجمع عمومی ملل متحد برای خلع سلاح که قرار است در ماه می و جون ۱۹۸۲ در نیویارک منعقد گردد ، نزدیک میشود . سازمان همبستگی خلق های آفریقا و آسیا بحیث کل هیات رئیسه ، دارالا نشاء دایمی و کمیته های مربوطه آن و سازمان های توام به آن وظیفه دارند که فعالیت های شانرا تعمیم بخشیده و در کلیه سطوح به خاطر این وظیفه بزرگ عصر ماهره با نهضت عدم انسلاک و اتحاد نیرو های سو سیا لیستی ، دمو کرات ، صلحدوست پیشتر متحدو بسیج گردند .

ما باید بطور خاصی تقاضا کنیم که دومین جلسه خاص مجمع عمومی ملل متحد برای خلع سلاح پرو گرام جامع را برای خلع سلاح عمومی و کامل تکمیل کند .

دهمین اجلاس هیات رئیسه سا زمان صلح و همبستگی آفریقا و آسیا نسبت به افزایش سریع تسلیحات ایالات متحده در بحر هند نگرانی عمیق و جدی را ابراز داشته که نه تنها به حاکمیت و امنیت مردمان جزایر اطراف بحر هند تهدیدی را متوجه میسازد بلکه جهان را بسوی يك جنگ هستوی میکشاند .

دیگو کار سیا بحیث يك پایگاه وسیع و بزرگ بحری ، هوائی و نظامی و با قدرت هستوی بزرگ در خارج از ایالات متحده امریکا در آورده شده همچنان مراکز جدید برای بحریه پنجم امریکایی اعمار گردیده است . همزمان

با توسعه و انکشاف پایگاه های نظامی موجوده ایالات متحده که به تاسیس پایگاه های جدید نظامی و فراهم آوری تسهیلات و تجهیزات در عمان ، صومال ، مصر ، کینیا ، بحرین و عربستان میپردازد .

ایالات متحده متمرکز نیرو های واکنش سریع را بغاطر مداخله فوری در کشور های منطقه بمیان آورده است که بخشی از سترا تیژی جهانی امپریالیزم را غرض اشغال کشور های نفت خیز و حمایت رژیمهای ارتجاعی در برابر قیام های مردمی و مبارزات آنها تشکیل میدهد . هیات رئیسه مساعی ایالات متحده و متحدین اش را در زمینه به تعویق افگنی کنفرانس ملل متحد در مورد بحر هند که قرار بود در کولمبو در ماه اگست ۱۹۸۱ دایر گردد . تقبیح نموده و تقاضا به عمل می آورد تا این کنفرانس بادر نظر داشت مطالعه کنفرانس وزرای خارجه جنبش عدم انسلاک باید دایر گردد .

هیات رئیسه تقاضای دول ساحل بحر هند را که در فیصله نامه شماره (۲۸۳۲) بیست و ششمین اجلاس ۱۹۷۱ ملل متحد گنجانیده شده بغاطر بر گردانیدن بحر هند بیک منطقه صلح که اصل پیشنهاد از طرف سریلانکا صورت گرفته تکرار نموده و تأیید میدارد .

هیات رئیسه ابتکار جمهوری دمو کراتیک مردم یمن اتحاد شوروی و ملغاسی رادر زمینه بحر هند و بحیره سرخ منجیت مناطق صلح .ورد پشتیبانی عمیق قرا داده آنها را بمثابه پیشنهادات سازنده و مثبت ، در جهت صلح و ثبات در بحر هند، خلیج فارس و بحیره سرخ احترام مینماید .

ایالات متحده امریکا جنگال خود را بر تمام ساحه شرق میانه از طریق رخنه مصرانه در زیر چتر به اصطلاح صلح محکمتر نموده است . پایگا های نظامی و وسایل آن در سر زمین های عمان، صومال، مصر، بحرین و عربستان گسترش پیدا نموده است .

اشکال گونا گون حضور نظامی آن در خلیج بحیره احمر و بحر هند از دیاد یافته و نیرو های عکس العمل سریع به بهانه به اصطلاح خطر شوروی و حمایت اعراب و کشور های اسلامی ازین خطر برای مداخله فوری درامور داخلی کشور های عرب در حال آماده باش قرار داده شده است در حالیکه هدف حقیقی آن حمایت از منابع نفتی عرب که نظر به دو- کترین ایالات متحده ، این منطقه ساحه منافع حیاتی ایالات متحده میباشد .

درین زمینه پشتیبانی خود را از ابتکارات صلح در مناطق خلیج و بحر هند که توسط جنبش عدم انسلاک جمهوریت دمو کراتیک مردم یمن و اتحاد شوروی و سازما نهای بین- المللی دمو کراتیک مطرح گردیده است دوباره تأیید مینماییم .

سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا برآن است که ادامه جنگ ایران و عراق يك ضایعه برای تلاشها و نیرو های بالقوه آنها بوده و بهانه برای امپریالیستها برای افزایش حضور نظامی آن در خلیج و تمام منطقه میباشد . جای تاسف است که منابع نظامی اقتصادی و بشری این دو کشور اسلامی و غیر منسلک در عوض اینکه علیه دشمن اساسی آنها یعنی صهیو -

نیزم • امپریالیزم و ارتجاع متوجه گردد ضایع میشود • لذا ما خواستار احترام به منشور بین المللی و حل منازعات بطریق وسایل صلح آمیز بدون دادن امتیاز حقوق بدو طرف هستیم •

برای ماو تمام جامعه بین المللی ضروری است تا همبستگی و پشتیبانی خود را با مردم و جمهوری مردم انگولا کشور های جبهه مقدم و دیگر کشور های مترقی افریقا نظیر کانگو ، یمنین ، ایتو پیاو دیگران بخاطر تلاشهای آنها در جهت تبدیل قاره به جامعه بهتروسمنگیری سوسیالیستی ادامه دهیم •

بدبختانه ایالات متحده امریکا ، چین ، جاپان مانع حل صلح آمیز معضلات در منطقه گردیده و منازعات سر حدی مردم کمبوچیا را دامن میزنند • مبالغه نخواهد بود اگر گفته شود که تهدید عمده برای مردمان آن منطقه توسط این محور ایجاد گردیده است • باید به مردمان جنوب شرق آسیا موقع داده شود • تا سر - نوشت خود را خود شان تعیین نموده و مسایل قابل منازعه را از طریق وسایل صلح آمیز حل نمایند •

کشور های هند و چین با اتخاذ سیاست صلح ، آزادی ، دوستی و همکاری بین المللی يك عامل مثبت را برای حفظ صلح و استقرار درین منطقه ستراتیژيك جهان تشکیل میدهند • متعاقبا الفر دو انزو منشی عمومی کنگره ملی افریقای جنوبی همبستگی کامل و قاطعانه کنگره ملی افریقای جنوبی را با انقلاب و مردم افغا نستان اظهار داشته گفت :

مردم افریقای جنوبی مبارزه علیه امپریالیزم و تمام انواع و اشکال مداخله ارتجاعی و امپریالیستی در امور داخلی افغا نستان انقلابی در کنار مردم افغا نستان قرار دارد •

بعدا ابو فتحي رئیس دفتر سازمان آزادی بخش فلسطین در دمشق به نمایندگی از سازمان نخست از مهمان نوازی و استقبال گرم مردم افغا نستان اظهار سیاس نموده ضمن اظهار همبستگی بارهبری انقلاب افغا نستان و روند دگر گونیهای اجتماعی در کشور ما اهمیت تصویر چنین کنفرانسها و گردهم آیی های بین المللی را در اظهار همبستگی با مردمانی که علیه ستم و امپریالیزم مبارزه میکنند و بخصوص با افغا نستان قبرمان و انقلابی بسیار بارزش خوانده در باره مبارزات قهرمانانه مردم فلسطین و خلق عرب علیه صهیونیسم و امپریالیزم توضیحات مفصل ارائه کرد •

سیس عبدالعزیز رئیس کمیته سریلانکایی سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا و معاون سازمان همبستگی خلق های آسیا و افریقا گفت: امروز برای ما فرصت بزرگیست که در اینجا گرد آمده ایم و درباره مسایل بسیار مهمی که برای تمام بشریت حایز اهمیت حیاتیست صحبت می کنیم •

ما از رهبری سازمان همبستگی خلقهای ، آسیا و افریقا تشکر می کنیم که تصمیم گرفت دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان را در مرکز افغا نستان انقلابی دایر نماید •

مو صوف خطاب به ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک

افغانستان گفت : ما شما بزرگ کارمل را نه تنها به حیث رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو - کراتیک افغانستان بلکه به حیث قهرمانی مدانیم که اکنون تمام بشریت مترقی شما را دوست میدارند و برایتان احترام قایل اند .

ضمن یاد آوری از دست آورد های عظیم انقلاب ثور اظهار داشت که : انجام این همه وظایف کار آسان نبوده و فقط تحت رهبری خرد مندان حزب و دولت و شما بزرگ کارمل ممکن گردیده است .

بعدا میرزا ابراهیم اوف رئیس کمیته شوروی سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا نخست سلام ها و شاد باش های دوستانه گرم و صمیمانه لیونید بر یژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمو نست صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سو سیالیستی را به این جلسه رسانید .

وی گفت : برای ما جای بسیار خوشی است که برای اظهار همبستگی خلقهای آسیا و افریقا امروز در مرکز افغانستان انقلابی هستیم ما با استماع بیانیة ارزشمند بزرگ کارمل به این نتیجه رسیدیم که خلق افغانستان بر دشمنانش غلبه خواهد یافت و در راه دگر گونی های انقلابی در کشور به نفع مردم افغان - نستان پیروز مندان به پیش خواهند رفت ، ما ایمان داریم که مردم افغانستان بر تمام مشکلات غلبه خواهند کرد . خلقهای افغانستان و اتحاد شوروی در طول تاریخ همواره دوست بوده و بهترین روابط همسایگی نیک بین دو کشور را داشته اند .

اتحاد شو روی کشور های سو سیالیستی و بشریت مترقی قاطعانه در کنار مردم افغان - نستان در مبارزه شان علیه امپریالیزم و ارتجاع جهانی برای ساختمان جامعه نوین و عادلانه بطور خدشه ناپذیر قرار خواهند داشت .

بعدا کلوت کیتی بنیان رئیس انجمن فرانسوی برای همبستگی با خلقهای آسیا و افریقا گفت : ما از مبارزات قهرمانانه مردم افغانستان تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رهبری بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی کاملا آگاهی داریم .

مردم افغانستان تاریخ غنی مبارزات قهرمانانه علیه استعمار و امپریالیزم دارند ما اطمینان داریم که خلق افغانستان در روند مبارزات انقلابی پیروز خواهند شد .

حکومت فرانسه باید واقعیت ها را در مورد افغانستان درک کند و به عادی شدن روابط بین کشور های افغانستان و فرانسه تن در دهد .

ما کاملا پیشنهادات دوم سنبله جمهوری دمو کراتیک افغانستان را تأیید نموده تلاشها و توطئه های امپریالیزم جهانی را علیه خلق قهرمان و انقلابی افغانستان قاطعانه محکوم میکنیم .

بعدا پیام کمیته ملی جبهه ملی پدروطن توسط مولوی محمد سالم علمی و پیام ریاست عالی شوون اسلامی توسط داکتر سعید افغانی قرائت گردید .

مراسم افتتاح جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و آفریقا بایا نیه مختصر دوکتور اناهیتا راتیزاد حوالی ساعت هفت شام خاتمه یافت .

جلسه بعدی روز پنجشنبه ۲۸ عقرب ۶۰ در تالار هوتل انتر کانترینتال بر گزار گردید . در آغاز جلسه دوکتور اناهیتا را تبزاد عضو پیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان عضو هیات رئیسه شورای انقلابی و رئیس سازمان صلح همبستگی و دوستی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان یک بار دیگر ورود هیا تهای مهمان رادر مرکز کشور انقلابی افغا نستان شاد باش گفته و بیانییه ایراد کرده گفتند :

رفقا و دوستان نمایندگان محترم : اجازه بدهید بنمایند گی از سازمان صلح همبستگی و دوستی افغا نستان و همه مردم زحمتکش و شرافتمند افغا نستان انقلابی و قهرمان صمیمانه ترین سپاسها و درود های انقلابی را بمناسبت تنویر کنفرانس کنونی سازمان همبستگی خلقهای آسیا و آفریقا در تجلیل از بیستمین سالگرد بنیا نگذاری جنبش عدم انسلاک مبنی بر پشتیبانی از انقلاب افغا نستان ابراز نمایم .

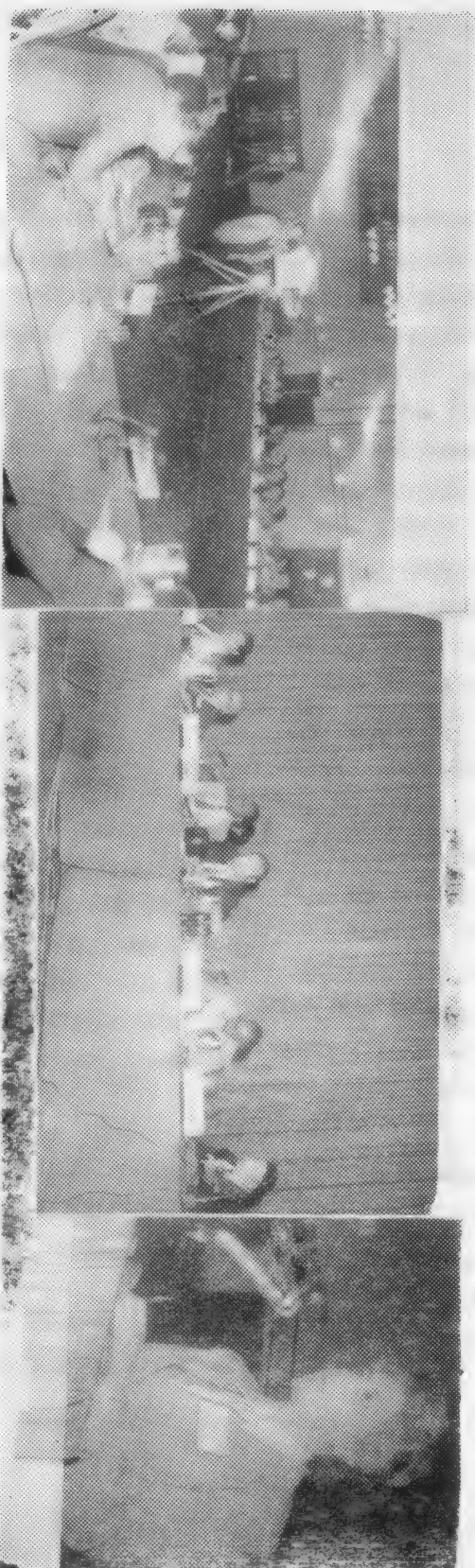
مردم آزاده و دلیر افغا نستان که هم اکنون در مبارزه بر ضد انقلاب و مدا خله گران امپریالیستی و بغاظر تعمیق و گسترش بیشتر پروسه انقلابی در کشور گامهای بلند و استواری را بر میدارند با تنویر کنفرانس سازمان همبستگی خلقهای آفریقا و آسیا که همزمان با تجلیل از بیستمین سالگرد بنیانگذا

اری جنبش عدم انسلاک در کشور انقلابی ما بر گزار میگردد و به امر همبستگی پر توان این سازمان باپروسه انقلابی در افغا نستان ارج فراوان گذارده وبه آن اهمیت عظیم قایل اند . ما معتقدیم که تنویر کنفرانس سازمان همبستگی خلقهای آفریقا و آسیا در کشور انقلابی رویداد با اهمیت سیاسی بوده و عامل با ارزشی در مقابله با ارتجاع و امپریالیزم به حساب می آید .

ما به نقش سازمان همبستگی خلقهای آسیا و آفریقا در راه تامین وحدت هر چه بیشتر نیرو های مترقی ، تحکیم صلح عمومی ، جلو گیری از تشدید تشنج و مسابقات تسلیحاتی ، تشدید مبارزه خلقها بر ضد امپریالیزم و تامین استقلال کشور های وابسته و تازه به آزادی رسیده توجه جدی داریم . سازمان همبستگی خلقهای آفریقا و آسیا چنانکه تاریخ شهادت رول عظیمی رادر جهت تامین وحدت عمل خلقهای آسیا و آفریقا بغاظر استقلال ، ترقی و صلح و تحکیم مواضع جنبش عدم انسلاک در مبارزه جهانی ضد امپریالیستی و توسعه دوستی همکاری و مبارزه مشترک این جنبش بامتحد طبیعی آن یعنی اردو گاه سو سیا لیستی ایفا نموده است .

رفقا ، دوستان محترم !

بعد از مرحله نوین انقلاب ثور این دومین بار است که نمایندگان سازمان همبستگی خلقهای آفریقا و آسیا در کشور ما گرد هم می آیند و پشتیبانی شانرا از انقلاب افغا - نستان اعلام میدارند .

دکتور اناهیتا وانیزاد عضو بیرونی سیاسی کمیته مرکزی ج.د.خ، عضو هیات رئیسه شورای انقلابی و رئیس سازمان صلح همبستگی و دوستی افغانستان هنگام ابرازیانه اش در جلسه هیات رئیسه ساز مان همبستگی خلق های آسیا و افریقا در هوئل انتر کانینتال . ۱۳۱۰ د ۲۸

ما از تلاشهای پیکار جویانه و انسانی سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا در مقابل باکار زار امپریالیستی ضد افغانی و ضد شو روی آگاهی کامل داریم . دایر گردیدن کنفرانس های این سازمان در کشور ما و دفاع قاطع نمایندگان شرکت کننده در دهمین دوراجلاس هیات رئیسه این سازمان از انقلاب افغانستان نمونه های مهم همبستگی انقلابی ایمن سازمان با انقلاب ما میباشد .

ما به امر پشتیبانی بیدریخ سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا از انقلاب و مردم افغا - نستان در مبارزه علیه جنگ اعلام ناشده ارتجاع امپریالیزم و هژمونیزم و تلاشهای انسانی بخاطر اعمار جامعه نوین مبتنی بر عدالت اجتماعی ، ترقی و صلح در کشور ما به دیده سپاس عمیق نگریسته و در حالیکه آنرا نمونه عالی و بزرگی از دوستی و همبستگی با خلق افغا نستان تلقی مینماییم به صراحت ابراز میداریم که دفاع از انقلاب افغا نستان بر حق و اصولی میباشد .

ما معتقدیم که موضعگیری اصولی سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در قبال انقلاب ثور بخوبی مبین نیرو مندی جبهه جهانی دفاع از انقلاب ما بوده و ضربت قاطعی بر پیکر ارتجاع و امپریالیزم است .

ما تنویر این کنفرانس را بخصوص در اوضاع واحوال کنونی که مداخله امپریالیستی در امور داخلی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان شدت بیشتری کسب نموده است رو یداد مهمی در مقابله با مداخلات امپریالیستی و نقشه های طوطه گرانه نیرو های ارتجاعی بین المللی

و در راه تامین صلح پایدار در منطقه میسهاریم . دوستان گرامی و رفقا !

تأمین صلح در منطقه ما ارتباط لاینفک با روند صلح در سراسر جهان دارد و نمیتوان آنرا پدیده انتزاعی و مجرد از روند کاهش تشنج بین المللی و دیتانت ارضیابی کرد .

امپریالیزم با براه انداختن مسابقه تسلیحاتی منطقوی که جنوب آسیا نیز آماج این برنامه ننگین ضد صلح امپریالیزم غار تگر ایالات متحده امریکا قرار گرفته تشنج و بی کباتی رادر منطقه دامن میزند .

در این میان و در تعمیل ستراتیژی جهانی ایالات متحده امریکا هژمونیزم های چین و رژیم نظامیگر ضیاء الحق نقش مهمی را ایفا میدارند . هم اکنون کشور پاکستان به زراد خانه عظیم اسلحه تنها جمعی امریکایی و چینیایی مبدل گردیده است . و عا ملیست در جهت تشدید وخامت اوضاع مسلماً این وضع با منافع صلح و همکاری بر مبنای پر نسب های همزیستی مسالمت آمیز و حسن همجواری نیک مابینت تام دارد و باید به این فاجعه خاتمه داده شود صلح در منطقه ما بدون تردید پیوند ارگا نیک با مسایل عمومی صلح در بحرهنوحوزه خلیج و شرق میانه دارد .

جمهوری دمو کراتیک افغا نستان قاطعانه از طرح ملل متحد در باره تنویر کنفرانس بین - المللی که در سا لجاری در کو لمبو باید تنویر یابد و پیشنهادات اتحاد شوروی در زمینه تامین صلح و امنیت خلیج و تنویر کنفرانس بین المللی پیرامون حل پرابلم خا رو میانه پشتیبانی

نموده و بر آن است که پیشنهادات اتحاد شوروی در زمینه اعلام دهه هشتاد بنام دهه صلح که در بیست و ششمین کنگره حزب کمونسټ اتحاد شوروی مطرح گردید میتواند در زمینه کاهش تنش بین المللی به خلع سلاح و همکاری های متقابلۀ ثمر بخش بین-المللی نقش عظیم ایفاء دارد که مسلماً از پشتیبانی بیدریغ جمهوری دمو کراتیک افغا-نستان بر خوردار است .

نمایندگان محترم رفقای عزیز!

هم اکنون مسالۀ دفاع از انقلاب افغا نستان به امر مربوط به همه بشریت مترقی مبدل گردیده است امروز همبستگی با انقلاب ما نمیتواند معنای دیگری جز پیوستن به پروسۀ انقلابی جهانی دفاع از صلح و مقابله باتوطئه های امپریالیزم بین المللی را داشته باشد زیرا این امپریالیزم در داس امپریالیزم جنایتکار امر یکاست که با آتش افروزی پیرامون به اصطلاح مسالۀ افغا نستان خطر عمده را برای صلح در منطقه ما فراهم نموده و بااحیای فضای جنگ سرد در روابط بین المللی دستاورد های صلح جهانی را به مخاطره افکنده است . در واقع افغا نستان انقلابی امروز گره گاه عمده و کلیدی رادر مبارزه علیه تمایلات تجاوز گرانه و نقشه های شیطانی امپریالیزم در منطقه ما-تشکیل میدهد .

دوستان گرامی !

سازمان صلح ، همبستگی و دوستی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان که یکی از اعضای فعال سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا است نقش سازنده در همبستگی پیکار جویانه

خلقها در مبارزه علیه امپریالیزم بین المللی ایفاء نموده است ، و مینماید . سازمان ما وسیعاً در دفاع از داعیۀ عادلانه مردم فلسطین سهم داشته و دارد .

شرکت نمایندگان سازمان صلح ، همبستگی و دوستان افغا نستان در جلسات همبستگی با کشور های مختلف پیوسته بر جسته بوده و این روند با تمام نیروی آن ادامه دارد .

جمهوری دمو کراتیک افغا نستان معامله ننگین کمپ دیوید را که توطئه جنایتکارانه یی علیه تمام زحمتکشان عرب است تقبیح و بر آن است که هدف تلاشهای ایالات متحده امریکا در جهت تعمیل به اصطلاح روند صلح در مابینت کامل با منافع جنبشهای آزادیبخش عربی و صلح در منطقه شر قمیانه قرار دارد . ایالات متحده امریکا در عملی کردن این توطئه ها علیه کشور های مترقی عرب اتحاد ستراتیژ-یکی اسرائیل صهیو نیست را که اخیراً از طرف ریکن رئیس جمهور امریکا رسماً اعلام گردید با خود دارد و رژیم قاهره به مثابه وسیلۀ در این اقدامات تجاوز گرانه امریکا ، اسرائیل سبمش را ادا میدارد و به ما نور های وسیعی دست یازیده . است ، ایجاد شبکه وسیعی از پایگاه های نظامی امریکا در کشور های اسرائیل مصر ، صومال ، سودان ، عمان و کینیا و آغاز تمرینات نظامی که میتواند به یک تهاجم وسیع علیه کشور های مترقی عرب در شرق میانه و شاخ افریقا منتهی گردد . امر صلح رادر ایبــــن منطقه وسیعاً سبب تاژ میکند باید ایالات متحده امریکا به این اقدامات مداخله گرانه نظامی

در امور داخلی کشور های منطقه پایان دهد.
و حق مشروع و قانونی مردم عرب رادر تعیین
سر نوشت شان احترام گذارد .

معضله فلسطین هسته پرابلم خاور میانه
است . حل این مسأله تنها میتواند از طریق
حق تعیین سر نوشت فلسطین و تاسیس دولت
مستقل تحت رهبری ساز مان آزادیبخش فلسطین
این نماینده قانونی مردم عرب فلسطین حل
گردد . طرح به اصطلاح ، خود مختاری فلسطین
توطئه ایست در جهت محروم ساختن مردم
فلسطین از حق آزادی قانونی آنها ، ما برآنیم
که این معضله باید بطریق تدویر کنفرانس
بین المللی که در آن نماینده قانونی فلسطین
یعنی سازمان آزاد یبخش فلسطین و اتحاد
شو روی شر کت ورزند حل شده میتواند و
بس .

در ارتباط با پرابلم شرق میانه و بخش
مدیترانه باید تذکر داد ماباره زحمتکشان
قبرس در راه وحدت قبرس ، آزادی ، حاکمیت
ملی و استقلال این کشور پشتیبانی نموده و
خواهان آنیم که مطابق به اراده مردم قبرس
تمام پایگاه های نظامی منحل و عساکر خارجی
این کشور را ترک گویند .

دوستان عزیز و رفقا!

ایالات متحده امریکا با نقض تمام نورمها
و قوانین بین المللی و مصوبات
ساز مان ملل متحد رژیم نژاد -
پرست افریقای جنوبی را با کمک های وسیع
نظامی و اقتصادی و سیاسی یاری میرساند .
به گزارش مطبوعات بین المللی امریکا در

سا ختمان بم اتومی این کشور نقش وسیعی
دارد که این امر پامال کردن صریح معاهده عدم
انتشار اسلحه هستوی است . رژیم پر یتوریا
با تکیه بر کمکهای بیدریغ امپریالیزم ایالات
متحده امریکا است که نا مییا را تا هنوز
در اشغال غیر قانونی داشته و بطور مکرر
کشورهای عضو جبهه مقدم را مورد تجاوز
مداخله نظامی قرار می دهد ، ما ازمبارزه
زحمتکشان و حکومت انقلابی انگولا و مبارزه
سازمان آزادیبخش سوآپو برای آزادی نامیبیا
پشتیبانی و همبستگی قاطع خویش را با مبارزه
آنها برضد امپریالیزم و اپارتاید اعلام
میداریم .

ایالات متحده امریکا برای حفظ منافع غارتگرانه
شرکتهای فوق ملی به فعالیت وسیع تخریب
گرانه در افریقا دست یازیده است ، رژیم
نژادپرست پریتوریا در این اقدامات تجاوز-
گرانه امپریالیزم که نقش پایگاه تجاوزومداخله
را علیه کشور های مرفقی و ملی افریقا ایفا
میدارد ، متحد طبیعی ایالات متحده امریکا است
غارت منافع سرشار طبیعی افریقا میتواند عامل
تعیینگر در سیاست افریقای ایالات متحده امریکا
باشد .

جمهوری دمو کراتیک افغانستان معتقد است
که نقش سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا
در تامین همبستگی پیکار جویانه با کشور های
نو استقلال افریقا برای تحکیم استقلال سیاسی
و اقتصادی آنها و در امر دفاع از جنبش آزادی
بخش ملی که در نبرد دشوار علیه امپریالیزم
به سر کرد می امپریالیزم ایالات متحده امریکا
ورژیم پر یتور یا می رزمند پیوسته بر جسته

بوده است ما مساعی سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا را در امر تأمین صلح در منطقه قاره افریقا ارج گذاشته و بر آنیم که این سازمان پیکار جو بطور قطع میتواند در زمینه تامین صلح وسیعاً یاری رساند . جمهوری دموکراتیک افغانستان معتقد بعل مساله کور یا ووحیدت کوریا است و همچنان پایگاه نظامی و مداخلات ایالات متحده امریکا را در آن کشور تقبیح مینماید .

رفقا و دوستان عزیز ! سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کنفرانس کولمبو ۱۹۸۰ با ابتکار مهم و پر اهمیتی در زمینه تامین صلح در منطقه ما متوسل شدو هیاتی حسن نیت به ریاست رفیق عبدالعزیز را برای فراهم نمودن شرایط برای آغاز مذاکرات پیرامون اوضاع افغانستان ، به افغانستان و پاکستان تعیین نمود ، این هیات از طرف جمهوری دموکراتیک افغانستان با استقبال گرم پذیرایی و تمام امکانات را برای پیروزی ماموریت آنها در اختیار آنها گذاشت که متأسفانه این هیات حسن نیت از طرف رژیم نظامیگر ضیاء الحق رد گردید . ما امید داریم ماموریت این هیات مجدداً احیا و بتواند در امر تامین شرایط مساعد برای تامین صلح و همکاری بین کشور ما و پاکستان مثمر واقع شود .

حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان به ادامه اعلامیه ۱۴ می ۱۹۸۰ در ۲۴ - اگست سالجاری بادر نظر داشت اوضاع واقعی ونکات نوینی که در این او اخر جهت حل و فصل سیاسی مسایلی که پیرامون افغانستان بوجود آمده اعلامیه یی را به نشر

سپرد که دارنده جبهات مشخص و عملی و انعطاف لازم بوده و دارای اهمیت اصولی بخاطر عادی شدن اوضاع در منطقه ما میباشد .

مآتمادگی خود را برای مذاکرات با کشورهای همسایه دو جانبه و چه سه جانبه بشمول اشتراک منشی عمومی و یا نماینده سازمان ملل متحد اظهار داشته و انعطاف لازم در زمینه بخرچ داده ایم .

حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان در اعلامیه ۲۴ اگست سالجاری کلیه جوانب مربوط به اوضاع کنونی پیرامون افغانستان را به شمول عودت قطعات محدود نظامی اتحاد شوروی در صورت قطع مداخله و جنگ اعلام نشده تجاوز کارانه امپریالیستی علیه افغانستان و تضمین قابل قبول مبنی بر عدم تکرار آن در نظر داشته است .

اکنون به همسایگان یعنی کشور های ایران و پاکستان مربوط است تا اهمیت پیشنهاد جمهوری دموکراتیک افغانستان را درک نموده و با عقل سلیم به پیشنهادات صلح آمیز جمهوری دموکراتیک افغانستان تن در دهند . ما به صراحت ابراز مینماییم که عدم پذیرش پیشنهادات صلح آمیز جمهوری دموکراتیک افغانستان مسوولیت عظیم را بردوش حکومت کشور های همسایه میگذارد ، زیرا هیچ دلیل موجهی که به موجب آن از پذیرش این پیشنهادات سر باز زد وجود ندارد .

دوستان گرامی و رفقا عزیز ! پیروزی بزرگ و تاریخی زحمتکشان ایران در مبارزه علیه استبداد سلطنتی که به سر - نگوونی مرمجار این رژیم انجا مید و علیه

امپریالیزم ایالات متحده امریکا که یکی از درخشان ترین پیروزی های جنبش ضد امپریالیستی در منطقه است از همان بدو پیروزی مورد غضب زما مداران و انحصارات امریکایی قرار گرفت جمهوری دمو کراتیک افغانستان همبستگی قاطع خود را با مبارزه ضد امپریالیستی مردم ایران اعلام و خواستار آنست که تمام اشکال مداخله امپریالیستی علیه این کشور بصورت فوری قطع گردد .

جمهوری دمو کراتیک افغانستان ادامه جنگ میان ایران و عراق این دو کشور اسلامی و غیر منسلک را که به اتلاف منابع عظیم مادی و بشری که می بایست علیه دشمن مشترک این دو خلق برادر بکار رود ، با تاسف ارزیابی میکند و برآن است که این دو کشور میتوانند بطریق صلح آمیز مسایل مورد مناقشه طرفین را حل و فصل بدارند . ما خواهان پایان بخشیدن فوری به حضور نظامی امپریالیزم امریکا در منطقه خلیج و بحر هند هستیم و معتقدیم که بنون برچیدن تمام پایگاه های نظامی امپریالیزم در سراسر جهان خطر جدی برای صلح جهانی همواره باقی خواهد ماند .

ما به اتکای مبارزه خلقهای جهان خواهان ایجاد نظر اقتصادی در روابط میان کشورهای هستیم که برپایه اصول تساوی حقوق و کمک متقابل استوار بوده و به غارتگری های انحصارات امپریالیستی پایان داده میشود . مادر مبارزه بغاظر صلح و در مقابل با تجاوز جنا یتکا رانه امپریالیستی علیه کشور انقلابی ما تنها نیستیم . جنبش انقلابی طبقه کارگر کشورهای سرمایه داری ، سیستم

جهانی سوسیالیستی و در رأس اتحاد شوروی کبیر با ماست . نقشی را که فرزندان کشور کبیر شورا ها در کنار همه مردم زحمتکش شرافتمند افغانستان در راه طرد و دفع تجاوز خارجی در کشور ما ایفا مینمایند بخوبی نمایا نگر همبستگی استوار نیرو های پیشرو و انقلابی جهان با انقلاب و مردم ماست .

ما باز هم اعلام میداریم که اگر کمک های بی شایبه اتحاد شوروی نمیبود اکنون امپریالیزم جنایتکار از کشور ما در یای خون میساخت و آزادی و استقلال مارا پیشر مانه آماج قرار داده و بغطر می انداخت .

ما به همه نیرو های صلح و ترقی به همه آنانیکه درفش انقلاب و مردم را بدست دارند به همه نیرو های انقلابی و پیشرو جهان که از انقلاب آزاد یبخش افغانستان دفاع مینمایند درود های عظیم می فرستیم .

نمایندگان محترم ! اخیرا ایالات متحده امریکا با پخش پیشر مانه ترین دروغ ها علیه کیوبای انقلابی و مجموعه جنبش آزادی بخش ملی در امریکای لاتین مرکزی و حوزه کارابین پرداخته و برنامه های وسیع تجاوز را علیه کیوبای انقلابی مبارزه زحمتکشان السلوادور ، حاکمیت ملی نیکارا گوا و افریقا تنظیم نموده است ، کیوبای انقلابی در امر دفاع از صلح و سوسیالیزم در قاره امریکای لاتین تنها نیست کشور قهرمان کیوبا که ریاست جنبش انسلاک را بعهده دارد تحت رهبری رفیق فیدل کاسترو همبستگی تمام جنبشهای آزاد یبخش نیرو های صلح و کشور های عضو جنبش عدم انسلاک را با خود دارد

ما تجاوز به کیوبای انقلابی را تجاوز به جنبش عدم انسلانک ارزیابی نموده و آنرا قاطعانه تقبیح میکنیم مایکبار دیگر همبستگی پیکار جویانه خویش را با کیوبای انقلابی اعلام میداریم .
در اوضاع و احوال کنونی خطر عمده را برای صلح ، امپریالیزم امریکا تشکیل میدهد که در تقلا است ، نیرو های اهریمنی تجاوز گرانه نظامی خویش را در دور ترین نقاط جهان گسترده سازد . هم اکنون تراکم بیسابقه سلا-حهای ذروی امپریالیزم امریکا در نقطه بحرهند و خلیج جهت پاسداری از غار تگری های انحصارات غول پیکر سرمایداری وجود دارد که خطر مستقیم را علیه تمام خلقهای منطقه تشکیل میدهد .

جمهوری دموکراتیک افغانستان طرح اخیر رونالد ریگن در زمینه جنگ محدود هستوی که از زراد خانه اید یالوژیک انحصارات غارتگر امریکایی بیرون چسته است بشدت تقبیح میکند و بر آن است که این جنگ بنابر کرکتر خود نمیتواند محدود باشد و طرح آن از جانب حکومت ایالات متحده امریکا که خشم و نفرت جهانی را علیه خود برانگیخته جنایت وحشیانه علیه بشریت است .
هما نظور یکه رفیق بر یژنیف منشی عمومی کمیته مرکزی ح . ک . ا . ش و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی اخیراً طی مصاحبه یی با مجله شپیگل آلمان فدرال اظهار داشت که فکر جنگ محدود هستوی حماقتی بیش نیست و بر آنیم که پیشنهادات اخیر رفیق بر یژنیف در زمینه تامین صلح در اروپا یگانه التر نا تیف است و بس و راه عملی برون رفت از وضع خطر ناک

تشدید مسابقات تسلیحاتی آغاز مذاکرات و بطریق آن حل پرابلم های گروهی بین المللی میسر شده میتواند .

دوستان گرامی ورفقا !

حزب دموکراتیک خلق افغانستان و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان بکار تدویر کنفرانس سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کشور ما و در مجموع به نقش این سازمان در جهت همبستگی بین المللی انقلاب و مبارزه در راه صلح ارج گذارده و آنرا بسیار مثبت ارزیابی مینماید .

نمایندگان محترم : یکبار دیگر اجازه دهید مراتب صمیمانه ترین سپاسها و درود های خود ، سازمان صلح همبستگی و دوستی افغان-ستان و مردم صلحدوست و زحمتکش افغان-ستان را بشما اظهار نمایم .

به پیش بسوی صلح ، همبستگی و دوستی میان خلقها همبستگی انقلابی را تقویت بخشیم .

هرمگ بر امپریالیزم .

بعداً نوری عبدالرزاق منشی عمومی سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا مختصراً درباره جلسه تدارکی کنفرانس مطالبی ارائه نموده از شاملان جلسه تقاضا نمود تاییرامون را پور دارالانشا بحث و مذاکره لازم بعمل آورده و آنرا ارزیابی نمایند .

جلسه قبل از ظهر روز پنجشنبه ۲۸ عقرب در دو بخش انعقاد یافت بخشی اول آن تحت ریاست دکتور اناهیتا راتب زاد و بخش دوم آن بریاست نماینده کانگودا یرشد . درجلسات

قبل از ظهر عده ای از شا ملان جلسه بیانیه های شانرا در ارتباط به همبستگی قاطع سازمان مربوط شان از انقلاب ملی و دمو کراتیک ایراد کرده تو طئه هاو دسایس امپریالیزم جهانی در داس امپریالیزم امریکا را بر ضد انقلاب افغا نستان و جنبش های متریقی جهان محکوم کردند .

در بخش اول جلسه افراد انزو منشی عمومی کنگره ملی افریقای جنوبی سخنرانی کرده ضمن پشتیبانی و حمایت کامل کنگره ملی کشورش از انقلاب کور سیاستهای جنایت کارانه امپریالیزم امریکا ورژیم نژاد پرست افریقای جنوبی را بر علیه نهضت های رهایی بخش افریقا تقبیح نمود .

سپس داکتر زیت از جمهوری دمو کراتیک آلمان بیانیه اش را ایراد نموده ، وطی آن نخست درود های نیک آرایش هونیگرمنشی عمومی کمیته مرکزی حزب سو سیا لیست متحده و رئیس شورای دولتی جمهوری دمو کراتیک آلمان را به شرکت کنندگان جلسه رسانید که طی آن بخاطر پیروزی، جلسات اظهار آرزو مندی شده وی توطئه ها ، دسایس و پلانیهای امپریالیزم را علیه افغا نستان محکوم کرده و مراتب نفرت و انز جار خویش را بر علیه کمپهای جواسیس ترور یستها و مزدوران امریکا که در پاکستان علیه جمهوری دمو کراتیک افغا نستان تربیت و حمایت میشوند ابراز نمود .

در جلسه قبل از ظهر هما نروز پرو فیسر کلیم بهادر نماینده هند نیز پشتیبانی و همبستگی قاطعانه اش را از انقلاب و دست آورد های آن

ابراز کرده و در قسمتی از صحبتش در ارتباط به تسلیح پاکستان توسط ایالات متحده امریکا گفت :

این سیاست نادرست پاکستان و امریکا باعث خطر جدی برای برهم زدن صلح در منطقه و خلیج میگردد . سیاست امپریالیزم امریکا در تپانی با چین و پاکستان خطر جدی رامتوجه هند و افغا نستان نموده است .

همچنان تپا بو شیفا ز او منشی عمومی کمیته صلح و همبستگی ایتو پیا دراین جلسه بهترین تمنیات ایتو پیا ی انقلابی رابه حزب ، دولت و مردم افغا نستان اظهار نموده گفت : ما معتقد هستیم که انقلاب افغا نستان از طرف مردم افغا نستان حمایت و پشتیبانی شده و نیرو های صلح دوست و متریقی جهان در کنار آن قرار دارند .

سپس معاون سکر تر اداری و معاون کمیته اجرایی ساز مان مردم افریقای جنوب غربی یعنی سوا بو ضمن بیانیه ای درباره تشنج و کشیدگی ها در افریقای جنوبی اشاره نموده گفت : یقین کامل داریم که نیرو های صلح دوست و متریقی هر روز بر ضد امپریالیزم و استعمار مبارزات قاطع شانرا ادامه داده از آزادی استقلال ملی و جنبشهای آزادی خواهی حمایت کامل مینمایند .

دوان تر آن کان سکر تر کمیته همبستگی و دوستی و عضو هیات رئیسه کمیته صلح ویتنام طی بیانیه گفت : به نمایندگی از مردم قهرمان و یتنام بهترین تمنیات خویش را به

خاطر ایجاد شرایط برای تدویر دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا که در مرکز افغانستان انقلابی صورت گرفت ابراز میلدارم .

وی سیاست های جنایت کارانه امپریالیزم امریکا را در جهان محکوم کرده موفقیت و پیروزی جلسه حاضر را در امر همبستگی خلقهای آسیا و افریقا برای صلح جهانی ارزو کردو یکباردیگر پشتیبانی قاطع و پولادین حکومت و مردم ویتنام قهرمان را با افغانستان انقلابی تاکید کرد .

میشل المیوس عضو کمیته مرکزی حزب مترقی قبرس در اظهارات خود گفت : مردم قبرس همیشه از مبارزات بر حق مردم افغانستان و تمام مبارزان آزادی در جهان پشتیبانی کرده همبستگی قاطعانه خویش را با آنها ابراز میدارند . مو صوف تهدید امپریالیزم امریکارا علیه صلح و امنیت جهان تقبیح کرده اعمال تجاوز گرانه اسرائیل را علیه خلق عرب به خصوص خلق قهرمان فلسطین نکوهش کرد .

بعد از آن زانتاف نماینده جمهوری مردم مغلستان بیانیه اش را در ارتباط وضع کنونی جهان و خاصتاً سیاست تجاوزگرانه امپریالیزم امریکا بر علیه کشور های جوان تازه آزاد شده ایراد کرده نخست تشکرات و تمنیات عمیق خود را به جمهوری دموکراتیک افغانستان و سلامهای گرم مردم مغلستان را به مردم قهرمان افغانستان رسانیده گفت : مردم مغلستان پیروزی های چشمگیری مردم افغانستان را با تدردانی می نگرند و آرزو مندی خویش را در پیروزی

دگر گونی های انقلابی در افغانستان اظهار مینمایند .

همچنان محمد حسن البر کی نماینده لیبیا در بیانیه اش ضمن پشتیبانی از انقلاب افغانستان در باره مسایل عرب و منطقه تماس گرفته سیاست استثمار امپریالیزم امریکا را در جهان تقبیح نموده گفت : خلق و حکومت لیبیا باتهام قوا در کنار انقلاب افغانستان اند .

نماینده بحرین نیز در جلسه همانروز پیرامون مبارزه نهضت های آزادی خواهی علیه امپریالیزم عقب ماندگی و استعمار سخنرانی کرده از پیشنهادات صلح جمهوری دموکراتیک افغانستان پشتیبانی نمود . وی همچنان همبستگی خویش را با مردم افغانستان ابراز کرده مداخله کشور های امپریالیزم به خصوص امپریالیزم امریکا را در امور داخلی افغانستان بشدت محکوم کرد .

نماینده فدراسیون بین المللی دموکراتیک زنان در بیانیه خود در مبارزه در راه صلح و نجات زنان و کودکان جهان از فاجعه جنگ صحبت نموده سیاست جنگ طلبانه امپریالیزم را علیه حقوق ملتها تقبیح کرد .

در ختم سخنرانیهای جلسه قبل از ظهر پیامهای فان وان دو نک رئیس شورای وزیران ویتنام و معمر القذافی رهبر لیبیا عنوانسی ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان که به مناسبت تدویر جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل

و امیدواری در مورد پیروزی کار جلسه صادر شده است قرائت گردید .

در جلسه بعد از ظهر همان روز که دزدو- بخش تحت ریاست نماینده لبنان و نماینده هند انعقاد یافت نمایندگان سازمانهای همبستگی عده از کشور ها بیاناتی ایراد نموده با ابراز احساسات پر شور همبستگی عمیق سازمانهای شانرا با سازمان صلح همبستگی و دوستی جمهوری دموکراتیک افغانستان ، حزب، دولت و مردم افغانستان اعلام کردند .

نماینده کیوبا در بیانیه اش حمایت و پشتیبانی عمیق خود ، حزب ، دولت و مردم خود را از پروسه انقلاب افغانستان ابراز نموده گفت: ما اطلاع کامل داریم که امپریالیزم امریکا ، هژمونیزم چین، محافل نظامیگر پاکستان و ارتجاع منطقه جنگ اعلان ناشده را برضد افغانستان انقلابی براه انداخته و باند های آدمکش و جنایت کار را به منظور تخریب کاری و آدمکشی و جلو گیری از تکامل انقلاب تور به افغانستان می فرستند .

نماینده سوریه پیروزی های هر چه بیشتر حزب ، دولت و مردم افغانستان را در دفاع از انقلاب تور آرزو نموده ضمن تماس بر - مسایل شر قمیانه گفت : امپریالیزم برهبری امریکا و همدستان آن برای سر کوبی جنبشهای ملی خلق عرب دسایس وسیعی را براه انداخته اند .

همچنان نماینده بلغاریا از اشتراک در این جلسه باشکوه در کابل مرکز افغانستان انقلابی اظهار خوشی نموده پشتیبانی عمیق حزب ، دولت و مردم بلغاریا را از حزب ، دولت و مردم

افغانستان در دفاع از انقلاب ملی و دموکراتیک تور اظهار کرد .

نماینده فلسطین طی بیانیه یکبار دیگر اعمال جنایتکارانه امپریالیزم امریکا را در افغانستان ، منطقه و جهان افشاء نموده گفت: ما یقین کامل داریم که مردم افغانستان در راه دگر گونیهای اجتماعی و سیاسی شان به پیش میروند و به پیروزی های نهایی میرسند زیرا مردم افغانستان حمایت و پشتیبانی وسیع تمام نیرو های انقلابی و ترقی خواه جهان را با خود دارند و تلاشهای جنایت کارانه امپریالیزم امریکا و ارتجاع را نقش بر آب میسازند .

نماینده کانگو ضمن تماس بر اوضاع جنوب افریقا و نامیبیا اضافه نموده گفت: مردم کانگو حمایت قاطع و همه جانبه خود را از مردم افغانستان ابراز نموده و سیاستهای توسعه جویانه و جنگ طلبانه امپریالیزم در راس امپریالیزم امریکا را محکوم و تقبیح مینماید .

همینسان نماینده اتحاد شوروی در بیانیه ای اشتراک نمایندگان کشور های مختلف رادر جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا و تلویز این جلسه رادر کابل مرکز افغانستان مظهر همبستگی با خلق افغانستان دانسته گفت : در نتیجه سیاست های کشور های امپریالیستی اوضاع بیش از پیش در جهان متشنج شده است چنانچه یکی از مثالهای این سیاست نادرست امپریالیزم مداخله در امور داخلی افغانستان میباشد .

این مردم آیی اهمیت عظیم دارد زیرا در آن نمایندگان سازمانهای شرکت ورزیده اند که در راه مبارزه علیه امپریالیزم و بغاظر دفاع از صلح و آزادی کشور ها سابقه طولانی دارد .

برای من افتخار بزرگ است که از افغانستان انقلابی دیدن میکنم ماکاملا مطمئن که مردم افغا نستان علی الرغم تلاش دشمنان آن چین، پاکستان و امریکا تح-

رهبری ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در راه دگر گونیهای اجتماعی با موفقیت به پیش میروند و در مبارزه انقلابی پیروزی از مردم- افغا نستان و دولت انقلابی آن است و بس .

نماینده حزب سو سیا لیست قبرس، نماینده کنفرانس صلح مسیحی قبرس تدویرنهمین جلسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا رادر کابل در جهت همبستگی با مردم افغا نستان یک گام ارزشمند خوانده حمایت و پشتیبانی حزب و مردم خود را از انقلاب ملی و دمو کراتیک افغا نستان ابراز کرد .

همچنان بهترین تمنیات خود را برای موفقیت این جلسه اظهار نموده درباره مبارزات و اهمیت سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا توضیحات داد .

نماینده حزب دموکراتیک قبرس به نمایندگی از حزب دمو کراتیک و رئیس جمهور قبرس شاد باش ها را به شاملین جلسه اظهار نموده پشتیبانی خود را از جنبش های آزاد یبخش

وی به مانور های نظامی کشور های امپریا- لیستی در نقاط مختلف جهان اشاره نموده و ضمن تماس بر اوضاع مدیترانه و شرق میانه و سیاست های تجاوز گرانه امریکا در این نقطه جهان اظهار داشت : ما روی مهمترین مسأله حیاتی بشریت یعنی صلح تاکید مینماییم . در حالی که دولت ریگن نه تنها صلح رادر جهان به مخاطره انداخته بلکه موجودیت جهان را به خطر مواجه ساخته است .

نماینده مد غا سکر بغاظر شرکت در این جلسه با شکوه اظهار سیاس و قدردانی نموده علاوه نمود : این جلسه در حقیقت اظهار همبستگی با مردم افغا نستان است که علیه امپریالیزم ارتجاع و بغاظر دگر گونی های انقلابی می- رزمند .

نماینده مردم بنگله دیش بهترین تمنیات مردم بنگله دیش را بغاظر پیروزی های مردم افغا- نستان اظهار نموده گفت: من به رهبری انقلابی افغانستان تبریک میگویم که خود را از قید انواع قیود ستم و استثمار ستم رهایی بخشیده است . برای سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا افتخار بزرگ است که جلسه هیات رئیسه آن در کابل دایر میشود .

مو صوف گفت تمام بشریت مترقی و تمام جهان صلح و ترقی در کنار افغا نستان انقلابی قرار دارند .

نماینده الجزایر از حکومت جمهوری دمو - کراتیک افغا نستان به خاطر مهمان نوازی گرم در کابل اظهار قدر نموده گفت: ما پشتیبانی خود را با مردم افغا نستان در راه مبارزات انقلابی آنها و بغاظر آینده شکوفان و مرفه اظهار میداریم .

انقلابی، چیلی دیگری بسازد و لی ماهه پیروزی مردم افغا نستان در دفاع از انقلاب شان و اعمار جامعه نوین در افغا نستان یقین کامل داریم .

متحاقه نهاینده یوگندا شاد بلش های خود را به مناسبت بر گزاری این جلسه به مردم و حکومت افغا نستان ابراز نموده گفت : مردم یوگندا همبستگی کامل خود را با مردم افغا - نستان تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رهنمایی های ببرک کارمل در راه اعمار یک جامعه شگوفان اعلام میدارد .

سپس نماینده جمهوری آلمان فدرال در باره مسابقات تسلیحاتی خلق سلاح و دیپتانت صحبت نموده سیاست های خطرناک کشورهای پیمان تجاوزگر ناتو را محکوم و تقبیح کرده افزود : این سیاست های نادرست جهان را بسوی تباهی میکشاند .

بعدا نماینده موزمبیق ضمن پشتیبانی از انقلاب افغانستان و محکوم نمودن مداخلات و تجاوزات ارتجاع و امپریالیزم در امور داخلی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان گفت : ما از پیشنهادات جمهوری دمو کراتیک افغا نستان به خاطر حل اوضاع اطراف افغا نستان کاملاً پشتیبانی نموده حمایت بی دریغ خود را از مردم و حکومت جمهوری دمو کراتیک افغانستان اظهار میداریم .

هیلت رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و آفریقا روز جمعه ۲۹ عرق ۱۳۶۰ در تالار هوتل انتر کانته نتالی تشکیل جلسه داده در حائیکه دکتر اناهیتا واتب زاد عضو بیروی سیاسی

جهان علیه امپریالیزم ، استعمار ، نژاد پرستی اپارتاید اظهار نمود .

مو صوف از اظهارات گرم ببرک کارمل در جلسه افتتاحیه این جلسه تشکر نموده پیروزی های مردم افغانستان را آرزو کرد. نماینده سریلانکا ضمن بیانیه از جمهوری دمو کراتیک افغا نستان به خاطر سازماندهی خالی این جلسه تشکر نموده جنبش عدم انسلاک و نقش مثبتی را که این جنبش میتواند در راه تامین صلح و مبارزه علیه جنگ افغا نماید تشریح کرد .

نماینده انگولا هم درباره توطئه ها و دسایس رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی به حمایت امپریالیزم در راس امپریالیزم امریکا صحبت نموده پشتیبانی قاطع و بی دریغ خلق و دولت انگولا را با مردم و دولت افغا نستان تحت رهنمایی ببرک کارمل متشی عمومی گمته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا - نستان اظهار نمود .

بعدا نماینده فنلند به نمایندگی از جنبش همبستگی فنلند تشکرات خود را از دعوت برهی اشتراک در این جلسه ابراز نموده ضمن اظهار پشتیبانی از انقلاب افغانستان و دست آوردهای آن گفت : جنبش همبستگی فنلند تمام مداخلات امپریالیستی رادو امور داخلی افغا نستان محکوم میکند .

سپس نماینده چیلی همبستگی پیکار جویانه خود را با تمام کشور ها و مردمان جهان که در راه آزادی میروند ابراز داشته گفتند: امپریالیزم امریکا میخواهد از افغانستان

کمیته مر کزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان ورئیس سازمان صلح ، دوستی و همبستگی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان حاضر بود .
نمایند گان کشور های مختلف بیاناتی ایراد نموده ، همبستگی کامل شانرا با حزب ، دولت مردم و انقلاب افغا نستان ابراز نمودند .
در جلسه قبل از ظهر همان روز که بریاست لفا لک کراوس معاون منشی عمومی سازمان همبستگی جمهوری دمو کراتیک آلمان انعقاد یافت .

نماینده کمپو چیا به عنوان اولین سخنران از اشترا کش در این جلسه باشکوه به خصوص در کابل مرکز افغا نستان اظهار خورسندی نموده از مهمان نوازی و تسهیلات همه جانبه که مقامات جمهوری دموکراتیک افغانستان درتدویر دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا بعمل آورده است با قدردانی یاد آوری کرد .

هو صوف در باره مبارزات بر حق مردم کمپو چیا علیه امپریالیزم و هژ مونیزم توضیحات داده حمایت و پشتیبانی قاطع خود را از مبارزات مردم افغا نستان بر ضد امپریالیزم ، هژمونیزم و ارتجاع ابراز نمود .

سپس نماینده سریلانکا و معاون سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا درمورد نهضت های رهایی بخش در آسیا ، افریقا و امریکای لاتین و نقش جنبش علم انسانلاک در استقرار صلح در سراسر جهان بیانیه ایراد نموده گفت : سازمان های جهانی بادرک وظیفه و رسالت تاریخی شان در راه برقراری هر چه بیشتر

صلح در جهان مجدانه مبارزه نموده و این مبارزه شانرا قاطعانه به پیش میبرند .
متعاقباً دلگا نماینده کشور بنین طی بیانیه تدویر این جلسه باشکوه رادر کابل موفقیت دیگری از سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در جهت مساعی برای برقراری صلح در سراسر جهان دانسته ، همبستگی مردم بنین را با انقلاب و مردم افغا نستان تبارز داد .

محمد الفرح نماینده فلسطین چهار میسن سخنران این جلسه بود که در بیانیه مختصر خویش سلامهای گرم یاسر عرفات رهبر سازمان آزادی بخش فلسطین را به ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مر کزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان ابراز نموده حمایت کاملش را از مبارزات مردم افغا نستان در جهت دفاع از انقلاب ثور اظهار کرد .

بعدا نماینده مجارستان بیانیه خود را ایراد نموده از مبارزات انقلابی مردم افغا نستان در راه ترقی اجتماعی صلح و اعمار زندگی نوین در افغانستان حمایت نموده ، از مهمان نوازی واستقبال گرم مردم افغانستان اظهار تشکر کرد .

همچنان ورما نماینده نیپال به نمایندگی از کمیته همبستگی نیپال نسبت به تدویر جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و افریقا در کابل اظهار امتنان نموده از مبارزات مردم افغانستان علیه امپریالیزم امریکا و ارتجاع منطقه پشتیبانی کامل خود را ابراز کرد .

اتحادیه های کارگری بیانیه اش را ایراد کرده گفت : امپریالیزم امریکا و متحدین آن تلاشهای خصمانه را علیه مردمان مبارزو انقلابی جهان از جمله مردمان قهرمان افغانستان ، نیکاراگوا ، کمپوچیا ، لاوس ، ویتنام و کیوبا پراهنداخته و صلح جهان را به خطر جدی مواجه ساخته اند .

متعاقبا نماینده السلوادور سپاس خود و مردم خود را بمناسبت تدویر این جلسه در کابل به حزب ، دولت و مردم جمهوری دموکراتیک افغانستان ابراز نموده در باره مبارزات رهایی بخش نهضت فارابند و مارتی در جهات رهایی مردم السلوادور از سلطه اختناق و فشار توضیحات داد .

کیریچی نماینده جمهوری سوسیالیستی چکوسلوواکیا در شروع صحبتش پیام کمیته مرکزی جبهه ملی چکوسلوواکیا را به اشتراک کنندگان جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و آفریقا قرائت نمود .

در پیام تمهیدات نیک جبهه ملی چکوسلوواکیا برای موفقیت کامل کار جلسه ابراز شده و ضمن اشاره خصوصت ارتجاع و امپریالیزم بین المللی توطئه ها و دسایس پیشرمانه آن بر ضد انقلاب افغانستان تقبیح گردیده و انعقاد جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیا و آفریقا منعقد کابل دارای اهمیت برجسته خوانده شده است .

همچنان نماینده نیکاراگوا طی بیانیه ای گفت :

در این جلسه پیام کمیته بین المللی صلح بودایی که عنوانی جلسه هیات رئیسه سازمان صلح و همبستگی خلقهای آسیا و آفریقا صادر شده بود خوانده شد . در پیام تدویر این جلسه - با شکوه در کابل قدر دانی بعمل آمده و اظهار آرزو مندی است که نتایج این گرد همی آیی نقش بزرگی را در راه صلح در جهان ایفا نماید .

همچنان دگر من برکت الله یکتن از افسران قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان در باره اعمال جنایت کارانه و خائنانه باند های ضد انقلاب و تروریست که توسط امپریالیزم امریکا هژمونیزم چین ، نظامیگران پاکستان و ارتجاع منطقه به خاطر ترور و دهشت افگنی به افغانستان فرستاده می شوند . توضیحات داده گفت : افسران و سر بازان قهرمان قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان دوشا دوش سایر برادران و خواهران قهرمان خود نبرد انقلابی را علیه دشمنان انقلاب ادامه میدهند و تا نا بودی کامل دشمنان انقلاب سلاح خود را بزمین نمی گذارند .

وی ضمن افشای اعمال جنایت کارانه باند های ضد انقلاب افغانستان یکتعداد عکسپارا که نمایانگر جنایات و حشیانه آدمکشی ها و دهشت افگنی های دشمنان انقلاب علیه مردم بی گناه و بیدفاع افغانستان میباشد . به اشتراک کنندگان جلسه نشان داد .

پس از آن نماینده فدراسیون بین المللی

آسیاو افریقا توسط رئیس جلسه قرائت شد. دوپیام آمده است که سازمان همبستگی مردم پولند عقیده دارد که سازمان همبستگی خلقهای آسیاو افریقا مبارزات بی امان را علیه استعمار، استعمار نو، اپارتاید و نژادپرستی براه انداخته است. تدویر جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیاو افریقا در افغانستان به خاطر از اهمیت فراوان بر خوردار است که مردم افغانستان زندگی نوین را آغاز کرده اند.

اجلاس یعنی هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیاو افریقا تحت ریاست نوری - عبدالرزاق منشی عمومی سازمان خلقهای آسیاو افریقا صورت گرفت.

در آغاز این جلسه نماینده فلسطین به نمایندگی از هیات رئیسه جلسه سازمان همبستگی خلقهای آسیاو افریقا در مورد شرقیانه فلسطین، خلیج و بحر هند که حاوی پشتیبانی کامل از اعاده حقوق انکار ناپذیر خلق فلسطین و بر گشت مردم فلسطین به سرزمین پدری شان، تشکیل یک حکومت مستقل فلسطینی، تقبیح دسایس امریکا و اسرائیل علیه کشور های عربی و بر چیده شدن پایگاه های نظامی امپریالیستی از خلیج و بحر هند، تقبیح اعمال خصمانه و دسایس امپریالیزم امریکا علیه لیبیا، تقبیح اعمال صهیونیسم علیه کشور های عربی و تصمیم حکومت اسرائیل دایر بر انتقال مراکز اداری آن به بیت المقدس میباشد پیشنهاد کرد که به اتفاق اراء تصویب گردید.

پرو گرام عمل دهمین اجلاس هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای آسیاو افریقا مورد

مادر زمانی به سر میریم که مسابقات تسلیحاتی در جهان خطر جدی را متوجه بشریت نموده فقر و بیکاری در اکثر کشور های روبه انکشاف گسترش یافته است.

مادر شرایط بسیار دشوار علیه دیکتاتور ی در کشور خود مبارزه کردیم تا بی عدالتی و ظلم رادر نیکارا گوا از بین بریم و زندگی مرفه و سعادتمندی را برای مردم خود ایجاد کنیم سپس مهدی الحافظ آمر مر کزی اداره ساز - مان همبستگی آسیاو افریقا در ژنیو در مورد فعالیت های ساز مان همبستگی خلقهای آسیاو افریقا صحبت نموده گفت: سازمان های ملی و بین المللی همبستگی جهان در راه گسترش صلح نقش بر جسته دارند.

مو صوف همچنان دسایس و توطئه های امپریالیزم بین المللی رادر غارت منابع طبیعی کشور های غربی توضیح داده آنرا محکوم نمود.

بوزس نماینده کمیته بلژیکی مبارزه علیه استعمار و اپارتاید ضمن سخنرانی اش فعالیت های کمیته مربوط را مفصلا توضیح داده گفتند: این کمیته بر علیه رژیم پر یتور یاو بر علیه رژیم اپارتاید در پرتوریا بی امان مبارزه مینماید.

وی علاوه نموده گفت: حکومت بلژیک رژیم اپارتاید افریقای جنوبی را کمک میکند چنانچه در سال گذشته به این رژیم پنجاه میلیون دالر جهت خریداری اسلحه و مهمات نظامی کمک نمود.

سپس پیام سازمان همبستگی پولند عنوانی جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای

خلفهای آسیا و افریقا رادر مبارزه علیه نژاد-پرستی و اپارتاید در جنوب افریقا ابراز داشته و از همبستگی سازمان همبستگی خلفهای آسیا و افریقا بانقضتهایدهایی بخشی در جنوب افریقا اظهار امتنان کرد .

در ختم جلسه همان روز رئیس هیات سریلانکا به نمایندگی از سازمان همبستگی خلفهای آسیا و افریقا تحفه رابه عنوان همبستگی با خلق افغا نستان به دکتور اناهیتا راتپ زاد رئیس سازمان صلح همبستگی و دوستی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان اهدا نمود که باتشکر قبول گردید .

تقاضا نامه هیات رنیه سازمان همبستگی خلفهای آسیا و افریقا در باره افغانستان در جلسه شب ۳۰ عررب سال ۱۳۶۰ توسط الفردو-انزو منشی عمومی کنگره ملی افریقای جنوبی قرابت شد .

تقاضای هیات ترئیس سازمان همبستگی خلفهای افریقا و

آسیا در مورد افغانستان :

دهمین جلسه هیات رنیه سازمان همبستگی خلفهای افریقا و آسیا که از تاریخ ۲۷ عررب ۱۳۶۰ الی ۳۰ عررب ۱۳۶۰ مطابق ۱۸ نوامبر ۱۹۸۱ الی ۲۱ نوامبر ۱۹۸۱ در کابل پایتخت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان دایر گردید نگرانی عمیق خودرا از رهگذر ادامه حالت تشنج در سرحدات جمهوری دمو کراتیک افغا-نستان ابراز میدارد .

به اشتراك کنندگان جلسه امکانات فراوان مساعد گردید تا خویشان را با دست قوردهای عالی انقلاب نور و پروگرام آن که زمینه رابرای

مباحثه قرار گرفت . درین مورد عده ازهیاتهای نمایندگی نظرات خودرا اظهار کردند . درین بحث پیشنهاد نماینده افغا نستان در باره شمول جمهوری دمو کراتیک افغا نستان در کمیته سازمان همبستگی خلفهای آسیا و افریقا برای جنبش عدم انسلاک به اتفاق آراء تصویب گردید .

بعلا نماینده شورای جهانی صلح گفت: نخست تمینات نیک شورای جهانی صلح را نسبت تدویر جلسه هیات رنیه سازمان همبستگی خلفهای آسیا و افریقا در کابل به بیرک کارمل حزب حکومت و مردم افغا نستان ابراز میدارم .

انتخاب شهر کابل مرکز افغا نستان انقلابی برای تدویر جلسه جاری در خور توجه میباشد چه مردم افغا نستان همبستگی سازمان های صلح جهانی را با خودداشته ودر راه کسب دست آورد های انقلابی شان به پیروزی زیادی نایل آمده اند .

هاوکن از امریکا نماینده جنبش ملی ضد امپریالیستی در همبستگی بازادی مردم افریقا ضمن اظهار آتش در این جلسه گفت : افتخار دارم که در افغا نستان بسر میبرم . مو صوف همبستگی کامل جنبش ملی ضد امپریالیستی در همبستگی با مردم آزادی مردم افریقا رابا مردم افغا نستان ابراز داشتو همچنان سیاست نظامیگرانه حکومت رونالد ریگن رئیس جمهور امریکا رامورد انتقاد قرار داد .

متعاقبا نماینده کمیته بین المللی در باره افریقای جنوبی علیه نژاد پرستی و اپارتاید سخن رانی نموده حمایت کامل سازمان همبستگی

تحقق تغییرات بنیادی ، اقتصادی ، اجتماعی ، غرض مخو ستم های فیو دالی نو استعماری و عقب ماننی اقتصادی فراهم مینماید آشنا سازند . هیات رئیسه هم صدا با حلقه های وسیع دمو کراتیک و مترقی بین المللی از حق انفکاک ناپذیر مردم افغا نستان برای تعیین سر - نوشت شان طوریکه قبلا تعیین نموده اند واز آرزوی این مردم برای رهایی شان از عقب ماندگی قرون متمادی فقر و بی حقوقی اعمار جامعه نوو بغاظر امحای بقایای روابط فیودالی انکشاف سالم اقتصاد ملی تو سعه دمو کراسی و سهم گیری گسترده توده ها در زندگی سیاسی واجتماعی استقبال میکند .

هیات رئیسه بروفق نورم های وسیعاً قبول شده روابط بین المللی تاکید میکند که اراده مردم افغا نستان باید مورد احترام قرار گرفته و حاکمیت جمهوری دمو کراتیک افغانستان تحکیم یابد . هیات رئیسه معتقد است که انکشافات اطراف افغا نستان که منجر به رویداد های مشهود در افغا نستان گردید ناشی از نقشه های طرح ریزی شده ذویه نیرو های امپریالیستی بوده و میباشد . از بین بردن این عوامل و فکتور هاو وضع را بحالت عادی بر گردانیده و ضح متشنج مو جوده را اختتام بخشیده و مردمان منطقه را قادر خواهد نمود در صلح زیست نمایند تا انقلاب ثور در افغا نستان در راه تحقق پرنسب های آزادی، دمو کراسی، عدالت اجتماعی و انکشاف اقتصادی بغاظر بهبود و خوشبختی مردم آن به پیش رود .

هیات رئیسه ساز مان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا لازم میدانند تا مذاکرات دوجانبه

یاسه جانبه بین افغا نستان ، پاکستان و ایران براه افتد . این نوع مذاکرات میتواند مستقیماً یا با شترک ملل متحد با تضمینات قابل اعتماد بین المللی بغاظر عقد یک موافقتنامه ایکه حاوی تضمینات قابل اعتماد بین المللی درباره قطع وندم تکرار مداخلات مسلحانه وسایر انواع آن در امور داخلی افغا نستان باشد ، صورت گیرد تا یک حل سیاسی بدست آمده اوضاع اطراف مملکت به حالت عادی بر گردیده استقرار و آرامش در منطقه تضمین گردد تا راه برای انکشاف روابط دوستانه و همکاری های مثر دو جانبه بر مبنای حسن همجواری و عنعنات مشترک فرهنگی بین افغانستان ، ایران ، و پاکستان باز گردد این نوع شرایط که متضمن امنیت و آرامش اطراف افغا نستان میباشد زمینه را برای باز گشت قوای محدود شوروی طوریکه بار ها ذریعه حکومتات جمهوری دمو کراتیک افغا نستان و اتحاد شوروی اعلام گردیده است فراهم مینماید .

تشنج در روابط بین جمهوری دمو کراتیک افغا نستان و جمهوری اسلامی پاکستان که زاده سیاست های توطئه گرانه امپریالیسم میباشد ، باعث نگرانی خاص آنها یی گردیده است که بغاظر تامین صلح در افریقا و آسیا مبارزه مینمایند . این نوع تشنج در روابط دو کشور تنها به نفع نیرو های امپریالیستی که دشمن منافع مردمان دو کشوراند . وباصالح و همکاری بین المللی معا نندت مینمایند بوده و به مردمان افغا نستان و پاکستان و یا منطقه

استقبال گردیده و رهبران آن کشور آمادگی خویش را غرض همکاری برای حل سیاسی اوضاع اطراف افغانستان ابراز داشته اند ایفا نماید •

ما فعال ساختن مجدد هیات مذکور را تقاضا نموده و از نیروهای دموکراتیک و غیر منسلک که در این امر دخالت حیاتی دارند خواستاریم تا به هیات از هرگونه همکاری و مساعدت دریغ نورزند •

هیات سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا حاضر است تا از افغانستان، پاکستان و ایران بازدید به عمل آورده با نمایندگان حلقه های رسمی و عامه این کشورها صحبت نموده به نظریات آنها گوش داده برای دریافت راه های حل اختلافات بطوریکه مورد قبول دو جانبه باشد مساعدت نموده و در راه انجام مذاکرات مطابق به روحیه کنفرانس باند و تگ پرنسیپ های حسن همجواری همزیستی مسالمت آمیز و پرنسیپ های که خلقهای همه این سه ملت را رهنمایی والهم بخشیده و آنها را با علایق تاریخی آرمان های والا و بزرگ اسلامی ارزش های برادری و مناسبات چندین قرنه اقتصادی و کلتوری باهم پیوند میدهد، اقدامات مقتضی را بعمل آورد •

ما به این حقیقت متوسل شده ایم که نباید هیچ فرصتی را که در تقویه روحیه بانو تگ و اصول عدم انسلاک و موثر واقع میگردد از دست داد. موفقیت این هیات به سطح سازمانهای توده ای موفقیتی برای همه نیروهای صلح دوست و همه آنها پی پنداشته میشود که مخالف نیروهای متخاصم با منافع خلقها اند.

بصورت کل متمر واقع نمیکرد •
هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا معتقد است که انقلاب ثور با-
لخاصه مرحله نوین آن شرایط مساعدی را برای برقراری روابط نزدیک بین مردمان منطقه بر-
اساس تفاهم متقابل فراهم نموده است •
در حال حاضر حادترین سوال اینست که نیروهای دموکراسی و صلح چه کاری میتوانند انجام دهند تا اوضاع در جنوب غرب آسیا عادی گردیده و سرحد افغانستان و پاکستان بیک سرحد صلح با ثبات و حسن همسایگی مبدل گردد •

واقعا غیر قابل تصور است که جنبش عدم انسلاک موقف بلا تفاوتی را در مورد اوضاع اطراف افغانستان اتخاذ نماید، برعکس ما معتقد هستیم که این جنبش بزرگ باید به این امر دخیل گردد • آنچه ما خواهان آنیم این است که علاقمندی بیش از پیش فعال ابراز و ابتکارات مشخص غرض حل و فصل اوضاع اطراف افغانستان رویدست گرفته شود •

بعاست که سازمان همبستگی خلقهای افریقا و آسیا متحیت یک نهضت پیشتازی که از لحاظ تاریخی وارما نیکی با نهضت عدم انسلاک همپوندی دارد باید رول فعالی را در این زمینه ایفاء نموده و اقدامات قبلی خویش را در مورد ترکیب یک هیات حسن نیت که ممثل توده ها و کشور های متنوع باشد بیش از پیش توسعه بخشد •

هیات مو صوف متاسفانه تا هنوز نتوانسته است وظایف خویش را علی الرغم آنکه ذریعه جمهوری دموکراتیک افغانستان به خوشی

**پیام جلسه هیات رئیسه سازمان
همبستگی خلقهای افریقا و
آسیا به مردم افغانستان منعقدہ
کابل:**

ما نمایندگان پیش از شصت و یک کشور
سازمان های ملی و بین المللی بمنابه اعضای
جنبش نیرو مند همبستگی خلقهای افریقا و
آسیا که در کابل مرکز جمهوری دمو کراتیک
افغانستان گرد هم آمده ایم سلام های دوغ
خویش را به فرد ، فرد ، ساکنین افغانستان
این سر زمین باستانی و کشتنک تقدیم میداریم .
درد به مردم پیکار جوی افغان باد که در

مبارزه بی امان خود علیه استعمار و امپریالیزم
و بغاظر دفاع از استقلال ملی خود حماسه ها
آفریده اند .

گرم ترین شاد با شبای ما نثار آن فرزندان
مر زوبوم افغانستان باد که بغاظر تامین زندگی
بهرتر و فرد ای شگو فان و خوشبخت تحت
زعامت حزب و دولت انقلابی خویش کار و پیکار
میکنند .

سلامهای گرم ما نثار مردم افغانستان باد که
بابیروزی از عنعنات پرافتخار تاریخی و مذهبی
خویش در جهت تحکیم مناسبات حسن
همجواری دوستی و همبستگی مردمان منطقه تلاش
میورزند .

ما به شما مردم دلیر افغان مطمئنان میدهم
که انقلاب ثور بمنابه را هکشیای تر قیادت
اقتصادی و اجتماعی در افغانستان مورد پشتیبانی
و حمایت قطعهانه تمام دوستان بین المللی شما
قرار دارد .

ما از نهضت عدم انسلاک با لغاصه از اداره
انسلجام آن می طلبیم تا ابتکار تاسیس چنین
هیاتی رابه سطح حکومتی رویدست میسود
پرسیتز وفارو موثریت این هیات و هکذا
برخورد مسوولانه و علری از تعصب آن دورنما
های حل سریع سیاسی این پرابلم را حسب
خطو یکبه قبلا ذکر گردید و طور یکبه برای
همه جوانب قابل قبول باشد خواهد گشود .
ما از کمیته های همبستگی از سازما نهایی
توده یی ملی و بین المللی مترقی دمو کراتیک
و وطن پرست خواهانیم تا برای آغاز کار چنین
هیاتی فشار وارد نمایند .

هیات رئیسه سازمان همبستگی خلقهای افریقا و
آسیا امینوار است که کمیته اتحادیه بین -
المللی کوپراتیفا و مراکز گروپراتیف های
ملی همکاری فعال شانرا با شورای مرکزی
کوپراتیفهای دهقانی جمهوری دمو کراتیک
افغانستان که رول بارزی رادر زدودن معرو-
میتهای کارگران و دهقانانی که مورد تها جم
ضد انقلاب قرار گرفته اند مبذول دارد .

ما از ملل متحد تقاضا داریم تا برای دریافت
یک راه حل سیاسی، اوضاع اطراف افغانستان
علاقه بیشتر و توجه فوری نشان داده تا بستر داغ
تشنج در این منطقه حیاتی آسیا از بین برده شده
ودیتانت حسن همجواری و همکاری در اعتدال
سر حد اتیکه باید سر حیات صلح و دوستی
باشد تضمین گردد .

بعدا پیام جلسه به مردم افغانستان توسط
معهد حسن الحرك نماینده جما هیریة مردم
عرب لیبیا قرائت شد .

مادر حالیکه احساسات و احترام عمیق خود را نسبت به مردم افغا نستان ابراز میداریم به نمایندگی از دوستان بین المللی افغا نستان آزاد و سر بلند به نمایندگی از ملیونها انسان که ارزش زندگی آبرو مند آرام و خو شبخت را عمیقاً درک می نمایند از شما تقاضا مینماییم که بخاطر پایان دادن به مداخلات و تجاوزات امپریالیزم در کشور تان به مبارزات خود شلست بیشتر بخشید . دشمنان وطن شما دشمنان اطفال معصوم و مردمان بیگناه شما خوا هان ادامه خونریزی مرگ و نابودی سر زمین شما هستند . امپریالیسم جهانخوا ر و همدستا نشان می خواهند به وسیله ترور و وحشت در راه مارش ظاهر نمون انقلاب ثور و اهداف انسانی آن موانع ایجاد نماید .

آنها بیکه باکینه توی خواستار ادامه برادر کشی و تباهی در افغا نستان میباشد کسانی اند که اشتیاق پایان نا پذیر امتیاز طلبی داشته و منافع خود رادر ضررو زیان دیگران جستجو می نمایند . ولی وطنپرستان صدیق افغانستان علی الرغم این موانع تلاش ورزیده و تلاش می ورزند تا وحدت و یکپارچگی کلیه نیرو های ملی را بخاطر طرد و دسایس خرابکارانه دشمنان انقلاب ثور که علیه موجودیت

افغا نستان و مردم آن جریان دارد مستحکم نگهدارند .

ما نمایندگان کشور ها و مردمان مختلف جهان حین اقامت خود در این کشور انقلابی در یافتیم که بهترین فرزندان مردم افغا نستان با پیروی ازراه اصولی جبهه وسیع ملی پدر وطن را بنیاد گذاشتند که تمام نیرو های ملی و مدافعان دستاورد های انقلاب ثور و زندگی مردم را باهم متحد و یکپارچه می سازد. در این جبهه نمایندگان همه اقشار و طبقات مردم اعم از کارگران دهقانان پیشه وران روحا نیون وطن پرست روشنفکران زنان و جوانان اشتراک ورزیده و بخاطر آینده تابناک و شگوفان مردم افغا نستان با حفظ عنعنات پسندیده عقیدت و ایمان کارو پیکار مینمایند و از پشتیبانی و حمایت بیدریغ مردمان مرقی و صلح جوی جهان بر خوردار میباشند .

ما از ابتکارات حکومت جمهوری دمو کراتیک افغا نستان که بخاطر بهبود مناسبات و حل اختلافات همسا یگان یعنی ایران و پاکستان با جمهوری دمو کراتیک افغا نستان بعمل آمده است پشتیبانی می نمایم زیرا راه دیگری جز مذاکرات برای رفع اختلافات وجود ندارد

این مذاکرات باید براساس اصول احترام متقابل به حاکمیت و عدم دخالت در امور یکدیگر استوار باشد .

حکومت جمهوري دموکراتيک افغانستان
که حقوق مصئونيت و زندگي آرام را برای
کليه مردم مسلمان افغانستان در چوکات
جبهه ملی پدروطن تامین نموده مخالف تجاوز
بوده و خواهان حل مسالمت آمیز پرابلمها
میباشد بنا بر آن ما از تمام فرزندان وطنپرست
افغان میخواهیم که به ندای وحدت ملی لبیک
گفته ودر جبهه وسیع ملی پدروطن بیوندند
مایقین کامل داریم که همبستگی و تحرک انقلابی
سرتاسری یک ضرورت مبرم در پروسه تکامل
انقلاب ملی و دموکراتیک افغانستان میباشد.
صرف خاینان به وطن و انقلاب —
به این ضرورت تاریخی وقعی نمی گذارند که
البته تاریخ و مردم افغانستان این خاینان رامورد
لن و نفرین قرار خواهد داد .
بگذار صلح و خوشبختی نصیب مردم افغانستان
نستان باشد .

سپس داکتر اناهیتا راتبزاد عضو بیروی
سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان و رئیس سازمان صلح و همبستگی
و دوستی جمهوري دموکراتیک افغانستان
بیانیه اختتامیه جلسه را ایراد کرد که مورد
استقبال گرم شرکت کنندگان قرار گرفت .
داکتر راتبزاد گفت : مردم افغانستان این

اظهار همبستگی شما را در این مقطع انقلابی
حیات کشور خود هرگز فراموش نخواهند
کرد .

شما به نمایندگی از خلق ها و ملت های
در اینجا برای اظهار همبستگی با مردم و انقلاب
افغانستان گردآمده اید که همه سنن پرافتخار
مبارزات قهرمانانه ضد امپریالیستی دارند .

من به نمایندگی از مردم افغانستان بخصوص
زنان کشورم زنانی که شوهران و پدران و
فرزندان خود را به انقلاب هبه کرده اند آنها یی
که بهترین عزیزان خود را در درجنايت و بیرحمی
وسفا کی دشمنان انقلاب از دست داده اند ،
شما که درینجا گرد آمده اید تا پیوند یگانگی
و پشتیبانی خود را از آنها تجدید کنید ، صمیمانه
ترین و گرمترین سلامها و سپاس آنها را
تقدیم میدارم .

ما تصمیم گرفته ایم دنیای زیبای آینده را برای
کودکان خود ایجاد نماییم ودر راه ایمن
آرمان شریف هیچ نیروی شیطانی سد راه نشده
نمی تواند .

ما وجودیت شما در افغانستان و تولید همین
جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلق های
افریقا و آسیا نمایا نگر این امر است که همه
بشریت آزاده و پیشرو در کنار مردم افغان

دائرت کائناتی ننتال په هوټل کې دآسيا او افریقا دخلکو دیپوسټون دساز مان دریسه هیات داختمایه غونډی یوه غونډه

نستان قرار دارند و قلب جهان برای انقلاب
افغانستان می تپد .

همبستگی خلقهای افریقا و آسیا طی بیانیه
مختصری ختم کار جلسه را اعلام نموده

داکتر اناهیته راتبزاد ضمن تشکر از هیات
های شرکت کننده در دهمین جلسه هیاترئیس

تیک افغانستان و تسهیلاتیکه دولت جمهوری
دموگراتیک افغانستان برای تلویز این جلسه

کابل برایشان خوشبختی ارزو نمود .

سپس نوری عبدالرزاق منشی عمومی سازمان
های شرکت کننده را اظهار نمود .

دكاناوصنایعواداوېواوبرښنا دوزارتونو دکارکوونکو سیمینار

پنجشنبه ۱۰ جدی ۱۳۶۰

وظیفی وټاکي

دغه سیمینار باید دیوی ښکلی غونډی ښه غوره نکرې بلکې دهغو عملی او جدې پخونوته په پاملرنې سره دغه شان سیمینار ونه باید دوزارتونو او ددولتي ادارو دنورو ارگانونو د دستگاه وو دکار ټولې نیمګړتیاوې څرګند کړي او سنډیو مسالو او ستو نزو ته لازمي پاملرنې واپوي او دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت داقتصادی او ټولنیزو ودی دپلانونو دتطبیق په لاره کې مشخص او ضروری تدبیرونه مطالعه ونیسي .

زمونږ په وټاندی دټول هیواد په سطح د اقتصادي او ټولنیزو وظیفو دبريالي تطبیق کار پروت دی باید د اقتصاد رهبري او اداره په ټولو ځایونو او په هره سطحه اوسویه پسه منظمه توګه بشپړه شي او د دولتي دستگاهوود کار لاری جاری او میتود و نه په اصولي توګه ښه شي

دافغانستان ددولتي دموکراتیک گوند دمرکزي کمیټی عمومی منشی او دافغانستان د دمو - کراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس ملګري ببرګ کارمل دافغانستان ددولتي دموکراتیک گوند دمرکزي کمیټی په اووم پلینوم کې په خپله دمحتوا نه په ډکه وینا کې داسی څرګنده کړې ده . نن زموږ گوند او انقلابي دولت دخپلي بشپړ تیا په داسی پروا کې دریدلی دی چی

دافغانستان ددولتي دموکراتیک گوند دمرکزي کمیټی دسیاسی بیرو دغړی او دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دوزیرانو دشورا درئیس سلطانعلی کشتمند په گډون د ۱۳۶۰ کال دپلان دتطبیق دنتیجې په باب دکاناو وصنایعو او دابو او بریښنا دوزارتو نو دمسوولینو او کارکوونکو سیمینار دجدی په ۹ نیټه دوزیرانو دشورا په مقر کې جوړ شو، پدی سیمینار کې دوزیرانو دشوراهر سستیالانو دکاناو وصنایعو او ابو اوبریښنا او مالیو وزیرانو. دپلان جوړولود دولتي کمیټی لومړی مرستیال د دولتي اداری دسیمه ییزو ارګانو نو لوی رئیس ، دکاناو وصنایعو او ابو او بریښنا دوزارتونو معینانو، رښسانو او مسوو لیکو گډون درلود .

دوزیرانو دشورا رئیس سلطانعلی کشتمند دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دملی سرود له خبریدلو وروسته دافتتاحیه وینا په ترڅ کې وویل :

مګرانو ملګرو او دوستانو ! دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا، فیصله وکړه چی دکاناو وصنایعو او دابو بریښنا دوزارتو نو دیو شمیر کارکوونکو او مسوولینو په گډون یو سیمینار جوړ کړي، او دهغه په ترڅ کې دروان کال په تیرو میاشتو کې ددغو دوو وزارتونو پر فعالیت باندی غوراو څیړنه وکړي او دژدی راتلو نکی لپاره دهغوی دکاراو فعالیت دښه والی په برخه کې دهغو اساسی

موږ ته امکان را کوی چی دگوند او ددولتی قدرت دارگانو نو په ټینگښت ، دانقلاب په لاره کی دپرگنو په جلب ، داقتصاد په اداری اونورو پوری مربوطی ټولی مسألی په مسوولانه او ماهرانه توگه حل کړو ، موږ خپلو کدرو نو ته د درناوی په ساتلو سره وظیفه لرو چی انضباط او دسپلین دهغوی دوسپارل شویوکارونوپه برخه کی لوړ کړوو

موږ دهر ډول بی مسوولیتی ، بی دسپلینی، فر کسیون بازی د مظاهر او دنوښت دنشتوالی پر ضد واقعی مبارزه اعلاموو ، موږ دهیواد د سر نوشت په خاطر ستر مسوولیت منلی دی . داله زحمت او مسوولیت نه ډک خوږتمن کاردی او داکار باید همغه دکادر ونو او دکارونود څرنګوالی په وړاندی دهغوی دمسوولیتونوپه نسبت زموږ دانضباط معیار و ټاکي . »

دملګری بېرک کارمل ددغی ژوری څیړنی په اټنا په دولتی دستګا وو کی دمتین او ټینگ انضباط او دسپلین پیدا کول او دهغه پیاوړتیا په اوسنی پړ او کی زموږ له ډیرو مهمو وظیفو څخه گنل کیږی اوزموږ د ټولو فعالیتونو دبشپړتیا په کار کی یوازښتنا ک رول سرته رسوی .

موږ زیات تدبیرونه اوښه تصمیمونه نیولی دی او نیسو بی خود هغو دتطبیق په باب غوراو کنترول غیر کافی او نیمګړی دی له دی امله په کار دی چی دغه نیمګړتیاوی په غوڅه توگه

سمی او له منځه یوسو او هڅه وکړو چی دوزارتو نو او ددولتی دایرومشران او مسوولین دتصدیو رئیسان او دصنفي موسسو آمرین دافغانستان د دمو کراتیک جمهوریت دقوانینو

دحکمونو دانقلابی شورا دافغانستان د خلک دسیاست داساسی کړنلاری څرګندوی اومشخص

دمو کراتیک گونددمرکزی کمیټی اودافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت د وزیرانو دشورا دمصوبو دتطبیق اوداجرا د تامین په لاره کی له پخوا زیات او دزیات مسوولیت داحساس په درک او منلو سره پر له پسې هلی ځلی وکړو .

له دی امله دافغانستان د دمو کراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا به دوزارتونو او د دولتی دایرو ، دفعا لیتونو او دهغوی له خوا درهبری کوو نکو مقامو نو د مصوبو د تطبیق دڅرنګوالی په باب دهنو رپوتونه په منظمه او دایمی توگه واورى او وڅیړی .

نن موږ په ۱۳۶۰ کال کی دافغانستان د دمو کراتیک جمهوریت داقصادی او ټولنیزى ودی دپلان داجرا په برخه کی دخپل د فعالیت او کار په باره کی ددووتنو وزیرانو رپوټ او دوزارتو نو دمسوو لیتو ویناوی اورو .

دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت داساسی اصولو په اتلسمه ماده کی داسی یادونه شویده دولت دهیواد داقصادی بیرته پاتی والسی دله منځه وړلو دافغانستان د ټولو ملیتونو قو مونو او قبایلو دخلکو دژوند انه دسطحی دلورولو داستثمار دټولو ډولو نو دله منځه وړلو او دنوی ټولنی دجوړولو په مقصد دملی اقتصادوده دثور انقلاب دآرمانونو سره سم سوق کوی .

دولت دهیواد ددغه اساسی اصولی اصل دتحقق په غرض د ټولنیزى او اقتصادى ودی پلانونه په علمی توگه طرح او تنظیموی هغه پلانونه چی دعلمی اساسا تو پر بنسټ طرح کیږی دافغانستان دخلک دمو کراتیک گوند

دكاناوصنایعواداوېواوبرښنادوزارتونو دکارکوونکوسیمینار

پنجشنبه ۱۰ جدی ۱۳۶۰

وظیفی وټاکي

دغه سیمینار باید دیوی ښکلی غونډی بڼه غوره نکړی بلکې دهغو عملی او جدی اړخونو ته په پاملرنی سره دغه شان سیمینار ونه باید دوزارتونو او دولتي ادارو دنورو ارگانونو د دستگاه وو دکار ټولی نیمګړتیاوی څرګند کړي او سنیو مسالو او ستو نزو ته لازمي پاملرنی واپوی او دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت داقتصادی او ټولنیزو ودی دپلانونو دتطبیق په لاره کی مشخص او ضروری تدبیرونه مطالعه ونیسی .

زمونږ په وړاندی دټول هیواد په سطح د اقتصادي او ټولنیزو وظیفو دبريالي تطبیق کار پروت دی باید د اقتصاد رهبري او اداره په ټولو ځایونو او په هره سطحه اوسویه پسه منظمه توګه بشپړه شی او د دولتي دستگاهوود کار لاری جاری او میتود و نه په اصولي توګه ښه شی

دافغانستان دځلک دموکراتیک ګوند دمرګزي کمیټی عمومی منشی او دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس ملګري ببرک کارمل دافغانستان دځلک دموکراتیک ګوند دمرګزي کمیټی په اووم پلینوم کی په خپله دمحتوا نه په ډکه وینا کی داسی څرګنده کړې ده : «نن زموږ ګوند او انقلابی دولت دخپلی بشپړ تیا په داسی پړاو کی دریدلی دی چي

دافغانستان دځلک دموکراتیک ګوند دمرګزي کمیټی دسیاسی بیرو دغړی او دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دوزیرانو دشورا درئیس سلطانعلی کښتمند په ګډون د ۱۳۶۰ کال دپلان دتطبیق دنتیجیو په باب دکاناو وصنایعو او دابو او برښنا دوزارتو نو دمسوولینو او کارکوونکو سیمینار دجدی په ۹ نیټه دوزیرانو دشورا په مقرکی جوړ شو، پدی سیمینارکی دوزیرانو دشوراهر رستیالانو دکاناو وصنایعو او ابو اوبرښنا او مالی وزیرانو. دپلان جوړولو د دولتي کمیټی لومړی مرستیال د دولتي اداری دسیمه ییزو ارګانو نو لوی رئیس ، دکاناو وصنایعو او ابو او برښنا دوزارتونو معینانو، رتبسانو او مسوولینو ګډون درلود .

دوزیرانو دشورا رئیس سلطانعلی کښتمند دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دملی سرود له خبریدلو وروسته دافتاحیه وینا په ترڅ کی وویل :

ګرانو ملګرو او دوستانو ! دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا، فیصله وکړه چي دکاناو وصنایعو او دابو اوبرښنا دوزارتو نو دیو شمیر کارکوونکو او مسوولینو په ګډون یو سیمینار جوړ کړي، او دهغه په ترڅ کی دروان کال په تیرو میاشتو کی ددغو دوو وزارتونو پر فعالیت باندی غوراو څیړنه وکړي او دژدی راتلو نکی لپاره دهغوی دکاراو فعالیت دښه والی په برخه کی دهغو اساسی

شوی او گتور میتود خغه ، په استفادی سره په پراخه اندازه په پټمن تو گه اود مسوولیت په کلک احساس سره دخپل کار نیمگړتیاوی وڅیړی او فعالیتونو د ښه کوږو دهیواد د ۱۳۶۰ کال د اقتصادي او ټولنيزي و دی د دپلان د هدفونو د اجرا په خاطر خپل مشخص پیشنهادونه وړاندی کړی داهم زموږ د نني غونډی یوبل هدف دی .

موږ یقین لرو چی نني سیمینار د صنایعو او انرژی دودی د تامین د دولتي دسپلین دسطحي دلوږ والی او دسترو او سختو خوله ویاړنه ډکو هغو و ظیفو دحل په لاره کی دکار په وړاندی دمسوولیت داحساس په برخه کی چی زموږ دگران هیواد دانتقلا بې افغانستان په مخ کی پرتی دی داداری فعالیتو نو اود چارو د سازمان ورکو لو دښه والی په لاره کی مرسته او کومک کوی .

ورپسی دغونډی کړنلاره ولو ستل شوه او دکړنلاری سره سم دکانو او صنایعو وزیر انجنیر محمد اسما عیل دانش او داوږو او بریښنا وزیر پوهند وی ډاکتر راز محمد پکتین دخپلو مربوطو وزارتونو دکار داجرا آتو په باره کی مفصل رپو ټونه وړاندی کړل .

دغه راز دکانو اوصنایعو او داوږو اوبریښنا دوزارتونو نو یو شمیر رئیسانو او کارکوونکو او دافغانستان دخلكد مو کراتیک گوند دمرکزی کمیټی د اقتصادي خانگی استازی دمو ضوع په ارتباط وینا وی وکړی .

دپلان جوړولو د دولتي کمیټی دلو مړی مرستیال ډاکتر محراب الدین پکتیا وال دوینا له اوريدلو او دسیمینار دفیصله لیک له لوستلو

عکس العمل دی د دولتي پلان شوی دسپلین پیاوړتیا او دطرح شویو پلانونو د تطبیق او اجرا په باب منظم او دایمی کنترول ټینګول د دولتي دستگاه د فعالیت دښه والی په لاره کی له ډیر و مهمو او ډیرو جدي وظیفو څخه دښه گټوری ، او زموږ نني غونډه هم پر دغو هدفونو باندی متکی ده .

په عین وخت کی موږ غواړو چی ددولتي دستگاه و په کار او فعالیت کی انتقاد او په ځان باندی انتقاد لاپراخه اوزیات تعمیم کړو، په زیا ترو موارد و کی وزیران او دوزارتونو او ادارو نور مسوول کسان په خپلو رپوټونو کی یوازی دخپلو بریالیتوبونو په باب خبری کوی او خپلو فعالیتونو ته له ټاکلی اندازی زیات ارزښت ورکوی او که چیری دکاردنیمگړتیا- وپه باره کی څه وایی هغه ته یوازی دنورو وزارتونو ، ریاستونو او موسسو په فعالیت پوری ارتباط ورکوی ، باید له انتقاد او پر ځان باندی له انتقاد څخه ونه ویريږو اوله هغو څخه ډډه ونشي دهغه وزارت او اداری مسوول چی خپل کار او تر خپلی اداری لاندی دکار کوونکو فعالیت په سمه او انتقادی توگه څیړی او ستونزی او نیمگړتیاوی په وخت درک کوی ، کولی شی کارته په سمه توگه سازمان ورکړی اوسنی نیمگړتیاوی له منځه یوسی او دمربوطی اداری او موسسی دچارو دښی اجرا په کار کی په لازمو ، بریالیتوبونو بریالی شی .

په دی ډول پر ځای ده چی وو یل شی هیله لرو هغه کسان چی نن وینا او یار پوټ ورکوی دانتقاد او په ځان باندی دانتقاد له آزما یل

وروسته دوزیرانودشورا رئیس سلطانعلی کښتمند
مفصله اختتامیه وینا و او رو له .

سلطانعلی کښتمند دسیمینار برخه والوته
په خطاب کی وویل :

لکه څنگه چی معلومه ده دافغا نستان دخلک
دمو کراتیک گوند دهیوادد اقتصاد دو دی مسئلو-
ته خاص اهمیت ورکوی او په دی عقیده دی چی
د اقتصادی پیر ته پاتی والی لری کول او دهیواد
دمولده خواکونو دودی داندازی چټک کول
دخلکو دژوند دسطحی دلو پرتیا دمسالو دخل
او دبرابری ټولنیز عدالت داصولوله مخی اود فرد
له خواد فرد له استثمار څخه د خلاصی نوی
ټولنی د جوړولو په لاره کی دژورو ټولنیز و
بدلونونو دسرتو رسولو له پاره دوظیفو دتحقق
پیر مهم عامل او اساسی شرط دی .
زمونډ د اقتصاد دو دی جریان په نښو سختو
شرایطو کی صورت مومی .

دثور انقلاب دښمنانو یعنی بین المللی
امپریالیزم د چین هژمونیزم او دیو شمیر هیواد
ارتجاعی رژیمو نو او کورنی ارتجاع دافغا-
نستان دمو کراتیک جمهوریت پر ضد یونا اعلام
شوی جگړه پیل کړی او هغه کوی چـــی
زمونډ د هیواد د اقتصادی او ټولنیز پرمختگ
خنډ شی .

خود ثور انقلاب دښمنانو د خپلو ټولو ورانکارو
عملونو سره سره ونه کولی شول چی خپلو
کرغیرونو هدفونو ته ورسیری او دافغانستان
اقتصاد گډو ډکړی .

دایو غوڅ ضرورت دی چی مونډ دباندیزم
پر ضد د مبارزی له پر مخ یو لو سره جوخت
په هر بو طو مو سسو کی دخپلی دفاع گارته
سازمان ورکړو ، نوبت او زپه سوی له خانه
وښیو او دتو لیدی موسسو د فعال ساتلو

لپاره نوی لاری ولټوو ، همدا اوس د دولتی
دستگا وو د پیر و مهمو وظیفو د اجرا له پاره
شرایط مو جود دی او مونډ کولی شو چی دتولیدی
منابعو له زیر مو څخه استفاده وکړو او اوسنی
ستو نژی په لازم وخت کی اوپه سملا سی توگه
له مینځه یو سو هغه څه چی ضروری ددی دادی
چی دبیکاری او تنبلی پر ضد مبارزه وشي
او دبی تفاوتی او دکار ونو په خپل سر حرکت
باندی د قناعت حالت پای ته ورسول شی .

باید په کارونو کی ضروری نوبستونو پیدا
وشي .

باید سپارل شوی وظیفی په رښتینی او پتمن
توگه تعقیب او اجرا شی .

مونډ باید ټولی لازمی هلی خلی په کارواچوو
چی کارگره طبقه د اقتصادي وظیفو په حل اود ثور
انقلاب دارزښتونو په دفاع کی په فعاله توگه
برخه واخلي .

سلطانعلی کښتمند په پای کی وویل: راشی
چی په انقلابی خو شینی سره څرگنده کړو اود
گوند دمر کزی کمیټی او خپل انقلابی دولت
او دهغو په سر کی دافغانستان دخلک دمو کرا-
تیک گوند دمر کزی کمیټی عمومی منشی او دافغا-
نستان د دمو کراتیک جمهوریت د انقلابی شورا
رئیس ملگری ببرک کارمل ته ډام ورکړو چی
خپلو جوړوونکو او له ابتکارنه ډکو فعالیتونو
ته له هغو څخه د ثور انقلاب دارما نونو دتحقق
په لاره کی دهیواد د صنایعو او دبر یشناد
انرژی دو دی په برخه کی او زمونډ دگران هیواد
افغا نستان د اقتصاد ، او ټولنیز پرمختگ د
تأمین په لاره کی به له پخوا زیاته او په زړه پوری
او څرگنده برخه سر ته ورسوو .

غونډه د ملی سرود په څیریدو سره پای ته
ورسیده .

بحث و مذاکره صمیمانه و آزاد قرار گیرد نتایج
ثمر بخشی بیار میاورد .

شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغا-
نستان بایپروی از خط مشی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان افزایش محصولات زراعتی
تطبیق اصلاحات ارضی عادلانه و دموکراتیک
انجام تحولات عمیق در عرصه مناسبات زراعتی
در دهات ، فراهم آوردی کمکهای ضروری برای
دهقانان زحمتکش و تحکیم اتحاد طبقه کارگر و
دهقانان را بمثابة مهمترین وظایف اجتماعی
واقتصادی خویش ارزیابی و بررسی مینماید .
تطبیق اصلاحات ارضی عادلانه و دموکراتیک
و حل مسأله ارضی و آب به نفع دهقانان زحمتکش
کشور در مرحله کنونی مهمترین وظیفه اجتماعی
واقتصادی حزب و دولت انقلابی ما را تشکیل
میدهد و بادرک ضرورت و اهمیت ای—
مسأله است که شخصاً رفیق ببرک کارمل منشی
عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری
دموکراتیک افغانستان رهبری آنرا بعد از گرفته
اند .

به پایان رساندن موافقانه پروسه تطبیق
عادلانه اصلاحات ارضی دموکراتیک امری نیست
که تنها بر عهده کارمندان وزارت زراعت و
اصلاحات ارضی جمهوری دموکراتیک افغانستان
قرار گیرد . بلکه توجه دایمی سازمان
های حزبی و اجتماعی و ارگانهای محلی اداره

به اشتراک سلطانعلی گشتمند عضو بیروی
سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان و رئیس شورای وزیران و معاونین
شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان
قبل از ظهر پنجشنبه ۱۰/۱۰/۱۳۶۰ سیمینار
مسوولین و کارمندان وزارت های زراعت و اصلاح-
حات ارضی و آب و برق در باره نتایج تطبیق
پلان سال ۱۳۶۰ در مقر شورای وزیران دایر
شد .

جلسه سیمینار با بخش سرود ملی جمهوری
دموکراتیک افغانستان آغاز گردیده و متعاقباً
سلطانعلی گشتمند بیانیه ایراد فرمودند :

رفقا و دوستان گرامی !

دیروز سیمیناری درباره بررسی امور مربوط
به رشد صنایع و انرژی برق در سالهای جاری
در کشور در همین تالار برگزار شدو توانم—
موفقیت و بابت نتیجه گیری های خوبی پایان یافت .
امروز این سیمینار رادر باره موضوع خیلی
مهم دیگری یعنی ارزیابی فعالیتها و نتایج
کار وزارت های زراعت و اصلاحات ارضی و
بخش آبیاری وزارت آب و برق طی ماه های
گذشته سال ۱۳۶۰ و پیشبینی ما های آینده آن
دایر کرده ایم . تجربه نشان داده است در
صورتیکه چنین جلسات بر اساس اهداف معین
و بدورستی تدارک دیده شده برگزار شود و—
مسایل باروج و آمادگی برای بهبود و انجام
کار های مفید اجتماعی بصورت دستجمعی مورد

سلمان علی کشتهنده عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان و رئیس شورای وزیران ج.د. افغانستان ، هنگام ایراد بیانیه
شان در سمینار مسوولین و کارمندان وزارت های ز راعت و اصلاحات ارضی و آب برق .
۱۳۶۰، ۰۱، ۰۱۰

زحمتکش افغانستان از کمک و پشتیبانی اتحاد - شوروی این دوست بزرگ و صدیق مردم ما و همه نیرو های مرفی جهان بر خوردار است .
ما وظیفه داریم که در برابر اعمال خرابه کارانه و خصمانه دشمنان انقلاب خویش کارو فعالیت دستگاه دولتی را بهتر و موثرتر بسازیم و احساس مسوولیت بیشتر ، عجب با روح شرافتمندانه و وجدان وطن پرستانه را در هر کار مند حزبی و دولتی ارتقا بخشیم .

دایر کردن سیمینار امروزی نیز کوششی هست درین جهت و متیقن هستیم که بمثابة محرکی در امر اعتلای د سپلین دولتی ، باز پرسو و باز رسی کار ها نتایج مفیدی بیار می آورد .

مطابق اجندای جلسه فضل الرحیم مومند وزیر زراعت و اصلاحات ارضی ، پوهندوی راز محمد پکتین وزیر آب و برق ، دکتور عبدالغفار لکنوال معین اصلاحات ارضی ، دکتور محرابه الدین پکتیاوال معاون اول کمیته دولتی پلان - گذاری ، معاون شعبه اقتصادی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان گزارش های مفصل در ارتباط به اجراءات کار وزارت ها و دوایر مربوط و نتایج تطبیق پلان سال ۱۳۶۰ خویش ارائه کردند .

بدین ترتیب عدّه از روسا و کار مندان وزارت های زراعت و اصلاحات ارضی وآب و برق و موسسات مربوط بیانیه هایی در ارتباط مو ضوع ایراد کردند .

پس از آنکه فیصله نامه جلسه قرائت گردید سلطانعلی کشتمند طی بیانیه مفصلی اختتام جلسه را اعلام نموده اظهار داشتند:

رشد و تکامل اقتصاد ملی عمده ترین هدف و آرمان انقلاب ثور میباشد . زیرا بدون امعای

دولتی را در ولایات و محلات و شرکت فعال خود دهقانان زحمتکش را جدّا می طلبد. همان گونه که رفیق بېرک کارمل بارها تاکید ورزیده اند حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان در مجموع وبخصوص سازمانها و فعالین آن در ولا یات ولسوالی ها ، علاقه داری ها و قرا باید در کار تطبیق اصلاحات ارضی سهم فعال و سازنده ای ادا نمایند . ولی این به هیچوجه به معنی کاستن از بار سنگین مسوولیت هایی نیست که برعهده وزارت زراعت و اصلاحات ارضی قرار دارد . بلکه به معنی ارتقای احساس مسوولیت سطح فعالیت وثمر یت کار در قبال ایمن مسئله مهم و حیاتی است .

در سال جاری حاصلات زراعتی ما وضع بالنسبه مطلوبی دارد و افزایش نسبی در مجموع محصولات زراعتی پیدااست . هرگاه امپریالیزم جهانی در راس امپریالیزم امریکا، هژمونیزم چین و رژیمهای ارتجاعی برخی از کشور های منطقه و بخصوص رژیم نظام میگر پاکستان به جنگ اعلام ناشده خود علیه افغا نستان انقلابی پایان می بخشیدند وباند های وطن فروش متشکل از استثمار گران سابقه، راهزنان ، غارتگران و آ د مکشان را برای خرابکاری و وودن نان و زندقه مردم زحمتکش ما به کشور ما نمی فرستادند بدون شک نتایج عالیت در زمینه رشد زراعت و افزایش محصولات زراعتی بدست می آمد ولی تمام این تلاشهای دشمنان مردم افغا نستان محکوم به شکست قطعی است . و آنها نمیتوانند که چرخ تاریخ را به عقب بر گردانند و نظام فرسوده گذشته را بار دیگر در کشور ما بر قرار سازند . حاکمیت دمو کراتیک و انقلابی ما از پشتیبانی تمام مردم

دهقانان با مواد ووسایل زراعتی مورد ضرورت آنها و هم عمل خریداری و تهیه محصولات زراعتی در شرایط کنونی مشکلاتی در بر دارد ولی مثال های خوب برای غلبه بر دشواری ها میتواند بیانگر فعالیت های خوب و موفقانه باشد در عین حال مثال هایی هم موجود است که در تحت عنوان دشواری ها سهل انگاری ها ، عدم ابتکارات و بی خبری ها از جریان امور میتواند پرده پوشی گردد .

قبل از آنکه بیانیة خویش را پایان بخشم وظیفه وطنپرستانه و خدشه ناپذیر خویش میدانم تا از کمک های عظیم اتحاد شوروی بزرگ کشور دوست و برادر ارشد ما که منجمده در عرصه رشد زراعت و آبیاری ازمدهای طولانی باینسو کمکهای بزرگ به کشور مامبول داشته است . قلباً ابراز سپا سگزاری نمایم از جمله پروژه های بزرگو مفیدی چون پروژه آبیاری وزراعتی ، کانال ننگرهار و پروژه آبیاری وزراعتی سرده و ستیشنهای مجهز مکانیزه زراعتی بمثابة سمبول های دوستی خلق قهرمان شوروی به خلق زحمتکش ما برای همیشه باقیست . دهقانان ما هزاران تن تخم بذری ادویه زراعتی ، کود کیمیاوی و سامان آلات زراعتی را از اتحاد شوروی بطور رایگان دریافت داشته اند

در ین جلسه عبدالوکیل وزیر مالیه ، دکتر خلیل احمد ابوی رئیس عمومی ارگانهای محلی قدرت دولتی و اداره معینان ، روسا و مسوولین وزارت های زراعت و اصلاحات ارضی و آب و برق و مریبون شعبه اقتصادی کمیته مرکزی حزب شرکت داشتند .

عقب ماندگی اقتصادی و تسریع رشد نیروهای مولده کشور نمیتوان مسایل مهمی چون تامین اعتلای سطح زندگی مردم را حل کردو تحولات بنیادی اجتماعی را بسود مردم انجام داد و سر- انجام جامعه نوین فارغ از استثمار انسان از انسان را متکی بر اصول برابری و عدالت اجتماعی ، اعمار نمود .

رفیق ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغا - نستان ضمن توضیح سیاست اقتصادی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان در هفتمین پلینوم کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان سیاست ارضی و اجرای اصلاحات درین زمینه رابه نحو عالی ارزیابی کرده اند .

ما میخواهیم که با ادامه تطبیق اصلاحات ارضی عادلانه و دمو کراتیک مناسبات فیودالی و ماقبل فیودالی را درکشور ریشه کن ساخته و ساختمان جدید اجتماعی را در دهات و قرا کشور بنیاد نسیم .

حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان در مورد فراهم آوری تسهیلات و کمکهای مادی و مالی برای دهقانان و خاصتاً برای دهقا نانیکه در نتیجه ملی شدن اصلاحات ارضی قطعات زمین دریافت نموده اند ولی برای کشت آن امکانات پولی تخم بذری ، کود کیمیاوی و وسایل کار ندارندو به مشکلات مواجه هستند اهمیت زیادی قایل میباشدند .

البته ما بغوی در کمینهایم که تامین نیازهای

۱۳۶۰ - ۱۳۶۱ هجری قمری

: امیران

بېرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک
 افغانستان هنگام ایراد بیانیۀ شان درمجلسیکه به مناسبت توزیع شهادت فارغ التحصیلان حزبی پوهنتون ، پوهنتون هوائی ،
 اکادمی تخنیک و حزبی نبیونخی که در تالار بزرگ قرارگاه وزارت دفاع ملی بر گزار شده بود .
 ۱۳۶۰ ر ۱۳

د افغانستان د خلق دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي د انقلابي شوراديس او صدراعظم بېرک کارمل هغه وخت چې دوزيرستان داحمد زېواو موسي دقومونو استازي د انقلابي شورا په مرکزي محفود ته ومنل او دهغوی سره یی خبری وکړی .
١٣٦٠ ل.

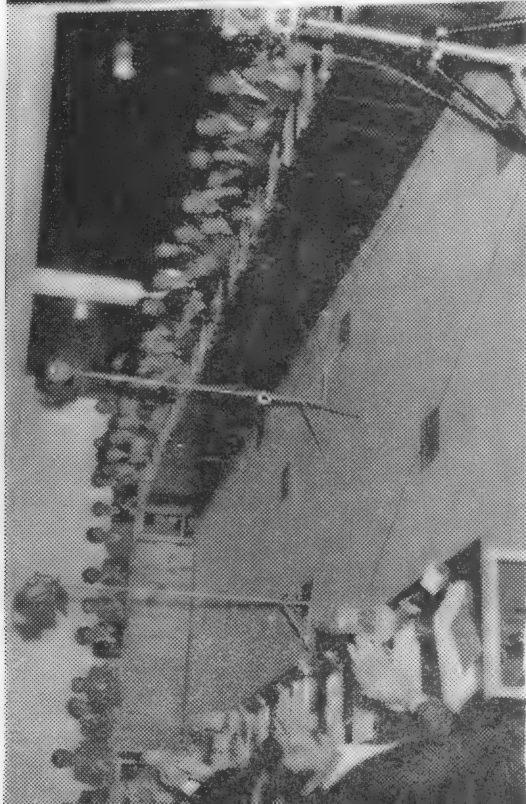

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې عومي منشي د انقلابي شورا رئيس او
 صدراعظم ببرک کارمل د وزيرستان دا حمدزيو، وزيرو او موسي نیکه د قومو نو داستازو سره
 دکتلو وروسته په یادگاري عکس کې .
 ۱۳۶۰ ل. ۱۰ ر.

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې عومي منشي، د افغانستان د
 دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئيس او صدراعظم ببرک کارمل ته کله چی د فلسطین
 د خپلواکي لپاره د خلکو د جبهې دمرکزي کمیټې د سیاسي بیرو غړی او دمرکزي کمیټې
 د بین المللي اړیکو د خانگی دمسوول تی سیر قبه د فلسطین د خپلواکي لپاره د خلکو د جبهې
 دسره زده کړه کوي .
 ۱۳۶۰ ل. ۱۰ ر.

نوراحمد نور عضو بیرونی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان در حال ایراد بیانیه در دومین سمینار آموزشی
مسوولین تشکیلات کمیته های حزبی که در مقر کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان افتتاح شد .

۱۳۶۰ اردیبهشت

سلطانعلی گشتمند معاون شورای انقلابی و معاون صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغان-
 نستان و سیمون اندر یویچ سکا چکوف رئیس کمیته دولتی اتحاد جماهیر شو روی سوسیال-
 لیستی چین امضاء پروتوکول همکاری اقتصادی بین جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد شوروی.
 ۱۳۶۰ ر ۱۱

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مر کزی کمیټی د سیاسي بیرو غړی د انقلابی
 شوراهو سټیال او د صدراعظم مرستیال سلطانعلی گشتمند پراگ ته د روانیدلو او دغه راڅ دشوروی
 اتحاد لور رټبه اقتصادی هیات مسکو ته در وانیدلو په وخت کی . ۱۳۶۰ ر ۱۲

بېرك كارمل دا افغانستان د خلك دمو كراتيك گوند د مركزي كميتي عمومي منشي، د انقلابي شورا رئيس او صدراعظم كله چي د ولايتي گوندي كميتو او د كابل ښار د ناحيو د ټولنيز و سازمانو- نو د تشكيلاتو د مسوولينو د سيمينار گډون كوونكو سره د انقلابي شورا په مركزي د گلخاني په هاني كي خبر كوي .

۱۳۶۰ ر ۱۳

بېرك كارمل منشي عمومي كمېته مر گزي حزب دمو كراتيك خلق افغانستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري د موكراتيك افغا نستان هنگام ملاقات با عده از موسفيان ولايت هرات و صحبت با آنها .

۱۳۶۰ ر ۱۹

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان هنگام صحبت باوسیفیان و نمایندگان کان مردم زخمکش ولایت غرارت در قصر دلگشاه مقر شورای انقلابی .
۱۳۶۰ اردیبهشت ۱۹

بېرک کارمل منشی عهومي کهمیته هر کزی حزب دهوکراتیک خلق افغانستان ، رئیس
شورای انقلابی و صدراعظم جمهوري د موکراتیک افغانستان بعد از ملاقات با موسفیدان
ونمایندگان ولایت هرات باآنها عکس یادگاری گرفتند . ۱۳۶۰ ر ۱۹

دخارجہ چار و وزیر شاه محمد دوست دملگر و ملتو دسر منشی دمرستیال سره
دخبرو په حال کی . ۱۳۶۰ ر ۲۶

بېرک کارمل منشی عوامی کمیته مر کزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ، رئیس -
 شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری د موکراتیک افغانستان حین ایراد بیانیه شان
 در گرد همائی باشکوهی که توسط موسفیدان و نمایندگان اقوام مختلف ولایت ننگر هار،
 شهریان جلال آباد و فعالین حزبی در باغ جمهوریت تشکیل شده بود . ۳۰ رادر ۱۳۶۰

دافغانستان دخلک دمو کراتیک گوند دمر کزی کمیٹی سیاسی بیرو غری ، دافغانستان د دمو کراتیک جمهوریت د انقلابی شورا مرستیال او د صدراعظم مرستیال
 سلطانعلی کشتمند د چکوسلواکیا څخه هیواده دراستنیدلو په وخت دکابل په بین المللی
 هوایی ډگر کی دهر کلی کوونکو سره لیدل کیری . ۲۶ رادر ۱۳۶۰

ببرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دعوہ کرانی خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و صدر اعظم دوما هنگام میکہ اعضای
 شورای عالی علما و روحانیون شیون اسلامی افغانستان را پذیرفته و با آنها صحبت میکنند .
 ۱۳۳۰، ۲۲

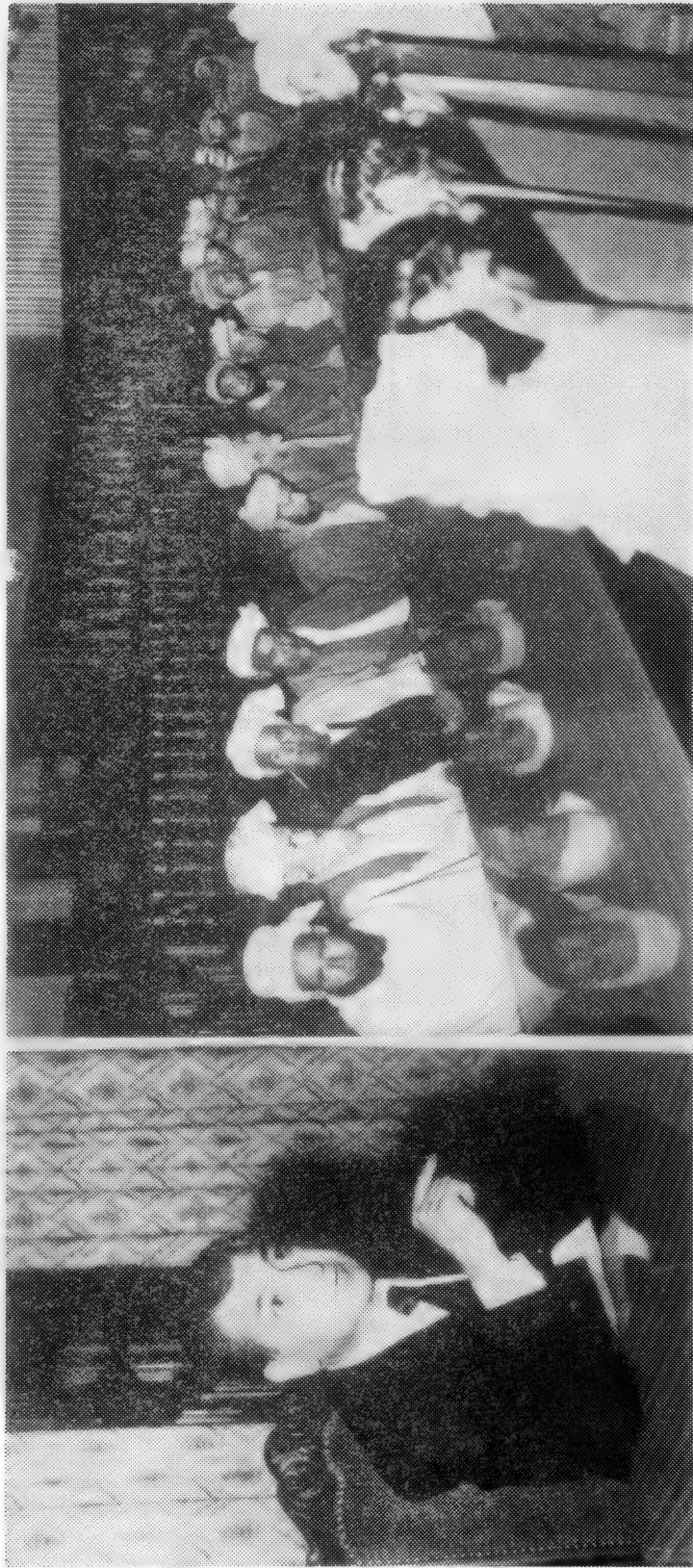

نمایی از اولین جلسه شورای عالی شئون اسلامی جمهوری دموکراتیک افغانستان که
در قصر صدارت برگزار شد •
۱۳۶۰ ر ۲۹

دکتور اناهیتا راتبزاد عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق
افغانستان عضو شورای انقلابی، رئیس سازمان دموکراتیک زنان و رئیس سازمان
صلح و همبستگی و دوستی افغانستان هنگام مواصلت به میدان هوایی بین المللی کابل
با مستقبّلین - پس از اشتراک در جلسات اتحادیه های دوستی اتحاد شوروی با کشور
های خارجی •
۱۳۶۰ ر ۲۲

د افغانستان د خلک دمو کراتیک ګوند د مرکزي کمیټې غړي ، د انقلابي شورارئيس او صدراعظم ببرک کارمل کله چې دکنړ ولايت دشو نکرې د دورې د صا فېو سپين زېږي او استازي يې د گلخانې په ماڼۍ کې منلي او له هغوی سره خبرې کوي .

۱۳۶۰ز. ۲۰

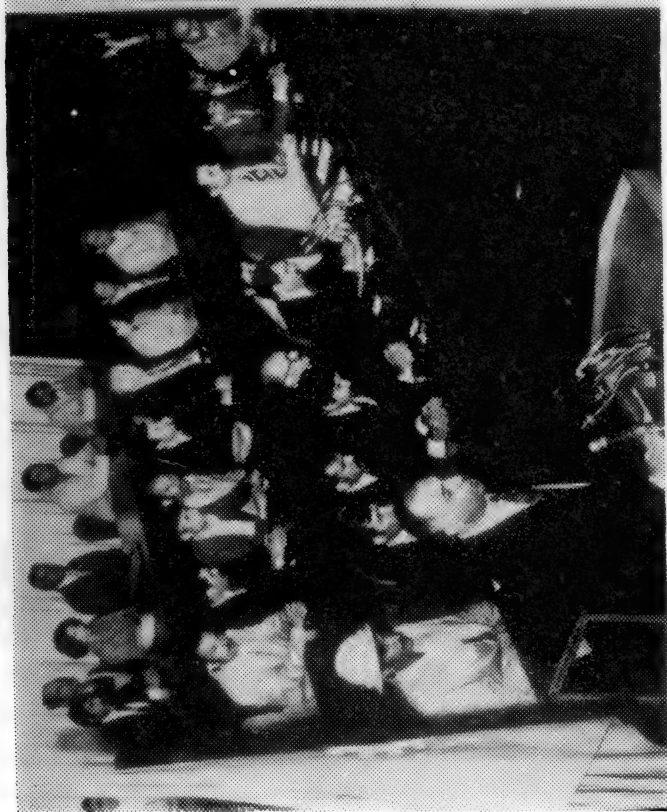

د افغانستان د دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې عومي منشي ، د انقلابي شورا رئيس
او صدراعظم بېرک کارمل د کټي دشونکي دسر حدی دری د صا فيو د قوم له سپين ږيرو
استازو سره له خپرو وروسته له هغې سره یادګاري عکس واخيست • ۱۳۶۰ ز. ۵

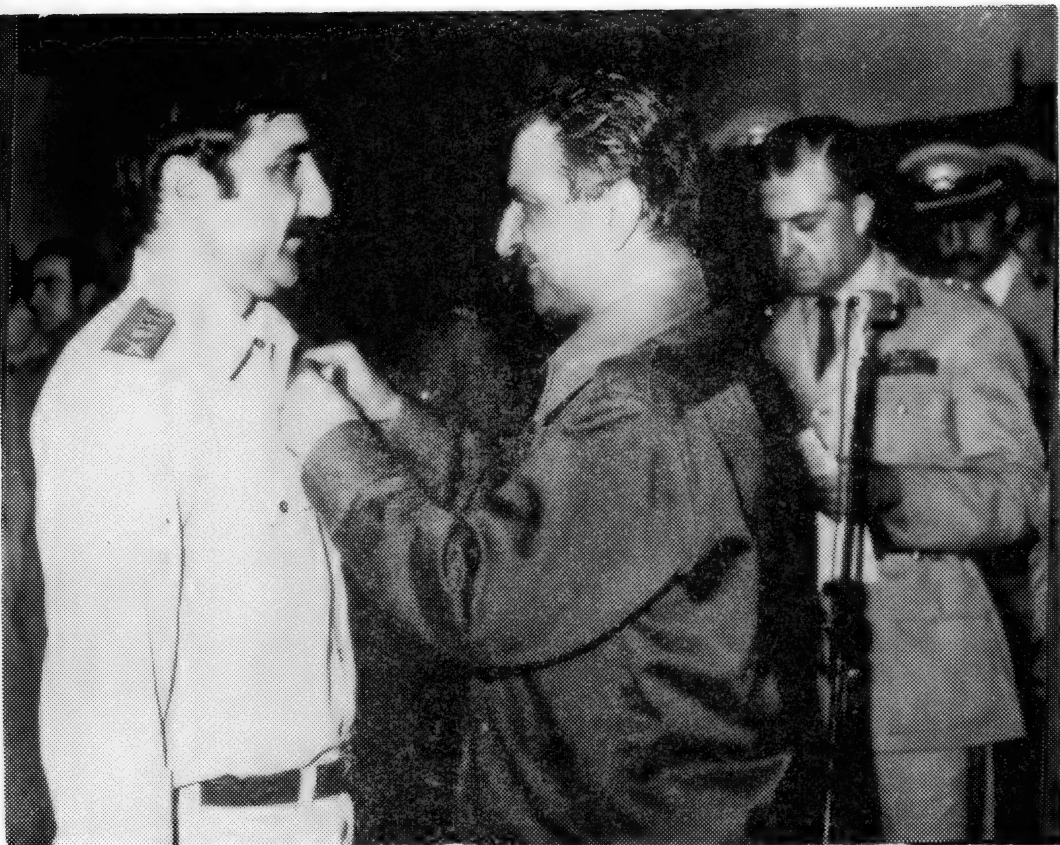
د انقلابي شورا مرستيال او صدراعظم مرستيال سلطانعلي کښتمند کله چی دېتی
په پریکولو سره دمحمد جانخان واک دخپلور لاری ترڅمکی لاندی دېلیو لار پرانیزی •
۱۳۶۰ ز. ۵

نور احمد نور عضو پیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و عضو هیات رئیسه شورای انقلابی
موقعی که پیام کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانیستان را به مناسبت روز بین المللی همبستگی کارگران جهان قرائت می نماید .

۱۳۶۰۲۰۱۱

د افغانستان خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې غړی منشی، دانقلابی شورا رئیس او
 صدراعظم بېرک کارمل د یو افسر په سینه پامال د تعلیقولو په حال کې. ۱۳۶۰ ز ۲۲۱

د بهرنیو چارو وزیر شاه محمد دوست په یوه مطبوعاتي مرکه کې د کورنیو او باندنیو
 ژورنالیستانو پوښتنو ته له ایران او پاکستان سره اړیکو د عادی کولو په باب
 ځواب وایی. ۱۳۶۰ ز ۲۲۳

يکتن از نمايندگان مردم شريف ولايت غور هنگام ملاقات با بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان حمایت خود را از حزب و دولت انقلابی خویش ابراز میدارد . ۲۷ و ۲۸ ۱۳۶۰

دكتور اناهيتا راتېزاد عضو يېروى سياسى کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا -
 بنستان موقعیکه با وزیر تعلیم و تربیه جمهوریت تاجیکستان اتحاد شوروی و همراهانش در
 مقر کمیته مرکزی حزب مذاکره می کند . ۲۷ و ۲۸ ۱۳۶۰

۱۳۱۰، ۲۰، ۳۰

دقرو نو دمنسوانو او دميواد داچماي شخصيتو نو دهنی جرگی يوه منظره چي په آريانا هوټل کی جوړه شوې وه .

بېرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان و رئيس شوراي انقلابي ج.د.ا ، هنگام صحبت با اعضاي جرگه
 بزرگان اقوام و شخصيتاي اجتماعي کشور در قصر ملخانه مقر شوراي انقلابي .
 ۱۳۶۰-۱۳۶۱

ببرك كارمل منشي عمومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان، رئيس شوراي انقلابي و صدراعظم جمهوري دموكراتيك افغانستان هنگام مصافحه بايكي از اعضاي جرگه بزرگان اقوام و شخصيت‌هاي اجتماعي کشور.

۱۳۶۰ ر ۳ و ۲

دكتور اناهيتا راتيزاد عضو بيروي سياسي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغا -
نستان هنگام اهداي تحفه به مناسبت روز بين المللي طفل به يكي از اطفال • ۱۳۶۰ ر ۳ و ۱۱

دترانسپورت دسيمينار يو غړی دافغانستان دخلک دموکراتيک گوند دمرکزی کمیټې دعمومي منشي دانقلابی شورا
رئيس او صدراعظم بېرک کارمل ته دترانسپورت مودل وپاندی کوی •
۱۳۶۰ ر ۳۱۷

کله چی دافغانستان دخلک دموکراتيک گوند دمرکزی کمیټې دعمومي منشي دافغانستان د دموکراتيک
جمهوريت دانقلابی شورا رئيس او صدراعظم بېرک کارمل دپلار وطنی ملی جبهې دموسسکنگری دتدارک دعالی
کمیسیون په غونډه کی خبری کوی •
۱۳۶۰ ر ۳۱۹

بېرک کارمل منشی عمومي کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و صدر هیات
رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و گوستاف هوساک منشی عمومي
کمیته مرکزی حزب کمونیست و رئیس ج.ج. - سوسیالیستی چکوسلوواکیا هنگام امضای
معاهده دوستی و همکاری بین هردو کشور.
۱۳۶۰ ر ۳۲۴

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند مرکزی کمیته عمومي منشی او د افغانستان دمو -
کراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس بېرک کارمل کله چی د پراگ په ماڼۍ کی له گوستاف -
هوساک سره د ملاقات په حال کی لیدل کیږی.
۱۳۶۰ ر ۴۲۳

دكتور اناهيثا رانيزاد عضو بيروى سياسى كميته مر كزى حزب دمو كراتيك خلق افغا نستان ههنگام سخنرانى در مصلحه به خاطر استقبال از جبهه ملي وسيع ملي پدروطن در لاريكه نساچى بگرامى پر گزارو شد .
۱۳۰۶ و ۱۳۰۷

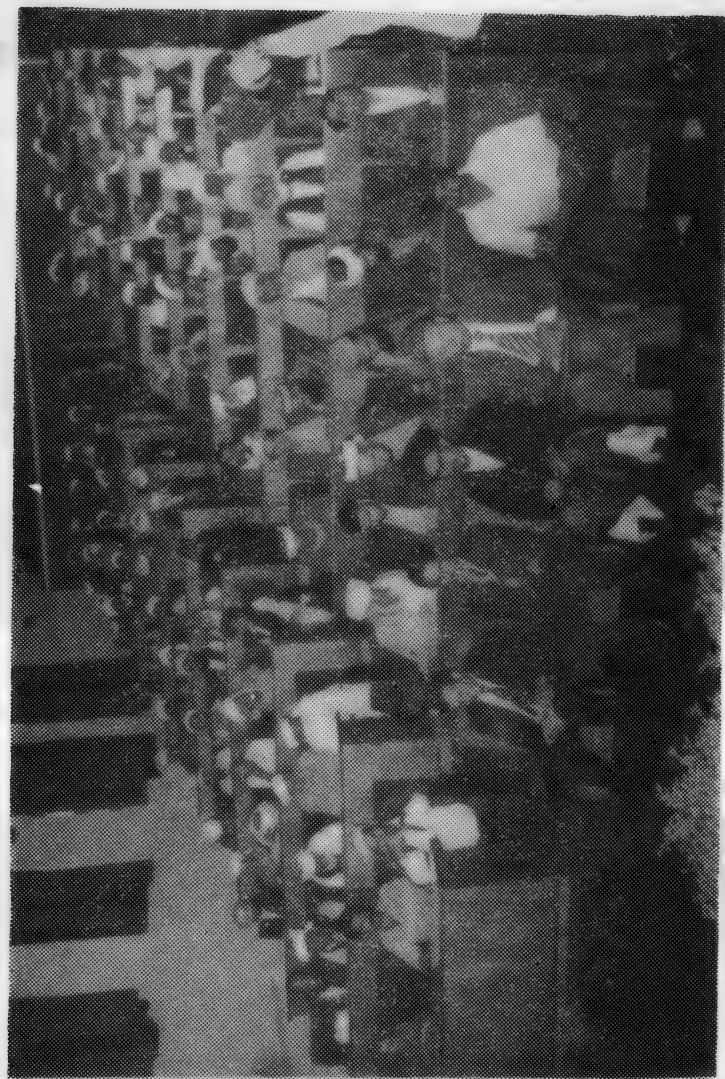

سلطانعلی کشتمند رئیس شورای وزیران هنگام ملاقات و صحبت با جناب مفتی ضیاء الدین ابن ایشان -
باباخان رئیس اداره روحانی مسلمانان آسیای میانه و قزاقستان و هیات همراهان شان ۰ ۱۳۶۰ ر ۴۸

دافغانستان د خلك دمو كراتيك گوند د مركزى كهيتې د سياسي بيرو غړى اودوزيرانو دشورا رئيس سلطانعلی کشتمند
كله چې د مغلستان دملى ورځي له امله دهغه هيواد لوى سفير ته مباركي وايي ۰ ۱۳۶۰ ر ۲۰

نمایی از محفل شکوه‌مندی که به خاطر توزیع انعام و جوایز برای قاریان و فاتحانیکه در دهه اول ماه مبارک رمضان در نودمسجد
شهر کابل مشغول ختمهای قرآن عظیم‌الشان میباشند در تالار ریاست طب و قایموی تربیب شده بود .
۱۳۶۰ و ۱۳۶۱

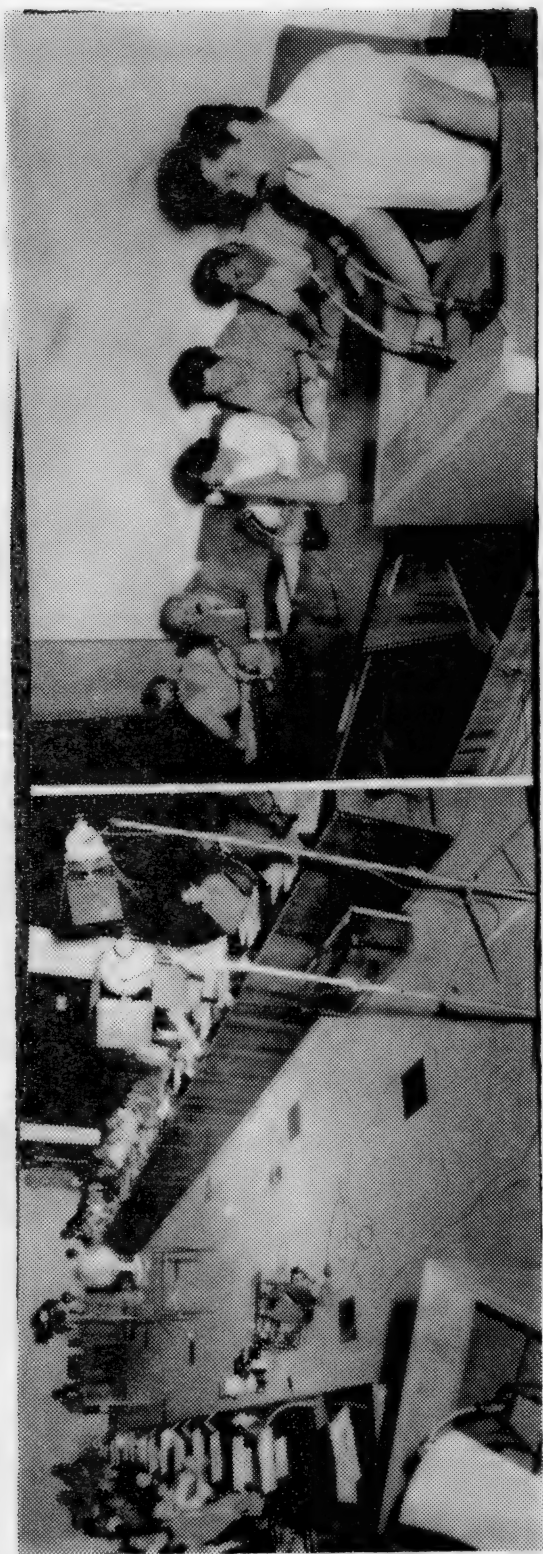

د افغانستان دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې د سیاسي پروغړۍ او منشي او
 د پلار وطني ملي جبهې د ملي کمیټې رئیس ډاکټر صالح محمد زبیری او د آلمان د سوسیال-
 لیست ګوند د مرکزي کمیټې د غړي او د بین المللي ایډیو مسوول ګونتر زیبر کله چې د
 د خړخې پلسه په صنعتي سیمه کې د ګوندي مطبعې د پرانستلو پټۍ پرېکوي • ۱۳۶۰ ر ۴۳۱

شاه محمد دوست وزیر امور خارجه هنگام ملاقات و مذاکره با وزیر بزرگو ژیر نماینده
 سر منشي موسسه ملل متحد • ۱۳۶۰ ر ۱۷

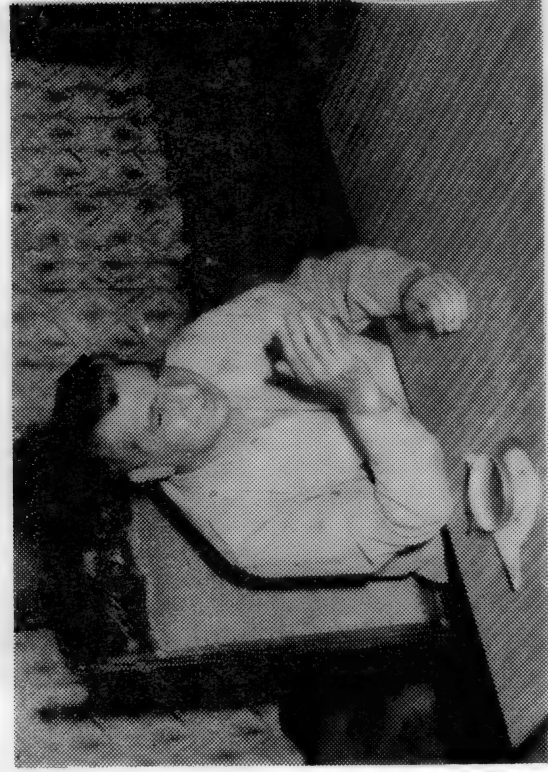
گوشه از نخستین سیمینار که به مقصد ترتیب تنظیم و حفظ اسناد و ایجاد یک اداره نوین در مقر کمیته مرکزی حزب دایر گردید.

۱۳۶۰ ر ۱۴

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د کوزې کمیټې عمومي منشي او د انقلابي شورا رئيس بزرگ کارمل کله چي د بي بي نوي
اداري د جوړولو لپاره دسمنوونو د تر تيا او ساتني دسمنياد غړي دگلخاني په هاني کي منلي او هغوي سره خبري کوي .
۱۳۶۰ د ۱۵

ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان
 در فضائی دو ستانه و صمیمانه صحبت مینمایند.

۱۳۶۰-۵-۱۹

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزی کمیټې عهومی مشمی او د انقلابی شورا رئیس
پیرکارهیل دهشت د باندنیو چارو په وزارت کی د ادیشنل سکرتری شلندر کهار سنگم
سره دخبرو کولو په وخت کی .

۱۳۶۰ره ۲۰

معاون شورای وزیران و وزیر اطلاعات و کلتور و سایر شرکت کنندگان هنگام بازدید
نمایشگاه آغاز دهه تحقیق بر آثار و دوره امیر علی شیر نوائی در آرشیف ملی .

۱۳۶۰ره ۱۹

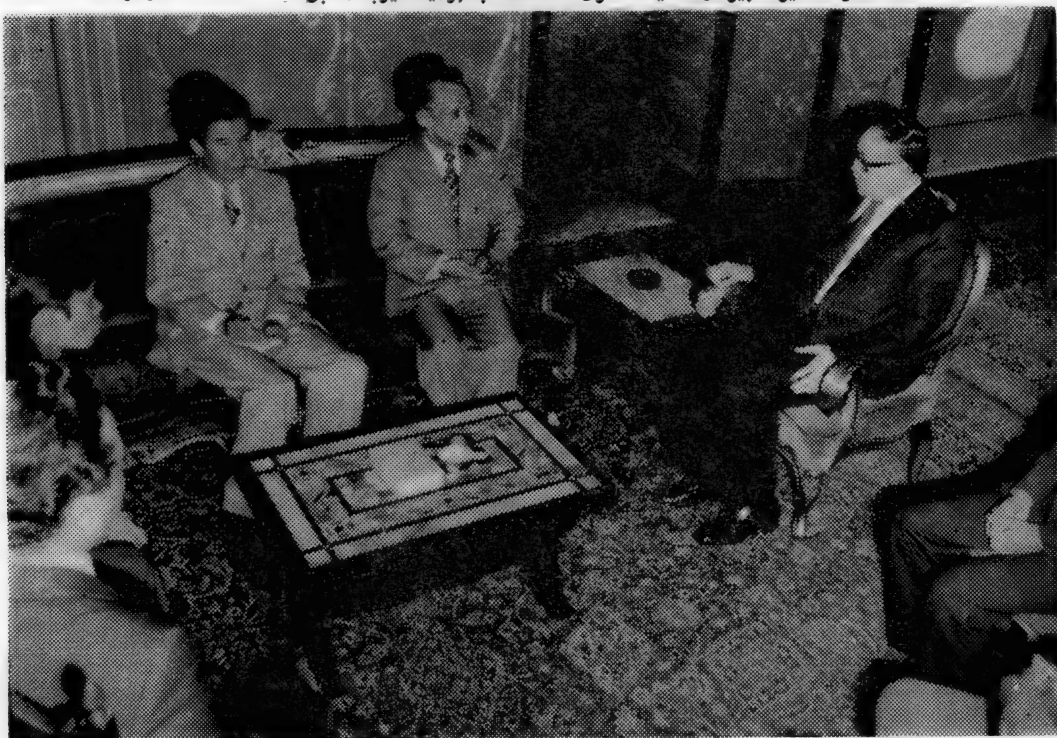

د افغانستان خلک د دموکراتیک گوند د مرکزي کمېټې د سياسي بيروغږۍ او منشي او د انقلابي شورا مرستيال نور احمد نورو کله چې د عدل او دفاع د سيمينار دېرانستلو په مراسمو کې د گوند د مرکزي کمېټې په مقر کې وينا کوي. ۱۳۶۰ د ۲۲

بېرک کارمل منشي عمومي کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان هنگام قبول اعتماد نامه مانویل بیناد
وکازانوا سفير کبير و نماینده فوق العاده جمهوری تکیواد رکابل. ۱۳۶۰ ر ۲۴

سلطانعلی کشتهمند رئیس شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان هنگام ملاقات
بامعاون وزارت امور خارجه ویتنام . ۱۳۶۰ ر ۲۶

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مر کزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغان-
نستان هنگامیکه والیان ولایات کشور رادرمقر شورای انقلابی پذیرفته و باآنها صحبت مینمایند. •
۱۳۶۰.۶.۲۳

د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د وزيرانو د شورا رئيس سلطان علي کښتمند د بهرنيو زورناليستا
نو سره د وزيرانو د شورا په مقر کې د کتنې او خبرو په حال کې • ۱۳۶۰ ر ۶ ر ۳

د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د وزيرانو د شورا رئيس سلطان علي کښتمند
د کنډوز د ولايت د زيار ايستونکو سره د خبرو په وخت کې • ۱۳۶۰ ر ۶ ر ۱۱

کله چی دافغا نستان دخلک دمو کراتیک گوند دمر کزی کمیټی عمومی منشی دافغا-
 نستان ددموکراتیک جمهوریت دافغلابی شورار رئیس بېرک کار مل د شوروی اتحاد هیأت
 منلی او دهغوی سره خبری کوی .
 ۱۳۶۰ ر ۱۴

تحت ریاست داکتر صالح محمد زیری عضو بیروی سیاسی و منشی کمیټه مر کزی
 حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان و رئیس کمیټه ملی جبهه ملی پدروطن، سومین جلسه
 کمیسیون اجرائیه کمیټه ملی جبهه ملی پدروطن در مقر جبهه ملی پدروطن بر گزارشده.
 ۱۳۶۰ ر ۱۵

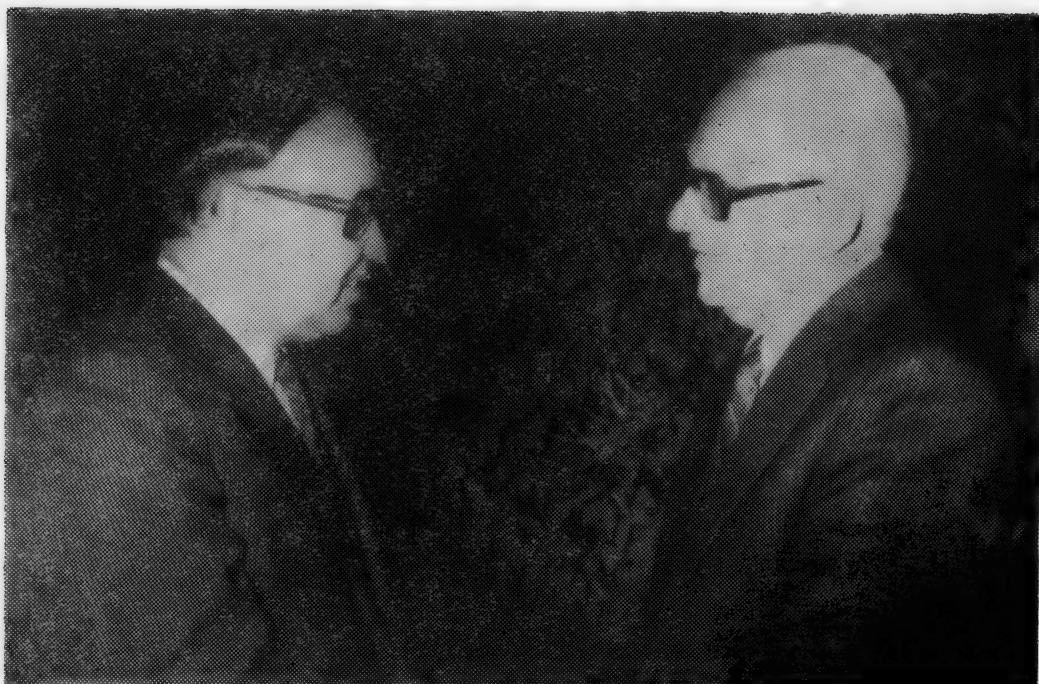

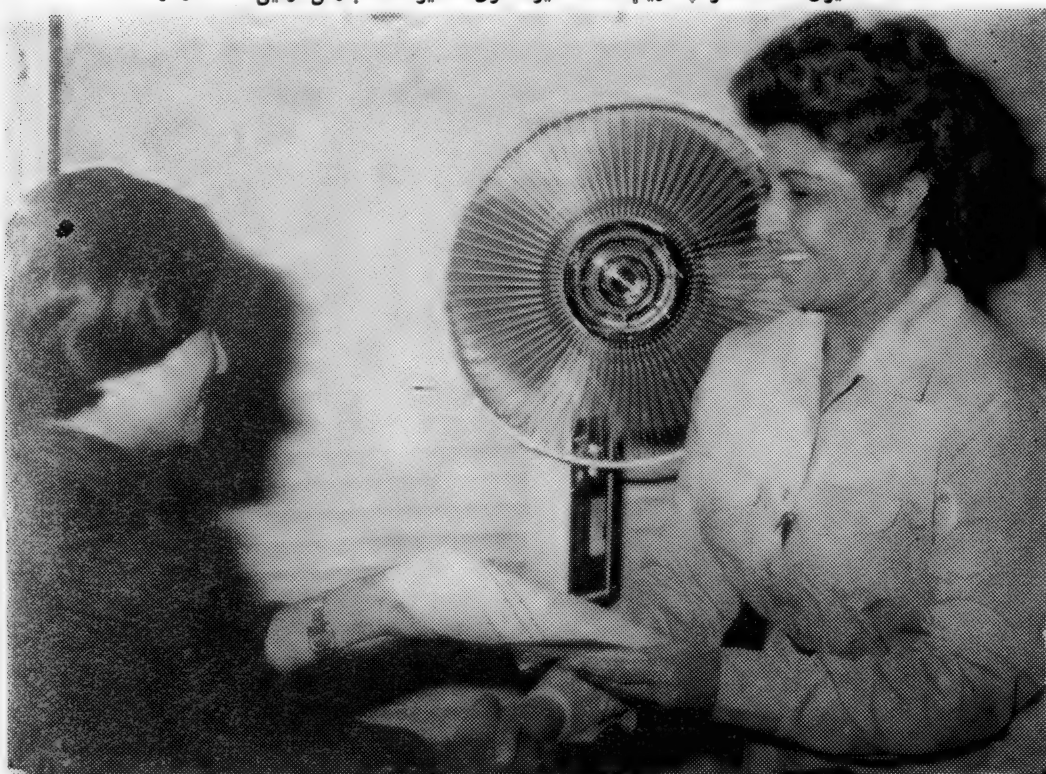
سلطانعلی کشتهند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغا-
نستان و رئیس شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان هنگام ملاقات با اعضای
سمینار ملی در مورد طفل و قانون، در قصر شورای وزیران • ۱۳۶۰ ر ۱۷

محمود بریالی عضو علی البدل بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان هنگام ملاقات در دفتر کارش با هیأت اتحادیه نویسندگان اتحاد شوروی •
۱۳۶۰ ر ۱۷

دوزيرانو دښورۍ رئيس سلطانعلی گښتمند کله چی دبلغاریا دسو سیا لیستی انقلاب
د ۳۷ کالیزی دلما نخلو په ویاړ دهغه هیواد لوی سفیر ته مبارکی وایی • ۱۳۶۰ر۱۸

دکتور انا هیتا راتېزاد هنگام اهدای تحسین نامه بیکی از اعضای سازمان دمو گراتیک
زنان افغا نستان • ۱۳۶۰ر۱۹

د افغانستان د خلک دمو کراتیک گوند د مرکز کمیټې عومې منشي او د افغانستان
د دمو کراتیک جمهوریت د انقلابي شورارئيس ببرک کارمل دوه تنه هندي او ايټالوي
ژورناليسټان منلي او دهغوی سره خبرې کوي .
۱۳۶۰ ر ۲۱

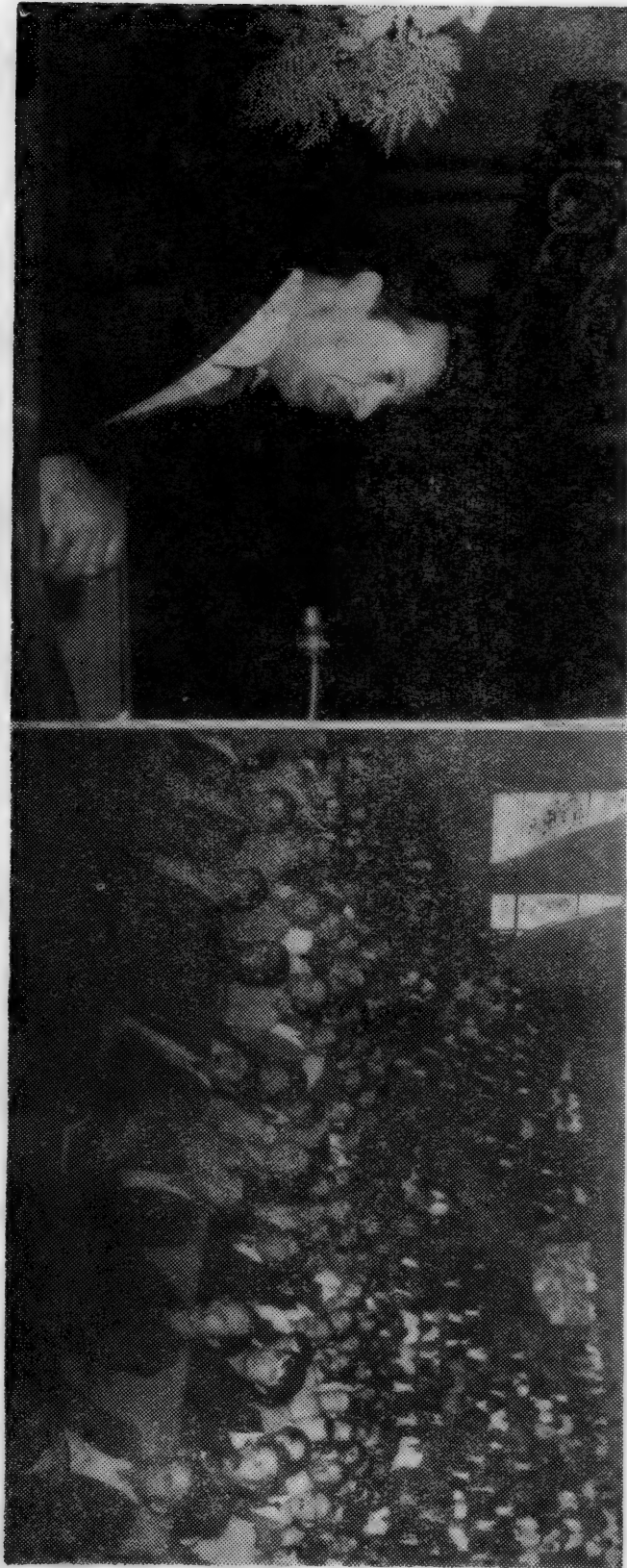
د افغانستان د خلک دمو کراتیک گوند د مرکز کمیټې عومې منشي او د انقلابي
شورا رئيس ببرک کارمل کله چې دڅارندوی دبو تن ساتمن په سينه دوياړ مدال څړوي.
۱۳۶۰ ر ۲۳

رئیس شورای ملی
۱۳۶۰/۶/۲۳

کله چی دافغا نستان دخلک دمو کړاتیک کونډ دهر کزی کمیټی عمومی منشی اودانقلابی شورا رئیس کارمل د خاوندوی السران، ساتنمان او سربازان منلی اودهغوی سره خبری کوی .

د افغانستان د خلک دموکراتیک کونډ د مرکزي کمیټې د سیاسي پروغري اوډیالو وطنی ملي جبهې رئیس ډاکټر صالح محمد زېری د یو لیتینیک په
 جهنار پوځ کې د کونډی فعالیتو په مشور کسه غونډه کې داساسي بیانې دلو سستلو په حال کې .
 ۱۳۶۰ د ۶ د ۲۳

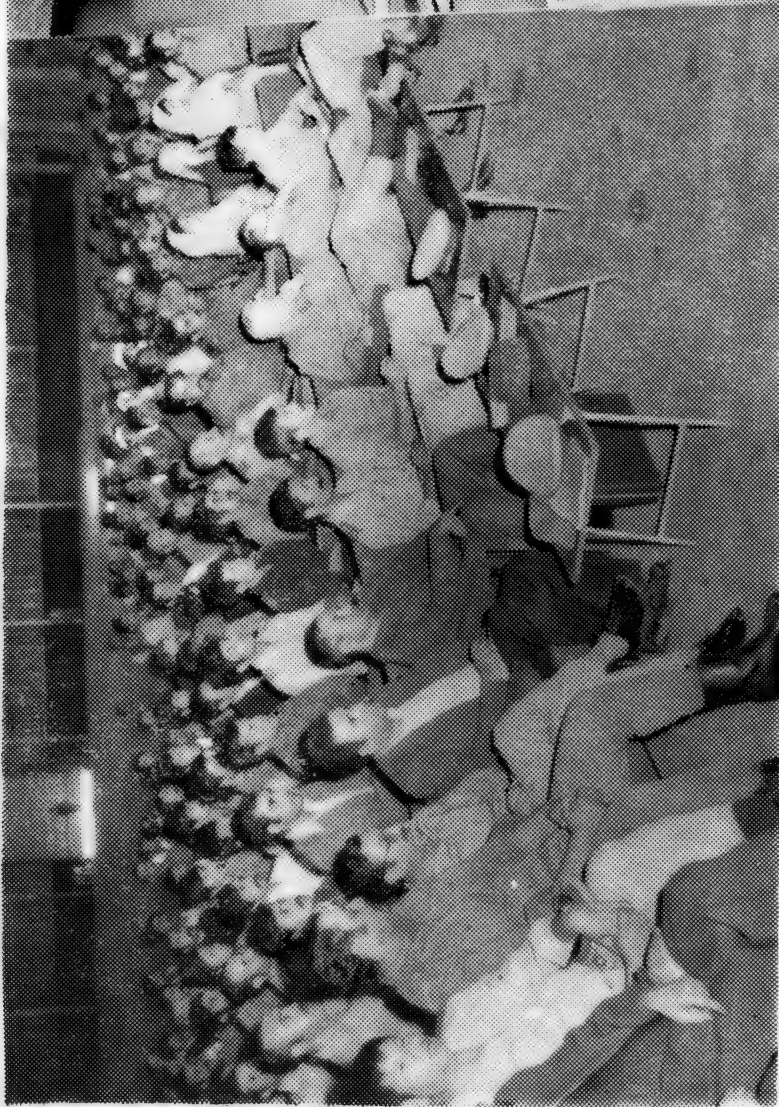
ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان هیأت رهبری اتحادیه نویسندگان
اتحاد شوروی را برای ملاقات پذیرفتند .
۱۳۶۰ ر ۶۲۴

دشووونی او روزنی وزیر دوطن پالنخی رئیس ته دهغه وزارت د مرستی دمر بوطو
سندو نو دورکو لو په حال کی .
۱۳۶۰ ر ۶۳۰

دکتور صالح محمد زبیری غفور پسروری سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان خطاباتی در
جلسه فعالین حزبی خاندنوی •
۱۳۱۰ و ۲۹

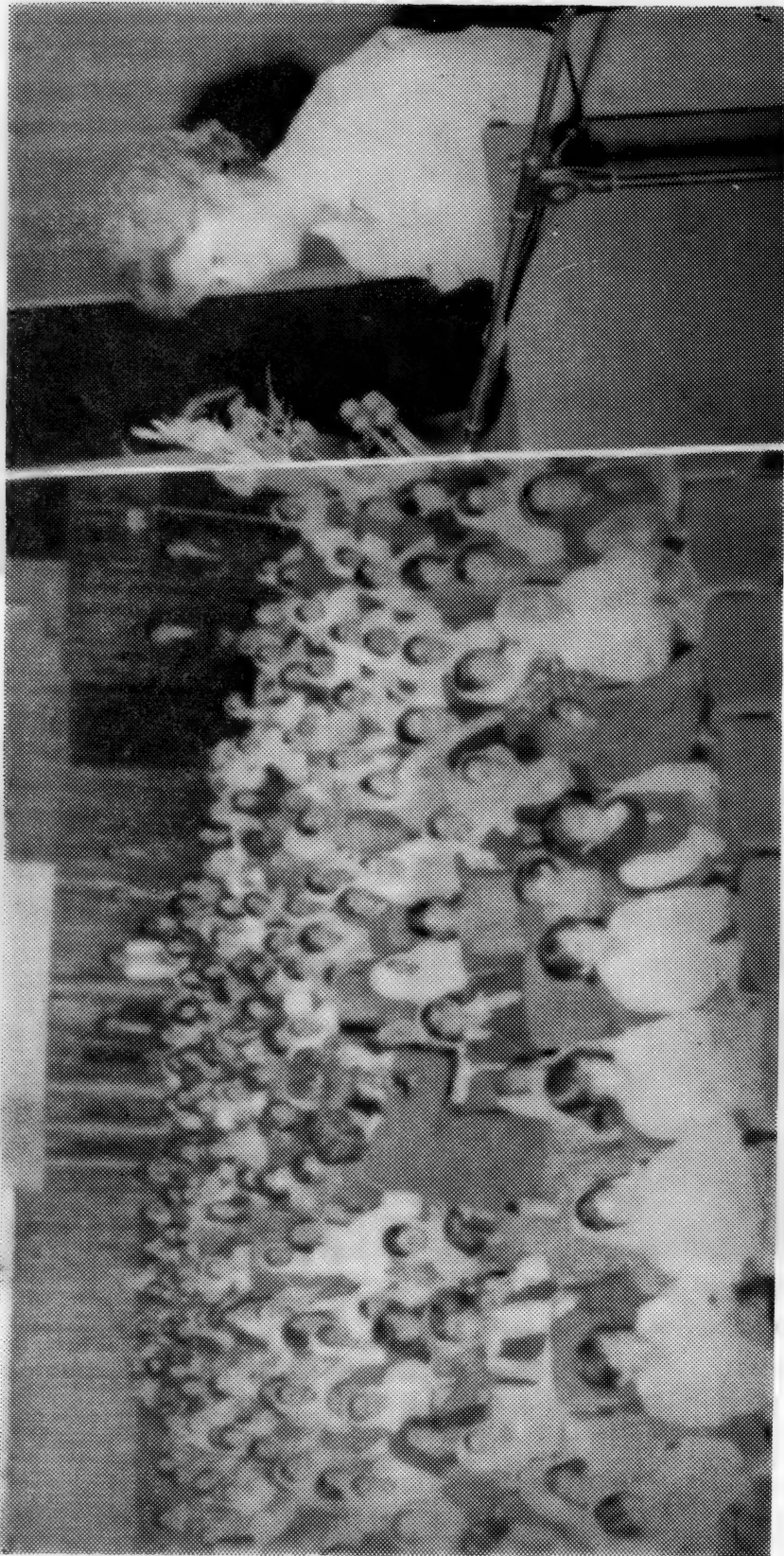
نور احمد نورغزوف، بیرونی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان هنگام سخنرانی در جلسهٔ فعالین حزبی
زون جنوب که در شهر کند هار بر گزار شده بود .
۱۳۶۰ ر ۵

داکتر اناهیتا راتب زاد عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس سازمان دموکراتیک زنان افغانستان ، در محلیکه بهمناسبت دست‌آورد های انقلاب ثور و بخصوصی در حله نوین و تکاملی آن با زنان کارگر که در سالون سازمان دموکراتیک زنان افغانستان برگزار شده بود صحبت می‌نمایند .

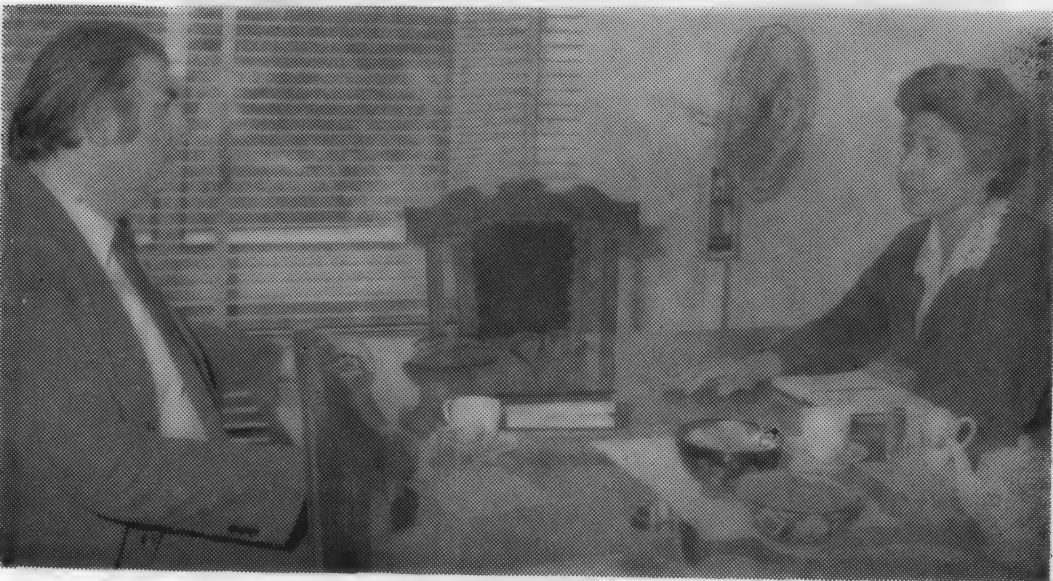
۱۳۶۰-۷-۱۳

دکتور اناهیتا راتیزاد عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس سازمان دموکراتیک زنان
افغانستان، هنگام صحبت با زنان کارگر، در تالار زینب ننداری .
۱۳۶۰.۷.۱۳

سلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغا -
 نستان و رئیس شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغا نستان هنگام بازدید از مسجد
 جامع شهر هرات •
 ۱۳۶۰ و ۷۹

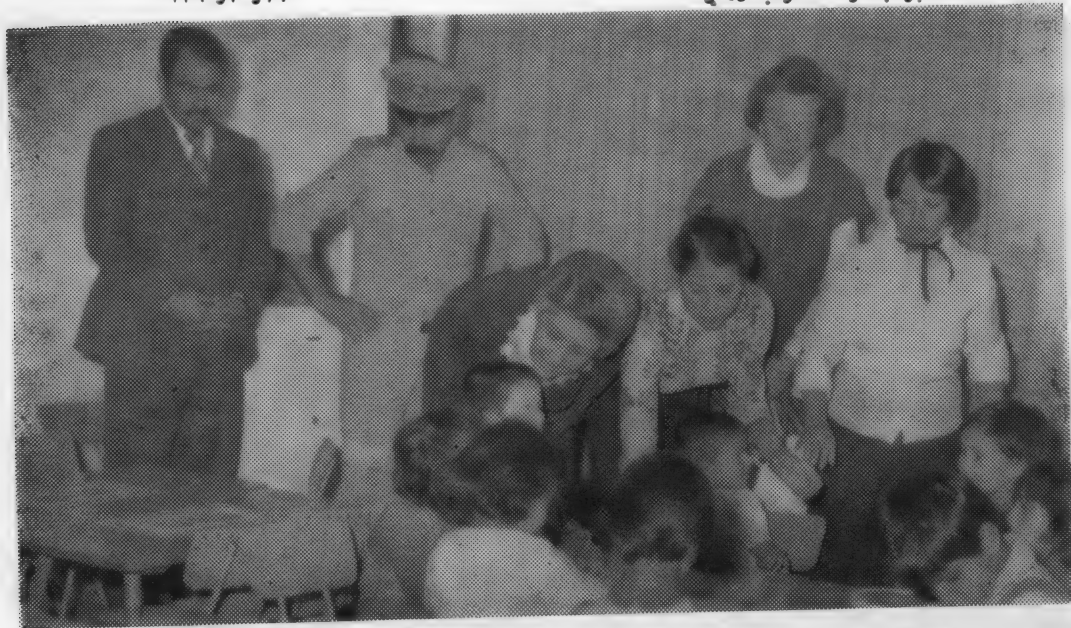

دکتور اناهیتا راتیزاد عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان
 و رئیس سازمان صلح و دوستی جمهوری دموکراتیک افغانستان ، هنگام ملاقات بانوری -
 عبدالرزاق در مقر سازمان صلح و دوستی افغا نستان •
 ۱۳۶۰ و ۷۹

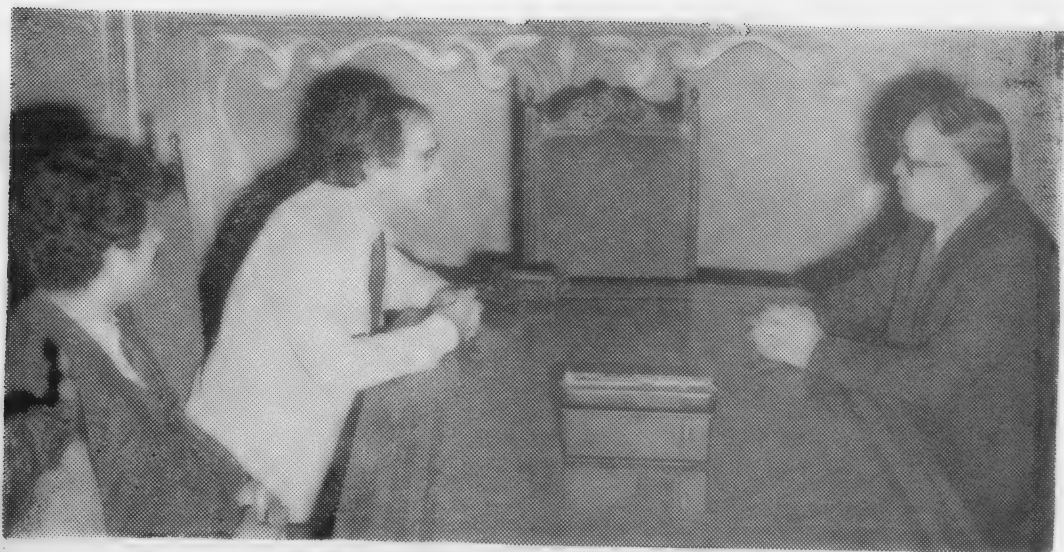

د افغانستان د خلك د دمو كراتيك گوند دمر كزي كميتي عمومي منشي او دافغانستان
د دمو كراتيك جمهوريت د انقلابي شورارئيس بېرك كارمل د انقلابي شوراپه مقر كي د امريكا
د تايم مجلي خبريال ستورپ تالوت و مانه او په يوه آزاده او صميمانه فضاكي يي
دده پو نښتو ته خواب وركړ .
۱۹ د ۱۳۶۰ ز

د افغانستان د خلك د دمو كراتيك گوند دمر كزي كميتي د سياسي بيرو غړي او دافغانستان
د دمو كراتيك ساز مان رئيسي ډاكټري اناهيتا راتېزاد ، دشمله وډكټون د پرانستلو وروسته،
د هغه وډكټون پر ماشومانو مهرباني كوي .
۱۳ د ۱۳۶۰ ز

د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت دوزيرانو د شورا رئيس سلطانهلي کښتمند
د تايم مجلې له خبرياله ستورېپ طالبوت سره دوزيرانو د شورا په مقر کې وکتل او په
دمو کراتيکه فضا کې يې دده پوښتنو ته ځواب ورکړ .

۱۳۶۰ ر ۷ ۱۹

د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت دوزيرانو د شورا رئيس سلطانهلي کښتمند
کله چې د پښخو او ماشومانو لپاره د تکنالوژۍ ورکشاپ له برخه والو غړو سره گوري.

۱۳۶۰ ر ۷ ۲۳

شاه محمد دوست وزیر امور خارجه، طی يك كنفرانس مطبوعاتی به
سوالات خبر نگاران داخلی و خارجی بارتباط مسافرت شان بیک عده از کشور های
شرقیانه، هند و جهت شرکت در اجلاس سی و ششمین جلسه مجمع عمومی ملل پاسخ
میدهد.

۱۳۶۰ ر ۲۷

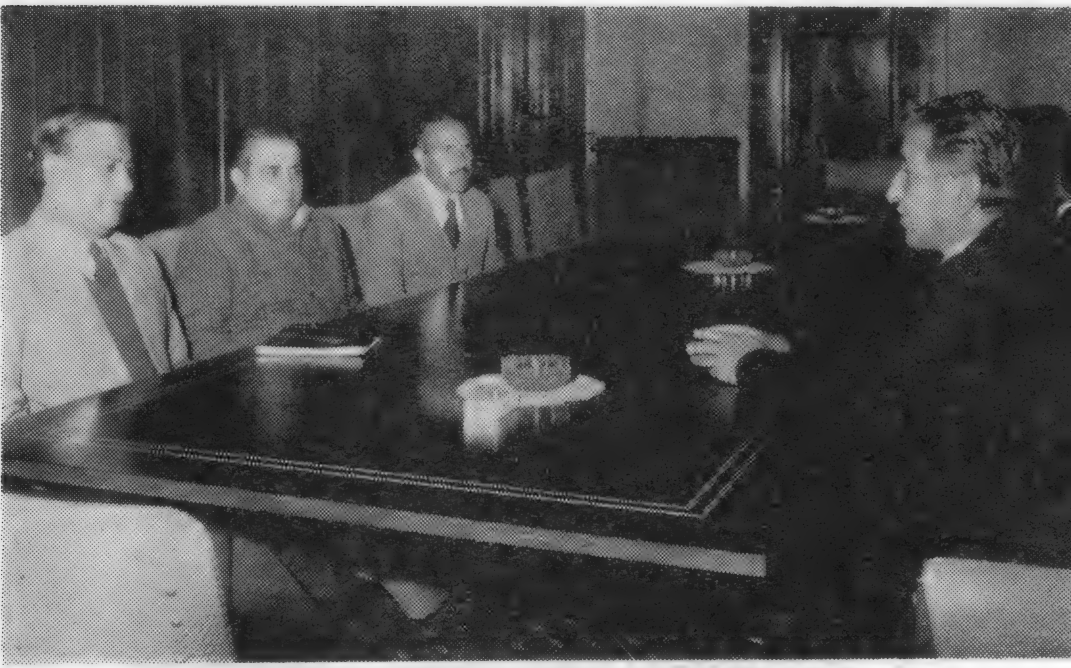
دکتر صالح محمد زیری او نور احمد نور دبلغاریا دخلکو د جمهوریت د لوی سفیر
سره په هغه میلمستیایکې چې دبلغاریا د دولت د جوړېدو د یووزرو دری سوه پمې کالیزې
له امله شوی وو دخبر وپه حال کې لیدل کیږي.

۱۳۶۰ ر ۲۸

نور احمد نور تقو بیرونی سیاسی و دینتی کمیته مر کزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان هنگام صحبت در سو بین پلیتوم شورای مر کزی اتحادیه های صنفی افغانستان • ۱۳۱۰۰۷۰۲۹

د افغانستان دموکراتیک گوند د مرکز کمیټې عمومي منشي او د انقلابي
شورا رئيس بېرک کارمل هغه وخت چي د ټول هند د کارگري اتحاديو هيات يې منلي دي.
۱۳۶۰ ر ۱۱

اسلم وټنچار عضو بيروي سياسي کميټه مرکز حزب دموکراتیک خلق افغانستان
وزیر مخابرات ، عبدالرشید آرین معاون شورای انقلابی و شاه محمد دوست وزیر امور
خارجه در ضیافتیکه بمناسبت تجلیل سی و ششمین سالگرد سازمان ملل متحد ترتیب
شده بود بابونیف در حال صحبت دیسده می شوند .

۱۳۶۰ ر ۷۳۰

داکتر صالح محمد زبیری عضو بیسروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس کمیته ملی جبهه ملی پندر وطن هنگام ایراد بیانیه اساسی در کنفرانس ایجاد کمیته شعری شهر کابل جبهه ملی پندر وطن افغانستان • ۱۳۶۰ و ۸۷

بېرك كارمل منشي عمومي كميته مر كزي حزب دمو كراتيك خلق افغا نستان و رئيس
شورای انقلابی ، مو قعېكه شاملان نخستين سيمينار مسوولين امور مالي و حسابي را
پذيرفته و با ايشان صحبت مينمايند.
۱۳۶۰.۸.۱۲

دافغا نستان دخلك دمو كراتيك گوند دمر كزي كميته دسياسي بيرو غړي او منشي
داكتر صالح محمد زيري د ټول هند دكارگري اتحاديو له هيات سره دكتلو او خبرو په
وخت كي .
۱۳۶۰.۸.۱۱

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در حالیکه خبرنگار بلغاریایی را برای
مصاحبه پذیرفته اند • ۱۳۶۰ ر ۸/۱۲

خان عبدالغفار خان زعيم بزرگ پښتونخوا موقعيکه برای معاینات صبحی عازم هند میباشد
با مشایعت کنندگان در میدان هوایی بین المللی کابل دیده میشود • ۱۳۶۰ ر ۸/۱۵

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس
شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در حالیکه خبرنگار بلغاریا بی رابرای
مصاحبه پذیرفته اند • ۱۳۶۰ ر ۸/۱۲

خان عبدالغفار خان زعيم بزرگ پښتونها موقعيکه برای معاینات صحي عازم هند میباشد
با مشایعت کنندگان در میدان هوایی بین المللی کابل دیده میشود • ۱۳۶۰ ر ۸/۱۵

بېرك كارمل منشي عهومي كميته مركزي ج.د.خ.ا. ورئيس شوراي انقلابي جمهوري دموكراتيك
افغانستان هنگام صحبت باشاهلان سيمينارهاي اتحاديه هاي صنفی افغانستان •

۱۳۶۰ ر ۸/۱۸

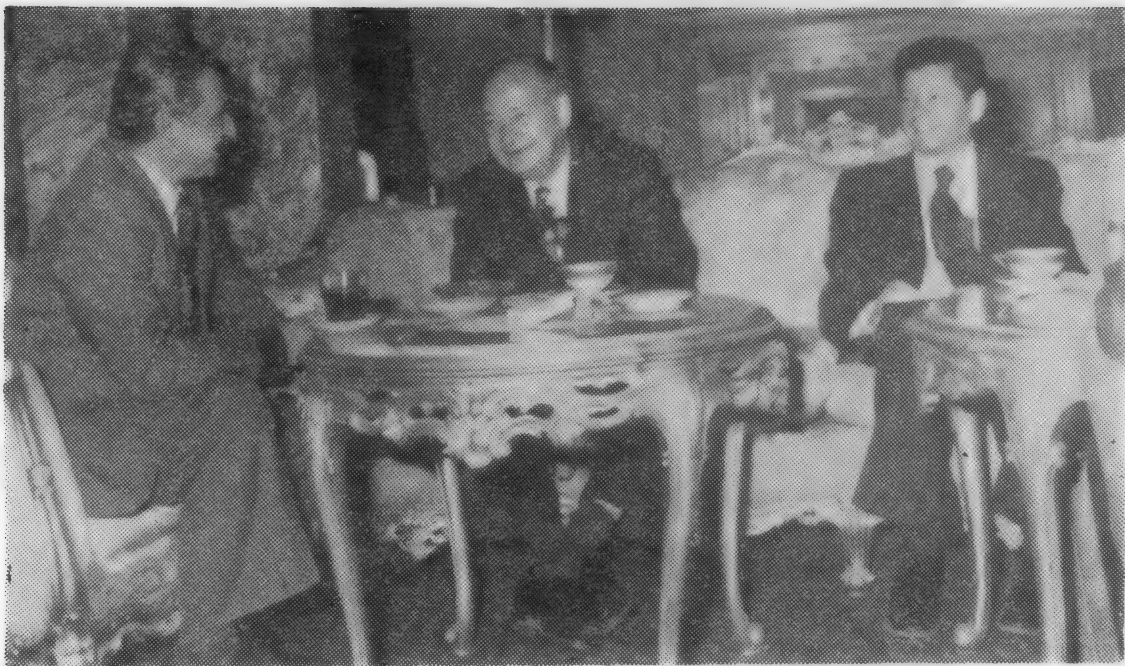
بېرك كارمل منشي عهومي كميته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان و رئيس
شوراي انقلابي موقعيکه سمبول کارگري اهدا شده از طرف شوراي مركزي اتحاديه هاي
صنفي را مي پذيرند •

۱۳۶۰ ر ۸/۱۸

داکتر ناهیدیا رانبراد عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، عضو هیات رئیسه شورای انقلابی و رئیس انجمن دوستی افغانستان و شوروی ، در حال ایراد بیانیه در جلسه شانزدهم بنیادیت تجلیل از شصت و چهارمین سالگرد انقلاب
 کبیر اکتوبر در تالار کابل تندیاری ترتیب شده بود .
 ۱۳۱۸ و ۱۳۱۸

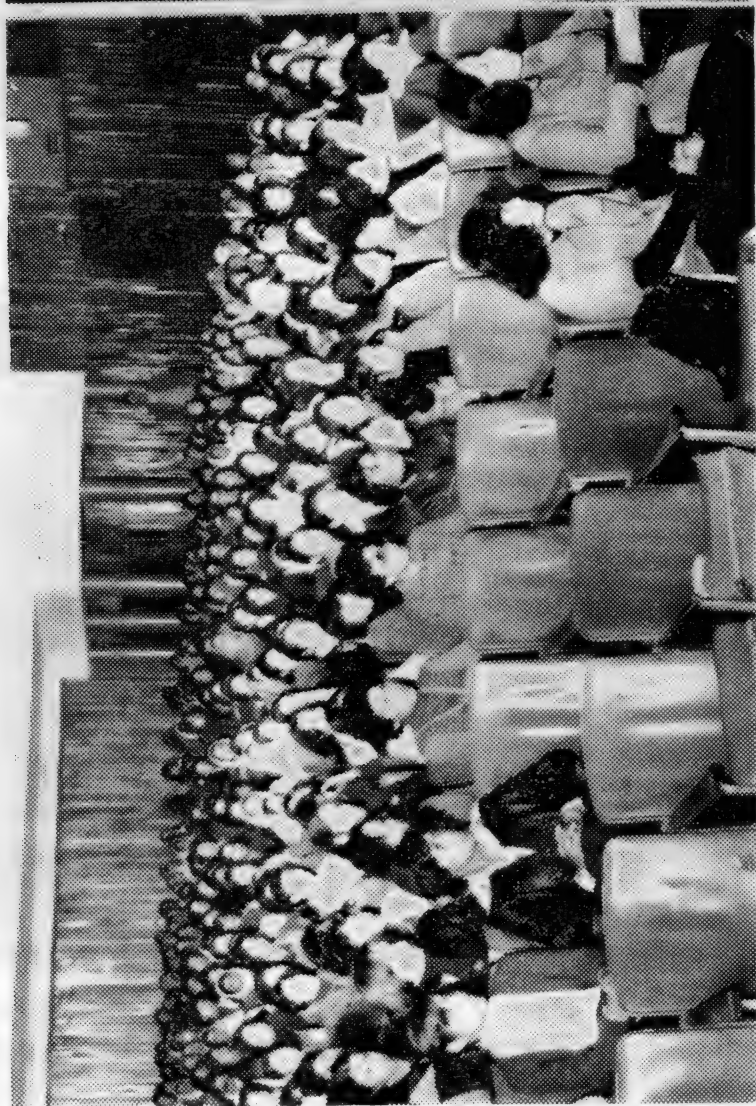

بېرک کارمل منشی عمو می کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان و رئیس
شورای انقلابی ج.د. افغانستان موقعیکه عینا ت عالی رتبه حزبى جمهوریت
مردم مجارستان را در مقر شورای انقلابی برای ملاقات پذیرفته وبآنها صحبت
می نماید .

۱۳۶۰/۸/۲۳

داکتری اناهیتا راتبزاد او ایوانوف د کابل پوهنتون په کتابتون کې د
افغان او شوروی د خونې له پرانستلو وروسته هغه گوري . ۱۳۶۰/۸/۲۴

د افغانستان دموکراتیک ګوند د هر کړي کمیټي د سیاسي بیرو غړي داندلايي شورا د ریسه هیات غړي او د افغانستان دینڅو د دموکراتیک ساز مان رئیسې داکټري اناهیتا راټیږاد د ښځو د نړیوالې کنګري د پریکړې و دتائید او ملاتړ له امله دافغانستان دښځو په کنفرانس کې دوینا کو نو په وخت کې .

نمایی از معارف شکو همد یک به خاطر تجلیل از روز هشتم مارچ یا روز همبستگی بین المللی زنان در تالار کاخ پل
 ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱

ننداری دایر شده بود .

سلطانعلی کشته‌مند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان و رئیس شورای و زبان ج.د. افغانستان و فکرت احمد جانو ویج سفیر کبیر اتحاد شوروی در کابل هنگام تبادل اسناد دستگاه شمشاد . ۱۳۶۰ ر ۱۲ ر ۹

د شوروی اتحاد د مخابراتو وزیر واسیلی الکساندر و ویج شمشین خیل هیواد ته د تگ څخه مخکې د کابل په نړیوال هوايي ډگر کې . ۱۳۶۰ ر ۱۲ ر ۱۱

سلطانعلی گشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان
و رئیس شورای وزیران ج.د. افغانستان مو قعیکه دستگاه شمشاد را با قطع نوار
افتتاح می نمایند .
۱۳۶۰ ر ۱۲ ر ۹

سلطانعلی گشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان
ورئیس شورای وزیران ج.د. افغانستان و دکتر احمد جانوویچ سفیر
کبیر اتحاد شوروی در کابل مو قعیکه اسناد دستگاه شمشاد را طی مراسمی
امضا می نمایند .
۱۳۶۰ ر ۱۲ ر ۹

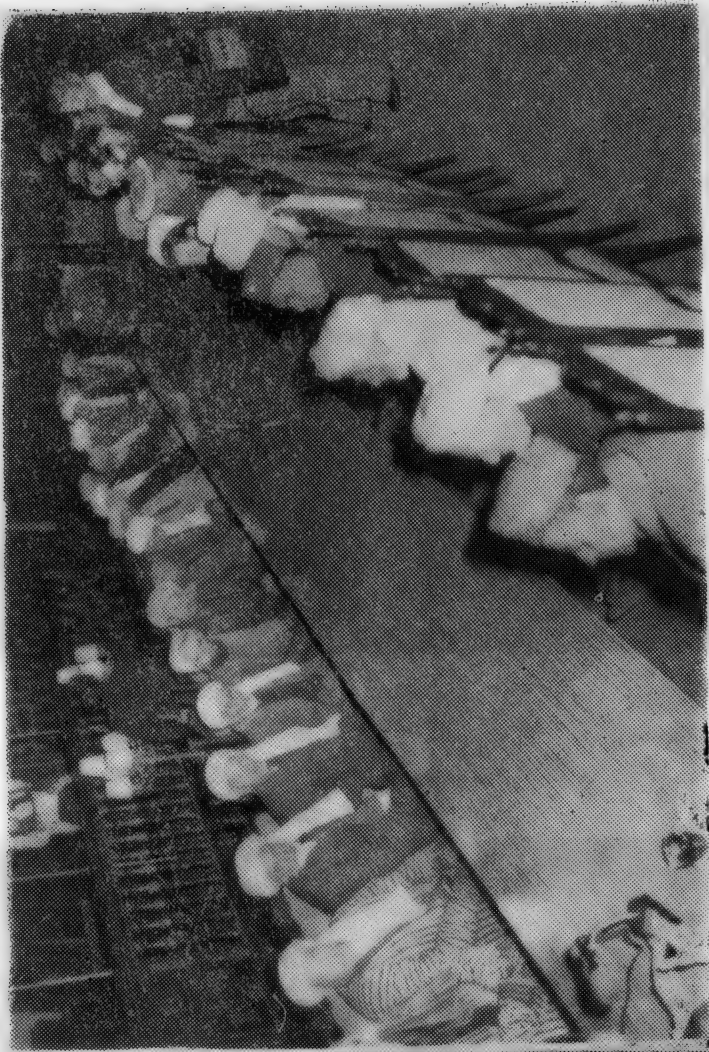
فکرت احمد جان و یچ سفیر کبیر اتحاد شوروی هنگام ایراد بیانیه در محلیکه به خاطر شصت و یکمین
سالگرد قرار داد دوستی افغان - شوروی دوزارت امور خارجه ج.د. افغانستان گزار شده بود
۱۳۶۰-۱۲۰۸

برك كارمل منشی عمو می کمیته مرگزی ح . د . خ . افغانستان و رئیس
شورای انقلابی ج . د . افغانستان هنگامیکه با سلی الکساندروویچ شمشین
وزیر مخبرات اتحادیه ها میر شوروی سوسیالیستی را در قصر شورای انقلابی
پذیرفته و با وی صحبت می نمایند .
۱۳۶۰٫۱۲٫۹

سلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکز ی ح . د . خ . افغانستان و
رئیس شورای وزیران ج . د . افغانستان هنگام ملاقات با سلی الکساندروویچ
شمشین و زیر مخبرات اتحاد شوروی سوسیالیستی .
۱۳۶۰٫۱۲٫۸

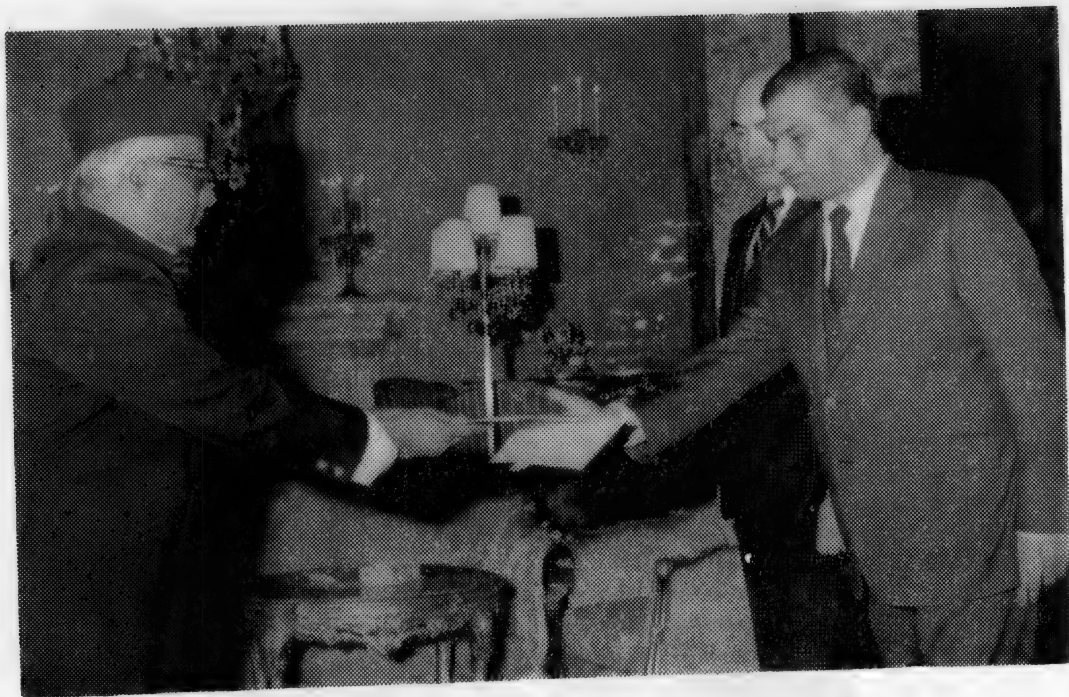

بيرك كامل منشی عمو می کمیته مرکزی ح . د . خ . افغانستان و رئیس شورا ی انقلابی ج . د . د افغانستان هتکام
 ملاقات با بزرگان و مو سفیدان مردم شورا فتحمد خلم سمگان . . ۱۳۶۰-۱۳۷۰

د افغانستان د خلك دمو كړا تيك كوند دمر كړى كېتى عمو مى منشى او دافغانستان د دمو كړا تيك جمهوريت د انقلابي
 شورا رئيس ببرك كارمل د پكتيا د ولايت دمگلو ، خاكېو ، خدرانو ، احمدزيو او غوږيا خيلو له مشرانو سره وكال .
 ۱۳۶۰-۰۱-۲۸

برك كار مل منشی عمو می کمیته مرکز ی ح.د.خ. افغانستان و رئیس
شورا ی انقلابی ج.د. افغانستان هنگامیکه اعتماد نا مه سفیر کبیر هند مقیم کابل
را قبول می نماید .
۱۳۶۰.۱۰.۲۸

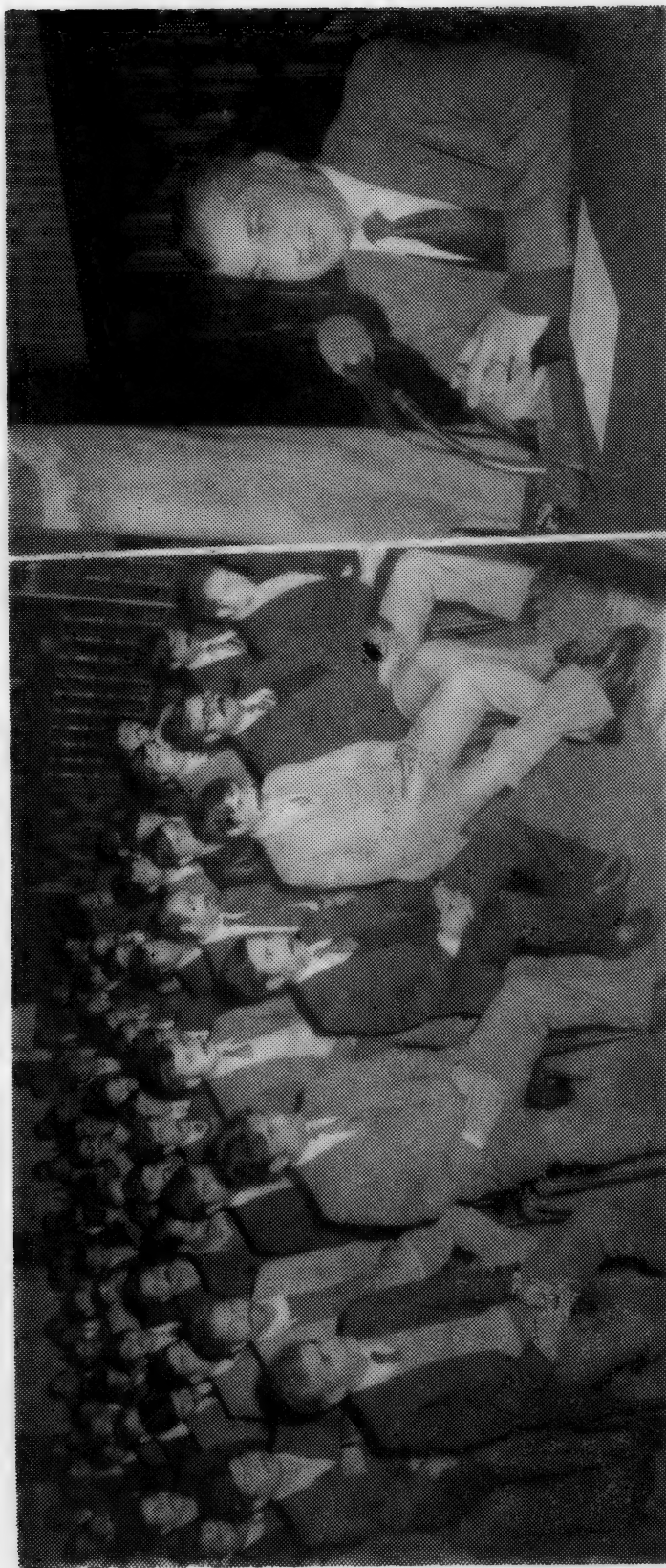
دکتور انا هیئا راتب زاد عضو یروسی کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان
و رئیس سازمان دموکراتیک زنان افغانستان قبل از عزیمت جانپناه
در میدان هواپیما بین المللی کابل
۱۳۶۰.۱۱.۱۷

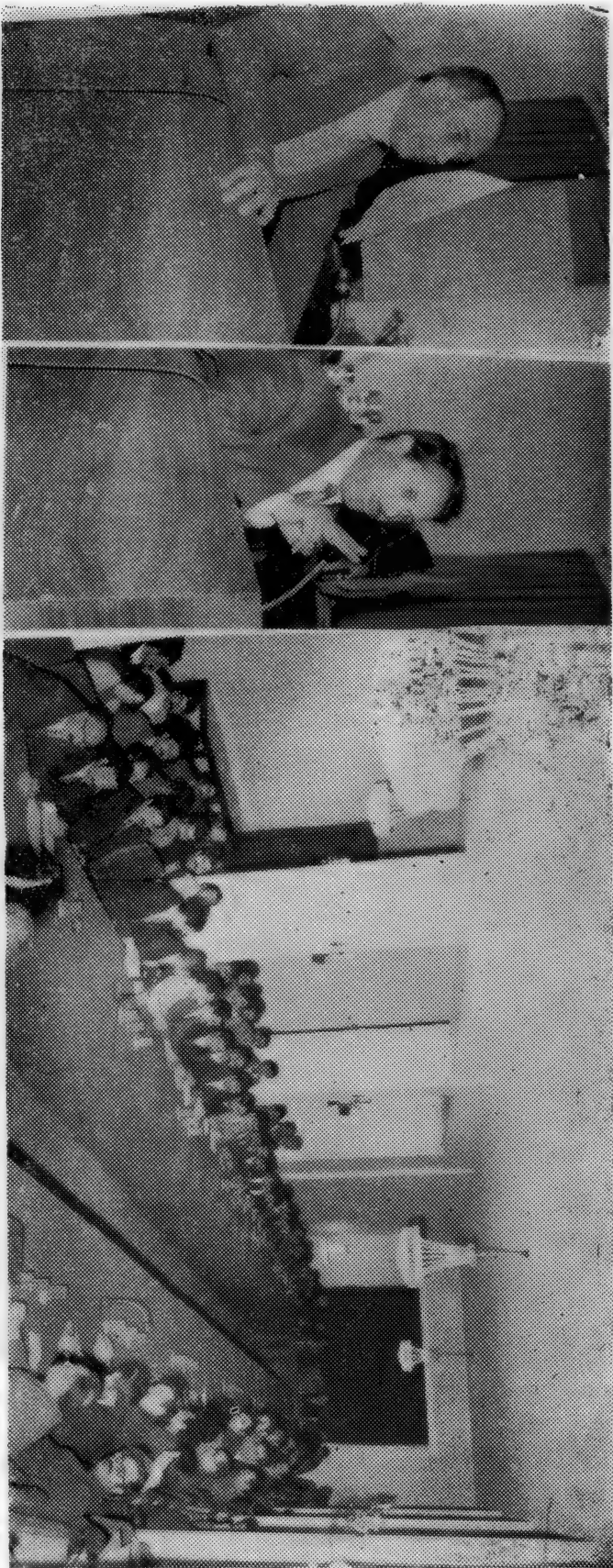
گوشه از مراسم تجلیل روز میلاد مسعود حضرت سرور کائنات محمد مصطفی (ص) که در قصر دلگشا مقر شورای انقلابی
۱۳۱۰.۰۱.۱۷

بر گزار شده بود .

د افغانستان د خلق دموکراتیک ګوند د مرکز ی کمیټې عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس بېرک کار مسل د انقلابي شورا په مقر کې د افغانستان د خلق دموکراتیک ګوند د مرکز ی کمیټې د زده کړی او تشکیلاتي څلورم سیمینار پرڅه وال ومنل .

۱۳۰۱۰۷

صالح محمد زبیری و نور احمد نور افغاني: بروی سیاسی و منشی هسای کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
 ابراد بیا تبه های شان در ختم چهارمین سیمینار تشکیلی آموزشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
 در ۱۳۶۰ ار ۱۳۶۰

سلطانعلی کشتمند رئیس شورای وزیران ج.د. افغانستان مو قعیکه بیا نیه افتتاحیه
جلسه عمومی شورای وزیران را ایراد می نماید •
۱۳۶۰ ر ۹ ۳۰

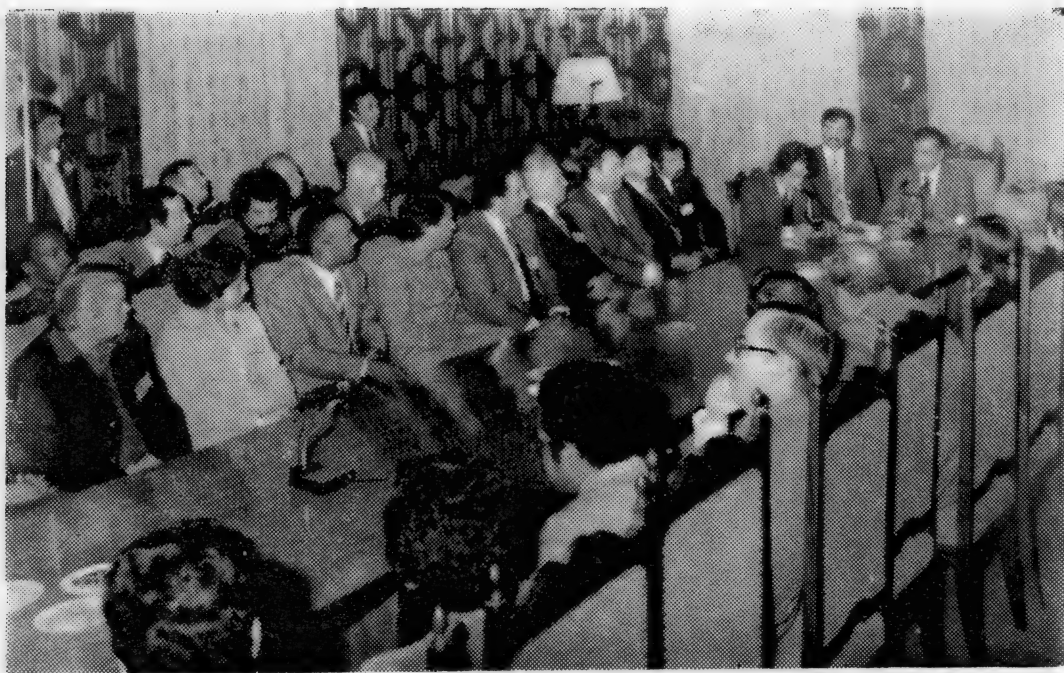
داکتر انا هیتا را تب زاد عضو ی سیا سی کمیته مرکزی ج.د.خ افغانستان
و رئیس سازمان صلح و همبستگی و دوستی ج.د. افغانستان هنگام ملاقات
با دکتور میلان گلو ساک وزیر کلتور ج.س. چکوسلواکیا، در مقرر کمیته مرکزی
حزب •
۱۶۳۰ ر ۹ ۲۹

بیرك كار مل منشي عه و می کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان و رئیس
شورای انقلابی ج.د.ا. هنگام ملاقات و صحبت با اعضای هیئت اجرا تیه انجمن نویسندگان
آسیا و افریقا در مقر شورای انقلابی .
۱۳۶۰ ر ۹۱۳

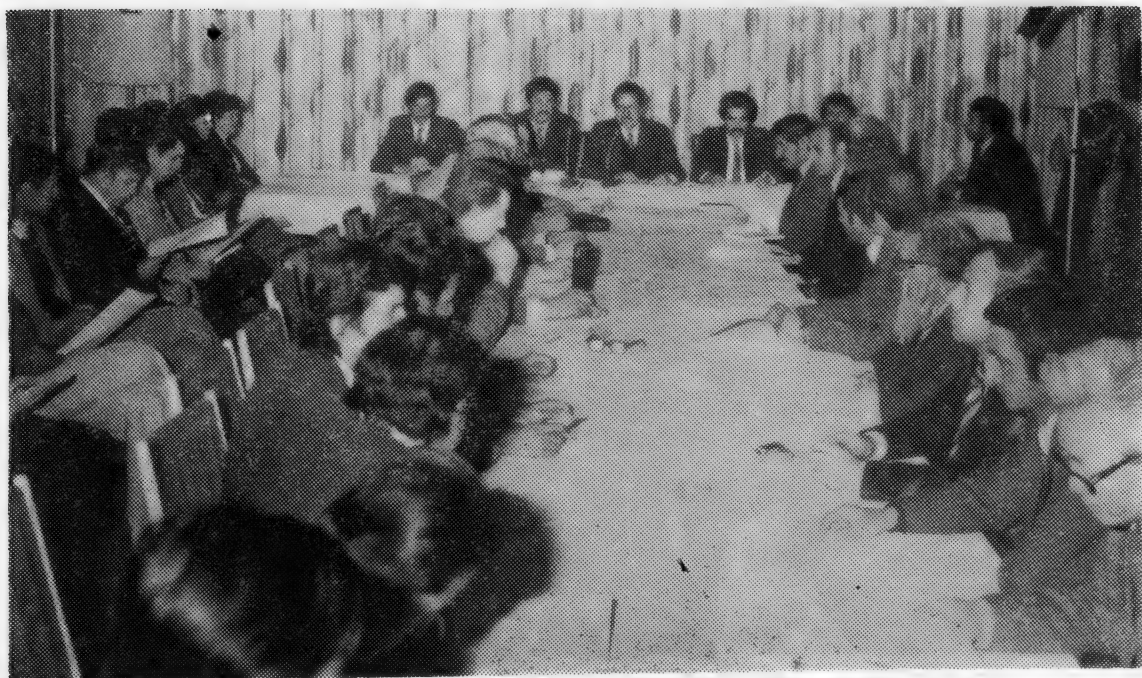

سلطانعلی کشتمند عضو بیورو سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان
و رئیس شورای وزیران ج.د.ا. افغانستان هنگام ملاقات روی مسایل کلتوری با
دکتور میلان کلسواک و زیر کلتور جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا .
۱۳۶۰ ر ۹۲۸

بېرک کارمل منشي عامې کمیټه مرکزي ج.د.خ. ۱۰ - و رئیس شورای
انقلابي ج.د. افغانستان هنگامیکه روسای هیأت ها و اعضای رتیبه سازمان
همبستگی خلق های آسیا و افریقا را پذیرفته و با آن ها صحبت می نمایند .

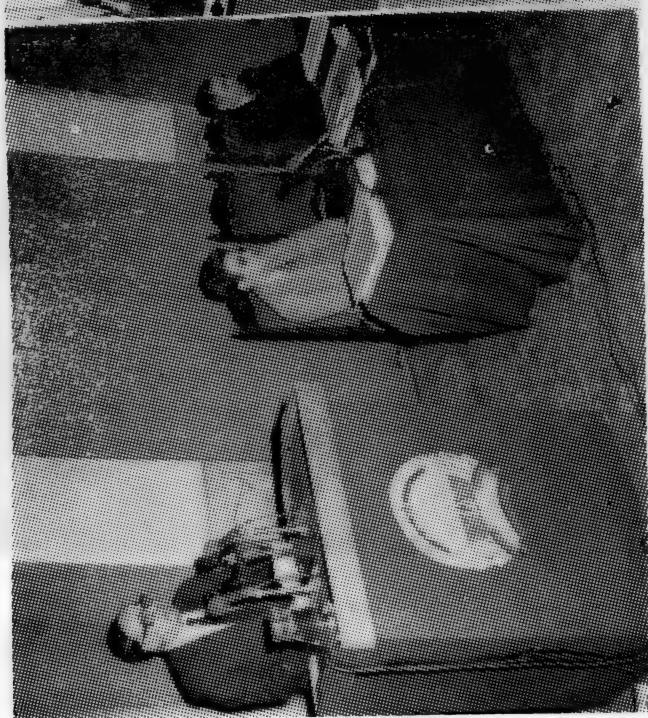
۱۳۶۰ ر ۸/۲۹

د هغه مطبوعاتې کنفرانس یوه منظره چې دهغې په ترڅ کې د بهرنیو چارو
وزارت نطق کورنیو او بهرنیو ژورنالیستانو او په کابل کې د دوستو دولتونو
دسفارتونو غړیو ته د بېرنيو چارو د وزارت ابلاغیه ولوستله .

۱۳۶۰ ر ۸/۲۴

سلطانعلی کشمندی عضو بیرونی سیاسی کمیته مرکزی افغانستان و رئیس شورای وزیران افغانستان - موقعه
 در جلسه عمو می نو بتی شوروی وزیران افغانستان مشغول در ارتباط به بررسی تالیفات پلان در سال
 ۱۳۶۰ و طرح پلان و بودجه برای سال ۱۳۶۱ ارائه میدارد -
 ۱۳۶۰-۱۲-۱۸

ببرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان و رئیس
شورای انقلابی ج.د. افغانستان پس از گل گذاری به روان پاک شهیدای راه انقلاب
اتحاد دعا کردند .
۱۳۶۰ ر ۱۲۲۵

نور احمد نور عضو بیرونی سیاسی و منشی کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان
هنگامیکه کارت عضویت حزب را بیکتن از کادرهای حزبی سپارد .
۱۳۶۰ ر ۱۲۲۶

ګړونو لوړېزې واخلئ

ښار په سلګونو زیارایستونکي خلک حاضر وو د فاریاب ولایت د پښتون کوټ دولسوالی د حضرت امام په کلی کې د هراسمو په ترڅ کې پورته شوه .

۱۳۶۰ ر. ۱۸: اولین سیمینار مفتشین ریاست عمو می کنترول و تفتیش صدارت عظمی با بیانیه سلطانعلی کشتمند عضو پیرو ی سیاسی کمیته مر کزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان معاون شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دمو کراتیک افغا نستان در تالار موسسه صحت عامه دایر شد . هدف از تدویر این سیمینار توضیح یک سلسله مسایل و مطالب پیرامون نقش کنترول و تفتیش در ادارات موسسات دولتی و آشنا ساختن بیشتر مفتشین به وظایف انقلابی آن ها در شرایط موجود میباشد .

* : اعلامیه مشترک بین مقامات حزبی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان و هیات جبهه خلق برای آزادی فلسطین در کابل امضاء شد .

* : کمیسیون کنترول مغذرات ملل متحد کمکهای اساسی خود را برای کنترول مواد مخدره در جهت کاهش تولید قاچاق ، استعمال و انتقال مواد مخدره به افغا نستان ادامه میدهد .

۱۳۶۰ ر. ۲ : څه د پاسه ۲۳۹۲ لومړنی ښوونځی او ۴۷۶ ثانوی ښوونځی دهیواد په سپرو سیمو کی شته چی په هغو کی د لومړنی دوری یو ملیون او نهه ویشت زره دوه سوه دوه څلو یښتو زده کوونکو د ثانوی دوری او یوسلو دری زره دوه شپيته زده کوونکو ځپل لوستونه پیل کړل .

* : د ښوونې او روزنې دوزارت، د عامی روغتیا دوزارت یو نسکو او یوشمیر مینه والو موسسو داستازیو په ګډون دروغتیا او تغذی ورګشاپ دامانی لیسې په ادیتوریم کی پرانستل شو .
۱۳۶۰ ر. ۳ : اعضای اتحادیه صنفی کارمندان وکارگران اداره اصلاحات ارضی ازنخستین کنگره اتحادیه های صنفی افغا نستان ضمن محفلې در تالار صحت عامه تائید و پشتیبانی نمودند .

۱۳۶۰ ر. ۴ : د کابل ښار دب د لومړی ګوندي ناحیې کتابتون د کابل د ښاری کمیټې د تبلیغ درواجو لو او زده کړی د ځانګی دمسوول په وینا پرانستل شو .

۱۳۶۰ ر. ۷ : د محمد باقر (رض) مبارکه جنه زموږ د ګران هیواد افغا نستان د ترقی او لوړ تیا په دعا پنداسی حال کی چی دمیمنی د

قرار داد تمدید این کمکها را سر پرست
شعبه روابط المللی و ملل متحد وزارت
امور خارجه و آمر اداره انكشافی ملل متحد
در کابل امضا نموده واسناد آنرا تبادلہ کردند.
*: اولین کنفرانس علمی و میتود یکی
استادان پرو گرام ماستری اکادمی تربیه معلم
توسط سر پرست وزارت تعلیم و تربیه در
تالار کنفرانسهای لیسه امانی افتتاح گردید.
*: کتابخانه ناحیه سوم حزبی شهر کابل
باقطع نوار توسط مسوول شعبه تبلیغ و ترویج
و آموزش کمیته شهری افتتاح شد .
۱۳۶۰ ار ۱۹ : دینی دمرکزی بانک اود دولت
دمامورینو او کار کوونکو ددوختیا یی پو لی
کلینک دپرووی دسا ختمانی کار ترون دعامی
دوختیا په وزارت کی دعامی رو غتیا دوزارت
او دبنایی ساختمانی دستگاه ترمنج لاسلیک
شو .

ددغه ترون له مخی دوینو دبانك ودانی په
پنځو پو پ ونو کی او دمامورینو ددوختیایی
پولی کلینیک په دریو پو پونو کی د دولت له
پرمختیایی بودجی څخه دیو سلواتو ملیونو
افغانی په لگښت په عصری توگه دپامیر دخواړس
پو پیزی ودانی تر څنگ جو پیزی . د د واپو
پروژو ټول سا ختمانی مواد او طبی تجهیزات
سامان الات او داپتیا وې مواد ددوست او ورور
هیواد شوروی اتحاد دپو ملیونو رو بلوله او پدی
مودی او مساعد پور څخه برابر یزی .

۱۳۶۰ ار ۱۰ : دو مین اجلاس کمسیون
مشترک دایمی افغان - شوروی برای همکاری
های اقتصادی میان دو کشور در کابل انعقاد

یافت . در این اجلاس که ریاست هیات
افغانی را سلطانعلی گشتمند معاون شو رای
انقلابی و معاون صدراعظم جمهوری دمو کراتیک
افغانستان و ریاست هیات شم روی را
سیمون اندریویچ سکا چکوف عضو کمیته
مرکزی حزب کمونسٹ اتحاد شوروی ورئیس
کمیته دولتی اتحاد جماهیر شوروی سو سیاه
لیستی برای همکاری های اقتصادی شو روی
با کشور های خارجی بعهده دارند جریان
تطبیق موافقتنامه های اقتصادی ، تخنیک و
تجارتی میان دو کشور بصورت همه جانبه
بررسی گردید .

در این مذاکرات وزرای فواید عامه ومعادن
وصنایع ، معاون اول کمیته دولتی پلانگذاری
وعده دیگر از مقامات عالی رتبه افغانی وهمچنان
سفیر کبیر اتحاد شو روی مقیم کابل وبرخی
از کار مندان عالی رتبه اتحاد شو روی عضویت
هیات های جانبین را داشتند .

*: نخستین سیمینار ارزیابی کار و فعالیت
مسوولین فعالین و کادر های شوروی شهری
وولایتی ساز مان پیش آهنگان شهر کابل
توسط منشی اول کمیته مرکزی سازمان دمو -
کراتیک جوانان افغانستان در مقر کمیته
مرکزی آن سازمان افتتاح گردید .

۱۳۶۰ ار ۱۱ : د افغانستان دخلک دمو کراتیک

گوندد دمرکزی کمیٹی عمومی منشی افغانستان
د دمو کراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس
او صدراعظم ببرک کارمل د شوروی اتحاد

به کمونست گوند د مر کزی کمیټې غړی اوله
بهرنیو هیواد ونو سره د اقتصادي همکاري لپاره
د شوروی سوسیالیستي جمهوریتونو د اتحاد د
دولتي کمیټې رئیس سیمون اندر یوپیچسکا-
چکوف په مشرۍ د شوروی اتحاد لوړ رتبه
هیأت د انقلابي شورا په مقر کې و مانه اوله
هغه سره یې په ډیره دوستانه او صمیمانه
فضا کې خبرې وکړې .

* د افغانستان د د مو کرا تیک
جمهوریت او شوروی اتحاد ترمنځ د اقتصادي
او تخنیکي همکاري پروتو کول د پلان جوړولو
ددولتي کمیټې په ودانۍ کې لاس لیک شو .
پرو تو کول د افغانو نستان له خوا د انقلابي
شورا مرستیال او د صدراعظم مرستیال
سلطانعلی کشتمند چی د افغانستان له خوا د
افغان - شو روی د اقتصادي همکاري د دایمي
گډ کمیسیون مشردی او د شوروی اتحاد له خوا
د بهرنیو هیوادو سره د اقتصادي همکاري
لپاره د شو روی سو سیا لیستي جمهوریتونو
د اتحاد د دولتي کمیټې رئیس او د شوروی
افغان د اقتصادي همکاري د دایمي گډ کمیسیون
رئیس سیمون اندریویچ سکاچکوف لاس لیک
کړ .

*: د وکتا بځانه از طرف شعبه تبلیغ ، ترویج
و آموزش کمیته شهری کابل در نواحی حزبی
ششم ، هفتم و هشتم و چارالف پو هنتون
کابل بغاظر ارتقای سطح دانش اعضای نواحی
حزبی در ناحیه های متذکره افتتاح گردید .

*: د شو روی اتحاد یو شمیر ما هران
دوینی دبانک او دامامور ینو دروغتیایی پولی-
کلینیک د پروژې په سا ختمانی چارو کې د-
تخنیکي مرستی په منظور دعامی رو غتیا له
وزارت سره همکاري کوی . ددغی همکاري
مربوط موافقه لیک پداسی حال کې چی دعامی
روغتیا وزیر پوهاند ډاکتر محمد ابراهیم عظیم
او دهغه وزارت دویم معین حاضروو، دافغانی
لوری له خوا د عامی روغتیا دوزارت لومړی
معین ډاکتر زده او د شوروی لوری خغه
په کابل کې دهغه هیوادد لوی سفارت د اقتصادي
مستشاریت مرستیال بیکار وویچ لاس لیک
کړ .

۱۳۶۰ ر. ۱۳ : د دوست هیواد شوروی
اتحاد دوې یا مرستی د دوه ملیونه دوه سوه
او شپږ دیرش زره امریکایی ډالر و په ارزښت
داته زده او شپږ سوه ټنه سو پر فاسفیت

*: دکتوراناهیتا راتبزا د عضو بیروی سیاسی
کمیته مر کزی حزب دمو کراتیک خلق
افغانوستان عضو شورای انقلابی رئیس انجمن
صلح دوستی و همبستگی جمهوری دمو کراتیک
افغانستان رئیس سازمان دمو کراتیک زنان
افغانوستان که در راس هیأت جمهوری دمو -
کراتیک افغانوستان در سیزدهمین جلسات
سازمان همبستگی آسیا و افریقا منعقدہ عدن

- ۱۷۰۱۳۶: سيمينار سر تاسري
مسولين آموزش سياسي و توده‌يي سازمان
دمو کراتيک‌چوانان افغانستان پس از ارزيايي
فعاليتهاي کميته هاي ولايتي پايان يافت *
- ۱۸۰۱۳۶: هفتم اپريل ۱۹۸۱ مطابق
به ۱۸ حمل ۱۳۶۰ مصادف به روز جهاني
صحت بوده واز اين روز تحت شعار «صحت
براي همه تاسال» ۲۰۰۰ در سراسر جهان
تجليل بعمل آمد *
- *: «باميان» عنوان جريده ايست که تازه
در آسمان مطبوعات ما در خشش گرفت *
- نخستين شماره اين جريده که انعکاس دهنده
آرمانها و خواسته هاي مردم زحمتکش ولايت
باستاني باميان ميباشد با فوتوي بزرگ کارمل
منشي عمومي کميته مرکزي حزب دموکراتيک
خلق افغانستان، رئيس شوراي انقلابي و
صدراعظم جمهوري دموکراتيک افغانستان
مزين بوده علاوه ازيک سلسله مطالب‌خبري
واطلاعاتي پيرامون واقعات روز و موضوعات
ملي، پيام وزارت اطلاعات و کلتور را مبني
بر آغاز نشرات جريده باميان بچاپ رسانيده
است *
- *: دښوونې او روزني داداري په باره کې
دکابل دښار د ثانوي، لومړنيو ښوونکي
دووزني او بدني روزني د ښوونځيو دمديرانو
او آمرانو سيمينار د ښوونې او روزني دوزارت
دسرپرست وزير پوهندوي ډاکتر فقير محمد
يعقوبي له خوا داماني ليسي په کتابتون کې
جوړ شو *
- کيمياوي سري يو موافقه ليک دکرني او ځمکو
اصلاحاتو دوزارت اودشو روی اتحاددوستوگ
انتورگدموسسي ترمخ لاسليک شو موافقه ليک
پداسي حال کې چې دکرني او ځمکو اصلا -
حاتو وزير فضل الرحيم مومند حاضر و دافغاني
لوري دافغان کيمياوي سري دشرکت رئيس
او دښوونې له خوا په کابل کې دوستوگ
انتورگ دنمايندگي آمر لاسليک کړ *
- ۱۴۰۱۳۶: دافغانستان د ځوانانو د
دمو کراتيک سازمان د کابل دښاري او ولايتي
کميته د ټولنيز نظم دبريکادانو د فعالينو
عمومي غونډه داماني ليسي په تالار کې -
پرانستل شوه *
- ۱۵۰۱۳۶: پيش از يک مليارد وږه
صلو سي وشنش مليون افغاني را بانک انکشاف
صادرات در طول سال ۱۳۵۹ به موسسات
تشبثات خصوصي و تجار ملي قرضه هاي
صادراتي ووارداتي مساعدت نموده است *
- از جمله مبلغ متذکره (۱۲۱۴۹۲۷۲۹۳)
افغاني آن قرضه صادراتي و (۲۲۷ ۱۰۷ ۱۲۱)
افغاني قرضه وارداتي داده شده است *
- ۱۶۰۱۳۶: دافغانستان د دموکراتيک
جمهوريت دجيا لوجستانو جشن د خاصو
مراسمو په ترڅ کې دپو ليتخنيک دانستيتوت
په جمناريم کې جوړ شو *
- *: دافغانستان دځوانانو د دموکراتيک
سازمان دسياسي او پرگنيزي زده کړي د
مسولينو لومړي عمومي سيمينار داماني ليسي
په تالار کې پرانيستل شو *

۱۳۶۰ ر ۲۲ : دافغا نستان د صنفی

اتحادیو د لوهړی پر تمینی تاریخی کنگری دتصمیمونو او فیصلو د تطبیق په باب دکابل ښار دصنفی اتحادیو دښاری شورا دریم پلینوم دعامی روغتیا د هو سسی په تالارکی جوړ شو .

*: دخپړ ونکو د خپرنی ریسرچ اوتتبع په مقصد داظلاعاتو او کلتور وزارت د عامه کتابتونونو د آمریت په چوکاټ کی دیو - نسکو دآثارو او نشراتو خانګه پرانستل شوه .

۱۳۶۰ ر ۲۴ : جلسه فعالین حزبی شمېری

کابل راجع به نتایج پلینوم پنجم کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان ووظایف سازمان حزبی شمېرکابل در زمینه تحقق بخشیدن مصوبات آن درجمنایوم انستیتوت پولیتخنیک دایر شده بود .

*: بیست و چهارم حمل مطابق به ۱۳ اپریل ۱۹۸۱ مصادف به دو صدو هشتاد و سومین سالگرد میلۀ تاریخی و مذهبی ویساک بوده و همو طنان اهل هندو ساکن افغا نستان انقلابی ازاين روز فرخنده شان با شکوهمندی خاصی تجلیل نمودند .

۱۳۶۰ ر ۲۵ : دڅارنلوی دسیاسی کار ګوو-

نکو پوهنځی دافغا نستان دخلک دمو کراتیک ګوند دهر کزی کمیټی دغړی دګوندی دهر کزی کمیټی دتبلیغ ، رواجو لواو زده کړی دځانګی دمسوول او دانقلابی شورا دغړی فداحمد- دهنشین له خوا د ګوند دهر کزی کمیټی

دټولنیزو علومو دانستیتوت په چوکاټ کی پرانستل شو .

۱۳۶۰ ر ۲۷ : دافغا نستان دخلک دمو کراتیک ګوند دهر کزی کمیټی عوومی منشی ، دافغا- نستان د دمو کراتیک جمهوریت دانقلابی شورا رئیس او صدراعظم ببرک کارمل پسه سیاسی چارو کی دملګرو ملتو دسر منشی مرستیال ژاویر پریزد وکوی او د ملګرو ملتود سرمنشی ډاکتر ګورت والدیهام داستازی په توګه دانقلابی شورا په مقر کی و مانه اوله ده سره یی د دوستی په فضا کی خبری وکړی .

۱۳۶۰ ر ۲۷ : دهیواد په مرکز او ولایتونو کی دکا نو او صنایعو دوزارت دمر بو طو تصدیو تولیدی صنعتی موسسو او پروژود فعالینو غونډه دهغه وزارت دکفرانسونو په تالار کی جوړه شوه . ددغی غونډی د جوړ یلو مقصد په ۱۳۵۹ کال کی دکانو او صنایعو دوزارت دپروژو دتو لید او پرمختګ دڅرنگوالی په برخه کی دهر یو طو موسسو داجراآتو څیړنه او ددغو موسسو د ۱۳۶۰ کال دپرمختیایی پرو ګرامونو ښه تطبیق او دیو لړ خبرواترو، نظر یو او پیشنهاد ونو وروسته پدی برخه کی لازم تصمیمونه ونیول شول .

۱۳۶۰ ر ۳۱ : نور احمد نور عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته هر کزی حزب دمو - کراتیک خلق افغا نستان و عضو هیات رئیسۀ شورای انقلابی پس از اشتراك در دهیمن- کنگره حزب سو سا لیستی متحده آلمان بوطن مراجعت کرد .

روبل صورت میگیرد .

*: انستیتوت تعلیمات عالی طب کابل و انستیتوت دولتی طب تاجکستان اتحاد جماهیر شوروی موسوم به ابوغلی ابن سینا درساحات علمی و اکادمیک همکاری مینمایند .

قرار داد مربوط باین پرو ژه را در حالیکه پوهاند دکتور محمد - ابراهیم عظیم وزیر صحت عامه و معینان آن وزارت نیز حاضر بودند از جانب جمهوری دموکراتیک افغانستان داکتر قاسم رئیس انستیتوت تعلیمات عالی طب کابل و از جانب اتحاد جماهیر شوروی یوسف بشیر جانوویچ اسحاق رئیس انستیتوت دولتی طب جمهوریت تاجکستان امضا نمودند .

پمو جب این قرار داد انستیتوت تعلیمات عالی طب کابل و انستیتوت دولتی طب تاجکستان برای مدت دو سال دست آورد های علمی و اکادمیک شانرا باهم مبادله کرده و استادان مربوط را برای دادن لکچر ها به کشور های همدیگر اعزام میدارند .

انستیتوت دولتی طب تاجکستان مطابق به قرار داد سامان و لوازم و کتب درسی و میتود یکی را به انستیتوت تعلیمات عالی طب کابل ارسال میدارد .

۱۳۶۰ ر ۲۱ : دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت داسلامی عالمانو او روحانیونو دعالی شورا لومړی غونډه د صدرات په مانی کی جوړه شوه .

۱۳۶۰ ر ۲۲ : دکتور اناهیتا راتېزاد عضو بیروی سیاسي کمیته مر کزی حزب دمو -

* دوست هیواد شوروی اتحاد له کریدت

څخه د ۱۳۶۲ ر ۱۴۱۹ - افغانیو په ارزښت دکانواو صنایعو دوزارت د کانواو چپالو چی دسروی دریاست داپتیاوچ سامان آلات اوپرزو دپیروډلو تړون په کابل کی لاسلیک شو . تړون له افغانی لوری دکانو او چپالو چی دسروی رئیس او دشوروی اتحاد لخوا دهغه هیواد دلولی سفارت داقصادی مستشارمرستیال لاس لیک کې . ددغه تړون له مخی په تړون کی شامل سامان آلات او پرزی دتړون دلاس لیک له نیټی څخه په دوو کلو نو کی دحیرتان بندر له لاری افغانی لودی ته سپارل کیږی . * : دثور انقلاب دریمی کالیزی دهر کلی په ویاپ دشوروی اتحاد دځوانانو دژوند او فعالیت نندار تون د کابل ننداری په سالون کی پرانستل شو .

* : به پیشواز سو مین سا لگرد انقلاب شکوهمند ثور کنفرانس علمی و تیور یکی پیرامون مسایل انقلاب اجتماعی از طرف حربی پوهنتون بر گزار شد .

* : ذخایر سیلوی پلغمیری وسیلوی مزار شریف به کمک کشور دوست اتحاد - شوروی هر کدام از بیست هزار تن به چپل هزار تن توسعه می یابد ، قرار داد مربوط به توسعه ذخایر سیلو های مذکور توسط رئیس عمومی ارزاق و مستشار اقتصادی سفارت کبرای اتحاد شو روی مقیم کابل در عمارت ریاست عمومی ارزاق امضا گردید . پمو جب قرار داد عقد شده تحقیقات و مطالعات انجنیری توسعه سیلو های مذکور بـــــــــــــــــه قیمت دو صدو شصت و نه هزار و دو صد

ګراتيک خلق افغا نستان عضو شوراي انقلابي،
رئيس سازمان دمو ګراتيک زنان و رئيس
سازمان صلح همبستګي و دوستي افغا نستان
بکابل مراجعت ګرد .

دکتور راتېزاد در راسي هياتي براي شرکت
در جلسات اتحاديه انجمن هاي دوستي اتحاد
شوروي با کشور هاي خارجي به مسکو رفته
بود .

۱۳۶۰ر۳ : دثور په شانه تلو نكي انقلاب
د دريمي کاليزي له امله د کابل دښاردب
دلومړۍ ګوندي ناحيې په مشري دماللي وزارت
دکانو او صنايعو وزارت، دچپوډيزي او کارتو-
ګرافي داداري منسوبينو او کار ګرانو ، دملی
دفاع وزارت د تعميراتو درياست د ورکشاپ
دساختماني آمريت افسرانو او سر تيرو
دچپو ډيزي او کار تو ګرافي داداري په
انګړ کي يوه درنده غونډه وکړه .

۱۳۶۰ر۳ : دثور دپرتمين انقلاب د دريمي
کاليزي دهر کلي له امله دپېپقي کتاب چاپولو
او وارد ولو موسسي نندار تون او پلورنځي
دمراسمو په ترڅ کي دشوروي جمهوريتونو
داتحاد دلوي سفارت دکلتوري مستشارورايف له
خوا دپتي په پر پکو لو سره دهغي موسسي
ترڅنګ پرانيستل شو .

* : دافغاني او شوروي مربوطو مقاماتوترمنځ
داقتصادي او تخنيکي همکار يو دوه تړو نونه
داوبو او برېښنا په وزارت کي لاسليک
شول .

تړونو نه په داسي حال چي داوبو او

برېښنا وزير پوهنوي ډاکتر راز محمد پکتين
حاضر ووله افغاني لوري دهغه وزارت داوبو-
لگولو معين او د شوروي سمو سياليسي
جمهوريتونو داتحاد له خوا په کابل کي دهغه
هيواد دلوي سفارت اقتصادي مستشار لاس-
ليک کړ .

۱۳۶۰ر۳ : به پيشواز سومين سالګرد
انقلاب شکوهمند ثور پياده رو ، ز ير زميني
چار راهي محمد جان خان وات طي مراسمي
توسط سلطانعلي کښتمند عضو پيروي سياسي
کميته مرکزي حزب دمو ګراتيک خلق افغا -
نستان ، معاون شوراي انقلابي و معاون
صدراعظم باقطع نوار ګشايش يافت .

۱۳۶۰ر۳ : دثور دزغورنده انقلاب د دريمي
کاليزي له امله دانقلابي شورا فوق العاده
غونډه دافغا نستان دخلک دمو ګراتيک ګوند
دمر کزي کميټي دعمومي منشي ، دانقلابي
شورا درئيس او صدراعظم بېرک کارمل په
مشري د انقلابي شورا په مقر دگلخاني په
ماني کي وشوه .

بېرک کار مل په تيريو کال کي دافغانستان
د دمو ګراتيک جمهوري دولت د ډيرو مهمو
او ارزښتناکو اقداماتو په باره کي يواوږد
رپوټ وړاندي کړ .

* : دافغا نستان د خلک دمو ګرا -
تيک ګوند دمر کزي کميټي عمومي منشي
دافغا نستان د دمو ګراتيک جمهوريت دانقلابي
شورا رئيس او صدراعظم بېرک کارمل دانقلابي
شورا په داسي حال کي چي دانقلابي شورا

غړی هم حاضر وو دافغا نستان د دمو کراتیک جمهوریت دوسله وال پوځ دقطعاتو قوماندانانو او سیاسي آمرینو ته چی د انقلاب ضد پر خلاف یی دمخاربوی فعالیتونو په جریان کی خپلی قهرمانی ښودلی دی دستوری دریمه درجه نښانونه او مدالونه ورکړل .

*: دارزاقو دکو پراتیف دلوی ریاست او دشوروی جمهوریتونوداتحاددو ستوک انتورگ کمپنی ترمنځ دپهخه دیرش زره تنو غنمو دپیرو- دلو تړون دارزاقو او کوپراتیف په لسی ریاست کی لاسلیک شو .

تړون دارزاقو او کوپراتیف لوی رئیس انجنیر عزیز اودشوروی اتحاددوستوگ انتورگ دکمپنی استازی والیو شکو لاسلیک اوسندونه یی یوبل ته ورکړل . ددغه تړون له مخی دوه دیرش زره ټنه غنم دحیرتان بندر له لاری او دری زره ټنه دشیر خان بندر له لاری د ۱۹۸۱ کال په څلورمه ربهه کی هیواد ته راوړل کیږی .

* : دافغانستان دځوانانو د دمو کراتیک سازمان او دشوروی اتحاد دکمسمول سازمان ترمنځ د ۱۹۸۱ او ۱۹۸۲ کال لپاره دهکاری پرو توکول دافغا نستان دځوانانود دمو کراتیک سازمان دمركزی کمیټی په مقر کی لاسلیک شو. پروتو کول دافغا نستان د ځوانانو د دمو کراتیک سازمان دمركزی کمیټی لومړی منشی برهان غیاثی اودشوروی اتحاد دکمسمول دمركزی کمیټی منشی ویکتور ما کنیو یچ لاس لیک او سندونه یی یو بل ته سره ورکړل ددغه پرو توکول له مخی ددغو سازما نونو

ترمنځ متقابلی مرستی مشخص شوی او همداراز د شوروی اتحاد دکمسمول سازمان دافغا نستان دخلکد دموکراتیک گوند دمركزی کمیټی دټولنیزو علومو انستیتوت د ځوانانو دپوهنځی په پیاوړتیا او دیتیماتیا او بی وز لو ما شومانو لپاره دزده کړی دکاردهر کز په جوړولو کی همکاري کوی او ددواړو خواوو ترمنځ دتور یستانو هیاتونه مبادله کیږی .

۱۳۶۰۲۷ : بیش از یکصد هزار نفر اعم از اعضای حزب ، قوای مسلح سازما نهی اجتماعی وسایر زحمتکشان کابل در مارش عظیم، پرشکو ه و دشمن سوز بغاظر تجلیل از سومین سالگرد انقلاب نور این جشن آزادی و نقطه چرخش در تاریخ میهن ما اشتراک کردند و بافریاد های زنده باد انقلاب ومرحله نوین تکاملی آن مرگ بر امپریالیزم وارتجاع یکبار دیگر پیمان خود را درپا سداری ازمیهن وانقلاب تجدید کردند و خنجر آهنین اراده تزلزل ناپذیر خو رادر جانبازی در راه میهن و پشتیبانی و پاسداری ازانقلاب بر گشت ناپذیر نور تبارز دادند .

*: بېرک کارمل منشی عومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهورى دمو - کراتیک افغا نستان در دعوتی اشتراک ورزیدند که از طرف هیات رئیسه شورای انقلابی و حکومت جمهورى دمو کراتیک افغا نستان به مناسبت سومین سالگرد انقلاب شکوهمند نور در تالار پذیرایی های وزارت امور خارجه ترتیب یافته بود .

در این دعوت اعضای بیرونی سیاسی و کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان اعضای هیات رئیسه و شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و شورای وزیران، افسران عالیرتبه قوای مسلح و کارمندان عالیرتبه دولتی، روسای کوردیپلو ماتیک وآتشه های نظامی کشور های دوست مقیم کابل اشتراک ورزیده بودند .

۱۳۶۰ ر ۲۸ : دنورد پرتمین انقلاب ددری می کالیزی لامله دکابل په ملی ورزشی لوبغالی کی ورزشی جشن په خاص پرتم او ټکلا سره ونما نخل شو .

ددغه پروگرام په اجرا کی د ټپوونی او روزنی دوزارت ددنی روزنی دریاست مربوط دکابل پوهنتون دریاست دپولی تخنیک دانستیتوت دټپوونخی انجونو چی دافغانستان دټپکو او ځوانانو ددموکراتیک ساز مانو نو غړی او دوپ کتونونو دماشو مانو دملی ټیمونو دوسله وال پوځ دمنتخبو ټیمونو او آزاد وکلپونو اود هیواد دشمالی سیمود وز لوبی دمنتخبو ټیمونو نژدی پنځوزرو لو بغاږو او دڅارندوی ورزشی ټیمونو برخه اخیستی وه اوهم دغه راز د جمناسیتیک دپروگرام په جریان کی دوسله وال پوځ دکوما ندو د ۳۷ پوځ مربوط اتو تنو پاراشو تیستا نو دالو تنی او آزادی غورځیدنی په ټپودنی سره ډیری په زړه پوری ننداری وټپودلی .

* : دغه د پاسه دوو ملیونو دری لکو او څلور ویش زرو ډالرو په ارزښت په کابل او حیرتان کی ددوو ترانسپورتی موسسو دورکشاږو دجوړ ولود اوسپنیزو سکلیتونو د

بیرو دلو تړون دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د ترانسپورت او گرځندوی دوزارت او دشوروی جمهوریتونو داتحاد دپروم ماش اکسپورت د موسسی ترمنځ دترانسپورت او گرځندوی په وزارت کی لاسلیک شو . تړون دترانسپورت او گرځندوی و زیر شیر جان مزدور یار او په کابل کی دشوروی جمهوریتونو داتحاد دلوی سفارت اقتصادی مستشار چوگونوف لاسلیک کړ او دهغه سندونه یی یوبل ته ورکړل .

* : دترانسپورت او گرځندوی دوزارت او دشوروی اتحاد دپرو ماش اکسپورت د موسسی ترمنځ دغه دپاسه څلور اتیازه او دوه سوه روبلو په ارزښت په پلخمیری کی دتخنیکي خدماتو دستیشن پرویکت تړون په کابل کی لاسلیک شو ، تړون د ترانسپورت او گرځندوی وزیر شیر جان مزدور یار او په کابل کی دشوروی اتحاد دلوی سفارت اقتصادی مستشار چوگونوف لاسلیک کړ او دهغه سندونه یی یوبل ته ورکړل .

* : ددری سو وټا نکرونو په ظرفیت دکابل په سیمه کی ددفتی موادو دترانسپورتی موسسی دساختمانی پرویکت او دهغه د مربوط هنگر ونو دپیرود لو تړونونه ددفتی موادو او شکری دلوی ریاست او دشوروی اتحاد دپروم ماش اکسپورت د موسسی ترمنځ ددفتی موادو او شکری په لوی ریاست کی لاسلیک شول . تړونونه ددفتی موادو او شکری لوی رئیس

او د پروم ماش اکسپورت د موسسې استازی لاسلیک او دهغو سندونه یې یوېل ته ورکړل. ۱۳۶۰ ز ۱۱ ر ۱۳۶۰ : د نړۍ دکارگرانو د پیوستون دین المللی جشن په ویاړ د کور جوړولو د فابریکې د کارگرانو او کارکوونکو کلی دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمېټې دسیاسی بیرو دغړی اود انقلابی شوراعړی دستگیر پنجنشیری لغوا دپټې په پری کولو سره پرانستل شو .

* : دمی دمیاشتی دلوپری نیټې دنړۍ دکارگرانو دین المللی پیوستون دورخی له امله دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دصنفي اتحادیو مرکزی شورا دکابل ننداری په تالار کې په یوه غونډه کې دغه تاریخی او ویاړلی ورځ و نما نخله .

* : دیو جامع جومات دبنسټ پرېږه کینودل شوه دچېل السراج ولسوالی د عشق آباد په کلی کې په داسی حال کې دچېل السراج دسمنټو د فابریکې درتیس لغوا کینودل شوه چی دپروان دولایتي کمېټې دمنشی مرستیال او ددغه کلی یو شمیر عالمان ، روحانیون او خلک حاضر وو .

* : علم مبارک روضه حضرت علی کرم الله وجهه پس از ختم میله عنعنوی گل سرخ مزار شریف طی مراسم معمولی به دعای ترقی و تعالی افغانستان عزیز در اوج احساسات گرم هزاران نفر از شهر یان مزار شریف و مربوطات ولایت بلخ فرود آورده شد .

۱۳۶۰ ز ۱۳ ر ۱۳۶۰ : سنگ تهادت عمارت یک مکتب ابتدایی درساحه فابریکات کود کیمیاوی و برق حرارتی مزار شریف توسط منشی کمېټه

ولایتي ولایت بلخ طی مراسمی گذاشته شد . این مکتب که درساحه چهارصدو سی و دو متر مربع زمین بصورت دو طبقه به مصرف پنج ملیون افغانی از بودجه ریاست کودو برق ساخته میشود درآن بیست اتاق درسی وسایر ملحقات ضروری در نظر گرفته شده است ، ۱۳۶۰ ز ۱۷ ر ۱۳۶۰ : دافسرانو دعالی کورس دمدادو مینود شلمی دوری دفارغانو بری

لیکونه په ترڅ کې دملی دفاع دوزیر برید جنرال محمد رفیع له خوا وویشل شول .

۱۳۶۰ ز ۱۹ ر ۱۳۶۰ : سفارت کبرای جمهوریت سو سیالیستی چکوسلواکیا مقیم کابل روز ملی کشورش را ضمن ضیافتی تجلیل نمود .

دربین ضیافت سلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمېټه مرکزی حزب دموکراتیک خلق

افغانستان معاون شورای انقلابی و معاون صدراعظم بعضی از اعضای بیروی سیاسی کمېټه مرکزی حزب برخی از اعضای هیات رئیسه شورای انقلابی و شورای وزیران و کدر های حزبی و افسران ارشد قوای مسلح کارمندان عالیرتبه دولتی ، سفرا و آئمه های نظامی کشور های دوست مقیم کابل اشتراک نموده بودند .

* : بخاطر بزرگداشت از سی و ششمین سالگرد پیروزی مردم قهرمان واردوی آزادی- بخش اتحاد شوروی بر فاشیزم هنلری محافلی از طرف سر بازان و افسران قطعات مختلف قوای مسلح ترتیب یافته بود .

۱۳۶۰ ر ۲۰ : دسری میاشتی نېړواله ورځ په ټول هیواد کی ونمانځل شوه .

* دمازشریف دتورک دجومات د بنسټ تیږه د قرآن عظیم الشان دخو آیتونو له تلاوت څخه وروسته دمراسمو په ترڅ کی دبلخ دوالی لخوا کښودل شوه .

*: دنجونو او ځوانو بښځو په منځ کی د افغانستان دځوانانو د دمو کراتیک سازمان دفعالینو او دهغوی په منځ کی دښه او ګټور کار د تجربو دراکړی ورکړی او لارو چارو دزده کړی په باب دهراب خیزو خبرو لپاره دافغانستان د ځوانانو د دمو کراتیک سازمان دمربوطو نجونو او بښځو عومی سیمینار د افغانستان د ځوانانو د دمو کراتیک سازمان دمركزی کمیټې دمنشی برهان غیاثی په مفصلی اوهراب خیزی وینا سره پرانستل شو .

*: سنگ تېلداب عمارت جدید لیسهمسلکی زراعت ولایت بلخ توسط سرور منگل معین وزارت تحصیلات عالی و مسلکی و حسن علی طبیب معین وزارت فواید عامه طی مراسمی گذاشته شد . این عمارت درساحه یکصد جریب زمین در منطقه تخته پل ولسوالی نهر شاهی ولایت بلخ بمصرف بیش از ۸۷ ملیون افغانی از بودجه انکشافی دولت بصورت پخته و اساسی دریک و دو طبقه در ظرف دوسال اعمار میگردد . درین پروژه تعمیرات تدریسی، لیلیه طعام خوری ، منازل مسکونی برای استادان ، ورکشاپ ترمیم وسایط زراعتی ، حمام عصری ، اسطبل مواشی و محل تربیه طیور و دو صد حوض تربیه ماهی شامل میباشد .

*: بتاسی از مشی مترقی دولت جمهوری دمو کراتیک افغانستان مبنی بر توسعه و گسترش تعلیم و تربیه در کشور مکتب ابتدایی گوهر شاد ولایت هرات طی مراسمی بسمه لیسسه ارتقا یافت .

۲۱ ر ۱۳۶۰ : بېرک کارمل منشی کمیټه مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دمو کراتیک افغانستان از نمایندگان سلاح، وسایط و تجهیزات قوای مسلح جمهوری دمو کراتیک افغانستان در گارنیز یون خواجه رواش دیدن نموده وبعدا در محفل شانداري اشتراک نمودند که از طرف افسران ، سربازان و منسوبین قوای هوایی و مدافعه هوایی و نمایندگان قطعات و موسسات گار نیز یون کابل ترتیب شده بود .

*: بتاسی از پرو گرام های انکشافی وزارت تعلیم و تربیه جمهوری دمو کراتیک افغانستان شپي لیسسه ولایت فراه بابر گزاری محفلی در سالون لیسسه ابونصر فراهی در مرکز آنولایت گشایش یافت . در شپي لیسسه هفتاد هشت نفر از شاگردان صنف دهم، یازده هم ، دوازده هم که موفق به تعقیب دروس مکاتب نشده بودند شامل گردیده است .

*: دحضرت امام یحیی (رض) مبارکه جنمبه دزرگونو تنومسلمانانو، عالمانو، روحانیونو، سپین بږیرو بزگرانو ددوايړود کار کوونکو ، ښوونکو او زده کوونکو او دکندز ولایت د

حضرت امام دولسوالی دنورو زیاراښتونکو داحساسا تو په خپو کی دمعو کو مراسمو په ترڅ کېنې را کېښته کړې شوه .
۱۳۶۰ز ۲۲ : دبلغاریا د دولت دجوړیدو یو زرو دری سوه یوه کالیزه د درنو مراسمو په ترڅ کی دکابل ننداری په تالارکی ونمانځل شوه .

۱۳۶۰ز ۲۴ : د وزیرانو شورا دافغا -
نستان دخلک دمو کراتیک گوند دمر کزی کمېټی د عمومی منشی دافغا نستان د دمو -
کراتیک جمهوریت د انقلابی شورا درئیس او صدراعظم ببرک کارمل په مشری د انقلابی شورا په مقر (ارگ) کی غونډه وکړه .
دغونډی په پیل کی ببرک کارمل دوزیرانو دشورا غړی ټولنی او خلکو په وړاندی او دخلکو لپاره په رښتینی توگه په یوی خدمت -
گاری دستگاه باندی د دولتی اداری د دستگاه دبدلولو دهیواد د ټولنیز او اقتصادی پرمختگ په لاره کی خپلو درند و مسوولیتونو ته متوجه کړل .

ببرک کارمل دگوندی سازما نونو او حکومتی ارگانونو ترمینځ داصولی او جوړوونکو اړیکو دتنظیم په باره کی خبری وکړی ، او د دولت د دستگاه او ټولنی په ارتباط یی دافغا نستان دخلک دمو کراتیک گوند په لارښود نکي رول ټینگار وکړ .

دوزیرانو شورا وروسته بیا دوزارتونو او د دولت دادارو دپیشنهاد ونو په باب غوروکړ اولازم تصمیمونوبی ونيول او ددغو موضو -
عگانو په باره کی یی یو لړ تصویبونه صادر کړل .

دوزیرانو دشورا په غونډه کی فیصله وشوه چی هغه شمیر تړونو نه ، پرو تو کولونه او تکمیلی چی دافغانستان د دمو کرا تیک جمهوریت دیلو دیلو دولتی ادارو موسسو او ددوستو هیواد و د مربو طو موسسو ترمینځ په نښه شوی لاسلیک شی .

ددغه شان تړونو نو په لاسلیک کولو سره دهیواد په اقتصادی ټولنیز و او کلتوری چارو کی یو څرگند ښه والی راخی .

دوزیرانو شورا یو لړ هغه قوانین او مقرری تصویب کړی چی دعدلی وزارت له خوا دافغا نستان د دمو کراتیک جمهوریت داساسی اصولو د حکمونو په پام کی نیولو سره دمربوطو ادارو په همکاری طرحه اووړاندی شوی وی .

دوزیرانو شورا له کړبون لرونکو سره دمرستی په غرض فیصله وکړه چی دارزاقو ریاست دی خپل توری دی غوړی چی دولت ته دهغو تمامه شوی بیه یو کیلو په ۴۰ افغانی ده یو کیلو په ۵۰ افغانی وړاندی کړی .

سربیره پردی لارښوونه وشوه چی دارزاقو ریاست دی له بهر څخه دزیاتوغوړیو دواردولو او بازار ته دهغو وړاندی کولو له لاری هیواد والو ته زیات خدمتونه وکړی .

دغه راز دوزیرانو شورا فیصله وکړه چی دارزاقو ریاست دی دکوږون لرونکو ورېجی چی پخوا یو کیلو په ۱۸ - افغانی ویشل کیدی دهغوی دچوزا دمیاشتی داستحقاق له پیل څخه یو کیلو په ۱۴ - افغانی و ویشی او لارښوونه وشوه چی دارزاقو ریاست دی

تیروی فیصله وشوه چی له دی وروسته دی دهغوی په معاش کی په دی دوره کی زیاتوالی راځی .

افغان لوی پلورنځی ته مخامخ د بایکیدانی جومات د کابل د یوشمیر ښاریانو په مالی مرسته اود اسلامی شتونو دریاست په همکاری او ر همنائی چوپ شو .

۱۳۶۰ ر ۲۶ : سرک شهیدای صالحین که جدیداً قیر شده است باقطع نوار تو سط رئیس شتون اسلامی جمهوری دمو گرا تیک افغانستان افتتاح شد . این سرک از تانک تیل شاه شهید الی زیارت جابر انصار (ع) بطول ۲۳۸۴ متر و عرض و سطحی شش متر جفله اندازی و قیر ریزی شده است .

۱۳۶۰ ر ۲۸ : بغاظر تربیه سالم اطفال و ایجاد سهولت معلمات شیر خوارگاه مکتب نازوانا توسط معین دوم وزارت تعلیم و تربیه گشایش یافت .

۲۹ ر ۲ : دافغانستان د خلک د مو گرا تیک گوند مرکزی کمیټی دسیاسی بیرو غړی د انقلابی شورا مرستیال او د صدراعظم مرستیال سلطانعلی کښتمند دخپل کار په دفتر کی دشوروی اتحاد دتاجکستان د جمهوریت د ښوونی او روزنی له وزیر روف دادایوف او دهغه له ملگری هیات سره وکتل .

* دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دکابل دښوونکی دروزنی داکادمی او په پوځی نوم دناښکند د پیدا گوژی ددولتی ا نستیتوت ترمنځ دعلمی او میتودیکی همکاریو موافقه

د دولت دادارو ، تصدیو، بانکو نواوښاروالیود مامورینو او منسو بینو دماکولا تو دلگښتونو لپاره دهغوی داپټیاوړ وریجی یو کیلو په ۱۸ افغانیو وویښی او په آزاده بیه دی یی بازار ته وړاندی کړه .

دوزیرانو شورا لار ښوونه وکړه چی له گرانو هیواد والو سره دزیاتی مرستی په غرض دی داو یلن گاز حق الانحصار کمیشن او گمر کی محصول دپخوا په شان واخیستل شی ، او داویلن گاز په بیه کی دی له زیاتوالی څخه ډډه وشی .

دوزیرانو شورا دټولنیز عدالت دتأمین په غرض فیصله وکړه چی دهغو متقاعد و مامورینو او اجیرانو دکار توله موده دی چی دتقاعد له خزانی څخه معاش اخلی ، په هرسن اوکال چی په خدمت کی شامل شوی او په هرسن کی چی متقاعد کیږی دهغوی دتقاعد داستحقاق په سنجش کی وشمیر ل شی .

دتقاعد خزانه مکلفه شوه چی ددغه تصویب څرنگوالی په پام کی ولری دهغو مامورینو او اجیرانو په باب دی دهغه تطبیق رعایت کړی چی له دی تصویب څخه وروسته تقاعد کوی او ټولی استخدا موو نکي اداری دی دقوانینو حکمونه داستخدام او تقاعد په وخت کی په په پام کی ونیسی .

دوزیرانوشورا دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دمیکرورویانفکرانو له اتحادیو سره دمرستی په باره کی یوه مصوبه صادر کړه .

دلوړو و او مسلکی تحصیلاتو دوزارت په پیشنهاد له هغو محصلانو سره دزیاتی مرستی په غرض چی په موسسو کی پراکتیکه دوره

ليک دښوونې او روزنې وزارت کې لا سليک شو .

موافقه ليک پداسې حال کې چې دښوونې او روزنې دوزارت سر پرست پو هندوي ډاکټر فقير محمد يعقوبي اودشوروي اتحادد تاجکستان دښوونې او روزنې و زير روف دادايووف حاضرو دښوونکي دروزنې داکادمي مدير او دتاشکند د پيدا گوژي د دولتي ۱ نستيوت رئيس لاسليک او سننونه ئي يوبل ته ورکړل.

* دوزير اکبرخان دجامع جو مات دښسټ نيزه دکلام الله مجيد دخو آيتونو له لوستل کيو وروسته دکابل ښار وال ديپلوم انجنير سنگين له خوا دوزير اکبر خان مينې په پارک کې کښودل شوه . ددغه جومات ځمکه چې په يونيم جريب ځمکه کې چوپړيزي کابل ښاروالی مرسته کړي او دخلور مليونو افغانيو په لگښت په پاڅه او اساسي ډول دهغه چوپړيدل دهغه ځای اوسيلونکو او ملي سوداگرو په غاډه اخيستي .

۱۳۶۰ر۲۳۰: جرگه بزرگان اقوام وشخصيت های اجتماعي افغانستان بحيث يکي از پايه های اساسي جبهه ملی وسيع پدروطن که در حيات ملی ، سياسي ، اقتصادي واجتماعي مردم کشور ما نقش با اهميت وارزشمنددارد درکابل داير شد .

۱۳۶۰ر۲۳۱: دملگرو ملتو د عمو می اسامبلې د پريکړې له مخې ۱۹۸۱ کال د معيوبينو دين المللی کال په نامه اعلام شويدي اودغه کال په ټولو غړيو هړيوادو کې د » پوره گډون او مساوات« تر شعار لا ندی نهانخل کيږي .

دافغانستان ددمو کراتيک جمهوريت دعامي روغتياوزارت دمعيوبينودني يوال کال له امله دعامي روغتيا په تالار کې يوه غونډه وکړه چې په هغې کې داتقلابي شورا او دوزيرانو د شورا دخينو غړيو ، لوړ رتبه مامورينو دعامي رو غتيا دوزارت لويانو ، ډاکترانو ، رو غتيايي کار کونکو او يو شمير معيوبينو برخه اخيستي وه .

۱۳۶۰ر۳۳۲ : دافغانستان د دموکراتيک جمهوريت او دشوروي سوسيالستي جمهور - يتونو داتحاد تر منځ قونسلې تړون دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت د بهرنيو چارو دوزير شاه محمد دوست او په کابل کې د شوروي اتحاد دلوی سفير تاييف فکرت احمدجانويچ ترمنځ د بهرنيو چارو په وزارت کې لاسليک شو او سننونه يې مبادله شول .

۱۳۶۰ر۳۳۶ : کودکستان و کتابخانه مکتب ابتدائي زينب هوتکي باقطع نوار توسط معين دوم وزارت تعليم و تربيه افتتاح شد .

۱۳۶۰ر۳۳۷: دافغانستان په ملی موزيم کې دآي خانم دآثارو تالار داطلاعاتو او کلتور د وزارت د کلتوري معين لخوا دمراسمو په ترڅ کې پرانستل شو .

۱۳۶۰ر۳۳۹ : نوراحمد نور منشي و عضو بېروي سياسي کميته مرکزي ح.د.خ. که در راس هيات حزبي به دعوت کميته مرکزي حزب انقلابي مردم مغلستان برای شرکت درهجدهمين کنگره آن حزب به اولناپاتور رفته بود، بکابل بازگشت .

۱۳۶۰ ر ۳۱۱ : یازدهم جوزای ۱۳۶۰

مطابق به اول جون ۱۹۸۱ روز بین المللی طفل بوده ، با مراسم خاصی در کشور محبوب و انقلابی ما افغانستان، ازین مقام والای اطفال که سازندگان جامعه فردای خود اند با محافل شاندار و باشکوه خاصی تجلیل بعمل آمد .
* سنگ تهادب مسجد جدید در ساحه کلوله پشته بدعای ترقی و تعالی افغانستان عزیز طی مراسمی گذاشته شد .

* کتابخانه سازمان اولیه اتحادیه کارگران و کارمندان فابریکه سمیت جبل السراج و کتابخانه کمیته حزبی ولسوالی جبل السراج طی مراسمی یکی بعد دیگری گشایش یافت .

* باتلاوت چند آیت از قرآن عظیم الشان سنگ تهادب عمارت مرستون ولایت بلخ طی مراسمی در شهر مزار شریف توسط والی آنولایت گذاشته شد . این عمارت در ساحه ۲۵ جریب زمین به مصرف بیش از بیست میلیون و پنجمصد هزار افغانی از بودجه انکشافی دولت بصورت پخته و اساسی اعمار میشود .

۱۳۶۰ ر ۳۱۲ : ۱۴۶۲۷۴۸۵ روبلو په ټوله

بیه دغزنی د سرده د پروژی داووبو لگولو د ساختمانونو د بیاژوندی کولو تړون داووبو او وربیننا وزارت او د شوروی داتحاد د لوی سفارت د اقتصادی مستشاریت تر منځ داووبو او وربیننا په وزارت کی لاسلیک شو .

تړون پداسی حال کی چی داووبو او وربیننا وزیر پو هندوی ډاکتر راز محمد پکتین حاضر و داووبو او وربیننا وزارت معین او په کابل کی د شوروی اتحاد د لوی سفارت اقتصادی مستشار

لاسلیک کړي .

* د لوپو او مسلکی تحصیلاتو د وزارت او د شوروی اتحاد د تخنواکسپورت د موسسی تر منځ د رادیو تلویزیون او یخچال د تخنیکرانو دروژنی د تعلیمی مرکز د تجهیزاتو د پیریدلو تړون د لوپو او مسلکی تحصیلاتو په وزارت کی لاسلیک شو .

تړون د لوپو او مسلکی تحصیلاتو د وزارت معین او په کابل کی د شوروی اتحاد د لوی سفارت د اقتصادی مستشاریت مرستیال لاسلیک او سننونه یی یوبل ته سره ورکړل .
۱۳۶۰ ر ۳۱۴ : د افغانی سا ختمانی دستگاه

د کمپ دجومات د بنسټ تیره د خرخی پله په صنعتی سیمه کی د فواید عامی د وزیرانجنیر نظر محمد له خوا کیښودل شوه .

۱۳۶۰ ر ۳۱۶ : اولین سیمینار ترانسپورت موتوری جمهوری دموکراتیک افغانستان در تالار موسسه طب و قایوبی گشایش یافت . درین سیمینار سلطانعلی کشتهمند معاون شورای انقلابی و معاون صدراعظم ، عبدالرشید آرین معاون صدراعظم و وزیر عدلیه ، بعضی از اعضای شورای وزیران معین و اراکین وزارت ترانسپورت و توریسم ، نمایندگان ترانسپورت های انفرادی و خصوصی ، نمایندگان موسسات ترانسپورت دولتی ، نمایندگان و درپوران موسسات ذی علاقه شرکت داشتند .

۱۳۶۰ ر ۳۱۷ : د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیټی عمومی منشی د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم ببرک کارمل د موتوری ترانسپورت د لومړی سیمینار برخه وال د انقلابی شورا په مقر کی و منل .

شورای انقلابی ، رئیس معاونان و اعضای جدید شورای و زیران بحث کرد .

بیرک کار مل در باره ضرورت توسعه تعداد اعضای شورای انقلابی صحبت همه جانبه نمودند .

شورای انقلابی با تأیید صحبت بیرک کارمل به اتفاق آراء اعضای جدید شورای انقلابی را به تاسی از ماده ۳۶ اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان انتصاب نمود .

اعضای جدید شورای انقلابی به ترتیب
الفبا:

- ۱- احمد علی .
- ۲- آدینه سنگین .
- ۳- بدل بای .
- ۴- حسام الدین .
- ۵- شیخ محمد .
- ۶- عبدالحمید محتاط .
- ۷- عبدالغفار لکنوال .
- ۸- عبدالقادر میاخیل .
- ۹- عبدالودود .
- ۱۰- محمد انور فرزام .
- ۱۱- محمد سعید سعید افغانی .
- ۱۲- محمد صدیق ذهین .
- ۱۳- محمد هاشم علم .
- ۱۴- میر طهماس روف .
- ۱۵- یازی مراد .

۲- شورای انقلابی به اتفاق آراء به تاسی از ماده ۳۸ اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان نور احمد نور و عبدالرشید آرین را بایسکونشی وی از و وظیفه سابق در مقام

۱۷۳۰۳۱۶ : معلمین و شاگردان مکتب تجربوی به اشتراك فعالین حزبی آ مرین و کار-
مندان دواير و جمعیتی کثیری از شهریان کنز با بر گزازی محفلی در محوطه آن مکتب از مصوبات پلینوم پنجم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان تأیید و پشتیبانی نمودند .

۱۸۳۰۳۱۶ : باساس فر مان شماره (۳۲۵) تاریخی ۷ جوزای ۱۳۶۰ هیأت رئیسه شورای انقلابی که به امضای بیرک کارمل صدر هیأت رئیسه شورای انقلابی صادر شده است مقرره چرکه عالی قبایل افغانستان که در چهارفصل و بیست و هفت ماده تنظیم گردیده از طرف شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان تصویب و نافذ گردید .

* در نتیجه ارزیابی کانکور جراید دیواری ساز مانهای او لیه کمیته شهر کابل سازمان شهر کابل سازنده دموکراتیک جوانان ، سازمان اولیه مطابق دو لتي مقام اول را حایز گردید .

۲۱۳۰۳۱۶ : جلسه فوق العاده شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان تحت ریاست بیرک کار مل رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و صدر هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان باقرانت چند آیه از قرآن مجید و بخش سرو د ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان افتتاح گردید . شورای انقلابی پیرامون توسعه تعداد اعضای شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان تعیین معاونان رئیس شورای انقلابی ، تعیین هیأت رئیسه

- معاونین رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان انتخاب نمود .
- ۳- شورای انقلابی به تاسی از ماده چهل و دوم اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان هیأت رئیسه شورای انقلابی را به اتفاق آراء به ترتیب ذیل انتخاب نمود :
- ۱- بېرک کارمل بحیث صدر هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان.
- ۲- عبدالقادر بحیث معاون هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان.
- ۳- گل آقا بحیث معاون هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان.
- ۴- محمد انور فرزام بحیث منشی هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- ۵ - نوراحمدنور بحیث عضو هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- ۶- صالح محمد زیری به حیث عضو هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- ۷- اناهیتا راتبازاد به حیث عضو هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- ۸- عبدالرشید آرین عضو هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان.
- ۹- نجم الدین کاویانی عضو هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان.
- ۱۰- نظر محمد عضو هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- ۱۱- عبدالغفار لکنوال عضو هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان.
- ۴- شورای انقلابی به تاسی از فقره (۴) ماده
- سی و هفت اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان در رابطه به شورای وزیران حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان چنین تصمیم اتخاذ نمود :
- سلطانعلی کشتمند به حیث رئیس شورای وزیران حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان و رئیس کمیته دولتی پلانگذاری جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- محمداد بحیث معاون رئیس شورای وزیران حکومت و وزیر تعلیمات عالی و مسلکی جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- عبدالمجید سربلند بحیث معاون رئیس شورای وزیران حکومت و وزیر اطلاعات و کلتور جمهوری دموکراتیک افغانستان.
- سلیمان لایق بحیث وزیر اقوام و قبایل جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- عبدالوهاب صافی بحیث وزیر عدلیه و لوی خازنوال جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- فقیر محمد یعقوبی بحیث وزیر تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- وزیرانیکه قبلاً تعیین شده اند به وظایف خود ادامه میدهند .
- بعداً سلطانعلی کشتمند رئیس شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان بصحبت مفصل نموده از طرف خود و به نمایندگی از شورای وزیران از اعتماد بزرگی که حزب و شورای انقلابی نسبت به ایشان نموده است صمیمانه سپاسگزاری کرده و اطمینان داد که تمام مساعی خود را در راه تحقق مشی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان به خاطر رفاه مردم و

شگوفاني وطن محبوب مان افغانستان به خړچ
خواهند داد .

جلسه باېڅي سرود ملي پاڼان يافت .

۱۳۶۰.۳.۲۲ : دزابل ولايت د مرگزکلات
دېناري سالون د بنسټ ډېره د هغه و لايت
دوالي لخوا کيښودل شوه .

۱۳۶۰.۳.۲۵: کنگړه مو سس جېبه ملي بډر
وطن که کار تدارک آن توسط کميسيون عالي
تدارک کنگړه منتخبه کنفرانس نېرو هاي ملي
وطنپرست انجام شده است رسماً در کابل
گشایش يافت .

۱۳۶۰.۳.۲۶ : قرارداد در مورد عبور خط
سرحدی دو لتي جمهوري دموکراتيک افغانستان
واتحاد جما هير شوروی سوسياليستي در ناحیه
از ساحل غربي چېپل زرکول الی قلعه
پاولوشويکو فسکی در شهر کابل به امضا
رسيد . قرار داد امضاء شده ، خط سرحدی
موجوده افغان - شوروی را که تاحال حفظ
گردیده است درین ناحیه از نظر حقو قی
تشیث می نماید .

بدین ترتیب این سند اصل استواری سر-
حدات ، غیر قابل تخطی ، بین جمهوري دمو -
کراتيک افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی
سوسياليستي را تاکید مینماید . قرار داد را
از طرف جمهوري دمو کراتيک افغانا نستان
شاه محمد دوست و زیر امور خارجه جمهوري
دموکراتيک افغانستان و از طرف اتحاد جماهیر
شوروی فکرت احمد جانوویچ تابیف سفیر
کېرونماينده فوق العاده اتحاد جما هير شوروی
سوسياليستي مقیم جمهوري دمو کرا تیک
افغانستان امضاء نمودند .

۱۳۶۰.۳.۲۸: دافغانستان د خلک دمو -
کراتيک گوند دمرکزی کمیټی د عمومی منشی
دانقلابی شورا درئيس او د انقلابی شورا د
رئيسه هیات د صدر بېرک کارمل په مشرۍ د
گوند دمرکزی کمیټی دسیاسی بیرو او د
افغانستان ددموکراتيک جمهوريت دانقلابی شورا
درئيسه هیات گډه غونډه دانقلابی شورا په مقر
کی وشوه .

په پېل کی بېرک کارمل دافغانستان دخلک
دموکراتيک گوند د مرکزی کمیټی د شپږم
پلینوم او دانقلابی شورا د فوق العاده غونډی
د تصمیمونه ، دگوند او دولت د رهبري د
پراختیا داهمیت او دغه راز دگوندی او دولتي
ارگانونو په فعالیت کی د ډله ییزی رهبري
داصولو د لازيات تعميل په باب اوډدی خبری
وکړی او دهغو سترو و ظیفو یادونه یی وکړه
چی د نور انقلاب د ارزښتونو دفاع اوډتولنیزو
او اقتصادی پرو گرامونو په تحقق کی دگوند
او دولت د رهبري په مخکی پرتی دی .

دغه راز بېرک کارمل د سیاسی بیرو او د
انقلابی شورا د رئيسه هیات په گډه غونډه کی
دهیواد د فوق العاده ستری او تاریخی پېښی یعنی
دپلار وطنی ملی جبهی د جوړیدو او پدی
برخه کی دگوندی او دولتي رهبري د وظیفو
په باب خبری وکړی .

دبېرک کار مل خبری او څرگندونې دسیاسی
بیرو او دانقلابی شورا درئيسه هیات دغږ -
یو لخوا تائید شوی او بشپړ ملاتړ یی وشو .
دغه راز په دغه گډه غونډه کی دبیلابیلو برخو کی
یولي مهم تصمیمونه و نیول شول .
وروسته بیا دبېرک کارمل په مشرۍ د
سیاسی بیرو او دانقلابی شورا د رئيسه هیات
جلا جلا غونډی یو په بل پسې وشوی .

له درکه دعوايدو د ویش او استفادی په چارو کی د ټولنیز عدالت او قانونیت تامین .

ب - له ځمکې څخه معقولي او گټورې استفادی لپاره د مساعو شرایطو پیدا کول او د کرنې د تولیدی ځواکونو وده او د هغو دمدای او تخنیکي بسپ ټینګښت او دغه راز د متری علم او تجربی له پرمختگونو څخه استفاده .

ج - له ځمکوالو او په لومړی پړاوکی له هغو بزگرانو سره دمدای او مالی مرستوسرته رسول چی د ځمکو اصلاحاتو د تطبیق په جریان کی دځمکی خاوندان شول .

د - د کرنی دکو پراتیفونو د تشکیل له کار سره مرسته او دهغو د تولیدی فعالیت عادی کول او پراخول . د عدالت داصولو پربنسټ د کرنی د محصولاتو لپړ دول او پلورل .

ه - داوبو لگولو د سیستمونو سرکونو ، بنسټونو ، رو غتونو او نورو عام المنفعه پروژو د ساختمانی او ترمیمی کارونو سرته رسول .

و - د پلاروطنی ملی جیسی له چوکات کی له کارگرانو او دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت د خلکو له نورو قشرونو سره د بزگرانو د یو والی تامین او ټینګښت ، د بزگرانو دیووالی اود شعور لوړتیا او دهغوی دټولنیز فعالیت له پاره دلا مساعو شرایطو پراخول .

ز - دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت د اساسی اصولو داسلامی قوانینو او شعایرو له مخی دهغو کسانو په شکایتونو بانسټی

سیاسی بیرو داقصادی او په تیره بیا د کرنی د فعالیتونو او دځمکو د چارو په باره کی ارزښتناکی لار ښوونی او تصمیمو نه تصویب کړل .

دغه راز د انقلابی شورا ر ئیسه هیات د هیواد داوسنی حالت اوددی په پام کی نیولو سره چی هغه زیات شمیر کسان چی دښمنانو غولولي او ددولت او خلکو په وړاندی دریدلی دی ورځ په ورځ دښمنانو د وړانکارو فعالیتونو په پو چوالی او مضروالی پو هیزی او حاضر دی چی له خپل دو لت سره همکاري و کړی دگوند او دولت د کړنلاری په تائید د هغو کسانو د بخښنی فر مان چی وسله پر ځمکه ږدی او په خپله خو ښه تسلیمیزی تصویب کړ .

۱۳۶۰.۳.۳۰ دافغانستان د خلک د مو - کراتیک گوند د مرکزی کمیټی د سیاسی بیرو او دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا دبزرگرانو دهغه قانونی حق په تائید اوملاتر چی د ۱۳۵۷ کال دقوس دښمی نیټی دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا داتمی گڼی د فرمان په اساسی دځمکو داصلاحاتو د تطبیق په جریان کی پیدا کړیدی او په هیوادکی له ځمکې څخه دلازیاتی استفادی دتنظیم دتأمین په غرض او دغه راز د ځمکو داصلاحاتو ددوام ل امله دغه مواد تصویبوی :
۱- په اوسنی پړاوکی د ځمکی داصلاحاتو دتطبیق ستر هدفونه باید په لاندی توگه وی :

الف - د بزگرانو په اقتصادی او ټولنیز ژوندکی د فیوډالی د بقایا ووله منځه وړل او دځمکی ، اوبو او د کرنی د محصولاتو پلورلو

عادلانه غور چي داتمي گټي فرمان دموآيزنو
پر خلاف زيانمن شويدي .

۲- دځمکو اصلاحاتو د تطبيق ددوام لپاره دي
دافغانستان دځلك دمو كراتيك گوند دمر كزي
كميټي او دافغانستان ددموكراتيك جمهوريت
دوزيرانو دشورا گډ كميسيون په لاندې تركيب
جوړ شى :

- دافغانستان دځلك دمو كراتيك گوند د
مركزي كميټي عمومي منشي او دافغانستان
ددموكراتيك جمهوريت دانقلابي شورا رئيس
ببرك كارمل د كميسيون رئيس .

- دافغانستان ددموكراتيك جمهوريت د
دوزيرانو شوار رئيس سلطانعلې كشمند د
كميسيون درئيس مرستيال .

- دافغانستان ددموكراتيك جمهوريت د
وزيرانو شوار مرستيال عبد المجيدسر بلند
دكميسيون غړى .

- دافغانستان د دموكراتيك جمهوريت د
وزيرانو دشورا مرستيال گلداددكميسيون غړى .
- دافغانستان ددموكراتيك جمهوريت د
ماليى وزير عبدالوكيل د كميسيون غړى .

- دافغانستان د دموكراتيك جمهوريت د
كورنيو چارو وزير سيد محمد گلاب زوى د
كميسيون غړى .

دافغانستان دځلك دموكراتيك گوند دمر كزي
كميټي منشي اود مركزي كميټي داقتصادي-
نكي رئيس نياز محمد مومند دكميسيون غړى .
- دافغانستان ددموكراتيك جمهوريت د
او بو او بريښناوزير داز محمدپكتين دكميسيون

غړى .

- دافغانستان ددموكراتيك جمهوريت د

كرنى او ځمكو اصلاحاتو وزير فضل الرحيم مومند
كميسيون غړى .

دكرنى دكوپراتيفونو دمر كزي شورا رئيس
او دځمكو داصلاحاتو معين عبدالغفار لکنوال د
كميسيون غړى .

د دولت د اداري دسيمه ييزو ارگانونو دفعال-
ليت درهبري لوى رئيس خليل احمد اېوى د
كميسيون غړى .

۳- دافغانستان دځلك ددموكراتيك گوند دمر-
كزي كميټي د اقتصاد څانگه اودافغانستان د
دموكراتيك جمهوريت دكرنى او دځمكو د
اصلاحاتو وزارت موظف دي چي په يوه مياشت
كسى د ځمكو د اصلاحاتو
د تطبيق د دوام له لپاره په اوسني پر او كى د
ځمكو ددموكراتيك اصلاحاتو دستروهد فونو
په پام كى نيولو سره د عملي تدبير نو پرو-
گرام دهيواد په ولاياتو كى ددغه پروگرام داجز -
اوو داجرادوخت په ټاكلو سره برابر كړى اوددغه
پروگرام مسوده دافغانستان د ځلك د مو -
كراتيك گوند دمر كزي كميټي او دافغانستان د
دموكراتيك جمهوريت دوزيرانو دشورا دگډ
كميسيون د تصويب له پاره وړاندې كړى .
په پورتنى پروگرام كى په هيواد كى له ځمكى
نه دكار اخيستود حقيقي حالت څېړنى دځمكه
والود زياتي ځمكو تشخيص دځمكى او بو عادلانه
ويش دځمكى دملكيت دحق دتصديق ليكونو برابر-
برولو او وېشلو او له بزگرانو سره مادي

اومالی مرستو ته خاصه پاملرنه وشي .

۴- دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند ولایتی کمیټی او په ولایتوکی ددولت داداری سیمه ییزه ارګانونه وظیفه لری چی دځمکی داصلاحاتو د تطبیق د نتیجو د سمون څیړنی او ارزایبی کمیسونونه جوړ کړی چی دغه کسان پکی دی : دافغانستان د خلک د مو - کراتیک گوند د ولایتی کمیټی منشی د ولایت دسمون د کمسیون درئیس په توګه ، د مربوط ولایت والی دغړی په توګه د ولایت د ځمکو داصلاحاتو لوی مدیر د غړی په توګه، د ولایت د کرنی لوی مدیر د غړی په توګه، په مربوط ولایت کی د کرنی دوزارت استازی دغړی په توګه، په ولایت کی د عدلیه وزارت استازی دغړی په توګه ، په ولایت کی د مالی دوزارت استازی دغړی په توګه، په ولایت کی د کورنیو چارو دوزارت استازی دغړی په توګه ، په ولایت کی د جیو دیزی او کارتوګرافی داداری استازی د غړی په توګه، په مربوط ولایت کی د بزګرو استازی د غړیو په توګه په ولایت کی د سمون کمیسیونونه مکلف دی چی : په مربوط ولایت کی د ځمکو داصلاحاتو د نتیجو د سروی او څیړنی په غرض لږترلږه دوه ولسوالی وټاکي .

دځمکو داصلاحاتو د عملیاتی ټیمونو د بریالی کار د تامین په غرض داستوګنی ، خوراک ، څښاک او امنیتی ضروری شرایط برابر کړی. دکار د مشخصو شرایطو او حجم په پام کی لږلو سره دی په مربوط ولایت کی د عملیاتی ټیمونو د فعالیت موده وټاکي .

دعملیاتی ټیمونو فعالیت دی په دایمی توګه داتمی ګڼی فرمان د حکمونو د ځمکو د چارو د تنظیم

دقانون د لومړی او دویم ګڼی مقرراتو سره سم کنترول او دهغو د کار نتیجی دی په پرله پسې توګه وڅیړی او هره میاشت دی د نتیجو د رپوټ د کرنی د ځمکو اصلاحاتو وزارت ته په رسمی توګه ورکړی :

په متبرکه ځایونو پوری مربوطی ځمکی او دوسله وال پوځ دافسرانو ، دقو مونو او قبایلو د مشرانو ، امامانو او خطیبانو او نورو هغو کسانو په نمایندګی داخلی اضافه جریبی ځمکی دی چی د انقلاب خلکو او هیواد دفاع کوی د لزوم له مخی حذف نه کړی .

۵- د کرنی او د ځمکو اصلاحاتو وزارت د وظیفه لری چی دروان کال د سرطان د میاشتی تر پای پوری دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا داتمی ګڼی فرمان د لومړی لمری مقرراتو د څلورمی مادی او د دویم لمری مقرراتو د درېمی مادی له مخی دی .

د عملیاتی ټیمونو غړی و ټاکي ، د ځمکو داصلاحاتو د تطبیق د نتیجو د سروی او ارزایبی فورمی او دستور العملونه دی ترتیب او تصویب کړی په عملیاتی ټیمونو کی دی یی د استفادی لپاره په لازم شمیر تکثیر کړی .

د ځمکو داصلاحاتو د تطبیق د نتیجو د سروی او څیړنی عملیاتی ټیمونه په هر ولایت کی دی لږترلږه ددوو ولسوالیو د سروی لپاره له اپټیا وړ موادو او سندونو سره دهغو وړوستی عملی کول تامین کړی او مربوط ولا یاتوته دی یی و لیری .

دعملیاتی ټیمونو د غړیو د سفری لګښتونه او نور لګښتونه دی په استثنائی توګه دپوره

يوکال په اندازه اټکل کړی او په هره ربعه کې دی یی ورکړی .

د عملیاتي ټیمونو فعالیت دی د ولایتي سمون د کمسیون او د اوسنیو قوانینو په چوکاټ کې تر نظر لاندې ونیسی .

۶- د مالیې وزارت مکلف دی چی د ځمکې د ملکیت رسمي سندونه او نور ارزښتناک سندونه چی د ځمکو اصلاحاتو د ادارې لخوا برابر شويدي او د ځمکو اصلاحاتو د عملیاتي ټیمونو د ضرورت وړ دی برابر او د مربوطو ولایتونو مستو فیتونو ته دی یی و لیری .

۷- که چیرې د بزگرانو د ویشل شوی ځمکې حق الثبت له پنځه سوه افغانیو څخه زیات وی له هغوی سره د مرستې په غرض دی په دریو کلونو کې د برابر وړو قسطونو په بڼه له هغوی څخه واخیستل شی .

۸- هغه دولتي موسسې اوساز مانونه او نوري موسسې او ساز مانونه چی په خدمتي توگه یی د کرنې او ځمکو اصلاحاتو له وزارت څخه د حمل او نقل وسایل اخیستی وی په یوه میاشت کې دی هغه شمیر چی د ضرورت وړ دی د کرنې او ځمکو اصلاحاتو وزارت ته بیر ته ورکړی .

۹- د جیو دیزې او کارتو گرافي لوی ریاست د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا د اتمې گڼې فرمان د دویمې گڼې مقررانو د پنځمې مادې د حکم له مخې د کرنې او ځمکو اصلاحاتو له وزارت سره فعاله مرسته او همکارۍ وکړی .

۱۰- د کورنیو چارو وزارت د ملی د فاع وزارت او د زونونو مسوولین مکلف دی چی

د ځمکو د اصلاحاتو د عملیاتي ټیمونو ا منیت او دهغوی وسایل تامین کړی .

۱۱- عدلیه وزارت او داوبو او بریښنا وزارت په همکارۍ داوبو په باب د قانون مسوده او په کرڼه کې داوبو د استفادې مقرره او دغه راز د اتم لمبر فرمان د احکامو او د هغه د لومړۍ او دویم لمبر مقرراتو او د زمیندارۍ د چارو د تنظیم د قانون تعدیل چی عملی اهمیت لری او د عملیاتي ټیمونو د فعالیت څنډې طرح او ترتیب کړی او ډیر ژر دی یی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس ته هیأت ته وپاندي کړی .

۱۲- د کرنې او د ځمکو د اصلاحاتو وزارت مکلف دی چی لږ تر لږه په هره ربع کې د ځمکو د اصلاحاتو د تطبیق د څېړنې او ارزښاتي نتیجې د افغانستان د خلک دموکراتیک مرکزې کمیټې او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شورا د ځمکو اصلاحاتو گڼې کمسیون ته ورکړی .

۱۳۳۰.۳۶ : د وزیرانو شورا د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شوراد رئیس سلطانعلی کشتمند په مشرۍ غونډه وکړه .

د غونډې په پیل کې د وزیرانو د شورا رئیس د وزیرانو د شورا مرستیالانو او هغه شمیر وزیرانو ته چی نوی ټاکل شويدي او دغه راز ټولو وزیرانو ته مبارکې وویلې او د سترو او له مسئولیت نه ډکو و ظیفو په اجرا کې یی دهغوی پر یالیتوبونه و غوښتل .

د وزیرانو د شورا په دی غونډه کې د خلکو او هیواد په اوسنی ټولنیز او اقتصادی ژوند کې یو ډیر ستر او مهم سند تصویب شو .

دغه سند دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی دخلکو دهغو دمو کراتیکو اصلاحاتو اجرا ددوام په باب دی چی پخوا دافغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیټی د سیاسی بیرو له خوا هم تصویب شوی وو .

دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی دځمکو داصلاحاتو په باب دافغانستان د خلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی سیاسی بیرو او دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو دشورا د گډی مصوبی له مخی د هیوادپه ټولنیزو او ملی اړیکو کی د فیوډالی او ماقبل فیوډالی دټولو آثارو او بقایاوو د محو کولو، د سترو مالکینو د ځمکو د ساحی د محدودولو او دبی ځمکو او کم ځمکو بزگرو کورنیو ، کوچیانو او دکرنی د کارگرانو لپاره د ځمکی د تأمین په غرض د ځمکی ددموکراتیکو اصلاحاتو دسرته رسولو د ملی اقتصاد د سطحی د لوړ و لو، دخلکو دژوند د سطحی د لوړولو دافغانستان د ملی فرهنگ دودی ، په هیواد کی دټو لنیزو اوسیاسی ژوند ددمو کراتیزه کولو کار به تعقیب کړی .

دوزیرانو د شورا په غونډه کی د هیواد په اقتصادی او ټولنیزو چارو کی د یو لړ مهمو تدبیرونو د نیولو په ترڅ کی دغه تصویبونه هم وشول :

دخه د پاسه نهو ملیونو ډالرو په بیه دبریننا دشبکی د ضرورت وې مواد او سامان دپیروډلو تړون چی د مخه دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت او دآلمان ددموکراتیک جمهوریت تر منځ په نښه شوی و داوبو او بریننا دوزارت د پیشنهاد له مخی د وزیرانو

دشورا په غونډه کی منظور شو .
دغه راز دوزیرانو دشورا په غونډه کی له دوستو هیوادونو څخه ددولتی دایرو اوموسسو داپټیا وې مالونو او سامان آلاتو دپیروډلویولې تړونونه تائید او تصویب شول .

دوزیرانو د شورا د کار او د ټو لنیز و نامیناتو دولی ریاست نوی تشکیل چی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دانقلابی شورا د رئیس هیات دپخوانی پریکړی په اساس برابر او تنظیم شوی دی دوزیرانو د شورا د تائید وې وگرځید .
په آسانو شرایطو دلو مړنیو موادو له پلوه د زیار ایستونکو داپټیاوو د تأمین په غرض د وزیرانو شورا د سوداگری د وزارت دپیشنهاد له مخی پریکړه و کړه چی داستهلاکی او لاسی صنایعو د کوپراتیفونو د پر مختیا ریاست دهغه وزارت په چوکات کی جوړ شی .

دوزیرانو شورا داورگادی د پټلی د پروژی دڅیړنو په برخه کی دافغانی هیات اودفرانسی دسوفریریل دکمپنی تفاهمی لیک چی تړونی یی په ۱۹۷۵ کال کی لاس لیک شوی و تائید کړ .

ددغه لیک له مخی به د سوفریریل کمپنی ددوهم ځل لپاره دکمال خان دبندر په برخه کی داورگادی د پټلی لاره د هغو تخنیکي سیارښتونو او معلوماتو له مخی چی په واک کی یی ورکول کیری بشپړ کړی .

دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی د ۱۳۵۹ کال د جوزا د شپږمی نیټی دلیک له مخی دحیرتان بندر مربوطو چارو دلازمـو شرایطو او دچارو د ښه والی د تأمین په غرض دوزیرانو شورا پریکړه وکړه .

څرنگه چې د کلداد علاقه داری او د حیرنان بندر د جغرافیایی موقعیت له مخی د سمنگانو د ولایت د خلم د ولسوالی په نسبت د بلخ ولایت مرکز د مزار شریف ښارته ډیره نژدی ده. له یوی خوانه د سیمی دخلکو لپاره دلازمو آسانتیاوو د برابرولو او له بلی خوا ددغو دایرو په ورځنیو اجراتو کید ولایت مرکز د مزار شریف ښار له ډیره زیاتی گهور تیا د منځته راوړلو. په غرض دکلدار علاقه داری دحیرتان د بندر ټولوکلیو او تا سیساتو له ساحی سره دی دخلواک علاقه داری مرکز پودی و ټول شی.

۱۳۶۰ ر ۳۰ : اولین جلسه هیأت اجراییه کمیته ملی جبهه پلر وطن تحت ریاست دکتور صالح محمد زیری رئیس کمیته ملی جبهه ملی پدروطن در تالار هتل آریانا بر گزار شد. ۱۳۶۰ ر ۹ : دسیاسی بیرو د غری اودپلار وطنی ملی جبهی د ملی کمیته درنیس صالح محمد زیری په گپون گوندی او دولتی لوړ رتبه هیأت چی دافغانستان خلک ددمو کرا تیک گوند دمرکزی کمیته د عمومی منشی او دافغانستان ددموکراتیک ج.د. انقلابی شورا درنیس ببرک کارمل په ملگر تیا او د چکومسلواکیادسوسیا لیستی جمهوریت د کمونیست دمرکزی کمیته د عمومی منشی او جمهور رئیس د گوند دمرکزی کمیته او دهغه هیواد د حکومت په بلنه دیوه رسمی او دوستانه سفر لپاره پراگ ته تللیو هیواد ته راغی.

* : د کابل پوهنتون د پوهاندی افتخاری سند دمراسمو په ترڅ کی د ستری محکمی د

رئیس نظام الدین تهذیب له خوا دشوروی اتحاد دمنځنی آسیا او قزاقستان د مسلمانانو دروحانی اداری رئیس محترم ضیاء الدین ابن ایشا ن باباخان ته ورسیدل شو.

* : دافغانستان د خوانانو ددمو کراتیک سازمان دمرکزی کمیته دو هم ستر پلینوم دامانی لیسې په تالارکی پرانستل شو.

۱۳۶۰ ر ۱۰ : سیمینار پنج روزه آمرین سیاسی قطعات و معاونین سیاسی غندهای قوای مسلح که به تاریخ شش سرطان در تالار کنفرانس های وزارت دفاع ملی از طرف ریاست عمومی امور سیاسی قوای مسلح گشایش یافته بود باپخش سرود ملی خاتمه یافت.

* مطبعه دولتی ولایت سمنگان طی مراسمی افتتاح گردید. در مراسم افتتاح مطبعه منشی کمیته ولایتی و همچنان والی سمنگان در باره اهمیت مطبعه در طبع کتب ومجلات مفصلا ر و شنی انداخت.

* جناب مفتی ضیاء الدین ابن ایشا ن باباخان رئیس اداره روحانی مسلمانان آسیای میانه و قزاقستان اتحاد شوروی بعد از انجام مسافرت رسمی ودوستانه به افغانستان عازم کشورش شد.

۱۳۶۰ ر ۱۳ : د سنیکرونیک یوه دستگاه چی له هغی څخه شپيته تنه په یو وخت کی په خلورو ژبو کار اخیستلی شی د ژورنا لیستانو د بین المللی سازمان له خوا دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دژورنالستانو اتحادیې ته ورکړل شوه.

۱۳۶۰ ر ۱۵ : داوبراتیفی اولسم کنهک د

به صوفیه کی دمتقابلې اقتصادي همکاري دشورا په پنځه دیرشمه غونډه او دمغلستان د خلکو داتقلاب په شپيتمه کاليزه کی له برخی اخیستو وروسته کابل ته راغی .

۱۳۶۰ ر ۴۲۵ : شورای وزیران تحت ریاست سلطانعلی کشتهند رئیس شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان جلسه نمود . درآغاز جلسه سلطانعلی کشتهند پیرامون ایجاد و تکامل یک سیستم واحد دموکراتیک وموثر کار در دستگاه شورای وزیران، بهبود امور اداره دولتی و سازماندهی بهتر کار ارتقای نقش ارگانهای حکومتی در امور تامین امنیت کامل در کشور و تأمینات مادی مردم توضیحات داد .

سپس شورای وزیران ضمن غور روی پیشنهاد های وزارت های شامل اجندا در باره هرموضوع بحث نموده تصامیم لازم اتخاذ نمود .

باساس پیشنهاد ریاست عمومی رهبری وتنظیم فعالیت ارگانهای محلی اداره دولتی که واحدا داری علاقه داری کلدان بادر نظر داشت فعالیت روز افزون تاسیسات بندر حیرتان وبعد مسافه آن از مرکز ولایت بلخ ، نمی -

تواند جوابگوی نیاز مندی های اداری، امنیتی، اجتماعی واقتصادی مسکونین ساحه و بندر حیرتان و بخصوص تنظیم روابط بین آنها باشد شورای وزیران بمنظور رسیدگی بهتر امور ، فراهم آوری تسهیلات برای مسکونین ساحه علاقه داری کلدان و کارمندان بندر حیرتان فیصله نموده که علاقه داری کلدان

سرتیرو داوسیدنی دېلاك دېنسټ تېره دکنډز دوالی لخوا پنداسی حال کی چی د ولایتی کمیٹی منشی ، د خاړندوی قوماندان دهغه کنډاک افسران او سرتیری حاضر وو کيښودل شوه . دغه ودانی چی ددغه کنډاک د سرتیرو او افسرانو د خپلی خوښی کار له امله په نیمه پخه توگه جو پیری ددری سوه او یاتنو سرتیرو لپاره ځای ولری . ۱۳۶۰ ر ۴۱۶ : قرار داد همکاري کلتوری بین وزارت تحصیلات عالی ومسلکی جمهوری دموکراتیک افغانستان واداره تشبثات تجارتی خارجی جمهوری دموکراتیک آلمان دوان وزارت بامضاء رسید . اسناد مربوط باین قرار داد را از طرف افغانستان معین وزارت تحصیلات عالی ومسلکی واز جانب آلمان دموکراتیک قونسل تجارتی آنکشور در کابل امضاء و آنرا تبادل نمودند . بموجب این قرار داد یکتعداد استادان در رشته های مختلف بین دو کشور تبادل گردیده و همچنان همکاري های لازمه با پوهنتون کابل صورت میگیرد .

۱۳۶۰ ر ۴۲۰ : ختم های قرآن عظیم الشان در ضمن نماز تراویح که شام اول ماه مبارک رمضان در نود مسجد جامع شهر وحومه کابل آغاز شده بود پایان یافت .

۱۳۶۰ ر ۴۲۱ : بتاسی از پروگرام های انکشافی دولت درسکتور تعلیم و تربیه یکلیسه جدید پسران درشهر میمنه مرکز ولایت فاریاب ضمن مراسمی افتتاح شد .

۱۳۶۰ ر ۴۲۴ : دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو د شورا مرستیال او د اطلاعاتو او کلتور وزیر عبدالمجید سر بلند

به و لسوالی درجه دوم ارتقاء داده شود و تفاوت مالی آن از سر جمع بودجه عادی ریاست عمومی ر هیری و تنظیم فعالیت ار گانهای محلی دو لتي اجراء گردد .

شورای وزیران بمنظور اعتبار هر چه بیشتر بانک ملی افغان نزد مراجع داخلی و خارجی افزودی سر مایه آنرا از پنجمد ملیون افغانی به یک هزار ملیون افغانی تصویب کرد .

از آنجا که ذخایر موجوده بانک ملی افغان معادل به سرمایه جمع شده آن یعنی پنجمد ملیون افغانی بالغ گردیده ومقتضی آن بود تاسرمایه تادیه شده بانک از مجرای ذخایر جمع شده به مبلغ یک هزار ملیون افغانی ارتقاء داده شود . شورای وزیران این نظر وزارت مالیه و دافغانستان بانک را تائید و سرمایه مجاز بانک را دو ملیارد افغانی تعیین نمود که مطابق به قانون پول و بانکداری صد فیصد متعلق به دولتی می باشد .

از آنجا که در شرایط فعلی تشکیل واحد اداری شهر کابل وجود ندارد ، ناحیه بندی فعلی شهر کابل نا معین و بی تناسب است سرحدات نواحی در آن مشخص نیست و از لحاظ تعداد نفوس ، ساحه تعداد موسسات صنعتی وعام المنفعه موسسات خدمات کلتوری سپورتنی و رفع احتیاجات روزمره باشندگان غیر متعادل می باشد و مسلماً این سیستم نمی تواند جوابگوی اداره هر چه بهتر شهر کابل باشد . شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان به اساس پیشنهاد کمیته حزبی شهر کابل و شاروالی کابل که بتاريخ اول

سرطان ۱۳۶۰ مورد تصویب بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان قرار گرفته است برای بهتر ساختن اداره شهری و حزبی و رفع مشکلات اهالی شهر کابل، تقسیم بندی جدید شهر کابل را از ۲۲ ناحیه به یازده ناحیه منظور نمود .

شهر کابل به ۱۱ واحد تقسیم شده است . هر واحد آن یک ناحیه محسوب می گردد . هر یک از این واحد ها دارای کمیته حزبی ، ناحیوی شورا های ناحیوی سازمانهای اجتماعی ، یک حوزه امنیتی خاندنوی، یک مدیریت عمومی ناحیه شاروالی وغیره ار گانهای مربوطه خواهد بود .

شورای وزیران در جلسه خود راپوریشرفت کار کشت بهاری سال ۱۳۶۰ را مورد ارزیابی قرار داده هدیایات لازم صادر نمود.

به اساس راپور مذکور طبق مصوبه بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان وشورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان وزارت زراعت واصلاحات ارضی بمنظور تطبیق پلان و پروگرام کشت بهاری در سراسر کشور ضمن اجرای کمپاین عملیاتی آن مقدار زیاد گندم بذری وپنبه دانه بذری شامل پروگرام مرتبه کشت بهاری سال ۱۳۶۰ رابه نقاط ومحلات مورد نظرانتهال داده که منجمله یک مقدار زیاد آن به دهقانان وزارعین ز حمتکش طور را یگان توزیع شده است .

به همین ترتیب مقدار اضافه ازچهل وچهار هزار هفصد تن کود کیمیاوی به ولایات و

ولسوالی ها انتقال یافته و به شرایط مساعد به دهاقین وزمینداران توزیع گردیده است. علاوه بانک انکشافی زراعتی مجموعاً یکصد و دو میلیون افغانی از غرض مساعدت به زارعین وزمینداران مستحق طور قرضه تادیه نموده و به کوپراتیفهای زراعتی دوصند بیست و پنج سیت قلبه آریانا ساخت جنگلک را طور رایگان اعطا کرده است .

همچنان يك مقدار تخم بذری جو و پنبه دانه بذری در مناطق مورد نظر به زارعین کشور توزیع شده است.

وزارت زراعت و اصلاحات ارضی بیشتر از ۱۰۶ هزار جریب زمین دولت که از کشت تیرماهی باقیمانده بود به دهقانان در مقابل بیش از یازده میلیون افغانی به اجاره داده است و بمنظور تنویر اذهان دهاقین وزارعین در ساحه تبلیغات و نشرات غرض ترویج زراعت عصری فعالیتهای قابل ملاحظه صورت گرفته است.

بصورت مجموعی طوریکه بملاحظه میرسد نتایج کمپاین کشت بهاری امسال ۱۳۶۰ متناسب سال ۱۳۵۹ نظر به زحمتکشی دهقانان وزارعان و تلاش خستگی ناپذیر کارمندان حزبی و دولتی در تطبیق پروگرام مجوزه بهبودی قابل ملاحظه بعمل آمده است .

*: سفارت کبرای جمهوریت عراق مقیم کابل سیزدهمین سالگرد انقلاب کشورش را ضمن ضیافتی تجلیل نمود .

درین ضافت که از طرف فتحی حسین سفیر کبیر جمهوری عراق در هوتل اترکاتیننتال بر گزار شد پوهنمل گلداد معاون شورای

وزیران و زیر تحصیلات عالی بعضی از اعضاء شورای وزیران عده از کارمندان عالیرتبه دولتی برخی از افسران قوای مسلح و سفرای کبار و اتاشه های نظامی کشورهای دوست مقیم کابل باخانمهای شان اشتراک نموده بودند. ۳۰ و ۳۱ ر ۱۳۶۰ : سنگ تهادت تعمیر اداری وزارت زراعت و اصلاحات ارضی توسط فضل - الرحیم مومند وزیر زراعت و اصلاحات ارضی در محوطه آن وزارت گذاشته شد .

این عمارت در ای ۵۱ اتاق بمصرف بیست و پنج میلیون افغانی از بودجه انکشافی دولت به شکل عصری مجهز به شبکه های برق، آب رسانی ، کانالیزاسیون ، مرکز گرمی، تلفون و غیره بصورت سه منزله از طرف ریاست خانه سازی اعمار میشود .

۳۱ و ۳۲ ر ۱۳۶۰ : سنگ تهادت عمارت دفتر اداری شرکت سهامی بنایات افغانستان توسط عبدالسلام معین وزارت تجارت در منطقه صنعتی پلچرخ گذاشته شد. این عمارت به مصرف ده میلیون افغانی توسط دستگاه ساختمانی بنائی در دو منزل اعمار میگردد .

* کورس یک ماهه اختصاصی عملیات مدیران عملیات ولایات و مامورین بانک انکشاف زراعتی که جهت تقویه بیشتر معلومات آنها در زمینه امور کوپراتیفی دایر شده بود خاتمه یافت .

* کتابخانه شورای ولایتی اتحادیه های صنفی ولایت ننگرهار ضمن مراسمی افتتاح گردید .

۱۳۶۰ره: دکتور اناهيتا راتېزاد عضو
بيروي سياسي کميته مرکزي ح.د.خ.ا.و.رئيس
سازمان صلح همېستگي و دوستي جمهوري
دموکراتيک، افغانستان با ابراهيم عبدالقادر
کليات منشي عمومي جنبش ناصريست هاي
مستقل لبنان (الهابتيون) و هيات همراهانش
در مقر کميته مرکزي حزب ملاقات نمود. طی
این ملاقات در باره مبارزات مردم افغانستان
عليه دشمنان انقلاب و دفاع از دست آورد هاي
انقلاب ثور، مسایل جهانی، مسایل مربوط
به منطقه و مبارزات مردم لبنان عليه صهيون-
نيزم بصورت مفصل صحبت و تبادل نظر بعمل
آمد.

* هيات حزبي جمهوري دموکراتيک آلمان
به رياست گونتر زيبر عضو کميته مرکزي
و مسوول روابط بين المللي حزب سوسياليست
متحده آلمان که برای شرکت در مراسم
افتتاح مطبعة حزبي بکابل آمده بود عازم کشورش
گردید.

۱۳۶۰ره: سومين اردوگاه تابستاني
پيش آهنگان بنام «سپيده» طی مراسمي در
انستيتوت پولی تخنيک گشايش يافت.

۱۳۶۰ره: يک هزار و چهارصن و چهاردهمين
سالگرد نزول قرآن عظيم الشان اين کتاب
مقدس آسمانی طی محفلی از طرف رياست
عمومي شتون اسلامي و پوهنځي شرعيات
پوهنتون کابل تجليل گردید.

* د عظيم الشان قرآن د نزول يوزروڅلور
سوه خوار لسمه کاليزه په خاصو مراسمو سره
دهيواد د ولاياتو د بيلابيلو سيمو په جامع
چوماتونو کې و نماخله شوه.

۱۳۶۰ره: بتاسی از مصوبه مشترک
بيروي سياسي کميته مرکزي حزب د مو-
کراتيک خلق افغانستان و شوراي و زيران
جمهوري دموکراتيک افغانستان راجع به ادامه
تطبيق اصلاحات دموکراتيک از ضي در جمهوري
دموکراتيک افغانستان کورس هاي آموزشي
تيمهاي عملياتي اصلاحات ارضي در پوهنځي
زراعت افتتاح گردید.

۱۳۶۰ره: دافغانستان دخلک دموکراتيک
گوند دمرکزي کميته سياسي بيرو دافغانستان
دخلک دموکراتيک گوند د مرکزي کميته د
عمومي منشي او دافغانستان د دموکراتيک
جمهوريت د انقلابي شورا د رئيس بېرک کارمل
په مشري د انقلابي شورا دمقر دارک دگلخاني
په تالارکي غونډه وکړه.

بېرک کارمل د چکوسلواکيا سوسياليستي
جمهوريت ته ديو گوندي او دولتي ستر رتبه
هيات په مشري دخپل وروستي سفر د نتيجه
او په شوروي اتحادکي دخپلي څو وروځني
استوگني او هغو خبرو په باب چي دشوروي
اتحاد دکمونيسټ گوند دمرکزي کميته له عمومي
منشي او دشوروي اتحاد د عالي شورادرئيسه
هيات له صدر ليونيد ايليچ بريژنف او د
چکوسلواکيا دکمونيسټ گوند دمرکزي کميته
د عمومي منشي او چکوسلواکيا
د سوسياليستي جمهوريت د
جمهور رئيس گوستاف هوساک اودچکوسلواکيا
سوسياليستي جمهوريت او دشوروي اتحاد
له نورو گوندي او دولتي مشرانو سره يي
کړي دي اوږدي څرگندوني وکړي چي دافغانستان
دخلک دموکراتيک گوند د مرکزي کميته د

په غرض د مبارزې د سختوالي په باره کسی
تینگار وکړ .

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی
کمیټې عومومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک
جمهوریت د انقلابي شو ر ا رئیس
د افغانستان په دموکراتیک جمهوریت کې د
پلاوطني ملی جبهې چوپړیدل د هیواد په معاصر
تاریخ کې دیوې مهمې پیښې او له گوند او خپل
انقلابي دولت سره دخلکو د پراخو پراخو
دلانژدې کیدو په لاره کې او د ټولنې او دولت
داداری په کار کې دخلکو د فعال گډون دیوې
اغیزمنې وسیلې په توگه وبلله .

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی
کمیټې د سیاسي بیرو په غونډه کې په ځینو
نورو مسئلو له هغو څخه د انقلاب د مدافعینو
د ځواکونو د پیاوړتیا په ارتباط خبرې وشوې
او ټاکلې تصویبونه و شول .

* : اولین ار دو گاه تابستانی
پیش آهنگان ساز مانهای دموکراتیک جوانان
ولایات بلخ، جوزجان، فاریاب و سمنگان بنام
« صلح » طی مراسمی در تخنیک نفت و گاز
مزار شریف گشایش یافت .

۱۳۶۰ د ۱۵: دوترنری په برخه کې د دوست
دولت شوروی سوسیالیستی جمهوریتونو د
اتحاد دوپ یا مرستی مربوط پروتوکول د کرنې
او ځمکو اصلاحاتو په وزارت کې لاسلیک شو.
پروتوکول له افغانی لوری څخه د کرنې او ځمکو
اصلاحاتو د وزارت سلاکار او سر پرست
معین عبدالحکیم او د شوروی اتحاد له لوری
په کابل کې د شوروی اتحاد د لوی سفارت

سیاسي بیرو د غړو لخوا یې د زیات رضائیت
په څرگندولو سره هر کلی وشو .
د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د
مرکزي کمیټې عومومي منشي او د افغانستان
د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا
رئیس د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت دولت د
سوله غوښتونکي بهرنی سیاست د افغانستان د
دموکراتیک جمهوریت حکومت د ۱۳۵۹ کال د ثور
۲۴ نیټې د اعلامیې پر بنسټ د خبروله لارې د
د افغانستان شاوخوا مسئلو د حل په باب وویل
چې یوشمیر امپریالیستی هیوادونه او تر ټولو
لومځکې د امریکا متحده ایالات او دهغوی چینایي
او ارتجاعی هژمونیستی انډیوالان د افغانستان
د شاوخوا پیښو د سیاسي حل او خبرو ځنډ
کیری .

د افغانستان په باب د امپریالیزم او ارتجاع
لاسوهنې او هلې ځلې په پوره ماتې محکومې
دی . بېرک کار مل ددغه رپوټ په ترڅ کې
چې د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د
مرکزي کمیټې د سیاسي بیرو غونډې ته یې
وړاندې کې د وسله وال پوځ د قطعاتو ،
څارندوی او دهیواد د امنیتي ارگانو د انقلاب
د مدافعینو او سپا هیانو له قربماني ډک رول
چې په سر بندنه او فداکاری سره له بهرنه
د صادر شویو سپرې وژونکو چنایتکارو اشرارو
بانډونو پر ضد د افغانستان دخلکو د امنیت
او مصئونیت د تأمین په غرض په مبارزه کې
خپلې هیواد پالونکي او انقلابي و ظیفی سرته
رسوی وستا یه او دهغو قدری وکړ او د انقلاب
ضد کسانو په وړاندې چې له پاکستان نه
صادریږي د هیواد د انقلابي ارزښتونو د ساتنې

تحقيق پر امير نظام الدين علي شير نواڼي وعصروي يكتن از شخصيت هاي تابناك تاريخ كشور ما آغاز گرديد .

* : سلطانعلي كشتمند رئيس شوراي وزيران ج.د.ا. در مقر شوراي و زيران باشلندر كممار سنگم اديشنل سكرتري دروزارت امور خارجه جمهوري هند ، ملاقات نمود . اين ملاقات در فضاي دوستانه روي مسایل مورد علاقه صورت گرفت .

۲۰ دهر ۱۳۶۰ دغه دپاسه پنخومليونو ډالرو په بيه د فاسفورس لرونكي شل زره ټنه كيمياوي سري د پيرودلو تړون دافغاني كيمياوي سري د شركت او دشوروي اتحاد دسيوزپروم اكسپورت تر منځ دكرني او دكمكواصلاحاتو دوزير دكار په دفتر كي لاسليك شو .

تړون دافغاني كيمياوي سري د شركت رئيس او دسيوز پروم اكسپورت استازي لاسليك او دهغه سنډونه يوېل ته سرورگرځل . ۲۴ دهر ۱۳۶۰ : سنگت تهېداپ كمپلېكس پولې كلينيك مركزي و بانك خون مركزي كه به كمك اتحاد شوروي اعمار ميگرده طي مراسمي توسط پوهاند دكتور محمد ابراهيم عظيم و زير صحت عامه درجوار سينما پا مير گزاشته شد .

۲۶ دهر ۱۳۶۰ : دومين سيمينار مسوولين كنترول حزبي ولايات شهر ، نواحي وولسوالي هاي ولايت كابل در هو تل آريانا داير گرديد .

اين سيمينار در ارتباط به ضرورت تكامل كار كميسيون هاي كنترول حزبي كمېته هاي ولايتي ، شهري ، نواحي ، ولسوالي هادبروتو

اقتصادي مستشار اناتولي چوگونوف لاسليك او دهغه سنډونه يي يو بل ته ورگرځل .

۱۷ دهر ۱۳۶۰ : بېرك كارمل منشي عمومي كمېته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغا - نستان و رئيس شوراي انقلابي جمهوري دمو - كراتيك افغانستان زوير پريز دو كو ئير نماينده كورت والد هايم سر منشي ملل متحد را در مقر شوراي انقلابي پذيرفته و درفضاي صميمانه باوي تبادل نظر نمودند .

* كتابخانه شوراي مركزي اتحاديه هاي صنفی افغانستان باقطع نوار توسط عضوعلي - البدل كمېته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان و معاون شعبه تشكيلات كمېته مركزي حزب در مقر شوراي اتحاديه هاي صنفی افغا - نستان افتتاح گرديد .

* سيمينار منجمنت و اداره براي مديران و آمران لېسه ها و مكاتب متوسط مناطق گرمسير كشور توسط پوهندوي داکتر فقير محمد يعقوبي وزير تعليم و تربيه طي محفلي در تالار لېسه امانی افتتاح شد .

۱۸ دهر ۱۳۶۰ : دفره ولايت د ځوانانو د دموكراتيك سازمان د مخكېنانو داوړي لومړني اردوگاه پداسي حال كي چي دفره د ولايتي كميتي منشي ، والي ، د ځوانانو د دموكراتيك سازمان غړي او يو شمير زيار ايستونكي خلك حاضروو په شاندارو مراسمو سره پرانستل شوه .

۱۹ دهر ۱۳۶۰ : باقرائت پيام بېرك كارمل منشي عمومي كمېته مركزي حزب دموكراتيك خلق افغانستان و رئيس شوراي انقلابي ده

مطالبات پلینوم های کمیته مرکزی ح.د.خ.۱۰
بعمل آمد .

۲۷ره ۱۳۶۰ : دافغانستان د خلك دمو -
کراتیک گوند دمرکزی کمیته عمو می منشی
دانقلابی شورا رئیس بېرک کار مل او ددوی
محترمی میرمنی په هغی میلستیا کی گډون
وگر چی دافغانستان د خپلواکی د بېر ته
اخیستلو ددوه شپېتمی کالیزی په و یالپ د
افغانستان ددموکراتیک جمهوریت دانقلابی شورا
درئیس هیئت او حکومت له خوا د بهرنیو
چارو دوزارت د هر کلیو په تالار کی شوی وه .
۲۹ره ۱۳۶۰ : سیمینار علمی و مسلکی به
مقصد معرفتی پرو گرامهای جدید موسسات
عالی تربیه معلم که از طرف ریاست موسسات
عالی تربیه معلم وزارت تعلیم و تربیه به
همکاری مالی یو نیسف دد اکادمی تربیه معلم
دایر گردیده بود خاتمه یافت .

۳۱ره ۱۳۶۰ : سیمینار مسایل مربوط به
سیستم اداری و حسابی برای کارمندان مربوط
وزارت فواید عامه طی مراسمی دران وزارت
گشایش یافت .

۱۶ره ۱۳۶۰ : دوطن د روزنخی اساننامه د
افغانستان ددمو کراتیک جمهوریت د وزیرانو
دشورا لخوا تصویب او نافذه شوه .

دځی اساننامی د حکمونو له مخی دوطن
روزنخی و وظیفه لری چی هغه یتیم ماشومان
چی خپل مور او پلاریی په طبیعی او یا غیر
طبیعی مرگ له لاسه ورکړی وی هغه یتیم
ماشومان چی د هغوی میندی د بی وزلی له مخی
دهغوی دپروژنی وس ونلری هغه ماشومان چی
په معلولو او داسی سختو ساری نا رو غیو

باندی په اخته پلرونو او میندوپوری مربوط
وی چی د علاج وپنه وی . هغه ماشومان چی
په مخدره موادو باندی په معتادو پلرونو او
میندو پوری اړه و لری هغه ماشومان چی د
هغوی ولیان او و صیان د قانون د حکم له مخی
بی صلاحیته شوی او بی سر پرسته پا تی
شوی وی او نور مستحق ماشومان تشخیصی
کړی او دهغوی د ژوندانه ، زده کړی اوروزنی
په ښو شرایطو پوری مربوطی چاری و طن
او خلکو ته دخلمت دتیاری پړاوته درسیدو
ترپولی پوری تنظیم کړی .

دوطن د روزنخی اساننامه دافغانستان د
دموکراتیک جمهوریت دوزیرانو د شورا د
تصویب له نیتی څخه نافذه ده .

* : سیمینار تشکیلاتی مدیران تشکیلات
کمیته های حزبی ولایات ، شهر کابل ونواحی
از طریق شعبه تشکیلات کمیته مرکزی ح.د.خ.۱۰
در مقر کمیته مرکزی دایر گردید .

۲۶ره ۱۳۶۰ : جلسه شورای وزیران جمهوری
دموکراتیک افغانستان تحت ریاست سلطانعلی
گشتمند رئیس شورای و زیران در مقر شورای
وزیران دایرشد . درین جلسه شاه محمد دوست
وزیر امور خارجه جمهوری دموکراتیک افغانستان
در مورد سیاست خارجی حکومت جمهوری
دموکراتیک افغانستان گزارش مفصلی ارائه
کرد .

شورای وزیران درین جلسه اعلامیه حکومت
جمهوری دمو کراتیک افغانستان در باره مسئله
حل و فصل سیاسی را به اتفاق آراء تصویب
نمود :

(۱) هدف عمده و محتوی اساسی حل و فصل

آبادگي برای رشد مناسبات براساس اصول همسايگي نيك و عدم مداخله در امور داخلي يكدیگر را احتوا نمايد و همچنان شامل تعهدات مشخص در جهت منع فعاليتهاي مسلحانه و هر گونه فعاليتهاي خصمانه ديگر از خاك يك كشور عليه كشور ديگر باشد.

(۳) حكومت جمهوري دموكراتيك افغا- نستان با ترويج دادن به تمر بخشیدن آغاز مذاكرات دو جانبه باپاكستان و هم با ايران در صورت تمايل طرف پاكستان و ايران آماده خواهد بود به مذاكرات سه جانبه نيز بپردازد. اما عدم تمايل يكي از كشور هاي مذکور برای انجام مذاكرات نبايد مانعي برای آغاز مفاهمه بين افغانستان و كشور سومي برای حصول توافقهای مربوط بين آنها و همچنان برای تحقق بعدی این توافقات باشد.

بدیهی است كشوريكه ابتداء از مذاكرات ابداع می‌ورزد میتواند بعداً به آن ملحق گردد و یا مذاكرات مستقل را با جمهوري دموكراتيك افغانستان انجام دهد.

حكومت جمهوري دموكراتيك افغان- ستان مخالف آن نیست كه سرمنشی ساز مان ملل متحد و یا نماینده وی در مذاكرات جمهوري دموكراتيك افغانستان با حكومات پاكستان و ایران چه این مذاكرات دو جانبه و یا سه جانبه باشد اشتراك نماید.

(۴) حكومت جمهوري دموكراتيك افغانستان طوريكه در فرمان هیات رئیسه شورای انقلابی مؤرخ ۲۸ جوزای ۱۳۶۰ مطابق به ۱۸ جون ۱۹۸۱ و ساءیر استاد رسمی جمهوري دموكراتيك افغان- نستان در مورد عفو عمومی تزار یافته برای

سیاسی را باید قطع کامل و مطمئن مداخلات مسلحانه و اشكال ديگر مداخلات از خارج در امور داخلي افغانستان و تضمین قابل اعتباری در جهت عدم تکرار آنها در آینده تشکیل دهد.

(۲) بعلمت اینکه در حال حاضر مداخله مسلحانه و ديگر اعمال تخريبي در افغانستان بیش از همه از خاك پاكستان صورت میگیرد. حكومت جمهوري دموكراتيك افغانستان بارها به حكومت پاكستان پیشنهاد نموده و باز هم پیشنهاد مینماید تا نمایندگان هر دو كشور برای بحث روی مسایل مربوط به آغاز مذاكرات به منظور حصول توافق درباره عادی ساختن مناسبات بپردازند.

حكومت جمهوري دموكراتيك افغان- ستان آماده خواهد بود در جریان چنین مذاكراتی سایر مسایلی را كه بين افغانستان و پاكستان وجود دارد نیز مورد بررسی قرار دهد تا روابط میان افغانستان و پاكستان عادی گردیده ثبات و آرامش تأمین شود.

حكومت جمهوري دموكراتيك افغانستان یکبار ديگر روی پیشنهاد خود به حكومت جمهوري اسلامی ایران بمنظور آغاز مذاكرات در جهت تدارك موافقتنامه در باره انكشاف مناسبات دوستانه و همکاری های همه جانبه متساوی ، مفید بین دو كشور بشمول تمايل تجارتي ، همکاری های اقتصادی ، ترانزیت ر و ابط فرهنگی تأکید می نماید.

موافقتنامه ها میان افغانستان و پاكستان و افغانستان و ایران باید اساسات مورد قبول همگانی مبنی بر احترام متقابل به حاکمیت ملی

(۵) جز متشکله حل و فصل سیاسی را باید تضمینات قابل اطمینان بین المللی و توافقات درمورد قطع و عدم تجدید مذاخه مسلحانه و هرگونه دخالت دیگر در امور افغانستان تشکیل دهد .

دولت هاییکه این تضمینات را ارائه میدارند باید خود از اعمال چنین مداخلات بطور قطعی خود داری نموده و از توافقات حاصله با استفاده از نفوذ و اعتبار شان پشتیبانی نمایند . بدین منظور دولت های تضمین کننده می توانند اسناد مربوط را طرح و تصویب نمایند در آن تعهد بپردازند که حق حاکمیت و استقلال و تمامیت ارضی افغانستان و موقف آنرا بجهت يك کشور غیر منسلک احترام و رعایت کنند از جانب خود جمهوری دموکراتیک افغانستان طرفداری خود را از سیاست صلح و عدم انسلاک و تمایل خود را بانکشاف روابط دو ستانه باتمام کشور ها و بنوبه اول باکشور های همسایه اعلام میدارد .

باینکه جمهوری دموکراتیک افغانستان ترکیب کامل کشور های تضمین کنند را در حال حاضر از قبل تعیین نمی کنند مانند سابق عقیده دارند که اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و ایالات متحده امریکا و همچنان بعضی کشور های دیگر که هم برای افغانستان و هم برای همسایگان آن که به افغانستان مذاکره میکنند مورد قبول قرار گیرد باید شامل این ترکیب باشد .

طرح و تنظیم تضمینات بین المللی و حل تمام مسائل دیگر یکه با منافع افغانستان

آئنده از افغانپانیکه بنا بر علل مختلف موقتاً در خاک پاکستان و دیگر کشورهای همسایه بسر میبرند آزادی و مصونیت کامل را در صورت بازگشت شان بوطن تأمین خواهد نمود .

حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان برای چنین اشخاص امنیت آزادی انتخاب محل اقامت اشتراک مساویانه در حل و فصل مسئله زمین در چهار چوب اصلاحات ارضی را تضمین مینماید و برای آنان شرایط لازم زندگی کار و فعالیت بانمر اجتماعی به نفع وطن ایجاد خواهد شد .

برای کوچیان قبایل و مالداران نه تنها حق استفاده رایگان و عادلانه از مراتع بلکه حق رفت و آمد آزاد در خاک کشور تضمین میگردد و همچنان باید رفت و آمد عنعنوی موسمی کوچیها از افغانستان به پاکستان و برعکس بلامانع عملی گردد .

دولت هاییکه در خاک آنها در حال حاضر اتباع افغانستان موقتاً اقامت دارند باید از استفاده از آنها بخاطر اهداف خصمانه نسبت به جمهوری دموکراتیک افغانستان ابا و ورزیده و حق آنان را برای بازگشت بلا مانع شان احترام نمایند .

حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان موافقت خود را برای بحث روی جنبه های عملی این مسأله با همه همسایگان خود ابراز میدارد . اگر با وجود اینهم قسمتی از افغانها میل نداشته باشند بوطن بازگردند درین صورت مسائل مربوط باقامت بعدی آنها باید در جریان مذاکرات بمنظور رسیدن به توافق مربوط مطرح شود .

ارتباط دارد بايد با شرکت حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان صورت گیرد، درعين حال حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان مخالف اين امر نيست که بحث روی مسایل مربوط به طرح و تنظيم تضمينات بين المللی همزمان با مذاکرات دوجانبه ياسه جانبه بين افغانستان و پاکستان و ايران آغاز وموازی با آن جريان يابد.

در مراحل اوليه چنين بحثها ميتواند شکل مشوره های غير رسمی را داشته و بعداً در يك جلسه مربوط بين المللی مطرح گردد.

(۶) در صورت قطع وعلم تجديد تضمين شده مداخلات مسلحانه وساير اشکال دخالت در امور داخلی افغانستان عللی که افغانستان را مجبور ساخت از اتحاد شوروی در خواست فرستادن قطعات محدود نظامی خود را به قلمرو افغانستان نمايد، بر طرف خواهد شد.

مطابق بان به نيل به حل وفصل سياسی بشمول طرح و تنظيم تضمينات بين المللی اين امکان مهيا خواهد شد که بر اساس توافق طرفين افغانستان واتحاد شوروی ترتيب و تنظيم مدت زمان يا به عبارۀ ديگر جداول بازگشت قطعات نظامی شوروی از افغانستان تعين شود. بازگشت قطعات محدود نظامی شوروی همگام با تحقق توافقات حاصله صورت خواهد گرفت.

بدین ترتيب به هر اندازه ايکه توافقات مبنی بر منع مداخله در امور افغانستان زود تر حاصل و عملی گردد به همان پيمانه خروج نيرو های شوروی زود تر آغاز وانجام خواهد يافت و برعکس.

(۷) طوریکه از موارد فوق بر می آيد جمهوری دموکراتیک افغانستان اعتقاد عمیق دارد که حل وفصل سياسی او ضاع پيرامون افغانستان که طرح و تنظيم و عملی کردن آن ميتواند مرحله به مرحله اجرا شود نه تنها پاسخگوی منافع مردم افغانستان ومردمان کشور های همسايه ميباشد بلکه مو جب رفع تشنجاتيکه در منطقه بطور کلی بو جود آمده است خواهد گردید.

در صورتیکه اکثریت شرکت کنندگان موافق باشند درين ارتباط حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان مخالف آن نيست که جنبه های بين المللی مسئله ا طرح افغانستان همراه با مسایل تأمين صلح وامنيت در منطقه خليج مورد بحث قرار گیرد ليکن عدم توافق در مورد چنين بحث وادزيابی مشترک هر دو مسأله نبايد موجب به تاخير انداختن آغاز حل وفصل سياسی او ضاع پيرامون افغانستان گردد.

۸- در هر نوع مذاکرات دوجانبه، سه جانبه و يا چند جانبه منجمه در بخشی که با تضمينات ارتباط دارد مسایل مربوط به نظام موجود در افغانستان ترکیب حکومت آن و يا ديگر مسایل داخلی آن مورد بحث قرار نمی گیرد اين مسایل تنها بوسیله مردم افغانستان نه از جانب کسی ديگری حل ميشود و در آينده نیز چنين خواهد بود.

۱۳۶۰ ر ۱۳۶۴ : بتاسی از پلانهای انکشافی وعام المنفعه دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان سنگ بنای بزرگترين پروژدهايشی

شاروالی کابل بنام پروژه شهر آرا توسط سلطانعلی گشتمند رئیس شورای و زیران جمهوری دموکراتیک افغانستان گذاشته شد.

۱۳۶۰.۶.۱۳ : اولین سیمینار ترافیکی د ر کابل که بمنظور گزارش امور ترافیکی در کشور وتوضیحات پیرامون انفاذ قانون ترافیک جاده ومقررات ضمیمه آن در اجراءات عملی دراکادمی

خارندوی افتتاح شده بود پایان یافت .

* دغوری د سمتو دفابریکی لومړی لمبر داش له اساسی ترمیم نه وروسته دیوی ستری غونډی په ترڅ کی پرانستل شو .

۱۳۶۰.۶.۱۷ : بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ . افغانستان ورئیس شورای

انقلابی ج.د.افغانستان در اولین جلسه کادرها وفعالین ساز مانهای سازمان دمو کراتیک جوانان افغانستان در قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان شرکت نموده و خطاب به جوانان بیانیه مفصل وهمه جانبه ایراد کردند .

۱۳۶۰.۶.۱۸ : دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شور د رئیس سلطانعلی گشتمند په مشری غونډه وکړه .

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا په خپله غونډه کی د یو لړ مهمو موضوعگانو پر تصویب سربیره دکابل دښار له ماستر پلان څخه دېر داستوگنی د کلیو د

تنظیم په باب د کابل ښاروالی پیشنهادمنظور کړ . ددغی مهمی فیصلی هډ دارزان بیسه کورونو له پلوه داډو کسانو میشته کول او دغه راز دکابل د ښار دماستر پلان په د ننه کی د په خپل سر کورونو د جوړولو کلک مخنیوی دی .

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا دفواید عامی ، کرنی اودځمکوداصلاحاتو، اوبو او برښنا کانو او صنایعو و زا ر تونو، کابل ښاروالی ، کابل ولایت او د جیو دیزی او کارتوگرافی لوی ریاست ته و وظیفه ورکړه چی دکابل د ښار له ماستر پلان څخه بهر سیمی په یوه میاشت کی داستوگنی د ارزان بیه کلیو د جوړولو او تنظیم په غرض وخیږی او مطالعه یی کړی او پدی برخه کی مشخص پیشنهادونه دمنظوری اخیستلو لپاره دوزیرانو دشورا مقام ته وړاندی کړی .

دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو دشورا ددغی مصوبی له مخی کابل ښاروالی ته وظیفه ور کول کیږی چی د وزارتونو، کابل ولایت او نورو مربوطو موسسو په همکاری ددغو سیمو تفصیلی پلانونه تنظیم کړی او دهغه له مخی داستوگنی د کلیو دځمکی نمره بندی ، دسړکونو ، پلونو او پل گڼو جوړول د څښلو داوبو د څاه گانو کیندل او نوری اپتیاوی تلمین کړی .

دی له خپلو امکاناتو څخه په استفادی سره د قطعی دهغو سرتیرو او وږو ضابطانو د معاش دورکولو لپاره چی له احتیاط څخه جلب او احضار کیری لازم تخصیص برابر کړی .

۶- هغه اتباع چی سیاسي بیرو، د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا درئیس هیات د ۱۳۵۹/۱۱/۲۲ د گډی مصوبی له مخی په خپله خو ښه دوسله وال پوځ په اورگانونو او جزواتمونوکی د دغی مصوبی تر نیټی پوری شامل شوی دی که چیری خپلی دغی و ظیفی ته دوام ورکړی ددغی مصوبی د لومړی مادی له حکم څخه مستثنای .

۷- د ولایتونو ، ولسوالیو ، او ښارونو د جلب او حضار کمیسیونونه ددغی مصوبی په تطبیق موظف دی .

۸- په ولایتونو کی د جلب او احضار واکمنو استازو په همکاری ددغی مصوبی د اجرا مسوولیت دوالیانو په غاړه دی .

۹- د کابل په ښارکی ددغی مصوبی اجرا مسوولیت او کنترول د کابل په ښار کی د جلب او احضار دواکمن استازی په همکاری د کابل ښار دزون دآمر په غاړه دی .

۱۰- په مربوط ولایاتوکی ددغی مصوبی د اجرا کنترول دزون دآمر په غاړه دی .

۱۱- دغه مصوبه په قسمی توگه د جلب او احضار په باب دافغانستان د دمو کراتیک جمهوریت د دفاع د وزیر دامر له صادریدو څخه وروسته نافذه ده .

دافغانستان د دمو کراتیک جمهوریت دوزیرانو دشورا رئیس سلطانعلی گشتمند

۱۳۶۰/۶/۱۸ : دقطعی دیو شمیر هغوسرتیرو او وږو ضابطانو دجلب او احضار په باب چی پخواپی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت په وسله وال پوځ کی خدمت کړیدی ،

دوسله وال پوځ دزیاتی پیاوړتیا او د انقلاب ضد عناصرو د امپریالیزم او دارتجاع دمزدورانو پر ضد د مبارزی دستغوالی په مقصد او په ټول هیواد کی دامنیت ، سولگی ، آرامی او انقلابی نظم دتأمین په مقصد دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا تصویبوی :

۱- د قطعی هغه سر تیری اوواړه ضابطان چی دخپل عسکری خدمت دوره پی تیره کړیده او د ۱۳۵۷ کال دمیزان تر دیر شمی نیټی پوری ترخیص شویدی او سنی پی له پنځه دیرش کلنی څخه زیات نهوی . دیوه کال دپاره دی په وسله وال پوځ کی خدمت ته جلب او احضار شی .

۲- په وسله وال پوځ کی دیو کال خدمت له تیریدلو وروسته داحتیاط له دوری څخه دوه برابره کمیزی .

۳- د غو منسوبینو ته په و سله وال پوځ کی دخدمت دیو کال په اوږدوکی دمیاشتی دری زره افغانی معاش ورکول کیری .

۴- هغو منسوبینو ته چی عسکری خدمت ته له جلبولو مخکی د میاشتی له دری زرو افغانیو څخه زیات معاش ولری په هغه اندازه معاش ورکول کیری .

۵- د ملی دفاع وزارت ، د کورنیو چارو وزارت ددولتی اطلاعاتو د خدماتو لوی ریاست

۱۳۶۰ ر ۱۶ : د « سنبلی نهمه ورځ »
 زمونږ د پښتنو او بلوڅو ورونو له ملی
 ورځې سره برابره ده چې دغه ورځ په ټول
 هیواد کې د یووالی او پیوستون د ورځې
 په توګه ونما نځل شوه .

۱۳۶۰ ر ۱۱ : د افغانستان د خلک
 دموکراتیک ګوند د مرکزي د نشراتی
 ارګان « حقیقت انقلاب لور » د جريدی
 لومړۍ کالیزۍ د یوۍ غونډۍ په ترڅ کې
 ونما نځل شوه .

*: قرار داد مربوط به خریداری وسایط
 سامان آلات و مواد برای اعمار پروژه مکر-
 وریان سوم و چهارم واقع بی بی مېرو
 به ارزش بیش از نه و نیم ملیون رو و بل
 بین ریاست خانه سازی وزارت فواید عامه
 و موسسه تخنواکسپورت اتحاد شوروی
 در کابل عقد گردید . قرار داد را از جانب
 افغانی انجنیر نظر محمد وزیر فواید عامه
 و از جانب اتحاد شوروی اکثر چگونوف
 مستشار اقتصادي سفارت کبرای آن
 کشور مقیم کابل امضا نمودند .

۱۳۶۰ ر ۱۲ : جريد ه هفتگی دهقان
 ارګان کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
 خلق افغانستان به منظور تبلیغ وسیع
 سیاست حزب و دولت انقلابی ما در میان
 دهقانان زحمتکش کشور به نشرات خویش
 آغاز نمود .

۱۳۶۰ ر ۱۴ : تحت ریاست ببرک کارمل
 منشی عمومې کمیته مرکزی حزب دمو-
 کراتیک خلق افغانستان ورئیسشوروی
 انقلابی جمهوري دموکراتیک افغانستان

کمیسیون کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
 خلق افغانستان و شوروی وزیران
 جمهوري دموکراتیک افغانستان برای
 ادامه تطبیق عادلانه اصلاحات دمو-
 کراتیک ارضي تشکیل جلسه نمود .
 نخست ببرک کارمل د رمورد اهمیت
 اصلاحات دموکراتیک ارضي مطالب علمی و
 ارزشمندی را ارائه نمودند .

درین جلسه در باره پروګرام تدابیر
 علمی اصلاحات دموکراتیک ارضي که
 از طرف وزارت زراعت و اصلاحات ارضي
 به کمیسیون ارائه گردیده بود بحث و
 مذاکره صورت گرفت که بعد از غور همه
 جانبه مصوبه کمیسیون کمیته مرکزی
 حزب دموکراتیک خلق افغانستان و
 شوروی وزیران جمهوري دموکراتیک
 افغانستان برای ادامه تطبیق اصلاحات
 ارضي به اتفاق آراء تصویب گردید .

مصوبه کمیسیون کمیته مرکزی حزب
 دموکراتیک خلق افغانستان و شوروی
 وزیران جمهوري دموکراتیک افغانستان
 برای ادامه تطبیق اصلاحات ارضي در
 کشور مورخ ۱۴ سنبله سال ۱۳۶۰ انقلاب
 ملی و دموکراتیک لور که ما هیتضد
 فیودالی و ضد امپریالیستی دارد سر
 آغاز تمام تحولات اساسي و بنیادی در
 کشور عزیز ما ن افغانستان می باشد .
 حل عادلانه مسائل ارضي از طریق
 اجرای تدریجی اصلاحات دموکراتیک
 ارضي یکی از مبرم ترین وظیفه ایمن

انقلاب است که به نفع دهقانان زحمتکش و با اشتراک مستقیم و فعالانه آنان با پشتیبانی کلیه نیروهای ملی و وطنپرست در عمل تطبیق می‌گردد. دهقانان به مثابه وسیعترین توده‌های ملیونی کشور تکیه گاه عمده انقلاب ملی و دموکراتیک گردیده و در اتحاد با طبقه کارگر تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان در چارچوب جنبه ملی پدر وطن می‌توانند نقش عظیمی را در امر به پیروزی رساندن نهایی انقلاب ایفا نمایند.

حزب دموکراتیک خلق افغانستان این پیش‌آهنگ سیاسی طبقه کارگر و همه زحمتکشان کشور علی‌الرغم همه دشواریها همواره به مثابه صدیقترین مدافع دهقانان زحمتکش باقی ماند و در طول مبارزات پیگیر خویش از لحاظ فعالیت عملی و سازمان دادن کار تبلیغی برای بیداری و تشکل دهقانان و پیش‌کشیدن خواست واقعی آنان برای زمین‌ایمن‌ان امر را به اثبات رسانید.

دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان به منظور انتقال قدرت اجتماعی و سیاسی به مردم زحمتکش کشور و طرد فئودالیزم در نخستین روزهای پس از پیروزی انقلاب ثور اجرای اصلاحات دموکراتیک ارضی را به مثابه مبرمترین وظیفه مطرح ساخت که با تطبیق قسمتی آن ضربه کوبنده بر پیگرو فئودالیزم وارد گردید.

برای تعداد زیادی از خانواده‌های دهقانان بی‌زمین و کم‌زمین، زمین توزیع

گردید. ولی بنا بر مدارات بیشتر مانه عناصر ضد انقلاب و دسایس ارتجاع و امپریالیزم و انحراف از قانونیت انقلابی و ارتکاب اشتباهات اداامه اصلاحات ارضی به سکتگی مواجّه شد.

به تاریخ سی‌جوزای سال ۱۳۶۰ پیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان اداامه تطبیق عادلانه و دموکراتیک ارضی را تصویب نمود و کمیسیون کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان برای اداامه تطبیق عادلانه و دموکراتیک ارضی احاط ارضی تا سیس گردید.

کمیسیون با دایر نمودن این جلسه با در نظر داشت اهمیت اداامه تطبیق اصلااحات دموکراتیک ارضی جهت تامین زمین برای دهقانان زحمتکش و تثبیت مالکیت دهقانان و زمینداران بر زمین مطالب آتی را تصویب می‌نماید:

(۱) - کمیسیون از فرمان هیئات رئیسه شو رای انقلابی ضمیمه نمبر (۱) فرمان شماره هشتم شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در باره زمین استقبالی می‌نماید و آمادگی همه جانبه خویش را برای تطبیق آن اعلام میدارد.

کمیسیون‌های بررسی و انسجام اصلااحات ارضی ولایات و تومروهای عملیاتی

اصلاحات ارضی مکلف اند تا احکام مندرج درین فرمان را در جریان اجراءات خود مورد تطبیق قرار بدهند .

(۲) - پروگرام تدابیر عملی ادا مه تطبیق عادی لانه اصلاحات دموکراتیک ارضی در جمهوری دموکراتیک افغانستان که از طرف وزارت زراعت و اصلاحات ارضی ترتیب گردیده است مورد تایید قرار می گیرد .

(۳) - کمیسیون تمام جداول ، فورمه ها ، دفاتر و سایر اسنادی را که از طرف وزارت زراعت و اصلاحات ارضی ترتیب و به کمیسیون ارائه گردیده است مورد تایید قرار میدهد .

(۴) - وزارت زراعت و اصلاحات ارضی مکلف می گردد تا جهت تطبیق پروگرام متذکره تدابیر عملی را اتخاذ نمود و پلان عملیاتی اول را که عبارت از ارزیابی مرحله قبلی اصلاحات ارضی می باشد در برخی از ولایات کشور طور متمرکز آغاز نماید و همچنان پلان عملیاتی را در دو ولسوالی هر ولایت کشور تطبیق کند .

پلان متذکره نخست طور امتحانی در دو ولسوالی ولایت کابل سر از تاریخ ۱۵ سنبله ۱۳۶۰ آغاز گردد .

(۵) - به کمیته های حزبی در ولایات و والی ها هدایت داده می شود تا مطابق برنامه های مصوب به پیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهور ری دموکراتیک افغانستان در مورد

ادامه تطبیق عادی لانه اصلاحات ارضی مورخ ۳۰ جوزای ۱۳۶۰ کمیسیون های انسجام و بررسی را الی اخیر سنبله ۱۳۶۰ تأسیس و دو ولسوالی و لایست مربوطه را جهت ارزیابی به وزارت زراعت و اصلاحات ارضی معرفی نمایند .

(۶) وزارت های زراعت و اصلاحات ارضی و مالیه مکلف اند تا به همکاری جدی شورای مرکزی کوپراتیف های زراعتی و از طریق بانک انکشاف زراعتی ، تصدی های کود کیمیاوی افغان و تخم های اصلاح شده ریاست عمومی تر و یج و تولید زراعتی ، ریاست انکشاف کوپرا-

تیف های زراعتی و ریاست عمومی میکا- نیزه زراعتی تدابیر مفصل عملی شکل دهقانان و کوپراتیف های زراعتی و اعطای کمک های مالی و تخنیکی به دهقانان را الی اول عقرب ۱۳۶۰ طرح و باین کمیسیون ادا بیه نمایند .

(۷) - وزارت های آب و برق ، فواید عامه ، صحت عامه و تعلیم و تربیه ریاست انکشاف دهات و ریاست انکشاف کوپراتیف های زراعتی مکلف هستند تا تدابیر عملی را برای انجام کمک های ساختن و ترمیم سیستم های آبیاری و امور زیر بنایی ساختمان روستا ها ، مکاتب و شفاخانه های تاریخی ۱۵ قوس سال ۱۳۶۰ طرح و جهت تصویب به این کمیسیون بسپارند .

اجتماعي، روحانيو ن وطنپرست، موی سفیدان، مشران و سران اقوام و قبایل و معلمان اشتراک داشته باشند تشکیل کنند و بر اساس یک پلان معین کار تبلیغاتی را در باره اصلاحات ارضی سر از او ل میزان ۱۳۶۰ در سراسر کشور سازمان دهند.

(۱۳) - کمیسیون های انسجام و بررسی اصلاحات ارضی ولایات موظف اند که کمیته های تطبیق اصلاحات ارضی را متشکل از دهقانان بی زمین و کم زمین کارگران زراعتی، زمینداران و روحانیون وطنپرست در هر ولسوالی تشکیل کنند و این کمیته ها در امر تطبیق تمام اجزای پروگرام سهم فعال بگیرند.

(۱۴) - کنترل تطبیق این مصوبه به عهده شعبه اقتصاد کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و اداره مرکزی تنظیم اجراآت شورای وزیران جمهوري دموکراتیک افغانستان می باشد.

۱۴۰۶-۱۳۶۰ : د ټولنی د وټې د سود کالۍ او آرا می د تامین لپاره او د هغو ماشومانو د څارنې په مقصد چی د هغوی میندی او پلرونه شهیدان شوی او یا په طبیعی مرگ مړه شوی دی او دغه راز د هغوی بی وزلو، بی کوره ماشومانو د څارنې په مقصد چی میندی او پلرونه یی د هغوی داعاشی او اباتی وس نلری زموږ د انقلابی دولت د نیکو او بشر دوستانه اقداماتو له مخی د وطن روزنځی د خاصو

(۸) - وزارت مالیه موظف است تا حسب ضرورت و جهت تصحیح اشتباهات مرحله قبلی ارضی اسناد رسمی ملکیت زمین و سایر اسناد بها دار را که از طرف وزارت زراعت و اصلاحات ارضی طرح گردیده است تهیه و مطابق تطبیق به پروگرام مطروحه قبل از آغاز تطبیق تدابیر عملی پروگرام، ماده دوم این مصوبه به مستوفیت ها در ولایات ارسال نماید.

(۹) - وزارت عدلیه با همکاری وزارت های زراعت و اصلاحات ارضی و برق موظف است که طرح قانون آب و مقررده استفاده آب در زراعت را تا اخیر سنبله ۱۳۶۰ و همچنان تعدیلات احکام فرمان شماره هشتم و مقررات شماره اول و دوم آن و تعدیلات در قانون تنظیم امور زمینداری تا اخیر میزان ۱۳۶۰ آماده ساخته با این کمیسیون ارائه نماید.

(۱۰) - تدابیر عمده پروگرام ادامه تطبیق عادلانه و دموکراتیک اصلاحات ارضی با در نظر داشت تقسیم اوقات پلان های عملیاتی و ن معطلی ولی بدو ن شتابزدگی در عمل تطبیق گردد.

(۱۱) - حین اجرای پلان های عملیاتی اصلاحات ارضی اعتقادات مذهبی، عنعنات، رسوم و سنن مردم ما جدا رعایت گردد.

(۱۲) - کمیسیون های انسجام و بررسی اصلاحات ارضی ولایات موظف اند تا کمیته های تبلیغاتی را که در آن ها علاوه بر نمایندگان سازمان های

دولس ملیونو او یو لک افغانو په بیه شاولو نه او کرین پکیدی د اوبو او بریښنا د وزارت د او بو د تنظیم او د بندونو او ویا کو د ساتنې او څارنې د رئیس او د ماشین اکسپورت د اختصاصی ننډا رتون د میر له خوا لاس لیک شو .

۱۳۶۰ ر ۲۰ : بر اساس مصوبه مورخ « ۸ سېپله ۱۳۶۰ » شورای وزیران جمهورۍ دموکراتیک افغانستان یکنه زیاده از جوانان منور و وطن پرست ولایت ننگرهار به کمیساری نظامی آن ولایت حاضر شله و برای پیوستن در صفوف قوای مسلح ثبت نام نمودند .

۱۳۶۰ ر ۲۲ : مدیران انکشاف کوپر-اتیف های زراعتی ولایت که در ارتباط به مصوبه کمیسیون کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهورۍ دموکراتیک افغانستان مبنی بر ادامه تطبیق عادلانه اصلاحات دموکراتیک ارضی و سهم فعال کوپرا-تیف های زراعتی در جهت پیاده نمودن آن در انستیتوت تربیوی کوپرا تیف ها دایر گردیده بود ، پایان یافت .

۱۳۶۰ ر ۲۴ : دومین سیمینار مسوولین حزبی شعبه اقتصاد کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان با بیانیه داکتر صالح محمد زیری عضو بیرونی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان در تالار هوتل آریانا افتتاح شد .

مرا سمو په ترڅ کی د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته د سیاسی بیرو د غړی داکتری اناهیتا راتب-زاد لخوا پتی په پریکولو سره په وزیر اکبر خان مینه کی پرانستل شو .

۱۳۶۰ ر ۱۵ : با قرائت پیام سلطانعلی کشتهند عضوی وی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای وزیران جمهورۍ دموکراتیک افغانستان سیمینار ملی در مورد طفل و قانون در تالار ریاست طب و قایویشیا فت .

* : اولین اردوگاه صحت و سپورت مربوط سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان که سه ماه قبل در کلوپ عسکری افتتاح شد ه بوظای مراسم با بیانیه برید جنرال گل آقا معاون هیئات رئیسه شورای انقلابی و رئیس عموم امور سیاسی قوای مسلح خاتمه یافت .

۱۳۶۰ ر ۱۶ : د مزار شریف د مارمل د گذر د جومات بنسټ تیزه د عظیم الشان قرآن دڅو آیتونو په تلاوت سره دیو لې مرا سمو په ترڅ کی د بلخ ولایت د مستوفی له خوا کیښودل شوه .

۱۳۶۰ ر ۱۸ : داوېو او بریښنا وزارت د او بو د تنظیم او د بندونو او ویا کو د ساتنې او څارنې د ریاست د اپتیا وړ ماشین آلات په کابل کی د شوروی اتحاد ماشین اکسپورت د سوداگری لخوا نندارتون څخه وپېرودل . د دغو سامان آلاتو د پیروډلو سند چی د څه د پاسه

۱۳۶۰ ر ۲۵ : د افغانستان د خلک دموکراتیک ټيک گوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس ببرک کارمل د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې د اقتصادي څانگې دگوندی مسئولینو د دوهم سیمینار پر څه واک د انقلابي شورا د مقرغلخانی په مافیکي ومثل له هغوی سره یی په یوه پوره دموکراتیکه فضاکی خبری وکړی .

۱۳۶۰ ر ۳۰ : دافغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې د عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس هیات د صدر ببرک کارمل په مشرۍ د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس هیات د انقلابي شورا په مقرکي غونډه وکړه .

د انقلابي شورا د رئیس هیات په غونډه کی دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شورا قانون او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د دولتي قدرت او ادارې د سیمه ییزو ارگانونو قانون چی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شورا له خوا پیشنهاد شوی و وڅیړه او فیصله یی وکړه چی د وروستی تصویب لپاره دی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا ته وپنډای شي .

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شورا قانون او د افغانستان

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د دولتي قدرت او ادارې د سیمه ییزو ارگانونو قانون د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شورا د رئیس هیات د انقلابي شورا په غونډه کی له زور او هراړخی غور او څیړنی وروسته تصویب او دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس هیات ته وپنډای شوی و .

۱۳۶۰ ر ۳۱ : تحت ریاست ببرک کارمل منشي عمومي کمیټه د مرکزي حزب دموکراتیک خلق افغانستان د رئیس شورای انقلابي جمهوري دموکراتیک افغانستان دوره اول اجلاس عادي سال ۱۳۶۰ شوراي انقلابي جمهوري دموکراتیک افغانستان در قصر دلکشا مقر شورای انقلابي دایر گردید .

جلسه با تلاوت آیاتی چند از قرآن پاک و بخش سپرد ملی جمهوري دموکراتیک افغانستان کسانیش یافته و پس ازآنکه انور فرزام منشي هیات رئیس شورای انقلابي جمهوري دموکراتیک افغانستان اجندا را قرائت نمود به اتفاق آراء مورد تایید قرار گرفت .

د اجندای دوره اول اجلاس عادي سال ۱۳۶۰ شوراي انقلابي جمهوري دموکراتیک افغانستان گزارش جنرال عبدالقادر معاون صدر هیات رئیس شورای انقلابي

بي جمهوري دموکراتیک افغانستان د باره اجراءات و فعالیت های هیات رئیس

کرا تیک افغانستا ن ارایه نمود . سپس مطابق به اجندا سلطا نعلی گشتمند رئیس شورای وزیران جمهور ی دمو کرا تیک افغانستا ن گزارشی را پیرامون اجرای و فعالیت های حکومت جمهور ی دمو کرا - تیک افغانستا ن در عرصه سیاست داخلی و خارجی به شورای انقلابی ارائه کرد .

بعداً مطابق به اجندای جلسه عبدالمجید سر بلند عضو شورای انقلابی و معاون شورای وزیران پیرامون طرح قانون شورای وزیران جمهور ی دمو کرا تیک افغانستان به اعضای شورای انقلابی - توضیحات داد . سپس داکتر خلیل احمد - ابوی رئیس عمومی ارگانهای محلی دولتی روی قانون ارگانهای محلی و قدرت دولتی اداره جمهور ی دمو کرا تیک افغانستان توضیحات داد ، مطابق به اجندا بعداً منشی هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهور ی دمو کرا تیک افغانستان فرامین هیأت رئیسه را در مورد گزارش های داده شده و قوانین مطرح بحث قرائت نمود که به اتفاق آراء مورد تأیید قرار گرفت .

نخستین اجلاس عادی سال ۱۳۶۰ شورای انقلابی جمهور ی دمو کرا تیک افغانستان با بیانیه اختتامیه بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کرا تیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهور ی دمو کرا تیک افغانستان و بخش سرود ملی خاتمه یافت .

شورای انقلابی جمهور ی دمو کرا تیک افغانستا ن در خلال مدت بین دو دوره اجلاسیه گزارش سلطا نعلی گشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دمو - کرا تیک خلق افغانستا ن و رئیس شورای وزیران جمهور ی دمو کرا تیک افغانستان در باره اجرای و فعالیت های حکومت جمهور ی دمو کرا تیک افغانستا ن در خلال مدت جلسات عادی شورای انقلابی جمهور ی دمو کرا تیک افغانستان در عرصه سیاست داخلی و خارجی ، توضیحات عبدالمجید سر بلند عضو شورای انقلابی و معاون شورای وزیران جمهور ی دمو - کرا تیک افغانستا ن پیرامون مسوده قانون شورای وزیران ، توضیحات داکتر خلیل احمد ابوی رئیس عمومی اداره ارگان های محلی دولتی در مورد مسوده قانون ارگانه های محلی و قدرت دولتی اداره جمهور ی دمو کرا تیک افغانستان و تصویب فرامین و مصوبات شورای انقلابی بین دو دوره اجلاس شورای انقلابی جمهور ی دمو کرا تیک افغانستا ن شامل بود . که پس از رای گیری توسط عبد - الرشید آردین معاون شورای انقلابی جمهور ی دمو کرا تیک افغانستا ن به اتفاق آراء تصویب گردید . بعداً مطابق اجندا نخست جنرال عبدالقادر گزانشی هیأت رئیسه را پیرامون اجرای و فعالیت های هیأت رئیسه در خلال جلسات نو بتی شورای انقلابی جمهور ی دمو -

۱۳۶۰ ر ۳۱ : نخستين پر واز طياره د اريانا افغان هوايي شرکت حامل دو صلو نود و پنج نفر از حجاج جمهوري دموکراتيک افغانستان طي مراسمي از ميدان هوايي بين المللي کابل جانب ميدان جده اوچ گر فت .

* : اولين جلسه نو بتسي سال ۱۳۶۰ شوراي عالي 'معاكم قواي مسلح جمهوري دموکراتيک افغانستان تحت رياست رئيس محکمه عالي قواي مسلح با شرکت نماينده کميسيون دفاع و عدل کميته مرکزي جمهوري دموکراتيک افغانستان خار نوال اختصاصي انقلابي ، معاون لوي خارنوال قواي مسلح و روساي معاكم ابتدايي قواي مسلح تحت اجندا ي ارز- يا بي اجراآت محکمه عالي قواي مسلح از اسد ۱۳۵۹ تا اسد ۱۳۶۰ دايـــــ گرديد .

۱۳۶۰ ر ۱۷ : دافغانستان د خلک دموکراتيک گوند د مرکزي کميټي د عمومي منشي او د انقلابي شورا د رئيس بېرک- کارمل او د گوند د مرکزي کميټي د سياسي بيرو د غړيو د پښو هيلو پيغامونه د افغانستان د خلک دموکراتيک گوند د مرکزي کميټي د سياسي بيرو علي- البدل غړي او منشي محمود بريالي له خوا د ختيځ زون د گوندي فعالينو د غونډي شاملا نو او د جلالآباد د ښار خلکو ته ورسول شول . په دغه غونډه کې چې د گوندي فعالينو وسله وال پوځ ، د دولتي اطلال- عاتو د خدمتونو ، خارندوي د انقلاب

د مدافعينو د ډلې اود ټولنيزو سازما- نونو د سلگو نو تنويه گډون د جلالآباد د ښار په عالي دارالمعلمين کې وشوه .

* : د افغانستان د خلک دموکراتيک گوند د سياسي بيرو غړي او د مرکزي کميټي منشي او د افغانستان دموکراتيک جمهوريت د انقلابي شورا مرستيال نوراحمد نور د يوه گوندي هيات په مشرۍ د ختيځې مديترا ني ، منځني ختيځ او مرکزي آسيا د سيمي د کارگري گوندونو په عالي جرگه کې چې د سنبلي په ۲۵ نيټه د چکوسلواکيا د سوسيا- ليستي جمهوريت په مرکزي پراگ کې جوړه شوه د گډون لپاره هغه هيواد ته تللي و ، هيواد ته راغي .

۱۳۶۰ ر ۷۳ : نخستين سالگرد سازمان پيشاهنگان افغانستان به نام (سپا) طي مراسم خاصي و پر شکو هي جشن گرفته شد .

* : باتلاوت چند آيت از قرآن عظيم الشان سنگ تهدا ب مسجد جامع محمد علم توسط والي کنډز د رشپړ کنډز گذاشته شد .

۱۳۶۰ ر ۷۴ : کارسروي پروژه لېن- انتقال برق خلم و مزار شريف به و لټار بلند که به تاريخ ۲ ثور ۱۳۶۰ - آغاز گردیده بود مو فقا نه پايان يافت .

۱۳۶۰ ر ۷۵ : روز جها ني توريزم تحت شعار : « سياحت ، کيفيت ، زندگي » ضمن محفل شکو همندي از طرف رياست

مگزند وی با همکاری ریاست پوهنتون کابل در ادیتوریم آن پوهنتون برگزار شد.

۱۳۶۰ و ۱۳۶۱ : د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکز کمیته عمومی منشی اود افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس ببرک کارمل د آسیا و افریقا د خلکو د پیوستون د سازمان سکرتر جنرال نور ی عبد الرزاق د انقلابی شورا په مقر کی د پېژندگلوۍ کتنی لپاره ومانه .

* : مجله مسایل بین المللی که حاوی مقالات علمی، تیوریک سیاسی و اطلاعاتی در زمینه جنبش انقلابی جهان می باشد درین شماره مقاله با اهمیت تحت عنوان : « وحدت ناگسستگی با خلق » به قلم ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوریت دموکراتیک افغانستان به چاپ رسائیده است .

مقالات این مجله عمدتاً به وسیله شخصیت های برجسته سیاسی و دانشمندان بزرگ جهان تحریر می یابد .

۱۳۶۰ و ۱۳۶۱ : نور احمد نور عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی ح.د.خ. - افغانستان و معاون شورای انقلابی در جلسه کارمندان کمیته مرکزی مسوولین امور جوانان، زنهار، منشی ها و اعضای کمیته های شهر و ولایت کابل و منشی های نواحی شهر کابل سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان که در

کاخ مرکزی پیشا هنگان دایر شده بود اشتراک نمود .

* : محمود بریالی عضو علی البدل بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان در دفتر کارش با نوری عبد الرزاق سکرتر جنرال سازمان همبستگی خلق های آسیا و افریقا روی یک سلسله موضوعات مورد علاقه صحبت نمود .

* : فابریکه نمبر دوم نان پزی کابل به ظرفیت تولیدی هفتاد و دو تن نان و کلهجه باب در ۲۴ ساعت - افتتاح گردید و بهره برداری از آن آغاز یافت .

۱۳۶۰ و ۱۳۶۱ : سلطانعلی گشتمند رئیس شورای وزیران جمهوریت دموکراتیک افغانستان در مقر شورای وزیران باده ای از پهلوانان کشور که در یکی از مسابقات دوستانه موفقیت های به دست آورده اند ملاقات نموده و ضمن صحبت با آنها موفقیت آنها را تهنیت گفتند . در پایان صحبت مدال ها و کپی پروژی را که تیم پهلوانان افغانی به دست آورده اند به آنها تفویض کردند .

* : سالگرد اتحادیه نویسندگان و شعرای جمهوریت دموکراتیک افغانستان ضمن محفلی در سالون هتل آریانا از طرف اتحادیه نویسندگان و شعرا تجلیل گردید .

* : سنگ تپداپت سیاست بزرگ ترانسپورت باری دولتی و توریزم طی مراسم تو سطر شیرجان مزدوردار وزیر

ترانسپورت و توريزم در نړ د يکي ميدان هوايي واقع خواجه روشس گداشته شد .

* : په پيشواز روز جېاني غذا لار- توار هاي تشخيص امراض حيواني مو سسه واکسين سازي و پروژه صحت حيواني با بيانیه فضل الرحمه و مندر وزير زراعت و اصلاحات ارضي افتتاح شد .

* : کور کستان خپرخانه و کور - کستان رحمان مينه با قطع نوار توسط پوهنځي دوکتور فقير محمد يعقوبي وزير تعليم و تربيه افتتاح شد .

۱۳۶۰ ر ۷۲۰ : و رکشاپ تکنالوژي مناسب براي زنان و اطفال از طرف کميته دولتي پلانگداري جمهوري دموکراتيک افغانستان با همکاري اداره يونيسف در کابل در تالار موسسه صحت عامه دايږگرديد .

۱۳۶۰ ر ۷۲۱ : د افغانستان د ښځو د دموکراتيک سازمان د سيمينارونو د جوړولو په لړکي د ښځو ترمنځ د پوهي او وېبښتيا د سطحې د لوړتيا او د هغه سازمان په مقرکي د زده کړي او تشکيل- تو د نويو لارو چارو د عمومي فعاليتونو په باب يو سيمينار جوړ شوی وو .

۱۳۶۰ ر ۷۲۲ : در اثر فيصله کهيسون انسجام و بررسي اصلاحات ارضي در سطح ولايت کابل مرحله ارزيايي اصلاحات ارضي طي مراسمي در قلعه احمد خان ولسوالي بگرامي ولايت کابل د فوايد عامي وزير انجينر نظر محمد ، د

علا آغازگرديد .

۱۳۶۰ ر ۷۲۳ : د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د وزيرانو د شورا پراخه غونډه د وزيرانو د شورا د رئيس سلطاني غونډه په مشري وشوه . غونډه د ملي سرود په خپريدلو سره پيل شوه او د وزيرانو د شورا د رئيس سلطاني غونډه د غونډې د پرانستلو په ترڅکي وويل :

د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د وزيرانو د شورا د قانون له تصويب نه وروسته د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د وزيرانو د شورا لومړنۍ پراخه غونډه په نوي ښه جوړيزي او د هغې هدف د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د دولتي اجرايوي او اداري قدرت د لوړاړگان په توگه د وزيرانو د شورا د حيثيت او اتوديته لوړول . د هغې د ګټورتيا او فعاليت د سطحې لوړول . د ډله ييزو او پلان شوي کار د اصل پر بنسټ او د دموکراتيک او منل شوي معقول سيستم پر اساس د چارو د اجرا د مسؤلانه رپورټ ورکولو د اصل رعايت دي .

ورپسې د وزيرانو د شورا رئيس د غونډې کړنلاره پيشنهاد کړه چي درايو په اتفاق تصويب شوه د کړنلاري له مخي شپږو تنو وزيرانو په وارسره د ترانسپورت او ګرځندوي وزير شيرجان - مزدوريار د سوداګري وزير محمد خان - جلالر د مخابراتو وزير محمد اسلم وطنجار احمد خان ولسوالي بگرامي ولايت کابل د فوايد عامي وزير انجينر نظر محمد ، د

مالی وزیر عبدالوکیل او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د پلان جوړولو د دولتي کمیټې لومړی مرستیال ډاکټر - محراب الدین پکتیا وال د مربوطو وزارتونو د ۱۳۶۰ کال د لومړیو شپږو میاشتو د فعالیتونو په باب یو لړپوښتونه وړاندې کړل. د غونډې په دوهمه برخه کې دوه سندونه یو په اوومادو کې د ۱۳۶۱ کال لپاره د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت دولت د اقتصادي او ټولنیزو بدلون او بودجې طرحې او ترتیب د څرنګوالي او موثریت په باره کې او دوهم په څلورو مادو کې د ترانسپورت او ګرځندوی ، سوداګرۍ ، مخابراتو ، فواید عامې ، مالیې د وزارتونو او د پلان جوړولو د دولتي کمیټې د رپوټونو د نتیجې په باب د رایو په اتفاق تصویب شول .

د لومړي مصوبې له مخې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د پلان جوړولو دولتي کمیټې او د مالیې وزارت ته وظيفه ورکول کېږي چې د ټولو وزارتونو د اړینو او موسسو په همکارۍ په ۱۳۵۸ - ۱۳۶۲ کلونو کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اقتصادي او ټولنیزو بنسټیزو اساسي لارښودنو په پام کې نیولو سره د ۱۳۶۱ کال د پلان او بودجې مسوده ترتیب کړي او د هغو د ترتیب په وخت کې د مادي تولیداتو د برخې د موسسو او ټولنیزو او فرهنگي پروژو د فعالیت د نوې والي او ژوند کولو ، د تولید د سطحې د زیات کولو والي ، په مالی زیرمو او موادو

کې د معنوي سپما او د ودانیو د تمام شوی بی د کموالي په باب لازم تدبیرونه ونیسي په دوهمه مصوبه کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت وزیرانو ته او ادارې مکلفي کړي شوي دي چې د ۱۳۶۰ کال په لومړي نیمایي کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اقتصادي او ټولنیزو بدلون د پلان د تطبیق نتیجه په ژوره توګه وڅیړي او تحلیل یې کړي او د پسمانیو د له منځه وړلو او د ۱۳۶۰ کال د پلان د حتمي تطبیق په خاطر مشخص ، تدبیرونه ونیسي او د پلان پر تطبیق باندې کنټرول او څارنه پیاوړې کړي .

په دغه مصوبه کې په تیره بیا د مني اوزمې په میاشتو کې د ارزښت او د سون د موادو له پلوه د خلکو او موسسو د

دوا مداره تا مین د کورنۍ او بهرنۍ سوداګرۍ د پراختیا ، د ترانسپورت څانګو د متونو د ښه والي د خلکو د مادي تامیناتو د هیواد مالی حالت د ښه والي ، د انقلاب ضد بانډونو پر خلاف د مبارزې د سختوالي ، او د خلکو لپاره د کار او ژوند د آرامۍ او سولې ییزې فضا د پیدا کولو د صنعتي او زراعتي تولیداتو او محصولاتو د لاتو د سطحې د ودې او نورو په برخې کې وزارتونو او دولتي ادارو ته عملی او مشخصې وظيفې سپارل شوي دي .

د وزیرانو د شورا د غونډې په پای کې د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شورا رئیس سلطا نعلی -

۱۳۶۰ و ۲۵: با قرائت پیام ببرک کارمل
منشی عومې کمیته مرکز ی حزب دموکرا-
تیک خلق افغانستان و رئیس شورا ی
انقلابی جمهور ی دموکرا تیک افغانستان
توسط عبد المجید سر بلند معاون شورا ی
وزیران روز چها نی غذا طی محفلې درنالار
سینما پا میر تجلیل شد *

* : با پیام ببرک کارمل منشی عومې
کمیته مرکز ی حزب دموکرا تیک خلق
افغانستان و رئیس شورا ی انقلابی
جمهوری دموکراتیک افغانستان تجلیل از
هفته مخصوص سره میاشت تحت شعار :
« سره میاشت با شما و برای شما » د و
سراسر کشور آغاز گردید *

۱۳۶۰ و ۲۶: د افغانستان د خلک
دموکراتیک گوند دغې یو د سیاسي زده -
کړې او د انقلابي پوهې د سطحې د لوړولو
د لومړي تعلیمي کال د پیل له امله د کابل
د ښار او ولایت کمیټو د زده کو و نکو
سیمینار د استقلال لیسې په سالون کی
جوړ شو . په دغه سیمینار کی د افغا -
نستان د خلک دموکرا تیک گوند د مرکزي
کمیټې د سیاسي بیرو غړي او منشي او د
پلار و ټني ملي جېبې دملی کمیټې رئیس
ډاکتر صالح محمد زیر ی د گوند د مرکزي
کمیټې ځینو غړیو د کابل د ښار ی کمیټې
غړیو او د ولایتي کمیټې غړیو او گوند ی
ښوونکو گډون کړی و *

* : د خوږ ود نړیوالی ورځی د نما -
نځنی له امله دگرنی اودځمکو اصلا حاتو
د وزارت د څارو یو د نارو غیو د تشخیص

کښتمند په غونډه کی د وړاندې شویو رپو-
ټونو د څیړنی په ترڅ کی وویل - چسې
د افغانستان ددموکراتیک جمهور یست
د وزیرانو شورا به د تل لپاره د خپل
کار بنی د وزیرانو شورا د قانون پر
بنسټ د نوی سیستم پر اساس بنی کړی
او خپلې وظیفې به د افغانستان د خلک
دموکرا تیک گوند د کړنلاری د افغانستان
دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا
او د هغی د رئیس هیئات د مصوبو او
فرمانونو او دافغانستان د خلک دموکرا -
کراتیک گوند د مرکزي کمیټې د عومې
منشي او دافغانستان د دموکراتیک
جمهوریت د انقلابی شورا د رئیس ببرک -
کارمل د لارښوونو پر اساس سر ته
ورسوی *

د وزیرانو د شورا پراخه غونډه د ملی
سرود په څېړینو سره پای ته ورسیده.
د وزیرانو د شورا پراخه غونډه د افغا-
نستان د دموکرا تیک جمهوریت د وزیرانو
دشورا د قانون له مخی له هر دوو میا -
شتو وروسته جوړ یږی *

۱۳۶۰ و ۲۴: د « ۱۹۸۱ د کتوبر د ۲۶
نیټې چي د ۱۳۶۰ کال د میزان له ۲۴ نیټې
سره سمون خوری » د خوږ ود نړیوالی
ورځی له امله د افغانستان د خلک ددمو-
کراتیک گوند مرکزي کمیټې د عومې
منشي او دافغانستان د دموکراتیک جمهور -
یت د انقلابی شورا درئیس ببرک کارمل په
دی مناسبت پیغام صادره شوه *

او ځير ني نو ی انستيتوت د وزيرانو د شورا د مرستيال عبدالمجيد سر بلند له خوا د پټۍ په پرې کولو سره د دارا - لامان په سيمه کې پرانستل شو .

* : د خوشحال ميني د سيمې د ښوونځيو روغتيايي مرکز د عامې روغتيا په وزارت کې د ښوونځيو دروغتيايي چارو د رئيس لخوا د سپين کلي په ليسه کې پرانيستل شو .

۱۳۶۰ ر ۷۲۸ : د ښوونې اوروزني دمطبعې دصنفي اتحادیې اودهغې مطبعې درياست ترمنځ ډله ييز تړون ديوې غونډې په ترڅ کې لاسليک شو . پدې غونډه کې د صنفی اتحادیې رئيس او د مطبعې رئيس د توليد د سطحې په لوړتيا او کارگرانو او کارکوونکو ته د آسانتياوو په برابرولو کې ددغه راز تړونونو دلاسلېک د ارزښت او د څرنګوالي په باب خبرې وکړې .

* : د چاردهي د مسې د کلا د سربند بند بنسټ ډبره پداسې حال کې چې دده قلندر، ده مراد خان، مسې، چهلستون، قلعه فتوح او واصل آباد د کليو يو شمير اوسيدونکي او بزگران حاضر وو د قرآن مجيد د څو آيتونو په تلاوت سره د کليو د پرمختيا د رياست لخوا کيښودل شوه .

۱۳۶۰ ر ۷۲۹ : سو مين پلینوم شورا ی مرکز ی اتحادیه های صنفی جمهوری دموکراتیک افغانستان در لیسۀ اما نی دایر گردیده و در آن نور احمد نور عضو بیرونی سیاسي و منشي کمیته مرکزی حزب

دموکراتیک خلق افغانستان اشتراک و رهنمود های حزب را در جهت رشد و انکشاف فعالیت اعضای اتحادیه های صنفی توضیح نمود .

* : سیمینار مبلغین و کارکنان سیاسی وزارت امور داخله که به منظور گرفتن احضارات سیاسی برای سال تعلیمی جدید گشایش یافته بود ضمن مراسمی خاتمه یافت .

* : اولین شورای حمایتیۀ طفل و مادر توسط معین دوم وزارت صحت عامه در تالار کنایه ریاست طب و قایو ی گمشایش یافت .

۱۳۶۰ ر ۸۱۹ : له جدي څخه کابل ته د افغانی حاجیانو در اودلو عملیات پیل شول . د حاجیانو دراوړلو د عملیاتو په لومړۍ الوتنه کې چې دآریانا افغان هوایی شرکت د دی . سی . لس الوتکې په وسیله وشوه دوه سوه پنځه نوی حاجیان د حج د سپیڅلي فریضی له ادا کولو وروسته کابل ته راوړ سیدل .

* : دافغانستان د صنفی اتحادیو د فعالینو د زده کړی سیمینار د کارگری اتحادیو د نړیوال فدراسیون په مرسته د افغانستان د صنفی اتحادیو مرکز ی شورا په مقر کې پرانیستل شو .

* : با پیام ببرک کارمل منشي عمومي کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورا ی انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان که از

طریق راد یو وتلوژیون انتشار یافت سی و ششمین سا لگرد مو سسه ملل متحد در سراسر کشور تجلیل شد .

۱۳۶۰م ۱۳۶۰ : سال نو تعلیمی ۱۳۶۰ و ۱۳۶۱ قطعات خاړندو ی ودفاع از انقلاب وزارت امور دا خله آغاز گردید . افسران، سر بازان و منسو بین قطعات متذکره صفحه جدید تعلیمی را ضمن بر گزار ی محافل و گردهمایی ها ی با شکوهی استقبالی نمود و طی آن آمادگی شان را در فرا گیری تعلیمات مسلکی و احضارات محاربوی ابراز کردند .

۱۳۶۰م ۱۳۶۰ : نخستین سال تعلیمی آموزش سیاسی و ارتقای سطح دانش انقلابی اعضای حزب دموکراتیک خلق افغانستان آغاز گردید . کورس های تیوریکی برای آموزش سیاسی و حزبی تمام سازمان های اولیه کمیته های حزبی شهر و ولایت کابل دایر گردیده و اعضای اصلی وازیسی حزب ، اعضای کمیته های حزبی ، کدوها و فعالین حزبی در آن شامل و آغاز بدرس کردند .

* : سال تعلیمی جدید قطعات مختلف خاړندو ی مرکز ی دفاع از انقلاب کندک او پرا تیفی و قطعات نمبر یک و دوم منتظره طی مراسمی افتتاح گردید .

مدال ها و تقدیر نامه های آن عده از افسران و خاړندو یانیکه در راه تأمین امنیت و حفظ دست آورد های انقلاب و مرحله نوین تکاملی آن از خود رشادت و

شا یستگی نشان داده بودند طی این مراسم توسط داکتر فاروق رئیس عمو می سیاسی وزارت دا خله توزیع شد .

۱۳۶۰م ۱۳۶۰ : په ټول هیواد کی د عقر ب ددریمی نیټی ځلانده خاطره د غونډه په ترڅ کی ونما نخل شو .

۱۳۶۰م ۱۳۶۰ : اتاق دوستی افغان و شوروی در لیسه انقلاب ضمن محفلی که به تقریب تجلیل از شصت و سومین سالگرد کمسمول لنینی از طرف استادان و شاگردان لیسه مذکور دایر شد ، افتتاح گردید .

۱۳۶۰م ۱۳۶۰ : د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته د عمومی منشی اود انقلابی شورا د رئیس ببرک کارمل په مشر ی ورور او دوست هیواد شوروی سو سیالیستی جمهوریتونو اتحاد ته د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د گوندی او دولتی لوړ رتبه هیئات د سفر د فلم چی د افغان فلم محصول دی او د شوروی اتحاد دوسله وال سر ی په نامه هنری فلم په ښودلو سره د شوروی اتحاد د فلمونو فستیوال وونی په کابل نندار ی کی پیل شو .

۱۳۶۰م ۱۳۶۰ : جلسه فعالین و کارمندان اید یو لوژیک حزب دموکراتیک خلق افغانستان با بیانیه داکتر صالح محمد زیری عضو پیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان در حایکه بعضی از اعضای کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغان

حزبی بدعوت حزب سوسیالیست یمن به جمهوری دموکراتیک مردم یمن رفته بود به وطن باز گشت .

موصوف در مراسم تجلیل از یکهزار و سه صد مین سالگرد تأسیس دولت بلغاریا عضویت هیئت عالی رتبه حزبی و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان را داشت .

۱۳۶۰ ر ۸/۱۲ : د لنینو پاپیس نوی ما شینو نه چی خه ناخه خلور سوه شل زره دالر ه بیه لری په دولتی مطبعه کی د دوو سابعه لرونکو او پوهو کارگرانو انجنیر حاجی محمد عظیم او کاظم علی لخوا د پتی په پریکو لوسره پراستل شول .

۱۳۶۰ ر ۸/۱۳ : ورکشاپ مطالعات قبل از سرمایه گذاری پروژه های صنعتی به مساعدت اداره پروگرام های انکشاف فی ملل متحد در کابل در وزارت معادن و صنایع گشایش یافت .

۱۳۶۰ ر ۸/۱۶ : د ۱۴۰۲ ق کال د محرم الحرام لسمه د عاشورا له ورځی سره برابره او د اسلامی نړۍ یوه تاریخی ورځ او د خدای (ج) د رسول (ص) د لسمی حضرت سید الشهدا حضرت امام حسین (رض) د یادونو ورځ وه .

۱۳۶۰ ر ۸/۱۸ : د اکتوبر د سوسیالیستی ستر انقلاب د خلور شپېتمی گالیزی دلمانځی او درناوی له امله د کابل د ښار او ولایت د زیارایستونکو لخوا د کابل

نستان حاضر بودند گشایش یافت دراین جلسه منشی ها و معاونین منشی ها ی کمیته های حزبی شهر ی و ولایتی کابل ، کارمندان حرفوی نواحی شهر کابل وعده از ولسوالی های ولایت کابل و مسوولین تبلیغ ، ترویج و آموزش کمیته های حزبی سازمان دموکراتیک جوانان وسازمان دموکراتیک زنان افغانستان ، اتحادیه های صنفی و کورپراتیف های زراعتی اشتراک نمود ه بودند .

* : نخستین سیمینار مسوولین امور مالی واداری ولایتی ، شهری مسوولین مالی ریاست سیاسی خدمات اطلاعات دولتی خاندنوی و قوای مسلح بیانیه نیاز محمد مومند منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ومسوول شعبه اقتصادی کمیته مرکزی حزب در تالار هو تل آریانا افتتاح گردید .

عبدالقیوم نوری مسوول شعبه امور مالی واداری کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان بیانیه اساسی سیمینار را قرائت نمود ه وظایف تمامی سازمان های حزبی را جهت اكمال امور مالی واداری و انسجام دسپلین مالی در حزب توضیح کرد . شاملان سیمینار مسوولین امور مالی واداری در ختم جلسات فلمی را نیز تماشا کردند .

* : محمود بریالی عضو علی البدل بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی ح د خ افغانستان که در راس یک هیئت

نداری په تالار کی یو ه ستره غونډه شوی وه .

۱۹۸۰ز ۱۳۶۰ : سنگ تهادب مسجد جامع قسمت (ب) پروژه خوشحال خان مینه ضمن مرا سمی گذاشته شد . این مسجد گه بامسا عدت مالی اها لی خوشحال خان مینه اعمار می گردد گنجا یش پنجصد نماز گزار را داشته و به نام (حضرت ابراهیم

خلیل الله) مسمی گردیده است . این مسجد به مساحت دو هزار و چار صد و بیست متر مربع زمین به صورت پخته و اساسی اعمار می گردد .

* : کنفرانس وسیع زنان افغانستان به خاطر تایید و پشتیبانی از فیصله ها ومصوباتکنگره جهانی زنان و هشتمین کنگره فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان منعقده پراگ در کابل دایر شد .

* : سال جدید تعلیمی اکادمی تخنیک طی مراسمی در انگرآن اکادمی آغاز شد .

۲۰۸۰ز ۱۳۶۰ : دسکانو او هندوانو د مذهبی مشربا به نانک د زیریدو پنځه سوه او دیارلسمه کالیزه په شور بازار کی د منسا سنگ په درمسال کی دیولپ مراسمو په ترڅ کی ونما نخل شوه .

۲۱۸۰ز ۱۳۶۰ : نمایشگاه اتحادیه سرای سری شوروی افتواکسپورت با قطع نوار در سالون نندارتون نمایشگاه تجارتي

اتحاد جیاهیرشوری سو سیالیستی د ر جمهوری دموکراتیک افغانستان افتتاح شد. کمپنی افتواکسپورت صادر و وارد کننده عمومی موترهای تیز رفتار، لاری، بس، موترهای مخصوص، موترسایکل با یسکل و ماشین آلات گاراژ بوده و در بسط و توسعه تجارت خارجی اتحاد شوروی اشتراک فعال دارد .

۲۴۸۰ز ۱۳۶۰ : فابریکه جدید قیرریزی یونت دوم امریت راه سازی و میدان سازی وزارت فواید عامه در جوار فابریکه خانه سازی توسط انجنیر نظرمحمد وزیر فواید عامه با فشار دکمه بکار انداخته شد . فابریکه مذکور در فی ساعت پنجاه تن قیر مخلوط تولید می کند .

۲۷۸۰ز ۱۳۶۰ : در مرکز پر افتخار افغانستان، شهر کابل با بیانیه بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ح. د. خ. ۱۰ رئیس شورای انقلابی جلسه هیات رئیسه سازمان همبستگی خلق های آسیا و افریقا افتتاح گردید .

۳۰۸۰ز ۱۳۶۰ : د افغانستان په باره کی د آسیا او افریقا دخلکو دیو ستون د سازمان د رئیس هیات غوښتن لیک د غونډی په پای کی د جنو بی افریقا د ملی کنگر ی د عمومی منشی الفردو انزوله خوا ولوستل شو .

دسازمان در نئسه هيات لسه غونبه لسه خوشي او خو شحالي څخه په ډکه فضاء کي او د مبارزه غوښتو نکو ولولو او د افغانستان له خلکو سره پيو ستون په څر گندولو سره پای ته ورسيد .

۱۳۶۰ر۹ر۱ : با افتخار ایجاد کمیته

شهر جبهه ملی پدروطن نمایشگاه رسا می رنگ آبی از طرف دیار تمت هنر های زیبا ی پوهنځی زبان و ادبیات پوهنتون کابل با همکاری شورای فرهنگی پوهنتون در گار ی دیار تمت مذکور افتتاح شد .

۱۳۶۰ر۹ر۲ : د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د لیکوالو د اتحادیې او د شوروی اتحاد د لیکوالو د اتحادیې ترمنځ د همکاری موافقه لیک په کابل کی لاسلیک شو . موافقه لیک د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د لیکوالی د اتحادیې رئیس او د شوروی اتحاد د لیکوالو د اتحادیې مرستیال لاسلیک کړ . او دغه سندونه یی یو بل ته ورکړل .

د دغه موافقه لیک د لاسلیک کولو په وخت کی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د لیکوالو د اتحادیې د رئیس هیا ت غړی او په کابل کی د شوروی اتحاد د لوی سفارت کلتوری استازی هم حاضر وو . د دغه موافقه لیک له مخی د افغانستان اوشوروی اتحاد د لیکوالو د اتحادیو ترمنځ همکاري د پخوانی موافقی په انډول په لاپراخه توگه دوام کوی .

۱۳۶۰ر۹ر۳ : مسجد جامع د غوث نظر نمودند .

الا عظم دستگیر در حصه دوم خیر خانه مینه تهداب گذاری شد . این مسجد که به صورت پخته و اساسی اعمار می گردد زمین و یکصد هزار افغانی مصارف آن را دولت و متبای آن از طرف اهالی متدین محل پرداخته می شود .

۱۳۶۰ر۹ر۴ : د بهر چارو وزیر شاه محمد دوست د ملگرو ملتو د عمو می اسامبلی په غونډه کی له گډون څخه وروسته له نیویارک څخه کابل ته راستون شو .

۱۳۶۰ر۹ر۵ : تصدیق نامه های شاهان ورکشاپ مطالعات قبل از سرمایه گذاری پروژه های صنعتی که به همکاری اداره پروگرام های انکشافی ملل متحد در کابل در وزارت معادن و صنایع دایر شده بود توسط دیپلوم انجنیر محمد اسمعیل دانش عضو علی البدل بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و وزیر معادن و صنایع توزیع شد .

درین ورکشاپ که سه هفته ادا می یافت بیست و شش نفر از انجیران و اقتصاد دانان موسسات مربوط وزارت معادن و صنایع وزارت تجارت و بانک انکشاف صنعتی اشتراک نمود . در رشته های اختصاصی ، اقتصادی ، مالی و تخنیکي در هر سه مطالعات تخنیکي و اقتصادي پروژه های صنعتی بحث و تبادل نظر نمودند .

۱۳۶۰ ر ۹۷ : د افغانستان د خلک دمو-
کړا تیک گوند د مرکزی کمیټی د ټولنیزو
علومو د انستیتو د څارندوی پوهنځی
د لومړی دوری د فارغانو بری لیکو نه د
مراسمو په ترڅ کی د گوند د مرکزی
کمیټی د سیاسي بیروندو او منشی ډاکتر
صالح محمد زبیر له خوا ویشل شو ل .
۱۳۶۰ ر ۹۸ : پوهندوی د وکتور فقیر -
محمد یعقوبی وزیر تعلیم و تربیه و رئیس
هیات افغانستانی که درسی و هشتمین کنفران-
س بین المللی تعلیم و تربیه منعقد ه ژنیو
اشرافه کړه نموده بودند به وطن باز مشت .
* : به خاطر پشتیبانی از فیصله ها و
مصوبات کنگره سرتاسری زنان جهان
و هشتمین کنگره فدراسیون دموکراتیک
بین المللی زنان مرد همدی شاندار ی به
اشرافه اعضای شورا های شهری شهر
کابل و شورا های ولایتی ولایت کابل ساز-
مان دموکراتیک زنان افغانستان ساز-
مان دموکراتیک جوانان ، اتحادیه های
صنفي زنان روشنفکر کابل ، زنان
کارمند قوای مسلح جمهوری دموکراتیک
افغانستان زنان خانه و علاقمندان در
جمنازیوم انستیتوت پو لی تخنیک
ترتیب شده بود . گرد همایی با صدور قطع نامه
مبنی بر پشتیبانی از فیصله ها و مصو-
بات کنگره های جهانی زنان و اجرای
کنسرت پایان یافت .
* : د افغانستان د خلک دموکراتیک
گوند د مرکزی کمیټی د عمومی منشی او د

افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د
انقلابی شورا د رئیس ببرک کارمل له خوا
د فلسطین له خلکو سره د بین المللی پیو-
ستون د ورځی له امله پیغام صادر شو -
یدی .

۱۳۶۰ ر ۹۹ : اولین جرگه محلی جبهه
ملی پدر وطن افغانستان در شهر کابل
طی محفل در قریه جنگل ایجاد گردید بعد
از آنکه یکی از اعضای کمیته شهری شهر کابل
جبهه ملی پدر وطن در مورد اهمیت و نقش
جرگه های محلی مفصلا صحبت نمود حاجی
علی شاه به حیث رئیس جرگه انتخاب
گردید .

۱۳۶۰ ر ۱۰۱ : نشان ها ، مدال ها و
شهاب دتنامه های سر بازان ، خورد ضا-
بطان و افسران قطعات کومانندو تو -
پچی فرقه هفت ریشخورد طی مراسمی توسط
برید جنرال گل آقا رئیس عمومی امور
سیاسی قوای مسلح توزیع شد .

۱۳۶۰ ر ۱۰۶ : زمون د هیواد د ټو لو
انقلابی خواکو نو استازیو په یوه درنده
غونډه کی د فلسطین له مبارزو او قهرمانو
خلکو سره دورور ولی پیوستون څر-
گند کړ او د فلسطین پر خلکو باندی یی
د امریکا د امپریالیزم او د اسرائیلو
د صهیونیزم خونړی تیری محکوم کړل .
په دی ستر غونډه کی چی د افغانستان
د دموکراتیک جمهوریت د سول پیو-
ستون او دوستی د سازمان له خوا د پولی
تخنیک انستیتوت په جمنازیوم کی شوی

نستان در الحاقیه مربوط آن ساز مان افتتاح شد .

* : به خاطر همبستگی انجمن نویسنده گان آسیا و افریقا بامردم افغانستان و انقلاب شور میتنگ با شکوهی در تالار کابل ننداری ترتیب یافته بود .

۱۸/۹/۱۳۶۰ : د آسیا او افریقا د لیکو - الو د ټولنی اجرائیه هیات چی یوه اوونۍ مخکی د خپل څلورمی اوونۍ مخکی د خپل څلور می نو بټی غونډی او د افغانستان له انقلاب سره د پیوستون د څرگندولو لپاره کابل ته راغلی ولاړ .

۱۹/۹/۱۳۶۰ : با قرائت پیام ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.خ.ا. و رئیس شورای انقلابی توسط رئیس پوهنتون کابل سی و سومین سالروز اعلامیه جهانی حقوق بشر در پوهنتون کابل تجلیل گردید .

* : سیمینار تشکیلاتی و آموزشی شورای مرکزی ، شورای شهری و شوراهای ولایتی سازمان د موکراتیک زنان افغانستان که در مقر اتحادیه انجمن های دوستی ج.د.خ.ا. دایر شده بود ، پایان یافت .

* هیأت رئیسه شورای انقلابی تحت ریاست ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.خ.ا. و رئیس شورای انقلابی ج.د.خ.ا. تشکیل جلسه داد. درین جلسه قانون آب، قانون اکادمی علوم جمهوری دموکراتیک افغانستان ، ضمیمه نهم دوم قانون

و د سیاسی بیرو غریب دستگیر پنجشیری او اسلام و پنجار د گوند د مرکزی کمیته گوندی کدرونو او د ټولنیزو سازمانونو ځینو غړیو او د انقلابی شورا غړیو ، ځینو مساجدی که توسط دشمنان اسلام تخریب داسلامی شتون د لوی ریاست اودافغانستان د دموکراتیک جمهوریت د پلار وطنی ملی جبهی استازيو د آسیا او افریقا د شاعرانو او لیکوالو د ټولنی اجرائیه هیات ځینو غړیو او په کابل کی اوسیدونکو فلسطینیانو برخه درلوده .

* : د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د دوسله وال پوځ د تعلیمی موسسود ټولنیزو علومو د مضمونونو د بنسټونو تیوریکي اوداسلوب پوهنی سیمینار د حربی پوهنتون کنفرانسونو په تالار کی پرانستل شو .

* د کابل د ولایت د څارندوی قوماندانی د هغه شمیر سرتیرو د لوپتیا کارتونه چی په خپله خوښه یی منصبداری او ساتننی منلی ده د مراسمو په ترڅ کی د کورنیو چارو د وزارت د سیاسی چارو د لوی رئیس ډاکتر فاروق له خوا پرهغوی باندی وویشل شول .

۱۷/۹/۱۳۶۰ : کلوپ مرکزی زنان مربوط سازمان دموکراتیک زنان افغانستان با قطع نوار توسط ډاکتر انا هیتا راتبزاد عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ج.د.خ.ا. افغانستان و رئیس سازمان د موکراتیک زنان افغانستان

جزا ضمیمه شماره يك قانون محكمه اختصا-
صی انقلابی، ضمیمه شماره يك قانون خار-
نوالی اختصاصی انقلابی، ضمیمه شماره يك
قانون محاکم قوای مسلح ج.د.ا - ضمیمه
شماره يك قانون خاندنوالی قوای مسلح
ج.د.ا افغانستان، ضمیمه شماره يك
قانون كشف و تحقیق جرایم و نظارت خار-
نوالی بر قانونیت تطبیق آن، ضمیمه نمبر
اول قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم جمهور-
ری دموکراتیک افغانستان عفو حبس
يك تعداد سربازان و غیره منسو بین قوای
مسلح که به نسبت ارتکاب جرایم فرار،
غیرحاضری و غیره به جزای مختلف حبس
محکوم گردیده بودند و يك سلسله تصامیم
دیگر به تصویب رسید.

۱۳۶۰ ر.د. ۲۱ : درادیو د پروگرامونو د
زیا توالی او د پروگرامونو د تولید په
کار کې د لازمو آسانتیاوو په خاطر په ټولو
ضروری وسايلو او الکترونیکي مدرنو تجهیزات-
اتو سره سمبال استدیوگانو کمپلکس پرا-
نستل شو. دغه سټډیو چې د نژدې څلو-
یشت ملیونو افغانیو په لگښت جوړ شوی د
ثبت، کاپی او مونتاژ سټډیوګانې لري
او په یو وخت کې له دغې سټډیو څخه څه
دپاسه پنځوس هنرمندان د موسیقۍ اود
هنرې او کلتورې د لیبز پروگرامونو د ثبتولو
لپاره په ښه توګه استفاده کولی شي.

۱۳۶۰ ر.د. ۲۲ : هنرمندان تیاتر دولتي
ګډېښای تاشکند اېږور شګه وطن باز دید-
نمود و با محبوبه کارمل رئيسه آن پرورشگاه

صحبت کردند. سپس هیات هنرمندان مذکور
تحایفی را از طرف تیاتر دولتي ګډېښای
تاشکند به پرورشگاه وطن اهداء نمود که از
طرف محبوبه کارمل با ابراز تشکر پذیرفته
شد.

* سلطان نعلی کشتمند عضو
بیرونی سیاسی کمیته مرکزی ج.د.ا - و
رئیس شورای وزیران ج.د.ا افغانستان پس
از شرکت در مراسم برگزاری جشن هزاره
صدمین سالگرد تاسیس دولت بلغاریا که به
دعوت مقامات عالی حزبی و دولتي جمهوري
مردم بلغاریا در راس يك هیات اعزام صوفیه
شده بود به وطن بازگشت.

۱۳۶۰ ر.د. ۲۳ : د مناسبي تکنالوژي دليبر-
دولو او رواجولو ملي سيمينار دساینسې
او تکنالوژي د ملي کمیسیون له خوا د یو-
نسکو په همکاری د کابل پوهنتون په
ادیتوریم کې پرانستل شو.

۱۳۶۰ ر.د. ۲۹ : سيمينار ملي احصائيه -
های اجتماعی باقرائت پیام سلطانعلی -
کشتمند عضو بیرونی سیاسی کمیته
مرکزی ج.د.ا - و رئیس شورای وزیران
ج.د.ا افغانستان ضمن محفل باشکوهي
در تالار لیسه استقلال گشایش یافت.

این سيمينار د وروځ دوام داشته واعضای آن
متشکل از پنجاه نفر متخصص و کارمند
داخلی وخارجی عمدتاً از اداره مرکزی
احصائيه، بخش پلانگذاری کمیته دولتي
پلانگذاری وزارت های تعلیم وترتیه، صحت عامه،
یونیسف و سایر مراجع ذی علاقه می باشند.

۱۳۶۰.۱۰.۱۶ : جلسه پیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ. - ۱۰ در رتحت ریاست رفیق ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ. ۱۰ ، رئیس شورای انقلابی ج.د.افغانستان در مقر شورای انقلابی دایر گردید .

درین جلسه نتایج مسافرت رسمی هیات عالی رتبه حزبی و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان در رتحت رهبری رفیق ببرک کارمل به جمهوری مردم بلغاریا مورد بحث و ارزیابی عالی قرار گرفت . همچنان نسبت به ملاقات رفیق ببرک کارمل با رفیق لیو نید ایلچ بریژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی در حین مسافرت رسمی به جمهوری مردم بلغاریا در مسکو اهدای نشان (د آزادی لمر) (خورشید آزادی) از جانب رفیق ببرک کارمل به رفیق لیونید ایلچ بریژنف به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد تولد وی رضایت و خرسندی ابراز گردید .

پیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ. ۱۰. نتایج مسافرت و ملاقات رفیق ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ. ۱۰ ، و رئیس شورای انقلابی ج.د.خ. ۱۰ ، و اسناد موافقتنامه های را که در جریان مسافرت در جمهوری مردم بلغاریا با مضاعف رسیده است مورد تأیید کامل قرار داد .

در جلسه هفتم پیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ. ۱۰ ، پلان کار و وظایف

یف عمومی حزبی و دولتی برای ربع اخیر سال ۱۳۶۰ مورد تصویب قرار گرفت ، و در باره تطبیق آن تصمیم لازم اتخاذ گردید . مطابق باین پلان کار و وظایف عمومی از جمله درباره طرح و تنظیم برنامه عمل فیصله به عمل آمد . همچنان پیروی سیاسی کمیته مرکزی فیصله کرد که توزیع کارت های عضویت حزبی حزب دموکراتیک خلق افغانستان همزمان با تجلیل از هفدهمین سالگرد پر افتخار تاسیس ح.د.خ. ۱۰ آغاز گردد .

۱۳۶۰.۱۰.۱۸ : امامان و خطبای مساجد شهر کابل طی اجتماعی در مسجد شاه - دو شمیره (ع) از دستور ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ. ۱۰ - و رئیس شورای انقلابی در جهت تهیه معروقات مساجد و مساعدت با امامان ، خطبا و منسوبین مساجد شهر و ترمیم و اعمار مساجدیکه توسط دشمنان اسلام تخریب شده است ابراز امتنان کردند .

۱۳۶۰.۱۰.۱۹ : د افغانستان د خلق دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته د سیاسی پیروی د غری او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شورا د رئیس سلطا - نعلی کشتمند په گپون د ۱۳۶۰ کال د پلان د تطبیق د نتیجیو په باب د کانو اوصانیو او د اوپو او بریښنا دوزارتونو د مسوولینو او کارکوونکو سیمینار د وزیرانو د شورا په مقر کی جوړ شو .

مستشار چکو نوډ لا سلیک او سنلونه یی
مبادله کړل .

* به خاطر تجلیل از دهمین سالگرد
تاسیس تخنیک نفت و گاز مزار شریف
و توزیع دیپلوم های هفتمین دوره فارغان
تخنیک نفت و گاز محفل دوداد یتوریم
تخنیک نفت و گاز مزار شریف ترتیب
شده بود .

از آغاز تاسیس تخنیک نفت و گاز تا
حال چما در حدود هفتصد نفر در رشته های
پنچگانه تخنیک فارغ گردیده و فعلا چار -
صدو بیست محصل در آن تخنیک مصروف
تحصیل می باشند . از آغاز تاسیس تخنیک
این هفتمین دوره فارغان تخنیک نفت و
گاز مزار شریف می باشد .

۱۳۶۰.۱۰.۱۷ : د پنجشنبی ورځ
۱۴۰۲ هـ. ق کال د ربیع الاول د و لسمه د
۱۳۶۰ د جلی اولسمه د حضرت خاتم الانبیا
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم د نیک -
مرغه میلاد مبارکه ورځ وه داوړځ په ټول
هیواد کی د درندو مراسمو او غونډو په
جوړولو ونما نغل شوه .

۱۳۶۰.۱۰.۲۰ : ببرک کارمل منشی عمومی
کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان و رئیس
شورای انقلابی ج.د. افغانستان عده
از نمایندگان موسفیدان و زحمتکشان
ولسوالی اندخوی ولایت فاریاب را در قصر
گلخانه مقر شورای انقلابی پذیرفته و در
فضای نهایت دوستانه و برادرانه با
ایشان صحبت کردند .

* : د افغان ۱ و شوروی د دوستی
خونه د کابل ښار د نهمی گوندی ناحیسی
اودفواید عامی وزارت له خوا د فواید
عامی د وزیر انجنیر نظر محمد په وسیله په
هغه وزارت کی د پتی په پری کولو سره
پرانستل شوه .

۱۳۶۰.۱۰.۱۲ : به مناسبت توزیع
کارت های عضویت برای اعضای اصلی و
علی البدل بیروی سیاسی و منشی های
کمیته مرکزی ج.د.خ. - محفل با شکوهی
باشرکت اعضای اصلی و علی البدل بیروی
سیاسی و اعضای اصلی و علی البدل کمیته
مرکزی ج.د.خ. - در مقر کمیته مرکزی
ج.د.خ. ترتیب یافته بود .

۱۳۶۰.۱۰.۱۴ : د مرمرو او رخام د تصدی
حجاری د دستگاه د کار د ښه والی اوچتک
والی په مقصد مرمرو او رخام د ډبرو د برش
کولو یو څلور اړه ییزه ماشین د کانو او
صنایعو د وزیر دیپلوم انجنیر محمد اسمعیل
دانش له خوا د پتی په پری کولو سره په
کار واچول شوه .

* : د شوروی اتحاد له سرحد څخه
خلم او مزار شریف ته بریښنا دانرژي دلیر -
ودولو د پروژي د لومړي پړاو اود ساختمانی
چارو تړون داوبو بریښنا په وزارت کی
لاسلیک شو .

تړون داوبو او بریښنا وزیر پوهندوی
ډاکتر راز محمد (پکتین) او په کابل کی
د شوروی اتحاد د لوی سفارت اقتصادی

* : د افغانستان د خلک دمو کراتیک
گوند د مرکزی کمیټی عمومی منشسی
او د افغانستان د دمو کراتیک جمهوریت
د انقلابی شورا رئیس بېرک کارمل
د افغانستان د خلک دمو کراتیک گوند
د غړیتوب گارتونه د گوند د مرکزی کمیټی
په اصلی او داردو او خاړندوی د سرتیرو
ښوونکو او محصلانو پر استازو باندی د
درندو مراسمو په ترڅ کی د مرکزی کمیټی
په مقر کی وویشل .

۱۳۶۰.۱۰.۲۳ : سازمان اولیه حزبی
ریاست عمومی ارزاق و سازمان اولیه حزبی
حصه اول خیر خانه مینه طی جلسات فوق-
العاده که دایر ساختند نمایندگان خویش
را به کنفرانس ناحیوی و برای اشتراک
در کنفرانس سرتاسری حزب دموکراتیک
خ. ۱۰. در فضای آزاد و دمو کراتیک انتخاب
نمودند .

* : به سلسله مساعدهات ها به کاخ
پشاهنگان ریاست عمومی خدمات اطلا-
عات دولتی به ارزش چهل و هشت هزار و
هفتصنویست و دو افغانی سامان و لوازم
برقی و ریاست سمون لمتد مبلغ پنجاه
هزار افغانی تقد به آن کاخ مساعدت
نموده اند .

۱۳۶۰.۱۰.۲۴ : د افغانستان د ځوانانو
د دمو کراتیک سازمان د مرکزی کمیټی
ددربم پلیتوم د امائی لیسې په تالار کی
د ځوانانو دبین المللی سرودپه څېړیدو سره
دیولې مراسمو په ترڅ کی پرانستل شو .

۱۳۶۰.۱۰.۲۵ : میدان هوایی بند سرده
ولایت غزنی طی مراسمی توسط شیر جان-
مزدوریار وزیر ترانسپورت و توریزم
با قطع نوار افتتاح گردید .

۱۳۶۰.۱۰.۲۶ : جلسه هیات رهبری
سوق و اداره و سیاسی قوای مسلح جمهور-
ری دموکراتیک افغانستان با اشتراک اعضای
بیروی سیاسی و اعضای کمیته مرکزی
ح. د. خ. افغانستان ، قوماندانان و آمرین
سیاسی قطعات و جز واتام های قوای مسلح
جمهوری دموکراتیک افغانستان در تالار کنفرانس
های وزارت دفاع ملی گشایش یافت .

در ابتدای کاراین جلسه پر اهمیت
دوکتور صالح محمدزیری و نوراحمد نور
اعضای بیروی سیاسی و منشی های کمیته
مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان
داکتر نجیب الله عضو بیروی سیاسی کمیته
مرکزی ح. د. خ. افغانستان بیانیه های
ایراد نمودند .

۱۳۶۰.۱۰.۲۸ : قرار داد خریداری
تجهیزات مکمل شفاخانه حوزوی دو صد
بستر هرات به ارزش در حدود یک ملیون
دالر بین وزارت صحت عامه ح. د. خ. و کمپنی
مدی اکسپورت ح. د. خ. آلمان در کابل عقد
گردید . قرار داد را از جانب افغانی
معین دوم وزارت صحت عامه و از طرف
جمهوریت دموکراتیک آلمان نمایند کمپنی
متذکره امضا و اسناد آن را مباد لسه
کردند .

کمیته مرکزی ج.د.خ. افغانستان و اعضای شورای مرکزی اتحادیه مزبور حاضر بودند در مقر شورای انقلابی توسط دکتور اسد الله حبیب رئیس شورای مرکزی اتحادیه نویسنده گان و شعراء تفویض گردید .

* : گارتهای عضویت ج.د.خ.۱۰ - به اعضای اصلی یکی از قطعات پیاده قول اردوی مرکزی طی محفل پرشکو هی در اتاق تنویر سیاسی آنجا توسط برید جنرال گل آقا عضو کمیته مرکزی ج.د.خ.۱۰ - و رئیس عمومی امور سیاسی قوای مسلح ج.د.خ.۱۰ توزیع گردید .

۱۳۶۰.۱۱.۱۶ : دهند د جمهوریت د ورځی دری دیرشمه کالیزه به کابل کی دهغه هیواد د لوی سفارت لهخوا به انترکانتیننال هوپل کی د یوی میلمستیا په ترڅ کی ونما نخل شوه . په دی میلمستیا کی د سیاسی بیرو غړی او د وزیرانو د شورا د رئیس سلطانعلی گشتمند ، د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته د سیاسی بیرو غړی او منشی نوراحمد نور د افغانستان خلک د موکراتیک گوند د مرکزی کمیته د سیاسی بیرو غړی محمداسلم وطنجار او په کابل کی د بهر نیو هیواد نو لویو سفیرانو مېړون کړی و .

۱۳۶۰.۱۱.۲۹ : پنجمین جلسه عمو می شورای اقتصاد ی جمهور ی دمو گرا تیک افغانستان تحت ریاست سلطانعلی گشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ج.د.خ.۱۰. ورتیس شورای وزیران ج.د.خ.۱۰ در عمارت کمیته دولتی پلانگذاری دایر گردید .

۱۳۶۰.۱۱.۲۹ : بېرک کارمل منشی عمو می کمیته مرکزی ج.د.خ.۱۰ افغانستان و رئیس شورای انقلابی ج.د.خ.۱۰ افغانستان عده ازموسفینان و وزیرگان مردم د زحمتکش ولایت بدخشان را در قصر ملخا نه مقر شورای انقلابی پذیرفته در فضای گرم و صمیمانه با آن ها صحبت نمودند .

۱۳۶۰.۱۱.۲۹ : د کابل د ښار د گوندي کمیته بر غړو او دکابل د ښار د ناحیو دگوندی کمیته بر منشیا توبانندی د افغانستان د خلک دمو گرا تیک گوند د غړیتوب کار ته د یو لړ مرا سمو به ترڅکی دافغانستان د خلک دمو گرا تیک گوند د مرکزی کمیته په مقر کړه وشل شول .

۱۳۶۰.۱۱.۳۰ : گارت نمبر اول عضویت اتحادیه نویسنده گان و شعراء ج.د.خ.۱۰ افغانستان به بېرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی ج.د.خ.۱۰ افغانستان د ر حالیکه فداحمد دهنشین عضو کمیته مرکزی و مسوول شعبه تبلیغ و ترویج و آموزش

گردد . پروتوکول را از جانب افغانستان
معمدان جلال وزیر تجارت و از جانب
اتحاد شوروی احمد جانوویچ سفیر کبیر
آن کشور مقیم کابل امضا و اسناد
آن را مبادله کردند .

به موجب پروتوکول اقلام صادراتی
افغانی از قبیل گاز طبیعی ، کود کیمیایی ،
یوریا ، پخته ، پشم ، قالین ، پوست
باب میوه جات خشک و تازه و تولیدات
صنایع دستی در سال ۱۹۸۲ به اتحاد
شوروی صادر و در مقابل اموال اولیه
ضروری و استهلاکی از قبیل مواد نفتی ،
شکر ، روغن ، صابون ، گوگرد ، ماشین
آلات ، عرادات ، آهن باب ، کود کیمیایی
تکه های نساجی ، ادویه ، پاپوش و غیره
وارد کشور می گردد .

۱۳۶۰/۱۱/۱۴ : چهاردهم دی ۱۳۶۰
مصادف با نخستین سالروز تأسیس کاخ
پیشاهنگان سازمان دموکراتیک جوانان
افغانستان بوده و با برگزاری محفلی
در کاخ مذکور از آن تجلیل بعمل
آمد .

۱۳۶۰/۱۱/۱۷ : قرارداد خریداری سیم
مان آلات برق به قیمت بیش از سه
ملیون و ششصد و هفتاد و دو هزار دالر
بین وزارت آب و برق و کمپنی اکترو -
تخنیک جمهوری دموکراتیک آلمان در
وزارت آب و برق عقد شد . قرار داد را
در حالیکه نماینده کمیته دولتی پلاننگاری

* : کنفرانس های ناحیوی حزبی شهر
کابل به خاطر تأیید و پشتیبانی از مصو-
بات هفتمین پلینوم کمیته مرکزی
ح ۱۰ د خ ، و انتخاب نمایندگان برای
اشتراک در کنفرانس شهری حزبی در
کابل آغاز یافت . طی این کنفرانس ها
فعالیت های نواحی حزبی شهر کابل مورد
ارزیابی قرار گرفته و نمایندگان جهت
شرکت در کنفرانس شهری حزبی
شهر کابل در فضای آزاد دموکراتیک
انتخاب گردیدند .

۱۳۶۰/۱۱/۱۰ : کارت های عضویت
اتحادیه نویسندگان و شعرای جمهوری
دموکراتیک افغانستان توسط رئیس آن
اتحادیه به اعضای شورای مرکزی و
کمیسیون نظارت و کنترل اتحادیه مذکور
توزیع شد .

۱۳۶۰/۱۱/۱۲ : دیوادم ستر عارف
شیخ بستان بربخ د مریخی خلوروم تلین
دیوی غونوی پترخ کی د آریانا هوئل
په تالار کیونما نخل شو .

* بمناسبت بیستمین سالگرد تأسیس روابط
دیپلوماتیک بین افغانستان و مغلستان محفلی از
طرف انجمن دوستی افغانستان و مغلستان در
تالار لیس استقلال ترتیب یافته بود .

* : پروتوکول تبادل اموال بین
جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحادیه
جمهوری شوروی سوسیالیستی برای
سال ۱۹۸۲ در وزارت تجارت عقد

۱۳۶۰ ر ۱۱ ر ۲۱ : مسجد جامع جدید ولسوالۍ پلغمري که به مصرف سیزده ملیون افغانی از بودجه دولت د ریک طبقه به صورت پخته و اساسی اعمار گردیده است طی مراسمی به اشتراک صد ها نفر از مردم آن ولسوالۍ کشایش یافت .

۱۳۶۰ ر ۱۱ ر ۲۲ : د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند د مرکزی کمیٹی دسیاسی بیرو غړی او د افغانستان د ښځو د دموکراتیک سازمان رئیس داکتره اناهیتا راتب زاد چی د کیوبا د کمونست گوند د مرکزی کمیٹی د سیاسی بیرو دعلی البدل غړی او د کیوبا د ښځو د فدراسیون د رئیس ویلما سپین دو کاسترو په بلنه په یوه رسمی او دوستانه سفر د یوه هیئت په مشرۍ هغه هیواد ته تللی وه هیواد ته راغله .

۱۳۶۰ ر ۱۱ ر ۲۵ : د پر تو مصوبات ارزښمند هفتمین پلینوم کمیته مرکزی ح ۵۰ د ۱۰ - کنفرانس حزبی امریت سیاسی قوای هوایی و مدافعه هوایی د اتانق تنویر قرارگاه قوای هوایی و مدافعه هوایی با شرکت دوکتور صالح محمد زیری و نور احمد نور اعضای بیروی سیاسی و منشیان کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان دایر گردید .

د اخیر کنفرانس شانزده تن از اعضای حزب را به اتفاق آراء به حیث نماینده در

جمهوری دموکراتیک افغانستان و مستشار تجارتی سفارت کبرای جمهوری دموکراتیک آلمان حاضر بودند از جانب افغانی سرپرست ریاست پلان و زادت آب و برق و از جانب جمهوری دموکراتیک آلمان نماینده کمیٹی الکترو تخنیک امضاء نمودند. سب استیشن مذکور در چوکات پروژه

شبکه چهارم برق رسانی شهر کابل که جهت تقویه انرژی برق، کم کردن بار اضافی سب استیشن های فعلی شهر و توزیع و انرژی برق در خیروخانه و میدان هوایی و نواحی نزدیک آن اعمار میگردد دارای دو پایه ترانسفارمر به ظرفیت مجموعی هشتاد هزار کیلو وات امپیر می باشد و سامان آلات متذکره از قرضه بیست ملیون دالر جمهوری دموکراتیک آلمان و مصارف ساختمان تعمیر سب استیشن از بودجه انکشافی دولت صورت میگیرد .

* : اتفاق دوستی افغان - شوروی لوی گارد ملی طی مراسم با شکوهی توسط برید جنرال گل آقا رئیس عمو می امور سیاسی قوای مسلح افتتاح گردید .

* : د قرآن مجید د خو آیاتونو په تلاوت سره د مزار شریف د تنورک د گلر جامع جومات د یو لړ مراسمو په ترڅ کی پرانستل شو .

وو له افغانی لوری څخه د اوبو اوبرېښنا وزارت د اوبو لگو لو معین او د شوروی سوسیالیستی جمهوریتونو داتحاد لهخوا په کابل کی د هغه هیواد د لوی سفارت د اقتصادی مستشار یت مرستیال لاسلیک کړ.

۱۳۶۰.۱۱.۲۹ : د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی عمومی منشی او د انقلابی شورا رئیس ببرک کارمل د کابل ښار د گوندی سازمان د لومړی کنفرانس په کار کی گډون وکړ او دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند په سر تاسری کنفرانس کی د کابل ښار د گوندی سازمان داستازی په توگه د رایو په اتفاق اود استازو په انقلابی ولولو سره وټاکل شول.

۱۳۶۰.۱۲.۰۱ : باساس مصوبه مودخ ۴ دلو ۶۰ کمیسیون اصلاحات ارضی کمیټه مرکزی ح.د.خ.۱۰ - و شورای وزیران ج.د.خ.۱۰ در مورد تطبیق پلان های عملیاتی ادامه اصلاحات دموکراتیک و عادلانه ارضی در ج.د.خ.۱۰ - نخستین جلسه هیئات رهبری اداره اصلاحات ارضی درمورد پلان عملیاتی دوم در مرکز آن اداره تحت ریاست معاون اداره اصلاحات ارضی ورئیس تحقیقات و خاک شناسی دایر گردید. ددین جلسه درمورد ارزیابی نتایج اجراءات گروپ های عملیاتی طرز العمل کار هیئات رهبری ترتیب وپه اتفاق آراء تصویب گردید.

پلان عملیاتی دوم مرحله تکاملی اصلاحات ارضی عبارت ازپرو گرام تبادل عملی

کنفرانس سرتاسری ح.د.خ.۱۰ - انتخاب نمود.

۱۳۶۰.۱۱.۲۶ : درپرتو مصوبات پلینوم هفتم کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان و رهنمود های تشکیلاتی حزب کنفرانس حزبی قرار گاه ستر درستیز وزارت دفاع ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان در حالیکه سلطان نعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان و رئیس شورای وزیران ج.د.خ. افغانستان، نوراحمد نور عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی ح.د.خ. افغانستان ودوکتور نجیب الله عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی حضور داشتند، دایر گردید.

* : محمود بریالی عضو علی البدل بیروی سیاسی ومنشی کمیته مرکز ح.د.خ.۱۰ - که در راس یک هیئات حزبی بدعوت کمیته مرکزی حزب کمونسټ فرانسه برآی اشتراک دربیست وچهار مین کنگره آن حزب رفته بود به وطن عودت نمود.

۱۳۶۰.۱۱.۲۷ : د کشک او مرغاب د سینونو د تگ لور د سمو لود دغو سیند ونو پهغاپه دټینگتیا دڅپنو دگو دجوړولو تړون داوبو او برېښنا وزارت او د شوروی سوسیالیستی جمهوریتونو د اتحاد د سلخوزیم پروم اکسپورت موسسی ترمنځ لاسلیک شو.

تړون په داسی حال چی د اوبو اوبرېښنا وزیر پوهنوی داکتر راز محمد پکتیــ او د هغه وزارت یو شمیر منسوبین حاضر

در باره اصلاح اشتباهات مرحله قبلې اصلا-
حات ارضي ، رسيدگي عادلانه به منازعات
ساحات زمين داري و حقا به ، توذي-
زمين ، آب و اسناد رسمي ملكيت زمين به
دهقانان و زمين داران كوپراتيف هاي زراعتي
و فارم هاي دولتي و تنظيم موثر امور زمينداري
و ثبت مشخصات كمى و كيفي زمين و آب
در دفاتر اساسي زمين ، ماليه زمين و دفاتر
مربوط گروه هاي عملياتي دوم ميباشد .
* : به پيشواز كنفرانس سرتا سري
ح.د.خ.۱۰ ، اتاق دوستي افغان - شوروي
در مركز تريپوي مخابرات از طرف ناحيه
نهم كميته شهر كابل سازمان دموكراتيك
جوانان افغانستان افتتاح شد .

۱۳۶۰.۱۲.۳ : به مناسبت شصت و چهار
مين سالگرد تاسيس اردوي اتحاد شوروي
محفل باشكوهي از طرف افسران ، سربازان
و منسوبين وزارت دفاع ملي در تالار كنفران-
س ها ي آن وزارت ترتيب شده بود .

۱۳۶۰.۱۲.۴ : د افغانستان د خلك دمو-
كراتيك گوند د مركزي كميتي عمومي منشي
او د افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د
انقلابي شورا رئيس بېرك كارمل د افغا-
نستان په دموكراتيك جمهوريت كي د خمكو
او اوبو اصلاحاتو د تطبيق د دوام په غرض
د عملي اقداماتو په باره كي د افغانستا ن
د دموكراتيك جمهوريت دوزارتونو ، دواير و
د گوندي او دولتي سيمه ييزو ارگانونو د
مسو لينو په گډون په هغې ستره او ارزښتناكه
غونډه كي برخه واخيسته چي د انقلابي

شورا په مقر د دلگشا په ماڼي كي شوي وه
او د خمكو او اوبو د دموكراتيكو او عادلانه
اصلاحاتو د تطبيق د دوام په باب يوه ارز-
ښتناكه وينا وكړه .

* : د شوروي اتحاد داتوال
اردو دجوړيدو څلور شپيتمه كاليزه په
كابل كي دهغه هيواد په لوي سفارت كي ديوې
ميلمستيا په ترڅ كي ونمانځل شوه . پدي
ميلمستيا كي چي د شوروي سو سيا لستي
جمهوريتونو د اتحاد د لوي سفارت دپوځي
اتشي له خوا شوي وه د افغانستان د خلك
دموكراتيك گوند د مركزي كميتي د سياسي
بيرو غړي او دوزيرانو د شورا رئيس
سلطانعلي كشمند د افغانستان د خلك

دموكراتيك گوند د سياسي بيرو نورو غړو د
دارالانشاع غړو اود مركزي كميتي غړو د
افغانستان د دموكراتيك جمهوريت د انقلابي
شورا غړو دوزيرانو دشورا غړو او دوسله-
وال بوڅ سترو جترالانو او افسرانو گندي كدر -
ونو او ټولتي لوړ رتبه كار كوونكو په
كابل كي د بهرنيو هيوادو سفيرانو شاورز -
دافيرانو او پوځي اتشو گډون كړي و .

۱۳۶۰.۱۲.۵ : د افغانستان د خلك دمو-
كراتيك گوند د سرتاسري كنفرانس
له امله او د گوند د مركزي كميتي د اووم
پلينيوم د مصوبو په رڼا كي د كابل د ښار
گوندي كميتي دښار له زيارايستونكو سره
د كتلو په غرض سياسي واحد ورځ وټاكله
اود دغه ورځ په ادارو او توليدي موسسو
كي ونما نځله شوه .

۱۳۶۰ر۱۲۶ : د معیو بینو د بیا روغینو مرکز په افشارو کی د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیټی دسیاسی بیرو د غړی او دافغانستان د ښځو د دموکر- اتیک سازمان د رئیسې ډاکټری اناهیټا راتب- زاد لخوا د پټی په پری کولو سره پرا نستل شو .

۱۳۶۰ر۱۲۸ : پرو توکول همکاري دای اقتصادی ، تخنیکي وعلمی بین کمیسیون مشترک افغان ، بلغاریا در سالو ن هوتل آریانا عقد شد .

این پرو توکول را فضل الر حیم مومند وزیر زراعت و اصلاحات ارضی و رئیس کمیسیون مشترک همکاری ها ی اقتصاد ی و تخنیکي افغان و بلغاریا به نمایندگی از جانب افغانی و رومن سریریوف وزیر صنایع خفیفه و رئیس هیئت جمهوری مردم بلغاریا به نمایندگی از جانب بلغاریا امضا نمودند. درین پرو توکول تطبیق چار پروژه صنعتی و چار پروژه زراعتی ویک تعداد پروژه ها ی سرما یه گذاری مشترک شامل گردیده که از طریق گریت سی ملیون لیوه بلغاریا معادل سی و پنج ملیون دالر امریکا یی تمو- یل میگردد .

۱۳۶۰ر۱۲۹ : دافغانستان او شوروی اتحاد تر منځ ددوستی د تړون د یوشپیتمی کالیز ی له امله دشوروی سوسیا لیستی جمهوریتونو د اتحاد د حکومت د سوغات په نامه د شمشاد په نامه د مصنوعی سپو- ږمپو د مخابراتی د ځمکنی د ستگاه مربو ط سندونه پرانستل شوه د شوروی اتحاد د حکومت په نمایندگی په کابل کی د هغه هیواد د لوی سفير فکرت احمد جانوویچ تا بیف له خوا د افغانستان د خلک دمو- کراتیک گوند د مرکزی کمیټی د سیا سی بیرو غړی اود افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو د شورا رئیس سلطا- نعلی کشتمند ته وسپارل شو ل .

دغه دستگاه دمراسمو په ترڅ کی دسلطا- نعلی کشتمند له خوا پرانستل شوه اوپه کار واچول شوه . په دی مراسمو اکی دافغانستان دخلک دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی دسیاسی بیرو غړی او د مخابراتو وزیر اسلم وطنچار د گوند د مرکزی کمیټی دسیاسی بیرو علی السبدل غړی او دکانو او صنایعو وزیر محمد اسما عیل دانش دگوند د مرکزی کمیټی یوشمیرغړی د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا او د وزیرانو د شورا غړی،

د شوروی اتحاد د مغايرتونو وزيرواسيلى
الكساندروويچ شمشين او ور سره هيات
يى او په كابل كى د دوستو هيوادو لوى
سفيران حاضر وو .

* : د افغانستان د خلك دموكراتيك
گونډ د سرتاسرى كنفرانس له امله د
باميانو ولايت د څارنلوى د قوماندانى د
سياسى آمریت په چوكاټ كى يو كتابتون
پرانستل شو .

۱۳۶۰د۱۲۱۰ : به خاطر ايجاد سپوږمك
برای كارگران فابريكه كارخانجات جنگلك
دو جهت اداى فريضه نماز يك محراب
مسجد دمحوطه آن فابريكه افتتاح گرديده
و همزمان بان كارگران مذكور نماز ظهر
داداگردند .

۱۳۶۰د۱۲۱۲ : د افغانستان د دمو -
كراتيك جمهوريت هيات چى د قومونو او
قبایلو د چارو وزير سليمان لایق په مشرى
يى په طرابلس كى دامپرياليزم ، صهيون -
نيزم ، نژاد پالنې او ارتجاع پر ضد د
مبارزى د مركزى د جوړولو لپاره دامپر -
ياليستى ضد ځواكونو د مقدماتى جرگه
كى په غونډه و كى مېون كړى و ، كابل
ته راستون شو .

* : سيستم جديد كمپيوتر
احصائيه مركزى كميته دولتى پلانگدارى
با قطع نوار توسط عبد المجيد سربلند

معاون شوروى وزيران ووزير اطلاعات و -
كلتور گشايش يافت .

۱۳۶۰د۱۲۱۰ : په پيشواز روز هشتم
مارچ روز همبستگى بين المللى زنان جهان
دومين نمايشگاه صنايع دستى زنان افغا -
نستان در سالون شاروالى كابل افتتاح شد.
اين نمايشگاه الهى هجده حوت ۶۰ پروي علا -
قهندان باز است .

۱۳۶۰د۱۲۱۶ : د افغانستان د خلك
دموكراتيك گونډ د مركزى كميتى دسياسى
بيروود غړى اومنشى نوراحمد نور له خوا د
افغانستان د خلك دموكراتيك گونډ د
مركزى كميتى د پيغام
په لوستلو سره دمارچ اتمه ياد بشخو
د بين المللى پيوستون ورځ په كابل نند -
ارى كى ونماخل شوه .

۱۳۶۰د۱۲۱۶ : د فرهنگى او علمى
همكارى تړون دافغانستان د دموكراتيك
جمهوريت او مجارستان د خلكو د جمهوريت
تر مينځ په كابل كى لاسليك شو . تړون
د اطلاعا تو اوكلتور وزارت كلتورى معين
اوپه كابل كى د مجارستان د خلكو د
جمهوريت لوى سفير لاسليك كړ .

د دغه تړون له مخى چى درى كاله
اعتبار لرى دواپه هيوادونه د فرهنگى ،
هنرى ، ساينس ، تكنالوژى ، عامى
روغتيا او ورزش په برخو كى همكارى كوي .

۱۳۶۰ ر ۱۲/۱۷ : به افتخار روز هشتم مارچ روز همبستگی بین المللی زنان جهان کمیته مرکزی سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان یکده از دختران و زنان عضو سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان را که وظایف انقلابی شانرا با روحیه انقلابی انجام داده و از خود شایستگی نشان داده اند مورد تقدیر قرار داده و تعایفی به آنها اهداء نمود .

* : کارگران ، کارمندان و منسوبین وزارت های آب و برق ، امور داخله ، زراعت و اصلاحات ارضی و همچنان اکادمی علوم طبی قوای مسلح ، قوماندانی اعمالات خانه ، جمعیت افغانی سره میاشت و مرستون کابل و مطبوعات تحصیلات عالی و مسلکی طی محافل شکوهمندی هشتم مارچ روز همبستگی بین المللی زنان جهان را تجلیل نمودند .

* : د بغلان ولایت د کرکردگان د کارگرانو د کورنیو پارک چی د بغلان ولایت د خوانانو د دموکراتیک سازمان د غریو په همکاری په یونیم هکتاره خمکه کی دشنه پارک په نامه جوړ شویدی د مراسمو په ترڅ کی د بغلان په ښار کی پرانستل شو .

۱۳۶۰ ر ۱۲/۱۹ : دوکتور حبیب منگل سفیر کبیر و نماینده فوق العاده جمهوری دموکراتیک افغانستان د رمسکو ، امتیاز حسن سفیر کبیر و نماینده فوق العاده جمهوری دموکراتیک افغانستان در صوفیه ، جیلانی باختري سفیر کبیر و نماینده فوق العاده افغانستان در بوداپست ، فرید ظریف سفیر

کبیر و نماینده دائمی افغانستان در سازمان ملل متحد ، محمد شفیع سفیر کبیر و نماینده فوق العاده افغانستان در برلین ، عبدالهادی مکمل سفیر و نماینده فوق العاده افغانستان در بغداد ، محمد عیان عیان سفیر کبیر ج ۱۰۵۰ - در وارسا ، حشمت اورنگ مستشار وزیر مختار سفارت کبرای افغانستان در دهلی جدید ، عنایت سادات شازد افیر سفارت کبرای افغانی در بن ، بصیر رنجبر شازد - دافیر سفارت کبرای افغانی در تهران و سر فراز مومند قنصل ج ۱۰۵۰ - در پشاور برای شرکت در کنفرانس سری تا سری ج ۱۰۵۰ خ - که در کابل دایر میگردد وارد کابل شدند .

* : د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته سیاسی بیرو د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزی کمیته د عمومی منشی او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا د رئیس بېرک کارمل په مشرۍ د انقلابی شورا په مقر کی غونډه وکړه .

د سیاسی بیرو په غونډه کی لومړی د ۱۳۶۱ کال له پاره د اقتصاد او تولیدی ودی پلان او د دولت بودجه د وزیرانو شورا له خوا وپنډی شوی وو . د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د وزیرانو شورا د رئیس سلطانعلی کشتمند درېوټ له مخی ترخپرنی لاندی ونيول شول اود جلاجلای مصوبو په ترڅ کی تائید شول ، د وزیرانو شورا ته لارښوونه وشوه چی د ۱۳۶۱ کال پلان او بودجه دی دغور او ورو -

ستی تصویب لپاره د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت انقلابي شورا ته وړاندې شې.

ورپسې د افغانستان د خلک دموکراتیک ټيک گوند د سرتاسري کنفرانس د مربوطو مسالو او هغو سندونو په باره کې چې د افغانستان د مربوطو مسالو او هغو سندونو په باره کې چې د افغانستان د دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې پلینوم او کنفرانس ته به وړاندې شې بحث او خبرې وشوې. دغه راز د کنفرانس د جوړېدو نېټه وټاکل شوه او فیصله وشوه چې د مرکزي کمیټې اټم پلینوم دی د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د سرتاسري کنفرانس د بلنې او د هغو سندونو د خپرېدو لپاره چې کنفرانس ته وړاندې کېږي جوړ شې.

د سیاسي بیرو په غونډه کې تصویب شوه چې د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس ملگری ببرک کارمل دی، د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د عمل د پروگرام د طرحې او د گوند د ټینګښت او له خلکو سره د هغه داپیکو د پیاوړتیا په برخه کې د اوسنیو سترو وظیفو په باب د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې رېپوټ کنفرانس ته وړاندې کېږي.

۱۳۶۰.۱۲.۲۰ : د افغانستان د خلک

دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس ملگری ببرک کارمل د افغانستان د خلک دموکراتیک ټيک گوند د مرکزي کمیټې اټم نوټي پلینوم د انقلابي شورا د مقر ملکخانی په ماڼۍ کې پراخېږي.

۱۳۶۰.۱۲.۲۲ : ببرک کارمل منشي عمومي کمیټه مرکزي ح.د.خ.۱۰ - و رئیس شورای انقلابي ج.د.۱۰ ضمن مراسم با شکوهي بنای یادگاري را که به خاطر بزرگداشت پیکار رزمندگان انقلاب در مقابل مقر کمیته مرکزي ح.د.خ.۱۰ - اعمار گردیده است افتتاح و در میان او ج احساسات حاضرین از روی آن پرده برداشتند.

* : بتاسی از مصوبه بیست دوم دلو سال ۱۳۶۰ کمیسیون مشترک کمیته مرکزي ح.د.خ.۱۰ - و شورای وزیران ج.د.۱۰ - کورس آموزشی وتوزیر کادر جهت تطبیق ادامه اصلاحات ارضی در تالار ریاست طب وقایویش گشایش یافت.

۱۳۶۰.۱۲.۲۳ : د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند سرتاسري شاعر او پرمین کنفرانس د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د مرکزي کمیټې د عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس ببرک کارمل په افتتاحیه وینا سره د کابل پولی تخنیک د انستیتوت په جهنازیو کې په رسمي توګه پرانستل شو.

۱۳۶۰.۱۲.۲۴ : د افغانستان د خلک

ښځو د دموکراتیک سازمان له استازو سره چې د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند په سر تاسری کنفرانس کې یې ګډون کړی وو د دوستي د ټولنو په مقر کې وکتل .

ډاکتر ی راتپ زاد په دغه کتنه کې د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند سرتاسری کنفرانس د جوړیدو د اهمیت او په سیاسي، ټولنیز او اقتصادي ژوند او د ګوند د لیکو په ټینګښت کې د هغه د رول په باب وینا وکړه .

** : د افغانستان د خلک دموکراتیک

ګوند د سرتاسری کنفرانس دجوړیدو د درناوي له امله داسلامي شتونو عالمانو او روحانیو نوږه اعلامیه صادره کړې او د هغې په ترڅ کې یې څرګنده کړې چې موږ عالمانو او روحانیو دافغانستان د خلک دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې اساسي او هر اړخیز رېښه چې د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې د عمومي منشي اود افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس بېرک کارمل له خوا وپاندي شو او په هغه کې به هر اړخیزه توګه د اسلام د مقدس دین غوښتنې او زموږ د هیواد د زیارایستو-نکو مسلمانانو ګټې انعکاس شوی وي تائید -

وو .

هغه وخت چې موږ وینا واوریدله پدې حقیقت باندې وپوهیدلو چې دغه تاریخي وینا په نورو زیاتو ټیمګڼو برسيره دهیواد هیواد د مرکز او ولایاتو د افغانستان د د ټولو مسلمانو زیارایستو نکو خلکو

دموکراتیک ګوند د پرتمین سرتاسري کنفرانس دریمه غونډه د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې د عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا د رئیس بېرک کارمل په ګډون د کابل د پولی تخنیک انستیتوت په تالار کې جوړه شوه .

د غونډې په پای کې ډاکتر زیری لـ بېرک کارمل څخه هیله وکړه چې د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند د سرتاسري کنفرانس اختتامیه وینا وکړي .

۱۳۶۰ ر ۱۲۲۵ : د افغانستان د خلک

دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا رئیس بېرک کارمل د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند د سرتاسري کنفرانس د استازيو په ګډون د شپیدانو غونډې ته لار او ګلانو له اړینود لو وروسته یې د انقلاب د لاری د شپیدانو پاک روح ته دعا وکړه .

په دغو مراسمو کې د افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې د سیاسي بیرو غړو او د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت انقلابي شورا او وزیرانو د شورا یوشمیر غړو هم برخه درلوده .

* : د افغانستان د خلک دموکراتیک

ګوند د مرکزي کمیټې د سیاسي بیرو غړي او د افغانستان د ښځو دموکراتیک سازمان رئیس ډاکترې اناهیتا راتپ زاد د هیواد د مرکز او ولایاتو د افغانستان د

دیو والی او همفکری په لاره کی زیاته برخه لری اوله دی امله چی د اسلام د مقدس دین د اصولو او د خلکو له گټو سره سمون خوری دهغی هر اړخیز ملاتړ او ننگه کوو .

۱۳۶۰ ر ۱۲۲۶ : به خاطر بر گزاري مو ففانه کنفرانس سر تا سری ح ۱۰ خ - ۱۰ -
اعضای اتحادیه نو یسند گان ج ۱۰ د - طی نامه ئی شاد باش به کمیته مرکزی حزب پر افتخار ح ۱۰ - پشتیبانی عمیق خود را در تحقق بخشیدن فیصله ها و تصمیم این کنفرانس عظیم حزب اظهار نموده اند .

* : به خاطر تدویر پیروز مندانة کنفرانس سراسری ح ۱۰ د - مارش عظیم و باشکوهی از طرف سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان در شهر کابل سازمان داده شد .

۱۳۶۰ ر ۱۲۲۷ : دافغانستان د دموکرا -
تیک جمهوریت د پلار وطنی ملی جبهی دملی کمیتهی اجرائیه هیئت د جبهی د ملی کمیتهی د رئیس داکتر صالح محمد زیری په مشرۍ د ملی کمیتهی په مقر کی غونډه وکړه اود افغانستان خلکو ته یی په خطاب کی د نوی کال په ویاړ د ملی کمیتهی پیغام تصویب کړ .

* : د مزار شریف د سری او بریښنا د فابریکو د ریاست د بریښنا د فابریکی د پراختیا یی خانگی خلورم تور بین او د هغو فابریکو د کارمرو نو د استوگنۍ ودانی یو د بل پسې دافغانستان د خلک

دمو کراتیک گوند د مرکزی کمیتهی د سیاسی بیرو د علی البدل غړی او دکانو او صنایعو د وزیر دیپلوم انجنیر محمد اسماعیل دانش له خوا د پتی په پری کو لو سره پرانستل شو ل .

* : دافغانی سری میاشتی د ټولنیسی او د شوروی اتحاد د تخنواکسپورت دصا -
دراتی او وارداتی متحده موسسی تر مینځ د متقابلو بلی دوستی تړون د افغانی سری میاشتی د ټولنی په مقر کی لاسلیک شو .
تړون دافغانی سری میاشتی د ټولنی له خوا

د هغی ټولنی سکرتر جنرال او د تخنوا -
اکسپورت دمو سسی له خوا د هغی موسسی استازی لاسلیک کړ . د دغه تړون له مخی د هغی موسسی له خوا د کابل دمرستون د ښوونځی د زده کوونکو اودهغه مرستون له شاملا نو سره هراړخیز او د دوسی وسایلو مرسته کیری .

۱۳۶۰ ر ۱۲۲۹ : دآزادی او دموکراسی دلاری دیوه غښتلی مبارز ، لیکوال ، شاعر ژباړونکی او د هیواد د پوهی دیوه لومړی ښوونکی غلام محی الدین افغان د مرینی شپيته کالیزی د کابل پوهنتون د کتابتون د سید جمال الدین په تالار دیوی غونډی په ترڅ کی ونمانځل شو . په دی مناسبت د کابل او ننګر هارد پوهنتونونوله خوا څو ټوکه کتابونه چاپ او خپاره شوی دی .

گروہ نو لوثے خارجی

همبستگی آسیا و افریقا و سایر نیرو های
دموکراتیک را ارائه نموده بود ، بتصویب
رسانیدند. در اعلامیه عمومی آمده است برای
مردمان جهان در حال حاضر هیچ وظیفه جز
مبارزه برای صلح مهم و ضروری به
نظر نمی رسد .

۱۰ اردار ۱۳۶۰ : نهمین پلینوم کمیته
مرکزی حزب متحده کارگران پولند که برای
بحث در مورد اوضاع اقتصاد و اجتماعی
آن کشور دایر گردیده بود خاتمه یافت .
پلینوم تصاویم می در مورد استحکام بیشتر
سوسیالیزم در پولند اتخاذ نمود .

۱۵ اردار ۱۳۶۰ : دوازدهمین کنگره حزب
کمو نست بلغاریا خاتمه یافت . بر
گزاردی دوازدهمین کنگره حزب کمو -
نیست بلغاریا حادثه عمده در حیات هشت
صلو بیست و پنج هزار کمو نست و حیات
همه زحمتگشان آن کشور بشمار می
رود . این اجتماع مظهر اتحاد کامل حزب
و مردم وفاداری حزب کمونست بلغاریا
به اندیشه های پیشرو عصر ما و اصول
انترناسیونالیزم پرو لتری می باشد کنگره
حمایت کامل خود را از رشد سوسیالیزم
در بلغاریا و تقویت روابط اتحاد و همکاری
با حزب کمونست اتحاد شوروی و سایر
احزاب برادر که در گزارش کمیته مرکزی
حزب کمونست بلغاریا از آن تذکره رفته

از او ضاع بین المللی و وظایف مشخص سازمان ابراز داشت .

۲۰ اردار ۱۳۶۰ : کنفرانس بین المللی
اطباء جهان برای جلوگیری از جنگ
ذروی در شهر واشنگتن گشایش یافته و
دوین کنفرانس نمایندگان برجسته اطباء
علوم طبی امریکا ، اتحاد شوروی ، فرانسه ،
جمهوریت اتحادی آلمان ، جاپان
و سایر کشور ها سهم دارند .

۵ اردار ۱۳۶۰ : مجلس سنای ایالات متحده
امریکا با پنجاه و هشت رای در مقابل
سی و شش رای فیصله نامه ای را به
تصویب رسانید که به موجب آن منعیت
فروش غله به اتحاد شوروی مرتفع
می گردد .

تصمیم سنای ایالات متحده امریکا
انعکاس دهنده نا رضایتی فزاینده بین
عامه مردم آن کشور مخصوصا بین
دهقانان در مورد سیاست ایالات متحده در
برابر تجارت با اتحاد شوروی است .

۷ اردار ۱۳۶۰ : جلسه شورای سازمان
همبستگی مردمان آسیا و افریقا درعدن
پیان یافت ، شورای مذکور در مورد مبارزه
علیه مسابقات تسلیحاتی ، ادامه دیتانت
ومحو آخرین بقایای استعمار و نژاد پرستی
بحث نمود .

اشتراک کنندگان این گردهم آیی به
اتفاق آراء اعلامیه عمومی که تحلیل جامعه

میلیون دالر در بودجه سال مالی جاری وزارت دفاع آن کشور را به تصویب رسانیده است.

این وجوه صرف قسمتی از افزایش مجوز بودجه وزارت دفاع تا شش میلیارد هفتصد میلیون دالر از طرف حکومت ریگن می باشد که می خواهد این بودجه را تا یکصد و هشتاد میلیارد دالر بالا ببرد.

اعضای کمیته مذکور رضایت خود را در قبال تقاضای حکومت برای افزایش مسابقات تسلیحاتی ابراز داشته است. نهصد و پنجاه میلیون دالر برای ساختن طیاره های جدید، سه صد و هفده میلیون دالر برای اعمار کشتی های قوای بحری، هفتصد و دو میلیون دالر برای ساختن تانک ها و دو صد و چهل و هفت میلیون دالر جهت تولید مرمی ها پنجم و نود و هشت میلیون دالر برای کار مطالعاتی در ساحه نظامی و شصت و شش میلیون دالر برای تاسیسات نظامی جدید تخصیص داده شده است.

۱۳۶۰ د ۲۱ : د چکوسواکیا د سو - سیالیستی جمهوریت د کمونیست گوند شپاړسمه کنگره په پراگ کی پای ته ورسیده.

د دغی کنگرې برخه والو د رایو په اتفاق د چکوسلواکیا د کمونیست گوند له پنځلسمې کنگرې وروسته د هغه گوندندو فعالیتونو او وظيفو دودۍ په باب د چکوسلواکیا د کمونیست گوند د مرکزي کمیټې د رپوټ په ارتباط یو فیصله تصویب کړه.

۱۳۶۰ د ۱۸ : تمرینات نظامی قوماندانی مشترک نیروهای مسلح پیمان وارسا به نام (سیوز ۸۱) از تاریخ (بیست و ششم حوت سال ۱۳۵۹ تا هجدهم حمل ۱۳۶۰) در قلمروهای جمهوری مردم پولند، جمهوری دموکراتیک آلمان، اتحاد شوروی و جمهوری سوسیالیستی چکوسلواکیا صورت گرفت.

درین تمرینات آمادگی های جنگی، رهبری عملیات جنگی قوای مشترک و حمایت همه جانبه لوژیستیک این قوت ها مورد آزمایش قرار گرفت.

مارشال کوسیکوف به همراهی جنرال ووسیچ یاروژ لسکی صدراعظم و وزیر دفاع پولند، جنرال هانیس هو فین و وزیر دفاع جمهوری دموکراتیک آلمان، جنرال مارتین زور وزیر دفاع چکوسلواکیا، جنرال اناتولی گریکوف لوی درستیز قوت های مشترک و سایر قوماندانان قوای مشترک پیمان وارسا از جریان این تمرینات نظامی دیدار بعمل آورد.

این تمرینات نظامی برای تقویت و هماهنگی فعالیت های قوماندانی اعلیٰ نیروهای برادر همکاری کامل بین آنها، تقویت قوماندها، نیت در بین افراد قوت های مسلح و ترویج روحیه انترناسیونالیزم بین المللی در بین آنها کمک شایانی نموده است.

۱۳۶۰ د ۱۹ : کمیته خدمات قوای مسلح مجلس نمایندگان امریکا لوابح مربوط به تخصیصات اضافی دو میلیارد و نهصد

- ۲۲ ر۱۳۶۰ : دهمین کنگره حزب سو -
سیا لیست متحده جمهوری دموکراتیک
آلمان در برلین گشایش یافت، کنگره
مذکور پنج روز دوام میکند و طی آن هیئات
ها به نمایندگی پیش از دوملیو و یکصد
هزار عضو حزب مذکور واضای کانديد
رهبری حزب متحده سو سیالیستی جمهور-
ری دموکراتیک آلمان پیرامون وظایف
ساختن جامعه سو سیالیستی در آن کشور
بحث مینمایند .
- * : کمیته مشورتی سازمان ملل
متحد برای آمادگی سال بین المللی جوانان
اولین جلسه خود را در مرکز بین المللی
آن سازمان در وینا دایر نمود . درین
جلسه نمایندگان بیست چار کشور عضو
این کمیته و نمایندگان یکتعداد نمایندگان
های خاص سازمان ملل متحد و سازمان
های غیر حکومتی جوانان و محصلین به
حیث ناظر شرکت ورزیده اند .
- جلسه مذکور پروگرام آمادگی تدوین
سال بین المللی جوانان را در سال
۱۹۸۵ مطابق با تصامیمی که درسی و چار-
مین جلسه مجمع عمومی سازمان ملل متحد
اتخاذ گردید مورد مذاکره قرار داده و آن
را تصویب نمود پروگرام مذکور پرنسپ
های رهبری کننده ای را برای تدویر سال
بین المللی جوانان ارائه نمود . اهداف
و وظایف آن و همچنان اصول فعالیت به
سوی ملی ، محلی و بین المللی را برای تدویر
سال بین المللی جوانان مشخص میسازد .
درین سند پیشبینی شده که کمیته
- های تدارکاتی ملی برای سال بین -
المللی جوانان باید تاسیس شود و پرو-
گرام های عملی ملی در داخل چو کات
سال بین المللی ارائه شود .
- ۲۷ ر۱۳۶۰ : د آلمان د متحد سوسیال-
لیست گوند لسمه کنگره پای ته ورسید .
د دغی کنگری په وروستی غونډه کی له
۱۹۸۱ کال څخه تر ۱۹۸۵ کال پوری د
آلمان د دموکراتیک جمهوریت د ملی-
اقتصاد د پرمختیا د پنځه کلن پلان لپاره
د آلمان د متحده سو سیالیست گوند
د لسمی کنگری اساسی کرښی تصویب
شوی .
- په دغه غونډه کی له ټولو کمونیستانو
انقلابیونو او هغو وطنپالو سره د هغه هیواد
پیوستون وینا تصویب شوه چی د استبدادی
رژیمونو په جیلونو او تجربه کومونوژوند
کوی .
- پدغه کنگره کی اریشپو نیکر پیا د آلمان
د متحده سو سیالیست گوند د مرکزی
کمیته دعو می منشی په توگه وټاکل شو .
- ۳۰ ر۱۳۶۰ : د ناپیلو هیواد و د سمون
د دفتر خانگری غونډی چی په الجزایر کی
جوړه شوی وه د وروستی اعلامیه اودخپل
عملیاتی پروگرام له تصویب وروسته
پای ته ورسید .
- په دغه غونډه کی د پنځوس هیواد و او
بین المللی سازمانونو استازو برخه اخیستی
وه او دوی د جنوب لویدیزی افریقا د خلکو
د سازمان ، سواپو ، د زیات اخلاقی ،

سیاسی او پوځي ملاتړ غوښتنه کړیده چي د نامیبیا د آزادۍ لپاره چي د جنوبي افریقا د توپیر غوښتونکي له خوا په غیر قانوني توګه نیول شوي مبارزه کوي .

۱۳۶۰ز ۱۳۱: داسلام او عربو د تمدن د تاریخ په باب نړیواله جرګه د سوریې په مرکز دمشق کی پرانستل شوه . پدی علمي جرګه کی په بیلا بیلو برخو کی د عربو داسلامي تمدن په پېښو او په تیرو دوروکی دهغه په بریالیتوبونو باندی خبری کیږي . پدی جرګه کی د سوریې او د بهرنیو تعلیمي موسسو څه د پاسه څلوېښت تنه پوهان برخه لري .

ددغی جرګی له امله د کتابونو د آثارو او نورو مطبوعاتی موادو یو نندارتون هم پرانستل شویدی .

۱۳۶۰ز ۱۳۰: کنفرانس بین المللی همبستگی با مردم کمپوچیا به ابتکار سازمان همبستگی مردمان آسیا ، افریقا د رېنوم پندایر شد . درین کنفرانس نمایندگان شورای صلح جهانی سازمان همبستگی مردمان آسیا ، افریقا و امریکای لاتین ، سازمان های ملی بعضی کشورهای دیگر بشمول اتحاد جماهیر شوروی اشتراک ورزیده اند .

۱۳۶۰ز ۱۲: یکدسته از کشورهای افریقایي در سازمان ملل متحد مذاکره در باره تدویر جلسه فوق العاده مجمع عمومی سازمان مذکور را برای غور در باره مساله نامیبیا آغاز کرده اند . سازمان

وحدات افریقا و دفرانسجام کشورهای غیر منسلک تصمیم گرفته اند . خواستار همچو جلسه در صورتی هستند که شوری امنیت وضع تعزیرات را علیه رژیم تبعیض پرست افریقای جنوبي که از آزادی نامیبیا خود دارای میکند شوند .

۱۳۶۰ز ۱۴: ((طبقه کارگرو مبارزه ضد انحصاری)) عنوان کنفرانس بین المللی است که در مسکو گشایش یافت درین کنفرانس بسیاری از محققین ، نمایندگان اتحادیه های کارگری از کشورهای خارجی که برای اشتراک در مراسم تجلیل از روز اول می وارد اتحاد شوروی شده بودند اشتراک کرده اند . این کنفرانس توسط شوروی مرکزی اتحادیه کارگری اتحاد شوروی و انستیتوت جنبش بین المللی کارگران مسکو تنظیم گردیده است .

۱۳۶۰ز ۲۱: د وگرو دفعلاتونو له پاره د ملگرو ملتو له وجبی صندوق سره د چکو - سلواکیا د سوسیالیستی جمهوریت د مرستی په چوکاټ کی د ما شوم د روغتیا د اساسی پاملرنی په باب بین المللی سیمینار د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د استاذی په ګډون په پراګ کی پرانستل شو .

پدغه سیمینار کی د سریلانکا ، هند ، دیموکراتیک جمهوریت د ویتنام سو - سیالستی جمهوریت ، کیوبا او نور هیوادونه ګډون لري ، د سیمینار د جوړیدو مقصد د ما شوم د روغتیا په باب له

عملی مثالو نو سره د ډله ییزو اطلاعاتو
برابرو ل دی .

۱۳۶۰ر۳۱ : کنفرانس کشور های عضو
گروپ ۷۷ که مرکب از یکصد و بیست و دو
کشور از آسیا ، افریقا و امریکا ی لاتین
میباشد در کار با لید ا خاتمه یافت. خاتمه
دادن به سیاست اقتصادی استثمار ی سلطه
جوئی شرکت های چندین ملتی و محو
روابط نامساوی با قدرت های انکشاف
یافته سرمایه داری که سیاست تبعیض آنها
موانعی در راه ترقی اقتصادی و سیاسی و
انکشاف مردم را ایجاد میکند محور مذاکرات
این کنفرانس را تشکیل میداد .

اشتراک کنندگان در پایان جلسه سندی
را تصویب کردند که تصمیم کشور های
روانکشاف را در راه توسعه همه جانبه
همکاری مفید و مقابله با فعالیت های
تخریبی اقتصادی غرب و حفظ جبهه واحد
ثروت طبیعی ملی و حل هر چه زود تر عقب
ماندگی ها و بقایای استعمار منعکس می
سازد .

۱۳۶۰ر۳۱۸ : چارمین کنگره حزب انقلاب
بی مردم کمپو چیا در بنوم پن خاتمه یافت.
اعضای کنگره در باره گزارش کمیته مرکزی
حزب انقلابی مردم کمپو چیا به کنگره بحث
کرده و فیصله نامه را در باره تعیین مشی
و وظایف حزب برای چند سال آینده به
تصویب رسانیدند . اعضای تازه انتخاب
شده کمیته مرکزی یک جلسه مقدماتی
تشکیل دادند . در این جلسه بین سوان

بحیث منشی عمومی کمیته مرکزی حزب
انقلابی مردم کمپو چیا انتخاب گردید .

۱۳۶۰ر۳۱۰ : هژدهمین کنگره حزب
انقلابی مردم مغلستان که پنج روز قبل در
اولا نیا تور مرکزی آن کشور گشایش یافته
بود پایان یافت . نمایندگان این کنگره
روی گزارش های کمیته مرکزی و کمیسیون
کنترول و نظارت حزب انقلابی مردم
مغلستان در مورد انکشاف اقتصادی ، فرهنگی و ملی جمهوری مردم مغلستان در
سال های ۱۹۸۱ - ۱۹۸۵ تصامیمی اتخاذ
و هیئات رهبری حزب را انتخاب نمودند .
درین کنگره یوم جاگمین تسد نیا ل مجددا
به حیث منشی عمومی کمیته مرکزی حزب
انقلابی مردم مغلستان انتخاب شد .

۱۳۶۰ر۳۱۴ : دکار د بین المللی ساز-
مان د عمومی جرگی اووه شپیتمه غونوه په
ژنیو کی وشوه .

د خه ناخه یو سلو پنخو سو بر خهوا لو
هیواد و استازی به د زیار ایستونکو-
د بیلو بیلو کنگور یو د حیاتو گتو په
ډول ډول موضوعگانو باندی خبری او غور
وگری .

* : د بورژوازی اید یالوژی پر ضد او
د امپریالیزم د اید یالوژی دژنگو ل-
په مبارزه کی د ډله ییزو تباط و وسایلو
ستری وظیفی په هغه علمی او تکنیکی بین-
المللی جرگه کی چی په لیننگراد کی وشوه
تر خپر نی لاندی وښوول شوی .

امریکا بر متحدین بحر الکا هل خو یش
فشار وارد میکند تا از سیاست امریکا در
شرق میانه پشتیبانی فعال نمایند .

۱۳۶۰ ر ۴۶ : د افریقا د یووالی د ساز-
مان د غړو هیوادونو مشرانو اتلسمه جرگه
په نایروبی کی پای ته ورسید .

پدی جرگه کی څه د پاسه پنځوس افر-
یقایی هیوادونو نو ګډون کړی دی او د افر-
یقایی هیوادونو د کورنیو ستونزو او د
جنوبی افریقا له نژاد پالونکو سره د ناپو
د تړون د غړو و هیوادونو د کرغېړن
یووالی په باب یی ځینی فیصلی تصویب
کړی .

د جرگی برخه والو د ملګرو ملتو د موسسې
د عومی ټولنی د یو ځای غونډی
غوښتنه کړی ده چی په پریټوریا کی د نژاد-
پالونکی رژیم پر ضد اجباری او هر اړخیز
بندیزونه ولګوی .

۱۳۶۰ ر ۴۶ : سی و پنجمین جلسۀ
شورای تعاون اقتصادي متقابل در صوفیه
خاتمه یافت . در این جلسه رهبران کشور
های عضو شورای تعاون اقتصادي متقابل
سهم گرفته بودند .

جلسه پلان منسجم تدابیر دو جانبه و چند
جانبه را برای سال های ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۵ به
تصویب رسانید . این سند شامل رشد و
تولید مشترک و ساختمان مشترک پروژه
های اقتصادی همکاری برای حل نمودن
پرابلم های علمی و انجیر ی و در تعادل
قرار دادن این پرابلم ها میا شد .

د افغانستان ، بلغاریا ، مجارستان ،
ویتنام ، آلمان دډېمو کرایتیک جمهوریت ،
کیوبا ، کمپوچیا ، لاوس ، مغلستان ،
پولند ، شوروی اتحاد ، چکوسلواکیا ، د
یمن د خلکو د جمهوریت او ایتوپیا د ډله-
ییز ارتباط و سایلو کارکوونکو پسی
غونډه کی ګډون کړی دی .

۱۳۶۰ ر ۳۱۵ : د بی ولسی کولو او د
وسلو د زور آزمویلو په باب بین المللی
جرگه په سټکهلم کی پرانستل شو .
په دغه بین المللی غونډه کی د دیرشو
اروپایی ، امریکایی هیوادو او کاناډا د
جګړی ضد د پرګنیز و سازمانونو او د
سولې د غورځنګونو او د یو شمیر نور و
بین المللی سازمانونو دوه سوو استاز و
ګډون کړی دی .

۱۳۶۰ ر ۳۱۹ : یازدهمین پلینوم کمیته
مرکزی حزب متحد کارگری پولند د ر
وارسا گشایش یافت . ستانیسلاو گانیا
منشی عومی کمیته مرکزی حزب متحد
کارگری پولند گزارش بیروی سیاسی کمیته
مرکزی را پیرامون وضع واقعی کشور
و موضوعات آمادگی به خاطر تدوین برنامه
کنگره فوق العاده حزب متحد کارگری پولند
به پلینوم ارائه داشت .

۱۳۶۰ ر ۴۲ : جلسۀ شورای وزرای خارجه
پیما ن انزوس در ویلنگتن خاتمه یافت .
کنفرانس مطبوعاتی که در ختم مذاکرات وزرای
خارجه ایالات متحده امریکا ، استرالیا و
زیلاند جدید صورت گرفت نشان میدهد که

پلان انسجام همچنان شامل تدابیر طرح شده برای انکشاف اقتصاد کشورها و ویتنام، کیوبا و مغلستان میباشند. درین جلسه موافقه نمودند که در مدت پنج سال آینده باید به تولید ماشینهای استخراج معادن و ساختمان پایپ لاینهای گاز و دیگر وسایل به اساس همکاریهای متقابل اقدام نمایند.

۱۶/۴/۱۳۶۰: اتحاد شوروی توانم با سازمانهای اجتماعی، کلتوری، علمی و مذهبی اتحاد شوروی و شخصیتها و موسسات مشابهدر آسیا و آفریقا جایزه بینالمللی را بنام جایزه ابوعلی سینا تعیین کرده اند. جایزه این دانشمند، فیلسوف و طبیب شهرسالانه به بهترین اثر ادبی، کار ژورنالستیک و علوم اجتماعی که هدف آن تعمیق صلح و دوستی بین ملل در آسیا، آفریقا و اتحاد شوروی باشد داده خواهد شد.

اتحادیه های نوپسندگان، هنرمندان و انجمنهای تحقیقاتی نیز بدریافت این جایزه نایل شده میتوانند. این جایزه شامل یک دیپلوم، یک مدال که در آن سیما ی ابوعلی سینا و یک شاخه خرماحک شده و یک مبلغ پول نقد میباشد.

۲۲/۴/۱۳۶۰: صدام حسین رئیس جمهور عراق طی بیانیه کنفرانس بینالمللی همبستگی با عراق را در مبارزه برضد امپریالیزم و صهیونیزم در بغداد افتتاح نمود.

موصوف ابراز عقیده نمود که حمله راهزنان اسرائیل بر مرکز تحقیقات اتمی در عراق تهدید جدی برای تمام کشورهای جهان عرب به خصوص برای عراق به شمار میرود. اعمال جنایتکارانه اسرائیل نمیتواند مانع پیشرفت های عراق و دیگر کشورها ی عرب گردد. بدون شک و تردید اسرائیل دارای اسلحه اتمی میباشد.

درین کنفرانس یاسر عرفات رهبر فلسطینی ها خواستار یک کنفرانس فوری سران کشورهای عرب گردید تا درمورد وضع ناشی از نتیجه بمباردمان مرکز تحقیقات اتمی عراق توسط اسرائیل گفتگوهای بعمل آورند.

۲۷/۴/۱۳۶۰: دصهیو نیزم اوامپریا-لیزم برخلاف له عراق سرده پیوستون جرگه چی په بغداد کی شوی وه پای ته ورسیده.

پدغه جرگه کی دسیاسی ټولنیزو دیپژ- ندل شویو خپرو په گډون د نړی دیلو- بیلو هیوادو د سیاسی گوندونو ټولنیزو سازمانونو او مترقی غورځنگونو پسه نمایندگی او یا هیاتونه گډون کړی و.

۲۹/۴/۱۳۶۰: نهمین کنگره فوق العاده حزب متحد کارگری پولند کار خود را در وارسا خاتمه داد.

کنگره تصامیمی را در مورد انکشاف دموکراسی سوسیالیستی و تقویه

نقش رهبري حزب متحد کارگری پولند در
ساختمان سوسیالیزم و ثبات او ضاع
اجتماعی و اقتصادی در کشور و مسوده
پروگرام دراز مدت حزب متحد کارگری
پولند اتخاذ کرد .

درین کنگره فیصله یی بار تباطیکصد-
مین سالروز جنبش طبقه کارگر پولند تصو-
یب گردید . نمایندگان کنگره تقاضای
نهمین کنگره حزب متحد کارگری پولند
را از مردم آنگلشور نیز به تصویب رسا-
نیدند .

۳۰ رده ۱۳۶۰ : د کارگری اتحاد یو بین-
المللی دوه ورځنی جرگه چی د مغلستان د
خلکو د انقلاب شپېتمی کالیزی ته
اختصاص شوی وه په اولانیا تور کی پای
ته ورسید . د شلو هیوادو د کارگری
اتحاد یو او د بین المللی کارگری اتحادیو
د یو شمیر سازمانونو استازو پدی جرگه
کی برخه اخیستی وه .

۲۲ رده ۱۳۶۰ : د ملگرو ملتو د عمومی
ټولنی په خاصه فوق العاده غونډه کی چی
د نامیبیا د ستونزی په باب د خبروچاره
شوی وه عمومی خبری پای ته ورسیدی .
پدی غونډه وکی د څه د پاسه سلو هیوادو
استاز یو خبرگري پدی، چی د نامیبیا خلکو
مرثیه کولو او په خپلواکو اثر یقایی هیوادو
باندی د جنو بی افریقا د تیری کوونکو بر-
یلو نو مسوولیت باید یوازی د جنو بی افر-
یقا د نژاد پالو په غاړه نه وی بلکی پدی-
مسوولیت کی د نژاد پالونکو لویدیځ پلو-

یان یعنی د امریکا متحده ایالات اود ناتو
تړون د غېبون کوونکی هم شامل دی .

۲۴ رده ۱۳۶۰ : د ملگرو ملتو د سازمان
د عمومی ټولنی شپږ دیر شمه اجلاسیه
دوره د عمومی ټولنی د تیری اجلاسیه
دوری د رئیس ((رودیگر فون وشمیر)) له
خوا پرانستل شوه . هغه لومړی کار چی
په دی غونډه کی وشو د ملگرو ملتو د ساز-
مان د عمومی ټولنی د اجلاسیه دوری درئیس
په توگه د عراق د بهرنیو چارو د وزارت د
مرستیال عصمت کیتا نی ټاکل وو .

۲۵ رده ۱۳۶۰ : د عربی صنعتی پرمختیا د
سازمان د شورا غونډی چی په بغداد کی
جوړی شوی وه پای ته رسیدلی دی . پدغو
غونډو کی د شلو عربی هیوادو د صنایعو
وزیرانو او دغه راز د فلسطین د آزادی -
بخښوونکی سازمان استازی برخه
اخیستی وه .

پدغو غونډو کی تصمیم نیول شو پدی چی
د فلسطین له ملی تصدیو سره دی د اسرا-
ئیلو له خوا په نیول شویو عربی سیمو
کی د اوسیدونکو خلکو د اقتصادد غېوچو لو
له پاره د اسرائیلو د فعالیتونو د مخنیوی
په مقصد هر چو ل لازمی مرستی وشي .

۳۰ رده ۱۳۶۰ : د مهمو بین المللی مسئلو
په باره کی د ملگرو ملتو د سازمان د عمومی
ټولنی د شپږ دیر شمی اجلاسیه دوری عمومی
می خبری پیل شوی دی . پدغو خبرو کی
د ملگرو ملتو د سازمان د څه د پاسه یو-

سلو پنخوس هیوادو جمهور رئیسان او د بهر نیو چارو وزیران برخه لری .

* : کنگر ه داکتران برای جلو گیری از

جنگ اتمی در هامبورگ گشا یش یافت .
بیش از یکپزار نمایند ه از شقوق مختلف
روی موضوعات مربوط به جنگ هایدور -
جنی و سهم کارمندان طبی در مورد جلو-
گیری از آن بحث ومذاکره نمودند نمایندگان
عدم رضایت شانرا از استقرار مرمی های
دارای برد متوسط جمهوری اتحادی آلمان و
دیگر کشور های اروپای غربی تأیید کرده
و ضرورت تدویر مذاکرات خلع سلاح را
تاکید نمودند .

۱۳۶۰ر۶۳۱ : در جلسه بیست و پنجمین
کنفرانس عمومی اداره بین المللی انرژی
اتمی بحث روی موضوعات عمومی ادامه
یافت . اعضای این اداره قسمت اعظم بحث
خود را متوجه مسایل مربوط به انکشاف
صنایع انرژی اتمی وسایر مسایل مورد علاقه
ادامه دادند . در نظر اکثریت اعضای
اداره بین المللی انرژی اتمی در تقبیح حملات
ماه جون طیارات اسرائیلی بر یک مرکز
تحقیقات اتمی عراق کدام اختلافي وجود
ندارد .

همچنان موافقه شده که در باره ایمن
مسأله در جلسه عمومی اداره مذکور بحث
شود نه در کمیته های مربوطه آن .
۱۳۶۰ر۷۲ : د سوسیالیستی هیوادو د
مرکز ونو د خوانانو جرگی د سوسیالیزم
د سولی او بی و سلی کولو له پاره اود

امپریالیزم د لاس یو کولو پر خلاف
مبارزه کی د خوانانو د زیات یووالی
غوښتنه کړیده .
۱۳۶۰ر۷۳ : د اتمی انرژی د بین المللی
اداری پنځه و یستمه بین المللی جرگه په
ویانا کی پرانستل شو . د دغی جرگی په
کړنلاره کی د دغه سازمان د یو سلو-
یوو لسم غړی په توگه د زیما یو ی د
هیوادو دشمول داجازه دعراق پر اتمی
تحقیقاتی مرکز باندی داسرائیلو د تیری په
باب خبری او د پر مختیای هیوادو لپاره
د اتمی انرژی د بین المللی اداری د ساز -
مان په تضمین سره د تخنیکي مرستو دښه-
والی په غرض خبری شوی دی .
۱۳۶۰ر۷۴ : بلیز به حیث یکصد و پنجاه
وششمین عضو سازمان ملل متحد
پذیرفته شد .
نمایندگان سی و ششمین جلسه مجمع
عمومی ملل متحد به اتفاق آراء شمولیت بلیزرا
که توسط شورای امنیت ملل متحد پیشنهاد
گردیده بود تصویب نمودند . یگانه
کشور یکه رای مخالف داد گواتیمالا بود .
۱۳۶۰ر۷۶ : کنفرانس بین المللی دفاع
از صلح و حقوق بشر در مرکز پانامه
گشایش یافت . حین گشایش کنفرانس
نمایندگان هند تلاشهای امریکا را در مورد
تحت فشار قرار دادن مبارزه مردمان برای صلح،
حاکمیت ملی و تساوی نکوهش نمود .
همچنان باید تمام مردم جهان مشترکاً با
پالیسی تجاوزکارانه پیمان ناتو و تولید

په نیو ترون توسط امریکا مخالفت نمایند. ۱۳۶۰ ر ۷ و ۱۳ : جلسه کامل گروه کشور های عضو نهضت عدم انسلک به سویه وزرا در مقر سازمان ملل متحد خاتمه یافت. در جلسه مذکور اعلامیه نهایی را به تصویب رسانید. اند که در آن به خطر ذخیره اسلحه کشنده دسته جمعی و انکشاف سیستم های بسیار پیشرفته سلاح مانند په نیو ترون اشاره شده است.

اختصاصی ملل متحد بحیث مهمان اشتراک ورزیده اند. در مراسم گشایش کنگره گوستاف هوساک منشی عهومی کمیته مرکزی حزب کمونیست چکوسلوواکیا و رئیس جمهور جمهوری سو سیالیستی چکوسلوواکیا سا پررهبران حزبی و دولتی آنگشورو رامش چندرا رئیس شورای جهانی صلح اشتراک ورزیده بودند.

شرکت کنندگان جلسه تلاش برای قبولاندن یک جنگ محدود ذروی را که هدف آن تثبیت اختلاف بین جنگ اتمی و تهاجمی است تقبیح کرده اند. وزرای کشور های عضو جنبش عدم انسلک خواستار آغاز فوری مذاکرات مجوز به خاطر محو تهدید جنگ اتمی و اتخاذ تدابیر مؤثر در جهت خلع سلاح شدند. در اعلامیه مذکور نگرانی عمیق در مورد همکاری سترا تیژیک بین ایالات متحده امریکا و اسرائیل ابراز گردیده و این امر تأیید کننده این حقیقت است که اسرائیل تجاوزگر یک تخته جهش امپریالیستی در منطقه شرق میانه می باشد.

۱۳۶۰ ر ۷ و ۱۳ : (۱۴ - اکتوبر ۱۹۸۱) مصادف به ((۲۲ میزان ۱۳۶۰)) بحیث روز جهانی ستندرد از طرف سازمان بین المللی ستندرد ایزیشن تعیین گردیده و تمام کشورهای عضو آنرا تجلیل مینمایند. اولین روز جهانی ستندرد در سال ۱۹۷۰ به منظور جلب توجه بیشتر فعالیت های ستندرد ایزیشن تجلیل گردیده و تا به امروز همه ساله از طرف کشورهای عضو تجلیل میشود. هدف اساسی موسسه بین المللی ستندرد ایزیشن تدوین موافقتنامه های بین المللی به مقصد انکشاف تجارت، بهبود کیفیت ارتقای ظرفیت تولیدی و کاهش قیمت ها می باشد.

۱۳۶۰ ر ۷ و ۱۳ : نهمین کنگره سازمان بین المللی ژورنالستان در مسکو گشایش یافت. درین کنگره هیئات ها و نمایندگان ناظر بیش از یکصد کشور گرد هم آمده و مسایلی را در مورد سهم این سازمان در تحکیم صلح امنیت و همکاری بین مردمان یک نظم جدید بین المللی اطلاعاتی و

همبستگی بین المللی بین ژور نالیستان مورد بحث قرار دادند . جلسه این سازمان در وضعیکه حلقه های تجاوز گر امپریا - لیستی شدیداً بر ضد دیتانت ، همکاری بین المللی و امنیت جنگیده و مسابقه تسلیحاتی بی سابقه را بر مردم تحمیل نمود و جهان را بسوی مصیبت جنگ ذروی می کشاند ، دایر گردیده است .
۱۳۶۰/۸/۵ : فدرا سیون بین المللی دموکراتیک زنان تصمیم قاطع خود را در مبارزه بر ضد مسابقات دیوانه و تسلیحاتی ازهمه اولتر مسابقات تسلیحاتی ذروی برای صلح و امنیت نسل های موجود و آینده مورد تاکید قرار داده است .

طی بیانیه ای از میلیونها زن اعضای فدرا سیون بین المللی دموکراتیک زنان خواسته شده است تا برای پیاده نمودن مصوبه اخیر کنگره جهانی زنان در پراگ که نیرومندی جنبش صلح را توصیه می نماید کوشش نهایی را بفرج دهند .

۱۳۶۰/۸/۷ : دملگرو ملتو سازمان دعو می پولنی د لومپری کمیتی دیوسلی کولو په گپون سیاسی او د امنیتی مسائلو کمیتی ، لومپری رسمی غونډی دیوسلی کولو له پاره د فعالیت اوونی ته خپلی خبری متوجه کړی .

د عمومی پولنی د شپږ دیر شمی اجلاسیه رئیس وویل چی ددغه سازمان اصلی وظیفه د جگړی له منگلو څخه د اوسنی او راتلو نکی نسل ژغورل دی .

اتومی وسله چی اوس په نړی کی زیرمه شوی څه د پاسه یو میلیون د هغه بم برابره ده چی په هیروشیما کی اچول شوی وو .

۱۳۶۰/۸/۸ : نهمین کنگره سازمان بین المللی ژور نالیستان که در مسکو مرکز اتحاد شوروی سو سیالیستی دایر - شده بود خاتمه یافت . درین کنگره ج ۱۰۰ - بحث عضو اجرائیه این سازمان بین - المللی انتخاب گردید .

در پایان جلسات کنگره مدال ژور - لیس فوجک بیک از اعضای اتحادیه ژور نالیستان ج ۱۰۰ - اعطا گردید . مدال ژولیس فوجک که بزرگترین مدال سازمان بین المللی ژور نالیستان می باشد در هر پنج سال ، به خاطر مبارزه برای صلح و دوستی بین ملتها اعطا میگردد . همچنان در کنگره ، این مدال برای ابوشرار ژور نالیست شهید فلسطین ، روزنامه نگار جاپانی و چار نفر دیگر داده شده است .

۱۳۶۰/۸/۱۱ : جلسه عمومی سالانه جنبش ضد تبعیض نژادی انگلستان در لندن گشایش یافت . درین کنفرانس نمایندگان چار صد سازمان عضو و اعضای انفرادی جنبش ضد تبعیض نژادی اشتراک دارند . درکنفرانس مزبور راپور سالانه فعالیت های جامع جنبش ضد تبعیض نژادی که در مدت بین ماه اکتوبر ۱۹۸۰ تا سپتامبر ۱۹۸۱ صورت گرفته ارائه گردید . همچنان درین کنفرانس - نس مصوبه های وسیعی در مورد نامیبیا ،

های صلیب احمر و هلال احمر ملی به اشتراك
یکصندو بیست کشور و نمایندگان مختلف
سازمان های بین المللی در مانبلا گشایش
یافت . در این کنفرانس پرو گرام عملی
صلیب احمر بین المللی را برای دهه
۱۹۸۰ تصویب مینمایند .

۱۳۶۰۹۰۹ : سیمینار بین المللی
متخصصین یونسکو در ایتو پیا گشایش
یافت . درین سیمینار در باره ای تجارب
مربوط به ازبین بردن بیسودی مطالعاتی
صورت میگردد . نمایندگان ایتو پیا ، کینیا ،
تانزانیا و زیمبابوئی در دوران این سیمینار
طرقی را مورد مطالعه قرار دادند که در
ایتو پیا برای ریشه کن ساختن بیسودی
از آن استفاده میشود .

۱۳۶۰۹۰۴ : شورای امنیت ملل متحد
میعاد خدمت قوای حفظ صلح ملل متحد را
شش ماه دیگر یعنی تا ۳۱ می ۱۹۸۲ در منطقه
میان مصر و اسرائیل تمدید نمود .

چارده تن از اعضای شورای امنیت ملل
متحد به این پیشنهاد رای موافق دادند و
چین از اشتراك درین رای گیری با و رزید
قوای حفظ صلح ملل متحد درمی سال ۱۹۷۴
باین منطقه آورده شده بود .

۱۳۶۰۹۰۲ : اولین کنفرانس بین المللی
برای همبستگی بارینادا ، کار خود را در
سان ژوژر مرکز آنکشور آغاز کرد . درین
کنفرانس نمایندگان اکثر کشورهای غیر
منسلك جامعه سوسیالیستی ، شوروی
جهانی صلح ، کنفرانس دایمی احزاب سیا-

تجاوز نژاد پرستان افریقای جنوبی بر
انگولا و مبارزه برای تعزیرات در مقابل
دژیم اپارتاید افریقای جنوبی و امور
مربوط به جنبش اتحادیه های کاری
به تصویب رسید .

۱۳۶۰۸۰۱۲ : کنفرانس منشی های کمیته
های مرکزی احزاب کمونیستی و کارگری
کشورهای سوسیالیستی در مورد موضوع-
غات بین المللی و ایدئالوژیکی در مسکو
گشایش یافت .

۱۳۶۰۸۰۱۳ : سومین کنفرانس وزرای
کلتور کشورهای عربی در بغداد مرکز عراق
گشایش یافت . این کنفرانس سه روز به
طول انجامید و شرکت کنندگان را جمع
به مسوده يك پروگرام جامع انكشاف
کلتور عربی که به کنفرانس ارائه گردید ،
مبارزه علیه پروپاگاند صهیونیست ها ،
بهبود طرق حفاظت آثار تاریخی اعرا ب
وسایل مسایل مورد علاقه مذاکره می
نمایند .

شاذلی کلیبی سرمنشی جامعه عرب طی
بیانیه در جلسه افتتاحیه کنفرانس مساعی
اسرائیل را در مورد از بین بردن تاریخ
گذشته عربها و متضرر ساختن کلتورشان
تقیح کرده علاوه نمود که اسرائیل نه تنها
در صدد ادامه اشغال قلمروهای عربی
میشود بلکه در صدد نیل به برتری نظامی
سیاسی ، اقتصادی و کلتوری در شرق
میانه نیز میباشد .

۱۳۶۰۸۰۱۸ : کنفرانس بین المللی انجمن

سی کشور های امریکا ی لاتین شرکت ورزیده اند .

۱۳۶۰۹۷ : کمیته اقتصاد ی و مالی سی و ششمین اجلاس مجمع عمومی ملل متحد فیصله کرد تا مردهما یی خاص دفتر اداری پروگرام تحفظ محیطی ملل متحد را در ماه می سال ۱۹۸۲ در نا یرو بی دایسر نماید .

از تمام حکومت خواسنه شده تا برای اشتراک درین مردهما یی در یک سطح عالی سیاسی آمادگی بگیرند .

درین مردهما یی دور نمای اقدامات و همکاری بین المللی در حفظ محیط در دهه آینده مورد بحث قرار خواهد گرفت .

۱۳۶۰۹۹ : حمله طیارات اسرائیل بر مرکز اتمی عراق نه تنها یک تجاوز علیه آزادی و حاکمیت ملی عراق بود بلکه جنایت علیه صلح بین المللی و تخطی از منشور ملل متحد میباشد . موضوع فوق در ختم سیمینار بین المللی سه روزه که در بغداد پایان یافت ابراز گردیده است .

سیمینار جبهات مختلف حمله وحشیانه طیارات اسرائیل را به مرکز اتمی عراق مورد تحلیل و تجزیه قرار داد . در سیمینار مذکور نمایندگان سازمان های قضایی بین المللی و عربی و شخصیت های سیاسی از کشورهای مختلف اشتراک نموده بودند .

۱۳۶۰۹۱۴ : دسوسیالیستی هیوادو د مپوبو عا تی آزانسو او د عکاسی دولیو مدیر انو جرگه په پراگ کی پراستل شوه .

پدغه جرگه کی د بین الدللی سولی او دبی وسلی کولو په چارو کی دسوسیالیستی هیوادو له هلو ځلو سره چی د سوسیالیزم د پرمختیا درنښتینی بریالیتوب یو انځور دی ملاتړ وشو .

۱۳۶۰۹۲۱ : مجمع عمومی سازمان کشورهای امریکا یی یازدهمین جلسه خود را خاتمه داد .

صدرا عظم لوسیا در این جلسه گفت وظیفه سازمان کشور های امریکایی است تا در راه تبدیل حوزه کارابین به منطقه صلح پایدار کار نماید تلاش های حکومت امریکا برای تحمیل مسوده پلان همکاری منطقوی که هدف آن کمک در برابر توقات سیاسی میباشد از طرف هیئات جلسه تقبیح گردید .

۱۳۶۰۱۰۱۰ : ژاویر پریز دوکو یلار په رسمی ډول د ملگرو ملتو د سازمان د سرمنشی په توگه په خپل کار پیل وکړ . دی د پیرو یو شپيته کلن د پیلومات دی . دی د والد هایم پرخی چرلس کاله یی د ملگرو ملتو د سازمان د سرمنشی په توگه وظیفه اجرا کوله ټاکل شوی دی .

دوکویلار پخوا د خانگرو چارو لپاره د ملگرو ملتو د سازمان د سرمنشی د مرستیال په توگه وظیفه سرته رسوله .

۱۳۶۰۱۰۱۱ : اعضای سازمان رهایی بخش فلسطین با اجتماع تیکه در بیروت تشکیل دادند هفدهمین سالگرد شروع مبارزات مسلحانه خود را برای آزادی سر -

ژمین شان و علیه متجاوزین اسرا ئیلی
تجلیل کردند .

یاسر عرفات رئیس کمیته اجرائیه ساز-
مان رهایی بخش فلسطین با استفاده از این
فرصت تصمیم نهایی مردم فلسطین را برای
بدست آوردن حقوق مشروع شان بار
دیگر تاکید نمود . خاطر نشان کرد که تا-
سیس یک دولت مستقل فلسطینی شرط
اساسی حل عاد لانه و دایمی بحرانهای
شرق میانه میا شد .

۱۳۶۰ر۱۰: مردم برماسی و چارمین
سالگرد آزادی خود را که در نتیجه مبارزات
شان علیه انگلیس استعمارگر و حملات
جاپان حاصل نموده اند در آنکشور جشن
گرفتند . برما بعد از بدست آوردن آزادی
به پیروزی عظیم و شگرف اقتصاد ی نایل
آمده است .

حکومت برما مشی تحکیم سکتور دولتی
را که اکنون شصت فیصد وسایل تولیدی
را تهیه میدارد رهنمایی مینماید . سیاست
خارجی و داخلی حزب برسر اقتدار برما از
حمایت تمام اقشار و اتحادیه های چندین
ملیتی آنکشور برخوردار میا شد . هدفش
حفظ آزادی ، وحدت ملی و تمامیت ارضی
برما میا شد .

۱۳۶۰ر۱۰: کنفرانس وزرای خارجه
کشورهای عضو پیمان ناتو در بروسل
گشایش یافت . این کنفرانس پس از
مشوره های سری بین نمایندگان امریکا ،
انگلستان ، فرانسه ، جمهور ی اتحاد ی
آلمان و ایتالیا آغاز گردید .

۱۳۶۰ر۱۰: جلسه دارالانشا دایمی

کانگریس سر تاسری مردم عرب در
طرابلس مرکز لیبیا گشایش یافت .

این گردهمایی پیرامون اوضاعیکه در
شرق میانه در نتیجه شدت سیاست تجاوز
کارانه امپریا لیزم امریکا و تهدیدات مستقیم
واشنگتن به کشورهای دارای حاکمیت
ملی عرب انکشاف کرده ، مذاکره مینمایند .
شرکت کنندگان جلسه مذکور به نتایج
خطرناک موافقتنامه همکاری سترا تژیک
بین امریکا و اسرئیل اشاره نمود . افزوده
اند که این اتحاد بین امریکا و اسرئیل
حمایت و پشتیبانی مستقیم امریکا از سیاست
تجاوز گرانده اسرئیل در مقابل کشور
های عربی می باشد همچنان درین گردهمایی
از تمام سازمان های سیاسی و اجتماعی
عربی تقاضا شده است که در یک جبهه متحد
علیه سیاست تجاوز گرانه امپریا لیزم امریکا
واسرئیل بر ضد لبنان و کشورهای مستقل
سوریه لیبیا و سایر کشورهای عربی
متحد شوند .

۱۳۶۰ر۱۱: شرکت کنندگان کنفرانس

امریکای لاتین برای صلح حقوق بشر و حق
خود ارادیت مردم السلوا دور اعلامیه نهایی
را به تصویب رسانیده که طی آن حمایت
کامل خویش را از حق خود ارادیت مردمان
و عدم مداخله در امور آنها ابراز داشته
است ، همچنان علاوه شده است پنجاه سال
بدین سو بر حقوق مردم السلوا دور به
صورت سیستماتیک تجاوز شده و این چشم
پوشی از طرف دیکتاتوران فاشیستی

و نتایج اقتصادی، مسابقات تسلیحاتی بوده است.

اشتراک‌کنندگان این کمیسیون به ضرورت ادامه مذاکره بین شرق و غرب در مورد اوضاع متشنج جهان تأکید ورزیدند. ۱۱-۱۳۶۰: جلسه و زرای کشورهای مولد نفت خلیج دریای مرکز عربستان گشایش یافت. درین جلسه وزرای کشور - های بحرین، قطر، اتحادیه امارات عربی عمان و عربستان اشتراک دارند.

این جلسه به خاطر اتخاذ سیاست مشترک نفتی کشور های منطقه دایر گردیده تا طرق توسعه همکاری و انسجام فعالیت های تولیدی استخراج و تجارت نفت را مورد بحث قرار دهد.

۱۳۶۰/۱۱/۱۳: هفتمین جلسه خاص کمیسیون سازمان ملل متحد در مورد قاچاق مواد مخدره که در آن نمایندگان سوسی کشور جهان اشتراک نموده است در وینا گشایش یافت. در اجندای این جلسه روی ممانعت ها و سایر تدابیر مواد مخدره و قاچاق بحث صورت میگیرد.

۱۳۶۰/۱۱/۱۴: مجارستان به سازمان آزادی بخش فلسطین در بودا پست موقت دیپلوماتیک اعطا نموده است.

یاسر عرفات رئیس سازمان آزادی بخش فلسطین که مصروف بازدید از مجارستان میباشد با جیورجی لازار صدراعظم و فریجس پوجا وزیر خارجه آن کشور مذاکره نمود. عرفات مکرراً از کشورهای سو - سیالیستی بازدید نمود و مجارستان

السلوا دور صورت میگیرد. اعلامیه حاکیست نیرو های دموکراتیک جهان بخصوص در امر یکای لاتین و حوزه کارا بین در مقابل چنین تخطی ها از حقوق حقه مردم السلوادور بی تفاوت مانده نمیتوانند و آنها از راه مسالمت آمیز که منجر به آغاز مذاکرات سیاسی با تمام جوانب ذیدخل که تضمین پرو سه دموکراتیک واقعی را فارمول بند ی نماید حسن استقبال می نماید.

۱۳۶۰/۱۱/۱۵: کمیسیون مستقل برای خلع سلاح و امنیت تحت ریاست اولاف - پالمی رئیس حزب کارگری سو سیال دهو - کرات سویدن جلسه سه روزه خود را در بن خاتمه داد. این کمیسیون در میان سازمان های غیر حکومتی بین المللی جای خاص داشته و خواستار تشدید مذاکرات برای جلوگیری از مسابقات تسلیحاتی و پیروزی برای کاهش تسلیحات در جهان می باشد. کمیسیون مزبور در خزان ۱۹۸۰ تشکیل گردیده و هدف آن تهیه یک راپور سفر - شات اساسی برای دومین جلسه خاص مجمع عمومی ملل متحد در مورد خلع سلاح (که قرار است در سال جاری صورت گیرد) می باشد. درین کمیسیون نمایندگان دایمی سازمان های مختلف سیاسی دانشمندان و دیپلوماتها از هفده کشور جهان سهم دارند.

پرا بلم عهد که در جلسه کمیسیون مورد بحث قرار گرفته عبارت از مشکل تحدید اسلحه اتمی و خلع سلاح، منع اسلحه کیمیاوی، تامین امنیت مناطق مختلفه جهان

متو قف سازند و هم خواستار قطع روابط اقتصادي، مالي و سياسي با اسرائيل شده است. همچنان از اسرائيل خواسته تا از تهايم قلمرو هاي مربوط به فلسطين وسايير کشور هاي عربي که در سال ۱۹۶۷ اشغال نموده به شمول بيت المقدس خارج گردد. درين فيصله نامه علاوه شده که تصميم اسرايل براي تحميل قوانين و مقررات حکومتي آن بر جولان که جزيي از قلمرو سوريه مي باشد بر اساس منشور ملل متحد به حيث يك عمل تجاوز گرانه بشمار رفته و غير قانوني و بي اعتبار مي باشد.

۱۳۶۰/۱۱/۲۳ : سيمينار ژور تالستي کشور هاي امريکاي لاتين که از طرف فدراسيون ژورنالستان کشور هاي امريکاي لاتين سازمان يافته بود در شهر پانامه خاتمه يافت در سند اختتاميه کنفرانس تا کيد گردیده است که آژانس هاي غرب که در اختيار انحصارات امپريالستي مي باشند حوادث را مطابق خواسته هاي باداران شان تحريف مينمايند.

ژورنالستان کشور هاي امريکاي لاتين خواستار تاسيس يك نظم جديد اطلاعاتي که در اختيار کشور هاي رو با نکش اف گذاشته شود گردیده اند.

۱۳۶۰/۱۱/۲۴ : کنفرانس حزب سوسيال دموکرات جمهوري اتحاد ي آلمان در شهر پادربورن پايان يافت.

درين کنفرانس ضمن تصويب فيصله نامه يي تقاضا گردید که پلان تمرکز مرمي هاي پرشنک و کروزي امريکايي در آلمان

نيز يکي از کشور هاي سوسياليستي است که از موقف سياسي و اقتصادي سازمان آزادي بخش فلسطين حمايت مينمايد.

* : کميته دايمي اطلاعات کشور هاي عضو جامعه عرب از تهايم کشور ها وسازمانهاي بين المللي تقاضا کرده تا تصميم تل ابيب را درباره الحاق ارتفاعات جولان به قلمرو اسرائيل قبيح کنند. کميته مزبور ضمن اشاره به تهديد جدی که از جانب اسرائيل متوجه مردمان منطقه شده مخصوصاً به خطرات ناشي از پلاني اسرائيل اشاره نموده که در مورد احداث غير قانوني کانال بين مدیترانه و بحر الميت از طريق قلمرو هاي اشغال شده بروز کرده است.

۱۳۶۰/۱۱/۱۷ : مجمع عمومي سازمان ملل متحد در جلسه خود فيصله نامه را با هشتاد و شش رای موافق بيست و يك رای مخالف و سي و چار رای مستنکف به تصويب رسانيد که در آن اسرائيل به خاطر الحاق بلند يهاي جولان به قلمرو خود مورد نکو هش قرار گرفته و تعزيرات دورسي بر اسرايل توصيه شده است. اين فيصله نامه از طرف ساير کشور هاي عربي، غير منسلک و کشور هاي سوسياليستي ارائه گردیده. اين فيصله نامه اسرائيل را به اينکه صلح دوست نمي باشد متهم ساخته و از تمام اعضای سازمان ملل متحد تقاضا کرده تا اسرائيل را به انزوا بکشانند. درين فيصله نامه از تهايم کشور هاي عضو تقاضا گردید که ازدادن کمک هاي نظامي به اسرائيل و يا گرفتن اين نوع کمک ها را از اسرائيل

په نړۍ کې د هر هیواد له پار د سو لی د ساتنې او د اساسی حقو قو د تامین او تضمین اود ژوند د حق په نسبت بله مهمه مسئله نشته .

۱۳۶۰ ر ۱۲۷: کمیسیون سازمان ملل متحد در مورد حقوق بشر از رژیم اپارتاید افریقای جنوبی خواست تا یک هیئت آن کمیسیون را غرض تحقیق شرایط زندانیان در آن کشور اجازه دهد . کمیسیون همچنان تقاضا نموده که بامبارزین بازداشت شده نامیبیا موقف اسیران جنگی داده شود و با آنها طبق کنوانسیون های ژنیو رفتار شود . در چهار فیصله نامه سازمان مذکور رژیم اپارتاید افریقای جنوبی محکوم گردیده و در یک فیصله نامه افریقای جنوبی به خاطر ایجاد موانع در راه مذاکرات استقلال نامیبیا تقبیح گردیده است .

۱۳۶۰ ر ۱۲۴: فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان تقاضا نامه یی را برای بزرگداشت روز بین المللی زنان عنوانی تمام زنانیکه به خاطر پیروزی اید یال های برابری استقلال ملی ، دیتانت و صلح مبارزه مینمایند به نشر سپرده است . در تقاضا نامه تاکید شده که زنان تمام کشورها باید از هشتم مارچ بحیث روز مبارزه برای متوقف ساختن مسابقه تسلیحاتی و همچنان حل سیاسی تمام موضوعات حاد بین المللی از طریق مذاکرات تجلیل نمایند . فدراسیون مذکور این مبارزه را بحیث مبارزه برای صلح و خلع سلاح علیه تمرکز انواح جدید مرمی های اتمی و محو تمام انواح مظلوم و نژاد پرستی تلقی مینماید .

فدرال از بین برده شود . همچنان نمایندگان تقاضا نمودند که تمام تدارکات برای تمرکز مرمی های دارای برد متوسط طور فوری خاتمه پیدا کند . درین کنفرانس پلان های نظامی امریکا و ناتو که مسابقات اتمی ذروی را دامن میزند افشا گردید .

۱۳۶۰ ر ۱۲۲: د سر یلانکا د کمونیست خوانانو د فدراسیون نهجه ملی کنگره په رتنا پورا کی پرانستل شو . پدغه کنگره کی د ټولی سر یلانکا نهجه سو ه تنه استازی برخه لری ، د دغه فدراسیون رئیس د انیستردی الویس افتتاحیه غونډی ته د فدراسیون اساسی رپوټ وړاندی کړ . ده په دغه رپوټ کی د سریلانکاله خوانانو څخه د زیار کتنو د حیاتی گټو تضمین د سر یلانکا د ملی حاکمیت دساتلو اود هند په سمندر کی د امریکا دپوځی قدرت له فعال زیاتوالی سره د مخالفت له پاره په مبارزه کی د خپلو لیکود یونټی کولو غوښتنه وکړه .

۱۳۶۰ ر ۱۲۳: د ملگرو ملتو د سازمان د بشر د حقو کمیسیون د شوروی اتحاد بیلا روسی الجزایر ، بلغاریا ، کیوبا ، ایتوپیا ، هند ، پولند او سوری د استازیو له خوا وړاندی شو ی فیصله لیک تصویب کړیدی .

په فیصله لیک کی د جگړی له خطر څخه د بشر د ساتنې اړتیا د بین المللی سولی او امنیت پیاوړتیا او د بین المللی همکاری پراختیا ته اشاره شوید .

په فیصله لیک کی ټینگار شویندی اوس

سر یلا نکا دایر گردید . اشتراک کنندگان کنفرانس درمورد پلان پنچساله انکشافی و استفاده از منابع انرژی کشور های در حال انکشاف بحث نموده و در آن متخصصین سی کشور بشمول هند ، بنگله دیش ، ویتنام و بیش از پانزده سازما ن بین المللی اشتراک نموده بودند . در کنفرانس مزبور توجه خاص به توزیع منابع انرژی صورت گرفت. ۱۳۶۰ر۱۲۲۲: اولین گردهمایی کمیته ملل متحد در مورد بحر هند در نیو یارک صورت گرفت . منظور از تشکیل این گرد همایی اتخاذ تدارکات و ترتیبات برای تدویر کنفرانس بین المللی درمورد بحر هند میا شد .

اسامبله عمومی سازما ن ملل متحد برای بر گردانیدن بحر هند بحیث یک منطقه صلح تصویب نمود تا کنفرانس بین المللی درمورد بحر هند در نیمه اول سال ۱۹۸۳ دایر گردد . * : کمیسیون حقوق بشر ملل متحد فیصله نامه را مبنی بر نقش جوانان در انکشاف بخشیدن و حفظ حقوق بشر به تصویب رسانید .

۱۳۶۰ر۱۲۲۵ : بیست و چهارمین جلسه کمیسیون مختلط اتحاد شوروی و چین در مورد گشت و گذار گشتی ها در مناطقی بندر دریای آمو که ۳۴ روز قبل آغاز گردیده بود خاتمه یافت .

* : جلسه کمیته فرعی تدارکات برای دومین کنفرانس جهانی به خاطر محو تبعیض نژادی در مقر سازما ن ملل متحد گشایش یافت .

۱۳۶۰ر۱۲۱۷: د مدیترانی او سره سمندر کی د سیمی د پنخو د غورخنګ بین المللی غونډی په آتن کی په مربوطو مسټالو باندی خپلی خبری پای ته رسولی دی . دغه غونډه پنخه د سولې او ملی خپلواکی لپاره په مبارزه کی تر شعار لاندی شوی او برخه والو اعلام کړیدی چی د نړی له ټولو پنخو سره یو موټی شی او د وسلو د زور - آزمایشو د بندیدو غوښتنه یی کړی چی نړی له یوی فاجعی سره مخامخ کوی .

۱۳۶۰ر۱۲۱۷: د سوداگری او پرمختیا په باب د ملګرو ملتو د جرګی غونډه په ژنیو کی د نړی د یو سلو پنخه شپیتو هیوادو په نمایندګی پرانستل شو . د غونډی برخه وال د بین المللی سوداگری او اقتصاد د پرمختیا راتلونکی څیړی .

۱۳۶۰ر۱۲۱۸: د ملګرو ملتو د سازما ن د سمندرونو د قانون د جرګی غونډه په نیو یارک کی دودی په حال کی هیوادو او امریکا ترمینځ په زیاتو اختلا فونو سره پرانستله شوه . پدغه غونډه کی د نړی د هیواد وڅه د پاسه یوسلو پنخو س تنو استاز یو برخه اخیستی ده . د دغی اصلی وظیفه د سمندرونو د کنوانسیون د قانون د هراړخیزو بین المللی قانونی سندونو د لاس لیک کولو او د سمندرونو د قلمنا په په ګډون د نړی له سمندر و نځو څخه د منظمی استفادی تدارک دی .

۱۳۶۰ر۱۲۱۹: کنفرانس بین المللی کمیسیون اقتصاد ی و اجتماعی ملل متحد برای آسیا و حوزه بحر الکاهل در مرکز

نظری به اوضاع هم‌جهان در سال ۱۳۲۰

این ضرورت را بمیان کشیده که صلح بدون فراهم بودن زمینه برای پیشرفت متوازن کشورها ممکن نبوده نمی‌تواند. لذا صلح و انکشاف دو موضوعی است جدانا شدنی از یکدیگر. پیشرفت بدون صلح ممکن نیست و صلح بدون پیشرفت ناممکن است. از همین جهت در آغاز هر سال که سر آغاز یست برای زندگی و کارنو بشریت این امید را نزد خود می‌پرورد که اینک سال نو برای همه سال آرامی و صلح باشد. سالی باشد که ملل جهان بتوانند در خلال آن دور از خوف و تهدید و با میسر بودن همه امکانات و مساعدت، به پیشرفت‌های چشمگیری نایل آیند و خلاصه این سال شاهد پیروزی گامهای فزاینده در جهت غلبه بر مشکلات و نیل به پیروزیها باشد.

می‌گویند: ((احترام به حقوق دیگران صلح است)) اکنون این مفکوره عالی و انسانی هواخواهان زیاد دارد و قوت گرفتن این مفکوره خود به معنی نیرومند شدن نیروهای صلح و ترقی و تضعیف قدرت‌های جنگ طلب است. شمار گر و توسعه جو می‌باشد که تلاش می‌کنند به چهره‌های نو در برابر بشریت ظاهر شوند و با توجه به منافع آزمندانه خود جلوس پیشرفت بشریت بخصوص ملل نو آغاز را بگیرند.

دو تجربه تلخ اما جهان شمول جنگ اول و دوم جهانی در خلال نیمه اول سده موجوده و در پهلوی آن صد ها تجربه دیگر تا آغاز این سال، یک سوال حیاتی را در برابر بشریت قرار داده است و آن اینکه چگونه میتوان گریبان بشریت را از چنگال‌های عظیم محروم و نیازمند را از چنگال جنگ بهره‌کشی‌نا برابری ستمگری و صدها مصائب دیگر ره‌ساخت. اگر چه علم و تکنولوژی معا صرمشکل‌فاصله را از بین برده و بشریت‌اگر در حال صلح بسر برد، توان غلبه بر انواع مشکل را دارد. اما در نتیجه همین پیشرفت حلقه‌های سودجو استثمارگر و توسعه طلب مشکلات عظیمی را برای کتله بشری ایجاد کرده‌اند و با تولید سلاح مرگبار و صف‌ارائی‌های دیوانه‌وار نظامی‌زندی همه کتله‌ها و حتی سیاره زیبای ما را تهدید می‌کنند. بشریت در دوسده اخیر بخصوص سی سال گذشته باین نتیجه رسیده است که از همه اولتر به صلح نیاز دارد و صلح هم زمانی برقرار شده میتواند که زورگوئی و بهره‌کشی فضای کره ما را ترک گوید و در چنین فضای گوارا ملل جهان بخصوص کشورهای نوبه‌پاخاسته بتوانند همه امکانات را در راه پیشرفت و ترقی خویش بکار اندازند. فوت گرفتن این مفکوره اکنون

مارش صلح:

قوت گرفتن احساس ضد جنگ دوسراسر جهان ، حتی در بین مردمانیکه زیر فشار رژیم خودکامه ، هنگامه جو و امپریالیستی زندگی می کنند و آمادگی های جنگی از طرف حلقه ها و کشور های امپریالیستی در ماههای اول این سال ضدیت شدید بشریت را در برابر پلانیهای تسلیحاتی و سیاست های جنگجویانه برانگیخت . یکی از رویداد های که جریانات این سال را خصوصیت داد، براه افتادن مارش های عظیم صلح در گوشه های مختلف جهان است .

مارش شش هفته ای صلح که روز ۲۱ جون (۲۱) جوزا به ابتکار سازمان زنان هواخواه صلح کشور سکاند ناوی از میدان بزرگ موسوم به سویندر مارکس در شهر کوپنهاگن ، با شرکت هزاران نفر از حامیان صلح و آرامش در جهان آغاز یافته بود، روز ۱۵ - اسد در شهر پاریس پایان یافت . درین مارش عظیم هزاران نفر به صورت مستقیم سهم گرفتند و هزاران نفر دیگر با ابراز احساسات در محلات و شهر های مسکونی شان در مسیر این مارش بصورت غیرمستقیم در آن شرکت ورزیدند . هواخواهان صلح و آرامش شامل این مارش ها در طول این مدت از شهر های مختلف کشور های اروپای غربی شامل جمهوری اتحادی آلمان ، هالیند ، بلجیم و فرانسه عبور کردند . شرکت کنندگان این مارش روزی به پاریس رسیدند که مصادف بود به سالگرد پرتاب اولین بم اتومی بر شهر هیرو-

شیمای جاپان . شرکت کنندگان این مارش در طول راه بیشتر در مراکز شهر ها آنها در برابر بنا ها و سازمانهای شرکت می کردند که از نگاه سیاسی جلب توجه آنان به امر صلح و جلوگیری از جنگ خیلی مهم بودند . طور مثال این مارش صبح روز ۳۱ سرطان به بروسل رسید و اجتماع عظیمی را در برابر قصر سازمان پیمان نظامی ناتو تشکیل داد . یکی از شعار های این مارش بزرگ عبارت بود از : ((تصمیم ناتو برای تمرکز راکت های اتومی باید تحقیق نیابد !)) این مارش عظیم که ۴۵ روز طول کشید و فاصله ۱۱۲۲ کیلومتر را احتوا کرد ، در جلب ذهنیت جهانیان برای امر صلح و ضدیت در برابر پلان های جنگجویانه ، تسلیحات و جا بجا نمودن راکت های اتومی میان برد ایالات متحده امریکا در قلمرو های عضو پیمان ناتو نقش خاص داشت .

همین قسم صد ها هزار نفر از مظاهره کنندگان ضد جنگ روز ۱۹ - اسد امسال در جاده های مرکزی شهر نیویارک مارش نمود و تقاضا نمودند تا جلو مسابقات تسلیحاتی گرفته شود و همچنان تولید و استعمال سلاح اتومی منع قرارداد شود . آنها در عین حال به اضرار مالی مسابقات تسلیحاتی تماس گرفته می گفتند این مبالغه هنگفت بر عکس باید در راه صلح به مصرف برسد . این مظاهرات نیز به عنوان اعتراض علیه استعمال بم اتومی بر شهر

های هیرو شیما و ناگا ساکن جاپان تنظیم شده بود. آنها درین مظاهرات گسترده علیه سیاست نظامی گرائی ریگن و ضد گرایش به تسلیحات شعار میدادند. زیرا آنها می گفتند که ادامه این کار خطر يك جنگ اتمی را افزایش میبخشد. به دنبال آن روز ۲۴- اسد همین سال در قبایل تصمیم اداره رونالد ریگن برای تولید بم نیوترونی ((که انسان را محو و ثمره کار و تمدن او را بجا نکه میدارد)) بیست و سه سازمان دموکراتیک امریکا که جمعا دارای يك میلیون عضو می باشد از حکومت ریگن تقاضا نمودند تا هر چه زود تر پلان تولید بم نیوترون را فسخ نماید.

باید متذکر شد که در بلند ساختن صدای ((نابود باد بم نیوترون)) در اوایل این سال که رونالد ریگن پلان تولید آثار طرح کرد تمام جهان باین صلح دوست شریک شدند. در قاره های مختلف، در کشورهای مختلف و در شهر های مختلف همه می گفتند که باید ازین تصمیم جدا صرف نظر شود. اجتماعات بیانیه ها و پیامهای با ارتباط به ضرورت جلوگیری ازین اقدام انسان دشمنانه انتشار یافت و موج نیرومند و متوالی این ضدیت جهانی گرسی نشینان کاخ سفید را سخت دست و پاچه ساخت. این ضدیت يك خصوصیت بر ازند داشت و آن اینکه همه در بلند ساختن این صدا شریک بودند. و طراحان این پلان هیچ هوا خواه و پشتیبان نیافت.

با توجه به سیاست تسلیحاتی امپریا - لیژم صدای اعتراض در سراسر اتحاد شوروی نیز بالا شد. طور نمونه از درخواستنامه علمای اتحاد شوروی یاد می کنیم که روز ۴ می مطابق ۱۴ ثور انتشار یافت. درین درخواست نامه که انعکاس دهنده آگاهی از خطرات روز افزون سیاست جنگ طلبی حلقه های زورگو و توسعه طلب است چنین میخوانیم: ((اگر او ضاع بر همین منوال دوام کند، خطر بروز جنگ که در دهه هفتاد کاهش یافته بود، بقوت هرچه بیشتر بر انکشافات جهان اثر خواهد افکند. چنین برخوردی صرف جنگ بین کشورها نخواهد بود. بلکه يك جنگ اتمی خواهد بود که عواقب مرگبار آن تمام جامعه بشری را احتوا خواهد کرد.))

دانشمندان اتحاد شوروی با انعکاس خواسته های مردم خویش درین درخواست نامه خود متذکر شدند: ((باید بشریت را اجازه نداد تا در گیر سیر زیان آور گردد. سیری که گویا جهان صرف میتواند بر قله های سلاح تکیه کند و غیر از تعقل همیشه قدرت جریان تاریخ را رهنمایی نماید.))

صلح خواهی مردم اتحاد شوروی:

اما در خلال این همه تلاش های دیوانه وار برای ادامه مسابقه تسلیحاتی، تولید و جایجا نمودن سلاح های اتمی، اقدام به تولید بم نیوترونی، جایجا سازی قوا و داشتن احساس تفوق جویی و توسعه طلبی امپریا لیژم احساسات صلح خواهی مردم اتحاد شوروی در سراسر این کشور باز

تاب گسترده در طول این سال داشت .
 لیونید برژنف منشی عمومی کمیته مرکزی
 ح.ک.و. صدر هیئت رئیسه شوروی عالی
 اتحاد شوروی . سایر رهبران . مردم و
 مطبوعات این کشور خواست صلح خواهی
 شانرا در همه مواقع تبارز میدادند . در خلال
 مذاکرات با رهبران کشور های دیگر ،
 در موضعی با مسایل پیچیده جهانی و در
 کنفرانس ها و اجتماعات بین المللی همیشه
 اتحاد شوروی از صلح دفاع کرده و همکاری
 دیتانت و همبستگی را بین ملل جهان اساس
 صلح دانسته است . در آغاز همین سال
 لیونید برژنف ضمن ارسال پیامی به جلسه
 شورای سازمان همبستگی مردمان آسیا و
 افریقا که در عدن دایر شد ، حمایت کشور
 کبیر شوروا را از صلح و همکاری و ضد
 یت با جنگ و تسلیحات ابراز داشت .

همچنان لیونید برژنف روز ۱۹ ثور طی
 بیانیه در شهر کیف مرکز اوکراین اتحاد -
 شوروی گفت : ((مبارزه ما برای عقب زدن
 سیاست کسانی که ماجرا چونی نظامی را می
 پسندند . برای صلح جهان شمول برای
 دفاع از حیات بشریت صورت میگیرد . راهی
 که با مساعی هزار ساله انسان ها ایجاد
 شده است .))

لیونید برژنف که برای افتتاح بنای یاد
 بودی که به خاطر جنگ بزرگ میهنی مردم
 اتحاد شوروی ۱۹۴۱-۱۹۴۵ اعمار شده بود
 و خاطره جنگ تباهن دوم جهانی و قربانی
 های عظیم مردم اتحاد شوروی را درین

جنگ به خاطر هازنده می کرد . باین شهر
 آمده بود . او ضمن درین بیانیه اش گفت :
 ((ما خواستار برچیده شدن بسترهای گرم مخاصمات
 نظامی که از طرف امپریالیست ها ایجاد
 گردیده و طرفدار ختم جنگ های اعلام شده
 و اعلام نشده در جهان می باشیم . ما
 بصورت خستگی ناپذیر برای از بین بردن
 مخاصمات در جهان ، برای حفظ دیتانت
 و تامین رشد بهتر آن مبارزه می کنیم .))
 همین قسم اتحاد شوروی سیاست جا-
 نبداری خود را از جنبش های آزادی بخش
 ملی ، جنبش عدم انسلاک سازمان اتحاد
 افریقا و همه نیرو های هواخواه صلح و
 ترقی بصورت تمام دوا م داد و به جهانیان
 نشان داد که اتحاد شوروی تکیه گاه همه
 نیرو های مترقی و رهایی بخش میباشد و
 کشور های نو آغاز را در راه ساختمان صلح
 جویانه شان صمیمانه همکاری می نماید .
 بر عکس ضدیت آن با امپریالیزم . استعمار
 اپارتاید و صهیونیسم بقوات ادامه میابد
 و همچنان در سازمان جهانی ملل متحد
 فهرست پیشنهادات آن برای صلح و ضدیت
 با جنگ در صدر اجندای جلسات و مذا-
 کرات ملل متحد و دیگر سازمان های جهانی
 قرار دارد .

طور مثال لیونید برژنف در پیام تبریکه
 که بمناسبت روز آزادی افریقا بتاريخ ۵
 جوزا به سران دول و حکومت و مردمان
 افریقا فرستاد گفت که اتحاد شوروی دوست
 پایدار کشور های افریقا نمی باشد .

پیشرفت عاملان پوئیند :

در طول این سال حلقه های امپریالیستی به همدستی حلقه های عقبگرا و دشمنان سوسیالیسم تلاش های برای آوردن رکود در رشد سریع و متوازن پوئیند را برانداختند . این تلاش ها اگر از یکطرف هدف ضدیت با وحدت جامعه سوسیالیستی را داشت از جانب دیگر تحمیل خواسته های حلقه های امپریالیستی بقوت در آن نهفته بود . حزب متحده کارگری پوئیند و دیگر کشور های برادر سوسیالیستی در راس اتحاد شوروی این دسایس و خرابکاری علیه پوئیند و نظام سوسیالیستی آنرا علیه ملانۀ دنبال کردند و برای پدید آوردن فضای بهتر کار و تولید بیشتر به اقدامات وسیع و موثر در زمینه دست زده شد .

وی چیخ یاروزلوسکی منشی اول کمیته مرکزی حزب متحده کارگری پوئیند رئیس شوروی وزیران و وزیر دفاع جمهوری مردم پوئیند صبح روز ۲۲ قوس طی بیانیۀ از طریق رادیو وارسان اعلام کرد که به وسیلۀ فرمان شوروی دولتی پوئیند حکومت نظامی در آن کشور سر از سیزدهم دسمبر (مطابق ۲۲ قوس) اعلام گردیده است . حکومت پوئیند به دلیل بی نظمی ها و اقدامات غیرمسئولانه نیروهای افراطی به اصطلاح اتحادیه همبستگی که آشکارا در صدد کسب قدرت می باشد مرعی گردیده است . شورای نظامی نجات ملی که هدف آن تاسیس جنبۀ توافق ملی میباشد . ایجاد و گسترش های

همچنان وی در پیام خویش افزود که روز آزادی آفریقا امسال در هنگامی تجلیل میگردد که در اثر نبرد پیروز مندانۀ مردم آفریقا آخرین بقایای استعمار و نژادپرستی در آفریقا در حال از بین رفتن است .

درعین حال اتحاد شوروی با داشتن سیر متوازن و باثبات انکشاف نه تنها در طول این سال این کشور رشد سریع و همه جانبه داشت بلکه با داشتن اقتصاد قوی و سوسیالیستی توانست در رشد متوازن کشور های مربوط به همکاریهای متقابل اقتصادی و کشور های در حال رشد و ملل نو آغاز که بایشان گرفتن روش مترقی مشغول غلبه بر مشکلات و پسمانیهای شان میباشند ، سهم شایسته بگیرد . در روز های اخیر این سال (۲۵ دلو) تیخو نو ف رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی ضمن مصاحبه با خبرنگار روزنامه آساهی چپان گفت - که اکنون عواید ملی اتحاد شوروی نسبت به سال ۱۹۷۱ - ۵۵ فیصد افزایش یافته و تولیدات صنعتی آن درین مدت ۷۸ فیصد بالا رفته است .

پیروی از چنین مشی همکارانه و دفاع از صلح و همکاری ضدیت با جنگ و توسعه جویی که اساس سیاست اتحاد شوروی را تشکیل میدهد در جریان این سال به اعتبار بیشتر اتحاد شوروی در عرصۀ جهانی افزود و آنرا به حیث یک قدرت بزرگ پشتیبان صلح ، آزادی و دموکراسی در جهان تبارز داد .

میکند او در عین حال گفت که پولیند بصورت شکست نا پذیر بحیث یک عضو جامعه سو-سیا لیستی باقی خوا هد ماند .

این بیانیه سر آغاز یک دوره نویسن در پولیند بود . زیرا بیش ازین دیگر امکان خرابکاری در برابر نظام سو سیا لیستی پولیند و پیدا کردن رخنه در اتحاد پولیند با کشور های برادر سو سیا لیستی در راس اتحاد شوروی بلکی از بین رفته بود . باروید سمت گرفتن همین اقدامات جدی که دیگر دست مخالفان نظام سو سیا لیستی در این کشور کوتا ه شد . کارگران همه بالای کارشان رفتند . پیمانۀ تولیدات بالا رفت حتی در روزهای رخصتی سال نو کارگران به کارهای داو طلبانه و رفیقا نه می پرداختند و مردم پولیند انکشاف او ضاع را در این سیر بخوبی استقبال میکردند . همزمان باآن رونالد ریگن بیانیه تحریک آمیز با ارتباط به تدابیر همه جانبه حکومت پولیند انتشار داده و حلقه های مترقی جهان این بیانیه را بحیث مداخله در امور کشور سو سیا لیستی پولیند محکوم کردند . روز ۱۲ جدی روز نامه پراودا تحریریکات و مداخلات ایالات متحده امریکا را در امور پولیند لکوهش کرد و این موضوع گفته شد که امریکا میخواهند از مغشوش نشان دادن او ضاع از جریانات پولیند سوء استفاده کنند . پراودا از خرابکاری ضد سو سیالیزم در پولیند یاد کرد و گفت-

ملی مقرر گردیده است . کمشنر های نظامی حق دارند بر فعالیت های ادارات دولتی نظارت نمایند و به آن دستور داده شده تا کسانی که اعمال خلاف دسیلین انجام دهند و یا از وظایف شان سر باز زنند از پست های شان برکنار سازد . یاروژلسکی همچنان درین بیانیه خویش گفت : تصمیم اتخاذ گردیده تا رهبران افراطی اتحادیه های کارگری همبستگی بشمول اعضای سازمان های ضد سو سیا لیستی در پولیند توقیف گردند . یک گروه از اشخاص مسوول بحرانات اقتصادی . اجتماعی پولیند نیز دستگیر گردیدند که در آن جمله ادوارد گیریک . یاروسویچ . گروزدین . سیزلاک و سائرین نیز شامل میباشند . او گفت که حزب و حکومت بصورت پیگیر و قاطعانه از تاسیس جبهۀ توافق ملی با مناجات مردم پولیند و اتحاد همه نیروهای وطن پرست دفاع می کنند . وی خواستار آرامش در پولیند گردید تا بر وفق آن اقتصاد ملی کشور و همچنان فضای اعتماد و احترام در قدرت دولتی اعاده شود . درین بیانیه مهم خویش در عین حال یاروژلسکی خواهان فشرده شدن صفوف حزب این نیروی رهبری کننده جامعه پولیند که قاطعانه طرد اعدای سو سیا لیزم میباشند گردید . همچنان او تاکید کرد که مردم پولیند از دوستی خود با اتحاد شوروی و سایر کشور های سو سیا لیستی و همچنان از کمک های برادرانه آنها صمیمانه تشکر

سیاست ما چرا جوئی و تسلیحاتی واشنگتن :

رونا لد ریگن که زمام امور قصر سفید را مقارن این سال بعهدہ گرفته بود . پلان های تسلیحاتی اش را در آن کشور وسایر مناطق جهان در ساحة عمل پیاده کرد . از همین جهت صدای اعتراض همه نیروهای صلح و ترقی در برابر این سیاست او بالا شد . رونالد ریگن خواست نشان دهد که وی نسبت باصطلاح «تهدید شوروی» میخواهد آمادگیهای نظامی اش را توسعه دهد . اما اظهارات مکرر رهبران اتحاد شوروی که سیاست آن بر منبای صلح و ترقی و احترام به حاکمیت ملی ، استقلال و تمامیت ارضی کشورها و جهان بخصوص نو آغاز و روناتکشاف استوار است . این ادعاه را نقش بر آب ساخت .

سیاست ایالات متحده آمریکا در جریان این سال بیشتر بر موضوعات آتی متمرکز بود :

- افزایش مصارف نظامی .
- اقدام به تولید راکت های اتومی .
- اقدام به تولید بم نیو ترون .
- تلاش برای جایگزینی راکت های میان برد اتومی در قلمروهای عضو پیمان ناتو در اروپای غربی .
- اقدام به تشکیل قوای عملیات سریع .
- مسلح ساختن رژیم های وفادار به منافع قصر سفید در گوشه های مختلف جهان .

که آنها علیه سوسیالیزم به خرابکاری آغاز کرده بودند و برای این کار اعلام حکومت نظامی در کشور ضروری بود . همچنان یک روز بعد آن روز نامه پراودا نوشت که افکار دموکراتیک و مترقی جهان اعمال واشنگتن را در مقابل جمهوریدرم پولیند بحیث مداخله درامورداخلی یک دولت دارای حاکمیت ملی تلقی کرده است و گفته است که واشنگتن در صدد پنهان کردن ماهیت اصلی سیاست خود میباشند و آنها حتی در صدد آنند که از سندنهایی کنفرانس امنیت و همکاری اروپا بحیث یک پوشش استفاده کنند . پراودا با نکوهش مداخلات ایالات متحده و نیروهای ضدسوسیالیزم علاوه کرد : حمایت از عناصر ضد انقلاب بذات خود تخطی آشکار از موافقه نهایی کنفرانس هلسنکی میباشد . اما واشنگتن می خواهد پولیند باید راهی را در سیاست داخلی تعقیب نماید که مورد پسند قصور سفید باشد . باینصورت با اقدامات وسیع و قاطعانه زعامت پولیند و حمایت بیدریغ و همه جانبه کشور های برادر سوسیالیستی در راس اتحاد شوروی سبب شد تا نیروهای مخالف در هم شکنند و دست مداخله امپریالیزم از پولیند کوتاه شود و باینصورت پولیند در جریان این سال بحرانی را عقب گذاشته به حمایت کشور های سوسیالیستی با ثبات تمام را هشدار به پیش دنبال کند .

— شدت عملیات نظامی در قلمرو های که رژیم های وفادار به واشنگتن مورد ضدیت نیرو های ملی و مترقی قرار داشتند .

این اقدامات سبب شد که دیتانت در علاق بین المللی از بین رود ، مسابقات تسلیحاتی دوام یابد و خوف و ارعاب کره خاکی ما را فرا گیرد . این مشی سیاسی و نظامی واشنگتن زمانی بیشتر اوج گرفت که ایالات متحده امریکا بعضی مناطق جهان را بحیث مناطق مربوط به منافع حیاتی خود اعلام کرد . این مشی نظامی گرانه نیرو های امپریالیستی و دشمنی علنی و آشکار آنان با آزادی و آزادی ملل بخصوص ملل نو آغاز و دارای امکانات محدود سبب شد که جریانات عوامی جهان تحت تاثیر آن قرار گیرد و در مجموع همه بشریت به صورت ناخواسته زیر ابر های تیر مو تار جنگ و تخریف آورده شوند .

در باره ما هیت امپریالیزم و شیوه های افسوس نگر و دسیسه سازی آن نویسندگان جهان زیاده نوشته اند و هیچ اقدام ، حرکت انسانی دشمنی و ضدیت آن در برابر آزادی ملل از نظر ها پوشیده نماند .

بخصوص که ارتباط عمیق امروز جهان و بیداری مردم جهان همه چیز را در روشنی قرار میدهد که باینصورت امپریالیزم جهان بخوار نمیتواند چهره خود را از نظر ها دور نگهدارد و اعمال انسان دشمنانه و حرکات تجاوز کارانه خود را با ادعای دروغین پرده پوشی نماید .

هانس ستورم نویسنده برارزنده جمهوری دموکراتیک آلمان سابقه سیاست توسعه جویی ایالات متحده امریکا را چنین بیان می کند : ((وقتی ایالات متحده امریکا در سال ۱۸۹۸ به جنگ علیه هسپانیه آغاز کرد . حکومت واشنگتن اعلام داشت که نیست تجاوز کارانه در سر ندارد . بلکه نیرو های آن جهت آزادی و دموکراسی برای مستعمرات هسپانیایی مبارزه خواهند کرد . اما همینکه نیرو های آن قوای هسپانیایی را شکست دادند . به مستعمره سازی در قلمرو های کیوبا ، فلپین و پورتوریکو آغاز نمودند .)) همین نویسند ه می افزاید که نیرو های ایالات متحده امریکا در صد سال اخیر در ۱۲۰ جنگ استعماری و عملیات به اصطلاح کفری اشتراک داشته است . نویسنده جمهوری دموکراتیک آلمان از قول ویلیام فولبرایت سیاست مدار مشهور ایالات متحده امریکا همچنان نوشت : « ما جامعه داریم که اشتغال عمده آن قوت است برای سال های متبادی یا در جنگ درگیر بود ایم و یاد رگوشه های مختلف جهان برای برادر انداختن جنگ آمادگی داشته ایم .)) این سخنان را ویلیام فولبرایت در زمانی اظهار میداشت که رونالد تاشکیل نیروی عملیات سریع را روی دست میگرفت . قرار بر این شد تا بر اساس این تصمیم ۳۰۰۰۰۰ عسکر نیرومند متشکل از واحد های زمینی ، بحری و هوایی تشکیل شد و

و برای عملی شدن این پلان بزرگ نظامی ده بلیون دالر به مصرف برسد و از آن در جنگ‌های حوزه خلیج و سایر نقاط جهان استفاده خواهد شد. در همان آغاز گفته شد که واشنگتن می‌خواهد ازین قوا برای حفظ منافع حیاتی خود یعنی نفت در شرق میانه استفاده کند.

روز نامه شترن که در هاسبورگ نشر می‌شود در اوئین شماره خویس مصادف به آغاز این سال یک نقشه و عکس‌های را چاپ کرد که نشان میداد امریکا در کدام بخش‌های کشورهای عضو ناتو و چه نوع سلاح اتمی را جابجا خواهد کرد. نشریه پانورا می‌جمهوری دموکراتیک آلمان نوشت که طبق تصمیم ماه دسمبر ۱۹۷۹ پیمان ناتو دربروسل به تعداد ۱۶۰ راکت کروز تنها در آلمان غرب نصب میشود. همچنان در قلمرو این کشور ۱۰۰۸ راکت پرسنگ - ۲ جابجا خواهد شد که با نصب راکت‌های جدید جمهوری اتحادی آلمان بیشترین تعداد راکت‌های اتمی را در قاره اروپا در دسترس خواهد داشت. همزمان با نشر این موضوع موسسه تحقیقات صلح بین‌المللی ستاکهلم توضیح داشت که جمهوری اتحادی آلمان دارای ۱۰۰۰۰ راکت اتمی میباشد. اما با آنهم مقامات بن تعداد راکت‌های قلمرو خود را ۵۰۰۰ عدد وانمود ساخت. برای روشن‌سازی سیاست نظامی و تسلیحاتی واشنگتن درینجا با ساس تاریخ

اقدام و تصمیم. مشی تسلیحاتی ایالات متحده امریکا توضیح میشود. روز ۱۰ حمل وزارت دفاع ایالات متحده امریکا آزمايش مرمی‌های کروز نوع توما-هاک خود را سرعت بخشید. براساس پلان مطروحه، این وزارت در نظر دارد انواع راکت‌های نوع توماهاک را در قلمروهای اروپای غربی جابجا کند و گفته شد که این مرمی‌ها همه متوجه اهدافی در اتحاد شوروی میباشد. اما همزمان با انتشار این تصمیم مردم اروپای غربی مخالفت شدید خود را با این اقدام تبارز دادند. روز ۱۱ حمل واشنگتن پست نوشت که رهبران اروپای غربی نسبت پیدا شدن احساسات ضد جنگ در اروپای غربی نگرانند. واشنگتن پست افزود که در برابر پلانهای جابجاسازی سلاح‌های اتمی امریکا در اروپای غربی که واشنگتن قبلاً آنرا برای متحدین غربی خویس وعده داده است. در هالیند، بلژیک، انگلستان، جمهوری اتحادی آلمان و دیگر کشورهای عضو ناتو مردم ضدیت شدید خود را با تسلیحات اتمی ابراز می‌کنند.

روز ۱۹ حمل کمیته خدمات قوای مسلح مجلس نمایندگان ایالات متحده امریکالواایح مربوط به تخصیصات اضافی دو میلیارد و نهصد ملیون دالر را در بودجه سال مالی جاری دفاع به تصویب رسانید. این وجوه صرف قسمتی از افزایش مجوزه بودجه وزارت دفاع ایالات متحده امریکا میباشد.

براه انداخته شد. مظا هره کنندگان پوسترهای را دایر به درخواست خاتمه دادن به مسابقات تسلیحاتی با خود حمل میکردند. آنها درین مظاهرات خویش به ظرفداری از ((پول برای پروگرام های اجتماعی نه برای وزارت دفاع)) شعار میدادند و همچنان به صورت جدی از مقامات واشنگتن میخواستند که پای ایالات متحده امریکا از نزاع السلوا دور کشیده شود و بهر گونه مداخله در امور آن کشور خاتمه داده شود.

روز ۱۷ ثور ورود اولین طیاره بم افکن نوع بی - ۵۲ امریکایی که قادر به حمل بم های اتومی میباشد به داروین. استرالیا باعث اشتغال تظاهرات اعتراض آمیز از طرف مردم مترقی آن کشور شد. در سدن نیز مظاهراتی صورت گرفته و جمعیت بزرگ اعتراض کنندگان در برابر قتل - گری ایالات متحده امریکا جمع شده و سیاه ست مسابقات تسلیحاتی واشنگتن را بشدت مورد اعتراض قرار دادند.

روز ۲۷ ثور مجلس سنای ایالات متحده امریکا بخش عمده بودجه تسلیحاتی آن کشور را به ارزش ۱۳۶ میلیارد و پنجاه میلیون دالر برای سال مالی ۱۹۸۲ تصویب کرد. این بودجه از ماه اکتوبر مورد تطبیق قرار میگردد.

از جمله ارقام شامل این بودجه چهل و یک میلیارد دالر برای انکشاف راکت های ذروی. دو میلیارد و چهار صد میلیون دالر

ایالات متحده امریکا خواست این بودجه را در سال مالی جاری که به تاریخ سیام سپتمبر خاتمه مییابد تا یکصد و هشتاد میلیارد دالر برساند از جمله بودجه تخصیص یافته متد - گره نهصد و پنجاه میلیارد دالر برای ساختن طیارات جدید سه صد و هفده میلیون دالر برای اعمار گشتی های قوای بحری. هفت صد و دو میلیون دالر برای ساختن تانکها، ۲۴۷ میلیون دالر جهت تولید مرمی ها، پنجاه و نود و هشت میلیون دالر برای کار مطالعاتی در ساحه نظامی و ۶۶ میلیون دالر برای تاسیسات نظامی جدید تخصیص داده شد.

وزارت دفاع ایالات متحده امریکا روز ۴ ثور تشکیل قوماندانی مستقل را برای تمرکز قوای سریع اعلام نمود و گفت که مرکز این قوا در جنوب غرب آسیا خواهد بود. کسپرواین سرگرو وزیر دفاع امریکا به حیث اولین قدم درین راه قوای نمبر (۱۸) مخصوص پیاده شدن را که شامل فرقه های ۸۲ و ۱۰ مخصوص پیاده شدن می باشد، برای شرکت در قوای تمرکز سر - یع تعیین کرد. گفته شد که آسیای جنوب غربی منطقه اصلی عملیات این قوا خواهد بود و تعداد مجهزی این قوا به دو صد هزار صاحب منصب و سرباز میرسد. اما تعداد واقعی آنرا بعضی منابع موثق پیش از پیش در حدود سه صد هزار نفر وانمود ساخته بودند.

روز ۱۵ ثور مظاهره بزرگ در واشنگتن

مصارف تایلند نسبت به دیگران بیشتر بود. بار مصارف نظامی را کشورهای اروپا - کشاف بیشتر بر دوش می کشند. درحالیکه نیمهٔ اول فیصدی مجهول و نوسانی این کشورها از حد غربت پائینتر زندگی می کنند. و این مشکل وقتی حل شده می تواند که مسابقات تسلیحاتی پایان یابد و ملل جهان بتوانند دور از خوف و تهدید زندگی کنند.

در همین موقع واشنگتن به اقدام دیگر تسلیحاتی دست زد و آن رفع موانع از سر راه صدور اسلحه تنها جمعی ایالات متحده امریکا برای چین بود روز ۸ سرطان این خبر چون بوی در سراسر جهان در هم پیچید و ناظران اظهار نظر کردند که این سازش سبب می شود تا راه برای همدستی واشنگتن و پکنگ برای همکاری وسیع در بخش تسلیحات بیشتر هموار شود.

صدای اعتراض روز تا روز در برابر سیاست تسلیحاتی و جنگجویی واشنگتن در سراسر جهان بلند شد. مردمان ملل مختلف در کشورهای آسیایی، آفریقایی، اروپایی در برابر این اقدام در یکصفت ایستادند و همه بیک زبان گفتند که تصمیم رونالد ریگن و حکومت اودرمورد تولید بمب نیوترون جنایتی است بر ضد آرزوهای مردم جهان جهت یک زندگی صلح آمیز. روز ۲۱ اسفند ماه مردم در آتن مرکز یونان در برابر سفارت ایالات متحده امریکا اجتماع کردند و تصمیم رونالد ریگن را که

آن برای تولید راکت های دور پرواز ام - ایکس و صد ها میلیون دلار آن برای ساختن طیارات بزرگ جهت استفاده کشور های عضو ناتو به مصرف میرسد.

تصویب چنین بودجه های شامل ارقام بزرگ نه تنها در داخل ایالات متحده امریکا بلکه در سراسر جهان خوف از جنگ جهانی را بیشتر ساخت و همه در برابر آن صدای اعتراض شانرا بلند کردند. در اول ماه سرطان با انگشت گذاری بر این ارقام تسلیحاتی واشنگتن مبصر آژانس نوروستی بنام الکزاندر لاونتیف نوشت که به بها نه های مختلف و افسانه های خود ساخته (تهدید شوری) واشنگتن هر سال به بودجه نظامی خویش می افزاید. پنتاگون در حالیکه در سال ۱۹۷۵ مبلغ (۸۲) بیلیون دلار داشت، بودجه موجوده آن به ۱۸۰٫۷ بیلیون دلار میرسد و در سال آینده مالی به مبلغ ۲۲۶ بیلیون دلار بالا خواهد رفت. این مشی نظامی گرانه امپریالیزم سبب می شود یک تعداد زیاد کشورهای اروپا با کشاف مجبور ساخته شوند مبالغ هنگفت را برای حراست از استقلال ملی خود تخصیص دهند. این مبالغ در خلال چند سال اخیر بالغ بر یازده فیصد بودجه (۵۰۰) بیلیون دلاری سراسر جهان میشود. تایلند، اندونیزیا، فیلیپین سنگاپور و مالیزیا مصارف دفاعی خود را در پنجاه سال گذشته دو چند ساخته اند. تنها مصارف مالی گذشته این کشورها برای این مقصد ۴۷ فیصد بالا رفت که درین جمله

مردم خود را تبارز دهند اما بعد از سال ۱۹۶۰ درین روش تغییر بعمل آمد و درجریان سال ۱۳۵۹ و بعد از آن فشار امپریالیزم و نیروهای زورگو سبب شد تاجایان هم در حلقه ملتاریزم قرار گیرد و ایالات متحده امریکا این کشور را درین راه به سرعت پیش برد .

البته واشنگتن رژیم نظامی پاکستان را نیز به سرعت در دامن سیاست تسلیحاتی خود کشانید و بان اعتبار سه هزار میلیون دالری داد تا با استفاده از آن سلاح پیشرفته بدست آورد و باینصورت تهدیدی را متوجه استقرار او ضاع در نیمقاره و جنوب غرب آسیا بسازد . همیسن واشنگتن برای اولین بار تهیه طیارات پیشرفته خویش نوع اف - ۱۶ را به رژیم نظامی پاکستان وعده داد .

کشورهای نفت خیز عربی حوزه خلیج نیز مرکز بزرگ ارسال اسلحه امریکایی شد . البته اسرائیل و مصر مقدار زیاد سلاح به دست آوردند . و اسرائیل با استفاده ازین سلاح پلان توسعه جوی خود را دنبال کرده تفصیل آنرا در رویدادهای شرقمیانه خواهیم دید .

همچنان واشنگتن پلان خویش را برای ارسال مقدار یزید سلاح برای ترکیه دنبال نمود . در اواسط این سال حکومت امریکا کانگرس این کشور رادر مورد تهیه ۱۵ طیاره جت جنگی فانتوم اف - ۴ به ترکیه مطلع سازد . این طیارات جمعا ۵۸ میلیون دالسر

درهین هفته درمورد تولید بم نیو ترون اتخاذ نمود بشدت تکتو هشی نمودند . ریگن با مشاهدۀ اغراض شدید جهانی مذبو - خانه تلاش کرد خود را از بارگران مسوو - لیت در برابر جامعه انسانی کنار زند و گفت که این اقدام جنبۀ تدافعی دارد و ایمن سلاح مخوف به جز ایالات متحده امریکا حتی در قلمروهای مربوط به متحدین ناتوی آن در اروپای غربی نیز ذخیره نخواهد شد .

در جریان این سال ایالات متحده امریکا مفاهیم عظیم نظامی با کشورهای هم پیمانیش در آسیا ، اروپا ، افریقا و امریکای وسطی نیز انجام داد واشنگتن حکومت جاپان را تشویق کرد تا سیاست نظامیگرایی را درین کشور توسعه دهد . باساس همین تشویق بود که ملتاریزم در جاپان احیاشد . ماده نهم قانون اساسی جاپان میگوید :

« مردم جاپان برای همیشه نمی خواهند که به مسایل جنگ افروزانۀ از راه توسل به سلاح راه حل پیدا کنند . هیچگاه نیروهای هوایی ، بحری ، وزمینی و دیگر سازمان آلات نظامی را حفظ نمی کنند . » بعد از جنگ جهانی دوم نسبت قربانی عظیم مردم جاپان و اینکه بار اول سلاح تهاجمی در شهرهای هیروشیما و ناگاساکی آن استعمال شد . مردم جاپان جدا از تسلیحات و گرایش به نظامی ساختن کشور پرهیزی کردند و رهبران جاپان مجبور بودند درسیاست شان این خواست

قیمت دارد همچنان واشنگتن بقیمت بیست میلیون دالر پرزه با ب این طیارات را برای ترکیه تهیه می‌دارد . امریکا در طول این سال کمک های نظامی خود را برای ترکیه از ۲۵۲ میلیون دالر به ۴۰۳ میلیون دالر افزایش بخشید . همچنان ایالات متحده امریکا پیمانۀ کمک های نظامی خود را برای کشورهای السوا دور گواتیما لا و هائو راس که در آنجا احساس ضدیت با رژیم های دست نشانده اوج گرفته است افزایش بخشید تا باینصورت جلو پیشروی روز افزون و طنپستان و نیرو های مترقی را در السوا دور بگیرد و همچنان سلسله توطئه ها علیه رژیم مترقی نیکاراگوا و گرینادا که تازه از حلقه ارتجاع و امپریالیزم بریده اند. افزایش یابد . درین موقع دیگر کیوبا در امریکای لاتین کشور یگانه مترقی نبوده بلکه در پهلوی آن نیکاراگوا و کرینادا نیز قدر است کردند و باینصورت دسیسۀ واشنگتن علیه این سه کشور قوت گرفت .

با چنین یک بررسی محدود از تلاش های وسیع تسلیحاتی واشنگتن می توان چهره واقعی امپریالیزم را به خوبی تشخیص کرد . با آنها برای اینکه شبکه نظامی واشنگتن را در سراسر جهان ترسیم کرده باشیم ارقام و حقایق آتی را در اخیر این بحث ارائه می‌داریم :

در سال ۱۹۴۹ ایالات متحده امریکا توانسته بود عساکر خود را در ۳۹ کشور جهان جابجا کند . اما امروز پنجمصد هزار

عساکر ایالات متحده در خارج از آن کشور میباشد . ایالات متحده امریکا ۲۲۰۰ پایگاه نظامی در جهان دارد که از جمله ۲۲۵ پایگاه آن در کشورهای خارجی متمرکز است که پایگاههای بسیار بزرگ و با وسایل عصری مجهز میباشند. نیمی از قدرت اتمی ایالات متحده امریکا که شامل ۲۲ هزار راکت ذروی تاکتیکی میباشد ، در خارج قلمرو امریکا جابجا شده . قوای زمینی امریکا ده فیصد قوای زمینی ناتو و هوایی آن ۲۵ فیصد قوای هوایی ناتو را تشکیل میدهد . در حال حاضر ۳۳۰۰۰۰ عسکر امریکایی در اروپای غربی متمرکز بوده و از آن جمع ۲۳۸ هزار و پنجمصد عسکر آن در جمهوری اتحاد آلمان ۱۲۱۰۰ نفر در برتانیه - ۸۸۰۰ در ایتالیا - ۴۸۰۰ نفر در اسپانیه - ۳۷۰۰ نفر در ترکیه - ۲۸۰۰ نفر در ایسلند - ۲۲۰۰ در رها لند - ۳۰۰ نفر در بلژیک - ۱۴۰ نفر در پرتغال متمرکز میباشند . همچنان زیاده از ۷۰۰۰ راکت ذروی ایالات متحده امریکا در یک صد دیپوی ذروی اروپا ذخیره شده و تقریباً ۶۰۰ طیاره امریکایی در اروپا قرار به حمل اسلحه اتمی میباشد .

پاکستان در حلقه نظامی گرائی واشنگتن :

سیاست توسعه جویی امپریالیزم و تهدید روز افزون آن متوجه استقلال و حاکمیت ملی کشور های رو بانکشاف و نو آغاز زندگی خطر را در اکثر مناطق جهان به صدا در آورد درین جمله اوضاع هند و بنگله دیش

درین سال بشکلی بود که نشان میداد تهدید از بیرون آرامش و آزادی این کشور ها را تهدید میکند . ایالات متحده امریکا در کار آوردن فشار بر این کشور ها چین را هم دست خود ساخت و سعی کرد تا رژیم نظامی پاکستان را بحیث ژاندارم منطقه در آورد ووظیفه ایران دو ران شاه را به این کشور بگذارد . لذا واشنگتن تلاش کرد تا پاکستان را مرکز بزرگ فعالیت های نظامی خود بسازد و اوضاع را در این کشور طوری رهبری کند که در آن منافع حیاتی امریکا تامین باشد .

روز ۲ حمل این سال مجله بزنس ویک چاپ نیو یارک نوشت که ایالات متحده امریکا به ساختمان پایگاه های نظامی خویش در قلمرو پاکستان دوام میدهد . مجله نوشت که مقصد واشنگتن ازین کار آنست تا موقف نظامی خویش را در جنوب غرب آسیا تقویت نماید . بزنس ویک نوشت که پاکستان درین مورد قبلا از مقامات نظامی پاکستان پرسش بعمل آورده بود و متعاقباً جواب مثبت بدست آورد . اجازه اولی امریکا برای کشاندن پاکستان در زیر چتر نظامی میگرایی خود عبارت بود از لنگر انداختن یک کشتی جنگی امریکا در بندر کراچی و استفاده طیارات جنگی ایالات متحده از میدان های هوایی پاکستان درین موقع مجله نیوایچ هند نوشت که همکاری ر و ز افزون نظامی امریکا و چین به پاکستان کشور هند را تهدید می کند . یکی از

شماره های اول سال خود این مجله افزود که بین سالهای ۱۹۷۲ و ۱۹۷۹ د ونیم میلیارد دالر ایالات متحده سالها ن آلات عسکری به پاکستان داده است . این مشی نظامیگرایی رژیم ضیاء الحق باعث پیدا شدن ضدیت شدید توده های عظیم مردم پاکستان شد و این مخالفت ها تا آنجا اوج گرفت که ضیاء الحق به سرکوبی مخالفین خویش شدت داد . روز ۲ حمل چند رهبر احزاب مخالف این کشور را گرفتار نمود تا از اعتصاب بات عمومی که قرار بود در روز ملی پاکستان برسم اعتراض در برابر نظامی گرایی و تشدد صورت میگرفت جلوگیری شود . همزمان باین گرفتاری ها رژیم نظامی پاکستان به تخطی از حقوق مردم متهم شد .

در یافت سلاح از طرف پاکستان بخصوص همسایه آن هند را سخت به تشویش انداخت روز ۱۸ حمل اندام گاندی صدر اعظم هند گفت که هر وقت پاکستان سلاح بدست آورده آنرا علیه هند استعمال کرده است . اندام گاندی روز ۲۲ حمل بازم از خرابی اوضاع موجوده بین المللی و تهدید های که در برابر هند در اثر تقویه نظامی پاکستان و استقرار قوا در بحر هند و خلیج توسط ایالات متحده امریکا متوجه هند می باشد . ابرام زنگرانی عمیق گرد . اندام گاندی افزود که حکومت هند چندین مرتبه به ایالات متحده امریکا اطلاع داده است که

شد که این بار تصادفات عهده در اطراف شهر کوئته مرکز اداری پلوچستان صورت گرفت .

صدای اعتراض مردم پاکستان در برابر سعی نظامی و پاکداشتن به حقوق دموکراتیک آنها تنها در داخل کشور محدود نماند بلکه در خارج از آن کشور نیز مردم به ضدیت علیه رژیم ضیاء الحق و کشانیدن پاکستان در موج تسلیحاتی پرداختند از جمله صفر شاه یکی از قضات سابق ستره محکمه پاکستان روز ۲ جوزا کنفرانس مطبوعاتی در مقر سازمان ملل متحد در نیویارک انجام داده اختناق دایمی رژیم نظامی جنرال ضیاء الحق را بشدت نکوهش کرد. او که مجبور شد در نتیجه فشار حکومت نظامی پاکستان را ترک گوید ، افزود :

در حال حاضر بیش از سی هزار زندانی سیاسی در محاسن نظامی پاکستان بسر می برد و در میان این زندانیان رهبران اتحادیه های کارگری و اتحادیه های محصلین قانون دانان و ژورنالیستان نیز شامل میباشند .

حکومت نظامی پاکستان پلان تسلیحات و نظامی گرائی خود را بدون انقطاع دوام داد روز ۱۱ سرطان حکومت نظامی پاکستان بودجه فدرالی آن کشور را برای سال مالی ۱۹۸۱ - ۱۹۸۲ که از دهم ماه سرطان آغاز میگردد تصویب کرد . دین بودجه در

امریکا مسوول توسعه تشنج در بحر هند و منطقه میباشد . همزمان با آن مردم هند طرح جدید نظامی امریکا را در جنوب و جنوب غرب آسیا و بحر هند به مقصد افزایش تشنج تقبیح کردند . این موضوع در پایان جلسه یی ابراز گردید که در دهلی جدید در روز ۲۱ حمل تشکیل شده بود . این جلسه به ابتکار سازمان صلح و همبستگی هند برای ضدیت با پلان تهیه تجهیزات ایالات متحده امریکا به پاکستان صورت گرفت در عین حال روز ۳۱ ثور اقل بهاری واج پای وزیر خارج هند طوسی مصاحبه گفت که امریکا با مسلح ساختن دوباره پاکستان اوضاع خطرناکی را در منطقه بوجود آورده است . او جاه طلبی پاکستان را در بدست آوردن اسلحه ذروی تقبیح کرده و از مردم هند خواست تادر برابر آمادگی های جنگی پاکستان بیدار باشند . روز اول جوزا رژیم نظامی پاکستان يك معامله دو میلیارد دلاری تهیه سلاح را با واشنگتن عقد کرد که این موضوع خود بحیث مایه تهدید به هند تلقی گردید . در همین موقع که رژیم نظامی پاکستان خود را از دریافت کمک های عظیم نظامی از ایالات متحده امریکا خوشنود مییافت . خبرهای ناآرامی روز افزون در برابر رژیم نظامی وتدارک سلاح برای این کشور انتشار یافت . این بار اعتراض صرف به اجتماع وضدیت محدود نماند ، بلکه تصادمات عهده نیز درین کشور صورت گرفت . گفته

مصارف نظامی افزایش بعمل آمده که بمقامیسه به مصارف سال گذشته ۱۶ فیصد بیشتر میباشد. مصارف نظامی در بودجه جدید پاکستان به هفده میلیارد و هفت صد میلیون کددار بالابرده شده است مصارف واقعی نظامی پاکستان نسبت به بودجه نظامی سال مالی ۱۹۸۱ - ۱۹۸۲ آن کشور که معادل هفده میلیارد و هفت صد ملیون کددار است. خیلی بیشتر میباشد.

غلام اسحاق وزیر مالیة پاکستان در يك کنفرانس مطبوعاتی در اسلام آباد گفت: شا نزده فیصد افزایش در مصارف نظامی در سال مالی جدید شامل تخصیصات برای خریداری اسلحه از ایالات متحده امریکا نمیگردد.

بدنبال آن روز ۲۸ سرطان اعلام شد که حکومت پاکستان طیارات بم افکن اف - ۱۶ را از امریکا تا سال آینده بدست میاورد. یکتعداد از کارمندان قوای هوایی پاکستان به منظور آشنایی با طیارات

جنگنده اف - ۱۶ از پایگاه های هوایی امریکا دیدن کردند. این امر حله نشانداد که موضوع تحویلدهی این طیارات به پاکستان سرعت گرفته است. هیئات نظامی پاکستان که روز جمعه ۲۶ سرطان سفرشان از ایالات متحده امریکا پایانیافت مذاکراتی بافرانک کارلوس معاون وزارت دفاع و جیمز بکلی معاون معاونت امور خارجه در مورد تهیه اسلحه عصری امریکا برای رژیم نظامی پاکستان به قیمت سه هزار

میلیون دالر در ظرف پنج سال آینده انجام داد. علاوه بر توافق در مورد تهیه طیارات اف - ۱۶ آنها در مورد تهیه تانک های عصری نوع ام - ۴۸ - تانک های عصری ام - ۶۰ - توپهای دافع هوا هلیکوپترها طیارات ترانسپورتی و سیستم های مخابراتی به رژیم نظامی اسلام آباد به موافقه رسیدند. گفته شد که امریکا میخواهد باین وسیله رژیم نظامی پاکستان را در برابر کشورهای همسایه پاکستان در خدمت گیرد. روز ۲۸ جدی اعلام شد که تعداد مجوسین سیاسی در پاکستان از ده هزار نفر تجاوز میکند و روز ۹ حوت جنرال ضیاء حاکم نظامی پاکستان شخصاً اعتراف کرد که همین اکنون به تعداد ۲۱۳۲ نفر از مخالفین خویش را در حبس دارد. در اواخر سال بود که عربستان سعودی برای تقویت رژیم نظامی پاکستان اعلام کرد که برای این کشور ۵۰۰ میلیون دالر کمک میکند تا از آن در خریداری سلاح از ایالات متحده امریکا استفاده کند.

پاکستان برای تقویت نظامی و بهره برداری در عین حال در طول سال به تلاش خود برای دستیابی به سلاح اتوماتی دوام داد. درین راه به کمک ایالات متحده امریکا و چین کارش را دنبال کرد و این تلاش های رژیم جنرال ضیاء را حکومت هند و دیگر کشورهای صلح دوست تلاش رژیم نظامی برای تهدید به کشورهای حوزه دانستند.

موقف صلح جو یانه هند :

درین گپرو دار سیا سی و نظا می جها ن که بیشتر به حوزه خلیج و حوزه جنوب غرب آسیا در طول این سال تمرکز یافته بود. هند بحیث یک کشور پرنفوس و از پیش آهنگان جنبش عدم انسلانگ از یکطرف سعی کرد آرامش و ثبات داخلی را حفظ کند و از جانب دیگر سد عظیمی باشد در برابر موج های تهدیدی که از جانب پاکستان چین و بحر هند به کرانه های آن می خورد. البته در برابر پاکستان تلاش آن چنین بود که اجازه ندهد سیاست تسلیحاتی رژیم جنرال ضیاء نیمقار را به شعله های آتش جنگ بکشد و از جانب دیگر تلاش کرد بحر هند به حوزه صلح مبدل شود. خصوصاً که در طول این سال وسایل قبل آن نیرو های نظامی در بحر هند افزایش یافت و جزیره دیگو گارسیا به پایگاه بزرگ نظامی درین بحر مبدل شد.

برای انعکاس خواسته های مردم هند و سایر کشور های صلح دوست آسیا و اطراف بحر هند روز ۱۶ حمل هفته بین المللی صلح و امنیت آسیا به تقاضای شورای صلح جهانی آغاز گردید. درین هفته بیشتر تاکید روی این موضوع ضمن بیانات و تریب محافل و مجالس صورت گرفت که آسیا قاره بزرگ است که نیم نفوس جهان در آن زندگی میکنند. در

شرایط حاضر نسبت اغراض تو سعه جویانه امپریالیزم و ضمع صلح و ثبات این قاره خیلی بی ثبات بود و همه ملل این قاره در معرض خطر قرار دارند. شبیه جزیره کوریا نسبت وجود قوای ایالات متحد و امریکا در جنوب کوریا وضع نارامی دارد. چین سیاست تجاوز و تهدید خود را علیه ویتنام و دو کشور دیگر هند چین یعنی لاوس و کمپو چیا قطع نکرده. چین و امریکا در ایجاد مناطق داغ و تحریک به جنگ و تجاوز همدست اند و میخواهند علاق را بین کشور های آسیای برهم زنند.

همچنان حکومت هند به مسامحه خود برای اعلام بحر هند بحیث یک منطقه صلح دوام داد، روز ۱۲ جوزا جلسه کمیته ملل متحد برای بحث درباره بحر هند در نیویارک آغاز یافت. نمایندگان ۴۶ کشور درین هیئات شامل اند. این جرگه برای گردانیدن بحر هند به یک منطقه صلح مبارزه می کند و تدارک یک کنفرانس بین المللی را می گیرد. تعداد زیاد نمایندگان جلسه خواهان تشکیل فوری چنین کنفرانس میباشند.

در جلسه اول نمایندگان، اکتا تیوس مانیکنایند سرلانکا در ملل متحد را بحیث رئیس این جلسه انتخاب کردند. مفکوره ایجاد یک منطقه صلح در بحر هند برای باراول در اواخر دهه ۱۹۶۰ توسط کشورهای غیر منسلک حوزه همزمان با افزایش نظامی

ساختن این بحر و تاسیس پایگاه نظامی دیگوار سیاه و حضور نظامی روز افزون درین منطقه بمیان آمد. اتحاد شوروی ازین خواست حمایت کرد و آمادگی خود را برای همکاری در زمینه ابراز نمود. در سال ۱۹۷۱ این مفکوره طرف تأییدملل متحد و کمیته اید هاک که در سازمان ملل متحد بمیان آمد. قرار گرفت. بر اساس تصمیم ملل متحد این کنفرانس باید در اواخر امسال در کولمبو مرکز سیریلانکا دایر شود.

کنفرانس وزرای خار چه نهضت عدم انسلاد که ماه فبروری در دهلی جدید دایر شد، نیز از تشکیل این کنفرانس در وقت معینه آن حمایت کرد. کمیته اختصاصی ملل متحد برای اتخاذ مقدمات کنفرانس جهانی در باره بحر هند که شامل ۴۶ کشور است تا کنون چار جلسه داده و جلسه پنجم آن در نیویارک در اوایل سرطان آغاز شد. اما کشور های هواخواه ایالات متحده امریکا سنگاپور و صومال نمی خواهند این کنفرانس دایر شود. این مخالفت ها که همه زاده ضدیت ایالات متحده امریکا با تشکیل چنین کنفرانس بود بالاخره سبب شد تا این کنفرانس تشکیل نشود و اقدامات درباره اینکه بحر هند بحیث یک حوزه صلح اعلام شود به نتیجه نرسد.

جریانات بنگله دیش :

واقعه مهم بنگله دیش در جریان این سال همه تحت شعاع تعویض رهبری درین کشور قرار می گیرد.

ضیاء الرحمن رئیس جمهور بنگله دیش صبح روز ۹ جوزا در شهر چتیا کانگ در جنوب آن کشور به قتل رسید. عبدالستار کفیل ریاست جمهور ی بنگله دیش دریمانیه رادیویی در قبال این پیشامد از مردم کشورش خواست تا آرامش را نگهدارند. وی گفت در روابط بنگله دیش باکشور های خارجی دیگر تغییری رونمانا نگردیده و همه توافقات بنگله دیش بقوت خود باقی است. حکومت حالت اضطراری را در سراسر کشور اعلام کرد. در همان آغاز گفته شد که رئیس جمهور در اثر قیام عساکر در چتیا کانگ بقتل رسیده است. متقابلاً دو روز بعد آن حکومت بنگله دیش بر هبری عبدالستار کفیل ریاست جمهوری آن کشور، کنترول شهر چیتاگانگ را که بتصرف عساکر ناراضی تورنجرال منظور احمد افتاده بود. دوباره بدست آورد. جنرال منظور احمد همراه یک دیگر وال و یک دیگر من در یک قصبه واقع در حومه شهر چتیا کانگ دستگیر شدند. جنازه ضیاء الرحمن رئیس جمهور بنگله دیش از شهر چتیا کانگ توسط طیاره به داکه آورده شد و علایق مخابراتی دوباره بین داکه و جهان خارج برقرار شدو رادیو چتیاگانگ نیز زیر اداره حکومت مرکز آمد. بدنیال این واقعه گفته شد که دسیسه قتل ضیاء الرحمن در خارج کشور طرح شده بود. یک تعداد خبر ها گفتند که دست پیکنگ درین توطئه درگیر است. این مطلب از تماس های نزدیک جنرال احمد منظور رهبر توطئه

سازمان آزادی بخش فلسطین عضو این کمیته میباشند. آنها در جلسه روز ۱۵ حمل گفتند که تلاش های شان برای دریافت راه حل این معضله با مشکلات مواجه است، ایران گفت که روز ۲۲ حمل با این هیئت در تهران مذاکره می کند. این کمیته همان بود که طبق پروگرام ابتدا به تهران و بعد به بغداد رفت. بنی صدر رئیس جمهور ایران روز ۲۲ حمل موفق کشورش را در باره این جنگ به این کمیته توضیح نمود.

در اثر ادامه جنگ روز ۲۱ اسد قوای عراق تصفیه خانه نفت آبا دان را نیز هدف قرار دادند که در نتیجه آن خسارات زیادی برای مرکز بزرگ تولیدی ایران وارد آمد. این بزرگترین تصفیه خانه در شرقیانه می باشد. که هدف عمده گلوله باری عراق درین جنگ بوده است.

در ایران سلسله گرفتاری و اعدام مخالفین مربوط مجاهدین خلق دوام کرد. ده ها نفر از مجاهدین خلق گرفتار و اعدام گردیدند. همین قسم در بین حکومت ایران نیز اختلافاتی به نظر خورد و بنی صدر رئیس جمهور ایران نیز شخص طرف اعتماد پنداشته نشد و زمینه برای کنار رفتن آن فراهم شد. مخالفین انقلاب ایران نیز درین جریان سلسله مخالفت شان را با حزب جمهوری اسلامی آشکارا دنبال کردند. از جمله شب ۷ - سرطان انفجار شدید در مقر حزب جمهوری اسلامی ایران در تهران

گران با سازمان های ترورستی طرفدار پیکنگ هویدا است. ضمناً شواهدی در دست آمد که منابع نشراتی گفتند پاکستان نیز درین دسیسه دخیل است. اگر چه منابع داخلی کمتر در مورد منبع آغاز این دسیسه سخن گفتند اما بهر صورت دشمنان سیاست ضیاء الرحمن او را از بین بردند تا سیاست شان مجدداً در بنگله دیش دنبال شده بتواند و پس از این ضیاء الرحمن مانع تامین منافع شان نگردد.

جریان اوضاع در ایران :

جریانات ایران را در طول این سال موضوعات آتی تحت الشعاع داشت :

- ادامه جنگ ایران - عراق .
- تعقیب و مجازات مخالفان انقلاب اسلامی .
- گرفتاری و تعقیب اعضای حزب مجاهدین خلق .

همه تلاش های برای قطع جنگ ایران و عراق در طول این سال به ناکامی انجامید. تلاش از داخل ملل متحد مساعی از طرف کشور های جنبش عدم انسلاک و تلاش کشور های حوزه هیچکدام نتوانست آتش این جنگ را مهار کند. از آغاز تا پایان این سال دامنه این جنگ توسعه یافت و به طومار تلفات و خسارات افزود.

در ۱۷ حمل کمیته کشور های غیر منسلک برای خاتمه بخشیدن جنگ ایران و عراق در دهلی نو به کار خود ادامه داد. و زوای خارج کشور های هند، کیوبا، زیمبابوا

- تلاش ایالات متحده امریکا برای حفظ منافع با صلاح حیات خود در کشورهای نفت خیز حوزه .

- مسلح سازی و هر چه بیشتر اسرائیل بحیث ژاندارم منطقه .

- ضدیت با رژیم های مترقی منطقه .

در مسئله اول ایالات متحده امریکا تلاش کرد تا با دوام جنگ ایران و عراق موقف نظامی خویش را درین منطقه استحکام بخشد موضوع پدید آوردن فرماندانی عملیات سریع روی دست گیرد . رژیم های هوا خواه خود را در منطقه مسلح سازد . پایگاه های نظامی در منطقه تدارک یابند و مهمتر از همه اسرائیل را چنان مسلح سازد که در هر وقت و زمان خواست واشنگتن را درمسابل نظامی بوجه احسن بر آورده ساخته بتواند .

اسرائیل با اطمینان از دوام کمک های وسیع نظامی ایالات متحده امریکا سعی کرد سیاست توسعه جویی قدم به قدم خویش را در منطقه دنبال کند و آن چنان که ناظرین در کشورهای مترقی عقیده دارند خواست در قبال معاهده سازشکارانه کمپ دیوید ، قربانی دوم این معرکه را تعیین کند که این قربانی کشور کوچک لبنان بود . انتخاب لبنان برای این منظور بیشتر هم از جهت بود که در قدم اول اسرائیل توانسته بود تا این موقع واحد های تجزیه طلب را در جنوب لبنان برهبری سعد حداد در خدمت گیرد . ثانیا فلانزیست ها بحیث نیرو های مخالف از نیرو و موقعیتی در

بوقوع پیوست که در اثر آن کم از کم ۶۹ نفر بشمول آیت الله بهشتی رئیس محکمه عالی انقلاب ایران کشته شدند . این انفجار زمانی رویداد که جلسه رهبران حزب جمهوری اسلامی در جریان بود . اندکی بعد از آن دو انفجار دیگر یکی در نزدیکی دفتر صدراعظم ایران و دیگری آن در دفتر خط هواپیما یی سویس . شهر تهران را شدیداً تکان داد . آیت الله بهشتی رهبر حزب جمهوری اسلامی ایران هنگامیکه در مقابل عده از رهبران و فعالین آن حزب بیانیه ایراد میکرد . این انفجار رویداد هژده نفر نماینده پارلمان یک وزیر و یک معاون وزیر بشمول حجت الاسلام محمد منتظری پسر آیت الله حسین علی منتظری در جمله قربانیان حادثه بود . همچنان در نخستین ساعات روز ۳ حوت انفجار شدیدی در تهران صورت گرفت . مواد قابل انفجار در خارج عمارتی که قطعات نظامی و پادسداران انقلاب در آنجا متمرکز بودند تعبیه شده بود . در اثر این حادثه ۱۱ نفر کشته شدند .

این ها شمه یی بود از تلفاتی که در اثر انفجارها و سوء قصد ها توسط مخالفین انقلاب اسلامی ایران صورت می گرفت .

راه یابی گشتار در لبنان :

در شرق میانه جریانات آن بیشتر تحت تاثیر سه موضوع آتی قرار میگیرد :

شهر بیروت بر خوردار بودند . ثالثاً مبارزان فلسطینی نه تنها به هزاران نفر در لبنان متمرکز شده بودند بلکه سنگر نیرو-مندی را در این کشور برای دفاع از داعیه شان در برابر صهیو نیزم و امپریا لیزم تشکیل داده بودند و مهمتر از آن قوای صلح عربی شامل سربازان سوریه درین کشور حضور داشتند .

اینها همه موضوعاتی بود که اسرائیل این کشور را انتخاب اول خود در دوام کشیدگی شرقیانه قرارداد .

از همین جهت سلسله خا نه جنگی ها و تجاوزات مکرر خویش را در کشور جنگ زده لبنان بقوت تمام آغاز کرد .

درست در روز های ۱۴ و ۱۵ حمل شعله های خا نه جنگی بمدخله مستقیم امپریا-یالیزم و صهیو نیزم در لبنان زبانه کشید و مردم این کشور را بکام نیستی پیش برد . اسرا ئیل اذین جنگ ها برای تضعیف موقف وطنپرستان لبنان و همچنان آغاز يك جنگ گسترده علیه مبارزان و آوارگان فلسطینی استفاده می کند . همزمان با آغاز این جنگ روز ۱۳ حمل ابو سیر نظامی رسمی سازمان آزادی بخش فلسطین گفت : تقویت موجودیت نظامی امریکا در شرق- قهیا نه به وخامت بیشتر اوضاع درین منطقه جهان منجر شده و خطر يك انفجار جدید را بوجود آورده است . وی ضمن مصاحبه به نمایندگی آژانس خبر رسانی کویت گفت : واشنگتن عربها را بدین

موضوع هرگز متقاعد ساختم نخواهد توانست که از ناحیه اتحادشوروی تهدیدی متوجه آنها میباشد . وی گفت خطر اصلی از جانب ایالات متحده امریکا متوجه عرب ها است و به هیچصورت خطری از جانب اتحاد شوروی علیه آنها موجود نیست .

او از ناحیه جریانان لبنان اظهار تشویش کرد و مسوولیت را متوجه امریکا و اسرائیل و همکاریهای آنها بادسته تجزیه طلبان در جنوب لبنان به سرکردگی سعد حداد دانست . وی افزود که آنها میخواهند بر نیروی و طنپرستان و نهضت مقاومت فلسطین ضرر به وارد کنند . به دنبال این رویداد های حادثه در لبنان روز ۲۱ حمل مجلس شورای ملی مقاومت فلسطین بحیث ارگان قانون ساز جنبش مقاومت فلسطین در دمشق جلسه کرد . خالد الفوم رئیس-شورای ملی فلسطین این جلسه را افتتاح کرد . هدف ازین اجلاس تامین حقوق فلسطین و ضدیت با معاهدات سازشکارانه که کمپ دیوید و همچنان جنگ افروزی امپریا لیزم و صهیو نیزم در قلمرو لبنان بود .

روز ۱۲ ثور مبادله آتشباری بین راست گرایان مسیحی و قوای صلح عربی در لبنان آغاز یافت . درین بر خوردها برای بار اول میدان هوایی بین المللی بیروت نیز مورد گلوله باری قرار گرفت که این خود تلاش های اول بود برای مسدود ساختن این میدان هوایی . درین موقع

از ملل متحد خواست تا جلسه فورې شورای امنیت را دعوت کند و باینصورت از اقدامات جنگجو یا نه و تحریک آمیز اسرائیل خود داری نماید. همزمان با این تجاوز علنی و بیرحمانه اسرائیل، این موضوع اعلام گردید که اسرائیل این حمله را به حمایت و دستور مستقیم ایالات متحده امریکا انجام داده و خواسته است با این وسیله سلسله فشار خود را بر کشورهای غربی بدنبال معاهده ساز شکارا نه کمپ دیوید افزایش دهد.

بدنبال این تحریک یکاری به توطئه صهیو نیزم و دشمنان صلح و ترقی روز ۲۳ جنی در اثر انفجار در سفارت عراق در بیروت جمعا ۵۱ نفر کشته شده و ۷۰ نفر دیگر مجروح گردیدند. ازین جمله ۳۲ نفر تبعه عراقی در جمله کشته شدند. بودند که بسیاری دیپلمات بود و سفیر عراق نیز در جمله شامل بود.

در برابر رژیم مترقی سوریه نیز دسایس صهیو نیزم و ارتجاع داخلی دوام کرد. اسرائیل خواست با الحاق ارتقاغات جولان به قلمرو تحت اداره خویش فشار خود را بر سوریه افزایش دهد. این فشار بیشتر از جهتی بود تا اگر سوریه را مجبور سازد که قوای حفظ صلح خود را از خاک لبنان خارج سازد و از جانبی راه برای بسط معاهده کمپ دیوید هموار گردد ضمناً در داخل سوریه نیز توطئه ارتجاع در برابر رژیم مترقی سوریه دوام کرد.

طیارات جنگی اسرائیل پروازهای اکتشافی و گشتی های جنگی آن در سواحل لبنان نیز به گزمه و ماموریت های اکتشافی می پرداختند. این برخورد ها دوام کرد روز ۱۲ جوزا در بیروت و شهر زحله واقع شرق لبنان در نتیجه یک برخورد ۱۲ نفر کشته شدند و ۲۰ نفر زخمی شد. ضمن تبصره درمورد برخورد های لبنان روز ۴ جوزا روزنامه پراودا نوشت که حوادث شرقمیان توجه پیکنگ را بخود جلب کرده است. چین مسابقات تسلیحاتی را دامن میزند و برای یک جنگ اتمی آمادگی میگیرد.

روز ۲۷ سرطان طیارات جنگی اسرائیل یک بار دیگر بر لبنان حمله کردند و این بار این حملات متوجه اطراف بیروت بود. در نتیجه این حمله ۱۲۳ نفر کشته شد. سلسله برخوردها در داخل لبنان و همچنان تجاوزات مکرر اسرائیل بر مردم این کشور دوام کرد و هیچ اقدامی نتوانست جلو این وحشت و آدمکشی را بگیرد.

روز ه هوت شورای امنیت ملل متحد خواستار تدوین جلسه گردید تا درمورد از دیاد یکمزار عسکر بر قوای حفظ صلح ملل متحد در جنوب لبنان بحث کند.

دسیسه اسرائیل و امپریالیزم در برابر کشورهای عراق و سوریه نیز دوام کرد. از جمله طیارات جت جنگی اسرائیل روز ۱۷ جوزا بر دستگاه تولید برق اتمی عراق در نزدیکی شهر بغداد حمله کردند. عراق

روز ۷ قوس در اثر فتنه اخوان المسلمین و انفجار يك بم در دمشق ۶۴ نفر کشته و ۱۳۰ نفر زخمی شدند. این انفجار در يك چار راهی صوت گرفته و خسارات زیادی به عمارات چار طرف نیز وارد آورد.

انور سادات در طول این سال تحت تاثیر معاهده يك جانبه کمپ دیوید فعالیت های خود را عیار ساخت. در حالیکه با اسرائیل علایق عادی برقرار کرده و از ایالات متحده امریکا متادیر زیاد سلاح تدارک میدید بر عکس از جهان عرب کناره مانده بود. در داخل مصر و کشورهای مترقی و سوسیالیستی این سازشکاری او با اسرائیل مورد اعتراض شدید قرار داشت. در داخل اکثر در طول این سال ناراحتی های برای تبارز ضدیت توسعه های مترقی در برابر سادات دیده میشد. انور سادات صرف توانسته بود در خلال این مدت همکاری رژیم سودان را جلب کند و برعکس علایق آن با کشورهای عربی بخصوص کشور همسایه آن لیبیا تیره شده میرفت. تاآنکه در اواسط این سال در حالیکه در برگزاری روز پیروزی قوای خویش بر قوای اسرائیل و عبور از کانال سوئز را جشن می گرفت. هدف مرمی مخالفین قرار گرفت و بزندگی او پایان داده شد.

ضدیت روز افزون با نژاد پرستان:

در طول سال تلاش برای وحدت افریقا وضدیت با رژیم نژاد پرست افریقا ی جنوبی و همچنان در برابر استعمار و امپریالیزم دوام کرد. نیروهای آزادی بخش صحرای غربی پو لیساریو پیکار شانرا برای استقلال

ملی شان پیروزمندانه دوام دادند اما در سازمان وحدت افریقا در نتیجه موقف ارتجاعی رژیم المغرب اختلافاتی با ارتباط به اشتراک نماینده سازمان آزادی بخش صحرای غربی در سازمان وحدت افریقا بروز کرد. در عین حال المغرب مقدار زیاد سلاح از ایالات متحده امریکا بدست آورد تا جلو پیشروی مبارزات آزادیخواهان صحرای غربی را بگیرد. اما این آزادیخواهان پیکار شانرا پیروزمندانه دنبال کردند و موفقیت های چشمگیری نیز در ضرر به وارد آوردن به قوای رژیم المغرب بدست آوردند.

مشکل اساسی ملل افریقا یی بخصوص مردم افریقا ی جنوبی و همچنان مردم نامیبیا که قلمرو شان با قوه در اشغال نژاد پرستان پرتوریا قرار گرفته. به پیروزی پیش رفت و لیکن این معضله کماکان بجایش باقی ماند.

رژیم نژاد پرست افریقا ی جنوبی برای آوردن فشار بر کشورهای جبهه مقدم افریقا یی و تضعیف مبارزه مردم افریقا ی جنوبی و همچنان رزمندگان نامیبیا، سلسله تجاوزات خود را علیه کشور های جبهه مقدم و همچنان در برابر رزمندگان راه آزادی و رهایی از اختناق و استبداد توسعه بخشید همان بود که از آغاز همین سال نژاد پرستان هدف تجاوزات شان انگولا و موزمبیق را قرار دادند، برای اینکه این دو کشور با داشتن مشی مترقی اتسکای استوار رزمندگان بودند، نژاد پرستان خصوصاً علیه انگولا تجاوزات شانرا وسعت دادند. همزمان با آن کار بیجا ساختن افریقانیان از محلات

مسکونی شمان در افریقا ی جنوبي ادا مه يابد تابوانند در برابر ظلم و ا ختلاق نژاد پرستان يکدست و يکپار چه شوندد. مقررات وضع شده نژاد پرستان براي استخدام افریقانیان با پول و مزد کم . کوچ دادن آنها و جدا نگهداشتن اعضای خانواد ه ها با بیر حمی تمام دوام کرد .

روز ۱۵ حمل شاذلی بن حدید رئیس جمهور الجزائر و سامورا میشل رئیس جمهور درپایان مذاکرات شان و بحث روی اوضاع افریقا بنمایندگی از کشور های دیگر افریقای سیاست های تجاوز کارانه افریقای جنوبی را به شدت نکوهش کردند و همچنان ضدیت پریتوریا را در برابر حق آزادی مردم نامیبیا و مانع شدن آن برای دریافت راه حلی برای این مشکل تقبیح نمودند . روز ۲۹ حمل جانی سکا تی یکتن از ناظرین دایمی کانگرس ملی افریقای افریقای جنوبی درسازمان ملل متحد گفت که اوضاع جنوب افریقا در حال انفجار است . وی در جلسه خاص دفتر انسجام جنبش غیر منسلک برای نامیبیا که روز ۲۸ حمل در الجزائر گشایش یافت اشتراک نمود . او افزود که نژاد پرستان جنگ اعلام نأشده را علیه انگو لال شدت بخشیده و پیوسته حملاتی را علیه موزمبیق انجام میدهد و یک سیاست انتقام جویانه را علیه مردم نامیبیا دنبال می کند . او افزود که باید شرکت های غربی که با پریتوریا همکاری می نمایند تقبیح گردند . جلسه اختصاصی دفتر انسجام کشور های

غیر منسلک که در الجزائر دایر شده بود بعد از تصویب اعلامیه نهایی و پروگرام عملیاتی پایان یافت . درین جلسه که نمایندگان پنج کشور جهان اشتراک ورزیده بودند از آزادی نامیبیا و کمک به سواپوسازمان جنوب غرب افریقا حمایت کردند و گفتند که این سازمان برای آزادی نامیبیا مبارزه میکند .

تشدت نژاد پرستان علیه افریقایان و ساکنان دارای پوست تیره و نژادهای مختلط در افریقای جنوبی دوام کرد . روز ۳۰ نور پولیس تبعیض پسند افریقای جنوبی بر مظا هره چیان دارای پوست رنگین در قسمت یالیب کیپ گلوله باری کرده و عده از مظا هره چیان را تلف ساخت . این مظا هرات به عنوان اعتراض علیه تبعیض و نژاد پرستی صورت گرفته بود . عده از اعضای شورای محلی افریقای جنوبی درین اواخر به مناطقی که محل سکونت آسیایی ها و اشخاص دارای نژاد مختلط می باشد نفوذ کرده و بحران های نژادی را دامن میزنند .

روز ۶ جوزا شرکت کنندگان کنفرانس بین المللی در باره وضع تعزیرات علیه افریقای جنوبی خواستار اقدامات موثری برای تجزید رژیم جنایتکارا پار تاید شدند . این کنفرانس در پاریس دایر شده و در آن نمایندگان ۱۲۴ کشور عضو سازمان ملل متحد نمایندگان نهضت های آزادی بخش ملل و سازمان های بین الحکوماتی و ملی شرکت داشتند .

نمایند گمان همبستگی خود را با پیکار
مردمان آفریقای جنوبی و نامیبیا برای
آزادی و استقلال ملی ابراز داشتند .

آنها موفق کشور های غربی بخصوص
امریکا و برتانیه را نسبت حمایت از نژاد -
پرستان تقبیح کردند . متعاقب آن جلسه
اضطراری شورای سازی سازمان ملل متحد روز
۱۰ جوزا برای بحث در باره نامیبیا در شهر
پانا ما آغاز یافت .

درین جلسه شورای متذکره که در آن
۳۱ کشور عضو و هیئات های سازی سازمان
مردم جنوب غرب آفریقا (سواپو) و
همچنان سازی سازمان وحدت آفریقا اشتراک
داشتند . عملی ساختن پلان ملل متحد برای
آزادی نامیبیا مورد بحث قرار گرفت . والد
های سرمنشی ملل متحد به ضرورت حل
موضوع نامیبیا و آزادی این کشور تاکید
کرد .

بار اول روز ۲۷ سپتمبر ۱۹۷۴ شورای
سازی سازمان ملل متحد برای نامیبیا اعلامیه
را با ارتباط به منابع طبیعی نامیبیا نشر
کرده و طی آن حق استفاده از منابع نامیبیا
را صرف حق مردم آن دانست لیکن رژیم
پرتوریا اصلاً باین فیصله توجه نکرد و
کار غارت نمودن منابع این کشور را شدت
داد . اکنون منابع غنی الماس ، مس ،
زنگ و مواد معدنی نامیبیا مورد تاراج
پرتوریا و شرکت های چند ملیتی غرب
قرار دارد .

سازمان وحدت آفریقا روز ۳ جوزا مجدداً
همکاری کشورهای غربی را بارزیم -
نژاد پرست آفریقای جنوبی بشدت تقبیح
نمود . در بیانیه که سازمان مذکور به
مناسبت هژدهمین سالگرد تاسیس این
سازمان در ادیس ابابا نشر کرد از پنج
کشور غربی گروپ تماس در مورد حل
موضوع نامیبیا جدا تقاضا شد تا به خاطر
آزادی نامیبیا بر رژیم نژاد پرست فضا روارد
نمایند . این سازمان در عین حال از مبارزات
مردم نامیبیا حمایت کرد . پنج کشور
گروپ تماس عبارت اند از ایالات متحد
امریکا ، برتانیه ، جمهوری اتحادیه
آلمان ، فرانسه و کانادا . نژاد پرستان آرام نه
نشسته روز ۱۵ سنبله حملات شان را با استفاده
از قلمرو نامیبیا علیه انگولا شدت و وسعت
بخشیدند .

دست تجاوز و تعدی نژاد پرستان آفر -
یقای جنوبی در قلمرو آفریقا محدود نماند .
همزمان با ادا مه طرح های تجاوز کارانه
بهمدستی اسرائیل و کشورهای غربی در
بعضی قلمرو های دیگر نیز به دست درازی
شروع کرد . چنانچه در ۱۰ قوس این رژیم
نژاد پرست به یک کودتای ناکام علیه
جمهوری جوان سیشل واقع بحر هند دست
زد .

دریک سخن نژاد پرستان آفریقای جنوبی
به حمایت مستقیم کشورهای غربی و
همچنان اسرائیل از یکطرف به سرکوبی

جنېش های رهائی بخش افریقا ی جنو بی و محکوم ساختن مردم نامیبیا دوام داد و از جانب دیگر منابع سرشار این قلمرو ها را به غارت برده قوای ارزان بشری توده های عظیم مردم این دو قلمرو راموود بهر ه کشی قرار داد و در پهلوی آن اتحاد خود را با اسرائیل محکم ساخت تا آن یکی در شر - قمیانه و دیگری در جنوب افریقا خدمت گاران سر سپرده امپریالیزم بهر ه کشی و صهیونیسم باشند . همچنان نژادپرستان بعیت یک قوت کاذب در برابر کشور ها ی جبهه مقدم افریقایی به تجاوز و تعدی دوام دادند و هر گونه تلاش را برای دریافت یک راه حل برای مشکل نامیبیا سد ساختند .

دوام کشتار در السلوا دور :

در السلوا دور ، گواتیمالا و هندو راس سه کشور امریکایی وسطی سلسله ناآرامی ها در برابر رژیم های خود گامه دوام یافت و انقلاب نیکاراگوا و گرنادابا همه دسیسه سازی امپریالیزم بسوی پیروزی جلو رفت . روز ۱۰ حمل اعلام شد که رژیم دکتاتور ی بر سر اقتدار السلوا دور سیاه ست دهشت افگنی و قتل عام را در مقابل مردم غیر نظامی در مناطق عملیات جنگی تعقیب میکند . جبهه آزادی بخش ملی فارا - باند و مارتی طی بیانیه گفت در روز های اخیر عساکر قریه ها و مناطق مسکونی را در قسمت های مورد آسان بصورت وحشیانه بمباری کردند و از بمب های آتش افروز ناپالم و فاسفورس دار امریکا استفاده

نمودند . این بمبها توسط طیارات فرور - یخته شد . زنان و اطفال از خانه های شان فرار کرده و اضافه از ۲۰۰۰ طفل در کمپ پناه گزینان دربرمودا نزدیک به قصبه سوچی توتو واقع پنجاه کیلومتری شمال سان سلوا دور پناه بردند . همزمان با این کشتار های وحشیانه اعلام شد که درجیلی السلوا دور و بولیویا تخطی از حقوق بشر دوام می کند . روز ۲۲ حمل مقامات نظامی السلوا دور که از خدمات مشاورین نظامی ایالات متحده امریکا برخوردار بودند به قتل عام مردم بیدفاع السلوا دور ادامه دادند . در جریان عملیات در پالوارگو واقع چهل و پنج کیلومتری شمال سان سلوا - دور عساکر و افراد شبه نظامی راست گرای افراطی پنجاه نفر غیر مسلح را که در جمله اطفال نیز شامل بودند دستگیر نمودند . طی اعلامیه از طرف کمیسیون حقوق بشر آن کشور گفته شد که افراد نظامی ، اشخاص دستگیر شده را در چند چپری جمع کرد و بعد آنرا آتش زدند .

۲۳ نفر دیگر بشمول چند نفر نو جوان دو روز پیش از آن در حومه سان سلوا دور قربانی عساکر قطاع الطریق و اجیران حکومتی نظامی السلوا دور شدند . روز ۲۵ حمل سران سفیر السلوا دور بر رژیم نظامی کشورش و کمک امریکا به آن بشدت انتقاد کرد . او گفت که اکنون بحران السلوا دور تنها نظامی نه بلکه اختلافات اجتماعی ، سیاسی و اقتصادی نیز میباشند .

قرار اطلاع کمیسیون حقوق بشر السلوادور در ربع اول سال عیسوی در اثر ترور سیاسی درین کشور اضافه از پنج هزار نفر کشته شده اند . این ترور ها در نتیجه همکاری سی آی ای صورت گرفته است .

باساس احصائیه جمع آوری شده که دلیلی نیوز ایالات متحده آمریکا آنرا نشر کرده بود ، اکثر امریکا ئیان مخالف همکاری با رژیم نظامی السلوادور میباشند . از جمله کسانی که با آنها مصاحبه شده ، دوصدو پنجاه نفر شان علیه کمک های اقتصاد دی و نظامی با السلوادور رای داده و دو- ثلث مردم عقیده دارند که دوام تماس های واشنگتن و سانسلوادور میتواند از السلوادور یک ویتنام دیگر بسازد . یکتعداد زیاد مردم علیه اعزام مشاورین نظامی امریکا به السلوادور می باشند .

روز ۲۹ حمل کمیته فرعی سنای امریکادر مورد تخصیصات برای عملیات در خارج ، کمک اقتصادی اضافی را به شورای نظامی فاشیستی در السلوادور که بالغ بر (۶۳۰) میلیون دالر میشود تصویب کرد . کمک های اقتصادی امریکا به السلوادور در سال مالی ۱۹۸۱ به ۱۴۴ میلیون دالر و کمک نظامی آن به ۳۵ میلیون دالر رسید . در قبال قتل های وحشیانه مردم السلوادور توسط نظامیان خون آشام رژیم دست نشانده روز پنج حوت اعلام شد که در نه ماه گذشته ۱۲ هزار نفر در السلوادور کشته شده اند .

در جریان سال ۱۹۸۰ به تعداد ۲۳۲۱ نفر در کشور هفت میلیون گواتیما لا به قتل رسید و ۲۴۵ نفر دیگر یار بوده شده و یا اینکه مفقود الاثر گردیدند و این کشتار ها همه بدست رژیم دست نشانده خون آشام گواتیما لا صورت گرفته است . تنها در روز اول ماه می سال ۱۹۸۰ به تعداد ۹۰ نفر درین کشور کشته شدند . هر روز حدود هفت نفر درین کشور به قتل میرسند و بعد از سقوط دادن رژیم مترقی یاکوبو آربنز در جون ۱۹۵۴ به تعداد ۷۰۰۰۰ نفر درین کشور به قتل رسیده اند . در ۲۶ دلو اعلام شد که حکومت رونالد ریگن پلانی نو را برای آغاز تحریکات و خرابکاری علیه کیوبا و نیکاراگوا به تصویب رسانیده است . بر علاوه تعزیرات اقتصادی امریکا می خواهد بر اساس این پلان رژیم های دست نشانده را علیه این کشور ها و ادار به خرابکاری کند .

ثبات و پیشرفت در کشورهای هند و چین

کشور های هند چین شامل ویتنام ، لاوس و کمبوچیا در جریان این سال نه تنها از آرامش خاص برقرار بودند . بلکه توانستند در اتحاد هم و با کار خستگی نا پذیر و برخورد بودن از همکاری و حمایت بیدریغ کشور های برادر سوسیالیستی در راس اتحاد شوروی قدم های فزاینده پیش گذارند . ویتنام با موفق استوار نه

و کشتیهای آن بر قلمرو آبی این کشور حمله کرده اند. روز ۴ ثور باز در هانوی گفته شد که چین به تشدید اوضاع جنگی در طول سرحدات ویتنام می افزاید - آژانس خبرسانی ویتنام پرده از روی این تجاوزات چین برداشت. روز ۲۹ ثور وزارت خارجه جمهوری سوسیالیستی ویتنام نامه عنوانی وزارت خارجه چین فرستاده و در آن گفته است که درین اواخر قوای چین به جنایات تازه علیه مردم ویتنام دست زده است. در نامه گفته شده بود که قوای سرحدی چین بر مقامات سرحدی ویتنام حمله کرده و در نتیجه یک تعداد مردم کشته یا مجروح شده اند و خسارات زیادی مالی نیز وارد آمده است. همچنان گفته شد که چین علیه لاووس هم به اقدامات تحریک آمیز پرداخته و بر تمامیت ارضی و حاکمیت ملی آن کشور تجاوز کرده است. همچنان درین نامه چین به خرابکاری و دسیسه سازی علیه آرامش اوضاع در کمپوچیا متهم گردید در نامه افزوده شده بود که تحریکات و تجاوزات چین علیه سیه کشور هند چین جزء پلانهای توسعه جویانه پیکنگ در جنوب شرق آسیا و برهم زدن اوضاع صلح آمیز در جنوب شرق آسیا می باشد. اما مردم ویتنام آماده جوابگویی قاطع در برابر این تجاوزات و تحریکات چین میباشند و همچنان مقامات چینی مسوول عواقب وخیم این جنگجویی در برابر مردم ویتنام میباشند.

تنها دسایس و تحریکات نظامی چین را از خاک خویش عقب زد. بلکه توانست کشورهای لاووس و کمپوچیا را نیز در راه ثبات و پیشرفت قاطعانه همکاری نماید. کشورهای لاووس و کمپوچیا که با اساس معاهدات دوستی و همکاری تعداد محدود قطعات ویتنام را برای صلح و ثبات و دفع تجاوز خارجی و حفظ استقلال ملی و انقلاب خویش به قلمروهای خویش دعوت کردند. نه تنها توانستند جلو خرابکاری را در کشورشان بگیرند بلکه توانستند بصورت نسبی پیشرفت های هم بنمایند. بخصوص رژیم انقلابی کمپوچیا ازین کمک برادرا نه ویتنام در رفع خطر باندهای خرابکار و بازسازی کشورش صمیمانه سپاسگذار است. زیرا بهمکاری برادران ویتنامی شان بود که نه تنها رژیم خون آشام پول پوت - ینگ ساری را از سر خود دور ساختند بلکه در راه ثبات و آرامی مردم خود نیز گامهای فراه به پیش گذاشتند.

ویتنام مقدار متر از همه به ثبات و پایداری و عقب زدن تجاوزات مکرر نیروهای چین بر سرحدات خویش دوام داد. روز ۹ حمل طی اعلامیه در هانوی گفته شد که در سه ماه گذشته اردوی چین بار بار بر قلمرو ویتنام تجاوز کرده و سرحدات این کشور را بمباران نمود. استو با این تجاوز و بمبارانیان های زیادی به جانب ویتنام وارد آورده طیارات چین نیز در قلمرو فضای ویتنام

بدنبال این موضوع شورای انقلابی مردم کمپوچیا مانور های را که پیکنگ در تباری با امپریالیست های ایالات متحده امریکا انجام میدهند و تلاش دارند در امور داخلی جمهوری مردم کمپوچیا مداخله نمود و دست آورد های انقلابی مردم آن کشور را تخریب نماید ، قاطعانه تقبیح می کند. این مطلب در بیانیه اظهار گردیده بود که توسط نماینده وزارت خارجه کمپوچیا روز ۳۰ ثور در پنوم پن انتشار یافت . در بیانیه گفته شد که مردم کمپوچیا به اقدام پیکنگ که در جستجوی تشکیل به اصطلاح جبهه متحد از عناصر ارتجاعی آن کشور میباشند و باینصورت میخواهند انقلاب و حاکمیت کمپوچیا را به مخاطره اندازد و در صدد بغض انداختن صلح و ثبات در جنوب شرق آسیا می باشد ، جواب دندان شکن و قاطع خواهند داد .

کنفرانس بین المللی همبستگی با مردم کمپوچیا روز ۱۱ ثور به ابتکار سازمان همبستگی مردمان آسیا و آفریقا در پنوم پن دایر شد. درین کنفرانس نمایندگان شورای صلح جهانی، سازمان همبستگی مردمان آسیا ، آفریقا و امریکای لاتین ، سازمان های ملی بعضی کشور های دیگر بشمول اتحاد شوروی اشتراک داشتند . نماینده سازمان همبستگی مردمان آسیا و آفریقا در جلسه افتتاحیه آن گفت که این سازمان همیشه از مبارزه بر حق مردم کمپوچیا به خاطر تا مین آزادی و استقلال ملی شان قاطعانه حمایت

میکند . او در عین حال همدستی امپریالیزم را با هژمونست های پیکنگ که صلح را در کشورهای هند چین تهدید می کند ، تقبیح نمود و تلاش های آنها را با ایجاد یک جبهه متحد ارتجاعی علیه مردم کمپوچیا نکوهش کرد . روز ۹ جوزا چارمین کنگره حزب انقلابی مردم کمپوچیا در پنوم پن خاتمه یافت . این کنگره خط مشی و سیاست حزب را برای چند سال آینده تصویب کرد که در آن پیشرفت سریع کشور ، اتحاد پایدار با کشورهای ویتنام و لاوس و هم صف بودن با کشورهای برادر سوسیالیستی در راس اتحاد شوروی و دیگر نیرو های مترقی تبارز خاص داشت . درقبال این همه انکشافات و تلاش ها ، کمپوچیا در ساحت انکشافات داخلی و علایق بین المللی از اعتبار خاص برخوردار شد . در ۹ سرطان یکی از ژورنالیستان غربی بعد از بازدید کمپوچیا نوشت که سال جاری برای کمپوچیا سال باز سازی است . اکنون شش میلیون کمپوچایی از خوف مرگ و مرگسنگی نجات یافته اند ، البته امروز در کمپوچیا کتاب درسی و معلم کافی وجود ندارد - اما ۴۰۰۰۰۰ کودک و جوان روزانه به مکتب میروند صد ها هزار خانواده در شالیزار ها کار میکنند ، موا صلات مجددا برقرار شده و دهقانان امسال حاصل خوب برداشتند .

درجریان این سال همه توطئه ها، همه دسایس و همه تحریکات ایالات متحده و چین در برابر اتحاد آهین ویتنام، کمپوچیا و لاووس نقش بر آب شد و این سه کشور به پیشامد هنگی ویتنام و همکار ی برادرانه و صمیمانه کشورها ی برادر سوسیا لیستی بخصوص اتحاد شوروی با ثبات تمام راه شانرا به سوی تحقق اهداف انقلاب شان باز کردند.

بحران و بیکاری در غرب:

بیکاری مرض مزمنی است که سراپای وجود کشورها ی کپیتالیستی بخصوص ملل اروپای غربی و ایالات متحده رافرا گرفته است. در اوایل حمل اعلام شد که بیکاری در کشورهای اروپای غربی اوج گرفته است علت آن هم ادامه مسابقات تسلیحاتی و کسوتاه شدن دست کشورهای کپیتالیستی از غارت بردن منابع کشورهای رو بانکشاف در نتیجه آزاد شدن کشورهای تحت استعمار می باشد تولید و استخدام در کشورهای اروپای غربی گراف بالائی داشت. بیکاری در برتانیه در ربع سوم سال ۱۹۸۰ به چهل فیصد رسید. در تولید فابریکه های این کشور کاهش بعمل آمد. فعالیت بعضی دستگاه های تولیدی کم شد و در نتیجه این عوامل تعداد بیکاران در برتانیه بالا رفت.

روز ۱۶ جوزا اعلام شد که در ایالات متحده امریکا بیکاران بیشتر شد. تعداد بیکاران ماه می امریکا به هشت میلیون و یکصد و هفتاد هزار نفر بالغ شد. تعداد بیکاران

درین مردان ۶۳ فیصد و در بین زنان ۶۸ فیصد بود که در جمله نو با لغان و اقلیت ها ازین ناحیه زیاد متضرر گردیدند. در همین موقع خبری نشر شد که نشان میداد در چین نیز بیکاری روز افزون می باشد - تعداد بیکاران این کشور درین موقع به ده میلیون نفر رسیده بود و در ۱۳ سرطان همین سال تعداد بیکاران در جمهور ی اتحادی آلمان به یک میلیون و یک صد هزار نفر رسید. خرابی موجوده مارکیت کار در آلمان فدرال در دو ماه گذشته طی ۳۶ سال اخیر سابقه نداشته است. بصورت عمده هفتاد هزار نفر در ماه جولای بیکار شدند و تعداد رسمی بیکاران یک میلیون و دو صد هزار نفر رسید. تعداد بیکاران یک میلیون و دو صد و چهل و شش هزار و یکصد و شصت و چهار نفر - ۳۴ فیصد نیروی کار را به مقایسه ۴۸ فیصد ماه جون تشکیل میدهد.

روز ۱۰ دلو وزارت استخدام انگلستان اعلام کرد که رقم بیکاری درین کشور از ۳ میلیون نفر گذشته و به سه میلیون و هفتاد هزار نفر یا ۱۲٫۷ فیصد قوای کار آن کشور رسید. حجم تولیدات ۲ فیصد کاهش یافت. انفلاسیون درین کشور به ۱۱٫۵ فیصد بالغ شد و عواید سرانه ۲٫۷ فیصد کاهش یافت. در همین موقع جمهور ی اتحادی آلمان تعداد بیکاران خویش را ۱٫۷ میلیون نفر وانمود کرده و تعداد زیاد جوانان نیز گار نیا فتند.

کسر بودجه این کشور که در سال ۱۹۸۰ ۳۶ میلیارد مارک بود در سال ۱۹۸۱ به ۲۶٫۸ میلیارد مارک رسید . در فرانسه ۲ میلیون نفر بیکار بودند ، سطح بیکاری در بین کشور به ۸٫۸ فیصد رسید . احصایه انفلاسیون را در این کشور ۱۳٫۹ فیصد نشان میدهد . در ایتالیا رقم انفلاسیون به ۱۸٫۶ فیصد رسید و قیمت ها نسبت به سال ۱۹۸۶ - بیست فیصد بالا رفت همچنان تولیدات صنعتی در این کشور ۳٫۶ فیصد تنزیل یافت و سرمایه گذاری ۴۰ فیصد کاهش داشت . در یونان قیمت ها ۲۰ فیصد بالا رفت ، در بلژیک سطح تولیدات صنعتی نظر به سال ۱۹۸۰ پنج فیصد کاهش یافت . تعداد بیکاران در هالند ۴ فیصد و در دنمارک ۲۷۰ هزار نفر می باشد در اسپانیه تولیدات صنعتی ۲٫۰ فیصد کاهش یافته و انفلاسیون در سطح پانزده فیصد باقیمانده در ۱۴ دلو تعداد بیکاران در ایالات متحده امریکا به ۹٫۰ فیصد رسید قبلا معیار بیکاری ۸٫۶ فیصد بود و در آینده نزدیک به ۱۰ فیصد بالا خواهد رفت .

هوج ناآرامی در برتانیه:

در ماه سرطان امسال شورش های وسیع توام با خشونت سراسر برتانیه را احتوا کرده هزاران سیاه پوست و جوانان آسیایی روز ۹ سرطان به جاده ها و خیابان های شهر لندن فرور یختند و خشم شانرا ابراز کرده میلیون ها پوند خساره رسانیدند ، در شهر های لندن ، مانچستر و لیور پول این تظاهرات و خشونت ها بسیار شدید

بود و زود خورد تن به تن بین شورشیان و قوای امنیتی صورت گرفت . این ناآرامی ها نسبت موجودیت تبعیض در برتانیه و خوار شمردن آسیایی ها و آفریقایی ها بعمل آمد . این عکس العمل تنها در داخل برتانیه محدود نمائند ، بلکه در کشورهای دیگر نیز این روش تبعیض پسندانه برتانیه محکوم شد . در حدود سه هزار نفر در حالیکه شعار های ضد برتانوی میدادند در مقابل کشتنری عالی انگلستان در دهلی نو به مظا هره پرداختند ، این اشخاص علیه پیشامد تبعیض پسندانه و خشونت پولیس برتانیه در برابر مظا هره کنندگان به مظا هره پرداختند .

موضوع مهم دیگر یکه درین سال جزیره برتانیه را به حرکت آورد پیش گرفتارن خشونت حکومت برتانیه علیه جمهوری خواهان ایرلند بود . در خلال ماه های ثور و جوزا پنج نفر از محبوسین جمهوری خواه ایرلند شمالی ضمن دست زدن به اعتصاب نخوردن غذا جان خود را از دست دادند . اما در برابر آنها اصلا ترشی نشان داده نشد . رابرت سننز رهبر جمهوری خواهان ایرلند شمالی در پایان اعتصاب شصت و شش روزه نخوردن غذا بنا م اعتراض به سیاست حکومت برتانیه روز ۱۴ ثور در زندان میز ایرلند شمالی چشم از جهان پوشید ، مرگ این جوان ۲۷ ساله توجه همه جهان را علیه استعمار برتانیه در ایرلند شمالی جلب کرد . با بی سننز و همقطاران میخواستند با آنها به

ملل متحد و سرمنشی جدید :

این سال در عین حال مصادف بوده آمدن تغییر در کدر هیری ساز مان جهانی ملل متحد . در اواخر این سال (۱۱ جدی) ژاویر پریز دو کو یلار رسماً بحیث سر - منشی ساز مان ملل متحد به کار آغاز کرد . او عوض دکتور کورت والد هایم که ده سال تمام سرمنشی ملل متحد بود این کرسی را بعهده گرفت . ژاویر یزد و کو - یلار که پیشتر ازین بحیث معاون سرمنشی ملل متحد کار می کرد در مسایل جهانی عمیقاً وارد می باشد . او از کشور پیرو است و والد هایم از اتریش بود .

با آغاز کار پریز دو کو یلار بحیث سر - منشی ملل متحد اکثریت جهانیان متوجه این نکته شدند که شاید سهم ملل متحد در مسایل بین المللی بخصوص جلب همکاری در راه صلح و جلوگیری از فاجعه جنگ و خود داری از تجاوز و تعدی نسبت به پیشی بیشتر شود . زیرا وی در زمانی به این کرسی می نشست که نه تنها تفاهم و آشتی از جهان مارخت می بست بلکه صف آرائی و جبهه گیری اوج می گرفت . او در حالی باین مقام میرسد که صلح جهان جدا مورد خطر بود و در سراسر این سال بجای

حیث محبوس سیاسی پیش آمد شود . زیرا آنها برای آزادی ایرلیند شما لی از تسلط برتانیه می رزمند . در خلال یازده سال گذشته ۲۰۰۰ نفر از مردم ایرلیند شما لی جان شانرا از دست داده اند . برتانیه ۱۱ سال پیش با اعزام ۱۳۰۰۰ عسکر به آنجا زمام امور ایرلیند شما لی را بدست گرفت تا اکنون ۷۰۰ نفر در ایرلیند شما لی برای آزادی سازی قلمروشان زندانی شده اند و عده زیاد دیگر در اثر برخورد با قوای برتانیه زخمی شده اند .

اعتراض مردم علیه خشونت برتانیه روز بروز اوج گرفت ، هزاران نفر از مقلان هره کنندگان روز ۳ - اسد بدون کلام حادثه در جاده های دابلین مرکز جمهوری ایرلند به مارش پرداخته و بدین ترتیب بار دیگر حمایت خود را از محبوسین جمهوری خواه در زندان های ایرلیند شما لی که به اعتصاب نخوردن غذا دست زده اند .

رهبری این نهضت راجه ————— و دی خواهان و وابستگان شش محبوس که از تاریخ ۱۱ ثور تا این موقع در اثر اعتصاب نخوردن غذا پلرود حیات گفته اند ، به عهده داشتند در سایر شهر های ایرلیند نیز مظاهرات مشابیه صورت گرفته و این مظاهرات بیشتر از همه در مقابل عمارت پارلمان و ادارات حکومتی صورت گرفت .

صف آرایی و تسلیحات خبر دیگری نبود و پیشنهادت کشور های صلح دوست و خواست ملل نو به پا خاسته برای زندگی در آزادی وآرامی نابر آورده شده مانده بود.

ژاویر پریز دو کو یلار از نزدیک و از مقر سازمان جهان نی ملل متحد ناظر این جریان اوضاع و انکشاف نامطلوب در علایق جهانی بود . لذا سر منشی جدید در

بیانیه های اول و پاسخ به تلگرام های تبریکه که به او میرسید روی اصل همکاری

جهانی در استقرار صلح جهان سفارش می کرد و منشور ملل متحد را که اساس چنین

فعالیت ها و سهمگیریهها است مورد تاکید

قرار میداد .

در عین حال جریان عمومی جهان در

مسیری انکشاف میکرد که از نگاه سیاسی ، نظامی و اقتصادی باید به سطح بین

المللی در زمینه همکاری می شد و این همکاری صادقانه می بود نه ریاکارانه .

منشور ملل متحد به پیروی از چنین روش

تاکید می کند به صراحت ، صمیمیت و صداقت ، هر گاه همه اعضای آن از روی احساس انسانی و نیاز انسانی این اصل ها را در نظر بگیرند دیگر نه جای برای شکایت می ماند ، نه جایی برای تخطی و تجاوز و نه مانعی در برابر کمک و همکاری برای کشور های رو به انکشاف و نو آغاز ایجاد می گردد .

جهان یا یگانه محل زیست بشریت در

شرایط نابرابری قرار دارد که باید با پیروی

از منشور ملل متحد و اعلامیه حقوق بشر همه

در زمینه همکاری کنند . چون جهان خانه

همه بشریت است ، لذا بدون تفاهت و

و تبعیض همه درین راه کمک کنند و آنکه

نیرومند تر و غنی تر است بیشتر درین زمینه

سهم بگیرد . این مکلفیت انسانی و وجیهه

همگانی است . جز اذین راهی وجود ندارد

و جز اذین نمیشود باین همه خشونت ها

بی تفاوتی ها و عداوتها پیروز آمد . از وجدان

پاک انسان اکنون همین صدا به قوت بلند

است که انسان باید دوست و برادر انسان

باشد، نه انسان دشمن انسان، منشور ملل متحد و اعلامیه حقوق بشر دریک سخن بر همین اصل تاکید می کند و همه مواد و محتوای آن بر همین اصل خلاصه میگردد.

یک سلسله از قام را از نظر می گذرانیم و می بینیم که برای غلبه بر این همه مشکلات جز هم صف شدن و همسنگر شدن راه دیگری وجود ندارد. در آغاز همین سال و برویت آخرین ارقام از جمله ۴۴۰۰ میلیون نفوس جهان ۷۵ فیصد آن در کشور های رو بانکشافی زندگی می کنند. کشور های پیشرفته که ۲۵ فیصد مجموع نفوس گیتی را تشکیل میدهند ۸۳ فیصد عاید خالص جهان را در دست دارند کشور های پیشرفته ۷۵ فیصد انرژی را مصرف میکنند و ۷۰ فیصد غله با ب در دسترس آنها قرار دارد. همچنان آنها ۹۲ فیصد تولیدات صنعتی و ۹۵ فیصد تمام منابع تکنولوژی را در اختیار داشته و ۸۹ فیصد مصارف خدمات عرفانی مربوط آنهاست. اما بیش از ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون نفر کشور های رو بانکشافی در گرسنگی بسر میبرند و قرار احصائیه سازمان صحتی جهان اضافه از (۱۰۰۰) میلیون نفر یا ربع نفوس جهان در شرایط

فقر و تنگدستی بسر می برند و از جمله ۱۳۲ میلیون کودک که سالها نه به جهان چشم می گشایند، ده فیصد آن قبل از رسیدن به سن یکسالگی می میرند و چار فیصد دیگر تا رسیدن به سن چار سالگی فوت می نمایند، کمپنی ها چند ملیتی کشور های بزرگ کپیتالیستی به استثمار خود در کشور های رو بانکشافی ادامه می دهند، در جریان سال های ۱۹۷۰-۱۹۷۸ سرمایه گذاری مستقیم این کمپنیا درین کشور ها به ۴۲۰۰ میلیون دالر رسید. در همین مدت این کمپنیا از کشور های رو بانکشافی ۱۰۰۲۱۸ میلیون دالر سود بردند. این نشان میدهد که این کمپنیا ی چند ملیتی در برابر سرمایه گذاری هر دالر خود ۲۴ دالر نفع برده اند. همین اکنون دیون کشور های رو بانکشافی به ۵۰۰۰۰۰۰ میلیون دالر و قروض کشور های عقب نگذاشته شده افزایش سالها نه بیست و یک فیصد را دارد تنها برای پیشبرد کار تهیه قروض خارجی این کشور ها ۴۴ هزار و دو صد میلیون دالر در سال ۱۹۷۹ پرداخت کنند. مسابقات تسلیحاتی بحران اقتصادی را ادامه می دهد. در جریان این سال ۵۰۰۰۰۰۰ میلیون دالر صرف موضوعات نظامی شد. در حالیکه

این رقم برابر است به تمام وجوهی که کشور های رو بانکشاف بصورت قرضه خارجی تا حال در یافت کرده اند . دودومین کنگره اقتصاد دانا ن جهان که از ۲۶ تا ۳۰ - اپریل ۱۹۸۱ در هاوانا به اشتراک ۶۵۰ نفر از ۱۰۲ کشور و ۴۰۰ اقتصاد دان دایر شد برای رفع این همه بحرانات و نابرابریها تاکید بعمل آمد تا سر از ۱۹۸۰ هر سال مبلغ ۴۰۰ هزار ملیون دالر طور کمک به قیمت سال ۱۹۸۰ الی اخیر قرن موجوده بدسترس کشور های رو بانکشاف گذاشته شود ، تابوانند با استفاده از آن راه رشد متعادل خود را دنبال کنند .

موضوع انرژی مشکل دیگری است که باید نه تنها در تهیه و تدارک منابع جدید

آن بحث وسیله معر که بر آمد بلکه از اصراف آن نیز جلو گیری کرد ، در ۱۳ سرطان احصائیه نشر شد که نشان میدهد منابع نفتی جهان دوسال ۲۰۰۲ مسیحی پایان مییابد ، اما عده میگویند که با همه احتیاط و صرفه جویی ها این منابع تا سال ۲۰۱۷ دوام خواهد کرد . اکنون هر سال ۶ فیصد در مصارف نفت افزایش

بعمل مییابد . کشورهای ۱ کشاف . کشورهای ۱ کشاف یافته از جمله ۶۰ ملیون بیرل نفت در روز مقدار ۴۸۵۰ ملیون بیرل آنرا مصرف میکنند و کشور های روبا کشاف بر عکس مقدار اندک آنرا به کار میبرند . در کنفرانس ملل متحد مربوط منابع جدید و قابل تجدید انرژی که جلسات آن روز ۱۹ اسد در نایرو بسی مرکز کینیا با اشتراک ۲۰۰۰ نماینده از ۱۵۰ کشور جهان دایر شد ، بصراحت گفته شد که کشور های روبا کشاف که دولث نفوس جهان را احتوا می کنند صرف یک هفتم انرژی را صرف می نمایند . از نگاه صرف انرژی بین کشور های غنی و فقیر به تناسب ده و یک و در بعضی موارد صد و یک تفاوت وجود دارد .

تقریباً ۱۰۰ کشور روبا کشاف از نگاه انرژی متکی به نفت خارجی بوده و شصت فیصد انرژی مورد نیاز را ازین ناحیه تدارک می بینند و چاربرینج مصارف مجموعه نفت خود را وارد می کنند . در حالیکه قیمت نفت اکنون پنج مرتبه گرانتر از اوایل دهه هفتاد است . همین اکنون کشور های روبا کشاف سالیانه ۶۷ بلیون دالر برای

تورید نفت صرف می کنند و در سال ۱۹۹۰ این رقم به ۱۱۰ بلیون دالر خواهد رسید کسب تجاری کشورهای روپانکشاف در سال ۱۹۸۰ برابر بود به مصارف نفت توریدی آنها که این خود بار گران دیگری است بر قروض خارجی آنها که به سه صد بلیون دالر میرسد .

چنین چهره از وضع اقتصادی ، نظامی و سیاسی جهان بار مسوولیت ملل متحد را بر سر می کشد .

بحیث سازمان جهانی خیلی گران می سازد ، و ملل جهان در عین حالیکه می خواهند باره های نظام متروک اقتصاد را واژگون سازند آرزو دارند در روشنی تفاهم همکاری امکانات موجود بشریت در خدمت همه قرار گیرد تا به یمن آن نه از فقر خبری باشد ، نه از مرض و بیکاری ، نه خوف جنگ موجود باشد و نه تهدید به آزادی و کرامت انسانی امید است سال های آینده حامل این پیام برای بشریت باشد .

کمیته دولتی پلانگذاری ج.و. افغانستان

تحلیل و ارزیابی تطبیق پلان انکشافی، اقتصادی و اجتماعی سال ۱۳۶۰ جمهوری دموکراتیک افغانستان

سال ۱۳۶۰ گواه بر این حقیقت است که با-
وصف یک سلسله مشکلات اقتصادی و
موانعی که از اثر حرکات خصمانه ضدانقلاب
داخلی و ارتجاع بین المللی بوجود آمده
بود، موفقیت‌های درساحه انکشاف اقتصادی
بدست آمده.

متغیرهای عمده اقتصادی و شاخص‌های
انکشاف به مقایسه سال قبل در جهت بهبود
و استحکام بیشتر پایه‌های انکشاف اقتصاد
ملی تحول مثبت‌نموده و ثبات نسبی اقتصادی
تأمین گردیده است.

عاید ملی تولید شده و محصول ناخالص
داخلی سال ۱۳۶۰ در مقایسه با رقم حقیقی
سال ۱۳۵۹ (به قیمت‌های مقایسوی سال
۱۳۵۷) بالترتیب ازدیاد ۲۲ میلیارد افغانی
و ۲ میلیارد افغانی را نشان میدهد. عمده‌ترین
این ازدیاد ناشی از بلندرفتن سطح تولیدات
بخش زراعت و مالداري از ۸۳۶۶ میلیارد افغانی
سال ۱۳۵۹ به سطح ۸۶۲۲ میلیارد افغانی
میشود.

استفاده از عاید ملی در قسمت مصرف و
انباشت بانديك تفاوت تقریباً در سطح سال
قبل قرار داشت ولی محصول ناخالص ملی
استفاده شده در سال ۱۳۶۰ به رقم ۱۵۴۳
میلیارد افغانی درمقایسه با رقم ۱۵۵۴ میلیارد
افغانی سال ۱۳۵۹ کاهش ۰.۷ فیصد را

جامعه ما بعداز انقلاب ثور و خاصتاً مرحله
نوین تکاملی آن در مسیر تکامل در لحظات
حساس تاریخی قرار دارد، از یکطرف
بمنظور دفاع همه جانبه از حاکمیت و استقلال
ملی، حفظ و تحکیم دستاوردهای نظام‌مترقی
جدید، بهتر شدن سطح زندگی مردم، ارتقای
اقتصاد کشور و غیره در کار و پیکار بوده
و ازجانبی باضد انقلابات، ارتجاع و امپریالیزم
در نبرد است.

«جمهوری دموکراتیک افغانستان تحت
رهبری حزب دموکراتیک خلق افغان-
نستان بر بنیاد اصول اساسی جمهوری دمو-
کراتیک افغانستان قاطعانه مصمم است تا در
پهلوی استحکام وضع دفاعی کشور برای
رفع نیازمندی‌های عاجل مردم به یک
سلسله اقدامات جدی متوسل گردد.

طبیعی است که ضرورت‌های مبرم ملی
بصورت آنی و یکبارگی رفع نمیشود.
ما با استعجال و تعمق گام به گام اهداف عالی
انسانی را در پهلوی سایر اقدامات بنیادی
باندوین پلان‌های علماً تنظیم شده انکشاف
اقتصادی اجتماعی کشور تحقق می‌بخشیم.
که نتایج تطبیق پلان سال ۱۳۶۰ که فشرده
آن ذیلاً ارائه میگردد، مبین این مدعا است.
ارقام و آمار ارزیابی مربوط به وضع اقتصاد
ملی و تطبیق پلان انکشاف اقتصادی و اجتماعی

در سال ۱۳۶۰ محصول ناخالص بخش
زراعت و مالداري بمقایسه سال قبل به اندازه
۳۱ فیصد رشد نموده است که این رشد
بصورت عمده ناشی از افزایش حجم تولید
گندم، جو، جواری، پخته، لبلبو و میوهجات
میباشد.

در سال ۱۳۶۰ باوصف موجودیت مشکلات
و پرابلم ها بعضی موسسات سکتور دولتی
و مختلط مانند فابریکات جنگلک، موسسات
طباعتی، جن و پرس ها فابریکات نان پزی
و غیره از تطبیق پلان پیشبینی شده نتایج
مطلوب گرفته اند.

در ارتباط به انکشاف و تشویق بخش
صنایع خصوصی باید گفت که برای تحرك
هر چه بیشتر ظرفیت های موجود و بالا بردن
سهم نسبی تولیدات سکتور خصوصی در
محصول ناخالص داخلی يك سلسله تدابیر
واقدمات رویدست گرفته شد.

در سال ۱۳۶۰ در بخش تفحصات جیو لوجیکی
و معادن مساعی موثر و مطلوب صورت گرفته
چنانچه پلان اضافه رشد ذخایر گاز طبیعی
به کتگوری صنعتی به اندازه يك میلیارد متر
مکعب (۱۰۰ فیصد) تحقق یافت و اضافه
رشد ذخایر مس به کتگوری صنعتی ۳۹۸
هزار تن و به کتگوری غیر صنعتی آن بر علاوه
پلان پیشبینی شده به اندازه ۴۰۲۳ هزار
تن اضافه تر تثبیت گردیده است اما يك
قسمت امور جیولوژیکی و معادن در سال
۱۳۶۰ طبق پلان تحقق پذیرفته نتوانست
بطور مثال میتوان از عدم تثبیت اضافه رشد
ذخایر نفت و استحصال نفت خام نام برد.

در سال ۱۳۶۰ محصول ناخالص بخش
زراعت و مالداري بمقایسه سال قبل به اندازه
۳۱ فیصد رشد نموده است که این رشد
بصورت عمده ناشی از افزایش حجم تولید
گندم، جو، جواری، پخته، لبلبو و میوهجات
میباشد.

در ساحه اصلاحات ارضی تدابیر و اقدامات
موثر در جهت رفع اشتباهات گذشته، تهیه
و تنظیم استفاده از زمین آب و توسعه
جنبش کوپراتیف ها اتخاذ گردید، قانون
آب نافذ و پلان مرحله دوم اصلاحات ارضی
به منصفه اجرا گزارده شد.

ارزیابی شاخص های اساسی بخش آبیاری
پلان سال ۱۳۶۰ نشان میدهد که اهداف
پیشبینی شده انکشاف آبیاری تحقق نشده
است.

محصول ناخالص صنایع که میباید مطابق
پلان پیشبینی شده بالغ بر ۳۲۶ میلیارد
افغانی می شد عملاً ۲۷۶ میلیارد افغانی یا
۸۵ فیصد تحقق یافت که بمقایسه ارقام
حقیقی سال ۱۳۵۹ به اندازه ۴ فیصد کاهش
را نشان میدهد، معیناً افزایش قابل ملاحظه
در مقدار تولید گاز طبیعی در برابر حجم
پلان شده تولید سال ۱۳۶۰ بملاحظه رسیده و
پلان تولید ذغال سنگ و کود کیمیاوی صددر
صد تحقق یافته است.

تولید سممت از ۸۷۲ هزار تن سال
۱۳۵۹ به ۹۵۰ هزار تن، محصولات آهن
کانکریتی از ۱۵۲ هزار متر مکعب به ۱۹۰
هزار متر مکعب، آرد، گندم از ۱۱۸ هزار تن به
۱۲۱ - هزار تن کانسرو میوه از ۱۰۳۳۱

امور قير ريزی سرک ها به اندازه ۱۷ کیلو متر يا ۴۸ فیصد پلان پیشبینی شده انجام یافته که نظریه سال ۱۳۵۹ به اندازه ۱۳ فیصد رشد داشت احداث و ساختمان سر کهای اساسی به اندازه ۴۲۴ کیلو متر عملی گردیده که بمقایسه سال ۱۳۵۹ و پلان سال ۱۳۶۰ بالترتیب ۶۰ فیصد و ۴۲ فیصد می باشد . مهذا امور سروی و دیزاین سر کها نظر به پلان سال ۱۳۶۰ حاوی ۴ فیصد رشد بوده است .

کار ساختمان پل حیرتان بالای دریای امو و تا سیسات مر حله اول پلکسی آن تا ختم سال ۱۳۶۰ در حدود (۹۸) فیصد تکمیل گردیده و در اوایل سال ۱۳۶۱ مورد بهره برداری قرار میگیرد .

در ساحه مخابرات با افتتاح و بکار افتیدن دستگاه شمشاد که قبل از پلان معینه تکمیل گردید تحول بنیادی صورت گرفت اما اهداف تعیین شده توسعه لین های اتومات و تمديد لین های جدید مخابراتی عملی نگردید .

در سال ۱۳۶۰ بمنظور بهبود وضع معارف کشور اعم از تعلیمات ابتدایی اجباری ثانوی و پروگرام های تحصیلات عالی و مسلکی تدابیر موثر و مشخص عملی شد ، در جریان سال به تعداد ۴۸۸ هزار نفر شامل کورس های سواد آموزی گردید . که نظریه سال ۱۳۵۹ رشد ۴۰ فیصد داشت .

در ساحه تعلیمات عمومی يك تعداد مکاتب جدیدا افتتاح گردید در مجموع مکاتب نظریه سال ۱۳۵۹ به تعداد ۱۳ باب مکتب ازدیاد

در پلان سال ۱۳۶۰ توسعه ترانسپورت و حمل و نقل زمینی ، انتقال مواد ارتزاقی و محرو قاتی بوسیله عراده جات بار بری متعلق به سکتور دولتی در راس خدمات های سکتور ترانسپورت و موا صلات قرار داشت چنانچه برای تنظیم و انسجام این هدف و فراهم شدن تسهیلات و سیعتر ، موسسات جدید ترانسپورت دولتی تاسیس و وضع موجود موسسات حمل و نقل از طریق تجهیز با مو تر های دارای ظرفیت بیشتر بهبود یافته است . موسسه جدید ترانسپورتی در جریان سال ۱۳۶۰ با توريد ۴۰۰ عراده مو تر گاماز از مدرک کمک بلاعوض اتحاد شوروی به فعالیت آغاز نموده که در ازدیاد حجم انتقال اموال نقش براننده دارد .

علاوتا موسسه ترانسپورت مواد نفتی با خریداری و استفاده ۳۸۶ مو تر تاترا و مازاز چکو سلواکیا و اتحاد شوروی در توسعه ترانسپورت زمینی رول قابل ملاحظه داشته است . بمنظور انجام خدمات تخنیکی احداث موسسات سرویس تخنیکی عراده جات در شش محل مختلفه کشور پی ریزی گردید . بنابران ۸۲ فیصد پلان پیشبینی شده دوران حمل و نقل اموال و ۸۹ فیصد پلان دوران حمل و نقل مسافرین در این بخش تحقق یافته است .

دوران حمل و نقل اموال و مسافرین در ساحه ترانسپورت هوایی در نتیجه توسعه بیشتر پرو گرام پرواز های داخلی و خارجی وضع بهتر داشت .

بعمل آمد . مجموع شاگردان مکاتب تعلیمات عمومی به ۱۳۸۷۹ هزار نفر رسید که بمقایسه ۱۱۶۸۱ هزار شاگرد سال ۱۳۵۹ رشد ۱۹ فیصد را نشان میدهد . پلان جذب جدید - الشمولان صنف اول که ۷۰ فیصد سنین واجد شرایط شمول بمکاتب را احتوا مینمود بنابر عوامل محیطی به سطح ۵۷ فیصد تحقق یافت که نظر به فیصدی جذب سال ۱۳۵۹ کاهش ۲ فیصد را نشان داد .

تعداد شاگردان شامل سیستم جدید که بانیست بمقایسه تعداد شاگردان سال ۱۳۵۹ اضافه تراز دو نیم مر تبه افزایش می یافت عملا ۶۲ فیصد زیاد شد . معذالك تعداد فارغان دوره . ثانوی که نظربه سال ۱۳۵۹ بانیست ۲۲ فیصد افزایش می یافت عملا ۱۷ فیصد تحقق یافته است که نظر به پلان ۴ فیصد کاهش دارد . طی سال ۱۳۶۰ تعداد کودکانها به ۳۶ باب میرسند . و تعداد اطفال کود کستان ها . بنابر استفاده درست از ظرفیت های موجوده و همکاری های مستقیم موسسات دولتی ، مردم زحمتکش و امداد کشور های دوست در جهت تهیه و تدارك تعمیرات ، تجهیزات ، مواد و لوازم مورد ضرورت طی سال ۱۳۶۰ افزایش یک هزار نفر عملا رونما گردید .

تعداد جدید الشمولان موسسات تعلیمات عالی به ۳۳۸۳ نفر رسید که نمایانگر ازدیاد ۲۵۳ نفر می باشد ، اما تعداد داخله موسسات تعلیمات عالی نظربه پلان ۲۴ فیصد کاهش را نشان میدهد علت اساسی تقلیل آن اعزام

محصلین شامل موسسات فوق الذکر غرض فراگیری تحصیلات عالی به اتحاد شوروی و سایر کشور های مترقی میباشد .

در سطح تعلیمات عالی پوهنتون ها بر علاوه موسسات مو جوده ، شپی پو هنخی ها در رشته های اقتصاد ، علوم اجتماعی ز بان و ادبیات جدیدا تاسیس وسیعی گردید تا پروگرام های درسی موسسات عالی تجدید نظر و به شرایط عینی عیار گردد . علاوه در سال ۱۳۶۰ پوهنخی های پولی تخنیک و طب بیجت انستیتوت های مستقل در چوگات سیستم تعلیمات عالی قبول و به فعالیت ادامه دادند .

طی سال ۱۳۶۰ در ساحه خدمات صحتی اساسی به تعداد ۱۵۸ مرکز صحتی اساسی و به تعداد ۱۰۳ مرکز صحتی فرعی در سطح ولسوالی ها و علاقه داری ها فعالیت داشت که نظر به سال ۱۳۵۹ در مراکز صحتی اساسی چار باب افزایش صورت گرفته است . در ساحه طب معالجوی به تعداد ۱۴۵ بستر افزایش بعمل آمد که نمایانگر تطبیق ۷۴ فیصد پلان پیشبینی شده میباشد .

در سال ۱۳۶۰ برای تقریبا ۹۰ هزار نفر مریض در شفاخانه های کشور خدمات بستری فراهم شده و با ارزش ۴۲۰۵ میلیون افغانی ادویه طور مجانی توزیع گردیده است .

تعداد دکتوران و پرسونل متوسط طبی نظربه سال ۱۳۵۹ بالترتیب ۳۸ نفر و ۱۹۱ نفر ازدیاد یافت که مبین تحقق ۷۰ فیصد و ۵۵ فیصد پلان پیشبینی شده سال ۱۳۶۰ داین مورد میباشد .

مرکز احیای مجدد معیوبین بمنظور تداوی و واریسی از معیوبین فزیکي و روحی در سال ۱۳۶۰ جدیداً تاسیس شد .

در ساحه کلتور و فرهنگ سعی گردید ابتکارات جدید ونو آوری ها در پروگرام های

رادیو تلویزیون ، نشر روز نامه هاو جراید کشور با محتویات سازنده به میان آید . ساعات پخش پرو گرام های رادیو در شبانه روزانه تنها به مقایسه سال ۱۳۵۹ بلکه

بمقایسه پلان پیشبینی شده سال ۱۳۶۰ که ۲۵ ساعت تعیین شده بود به ۲۷ ساعت یا ۶ فیصد بالا برده شد و پروگرام تلویزیون در شبانه روز که طور اوسط ۵ ساعت پلان شده بود ۱۰۰ فیصد تحقق یافت. در تعداد کتابخانه های دولتی ازدیاد ۵ باب نظر به سال ۱۳۵۹ صورت گرفت که ازین طریق زمینه مطالعه کتب علمی و مترقی به اهالی کشور مهیا ساخته شد .

در ساحه انجام سایر خدمات اجتماعی از قبیل انکشاف دهات، سا ختمان منازل رهایشی تعقیب پروگرام دهه بین المللی آب آشامیدنی و حفظ الصحه علل الوصف مشکلات و پروبلم های عدیده درین قسمت طی سال ۱۳۶۰ موفقیت های نسبی حاصل گردید .

کار توسعه و تجدید سا ختمان فابریکه خانه سازی کابل قبل از موعد معینه تکمیل گردیده وساختمان خانه های رهایشی انکشاف بیشتری نمود . طی سال ۱۳۶۰ در حدود ۲۰۰- آپارتمان جهت استفاده در قصبه رهایشی

شبرغان ، ۴۰ آپارتمان بمنظور استفاده کار-گران جنو پرس شهر گرشک و ۴۰۰ آپارتمان در شهر کابل به بهره برداری آغاز نمود که بمقایسه سال ۱۳۵۹ به اندازه ۳۳ فیصد بیشتر است .

مجموع عواید دولت در سال ۱۳۶۰ نظربه سال ۱۳۵۹ به اندازه ۴۲ره ملیارد افغانی یا ۱۶۲ فیصد بیشتر تحقق یافته که نمایانگر تطبیق ۸۴۱ فیصد پلان پیشبینی شد . می باشد . در ترکیب عواید دولت - عواید از منابع داخلی ۷۹۱ فیصد ارزیابی گردیده در حالیکه سهم نسبی قروض پروژوی و کمک های مواد استهلاکی بالترتیب ۱۴۴ فیصد و ۶۵ فیصد مجموع عواید کشور را تشکیل میدهد که در مقایسه به سال ۱۳۵۹ رشد بالترتیب ۸ره فیصد و ۸۲۳ فیصد را نشان میدهد . معینا استفاده از کمک های مواد استهلاکی و قروض پروژه وی باندازه ۴۱ره فیصد ۵۵ فیصد نظر به پلان پیشبینی شده سال ۱۳۶۰ تحقق یافته است مقایسه عواید و مصارف دولت میرساند که مصرف دولت بارقم ۳۷۶۳ ملیارد افغانی نظربه عواید باندازه ۶۵۰ ملیون افغانی کمتر است .

معاشات کارگران و اجیران طبق پلان پیشبینی شده در سال ۱۳۶۰ طور اوسط ۷۶۶ فیصد و منجمله معاش کارگران و اجیرانیکه در سطح پائین تر قرار داشت ۴۰-۵۰ فیصد بالارفت ، نورم ماکولات ۳۰۰ هزار

نفر مامور اسجیر و کارگر ۵۰ فیصد افزایش یافت .

مصارف انکشافی امور انجام یافته به اندازه ۶۸ فیصد پلان ارزیابی گردیده است . منجمه معادل ۵۰۰ میلیارد افغانی از مدرک قروض و کمک های پروژ وی میباشد . مصارف انکشافی از منابع داخلی به اندازه ۸۷٫۷ فیصد پلان ارزیابی شده که نظر به مصارف انکشافی سال ۱۳۵۹ افزایش ۱۴۰۰ فیصد را نشان میدهد . مصارف انکشافی از مدرک کمک های خارجی که نظر به سال ۱۳۵۹ به اندازه ۸۰ فیصد زیاد بوده تحقق ۱۰۰ فیصد پلان ۱۳۶۰ را ارائه میدارد .

سرمایه گذاری انکشافی فوق الذکر بر علاوه ۲۴۹ پروژه شامل پلان به (۹) پروژه دیگر خارج از پلان صورت گرفته که در نتیجه به تعداد (۱۷) پروژه مراحل نهائی را تکمیل و به بهره برداری آغاز نمود . از آنجمله میتوان از ۳ استیشن ماشین آلات زراعتی و لایات ، فابریکه نان پزی جدید کابل ، استیشن کمپر یسورامتخراج گاز خواجه - گوگرد ، پایپ لاین اتصالی انتقال گاز جر قنوق - خواجه گوگرد به منظور انتقال سر یعتر گاز به سر حد اتحاد شوروی ،

توربین چهارم و دیگر بخار پنجم فابریکه گود و برق ، استیشن مخابراتی قهر مصنوعی لوتوس شفاخانه ۲۰۰ بستر جلال آباد ، گالوری ترانسپورتی معادن ذغال سنگ کرکر ، دود کش و پروژه سیستم های جدید کمپیوتر نام برد .

قابل تذکر است که بنابر موجودیت وضع نامساعد از جمله پروژه های پلان امورساختمانی و فعالیت انکشافی تقریباً ۸۰ پروژه متوقف و یا بطی بود .

تجارت داخلی و خارجی کشور انکشاف بیشتر نموده است . افزایش صادرات نسبت به واردات به اندازه ۳۰۴ میلیون دالر بود که یک رقم مثبت را نشان میدهد .

موقف سکتور دولتی و مختلط در روابط تجارت بین المللی استحکام یافت چنانچه در حجم عمومی صادرات و واردات سهم سکتور دولتی و مختلط بالترتیب از ۴۲٫۲ فیصد و ۵۶٫۱ فیصد سال ۱۳۵۹ به ۴۷٫۷ فیصد و ۶۱٫۴ فیصد طی سال ۱۳۶۰ بلند رفته است .

دوران کالائی با کشور های عضو شورای همکاری های متقابل اقتصادی با لغایه اتحاد شوروی ازدیاد یافته است . باوصف آنکه صادرات به اتحاد شوروی در سال ۱۳۶۰ به

مقایسه سال ۱۳۵۹ - ۴۳ فیصد کاهش یافته است ولی واردات از اتحاد شوروی در سال ۱۳۶۰ بالغ به ۳۶۵ میلیون دالر گردید

که به مقایسه ۲۷۴۷ میلیون دالر سال ۱۳۵۹ افزایش ۳۳ فیصد را نشان میدهد .

باوصف کاهش ۴۹ فیصد حجم عمومی صادرات به مقایسه سال گذشته عواید خالص صادرات گاز طبیعی به اندازه ۳۵۱۴ میلیون دالر - پشم ۸۷ میلیون دالر - نباتات طبی ۶۷ میلیون دالر و میوه جات تازه ۱۱ میلیون دالر افزایش نموده است .

نانواني ، شکر ، روغن نباتي و مواد نفتي
تقريباً استقرار داشت .

قابل توضيح است که بنابر تدابير موثر
وسالم حزب دموکراتيک خلق افغانستان ،
دولت و همکاري مردم زحمتکش در امر اعمار
جامعه نتايج مثبت و مطلوب بدست آمد .

بررسی نتايج تطبيق پلان سال ۱۳۶۰
بيانگر اين واقعيت است که گرايش نزولي
که در حجم محصول ناخالص داخلي موجود
بود در سال ۱۳۶۰ مرتفع شده و روبه بهبود
نهاد . محدود شدن عواهل منفي در سير عادي
انکشاف اقتصادي واجتماعي کشور ، تضعيف
ضد انقلاب ، حمايه و پشتيباني مردم زحمتکش
از انقلاب و دولت و بالاخره ازدياد سطح
کمک کشور های سوسياليستي در راس
اتحاد جماهیر شوروي زمينه موفقيت ها را
فراهم نمود .

توريد کالاي مصرفي از اتحاد شوروي و
همچنان ماشين آلات و مواد خام برای پروژه
هائیکه به همکاري کشور های عضو شوروي
همکاري های متقابل اقتصادي اعمار میگردد
نظر به سال گذشته افزايش قابل ملاحظه اي
نموده است .

دوران تجارت پرچون دولتي ، کوپراتيفي
و مختلط که در پلان ۱۳۵۰ ميليارد افغانی
پيش بيني گرديده بود ، ۱۱۲۲ ميليارد افغانی
تحقق يافته است که کاهش ۱۱۴ فيصد را
نشان ميدهد .

در سال ۱۳۶۰ ارزيايي شاخص وسطی
قيم ۵۰ نوع کالاي عمده مصرفي به مقايسه
همين مدت سال گذشته تقريباً ۱۵ فيصد رشد
را ارائه مينمايد . ولي بنابر سبسيدي دولت ،
قيم مواد اوليه ، مواد ارزاقی ، محصولات

وزارت مالیه

ریاست بودجه :

ریاست بودجه موافق به لایحه وظایف - متکفل تر تیب بودجه سالانه دولت ، طی مراحل وسایر اجرا آت متعلقه آن بوده و بهمین اساس در سال ۱۳۶۰ هر گونه اقداماتی رابه ارتباط بودجه دولت بویژه تطبیق بودجه متوازن عملی نموده است .

پلان بودجه سال ۱۳۶۰ یکنیم برابر بودجه سال ۱۳۵۹ بوده و تطبیق چنین بودجه هنگفت مخصوصاً در شرایطی که فعالیت مخر بانه عناصر ضد انقلاب و صدمات وارده آنها بر بیکر اقتصاد کشور مشهود بود کار بس مشکلی پنداشته میشد ، از جانب دیگر در طول سال ۱۳۶۰ يك سلسله تدابیر از سوی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان به مقصد تشویق رشد تولیدات ملی تجارت و سایر مرام های اجتماعی اتخاذ گردید که تعمیل تدابیر متذکره بالتوبه مصارف قابل توجهی را ایجاد میکرد بطور مثال در سال ۱۳۶۰ معادل دو میلیارد افغانی بخاطر تزئید معاشات کارگران، اجیران ومستخمنین ، کارمندان معادن و ترانسپورت و افزایش نورم ماکولات کارمندان دولتی بر مصارف دولت ایزاد گردید ضمناً مبلغ بیش از هفتصد ملیون افغانی جرایم مالیات اراضی طرف عفو قرار گرفت ، در همین ردیف مبلغ (۴۵۰) ملیون افغانی جهت پرداخت معاشات

بهمتقاعدین از بودجه دولت مساعدت گردید . برای تمویل مصارف عادی وزارت خانها و ادارات دولتی در سال ۱۳۶۰ مبلغ (۱۶۲۷۵) ملیون افغانی ، و غرض کمک به تصدیها و موسسات مبلغی در حدود (۱۰۸۵۶) ملیون افغانی مصرف شده است همچنان طی سال مذکور تخمیناً مبلغ ۵۰۰۰ ملیون افغانی از عواید داخلی کشور در پروژه های انکشافی دولت سرمایه گذاری و مصرف گردید . در برابر مصارف بودجی عواید بودجه سال ۱۳۶۰ دولت به اندازه (۳۸۲۸۱) ملیون افغانی تحصیل شد که از آنجمله (۳۰۲۸۱) ملیون افغانی آن از منابع داخلی بدست آمد ، در یک تعداد از منابع عایداتی بدلیل شرایط نا مساعد تنقیصات قابل توجهی رو نما گردید که بحیث نمونه های مثال میتوان کسر عواید مالیات اراضی ، حق العبور ها و تصدی های دولتی « که نتیجه عملیات تخریباتی انقلاب بیون بحساب می آید » همچنان بخشی از امداد وقروض پروژوی خارجی بعلت جبهه گیری المللی را نام برد بآنهم علی الرغم از دیاد منفی ممالک غربی و یک تعداد موسسات بین - مصارف دولت که قسماً طی سال ۱۳۶۰ بطور اضافی بعمل آمد و در قبال آن تحصیل عواید ریاست بودجه وزارت مالیه توانست تلاشهای يك تعداد از منابع به مشکل مواجه گردید ،

تصدیه‌های دولتی سرمایه گذاری نمود که هدف از آن بر علاوه استخدام پرسونل انجام خدمات اجتماعی، کسب مفاد جهت تمویل بودجه عمومی دولت نیز میباشد هرگاه منافع خالص سرمایه گذاری های متذکره به اساس نه فیصد مفادیکه امروز از طرف بانکها در مقابل حسابات امانت مفادی پرداخته میشود در نظر گرفته شود مفاد حاصله از درک مبلغ متذکره در حدود اضافه از دویلمیلیاردافغانی میشود. بر عکس طو ریکه سوابق نشان میدهد مفاد حاصله از بابت این سرمایه گذاری در ظرف پنج سال اخیر به طور اوسط سالانه در حدود نهمصد میلیون افغانی میباشد.

به منظور تقویة سکتور دولتی اقتصاد نشان دادن بر تری آن به مقایسه سکتور خصوصی از طرف این ریاست وظایف آتی انجام یافته است :

- طرح و تدوین قانون جدید تصدیها به خاطر رفع نواقص که در قوانین سابقه موجود بود.
- به منظور کنترل موثر جایدادهای دورانی تصدیها، طرح و تدوین مقرره پلان مالی و بر اساس آن تثبیت مصارف عمومی تصدیها.
- طرح فورمة ربع وار شماره (۱۳) راپور- دهی به منظور دانستن وضع اقتصادی مالی تصدی در هر ماه.

- طرح و تدوین طرز العمل‌فند های توسعه‌وی و تشویقی جهت توسعه تولیدات و تشویق کارمندان به منظور بلند بردن مولدیت کارو ارتقاء سطح زندگی آنها.

نمر بخشی رادر جهت جلو گیری از مصارف غیر ضروری ورعایت تطبیق بودجه متوازن بحیث يك اصل عمده بخرج دهد و نتیجتا با- وجود مصارف گزافیکه بهرام تعمیل پالیسی های مردمی دولت بمقصد تأمین آسایش و رفاه زحمتمکشان کشور بر بودجه تحمیل گردید . در پایان سال ۱۳۶۰ گذشته از اینکه يك بودجه کاملاً متوازن در عمل پیاده شد حتی اضافه دارائی معادل (۳۰۰) میلیون افغانی در بودجه بوجود آمد که بعواید سال ۱۳۶۱ انتقال یافت .

ریاست تفتیش :

در ریاست تفتیش در سال ۱۳۶۰ فعالیت های ذیل صورت گرفته است :

بررسی و تفتیش امور سال ۱۳۵۹ مستو- فیتها و گمرکات ولایات عمده مملکت، تطبیق تعلیماتنامه تفتیش داخلی در تطبیق فیصله های محاکم کماکان یکی از وظایف عمده ریاست تفتیش است، ارسال دوسیه‌های قابل دوران به محاکم جهت اصدا رحکم نهائی که تدقیق يك عمده دوسیه های که از ملت‌مدبدی لاینحل مانده بود.

ریاست عمومی تصدیه‌ها :

ریاست تصدیها به منظور بهتر ساختن فعالیت اقتصادی، مالی تصدی هاو بلند بردن موثریت و مثریت فعالیت آنها تدابیری اتخاذ نمود که به صورت فشرده ذیلا گدارش داده میشود :

دولت به منظور بهبود وضع اقتصادی مملکت اضافه از ۲۳ میلیارد افغانی رادر

(۲۰۶۸۶) ملیون افغانی حاصل گر دیده که به مقایسه پلان سال (۱۳۶۰) (۳۶۸۶) ملیون افغانی یا ۱۵۰ فیصد افزایش به عمل آمده و این رقم به مقایسه سال ۱۳۵۹ (۳۵) فیصد افزایش دارد .

ریاست خزاین :

در این ریاست مدیریت های ذیل وظایف خود را به شرح آتی انجام داده اند :

الف : مدیریت ارتباط :

این مدیریت وظیفه دارد تا از تمام پر - داخت سهمیه جمهوری دموکراتیک افغانستان در موسسات و سازمان های پولی منظومی و بین المللی واریسی نموده و همچنان در مورد اجلاس بودر گورنر ها و انتخاب مدیرهای اجرایی ساز مان های مربوطه و عضویت کشور های جدید در موسسات بین المللی اخلاع حاصل نموده و با اساس مکاتیب و تلگرام های واصله از موسسات بین المللی نظر موافق و یا غیر موافق جمهوری دموکراتیک افغانستان را پیرامون موضوعات قابل بحث از قبیل پذیرش عضویت کشور جدید در موسسات فوق و تعدیل بعضی مواد اساسنامه و انتقال سهمیه بوقت وزمان آن با سعی و تلاش خستگی ناپذیر وظایف خویش را در مقطع زمانی آن بنون تعلل و سهل انگاری انجام داده است .

ب: مدیریت عمومی صکوک :

وظیفه مدیریت عمومی صکوک ریاست خزاین وزارت جلیله مالیه بصورت فشرده در چوکات تشکیل اش اینست که :

- طرح و تدوین مقرره سیستم واحد حسابی و پلان حسابات استندرد به منظور تامین سیاست واحد حسابداری و حسابگیری و بررسی موثر فعالیت تصدیهای دولتی .

- طرح و تدوین مقرره که بمنظور تنظیم سیستم خزانه داری در تصدیهای دولت .

- طرح مقرره نورم سرمایه دورانی جهت تثبیت اندازه معین سرمایه دورانی تصدیها .
بر علاوه وظایف فوق اینر یاست به منظور آشنایی کارمندان پلانی و حسابی تصدیها در ارتباط با قوانین و مقررات طرح و نافذ شده نوین و بلند بردن سطح تخصص آنها سیمینار های ر اینر دایر نموده است .

در بخشی بررسی بیلانسها توضیح میشود که طی سالهای ۵۹ و ۶۰ به تعداد یکصد و دو بیلانس بررسی و نتیجه آن به مقامات ذیصلاح ابلاغ گردیده است .

در پهلوی کار های انجام شده فوق این- ریاست همه ساله در چوکات مقرره پلان مالی مصارفات عمومی تصدیها را تحت بررسی قرار داده است .

یکی از موضوعات مهم دیگر تطبیق پلان مکلفیت های تادیاتی مفاد تصدیها به بودجه دولت میباشد که در جریان سال ۵۹ به اساس پلان مبلغ (۱۹۶۰) ملیون افغانی باید تادیه میشد که مبلغ (۱۵۸۱) ملیون افغانی تادیه شده و در سال ۱۳۶۰ به اساس پلان باید مبلغ (۱۷۰۰) ملیون افغانی تادیه میشد که در یازده ماه امسال ۱۳۶۰ مبلغ

تمام او راق واستاد بهادر مادل ها و نشانها که طرف ضرورت قانونی مراجع مربوط دولتی، تصدیق، شاروالتی ها باشد مطابق پلان از طریق ریاست مطبعه- صکوک تهیه و بادر نظر داشت اجرا آت سیستم اداری عندالموقع بدسترس مراجع مربوطه بگذارد که اینک اجراءات توزیع اسناد واوراق بهادر از ابتدای سال ۱۳۶۰ الی ختم برج دلو ۱۳۶۰ که از طریق مدیریت عمومی صکوک صورت گرفته در ظرف یک ورق جدول منعکس میگردد .

سوم - مدیریت عمومی خزاین مرکزی :
ج- مدیریت عمومی خزاین مرکزی :
مدیریت قطعی که موظف به ترتیب حسابات قطعی مملکت است و باسناد حسابات قطعی محالات ومستوفیت ها و دیگر نمایندگی ها توحید آن درین مدیریت صورت گرفته است چنانچه حسابات قطعی سال ۱۳۵۹ باوصف مشکلات ترانسپورتی و مغایراتی توانست که حسابات قطعی محال و مرکز را بدست آورده و در این اواخر از طرف مدیریت قطعی توحید وانجام شد .

مدیریت مراقبت بانکها که ارتباط افغا - نستان بانک وزارت مالیه و دیگر دوایر دولتی میباشد و آن عبارت از مفتوح نمودن حسابات جاری با دوایر و تهیه ودارائی با نکسوت در نمایندگی های بانک مرکزی در ولایات وپردسی ویا خبری و راپور گیری عواید- مصارف بانکها از طریق افغا نستان بانک وهم راپور های عواید و مصارف اسعاری از طریق مدیریت واردات - تادیات ترتیب

و غیره به سلسله مدیریت مراقبت بانکها اجراءات شده است و هم مو جودی بانکها و خزاین محالات و راپور گیری آن از طرف این شعبه اجراءات شده است .

۳- تحصیلات و راپور گیری مصارف که مصارف مرکز و محالات را بدست آورده تا انداز ممکن آنرا توحید نموده طرف نظر فورمه م - ۳۹ بان باتذکر فصل و ابواب آن دج گردیده شده باشد. که ازین سلسله تماماً معاشات کارمندان دولتی و مصارفات موسسات دولتی بداخل ابواب منظور شده راز طریق اجرا و ترتیب چکها احتوا می نماید به همین قسم انتقال پول غرض اجرای مدارک فوق به مستوفیت های کم عواید نیز صورت میگردد . که مجرای پول های مذکور از حساب (۶۰۰۱) واردات دولت می باشد تاکنون از وجه حساب (۶۰۰۱) واردات غرض اجرای حواله های دوایر مرکزی صورت گرفته است جمعاً به اساس (۵۱۹۴۵) جدول (۱۷۱۷۴۴) چک ترتیب که مجموع تادیه آن در مرکز بالغ بر (۲۳۴۴۰) میلیون افغانی میگردد .

پول هائیکه به مستوفیت های کم عواید انتقال گردیده واز سر جمع عواید بوقت وزمان حین انتقال صورت گرفته است بالغ به ۴۶۴۸ میلیون افغانی میشود .

قسمت عواید : که با ساس فورمه های مرتبه (۲۷م) دوایر مرکزی صورت گرفته است ، جمعاً (۱۷۱۳۷) قطعه فورمه (۳۲) و هم راپور های عواید و مصارف اسعاری از طریق مدیریت واردات - تادیات ترتیب

گردیده است طرف معامله و ارتباط آن ۳۹ نمایندگی میباشد .

در مدت دوازده ماه سال ۱۳۶۰ مکاتیبی که به مدیریت عمومی اسعار و فروش واصل و ازین طریق اجراءات صورت گرفته به صورت مجموعی از هردو شعبه تعداد مکاتیب وارده (۲۴۳۶) قطعه و (۱۹۱۵) قطعه مکتوب صادر گردیده است .

در شعبه اسعار علاوه بر اجراءات مکاتیب فوق الذکر فورمه هوای موافقه اسعاری به اساس درخواست مراجع مربوطه ترتیب و بدسترس گذاشته است که تعداد فورمه های متذکره به (۱۸۰۶) قطعه میرسد .

نقل تخصیصات اسعاری وزارت خانه ها به دفاتر تخصیصات که در اول سال مالی برویت فورمه به ۱۹ - الف به مدیریت اسعار بصورت ربع وار واصل میگردد بدفاتر مربوطه تخصیصات نقل و به رویت درخواست های مراجع مربوطه مقدار استفاده از اسعار متذکره بدفتر درج و از مجموع مبلغ موضوعی گردیده است که موضوع موجودیت یا عدم موجودیت تخصیص غرض اجرای فورمه های اسعاری در اخیر سال مالی مهم و با اهمیت بوده و مبالغ تادیه شده باقیمانده آن در دفاتر درج میباشد دفاتر تخصیصات فوق - الذکر علاوه بر بودجه عادی اسعاری و زارت خانه ها برای پروژه های انکشافی مراجع مربوطه بصورت جداگانه ترتیب گردیده است .

دفاتر ژورنال مدیریت اسعار که برویت کننده های فورمه های اسعاری به صورت

یومیه تحت اجرا قرار میگیرد تماماً معاملات اسعاری را که در یک روز انجام گردیده است درج و تنظیم نموده و مصارف اسعاری از مدارك عادی انكشافی متفرقه و فروش به صورت جداگانه معلومات ارائه گردیده است که مصارف مربوطه درختم هر ماه راپورت ترتیب و به مراجع ذیصلاح اطلاع داده شده است .

نرخ بودجوی دادر سال ۱۳۶۱ تعیین و تثبیت گردیده به مراجع مربوطه ابلاغ گردیده است . راپور مصارف اسعاری دوازده ماهه به صورت مجموعی ترتیب گردیده است .

آویز های بانکی : مصارف اسعاری که از طریق شعبه اسعار اجرا میگردد آویز های بانکی هر مصرف به صورت جداگانه واصل و در دفتر ژورنال به مقابل ستون مربوطه مصرف درج و توضیح میگردد .

اجرا آتی که از طریق مدیریت قروض از ابتدای سال الی اخیر سال ۱۳۶۰ صورت گرفته قرار ذیل است :

۱- تادیه قسط و تکت پولی قروض حوزه بارتر شامل اتحاد جماهیر شوروی و چکو - سلواکیا .

قسط مبلغ ۶۸۴۹۰۴۲۸۰۵۶ دالر
تکت پولی مبلغ ۹۳۰۱۷۰۴۹۳ دالر

مجموعاً مبلغ ۷۸۹۹۲۴۲۳۰۴۹ دالر

۲- تادیه قسط و تکت پولی به شمول سرویس چارچ قروض حوزه آزاد شامل امریکا ، آلمان غرب ، جاپان ، عراق ، ایران ، دنمارك ، بلغاریا ، یوگوسلاویا ، آلمان دموکراتیک و موسسات بین المللی مانند بانک جهانی ، بانک انكشاف

آسیایی ، و موسسات ابوظبی فند و کویت و فند •

تادیات بدالر ، قسط مبلغ	۱۱۴۳۹۶۴۲۱۴ - دالر
تکت پولی بشمول سر ویس چارج مجموعاً مبلغ	۶۷۸۹۰۲۷۶۷ - دالر
مجموعاً مبلغ	۱۸۲۲۹۱۶۹۸۱ - دالر
تادیات به مارک قسط بمبلغ	۹۷۳۴۰۰۰۰ - مارک
تکت پولی مبلغ	۲۲۲۸۲۸۹۱۰ - مارک
مجموعاً مبلغ	۱۱۹۶۲۲۸۹۱۰ - مارک
مجموع تادیات حوزه آزاد و بارتر به	۹۸۲۲۱۶۰۳۳۰ - دالر و ۱۱۹۶۲۲۸۹۱۰ - مارک
شمول تادیات مارکی •	مارک

آنها وضع میگردد •

- ۶- در قسمت آئنده تجاری که در یک سال فعالیت تجاری نموده اما در سال مابعد صرف به فرمایش مال اقدام نموده •
- ۷- در قسمت معافی جرایم مالیه مواد استهلاکی تولیدات پلاستیک •

۸- در قسمت مالیات مواد استهلاکی تولیداتی که در جدول قانون سابق از آن ذکر بعمل نیامده بود •

۹- روش تثبیت مالیه در مورد آئنده تاجران جواز نامه دار که پر چون فروشی نیز مینمایند •

۱۰- تعیین و تثبیت مالیه مواد استهلاکی اقلام تولیدی که جدیداً عرض اندام نموده است •

۱۱- مکلفیت ترتیب بیلانس بالای موسسات صنفی که تحت قانون سرمایه گذاری ها در جمله تشبثات کوچک تاسیس شده اند •

۱۲- ترتیب و تکمیل قطعه عواید سال ۱۳۶۰ به وقت و زمان معینه •

۱۳- ترتیب راپور ماهوار عواید و ارسال آن به مراجع ذی علاقه •

-۴۳۰-

۳- ترتیب راپور تادیات قسط و تکت پولی

قروض در ظرف ششماه اول سال •

۴- ترتیب و تنظیم اسناد و قروض خارجی

بدولیه های مربوطه به ترتیب نمره مسلسل

۵- اجرا آت در مورد تقریباً (۱۵۹۰) قطعه

مکتوب وارده و (۱۶۰۰) قطعه صادره به

مراجع مربوطه •

ریاست عواید :

بر مبنای پرنسپ های دولت جمهوری دمو-

کراتیک افغانستان طی سال ۱۳۶۰ ای-

اجرا آت به صورت موجز در ریاست عواید

صورت گرفته است •

الف : رفع پروبلم های مالیاتی •

۲- رهنمایی مستوفیت ها در قسمت تفسیر

قوانین •

۳- روشن ساختن گوشه های تاریک قانون

مالیاتی •

۴- در قسمت معافی مالیه پنج فیصد تقاعد

کارگران موسسات که از جانب موسسه به

خزانه تقاعد انتقال میگردد •

۵- در قسمت مالیات قرار دادی ها که از

تجار انفرادی حین قرار داد از حواله های

- ۱۴- تحلیل دوسیه های بررسی شده شرکت ها و بیرون نویسی قانون که از آن در حدود (۲۱) ملیون افغانی بیرون نویسی از مالیه و یک فیصد شاروالی ها در حدود (۳) ملیون افغانی بعد از بررسی صورت گرفته و قابل تحصیل دانسته شده و همچنان ضرر به اندازه ۲۵۰ افغانی کاسته شده
- ۱۵- تحصیل راپور های عواید و جلب توجه مراجع به ارقام تحصیل شده به منظور بلند رفتن عایدات .
- ۱۶- تعقیب مجذانه عواید از درگاه امداد و قروض مواد استهلاکی و تحصیلات آن به حساب واردات دولت .
- (ب) نوآوری های که بعضاً در قسمت تحقق قانونیت بر اجراءات صورت گرفته عبارت از:
- ۱- تعدیل فقره ، ۲۱ ماده نهم قانون مالیات بر عایدات که مراحل آن طی گردید .
- ۲- تعدیل ماده ۸۴ قانون مالیات بر عایدات که تحت ارزیابی بیشتر قرار دارد .
- ۳- طرح قانون تنظیم مسوولیت ها در تادیه تاخیر مالیات بر عایدات که بحیث ضمیمه شماره یازدهم قانون مالیات بر عایدات نافذ گردید .
- ۴- ایجاد قانون اخذ صکوک که مورد تصویب شورای وزیران قرار گرفته است .
- (ج) نوآوری های که از یکطرف باعث تزید عواید و از جانب دیگر تسهیلات را به مالیه دهان وارد نموده .
- ۱- طرح کتابچه قیمت دار تحصیل اقساط مالیه عراده جات به قیمت فی جلد (۱۰۰) افغانی .
- ۲- طرح فورمه توقف عراده جات و فعال شدن مجدد عراده جات به قیمت (۵۰) افغانی .
- ۳- طرح کارت موقت مالیات اصناف به قیمت (۱۰) افغانی .
- ۴- طرح فورمه ترک پیشه اصناف به قیمت (۱۰۰) افغانی .
- ۵- طرح و تطبیق کتابچه تحویلی مالیات اصناف به قیمت (۳۰) افغانی .
- ریاست محاسبات:**
- اجراءات ریاست محاسبات از نظر حصول عاید به دولت قرار ذیل خلاصه میشود :
- از اثر صدور متحد المال (۹۰۸۵۹) الی (۲۳۸۰۶۱) ۱۳۰۹۱۲۱۳۱۳۵۹ که ضم آن طرز العمل و انگذاری و لیلام اموال تحویلخانه های عموم ادارات واحد های تشکیلات دولت هدایت داده شده بود الی اخیر سال ۱۳۶۰ عواید بدست آمده بدین ترتیب است :
- ۱- از ادارات دولتی که عواید حاصله از مدرک فروش اموال قابل لیلام بحساب (۶۰۰۱) دولت تحویل گردیده جمعا (۳۰۳۴۷۳۸۲) افغانی .
- ۲- فروش اموال قابل لیلام تصدیهای دولتی که بحساب مربوط هر تصدی تحویل گردیده جمعا (۲۱۵۰۱۵۰۰) - افغانی .
- ۳- عواید فروش اموال قابل لیلام شرکت ها جمعا (۶۷۷۲۰۰۰) افغانی .
- ۴- عواید فروش از مدرک اموال قابل لیلام مربوط بانکها جمعا (۹۶۶۲۰۰) افغانی .
- جمعا فروشات ادارات دولتی و تصدیه و شرکتها و بانکها بمبلغ (۲۸۳۷۳۰۳۲) افغانی بالغ میگردد .

رياست گمرکات :

رياست عمومي گمرکات در جريان سال ۱۳۶۰ باوجود مشکلات انتقالي اموال از بنادر به گمرکات محصولي کشور توانست به همکاري تمام کارمندان گمرکات سرحدي و محصولي کشور پلان عوايد سال ۱۳۶۰ را تحقق بخشد .

اين موفقيت ناشي از ايجاد تسهيلات در امر محصول گيري مال صادراتي و وارداتي صادر کنندگان و وارد کنندگان با رعايت احکام قانون و مقررات موضوعه برده است .

علاوتا رياست عمومي گمرکات در پهلوي ساير اجراات خويش مسوده تعرفه جديد گمرکي را ترتيب غرض طي مراحل قانوني به وزارت عدليه ارسال نموده است . همچنان قانون جديد گمرکات که در ۱۳ فصل و ۷۴ ماده تنظيم گرديده بود به اساس توضيح نامه شماره (۲۴۹) ۱۳۶۰ ر ۱۲۲۴ مدیریت عمومي تحريرات بعد از تائيد شوراي وزيران و هيات رئيسه شوراي انقلابي تقديم گرديده است .

رياست اداري :

در رياست اداري فشرده اجراات مدیریت عمومي در حصه بودجه هاي انکشافی وزارت ماليه به شرح ذيل نگاشته ميشود :

در سال ۱۳۶۰ در مورد پروژه هاي ذيل چنين اجراات به عمل آمده :

الف - در پلان سالانه انکشاف اقتصادي ۱۳۶۰ سهم وزارت ماليه مبلغ ۲۴ مليون افغاني تعيين و از جمله مبلغ ۹ مليون افغاني غرض خريداري تعويض و تجهيز ماشين آلات

طباعتی مطبعة صکوک و مبلغ ۱۵ مليون افغاني غرض خريداري تجهيزات رياست گمرکات وزارت ماليه در نظر گرفته شده بود که از مبلغ نه مليون افغاني مطبعة صکوک يکصدو- شصت هزار افغاني ماشين هاي نمبر اتور خريداري و متبقي مبلغ ۸۸۴۰۰۰۰۰ - افغاني نسبت عدم استفاده در سال ۶۰ ذريعه فورمه هاي ب ۲۳ - تنقيص (۵۱۰۵۵) ۶۰ ر ۱۲۲۰ به باب ۱۹۰۰ احتياط انکشافی تعديل صورت گرفت .

همچنان از بودجه انکشافی منظور شده سال ۱۳۶۰ خريداري تجهيزات رياست عمومي گمرکات وزارت ماليه که به مبلغ پانزده مليون افغاني پيشيني شده بود قرار داد خريداري دوعدد کرين ۲۵ تنه و ۱۶ تنه با ملحقات آن به مبلغ مجموعي دوصد هشتاد و نه هزار و يکصد دالرامريکايي معادل مبلغ ۱۴۴۵۰۰۰۰۰ - افغاني عقد و پول فوق به حساب مربوط کمپني تخنوا کسپورت اتحاد شوروي انتقال و متبقي مبلغ ۵۴۵۰۰۰۰۰ - افغاني به باب ۹۰۰ احتياط انکشاف تعديل صورت گرفت .

ب- پروژه فوق العاده با ارزش وسودمند که آتا در پلان انکشاف اقتصادي سال ۱۳۶۰ دولت شامل و مربوط وزارت ماليه ميباشد اعمار دو باب هنگر و توقفگاه عراده جات در جوار گمرک ولايت بلخ است که به مبلغ مجموعي سي و چهار مليون افغاني از بودجه انکشافی دولت و مبلغ ۳۴۰۰۰۰۰ - روبل از کريبت ۲۴ دسمبر ۱۹۸۰ دولت اتحاد شوروي غرض پروژه سازي اعزام متخصصين و تهيه

سامان آلات پیشبینی صورت گرفته که از مدرک بودجه انکشافی دولت مبلغ ۱۷۰۷۵۴۳۰۰ افغانی در ک قیمت دونیم هکتار زمین ساحه هنگر هاو توقفگاه به مبلغ یک میلیون افغانی به حساب بناروالی بلخ و متباقی مبلغ ۱۷۰۷۵۴۳۰۰ - ۳۰ فیصد پیش پر داخت به دستگاه ساختمانی افغانی که قرار داد اعمار را با وزارت مالیه امضاء نموده در سال ۱۳۶۰ انتقال شده است .

مدیریت عمومی تدقیق و مطالعات : مدیریت تعلیم و تربیه این مدیریت در سال ۱۳۶۰ با درک ضرورت های عینی از نقطه نظر تربیه پرسوئل مسلکی مالی و حسابی این وزارت - پلان آموزشی سال مالی ۱۳۶۰ - خویش را قبلا تربیت و تا جائیکه امکانات تطبیق آن میسر بوده پلان مطروحه را در عمل پیاده و نتایج حاصله آن موثریت و مشریت کار در همه جوانب احتواء نموده و توانست طی پروسه تنویر و تنظیم یک سلسله کورس ها و سیمینار ها و ورکشاپ ها در ظرف سال مالی ۱۳۶۰ در ساحات متنوع امور مالی و حسابی از قبیل اساسات سنجش های عواید و بررسی - محاسبه تجارتی - اصول حساب رسی - مقررات محاسبه نقدی و جنسی - توضیح قوانین حسابی تصدی ها و همچنان رهنمایی و ترینگ تانیستان به سیستم تج و رهنمایی تقریباً بیش از (۶۰۰) نفر پرسوئل و کارمندان منسوبه وزارت مالیه و سایر وزارت خانها را بدخل پلان مطروحه آموزش و ترن نماید .

ماهانمه اختصاصی و علمی وزارت مالیه موسوم به بررسی های مالی به تیراژ (۱۳۰۰) نسخه از طریق مدیریت نشرات نشر و توزیع گردیده است .

مدیریت تدقیق و تحلیل :- مطالب مورد نیاز مراجع مختلف را به مسایل مالی - پولی از قبیل راپور های تحلیل جناول و غیره را بریاست اقتصادی دارالانشاء کمیته مرکزی حزب د.خ.ا. کمیته د و لتی پلان گذاری شورای وزیران ج ۱۰۵۰ - آماده و ارسال نموده است .

ریاست تقاعد :

ریاست خزینه تقاعد وظیفه اجرای حقوق تقاعد صاحب منصبان عسکری و خاندنوی مامورین ملکی و اجیران دولت و تصدی ها و هم اجرای استحقاق ورثه شهداء معلولین بشمول افراد شهید را به عهده دارد .

احصائیه اجرای استحقاق های سال (۱۳۶۰) قرار ذیل توضیح میشود .

۱ - اجرای استحقاق (۴۰۰۲) متقاعد عسکری - خاندنوی مامورین ملکی و غیره که سالانه بیشتر از چهل هزار افغانی معاش دارند بصورت ماهوار از طریق کمیو تر .

۲ - اجرای استحقاق (۱۱۶۶۴) نفر متقاعدین عسکری - خاندنوی - مامورین ملکی و غیره که سالانه کمتر از چهل هزار افغانی معاش دارند بصورت سالانه .

۳ - اجرای استحقاق (۶۵۸۱) فامیل ورثه

عسکری بخاندنوی ، مامورین ملکی و غیره .

۴ - تثبیت - کنترول و طی مرا حل
استحقاق (۵۵۶۰) نفر متقاعدین جد یسد
سال (۶۰) صاحب منصبان عسکری -
خارندوی - مامورین ملکی - اجیر شهید و
مغلول وغیره قسماً به صورت تادیه سالانه
و قسماً به صورت ماهوار با در نظر داشت
اندازه معاش سالانه شان وعده هم بصورت
قطع علاقه .

۵ - اجرای استحقاق (۲۰۰۰) مامورملکی
صاحب منصبان عسکری - خارندوی معاش
خوران مستمری از طریق شعبات ولایات .
۶ - جمع آوری (۳۱۰) ملیون - افغانی
عواید سال (۱۳۶۰) خزیننه تقاعد ۱ ز
مدارک قانونی خزیننه به استثنای (۳۷۰)
ملیون سهم دولت (کار فرما) .

ریاست مطبوعه صکوک:

ریاست مطبوعه صکوک و ضرابخانه یک
تصدی انتفاعی دولت و در چوکات وزارت
مالیه فعالیت داشته که وظیفه آن طببع
اوراق بهادار و غیر بهادار دوایر و موسسات
دولتی وغیره و در آمریت ضرابخانه نمبر
پلیت های ترافیکی و ساختن نشان و مدال
ها صورت میگیرد که فشرده کار سال ۱۳۶۰ قرار
ذیل توضیح میشود :

الف - پلان پیشبینی سال ۶۰ - مبلغ
۳۷۳ - ملیون افغانی
ب - اجرا آت سال ۱۳۶۰ :

۱ - عواید از مدارک اوراق مطبوع بهادار
و غیر بهادار جمعا مبلغ ۴۰ - ملیون افغانی.

۲ - از درک نمبر پلیت ترافیکی و ساختن
نشان و مدال ها مبلغ ۳ - ملیون افغانی ،
جمعا ۴۳ - ملیون افغانی .
تزیید نظر به پلان سال ۱۳۶۰ - مبلغ
۷۵ - ملیون افغانی .

ریاست تصدی هوتل ها :

ریاست تصدی هو تل ها توانسته است
باساس رهنمای های سال وزارت مالیه
از مدرک فعالیت یک تعداد هو تل های محدود
علاوه بر پرداخت معاشات، ماکولات، تفاوت -
کوپون و سایر حقوق قانونی (۶۴۹) نفر
پرسونل سال ۵۹ - و (۶۴۹) نفر پرسونل
سال ۶۰ ، هو تل ها و رستوران ها را به
خدمت عامه فعال نگهداشته و پرداخت بودجه
آنها از دوش دولت به دور ساخته و حتی
از بر طرفی و اضافه بست ساختن پرسونل
نیز جلو گیری بعمل آورده که علاوه بر
ابتکارات و وضع مالیات صکوک و استهلاکات
مبالغ ذیل بصورت نفع در سال ۶۰ - به
حساب عواید دولت به وزارت مالیه
پرداخته و خواهد پرداخت .

عواید و مصارف نه ماهه سال ۱۳۶۰ :
۱ - گرایه مبلغ ۶۳۷۴۴۸۸۰۰ - افغانی .
۲ - خوراکه مبلغ ۱۴۸۱۵۹۷۵۰۰ - افغانی .
جمعا مبلغ ۲۱۱۹۰۶۶۳۰۰ - افغانی .
۳ - متفرقه مبلغ ۱۲۱۰۲۰۰۰ - افغانی .
۴ - مشروب مبلغ ۷۶۶۷۲۶۹۰۰ - افغانی .
مصارف بشمول معاشات - مالیه صکوک
و استهلاکات ۲۳۸۰۷۰۲۲ - افغانی
مفاد ۳۸۶۰۰۱۳۰۰ - افغانی

ریاست دافغانستان بانک :

در سال ۱۳۶۰ به مقایسه سال ۱۳۵۹ - حسابات پس انداز ، امانات از نگاه تعداد و دارائی بیشتر بود . و همچنان کسری دت های بانکی به سکتور دولتی و سکتور خصوصی به پیمان نه بیشتری اجراء شده و در حسابات جاری و افتتاح لیترا ف کسری دت ها در سال ۱۳۶۰ - به مقایسه سال ۱۳۵۹ تزئید بعمل آمده است .

حسابات ، امانات و پس انداز دافغانستان بانک :

دارائی حسابات امانات و پس انداز بانک مرکزی در سال ۱۳۵۹ - به ۳۰۴۲ - ملیون افغانی و در سال ۱۳۶۰ - به ۴۰۰۰ - افغانی بالغ میگردد که در سال ۱۳۶۰ - به مقایسه سال ۱۳۵۹ - ۹۵۸ - ملیون افغانی و یا ۳۲ - فیصد و همچنان در سال ۱۳۶۰ - به تناسب ۱۳۵۹ - در تعداد حسابات امانات (۴۶) حساب و یا ۳۲ - فیصد تزئید در تعداد حسابات پس انداز در سال ۱۳۶۰ - به مقایسه سال ۱۳۵۹ - به تعداد ۷۰۲ - حساب و یا ۱۴ - فیصد تزئید دیده میشود .

حسابات جاری دافغانستان بانک :

حسابات جاری در سال ۱۳۵۹ - به مبلغ ۴۱۷۸ - ملیون افغانی و در سال ۱۳۶۰ - به مبلغ ۵۸۶۸ - ملیون افغانی بالغ میگردد که در سال ۱۳۶۰ - به مقایسه سال ۱۳۵۹ - یک تزئید ۱۶۹۰ - ملیون افغانی و یا ۴۱ - فیصد را ارائه میدارد .

از ارقام و فیصدی های متذکره بدین نتیجه

میرسیم که حسابات جاری سال ۱۳۶۰ به مقایسه سال ۱۳۵۹ - سیر صعودی داشته و علت تزئید متذکره آنست که تجارت و موسسات خصوصی و اشخاص با در نظر - داشت مصئونیت دارائی های خود در بانک و تسهیلات برداشت از حسابات جاری و پیش آمد خوب کارکنان بانک مبالغ مطلوبه شان را در حسابات جاری گذاشته اند .

همچنان سال تعلیمی دوره دوم انستیتوت بانکداری که به تاریخ ۱۳۶۰/۱۲/۲۷ - آغاز گردیده بود خاتمه یافته که (۳۴) نفر فارغان این دوره بعد از سپری نمودن دوره ستاز شان در بانک ها بتاریخ ۱۳۶۱/۱۲/۲۷ دوباره به بانک های شان معرفی شدند .

و اکنون برای جذب محصلین دوره سوم که از شروع سال ۱۳۶۱ - سال تعلیمی شان آغاز می یابد ترتیبات لازم اتخاذ گردیده است .

با افتتاح لیترا ف کسری دت های صادراتی و اجرای قرضه به این منظور که زمینه صدور امتعه و اشیای تولیدی کشور را در خارج ازدیاد می بخشد اسعار ماحصل فروشات آنها باعث تزئید ذخایر اسعاری مملکت در حوزه آزاد و حوزه بار تر میگردد همچنان با افتتاح لیترا ف کسری دت های وارداتی که جلو صعود قیم اجناس استهلاکی خاصتامواد مورد ضرورت و احتیاجات عامه ومواد خام موسسات صنعتی را میگیرد توجه خاص بعمل آمده است ، چون لیترا ف کسری دت های صادراتی و وارداتی در انکشاف اقتصادی و بخصوص در تجارت رول بارز داشته

اشخاص خارجی - شرکت افغان کار ت -
به اندازه ۳۷۸ - ملیون دالر و به اندازه
۱۴۷۱ - ملیون افغانی صورت گرفته است
در حالیکه تحصیل قروض در سال ۱۳۵۹ -
به اندازه ۳۳۲۰ - ملیون دالر و ۷۶۰ -
ملیون افغانی بعمل آمده است .

توزیع قروض اسعار در حوزه آزاد و بارت
در سکتور های فوق الذکر در سال ۱۳۶۰ -
به مبلغ ۲۵۱۹ ملیون دالر و ۳۴۹ - ملیون
افغانی بالغ میگردد .

همچنان تحصیل قروض اسعاری و افغانی
حوزه بارت و آزاد به ۳۳۵۱ - ملیون دالر
و ۵۸۱ - ملیون افغانی بالغ میگردد .
ریاست بانک ملی افغان :

در حجم حسابات پس انداز نسبت به
سال ۱۳۵۹ - یک افزایش ۳۲۱۶ فیصد و در
حسابات جاری ۲۲۲۵ فیصد و در حسابات
امانات مفادی ۲۹۶۸ فیصد در حسابات
امانات بدو ن مفاد ۷۵۲ - فیصد تزئیدیده
میشود .

در سطح معاملات گریه تی بانک در مجموع
افزایش رونما گردیده اگر چه در بخش
قروض اسعاری نسبت به سال گذشته
یک تقلیل به مشاهد می رسد که البته
این تقلیل مفهوم سهمگیری کمتر بانک
ملی افغان را در انکشاف و اردات نشان
نمیدهد چه با بلند رفتن فیصدی های افتتال
حیه لیتراف گریه تی ها و با وجود فعالیت
بیشتر در ساحه لیتراف گریه تی ها حجم
قرضه پائین آمده و کاملاً پلان شده بود .

لذا در سال ۱۳۶۰ - بمقایسه سال ۱۳۵۹
در تعداد لیتراف گریه تی های صادراتی حوزه
بار تر به اندازه ۳ - فیصد تزئید و درپردا-
خت لیتراف گریه تی های صادراتی حوزه مذکور
در همین مدت (۴۵) فیصد تزئید و ایزاد
لیتراف گریه تی های صادراتی حوزه بارت در
سال ۱۳۶۰ - به تناسب سال ۱۳۵۹ - یک
تزئید ۱۶ - فیصد را نشان میدهد ، همچنان
افتتاح و ایزاد لیتراف گریه تی های وارداتی
حوزه مذکور در سال ۱۳۶۰ - بمقایسه سال
۱۳۵۹ - به اندازه ۲۹ - فیصد و پرداخت
لیتراف گریه تی های مذکوره به اندازه ۴۲ -
فیصد تزئید را ارائه میدارد .

تحوالات لیتراف گریه تی های وارداتی و
صادراتی سال ۱۳۶۰ - بمقایسه سال
۱۳۵۹ درحوزه آزاد هم قابل یاد آور است
قسمیکه افتتاح و ایزاد لیتراف گریه تی های
صادراتی حوزه آزاد در سال ۶۰ - بمقایسه
سال ۱۳۵۹ - به اندازه ۸۱۶ - فیصد
تزئید نموده است که علت افزایش آن افتتاح
لیتراف گریه تی های صادراتی به آلمان
شرق ، ایتالیا و بلغاریا می باشد که در
سال ۱۳۵۹ - چنین حسابات اصلا
وجود نداشت ، این خود باعث افزایش ذخایر
اسعاری بانک میگردد .

توزیع و تحصیل قروض در سال ۱۳۵۹ -
و ۱۳۶۰ :

در سال ۱۳۵۹ - در حوزه آزاد و حوزه
بار تر جمعاً توزیع قروض بشکل قصیرالمدت
و طویل المدت برای دولت دوایر رسمی -
تصدیها - شاروا لی - بانک های تجارتی -

اما بر عکس قروض افغانی که شامل قرضه
قالین، قرضه قره‌قل و قرضه اعتباریه و دیگر
قروض متفرقه میباشد به تناسب سال گذ -
شته افزایش نمود است. بنا پلان کزیدتی
که برای سال ۱۳۶۰ - مدنظر گرفته شده
بود بانک ملی افغان توانست قریب (۷۰)
فیصد پلان مذکور را در ساحه عمل پیاده
کند.
ارقام مربوط مربوط به فعالیت های سال
۱۳۶۰ - مرکز شاری خانگه ها و نمایندگی
های ویالات پشتنی تجارتی بانک :

ارقام به ملیون افغانی:

دارائی حسابات جاری ...	۸۸۲۰۳-
دارائی حسابات پس انداز ...	۱۴۴۷۵۰-
دارائی حسابات امانات مفادی ...	۲۸۴۶۱-
دارائی حسابات امانات بنو ن مفادی به شمول بار چالانی .	۲۵۷۴۶-
قروض پرداخت شده در مقابل اموال واردا تی .	۴۵۰۰۰-
قروض تادیه شده در مقابل اموال صادراتی	۲۹۲۸۱۵-
قروض حصول شده ...	۳۱۶۰۲۲-
تکانه ...	۲۳۸۰۲۳-
کمیشن ...	۴۳۰۵۶-
افتتاح لیتراف کزیدت به دالری ...	۱۷۲۶۷-
صکوک دولت ...	۴۳۵-

مبلغ به هزار افغانس:

پانک اکسفاز زرافنس:

توزیع قروض در جریان سال ۱۳۶۰ از طرف بانک اکسفاز زرافنس:

نسرو ضامنغراد ی: قروض کو پراتیفنس: مجموع اغراد ی کو پراتیفنس:

انواع قرضه: مبلغ: تعداد: مبلغ: تعداد: مبلغ: تعداد:

۴۶۴۹۳	۹۹	۲۵۳۴	۲	۴۳۹۵۹	۹۷	تراکتورهای زرافنس بشمول ملحقات
۱۰۵۳	۱۲	۲۸۲	۳	۷۷۱	۱	وا تر پیمپی
۴۹۵	۳	-	-	۳۹۵	۳	سایر ماشین آلات
۱۱	۱	-	-	۱۱	۱	مسالدهاری وظیفه گساو
۱۰۱	۱	-	-	۱۰۱	۱	اکسفاز مسزرقه
۷۰۰	۱	-	-	۷۰۰	۱	سرفنداری و زبورداری
۲۸۳۲۸۹	۵	-	-	۲۸۳۲۸۹	۵	اگر و بزنس و شرکتها
۳۹۹۳۴	۱۸	۳۹۹۳۴	۱۸	-	-	سارکتینگ
۱۴۱۶۸	۹۰۸۲	۸۳۱۵	۴۷	۵۵۸۵۴	۹۰۴۵	کود کیمیاوی و کدیم پذنی
۴۳۱۲۵۴	۹۲۲۲	۵۱۰۶۵	۶۰	۳۸۵۱۸۹	۹۱۶۳	مجموع:

نوت: توزیع قروض در سال ۱۳۵۹ (۲۱۹) میلیون افغانس - فعالیت سال ۱۳۶۰ نظر به سال (۱۳۵۹) آرا ایصد و یا (۲۱۷) لیون -

افغانس افرا پشتر افغانس پدم

نوع جنس:	تعداد :	مبلغ :	دوازده ماهه سال ۱۳۵۹ :
تراکتورهای زراعتی	۱۵	۱۶۵۹۰۰۰	۱۷۱۷۰۰۲۵
طعمه ها	۳۰	۱۶۷۷۰۰۰	۲۳۲۸۸۵۵
واتر پمپ	۱۲	۷۰۱۸۰۰۰	۱۵۵۷۷۲۵
کشیاب ها	-	-	۵۲۸۴۰۰۰
موتور فرس	-	۱۳۳۰۰۰	۲۲۶۸۴۶۶
پرزو جها	-	۹۶۱۷۰۰۰	۱۰۳۳۲۰۰۹
جمع :	-	۲۵۹۰۴۰۰۰	۳۹۴۴۱۰۸۰

بانکه اکتشاف زراعت در حال حاضر دارای پانزده نمایندگی اساس در ولایات کابل، غزنی، کند هار، ارزگان، هلمند، فراه، نیمروز، هرات، مزار شریف، سنگان، کندز، پغلان، پروان، تنگهار و پکتیا، نشن نمایندگی نوین در ولایات بامیان، لغمان، فاریاب، تخار، بادغیس و لوی ولسوالی خوست میباشد. همچنان علاوه به نمایندگیهای موجود در ولایات کشتور، حدود ۲۰۰ نفر از کارشنندان بانک شغیت نمایندگیهای سوبه ولسوالیها و ولایه دارایها غرض توزیع و تحمیل قرض و مختلف تعمیرالسدات، متوسط السدات و طویل السدات مصروف و وظیفه بوده و به همکاری مامورین ترویج تحمیلالات لازم را برای زارعین انفرادی و کورپراتیوهای خدمات زراعت فراهم میسازند.

نماینندګۍ اساسي سمګان در سال جاری
اختیار و به فعالیت آغاز نموده و نظر
به پلان مرتبه مطالعه اقتصادي نمایندګۍ
جوزجان قبل تکمیل گردیده و غرض طسی
مراحل نهائی به مقامات ذیصلاح ارجاع
گردیده است .

علاوتاً بانک انکشاف زراعتي پلان عملیاتي
نمونه وی را در ارتباط ارائه تطبیق اصلا -
حات دموګراتیک ارضي دوسه ولسوالی ده
سبز ، بگرامی و چاردهی و توسعه آن به
سایر ولایات که تحت پروګرام اصلاحات
دموګراتیک ارضي قرار میگیرند ترتیب
نموده و در پلان مذکور در سه ولسوالی های
مذکور تشکیل نمایندګۍ های ابتدا ئی
فرعی بانک زراعتي در چوکات نمایندګۍ
ولایت کابل در نظر گرفته شده است .

قابل یاد آوری است که بانک انکشاف
زراعتي در سال ۱۳۶۰ - به نمایندګۍ های
اساسي خویش صلاحیت منظور ی و
تصویب (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) افغانی را اعطانموده
و ازمین فراهم آوری تسهیلات کوپراتیف
های زراعتي و سایر زارعین انفرادي استفاده
اعظمی در امر اخذ قرضه نموده اند .

از اینکه بانک انکشاف زراعتي تراکتور -
واتر پمپ و سایر ماشین آلات زراعتي راتحت
ګرانتی ووارنتی به مالداران - زارعین وکو-
پراتیف های زراعتي بفروش میرساند . بنا
غرض فراهم آوری تسهیلات خدمات بعد از

فروش و رکشاپهای ثابت و سیار در
اختیار دارد که ماشین و آلات زراعتي زارعین
و کوپراتیف های زراعتي را در مرکز و
ولایات کشور در ساحاتیکه تا هنوزاستیشن
های میکا نیزه فعال و ایجاد نگردیده اند قسم
ګرانتی واجرتی ترمیم ووارنتی مینماید .

ریاست بانک رهنی و تعمیراتی:

فعالیت ګریدتی یا قرضه تعمیراتی بانک
در سال ۱۳۶۰ - ۵۲۸۴۴ ملیون افغانی می
باشد که به مقایسه از قلم سال گذشته
تزیید در حدود (۱۷) فیصد را ارائه میدارد .

تعداد قرضه گیرندگان در سال ۱۳۶۰
بیش از یک هزار نفر میباشد به استثنای
آنها نیکه قبل قرضه گرفته و قرضه خود را
کاملاً تصفیه کرده تعداد قرضه گیرنده گان
موجود بانک در حدود (چهار هزار) نفر
میباشد ، باز پرداخت قرضه در ظرف میعاد
سه سال به اقساط ماهوار از معاش قرضه
گیرنده که از طریق شعبه مربوط آن به
حساب بانک قابل انتقال میباشد .

حصول قرضه در سال ۱۳۶۰ - ۳۷۹۹۹
ملیون افغانی می باشد ،
در حالیکه قرضه های سایر بانک ها
۱۲ - % - میباشد عجا ئت قرضه بانک
رهنی و تعمیراتی به منظور کمک بقرضه
گیرندگان به تکتانه ۸ فیصد یعنی نازلتر از
نرخ تکتانه سایر بانک ها توزیع میشود که در
واقعیت از طریق تکتانه نازل استقرار
کنندگان مستقیماً از طرف دولت سبسایدی
و کمک میشوند .

بانك انكشاف صنعتی :

بانك انكشاف صنعتی در جریان (۱۱) ماه اول سال ۱۳۶۰ - (۳۰) پروژه را در سكتور خصوصي ارزيا بي و ۳۱ - قرضه معادل (۱۰۳) مليون افغانی را منظور نموده است . از جمله پروژه های مذکور تعداد (۱۵) پروژه جدیدالتأسیس در سكتور های مختلفه تولیدی میباشند و متباقی پروژه های که به علت نیاز مالی فعالیت شان بطی گردیده بود و با مساعدت های بانك زمینه رشد و انكشاف فعالیت بیشتر آنها میسر میگردد .

در جریان مدت مذکور ۳۰ - قرضه معادل ۵۲۹۵ - مليون افغانی به صنایع مذکور تادیه گردیده و متباقی نیز پس از طی مراحل حقوقی پرداخت خواهد شد . همچنان طی همین مدت سه قرضه معادل ۱۳۳۴ - مليون افغانی به پروژه های صنعتی در سكتور عامه پرداخت گردیده است .

در جدول ذیل خلاصه وضع مالی بانك در جریان سال و در اخیر دلو ۱۳۶۰ - تقدیم شده است .

پرداخت قروض جدید ۱۸۶۳۵ مليون افغانی .

حصول قرضه های سابقه ۱۸۵۹۹ مليون افغانی .

بیلا نس قروض در اخیر دلو ۱۳۶۰ ۶۳۹۵۳ مليون افغانی .

بانك انكشاف صنعتی در مدت ۱۱ - ماه فعالیت امسال مبلغ ۴۴۴ - مليون افغانی مفاد قبل از مالیات بدست آورده است که این رقم بمقایسه ۱۱ ماه سال ۱۳۵۹ - در حدود (۸) فیصد افزایش را نشان میدهد .

بانك انكشاف صادرات افغانستان:

فعالیت های اقتصادی بانك انكشاف صادرات در ظرف سال جاری ۱۳۶۰ - که بملاحظه دفاتر حسابی الی اخیر برج دلوترتیب و فعالیت برج حوت طور تخمین بان علاوه گردیده است چنین است :

توزیع قروض به تجار و موسسات صادرکننده امتعه افغانی .

۱۲۰۰۰۰ - مليون افغانی

۱۵۰۰۰۰ - مليون افغانی

حصول قرضه :

افتتاح لیتراف کریدت های وارداتی به ارزش ۱۰۰۰۷ - مليون افغانی

پرداخت بانك به حساب لیتراف کریدت ها ۱۰۰۰۳ - مليون افغانی

حصول طلبات بانك از افتتاح کنندگان لیتراف کریدت ها ۷۰۰ - مليون افغانی

وارد حسابات جاری افغانی ۳۰۰۰۰۰ - مليون افغانی

صادر حسابات جاری افغانی ۲۸۰۰۰۰ - مليون افغانی

وارد حسابات پس انداز ۲۰۰۰ - مليون افغانی

صادره حسابات پس انداز
وارد حسابات امانات میعاد
صادره حسابات امانات میعاد
شرکت ملی بیمه افغان :

شعبه مال التجاره :

این شعبه از بابت حق البیمه اموال تجاری-
تی تجار وطن و موسسات مختلفه مبلغ
(۲۰۱۳۹۶۸۳) افغانی و مبلغ (۹۰۸۱۹۰۳)
دالر امریکا فی حق البیمه اخذ نموده .

شعبه فضا یی :

مجموع عواید بابت حق البیمه ها مبلغ
۱۰۶۷۲۰۰۸ - دالر امریکا فی و خسارات
پرداخت شده به شمول ظهر نویس های
استردادی مبلغ ۲۰۴۰۹۰۵۸ - دالر را نشان
میدهد .

شعبه حریق و حادثات :

بصورت مجموع این شعبه مبلغ
۵۳۱۳۰۵۹۹ - افغانی بابت بیمه نامه های
جدید اخذ نموده و مبلغ ۱۷۰۱۷۴۴ - افغانی
را طی ظهر نویس ها عاید و همچنان مبلغ
(۱۳۵۶۰۷۴۱) - افغانی را بابت تجدید بیمه
نامه های سابقه عاید نموده که در مجموع
۲۰۶۳۱۰۸۴ - افغانی عاید غیر خالص
را نشان میدهد .

خسارات تادیه شده این شعبه الی اخیر
ماه قوس بالغ بر (۵۵۸۷۳) افغانی گردیده .
شعبه موتري :

شعبه موتري در سال ۱۳۶۰ - مبلغ
۲۲۶۲۹۲۲ - را بابت حق البیمه های جدید
مبلغ ۲۹۴۶۳۸۴ - افغانی را بابت تجدید

۱۵۰۰ - ملیون افغانی
۵۱۰۰ - ملیون افغانی
۶۵۰۱ - ملیون افغانی

بیمه نامه های سابقه و مبلغ ۴۲۶۷۶ - افغانی -
فی را بابت ظهر نویس ها تادیه نموده که
مجموع عاید غیر خالص این شعبه
۵۱۶۶۷۰۰ - افغانی میباشد بابت پرداخت
خسارات خویش مبلغ ۹۱۶۵۱۴ - افغانی
را تا اخیر ماه قوس ۱۳۶۰ - تادیه نمود
است .

در سال ۱۳۶۰ - بنا بر ضرورت مبرمی
که احساس میگردد دو نمایندگی سروی
اموال تجاری یکی در ولایت کند هار و
یکی در بندر تور غندی جدیداً تاسیس گردید
که سهولت زیادی را برای مشتریانی بیمه
بیار آورده و علاقه مندی بیشتری از جانب
تجار در ین مورد ابراز گردیده است .

مسوده مقرر بیمه اجباری شخص ثالث
موتري نیز در طول سال ۱۳۶۰ - از طرف نما-
یندگان بیمه ملی افغان - ترا فیک کابل -
وزارت ترانسپورت و توریسم و
اتحادیه دریوران ولایت کابل تکمیل وجهت
ارزیابی و غورنهایی به مقام وزارت
مالیه تقدیم گردیده که به سلسله
مدیریت عمومی تدقیق و مطالعات آن
وزارت بوزارت عدلیه تقدیم خواهد گردید.

وزارت تعلیم و تربیه

ولایات سیمینا و ها دایر گردید . پلا نهایی جامع برای انکشاف متوازن تعلیم و تربیه برای سراسر نقاط افغانستان ترتیب و در محدود امکان به معرض تطبیق قرار گرفت . بالاخره از صدمه مرگباری که به فیودالیزم و امپریالیسم در سرزمین ما وارد شده این مژده را برای هر فرد متمدنی میرساند که بعد ازین تعلیم و تربیه در مسیر علمی و خدمت بمردم قرار گرفته آینده‌شگوفان را درپیش دارد .

در بخش پلانگذاری :

تعلیم و تربیه بدون امتیاز و فارغ از نفوذ متنفذین به منظور انکشاف متوازن و متجانس تعلیم و تربیه بهتر و دموکراتیک برای تمام اطفال و جوانان افغانستان پلان جامع طرح وسایل و امکانات آن میباید و از تطبیق آن مراقبت جدی بعمل آمد . ارتباط ارگانهای وزارت جهت پیشبرد پلانهای انکشافی با سایر ارگانهای دولت و موسسات بین‌المللی تأمین ، تسریع و در تنظیم بهتر آن سعی و تلاش لازم مبذول گردید . در قیام احصائی مورد نظر در بخش تعلیمی به منظور پلانگذاری مؤثر جمع‌آوری گردید که البته این احصائی نه تنها مورد استفاده وزارت تعلیم و تربیه

با پیروزی انقلاب شکوهمند ثور و خصوصاً مرحله تکاملی و نوین قیام رستاخیز (۶) جدی ۱۳۵۸ تعلیم و تربیه سرزمین باستانی ما افغانستان عزیز از بطانت و رکود ، از قید اندیشه‌های کهنه و ارتجاعی فیودالیزم و از تسلط ایدیولوژی غیر علمی امپریالیسم آزاد ساخته شد . بدیهیست که نیروهای ارتجاعی و امپریالیسم

در برابر انقلاب آرام نه ایستادند . دست به تخریب و ویرانی کانون علم و معرفت میزنند ولی با وجود همه مشکلات و سنگ اندازیهای دشمنان علم و معرفت خو شبختانه منسوب بین وزارت تعلیم و تربیه فلانکارانه با تلاشهای پیگیرخویش به موفقیت‌های ارزنده‌ای نایل شده‌اند . سیستم تعلیم و تربیه با معیارها و پروگرام‌های پیشرفته ملی ، مردمی و متمدنی امروز تنظیم و ترتیب یافت . بهمین منظور ملیونها جلد کتاب بزبانهای ملی پشتو - دری - ازبکی - ترکمنی و بلوچی تألیف و طبع و بدسترس قرار داده شد . تعداد کثیر جوانان ، معلمان و منسوبین تعلیم و تربیه به منظور کسب علوم و پیداکوژی متمدنی به کشورهای پیشرفته اعزام شدند . برای هزاران معلم درمرکز و

نیوی کود گذاری و چک فورمه ها و ذخیره ارقام به صورت بانک و قرار دادن آنها بدسترس استفاده پلانگذاری شمه ای دیگری از فعالیت های این ارگان را نشان میدهد.

به خاطر جلب کمک و همکاری موسسات بین المللی فعالیت و کمک نموده مساعدت های این منابع و رابطه بین ارگانهای کمک گیرنده و کمک دهنده را تامین و تسریع مینماید.

به منظور اشتراک در سیمینارها و ورکشاپ ها و بازدیدها جمعاً به تعداد (۱۳۰) نفر به کشورهای خارجی معرفی شدند. مهیا ساختن خدمات متخصصین برای ارگانهای تعلیم و تربیه تهیه ارقام مورد نیاز موسسات بین المللی و ریسرچ و به سوانا مه های آنها پاسخ ارائه گردیده.

ضایعات تعلیمات ابتدائی و ثانوی و اوسط آنها دریافت و ارزیابی گردیدرساله مختصر در معرفی سیستم جدید تعلیم و تربیه نشر و به منظور اشتراک در سیمینار حقوق طفل در قوانین افغانستان رساله مقتضی تهیه و ارقام گردید.

دایر نمودن سیمینارهای مانند سیمینار اداره و پلانگذاری برای مدیران مرکز وزارت سیمینار اختصاصی کمپیوتر، ترتیب و تدوین سیمینار اختصاصی اداره منجمنت برای منسوبان پلانگذاری به کمک متخصصین یونسکو نیز قابل تذکر است.

جهت ارتقا سطح معلومات کارمندان این وزارت از طریق مرکز تربیوی کارمندان

قرار میگیرد - بلکه به دسترس استفاده همگانی گذارده میشود. پلان انکشافی سال ۱۳۶۰ ذیلاً بصورت فشرده معرفی میشود:

۱- بخش پروژه های ابتدائی:

در سال ۱۳۶۰ مطابق پلان و در چوکات امکانات مالی تأسیس (۵۵۵) باب مکتب ابتدائی جدید و ارتقای (۱۲۱) باب مکتب پلانگذاری و مبلغ (۱۲) ملیون افغانسی بودجه لازم جهت تطبیق آن منظور گردیده بود که با در نظر داشت شرایط و امکانات موجود در تطبیق آن اقدامات مثمیری عملی گردید.

۲- بخش پروژه های ثانوی:

در سال ۱۳۶۰ - ارتقای (۴۹) باب متوسطه به لیسه (۵۰) باب ابتدائی به متوسطه (۱۰)، باب لیسه جدید در (۱۰) ولایت کشور در نظر بود که از آنجمله (۲۸) باب متوسطه به لیسه (۳۲) باب ابتدائی به متوسطه و هفت باب لیسه جدید در هفت ولایت کشور تأسیس گردید.

توحید ارقام حسائیوی معلمان، ما - مورین و اجیران به تفریق نوعیت رشته تحصیل، سویه، رتبه و توحید عمومی فو - رمه های جدید الشمولان احصائی مکاتب شاگردان و کنترول آنها ترتیب و تهیه انواع فورمه های لسان، فورمه های ماهانه - فورمه های جدید برای شاگردان - معلمان و اجیران مناطق گرمسیر و سردسیر - کود گستان و غیره پروسس ارقام احصا -

همچنان اداره یو نسيف به مبلـغ
(۳۷۴۰۰) دالر كمك شده است .

۲- در بخش مكاتب ابتدایی :

- تجديـد پيدا گوژي (۶۰۷۲) نفر معلمان
مكاتب ابتدائي از طريق سيمينار ها به
منظور تطبيق موثر پلان و نصا ب تعليمي
جديد .

- شمول و جذب (۹۵۷۰) نفر شاگردان
مكاتب ولايات طور موقت در مكاتب پسران
و دختران شهر كابل .

- اخذ كمك مالي به مبلغ (۵۶۵۷۳۹)
افغانی از اداره یو نسيف در كابل به
منظور تدویر سيمينار ها در مركز و ولايات
کشور .

- انجام موفقاته امور مربوطه به
تدویر اولین كنگره معلمان جمهوري دمو-
كراتيک افغانستان .

۳- در بخش مكاتب ثانوي :

- جذب يك تعداد شاگردان ولايات به
مركز و تقسيمات فارغان صنوف هشتم و
نهم به ليسه های همجوار .

- تدویر كنفرانس ها - سيمينار ها و
كودس های آموزش جهت بلند بردن سطح
دانش پيدا گوژي معلمان به كمك كشور
های دوست .

- تدویر كنفرانس ها ، سيمينار ،
ميتنگ ها و كنسرت ها در ليسه ها به كمك
اداره مكاتب - نواحی حزبی و سازمان های
دمو كراتيك زنان و جوانان .

پلانگذاری به منظور آشنا ئی بهتر بروش
های مترقي و عصری اداره و از بين بردن
ارثيه بوركراسی های حكومات از تجاعی
سابق فعاليت های مثمر عملی گردیده است
فعاليت های بخش تدريسی این وزارت از كود-
كستان الی موسسات تربیه معلم بصورت
فشرده ذیلا تقدیم میگردد :

۱- در بخش كودكستانها :

- افتتاح پنج باب كودكستان در مركز
به اسماء زرغونه ، ملالی ، غازی امان خیر-
خانه مینه و رحمن مینه .

- تدویر سيمينار ها جهت بلند بردن
سويه مسلکی معلمات كودكستان ها
سالانه دو مرتبه در زمستان و تابستان .

- تالیف و ترجمه پنج عنوان كتاب به
اسماء ، پروگرام تربیوی كودكستان ها
مجموعه تمرينات چمناسستیکی صبحانه برای
كودكستان ها از سن ۳-۷ ساله .

- ریاضی ابتدایی برای كودكان ۳-۷ ساله
دوس های تربیت بدنی در كودكستان ها
و كتاب رهنما برای امرین و منسویین كود-
كستان ها كه بدسترس استفاده معلمات
قرار داده شده است .

همچنان كتب ذیل زیر چاپ میباشند :

- هنر های زیبا .

- قوه انكشاف زبان كودكان .

- بازی های اطفال .

به تعداد (۲۵۵) قلم سامان بازی اطفال
به ارزش مجموعی (۹۳۷۰۷۵) افغانی از
طرف كشور دوست آلمان دمو كراتيك و

- تدوین کورس های زمستانه دو مکاتب
 ثانوی برای شاگردان در ایام رخصتی *

۴- در بخش مدارس دینی :

الف - برای مدارس عالی دینی و دار -
 الحفاظ ها پروگرام های درسی جدید به
 همکاری متخصصان ورزیده مطابق برو حیه
 انقالات تهیه شده است *

در پروگرام های مدارس عالی -
 دینی علاوه بر مضامین علوم دینی - علوم
 معاصر ساینس - اجتماعیات - فلسفه -
 جامعه شناسی - روانشناسی و پیدا گوئی
 گنجانیده شده است *

ب - کتب جدید ذیل تالیف و آماده چاپ
 میباشند :

- برای تدریس لسان عربی بنام سلسله
 آموزش لسان عربی - کتاب بسیار سود -
 مند در (۱۲) دوره *

- کتاب شناسائی باقرآن مجید برای صنوف
 ۱۳-۱۴ -

- کتاب محمد (ص) و کارنامه های در -
 خشانیش برای صنف نهم *

- کتاب اصول حدیث برای صنف یازدهم
 - تعلیمات ثانیه دوره های ابتدائی - ثانوی

و عالی مدارس دینی در سال ۱۳۶۰ مدرسه
 اسدییه ولایت بلخ به ظرفیت (۳۰۰) شاگرد
 و محصل به کمک مالی دولت و مردم ا کمال
 گردید *

۵- در بخش تربیه معلم:

بعد از مرحله نوین و تکاملی انقلاب ثور
 پروگرام های موسسات تربیه معلم بطور
 کلی تجدید نظر گردید و پروگرام های

کودکستان ها مکاتیب ابتدائی و متوسطه
 ها هما هنگی یافت * پروگرام های جدید
 به کمک مشاورین اتحاد جماهیر شوروی و
 آلمان دموکراتیک ترتیب و به این اساس
 منبعده معلمان مسلکی به چهار کتگوری برای
 کودکستان ها ، مکاتیب ابتدائی ، مکاتب
 ثانوی مکمل و نامکمل و تربیه معلم
 تقدیم خواهند گردید *

به خاطر آشنائی بهتر مدیران ، معاونان
 تدریسی - امران دیپارتمنت های موسسات
 عالی تربیه معلم - نمایندگان بخش کود -
 کستانها - سواد آموزی - پلانگذاری اداری
 استخدام - ثانوی - ابتدائی - تالیف وتر -

جهه - رادیو تلویزیون تعلیمی و تربیتی -
 دستگاه ساختن و تربیت بدنی تا حال
 (۳۱) سیمینار به کمک مشاورین اتحاد

شوروی و آلمان دموکراتیک دایر گردیده
 و سلسله آن در آینده دوام خواهد یافت
 در همین سال به تعداد (۳۶۴۹) محصل به

(۱۴) موسسه تربیه معلم جذب گردیدند که

از آن جمله (۲۴۷۷) نفر در رشته ساینس

و (۱۱۷۲) نفر در رشته اجتماعیات می

باشند * در رشته کودکستان ها (۴۱) نفر

محصل دختر در اکادمی تربیه معلم

تحت تدریس قرار گرفتند * اولین دسته

فارغان کورس های ماستری که تعدادشان

به (۵۹) نفر میرسد فارغ گردیده است *

به تعداد (۸۱۷) نفر معلمان جدیداً شامل

کورس های داخل خدمت موسسات مرکزی

شامل گردیدند و هم کورس های داخل

خدمت در موسسات تربیه معلم بلخ -

سمنگان - ننگرهار - و هلمند جریا ندارد *

۶- اكمال تخصص :

وزارت تعلیم و تربیه مؤفق گردید تا در پهلوی سایر ارگانهای این وزارت انستیتوت جدیدی را به منظور اكمال تخصص معلمان تاسیس نماید .

این انستیتوت تا حال سیمینارهای متعددی به منظور انکشاف سویه مسلکی و پیدا گوی یک معلمان به کمک دولت دوست اتحاد شوروی و جمهوری دموکراتیک آلمان دایر و نتایج بسیار مطلوب حاصل شده است .

۷- بخش سواد آموزی :

مطابق پلان (۵۰۰۰۰) نفر در کورسهای سواد آموزی تحت تدریس قرار گرفتند .

فعلا در سراسر کشور اعم از ملکی - قوای مسلح و خاندنوی (۲۸۰۰۰) باب کورس سواد آموزی وجود دارد که توسط (۱۹۰۰۰) نفر معلم و سوپر وایزر تدریس ، نظارت و وارسی میشوند .

تاسیس یک باب مکتب متمدن و منطقیه شاه شهید (ع) طی سال جاری و تطبیق پروگرام تعلیمات خرد سالان خارج مکتب نوآوریهای در تعلیم و تربیه سواد آموزی در جریان سال بوده است .

فعلا (۲۵) باب کورس سواد آموزی مخصوص خرد سالان در نقاط مختلف شهر کابل تاسیس و دروس آن جریان دارد . در طول همین سال به تعداد هشت صد هزار جلد کتاب سواد آموزی به چاپ رسیده است .

۸- رادیو تلویزیون تعلیمی و تربیتی :

در سال ۱۳۶۰ پلان نشراتی پروگرامهای رادیویی و تلویزیونی طرح و ترتیب شد . در تدویر تمام سیمینارها - میتنگها مربوطه تعلیم و تربیه از آن جمله سهمگیری فعال در نمایش کنگره ها - سیمینارها و میتنگهای مربوطه تعلیم و تربیه پروگرامهای فوق العاده به خاطر نخستین کنگره معلمان و تجلیل سومین سالگرد انقلاب نور نشر شد .

به تعداد (۷۸۴) پروگرام تعلیمی و تربیتی - پروگرام صدای معارف از طریق رادیو و (۱۹۰) پروگرام تعلیمی و تربیتی تلویزیون ثبت و نشر شد .

۹- امور تالیف و ترجمه :

فعالیت این ارگان در طول سالهای انقلاب و خاصا در سال ۱۳۶۰ بسیار برجسته است، از آن جمله :

الف - کتب مطبوع به میتود جدید و تجدید نظر شده از مرحله نوین انقلاب تا حال .
- تالیف کتب مطبوع به میتود جدید به تعداد (۷۵) عنوان .

- کتب مطبوع تجدید نظر شده به تعداد (۴۰) عنوان .

ب - کتب تحت طبع به میتود جدید و تجدید نظر شده تا حال :

- تالیف کتب به میتود جدید به تعداد (۵۰) عنوان .

- کتب تجدید نظر شده به تعداد (۵۲) عنوان .

کتب جامعه شناسی .

۱۰- امور ورزشی :

با پیروزی انقلاب شکوهمند نور ورزش و انکشاف جسمانی شاگردان به معنی واقعی آن اوزیایی گردید مدیران ، معاونان و معلمان مکلف گردیدند تا در مکاتب ورزش را توسعه و از آن مراقبت جدی نمایند . انکشاف و توسعه میدانی ها و دیگر تاسیسات ورزش رویدست گرفته شد . در پلانگذاری تاسیسات مکاتب ساختمان میدانی های ورزش تجویز گردید و دیگر هیچ مکتبی بدون تاسیسات ورزش اعمار نخواهد گردید .

در سال جاری مسابقات ورزشی انکشاف بیشتر یافت و از تاسیسات موجود ورزش حد اعظمی استفاده بعمل آمد . در پهلوی ارگانهای متذکره ارگانهای دیگری به آنها مساعدت میورزند از آنجمله :

۱- امریت مرکز ساینس :

این ارگان با دیپارتمنت های علمی و معاونه خویش دیپارتمنت فزیک - ریاضیات - کیمیا - بیولوژی - ریسرچ - تعلیمات محیطی - ورکشاپ مرکز ساینس و شعبه طباعتی خویش در تجدید نظر کتب دوره ثانوی سهم ارزنده دارد .

گوشه ای از فعالیت آنها مانند تالیف و ترجمه کتب ، تدوین ورکشاپ ها برای معلمان ریاضی و علوم طبیعی - تهیه لکچرهای عمومی ، تجدید نظر بر کتب همکاری های بسیار نزدیک در تالیف بخش از کتب مطابق به سیستم جدید - تهیه بعضی مواد و وسایل درسی و بالاخره طبع

بعضی کتب درسی ، فورمه ها ، تصدیق نامه ها و غیره .

۲- فعالیت های طباعتی :

دستگاه مطبعه این وزارت در سال ۱۳۶۰ با وجود مشکلات زیاد از ناحیه کمبود کاغذ و عدم برق کافی باز هم به اثربسی تلاش خستگی ناپذیر کارگران و کارمندان خویش پلان مطروحه را صد فیصد تطبیق نمود که ذیلا تقدیم میگردد :

- طبع و صحافت کتب درسی شاگردان به تیراژ سه ملیون جلد .

- طبع مجلات موقوت - لوازم درسی - ممد درسی - قرطاسیه مورد ضرورت دفاتر ارگانهای دولت به تیراژ (۳۰۰۰۰۰) جلد . به ارزش بیش از یکصد و ده ملیون افغانی .

۳- فعالیت های روابط فرهنگی :

اعزام (۹۱) نفر از منسوبین این وزارت و (۴) نفر فارغان لیسه استقلال جهت تحصیلات عالی به خارج ، اعزام تعداد کثیر فارغان لیسه ها - معلمان و منسوبین این وزارت به کورس ها - ورکشاپ ها و سیمینار ها به کشور های خارج .

به خاطر امضا موافقت نامه های فرهنگی با کشورهای عراق - اتحاد جماهیر شوروی - آلمان دموکراتیک - کیمیا - بلغاریا - هندوستان - مغلستان و جمهوری سو - سیالستی چکوسلواکیا جمع آور ی پیشنهادات نظرات ارگانهای وزارت و اقامه آن بوزارت امور خارجه جهت عقد

و مجموعاً (۳۱۵) ملیون افغانی به مصرف رسیده است .

پروژه های مسلکی شامل کود کستان خوشحالخان - مدرسه اسدیه ولایت بلخ و الحاقیه ده صنفی تربیه معلم کابل بصورت انتقالی و (۶) کود کستان در شهر کابل و ولایت هرات ، غزنی ، جوزجان و بغلان بشکل پروژه های جدید به مصرف تقریباً ۱۳۳ ملیون افغانی میباشند .

همچنان دو تعمیر لیلیه اناث تربیه معلم هر یک در پروان و قندهار بمصرف مجموعاً (۱۴۵) ملیون افغانی و شش باب مدرسه دینی شامل این پروژه ها میباشند .

از جمله پروژه های انتقالی این بخش مدرسه اسدیه بلخ در سال ۱۳۵۹ و الحاقیه ده صنفی تربیه معلم کابل در سال ۱۳۶۰ به مصرف مجموعی قریب (۷۹) ملیون افغانی صد فیصد تکمیل گردید .

پروژه های جدید ابتدائی در پلان سال ۱۳۵۹ اعمار (۵۸) تعمیر (۸) صنفی در هفت ولایت شامل بود که از آنجمله (۲۸) پروژه هشت صنفی کار (۱۵) تعمیر آن صد فیصد تکمیل و متباقی به پیمانها وسیع پیشرفته است کار چهار پروژه (۲۴) صنفی که بشکل عصری در شهر کابل رویدست میباشند به مصرف مجموعی (۱۹۵) ملیون افغانی در حدود (۲۰) فیصد پیشرفته است .

پروژه های ثانوی جدید که شامل مکتب کثیرالاستفاده شامل پلان سال های

قرار داد ، ارزیابی اسناد تعلیمی یک تعداد شاگردان که از خارج باخود میاورند . تامین خدمات یک عده متخصصین و معلمین خارج . جی و همچنان ارسال یک تعداد کتب درسی قسم تبادل فرهنگی به کشورهای دوست .

۴ - کمیسیون ملی یونسکو :

میباشناختن اشتراک پرسونل افغانی در جلسات مختلف خارج در ساحت تعلیم و تربیه کلتور و کمونیکیشن سیاسی و تکنالوژی و جلسات کمیسیون های ملی و کنفرانس عمومی یونسکو .

کمک های مالی تحت پروگرام منظم و اجراءات دسته جمعی بالغ (۱۰۰۰۰) دالر کمک های مالی تحت پروگرام سهمگیری به مبلغ (۱۰۰۰۰) دالر ، تامین ارتباط بین ارگانهای مختلف این کمیسیون مورد قبول یونسکو واقع شده مبلغ معادل (۷۰۸۵۰) دالر را احتوا میکند .

۵ - فعالیت های ساختمانی :

پروژه های ابتدائی انتقالی (W.F.P)

که کاران (۹۲) فیصد پیشرفته است - پروژه های انتقالی ثانوی و ابتدائی شامل (۱۲) تعمیر (۱۶) صنفی - (۹) تعمیر (۱۲) صنفی و یک تعمیر (۸) صنفی در ولایات کابل - لوگر - غزنی - فراه - نیمروز - هلمند - فاریاب - غور - پروان - هرات و کنرها میباشند . در بین پروژه ها درسالی ۱۳۵۹ حدود (۱۷۳) ملیون افغانی - در سال ۱۳۶۰ حدود (۱۴۲) ملیون افغانی

۱۳۵۹ و ۱۳۶۰ بو دکار آن در حد ود (۳۵) فیصد انجام یافته است .

بدیبهست که همه تشبثات ار گانهای تعلیم و تربیه ایجاب فعالیت های وسیع خدماتی را مینماید .

از آنجمله مصر ف (۲۲۱۶) ملیون افغانی وتوزیع سه ملیون جلد کتاب در همین شرایط

بس مشکل گوشه های از فعالیت های خدماتی را تشکیل میدهد . دو همین سال (۴۷۱۴۲۱۶) افغانی جهت ترمیم (۱۱۳) باب مکتب به مصر ف رسید و دو ملیون افغانی جهت ترمیم آهن پوش ها وسقف لیسه اما نی انتقال داده شده است و مبلغ (۵۹۷۱۰۰۰) افغانی طور قرضه برای معلمان تادیه شده است .

وزارت صحت عام

در ساحه قوانین و بررسی :

- ۱ - طرح و تدوین اساسنامه و تدوین انجمن علمی دو کشور ن طب
- طی مراحل قانونی و نشر قانون مو -
- سببه خدمات طب عدلی
- طی مراحل تنظیم اجراءات و فعالیت های وزارت صحت عامه (اساسنامه)
- طی مراحل قانون ادویه جنریک
- تهیه مقرره ریاست طب و قایوی ج ۱۰۵۰
- ارگان عالی کنترول دولتی سینتری و اپیدیمو لوژیکی ج ۱۰۵۰ .
- تهیه مقرره شعبه مرکزی تعلیمات صحی سینتری و اپیدیمو لوژیکی
- تهیه مقرره استیشن سینتری و اپیدیمو لوژیکی مرکزی ج ۱۰۵۰
- تهیه مقرره شعبه سینتری و اپیدیمو لوژیکی ولسوالی
- طی مراحل قانونی قانون صحت عامه
- طی مراحل اساسنامه بانک خون
- طی مراحل اساسنامه پولی کلینیک شهری
- طی مراحل اساسنامه امور فارمسی
- طی مراحل اساسنامه ریاست مجادله ملاریا و کشماریا
- طی مراحل لایحه امتحانات مکاتب پارامدیکل
- جمع آوری تکس و حق الامتیازات دوا - خانه به واردات دولت
- مبلغ ۱۰۶۰۰۰۰ - افغانی
- سایر عواید به واردات دولت
- مبلغ ۵۱۸۲۸۸ - افغانی
- تحصیل باقیات
- مبلغ ۱۸۱۲۲۰ - افغانی
- ضبط ادویه غیر مجاز
- مبلغ ۳۱۳ - قلم
- مریضانیکه اجازه تداوی در خارج اخذ نموده اند
- تعداد ۲۰۱۴ نفر
- در ساحه پلان گذاری و احصائیه:
- احصائیه قوای بشری ۱۳۰۰۰ هزار
- نفر منسوبین وزارت صحت عامه و (۲۵۰)
- موسسات و تسهیلات صحی موجوده به صورت ربعوار تهیه و بعد از پرسس و توحید آماده نشر گردیده است .
- ارقام و معلومات مربوط به فعالیت های موسسات صحی مثلا تطبیق واکسین ها ، مراجعین پولی کلینیک شفاخانه ها و مراکز صحی اساسی ، به تفکیک اطفال و کلان سالان و به تفریق سن و جنس فعال -
- لیت های لابراتواری حفظه الصحه محیطی و غیره جمع آوری و آماده نشر گردیده است .

راپورهای فیصدی پیشرفت کار پروژه
ها بصورت ربعوار تهیه و بعد از پروسس
ارزیابی لازم به مراجع ذیصلاح فرستاده
شد.

گذارشهای مربوط به تطبیق پلان عملیاتی
سال ۱۳۶۰ وزارت صحت عامه تهیه و بعد
از توحید به مراجع ذیصلاح فرستاده شد.
راپور خسارات وارده به موسسات صحتی
(به اثر عمل عناصر ضد انقلاب) تهیه و
بعد از توحید به مراجع مربوط فرستاده
شد.

فورمه ها و جد اول ارسال احصائی
مرکزی و کمیته دولتی پلانگذاری بصورت
ربعوار و ماهانه خانه پری و به مراجع
مربوط ارسال شد.

کمیته آموزشی تشکیل و برای تدویر کورس
های سه گانه مورد نظر آماده گئی لازم گرفته
شد.

فعالیت های تصدیهای مربوط وزارت
صحت عامه طی فورمه های علیحده ارزیابی
و راپور آن به مراجع مربوط سپرده شد.
قرار داد اعمار بلاک جدید اداری وزارت
صحت عامه عقد و آماده گئی لازم برای شروع
کار آن اتخاذ گردید حمل و نقل اموال مر-
بوط به پروژه های بانک خون و پولی -
کلینیک بیمه صحتی هامورین تسریع داده
شد و زمینه شروع کار هر دو پروژه مهیا
گردید.

- از جریان پیشرفت کار پروژه های
تحت ساختها نی در ولایات هرات، کنر ها

- احصائی مریضان داخل بستر سال
۱۳۶۰ پرویت کارتهای جداگانه که بیش
از (۱۲۰) هزار کارت میباشد جمع آوری
و بعد از جدول بندی و ارزیابی های
لازم آماده طبع گردیده است احصائی مر-
یضان داخل بستر به ارتباط سال ۱۳۵۹
که تعداد کارتهای آن به (۱۰۶۰۲۶)
بالغ میگردد. بعد از کودگذاری و ارزیابی
آماده پروسس کمپیوتر گردیده.

یک کورس تربیه مدیکل ریکارد تکینشن
که مدت سه ماه را احتوا نمود دایرو به
تعداد چهل نفر بعد از فرا گرفتن تعلیمات
لازم تربیه و به موسسات صحتی تقدیم
گردید.

بیش از (دو صد هزار) فورمه های
مختلف احصائی وی طبع و به موسسات
صحتی توزیع شد.

بیش از نیم ملیون ورق در شعبه طباعتی
طبع و به مراجع مربوط توزیع گردید.
بتعداد (پنجمصد) قطعه نقشه های مختلف
جغرافیایی و ساختمانی طبع و به مراجع
مربوط سپرده شد، فورمه جدید احصائی
امراض ساری دیزاین به مراجع ذیربط ارسال
شد.

کتاب احصائی های صحتی افغانستان
(طبع سوم آن) با معلومات بیشتر طبع
گردید.

فورمه های پلان انکشافی سالانه سال
۱۳۶۰ وزارت صحت عامه ترتیب و به کمیته
دولتی پلانگذاری سپرده شد.

- و ننگر هار باز دید به عمل آمد و راپو ر های آن به مراجع ذیصلاحه تقدیم شد .
- دیزاین نقشه های مهندسی (۱۴) تعمیر کوچک و نسبتاً بزرگ تکمیل گردید .
- نقشه های انجنیر ی (۸) تعمیر انجام شد .
- سیکیج پنج تعمیر دیگر اخذ و جهت اجرای آنها بعدی آماده شد .
- از جریان ساختمان یکعده عمارات نظارت و واریسی بعمل آمد .
- کار های باقیمانده ستاک مرکز ی (به) استثنای کنکریت صحن آن تکمیل شد .
- از جریان کار بلاک چهار اطاقه در کشاپ اور توپیدی نظارت به عمل آمد و در اعمار آن نیز سهم گرفته شد .
- امور رنگمالی و ترمیمات (۱۹) شفاخانه واردات برآورده گردید ، همچنان (۳۲) بر آورد کوچک و بزرگ دیگر نیز تهیه شد .
- راجع به تصفیه حسابات (۱۰) پروژه تصامیم مفید اتخاذ گردید .
- امور نل دوانی - اصلاح سیستم برق - گیبیل اندازی - ظرف شانی - ترمیم واتر- پمپ ها و فعال نمودن یخچال ها و بایلر ها وغیره در موسسات مربوط (در مرکز و بعضی ولایات) اجرا گردید .
- تخصیصات ربوعار پروژه های انکشافی عندالموقع بارتباط بودجه سالجاری به سر جمع (۱۵۳) ملیون افغانی بودجه دولت (۶۸۳۰۰۰۰) دالر کمک خارج تهیه و برای
- بیشرفت این پروژه هاشفاخانه (۲۰۰) بستر ننگرهار بمصرف رسیده است که مجموع مصارفات آن بالغ بر (۱۴۳) ملیون افغانی و - (۳۳۱۰۰۰۰) دالر میگردد .
- شفاخانه ۲۰۰ بستر هرات
- لیلیه نرسنگ هرات
- ساختمان ۳۰ باب مراکز صحتی اساسی
- ساختمان ۵۰ باب مراکز صحتی اساسی
- پروژه آب رسانی دهات
- ساختمان چار پولی کلینیک بشموال حمایه طفل و مادر
- پولی کلینیک بیمه صحتی مامورین و اجیران در کابل
- اعمار بانک خون در کابل
- تعمیر و تجهیز پولی هنجی طب کابل
- تهیه واکسین و سیرم سازی
- اعمار مراکز فرعی در ولایات .
- بر علاوه مصارف پروژه های متذکره تخصیص مبلغ (سی) ملیون افغانی از بودجه احتیاط انکشافی جهت اعمار بلاک وزارت صحت عامه بدست آورد شد .
- از جمله پروژه های متذکره کار شفاخانه جلال آباد عنقریب تکمیل خواهد شد و همچنان پولی کلینیک های رحمن مینه و خیر - خانه الی اخیر سالجاری تکمیل و تسلیم داده خواهد شد نسبت عدم مساعدت شرایط محیطی کار ساختمان مرکز صحتی اساسی و فرعی که در نقاط دور دست یعنی والسوالی ها و علاقه داری ها واقع اند جریان نداشت

درساحه طب وقایو ی :

- تاسیس مرکز ی اپیدیمیا لوژی و
سنتیری در چوکات ریاست طب وقایو ی
با دیپارتمنت های کنترول امراض ساری
میکرو بیو بیو لوژی کیمیاوی تحلیلی سنتیری
معافیت کتلوی .

تاسیس آمریت مرکز ی تعلیمات صحی
و نشرات در چوکات ریاست طب وقایو ی .
تاسیس دو استیشن حوزه وی اپیدیمیا -
لوژی و سنتیری ی یکی در ولایات بلخ دیگری
در ولایت ننگرهار افتتاح دو اتاق انتانی
در پولی کلینیک مرکز ی و پولی کلینیک
شهری کارمندان و اجیران دولت .

مجموعه بتعداد (۶۸۳۳) نفر مصاب اسهالات
حاد در شفاخانه های انتانی موسسه صحت
طفل ، مستورات داخل بستر شده ، سسه
تیم مجهز طبی یوقفه ها به ولایات فراه ،
قندهار اعزام و بتعداد ۲۹ - استندرد اسهال-
لات حادی و ولایات در آغاز سال توزیع و به
تعداد (۴۸۴۰۰) پاکت فمی توسط مرکز
ثابت و تیم های سیار در شهر کابل توزیع
شده است .

تحت سرویلانس پروگرام امراض ساری
مجموعه ۹۳ واقعه دفتری در شفاخانه
صحت طفل و انتانی بستر .

و همچنان ۱۰۴۰ - نفر کانتکت ها توسط
تیم های سیار تداوی گردیده است .
تحت پروگرام سروالانس تراخم مجموعه
(۵۲۱۱) نفر در مکاتب موسسات صنعتی
کارگران معاینه شده .

به تعداد (۱۶۸۲۸) نفر از لحاظ سفلیسی
معاینه گردیده که از آن جمله ۱۱۹ - نفر
واقعه مثبت بود .

به تعداد ۲۴۵۸۴ - سمپل خون مواد غایط
ادار و غیره از طریق شعبه رستین به
شعبات مربوط لاپراتواری ارسال شده
است در ۹ ماه اول سال ۵۱۶ نفر از نظر
سوء تغذی مخصوصاً فقدان پروتین والرچی
در کلینیک های حمایتی طفل و مادر تحت معاینه
ینه قرار گرفته اند .

به تعداد ۱۸۹۹ - سمپل ادار ، خون
غذا و غیره در شعبه کیمیاوی حیاتی تجزیه
و تحلیل گردیده که نتایج آن به شعبات
مربوط ارسال گردیده است .

به تعداد ۴۰۰۰۰ نفر واکسین محرکه
تطبیق گردیده به تعداد ۱۷۷۸۴۷ نفر واکسین
پنجگانه تطبیق گردید چهار کورس برای
معلمین مکاتب دایر شده است که هر
کورس مدت یک هفته ادامه نمود و مجموعه
به تعداد ۱۶۰ نفر معلمین در آن شرکت نموده
مجموعه ۶۳ فابریکه خورد و بزرگ مطالعه
و بررسی شده است که راپور و نظریات
آن جهت بهبود شرایط سنتیری به موسسات
مربوطه ارسال گردیده است .

۳۵۷ سمپل مواد غذایی معاینه و نتایج
آن به مراکز ذیصلاحه ارسال گردید .

به تعداد ۷۴ هتل رستوران مورد
مطالعه سنتیری قرار گرفته و همچنان امور حفظ -
الصحه ی ۱۱ شفاخانه شهر کابل نیز انجام
و بررسی شده است و علاوه هفت شفاخانه
از نقطه نظر انتانات بررسی شده است .

- تعداد ۳۵ باب مکتب و کود گستان ها در شهر کابل بررسی شده است .
- از آبهای سر دریا ی کابل سمپل های متعدد اخذ نتایج آن بر یا ست امـوـر صـحـی شـار و الـی کابل ارسل گردیده است
- نظر به پرو گرام کار منابع آب بشمول شبکه های آبرسانی و مخازن دستگاه تولید یخ تحت مراقبت و به منظور مطالعه دریافت کیفیت و کمیت و جنسیت به تعداد ۹۵۲ سمپل اخذ شده که از آن جمله ۲۵۶ نمونه غیر صحی وانمود گردیده است .
- ۱۰۱۲ پرو گرام تلویزیونی متعدد صحی عکاسی محافل رسمی ، سیمینار ها تهیه شده و همچنان در بخش طباعتی ، خطاطی کتابخانه و تخنیک با دیپارتمنت های ریاست طب وقایوی وزارت صحت عامه کمک شده است .
- ۳۵ نفر پرسونل استیشن مرکزی .
- ۶۰ نفر روغتیایان
- ۱۶۰ نفر واکسینا تور .
- ۴۰ نفر تکنیشن .
- به تعداد ۵۵ مدیکل ریکارد در کورس توجیهی تربیه شده اند .
- در ساحت تعلیمات عالی طبی :
- در فاکولته طب معالجوی کابل :
- تنظیم پرو گرام درسی برای شش سال .
- تنظیم پرو گرام ساعات درسی عملی و نظری برای هر مضمون نظر به صنف .
- تنظیم پرو گرام اطاق های درسی برای دو لته طب کابل .
- اجرای دروس عملی در دیپارتمنت ها و شفاخانه ها .
- تنظیم پرو گرام درسی طوریکه بعد از فراغت محصلان مستحق دیپلوم ماستری گردند .
- تنظیم پرو گرام درسی برای اوپردینا-توران .
- تاسیس مدیریت عمومی تدریسی انستیتوت .
- تاسیس ۱۳ دیپارتمنت جدید .
- تهیه اصول تدریسی در یک تعداد دیپارتمنت ها .
- تنظیم اوقات درسی و امتحانات مطابق پلان جدید .
- تدارک سامان و وسایل درسی بصری دیپارتمنت ها .
- تنظیم وسایل تخنیک در پرو سه درسی .
- تنظیم مجالس با تمام محصلان در مورد آشنائی آنها به پرو گرام درسی - لوایح و غیره .
- تقسیم بندی محصلان به گروپ ها نظر به پلان جدید و تنظیم خط السیر وسایط .
- تنظیم وقت درسی بین ۸-۲
- تعیین سرگروپ در هر گروپ .
- تعیین مسئول برای هر گروپ محصلان از جمله استادان .
- تنظیم لایحه امتحانات انستیتوت

- تنظيم لايحه شورا ي مرکز ي متود درسي و کميسيون ها ي متود يکي اختصا صي .
- دايړ نمودن شورا ي مرکز ي تنظيم متود درسي و کميسيون ها ي اختصا صي متود يکي جهت حل مسايل درسي و متود يکي .
- تنظيم لايحه و پروگرام کار ها ي عملي توليدي براي محصلان صنف چهارم .
- تاسيس رياست فاکولته ستو ماتو لو-ژي .
- ارتقا ي فاکولته ستو ماتو لوژي از چهار سال به پنج سال .
- تعيين ساعات دروس عملي و نظري .
- تنظيم پروگرام درسي طور يکه بعد از فراغت مستحق ديپلوم ماستري گردند .
- تنظيم ديپارتمنت ها ي مخصوص ستو ماتو لوژي .
- تنظيم مراکز سپري نمودن کار ها ي عملي توليدي .
- ترتيب کارت هويت براي محصلان .
- ترتيب کارت سوانح جديد براي محصلان .
- ترتيب کتابچه امتحانات براي محصلان .
- ترتيب ژورنال ها ي دروس عملي و نظري براي محصلان .
- دايړ نمودن جلسات شورا ي عملي انستيتوت .
- اجراءات معاينات صحي محصلان انستيتوت .
- تنظيم کار نشرات .
- آماده ساختن کتب درسي طبق پلان دست داشته .
- دايړ نمودن جلسات با شف ديپار-رتمنت ها و مشوره با آنها در مورد کار عملي ديپارتمنت ها ي مربوطه .
- تبينه راپور اجراءات کار ها ي عملي و تحقيقاتي .
- ترتيب انجمن محصلان .
- دايړ نمودن کنفرانس ها ي عملي باشتراك ديگر موسسات ذيعلاقه .
- تشکيل شورا ي تحرير انستيتوت .
- تنظيم کار کميسيون بر گذاري پنجاه همين سال لگړد تاسيس تحصيلات عالي طبي در افغانستان و کميسيون کانکور .
- تحويل گيري سوابق علمي استادان انستيتوت از پوهنتون .
- بعد از استقلاليت شورا ي علمي استادان تنظيم ترقيعات علمي استادان مستحق تقدريم آن به شورا ي علمي .
- ترتيب مسوده مقرر ه انستيتوت و گذر علمي استادان .
- ترتيب مسوده مقرر ه لايحه شورا ي تحرير انستيتوت .
- تنظيم پلان درسي کار ادبنا توري کلينيکي ، لايحه نشراتي افغان طبي مجله و کار هيئات تحرير افغان طبي مجله .
- تقرر پنجاه ويک نفر استاد جديد در انستيتوت .

- تهیه کتاب برای کتابخانه در حدود ۷۰۰) جلد .
- درسنامه تعلیمات متوسطه طبی:**
- گریکو لوم درسی مناسب از طرف استادان طرح و تدوین و در عمل پیاده گردیده است همچنان مواد و مضامین درسی بشکل رساله ها و پولی کاپی ها تنظیم و مورد استفاده محصلین قرار داده شده است بر علاوه چهار دیوار تمنت در ساحه اساسات طب امرای صحت عامه سیهینار اصول تدریس به منظور تطبیق متود لوزی کدی و کیفی تدریس دایر گردید .
- پروگرام منظم عملی ترتیب و وسایل سمعی و بصری مورد ضرورت در پهلوی آن تنظیم گردیده است .
- پروگرام تربیوی نر سنگ و قابلیت تفکیک و طور جداگانه از پیش برد می شود .
- سازماندهی در ساحه تعمیم اهداف والای انقلاب نور صورت گرفته است .
- جلب کمک های بیشتر سازمانهای ذی علاقه بین المللی تعقیب گردیده است .
- امور اداری و محاسبوی ریاست تعلیمات متوسطه ترتیب و تنظیم گردیده است .
- در ساحه طب معالجوی :**
- ۱ - نوآوری های که در بعضی از موسسات معالجوی صورت گرفته است :
- تدوین شعبات انتانی - تراخم - الکتر و کار دیوگرام توسعه و تقویة شعبات
- لاپراتومی واکسریزی دمر گزی کتنجی .
- تدوین شعبه کنترول مریضان مبتلای برونما تیزم قلبی ، احتشاحاد میو کرد . در کلینیک صدری و تدوین کدرهای انستیتوت دولتی طب کابل در روغتون های جمهوریت انتانی و انستیتوت ملی رادیولوژی و مساعد ساختن زمینه ستاژ محصلین پو - هنجی های طب معالجوی و ستوماتو - لوزی در شفاخانه های کلینیکی شهر کابل - ریاست خدمات طب عدلی و انستیتوت ملی رادیولوژی .
- تدوین شعبه بانک خون در ولایت کندز .
- ۲ - توسعه تعداد بستر در این موسسات :
- ازدیاد ۲۰ بستر در کلینیک صدری که با این ترتیب تعداد بستر آن از ۵۵ به ۷۵ بستر بالا رفته است .
- ازدیاد ۲۰ بستر سرویس جلدی و زهروری ، شفاخانه کلینیکی گوش و گلو ، جلدی و اطفال .
- تزئید ۲۰ بستر سرویس گون و گلو شفاخانه کلینیکی گوش و گلو - جلدی و اطفال .
- تزئید ۱۵ بستر در موسسه نور .
- تزئید ۴۰ بستر در رانثانی روغتون .
- تدوین مرکز معیوبین فزبکی - ظرفیت ۱۰۰ بستر .
- که با این ترتیب مجموعاً به تعداد (۱۹۵) بستر در تعداد عموم بسترها در سال ۶۰

- تهیه متویل های لا بر اتواری د ر رشته بیو شیمی و هم تو لوژی و -
تهیه اطلس پرازیتو لوژی و نشر یه
با کتر لوژی به تعداد صد - صد جلد
از طرف انستیتو ت ملی لا براتوار و توزیع
آن به لا براتوار های مربوطه .

- بررسی تخنیکي و قتا فوقتا از موسسات
مربوطه در مرکز و ولایات کشور .
- معاینه و تداوی مراجعین در مو -

سستات معالجوی شهر کابل :
الف - در تصدی بانك خون مرکزی .
- توزیع ۲۱۲۹ - کانزرف خون برای
مریضان .

- تعیین گرو پ خون ۵۹۷۰ نفر .
معاینه اشخاص از نگاه همو گلو بین .
سیرو لوژی و غیره ۱۰۹۰۰۰ نفر .
ب - در تصدی پولی کلینیک شهر و
مرکزی کارگران و کارمندان :

- تعداد کارگران و کارمندان نیکه
جدیدا جذب گردیده اند ۶۰۰۰ نفر گه
باین ترتیب مجموعا راجستر شده گان از
۴۰۰۰۰ به ۴۶۰۰۰ نفر بالا رفته است .

- تداوی مراکز صحتی برای کارگران
سیلوی مرکزی - ریاست میخانیک و وزارت
فواعدا عامه - ریاست سرک ها و وزارت
فوایدعامه ، میدان هوایی بین المللی -
کابل و پیشبرد خدمات صحتی پرورشگاه
وطن

- تعداد مراجعین پولی کلینیک مرکزی
و مراکز صحتی آن (۲۸۴۶۳۹) نفر
- معاینات لا براتوار ی ۲۳۲۰۵ نفر

تزیید بعمل آمده است و مجموعا تعداد بستر
شفا خانه های وزارت صحت عامه در سال
۶۰ (۴۳۰۸) بستر بالا رفته است که عدد
(۳۰۳) فیصد ده هزار نفر نشان میدهد .

- ادغام موسساتیکه در راه معاینه
و تداوی معیوبین فزیکي و روحی فعالیت
می نمودند تحت یک واحد بنام ریاست
صحت دماغی و احیا مجدد و هکذا مساعد
ساختن زمینه تداوی مرکز معیوبین فزیکي
به ظرفیت یکصد بستر که از هر نگاه
تجهیز گردیده افتتاح شد . هکذا درین
ساحه اجراءات آتی نیز صورت گرفته است :

- اعمار قسمی مرکز تخنیکي اور تو -
پیدی - تجهیز و تنویر آن در جوار وزیر -
اکبر خان روغتون .

- جذب کمک های موسسات بین المللی
از قبیل یونیسف ، سازمان صحتی جهان
(T.A.M) و

- جذب موسسات داخلی کشور در
حده معیوبین فزیکي (سره میاشت ، ارگان
های دولتی و موسسات شخصی) .

- در زمینه پروگرام های تربوی و اشراقی .
- تدویر ۶ کورس توجیهی در رشته های
مختلفه لا بر اتوار در ریاست انستیتوت ملی
لا براتوار های طبی .

- (۹) نشریه علمی در رشته داخلی
صدری و ده نشریه علمی در رشته جراحی
صدری از طرف متخصصین کلینیک صدری .

- معاینات اکسر یز ۵۹۳۴ نفر
- الکترو کار دیو گرام ۴۰۵ نفر
- مریضان دسپا نری ۱۴۰۰ نفر
- واکسین شده گان ۱۶۱۰۸ نفر
- توزیع ادویه و دیگر خدمات طبسی
- برای مراجعین معادل ۷۰ میلیون افغانی.
- ج - در موسسات معالجوی کلینیکی
- وېرا کلینیکی شهر کابل :
- بستر شده گان ۳۴۸۹۸ نفر
- و فیات ۹۱۴ نفر
- مراجعین پولی کلینیک و اتاق های
- عاجل ۴۰۲۶۲۷ نفر
- عملیات کبیره ۶۷۳۶ نفر
- عملیات صغیره ۶۴۸۹ نفر
- پانسمان ۹۲۳۰ نفر
- عملیات گوش و گلو ۲۴۶۷ نفر
- انستیزی عمومی ۲۴۵۴ نفر
- انستیزی موضعی ۵۹۷۳ نفر
- انستیزی نخانی ۹۴۱ نفر
- الکترو کار دیو گرام ۸۲۸۴ نفر
- کوبالت تراپی ۱۳۶۴۴ نفر
- معاینات لابراتواری ۳۰۲۴۰۳ نفر
- معاینات اکسر یز ۷۸۲۵۸ نفر
- کمک های تخنیکي اور توبیدی ۴۸۳ نفر
- فزیو تراپی ۱۰۳۷ نفر
- توزیع عینک طبی ۱۵۷۴ عدد
- معاینات طب عدلی بالای اشخاص زنده
- و پرسوئل متوسط طبی سیمینار هاو کورس
- های در این مدت دایر شده است .
- ۳۸۶
- معاینات عدلی اموات ۱۹۹
- مریضان مبتلا به تراخم ۲۹۳۷
- معاینات رادیو گرافیک - پانسمان -
- کشیدن - تدوی - پرکاری - پروتیز و
- جراحی دندان (۷۰۸۵۰)
- واکسین شده گان ۵۵۴۶۶
- پسیف سرویلانس ملاریا ۳۲۹
- توزیع مجانی ادویه از طریق موسسات
- معالجوی از بودجه دولت کمک های
- کشور های دوست و سایر منابع تخمین
- معادل ۳۰ میلیون افغانی
- مصارف مواد استهلاکی طبی از طریق
- موسسات مجالعی از بودجه دولت کمک
- های کشور های دوست و سایر منابع
- تخمین معادل ۱۲ میلیون افغانی .
- در ساحت کدر :
- نیازمندی موسسات صحتی از لحاظ
- پرسوئل طبی همواره بررسی و طبق آن
- در تقسیمات فارغان پوهنخی ها و مکاتب
- متوسط طبی اقدامات علمی اتخاذ گردید
- مثلا (۴۶) نفر فارغان طب ننگرهار و
- (۳۱۲) نفر فارغان مکاتب تعلیمات متوسط
- طبق نیازمندی به موسسات صحتی وزارت
- صحت عامه و سایر وزارت های
- که برای همچو پرسوئل نیاز دارند تقسیمات
- و تعیین وظیفه شده اند .
- جهت ارتقا تخصص دکتوران و نرس
- و پرسوئل متوسط طبی سیمینار هاو کورس
- های در این مدت دایر شده است .
- ۴۵۹-

- برای تربیه کدر مورد نیاز صحنی در خارج کشور نیز تدویر لواز م اتخاذ و طبق نیاز مندی تعداد کاندید هر رشته تثبیت و به مراجع مربوطه جهت اقدام بعدی خبر داده شد .

درساحه ملاریا ولشما نیا :

- جهت واقعیاتی فعلی به تعداد بیش از (۱۲۴) هزار سلاید اخذ و از جمله (۵۵۳۰) واقعه مثبت کشف شد .

- جهت واقعه یا بی غیر فعلی جمعاً در حدود (۲۱۹) هزار سلاید اخذ و از جمله در حدود (۷۵) هزار واقعه مثبت ظاهر شد .

- با اجرای سرویس های ابیدیمو - لوزی در حدود (۸۴) هزار سلاید اخذ و در نتیجه به تعداد (۲۸۹۲) واقعه مثبت کشف شد .

- در مجموع با اجرای عملیه سرویلا - نس گستیف ، پایش و سرویس های ابیدیمو لوزی به تعداد (۴۲۷) هزار خون از مریضان تبار مشکوک ملاریا یا اسی اخذ در نتیجه در حدود (۷۷) هزار واقعه مثبت کشف شد .

- در (۱۷) قریه ادویه دی ، دی ، تی و در (۱۵۷) قریه ادویه ملتون (۵۵) فیصد (۵) فیصد دواپاشی شده است که جمعاً بیش از (۸۴) هزار نفر در مقابل ملاریا و قایه شد .

- همچنان با اجرای دواپاشی در آبهای استاده در حدود (۹۱۴) هزار نفر در شهر های کابل و جلال آباد وقایه شده .

- به تعداد (۸۴۹۹) نفر مریضان مصاب سالانه تثبیت و طور مجانی تحت تدویر قرار گرفته اند .

- به جهت دریافت واقعات لشمانیا در محراقات شناسخته شده در حدود (۴۲) هزار نفر معاینه شدند که (۱۲۱) واقعه مثبت کشف و تحت تدویر قرار گرفته شدند .

- امور ریسرچ و ترینگ پرسونل و تبلیغات صحنی به صورت جدی تعقیب گردیده است .

- در (۳۳۰) قریه جهت محو پشه خاکی ناقل لشمانیا دواپاشی صورت گرفته است .

درساحه ارتباط خارجه :

- عقد قرارداد همکاری طبی با هنگری .
- عقد قرارداد همکاری طبی با کشور جمهوری دیموکراتیک آلمان .
- عقد قرارداد همکاری طبی با جمهوری - ریت تا چکستان اتحاد شوروی با ارتباط انستیتوت طب کابل .

- عقد قرارداد های خریداری یسک انداز تجهیزات طبی با کشورهای دوست خارجی .

- عقد قرارداد های استخدام متخصصین خارجی در ساحت مختلفه طبی .

- توزیع ادویه فارسی (۱۲۴) ستا ندرد

- توزیع سامان آلات طبی (۳) ست

- توزیع سامان طبی سب ستر

(۱۰) ستا ندرد •

- توزیع سامان مختلف طبی (۹۷) قلم •

- توزیع عراد جات • (۶) عراده •

- توزیع مو تر سا یکل (۸) عراده •

توزیع بایسکل (۴۴) عراد • •

توزیع البسه ۳۴ قلم •

فرمایش کلینیک های سیار (ده) کلینیک

- تهیه سامان و لوازم سفری تیم

تربیی برای (۵) تیم •

در ساحه طفل و ما در :

- تعداد مریضان داخل بستر در شفا -

خانه صحت طفل که تداوی شده اند

(۱۲۴۱۸) نفر •

- تعداد مریضان داخل بستر ملا لی

زیژنتون که تداوی شده اند •

(۲۸۰۶۱) نفر •

- تعداد شامردا نیکه معا ینه شده اند •

(۱۰۵۰۹۵) نفر •

- عقد قرار داد خریداری های تجهیزات

طبی شفاخانه هرات با جمهوری دمو -

کرا تیک آلمان •

- جذب کمک های موسسات بین المللی

جمعاً مبلغ (۱۰۱۱۶۰۰۰) دالر و

(۲۲۲۷۷۰۰۰) افغانی •

- جذب کمک حکومت چکوسلواکیا مبلغ

(۴۶۴۵۰۷۸) کرونی •

جذب کمک هند :

- سامان طبی مبلغ (۱۹۸۶۵۳) افغانی •

- وسایل طبی مبلغ (۹۰۰) دالر •

- ادویه و غیره مبلغ (۳۱۶۸۲) کلداری

هندی •

- استفاده از بورس های تحصیلی

قصیرالمدت رشته های طبی (۶۲) نفر

- اشتراک در سیمینار (۳۷) نفر

- استخدام متخصصین از خارج (۵۹)

نفر

درسیا چه خدمات صحی اساسی:

- توزیع ادویه امدادی (۱۴۴) ستاندرد •

- مريضه نيکه توسط کلينيک ها ي انجمن جهت پائين آوردن و فيات اطفال و مادران .
- پخش تبليغات صحي جهت پائين آوردن
- (۱۵۱۶۵۱) نفر .
- دايه هاي محلي تربيه شده .
- تزئيد در کلينيک هاي امور صحي
- (۴۹۲) نفر .
- مکاتب
- تلوييز کنفرانسها :
- طبع نشرات اما ينول هاي مادرا ن -
- تاسيس شوراي حما يه طفل و مادر اطفال - بود ستر ها - رساله ها وغيره .

وزارت تحصیلات عالی و مسلکی

وزارت تحصیلات عالی و مسلکی د ۱۳۱۰ ی
موسسات ذیل تحصیلی بوده است :

- ۱- ریاست پوهنتون کابل .
- ۲- انستیتوت پولی تخنیک .
- ۳- پوهنتون ننگرهار .
- ۴- تدریسات مسلکی .

سال تعلیمی از تاریخ ۱۵ دلو ۱۳۵۹ آغاز
گردیده الی اخیر ماه جدی ۱۳۶۰ ادامه یافت
به منظور تنظیم بیشتر امور شمول فارغان
مکاتب کشور در موسسات تحصیلات عالی
و مسلکی د رائر پیشنهاد ریاست تعلیم و
تربیه وزارت تحصیلات عالی و مسلکی
کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت
های تعلیم و تربیه ، صحت عامه، مخابرات ،
نمایندگان ریاست های کار و تامینات -
اجتماعی و ارگانهای محلی و نماینده کمیته
مرکزی ح ۱۰ د ۱۰ - تحت ریاست معین
وزارت تحصیلات عالی و مسلکی تشکیل
گردید که از تمام امور شمول در موسسات
تحصیلات عالی کشور مانند تنظیم امتحانات

کانکور - ارزیابی نتایج امتحان - تقسیمات
مشمولین امتحانات به موسسات مختلف
تحصیلی و غیره واریسی مینمود .

جهت رهنمایی داوطلبان امتحان کانکور
و آشنائی بهتر ایشان با پوهنتون ها و
موسسات تحصیلات عالی نشریه آشنائی
با پوهنتونها همچنین مجموعه ای از سوالات
کانکور های سال های گذشته به آنها قبل
از آغاز امتحان توزیع شد .

تعداد داوطلبان امتحان کانکور بمنظور
شمول در موسسات تحصیلات عالی و مسلکی کشور
در سال ۱۳۶۰ به (۱۰۱۶۹) نفر
بالغ گردید که ازیین جمله بتعداد (۸۶۲۸)
نفر فارغان لیسه های شهر کابل و
(۱۵۴۱) نفر متبای فارغان لیسه های
ولایات بودند تعداد اناث مشمولین امتحان
کانکور (۳۴۸۳) نفر بود ه تقسیمات مشمولین
لین موفق امتحان کانکور به موسسات
تحصیلات عالی کشور طبق نورم های معین
بدین ترتیب صوت گرفته است .

پوهنتون کابل :

اسم موسسه :	پلان پذیرش:	تعداد جدید الشمولان :
پوهنځی علوم اجتماعي	۸۰ نفر	۸۲ نفر
پوهنځی زبان و ادبيات	۲۵۹ نفر	۲۷۷ نفر
پوهنځی تعلیم و تربیه کابل	۱۲۴ نفر	۱۱۹ نفر
پوهنځی شریعات	۱۰۰ نفر	۸۰ نفر
پوهنځی اقتصاد	۲۵۰ نفر	۲۵۰ نفر
پوهنځی حقوق	۱۲۷ نفر	۱۳۳ نفر
پوهنځی زراعت کابل	۲۰۰ نفر	۱۹۹ نفر
پوهنځی علوم طبیعی	۳۰۰ نفر	۳۰۱ نفر

اسم موسسه :	پلان پذيرش :	تعداد جديد الشمولان :
پوهنځي زمين شناسي	۷۶ نفر	۸۲ نفر
پوهنځي وترنري	۷۹ نفر	۸۰ نفر
پوهنځي فارمسي	۶۰ نفر	۶۲ نفر

انستيتوت دولتي طب:

پوهنځي طب کابل	۲۰۰ نفر	۲۰۱ نفر
پوهنځي طب دندان	۱۷ نفر	۱۸ نفر
پوهنځي طب ننگرهار	۸۳ نفر	۸۱ نفر

پوهنتون ننگرهار

پوهنځي تعليم و تربيه ننگرهار	۱۷۴ نفر	۱۹۲ نفر
پوهنځي زراعت ننگرهار	۱۱۰ نفر	۱۲۰ نفر
پوهنځي انجنيري ننگرهار	۶۰ نفر	۶۷ نفر

انستيتوت پولی تخنيک کابل :

پوهنځي ساختماني	۳۰۰ نفر	۳۰۶ نفر
پوهنځي جيو لوجي و معادن	۱۷۰ نفر	۱۷۱ نفر
پوهنځي الکترو ميخانيک	۱۱۰ نفر	۱۱۱ نفر
موسسه عالي زراعتي	۲۱۰ نفر	۲۱۰ نفر
موسسه عالي اداره و حسابداري	۲۴۰ نفر	۲۵۸ نفر
تعليمات متوسط صحت عامه	۲۱۴ نفر	۲۱۶ نفر
مرکز تربیوي مخابرات	۱۳۰ نفر	۱۵۷ نفر
موسسه عالي تربيه معلم پروان	۷۱۱ نفر	۴۲۴ نفر

موسسه عالي تربيه معلم

کندهار	۹۲۶ نفر	۴۱۵ نفر
موسسه عالي تربيه معلم روشن	۴۳۰ نفر	۴۳۰ نفر
موسسه عالي تربيه معلم پکتيا	۴۵۸ نفر	۲۹۴ نفر
موسسه عالي تربيه معلم -		

سيد جمال الدين	۸۶۱ نفر	۹۸۹ نفر
اکادمي تربيه معلم	۲۱۰ نفر	۲۰۵ نفر
موسسه عالي تربيه معلم کندز	۳۵۱ نفر	۲۴۷ نفر
موسسه عالي تربيه معلم سمنگان	۱۳۹ نفر	۱۲۶ نفر
موسسه عالي تربيه معلم هلمند	۶۹۰ نفر	۳۱۸ نفر

تعداد جدید الشمولان

۲۹۲ نفر
۶۴۴ نفر
۴۸۴ نفر
۴۵۴ نفر
۷۲۵ نفر

اسم موسسه پلان پذیرش

موسسه عالی تربیه معلم فار یا ب ۳۶۰ نفر
موسسه عالی تربیه معلم بلخ ۱۱۲۹ نفر
موسسه عالی تربیه معلم ننگرهار ۸۵۷ نفر
موسسه عالی تربیه معلم تخار ۷۴۲ نفر
موسسه عالی تربیه معلم هرات ۱۲۰۵ نفر

ریاست تالیف و ترجمه به منظور تا مین
پروسه درسی ، علمی و تحقیقی درموسسات
تحصیلات عالی و بصورت عموم در زمینه
گسترش و توسعه فعالیت های علمی و
فرهنگی توانسته است در سال ۱۳۶۰ نسبت
به سال های قبلی کارهای مشرو چشمگیری
را انجام دهد .

طبع و نشر بیشتر کتب علمی درسی و
مهد درسی مورد نیاز مراجع آموزشی تحصیلات
عالی و سایر موسسات علمی و فرهنگی
کشور به همکاری کارگران و کارمندان
آن ریاست صورت گرفته است .

نشرمجله (فغنی محصلان) باقطع وصحافت

بهرتر و دارای مطالب ارزنده بیشتر که
مورد علاقه خوانندگان نش خصوصاً محصلان
افغانی در خارج کشور صورت گرفته است
طی سال جریان داشت .

این اداره با استفاده از اوقات فراغت
ماشین های طباعتی ، توانسته است درائر
تقاضای موسسات خصوصی و اشخاص
انفرادی ، کارت ها ، جداول دفاتر ،
فورمه ها و غیره ضروریات قرطاسی و
مراجع متذکره را نیز در پهلوی سایر

در امتحان اختصاصی فارغان صنوف
(۱۴) در رشته کیمیا و بیولوژی ۳۸ نفر
اشتراک نموده از آنجمله ۶ نفر نمره کامیابی
را حاصل نموده است .

در رشته ریاضی و فزیک ۳۰ نفر
اشتراک نموده هیچ کس نمره کامیابی را
حاصل نکرده است . ۲۲ نفر از فارغان
موسسه عالی اداره و حسابداری در امتحان
اشتراک نموده و صرف یک نفر نمره کامیابی
را حاصل نموده است . (۴) نفر از فارغان
صنوف ۱۴ موسسه عالی زراعتی به منظور
شمول در پوهنخی و ترنری اشتراک نموده
و از آنجمله یک نفر نمره کامیابی را حاصل
نموده است .

۶۶ نفر جهت شمول به پوهنخی زبان و
ادبیات در امتحان اشتراک نموده و ۳۵ نفر
نمره کامیابی را حاصل نموده اند .

۱۷ نفر به منظور شمول در پوهنخی های
علوم اجتماعی و تعلیم و تربیه در امتحان
اشتراک نموده و هیچ کس نمره کامیابی را
حاصل ننموده است .

در امتحان کانکور تحصیلات شبانه
پوهنتون کابل (۲۰۵) نفر اشتراک کرده
و تمام آنها شامل شیپ پوهنخی ها شدند .

اعمار مجدد و تجهيز تخنيک ټانوي و از جمله مبلغ (۳۰۵۹۷۰۲۵) افغاني جهت تهیه مواد ساختماني و تجهيزات پروژه لیلیه مرکز پوهنتون کابل

۴- مراقبت از زیایی و ترتیب فیصدی پیشرفت کار پروژه های انکشافی
۵- طرح و گنجائی ن پروژه بلاک دوم رها یشی استادان پوهنتون کابل به ظرفیت
۱۸- اپارتمان سه اتاقه در چوکات پلان انکشافی سال ۱۳۶۰ بانعقاد پروتوکول های جداگانه غرض تهیه نقشه ها و مراقبت آن با ریاست پروژه های شهری و تعمیراتی و کار ساختمانی آن با ریاست دستگاه سا- ختمانی بنائی و همچنان استحصالی تخصیص

مبلغ هفت ملیون افغاني از احتیاط انکشا- فی غرض آغاز کار ساختمانی پروژه متلا- کړه .

۶- جمع آوری و ترتیب یکده از نقشه های پروژه های انکشافی مربوط ایمن وزارت بصورت کلکسیون .

۷- ترتیب و امضای پروتوکول پیشبرد کار ساختمانی پروژه بلاک ششم لیلیه انستیتوت پولی تخنيک با دستگاه ساختمانی افغاني - طوریکه نقشه های آن قبلا توسط ریاست پلان به مساعدت اتحاد شوروی آماده گردیده است.

فعالیت های طباعتی خویش چاپ نموده در دسترس مشترکین قرار داده است .
عوايد ازین مدرک قابل ملاحظه میا شد .
تربیت فنی عده نسبتاً زیادی از مراجعین دارای شرایط کار با مسایل طباعت که برای این اداره اهمیت خاصی دارد نیز طی سال یاد شده صورت گرفته است . همچنین کار تنویری و تربیتی کارگران و کارمندان در زمینه های سواد آموزی و تشریح اهداف انقلابی دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان بصورت منظم بعمل آمده است .
ریاست تالیف و ترجمه در سال ۱۳۶۰ - ۱۷ نوع کتب به زبان دری و پشتو و ۷ نوع کتب علمی طبع نموده و یک تعداد کتب را تحت کار دارد .

ریاست پلان :

۱- ترتیب بودجه انکشافی سال ۱۳۶۰- وزارت تحصیلات عالی و مسلکی که حاوی مبلغ (۱۰۴) ملیون افغاني از بودجه دولت میا شد .

۲- ترتیب پیشبینی شاخص ها و پروگرام کار پروژه های انکشافی سال ۱۳۶۱ .

۳- انتقال مبلغ (۹۵۴۹۹۲۱۸) افغاني منظوری بودجه انکشافی سال ۱۳۶۰ پروژه های ساختمانی این وزارت از قبیل پروژه انستیتوت کیمیا - اتاقهای درسی پوهنتون کابل بلاک اول و دوم رها یشی استادان پوهنتون کابل - بلاک ششم لیلیه انستیتوت پولی تخنيک پروژه مکتب زراعت بلخ و ننگرهار - پروژه

۸ - آغاز کار ساختن بنا ک اول رها -
یشی استادان پوهنتون کابل و مکتب
زراعت بلخ مراقبت و اجراءات اکمال تجهیزات
پروژه انستیتوت کیمیا .

۱۰ - به جریان افگندن و جذب مساعدت
های خارجی و مصرف آنها در پروژه های
انکشافی و موسسات مربوط این وزارت
مثال مساعدت کربدت مبلغ (۹۷۶۱۵۶)
دول اتحاد شوروی به پروژه مکتب زراعت
بلخ و ننگرهار و مساعدت کربدت مبلغ
(۱۳۶۷۵۴۷) دول اتحاد شوروی به پروژه
اعمار مجدد و تجهیز تخنیک ثانوی ، تجهیز
لابراتوار انستیتوت کیمیا از مساعدت بلا -

عوض اتحاد شوروی ، مبلغ هفت هزار دالر
مساعدت یونسکو غرض تدوین سیمینار
انتقال و ترویج تکنالوژی مناسب که
چندی قبل دایر گردید . همچنان مساعدت
مبلغ ده هزار دالر یونسکو غرض تدوین
کورس تربیوی انجیری و تکنیشن ها و
بالاخره ارائه پیشنهاد یکتعداد پروژه ها تحت
پروگرام ریگولر به مقامات یونسکو بر علاوه

در خواست جلب مساعدت تجهیزات
انستیتوت کیمیا از کشور آلمان دموکراتیک
و جمهوری سوسیالیستی لیبیا از طریق
کمیته دولتی پلان گذاری .

۱۱ - ترتیب مسوده پلان سال ۱۳۶۱
بخش تحصیلات عالی و مسلکی .

۱۲ - ترتیب مسوده پلان سال ۱۳۶۱ -

نوی بشری ، شامل استادان ، مامورین
و اجیران وزارت تحصیلات عالی و مسلکی
در مرکز و ولایات

۱۳ - جمع احصائیه محصلین پوهنخی های
پوهنتون کابل، ننگرهار، انستیتوت پولیتخنیک
و مکاتب مسلکی بشمول شبی پوهنخی ها و
همچنان پیشبینی پروگرام ماستری
انستیتوت پولی تخنیک به تفریق تعداد داخله
جدید الشمولان فارغان ، ذکور وانات و
ولایت و همچنان احصائیه استادان ، مامورین
و اجیران به تفریق در جه تحصیل -
رشته ، رتبه علمی ، دولتی و جنس وانعکاس
آن در فورمه های مربوط کمیته محترم دولتی
پلانگذاری .

پوهنتون کابل :

پوهنتون کابل بر علاوه مقام ریاست و
معاونیت های علمی ، اداری و محصلان
دارای (۱۲) پوهنخی روزانه یعنی پوهنخی
های : علوم طبیعی ، زراعت ، انجیری ،
فارمسی ، وترنری ، زمین شناسی ، حقوق
اقتصاد ، زبان و ادبیات ، علوم اجتماعی ،
شرعیات و تعلیم و تربیه و (۶۱) دیپار -
تمنت و (۴۹) رشته اختصاصی و همچنان
سه پوهنخی شبانه در رشته های اقتصاد ،
تاریخ ، زبان و ادبیات پشتو و دری ویک
موسسه تعلیمات مقدساتی کارگری میباشد
در چوکات پوهنتون ادارات مرکزی چون :
آمریت مرکز تحقیقات علمی ، آمریت کتاب
خانه مرکزی ، آمریت ورزشی ، مدیریت عمومی
تعلیم و تربیه ، مدیریت عمومی نشرات
مدیریت عمومی لیلیه ها ، مدیریت عمومی

خدمات، مدیریت عمومی محاسبه، مدیریت تحریرات و ارتباط مدیریت مامورین و سایر شعبات موجود میباشند.

در پوهنتون کابل به خاطر سازماندهی بهتر امور تعلیمی علمی و تحقیقاتی و بهبود کارسیاسی و تربیوی بین محصلان، شورای علمی پوهنتون، شورای علمی پوهنځی ها، بودت نشراتی پوهنتون شورای مرکزی - تحقیقات علمی، شورای کتابخانه و شورای مرکزی فعالیت های اجتماعی پوهنتون کابل ایجاد گردیده است. در چوکات شورای مرکزی فعالیت های اجتماعی، شورای فرهنگی، شورای تبلیغ، ترویج و آموزش، شورای نظم و دیسپلین و شورای لیلیه ها نیز فعالیت می نمایند.

تاسیس پوهنځی های شبانه و موسسه تعلیمات مقدماتی کارگری و همچنان دیپارتمنت های خاک شناسی اگرو شمی و آبیاری و حفاظت نباتات در پوهنځی زراعت، دیپارتمنت های فلسفه و باستان

شناسی و بشر شناسی در پوهنځی علوم اجتماعی، دیپارتمنت های موسیقی و آرت - دراما تیک در پوهنځی زبان و ادبیات یکی از گام های مهم و انقلابی پوهنتون میباشد که پلان و پروگرام تعلیمی آن ها ترتیب و طبق پلان پیشبینی شده در سال تعلیمی ۱۳۵۹ - ۱۳۶۰ عملا شروع به فعالیت نمودند.

پلان جذب محصلان جدید الشمول در سال تعلیمی مذکور در پوهنځی های شبانه ۵۰۰ نفر و در موسسه تعلیمات مقدماتی کارگری (۲۰۰) نفر میباشند به تعداد (۴۸۸) نفر از طریق امتحان کاندید پوهنځی های شبانه و بسیار کمتر از پلان پذیرش جدید الشمول به موسسه تعلیمات مقدماتی کارگری از طریق مراجع مربوط معرفی شدند بر علاوه آن در آغاز سال تعلیمی مذکور به تعداد (۲۰۲۸) نفر جدید الشمول از طریق کاندید در پوهنځی های مختلف پوهنتون کابل جذب گردیده که تعداد مجموعی آن بشمول پوهنځی های شبانه و موسسه تعلیمات مقدماتی کارگری بیشتر از (۲۸۴۲) نفر بوده است.

تعداد داخله و فارغان پوهنځی های پوهنتون کابل در سال تعلیمی ۱۳۵۹ - ۱۳۶۰

تعداد داخله	اصلی حقیقی	تعداد کامیابان	تعداد ناکامان	تعداد فارغان
۷۵۶۹	۶۷۷۶	۵۶۹۴	۱۰۸۲	۱۱۶۸

تعداد مجموعی استادان داخلی در پوهنتون کابل در حدود (۴۷۲) نفر میباشند.

نفر و تعداد حقیقی آنها (۶۷۷۶) نفر بود .
 که در پایان سال تعلیمی به تعداد (۵۶۹۴) نفر
 کامیاب و موفق یا ارتقا صنف و
 به تعداد (۱۰۸۲) نفر غایب یا محروم امتحان
 و ناکام محسوب گردیدند که بصورت
 کل تعداد کامیابان سال تعلیمی به ۸۵
 فیصد و تعداد ناکامان و محروم امتحان
 به (۱۰) فیصد مجموع تعداد حقیقی محصلان
 میرسد .

اگر پروسه تعلیمی سال ۱۳۵۹ - ۱۳۶۰
 را با سال تعلیمی قبلی یعنی ۱۳۵۸ - ۱۳۵۹
 مقایسه نماییم دید می شود که حاضری
 و موفقیت محصلان در پوهنتون نسبت
 به سال قبلی آن با در نظر داشت شرایط
 خاص انقلابی در کشور بهتر شده است .
 در جریان سال تعلیمی در تمام پوهنخی
 ها استادان رهنما و سرگروپان صنف تعیین
 گردیده کار سیاسی و تربیوی و کار درجهت
 بهبود مسایل مربوط به نظم و دسپلین
 اکادمیک تقویه پروسه نورمال تدریس
 در پوهنخی ها و ادارات مربوطه جریان
 داشته و نتایج مثبت از آن بدست آمده
 است .

وضع جریان درس در پوهنخی های شبانه
 و موسسه تعلیمات مقداتی کارگری بسیار
 خوب بوده است، واضح است که با تاسیس و فعال
 ساختن این موسسات گام بزرگ و انقلابی درجهت

فراهم آوردن زمینه تحصیلات عالی برای
 فرزندان هموطنان شریف و زحمتکش ما
 برداشته شد .

بر علاوه آن برای رفع نیازمندی های
 پوهنتون از لحاظ کدر علمی در سال تعلیمی
 مذکور طبق همکاری های علمی و کلتوری
 کشور های دوست و برادر به تعداد (۴۴)
 نفر استاد و (۵) نفر ترجمان از اتحاد
 شوروی به تعداد (۶) نفر استاد از آلمان -
 دموکراتیک و (۳) نفر استاد از کیوبا و (۷)
 نفر متخصصین پروژه ملل متحد در پوهنخی
 و ترنری که جمعا (۶۴) نفر میشود در پوهنتون
 کابل همکاری مینمایند .

باید گفت که وضع اکادمیک پوهنتون
 در سال تعلیمی مذکور خوب بود و پروسه
 تدریس طبق گراف تعلیمی بشکل نورمال
 بدون سکتگی آغاز و انجام یافت . مسایل
 مربوط به نظم و دسپلین اکادمیک محصلان
 حاضری و موفقیت آنها نسبت به سال
 تعلیمی ۱۳۵۸ - ۱۳۵۹ بهتر ارزیابی گردید
 و کیفیت تعلیم و تربیه بهبود یافته است .
 پلان جدید تعلیمی طبق فیصله تاریخی
 ۱۳۵۹/۱۲/۲۷ هیئات مشورتی وزارت در
 تمام پوهنخی ها تطبیق گردیده و پروسه
 تکمیل آن و تهیه پروگرام های جدید تعلیمی
 در جریان سال ادامه داشت . در پروسه
 تدریس از مواد و وسایل لابراتواری و منا-
 بع مادی دست داشته طور اعظمی استفاده
 بعمل آمده است .

امور تدریسی :

سال تعلیمی گذشته پوهنتون در ۱۵ دلو
 سال ۱۳۵۹ - آغاز و در طی دو سمستر الی
 اخیر ماه جدی دوا م داشت بطور عموم تعداد
 داخله محصلان پوهنتون کابل (۷۵۶۹) برداشته شد .

تعداد فارغان سال تعلیمی ۱۳۵۹ -
۱۳۶۰ پوهنځی های مختلف پوهنتون کابل
مجموعاً به تعداد (۱۱۶۸) نفر میا شد .
امور تعلیمی میتود یکی :

پلان تعلیمی جدید که به همکاری استادان
پوهنځی های مربوط ترتیب و پروگرام
ماستری رشته های زبان و ادبیات پشتو
و دری مجدداً احیا گردید . پلان های درسی
این رشته ها ترتیب گردید . همزمان با
تطبیق و تکمیل پلان تعلیمی جدید در تمام
پوهنځی های کار بالای پروگرام های تعلیمی
جدید آغاز گردید و از طرف دیپارتمنت
های پوهنځی های مختلف به کمک استادان
و متخصصین کشور دوست و برادر اتحاد
شوروی مفردات مضامین متون درسی و
محتوی کورس ها مطابق به نیازمندی های
عصر ما علماً تدوین میگردد و کار تجدید نظر
بالای پروگرام های سابق و ترتیب پرو-
گرام های جدید تعلیمی تا آخر سال تعلیمی
در حدود (۶۰) فیصد پیش رفته است باید
گفت که تدریس مضامین علوم اجتماعی
پوهنتونی مانند : تاریخ معاصر افغانستان ،
سوسیالیزم علمی و اقتصاد سیاسی طبق
پلان در تمام پوهنځی های از طرف استادان
با صلاحیت داخلی و خارجی صورت گرفته
و پروگرام درسی و لکچر نوت مواد درسی
مربوط آن نیز تهیه و بدسترس محصلان
گذاشته شده و کار آن ادامه دارد .

در سال تعلیمی گذشته با وجود مشکلات
مالی و وسایل طباعتی کوشش بعمل آمد

تا پروسه تهیه و نشر کتب و آثار علمی و
تخنیکی لکچر نوت ها و مواد درسی به زبان
های ملی تسریع گردد . درین مدت به
تعداد (۹۶) نوع کتب و ممد درسی و آثار
علمی و پیش از (۱۵۰) نوع لکچر نوت ها
در رشته های مختلف تا لیف ترجمه و تهیه
گردیده است .

به منظور انکشاف علم و دانش و تقویه
بنیاد علمی کتابخانه های پوهنتون و
استفاده اعظمی از کتب مجلات و نشرات
داخلی و خارجی کشور توسط استادان و
محصلان در پهلوی کتابخانه مرکزی
کتابخانه های اختصاصی در پوهنځی
ها مجدداً احیا و یا جدیداً تاسیس گردید .
برای همین منظور درسال گذشته به هزار
جلد کتب درسی و آثار علمی و تخنیکی در
رشته های مختلف که از طرف موسسات علمی
و تعلیمی کشور های دوست و برادر به
خصوص اتحاد شوروی و جمهوری دمو-
کراتیک آلمان به پوهنتون اهدا گردیده
در کتابخانه عمومی پوهنتون و کتابخانه
های اختصاصی پوهنځی ها تهیه دیده شده
است . سیستم کتابداری در کتابخانه
عمومی پوهنتون بهبود یافته و در ایام
رخصتی تابستانی برای اولین بار موجودی
کتابخانه صورت گرفت و تمام نواقص
فنی و تخنیکی آن اصلاح گردیده و ضمناً
کتب و آثار رسم الخط عربی از لاتین مجزا
گردید و در حدود (۴۶۲) جلد کتاب کلکسیون
اخبار و مجلات صحافی گردیده است به

ادامه داشت در پروسه تدریس از آن استفاده اعظمی بعمل آمده است .

امور علمی و تحقیقی :

در جریان سال تعلیمی گذشته در حدود (۲۴) پروژه علمی و مفید در رشته های مختلف از طرف استادان و محققین پوهنتون در مرکز تحقیقات علمی پوهنتون و پوهنخی ها مورد تحقیق و ارزیابی قرار گرفته و راپورهای تالیف آن ترتیب و اکثر آن ها به نشر رسیده است .

بر علاوه آن استادان ورزیده پوهنتون از طریق مرکز تحقیقات علمی و مراکز مشورتی پوهنخی ها با وزارت خانه ها اکادمی علوم افغانستان و سایر موسسات کشور درین مورد همکاری همه جانبه نموده و در حل پروبلیم های موجود به آنها کمک نموده اند . چنانچه مرکز تحقیقات علمی بر علاوه پروژه های عادی در پیشبرد پروژه های (نظم جدید اقتصاد بین المللی) و ((انتقال و ترویج تکنالوژی مناسب)) هم فعال داشته و همچنان مرکز مشورتی پوهنخی انجنیری در امور انجنیری با عموم موسسات دولتی و غیر دولتی همکاری نموده و درین مدت در حدود (۶۵) نوع تست مواد انجنیری از قبیل بلاک های کالکریتی سیخ گول ساختن و ترمیم پرزه جات ماشین های مختلف تست خاک و ترمیم موثر های برقی وغیره را در لابراتوار خاک و شاپ میخانیک این پوهنخی به پیش برده در لابراتوار پر از یتو لوژی پوهنخی فارسی به

تعداد بیش از (۲۵۰۰) جلد کتاب مونوگراف محصلان و آثار علمی استادان به کتابخانه رسیده و جمع و قید گردیده . به تعداد (۱۸۶۵) کتاب و غیره آثار مطبوع جدید به زبان های خارجی (برسم الخط لاتین) فهرست نویسی و کتلاک گردیده و آماده توزیع گردیده است . به تعداد (۱۳۲۳) کتاب و غیره آثار مطبوع و غیر مطبوع به رسم الخط عربی یعنی به زبانهای پشتو دری و عربی بعد از تکمیل مراحل فنی به شعبه توزیع ارسال گردیده . بیش از (۳۰۰) نوع کتاب به کتابخانه های موسسات مختلف کشور اهدا و تسلیم داده شده است .

شعبه جداگانه کتب و آثار علمی به زبان روسی در کتابخانه تاسیس و فعلا بیش از (۴۵۰۰) جلد کتاب مختلف النوع در رشته های مختلف در آن جمع آوری گردیده و روزانه به تعداد زیاد از استادان دانشمندان و محصلان از آن استفاده مینمایند . همچنان قسمت سمعی و بصری کتابخانه نیز فعال بوده و هر روز یکتعداد فلم های تربیوی و مسلکی برای محصلان نمایش داده شده است . این شعبه در جریان سال به اداره پروگرام های تعلیمی و تربیوی رادیو تلویزیون ۱۰۵۰ ، همکاری همه جانبه نموده و مینماید .

کار تجهیز لابراتوارها فارمها و کلینیک تعلیمی و تحقیقی با وسایل و مواد در حدود امکانات دست داشته نیز در سال گذشته

تعداد (۹۸۰) مریض از نگا هی امراض پر
ازس امعائی وغیره معاینه گردیده و در کلینیک
حیوانی پوهنځی و ترنری واقع دارا لاما ن به
تعداد بیش از (۱۸۶۶) راس حیوان تشخیص
نداوای وو قایه گردیده است .

درین مدت در حدود (۴۸) کنفرانس و
پیش از (۲۵) سیمینار علمی و متودیک
در موضوعات مختلف در ادیتوریم و کتاب
خانه عمومی پوهنتون و در اتاق های کنفرانس
نس پوهنځی ها از طرف استادان پوهنتون
و دانشمندان خارجی دایر گردیده است .
برای همین منظور در سال تعلیمی مذکور
از پروفیسور مارکوف عضو اکادمی علوم
اتحاد شوروی دو کتور مایر دانشمند پوهنتون
همبولت برلین جمهوري دموکراتیک
آلمان و یک تن از دانشمندان زبان شناسی

فرانسوی و همچنان دانشمند جمهوري
خلق منگولیا وغیره نیز دعوت بعمل آمده و
بارتباط موضوعات مشخص و مسایل روز
در پوهنتون کابل کنفرانس ها و سیمینار
های علمی از طرف آنها داده شده است .

ترتیب پلان تربیه کدر های علمی و
استادان پوهنتون یکی از گام های مهم
دیگری بود که در سال گذشته بر داشته
شد تا بر علاوه استفاده از امکانات و اشکال
مختلف تربیه کدر ها در داخل پوهنتون بر
اساس یک پلان پنج ساله زمینه تحصیلات
عالی و توسعه معلومات برای کدر های
علمی پوهنځی ها در خارج از کشور فراهم

گردد . باساس پلان مطروحه عده ای از
استادان غرض تحصیلات عالی به کشور
های خارج اعزام شده اند .

شورای علمی پوهنتون در سال تعلیمی
گذشته در حدود (۶۷) کیس ترفیعات علمی
و موضوعات علمی استادان را که تحت
رهنمائی و به همکاری استادان مجرب و
دارای صلاحیت های علمی بلند ترانجام
داده بودند مورد غور و بررسی قرار داده و کار
و فعالیت های علمی و تحقیقی شانرا مثبت
ارزیابی نموده و آثار علمی ایشان برغانی
علمی پوهنتون افزوده است همچنان شورای
علمی پوهنتون کابل موضوعات ترفیعات
علمی استادان پوهنتون ننگرهار انستیتوت
تعلیمات عالی طب را نیز درین مدت مورد غور
ومدافه قرار داده و قناعت بخش ارزیابی نموده
است .

امور سیاسی و تربیوی و تجلیل از روزه های ملی و بین المللی :

در پوهنتون کابل در حدود امکانات
تسهیلات لازم به منظور تدوین کنفرانس ها
سیمینار ها لکچر ها میتنگ ها محافل
و دیگر اقدامات گروهی مانند فعالیت های
هنری سپورتی و ورزشی نقاشی و مجسمه
سازی فراهم گردیده و در سال تعلیمی
گذشته از طرف شورای فرهنگی شورای
تبلیغ ترویج و آموزش و سایر شوراهای
مربوط شورای مرکزی فعالیت های اجتماعی
پوهنتون کار های صورت گرفته است :

۱ - درین مدت بیش از (۱۱۵) برنامه فلم

نسوان از تاریخ ۳۰ حمل الی ۱۰ ثور
به پیشواز سومین سالگرد انقلاب ثور .
۷ - محفل شعر خوانی به اشتراک چهار
تن از شاعران جوان و انقلابی کشور
در ادیتوریم پوهنتون از طرف شورای
فرهنگی پوهنتون .

۸ - افتتاح و تدویر نمایشگاه آثار
مجسمه سازی نقاشی خطاطی دیزاین و
میناتور به همکاری دیپارتمنت هنرهای
زیبای پوهنځی زبان و ادبیات به مناسبت
ختم موفقتنه سمستر اول سال تعلیمی از
طرف شورای فرهنگی پوهنتون .

۹ - افتتاح و تدویر نمایشگاه نقاشی
و رسامی (۹) تن از محصلان دیپارتمنت
هنرهای زیبا به مناسبت تاسیس شورای
شهری کمیته ملی جبهه ملی پدر وطن
در شهر کابل .

۱۰ - تاسیس خانه دوستی افغان شو-
روی در پوهنتون کابل و محفل افتتاح آن .

۱۱ - تجلیل از روز نزول قرآن مجید
و میلاد نبی (ص) درادیتوریم پوهنتون
و دعوت از دانشمندان علما و روحانیون
بشمول اعضای شورای شئون اسلامی .

۱۲ - تجلیل از هفته بین المللی سره
میاشت .

۱۳ - تجلیل از روز جهانی غذا و افتتاح
نمایشگاه از طرف پوهنځی های زراعت و
وترنری .

۱۴ - تجلیل از روز تاسیس ملل متحد .
۱۵ - تجلیل از روز جهانی اعلامیه حقوق
بشر .

های هنری تربیوی و تبلیغاتی درادیتوریم
پوهنتون کابل و بیش از (۶۸) برنامه کنسرت
های نمایشات هنری و محافل بشمول میتنگ
ها درادیتوریم پوهنتون در لیلیه در تالار
کتابخانه و ساحه پوهنتون تحت اجرا قرار
گرفته است .

۲ - محفل هنری شورای فرهنگی پوهنتون
کابل شامل خطا به ها قرائت آثار سه تن
از شاعران و نویسندگان و افتتاح نما-
یشگاهی از آثار نقاشی خطاطی و مجسمه
سازی به همکاری دیپارتمنت هنرهای
زیبای پوهنځی زبان و ادبیات بافتخار
آغاز سال تعلیمی .

۳ - محفل هنری شورای فرهنگی شامل
نمایشنامه پر مخوی هنری و یو-
کنسرت به مناسبت تاسیس پوهنځی
های شبانه و موسسه تعلیمات مقدماتی
کارگری در پوهنتون .

۴ - افتتاح نمایشگاه نقاشی سه تن
از هنرمندان معروف کشور به پیشواز
از سومین سالگرد انقلاب شکوهمند ثور
از طرف شورای فرهنگی پوهنتون .

۵ - محفلی شامل بخش های بیانیه ها
و نمایش فیلم های مستند درادیتوریم
پوهنتون به مناسبت سفر مشترک فضائی
کیهان نوردان اتحاد شوروی و منگولیا .

۶ - پروگرام خاصی شامل اجرای
نمایشنامه کنسرت و نمایش فیلم های
هنری درادیتوریم و لیلیه های مرکز و

فطر از تاریخ ۱۳۶۰ره ۱۳۶۰ الی ۱۳۶۰ره ۱۳۶۰ از طرف شورای فرهنگی و کلوپ محصلان ۲۳ - پروگرام خاصی شامل کنسرت ها و نمایشات فلم های هنری در ادیتوریم و لیلیه های مرکز و نسوان پوهنتون در ایام عید سعید اضحی از تاریخ ۱۳۶۰ره ۱۳۶۰ الی ۱۳۶۰ره ۱۳۶۰ از طرف شورای فرهنگی و کلوپ محصلان و غیره .

آمریت ورزشی پوهنتون باوجود قلت وسایل و امکانات و معلمین مجرب و ماهر توانسته است که انواع مختلف سپورت و ورزش را در بین محصلان رونق دهد و آنرا بیش از هر وقت دیگر بهبود بخشد و به جهت درست سوق دهد .

فعلا آمریت ورزشی پوهنتون بر علاوه تیم های جداگانه هر پوهنځی در انواع مختلف سپورت دارای تیم های ذیل پوهنتونی میباشند که اکثرا اعضای این تیم ها در تیم های ملی کشور افتخار غصوبت دارند :

- ۱ - تیم منتخب فوتبال .
- ۲ - تیم های منتخب والیبال - الف و ب ذکور پوهنتون .
- ۳ - تیم های منتخب واکیبال - اناث پوهنتون .
- ۴ - تیم های منتخب باسکتبال الف و ب ذکور پوهنتون .
- ۵ - تیم های منتخب باسکتبال الف و ب اناث پوهنتون .

۱۶ - افتتاح نمایشگاه کتب و آثار علمی و فرهنگی جمهوری دموکراتیک آلمان در تالار کتابخانه پوهنتون .

۱۷ - نمایشات هنری هنرمندان از پاکستان اتحاد شوروی و هنرمندان بلغاریا در ادیتوریم پوهنتون .

۱۸ - میتنگ همبستگی به مناسبت روز بین المللی همبستگی محصلان .

۱۹ - تدویر میتنگ سر باز و وسیع به خاطر تقبیح اعمال خائنه و ضد فرهنگ عناصر وابسته به ارتجاع و امپریالیسم جهانی بارتباط انفجار بمب در تعمیر پوهنځی انجنیری در صحن پوهنتون .

۲۰ - تدویر میتنگ سر باز و وسیع در صحن پوهنتون به خاطر افشاء و تقبیح اعمال خائنه و اعتراضات انور سادات خائنین و غلام حلقه بگوش امپریالیسم امریکا در ارتباط با همکاری با ضد انقلاب بیون انقلاب تور افغانستان .

۲۱ - تدویر میتنگ سر باز و وسیع به خاطر افشاء و تقبیح مداخلات بی شرمانه امپریالیسم امریکا در امور داخلی جمهوری دموکراتیک افغانستان توسط سازمان جهنمی سی.ای.ای ، در کابل بارتباط اعتراضات یکی از غلامان حلقه بگوش و عنصر فروخته شده امریکائی .

۲۲ - پروگرام خاصی شامل کنسرت ها و نمایشات فلم های هنری در ادیتوریم و لیلیه های مرکز و نسوان در ایام عید

هنتون سپه فعال گرفته و کام های ذیل را بر داشته است:

۱ - اشتراك در جرايد روزنامه ها و مجلات كه از طرف ارگان هاى حزبى و دولتى و سازمان هاى اجتماعى در كشور به نشر مى رسد. در كتابخانه مركزى پوهنتون و تمام كتابخانه هاى پوهنځى ها كلكسيون ايسن ارگان هاى نشر اتي موجود بوده براى استفاده استادان محصلان و ساير منسو بين و مراجعين گذاشته شده است. • بر علاوه آن جرايد روزنامه ها و مجلات كشور هاى دوست بخصو ص اتحاد شوروى كه از طريق مركز كلتورى و فرهنگى آن كشور و همچنان از ساير منابع مطبوعه و موقتى براى پوهنتون كابل مى رسند نيز در كتابخانه ها غرض استفاده قرار داده شده است •

۲ - در تعمير مركزى رياست پوهنتون تعميرات تمام پوهنځى ها كتابخانه مركزى چمنابو م اديتوريم ليليه ها و ديگر شعبات مركزى محلات خاصى براى جرايد ديوارى نصب روزنامه ها پوستر ها شعار ها عكس ها و ساير وسايل تبليغات تصويرى تعيين گرديده و مواد آن به كمك كميته حزبى پوهنتون و سازمان هاى شعبوى ذبصلا ح مربوط و شوروى تبليغ ، ترويج و آموزش پوهنتون به موقع بصورت منظم تعويض مى گردد •

۳ - تلويزيون به اندازه كافى براى تمام ليليه هاى ذكور وانات پوهنتون كابل تهيه ديده شده و در سالون هاى مخصوص ص همه روزه فعال مى باشند •

- ۶ - تيم منتخب بوسنگ پوهنتون •
- ۷ - تيم منتخب بايسكل جوانى پوهنتون •
- ۸ - تيم منتخب پهلوانى پوهنتون •
- ۹ - تيم منتخب وزن بردارى پوهنتون •
- ۱۰ - تيم منتخب زيبا نى اندام پوهنتون •

چمنابو م و ميلان هاى سپورتس پوهنتون همه روزه فعال بوده و در جريان سال تعليمى مسابقات متعددى بشمول مسابقات بهارى تابستانى خزانى و زمستانى و مسابقات ((جام دوستى)) بين تيم هاى مختلف سپورتى پوهنځى ها و بين تيم هاى منتخب پوهنتون و تيم هاى كلب هاى آزاد و تيم هاى ساير موسسات كشور در آن صورت گرفته است همچنان تيم هاى منتخب پوهنتون در دوازده مسابقه دوستانه كه از طرف رياست

عالى ورزش قواى مسلح پولى تخنيك شوروى اتحاد به هاى صنفى اكادمى خارتلو و وزارت تعليم و تربيه و ساير موسسات كشور داير گرديده سپه فعال گرفته و به پيروزى هاى چشمگيرى نايلى گرديده اند • اكشرتيم هاى پوهنتون در انواع مختلف سپورت جام قهرمانى را در كشور حايض گرديده و در مقام اول قرار دارند • و متباقى آن در مقام دوم و در نهايت در مقام سوم قرار دارند • در سال گذشته پوهنتون كابل در توضيح

مواد و مطالبى كه از طريق وسايل اطلاعات جمعى جمهورى دموكراتيك افغانستان و تبليغات تصويرى به خاطر موثر بريت كارتريبوى سياسى و آگاهى محصلان و منسو بين پوهنتون

تدریس آن تبادل تجارب و نظریات بعمل آمد .
 ۴ - کنفرانس علمی محصلان انستیتوت دایر و (۱۴۰) محصل مقالات علمی خویش را پیرامون موضوعات مختلف ساینس و تخنیک ایراد نمودند .

۵ - در سال ۱۳۶۰ به تعداد ۸ نفر به منظور ادامه تحصیلات عالی در پروگرام اسپرانتوی (دوره دوکتورا) پذیرفته شدند . در نتیجه تعداد مجموعی اسپیرانتانایکه فعلاً برای اخذ درجه دوکتورا P.R.D. رانستیتوت پولسی

تخنیک در رشته های مختلف مصروف تحقیقات علمی میباشند به (۲۳) نفر بالغ میگردد .

۶ - درین سال که انستیتوت دهمین دوره انجیران را با درجه لیسانس فارغ میکرد خلاف تعادلسابقه معادل دفاع دیپلوم ها خارج از انستیتوت درموسسات جذب کننده انجیران مانند وزارت معادن و صنایع - فابریکه خانه سازی و انستیتوت پروژه سازی وزارت فواید عامه دایر گردید . تعداد فارغان سال ۱۳۶۰ بزرگترین رقم یعنی (۲۲۲) انجیر لیسانس را میسازد و در رشته های ذیل فارغ گردیدند .

۱ - از رشته ساختمانهای مدنی و صنعتی ۵۱ انجیر فارغ گردیده .
 ۲ - از رشته بند و نهر (هایدرو تخنیک ۴۸) انجیر فارغ گردیده .

۴ - پلان واحد امور سازماندهای تعلیمی و میتود یکی علمی و تحقیقی سیاسی درپو - هنتون کابل برای سال تعلیمی ۱۳۶۰ - ۱۳۶۱ ترتیب گردیده است .
انستیتوت پولیتخنیک کابل :

انستیتوت پولی تخنیک کابل که یکی از تکامل یافته ترین موسسات تعلیمات عالی کشور میباشد با کمک های بلاعوضی کشور دوست ما اتحاد جماهیر شوروی اعمار و تجهیز گردیده و در سال ۱۳۶۰ بر علاوه اجرای امور روزمره خویش فعالیت های ذیل را بعمل آورده است :

۱ - به منظور رفع احتیاجات کشور سه رشته ذیل تحصیلی ایجاد گردید :

الف - رشته مهندسی .
 ب - رشته انجیری برق .
 ج - رشته انجیری موتر و تراکتور .
 مجموعاً در تمام رشته های پولی تخنیک به تعداد (۵۸۸) شاگرد جذب گردید .

۲ - کنفرانس علمی در سال ۱۳۶۰ دایر گردید که اضافه از (۹۰) استاد در موضوعات مختلف ساینس و تکنیک نتایج کارهای علمی خویش را گزارش دادند بهترین این گزارشات طی مقالات علمی در مجله علمی پولی تخنیک به نشر رسید .

۳ - در سال ۱۳۶۰ برای اولین مرتبه در انستیتوت سیمینار معلمین مضمون کیمیای مکاتب شهر کابل دایر گردید . درین سیمینار پیرامون رشد و تکامل علم کیمیا همچنان راجع به اصول و پرابلم های

- ۳ - از رشته سرک‌های موتر (۲۵) انجنیر فارغ گردیده .
- ۴ - از رشته تکنالوژی کیمیاوی (۲۹) انجنیر فارغ گردیده .
- ۵ - از رشته جیالوژی و تفحص معادن مواد جامد مفید (۲۱) انجنیر فارغ گردیده .
- ۶ - از رشته استخراج معادن مواد مفیده (۲۴) انجنیر فارغ گردیده .
- ۷ - از رشته جیالوژی و اکتشاف ساحات نفت و گاز (۲۴) انجنیر فارغ گردیده .
- در نتیجه تعداد مجموعی فارغ التحصیلان انستیتوت پولی تخنیک طی ده دوره تحصیل به (۱۶۳۵) انجنیر بالغ میگردد .
- ۸ - محصلان صنوف اول - دوم و سوم در سال ۱۳۶۰ طبق پلان ماستری که بعد از انقلاب نور ترتیب و تحت اجرا قرار گرفته بود به تحصیلات خویش مصروف بودند .
- ۹ - برای آن عده از فارغان لیسانس انستیتوت پولی تخنیک - پوهنخی انجنیری پوهنتون کابل و موسسات مشابه که به نسبت معاذیری جهت تکمیل تحصیلات عالی خویش به خارج رفته نیتوانسته اند . پروگرام دوره ماستری بصورت شبانه افتتاح گردید .
- ۱۰ - نظر به ضرورت پوهنخی های مختلف انستیتوت پولی تخنیک به تعداد (۱۹) تن شامل کادر علمی گردیدند .
- ۱۱ - (۱۹) تن از استادان انستیتوت به منظور اخذ درجات بلند تر تحصیلی به خارج اعزام گردیده همچنان (۴۵) نفر محصل
- و تکنیشن برای تحصیلات عالی به کشور دوست اتحاد جماهیر شوروی اعزام گردیدند
- ۱۲ - همکاری های قابل ملاحظه ئسی با سایر موسسات دولتی و غیر دولتی به ارتباط تست و تجزیه مواد مختلف بعمل آمده است .
- ۱۳ - مشوره های علمی متعددی به موسسات دولتی پیرامون موضوعات مختلف امور ساختمان های مدنی - صنعتی بند و انهار و سایر رشته های انستیتوت داده شد .
- ۱۴ - پلان تربیه کادر های علمی آینده انستیتوت ترتیب گردید .
- ۱۵ - نقشه برداری توپوگرافی ساحه انستیتوت علوم اجتماعی کمیته مرکزی ح.د.خ. ۱۰، صورت گرفت .
- ۱۶ - ترمیمات وسایل و آلات متعددی و از آنجمله هم وسایل و آلات سایر موسسات بعمل آمد .
- ۱۷ - ترجمه تالیف و نشر انواع متعدد کتب درسی - معمد درسی و رهنمای لابراتوار صورت گرفت .
- ۱۸ - در تمام فعالیت های فوق الذکر تمام دیپارتمنت های تمام پوهنخی ها به سهم خویش حصه گرفته اند اعضای پوهنخی ها و دیپارتمنت ها بر علاوه اشتراک در فعالیت های عمومی انستیتوت سیمینار های متعددی در دیپارتمنت ها و پوهنخی های خویش دایر کرده اند .

پوهنتون ننگر هار :

درسا ل ۱۳۶۰ در پوهنتون ننگر هار شوراي علمي تا سيس گردید که عالي ترين ارگان اکاد ميک اين پوهنتون ميا شد . همچنان بوردنشراتي بمنظور ارزيايي مواددرسي وسایر مواد نشراتي به ميان آمد ه طرز العمل اجراءات آن ترتيب گردید . کتب درسي و مواد درسي تبیه و بعد از طبع در دسترس استادان و محصلان قرار گرفته است . به منظور نشر مجله علمي پوهنتون ننگر هار يك سلسله اجراءات مقدما تي بعمل آمد ه طرز العمل پذيرش مقالات علمي برای نشر در مجله ترتيب گردید ه است در طول سال يك سلسله کنفرانس ها وسيمينار ها ي علمي تدویر گردید . اجراءات پوهنځي های سه گانه پوهنتون ذیلا تذکر می یابد :

۱ - پوهنځي انجنیري - شوراي علمي پوهنځي به منظور اداره امور علمي موسسه ایجاد گردید این پوهنځي در سال متذکره ۶۷ محصل جدید الشمول را پذیرفت پلان ها و پروگرام های درسي این پوهنځي موردتجدید نظر قرار گرفته با موازين علمي و تخنيکي معاصر دروس دپو هنځي طبق آن جريان یافت و (۴) تن از اعضای کادر علمي پوهنځي به منظور تکميل مطالعه علمي پوهنځي به منظور تکميل تحصيلات عالي به خارج اعزام گردیدند . همچنین تجهيز بهتر لابراتوار های پوهنځي تحت مطالعه قرار گرفته پيشنهادت مشخصي

پيرامون آن به مراجع ذیصلاح راجع گردیده

است .

۲ - پوهنځي تعليم و تربيه - در سال ۱۳۶۰ شوراي علمي تاسيس گردید تعداد محصلان جديد الشمول این پوهنځي درسال متذکره به (۱۹۲) نفر بالغ میگردد . پلانهای دوسي جديد پوهنځي ترتيب گردید ه و دروس طبق آن آغاز یافته است .

به منظور رفع ضرورت به استادان (۱۱) تن شامل کادر علمي واستخدام شدند .

۳ - پوهنځي زراعت - شوراي علمي این پوهنځي نیز در سال ۱۳۶۰ تشكيل گردید و (۱۷۵) محصل جديد الشمول شامل پوهنځي گردید . پلانهای جديد پوهنځي موردتجدید نظر مجددا قرار گرفت . همچنین (۶) استاد جديد در سال (۱۳۶۰) استخدام گردیدند . لابراتوار های پوهنځي اوزيا بي گردید ه

رياستت تدريسات مسلکي :

در تشكيل رياستت تدريسات مسلکي چهار مدیریت عمومي وجود دارد .

۱ - مدیریت عمومي پروگرامها

۲ - مدیریت عمومي احصائيه و پلان

۳ - مدیریت عمومي امور متعلمين

نماينده های رياستت تدريسات در ميتنگ ها و جلسات که از آغاز سال ۱۳۶۰ تا حال در موسسات مربوط این رياستت ذير گردید ه است اشتراك ورزیده در سازماندهی و مراقبت این ميتنگ ها سهم مستقيم را به عهده داشتند همچنان

- نماینده ریاست تدریسات مسلکی در کمیته
مقدماتی مشورتی وزارت تحصیلات عالی
ومسلکی اشتراک ورزیده در ترتیب و تنظیم
لوايح و غیره همکاری مینماید .
دوم : اجراءات و فعالیت ها :
قسمت اول اجراءات مدیریت پروگرام
ها : - از آغاز سال تعلیمی ۱۳۶۰ الی
اخیر ۱۳۶۰ .
۱ - ترتیب و تنظیم مفردات پروگرام
مضامین الجبر هندسه - فزیک - کیمیا
بیالوژی برای صنوف ۹- ۱۰- ۱۱- ۱۲-
با در نظر داشت پیشرفت ها ئیکه اخیرا در
این ساحت صورت گرفته است .
۲ - دایر نمودن سیمینار برای امرین
دیپارتمنت رشته علوم طبیعی جهت
معرفی این مفردات با رتباط مسائل
میتودیکی و تدریس این مضامین .
۳ - ترتیب و تنظیم مضامین مسلکی
مکاتب زراعت با در نظر داشت نیازمندی
های جامعه به کادرهای متخصصی زراعتی
و انکشافات علمی درین سکتور .
۴ - تشکیل کمیته های نوآوری در
مکاتب به منظور تعدیل ، تعمیم و یا تجدید
نظر در مفردات پروگرامها .
۵ - تدویر سیمینار به منظور تدریس
مضمون نورم و استاندارد در مکاتب مسلکی
به کمک منسوبین وزارت معادن و صنایع
همچنان تنظیم مفردات پروگرام ایین
مضمون و نشر مہم درسی .
۶ - نشر کتب درسی رشته زراعت ۲
عنوان برای انستیتوت تعلیمات عالی
زراعت .
۷ - نشر کتب درسی فزیک ۵ عنوان
برای تخنیک نفت و گاز مزار شریف .
۸ - نشر کتب درسی ریاضی ۳ عنوان
برای لیسه میخانیکی و تخنیک ثانوی .
۹ - نشر کتب رشته ماشین ۲ عنوان
برای مکتب میخانیکی .
۱۰ - نشر کتب رشته حقوق میتود و
تشکیلات - مبادی اقتصاد ۳ عنوان برای
مکاتب اداره .
۱۱ - تجدید نظر کتبهای دری و پشتو
صنوف نهم و دهم .
۱۲ - تثبیت کادر علمی ۲۵ نفر استاد که
دوره نامزدی را سپری نموده و شامل کادر
مسلکی فنی گردیدند .
۱۳ - تشریح و قیمت گذاری سامان و
وسایل امدادی موسسه نابینایان .
۱۴ - تشریح و قیمت گذاری سامان
و لوازم در تخنیک کابل .
۱۵ - تشریح و قیمت گذاری سامان و
لوازم دفتر هیئت مشورتی (اسبق) آلمان
فدرال لیسه میخانیکی .
۱۶ - ترتیب و تنظیم لیست سامان و
لوازم مازاد بعضی از مکاتب مسلکی جهت
استفاده از آنها در مکاتب دیگر .
قسمت دوم اجراءات مدیریت پروگرام
ها که هنوز جریان دارد :
۱ - تجدید نظر در پروگرام مضامین
مسلکی مکاتب تخنیک اداره .

۵ - آماده نمودن اطلاعات در مورد جذب جدیدالشمولان به منظور بخش از رادیو و تلویزیون .
قسمت چهارم اجراءات مدیریت عمومی احصایه و پلان

۱ - بررسی سه پروتوکول مهم که بین حکومت اتحاد شوروی و جمهوری دموکراتیک افغانستان در مورد تحویل دهی تجهیزات جهت توسعه و انکشاف موسسات تعلیماتی به امضا رسیده است .
مدیریت احصایه و پلان جهت تحویل گیری این تجهیزات اجراءات ذیل انجام داده است .

اول : - افتتاح لیتراچ گریس در افغانستان بانک : - ریفرنس نمبر (۵۴۲۶۰) (۵۴۳۶۰) (۵۴۴۶۰) مربوط پروژه مرکز تربیوی تخنیک ثانوی لیسه زراعت بلخ - لیسه زراعت ننگرهار مجوعاً به مبلغ (۲۲۴۳۷۰۳) روپل .

دوم :- امضای دو تکمیلی نمبر (۱) مربوط بوطه قرار دادن موضوع در تکمیل مذکور عبارت از ارسال تجهیزات باقیمانده لیسه زراعت بلخ ننگرهار میباشند .

سوم :- امضای تکمیلی نمبر (۱) مربوط قرار داد ۱۸۰۰۰ - ۰۰۶۹ - ۵۵ مرکز تربیوی تخنیک ثانوی به منظور لین دوانی و تنویر پروژه که قیمت سامان آلات مذکور (۱۸۰۰۰) روپل میباشند .

چهارم :- تاکنون در حدود سی فیصد از تجهیزات پروژه های زراعت بلخ - زراعت ننگرهار و مرکز تربیوی وارد افغانستان

۲ - تهیه و ترتیب نشریه جهت معرفی مکتب مسلکی برای شاگردان نیکه درآینده میخواستند درین مکتب شامل گردند .

۳ - آماده ساختن دروس نمونه ای در رشته های مختلف .

۴ - بررسی یکنه تعداد کتب درسی در رشته مختلف .

۵ - طرح پلان منظم کارات تربیوی وتوده ای در مکتب .

۶ - ترتیب و تنظیم افراد مضمون سیاست برای مکتب مسلکی و دروس نمونه ای این مضمون .

قسمت سوم - فعالیت مدیریت عمومی پروگرام ها در مورد تأسیس مکتب تخنیکی حرفوی کابل .

۱ - تهیه و چاپ پوستر تبلیغاتی به تیراژ (۳۰۰) نسخه بمنظور معرفی مکتب تخنیکی.

حرفوی و توزیع این پوستر ها به وزارت خانه ها ، سازمان های اجتماعی ، موسسات بزرگ تولیداتی و شوروی مرکزی اتحادیه های صنفی افغانستان .

۲ - نصب پوستر در نقاط مزدحم شهر و ارسال آن به ولایات .

۳ - ترتیب اوراق توضیحاتی در مورد مکتب و تهیه نسخ توضیحاتی دربار مسالک آموزشی در مکتب .

۴ - ترتیب و ارسال مقرر مکتب تخنیکی حرفه ای بوزارت عدلیه جهت طی مراحل قانونی .

گردیده اما مو نتا ژ آنها آغاز نگریده و عنقریب پنج نفر متخصصین شوروی به منظور مونتاز ماشین آلات پروژه تخنیک ثانوی وارد کابل میگردد .

۲ - توزیع بورس ها :

از طریق مدیریت احصائیه و پلان در سال ۱۳۶۰ به تفکیک ذیل فورمه های بورس ها توزیع مراحل آن طی و کاندیدا ن به اتحاد شوروی غرض تحصیل اعزام گردیدند .

اول :- چهل نفر محصل صنف اول انستیتوت تعلیمات عالی زراعتی و انستیتوت حسابدار ی وعده از مامورین به خاطر تحصیلات عالی در رشته های مختلف در سنبله امسال ۱۳۶۰ عازم اتحاد شوروی گردیدند .

دوم :- ۳۰ نفر از شاگردان صنوف دهم جهت تحصیل در تخنیک های پیداکوژی اتحاد شوروی عازم آنگشور گردیدند .

سوم :- چهل نفر شاگردان صنوف نهم به بورس های کارگری معرفی شده عازم اتحاد شوروی گردیدند . همچنان به منظور جلب کمک و همکاری موسسات بین المللی اقداماتی صورت گرفته که از جمله معرفی پنج نفر از استادان مکاتب مسلکی جهت اشتراک در سیمینار های یونسکو و پروگرام ها معرفی گردیده اند .

بر اساس قرار دادیکه امسال بین وزارت تحصیلات عالی مسلکی و وزارت ترانسپورت تودیزم عقد گردید در طول سالجاری تاکنون در حدود ۱۶۲ نفر دریور برای وزارت ترا -

نسپورت تودیزم در تخنیک کابل تربیه گردیده است . همچنین پلانهای ترمیماتی توسعه وی ساختما نهای مکاتب مسلکی قرار ذیل ترتیب شده اند .

اعمار تعمیر لیسه میخانیک هلمند - اعمار تعمیر لیسه میخانیک پلخمیری - اعمار تعمیر لیسه میخانیک ننگرهار ، اعمار تعمیر زراعت بلخ - تخریب تعمیر سابقه تجارت کابل که شکست نموده است اعمار اتا ق های لیسه مسلکی موزیک .

مدیریت احصائیه و پلان :

۱- سرهمگیری فعال در سازمان د هی سیمینار سه صد نفر پیش آهنگان در تخنیک کابل .

۲ - رسانیدن ۵۰ فیصد تجهیزات لیسه های زراعت بلخ و ننگرهار .

۳ - رسانیدن ۹۰ فیصد تجهیزات لیسه های تخنیک ثانوی .

۴ - هفت عراده موتور جیب و سرویس از بندر حیرتان انتقال داده شده و مسایل تحویلی و گمرکی آن پایه اکمال رسیده .

۵ - مونتاز ۸۰ پایه سامان آلات مربوط مکتب جدید تخنیک حرفه ئی .

۶ - ترتیب و تجهیز اطاق های تدریسی برای مکتب جدید التاسیس .

۷ - مطابق پلان برای متخصصین اتحاد شوروی منزل رهائشی و دفتر کار و وسایل دفتر تهیه شده .

۸ - ترتیب پلان انکشافی پنج ساله موسسه نابینا یان .

- ۳ - بتعداد (۳۴۰) شهادتنامه و همچنان نمرات سه سال (۱۱۲) شاگرد و مامور که کاندید بورس های تحصیلی و پراکتیک بودند به لسان انگلیسی ترتیب و در دسترس آنها قرار داده شد .
- ۵ - اجراءات مدیریت عمو می اداری :
  - ۱ - تر فیعات :- ۱۵۰۰ - مامور و معلم معامله بدفتر سوانج و ترتیب کار بها .
  - ۲ - تقاعد :- ۱۵ - نفر که مراحل قانونی آن طی گردید .
  - تقرر :- ۵۱ - نفر مامور ترتیب و تنظیم دفتر سوانج .
  - ۹۸ - نفر معلم
  - ۹۹ - نفر اجیر که مراحل قانونی آن طی گردید .
  - ترخیص :- برای ۲۸ معلم که دوره قبولی آنها تکمیل گردیده بود .
- ۹ - تخمین ده نفر از تخنیک مزارشریف و تخنیک کابل به بورس های ماستری و اسپیرانتوری .
- ۱۰ - برای اولین بار احصایه دقیق با تفکیک رشته دوره تحصیل تعداد دا خله جدید الشمولان به شمول غیر حاضر و حاضر ترتیب گردید .
- ۱۱ - ترتیب پلان جدید الشمولان برای سال ۱۳۶۱ .
- ۴ - اجراءات مدیریت عمو می امور متعلمین :
  - ۱ - در اوایل سنبله ۱۳۶۰ - بتعداد ۱۷۵۳ شاگرد شامل موسسات تعلیمی این ریاست گردید . که مسایل مربوط به شمول آنها تکمیل و اجرا گردید .
  - ۲ - بتعداد (۸۰۷) شهادتنامه به لسان دری ترتیب گردید .

وزارت مخابرات

انکشاف پستی ، پروژه ستیشن اقامه
مصنوعی ، پروژه انکشاف شبکه مخابرات
ولایات، پروژه توسعه دستگاه تلکس ، پروژه
دستگاه امواج متوسط هزار کیلووات ، پروژه
دستگاه های بی سیم C.P.B-7 ، پروژه
دستگاه بلند طاقت امواج کوتاه ، پروژه
ورکشاپ ترمیم تلویزیون ، پروژه ستیشن
ترانسپورت تلویزیون .

باسر ما یه گذاری مجموعی مبلغ
(۱۹۷۳۱۰۰۰۰) افغانی و (۱۰۸۵۵۶۶۲)

دالرا مورد مر بوطه به
پروژه های مذکور به فیصدی مختلف پیشرفت
نموده و قسمه مورد بهره برداری قرار
گرفته است چنانچه طور مثال از پروژه
ستیشن زمینی اقامه مصنوعی شمشاد که
به تاریخ ۹ حوت ۱۳۶۰ افتتاح و بکار انداخته
شده میتواند نام برد فعالیت این دستگاه
برای اولین بار امکانات تامین مخابرات
تلفونی تلگرافی تلکس و همچنان تبادل
یک پروگرام تلویزیونی را به وسیله
اقمار مصنوعی از طریق اتحاد شوروی با
سایر کشورها میسر گردانید . ظرفیت
ابتدائی دستگاه ۱۲ کانال مخابراتی و یک
کانال تلویزیونی میباشد و در صورت
امکان توسعه و بکار انداختن کانال های
مزید رادار است .

به منظور تدوین بعضی پروژه های دیگر
تدارک تجهیزات تخنیکی نیز شامل پروگرام

دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان
هما نظریه در تلاش پیهم انکشاف سریع
اجتماعی و بسط فعالیت های تولیدی و
انکشاف سایر سکتور ها میباشد به منظور

عرضه بهتر خدمات مخابراتی و تنظیم
و انکشاف هر چه بیشتر وسایل ارتباط
جمعی سرما یه گذاری هنگفتی در بخش
مخابرات غرض تمویل پروژه های متمرکز

نموده که توقع می رود با تطبیق آن نه
تنها نیازمندی مخابراتی مردم در داخل
کشور مرفوع گردد با در نظر داشت این
اهداف اجراءات مخابرات را در سال ۱۳۶۰
در بخش های ذیل میتوان خلاصه ساخت .

الف - در بخش پلان انکشافی :

پلان انکشافی مخابرات در سال ۱۳۶۰
بیست و یک پروژه را احتوا میکند که
عبارت انداز پروژه چینل مزار - حیرتان
پروژه چینل مزار - شبرغان میمنه - تالقان
فیض آباد ، پروژه چینل سیستم ولایات ،
پروژه مایکر وویف سمت شمال ، پروژه
مایکروویف سمت شرق و غرب ، پروژه
توسعه دستگاه اتومات شهر نو و شیر -
شاه مینه ، پروژه دستگاه اتومات مکرور -
یان ، پروژه اتومات خیرخانه ، پروژه
دستگاه های اتومات کوچک ، پروژه اتومات
جدید کند هار ، پروژه تعمیر بزرگ مخابرات
برات ، پروژه تعمیرات مخابرات ، پروژه

و اجراءات سال ۱۳۶۰ در بخش فعالیت های انکشافی میا شد هکذا نصب دستگاه های بی سیم C.P.B-7 در بعضی از ولایات کشور جهت تامین ارتباط تلفو ن از جمله امور یست که در سال ۱۳۶۰ تطبیق شده است .

ب - در بخش خدمات تیلیسی کمونیکیشن :

خدمات تیلیسی کمونیکیشن در سال ۱۳۶۰ عبارت از حفظ و مراقبت و تعمیر دستگاه ها و فراهم آوردن زمینه برای عرضه بهتر خدمات تلیفون تلگراف تلکس را احتوا میدارد. بطور مواجز اجراءات ذیل نیز بعمل آمده است .

۱ - برای نصب یکنمعداد از مشترکین لین تیلیکس تمهید و ماشین نصب شد .
۲ - نصب یک تعداد سکه انداز در نقاط مختلف شهر کابل .

۳ - ارتباط تلفو ن خارج حوز ه ۱۰ مرکز د رجریان سال ۱۳۶۰ صورت گرفت .
۴ - ارتباط تلگراف خارج حوز ه ۷ مرکز در جریان سال ۱۳۶۰ صورت گرفت .
۵ - در چهار مرکز تر مینل تیلگراف نصب و با استفاده از دستگاه های بی سیم بوسیله تیلی پونتر تیلگرافات تبادل می شود .

۶ - تغییر اسم ۴۰۰ لین تلفو ن بعمل آمد .

۷ - توزیع مجدد ۴۸۹ لین تلفو ن به منتظرین شخصی و دولتی تمهیل شد .

۸ - انتقال و تغییر محل ۲۲۳ پایه تیلفون بنابر درخواست دوایر دولتی اشخاص انفرادی عملی شد .

۹ - ۱۵۰ پایه تیلفون سکرتریت در دوایر دولتی نصب شد .

۱۰ - به تعداد ۱۱۳۶ پایه سوچوردلوکل بطری و سنترال بطری بعد از ترمیم مجدداً به فعالیت آغاز نمود .

۱۱ - پنج پایه دستگاه بی بی اکس و سنترال بطری به سایر بزرگ در دوایر دولتی نصب شد .

باید نظر داشت حجم مخا بر ه تیلفونی - تیلگرافی و تلکس در داخل و در خارج کشور عویدای که در این بخش قابل تحصیل میباشد بالغ به ۱۷۶۹۷۷۰۳۹ - افغانی میشود .

ج - در بخش خدمات تخنیکسی رادیو تلویزیون :

اداره تخنیکسی رادیو تلویزیون کسه مسوولیت بخش پروگرام های رادیو تلویزیون و تامین ارتباط متداول تیلفونی و تیلگرافی بی سیم را در سرکتهای داخلی و بین المللی از نگاه تخنیکسی بعهده دارد در سال ۱۳۶۰ وظایفی را تمهیل نمود که مختصری از آن را طور آتی میتوان تذکر داد .

۱ - سهم گیری در امور سروی مقدماتی ستیشن امواج متوسط یک هزار کیلوات رادیو به همکاری متخصصین اتحاد شوروی .

۲ - همکاری تخنیکسی در پروژه ستیشن زمینی اقامار مصنوعی (شمشاد) که توسط متخصصین اتحاد شوروی امور مو قتا و آن آغاز شده بود .

- ۳ - غرض تقو یه نشرات راد یو افغا -
نستان در ولسوالی مقر و بخش نشرات
محلی یک پایه فرستنده هفت ونیم کیلوات
متذکره نصب گردید .
- موج متوسط C.P.B-7 در ولسوالی
۴ - نصب چهار پایه دستگا سه صد
وات بی سیم که دارای وسایل تلگرافی
و رادیو تر مینل میباشند در ولایات هرات
کندهار و کندز با نصب دستگا های
مذکور امکانات مخابراتی پرتیر و
همچنان ارتباط مستقیم مشترکین تیلیفون
بشکل بهتر تامین شد .
- ۵ - نصب بیست پایه دستگا سیوات
بی سیم در مربوطات ولایات کابل - لوگر
کاپیسا ، بغلان ، کندز ، سمنگان ،
نیمروز ، هرات ، غور ، بادغیس و ولسوالی
مقر که ارتباط مخابراتی آن قطع شده
بود .
- ۶ - ترمیم یکتعداد زیاد تلویزیون ها
در ورکشا پ تلویزیون چنانچه علاوه از
اینکه ورکشا پ تلویزیون ۱۱۷۵ پایه
تلویزیون داخل مرنتی را بدون دریافت
حق الزحمه ترمیم نمود با ترمیم تلویزیون
یژیون های دیگر مبلغ ۵۸۹۷۶۸ - افغانی
عاید بدست آورد است .

در بخش خدمات پست :

- ۱ - بنیاد پست در مراکز شهری ها و
ولسوالی ها و تامین ارتباط تبادل پستی
در خارج کشور وزارت مخابرات عرضه
خدمات پست را بدون اشکال داشته که میتوان
- ۲ - طبع ده نوع پاکت مصور قیمت دار و
پنج نوع پست کارت مصور .
- ۳ - در طول سال جاری ریاست پست مخابرات
برای غرض تربیه پرسونل مربوطه طکورس
های قصیر المدت را برای مدت شش هفته

دایر و صد نفر مامورین پستی را تربیه
نموده بطور مجموعی عواید یکه از درك
عرضه خدمات پستی در طول سال جاری
بدست آمده است بالغ بر مبلغ ۵۵۰۵۳۸۲۸
افغانی میگردد که شامل عواید عمومی می
باشد. در زمینه حصول حقوق افغان -
نستان بنا بر انجام خدمات تیلی کمی
نیکیشن و پست از طریق اداره ارتباطات بین
المللی مخابرات مبادرت بعمل آمده تاکنون
معادل مبلغ ۹۳۰۹۵۳ - دالر امریکا نی به
دست آمده و با املقا بل غرض انجام خدمات
تیلی کمی نیکیشن و پست افغانستان در
خارج کشور هم چنان از درك تادیه سهمیه

افغانستان در موسسات بین المللی مخابرات -
تی معادل مبلغ ۲۶۱۹۸ - دالر امریکا نی
در سال جاری تادیه شده است .
با دوفظر داشت توضیح مختصر پیرامون
اجراآت وزارت مخابرات عواید وزارت مخابرات -
برای در سال ۱۳۶۰ طور تخمین ۲۹۰۰۰۰۰۰۰
افغانی قابل تحصیل بوده از جمله ۲۷۱۰۴۹۲۹۷
افغانی تحصیل و شامل واردات عمومی
دولت گردیده است که به مقایسه عواید
تحصیل شده سال ۱۳۵۹ که مبلغ ۲۶۹۷۰۴۷۲۸
افغانی را احتوا می نمود مبلغ ۱۳۴۴۵۶۹ -
افغانی تزئید را نشان میدهد .

وزارت فواید عامه

از جمله ۱۰۶ پروژه به تعداد ۶۲ پروژه • نسبتاً بزرگ و متبای ۴۴ آن کوچک میباشد • شد •

همچنان از ۴۱ پروژه انتقالی ۲۲ پروژه آن بزرگ و ۱۹ پروژه دیگر آن کوچک است • به تعداد پروژه های نیکه در سال ۱۳۶۰ تکمیل گردید • ۷۵ پروژه بود • که عواید مجموعی موسسه از مدرک تحلیل، طرح، دیزاین و تهیه اسناد تخنیکی به ۴۶۶ ملیون افغانی بالغ میگردد • و سر - مایه گذاری دولت در اعمار پروژه های مذکور در حدود ۹۰ - الی ۱۰۰۰ ملیون افغانی تخمین شده میتواند •

انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی سمت اساسی تخنیکی را در بخش اسناد ختمان در سطح ملی به تمام موسسات و وزارتخانه ها باالخصوص کمیته دولتی پلانگذاری داشته درین راه از بدل مساعی ممکنه دریغ نورزیده است • همچنان این انستیتوت به منظور رشد و بلند بردن سطح علمی و بوجود آوردن کادرهای ملی با بکار بردن میتودهای جدید ایجاد نور - ماتیف های طرح و دیزاین تحقیقات علمی و پیاده نمودن آن در عمل نشر آمار مفید و با کیفیت فعالیت های متمرکز انجام داده است • به همین ترتیب در دایر نمودن

وزارت فواید عامه توانسته است در سال ۱۳۶۰ امور آبادانی کشور باستانی خویش را مطابق به پروگرام های مطروحه ایفا و بسر برساند که باین اساس فشرده از راه پور فعالیت ارگانهای مربوط آن وزارت را در دو بخش ساختمانهای ((مدنی صنعتی)) و مواصلات تشکیل میدهند ذیلا تشریح میگردد :

بخش نخست ساختمان های مدنی و صنعتی :

۱ - پروژه های شهری و تعمیراتی : انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی به مثابه یک موسسه خدمات انجینی و مشورتی و اداریه مرکز تحلیل و مطالعات ابتدائی طرح و دیزاین و تهیه اسناد تخنیکی در طرح پروژه های تعمیراتی و شهرسازی به مفهوم کلی آن ایفای فعالیت مینماید •

در طول سال ۱۳۶۰ انستیتوت پروژه های شهری و تعمیراتی در حدود (۱۵۷) پروژه تحت طرح و دیزاین قرار داشت که منجمده ۱۴۷ پروژه بزرگ و ۱۰ پروژه آن نسبتاً خورد و کوچک بوده است • این نکته قابل تذکر است که از جمله ۱۴۷ پروژه ۴۱ پروژه انتقالی و ۱۰۶ آن در سال ۱۳۶۰ عقد قرار داد و جدیداً تحت کار گرفته شده است •

سیمینا رها و مجا لیس علمی رول بارزی داشته است .

انستیتوت با بکار بستن پلان مالی موسسه جوانب تطبیق هر چه بیشتر تعمیرات و موثریت در فعالیت را مد نظر گرفته و پلان کار سال ۱۳۶۰ خود را موافقانه عملی نموده است . همچنان با در نظر داشت فعالیت های سال ۱۳۶۰ نیز از پیشبینی های موثر در حدود امکان استفاده نموده است .

انستیتوت تمام پروژه های طرح شده را مراقبت فنی نموده از نگاه کیفیت و سرعت انجام و با مشوره های تخنیکی به موسسات مختلف کمک نموده است .

نمایندگان گیمهای انستیتوت در ولایات در انجام وظایف خویش موفق بوده در تطبیق وظایف محوله در حدود امکان سعی بلیغ به خرج داده اند .

۲ - دستگاه ساختمانی افغانی : دستگاه ساختمانی افغانی در سال ۱۳۴۰ در کابل تأسیس گردید که هدف تأسیس آن اعمار ساختمانهای اداری ، صنعتی و کلتوری برای دواير و موسسات دولتی و خصوصی رقابت با کمپنی های ساختمانی خارجی که در سطح کشور فعالیت انحصاری داشتند بوده است .

دستگاه در مدت کوتاهی توانسته با حرارت و پشت کار وطن پرستانه به اهداف خویش نایل آید .

یعنی با اعمار تعمیرات بزرگ و عصری هم قناعت هموطنان را حاصل کرد و هم موجب خروج کمپنی های خارجی از کشور گردید .

سرمایه دستگاه در آستانه انقلاب ثور سه صد ملیون افغانی بود اما بعد نظر به ضرورت مبرم دولت انقلابی به عمران و آبادی مملکت سرمایه نهایی دستگاه به يك هزار ملیون افغانی بالا برده شد . در حال حاضر توانایی ساختمانی تاسیسات تخنیکی و سایت ماشین آلات و پرسونل فنی واداری دستگاه از این قرار است :

- مصرف پولی در امور ساختمانیهای سالانه متجاوز از يك میلیارد افغانی .
- وسایط و ماشین آلات ۳۵۰ عراده .

- پرسونل و کارمندان : انجیر و تکنیشن ۱۲۰ نفر . کارگران تخنیکی و کارگران و اجیران دایمی ۳۳۰۰ نفر . پرسونل اداری و اجرایی ۳۵۰ نفر ، کارگران روز مزد در پروژه های مرکز و ولایات ۷۰۰۰ نفر .

- دستگاه دارای فابریکات جفل شویی ، حجاری ، نجاری و تراشوسازی مجهز و مدرن می باشد که مقدار کافی مواد برای ضرورت پروژه ها و هم برای مساعدت و فروش به موسسات و اشخاص انفرادی تولید میکند .

- دستگاه فعلاً بیشتر از ۵۰ پروژه ساختمانی روی دست دارد که تعداد از آنها فابریکات بزرگ و ساختمانیهای مهم می باشد مانند فابریکه سمته هرات ، پروژه بزرگ آب آشامیدنی افشار ، فابریکه های بزرگ نان پزی و سیلوهای آرد و گندم در کابل ، پلغمی و

مزارشریف ، عمارت ۱۸ طبقه بی مرکز مخابرات. بادر نظر داشت مشکلات منطقوی و کمبود مواد ساختمانی و قوای بشری باز هم دستگاه توانسته است که در جریان سال ۱۳۶۰ در حدود ۵۵۰ میلیون افغانی را در پروژه های مرکز و ولایات صرف ساختمانی نماید که در حدود بیش از هفتاد میلیون افغانی از این مدرک مفاد دولت متصور است .

همچنان در همین مدت به تعداد ۱۶ پروژه را به ارزش ۶۳۴٫۳۶ میلیون افغانی تکمیل و غرض بهره برداری به مراجع فرمایش دهنده تسلیم داده است .

پروژه های بزرگ که تحت کار بوده و در سالهای مابعد تکمیل خواهد گردید :

۱- مرکز بزرگ مخابرات در کابل مربوط وزارت مخابرات عمارت مذکور در هفت بلاک دومنزه ، سه منزله ، پنج منزله و هجده منزله به صورت عصری و مجهز با سیستم های مرکز گرمی تهویه ، آب رسانی ، گانا - لیزاسیون و تلفون اعمار میگردد در سال ۱۳۵۶ امور ساختمانی آغاز و تاختم سال ۱۳۶۰ بیش از پنجاه فیصد کار آن پیشرفت نموده است.

۲- لا براتوار کمپلکس مربوط وزارت معادن و صنایع ، این پروژه مشتمل است از سه بلاک ۲-۳ و ۳-۴ منزله که حجم آن در حدود ۵۳ هزار متر مکعب بوده کار ساختمانی در سال ۱۳۵۷ تهداب گذاری و در سال ۱۳۵۹ به شدت جریان یافت و تا ختم سال ۱۳۶۰ در حدود چهل فیصد تکمیل گردیده و مصارف ساختمانی آن یکصد میلیون افغانی تخمین شده.

۳- کمپلکس خدمات اطلاعات دو لتی در کابل ، این پروژه دارای ۱۴ عمارت مختلفه از قبیل دفاتر اداری ، سالن های نانخوری قوماندانان و افراد آتشین خانه ، استراحتگاه ها ، اتاقهای درسی ، سلاح کت وو رکشاپ ها و غیره بوده که حجم آن ۴۹۲۱۵ متر مکعب و با صرف تخمین ۲۲۱ میلیون افغانی در جوار مطاب دولتی در اواسط سال ۱۳۶۰ کار آن شروع گردیده که تاختم سال ۱۳۶۰ در حدود سه فیصد کار ساختمانی آن پیش برده شده که این تا سیستمات مجهز با سیستم مرکز گرمی آب رسانی ، تهویه ، بدر رفت ، برق ، تلفون عصری در نظر گرفته شده .

۴- سینمای خاد مرکزی . این عمارت پنجایش ۴۰۰ نفر تماشاچی را دریک و قت داشته و حجم آن ۶۴۳۰ متر مکعب به ارزش ۱۷۷٫۷ میلیون افغانی اعمار می گردد که تا حال اضافه از پنجاه فیصد کار آن انجام یافته .

۵- لیلیه ۸۰۰ نفری پوهنتون کابل مربوط وزارت تحصیلات عالی و مسلکی ، این عمارت در پنج بلاک به حجم ۵۷۸۰۰ متر مکعب بشکل چهارطبقه اعمار میگردد که امور ساختمانی این پروژه در سال ۱۳۵۷ آغاز و تا حال در حدود پنجاه فیصد کار آن پیشرفته و احتمالاً در اواسط سال ۱۳۶۲ به پایه اكمال خواهد رسید که قیمت مجموعی این تعمیر در حدود ۲۶۵ میلیون افغانی تخمین گردیده ، این عمارت دارای دفاتر اداری سالن نان خوری مجهز با سیستم مرکز گرمی ، آب رسانی ، بدر رفت ، برق و سیستم زنگ آلازم می باشد .

۶- اطاقه‌اي درسي پو هنتون کابل مربوط وزارت تحصيلات عالي و مسلکي، کار اين پروژه در اسد سال ۱۳۵۷ آغاز گرديده که تاختم سال ۱۳۶۰ در حدود ۸۰ فيصد امور ساختماني آن پيشرفته و مصرف ۱ مور سا خماني پروژ ه مذکور ۱۵۰ مليون افغاني تخمين گرديده است. که داراي سيسنم مرکز گرمي، آبرساني، برق بصورت عصري مي‌باشد

۷- پروژه آبرساني افشار مربوط رياست آبرساني و کاناليزاسيون و زارت فوايد عامه، کار ساختمان اين پروژه در سال ۱۳۵۹ آغاز و تا ختم سال ۱۳۶۰ بيش از ۶۵ فيصد کار آن تکميل گرديد و مصارف ساختمان اين پروژه عام المنفعه در حدود ۲۹۸ مليون افغاني پيش- بيني گرديده است. که باختم اين پروژه اهالي خير خانه، پروان مينه، کارته‌مامورين، شهرنو، خو شحال خان مينه، سپين کلي وغيره از آب آشاميدني صحي مستفيد خواهند گرديد .

۸- پروژه توليد سمنت هرات مربوط وزارت معادن و صنايع، امور ساختمان اين پروژه در سال ۱۳۵۶ روي دست گرفته شده و تا ختم سال ۱۳۵۹ در حدود ۸۳ فيصد کار آن پيشرفته ظرفيت توليدي اين پروژه در يك شبانه روز ۷۰۰ تن سمنت مي باشد که در ساحه ۳۰۰۰۰۰ متر مربع زمين اعمار مي- گردد و مصرف ساختمان آن در حدود ۳۷۰ مليون افغاني تخمين گرديده است .

۹- پروژه کمپلکس توليد مواد ساختماني

مربوط وزارت دفاع ملي، کار اين پروژه در سال ۱۳۵۸ آغاز گرديده و تا ختم سال ۱۳۶۰ بيش از نود فيصد کار آن پيشرفته است که حجم اين پروژه ۹۱۲۰ متر مکعب بوده و قيمت آن در حدود نود مليون افغاني تخمين گرديده است .

۱۰- هوتل جديد کند هار مربوط رياست تصدي هو تلها، اين عمارت در پنج بلاک که يك بلاک آن در هفت طبقه و ما بقيه تعديلات هوتل سابقه بوده اعمار مي گردد که کار ساختماني آن در سال ۱۳۵۷ آغاز گرديده است و ظرفيت آن ۳۰۰ بستر بوده که با سيسنم مرکز گرمي، تهويه آبر ساني بلورفت لفت و ديگر تجهيزات بصورت عصري مي - باشد که مصرف ساختماني آن در حدود ۱۵۰ مليون افغاني پيش بيني گرديده است .

۱۱- کمپلکس سيلوي پلغمري مربوط وزارت تجارت، اين پروژه مشتمل است از سيلو، آسياب، فابريکه نان پزي و غيره ملحقات ضروري که کار ساختمان آن در سال ۱۳۵۸ آغاز يافته و تا ختم سال ۱۳۶۰ بيش از هفتاد فيصد به پيش برده شده است .

۱۲- آسياب و سيلوي پلغمري مربوط وزارت تجارت، کار ساختمان اين پروژه در نيمه سال ۱۳۵۸ آغاز يافته و تا ختم سال ۱۳۶۰ اضافه از هفتاد فيصد کار آن پيشرفته و در نظر است تا واسط سال ۱۳۶۱ تکميل و مورد بهره برداري قرار گيرد، ظرفيت توليدي آسياب اين پروژه (۶۰) تن در يك شبانه روز و مصارف ساختماني اين پروژه در حدود

- ۷۱۸۴۷ میلیون افغانی تضمین گردیده است. این پروژه به ۸۷۳۲ میلیون افغانی بالغ خواهد شد.
- ۱۳- پروژه پنجم فامیلی چن و پرس مزارشریف فعلا مربوط قوای هوایی ۱ مورد ساختمانی این پروژه بیش از نود فیصد تکمیل و توقع می‌رود در ربع اول سال ۱۳۶۱ مورد بهره برداری قرارگیرد و قیمت مجموعی سا ختمانی آن در حدود پنجاه میلیون افغانی تخمین گردیده است.
- ۱۴- هتل جدید بامیان مربوط ریاست گرځندوی، هتل جدید با میان یکی از هتول های عصری بوده و تجهیزات این عمارت بسویۃ عالی و عصری در نظر گرفته شده که کار ساختمانی آن در سال ۵۶ آغاز گردیدموتا اخیر ربع دوم ۱۳۵۸ بیستوشش فیصد انجام یافته است و مصارف ساختمانی آن در حدود يك صلو چهل میلیون افغانی تخمین گردیده است.
- ۱۵- هشت بلاک رهایشی نساجی نخسی هرات مربوط وزارت معادن و صنایع. این پروژه در هشت بلاک که هر بلاک آن برای چهار فامیل در نظر گرفته شده وامور ساختمانی آن در سال ۱۳۵۹ شروع گردیده. وطبق بلان جریان می یابد در اخیر سال ۱۳۶۱ تکمیل و مورد بهره بر داری قرار می گیرد. مصارف سا ختمانی آن ۳۰۵۰ میلیون افغانی تخمین گردیده است.
- ۱۶- نه باب عمارت مکاتب ز راعتی بلخ مربوط وزارت تحصیلات عالی و مسلکی، کار این پروژه در ابتدای سال ۱۳۶۰ شروع گردیده و تاختم ربع دوم سال جاری در حدود ۹ فیصد کار آن پیشرفته، مصارف ساختمانی
- ۱۷- تعمیر مرستون ولایت بلخ مربوط جمعیت افغانی سره میاشت، کار سا ختمانی این پروژه عام المنفعه در اواخر سال ۱۳۵۹ آغاز و تاختم سال ۱۳۶۰ در حدود شصت فیصد پیشرفته است که قرار است در اواسط سال ۱۳۶۱ تکمیل و مورد بهره برداری قرارگیرد و مصارف ساختمانی آن ۲۰۵۳ میلیون افغانی تخمین گردیده است.
- ۱۸- عمارت خاد دو لتی در پلخمری، مصارف سا ختمانی این عمارت ۲۱۵۱ میلیون افغانی تخمین گردیده که در اوایل سال ۶۰ کار ساختمانی آن آغاز و قرار است در اواسط سال ۱۳۶۱ تکمیل و مورد بهره برداری قرار گیرد که فیصدی اکمال این پروژه در حدود پنجاه فیصد تا ختم سال ۱۳۶۰ می باشد.
- ۱۹- ساختمان هنگر و ملحقات ورکشاپهای وزارت امور داخله در خیر خانه، کار ساختمانی این پروژه در اواسط ۱۳۶۰ آغاز والی اخیر سال مذکور در حدود ۱۰ فیصد امور ساختمانی آن انجام یافته و قرار است در اواخر سال ۶۱ تکمیل و مورد بهره برداری قرار گیرد و مصارف آن ۵۵ میلیون افغانی تخمین گردیده است.
- ۲۰- ساختمان هنگرها و تاسیسات تخنیکی کاماز مربوط وزارت ترانسپورت و تودیزم، امور ساختمانی این پروژه در اواسط ربع سوم سال ۱۳۶۰ آغاز گردیده که تا ختم سال ۱۳۶۰ در حدود پنجاه فیصد پیشرفته و قرار است که پروژه مذکور تا اخیر سال ۱۳۶۱

در حدود صد فيصد تکميل و بهره برداري آن آغاز گردد مصارف ساختماني پروژه در حدود يكصدويست مليون افغاني پيش بيني شده است .

۲۱- ساختمان ليليه پولی تخنيک کابل مربوط وزارت تحصيلات عالي و مسلکي کار ساختماني اين پروژه در ربع سوم سال ۱۳۶۰ شروع گرديده که تاختم سال ۱۳۶۱ در حدود ده فيصد کار آن پيشرفته است اين عمارت نياز مندی رهائش ۴۰۰ محصل را مرفوع نموده و در حدود ۴۷۳۴ مليون افغاني صرف ساختمان اين پروژه خواهد شد .

۲۲- عمارات رهائشي خدمات اطلاعات دولتي در مزار شريف ، کار ساختماني عمارات مذکور در سه بلاک که در حدود شصت فاميل از آن استفاده خواهد نمود به مبلغ ۸۵۰۰ مليون افغاني تکميل خواهد شد که کار آن در ربع سوم سال ۱۳۶۰ آغاز و تاختم سال در حدود پنجاه فيصد پيشرفته است و قرار است در اواسط سال ۱۳۶۱ صد فيصد تکميل گردد .

۲۳- ساختمان بلاک دوم رهائشي سمت غوري مربوط وزارت معادن وصنايع ، ا مور ساختماني اين پروژه در اواخر ربع سوم سال ۱۳۶۰ آغاز و در حدود چهل فيصد پيشرفت نموده است . مصارف تخميني آن ۱۵ مليون افغاني بوده که پلان تکميلي آن در نيمه سال ۱۳۶۱ در نظر گرفته شده است .

علاوه از پروژه هاي که فوقاً بصورت خيلي مختصر توضيح گرديده يک تعداد پروژه هاي خورد و کوچک ديگر که مصارف ساختماني

آنها از پانزده مليون افغاني کمتر مي باشد در مرکز ولايات تحت کار بوده که غرض معلومات از آنها ذيلا نام برده ميشود :

- آبرساني و مرکز گرمي محبس پلچرخي، هنگر هاي ديپوي وزارت داخله در خير خانه، فاميلى هاي راديو تلويزيون قندهار و هرات، هنگر آمادگي ضد حوادث ولايت بلخ، ترازوي شصت تنه بندر حيرتان ، رستوران کوه آسمائي ، فاميلى هاي رهائشي از زاقی در کابل، هنگر هاي از زاقی در ساحه پلچرخي، هنگر مواد غذائي ، کوه د کستان وشيرخوارگاه رياست مرستون کابل در افشار سيلو ، ساختمان دفاتر و غيره ملحقات افغان کلميد، لابر اتوار حفاظه نباتات در دارالامان، پولی کلينیک تايمني وات ، پولی کلينیک خوشحال مينه ، تحويلخانه وزارت اقوام وقبايل و ساختمان مايکرويف ها و غيره .

دستگاه ساختماني بنائي :

رياست دستگاه ساختماني بنائي در سال ۱۳۴۶ با سرمايه ابتدائي ۴۷۵۰ مليون افغاني از بقايای ورکشاپهای پلچرخي بچيت تصدي انتفاعي ساختماني دولتي در چوکات وزارت فوايد عامه تاسيس و فعاليت هاي اصلي آن بعد از انقلاب ثور با سرمايه ۱۵۲ مليون افغاني آغاز وشروع به فعاليت نمود . که اکنون سرمايه ابتدائي دستگاه به اثر فعاليت هاي ساختماني به ۴۵۰ مليون افغاني بالغ گرديده است .

تعداد پرسونل دائمي دستگاه تقريباً در حدود ۱۱۷۴ نفر و تعداد کارگران روز مزد به ۱۲۰۰ نفر بالغ ميگردد و پروژه هاي که در طول سال

- ۱۳۶۰ تحت اعمار این دستگاه قرار داشته ذیلا بطور مختصر تو ضیح میگردد :
- ۱- پروژه شفاخانه دو صد بستر ننگرهار:
- قرارداد امور ساختمانی این پروژه شامل دو مرحله بوده که کار های ساختمانی مرحله اول آن قبلا تکمیل گردیده و کار های مرحله دوم آن در سال ۱۳۵۸ آغاز و تاکنون در حدود ۹۷٫۳ فیصد پیشرفته است و قرار است کار های باقیمانده آن نیز بزودی ممکنه تکمیل و رسماً به وزارت صحت عامه غرض بهره برداری تسلیم داده شود .
- ۲- پروژه شفاخانه دو صد بستر هرات :
- قرارداد امور ساختمانی این پروژه عام - المنفعه دولتی نیز شامل دو مرحله بوده و قرار داد آن به ارزش تخمینی ۲۲۰ میلیون افغانی بین وزارت صحت عامه و ریاست دستگاه ساختمانی بنایی عقد گردیده که کار های آن از آغاز کار تاکنون در مجموع در حدود ۷۹ فیصد پیشرفت نموده است . ممکن است که کار های این پروژه که شامل دو مرحله می باشد در سال ۱۳۶۱ تکمیل و برای بهره برداری آماده گردد .
- ۳- پروژه ساختمانی نساجی نخی هرات :
- قیمت مجموعی مصارف پروژه بصورت تخمینی در حدود ۴۰۰ میلیون افغانی پیش بینی گردیده و قرارداد امور ساختمانی این پروژه بین وزارت معادن و صنایع و ریاست دستگاه ساختمانی بنایی عقد و به امضاء رسیده است و کار های ساختمانی آن از آغاز تاکنون در حدود ۹۴٫۴ فیصد پیشرفت نموده و قرار است باقیمانده کار های این پروژه نیز در
- اوایل سال ۱۳۶۱ تکمیل و رسماً به وزارت معادن و صنایع تسلیم داده شود .
- ۴- پروژه مخازن مواد نفتی لوگر :
- قرارداد ساختمانی این پروژه در سال ۱۳۵۸ بین کمپنی سویت میت پروم اکسپورت اتحاد شوروی و ریاست دستگاه ساختمانی بنایی عقد گردیده و قیمت مجموعی آن در حدود ۴۰ میلیون افغانی به اساس قرار داد جداگانه بین ریاست عمومی مواد نفتی و شکر وزارت تجارت و این دستگاه تخمین و به امضاء رسیده است . کار های این پروژه در برج ثور سال ۱۳۵۸ توسط این دستگاه آغاز گردیده و تاکنون در حدود ۹۲ فیصد پیشرفت نموده است .
- ۵- پروژه پو هخی طب : کار های ساختمانی این پروژه با مصارف تخمینی ۳۲۰ میلیون افغانی در ساحه پو هنتون کابل تحت اعمار این دستگاه قرار دارد و تا حال در حدود ۹۷٫۵ فیصد پیشرفت نموده است .
- ۶- پروژه ساختمانی مرکز کلتوری اتحاد شوروی (خانه دوستی) :
- قرار داد امور ساختمانی این پروژه به ارزش تخمینی ۲۰۰ میلیون افغانی در اواخر سال ۱۳۵۸ بین سفارت کبرای اتحاد شوروی مقیم کابل و ریاست بنایی عقد و به امضاء رسیده است و بعداً بنابر یک سلسله کار های اضافی نظر به تقاضای فرمایش دهنده مصارف مجموعی پروژه بلند رفته و حجم کار ها فوق العاده زیاد شده است و کار آن بشدت جریان دارد و کارهای این پروژه از آغاز کار تاکنون در حدود ۸۸ فیصد پیشرفت نموده است و عنقریب

افغانی پیش پینی گردیده است و کار های این پروژه تاکنون در حدود ۷۹۵۰۰ فیصد پیشرفت نموده است .

۸- پروژه ریاست افغان فلم :

کار های ۱ یں پروژه مشتمل است از امور ساختن یك باب تعمیر اداری و ترمیمات تعمیرات موجوده ریاست افغان فلم که قرار داد آن به ارزش تخمین ۱۲۴ ملیون افغانی در اواخر سال ۵۹ بین ریاست افغان فلم و ریاست دستگاه ساختن بنایی عقد و به امضاء رسیده است و کار های این پروژه صد فیصد تکمیل گردیده است و ممکن است کار های اضافی آن در اوایل سال ۱۳۶۱ بکلی اكمال گردد .

۹- پروژه تعمیر بایلر هوس مسلخ کابل: قرار داد امور ساختمانی این پروژه به ارزش تخمین ۷ ملیون افغانی بین آمریت مسلخ کابل و این دستگاه عقد گردیده و کارهای آن از آغاز تاکنون در حدود ۹۳ فیصد پیشرفت نموده است. و قرار است در اوایل سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل و مورد بهره برداری آمریت مسلخ کابل قرار گیرد .

۱۰- پروژه های تعمیرات رهایشی استادان پوهنتون کابل :

(الف) پروژه بلاک اول و رهایشی این بلاک شامل ۲۴ اپارتمان رهایشی دواتاقه بوده و قرار داد امور ساختمانی آن به ارزش تخمین هفتده ملیون افغانی بین وزارت تحصیلات عالی و مسلکی و ریاست بنایی عقد گردیده و در ساحه پوهنتون کابل اعمار

کار آن در اوایل ۱۳۶۱ تکمیل و پر و ژه مذکور رسماً به فرمایش دهنده تسلیم داده خواهد شد .

۷- پروژه های آب رسانی شهر کابل (مسیر دریای لوگر) :

این پروژه شامل پنج بخش عمده و جداگانه بوده و مشتمل است از تمديد شبکه آب رسانی خیر خانه بشمول ساختمان يک مخزن کانکریتی به ظرفیت پنج هزار متر مکعب آب ، تمديد شبکه آب رسانی و زیر اکبر خان مینه و شش دره ، تمديد شبکه آب رسانی شهر کهنه کابل ، تمديد نل انتقال آب از مخزن سیدنور محمد شاه مینه الی پل محمود خان و همچنان از بگرامی الی سیدنور محمد شاه مینه، ساختن مخزن کانکریتی به ظرفیت ۵۰۰۰ متر مکعب آب در سیدنور محمد شاه مینه و ساختن يک تعمیر کانکریتی نسبتاً مغلوق و پیچیده واقع بگرامی می باشد . کار های این پروژه بشمول ساختمان ده باب تعمیرات برای ستیشنهای پمپ لفت پمپنگ ستیشن بگرامی در سال ۱۳۵۷ شروع و تاکنون کار تمديد شبکه ها و اعمار مخازن کانکریتی تکمیل گردیده و کار بخش تعمیر های لفت پمپنگ ستیشن بگرامی که ساختمان آن تا اندازه مشکل می باشد توسط انجنیران ورزیده دستگاه بشلت جریان داشته و قرار است کار های این پروژه در سال ۱۳۶۲ کاملاً تکمیل و رسماً بریاست آبرسانی و کانالیزاسیون تسلیم داده شود . مصارف مجموعی این پروژه که شامل پنج قرار داد جداگانه بوده طور تخمین در حدود ۳۰۰ ملیون

میگردد و کارهای ساختمانی آن پروژه از آغاز الی کنون در حدود ۴۳ و ۸۱ درصد پیشرفت نموده و قرار است کارهای آن در اواسط سال ۱۳۶۱ تکمیل گردد.

ب - پروژہ بلاک دوم رہائشی :

قرارداد امور ساختمانی این بلاک به ارزش تخمینی ۱۲۴ میلیون افغانی در اواخر سال ۱۳۶۰ عقد گردیده قرار است در سال ۱۳۶۲ تکمیل گردد .

۱۱- پروژه تعمیرات رهایشی غندغنی خیل و کمکی خیبر : این پروژه که شامل ده بلاک برای رهایش ۶۰ فامیل از افسران قوای مسلح در غنی خیل و کمکی خیبر ننگرهار در نظر گرفته شده امور ساختمانی آن به ارزش تخمینی ۴۰ میلیون افغانی در اواخر سال ۱۳۵۸ بین وزارت دفاع ملی و ریاست بنایی قرار داد شده است و کارهای این پروژه از آغاز الی اکنون در حدود ۹۰ درصد تکمیل گردیده است و قرار است در اوایل سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل و مورد بهره برداری قرار گیرد .

۱۲- پروژه فابریکه پروسس زیتون ننگرهار:
قرارداد امور ساختمانی این پروژه در اوایل سال ۱۳۶۰ به ارزش تخمینی ۷۴ ملیون افغانی بین ریاست انکشاف وادی ننگرهار وزارت زراعت و اصلاحات ارضی و ریاست بنایی عقد و به امضاء رسیده است و کارهای این پروژه از آغاز تاکنون در حدود ۳۰٫۷ فیصد پیشرفت نموده است و قرار است کارهای آن در اوایل سال شش ماه اول سال ۱۳۶۱ تکمیل گردد.

۱۳- پروژه فو میگیشن هوس تور خم
 ننگرهار : دستگاه فو میگیشن که بمنظور ضد
 عفونی ساختن امتعه خارجه صادراتی و وارداتی
 در نظر گرفته شده است و قرار داد امور
 ساختمانی این پروژه بین وزارت زراعت
 و اصلاحات ارضی و ریاست بنایی در سال
 ۱۳۴۸ عقد ، به امضاء رسیده است و کارهای
 آن از آغاز الی ختم سال ۱۳۶۰ در حدود
 هفتاد فیصد پیشرفت نموده است مصارف
 مجموعی این پروژه در حدود بیست ملیون
 افغانی تخمین شده .

۱۴- پروژه های بانک خون وپو ليکلينيک
ييمه صحي مامورين و کارمندان د و لت:
قرار داد امور سا ختماني هردو پروژه مذکور
به ارزش مجموعي و تخميني مبلغ ۱۱۰ مليون
افغاني در سال ۱۳۶۰ بين وزارت صحت عامه
ورياسست بنايي عقد و به امضاء رسيده است
و کار های آن از آغاز الي اکنون يعني اخير
برج حوت سال ۱۳۶۰ در حدود هفت فيصد
بشرفت نموده است .

۱۵- پروژه تعمیرات در سی پو هستون
نگرهار : قرار داد امور ساختمانی این پروژه
به ارزش تخمینی صد ملیون افغانی بین
وزارت تحصیلات عالی و مسلکی و ریاست
بنایی عقد و بامضاء رسیده است و کار های
آن از آغاز الی ختم سال ۱۳۵۹ در حدود
پانزده فیصد پیشرفت نموده است .

۱۶- پروژه هنگر گمرک کابل : قرار داد امور ساختمانی این پروژه در برج سرطان سال ۱۳۶۰ بین ریاست گمرک کابل و ریاست

برج عقرب سال ۱۳۶۲ کار های این پروژه بکلی تکمیل گردد .

۲۰- پروژه تعمیر شرکت نباتات افغانستان: قرارداد امور ساختمانی این پروژه در برج ثور سال ۱۳۶۰ به ارزش تخمینی مبلغ ۱۵ میلیون افغانی با شرکت مو صوف عقد و به امضاء رسیده است و کار های ساختمانی آن از آغاز تاکنون در حدود ۳۸ فیصد پیشرفت نموده است و قرار است کار های این پروژه در سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل گردد .

۲۱- پروژه پارکینگ شرکت افسو تر : قرار داد امور ساختمانی این پروژه در برج میزان سال ۱۳۶۰ به ارزش مجموعی و تخمینی ۱۹۳۸ میلیون افغانی با شرکت مذکور عقد و به امضاء رسیده است و کار های ساختمانی آن از آغاز تاکنون در حدود ۷۱٫۱۷ فیصد پیشرفت نموده است و قرار است در سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل گردد .

۲۲- پروژه تعمیر فارم مرغداری واقع بگرامی : قرار داد امور ساختمانی این پروژه در برج سرطان سال ۶۰ به ارزش تخمینی مبلغ ۱۵ میلیون افغانی بین وزارت ز راعت و ریاست بنایی عقد و به امضاء رسیده و کار های ساختمانی آن از آغاز تاکنون در حدود ۵۲ فیصد پیشرفت نموده است و قرار است در سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل و مورد بهره برداری قرار گیرد .

۲۳- پروژه تر میحات و رنگمالی عمارت وزارت امور خارچه : قرار داد امور ساختمانی این پروژه به ارزش تخمینی ۷ میلیون افغانی

بنایی به ارزش تخمینی ۲۴ میلیون افغانی عقد گردیده و کار های ساختمانی آن از آغاز تاکنون در حدود ۲۱٫۳۶ فیصد پیشرفت نموده است .

۱۷- پروژه هنگر ضد حوادث : قرارداد امور ساختمانی این پروژه به ارزش تخمینی مبلغ ۱٫۵ میلیون افغانی در برج سرطان سال ۱۳۶۰ بین ریاست آمادگی ضد حوادث و ریاست بنایی عقد گردیده و کار های این پروژه از آغاز الی کنون در حدود ۳۵ فیصد پیشرفت نموده است . و قرار است در اوایل سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل گردد .

۱۸- پروژه تعمیرات اداری خدمات اطلاعات دولتی واقع وزیر اکبر خان مینه : قرارداد امور ساختمانی این پروژه با مصارف اضافی آن به ارزش تخمینی بیست میلیون افغانی بین ریاست عمومی خدمات اطلاعات دولتی و ریاست بنایی عقد گردیده و کار های آن از تاریخ انعقاد قرار داد یعنی برج سرطان سال ۱۳۶۰ تاکنون در حدود ۸۰ فیصد پیشرفت نموده است و قرار است کار های ساختمانی این پروژه در اوایل سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل گردد .

۱۹- پروژه تعمیرات مربوط ریاست عمومی خدمات اطلاعات دولتی واقع دار الامان، قرارداد امور ساختمانی این پروژه به ارزش تخمینی ۲۰۰ میلیون افغانی در برج جوزا سال ۱۳۶۰ عقد و به امضاء رسیده است و کار های آن از آغاز تاکنون در حدود ۲۲ فیصد پیشرفت نموده است . قرار است در

بشکل کاست پلس بین وزارت مو صوف در اواخر سال ۱۳۶۰ عقد گردیده است و قرار است کار های این پروژه در سال ۱۳۶۱ تکمیل گردد .

۲۴- پروژه تر میعات و رنگمالی تعمیر سینما زینب ننداری : قرار داد امور ساختمانی تر میعات و رنگمالی این پروژه به ارزش تخمینی ۱۵ میلیون افغانی بشکل کاست پلس بین ریاست ساز مان دموکراتیک ز نان در اواخر سال ۶۰ عقد گردیده و قرار است کار های آن در سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل گردد .

۲۵- پروژه ایستگاه ترانسپورتی واقع دشت چمتله ، قرار داد امور ساختمانی این پروژه به ارزش تخمینی ۷۰ میلیون افغانی با وزارت تجارت عقد و به امضاء رسیده است و کار های مقدماتی آن همزمان با انعقاد قرار داد یعنی اواخر سال ۱۳۶۰ آغاز گردیده است و قرار است کار های این پروژه در اواخر سال ۱۳۶۱ بکلی تکمیل گردد .

۲۶- پروژه دستگاه تخنیکی واقع دشت چمتله : قرار داد امور ساختمانی این پروژه در اواخر سال ۱۳۶۰ با ارزش تخمینی نود میلیون افغانی با وزارت ترانسپورت عقد گردیده است و کار های مقدماتی آن که عبارت از هموار کاری ساحه پروژه می باشد که توسط ریاست عمومی راه و میدان سازی وزارت فواید عامه جریان دارد .

۲۷- پروژه تعمیرات خدمات اطلاعات دولتی واقع ننگرهار : قرار داد امور ساختمانی این پروژه به ارزش مجموعی و تخمینی ۸۵۰

ملیون افغانی در اواخر سال ۱۳۶۰ باریاست عمومی خدمات اطلاعات دولتی عقد و بامضاء رسیده است و قرار است کار های این پروژه که حجم آن فوق العاده زیاد است در اوایل سال ۱۳۶۱ توسط این دستگاه آغاز و طی مدت هفت سال کار تکمیل گردد .

۲۸- دستگاه ساختمانی بنایی در طول سال ۶۰ بیک سلسله مشکلات از قبیل کمبود سرمایه دورانی و بعضی شرایط محیطی بعضی از پروژه ها ، پرابلم انتقال مواد و سا مان آلات مورد ضرورت پروژه ها از مرکز به ساحه کار کمبود و سایط و ماشینری ، تکمیل نبودن نقشه ها و پلانهای تخنیکی بعضی از پروژه ها و هکذا قلت و عدم پیدایش مواد ساختمانی محلی، کمبود کارگران ماهر و غیر ماهر و سایر پرابلمها مواجه بوده است . باآنها به ابرسی و تلاش خستگی ناپذیر منسوبین مربوط کار های پروژه های تحت اعمار این دستگاه طوریکه توضیح گردید پیشرفت قابل ملاحظه نموده است .

ریاست کوپرا تیف تهیه مسکین:

ریاست کوپراتیف تهیه مسکن در سال ۱۳۶۰ در سه پروژه ساختمانی ذیل فعالیت کرده است :

۱- پروژه سوه مینه واقع حصه سوم خیرخانه شامل ۳۸۴ آپارتمان .

۲- پروژه رهایشی کو پراتیف واقع حصه سوم کارته پروان شامل ۱۵۰۰ آپارتمان و ده باب گراج که از جمله در چهارده بلاک شامل ۲۲۰ پارتمان و ده باب گراج کار جریان دارد .

رياست آبرساني و کانا ليزا-

سيون :

رياست آبرساني و کاناليزاسيون و زارت
 فوايد عامه يک تصدی دو لتي و منحيث يک
 ارگان خدماتي عرضه نمودن آب مشروب را به
 هموطنان عزيز در سراسر کشور بعهده دارد
 فعاليت پروژه های مربوط آن طور فشرده به
 تفصيل ذيل ارائه ميگردد :

۱- پروژه مسير در ياي لوتن در سال
 ۱۳۶۰ (۱۳۷هـ) فيصد پلان کار داشت از جمله
 تا اخير سال ۱۳۶۰ ۶۲۴۶۰ فيصد کار آن پيشرفته
 و در طول سال مذکور مبلغ ۲۹۰۷۴۰۰۰ افغانی
 مصرف صورت گرفته .

۲- پروژه آبرساني افشار که در سال ۱۳۶۰
 (۱۳۸۷هـ) فيصد پلان کار داشت اما در سال ۶۰
 (۱۳۳۷هـ) فيصد کار آن پيشرفته که در سال
 مذکور مبلغ ۳۷۹۰۱۰۰۰ افغانی مصرف
 صورت گرفته .

ب - در بخش مواصلات :

۱- بخش رياست عومي راه سازی و
 ميدان سازی : راپور فشرده فعاليت آن عده از
 پروژه های مواصلاتي که کار های ساختمانی
 آنها از بودجه انكشافی دولت در سال ۱۳۶۰
 توسط رياست عومي راه و ميدان سازی به پيش
 ميروند در مجموع ۲۲ پروژه در سر تاسر
 کشور بوده که ۱۶ پروژه آن فعال بوده که
 فشرده فعاليت آنها ذيلاً خلاصه ميشود :

۱- پروژه ساختمانی سرک شبرغان - ميمنه،
 طول سرک مربوط اين پروژه به ۱۹۹ کيلومتر
 بالغ ميشود که برای پيشبرد ساختمان آن در

در پروژه رهائيشي کوپراتيفی ۱۵ اپارتمان
 صد فيصد امور ساختمانی آن تکميل گردیده
 و از اپارتمان های تکميل شده عجلتاً د فاطر
 مرکزی رياست تهیه مسکن و آمريت پروژه
 استفاده مينمايد .

در ۱۳۲ اپارتمان اين پروژه امور تزييناتی
 برق ، آبرساني ، تشناب و بد رفت داخل
 تعميرات جريان دارد . همچنان درين پروژه
 ده باب گراج نيز صد فيصد تکميل شده است .
 ۳- پروژه رهائيشي دو لتي واقع حصه
 سوم کارته پروان شامل پنجاه بلاک ۷۷۸
 اپارتمان که از جمله کار ساختمانی ۹ بلاک
 شامل ۱۵۵ اپارتمان از ۱۲ قوس سال
 ۱۳۶۰ آغاز گردیده است .

پيشبيني پلان سال ۱۳۶۰ در پروژه رهائيشي
 دولتي که کار آن از ۱۲ قوس ۶۰ شروع گردیده
 مبلغ پنج مليون افغانی می باشد .

وليکه در سال ۱۳۶۰ در پروژه رهائيشي
 کوپراتيفی به مصرف رسیده در حدود ۳۲ مليون
 افغانی . در پروژه سره مينه در حدود ۳۰
 مليون افغانی در پروژه اساسی و در پروژه
 رهائيشي دولتي در حدود هشت مليون افغانی
 ميشود . بر علاوه فعاليت ساختمانی رياست
 کوپراتيف تهیه مسکن در سال ۱۳۶۰ از دانش
 های توليد خشت خود در حدود دو مليون قالب
 خشت به سايز و ستندرد و زارت فوايد عامه
 ۶۲ خروار چونه کلو خه به مصرف، در حدود
 سه مليون افغانی توليد و در پروژه های
 ساختمانی مربوط به کار برده است .

- سال ۱۳۶۰ مبلغ ۶۵ میلیون افغانی منظور گردیده است که تاحال نظر به پلان مطروحه ۵۲ کیلو متر قیر ریزی شده است، خامه کاری و اعمار ساختمان های مصنوعی آن تقریباً تکمیل گردیده است به این اساس کار قیر ریزی آن ۲۶ فیصد پیش رفته است .
- ۲- پروژه ساختمانی بندر حیرتان: بندر مذکور ۱۲۸ هزار متر مربع کار ساختمانی را احتوا میکند در سال جاری ۱۲۲۷ میلیون افغانی منظوری دارد کار ساختمانی پروژه از طرف آمریت پروژه شبرغان- میمنه پیش میرود و تاحال ۸۵ هزار متر مربع آن قیر ریزی شده است و کار باقیمانده آن در سال ۱۳۶۱ تکمیل میگردد تاحال ۶۶ فیصد کار پیش رفته است .
- ۳- پروژه تعویض و تجدید ساختمان سرک نائب آباد حیرتان : طول سرک تحت ساختمان ۵۰۵ کیلو متر می باشد که برای اعمار آن ۸۵ میلیون افغانی تثبیت شده است طبقه اول قیر ریزی به ضخامت ۷ سانتی متر بطول ۱۷۷ کیلومتر تکمیل شده است بدین ترتیب ۳۲ فیصد کار قیر ریزی طبقه اول اكمال شده است .
- ۴- پروژه ساختمانی و تهدید لین دوم سرک کابل - چاریکار : طول مجموعی سرک مذکور به ۵۴ کیلو متر بالغ میشود این پروژه در سال ۱۳۶۰ (۷۰ میلیون افغانی منظوری داشت
- با وجود شرایط نا مساعد محیطی تاحال بطول ۱۶ کیلومتر کار خامه کاری آن پیش رفته است که آنرا ۳۵ فیصد میتوان محاسبه نمود.
- ۵- پروژه ساختمانی پل کلبهار بالای دریای پنجشیر : این پل ۳۳ متر طول داشته جهت اعمار آن چهار میلیون افغانی در سال ۱۳۶۰ منظور گردیده است .
- ۶- پروژه ساختمانی سرک حلقوی پلچرخ، خانه سازی ، خیر خانه : طول این سرک ۱۶ کیلومتر را در بر گرفته و در سال ۱۳۶۰ (۳۶) میلیون افغانی تخصیص دارد . از جمله کار خامه کاری آن تاحال ۸۰ فیصد پیش رفته است و به طول ۷ کیلو متر در سال ۱۳۶۱ قیر ریزی میگردد .
- ۷- ساختمان مرحله سوم گالوری سالنگ: در مرحله سوم گالوری سازی در سالنگ بطول ۵۳۲ متر شامل پلان گردیده است که برای ساختمان آن ۴۰ میلیون افغانی منظوری دارد. از جمله کار داخل پلان تاحال ۳۰۰ متر گالوری را ساخته است نظر به مقایسه حجم عمومی کار پیشرفت آنرا میتوان ۵۶ فیصد تثبیت نمود .
- ۸- پروژه ساختمانی توقفگاه طیارات در میدان هوایی خواجه روش : طبق پلان مرتبه سال ۶۰ باید مساحت ۱۷۰۰۰ متر مربع را

- کانکریت ریزی نماید و برای انجام این کار ۲۵ ملیون افغانی منظوری دارد از جمله تاحال ۴۰۰ مترمربع آن کانکریت ریزی شده که به این صورت ۲۳ فیصد از حجم عمومی کار فوق الذکر انجام داده شده است.
- ۹- پروژه ساختمانی تا سیسات بسندری حیرتان : تا سیسات شامل این پروژه گنجایش ۸۳۰ تن اموال را دارا می باشد که برای پیشبرد کار این پروژه ۴۷۵ ملیون افغانی در سال ۶۰ تثبیت شده است که تاحال ۹۵ فیصد کار آن تکمیل گردیده است .
- ۱۰- ساختمان پل بالای در یای آمو در ناحیه حیرتان : طول مورد نظر ۸۱۶٫۲ متر می باشد نظر به قرار داد بالمقطع بین افغانستان و اتحاد شوروی کار ساختمانی این پل پیش میرود تنها برای کار اداری جانب افغانی در سال ۱۳۶۰ مبلغ يك ملیون افغانی منظوری دارد فعلا کار ساختمانی پل مذکور تخمیناً ۹۰ فیصد پیش رفته است .
- ۱۱- و زکشا پ مرکزی کابل (ر یا ست میخانیکی) : نظر به پلان مرتبه سال ۱۳۶۰ باید ۳۴۱۷ عدد وسایط ماشین و آلات مختلف النوع را تر میم نماید در سال مذکور ۹ ملیون افغانی منظوری دارد تا حال کار تر میماتی مربوطه را ۹۵ فیصد پیش برده است .
- ۱۲- و زکشا پ تر میماتی هرات : نظر به پلان سال ۱۳۶۰ این و زکشا پ می بایست ۳۱۴ عدد وسایط ماشین و آلات را تر میم کرد و مبلغ ۶ ملیون افغانی منظوری دارد تا حال ۴۰ فیصد کار تر میماتی آن پیش رفته است .
- ۱۳- و زکشا پ تر میماتی مزار شریف : و زکشا پ تر میماتی مزار شریف در سال ۱۳۶۰ تر میمات ۳۳۰ عدد و سایط ماشین و آلات را به عهده دارد و مبلغ ۱۵ ملیون افغانی جهت مصارف پروژه در پلان گرفته شده است و تاحال صد فیصد کار تر میماتی را پیش برده است .
- ۱۴- آمریت پروژه سازی پل ها و سرکها : مطالعات مقدماتی سروی و پروژه سازی بک تعداد پروژه هارا در سال ۱۳۶۰ به عهده دارد . در سال مذکور جهت پیشبرد این کار مبلغ ۱۲ ملیون افغانی منظوری گرفته تاحال صد فیصد کار مربوطه را انجام داده است .
- ۱۵- پروژه ساختمانی سرک اتصالی بین پل بالای در یای آمو و سرک حیرتان : طول این سرک ۳٫۶ کیلو متر بوده و مبلغ ۲۶ ملیون افغانی در سال ۱۳۶۰ منظوری دارد تاحال کار خامه کاری و جفل اندازی را بطور اوسط هفتاد فیصد پیش برده است .

- ۱۶- پروژه ساختمانی پولیگون و متناژ
دستگاه صنعتی در جوار فابریکه خانه سازی:
بمنظور متناژ و نصب فابریکه کار خامه کاری
۲۸ هزار متر مکعب ، کانکریت ریزی ۲۵۰
متر مکعب، سنگ کاری ۴۰۰ متر مکعب ،
فلز کاری ۴۸ تن شامل پلان می باشد . البته
دیگر ملحقات آن در سال ۱۳۶۱ ساخته خواهد
شد پلان بودجه وی آن ۲۰۱ میلیون تثبیت
شده که تا حال صد فیصد کار آن پیشرفته
است .
- ۱۷- پروژه ساختمانی میدان ترانسپورتی
نمبر (۱) موترهای گاماز: این پروژه مساحت
۷۳۷۹۷ متر مربع را در بر دارد و برای
پیشبرد کار ساختمانی آن مبلغ ۲۷ میلیون
افغانی در سال ۱۳۶۰ مد نظر گرفته شده
است و تاحال نظر به مقایسه پلان سال
۶۰-۹۰ فیصد کار آن پیشرفته است .
- ۱۸- پروژه ساختمانی میدان ترانسپورتی
دشت چمتله : وسعت این پروژه ۶۵۰۰۰ متر
مربع بوده بودجه مالی آن در سال ۶۰ (۲۳۷)
ملیون افغانی تثبیت شده است تاحال نظر به
مقایسه حجم عمومی کار تنها خامه کاری آن ۳۵
فیصد انجام داده شده است .
- ۱۹- پروژه ساختمانی سرک فابریکه سمنت
هرات : طول سرک مذکور ۲۳ کیلو متری-
باشد .
- ۲- بخش ریاست حفظ و مراقبت سرکها :
پروژه حفظ و مراقبت سرکها : در امر حفظ
ونگهداشت دایمی بیش از ۱۸۰۰ کیلو متر
سرکهای اساسی در مسیر کابل ، تورخم ،
کابل - قندهار - قندهار - اسپین بولدک -
هرات اسلام قلعه سرک کانکریتی بین قندهار
تورغندی و ۶۰۰۰ کیلو متر سرکهای خامه
ارتباطی را در و لایات کشور مصروف بوده
وهکذا قدمه های آن جهت استحکام اساسی
و اصلاحات سرکهای ارتباطی خامه نیز جزء
تشکیل اداره حفظ و مراقبت می باشد که کار
آن ها مشتمل بر ترمیم فرش اسفالتی ،
اصلاح و جغل اندازی شلرها ، تنظیم سیستم
دریناج سرک - ترمیمات پل و پلچکد رفع
مواد سیلابی برف پاکی گریلو کاری، ترمیم
علایم ترافیکی و غیره میشود . که باین اساس
باکار شیاروژی در هر شرایط راه را بروی
ترافیک باز و تسهیلات ترانسپورتی را فراهم
میسازد .
- همین اکنون قدمه های حفظ و مراقبت در
ولایات کابل - غزنی- ننگرهار - پکتیا -
کندهار - پروان- با میان- چغچران- ارزگان-

فرامرود - بلخ - جوز جان - سمنگان - کنز -
تخار - بدخشان خدمت میکنند .
پلان سال ۱۳۶۰ ریاست حفظ و مراقبت
سرکها را بازهم دوام کار حفظ و مراقبت و
نگهداشت شامل پلان تشکیل داده و مصروفیت
یونتها احداث سرکهای داخل تعمیر مرکز
حفظ و مراقبت ، ساختمان سرک حلقوی
خیرخانه ، گمرک که مربوط شاروایی کابل
بوده احتوا داشته و به سال آینده نیز دوام
خواهد داشت و هکذا قلمه ها با وجود

مشکلات علاوه از پلان کار خدمات شایانی را
در مراکز ولایات از قبیل اصلاح و ترمیمات
سرکها ایفاء نموده است . در سال جاری قلمه
های این ریاست از نگاه پلان حجمی کار به
اندازه ۶۶ فیصد کار را انجام و یونتها ی
ساختمانی بیش از صد فیصد پلان حجمی کار
شان را به سر رسانیده است . مصارف پروژه
حفظ و مراقبت در بخش عادی و انکشافی نظر
به حصول تخصیص منظور شده مبلغ ۱۷۰
ملیون افغانی را تشکیل میدهد .

وزارت آب و برق

- کشور مجوب ما افغانستان يك مملكت معاط به خشكه و داراي كوهاى مرتفع-پو- شیده از برف بوده و داراي پوتانشيل وسيعى براى انكشاف منابع آب و آبيارى دارد كه قسمت عمده آن متاسفانه تابعال بون استفاده باقىمانده است حجم آب در بعضى از وادى ها با مقايسه زمين كمتر بوده و استفاده موثر و كافى از منابع براى بهبود وضع اجتماعى و اقتصادى بعمل آمده ميتواند مجموع اراضى قابل آبيارى كشور ۳۴ ميليون هكتار تخمين گرديده كه از جمله ۲۵۸۱ ميليون هكتار آن در حال حاضر سالانه به تفصيل ذيل زرع ميگردد .
- ۱ - پروژه انكشاف وادى هلمند و ارغنداب :
- اين پروژه يكي از بزرگترين پروژه هاى آبيارى و برق كشور ميباشد . مطالعات مقدماتى و ساختمانى ابتدايى آن در سال ۱۳۱۸ و ساختمان اساسى آن توسط مامشين آلات عصرى آغاز گرديده كه داراي ساختمان نهائى عمده ذيل ميباشد :
- بند ذخيره ارغنداب به طول ۵۲۰ متر و ظرفيت ۴۷۸۶ ميليون متر مكعب آب و ارتفاع ۵۲ متر .
- سر بند آبگردان بغرا بطول ۱۸۰ متر .
- سر بند آبگردان نهر درو يشان به طول ۳۶۲ متر .
- سر بند آبگردان كانال ارغنداب بطول ۸۴۶ متر .
- كانال بغرا به طول ۷۵ كيلو متر و ظرفيت ۷۴ متر مكعب آب فى ثانيه .
- كانال سايقه شما لان به طول ۶۶ كيلو متر و ظرفيت ۲۱ متر مكعب آب فى ثانيه .
- كانال جديد شما لان به طول ۳۴ كيلو متر و ظرفيت ۹۵ متر مكعب آب فى ثانيه .
- كانال مارچه شرقي به طول ۱۹ كيلو متر و ظرفيت ۲۱ متر مكعب آب فى ثانيه .
- كانال درو يشان به طول ۵۰ كيلو متر و ظرفيت ۲۹ متر مكعب آب فى ثانيه .
- ۲ - اراضى كه بصورت عنعنوى آبيارى شده و آب ناكافى دارد بالغ بر ۱۳۳۲ ميليون هكتار
- ۳ - اراضى كه قسم خاره و بون آب بوده و بعضاً بصورت للمى زرع ميشود بالغ بر ۹۳۱۰ ميليون هكتار مى گردد .
- وزارت آب و برق باوجود مشكلات مالي تخنيكى و تخريبات دشمنان انقلاب سى و يك (۳۱) پروژه را در سال ۱۳۶۰ روى دست گرفته كه كار اكثر آنها بون وقفه ومجدانه جريان داشته و در تطبيق پلانهاى خوش مساعى به خرچ داده اند كه ذيلاً ارايه ميگردد :

- ۳ - پروژه انکشاف امور زراعت .
  - ۴ - پروژه انکشاف سر سبز ی و جنگلات .
  - ۵ - پروژه انکشاف امور مالدار ی .
  - ۶ - پروژه انکشاف امور صحي .
- ب - پروژه های جدید:**
- ۱ - پروژه آبیاری سر اج .
  - ۲ - پروژه آبیاری زمینداور (کجکی - غر بی) .
  - ۳ - پروژه آبیاری شمالان .
  - ۴ - پروژه زابری ارغنداب مرکزی .
- اجراآت عمده پروژه وادی هلمند و ارغنداب در سال ۱۳۶۰ .
- الف - در حصه سر سبزی و جنگلات :**
- ۱ - احداث و تکمیل ناگی جنگلات ۱۰۰ هکتار .
  - ۲ - احداث باغات جدید ۲۰ هکتار .
  - ۵ - تولید نهال متمر ۲۰۰۰۰۰ اصله .
  - ۴ - تولید نهال غیر متمر ۷۰۰۰۰۰ اصله .
  - ۵ - توزیع نهال متمر ۱۰۰۰۰۰ اصله .
  - ۶ - توزیع نهال غیر متمر و زیستی ۴۰۰۰۰۰ اصله .
  - ۷ - غرس نهال متمر ۵۰۰۰۰ اصله .
  - ۸ - غرس نهال غیر متمر ۶۰۰۰۰ اصله .
  - ۹ - حفظ و مراقبت قوریه جات و باغات ۲۲۳ هکتار .
  - ۱۰ - حفظ و مراقبت جنگلات مصنوعی و طبیعی .
  - ۱۱ - بلر تخمینجات متمر و غیر متمر .
  - ۲ - پروژه حفظو مراقبت بند و نهر .
  - ۲۰۰ کیلو گرام .

- ۱۲ - غرس قلمه متمر و غیر متمر
۲۰۰۰۰ قلمه .
- ۱۳ - بندر تخم یو کلینسی و نار - هیچ
۲۵۰۰۰ خر یطه .
- ۱۴ - احداث قطعات نما یش یک جریبه
۱۰۰ قطعه .
- ۱۵ - بهره برداری از جنگلات ۷۶ تن .
- ۱۶ - بهره برداری از باغات و علفچر
۱۱۵۹۱۲۵ افغانی .
- ۱۷ - بهره برداری .
- ۱۸ - لای کشی جوی ها و زابرها ۸۰
کیلو متر .
- ۱۹ - تربیه پرسوئل فنی ۱۰ نفر .
- ۲۰ - پیوند نهال ها ۲۲۰۰۰ اصله .
- ۲۱ - شاخه برای اشجار ۱۰۰۰۰ اصله .
- ۲۲ - تزئین پارک ها ۱۲ هکتار
- ۲۳ - تولید گل در گلستان ۴۴۵ گلستان
- ۲۴ - رهندانی باغداران و دهقانان در
تولیدات توت زمینی ۱۳۰ هکتار .
- ب - در حصه صحت عامه :**
- ۱ - معاینه و تداوی در پولی کلینیک
ها ۳۹۷۱۲ نفر .
- ۲ - معاینه و تداوی در شعبه لابراتوار
۸۶۵۴ نفر .
- ۳ - اجراءات اکسیریز ۶۵۰ نفر .
- ۴ - عملیات شده گان ۵۳ نفر .
- ۵ - پانسمان شده گان ۲۶۹۸ نفر .
- ۶ - داخل بستر شده گان ۱۳۷۷ نفر .
- ۷ - تداوی شده گان در شعبه توپر کلوز
۱۵۸ نفر .
- ۸ - معاینات ولادی و نسانی ۲۰۴ نفر .
- ۹ - تطبیق واکسین چیچک ۶۱۵ نفر .
- ۱۰ - تطبیق واکسین سرخاکان ۱۱۱۲ نفر .
- ۱۱ - تطبیق واکسین پولیو ۱۸۸۲ نفر .
- ۱۲ - تطبیق واکسین دی، جی، تی ۲۱۹۹ نفر
- ۱۳ - تطبیق واکسین بی . سی . جی - سی
۱۸۶۴ نفر .
- ۱۴ - تطبیق واکسین سگ دیوانه
۱۵۴ نفر .
- ۱۵ - اجراءات انجمن رهنمای خانواده
۲۳۰۵ نفر .
- ج - در حصه مالداری و وترنری :**
- ۱ - محافظه و نگهداری گاو ها ۴۵ راس .
- ۲ - تهیه علوفه برای حیوانات ۳۵۰ جریب
- ۳ - تولید شیر ۲۷۱۹ لیتر .
- ۴ - نگهداری مرغهای خورد و کلان
۴۰۰۰ قطعه .
- ۵ - تولید چوپه مرغ ۳۲۱۴ قطعه .
- ۶ - تولید تخم مرغ ۲۲۶۰۵ بیضه .
- ۷ - فروش چوپه مرغ ۲۰۰۰ قطعه .
- ۸ - القاح مصنوعی حیوانات اهلی - سی
۱۴۷ راس .
- ۹ - تداوی حیوانات ۲۱۴ راس .
- ۱۰ - وقایه حیوانات ۴۵ راس .
- ۱۱ - تداوی طیور ۲۳۰۰ قطعه .
- ۱۲ - وقایه طیور ۸۷۰۰ قطعه .
- د - در حصه زراعت :**
- ۱ - رهندانی دهاقین در زرع پخته
۱۰۰۰۰۰ جریب .
- ۲ - جمع آوری حاصل پخته ۶۳۵۰ تن .

۳ - پروژه آبیاری لشکرگاه شمالان:

این پروژه جهت بهبود وضع آبیاری ساحه ۲۷۳۰۳ جریب زمین کم آب ساحه شمالان

و ناد علی روی دست گرفته شده است .

۴ - پروژه از غنډاب مرکز ی این پروژه

به منظور تنظیم آب و احداث سیستم های

زایری ساحه ۲۸۵۰۰۰ هزار جریب زمین

نواحی شهر کندهار روی دست گرفته شده

است که کار مطالعات پروژه های مذکور ه

اکثرا تکمیل و آماده قرار داد و ساختمان

پروژه آبیاری و برق پروان :

این پروژه در سال ۱۳۵۴ به خاطر تنظیم

امور آبیاری ساحه ۲۴۸۰۰ هکتار که از

جمعه ۹۵۰۰ هکتار جدید و ۱۵۴۰۰ هکتار

اراضی سابقه روی دست گرفته شده که

اجزای عمده آن عبارت اند از :

۱ - بند آبگردان بطول ۶۲ متر .

۲ - کانال عومی به ظرفیت ۲۹ متر

مکعب فی ثانیه و طول ۲۴۳ کیلو متر .

۳ - استیشن برقی آبی به ظرفیت

۲۴۰۰ کیلو وات .

۴ - استیشن واتر پمپ به ظرفیت ۳۲

متر مکعب فی ثانیه .

۵ - سیفون تحت دریای سالنگ به

ظرفیت ۲۸ متر مکعب و طول ۳۱۴ متر و

سیفون غور بند به ظرفیت ۲۷ متر مکعب

و طول ۱۲۵۶ متر .

۶ - کانال شرقی به طول ۱۸ کیلو متر

و ظرفیت ۱۶ متر مکعب .

۳ - توزیع کود کیمیاوی ۱۱۲۸۲ تن .

۴ - مجادله علیه آفات و حشرات مضر

در ۳ ساحه .

۵ - رهنمایی دهانین در تطبیق واکسین

ها در ۴ ساحه .

۶ - تشویق زارعین در سازمان های

کوپراتیف در ۳ ساحه .

۷ - فعالیت سمعی و بصری در ۴ ساحه .

ه - در حصه حفظ و مراقبت :

۱ - لایکشی کانال های درجه چهارم :

۴۹۵۴ متر مکعب .

۲ - ترمیم دایکها ۱۰۲ کیلو متر .

۳ - گردید کاری سرک ها ۳۳ کیلو

متر .

۴ - پاک کاری زایری سر پوشید

۲۲ کیلو متر .

۵ - ترمیم عراده جات ۲۱۰ عراده .

۶ - ترمیم تعمیرات دولتی ۶۲۱ باب .

۲ : پروژه های جدید :

۱ - پروژه آبیاری زمیندور (کجکی

غربی) که به منظور آبیاری ساحه ۱۴۵۰۰

جریب زمین همجوار شمال غرب بند کجکی

با استفاده از آب بند کجکی روی دست

گرفته شده .

۲ - پروژه آبیاری سراج که به منظور

آبیاری ساحه ۴۵۰۰ جریب اراضی شبکه

آبیاری و زایری جدید ترتیب گردید و

برای ۳۲۵۰۰ جریب زمین موجود آب کافی

تهیه میدارد .

- ۷ - کانال جنوبی به طول ۲۱ کیلومتر و ظرفیت ۹ متر مکعب و کانال واتر - پمپ به طول ۲۲ کیلومتر و ظرفیت ۳۲ متر مکعب آب فی ثانیه .
- ۸ - اعمار کانال درجه دوم به طول ۸۲ کیلومتر و اعمار کانال درجه سوم به طول ۱۷۳ کیلومتر و در حدود ۶۲۲ عدد ساختمان های پدور تخنیکي .
- اجزآت عمده سال ۱۳۶۰ :
- ۱ - گندن کاری ۵۰۰ متر مکعب .
  - ۲ - کانکریت ریزی ۶ متر مکعب .
  - ۳ - سنگ کاری ۲۵۷ متر مکعب .
  - ۴ - ساختمان های پدور تخنیکي ۷ عدد .
  - ۵ - پاك کاری کانال ها ۱۷۴۹ متر مکعب .
  - ۵ - جفل اندازی سرك ها ۹۷۵۰ متر مکعب .
  - ۷ - پرکاری و هموار کاری ۱۷۰۰ متر مکعب .
- پروژه آبیاری نورگان چهار دره :**
- این پروژه از دو قسمت عمده متشکل گردیده که یک قسمت آن در ولایت بغلان و قسمت دیگر آن در ولایت کندز موقعیت دارد .
- درین پروژه بمنظور تنظیم آبیاری ۲۵۳۰۰ هکتار اراضی روی دست گرفته شده است که از جمله ۹۲۴۰ هکتار آن در ساحه گورگان و ۱۶۰۶۰ هکتار آن در چهار دره میباشند .
- اجزای عمده پروژه قرار ذیل است :
- الف - در ساحه گورگان :
- ۱ - کانال عمومی گورگان به طول ۴۲۵ کیلومتر و ظرفیت اعظمی ۱۶ متر مکعب فی ثانیه .
  - ۲ - کانال لر خوابی به طول ۲۵ کیلومتر و ظرفیت اعظمی ۴ متر مکعب فی ثانیه .
  - ۳ - کانال چوی نو به طول ۱۹۲ کیلومتر و ظرفیت اعظمی ۲۲۶ متر مکعب فی ثانیه .
  - ۴ - کانال در قد به طول ۱۰ کیلومتر و ظرفیت اعظمی ۲۱۳ متر مکعب فی ثانیه .
  - ۵ - احداث زابرها و تنظیم کننده سیل ها به طول ۶۶ کیلومتر .
  - ۶ - احداث سرك های ساحوی به طول ۴۸ کیلومتر .
  - ۷ - احداث ستیشن پمپ برای کانال لر خوابی به ظرفیت ۴۷۵ متر مکعب و ارتفاع ۲۸۵ متر .
  - ۸ - ساختمان های مختلف النوع هایپدرو - تخنیکي مجموعاً ۸۳۷ عدد .
- ب - در ساحه چار دره :
- ۱ - سربند عمومی بالای دریا ی کندز :
  - ۲ - کانال عمومی چار دره به طول ۵۴ کیلومتر و ظرفیت ۲۶ متر مکعب آب فی ثانیه .
- اجزآت عمده پروژه :
- ۱ - گندن کاری در ساختمان های هایپدور تخنیکي و تعمیرات ۱۸۷۵۹ متر مکعب .

- ۲ - پرکاری سرک هاسا ختمان های هایدرو تخنیکي و تعمیرات ۸۹ متر مکعب .
  - ۳ - هموارکاری سرک های عمومی و بازو های کانال ها ۱۰۰۰۰ متر مکعب .
  - ۴ - سنگ کاری ۸۶۰ متر مربع .
  - ۵ - چغل اندازی سرک ها ۱۰۰۰ متر مکعب .
  - ۶ - کانکریت ریزی ۴۷۲ متر مکعب .
  - ۷ - قالب بندی در ساختمان ها ۵۴۴ متر مکعب .
  - ۸ - لای کشی کانال ها ۱۵ متر مکعب .
  - ۹ - خشت کاری ۸ متر مکعب .
  - ۱۰ - نصب کیت ها ۶ سیت .
  - ۱۱ - پاک کاری کانال ها ۵ کیلو متر .
- پروژه آبیاری خان آباد :**
- این پروژه به منظور تنظیم آبیاری ساحه در حدود ۳۰ هزار هکتار اراضی در طرف دریای خان آباد در جوار شهر های کندز و خان آباد روی دست گرفته شده است .
- اجزای عمده ساختمان پروژۀ قرا رذیل است :
- الف - بند آبرگردان بالای دریای خان آباد به طول ۱۶۱۵ متر .
  - ب - پرچابه ۱۳ عدد هریک به عرض ۱۰ متر .
  - ۲ - کانال عمومی چپ به ظرفیت ۱۱۰ متر مکعب و طول ۱۷۸ کیلو متر بوده و به تعداد ۸ دهنه و ۱۹ سرکوب دارد .
  - ۳ - کانال عمومی راست به ظرفیت ۱۲ کیلو متر و طول ۸۳ کیلو متر بوده چار دهنه از آن جدا شده و پانزده سراراضی و قصبات شمال شرق ، شمال

کوب دارد .

۴ - اصلاح نهر چتر قشلاق به طول ۱۵ کیلو متر و ظرفیت اعظمی ۹ متر مکعب آب فی ثانیه .

۵ - اعمار ۳۰ عدد پل در ساحه پروژه تنظیم سیلبر های شوراب و خان آباد و تحکیمات دوطرف دریای خان آباد در ساحه در سال ۱۳۶۰ پروژه مصروف کاری های مشورتی دیزاین بوده در ساحه نظر به ضرورت و مساعدت امکان به رفع مشکل دهاقین در حصه پاک کاری کانال ها (در حدود ۱۰۰۰۰ متر مکعب نهر نقی و گاو کش) را انجام داده است در حصه سازمان دهی دهاقین به خاطر پیشبرد امور مربوط کاری های بسا بزرگی انجام داده شده است ولی امور ساختمان نسبت مشکلات ساحه کار و تخریبات رسیده متاسفانه صورت نگرفته .

پروژه تحکیم سواحل دریای پنج - آمو :

دریای آمو یکی از بزرگترین دریای افغانستان بوده که در وقت های آبخیزی نظر به مسیر غیر منظم و ازدیاد آب وند - شستن کنار های مستحکم جناح چپ دریا خسارات زیادی به مزارع قرا و قصبات همجوار خود وارد میسازد .

نقاط عمده که بیشتر همه ساله ازین ناحیه صدمه می بیند عبارت از سر بند های نهر شهر وان یتیم تپه ، گفتر علی ، نهر ترکمن ، آق مسجد ، تنها نه های سرحدی چار دهنه از آن جدا شده و پانزده سراراضی و قصبات شمال شرق ، شمال

- و شمال غرب ولسوالی امام صاحب و مربوطات ولسوالی ینگى قلعه ، دشت قلعه و غیره میباشد .
- ۵۰ متر مکعب .
- ۱۰ - کندن کارى زاير ها ۲۰۰۰ متر مکعب .
- ۱۱ - کندن کارى تهاد ب دیوار ها ۱۰۰ متر مکعب .
- ۱۲ - پروژه آبیاری کوچه سفلى .
- این پروژه به خاطر آبیاری ساحه ۱۲۰۰۰ هکتار اراضی جناح راست دریای کوچه روى دست گرفته شده امور مطالعات انجنييرى آن تکميل و ساختمان های مقدمه مائى و قصبه رهايشى آن تا حدى تکميل گردیده ولى نسبت نرسیدن ديزاين سا - ختمانى و عدم بودجه كافى ساختمانى و خوب نبودن وضع ساحه پروژه با مشکلات گرفتار است .
- اجراءات عمده این پروژه عبارت انداز :
- ۱- بند آبرگردان بالای دریای کوچه بشکل خاکی به ارتفاع ۲۰ متر و ظرفیت پر- چا به ۲۰۰۰ متر مکعب آب فى ثانیه .
  - ۲ - کانال عمومى جناح راست به ظرفیت ۳۱ متر مکعب و طول ۴۰ کیلو متر ۶ سا ختمان مختلف النوع هایدرود تخنيکى .
  - ۳ - اعمار چپ ستیشن شمال به ظرفیت ۲۶ متر مکعب آب فى ثانیه و ساحه آبیاری ۱۴۹۷ هکتار .
  - ۴ - اعمار چپ ستیشن جنوبى به ظرفیت ۹۹ متر مکعب فى ثانیه و ساحه آبیاری ۱۵۲۷ هکتار .
  - ۵ - ساختمانهای هایدرود تخنيکى بالای
  - ۶ - کندنکارى در کانال های شهروان و نهر ترکمن ۱۶ متر مکعب .
  - ۲ - کانکريت ريزى ۳۷ متر مکعب .
  - ۳ - جفل اندازى سرک های ساحوى ۲۵۷۴ متر مکعب .
  - ۴ - ساختمان تعميرات ۲ باب .
  - ۵ - ترميم پل و پلچك دوباب .
  - ۶ - خشت کارى دیوار احاطه تعميرات ۱۸ متر مکعب .
  - ۷ - سنگ کارى دیوار احاطه تعميرات ۶۹ متر مکعب .
  - ۸ - خشت کارى لنگر دفاعى پروژه ۴۲ متر مکعب .
  - ۹ - خشت کارى لیسه ذکور امام صاحب کانال های چپ ستیشن ۲۶۱ عدد .

نسوي و عدم تکميل نقشه هاي کار تو -
کړا فيکي کار قابل ملا حظه انجام نگريد ه
است .

پروژه آبياري بند سرده :

پروژه آبياري سرده با استفاده از آب
دريا ي جلگه به منظور آبياري سا حه
د رحنود ۱۵۰۰۰ هكتار اراضي اندر ولايت
غزني روي دست گرفته شده است كـــه
اجزاي عمده سا ختما ني آن قرار ذيـــل
است :

۱- بند ذخيره به ارتفاع ۳۰ متر ظرفيت
۲۵۹ متر مكعب آب . .

۲ - كانال عمو مي جناح راست به ظرفيت

۷ متر مكعب و طول ۲۱ كيلو متر .

۳ - سا حه آبياري ۸ هزار هكتار و
هشتادوسه عدد ساختما نها ي مختلف النوع
هايډرو تخنيكي .

۴ - كانال عمو مي چپ دريا به ظرفيت
۸متر مكعب آب في ثانيه به طول ۳۱ كيلو
متر .

احداث كانال هاي فرعي به طول .

۳۱۳ كيلو متر .

۵- احداث كانال ها و زابر هاي

فرعي به طول ۲۷۳ كيلو متر .

۷ - سرك هاي حفظ مراقبت به طول ۲۰۹
كيلو متر .

۸ - ساختما ن قصبه رها يشي و نمبريك
دو كمپ كار ور كشاپ ها .

اجراآت سا ل ۱۳۶۰ :

۱ - هموار كاري اراضي ۷۴۰ هكتار .

۶ - احداث دكه هاي كنترول سيلبر
ها ۴۲۹ كيلو متر .

پروژه آبياري سنگت مهر بدخشان :

اين پروژه به منظور آبياري سا حه
۱۲۷۰ هكتار اراضي باير دشت هاي سنگت
مهر ، قروغ اترنجي و قمچاق نزديجي شمير
فيض آباد روي دست گرفته شده و اجزاي
عمده آن عبارت از احداث كانال هاي
عمومي به طول ۱۹۶ كيلو متر و ظرفيت
۲۰۵ متر مكعب آب في ثانيه ، كانال هاي
فرعي به طول ۱۶ كيلو متر با يك معبر عبور
آب ازبالاي درياي كوچكه .

درسال ۱۳۶۰ كار هاي ذيل درين پروژه
صورت گرفته است :

۱ - كند تكاري كانال شمال و جنوبي
۲۸۸ متر مكعب .

۲ - سنگت كاري خشكه ۴۵ متر مكعب .

۳ - كانكريت ريزي ۱۹۵ متر مكعب .

۴ - سنگت كاري با مساله ۱۶ متر
مكعب .

۵ - تهيه مواد (سنگ پارچه ، ريگت
و جغل) ۷۹ متر مكعب .

پروژه بند ذخيره ورسج :

سطا لعات پروژه و رسج به منظور تغذيه
آب درياي فرخار (ولايت تخار) جهت توليد
انرژي برق و بهبود وضع آبياري ۲۱۰۰۰
هكتار اراضي روي دست گرفته شده ولسي
در سال ۱۳۶۰ نسبت نبودن نمو يـــل
اسعاري و عدم حضور كمپني مشورتى فرا-

- ۲ - کند نکاری ۳۶۸۵۰ متر مکعب .
  - ۳ - تسطیح اراضی (کندن کاری و پرکاری) ۷۴۲۲۸۰ متر مکعب .
  - ۴ - کارهای دستی ۵۶۱۰ متر مکعب .
  - ۵ - سنگ کاری ۵۱۳ متر مکعب .
  - ۶ - کانکریت ریزی ۷۹ متر مکعب .
- پروژه پرچابه بند کجکی :**
- این پروژه به خاطر کنترل بهتـلـ سیلابهای دریای خروشان هلمند و ازدیاد ظرفیت ذخیره بند کجکی روی دست گرفته شده است . با اعمار پرچابه احتیاطی جدید و نصب دروازه های آهنی در پرچابه موجوده ظرفیت ذخیره وی بند کجکی از ۱۷۶ میلیارد متر مکعب آب به (۳) میلیارد متر مکعب آب میرسد که امکان آبیاری ساحه ۴۸۰۰۰ هکتار اراضی بایر را میسر میسازد و هم امکان بلند بردن تولید برق آبی کجکی را به ۱۵۰ هزار کیلو وات مساعد می سازد .
- اجزای عمده آن قرار ذیل است :**
- ۱ - نصب دروازه های آهنی در پرچابه موجوده بند به خاطر بلند بردن ارتفاع و کنترل بهتر آب در بند ذخیره کجکی .
  - ۲ - اعمار پرچابه معاونه .
  - ۳ - بلند بردن ارتفاع بند کجکی در حدود دو متر .
- پروژه بند سلما :**
- این پروژه به منظور استفاده از پائین شیل آب دریای هریرود برای ساحه ۷۳ هزار هکتار اراضی و تولید انرژی برق آبی در سال ۱۳۵۵ روی دست گرفته شده است .
- مشخصات عمده پروژه :**
- ۱ - اعمار بند خاکی به ارتفاع ۱۰۷ متر و ذخیره مفیده ۶۵۰ ملیون متر مکعب آب در جوار قریه سلما علاقه داری چشمست شریف .
  - ۲ - اعمار دستگا ه برق آبی به ظرفیت ۴۰ میگا وات (۴۰۰۰۰ کیلو وات برق) .
  - ۳ - تمهید لین انتقالی برق از قریه سلما تا به شهر هرات به فاصله ۱۷۰ کیلو متر .
  - ۴ - اعمار قصبه رهایشی ، ورگشاپ ها ، دفاتر و غیر ضروریات ساختمانی .
  - ۵ - حفر تونل آبگردان به طول ۶۳۰ متر .
- اجراآت پروژه در سال ۱۳۶۰ :**
- ۱ - کندن کاری در بند ، پرچابه و تونل ۳۴۸۸۰ متر مکعب .
  - ۲ - کندن کاری تونل برق ۱۵۰۴ متر .
  - ۳ - گروتنگ اتصالی ۷۷ متر .
- ریاست هاشمینیری :**
- این ریاست در سال ۱۳۵۹ جهت تنظیم امور ماشینری وزارت آب و برق ، تهیه ماشین آلات مورد ضرورت پروژه ها و ترمیم و تولید ماشین آلات و ساختن های فلزی این وزارت بوجود آمده است که فعالیت سال ۱۳۶۰ آن قرار ذیل میباشد :
- ۱ - تولید ساختنهای فلزی جلال آباد ۸۰۳ تن .
  - ۲ - تولید ساختنهای فلزی پروژه سلما ۶ تن .

د افغانستان کالني

۳ تولید ساختمانی نهایی فلزی متفرقه - سال ۱۳۵۹ - یک افزایش (۷) فیصد را نشان میدهد . ۲۷۱۳ تن .

۴ - تولید ساختمانی نهایی فلزی ورکشاپ جدید ۷۱۲ تن . ۳ - انرژی خریداری شده از کودبرق مزار شریف در سال ۱۳۶۰ - در حدود (۲۸) ملیون کیلو وات بوده که نسبت به

سال ۱۳۵۹ - یک افزایش (۲۱) فیصد را نشان میدهد . ۵- تولید ساختمانی نهایی فلزی ورکشاپ کاماز ۱۳۸ تن . بر بنیاد موسسه :

طی سال ۱۳۶۰ - بر بنیاد موسسه از درک قطع لین ها و شبکه های برق ذریعه عنا صر ضد انقلاب به مشکلات زیاد مواجه بود اما بانهم برق به اثر مساعی خستگی ناپذیر کارکنان بر بنیاد موسسه به مشترکین برق طور شاید و باید توزیع شده است و اجراءات بر بنیاد موسسه در سال ۱۳۶۰ - ذیلا ارائه میگردد .

الف : قسمت بهره برداری :

۱ - تولید انرژی برق مربوطات بر بنیاد موسسه در سال ۱۳۶۰ - در حدود (۷۶۰) ملیون کیلو وات ساعت بوده که نسبت به سال ۱۳۵۹ - یک افزایش (۶۱) فیصد را نشان میدهد از آنجمله برق آبی (۶۹۲) ملیون کیلو وات ساعت برق دیزلی (۸) ملیون کیلو وات ساعت برق حرارتی کابل (۶۰) ملیون کیلو وات ساعت میباشد .

۲ - توزیع انرژی برق مربوطات بر بنیاد موسسه در سال ۱۳۶۰ - در حدود (۵۹۶) ملیون کیلو وات ساعت بوده که نسبت به

سال ۱۳۵۹ - یک افزایش (۷) فیصد را نشان میدهد .

۳ - انرژی خریداری شده از کودبرق مزار شریف در سال ۱۳۶۰ - در حدود (۲۸) ملیون کیلو وات بوده که نسبت به سال ۱۳۵۹ - یک افزایش (۲۱) فیصد را نشان میدهد .

۴ - عواید مربوطات بر بنیاد موسسه در سال ۱۳۶۰ - از درک فروش انرژی برق در حدود (۶۹۷۳) ملیون افغانستانی بوده که نسبت به سال ۱۳۵۹ یک افزایش (۷۲) فیصد را نشان میدهد .

۵- عواید متفرقه بر بنیاد موسسه طی سال ۱۳۶۰ در حدود ۵۷۲ ملیون افغانی بوده که نسبت به سال ۱۳۵۹ یک تنزیل ۲۵ فیصد را نشان میدهد .

۶ - مصارف مجموعی بر بنیاد موسسه طی سال ۱۳۶۰ - در حدود (۷۵۷) ملیون افغانی بوده که نسبت به سال ۱۳۵۹ - یک ازدیاد (۹۱) فیصد را نشان میدهد .

۷ - تولید انرژی برق دستگاه گاز توربین کابل در سال ۱۳۶۰ - در حدود (۶۰) ملیون کیلو وات ساعت بوده که نسبت به سال ۱۳۵۹ - یک افزایش (۷۶۶) فیصد را نشان میدهد .

۸ - مصارف روغنیات گاز توربین کابل در سال ۱۳۶۰ - در حدود (۲۲۵) ملیون

- افغانی بوده که نسبت به سال ۱۳۵۹ - ۱۰۰٪ افزایش (۷۵٪) فیصد را نشان میدهد .
- ۹- برشنا موسسه طی سال ۱۳۶۰ به سه هزار مشترک جدید ، برق توزیع نموده است .
- ۱۰- مجموع مشترکین برشنا موسسه در مرکز و ولایات (منازل) در حدود (۱۱۸۵۲۹) نفر میباشد و به شمول صنایع دوایر و موسسات دولتی (۱۲۲۸۰۳) مشترک میباشد .
- پروژه های انکشافی سکتور برق :**
- پلان سال ۱۳۶۰ پروژه های انکشافی سکتور برق شامل (۲۲) پروژه انکشافی بوده که منجمله (۱۵) پروژه آن انتقالی و (۷) پروژه آن جدید میباشد . حجم سرمایه گذاری سال ۱۳۶۰ - (۹۸۲۸) هزار دالر متوقفه ممالک دوست و (۱۷۹۰۰۰) هزار افغانی از بودجه انکشافی دولت کوه افغانی را احتوا می کند . از جمله سرمایه گذاری سال ۱۳۶۰ - تقریباً (۲۱۹۹) هزار دالر از کمک های خارجی و (۲۰۱۸۰۰) هزار افغانی از بودجه انکشافی دولت که مجموعاً ۳۱۱۷۰۰ هزار افغانی میشود تا اخیر سال ۱۳۶۰ به مصرف است .
- رسیده و باید علاوه نمود که نظر به ضرورت مبلغ (۲۲۸) ملیون افغانی از سکتور آبیاری به پروژه شبکه چهارم کابل و بامیان تعدیلا تزئید گردیده که جمعاً بودجه سال ۱۳۶۰ - سکتور برق بالغ به (۲۰۱۸) ملیون افغانی میگردد .
- پروژه هائیکه در سال ۱۳۶۰ - فعال بوده قرار ذیل است :
- ۱ - توسعه فابریکه پایه سازی کابل
  - ۲ - فابریکه پایه سازی پلخمری .
  - ۳- شبکه شهری مزار شریف .
  - ۴- شبکه سوم کابل.
  - ۵- ساختمان ورکشاپ و تحویلخانه ریاست ساختمانی امور برق .
  - ۶- سروی لین انتقال (۲۰۲) کیلووات سرحد شوروی ، خلم ، پلخمری ، کابل .
  - پروژه هائیکه در سال ۱۳۶۰ - قسماً فعال بودند .
  - ۱ - سروی و ساختمان استیشن های دیزلی در ولایات (۳۰) فیصد پلان سال ۱۳۶۰ - ربع اول و دوم انجام گردیده است .

- ۲- کين انتقال نغلو ، جلال آباد، د ر
بعل آمده اما فيصدي آن خيلي نا چيز می
باشد .
- سال ۱۳۶۰ در مجموع معطل بود صرف کار
ساختمانی سب استیشن نغلو مطابق پلان
مطروحه در حدود (۹۰ فیصد) انجام یافته .
- ۴- سا ختمان استیشن های دیزل لی در
مراکز ولسوالی ها ، قرار داد دیزل جنریتور
های آن با حکومت چکو سلوا کیا امضا
گردید .
- ۳- در برق آبی فیض آباد ، نظر به راپور
واصله ربع اول و دوم يك اندازه اجراءات
- ۵- قرار داد شبکه چهار م کابل با
آلمان دیمو کراتیک عقد گردید .

وزارت اطلاعات و کلتور

ریاست نشرات :

مدیریت عمومی نشرات مرکز :

مدیریت عمومی نشرات مرکز بصورت کل وظیفه ارزیابی ، رهنمایی ، مراقبت و تطبیق مشی نشراتی و مطبوعاتی را مطابق اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان در نشرات موقوت و غیر موقوتیکه از طرف موسسات ، تصدیهای دولتی ووزارت خانه ها طبع میشود ، بمهده دارد ، محتوی ازکارکرد های آن چنین است :

الف در نیمه اول سال ۱۳۶۰ : کتابهایک ازطریق ریاست نشرات در ریاستمطابع دولتی به طبع رسیده است .

- ۱- کتاب محبوب سنگر تحت عنوان (زور)
- ۲- کتاب تحت عنوان (معاهدات بین المللی) تألیف و نگارش دکتور عبدالرحیم .
- ۳- کتاب (راه رشد غیر سر مایه داری) که ترجمه آن توسط سرور یورش صورت گرفته ازطرف موسسه بیهقی در مطبعه دولتی طبع و نشر شده .

کتابهایک از طرف مطابع دولتی جهت مطالعه و ارزیابی ارسال شده و بعد ازمطالعه دوباره فرستاده شده است :

- ۱- کتاب پښتو متلونه
- ۲- دخوشحال خان رباعیات

۳- پښتني دو دونه

۴- دپښتو ادبیاتو تاریخ (دوهم توك)

۵- تور یالی پښتون

۶- خوږی نغمی

۷- پښتني سندرې (لومړی توك)

۸- پښتني سندرې (دوهم برخه)

۹- ننگیالی پښتون

۱۰- سیره النبی لومړی توك

۱۱- لودی پښتانه

کتابهای که از طریق آمریت جوايز جهت مطالعه و ارزیابی ارسال شده قرارآتی اند:

۱- مجموعه اشعار انقلابی که از طرف شورای فرهنگی پوهنتون به مناسبت دومین سالگرد سرآغاز مرحله نوین انقلاب شکوهمند نور تدوین شده است .

۲- کتاب تحت عنوان (دپښتو لغوی پانگه)

۳- کتاب تحت عنوان (گزیده مقاله ها)

۴- کتاب تحت عنوان (خلکوارمان)

۵- کتاب تحت عنوان سپرغی

۶- کتاب عنوان زپه بخړی

۷- کتاب تحت عنوان غیرمغولی

۸- اثر ادبی ملی مرام

۹- يك يك جلد داستان کوتاه بزبان

پښتو (د پښتو پت)

۱۰- کتاب تحت عنوان (اسیران جنگ

چیلی) .

- ۱۱ - يك جلد كتاب دستور زبا ن انگليسي
با ترجمه دري و پشتو .
- ۱۲ - سه اثر ادبي كاند يد جوا يـز
مطبوعاتي تحت عنوان :
الف - اسپرانتو .
ب - منتخب اشعار .
ج - بازگشت .
- ۱۳ - اثر ادبي تحت عنوان (پيو ه -
قهرمان) .
- ۱۴ - يك جلد كتاب تحت عنوان (اوسا -
نه سى سا نه) .
- ۱۵ - كميدى (خاله قا نفوزك) .
- ۱۶ - نها يشنا مه (دست ها ي نرم)
كتا بها نيكه از مراجع مختلف جهت
مطالعه و ارزيايى مواصلت كرده است :
۱ - كتاب تحت عنوان آشوب بزرگ
از طريق رياست علوم اجتماعى پوهنتون
كابل .
- ۲ - كتاب تحت عنوان تيورى دولت
و حقوق از طريق وزارت دفاع ملي .
- ۳ - دو جلد كتات مقدماتي زبان انگليسي
از طريق وزارت مخابرات .
- ۴ - بخش (نگاهى بر سيري در تاريخ
تياتر افغانستان) از طريق گويته انستيتوت
كابل .
- ۵ - كتاب تحت عنوان (سيستم حقوقي
جمهوري دموكراتيك آلمان) از طريق
وزارت عدليه .
- يازده جلد كتب تدريسى از طريق رياست
گرمزندوي عبارتند از :
- ۱ - تاريخ معاصر قسمت دوم .
- ۲ - تاريخ معا صر .
- ۳ - تاريخ معا صر قسمت سوم .
- ۴ - تاريخ معا صر قسمت چهارم .
- ۵ - تاريخ معا صر قسمت پنجم .
- ۶ - جغرافيه اقتصادي و سياسي افغا -
نستان قسمت سوم .
- ۷ - جغرافيه اقتصادي و سياسي افغا -
نستان قسمت دوم .
- ۸ - جغرافيه اقتصادي و سياسي افغا -
نستان قسمت چهارم .
- ۹ - جغرافيه فزيكي و بشري افغانستان
قسمت سوم .
- ۱۰ - جغرافيه اقتصادي و سياسي افغا -
نستان قسمت اول .
- ۱۱ - جغرافيه اقتصادي و سياسي افغا -
نستان قسمت پنجم .
- همچنان كتاب تحت عنوان حقوق ، آزادي
و مكلفيت ها ي اتباع شوروي از طرف
وزارت عدليه . كتاب تحت عنوان (مراكز مهم)
آئين بودائى (د رافغا نستان) از طرف
تحقيقات كوشائى و قانون احصائيه به
زبان پشتو ، دري و انگليسي از طريق
اداره مركزى احصائيه .
- رساله اولين كنگره كوپراتيف ها ي
زراعتى افغانستان .
- كتاب تحت عنوان (امراض جراحي -
عصبى از طرف انستيتوت دولتي طب كابل
و مقرر ه سير و حركت ترا فيكي به نشرات
مركز رسیده كه بعد از ارزيايى و مطا -

- لحه دو باره به مرجعش فرستاده شده است .
نقش این شعبه در ارتباط با مضمون، مجله
جرايد و همچنان کتب و کست هاييکه به
خارج فرستاده شده است .
- ۱- (۶۸۶۰) مضمون مربوط نشریه ها،
جرايد و مجلا تيکه در مرکز طبع ميگردد از
برج حمل تا پانزده ماه قوس ۱۳۶۰ مطالعه
و از لحاظ پاليسي نشراتي ارز يا بي
گريديده است .
- ۲ روزنامه هاي هيواد ، انيس ، کابل نيوتايمز
همه روز مطالعه و به جرايد سوب،
گوراش ويولوز اجازه توزيع داده شده است .
- ۳- جرايد پامير ، اقتصاد، وزيري ارز -
يا بي گريديده است .
- ۴ - به تعداد (چهل و چهار) مجله در هر
دور چاپ که بعضاً دو هفته يي ، ماهانه ،
دوماهه ، سه ماهه و شش ماهه ميباشد مطا -
لحه و ارزيا بي شده بعد از زمير و نشاني
اجاز ه خروج از مطبعه به منظور توزيع
داده شده است .
- ۵ - به تعداد (۶۰۰۰) کتاب اعم از ديني
سياسي ، ادبي ، جغرافيايي ، تاريخي ،
فلسفي به زبان هاي خارجي که توسط
اشخاص به خارج کشور ارسال مي
گريديد ارز يا بي گريديده است .
- ۶ - کست هاييکه توسط اشخاص به
خارج برده و يا فرستاده شده بعد از شنيدن
- آن در شعبه ثبت کست ها تعداد آن در همين
مدت به (۵۵۰۰) حلقه بالغ گريديده است .
هكذا در همين مدت به بيست حلقه ،
ويديو کست اجازه خروج داده شده است .
شده است .
- ب - در نيمه دوم سال ۱۳۶۰ :
کتابهاييکه از طريق آ مریت کتابخانه -
عامه جهت مطا لحه و ارزيا بي فرستاده
شده قرار آتي اند :
- ۱ - رياض الا لواح غز نه .
۲ - تعبيه .
۳- قواعد اقتصاد سياسي و علم بانكي .
۴- بيانيه خروسچوف در مجمع ملل
متحد .
۵- بيانيه خرو سچف در تلويزيون
امريکا ۱۹۵۹ .
۶ - مجله آريانا شمار ه ۱۱ قو سى
۱۳۴۲ .
۷- آريانا دايرة المعارف .
۸- آريانا دايرة المعارف جزء ۲۲ .
۹- آريانا دايرة المعارف جزء ۹ .
۱۰- آريانا دايرة المعارف جزء ۱۳ .
۱۱- آريانا دايرة المعارف جزء ۱۰ .
۱۲ - روا نشناسي .
۱۳ - از سرو بي تا اسمار .
۱۴ - فدايان وطن .
۱۵ - جوانان فدايي .
۱۶- دايرة المعارف پشتو جلد شش .
۱۷- دايرة المعارف پشتو جلد نژده .
۱۸- دايرة المعارف پشتو جلد ۲۳ .

- ۱۹- دایرة المعارف پښتو جلد ۱۳ .
 ۲۰- دایرة المعارف پښتو جلد سوم .
 ۲۱- دایرة المعارف پښتو جلد دوم .
 ۲۲- د افغانستان جغرافیا ئی قاموس
 جلد چهار .
 ۲۳- آریانا دایره المعارف به زبان پښتو
 جلد ۲۱ .
 ۲۴- دتاریخ ټولنی کتابونه .
 ۲۵- د پښتو نحوه .
 ۲۶- کلو پاترا .
 ۲۷- ئی نامه .
 ۲۸- نوای معارف .
 ۲۹- دیوان سلطان حسین بایقرا به
 انضمام رساله او .
 ۳۰- دایرة المعارف جلد ۱۸ .
 ۳۱- دایرة المعارف جلد ۲۰ .
 ۳۲- تاریخ مختصر افغانستان جلد دوم .
 ۳۳- مقدمه چند کتاب .
 ۳۴- آریانا دایرة المعارف پښتو جلد ۲۰ .
 ۳۵- آریانا دایرة المعارف پښتو جلد ۱۶ .
 ۱۶ .
 ۳۶- جغرافیای قاموس پښتو جلد اول .
 ۳۷- جغرافیای قاموس پښتو جلد ۶ .
 ۳۸- لنهې .
 ۳۹- سیر ژور نالیزم .
 ۴۰- دایرة المعارف پښتو جلد ۵ .
 ۴۱- افغانستان .
 ۴۲- آریانا دایره المعارف جلد ۵ .
 ۴۳- ابوریحان البیرونی .
 ۴۴- متخلفین اصولنا مه مکلفیت عامه
 در افغانستان .
 ۴۵- تاریخچه مزار شریف .
 ۴۶- شرح بیتین مثنوی .
 ۴۷- امتیاز نامه .
 ۴۸- امیر علی شیر نوائی .
 ۴۹- د پښتو پخوا ئی تذکرې .
 ۵۰- د افغانستان پخوانی تاریخ .
 ۵۱- گازرگاه .
 ۵۲- مجله کتاب شماره اول ۱۳۵۲
 بیانیة وزیر اطلاعات وکتور وقت .
 ۵۳- رساله های خط مجنون رفیق
 هیروی .
 ۵۴- الفلسفه و العلم و الفقه و الفن الدب
 ۵۵- درة الزمان .
 ۵۶- رهنمای تاریخ افغانستان .
 ۵۷- افغانها در هند .
 ۵۸- رادیو گراما فی .
 ۵۹- تاریخ خط و نوشته های کهن
 افغانستان .
 ۶۰- آریانا دایرة المعارف جلد ۱۸ .
 ۶۱- آریانا دایرة المعارف جلد ۴ .
 ۶۲- آریانا دایرة المعارف جلد ۷ .
 ۶۳- پښتو مثنوی .
 ۶۴- تیر یادونه .
 ۶۵- طبقات ناصری جلد اول .
 ۶۶- طبقات ناصری جلد دوم .
 ۶۷- اوسنی لیکوال جلد سوم .
 ۶۸- دایرة المعارف جلد ۲۴ .
 ۶۹- دایرة المعارف جلد ۲۵ .

- ۷۰ - اوسنی لیکوال جلد اول .
- ۷۱ - اوسنی لیکوال جلد دوم .
- ۷۲ - سیره النبی جلد پنجم .
- ۷۳ - غوریان .
- ۷۴ - اقتصاد زراعتی .
- همچنان در مورد این کتاب‌ها ابراز نظر ارائه شده است :
- ۱ - نشریه فوق العاده رادیو به منا - سبت چهل و دو مین سالگرد آزادی .
- ۲ - د گور نیکم غی .
- ۳ - رساله شناسائی د میرمنو ټولنه .
- ۴ - یاد شا هان متاخر افغانستان .
- ۵ - تیمورشاه درانی جلد اول .
- ۶ - تیمور شاه درانی جلد دوم .
- کتابها نیکه از طرف موسسه طبع وتورید کتب بیپقی جهت مطالعه و ارزیا بی ارسال شده و بعد از مطالعه دو باره فرستاده شد . است .
- ۱ - راه رشد غیر سرمایه داری .
- ۲ - د مارکس ژوند .
- ۳ - انسان او تکامل .
- ۴ - مضامین تیوریک .
- ۵ - تزه‌های دری .
- ۶ - تزه‌های پشتو .
- ۷ - درسنامه اول پشتو .
- ۸ - درسنامه دوم پشتو .
- ۹ - درسنامه سوم پشتو .
- ۱۰ - درسنامه چهارم پشتو .
- ۱۱ - درسنامه پنجم پشتو .
- ۱۲ - درسنامه ششم پشتو .
- ۱۳ - درسنامه هفتم پشتو .
- ۱۴ - درسنامه هشتم پشتو .
- ۱۵ - درسنامه ۱-۲-۳ دری .
- ۱۶ - درسنامه چهارم دری .
- ۱۷ - درسنامه پنجم دری .
- ۱۸ - درسنامه ششم دری .
- ۱۹ - درسنامه هفتم دری .
- ۲۰ - درسنامه هشتم دری .
- ۲۱ - پوستر دهقان .
- ۲۲ - پوستر انقلاب .
- ۲۳ - پوستر نیروی اتحاد .
- ۲۴ - پوستر الحاح بیسوادی .
- ۲۵ - پوستر سرباز .
- ۲۶ - پوستر زنده باد انقلاب .
- ۲۷ - پوستر دفاع از انقلاب .
- کتابها نیکه از مراجع متخلف جهت مطالعه و ارزیا بی مواصلت کرده است و بعد از مطالعه و ارزیا بی دو باره به مرجعش ارسال شده است عبارت از :
- ۱ - کتاب تحت عنوان (د پشتو ټولنیز او اقتصادي جوړښت) از طرف اکادمي علوم افغانستان .
- ۲ - کتاب تحت عنوان خو شحال خټک او د هغه ادبی مکتب دی .
- ۳ - کتاب تحت عنوان په افغانستان کی د مشروطی د نهضت لنده تاریخچه .
- ۴ - کتاب تحت عنوان تاریخ برمکیان بلخ .
- ۵ - کتاب تحت عنوان انسان او تکامل .

- ۶ - کتاب تحت عنوان چو نغر او قصیدی
په نامه .
- ۷ - مجموعی مقالات .
- ۸ - فلسفی مفرو ماویش .
- ۹ - کتاب تحت عنوان افغانستان او
هند برتانوی .
- ۱۰ - کتاب تحت عنوان زبان تاجیکی -
ماوراالنهر .
- ۱۱ - رساله پشتو نشر ته کره کتنی .
- ۱۲ - جلد دوم کتاب د کابل سلطنت .
- ۱۳ - کتاب تحت عنوان د پشته نه کو -
چیانو .
- ۱۴ - قاموس تشریحی پشتو .
- ۱۵ - مقالات سیمینار خوشحال خان
خټک .
- ۱۶ - تاریخچه مختصر سیاست خارجی
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .
- ۱۷ - کتاب تحت عنوان روئین تن تهمتن .
- ۱۸ - کتاب اجمال تاریخ دوستی ذات البینی
افغانستان و اتحاد شوروی .
- ۱۹ - کتاب با بلغاریای کوچک و زیبا
آشنا شوید .
- ۲۰ - مجموعه اشعار انقلابی .
- ۲۱ - مقالات و عکسهای مکتب هندی .
- ۲۲ - کتاب تحت عنوان معرفی ادویه
اتحاد شوروی .
- ۲۳ - بروشور درباره سگنازی افغانستان .
- ۲۴ - پوستر آب و برق .
- و همچنان طور تخمین به تعداد (۱۶۷۹۸)
- مقاله بررسی ، اصطلاح و مطابق به پالیسی
نشراتی دولت ج.د. ۱۰۵ عیار و اجازه نشر داده
شده است .
- همچنین روزنامه های هیواد ، انیس ،
کابل نیوتایمز بعد از نشر مطالعه گردیده
است .
- جرايد سوب ، گوراش ، یولدوز
وجرايد پامير ، زیری ، اقتصاد قبل از
چاپ و بعد از چاپ مطابق به پالیسی نشراتی
دولت ج.د. ۱۰۵ عیار و اجازه نشر داده شده
است .
- مجله هفته وار ژوندون ، کمیکانو انیس
به تعداد (۹۶) شماره بررسی شده است .
به تعداد (۱۰۰) کتاب اعم از دینی
سیاسی ، ادبی ، جغرافیائی ، تاریخی ،
فلسفی به زبانهای خارجی که توسط
اشخاص به خارج کشور ارسال میگردد بعد
از ارزیابی و بعد از مهر و نشانی از طریق
مدیریت عمومی نشرات مرکز ارسال شده
است .
- مجموع مجلاتیکه در مرکز به طبع
میرسد قبل از چاپ و بعد از چاپ در حدود
(۵۰) مجله بررسی و مطالعه گردیده است .
فلم نامه ، داستان و غیره به تعداد (۶۴) جلد
بررسی شده است .
- کست هاییکه استماع و به خارج
از کشور صادر شده است (۱۰۰۰) حلقه .
به تعداد (۵۰) حلقه و یديو کست
اجازه خروج داده شده است و همچنان در
قسمت کارهای اداری به تعداد (۱۰۰۰) شماره

مکتوب از مراجع مختلف وارده گرفته شده است و به تعداد (۱۰۰۰) شماره مکتوب به مراجع مختلف صادر و جواب تحریر گردیده است .

مدیریت عمومی نشرات خارجی :

۱ - مدیریت عمومی نشرات خارجی در ظرف سال جمعاً به تعداد ۱۳۰۶۰ شماره نشریه های مختلف شامل روزنامه ها، کتب، جراید، مجلات، نقشه ها و اوراق چاپی را به لسانهای پشتو، دری، انگلیسی، آلمانی، فرانسوی، عربی، روسی، جاپانی، چینی، ترکی، فنلندی، اردو، هندی و غیره که وقتاً فوقتاً از طریق وزارت مخابرات و گمرک میدان هوایی مواصلت نموده ارزیابی نمود و مطابق به پالیسی نشراتی درمورد اجراءات صورت گرفته است .

۲ - این مدیریت به تعداد ۴۲۴۲ جلد کتب دری، انگلیسی، فرانسوی، آلمانی و غیره را که از طریق مدیریت وارد و توزیع وزارت مخابرات، گمرک میدان هوایی، گمرک کابل و گمرک پست وارسل ارسال گردیده است ارزیابی نمود و کتبیکه از لحاظ پالیسی نشراتی معائنات نداشته دو باره جهت توزیع به مراجع آن فرستاده شده است .

۳ - در ظرف سال جمعاً به تعداد ۱۲۴۷ حلقه کست رادیو تیپ درین مدیریت ارزیابی گردیده و در مورد توزیع و یاعدم توزیع آن اجراءات بعمل آمده است .

۴ - به تعداد ۱۵۶ حلقه کست ویدئو کست

مورد ارزیابی قرار داده شده و درمورد بخش توزیع و یاعدم آن مطابق پالیسی نشراتی جمهوری دموکراتیک افغانستان اجراءات بعمل آمده است .

باید متذکر شد که نشریه های مختلف، رادیو کست، ویدئو کست و صفحات مختلفه ثبت آواز عموماً از کشورهای عربی، هند، آلمان شرقی، آلمان غربی، اتحاد شوروی ایالات متحده امریکا، اطریش، سوئد، انگلستان، استرالیا کشورهای سوسیالیستی اروپای شرقی، کوبا، ایران، فرانسه، منگولیا، سوئیس، سریلانکا، بنگله دیش، چین، جاپان و هانگکانگ و غیره کشورها وارد کشور گردیده و از طریق وزارت مخابرات و وزارت مالیه جهت ارزیابی باین مدیریت رسیده و مورد ارزیابی قرار میگیرد .

علاوالتیک تعداد نشریه ها از طریق مدیریت اطلاعات و نشرات وزارت امور خارجه که بوزارت مالیه مربوط می باشد وقتاً فوقتاً غرض ارزیابی به مدیریت عمومی نشرات خارجی رسیده و درمورد اجراءات بعمل آمده است .

۵ - در بخش ترجمه مقالات هم این مدیریت مقالات و مطالب مختلفی که در نشریه ها روزنامه ها مجلات و غیره به زبان های خارجی از قبیل انگلیسی، آلمانی، فرانسوی، عربی و غیره بچاپ رسیده از نظر ارتباط مستقیم و یا غیر مستقیم آن به انقلاب

طول سال نشرات همه جا نه را در بخش های مختلف بصورت پیگیر همه روزه بدون وقفه انجام داده است و پیرامون مصوبه های حزب و دولت نشرات گسترده ای نموده که این نشرات شامل اشاعه متن کامل فیصله های

کنگره حزب دموکراتیک خلق افغانستان و پلینوم ها مصوبه های بیروی سیاسی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و هیات رایسه شو رای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان است همچنان تبصره ها و راپور گازهای وسیعی در مورد کفرانس سر قاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و تأثیرات آن در حیات حزب بدست نشر سپرده است .

در پهلوی نشرات همه روزه روزنامه کابل نیو تایمز مدیریت عمومی مجله و سالنامه انگلیسی این موسسه طی سال (۱۳۶۰) موفق به چاپ چهار شماره مجله سه ماهه آریانا به زبان انگلیسی حاوی بیانات محترم رئیس شورای انقلابی در اقدامات حزب و دولت انقلابی طی این سال در ساحات مختلف حیات اجتماعی اقتصاد و سیاسی کشور ما با مضامین متعدد در مورد دفاع روز افزون مردم از دست آورد های انقلاب و مرحله تکاملی نوین آن با قطع و دیزاین مقبول از طریق آفست به تیراژ (۱۵۰۰) شماره چاپ شده است .

همچنان کارکنان این مدیریت چاپ سالنامه انگلیسی کابل نیو تایمز از (۶ - جلدی ۱۳۵۸ الی اخیر حوت ۱۳۵۹) را در

افغانستان، حزب و حکومت ترجمه نموده و نقل آنرا به مراجع مربوط جهت معلومات رسماً ارسال داشته که تعداد آن به ۷۸ عنوان میرسد که عناوین بعضی از مطالب ذیل نام گرفته میشود :

- فراریان افغانی در شهرهای پاکستان دست برافزانی ...

- تغییر استراتژی شورشیان افغانی ...

- کمپهای ایالات متحده امریکا به پاکستان ...

- تاجر دو ملیون پوند سترلینگ ...

- مبارزین بلوچ اسلحه را از اشرار

افغانی خریداری می کنند .

- دیدار نماینده امریکا از کمپهای

فراریان افغانی در خیبر .

- اکنون در پاکستان بجای انتخابات جنگ .

- اداره جاسوسی بریتانیا بر ضد افغان

نستان کار میکند ...

- پاکستانی های مقیم شهرهای مختلف

اروپا مظاهرات ضد ضیاء الحق ...

- مداخله و سیعی سی.آی.ای - در امور

افغانستان ...

(۷) - در بخش اداری تمام امور مربوط

بارتباط کارهای انجام شده فوق که طور

فشرده از آنها نام برده شد فعالیت بعمل

آمده است .

کابل نیو تایمز :

موسسه نشراتی کابل نیو تایمز در سال

(۱۳۶۰) مطابق به پالیسی مطبوعاتی در

۱۱۱۲ صفحه با قطع و صحافت زیبا به تیراژ (۵۰۰) شماره که شامل بیانات، پیام-ها و مصاحبه های محترم رئیس شورای انقلابی، اعلامیه های دولت، کنگره ها، پلینوم های کمیته مرکزی، معرفی زبان های افغانستان، اخبار مصور کر نولوژی داخلی و خارجی معرفی سازمان های دمو-کراتیک و اتحادیه های کاری و همچنان معرفی یک سلسله کشورها میباشد در اوائل سال (۱۳۶۰)، بدست نشر سپرد و مطالب معین را برای چاپ شماره های بعدی مجله آریانا و سالنامه سال (۱۳۶۰) جمع آوری کرده است.

جریده یولدوز:

جریده یولدوز هفته یکبار در چهار صفحه به زبان اوزبکی نشر میگردد در طی سال ۱۳۶۰ پیرامون مسائل مختلف نشر-ات نموده که قسمتی از کار کرد ها چنین تذکر داده میشود:

۱ - اخبار مهم سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، و فرهنگی داخلی و خارجی با کلیشه های مربوط آن.

۲ - بیانات و گزارشات محترم بېرک - کارمل منشی عمو می کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان با کلیشه های مربوطه.

۳ - نشر فرامین، اعلامیه ها، ابلاغیه ها و اطلاعیه ها.

۴ - پلینوم ها، مصوبه ها، تصامیم و فیصله های حزب و حکومت.

۵ - نشر پیام های محترم بېرک کارمل - منشی عمو می کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و کمیته مرکزی حزب و پیام های شورای انقلابی و حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان.

۶ - نشر قانون عمو می مکلفیت عسکری مقوله ها، تبصره ها، سرمقاله ها و راپور ها از سربازان قهرمان به ارتباط قانون جدید مکلفیت عسکری و جلب و احضار به قوای مسلح و خدمت عسکری.

۷ - در مورد تشکیل کنگره موسس جبهه ملی پدر وطن، جلسات و تمام مطالب مربوط به آن و درباره اهمیت این جبهه و پشتیبانی مردم از آن نشرات گسترده - ئی صورت گرفته.

۸ - در مورد مراحل اصلاحات دموکراتیک ارضی، تصامیم و مقرره ها و فیصله های حزب در مورد اهمیت و محتوی ضمیمه نمبر اول فرمان شماره هشتم شورای انقلابی درباره زمین و مصوبه مشترک بیروی سیاسی کمیته مرکزی و شورای وزیران را جمع به ادا مه اصلاحات ارضی و کشت خزان سال ۱۳۶۰ و پلان کشت بهاری ۱۳۶۱، مقاله ها، سرمقاله و تبصره ها نشر گردیده است.

۹ - در مورد فرمان هیئت رئیسه شورای انقلابی راجع به عفو فریب خوردگان و باز-

- ۱۶ - درمورد تحکیم وحدت ارګا نیک حزب و مردم همچنان درمورد وحدت ملیت ها ، اقوام و قبا یل و حل مسئله ملی با درنظر داشت تصامیم و فیصله های حزب و حکومت مقالات سر مقل له ها به نشر رسید ه است .
- ۱۷ - درمورد مبارزه با بیسواد ی و فعا لیت سازمان ها ی اجتماعی زنان ، جوانان و اتحادیه های کارگری ، اتحادیه نویسنده گان و شعرا ، و ژور نالیستان مطالب به نشر رسید ه است .
- ۱۸ - نشر طرح قانون ارګانهای محلی قدرت دولتی و اداره و پیشتیبانی مردم از آن .
- ۱۹ - روز دوستی و همکاری متقابل (روز حشر) و کارهای داوطلبانه وسیعاً تبلیغ شده است .
- ۲۰ - نشر مصاحبه های مطبوعاتی .
- ۲۱ - در مورد دوستی افغان و شوروی .
- ۲۲ - در مورد سومین سالروز انقلاب شکوهمند ثور ، وسالگرد تاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان و سالگرد مرحله نوین و تکاملی انقلاب ثور سرمقاله ها ، مضامین و اشعار به نشر رسید ه است .
- ۲۳ - درمورد پلان پنج ساله انکشاف اقتصادی و اجتماعی سال ۱۳۶۰ تبلیغات صورت گرفته است .
- ۲۴ - پلینوم های کمیته مرکزی و نقش اهمیت تصامیم آن و شعار های کمیته مرکزی به مناسبت سالگرد انقلاب ثور و جشن می به نشر رسیده است .
- گشت هموطنان به وطن ، مضامین و سر - مقل له ها به نشر رسید ه است .
- ۱۰ - در باره سهولتی که دولت جمهور - ری دموکراتیک افغانستان در اجرای منا - سک دینی همه مذاهب فراهم آورد ه مقل له ها ، سرمقل له ها ، و راپور ها به چاپ رسیده است .
- ۱۱ - در مورد ارتقای سطح تولیدات صنایع و منسوجات در کشور راپور ها تهیه و به نشر رسانیده شده است .
- ۱۲ - درمورد تجلیل از روز بین المللی کارگران ، زنان و روز بین المللی مخا - برات ، روز بین المللی تسامد با مردم فلسطین و روز غلبه بر فاشیزم و سره میاشت نشریات صورت گرفته است .
- ۱۳ - درمورد طرز کار و فعالیت کوپراتیف های زراعتی ، استیشن میکا نیز ه زراعتی و فارم های دولتی و اهمیت آن مقل له ها ، سرمقاله ها و راپور ها تهیه و به نشر رسیده است .
- ۱۴ - درمورد افزایش دستمزد کارگران و امکانات مامورین مقل له ها ، سرمقل له ها و راپور تهیه و به چاپ رسیده است .
- ۱۵ - نشر مطالب در مورد پیروزی های حاصله در پییکار بر ضد باند های اشرار و خشن نمودن توطئه های امپریالیزم و ارتجاع که در نتیجه همکاری های متحذانه حزب ، قوای مسلح ارګانهای امنیتی و مردم در این زمینه میسر گردید ه است .

- ۲۵ - درمورد شخصیت امیر علی شیر -
نوائی و میا فقیر الله (ع) و دیگر شعرا و نویسندگان کشور و مطالب مربوط به فرهنگ ازبیک .
- ۲۶ - به پیشواز کنفرانس سر تا سری ح.د.خ ۱۰، و دایر شدن این کنفرانس گردد -
همایی ها و مسابقات کار وسیعاً تبلیغ شده ، کنفرانس های حزبی ولسوالی ، ناحیوی ، شهری و ولایتی به خاطر آمادگی برای کنفرانس سر تا سری حزبی درجریده منعقد گردیده است .
- ۲۷ - به مناسبت سو مین سالگرد انقلاب شکو همند ثور دایر شدن هفتمین پلینوم کمیته مرکزی ح.د.خ ۱۰، و دایر شدن کنگره موسس جبهه ملی پدر وطن و دایر شدن کنفرانس سرتاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان شماره های فوق العاده نیز به نشر رسیده است .
- جریده سوپ :
- جریده سوپ هفته وار بزبان بلوچی از چاپ می براید در سال ۱۳۶۰ این موضوعات را بدست نشر سپرده است :
- ۱- نشر پیام محترم ببرك کارمل به مناسبت سال (۱۳۶۰) اخبار ، مضامین و مطالب مربوط به نوروز .
- ۲ - نشر اخبار و مطالب مربوط به ملاقات سران اقوام و قبایل و مردم زحمتکش کشور با محترم ببرك کارمل .
- ۳ - نشر اخبار و مطالب مربوط به سرکوب ضد انقلاب .
- ۴ - نشر اخبار و مطالب مربوط به مراجعت دو باره هوو طنان فریب خورده ما به وطن .
- ۵ - نشر شعار های کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان به مناسبت سو مین سالروز انقلاب شکو همند ثور .
- ۶- نشر شعار های کمیته مرکزی ح.د.خ.ا به مناسبت اول ماهی روز جبهانی کارگر .
- ۷ - نشر اخبار و مطالب مربوط به نخستین جلسه علما و روحانیون ج.د.خ ۱۰ .
- ۸ - نشر اخبار و مطالب مربوط به روز جبهانی کارگر .
- ۹- نشر اخبار ، مضامین و مصاحبه های مربوط به خدمت مقدس عسکری .
- ۱۰ - نشر اخبار و مطالب مربوط به گروه های مدافعین انقلاب و سپاهیان انقلاب .
- ۱۱ - نشر اخبار و مطالب مربوط به کمپاین کشت بهاری .
- ۱۲ - نشر فرامین و اعلامیه های هیئات رئیسه شورای انقلابی و حکومت ج.د.خ در سال (۱۳۶۰)
- ۱۳ - نشر اخبار و مضامین درباره پلان اقتصادی و اجتماعی سال (۱۳۶۰) .
- ۱۴- نشر اخبار ، تصامیم و فیصله ها و مطالب مربوط به پلینوم ششم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
- ۱۵ - نشر اخبار و مطالب مربوط به کنگره موسس جبهه ملی پدر وطن .
- ۱۶- نشر اخبار و مطالب مربوط به سفر محترم ببرك کارمل به چکوسلواکیا .

- ۱۷ - نشر اخبار و مطالب مربوط به سفر محترم ببرک کارمل به اتحاد شوروی در ماه سرطان سال (۱۳۶۰) .
- ۱۸ - نشر اخبار و مطالب مربوط به عید سعید فطر .
- ۱۹ - نشر اخبار و مضامین مطالب مربوط به ادامه اصلاحات دموکراتیک ارضی .
- ۲۰ - نشر اخبار و مضامین و مطالب مربوط به (۶۲) سال لگد استرداد استقلال وطن .
- ۲۱ - نشر اعلامیه حکومت ج.ا.و.مبنی بر حل و فصل مسئله سیاسی .
- ۲۲ - نشر اخبار و مطالب مربوط به (۹) سنبله جشن پشتو نستان .
- ۲۳ - نشر اخبار و مطالب مربوط به مصوبه شورای وزیران ج.ا.و.مبنی بر جلب و احضار قسمی سران و خورده ضابطان قطعه .
- ۲۴ - نشر اعترافات عناصر ضد انقلاب .
- ۲۵ - نشر اخبار و مطالب مربوط به جلسات سال (۱۳۶۰) شورای انقلاب ج.ا.و.مبنی .
- ۲۶ - نشر اخبار و مطالب مربوط به عید سعید اضحی .
- ۲۷ - نشر فرمان شوروی انقلابی مبنی بر مصوبه قانون اورگانهای محلی قدرت دولتی .
- ۲۸ - نشر اخبار و مطالب مربوط به هفته مخصوص سره میاشت .
- ۲۹ - نشر اخبار، مطالب و مضامین مربوط به (۳) عقرب .
- ۳۰ - نشر اخبار و مطالب مربوط به (۶۴) سالروز انقلاب اکتوبر .
- ۳۱ - نشر اخبار و مطالب مربوط به روز عاشورا .
- ۳۲ - نشر اخبار و مطالب مربوط به جلسه هیات رئیس سازمان صلح و همبستگی خلق های افریقا و آسیا .
- ۳۳ - نشر اخبار و مطالب مربوط به روز جهانی حقوق بشر .
- ۳۴ - نشر اخبار و مطالب مربوط به پلینوم دوم شوروی مرکزی کوپراتیف های زراعتی .
- ۳۵ - نشر اخبار و مطالب مربوط به سفر محترم ببرک کارمل به بلغاریا .
- ۳۶ - نشر اخبار و مطالب مربوط به تصامیم و فیصله های پلینوم هفتم کمیته مرکزی ج.ا.و.م .
- ۳۷ - نشر اخبار و مطالب مربوط به توزیع کارت های حزبی .
- ۳۸ - نشر اخبار، مضامین و مطالب مربوط به مولود حضرت محمد (ص) .
- ۳۹ - نشر اخبار و مطالب مربوط به میتنگ ها و جلسات به خاطر استقبال از کنفرانس سرقاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
- ۴۰ - نشر قانون احصایه .
- ۴۱ - نشر قانون شوروی وزیران ج.ا.و.م .
- ۴۲ - نشر بیانیه محترم ببرک کارمل در کنفرانس سازمان حزبی شهر کابل .

- ۴۳ - نشر اخبار ، مضامین و مطالب مربوط به هشتم مارچ
- ۴۴ - نشر اخبار و مطالب مربوط به بنای یاد گاری شهدای راه انقلاب •
- ۴۶ - نشر اخبار مهم داخلی و خارجی •
- ۴۷ - نشر تمام مطالب و موضوعات تیکه از جانب مقامات ذیصلاح حزبی و دولتی هدایت داده شده است •
- دوم: در بخش ادبیات و فرهنگ مردم بلوچ :
- ۱ - نشر (۲۲) پارچه شعر انقلابی به مناسبت های مختلف •
- ۲ - نشر (۳۷) موضوع در (۳۷) شماره جریده سوپ در باره تاریخ، زبان، ادبیات و فرهنگ مردم بلوچ •
- جریده گوراشی :**
- جریده گوراش به لسان ترکمنی به خاطر ملیت ترکمن کشور نشر و پخش میگردد • این جریده مطابق پالیسی نشراتی دولت ج.د.ا در طول سال ۱۳۶۰ در باره مطالب آتی نشرات گسترده نموده است :
- ۱- نشر بیانیه ها ، مصاحبه ها ، پیام ها و تلگراف های تبریکه محترم ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.ا •
- و رئیس شورای انقلابی ج.د.ا •
- ۲ - نشر پلینوم ها •
- ۳ - گزارش مسافرت های منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.ا • و رئیس شورای انقلابی در داخل و خارج کشور •
- ۴ - گزارش ملاقات های اقوام و قبایل مربوط کشور با ببرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.ا • و نشر فوتو های مربوط به آن •
- ۵ - نشر بیانیه ها ، پیام ها و مصاحبه های سلطانعلی گشتمند رئیس شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان •
- ۶ - نشر مطالب مربوط به جلسات و مصوبه های شورای وزیران •
- ۷ - بخش مطالب مربوط به مصوبه های شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان •
- ۸ - تهیه گزارش از جلسات جبهه وسیع ملی پدر وطن و نشر آن •
- ۹ - گزارش کنگره ها ، کنفرانس ها و سیمینار ها •
- ۱۰ - نشر مطالب مربوط به تجلیل از هفدهمین سالگرد حزب دموکراتیک خلق افغانستان •
- ۱۱ - نشر شعار ها به مناسبت سومین سالگرد انقلاب شکوهمند ثور •
- ۱۲ - نشر مطالب مربوط به فعالیت های شورای عالی علما و روحانیون ، شئون - اسلامی جمهوری دموکراتیک افغانستان •
- ۱۳ - نشر وقایع داخلی و خارجی •
- ۱۴ - بخش مطالب مربوط به حمایت و پشتیبانی مردم کشور از دولت انقلابی و دست آورد های آن •
- ۱۵ - نشر مطالب مربوط به روز های جهانی •

- ۱۶ - نشر پيام ها و اطلا عيه ها ي دول ت .
- ۱۷ - پخشي اخبار مربوط به نافذ شدن قوانين .
- ۱۸ - دربار ه سازمان صلح و همبستگي سازمان زنا ن ، سازمان جوانان ، پيش-آهنگان و اتحاد يه ها ي صنفی و کوپرا - تيف هاي زراعتي نشرات گسترد ه صورت گرفته است .
- ۱۹ - نشر مقاله ها ي اجتماعي ، فرهنگي و اقتصادي با در نظر داشت پاليسي نشراتي .
- ۲۰ - نشر يك سلسله مطالب در مورد دوستي افغان - شوروي .
- ۲۱ - نشر پيشتر از سه صد ضرب المثل مروج مليت تورگمن .
- ۲۲ - نشر اضافه از هفتاد شعرا انقلابي و عشقي .
- ۲۳ - نشر گزارش مكمول اولين جلسه و مشاعره هنري وادبي كميته فرهنگي تر - كمن هاي جمهوري دمو كراتيك افغانستان باريك تعداد فوتو ها ي مربوط آن در چند شمار ه جريده گوراش طور مسلسل .

ریاست کلتور :

آمریت فرهنگ مردم:

آمریت فرهنگ مردم بر اساس مشسی اصولی و تابناک حزب و دولت انقلابی و به منظور پیشبرد تحقق و پژوهش های علمی در فرهنگ و فولکلور شفاهی اقوام و ملیت های با هم برادر در افغانستان مطابق پلان و برنامه در طی سال ۱۳۶۰ و وظیفه مقدس علمی خویش را پیش برده و در چارچوب امکانات بادر نظر داشت الویت ها هموار به بخش اعظم پلان کار شعبات مربوطه مورد تطبیق قرار گرفته است .

الف : کارهای انجام شده در مدیریت بخش دری :

۱ - سخن در اصل پیدایش نوروز به داخل دو ورق ، ۲ - نوروز باشکوه و خجسته در فرهنگ مردم در سه ورق ۳ - تهیه و تنظیم شگون ها به داخل چار ورق ۴ - ضرب المثل ها بدخل دو صفحه ۵ - ضرب المثل های هرات در باره زنان (۱۰۱) عدد ۶ - معالجه عامیانه و شگون ها بدخل ۱۱۱ صفحه ۷ - ترتیب و تنظیم فهرست مطالب فولکلور يك از مجلات فرهنگ خلق ، فرهنگ مردم ، کابل، پشتون - بزغ، عرفان ، لمر و ادب تا سال ۱۳۶۰ - بیرون نویسی یازده مقاله از هشت مجله در مورد فولکلور و روش تحقیقات درباره رسومات و فولکلور شفاهی مردم در یکصد صفحه

۹ - گردآوری تنظیم و تهیه نذرهای قریه لفزه ولسوالی سرخورد ولایت ننگرهار ۱۰ - در باره نوروز و میله های باستانی ۳۰ صفحه - ۱۱ - نوروز در فرهنگ و ادبیات ۳ ورق، شگون ها ۷۸ عدد، ۱۲ - دوش تحقیق در فولکلور ده موضوع ۳۰ صفحه ۱۳ - تهیه فهرست موضوعی مطالب فولکلوری مجله های کابل ، آواز ، فولکلور - فرهنگ خلق ادب پشتون بزغ از سال ۵۰ تا ۶۰ - در ۲۰ صفحه . ۱۴ - اصطلاحات زبان گفتاری مرکز ولایت غزنی ۲۶۳ اصطلاح .

همچنان از نیمه سال ۱۳۶۰ تا ختم آن دوازده برنامه تلویزیونی ترتیب و تنظیم و ازاديو تلویزیون جمهوری دموکراتیک افغانستان بخش گردیده است : ۱ - عید شما ۲ - پهلوانی در فرهنگ مردم ۳ - نقش فولکلور ((مصاحبه)) ۴ - تفریح و دهه لریکی ۵ - دورپیشو انعکاس ۶ - نمد مالی ۷ - انعکاس صنایع دستی در فرهنگ ۸ - په افغانی فرهنگ انعکاس ، ۹ - نیزه بازی ۱۰ - گلیم بافی ۱۱ - پنبه در فرهنگ مردم ۱۲ - کفش و تجلی آن در فرهنگ و فولکلور .

ب - در بخش پشتو :

۱ - تصحیح و تنظیم يك جلد کتاب تحت نام : « او دپودند و یاد کوچینانو ژوند او ددی د خردو لوند » ۲ - ترتیب و تنظیم مواد فولکلور يك که از سال ها در کتابخانه ماند بود در ۲۰۰ صفحه . ۳ - تحقیق در باره

د - درېڅل هندو نې :

درېڅل هندو نې از شروع سال ۱۳۶۰
تا ختم سال طبق پلان و برنامه مطالب و
مضا مين تحقيق و به آرشيف سپرده شد .
است .

- ۱ - ضرب المثل ها ي اردو (در ۲۰)
صفحه ۲ - اصطلاح زبان اردو در ۱۵ صفحه
- ۳ - دهنوانو زيريدني دود په لسه مخونه .
- ۴ - بعضي از خصوصيات سيکها در ۱۵
صفحه ۵ - زنا نپدي ۱۰ صفحه ۶ - نوم
پشودل ۴ صفحه ۷ - د ماشوم د خوړو -
خوړنه پنځه لس مخونه ۸ - پرستش گاو
۹ - د هندوانو عامه فولکلوري عقيد ي لسه
مخونه ۱۰ - رسومات سوغاوي ۱۲ صفحه
- ۱۱ - شستې پوري دو صفحه ۱۲ - هندوانو
تندي او بدن رنگول ۲ صفحه ۱۳ - کشا -
بند هنر را کي دو ورق ۱۴ - شکل داد ن
بند در کيش هندو نې ۶ صفحه ۱۵ - کشنيز
در طب ۴ صفحه ۱۶ - ديوالي چراغا نې در
دو صفحه ۱۷ - پنجاييت و شورا ي محلي
اهل هندو در چهار صفحه ۱۸ - خال هندو -
ونې ، خال در زنان هندو ۴ صفحه ۱۹ - فو -
لکلور شفا هي غزل در پنج صفحه ۲۰ - رسو -
مات و رسم و رواج هاي اجتماعي درده صفحه
ويوگا پنج صفحه پژوهش و تحقيق گرديده
است همچنين مطالبي پيرامون يوگا در
تلو يزيون ترتيب و کار شده است .

درېڅل مجله فرهنگ مردم :

- ۱ - مجله فرهنگ مردم از شروع سال
۱۳۶۰ تا ختم سال به تيراژ هزار شماره در

دستار نامه خوشحال خان خټک و استخراج
مطالب فولکلوريك - ۶ - مطلب و چند موضوع
در دو صفحه ۴ - داستان حماسي غازي
صاحب خان و چند موضوع فولکلوري ديگر
در ۱۹ صفحه ، ۵ - د خاخيود پتله وو په
کلي کي د هلکانو لوبي در (۲۱) صفحه
۶ - شب برات و عقايد توده هاي مردم
نسبت به اين شب (۱۲) صفحه ، مطالب تيور -
يکي فولکلوري و فهرست مربوط بان در
(۴۷) صفحه ۷ - چند شگون و نذر طسي
۴۰ صفحه ۸ - په (اندرو کي د کوژ دي اود
واده مراسم) در ۲۴ صفحه ، ۹ - فولکلوري
روايات در ۳۰ صفحه و همکاري با چند برنامه
تلو يزيوني چون نهد مالي ، گفش ، گلیم -
باغي ، نيزه بازي و کننن کاري .

ج - درېڅل ترکمني :

- جمع آوري چيستانهاي ترکمني ،
- ۲ - ضرب المثل ها به تعداد يکصد صفحه
- ۳ - سرود هاي عاميا نه يکصد صفحه
- ۴ - رسم و رواج هاي بخصوص ترکمن -
ها در قسمت پوشيدن لباس ، زيورات و
عروسي ها در يکصد و بيست صفحه ۵ -
اشعار فولکلوريك ترکمني در ۴۰ صفحه
- ۶ - سرود هاي عاميا نه در ۳۰ صفحه
- ۷ - داستانهاي درسي صفحه ۸ - پوشاك
مردان ترکمني در ۲۰ صفحه ۹ - تدفين و
تکفين مرده و رسم رواج هاي مربوط به آن
۱۰ - عروسي ۱۱ - نذر ها و نياز ها .

های مربوط وزارت اطلاعات و کلتور به کتابخانه های عامه ولایات و مرکز برای استفاده مراجعین گذاشته شد . . .

۴ - تعداد (۱۱۶۷۳) جلد کتاب به جمع کتابداران قید و به خرچ بعضی کتابداران مجری داده شده است .

۵ - اجرای معاشات ، ماکولات و دیگر امور و حواله های خریداری کتب و غیره .

۶ - مرکز گرامی تعمیر کتابخانه دو باره فعال ساخته شد .

۷ - ۳ پایه شلف کتاب (۳) پایه میز مطالعه (۲۰) پایه چوکی و یک پایه جعبه کارت و کتلاک و تعداد (۱۸۰۰) جلد کتاب به منظور افتتاح کتابخانه بندر حیرتان باسایر مصوبه شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان کمک و مساعدت گردیده است .

۸ - تعداد (۳۵۹۱) جلد کتاب به موسسات کمک شده است .

۹ - تعداد (۳۰۴۷) جلد کتاب تصنیف و کارت کتلاک گردیده است .

۱۰ - تعداد (۱۷۰۲۳۳) نفر به شعبات ریفرنس ، مطالعه ، توزیع ، افغانستان - شناسی ، مجلات جوانان ، اطفال ، کودکان ، مکروریان ، خیرخانه (۱) خیر - خانه (۲) مراجعه و از مواد آن بهره گرفته اند .

۱۱ - تعداد (۱۹۹۴) جلد کتاب وقایع و ترمیم شده است و همچنان بیش از پنجاه قطعه پاکت کتاب تهیه شده است .

ما به طبق پروگرام انتشار یافته و در شماره های سوم کاکه گری دنیا له سنت جلیل عیاری و در شماره های چهارم پنجم و ششم کتاب اوسانه سی سانه هم ضمیمه مجله و هم به طور جداگانه چاپ شده است .

در بخشی کتابخانه فرهنگ :

پیشکش و تقدیم اخبار های مرکز جهت مطالعه خوانندگان و علاقمندان آن و بعدا ترتیب و کلاسیفیکیشن آن ، جمع آوری تفکیک و توزیع اخبار های ولایات به شعبات ترکمنی ، بلوچی ، پشتو و دری به خاطر کتنگ و جمع آوری مواد فو - لکلوریک و چیزها ، اساطیر ، مثلها ، ضرب المثلها و افسانه های کهن تاریخی ، ملی و عنعنوی .

به همین ترتیب ، تنظیم و ترتیب مجلات که به کتابخانه مسلسل ارسال میشوند و کارت نمودن کتلاک آن ، ترتیب و جمع آوری مجلات ولایات کشور ترتیب و تنظیم کتابهای (که جدیدا خریداری گردیده و به کتابخانه ارسال میشوند)

کتابخانه های عامه :

۱ - به تعداد (۴۴۶۰) جلد کتاب به قیمت ۱۰۸۲۲۰ افغانی از موسسه یببسی و وزارت دفاع ملی و اشخاص خریداری شده است .

۲ - تعداد (۱۸۰۵) جلد کتاب از موسسات از قلم رایگان اخذ شده است .

۳ - تعداد (۶۳۹۷) جلد جراید مجلات برای شعبات مرکز و ولایات بدون ازنشریه

۱۲ - نظريات و طرح پلانهای انکشاف -
فی برای پلانهای سالهای بعدی طرح
و به مراجع مربوط سپرده شده است .

۱۳ - کورس یکماهه کنابداری از تاریخ
اول حوت تا اخیر برج مذکور تاسیس شد که
کنابداران کنابدانه عامه و کنابداران
مربوط وزارت اطلاعات و کلتور در آن
تدریس میشوند . که البته شاگردان کورس
پس از فراغت بحیث کنابداران ماهر شنا
خته میشوند .

۱۴ - چهار شماره مجله کتاب از چاپ
خارج و به استفاد علاقمندان قرار داده
شده است .
۱ - نمایش آثار آئی خانم :
آئی خانم به فاصله ۲۲۰ کیلومتر به سمت
شمال کندهار جایکه دریای کوچکه بآمو وصل
میشود موقعیت داشته از مربوطات ولایت
تخار میباشد ، آثاریکه از حفريات آنجا
بدست آمده حکایت از تمدن بزرگ شهری
النستیک میکند . حفريات این ساحه
از ۱۹۶۴ تا حال دوام داشته که توسط
هیئات باستانشناسان فرانسوی و افغانی
صورت میگيرد .

سرزمین افغانستان که دارای یکی از
کهنترین تمدنهاست گذشته پرافتخاری
دارد که آثار آن در طی قرون متمادی با
وجود آسیبهای زمانه و نپید و غایت
و آتش سوزی، افراد آن هنوز برپای استاده
و حکایت از عظمت گذشته و تاریخ هنر و
تمدن مردمان این سامان میداند .
موزیم ملی کابل که معرف سیر تحول
تمدن ملت افغانستان میباشد از سال
۱۳۲۱ به این طرف بآثر حفريات مداوم
و پیگیر با داشتن آثار با ارزش یکی از غنی
ترین گنجینه های هنری و کلتوری به
شمار میرود و امروز می بینیم که موزیم ملی
با داشتن آثار از دورهای قبل التاریخ
تادوره اسلامی یکی از دلچسپ ترین موزیم
های جهان به شمار میرود که توجه خاصی

۲ - ترتیب و تنظیم دیو سرامیک شنا -
سی :

مجموعه تیکرهای از حوزه های مختلف
از سال ۱۳۲۱ به این طرف جمع آوری و در
بین خریطه ها و روکها بصورت پراکنده
و نامرتب د موزیم موجود بود وضع پاشان
و پراکنده این تیکر ها طوریکه سیستم

- جدید موزیو گرافی ایجاب میکند تا تمام این تیکرها طبقه‌بندی، ترتیب و تنظیم گردد زیرا اساس شناسائی یک حوزه با - ستانی تحقیق و مطالعه تیکرها ی آن حوزه میباشد، تنظیم و ترتیب آنها در سال جاری به همکاری کارکنان موسسه باستا نشناسی و اعضای موزیم ملی بر آورده گردید و دیپو تیکرها ی موزیم به صورت موزیو گرافی طبقه بندی ترتیب و تنظیم گردید .
- ۳ - نمایشگاه آثار شور توغی :
- شور توغی به سمت شمال افغانستان در ۱۵ کیلومتری شمال شرقی خانم مو قعیت داشته مربوط ولسوالی خواجه غار ولایت تخار میباشد .
- حفریات این حوزه در قسمت باختر شرقی تحت نظر هیأت مختلط افغان و فرانسوی از سال ۱۳۵۴ آغاز گردیده است . آثار بدست آمده این حوزه بنوره برونز (مفرغ) میرسد که دوره برونز افغانستان مصادف است به (۴۰۰۰) هزار سال قبل از امروز آثار این حوزه در سال جاری توسط هیئات باستا نشناسی فرانسی به موزیم تسلیم داده شد که یک تعداد آثار آن غرض نمایش در اطاق نمایش شور توغی ترتیب و تنظیم گردیده است .
- ۴ - موجودی آثار موزیم ننگرهار :
- موجودی آثار موزیم ننگرهار با لست های مربوطه و دفاتر در سال ۱۳۶۰ صورت گرفت .
- ۵ - موجودی آثار موزیم مزار شریف :
- موجودی آثار موزیم مزار شریف با دفاتر تطبیق و لست منظم ترتیب گردید .
- ۶ - موجودی آثار موزیم کندهار که با دفاتر تطبیق وانسجام داده شد .
- ۷ - کار تعمیر موزیم جدید غزنی ادامه داشته که بخشی آن انجام گردیده است که پس از تکمیل موزیم آثار هنری دور اسلامی در آن به معرض نمایش قرار خواهد گرفت .
- ۸ - کار ترمیمات قلعه اختیارالدین در هرات انجام گردیده است .
- ۹ - موجودی آثار در سال ۶۰ آغاز گردیده که موجودی و تطبیق آثار موزیم ملی بامیان سابقه درجریان است .
- ۱۰ - دوره تسلیمی آثار اطاقهای نمایش بگرام، هده، فندقستان، بامیان به اساس دفتر جنسی قبلی و تشریح علمی از جمع یک تحویلدار به جمع تحویلدار دیگر از طریق این شعبه صورت میگیرد .
- ۱۱ - کار ترتیب و تنظیم دیپوها ی موزیم ملی در جریان است .
- شعبه اداری
- مدیریت انسجام اداری موزیم ملی که تمام امورات اداری و اجراءات موزیم ملی از طریق این شعبه صورت میگیرد .
- مدیریت ترمیم آثار موزیم ملی :
- با اساس قرار داد کلتوری یک نفر ترمیم کار فرانسوی و همچنان هیئات

۲ - دستگاه ترویج در بخش تالار حفظیه

نصب و فعال گردید .

۳ - دروازه ها و پنجره های فلزی در

عمارت آرشیف ملی به همکاری ریاست

دستگاه ساختمانی نصب شده است .

۴ - انتقال (۶۸۵) جلد کتب نسخ

خطی و اسناد تاریخی (۲۹۱) جلد البوم

(۳۰۰) جلد کلکسیون از کتا بغا نه مقر -

ارگ شورای انقلابی به شعبات تاریخی

ونسخ خطی آرشیف ملی صورت گرفته و به

جمع کتا بداران و اسناد داران مربوط قید

گردید .

ب - مدیریت مکرو فلم : پنجاه جلد

کتاب را که مهمترین آن مثنوی شریف ،

ریاضی الشعرا ، طریقه محمدیه ، کلیات

سنایی ، مخزن الاسلام ، کلیات خوشحال

خټک ، وقایع سمت شمال ، امان التواریخ

از جلد اول تا پنجم ، و قایع سمت جلال -

آباد از جلد اول الی چهارم بحر المعانی ،

دیوان مرزا و غیره میباشد ، مجموعاً حاوی

(۱۹۲۲۶) صفحه بدخل (ده هزار و پنج

صد فیت فلم) مکرو فلم گردید . است و

از آن محققان اکادمی علوم و استادان

پوهنتون کابل توسط دیردرهای ایمن

مدیریت استفاده بعمل آورد . اند .

ج - مدیریت کارت و کتلاک :

۱ - به تعداد (۶۰۰۰) قطعه کارت کتب

خطی کارت موضوعی گردید . است .

۲ - به تعداد (۲۳۰۰) قطعه کارت کتب

خطی از نظر اسم مولف جدیداً کارت گردیده است .

پاستا نشنا سی اتحاد جما هیر شوروی

غرض ترمیم آثار موزیم ملی وارد کابل

شده که علمه ای از آثار مربوطه موزیم

ملی توسط آنها ترمیم گردید . است .

شعبه انفارمیشن موزیم ملی :

موزیم ملی همه روز و پروی علاقمندان

داخلی و خارجی باز میا شده که در سال

۱۳۶۰ تعداد (۷۸۹۴) نفر از موزیم ملی

دیدن نموده اند .

آرشیف ملی افغانستان :

آرشیف ملی افغانستان که به منظور

رفع نیازمندیهای علمی و ادبی محققان

و دانش پژوهان داخلی و خارجی تاسیس

شده محل جمع آوری اسناد و مدارک تاریخی

یخی ، کتابهای خطی ، قطعات خطاطی و

میناتور بود . یکی از موسسات بزرگ

فرهنگی و پرارچ کلتوری کشور است .

شعبه تیکه د رآرشیف ملی عجلتاً فعال

میباشد عبارتند از مدیریت اداری ،

مدیریت مکرو فلم ، مدیریت کارت و کتلاک

مدیریت اسناد تاریخی و مدیریت نسخ

خطی .

الف : مدیریت اداری : از آغاز سال

۱۳۶۰ تا اخیر آن (۱۴۰) جلد کتاب خطی

(۶۰) قطعه خط (۱۲) قطعه فرمان (دو)

قطعه میناتور (۱۶) جلد کتاب چاپی و

(۹۵) قطعه اسناد تاریخی را جمع آوری و

توسط هیئات معینه برای آرشیف ملی در

بدل مبلغ (۵۱۷۴۳۸) افغانی خریداری

گردیده است .

- ۳ - به تعداد (۷۵۰۰) قطعه مسوده کارت ها کتب خطی از نظر اسم کتاب (مؤلف) و موضوعی قایم گردیده است .
- ۴ - در ابتدای سال تماماً اسناد آرشیف به سیستم دیوی ترتیب و تنظیم و در گارتن ها بادر ج نمرات کارت ها در حاشیه گارتن ها آماده استفاده ساخته شده است .
- د - مدیریت اسناد تاریخی :
  - ۱ - پذیرائی از مراجعین روز مره داخلی و خارجی و ارائه معلومات مفصل درباره اسناد داخل سالن نمایشی ایمن مدیریت برای مراجعین مذکور .
  - ۲ - همکاری بایکده محققین و دانشمندان در زمینه استفاده از اسناد تاریخی .
  - ۳ - همکاری با موسسات نشراتی مانند رادیو، تلویزیون و افغان فلم در باره عکس برداری از البوم های حاوی عکس های تاریخی و غیره اسناد دست داشته .
  - ۴ - تسلیم هی تقریباً چهل هزار قطعه سندی عکس های تاریخی از معتمد سابقه به معتمدین جدید و آماده ساختن آنها برای استفاده مراجعین و دانشمندان .
  - ۵ - ترتیب و تنظیم اسناد داخل و قرین های سالن نمایشی این مدیریت .
  - ۶ - تسلیمگیری (۲۹۵۰) جلد البوم حاوی (۸۰۰۰) قطعه عکس تاریخی و (۳۰۰) جلد کلکسیون حاوی اخبار و جراید ادوار گذشته ارسالی ارگ مقرر شورای انقلابی .
- ۷ - ترتیب و تنظیم الماری تالار حفظیه مربوط این مدیریت و انتقال هشتاد فیصد اسناد و البوم های دست داشته به تالار مذکور .
- ۸ - تسلیمی و ترتیب و تنظیم اسناد یکه در سال جاری از اشخاص مختلف خریداری گردیده و یا از موسسات مختلف که به این امریت انتقال داده شده است .
- ه - مدیریت نسخ خطی :
  - در حدود (۲۰۰۰) نفر از آثار و کتب خطی آرشیف ملی در طول سال ۱۳۶۰ به شمول محققان بازدید بعمل آورده اند که از طرف موظفان معلومات ارائه شده و هم با آنها همکاری لازم صورت گرفته است .
  - ۲ - (۷۰۰) جلد کتاب و قطعه خط از کتابخانه مقرر شورای انقلابی انتقال و به این مدیریت تسلیم شده است .
  - ۳ - (۱۷۰) جلد کتاب خطی خریداری شده را مطابق تشریح مورد مسلکی تسلیم گردیده است .
  - ۴ - (۵۰) جلد کتاب مهم خطی را از طریق مدیریت مکرو فلم ، مکرو فلم کرده است .
  - ۵ - فیش های (۶۵۰) جلد کتاب خطی فهرست شده پاکتویس گردیده است .
  - ۶ - (۸۰) جلد کتاب صحافی و ترمیم شده و (۱۱۰) گارتن توسط صحافی ساخته شده است .
  - ۷ - به تعداد ۳۰۰۰ جلد کتاب خطی به تالار حفظیه انتقال داده شده است .

انستیتوت باستا نشناسی :

بلخ انتقال گردیده است و مبلغ دو صد هزار افغانی در فصل (۲۶۰) سفریه برای اعضای باستا نشناسی حواله و به مصرف رسیده است .

۱ - هیئات فنی انستیتوت باستانشنا - سی جهت سروی و حفريات مسجد نه گنبد بلخ به آن ولایت اعزام و راپور فعالیت خویش را بر این آمریت تقدیم داشته اند .

۲ - توسط اعضای فنی باستا نشناسی کار پروژه روضه مبارک از ربع اول سال جاری آغاز الی ربع چهارم ، کار آن ادامه دارد و قسمت های زیاد روضه مبارک ترمیم و حفاظت گردیده است .

۳ - هیئات فنی انستیتوت باستانشنا - سی غرض ترمیم مقبره محمد شریف خان ولایت غزنی در سال جاری اعزام پروژه متذکره طبق پروگرام ترمیم و حفظ آبادات در حدود چهل فیصد کار شده است .

۴ - اعضای فنی باستانشناسی آثار مکشوفه دوره تپه توپ گلان هده ولایت ننگرهار را تسجیل نمودند .

۵ - اعضای باستا نشناسی در حصه ترمیم آثار آی خانم ، ترمیم آثار ننگرهار هده فعالیت نمودند .

۶ - اعضای باستا نشناسی در حصه انتقال آثار مدبریت عموم میوزیم ها و ترمیم مسجد دهادی مزار شریف ولایت تنظیم آثار آن سهم فعال گرفته اند .

۱ - تخصیص منظور شده سال ۱۳۶۰ - پروژه ترمیم روضه مزار شریف مبلغ یک میلیون افغانی آغاز پروژه ترمیم روضه شریف از ربع اول سال جاری الی ربع چهارم کار

آن ادامه دارد برای ترمیم روضه شریف مبلغ یک صد هزار افغانی از تخصیص منظور شده مسجد نه گنبد برای پوشش مسجد جامع روضه شریف تعدیل گردید و نیز مبلغ هفتصد و سی و هفت هزار افغانی از تخصیص منظور شده پروژه حفريات مقدس ماتی ولایات برای پوشش مسجد جامع روضه مبارک تعدیل و عنوانی مستوفیت ولایت بلخ انتقال گردیده است .

۲ - تخصیص منظور شده سال ۱۳۶۰ - آبادات ولایت غزنی مبلغ چهار صد هزار افغانی از جمله تخصیص منظور شده متذکره کره مبلغ دو صد هزار افغانی عنوانی مستوفیت غزنی انتقال و به ترمیم مقبره محمد شریف خان به مصرف رسید .

۳ - تخصیص منظور شده سال ۱۳۶۰ - پروژه تجهیزات سفریه و حفريات مقدس ماتی ولایات مبلغ یک میلیون و یک صد هزار افغانی از جمله مبلغ فوق الذکر

مبلغ هفتاد هزار افغانی جهت سروی و حفريات ساحات تاریخی مسجد نه گنبد ولایت بلخ ارسال گردید و همچنان مبلغ هفتاد و سه هزار افغانی برای سروی و ترمیم مسجد دهادی مزار شریف ولایت

نستان بعد از ترمیم آن به مدیریت
عمومی موزیم ها تسلیم داده میشود که
کار آن جریان دارد .

مدیریت ثبت سچل و جواز :

با نفاذ قانون حفظ آثار تاریخی و فرهنگی
مدیریت به نام (ثبت و سچل و جواز) در
تشکیل سال ۱۳۶۰ انستیتوت باستانشناسی
گنجانیده شد و تطبیق بخش مهم این
قانون که عبارت از تجارت آثار تاریخی
و فرهنگی میباشد بدوش این مدیریت
سپرده شده است مدیریت ثبت و سچل و
جواز مطابق به احکام قانون در طبع کار
های ثبت و سچل آثار جواز تجارتی آثار
تاریخی و فرهنگی طبع بل های جدید حق
الصدور اقدام نمود که فعلا همه به طبع
رسیده است، مدیریت ثبت و سچل و جواز چه
از راه مذاکره بانمایندگان تجارت ملی
آثار تاریخی و فرهنگی و چه از طریق اشتها
ایشان را متوجه مسوولیت های ملی شان
ساخته و تا حال یازده قطعه جواز تجارتی
هر یک در بدل مبلغ شش هزار افغانی توزی
ع گردیده و جریان توزیع آن ادامه دارد .
در باره ثبت سچل آثار تاریخی و فرهنگی
باید متذکر شد که تا حال یکتعداد آثار تاریخی

و فرهنگی که متعلق به اشخاص افراد و
یا تاجران ملی میباشد عکاسی و درکارت مخصوص
تسجیل شده اند که تعداد آن به (۶۱) اثر در
بیست کارت میرسد و همچنان تا جرای نیکه
آثار خویش را جهت اخذ اجازه خروج به
این مدیریت می آورند از طرف هیئت معاینه

۷ هیئات غرض تثبیت ساحه باستانی
خیر خانه و تپه مرنجان تعیین گردید و
کار آن ادامه دارد .

۸- دو گروه هیئات فنی باستانشناسی
جهت تسجیل ابدات تاریخی و تثبیت ساحات
باستانی شهر کابل و نواحی آن تعیین و کار
آن تا کنون ادامه دارد .

۹ - هیئات فنی باستانشناسی غرض
انتقال آثار شهر کهنه کندهار تعیین و
آثار متذکره به مرکز انتقال داده شده است .
۱۰- هیئات مسلکی باستانشناسی جهت
بازدید از طرز کار پروژه بین المللی هرات
و دیگر ساحات باستانی عازم ولایت هرات
گردیده اند .

۱۱ - هیئات سه نفری جهت سروی و
ترمیم مسجد دهدادی مزار شریف اعزام
گردیده است .

۱۲ - مدیریت ثبت و سچل در حصه توزیع
جواز انتیک فروشان و ویژه آثار وظایف
خویش را انجام داده است .

۱۳ - مدیریت انسجام اداری توسط گروه
پنج نفری فهرست و تنظیم دوسیه های آرشیف
موسسه باستانشناسی را از سال ۱۳۴۶ -
الی سال ۱۳۵۸ - شروع و کار آن ادامه
دارد .

۱۴ - اعضای باستانشناسی فلم ها
و سلاید های آرشیف کتابخانه باستان
شناسی را ترتیب و تنظیم نمودند .

۱۵ - توسط هیئات باستانشناسی افغانی
و اتحاد جماهیر شوروی آثار دلبرجین تپه ،
طلا تپه یمشیک تپه و صفحات شمال افغان -

ويك کاپي این کار تنها به شاروالی های مربوط فرستاده میشود تا در حفظ و جلوگیری تخریبات و ترمیمات خود سرانه توجه نمایند، در صورتیکه هیئت مسلکی انستیتوت باستان شناسی تشخیص دهند که آبله باستانی قابل ترمیم میا شد البته مدیریت ترمیم آبادات انستیتوت باستان شناسی در ترمیم اقدام مینمایند و همچنان درآبله تسجیل شده لوحه تسجیل نیست نصب میگردد که در معرفی آبله کمک می نماید .

عواید :

درباره عواید این مدیریت باید متذکر شد که قبلا نظر به تعداد آثار حق الصلور اخذ میکردند که این موضوع شکل عادلانه نداشت مثلا شخصی از يك لاری اموال قیمت بها که تعداد آنها به هزار پارچه میرسید مبلغ پنجمند افغانی تادیه مینمود و حالیکه تاجر دیگری که پنجا و يك اثر را به خارج میفرستاد نیز مبلغ پنجمند افغانی میپرداخت لهذا نظر به پیشنهاد این مدیریت تصویب کمیته باستانشناسی و منظوری معاونان و وزیران و وزیران اظلامات و کلتور بعد از تاریخ ۱۳۶۰.۱۰.۲۴ پول حق الصلور صنایع دستی از مجموع قیمت اشیاء پنج فیصد اخذ میگردد که این فیصله از یکطرف عواید را زیاد نمود و از طرف دیگر عادلانه تشخیص میگردد، عواید قرارذیل است: از تاریخ ۱۳۶۰.۱۰.۲۴ یعنی از بدو تاسیس مدیریت ثبت سجد و جواز الی تاریخ

و ملاحظه گردیده ، در صورتیکه تشخیص گردد ، اثر مذکور تاریخی بوده و دارای ارزش علمی هنری و فرهنگی باشد از خروج آن جلوگیری و اثر بنام مالک آن در کارت تسجیل میگردد راجع به تدابیری که در زمینه حفظ و ترمیم آبادات تاریخی و باستانشناسی کشور اتخاذ شده است باید یاد آور شد مدیریت ثبت سجد و جواز انستیتوت باستان شناسی در تشکیل خود بخش تسجیل آبادات و ساحات باستانی نیز دارد که با در نظر داشت احکام قانون نظر به پیشنهاد مدیریت ثبت سجد و جواز تصویب کمیته باستانشناسی و منظوری مقام وزارت اطلاعات و کلتور فعلا آبادات و ساحات تاریخی ذیل جهت تسجیل در نظر گرفته شده است : قصر دارالامان ، تعمیر هتل باغ بالا ، مقبره تیمور شاه ، مقبره امیر عبدالرحمن ، تعمیر مهمانخانه دارالامان ، مقبره مکتب بهرام الدین شهید و تعمیر سلجوقی واقع دارالامان و ساحات باستانی ، تپه مرنجان ، برج شهرآرا ، دیوارهای تاریخی شهر گابل ، ساحه معبد گوئل خیرخانه . در تسجیل آبادات و ساحات باستانی اعضای مسلکی انستیتوت باستان شناسی نیز همکاری نموده و فعلا دو هیئت که متشکل بر هفت عضوی- شونده مشغول تسجیل ساحات و آبادات باستانی میباشد هیئت های مذکور مکلف اند آبادات و ساحات را از نزدیک بررسی نموده و راپور علمی که پلان و عکس ضمیمه آن میباشد تهیه نمایند به اساس این راپور کارت های تسجیل ساحات و آبادات ترتیب

- ۱۳۶۰/۱۰/۲۴ مبلغ ۱۰۲۳۳۰۰۰ افغانی از تاریخ ۱۳۶۰/۱۰/۲۴ الی ۱۳۶۰/۱۲/۱۵ مبلغ ۶۰۵۸۶ افغانی اگر به عواید از نگاه مقا - یسوی نظر اندازی شود دیده میشود که در هشت ماه اول حد اوسط ماهوار ۲۷۹۱۰۰۰ افغانی عاید گردیده است در حالیکه در دو ماه اخیر ماهوار عواید به مبلغ ۳۰۲۹۳۰ - افغانی بلند رفته است روی این اصل عواید این مدیریت از تاریخ ۱۳۶۰/۱۲/۱۵ الی ۱۳۶۰/۱۲/۱۵ جمعا مبلغ ۱۶۲۹۱۶۰۰ افغانی ازدرك حق الصدور صنایع دستی تحویل خزانه دولت گردیده است از طرف دیگر مدیریت ثبت سجل و جواز از فروش یازده قطعه جواز آثار تاریخی و فرهنگی که قیمت هر قطعه جواز نظر به قانون حفظ آثار تاریخی و فرهنگی مبلغ شش هزار افغانی تعیین شده است ، مبلغ شصت و شش هزار افغانی عاید بنسبت آورده است .
- مرکز مطالعات بین المللی کوشانی :**
- ۱ - جلب کمک نویسنده گان و متخصصین برای ارسال مقالات شان برای چاپ در مجله (مرکز مطالعات کوشانی) .
- ۲ - چاپ و توزیع سه شماره مجله ((مطالعات کوشانی)) .
- ۳ - چاپ و توزیع رساله ((آی خانم)) به مناسبت افتتاح اتاق آی خانم در موزیم ملی افغانستان .
- ۴ - دعوت از يك تعداد دانشمندان برای اشتراک در جلسه کمیته انسجام و ترتیب مقدمات سیمینار بین المللی مطالعات کوشانی ، ترتیب و برگزاری سه جلسه از کمیته مذکور در مرکز بین المللی مطالعات کوشانی .
- ۵ - خرید کتب به کتابخانه مرکز بین المللی کوشانی .
- ۶ - ارسال مکاتبات رسمی به دانشمندان بین المللی و مراکز فرهنگی برای مبادلات کلتوری و ارسال آثار چاپ شده شان برای مرکز مطالعات کوشانی .
- ۷ - ترتیب مقرره برای استفاده از کتب روزنامه و مجلات کشور از کتابخانه مرکز بین المللی کوشانی .
- ۸ - بررسی و ملا حظة سه جلد کتاب که برای نشر به مرکز مطالعات کوشانی سپرده شده است .
- ۹ - ارسال مکتوب برای کمک های یو - نسکو به مرکز بین المللی مطالعات کوشانی .

روز نامه هیواد :

روز نامه هیواد ارګا ن نشراتی شورای انقلابی و شورای وزیران جمهورۍ دموکراتیک افغانستان د رسالې ۱۳۶۰ درهشت صفحه به السنه دری وېشتو باتیراژ (۶۵۰۰) نسخه صبحانه از چاپ می‌برآید در صفحه اول سرمقاله یک روز به دری و روز دیگر آن به پښتو نشر می‌گردند و سرمقاله ها به صورت عموم مسائل حادث روز را در بر می‌گیرد. فت و اخبار مهم آژانس باختر در این صفحه کنجانیده می‌شود و همچنان بعضی راپورهای کارگری و دهقانۍ درین صفحه جا داده می‌شد و گاهی هم اشعاری از شعرای ورزیده کشور که شعر آن گویای واقعیت های جامعه مابود انتشار می‌یافت .

صفحه دوم مسائل داخلی را احتوا مینمود که مطالب مذکور اکثراً در برگیرنده پیشرفت های انقلاب ثور در عرصه مختلف جا معه مابود ، نشر می‌گردید .

صفحه سوم اختصاص داشت به راپورها و گفتگو ها : که درین صفحه مصاحبه ها گزارش ها و بعضی خبر های جالب که از طرف اداره روزنامه تهیه می‌گردید به چاپ می‌رسید .

صفحه چهارم روزنامه را مطالب خارجی احتوا مینمود که مطالب این صفحه اکثراً از منابع مترقی جهان ترجمه می‌شد .

صفحه پنجم خبر های آژانس باختر و فوتو مستند و کارتون ها از منابع خارجی تهیه می‌شد که فوتو و کارتون های آن

بیانگر جنایات امپریالیزم در کشور های کمپوچیا ، السلوادور و دیگر کشور ها بود .

صفحه ششم روز نامه هیواد در هفته یگروز برای موضوع خاصی چون زراعت ، هنر ، و زندگی ، زن و عصر جدید صحت و سپورت تعیین شده بود .

در صفحه هفتم معمولاً اعلانات دولتی و خصوصی انتشار می‌یافت .

صفحه هشتم مطالب دلچسپ را احتوا مینمود که درین صفحه مطالب خوانندنی چون فکاهیات معما ها ، کارتون ها ، شرح حال شعرای معاصر کشور نشر می‌گردید .

روز نامه انیسۍ :

روز نامه انیسۍ ارګا ن کمیته ملی جبهه ملی پدروطن افغانستان د رسالې ۱۳۶۰ - با نشر مضامین ، خبرهای داخلی و خارجی و راپورهای انکشافی و مطالب مفید فرهنگی ، علمی ، ذوقی و نشر و اشاعه نظریات و پیشنهادات مردمان سراسر کشور به دفاع از انقلاب و تحقق دست آورد های آن و همچنان اتحاد و اتفاق مردم در راه خدمت به وطن ، انقلاب و مردم در تیراژ بیسابقه تر از پیش خدمات مطبوعاتی قابل قدری را انجام داده است . انیسۍ در سال ۱۳۶۰ - در صفحات اول و هشت خود خبرهایی از فعالیت های گسترده و همه جانبه ملیت ها و اقوام سراسر کشور را که حمایت و پشتیبانی بیدریغ از دست آورد های انقلاب و اتحاد آنها درجبهه ملی پدروطن افغانستان و اظهار آمادگی جوانان دلیر و

از هزار راپور و مصاحبه‌ها یی از علاقه‌مندی مردم به حزب، انقلاب و وطن بوده و آراء و نظریات مردمان سراسر کشور اعم از کارگران، دهقانان، اهل کسبه، اصناف و سایر زحمتکش‌ان در مورد فعالیت‌های اقتصادی اجتماعی و تولیدی آنهاگر-فته شده که این فعالیت‌های مطبوعاتی انیس نمایانگر آنست که این روزنامه همواره در خدمت مردم کشور بوده، هست و میباشد. در صفحات پنجم کلکسیون سال ۶۰ انیس و صفحات ۲ آن از قام‌حقایقی نشان داده شده و بخصوص در صفحه‌های ۵ و ۶ حقایقی از پیشرفت‌های اقتصادی و تولیدی در کشور و اقوامی موثق از بالا رفتن سطح تولیدات زراعتی، صنعتی و غیره نسبت به سال‌های گذشته میباشد. ۰ روزنامه انیس در سال ۱۳۶۰ برای اینکه همه ذوق‌ها را در نظر گرفته باشد و برای همه خوانندگان موقع همکاری به اخبار خودشان داده شده باشد و نیز به خاطر خدمات بیشتر انیس در ساحات اقتصاد، صنعت، تولید، فرهنگ و هنر و صد‌ها فعالیت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دیگر صفحات اختصاصی‌یی داشته و در هر روز يك صفحه اختصاصی که معمولاً صفحه ۶ انیس را احتوا می‌کند داشته است، در هر کدام بیش از ۶ تا ۸ مطلب، مضمون، راپور و ترجمه را به نشر رسانیده است و عکس‌های چاپ‌لبی را نیز در همین صفحه نشر کرده است که هر صفحه از صفحات ۶ کلکسیون سال

رزمند ما در صفوف قوای مسلح، خاندنوی و کمیته‌های دفاع از انقلاب با عکس‌هایی از قهرمانان راه انقلاب، گرد هم‌آیی و کارهای رفیقانه و داوطلبانه را به نشر رسانیده و در جریان گذاشتن مردم در پروسسه انقلاب رسالت‌مندی خود را که در خور يك روزنامه ملی و انقلابی است بسر رسانیده است. ۰ در صفحات ۲ سال ۱۳۶۰ انیس بیش از ۸۰۰ مقاله و مضمون که نمایانگر پشتیبانی همه جانبه مردمان سراسر جهان از انقلاب افغانستان میباشد به نشر رسیده و بیش از ۲۰۰ کارتونی که هر کدام افشاءکننده چهره شوم امپریالیزم جهانی در سطح بین‌المللی می‌باشد درین صفحه به چاپ رسیده است. ۰ طی سال مذکور در صفحه ۳ انیس بیش از دوهزار راپور خبرهای خارجی و فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی و غیره نشر گردیده است که هر کدام آموزنده برای مردم وطن ما می‌باشند. ۰ روزنامه انیس در سال ۱۳۶۰ - در صفحه ۴ خود بر علاوه ۲۰۰ سرمقاله که دارد ۴۰۰ مضمون انقلابی به زبان دری و پشتو را چاپ کرده و همچنان بیش از ۲۰۰ مطلب از آراء نظریات انتقادات و پیشنهادات خوانندگان و همشهریان را نشر نموده و نتیجه‌گیری ازین پیشنهادات را نیز با اطلاع عامه رسانیده است. ۰ در صفحات ۵ سال ۱۳۶۰ - روزنامه انیس که صفحه راپورهای انقلابی از فعالیت‌های اقتصادی اجتماعی، سیاسی - خدمات سربازی و غیره میباشد بیش

۶۰ انیس برای هر ذوق مطلبی داشته و عطش خوانندگان اش را ازین ناحیت فرو نشاند است .

بر حسب معمول هر روز شنبه مطالبی از کار و کارگر باعکسها راپور ها و خبرهای انگشافی و انقلابی را در ساحه تولید به نشر رسانیده است روز یکشنبه صفحه زن و زندگی نو ، روز دوشنبه صفحه ((میراثیهای ارزشمند فرهنگی ، روز سه شنبه جوانان - روز ۴ شنبه ((پدیده های هنری و کاوشی در آنها و هر روز پنجشنبه صفحه ۶ انیس به مطالب ذوقی و علمی اختصاص داده شده است که هرگاه مجموع مطالب ، مضامین و راپور های این صفحات کلکسیون سال ۶۰ انیس مرور شود عالمی از اطلاعات

درباره ولیدات در کشور ، فعالیت های اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی زنان در پیروزی انقلاب نور و تحقق اهداف آن ، فرهنگ و هنر امروز و دیروز در کشور، فعالیت های جوانان در سازمان دموکراتیک جوانان بلیگارد های اجتماعی پیشاهنگی - قوای مسلح ، خاندنوی و کمیته های دفاع از انقلاب و کار های داوطلبانه نشر و اشاعه پدیده های نوهنری و نقد و بررسی آنها و همچنان مضامین و مطالب علمی و ذوقی را در آن میتوان دریافت . صفحه ۷ انیس معمولاً به اعلانات اختصاص یافته و در برخی روز ها مضامین سودمند اجتماعی ، اقتصادی فرهنگی نیز در آن چاپ شده است .

د راديو ټلويزون چ ٥ د افغانستان :

الف - ټلويزيون ج.د.ا :

ټلويزيون جمهوري دموکراتيک افغانستان طور متوسط در سال ۱۳۶۰ - روزانه پنج ساعت و چهل و پنج دقيقه نشرات داشت . در زمينه رشد و انکشاف روا بط بين المللی بکار افتادن دستگاه مارس بطور موقت و بعداً با افتتاح دستگاه شمشاد ټلويزيون ج.د.ا ، توانست از طريق ټلويزيون مرکزي مسکو باکشور های دوست و برادر چون کوبا ، چکوسلواکیا ، بلغاريا ، ويتنام ، هنگري وساير کشور های سوسيالیستي رابطه نزدیك حاصل نماید که بخش فلمهای هنري مستند ، سریالها و کارتون وساير پروگرام های کشور های دوست و برادر از ټلويزيون ج.د.ا شاهد بزرگ اين مدامست .

پرسونل رياست نشرات ټلويزيون به صورت مجموعی (۲۵۶) نفر میباشد که از جمله (۱۴۷) نفر آن مامورین رسمی (۵۹) نفر آنرا اجير و مستخدم تشکیل میدهد . کلاماً و نيت تخنيکی ټلويزيون (۱۸۰) نفر مامور رسمی و (۳۹) نفر مامور اجير و مستخدم دارد که بدین حساب جمعاً ټلويزيون دارای (۴۲۲) مامور رسمی و اجير است .

ټلويزيون (ج.د.ا) غرض ثبت ، نشر و بخش پروگرام های مختلف و متوع از وسايل ذیل تخنيکی استفاده مينمايد :

۱ - وی - تی - اربوش ۴ پایه .

۲ - وی - تی - ارامپکس ۳ پایه .

۳ - وی - سی - اربوش ۲ پایه .

۴ - او - بی - وان مجهز با وی - تی -

اربوش يکمراده .

۵ - او - بی - وان مجهز با وی - سی -

اربوش يکمراده .

۶ - ای - ان - جی مجهز با وی سی -

اربوش پا يه .

۷ - ای - ان - جی مجهز با وی تی -

اربوش يک پایه .

۸ - ټلويزيون (ج.د.ا) دارای يک

ستديوی پرودکشن (۱۰۰) متر مربع و

ستديوی آنا نسمنت (۵۰) متر مربع و دو

ميز مجهز با ماستر کنترول است .

پروگرام های که در طول سال ۱۳۶۰

به نشر رسیده است :

پروگرام کودک مطابق پلان پيشبینی شده

سال ۱۳۶۰ - ۱۷۲۵ دقيقه و نشر يک صو-

دت گرفته ۱۸۴۴ .

پروگرام پاسداران انقلاب مطابق

پلان پيشبینی شده سال ۱۳۶۰ - ۱۳۴۴

دقيقه و نشر يک صورت گرفته ۱۲۶۷ .

پروگرام جهان ما مطابق پلان پيشبینی

شده سال ۱۳۶۰ - ۷۲۰ دقيقه و نشر يک

صورت گرفته ۵۸۴ .

پروگرام راپورتاژها مطابق پلان

پيشبینی شده سال ۱۳۶۰ - ۱۲۵۰ دقيقه

و نشر يک صورت گرفته ۲۳۷۰ .

پروگرام مجله ټلويزيونی مطابق پلان

پيشبینی شده سال ۱۳۶۰ - ۱۰۸۰ دقيقه و

نشر يک صورت گرفته ۱۳۸۵ .

- پيشبيني شده ۵۲۵ - دقيقه و نشر يکه
صورت گرفته ۳۸۷ دقيقه .
- پرو گرام فلم کار تو ني باساس پلان
پيشبيني شده ۱۹۱۵ - دقيقه و نشر يکه
صورت گرفته ۲۳۵۸ .
- پرو گرام نمايش تلويزيوني باساس
پلان پيشبيني شده ۱۷۱ - دقيقه و نشر يکه
صورت گرفته ۲۹۲ .
- مروري بر وقايع مهم هفته باساس پلان
پيشبيني شده ۸۰۰ - دقيقه و نشر يکه
صورت گرفته ۸۴۶ .
- پرو گرام ديني باساس پلان پيشبيني
شده ۲۴۵ - دقيقه و نشر يکه صورت
گرفته ۴۸۳ .
- پرو گرام اطلاعات باساس پلان پيشبيني
شده ۲۲۲۵ - دقيقه و نشر يکه صورت
گرفته ۱۹۲۰ .
- پرو گرام زراعت مالداري باساس پلان
پيشبيني شده ۱۲۷۵ - دقيقه و نشر يکه
صورت گرفته ۱۲۹۲ .
- پرو گرام سر يال هفته باساس پلان
پيشبيني شده ۴۶۲۶ - دقيقه و نشر يکه
صورت گرفته ۷۰۶۱ .
- پرو گرام همسا يه بزگ شما لي باساس
پلان پيشبيني شده ۱۴۵۰ - دقيقه و نشر يکه
صورت گرفته ۱۱۹۰ .
- پرو گرام هفت شهر هنر باساس پلان
پيشبيني شده ۶۶۰ - دقيقه و نشر يکه
صورت گرفته ۶۹۶ .
- پروگرام مشعلداران هنر مطابق پلان
پيشبيني شده سال ۱۳۶۰ - ۷۵۰ دقيقه و
نشريکه صورت گرفت ۸۳۷ .
- پرو گرام موسيقي مطابق پلان پيشبيني
شده سال ۱۳۶۰ - ۱۶۰۷۰ دقيقه ونشريکه
صورت گرفت ۱۸۶۳۹ .
- ورزش مطابق پلان ۱۸۵۱ - دقيقه
مطابق فورمه نشر ۱۱۲۹ دقيقه اين پروگرام
فقط شامل پروگرامي است که در داخل
کشور تبیه و زیر سينگال ورزش نشر و
بخش ميشود .
- پروگرام هنري مطابق پلان ۹۶۰۰ -
دقيقه مطابق فورمه نشر ۱۵۰۲۲ - دقيقه .
پروگرام صحت مطابق پلان ۶۷۵ - دقيقه
مطابق فورمه نشر ۵۳۹ - دقيقه .
- پروگرام زن و جامعه مطابق پلان ۱۴۴۰ -
دقيقه مطابق فورمه نشر ۱۴۳۹ - دقيقه .
- پروگرام آزمون نگاه ذهن مطابق پلان
۱۴۴۰ - دقيقه مطابق فورمه نشر ۱۷۳۸ -
دقيقه .
- پروگرام پاسخ چيست مطابق پلان
۷۵۰ - دقيقه مطابق فورمه نشر ۲۰۵۰ -
دقيقه .
- پروگرام نوجوانان مطابق پلان ۱۴۰۸ -
دقيقه مطابق فورمه نشر ۱۳۹۶ - دقيقه .
- پروگرام جوانان مطابق پلان ۱۴۰۸ -
دقيقه مطابق فورمه نشر ۱۳۹۶ - دقيقه .
- پروگرام رنگارنگ مطابق پلان ۱۷۶۶ -
دقيقه مطابق فورمه نشر ۱۹۲۸ - دقيقه .
- پروگرام در راه انکشاف باساس پلان

- پروگرام فرهنگ مردم با ساس پلان
پیشبینی شده ۶۶۰ - دقیقه و نشر یک
صورت گرفته ۴۸۶ .
- پروگرام جهان حیوانات با ساس پلان
پیشبینی شده ۲۱۸۶ - دقیقه نشر یک
صورت گرفته ۲۴۸۶ .
- راپور علمی با ساس پلان پیشبینی شده
۴۰۰ دقیقه و نشر یک صورت گرفته ۳۴۸ .
۱۸۰۲۴ .
- پروگرام اخبار و تبصره با ساس پلان
پیشبینی شده ۱۴۹۰ - دقیقه و نشر یک
صورت گرفته ۱۳۳ .
- پروگرام اخبار و تبصره با ساس پلان
پیشبینی شده ۱۴۴۸۴ - دقیقه و نشر یک
صورت گرفته ۱۸۰۲۴ .
- پروگرام برنامه شناخت با ساس پلان
پیشبینی شده ۸۷۸۳ - دقیقه و نشر یک
صورت گرفته ۹۰۲۳ .
- پروگرام نمایشنامه ها با ساس پلان
پیشبینی شده ۴۴۱ - دقیقه و نشر یک
صورت گرفته ۸۱۷ .
- پروگرام برگزیده از لای آرشیف
با ساس پلان پیشبینی شده ۲۰۰ - دقیقه
و نشر یک صورت گرفته ۲۲۸۴ .
- پروگرام دانش برای مردم با ساس پلان
پیشبینی شده ۱۱۰۰ - دقیقه و نشر یک
صورت گرفته ۸۰۲ .
- پروگرام خازنهای دولتی خدمتکار با ساس پلان
پیشبینی شده ۹۰ - دقیقه و نشر یک
صورت گرفته ۱۹۶ .
- پروگرام میز مدور با ساس پلان پیشبینی
شده ۱۰۱ - دقیقه .
- پروگرام شعارها ، اناناس ها ، پرو -
گرام های فوق العاده ۴۰۰ - دقیقه و نشر -
یک صورت گرفته ۰۷۲۰ .
- پروگرام بیانیه ها و مصاحبه ها با ساس
پلان و نشر یک صورت گرفته ۲۱۷۰ .
- پروگرام های خاص و فوق العاده به
اساس پلان و نشر یک صورت گرفته
۳۳۲۰ .
- پروگرام اعلان تجارتی به اساس پلان
پیشبینی شده ۱۳۳۴ - دقیقه و نشر یک
صورت گرفته ۲۱۹۶ .
- پروگرام کشورها ، آهنگهای جدید افغان
موزیک زیر آسمان نیلگون ، بیافلم
بساویم ، تصویرها سخن میگویند ، سیمای -
هترمند ، تبسم ، قطی عطار ، بابه غوغی ، کنسرت -
نداری ، نخا و سندی ، انگشتان هنر آفرین ،
موسیقی فرمایشی ، بنابر علی فنی و
حرفهای از نشر بازمانده و جای آنها را
پروگرام دیگری چون خازنهای دولتی
خدمتکار ، پاسداران انقلاب ، راپور تاژها
میز مدور مروری بر و قایح مهم هفته ،
مضمون دینی ، همسایه بزرگ شمالی ،
فرهنگ مردم ، پروگرام های بین المللی ،
ریتم استرادی ، سرگس ، جریان مسابقات
ورزش بین المللی قلمهای مستند پروگرام
در فراز زنجیرهای شکسته و پروگرام از
لای آرشیف نشراتی پروگرام های جدید
نظر به ایجاب شرایط و ضرورت مبرم که

۱۱۰۰ نفر را مطابق فرمایش دایر کتر
مکياژ نهوده و همچنان شعبه آ را یشگاه

تلویزیون در حدود - ۱۶۴۰ نفر مهما ن

نطاق و انا نسران را آرایش داده است

به همین ترتیب شعبه گرافیک در حدود ۲۲۰۰
اوپک و کیشن شامل پارچه های نقاشی

و خطاطی را تهیه نمود است نشریات
تلویزیون مطابق پلان بصورت متوسط
روزانه ۴ ساعت و ۲۰ دقیقه بود و

نشر یک صورت گرفته روزانه ساعت و
۴ دقیقه وقت را در بر گرفته است بصورت

عموم ۹۵ فیصد پروگرام های تلویزیون
در سال ۱۳۶۰ مطابق پلان پیشبینی شده

نشر شده است .

تلویزیون ج ۱۰۵۰ از نخستین سال تا -

سیس تا کنون قرار داد و موافقتنامه ها ی
همکاری دو جانبه را با کشور دوست برادر

امضا نموده که این موافقتنامه ها نقش ارز-

ندای را در تربیه پرسونل و تنوع برنامه
های تلویزیونی ایفا نموده و می نماید .

جدید ترین موافقتنامه های ما بین کمیته تلو -

یژیون در شورای وزیران جمهور ی دمو -

کراتیک آلمان و تلو یژیون جمهور ی دمو

کراتیک افغانستان در ساحه همکاری تلو -

یژیون به تاریخ ۱۹۸۱/۷/۲۸ امضا گردید و

الی ۱۹۸۲/۷/۲۸ اعتبار دارد این موافقتنامه

نکات آتی را دربر دارد .

مبادله پروگرام ها و مواد فلمی و قایح

جاری که انعکاس دهنده حیات سیاسی و

محسوس بود جائزین پروگرام های قبلی
گردید .

از جمله برنامه های تلویزیونی ۱۸

برنامه آن تعلیمی و تربیوی ، ۷ - برنامه

اطلاعاتی و معلوماتی ۱۰ - برنامه تفریح -

یحی و ۴ - برنامه آنرا ادبی و هنری تشکیل

میدهد . به همین ترتیب برنامه های فوق

العاده روز های خاص ملی و مذهبی و روز

های ملی کشور های دوست وقتاً فوقتاً نشر

گردید است .

همچنان اداره موسیقی تلویزیون در سال

۶۰ در حدود - ۳۹۸ - پارچه موسیقی در

ستدیوی تلویزیون ۵۰ - پارچه موسیقی در

تالار رادیو افغانستان و در حدود ۵۰ - پارچه

خارج از تالار و ستدیو تلویزیون ثبت

نموده است .

همچنان در لابلای پروگرام آزمونگاه

ذهن در حدود ۱۴۴ - پارچه پروگرام جوانان ، ۵۰

پارچه پروگرام نوجوانان ۳۰ - پارچه پرو -

گرام اطفال ۱۵ - پارچه پروگرام گرنه او -

لاری ۲۸ - پارچه پروگرام پاسداران انقلاب

۱۵ - پارچه موسیقی ثبت و نشر گردید .

است .

اداره آرت و گرافیک تلویزیون در سال

۱۳۶۰ نظر به ضرورت پروگرام و فرمایش

دایرکتران در حدود ۲۳۷ - دیکور ، آلماری

و میز را ساخته و کارگاه رنگمالی در

حدود - ۲۶۰ فرمایش را تکمیل نموده کار -

گاه خیاطی ۱۲۰ فرمایش از قبیل لباس ،

برده و دیکور ها را اجرا کرده شعبه مکياژ -

فلم تهیه گردیده است . البته باید متذکر شد که مصارف و دایرکتر و سناریو و هنر پیشگان این فلم از تلویزیون بوده و تنهاپروسیس آن در سندیو های افغان فلم صورت گرفته است .

ریاست تخنیکي راديو وتلويزيون:

اداره تخنیکي راديو وتلويزيون مطابق به پالیسی کلتوري وفرهنگي دولت جمهوري دموکراتیک افغانستان و مطابق به نیاز نشرات راديو وتلويزيون به ثبت و نشر برنامه های متنوع و عام - المنفعه پرداخته و پیوسته در تلاش بوده تا هر چه بیشتر امکانات خوبتر و بهتر تخنیکي را به خاطر غنای نشرات راديو وتلويزيون گسترده تر سازد . در همین ارتباط باید یاد آور شد که تمام امکانات دست داشته تخنیکي جهت ثبت و کاپی ادیت و نشر برنامه های راديو وتلويزيون در داخل سندیو های موجود و خارج از آن مثل برنامه های از محافل ، میتنگ ها ، پیام بخش کلتوري و فرهنگی و غیره که حجم آن در سال جاری از (۳۰) الی (۴۰) فیصد ازدیاد یافته و در خدمت نشرات راديو وتلويزيون جمهوري دموکراتیک افغانستان - نستان قرار داشته که روزانه (۲۷) ساعت نشر پروگرام راديوئی و (۵) ساعت و پنجاه دقیقه نشر برنامه تلویزیونی منعکس دهند . حد اعظم تلاش در جهت بر آوردن نیاز انقلاب شکوهمند ثور خصوصاً مرحله تکاملی آن و ضرورت مبرم بینند -

اقتصادی و کلتوري هر دو کشور باشد . همچنین تلویزیون دموکراتیک آلمان هر سال یکتعداد از اعضای تلویزیون افغانستان - نستان را برای یک مدت سه ماهه غرض مطالعه و آموزش در مراکز تربیوی تلویزیون آن کشور می پذیرد . علاوه بر آن جمهوري دموکراتیک آلمان حاضر است هر سال بنابر خواهش تلویزیون افغانستان یک یا دو متخصص را برای مدت یک الی سه ماه به منظور ارائه و تبادل تجارب شان در ساحت پلانگذاری و منجمنت تلویزیون و همچنین در رشته های تهیه و تولیدمادی تخنیکي و هنري معرفی نماید .

تلویزیون جمهوري دموکراتیک آلمان از تلویزیون افغانستان طبق این موا - فقتنامه دعوت مینماید تا با فرستادن یک هیئت در فستیوال بین المللی فلم های کوتاه و مستند سینمایی ، تلویزیون لبریک که سالانه دایر میگردد اشتراک نماید .

از جمله کارهای تلویزیون ج ۱۰۵۰ ، در سال ۱۳۶۰ در ساحت بین المللی یکی هم فرستادن پروگرام فرهنگ مردم جهت شرکت در فستیوال را دوگای اتحادش - روی میباشد این پروگرام مستحق دیپلوم شناخته شد برنامه فرهنگ مردم توسط اداره هنر و ادبیات تلویزیون جمهوري دموکراتیک افغانستان تهیه میشود .

تهیه فلم اختر مسخره : این فلم توسط ریاست عمومی نشرات تلویزیون د رائر امضای قرار داده ی بار ریاست افغان -

۱ - تعویض و تجهیز سټد یو ها یو -
جوده رادیو .

۲ - اعمار کمپلکس جد ید رادیو ئی با
یک تالار بزرگ که گنجایش (۱۵۰۰) نفر
رادیو برای معا فل بزرگ حز بسی و
دو لټی .

۳ - احداث یک مرکز تربیوی .
قرار داد امضا شد ه د بر گیر ند ه
تمویل مصارف سرمایه گذاری مرحله
اول پروژه یعنی تعویض و تجهیز سټد یو
های موجود ه احداث مرکز تربیوی و مطا-
لعات انجینری و اقتصاد ی مرحله دوم بوده
که قیمت آن به سر جمع ۲۶ ملیون دالر
میرسد . مرحله دوم پروژه مسلماً بعد از
مطالعات تخنیکي و اقتصاد ی که در اخیر
مارچ (۱۹۸۲) آغا ز گردید مذاکره و تثبیت
میگردد . در چوکات تجهیز ات و ماشین
آلات دویایه دیزل جنریتور ، خدمات فنی
و تخنیکي مربوط و مرکز تربیوی شامل
بود ه و مراقبت ساختمان پروژه نیز بدوش
جانب آلمان میباشد البته مصارف ساختمان
تعمیرات ، الحاقیه و غیره بدوش جانب
افغانی بوده که از بودجه انکشا فی دولت
تمویل خواهد گردید .

سر جمع کريدت دولتي دوست آلمان
دمو کراتیک د راین رابطه به چا نب افغا-
نی در حدود (۱۵) ملیون دالر خواهد بود
و سر جمع مصارف داخلی در این رابطه
د ر حدود (۷۰۰۰۰۰۰۰۰) افغانی خواهد
شد . این پروژه با تالار بزرگ در حدود

کان و شنوندگان در شرایط خاص
جامعه ما میباید . زیرا امکانات تخنیکي
این اداره با در نظر داشت وضع اقتصادی
محدود میباید . گرچه اقدامات و پیشبینی
های لازم در چوکات بودجه عادی وانکشا-
فی رادیو تلویزیون در سال (۱۳۶۰)
صورت گرفته و در مجموع در حدود
(۹۰۷۷۸۸۷۹) افغانی سازمان فالتو و
تجهیزات با در نظر داشت ضرورت عاجل
برای سټد یو ها یو نت های سیار و جمع
آوردی اخبار خریداری گردید همگام با
ازدیاد حجم نشرات رادیو تلویزیون
مطابق به پالیسی انکشافی دولت جمهور -
ری دموکراتیک افغانستان مبتنی بر تصمیم
مشترک همکاری های اقتصادی و تخنیکي
جمهوری دموکراتیک افغانستان و جمهوری
دموکراتیک آلمان پیرامون پروژه ساختمان
مجدد و تجهیز سټد یو ها یو فعلی رادیو
مذاکراتی با مقامات جمهوری دموکراتیک
آلمان آغا ز گردید و از چا نب موسسه
الکترو تخنیک اکسپورت ، امپورت جمهور -
ری دموکراتیک آلمان هیئات بکابل آمد .
د رجریان این مذاکرات که دور آخر آن به
تاریخ ۶۰۸۴ در رادیو تلویزیون آغا ز
و به تاریخ ۶۰۹۵ ختم گردید قرار دادی
در مورد تعویض و تجهیز سټد یو ها یو
موجود ه و مطالعات مکمل تخنیکي و اقتصادی
کمپلکس جدید رادیو ئی به امضا رسید .
البته در رابطه با پروژه باید تذکر داد که
پروژه مرکب از سه جزء است :

(۱۰۰.۰۰۰) متر مکعب حجم را احتوا می نماید .

به موجب قرار داد تا اوایل سال (۱۳۶۲) وسایل موجوده ستدیوهای فعلی تجدید و بازسازی گردیده و در ضمن مطالعات انجینری و اقتصادی کمپلکس جدید تکمیل خواهد شد که امور ساختن آن در سال (۱۳۶۲) آغاز و االی اخیر سال (۱۳۶۶) تکمیل میگردد . باید تذکر داد به خاطر

ارتقای سطح دانش تخنیکی پرسونل تخنیکی رادیو تلویزیون احداث یک مرکز تربیوی نیز شامل کمپلکس جدید بود و این مرکز تربیوی گنجایش تربیه (ده) االی (پانزده) نفر را در سال داشته و برای دو سال پرسونل تخنیکی این اداره را به سطح عالی تربیه خواهد کرد . چون امکانات فعلی

ستدیو رادیو جهت ثبت موسیقی محدود است بادر نظر داشت این محدودیتها به مشکلات فراوانی روبرو بود یم لذا پلان قصیرالمت جهت احیای مجدد ستدیوهای پل باغ عمو می که گذشته ارزنده دارد روی دست گرفته شد . مطابق به پلان تجهیزات جدید به مبلغ (بیست ملیون) افغانی از کمپنی ریو اکس سو یزر لند خریداری و سایل نصب و مونتاژ تجهیزات تخنیکی ستدیو مذکور با بازوی توانا و وطنپر - ستانه کارمندان تخنیکی رادیو تلویزیون موفقانه انجام یافت امور ترمیم کاری تعمیر ستدیوهای مذکور با صرف مبلغ (ده) ملیون افغانی توسط دستگاه ساختن افغانی صورت گرفت که با افتتاح آن زمینه انجام داد است :

ثبت موسیقی وسایر برنامه های هنری در یک سطح عالی مهیا گردیده ، ناگفته نباید گذاشت که ریاست تخنیکی رادیو تلویزیون در تلاش است که لین های ارتباطی ستدیو مذکور را که از گذشته های دور باین طرف با فرستنده ها و ستدیو موجوده اتصال دارد ترمیم و در آینده قریب امکانات نشر مستقیم رادیوئی را از آن ستدیو آماده سازد .

در بخش انکشاف ستدیوهای تلویزیونی مذاکراتی در مورد عقد پروتوکول آن بامقامات کشور اتحاد شوروی صورت گرفته و توقع میرود در آینده قریب نتیجه مشروئمر - بخش بدست آید .

افغان فلم :

موسسه افغان فلم بحیث یکی از ارگان های تبلیغاتی و فرهنگی وزارت اطلاعات و کلتور درپر تو رهنمود های پالیسی فرهنگی دولت جمهور ی دموکراتیک افغان - نستان فعالیت های آنی را در جهت تبلیغ وپخش دست آوردهای انقلاب ظفر - مند ثور خصوصاً حله نوین تکاملی آن در بخش سیاسی ، فرهنگی ، انکشافی و اقتصادی کشور بوسیله تولید فلم های هنری ، مستند و اخباری و تنویر اذهان عامه و تامین عواید دولت از طریق توریسم و به نمایش گذاردن فلم های مختلف النوع محصول کشور های جهان

الف : تعداد مجموعی فلم های هنری :

۱- اکمال فلم خانه (۵۵۵) مربوط
گلستان فلم .

۲ - تهیه و تولید فلم مشترک بین تلو-

یزون و افغان فلم بنام اختر مسخره .

۳- قسمت ممتاز ، د بنگ فلم نیمه هنری

بنام مزرعه سبز مربوط بانك زراعتی .

۴ - تکمیل فلمبرداری و دبنك فلم هنری

در ارتباط انقلاب شکوهمند نور .

۵ - هفتاد فیصد پراسس و چاپ فلم به

نام رستورانت مربوط شفق فلم .

۶ - امضای پروتوکول فلم مشترک

هنری افغان و شوروی در ارتباط کارهای

مقدماتی بنام تابستان داغ کابل .

ب : تعداد مجموعی فلم های مستند :

۱ - فلم بشر دوستی مربوط سره میا-
شت .

۲ - فلم میله دهقان .

۳- فلم شمه از رویداد های مهم سال
۱۳۵۹ .

۴ - فلم نقش زن در جامعه .

۵ - فلم اولین کنگره اتحادیه های
صنفی افغانستان .

۶ - فلم همبستگی توده ها با انقلاب .

۷ - فلم سومین سالگرد انقلاب نور
به قسم رنگه و سیاه و سفید .

۸ - فلم سفر ببرک کارمل منشی عمومی

کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغان -

نستان و رئیس شورای انقلابی به چکو-

سلواکیا به قسم رنگه و سیاه و سفید

۹ - فلم شتون اسلامی .

۱۰ - فلم جبهه وسیع ملی پدر وطن .

۱۱ - فلم کنفرانس صلح و همبستگی

آسیا و آفریقا .

۱۲ - فلم سفر ببرک کارمل منشی عمومی

کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغان -

نستان و رئیس شورای انقلابی ج.د.ا به

بلغاریا .

فلم جبهه وسیع ملی پدر و وطن

در دوازدهمین فستیوال بین المللی مسکو

وفلم بزکشی در فستیوال بین المللی یو -

کوسلاویا از طرف مقامات فستیوال

هر دو کشور افتخار دیپلوم و جایزه را حاصل

کرده است .

۱۳- تهیه مجلد (۳۳) کتابی فلم های

۳۵ و ۱۶ ملی متری داکو متری تولیدی

موسسه به نامهای شکست سکوت ، انقلاب

در روند تکامل ، تجاوز متوقف و فلم

همبستگی توده ها با انقلاب برای سمعی

و بصری و همچنین ارسال آن توسط هیئات

حزبی و دولتی جهت نشر از طریق

تلویزیون های میمالک دوست که قسمی

نظر به تقاضای یکمده میمالک دوست

صورت گرفته است .

۱۴ - تعداد فلم های اخباری جمعی (۵۱)

اخبار به کتابی های ۳۵ و ۱۶ ملی متری

به قسم سیاه و سفید که هر اخبار آن به

طور اوسط مدت ده دقیقه وقت را در بر می

گیرد و نمایشات آنها از طریق تمام سینما

های کشور موسسات دولتی که مجهز با

ماشین های ۳۵ و ۱۶ ملی متر بشمول

سمعی و بصری موسسه افغان فلم می باشند به معرض نمایش هموطنان قرار گرفته است .

همچنین یوننت های فلم برداری افغان فلم با تاسی از هدایات مقامات ذیصلاح جهت فلمبرداری بدفعات به تمام زونها اعزام و مواد فلم برداری شده آنها از طریق سینما ها و تلو یزیون جمهوری دموکراتیک افغانستان که در حدود (دو- صد) موضوع میباشند به معرض نمایش قرار گرفته است .

موسسه افغان فلم در طول سال ۱۳۶۰ به تعداد چهار هزار و سی و چار قطعه عکس رنگه و سیاه و سفید به سائز های مختلف ازمحافل، کنگره ها ، کنفرانس ها و واقعات روز (تخریب اشرا ر ، سلاحي که از اشرا ر بدست آمد و هم از چهره های دستگیرشده عنا صر ضد انقلاب) و غیره موضوعات چاپ نموده و غرض استفاده با اختیار مراجع ذیصلاحه بشمول مجلات و جراید گذاشته و ضمناً از عکس های چاپ شده به منظور تماشای مدعوین کنفرانس های مطبوعاتی و نندارتون ها استفاده بعمل آمده است .

ج : کارکنان تخنیکي افغان فلم در پهلوی وظایف محوله خویش که عبارت از مراقبت از سامان و آلات تخنیکي موسسه بشمول پرو جکتور های سمعی و بصری تلو یزیون و نمایش فلم ها ئیکه توسط هیئت سازمان سوارز یا بی میگردد . اصلاح

کاپی های فلم های هنری بعد از نمایش بوده از تمام سینما های دولتی و شخصی به طور متداوم باز دید بعمل آورد و در رفع عوارض تخنیکي پرو جکتور های ایشان همکاری کرده و علاوه بر قسمت ترمیم و فعال نگهداشتن پرو جکتور های موسسات دولتی و عرفانی کشور از هیچ گونه سعی دریغ نورزیده اند .

د : ریاست افغان فلم غرض بهبود فعالیت های موسسه در طول سال ۱۳۶۰ سامان و وسایل ذیل را از کمپنی های مولد خارجی تهیه و مورد بهره برداری و استفاده قرار داده است :

۱ - یک پایه میز متناثر فلم ۳۵ ملی متر از کمپنی استین بک آلمان غرب .

۲ - سه پایه تیپ ریکار در پرو فشنل ناکراه کوار ترانچ با ملحقات آن از کمپنی کود لسی .

۳ - پنج پایه لایت سه کیلواته و پنج پایه لایت پرو جکتور دو کیلواته جهت نور پردازی فلم های هنری از اتحاد شوروی .

۴ - یک پایه مگنت استرا یپر ۳۵-۱۶ و ۸ ملی متر جهت سرش نمودن مگنت فلم از کمپنی اکلیر فرانسه .

۵ - تهیه مواد خام و کیمیاوی مورد نیاز افغان فلم از طریق نمایندگی بلخ مقیم هامبورگ .

۶ - سه قلم پروژه جات تخنیکي برای ریکاردر و ستر کس ۳۵ ملی متر از کمپنی و ستر کس مقیم لندن .

موسسه افغان فلم در طول سال ۱۳۶۰ به توريد (۹۴) برنامه فلم اروپای شرقی ، (۴۸) برنامه فلم هندی ایرانی توسط مراجع و (۱۱) برنامه فلم اروپای غربی و (۸) برنامه فلم ایرانی توسط مراجع و اشخاص انفرادی اقدام نموده است .

مجموع عواید تحصیل شده از درك اخذ کمیشن فلم های هندی ایرانی و اروپای غربی ، ساختن فلم هنری خانه (۵۵۵) وفلم های داکومنتری بشر دوستی ، مزده سبز ، فلم هایکه طور فیصدی و کرائی و یا بالمقطع بشمول چاپ عکس های رنگه و سیاه و سفید می باشد بالغ بر (۷۰۶۲۳۰۸۵۰) افغانی گردیده و مبلغ مذکور به حساب دولت تحویل داده شده است .

همچنین موسسه افغان فلم در تلویزیون و نمایش هفته فلم های اتحاد جماهیر شوروی ، چکوسلواکیا ، کوبا و بلغاریا که در کابل دایر گردید همکاری همه جانبه نموده است .

ه : به تعداد (۶۶۰) مرتبه فلم های مختلف النوع محصول کشورهای اروپای شرقی ، هندی ، ایرانی ، ترکی ، چکی بلغاریائی و افغانی غرض نمایش تمام سینماهای مرکز و ولایات به طور فیصدی و کرائی و یا بالمقطع باختیارشان گذاشته شده .

همچنان قطعات قوای مسلح جمهوری دموکراتیک افغانستان در کابل و ولایات کشور

و هکذا قطعات خاندونی بشمول تمام موسسات دولتی (عرفانی و کلتوری) ارگانهای حزبی از نمایش فلم های فوق الذکر موسسه افغان فلم طور رایگان مستفید گردیده اند .

سینماهای دولتی و شخصی در طول سال ۱۳۶۰ از نگاه نظم و دسپلین پاک صفائی و همچنین جلوگیری از فروش تکت در بازار سیاه مورد کنترل و مراقبت جدی کارکنان مدیریت توزیع و مراقبت سینماها قرار گرفته و در رفع پروبلم ها و مشکلات عاید سینماها بذل مساعدی صورت گرفته است .

و : یونت های سمعی و بصری موسسه افغان فلم در طول ۱۳۶۰ که مجهز با پروجکتورهای ۳۵ و ۱۶ ملی متر می باشند با کارکنان فنی و مسلکی آن به دفعات به تمام زون ها به منظور نمایش فلم های هنری ، مستند و اخباری که نمایانگر پیروزی ، فعالیت های روزافزون حزب و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان در ساحات مختلف کشور می باشد جهت تنویر اذهان عامه فرستاده شده است . تعداد تماشاچیان فلم های مذکور در طول سال ۱۳۶۰ در حدود (۳ میلیون) نفر بوده و سلسله نمایشات کماکان ادامه خواهد یافت .

همچنین از تعمیر جدید افغان فلم در طول سال ۱۳۶۰ واریسی لازمه بعمل آمده است و در حال حاضر کار اعمار آن ۹۸ فیصد پیشرفته است .

آژانس با ختر :

قطعه راپور به استثنای ایام رخصتی تقدیم مقامات گردیده است .

کذا تفکیک موضوع و هیأت اخبار منتشره و درج مشخصات واهم آن در کتاب راجستر ایشن و احصائیه وقتاً فوقتاً انجام پذیرفته است .

ج - احصائیه عمو می خبر های مغابر ه شده که طی همین سال به تاسی از تذکرات بالا صورت گرفته است :

۱ - تعداد اخبار سرویس داخلی در کز از دو چینل پشتو و دری (۹۶۸۶) خبر و - (۱۹۷۴۷۶۰) کلمه .
۲ - تعداد اخبار سرویس داخلی ولایات از دو چینل پشتو و دری (۶۷۹۲) خبر و - (۱۰۸۰۸۱۱) کلمه .

۳ - تعداد اخبار سرویس خارج از دو چینل پشتو و دری (۲۳۸۳۱) خبر و - (۲۰۴۱۶۴۰) کلمه .

۴ - تعداد اخبار مغابر ه شده مستقیماً به ولایات از دو چینل پشتو و دری (۵۲۹۲) خبر و (۱۶۹۳۷۸) کلمه .

۵ - تعداد اخبار مغابر ه شده مستقیماً به مسکو از چینل انگلیسی (۳۴۰۵) خبر و (۳۹۹۸۰۱) کلمه .

۶ - تعداد اخبار مغابر ه شده به مسکو از چینل لسان روسی (۵۲۴) خبر و (۴۸۹۰۰) کلمه که بعداً به تاریخ ۳۱ سرطان سال مذکور مطابق ۲۲ جولای ۱۹۸۱ عیسوی مغابر ه آن متوقف و در عوض از همین تاریخ به بعد اخذ اخبار به تعداد (۵۴۷) خبر و

اول : نکات عمده این راپور عبارت از :
الف : تعداد مجموعی اخبار مغابر ه شده از چینل های مختلف ماشین های تیلی برنتر پشتو ، دری و انگلیسی که بالترتیب به موسسات نشراتی ، رادیو و تلویزیون ولایات شش گانه بغلان ، بلخ ، ننگر هار ، کندهار ، هرات ، وپکتیا و خارج کشور یعنی مسکو صورت پذیرفته (۴۴۳۹۱) خبر .

ب - تعداد مجموعی کلمات مغابر ه شده از چینل های مذکوره (۵۵۹۹۸۸۰) کلمه .
ج - تعداد اخبار ترجمه شده از دری به پشتو ذریعه مدیریت اخبار پشتو (۱۹۶۶۵) خبر .

د - تعداد تصحیحات هردو چینل پشتو و دری که توسط مدیریت عمو می تصحیح و تدقیق بعمل آمده (۵۴۶۴) شماره .

دوم : خصوصیات راپور و اجراءات :

الف - اوقات کار در ریاست نشراتی آژانس باختر به استثنای مدیریت عمو می تخنیک که فعالیت ۲۴ ساعته داشته همه روزه به شمول ایام تعطیل در حدود ۱۸ ساعت را احتوا میکند و معمولاً از ساعت پنج صبح الی ۱۱ شب ادامه می یابد .

ب - تنظیم و ترتیب راپور دقیق کارهای روزمره دفرومه های مربوط و ارسال آن به مقام وزارت و ریاست آژانس باختر در اول وقت که جمعیاً طی سال ۱۳۶۰ - (۶۲۴) -

- ۵۰۲۵۴) کلمه به لسان روسی با ترجمه به دری از طرف شعبه مشاورین صورت گرفته است .
- ۷- تعداد تصحیحات هر دو چینل پشتو و دری از طرف مدیریت عمومی تصحیح و تحقیق (۵۴۶۴) شمار ه .
- ۸- تعداد خبر های ترجمه شده از دری به پشتو از طرف مدیریت عمومی اخبار پشتو (۱۹۶۶۵) خبر .
- ۹- تعداد مجموعی کلمات هر دو چینل پشتو و دری مربوط سرویس خبر های داخلی مرکز داخلی ولایات و مخابر ه مستقیم به ولایات که در حقیقت چار چینل را در بر میگیرد (۵۵۹۶۷۴۴) کلمه .
- ۱۰- خبر های مشخص مربوط منشی - عمومی کمیته مرکزی ج.د.خ.ا. و رئیس شورای انقلابی شامل بیانیه ، مصاحبه ، پیام ، تلگرام و غیره (۹۸) شماره .
- ۱۱- تعداد اطلاعاتی های وزارت ها و موسسات دولتی (۲۶۷) شماره .
- ۱۲- تعداد تبصره های آژانس باختر به موضوعات داغ و مهم داخلی و خارجی (۱۷۲) شماره .
- ۱۳- شمارش یا قیدیت ماشین دو گانه پشتو و دری که در ختم کار هر شب نشان داده میشود (۱۹۶۰۶) شماره .

سوم - جنرال تفکیک و تشخیص خبرها با ارقام ، ماهیت و گواهی آن :
شماره موضوع سرویس داخلی مرکز سرویس داخلی ولایات سرویس خارجه

۱- سیاسی	(۴۴۶)	(۰۰۰)	(۲۱۶۹)
۲- علمی و انکشافی	(۶۵۹)	(۷۸۶)	(۹۱۲)
۳- فرهنگی	(۳۷۴)	(۴۸۹)	(۸۸۱)
۴- اقتصادی	(۲۶۷)	(۴۶۲)	(۷۹۲)
۵- جلسات و گردهمایی	(۹۳۵)	(۱۱۵۹)	(۱۲۹۵)
۶- انعکاسات	(۳۵۵)	(۵۵۴)	(۱۱۵۶)
۷- مساعدت ها	(۳۴۱)	(۶۵۸)	(۷۸۷)
۸- حوادث	(۲۹۶)	(۴۷)	(۱۰۴۳)
۹- دستگیری و سرکوبی	(۳۲۰)	(۵۳۸)	(۸۵۵)
۱۰- بیوگرافی اشخاص (۱)	(۰۰۰)	(۰۰۰)	(۲)
۱۱- متفرقه	(۹۳۸)	(۵۶۵)	(۸۴۵)
مجموعه کل	(۴۸۴۶)	(۳۳۴۹)	(۱۱۴۶۸)

۱۳۶۰ توانسته است علاوه بر مسایل اداری و انسجام و انتظام امور مربوط در مجموع یکسلسله پروتوکول‌های تبادل‌ه‌وی را در ساحه ژورنالیزم از غیبل تبادل‌ه‌خبرها - فوتوها و بولتن‌ها با کشورهای متحابه امضا و اعزام و استعبال هیئات‌های مورد نظر را در زمینه با دول متذکره جهت توسعه معلومات تقسیم مشاسدا تی و اکادمیک نیز به عمل آورد .

ششم - اجراء مدیریت رادیوها و خاصه خبرونه :

با نظر داشت اینکه این دو مدیریت از نگاه جمع‌آوری ، توحید و پروژیشن اخبار منتشره از طریق رادیوها و رسانه‌های جمعی مختلف جهان راجع به مسایل منطقه - جهان و بخصوص افغانستان نوین و انقلابی رجه تقریباً مشترک دارند میتوان فعلا - لیت‌های آنها را در دو نکته ا ر ز یابی نمود .

الف - حد و سطر مطالب و مواد مفصل و مشرحیکه از رادیوهای جهان توسط مدیریت رادیوها استخراج و ترتیب گردیده است در حدود ۳۰۰۰ صفحه عادی طور عا جل به السنه دری و پشتو در حدود ۵۰۰۰ - خبر کوچک و مختصر دیگر طور ، خاصه یا نشری بوده که به مقامات مربوط ارائه گردیده است .

ب - همچنین فعالیت مدیریت خاصه خبرونه را برعلاوه گستر و تایپ یک سلسله مواد طباعتی مربوط تهیه و تنظیم

چهارم - فعالیت‌های مدیریت عمومی تخنیک که بدون وقفه همه روزه ۲۴ ساعت جریان دارد در بخش‌های ذیل خلاصه می‌گردد :

الف - فعالیت‌های تماسیه از طریق تیلی تایپ با آژانس‌های بین‌المللی مانند آژانس تاس ، رویتر ، فرانسپرس ، تانیوک ، جی‌تی‌کا - ای‌دی‌ان - نووستی - دی‌پی - انسا - بی‌تی - ۱۰ و سایر آژانس‌های بین‌المللی که اخذ اخبار روی داد‌های جهان را به لسان انگلیسی به عمل می‌آورد .

ب - فعالیت‌های تخنیک به شمول ترمیم ، تجهیز و بررسی ماشین‌های تیلی وایت و سایر دستگاه‌ها و لوازم تخنیک مربوط آژانس باختر .

ج - فعال ساختن مجدد دستگاه‌های مغا بره اخبار (تیلی تایپ) ولایات که از سالیان متمادی به این سورا گدمانده بود و توسط ترانسسمیتر ۲۰ - الی ۳۰ - کیلوواته دستگاه یک‌ه‌توت فعالیت داشته و اطمینانی نبود در جریان سال ۱۳۶۰ از طریق کانال دوم دستگاه مارس شمشاد و ارتباطی مسکو انکشاف و مجهز تر ساخته شده است .

هكذا تکمیل اقدامات مقدما تی پروژ ه تیلغون بی سیم بین کابل و ولایات کشور نیز طی سال ۱۳۶۰ - به اتمام رسیده است . پنجم - مدیریت ارتباط خارجه ریاست نشراتی آژانس با ختر در جریان سال

نشراتی (روزنامه ها ، جراید ، مجلات)
وتلويز يون وغيره منابع نشر و طب
که جمعاً به تعداد (۱۹۸۴۵) قطعه بالغ می
گردد .

در جریان سال جاری فوتو را پور تر
های این مدیریت توانسته است این تعداد
فوتو ها را از کلیه محافل رسمی و دولتی
مانند جلسات ، عقد پروتوکول ها ، میتنگ -
ها ، کنگره ها و غیره مجالس عکاسی و از
طریق وسایل وآلات دست داشته و لا بر -
اتوار مربوط چاپ و تهیه نماید .

۱ - در خلال سال ۱۳۶۰ مدیریت مخابره
اخبار کاپی های مکمل اخبار مخابره شده
را طبق هدایت مقام ریاست یکایک
نقل به ریاست شورای انقلابی ،
اداره جریده در فشی جوانان و جریده
حقیقت سرباز نیز گسیل داشته است .

۲ - نشر و توزیع بولتن آژانس با ختر
به نام (باختر نیوز اجنسی) به لسان
انگلیسی نیز در زمره فعالیت های مدیریت
مفسران میباشند که در طول سال ۱۳۶۰ -
به تعداد (۱۱۲) شماره بشمول شماره های

فوق العاده نشر و توزیع گردیده است .

۳ - مدیریت مخابره اخبار علاوه بر تر -
تیب راپور های سالانه و راپور های روز
مره - ماهانه و شش ماهه به شعبات مر -
بوط ارسال داشته است .

۵۱۰ قطعه اخبار عا جل و ۳۰۱ قطعه
خبر های اجمال از رخداد های مختلفه
سیاسی جهان تشکیل میدهد که مستقیماً
در وقت و زمانش به مقامات عالی دولتی
گسیل گردیده است .

هفتم - در بخش فعالیت های مدیریت
عمومی عکاسی ریاست نشراتی آژانس
باختر باید اذعان نمود که این مدیریت در
مرور سال ۱۳۶۰ - در ساحه فوتو ثور -
نالیزم اجراءات آتی را انجام داده است :

۱ - فروش و به معرض استفاده قرار
دادن عکس های چاپ شده از طرف این مدیریت
به سائز های مختلف به وزارت خانه ها ،
مؤسسات دولتی ، قوای مسلح ، خا ر نلوی
و سفارت خانه های مقیم کابل به تعداد
(۷۶۶۶) قطعه با عاید تقریبی مبلغ
دو صد و هفتاد و نو هزار و دو صد و شصت
افغانی که پول آن از طریق
مدیریت واردات وزارت اطلاعات و کلتور
و قناتوقتاً به حساب (۶۰۰۱) دولت تسلیم
۲ - ارائه و به معرض استفاده گذاشتن
و تحویل گردیده است .

(۳۲۶۴) قطعه فوتوی دیگر به سائز های
مختلف النوع به آژانس های خارجی و غیره
مراجع نظر به هدایت مقام وزارت .

۳ - بدسترس گذاشتن (۸۹۱۵) قطعه
فوتو به سائز های مختلف به مؤسسات

ریاست عمومی مطابع دولتی :

ریاست عمومی مطابع دولتی موسسه تصدی انتفاعی دولت و تحت اداره وزیر اطلاعات و کلتور (ج ۱۰۵۰) فعالیت های روز مریه خود را مبتنی بر طبع روزنامه ها، جراید، مجلات، کتب درسی و کتب علمی، رساله ها، بیانیه ها، پامفلیت ها و اوراق مروجی فرمایش و وزارت خانه ها و موسسات و اشخاص انفرادی، اوراق مطبوع، تهیه کلیشه ها، مواهیر، انواع پاکت های رسمی و انفرادی و سایر نشریه های موسسات دولتی را عندالموقع طبع نموده و به دسترس فرمایش دهندگان و ضرورت مندان گذاشته است.

در بخش تولیدات و فروشات آثار

طباعتی و مسایل حساسی :

تیراژ تولیدات که در پلان سال ۱۳۶۰ - برای مطبعه مرکزی و ولایات (۹۳) ملیون ورق چاپ پیشبینی گردیده بود در ظرف سال بیش از (۱۰۶) ملیون ورق چاپ تنها مطبعه مرکزی کار نموده است. قیمت فروش محصولات مرکزی و ولایات طبق پلان مبلغ (۲۸۳۰۰) ملیون افغانی پیشبینی گردیده بود ولی تطبیق پلان تنها در مرکز به اساس راپور شعبات تولیدی مبلغ (۳۲۲۵۴۴) ملیون افغانی را احتوا نمود که ارقام متذکره بشکل ارز یا بی سطح عواید را و نمود می سازد.

مطابق (۱۵) گانه ولایات در سال ۱۳۶۰ - تماماً فعال بوده و کارهای روز مریه را دنبال نمودند.

در ساحت اعاده حقوق برای کارگران :

طبق تجویز ریاست عمومی مطابع دولتی برای آنکه از کارگران شعباتیکه سروکارشان با سرب، گازات سرب، شعاع اکس و تیزاب باشد علاوه بر معاش مبلغ پنجاه افغانی فی نفر به نام ثقلت کار از اول سال ۱۳۶۱ - برایشان در پلان مالی موسسه در نظر گرفته شده تا عندالموقع اجزای معاش ماهوار با آنها تادیه گردد. همچنان برای کارگرانی که از طرف شب وظیفه دارند مبلغی به نام گزیه سرویس برایشان از اول سال ۱۳۶۱ در پلان مالی موسسه در نظر گرفته شده است علاوه بر یک عده مساعدت ها و تسهیلاتیکه به کارگران مطابع دولتی از طرف اداره صورت گرفته اموال امدادی که از طریق اتحادیه صنفی مطابع دولتی و از ارگانهای اتحادیه های صنفی افغانستان میسر گردیده با آنها داده شده است.

در سال ۱۳۶۰ - برای تمام پرسونل مطابع دولتی مرکز و ولایات که بحیث عساکر و سرباز در قوای مسلح کشور شامل گردیده اند، یک مشت پول داده شده است.

چېت جابجا سا ختن کاغذ ها ی مطبعه به صورت موقت بدو ن کرایه يك هنگر در دو راهی پغمان بد سترس مطبع دو لتي قرار گرفت و کاغذ ها از صحن مطبعه و اتاق هائیکه در آنجا با يد ماشین آلات نصب میگردد به هنگر مذکور انتقال داده شده است .

در نتیجه ملیو نها افغانی از درك اتلاف کاغذ ها جلوگیری بعمل آمده است .

همچنان به تعداد (۵۳) پاییه ماشین آلات كوك اتحاد شوروی كه در سال ۱۹۸۰ و ۱۹۸۱ - برای مطبع دو لتي فرستاده شده بود و هنگر ها برای نصب ماشین آلات تدارك گردید و به تعداد ده پاییه ماشین لینیو تایپ در هنگر مورد نظر با (۲۰) پاییه ماشین ها ی سابقه لینیو تایپ در وقت بسیار کوتاه نصب و مورد بهره برداری قرار گرفت .

همچنان به تعداد ده پاییه ماشین طبع حروفی جدید اهدا شده به شعبه طبع حروفی نصب و بکار انداخته شده است .

باقیمانده ماشین ها ی اهدا شده در شعبات صحافی ، زنگو گرافی نیز انتقال ونصب گردیده است كه از ماشین ها ی مذکور (۹۸) فیصد در طبع نشریه ها وغیره استفاده به عمل آمده است .

در سال ها ی قبل يك مقدار سا مان آلات از كمپنی ها ی خارجی خریداری گردیده بود و فی ما بین مطبعه دو لتي و كمپنی ها ی مربوط موضوع بشکل دعوائی باقی

طی سال ۱۳۶۰ صرفه جوئی از مواد خام و ذخایر اضافی صورت گرفته است .

چنانچه از اول الی اخیر سال ۱۳۶۰ به تعداد (۱۱۵۶) تخته فلم و پلیت پوزه - تیف کار شده كه به نكته تیف تبدیل گردیده و از پلیت ها ی متذکره جهت طبع فرما - یشتات كم تیر ازچندین مرتبه استفاده گردیده است .

علاوه برآن طی سال ۱۳۶۰ به تعداد (۸۰) هزار جلد كتابچه سفید از کاغذ ها ی تریشه و اضافیه برش تهیه گردیده و به قیمت فی جلد (۵) افغانی به فروش رسانیده شده است كه از فی جلد كتابچه مبلغ يك افغانی آن به نفع اتحادیه صنفی مطابع دو لتي صورت گرفته است .

در بخش ترتیب و تنظیم تحویلخانه ها : تحویلخانه ها ی مواد طباعتی مطابع دولتی اذیر زمان به این سو به صورت درست موجودی نشده بود در سال ۱۳۶۰ موجودی تحویلخانه ها تحت نظر هیئت موظف بصورت عملی موجودی گردید تمام اقلام موجود داخل تحویلخانه ها بصورت منظم بجا ها ی معینه آن تنظیم یافته است .

در بخش جابجا نمودن کاغذ ها و ماشین آلات :

يك مقدار کاغذ اخباری قسم لوله و قسمت شیت نسبت عدم جای از دیر زمان در كنج و كنار مطبعه تحت تاثیر هوا ی آلوده باران ها ی موسمی قرار داشت برای رفع ایمن - معضله با ریاست مواد نفتی و شکر

مانده بود حل و فصل معضلات بشکل ذیل صورت گرفته است :

۱ - جبران خساره دستگاہ لیونسکرین فلم ستر به مبلغ (۷۰۲) پوند که از کمپنی مذکور اخذ گردیده است .

۲ - جبران خساره دستگاہ سوچپورد یک پایه جنرال تور ۲۰۰ کیلو اته از کمپنی پراگوا نویست چکو سلواکیا به قیمت (۲۳۰۰) دالر .

۳ - جبران خساره یک تعداد پرزه جات ماشینهای لاینو تایپ به مبلغ (۵۰۰) پوند از کمپنی لاینو تایپ لندن اخذ شده است .
۴ - جبران خساره یک مقدار کاغذ به مبلغ (۱۲۹۳) دالر از کمپنی ال اف مانس سویدن .
۵ - جبران خساره یک یونیت مکمل دستگاہ ماشین آتسیتی جدید که از آلمان دموکراتیک خریداری گردیده بود .

علاوه بر آن باید تذکر داده شود که یک عده موسسات دولتی در سالهای گذشته از مدرک طبع فرمایشات خویش مبلغ (۲۸۷) ملیون افغانی از مطبعه دولتی مقروض بود که از مبلغ متذکره (۲۳۹) ملیون افغانی آن حصول گردیده است .
اتحادیه صنفی مطابع دولتی و کمیسیونهای موظف با اداره صمیمانه همکاری بوده کارگران شریف و زحمتکش خصوصاً اعضای اتحادیه با روحیه انقلابی در کار و پیکار خویش با شیوهها و میتودهای خاصه معینه مسابقات کار را به خاطر بلند بردن سطح تولید براه انداخته و همچنان جهت

رفع معضلات تلاشهای نهایت شریفانه خودها را در جمله سایر فعالیتها

تولیدی که راپور عواید آن در فوق تذکر داده شده بعمل آورد و همدر فعال ساختن یک پایه ماشین پرش که از چند مدت به این طرف غیر فعال بود آنرا دوباره فعال و مورد استفاده قرار داده است و همچنان همه کارگران شرافتمند با روحیه وطن

پرستانه با غرور سرشار وطن پرستی با رفقای حزبی شان تحت رهنمایی سازمان اولیه حزبی و مسئولین اتحادیه صنفی در نصب یکعده ماشین آلات مطبعه پارک صنعتی که از آنجا به مرکز انتقال شده بود نیز اقدام ورزیده اند . مطابع دولتی با در نظر داشت این موضوع که شرایط کار در دستگاہ تولیدی تحت تأثیر یک پروگرام منظم عیار گردد طرز العمل و پلان عملیاتی مجوزه را ترتیب نموده است .

همچنان در جمله سایر فعالیتهای انجام شده مطبعه دولتی به تأسیس یک مطبعه جدید در ولایت سمنگان طبق هدایت مقام وزارت اطلاعات و کلتور اقدام نمود است که یک پایه ماشین طبع بانجا ارسال گردیده و جریده ولایت سمنگان توسط آن به چاپ میرسد .

در ساحه پلان انکشافی :

مطابع دولتی در سال ۱۳۶۰ سه پروژه انکشافی داشته که ذیلا توضیح میگردد :

۱ - پروژہ سا ختیا ن يك تحويللغا نه به گنجایش (۲۵۰۰) تن کاغذ .
۲ - پروژہ ترمیم و مساعد سا ختن هنگر ها برای نصب ماشین آلات جدید .
۳ - پروژہ خریداری زمین برای مطابع ولایات .

۱ - با طرح پلان انکشا فی سال ۱۳۵۹ برای سا ختیا ن تحويللغا نه کاغذ (۲۵۰۰) تن خریداری زمین ونقشه صورت گرفت در سال ۱۳۶۰ با بدست آوردن مبلغ (۹۰۳) ملیون افغانی جهت اعمار تحويللغا نه مذکور با دستگا ه سا ختیا ن افغانی عقد قرارداد و کار سا ختیا ن آن دربرج ثور سال ۱۳۶۰ آغاز یافت کار سا ختیا ن تحويللغا نه مذکور الی اخیر سال ۱۳۶۰ - ۸۵ فیصد اکمال وسایر کار کانکریت ریزی زمین و آهن پوش بام و رنگمالی آن باقیانده که الی اخیر ماه ثور سال ۶۱ مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت ، منظور از سا ختیا ن تحويللغا نه مذکور ضیعی جای در تعمیر هو- جوده بود که با نصب ماشین آلات جدید اهدا شده دولت دوست اتحاد شوروی هنگر ها نیکه قبلا در آن کاغذ باب مملوبود هنگر های مذکور تخلیه و ماشین آلات جدید نصب گردیده و يك قسمت آن در حال نصب وبسته کاری است .

۱ - پروژہ ترمیم هنگر ها :
آن عده هنگر ها نیکه قبلا از آن بحیث تحويللغا نه استفاد میشد در آن يك سلسله تعديلات سا ختیا ن صورت گرفته

بدین لحاظ نظر به پیشنهاد مطابع دولتی ومنظوری کمیته دولتی پلانگذاری مبلغ (۵) ملیون افغانی پروژہ خریداری زمین مطابق ولایات برای پروژہ تعديل هنگر ها منظور ی گرفته شد که نصب مرکز گرمی و خریداری پروژہ جات مرکز گرمی و لین های برق و کند نکاری هنگر ها از وجوه منظور شده تمویل گردد منظور ی پول در اخیر سال ۱۳۶۰ حاصل و پرو توکوله این یلیشن هنگر (۴) با دستگا ه سا ختیا ن افغانی صورت گرفته است :

تطبیق پلان انکشا فی در مطبعه دولتی طی سال ۱۳۶۰ نهایت ارزنده بود مشکلا - نیکه از ناحیه ضیعی جای موجود بود با تطبیق پلان تا اندازه رفع خواهد شد .

موسسه بیهقی :

محدودیت های متنوعی در قبایل عرضه کتب گردیده بود از جمله فعالیت های نمر بخش به حساب آمده می توانند که طی سال ۱۳۶۰ روی دست گرفته شده و سلسله آن ادامه دارد .

ایجاد و تنظیم تحویلات نه مدرن و مجهز کتب با الماری های سیستم نمبرگذاری و طبقه بندی که تاکنون در کشور نظیر ندارد و همچنان تدوین نمایشگاه و فروشگاه همچوار آن که با شعاع بزرگ (کتاب برای صلح و ترقی) تزئین گردیده است، و تجهیز فروشگاه شهری موسسه بنام فروشگاه شهری موسسه بنام (بیهقی پلورنخی) در جوار وزارت اطلاعات و کلتور تحولات مثبتی است که در ساختمان بنیادی موسسه نقش بس مهم و ارزنده دارد .

اصلاح شکل تشکیلات موسسه ، موافق با طرز و مناسبت های کار آن و تعدیل شعبات بنام مدیریت تشریح آثار و مدیریت فرمایشات و تفکیک تحویلات نه کتب از تحویلات نه اجناس دیگر و گنجاندن مدیریت های تحویلات نه کتب و مدیریت تالیف و ترجمه در تشکیل سال ۱۳۶۰ که دومی به منظور انجام انواع خدمات ترجمه مواد و متون السنه خارجی به السنه های داخلی و برعکس آن و به خاطر تالیف و ترجمه آثار به وسیله مولفین و مترجمین کشور به میان آورد شده و در زمینه خدمت ماتی را بعمل آورده است و نیز کاهش و رفع نورم تشکیلاتی و بودجی درین طریق

موسسه بیهقی در طول سال ۱۳۶۰ یک تعداد کتب سودمند را که واقعاً مورد نیاز مردم بوده و متضمن تعمیم و گسترش دانش مرفعی در کشور می باشد ، طبع و توزیع نموده است .

در سال ۱۳۶۰ نوآوری های در نحوه کار موسسه بوجود آورده شده و با اتکا بر تجارب حاصله ، تحولات مثبتی در طریق انتخاب و فرمایش کتب توزیع می ، مطابق به نیازمندی کشور ، تنظیم و تعمیم فعالیت های ابتکاری در راه عرضه ، فروش و رساندن کتب به مردم ، به وسیله بخش و نشر اعلا نات و جلب کمیشنکاران و دوستداران کتاب و گسترش هر چه بیشتر این سطح عرضه ، به وسیله تاسیس غرفه های موقت در خلال کنفرانس ها ، میتنگ ها و گردهم آیی های در مرکز کشور و تدوین غرفه های سیار در مکاتب و سایر موسسات و تاسیسات عرفانی و فرهنگی شهر کابل و همچنان تنظیم ، معا سبه و عرضه هزاران جلد کتب ارزشمند که تا قبل از آغاز سال ۱۳۵۹ وارد موسسه گردیده و عرضه نشده بود طور مطلوب بعمل آمده است .

طرح و تهیه اسناد حسابی ورق تشریح کتب ، حواله خروجی و کارت ثبت کتب تولیدی و توزیع و طرق معامله آنها با دفتر حسابی موسسه و تقلیل سیستم بیروگرایی که بصورت جدی ، باعث ایجاد

که مبالغ قابل وصفی نیز در قابل آن صرفه جوئی گردیده است از جمله امور انجام شده نافع بشمار می آید .

موسسه در پهلوی توريد کتب ، مجلات و جرايد از خارج به طبع کتب و آثار سودمند و گرید ه در داخل کشور نیز پرداخته چنانچه با وصف محدودیت های مالی و اداری در طول سال (۱۳۵۹ - ۱۳۶۰) (۱۵) عنوان کتاب شامل بیش از پنجاه هزار نسخه مورد ضرورت طبقه جوا ن کشور را به السنه های پشتو و دری چاپ و عرضه نمود ه است .

انواع بهترین و سودمند ترین آثار اعم از کتب علمی (فزیک ، کیمیا ، بیولوژی ، کتب جیولوژیکی ، طبی ، سا ختمانی سیاسی ، ادبی ، اجتماعی و هنری) در جریان سال ۱۳۶۰ در بیهقی پلور نخی یگانه فرو شگا ه مدن شهر ی این موسسه بدسترس علاقمندان قرار گرفته و به نازلترین قیمت ها بفروش رسانیده شده است .

تعداد کتبی که در سال ۱۳۶۰ جهت فروش باین فرو شگا ه انتقال داده شده به بیش از یکصد هزار نسخه در بیشتر از بیست رشته مختلف علمی بود ه که فیصد ی بیشتر آن به فروش رسیده است .

عوايد يکه از ناحیه فروش کتب تولید ی و توريد ی خود موسسه و یا ا زمردنگمیشن فروش آثار دیگر موسسات بدست می آید با در نظر داشت تنزیل قیمت های کتب توريدی که بخش اعظم فروشات موسسه را تشکیل

می دهد با وصف محدود بودن غرض های فروش موسسه صرف در شهر کابل روزانه در حدود بیشتر از ده هزار افغانی می باشد که فیصدی معین از آن به سهم ایـــــن موسسه تعلق میگیرد .

یک تعداد کتب و آثار ارز شمند علمی که در سال های گذشته از طرف بعضی موسسات علمی و فرهنگی در داخل کشور چاپ شده بود ولی بجای اینکه آثار مذکور بدست علاقمندان برسد بنابر عواملی که قسماً نا شکی از اداره نادرست و بیرو کراسی بود ه در زیر گرد و خاک قید تحویلخانه ها گردیده و در حال فراموشی قرار داشت ، موسسه بیهقی بعد از بررسی و برقراری تماس با مسوولان مربوط تعدادی از این کتب را از تحویلخانه بیرون کشیده و با موافقه موسسه مربوط آثار مذکور را از طریق غرض های خویش با قیمت مناسب به علاقمندان کتاب عرضه و بفروش رسانیده است چنانچه تا کنون اضافی از یکپرا ز جلد کتاب ، بیش از ده عنوان را به فروش رسانیده و ده عنوان دیگر به تیراژ بیش از سی هزار جلد آثار موسسات داخلی را در اخیر سال ۱۳۶۰ برای فروش عرضه کرده است .

احصائیه دقیق و ارقام حقیقی کتبی که در طی سال ۱۳۶۰ از منابع خارجی وارد کشور شده است به تعداد (۴۸۴۲۹۲) نسخه در (۱۳۳۷) عنوان به السنه های مختلف بوده است که قسماً عرضه و فروخته شده و قسماً در جریان عرضه و فروش قرار دارد .

د کرنې او ځمکوالو اصلاحاتو وزارت

زمیندارانو ته کار وگړی تر څوچې (و خوره او مه مړه) ژوند ته ادامه ورکړی شی .

زمونږ زیار ایستونکی بزرگران چې د لومړنیو انساني حقوقو څخه محروم وو د وږو کی اقلیت له پاره به یی شپه او ورځ کار کولو اودی اقلیت د ملیتونو بزرگرانو د زیار ایستلو په نتیجه کی خپل آرام او مجلل ژوند پسه مخ بولو ملا کینو ډیری ښی او حاصل خیزه ځمکی تر خپل تصرف لاندی راوستلی د هغوی څخه هریو د زرگونو جریبو ځمکو څښتنان وو د هیواد په ځینو ولایاتو کی داسی ملاکین ووچي د (انیاوو) څخه تر سلو ز رو جریبو پوری ئی ځمکی در لودی .

ددغه ځمکو نیمايي برخه ئی حتی نه کړله او پاتی نیمايي برخه به ئی ټوټه ټوټه بی ځمکو اولږ ځمکو بزرگرانو ته په بزرگري نیمايي او یا اجاره ورکوله چی د بزرگرانو د زیار او زحمت څخه تولید شویو حاصلاتو د څلورو بر خو څخه دری برخی به ئی خپل ځان ته نیولی اکثر و ملاکانو چی هیڅ ډول عاطفه او زړه سوی نه در لود په کلیو او بانډوکی دخپل دلالانو په وسیله عمل کولو د بی ځمکواو کم ځمکو بزرگرانو کسب گر او کوچنیو دوکان لرونکو څخه به ئی د پور ورکړی له لیاری زیات سود یعنی گټه تر لاسه کوله چی زیاراستو- نکو ته ملا ماتونکی وه .

د افغانستان د خلک دموکراتیک گوند د هیواد دکارگری طبقی او ټولو زیار ایستونکو مخکښ دخپلو سپیڅلو مبارزو په اوږدوکی تل ز مونږ دگران هیواد د مسلمانانو زیار ایستونکو دگټو څخه په کلکه دفاع کړی او دهغو ټولو مهمو مسالو او ستونزو د حل لپاره چی زمونږ دویاډلی ټاټوبی د رنځیدلو او زوریدلو خلکو په برخه ووتل علمی پروگرامونه طرح اودهغی عملی کولو لپاره ئی پر له پسې مبارزی کړی دی .

لکه څرنګه چی زمونږ زیار کښو خلکو ته معلومه ده زمونږ هیواد یو زراعتی مملکت دی دهغی د لسو څخه نهه او سیونکی په کلیو او بانډوکی ژوند کوی او پوره اکثریت یعنی د لسو څخه هرا ته وگړی په کرنه او مالداری بوخت دی په سلوکی ۶۹ ملی عواید دکرنی څخه په لاس راشی بزرگران په ساده ډول سره د منځنیو پیړیو د تولیدی و سایلو په استعمال سره کشت او کرکوی چی دهغی ځینی گټه اخیستنه ډیره کمه ده .

د ثور د انقلاب د بریالیتوب څخه په خوا یو وږوکی اقلیت ډیری زیاتی ځمکی په خپل ملکیت کی را نیولی وی او زیات اکثریت یاهیڅ ځمکی نه درلودی او یا دومره کمی چی دهغی حاصلات دده او دهغی کورنی د ژوندی پاتی کیدلو له پاره کفایت نه کاوو او مجبوروو چی د پیرو سختو شرایطو په منلو سره لویو

په وسیله د مالدارانو سره مرستی کیری د څارویو د نسل داصلاح او د څارویو د ښه نسل چي زیات حاصل ور کوی درواچولولپاره لازم تدبیرونه نیول شوی دی .

وټر نری خدمتونه :

بزرگړانو ، مالدارانو اوکړوند گرو ته د پسرلنی او منی د کښت د پلانونو مطابق په عادلانه او مناسب قیمت زراعتی ماشینونه

کیمیایو سری دگرنی داصلاح شوی تخمونه د لوړ کیفیت ډول ډول څاروی تهیه او برابریری

دزراعتی ماشین آلاتو دبوټو د ساتنی اوقرانطین او دبوټو د مر ضونه پر ضد د مبارزی مرکزونه

او همدا ډول د وترنری او نورو زراعتی او مالداری خدمتونه مر کزونه په ټول هیواد کی

بشپړ کیری . زراعتی دو لتي فار مونه تاسیس شوی دی کو چي زیار ایستونکو سره مرسته

کیری تر څو چي پخپله څو ښه هر ځای کی چي ددوی میلوی سکو نت غوره کړی په

تدریجی ډول کو چنیانو ته ځمکه و یشل کیری . او په مناسب ډول پوری د کرنی د

پراختیا بانك له خواور ته برابریری .

څرنګه چي دژوند تجربه څرګندوی د ډله ایز ګډ کار له مخی کیدای شی چي په آ سانه توګه

پرستونزو او کړاوونو بری ترلاسه شی له دی کبله باید بزگرو ، زراعتی خدماتود برابرولو،

دتهیه او خر څلاو د کوپراتیفونو په ایجادولو کی بزگړانو ، کسب گرو او ټولو زیار-

ایستونکو سره مرسته وشي .

لکه څرنګه چي ټولو مسلمانانو ته چوونه ده دا دسود خوری ګناهه لرونکی معا مله دلوی خدای پاک له خوا په قرآن عظیم النسان کی منع شوی ده سره له دی هم پرته له دی چي دعو الهی احکامونه لږه تو چپه و کړی دغولو یو ځمکه والو خپل ځانونه نور هم زیات شتمن او زیار ایستونکی په بی د نیستی او غریبی سره مخامخ کول .

ددغی دردیدونکی وضعی موجودیت له کبله دافغانستان دخلک دموکراتیک ګوند او دافغانستان ددموکراتیک جمهوري دولت په خپلو ټولو اسنادوکی تاکید کړی چي باید په زراعت پوری ترلی اصلاحاتو ته فوق العاده اهمیت ورکړای شی .

څرنګه چي د هیواد په زیاتو برخو کی زراعت داضافی اوبولګولو پر ته مشکل اوحتی ناممکن دی نو ځکه د هیواد په ټولو ولایاتو کی داقتصادی ، اجتماعی ، پر مختیایی پلان له مخی او داوبو د قانون او داوبو څخه په کرنه کی داستفادی د مقرری په نظر کی نیولو سره د او بو لګولو او دځمکو داصلاح چاری دبزرگړانو په فعال ګډون سره تر اجراء لاندی نیول کیری . نوی ویالی او کاریزونه جوړیږی او ژورکویان باید و کیندل شی تر څو چي داوبو لاندی د ځمکو ساحه پراختیا مومی .

دحيواناتو د حاصل ورکړی د سطحی د لوړوالی په برخه کی عملی اقدامات تر لاس لاندی دی د څړ ځایونو او ور شو ګانو دښه والی لپاره کلکه توجهه شوی د څارویودکافی غذا په برابرولو او داوبو د کویانو کیندلو

دکو پراتیفونو د مادی او تخنیکي بنسټ د پیاوړی کیدو له لپاری باید اوسنی کوپرا- تیفونه ټینگ شی . باید ددغو کو پراتیفونو سره ددوی زراعتی محصولاتو درانیولو او خرڅولو ، دوی ته دزراعتی وسایلو، کیمیاوی سرو اصلاح شویو تخمونو ، مادی کمکونو برابرولو ، او دژوند لو مړنیو احتیا جاتو درفع کولو ضروری استهلاکی موادو برابرولو له لپاری هر اړخیزی مرستیوشی داډول تخنیکي اومادی مرستی د کرنی اود کوپراتیفونود پراختیا ریاست له خوا د کرنی او دځمکو داصلاحاتو دوزارت دنورو ریاستونو په مرسته برابرېږی . ولی دا باید په گوته کړو چی ددی ټولو فعالیتونو په مرکز کی د ځمکو او اوبوعادلانه او دموکراتیکو اصلاحاتو تطبیق، واقع دی او د کرنی او ځمکی داصلا حاتو وزارت د هغی د تطبیق لپاره علماً تنظیم شوی پروگرامونه او پلانونه طرح او دهغوی مطابق عملی کار پیل شوی دی .

د سودخوړونکو دقرضونو هغه دروندبار چی دثور د انقلابی دېر یالیتوب څخه پخوا دتش لاسو او کم ځمکو بزگرانو په اوږو اوباروو وړک شوی دی د ځمکو اصلاحات پیل شول چی دهغی په نتیجه کی لسگونو زړو بی ځمکو اویوشمیر کم ځمکوبزگرانو په زرگونو جریبه

ځمکه چی پخوا دلو یو ځمکه والو او نور استشارگرو له خوا ددوی دپلارونواو نیکونو څخه په زور غصب شوی وه په وې یا د و ل ترلاسه کړه .

دځمکو او اوبو دموکراتیک اصلاحات د بزگرو په گټه مر حله په مر حله د دوی په فعال گډون سره عملی کیري .

د ا.خ. دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی سیاسی بیرو او دا.د.ج. دوزیرانوشورادخپلی د۱۳۶۰ کال د جوزا د ۳۰ نیټی گډی مصوبی له مخی دځمکو دموکراتیکو او عادلانه اصلاحاتو ادامه اعلان کړه او دچارو د ښه سمون او کنترول له امله دا.خ. دگوند دمرکزی کمیټی اودا.د.ج. دوزیرانو د شورا گډ کمیسیون دا.د.خ. دموکراتیک گوند دمرکزی کمیټی عمومی منشی او انقلابی شورا رئیس ملگری بیرک - کارمل په مشری جوړ شو او په ۲۹ ولایاتو او د ۵۰ څخه په زیاتو ولسوالیوکی دځمکو داصلاحاتو د څیرنی او سمون کمیسیونونه د ولایاتونو د ولسوالیو د گونډی کمیټودمنشیانو تر مشری لاندی په خپل فعالیت پیل وکړ د کلیو او باندو په سطحه ۶۴ دبزگرو انقلابی کمیټی د ځمکو دویش لپاره ۷۲ دبزگرو کمیټی داوبو دویش لپاره جوړی او د عملیاتی ډلو سره یو ځای د ځمکو او اوبو اصلاحاتو په عملی کولو کی فعاله ونډه اخلی .

د کرنې او ځمکو اصلاحاتو وزارت د ۱۳۶۰ کال په نیمایی کی د ځمکو د عادلانه او دمو - کراتیکو اصلاحاتو د عملی تدبیرونو پروگرام طرح دا.د.خ. دگونه د مرکزی کمیټی او وزیرانو دشورا گډ کمیسیون ته وپاندی او تصویب شود هغی له مخی د ځمکو او اوبو اصلاحاتو فعالیتونه په لاندی څلور عملیاتی پلانونو کی تنظیم او دهغوی تطبیق پیل شو :

لومړی عملیاتی پلان :

د ځمکو د اصلاحاتو د پخوانی یا لومړی پړاو د څیړنی څخه عبارت دی چی د هغی عملی کار په ۱۹ ولایاتو نو کی ختم او په ۳ ولایاتونو کی تر اوسه هم دهغی کار روان دی .

دوهم عملیاتی پلان :

چی دهغو حقوقو ستونزو او معضلو حل چی د ځمکو د اصلاحاتو د لومړی پړاو څخه رامنځ ته شوی ، د ځمکو او اوبو ویش ، د ځمکی دملکیت درسمی سندونو ویش او د زمینداری د چارو د دفترنو تنظیم او په هغی کی د ځمکو د کمیی او کیفی ارقامو ثبت کولو څخه عبارت دی . په لسو ولایاتو کی پیل شوی او تر اوسه سلگونو بزگرانو د ځمکی د ملکیت رسمی سندونه ترلاسه کړی . او په سلگونو بی ځمکو او کم ځمکو بزگرانو د نصاب څخه زیاتی او اضافه جریبی ځمکی په وړ یا ډول ویشل شوی ،

او دهغوی داوبو د حق د تثبیت مسأله هم حل شوی ده همدا اوس دهیواد د ۱۵ څخه په زیاتو و لایتونو کی عملیاتی ډلی د لومړی او دوهم پلان د تطبیق لپاره په کلیو کی فعالیت کوی .

دریم عملیاتی پلان :

چی د بزگرو سره خاصاً هغو بزگرو سره چی د ځمکو د اصلاحاتو د تطبیق په نتیجه کی د ځمکی څښتنان شوی دی د مادی او تخنیکي مرستو څخه په گو پرا تیفونو کی د هغوی د تشکیل څخه عبارت وی . عملاً د کابل ولایت په ۳ ولسوالیو یعنی بگرامیو ، ده سبز او چهار آسیاب کی شروع شوی دی .

د کوپراتیفونو د مادی او تخنیکي بنسټ ټینګوالی په منظور دده سبز او بگرامیو په ولسوالیو کی د کرنی د کوپرا تیفونو د اتحاد یوزراعتی مرکز ساختمانی چاری پیل شوی دی د دولت د انکشاف بودجی څخه د زراعتی مرکز تاسیساتو د جوړولو لپاره د کابل په دریو ولسوالیو کی ۳۵۱ ملیونو افغانیو تخصیص ورکړ شوی دی .

په دی ولسوالیو کی دروان کال په شپږو میاشتو کی ټوله ۱۳۴۲ ټنه کیمیاوی سره ، (۱۷۴) ټنه دغنمو اصلاح شوی تخمونه ویشل

شوی او ۷۳ میلیونه افغانی د کرنې د پراختیا بانک له خوا د دریم عملیاتي پلان له مخې بزگرانو ته قرضه ورکړل شوی ده .
خلورم عملیاتي پلان :

چی په کلیو او بانډوکی د مهمو تاسیساتو د اعمار ، داوبو لگولو د شبکو تر میڼ او اصلاح د ښوونځیو د ودانیو ، د صحنو مرگړو نو ، د کوبانو کیندلو ، د سرگونو ، پلونو او جماعتونو ودانولو څخه عبارت دی هم د کابل ولایت په

دریو و لسوالیو کی په تجربوی ډول عملی کیری چی دهغی کار عملا پیل شوی او پرمخ ځی ددی پلان په تطبیق کی داوبو ، روغتیا ، فواید عامی او ښوونی او روزنی و زارتونه او د کلیو د پراختیا لوی ریاست برخه لری ، چی د دولت د انکشافی بودجی څخه ددی پلان شاملی پروژې ته ویل کیری .

د ځمکو اصلاحاتو په اوسنی پړاو کی د خلکو دودونه ، رواجونه او مذهبی عقیدی په کلکه سره په نظر کی نیول شوی دی .

په ۱۳۶۰ کال کی ددی امله د افغانستان دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا د رئیس هیات په فرمان سره د انقلابی شورا ۱ تمی

گڼی فرمان لو مړی گڼه ضمیمه صادره شوه ددی ضمیمی له مخی په مبارکو ځایونو پوری تړلی ځمکی ، دامامانو ، خطیبانو او نورو مذهبی

مشرانو ، دوسله وال پوځ په خدمت کی افسرانو ، د قومونو او قبایلو مشرانو چی د خلکو ، انقلاب او وطن څخه دفاع کوی د نصاب دننه اضافه جریبی ځمکی نه اخیستل کیری او ددوی په تصرف کی پاتی کیری هغه غولیدلی کسان چی د انقلابی شورا د عمومی بڅښلو د فرمان له مخی بیرته خپل گران هیواد ته راځی ددی ضمیمی مطابق د نصاب دننه قانونی ځمکی بیرته ورسپارل کیری .

د ځمکو دموکراتیک او عادلانه اصلاحات لکه څرنګه چی تشریح شول یواځی یو عمده هدف لری یعنی په کرته کی د کار د سمو شرایطو برابرول چی د عدالت داوصولو او د اسلام د سپیڅلی دین د اساساتو او ارشاداتو سره سمون لری او د ذراعتی تولیداتو د لوړ والی په منظور د ځمکو څخه د ډیری ښی گټی اخستلو

لپاره لازم شرایط برابروی .
د ځمکو او اوبو اصلاحاتو د عملی کولو سره یوځای د ذراعت د ماشیننی کولو لپاره د کار پراخه پروگرام د عمل په ډگر کی پیل کیری ، چی د ذراعت د حاصلاتو په لوړوالی کی زیات رول لوبوی .

په دی منظور د شوروی اتحاد په دوستانه او ورور گلپزه مرسته د هیواد په یو شمیر ولایتونو کی ذراعتی میکانیزه ستیشنونه تاسیس

کړای شوی دی شوروی اتحاد هر کال په زرگونو ټنو کیمیاوی سره او اصلاح شوی تخمونه په وې یا ډول ز مونږ انقلابی دولت او زیار ایستونکو بزرگرانو سره مرسته کړی اوکوی بی ، زموږ خلک ددوی څخه زموږ د هیواد زیار ایستونکی بزرگران هغه ټول ورورمگلوین کمکونو چی شوروی اتحادیې نن ز موږ هیواد سره کوی د قدر وې بولی اوددی امله خپل دزپه له کومی مننی غرمندوی .

زمونږ د هیواد په زراعت او مالدارۍ کی ددی ټولو تدبیرونو په عملی کولو سره د ۶۰ کال په تولیداتو کی د ۱۳۵۹ کال په پرتله په ترتیب سره د نیا تاتو په عمومی تولید کی په سلو کی ۲۵ د مالدارۍ په تولیداتو کی دهغی ځینی په غوښو په سلو کی ۳۲ په شیدو کی په سلو کی ۲۷ زیاتوالی منځ ته راغلی دی.

په یو شمیر زیاتو ولایتونو کی د خارویو دوقایی او تداوی کلینیکونه تاسیس په کابل کی دخارویو دمرضونو او آفاتو د تشخیص او خپرنی مرکزی لابراتوار اود خارویو دنسلونو داصلاح لپاره د مصنوعی القاح استیشنونه مالدارانو ته د خدمتونو د برابرولو په منظور جوړ کړای شوی دی .

وزارت ترانسپورت

- ریاست ترانسپورت زمینی در زمینه انتقالات
اموال از طریق اتحادیه های ترانسپورت سکتور
خصوصی موثرهای انفرادی چنین فعالیت
داشته است :
- تعداد وسایط دست داشته**
سکتورهای خصوصی :
- قرار احصایه سال ۱۳۶۰ به تعداد
تقریباً (۹۳۰۰) عراده لاری در (۱۱۳) اتحا-
دیه فعالیت داشته و قرار ملا حظہ دفتر مرا -
قبت د رسال ۱۳۶۰ به تعداد (۲۱۲۱) عراده
وسایط که از جمله (۱۶۶۰) عراده آن به
داخل (۶۴) اتحادیه در انتقالات اموال
سمت شما ل سهم داشته اند .
- همچنین با ساس احصایه قبلی (۴۴۵۱)
عراده بس بداخل (۱۲۵) اتحادیه و (۶۳۹۱)
عراده تکسی بداخل (۵۴) اتحادیه فعالیت
داشته اند .
- انتقالات در طول سال ۱۳۶۰ :
- از حیرتان (۲۴۱۶۲۰) تن توسط -
(۱۹۷۵۱) عراده لاری به مرکز و ولایات
کشور .
- از شیرخان بندر (۴۵۴) تن توسط
(۱۵۳) عراده لاری .
- از تور غندی (۵۷۳۸۸) تن توسط
(۴۷۸۲) عراده به هرات، کندهار و کابل
- ۱ زبلخمری سمت به مرکز و ولایات
(۴۷۶۵۰) تن توسط (۲۱۷۶) عراده .
- اقبال از کرکر و جبل السراج (۴۹۷۵۵)
تن توسط (۳۸۲۷) عراده .
- کود از مزار شریف بکابل و ولایات
(۴۴۹۷۴) تن توسط (۲۶۰۳) عراده .
- کود از ننگرهار به پروان و کابل
(۱۵۰۰) تن توسط (۱۱۲) عراده .
- پخته از مزار شریف به کابل و پلخمری
(۷۰۰) تن توسط (۸۹) عراده .
- گندم بذری از پروان بکابل (۵۴۹) تن
توسط (۸۸) عراده .
- از مرکز به ولایات کشور (۲۷۴۰۰)
تن توسط (۲۰۷۸) عراده .
از مرکز به ولایات گندم ، شکر ، میوه -
خشک ، شیرین بویه ، اموال امدادی و غیره
نقل داده شد . است :
- از بغلان و مربوطات آن به کندز و
سپین بزر - (۱۷۷۱۰) تن .
- از سپین بولدک به کندز ها ر - (۱۲۰۰۰)
تن کود .
(۳۲۳۰۰) تن اموال دولت توسط سکتور
های خصوصی انتقال داده شد . است
بر علاوه در حدود (۱۹۱) ملیون تن اموال
تجار انفرادی از قبیل میوه تازه ، میوه -
خشک ، گندم ، برنج ، نمک و غیره انتقالات
صورت گرفته است .

درمجموع از مدرک کمیشن و تکس ها ی ترا-
نسپورتی مبلغ (۱۷۰) ملیون افغانی
عایدات طی سال جاری بدست آمده است .
تصدی ترانسپورت جاده در سال ۱۳۶۰ :

الف - درسا حه تشکیلات :
تصدی ترانسپورت جاده بادر نظر داشت
اساسنامه دست داشته دارای شخصیت
حقوقی انتفاعی که توسط یک رئیس بـه
رتبه اول و دو نفر معاونین بر رتبه دوم
اداره و رهبری میگردد .

افغان :

ب - در بخش انتقالات :
در سال ۱۳۶۰ بنابر پلان تاسیسات
موتری در چوکات وزارت ترانسپورت به
تعداد (۳۰۰) عراده موتر تاترا جـد یـند
ساخت چکوسلواکیا به قیمت مجموعی
(۴۷۹۲۸۰۰۰۰) افغانی به سرمايه تصدی
ترانسپورت جاده تهیه شد که در نتیجه در
سال ۱۳۶۰ سرمايه ثابت موسسه از
(۱۰۳) ملیون به (۵۰۰) ملیون افغانی ارتقا
نوده که البته عراده جات متذکره به وقفه
ها شامل پارک وسایط موسسه گردیده که
الی اخیر نور به تدریج تعداد آنها تکمیل
گردیده است .

در طول سال ۱۳۶۰ مجموعاً مقدار
بیش از (۵۲) هزار تن اموال را توسط وسـاـه
یط نقلیه این تصدی در داخل کشور حمل
و نقل نموده است .

تصدی باربری نمبر (۲) کاماز :
تصدی باربری کاماز که غرض انتقال

در سکتور دولتی ۱۳۶۰ در چوکات وزارت
ترانسپورت تاسیس گردیده است بنابر
۱۴- سرطان ۱۳۶۰ با داشتن ۳۶ عراده
موتر کاماز به سرمایه دورانی بیست و پنج
ملیون افغانی شروع فعالیت نموده است که
فعلاً (۱۸۳) عراده موتر بدسترس دارد که
از شروع فعالیت تصدی یعنی از برج سرطان
۱۳۶۰ الی ۲۰ حوت ۱۳۶۰ مجموعاً (۱۰۴۹۸۰۴)
تن اموال انتقال داده شده است .

شرکت ترانسپورت بین المللی

با تاسف باید معروض شد که سال
۱۳۶۰ از لحاظ فعالیت ترانسپورتی ، در
تاریخ چهار و نیم ساله شرکت بدترین
سال برای شرکت بوده است ، چه
قسمت اعظم سال را مقامات پاکستانی
ترک های شرکت را اجباراً در خاک خویش
توقف دادند که ازین ناحیه شرکت چه
از لحاظ ناشستن انتقالات و چه از لحاظ
تحمل مصارف بی موجب و اضلافه خسـاـه
رات را متقبل گردیده است .

ریاست هوا نوردی ملکی :

ریاست هوانوردی ملکی که هدف عمده
و اساسی آنرا فراهم آوری و تسهیلات خدمت
مات ترافیک هوایی و مراقبت از تطبیق
قوانین و مقررات هوا نوردی ملکی به
خاطر انجام فعالیت های مصئون ، منظم
و اقتصادی پرواز های یطیارات در فضای
قلهرو و میدان های هوایی ملکی جمهوری
دموکراتیک افغانستان تشکیل میدهد توانـ

- نسته است کارهای آتی را طی سال ۱۳۶۰ اجرا نماید، که در دو بخش خلاصه می شود :
- الف : در بخش عملیات :
- ۱ - اتخاذ تدابیر امنیتی درمیدان هوایی بین المللی کابل .
  - ۲ - ترتیب ، تنظیم و امضا موافقتنامه های استفاده مشترک از میدانهای هوایی کندهار و هرات با قوماندهای عمومی قوای هوایی و مدافعه هوایی .
  - ۳ - مذاکرات با قوماندانان قوای هوایی و قوای دوست در مورد ترتیب مسوده و امضا موافقتنامه استفاده مشترک از فضای جمهوری دموکراتیک افغانستان .
  - ۴ - مطالعه ، ترتیب و تسلیم دهی احصائیه ها و ارقام جهت ترتیب سکچ (شعبه) پلان (۲۰) ساله آینده انکشاف ترانسپورت هوایی جمهوری دموکراتیک افغانستان به متخصصین مربوط .
  - ۵ - (مطالعه و ارزیابی آفرهای امور ساختمانی پروژه توسعه میدان کابل ، توسط دستگاه ساختمانی هلمند ، دستگاه ساختمانی افغانی و ریاست راه سازی و میدان سازی .
  - ۶ - پیشبرد امور مربوط پروژه تسهیلات هوای نوردی واعزام (۳۸) نفر مامورین فنی هوای نوردی ملکی و باختر غرض توسعه معلومات در رشته های اختصاصی به ارتباط پروژه مذکور به خارج تحت کمک های ملل متحد و تهیه دستگاه مربوط
- و پروژه جات برای دستگاه مخابراتی به ارزش (۲۲۱۳۰۱) دالر معادل (۱۱ میلیون) افغانی تحت پروژه مذکور .
- ۷ - انجام خدمات ترافیک هوایی به پروازهای عبوری و پروازهای داخلی کشور .
  - ۸ - طبع و توزیع (۸۳۰) ابلایغیه های نمبریک و نمبر (۲) هوانوردی .
  - ۹ - صدور (۱۰۲) قطعه لایسنس و صلاحیت نامه ها به عمل پرواز انجیران و میخانیک های آریانا و باختر .
  - ۱۰ - تجدید تصدیقنامه عملیات آریانا ، اخذ امتحان یک نفر پیلوت به خاطر دریافت لایسنس پیلوتی تجاری و صدور صلاحیت نامه ، (۸) نفر عمل پرواز تعبیه اتحاد شوروی به طیاره نوع انتو - نو ف (۲۲) .
  - ۱۱ - چک و بررسی طرز العمل سیستم تقرب و فرودآلوی در میدان هوایی کابل با استفاده از دستگاه های رهنگائی توسط طیارات آریانا و ایرفلوت .
  - ۱۲ - بررسی میدانهای هوایی اردو ، گردیز ، لشکرگاه ، قندهار ، واکان ، قلعه نو ، فراه ، نیمروز ، بامیان میمنه ، سرده غزنی .
  - ۱۳ - گرفتن سهم در تدریس کورس پیلوتی و دسپچری مربوط آریانا و هکذا تنظیم امتحانات برای انجیران زمینی آریانا .
  - ۱۴ - نظارت از جریان عملیات پروازهای آریانا و باختر در میدان هوایی کابل .

- ۱۵ - ترتیب مسوده پلان تربیه وی پر -
سونل فنی مورد ضرورت (۵) سال آیند ه
ریاست هوا نوردی ملکی .
- ۱۶ - تهدید میعاد سرویس و خدمات
تخنیکی بعضی از پرزه جات طیارات نوع
تون اثر .
- ۱۷ - تحقیق مربوط به حوادث
پ - دربخش تخنیکی :
- تغذیه برق از سب استیشن جدید به
رادیو سوند ، میدان هوایی کابل و
انستیتوت هواشناسی .
- جرگتی و پرکاری (۱۹۸) متر مکعب
ساحه به منظور تهدید لین برق درمیدان
هوا ئی کابل .
- نصب میترهای برق (۴۰۰) سب استیشن جدید
برق در کابل .
- ۴ - تشخیص و انتقال يك تعداد سامان
وآلات و دستگاه های غیر قابل استفاد ه
از تحویلخانه مرکز ی به چنگیارد .
- ۵ - ترتیب فهرست پرزه جات مورد
ضرورت کلیه دستگاه های مربوط ریاست
هوا نوردی ملکی و کمک در حصه تشریح
سامان و پرزه جات خریداری شده با
شعبات اداری و آمریت پروژه ایکاو .
- ۶ - تهدید لین تیلیفون دستگاه رهنمائی طیارات
کوه آسمانی .
- ترمیم اساسی اصلاح و نصب :
- ۱ - کیبل (۱۲۰) لینه بین مرسله و میدان
هوایی کابل و (۲۶) لینه بین استیشن هوا-
شناسی و میدان هوا ئی کابل .
- ۲ - سیستم اتومات جنریتور مولد برق
احتیاطی مرکز اطلاعات پرواز .
- ۳ - بیگن نمبر (۱) دستگاه مخابره
و جنریتور مولد برق و بطری میدان هوایی چغچران.
و بطری میدان هوایی چغچران .
- ۴ - رادیو بیگن ، سیستم آنتن ، کیبل
برق و کیبل کنترول میدان هوا ئی مزار -
شریف .
- ۵ - جنریتور های مولد برق میدان
هوایی هرات .
- ۶ - دستگاه های رادیو بیگن - وی اچ
اف و پایه رادیو بیگن میدان هوایی میمنه .
- ۷ - دستگاه میدان های هوایی خوست ،
بامیان و فیض آباد .
- ۸ - و ا تربیمپ میدان هوا ئی کندهار .
۸ - نصب و فعال ساختن :
- ۱ - دویایه جنریتور مولد برق با
ملحقات آن طور اساسی در غزنی .
- ۲ - دستگاه مخابره در حیرتان .
- ۹ - تغیر فریکو نسی رادیو بیگن میدان
هوایی چغچران که توسط کدام استیشن نا
معلوم اذیت میشد .
- ۱۰ - تهدید لین برق از برج برق مر-
بوط الی خانهای فامیلی در میدان هوا ئی
مزار شریف .
- ۱۱ - امتحان و مانیتور يك تعداد فریکو-
نسی های مختلف مربوط میدان های هوایی
ریاست هوا نوردی ملکی در مقابل ارائه
خدمات و فعالیت های که در طول سال

۱۳۶۰ انجام داده مبالغ آتی را نیز بر عواید دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان افزود ه است :

- ۱- از درك فیس پر واز های عبور ی مبلغ (۱۶۹۶۸۷۵۰) (۴۰۲۷) پرواز .
- ۲ - از درك فیس خدمات ترافیک هوایی، ورودی پارکینگ و تنویر (۱۰۷۹۹۹۵۰)
- ۳ - از درك تکیس مسافرین خرو جی (۷۰۳۴۳۱۶)
- ۴ - از درك تلگرافهای کلاسی (ب) (۲۶۱۶۲۵) (۴۴۵) پیغام .
- ۵ - صلور لایسنس ها و اخذ امتحانات (۸۴۲۰۰)
- ۶ - نشریه و ابلاغیه های هوای نوردی (۲۴۸۰۰)
- ۷ - ویزه ، تکت بام و پارک عراده جات (۷۸۵۸۶۲)

۸ - کرایه جات و غیره .

مجموع عواید ریاست هوای نوردی - ملکی : - (۴۱۹۶۰۲۹۸) افغانی .
ریاست هوا شناسی :

در خلال سال ۱۳۶۰ ریاست هوا شناسی کوشید تا استیشن های هوا شناسی ولایات وولسوالی ها را فعال نگه دارد ، این استیشن ها که اساس کلیه فعالیت های هوا شناسی را تشکیل میدهند در شرایط ساجاری فعالیت (۲۴) ساعت داشت و مشاهدات هوا شناسی افغانستان مطابق نورم به مراجع بین المللی معینه یو میه مغایر می شد .

حفظ و مرافقت استیشن ها و دستگاه های مغایرتی هوا شناسی ولایات مانند فیض آباد، زرنج ، ارگون ، فراه ، جبل - السراج ، ساکنک ها و غیره نظر به ضرورت صورت گرفته است .

تعمیر تخنیک هوا شناسی به روز (۲۵) عقرب تهداب گذاری گردید این تعمیر که یک ساحه (۱۰۹۰) متر مربع را احتوا میکند در جوار ریاست هوا شناسی با مصرف دملیون افغانستانی اعمار میگردد و در آن کلیه دیوها ، ورکشاپ ها، لابراتوار ها و دفاتر تخنیک هوا شناسی ، سامان آلات فنی، هوا شناسی درین مرکز ترمیم ، اعیاد و به استیشن ها نصب میگردد ، به منظور تطبیق کودکان جدید هوا شناسی که به تاریخ ۱۱ جدی ۱۳۶۰ در کلیه استیشن های هوا شناسی افغانستان موفقتا نه آغاز گردید سیمینار از طرف متخصصین سازمان هوا شناسی جهانی که به همین منظور به کابل آمده بود دایر گردید کورس های آموزشی به منظور بلند بردن سویه مامورین از طرف متخصصان داخلی و خارجی دایر گردید. موضوعات در ارتباط شعبات طوری انتخاب گردید که اعضای همان شعبه به قسم اختصاصی استفاده کنند .

در خلال سال ۱۳۶۰ سعی بعمل آمد تا تعدادی از استیشن های که توسط ضد انقلاب تخریب گردیده است مجددا فعال گردد ، چنانچه استیشن هوا شناسی فراه که

مشاهدات آن در پروگرام تبادلې چېا نئ شامل است و استیشن اسلام قلعه فعال گردید در قسمت فعال نمودن استیشن - هوا شناسی تور غندی تداییری اتخا ذ گردیده است .

در ابتدای سال هیئاتی هوا شناسی بنابردعوت کمیته دولتی هایدرو میترو - لوژی و کنترول به محیط اتحاد شوروی به مسکو عزیمت کرد در طی مذاکرات مشکلات هواشناسی (ج.د.ا) توضیح و به سلسله کمک های قبلی طالب همکاری گردیدیم کمیته دولتی هایدرو میترو ر لوژی منتقل گردید تا سامان آلات هوا شناسی ومخبراتی (سی و شش) دستگا ه را طور بلا عوض کمک نمایند .

- سالانه عده از مامورین ریاست هواشناسی را در شعبات مربوطه خویش جهت سپری نمودن ستاژ پذیرند در تحقیقات علمی هواشناسی با متخصصان افغانی کمک نمایند ، برای تحقق این موضوع يك هیئات افغانی به تاشکند و يك هیئات کمیته دولتی هایدرو میترو لوژی اتحاد جماهیر شوروی به کابل سفر کرده اند پروگرام های تحقیقاتی طرح و مطالعه آن آغاز گردیده است .

همچنان جانب اتحاد جماهیر شوروی قبول کرد تا مختصصین را برای سه ماه به مصر ف سازمان هواشناسی جهانئ به کابل بفرستند و در خلال اقامت پروگرام- ها وپلانی هوا شناسی جمهوری دمو-

کراتیک افغانستان را مطالعه و پروژه جهت اخذ کمک های سازمان هوا شناسی جهان ترتیب نمایند درین انکشاف کمپو - تر جدید با حافظه وسیع بیشتر از دومیون دالر به هواشناسی مملکت ما کمک خواهد شد .

در سال ۱۳۶۰ با استفاد ه از بورس های سازمان هوا شناسی جهانئ پنج نفر - به اتحاد جماهیر شوروی جهت فرا گرفتن تحصیلات عالی فرستاده شد ه همچنان با کمک های مالی سازمان هوا شناسی جهانی برای اشتراک در سیمینار های علمی هوا شناسی دو نفر به بنگله دیش ویک نفر به پاریس فرستاده شد .

همچنان با استفاد ه از اشتراک در سیمینار اقلیمی منقده پاریس هیئات افغانی سفر کوتاه مدتی به ژنیو مقر سازمان هوا شناسی کرد و بعد از دو روز مذاکره سازمان مذکور مبلغ بیست هزار دالر طور عاجل به هواشناسی افغانستان کمک کرد و درپلان سال مالی ۱۹۸۲ مبلغ شصت هزار دالر برای انکشاف هوا شناسی جمهوری دموکراتیک افغانستان شامل گردید .

امور تحقیقات علمی هواشناسی توسط مسئولان دیپارتمنت های انستیتوت هوا- شناسی دنیا ل گردید و موضوعاتیکه اهمیت اقتصادی دارد مطالعه و به چاپ رسانیده شده است ، چنانچه شرایط اقلیمی وایروسیناپتیکی ابر هایست ، پیشگو- نی درجه حرارت اعماق تخم شده خاک ،

تصنيف مقدارى اكر و كليما تولوژى يا اقليمى زراعتى ، مطالعه و به چاپ رسانيد ه شده است ، يك تعداد از مامورين هواشناسى در تدريس مضامين هواشناسى در پوهنتون كابل سهم فعال گرفتند .

سايير شعبات رياست هواشناسى مانند فور كاست ، مخبر ، ايزرو توري ، كمپيوتر ، انستيتوت امور روتين خویش را به همه مشكلات به درستی پيشبرده اند . در سال ۱۳۶۰ امور عادي و انكشافى هواشناسى چه در كابل و چه در ولايات به درستی پيشبرد ه شده است روا بط پيسن المللى هواشناسى جمهورى دموكراتيك افغانستان بالاخص با كشور دوست و برادر اتحاد جماهير شوروى و سازمان هواشناسى جهانى انكشاف كرد ه است و كمك هاى قابل ملاحظه از منابع مالى بين المللى به رياست هواشناسى وزارت ترا - نسپورت اخذ گرديد ه است .

آريانا افغان هوايى شركت :

با استفاده از ميتود هاى عالى كه از نيمه اخير سال ۱۳۵۹ بكار برد ه شده بود در سال ۱۳۶۰ نيز با پيروي از آن روش هاى مشهور آريانا توانست كه مطابق پلان پيشبيني شده وظايف خود را موفقانه

انجام دهد و حتى در بعضى ساعات فعاليت بيشترى نمايد كه ذيلاً راپور آن تقديم ميگردد .

در ساحت قراردادها :

آريانا بر علاوه انجام پرواز هاى پرو - گرامى خویش با وجود رقابت شان با شركت هوايى ديگر توانست بار دوم با ملل متحد قرارداد چهار تر در مورد انتقال عساکر صلح آن موسسه از كشمير به بيروت عقد نمايد كه در هفت پرواز آنها موفقانه انجام اده و ازين رهگذر مبلغ (۳۱۴۵۰۰۰۰) افغانى عايد اضافى نصيب آريانا شود .

در اثر انتقال هو تل بود و باش مهمل - نداران از لندن به فرنگفورت از خريدارى تكت رفت و آمد مهمل نداران از لندن به پاديس و باد يلکس جلو گيرى بعمل آمده و ازين مدرک بيشتر از چهار مليون افغانى صرفه جوئى بعمل آمد .

در اثر تجديد قرار داد انتقال اموال با شركت هوايى لفت هانزا از دوباي به فرا نگفورت در سال ۱۳۶۰ نسبت به سال گذشته (۲۰) سنت دهر كيلو گرام به نفع آريانا تخفيف داده شد .

تجديد قرار دارد با هو تل انتر كاتيننتال فرا نگفورت صورت گرفت كه نسبت به

سالی هائی گذشته مبلغ (۲۴۰۰۰۰۰) افغانی صرفه جوئی بعمل آمده است .

عقد قرار داد اجاره طیاره بوئینگ (۷۲۷) آریانا با کمپنی های ارو پائی که اضافه از استفاد ه بود بیشتر از مبلغ چهل ملیون افغانی عاید اضافی در سال ۱۳۶۰ آورد که قیمت زیاد ترمیم مصارفات این طیاره از همین پول پرداخته شد .

به موا فقه رسیدن دعوی ماشین طیاره (۲۷۲) آریانا که از طرف کمپنی گریست بیشتر ازدو سال تقاضای (۵۴۰۰۰) مارک را می نمودند به نفع آریانا فیصله گردید که در حدود (۱۳۰۰۰۰۰) افغانی صرفه جوئی بعمل آمد .

د رانر تجدید قرار داد هند لنگ طیاره هوا ئی هند که در اوایل سال ۱۳۵۹ امضا گردیده بود در سال ۱۳۶۰ در حدود مبلغ (۱۳۰۰۰۰۰) افغانی به نفع آریانا در قرار داد جدید صرفه جوئی بعمل آمد .

در اثر فسخ قرار داد ترمیم تیلو تایپ های آریانا و انجام ترمیم آن توسط انجیران افغانی مبلغ (۲۰۰۰۰۰) افغانی به نفع آریانا تمام شد .

هوتل آشوکا در دهلی که تقاضای افزوده دی (۳۰) فیصد الی (۴۰) فیصد گرایه را نسبت بود و باش کار مندان آریانا می نمودند و (۱۰) فیصد افزودی قیمت که از طرف آریانا منظور گردیده بود قرار داد آن با وجود بلند رفتن قیمت ها در هند مطابق سال های گذشته به امضا رسید که صرفه جوئی آن در حدود شش صد هزار افغانی سالانه میرسد .

قرار داد هند لنگ پرواز های آریانا در جده با وجود یک (۱۵) الی بیست فیصد نسبت بلند رفتن قیمت ها بر دیگر شرکت های هوا ئی به امضا رسیده بود قرار داد سال ۱۳۵۹ را در سال ۱۳۶۰ تجدید نمودند که از این مدرک صرفه جوئی خوب بعمل آمد ، سال ۱۳۶۰ اقتصادی ترین عملیات حج بود که صورت گرفته است .

در ساحه تربیت پرسونل فنی و مسلکی : از آغاز نیمه اخیر سال ۱۳۵۹ بصورت جدی و تلاش های خستگی ناپذیر با وجود امکانات بسیار محدود تربیت پرسونل آغاز و در سال ۱۳۶۰ سرعت به پیش رفت وعده زیادی از پرسونل فنی و مسلکی تربیت گردیدند .

کپتان طیاره الی ختم سال دونفر به صرف آریانا، انجیر پرواز دونفر الی ختم سال .

- كو پيلوت طياره الى ختم سال
چهار نفر به مصرف آريانا و يك
نفر معلم پرواز در طياره بوئينگ (۷۲۷)
انگليستان و فرانسه .
- کپتان در طياره بوئينگ (۷۲۷) الى
ختم سال پنج نفر به مصرف آريانا .
كو پيلوت در طياره (۷۲۷) الى ختم سال
پنج به مصرف آريانا .
- تيودى خود را ختم و عنقریب براى تهر-
ينات عملى پرواز فرستاده ميشود .
دسيچر هاى طياره در دو کورس به
تعداد (۱۰) نفر .
- مهما ندارد طياره به سوييه بين المللى
(۲۸) نفر و هم به تعداد زيادى از مهما -
نداران سابقه دار مطابق بسويه قانون
هوانوردى کورس هاى بلند تر مهما -
نداران را ختم ولايس مقامات هوا نور -
دى ملكى را اخذ نمودند .
- ترتيب پرسونل در کورس هاى معا سبه به
استندرد شرکت هاى هواناى .
ترتيب پرسونل ترا فيک و فروشات
در کورس هاى معينه و آموزش زبان انگليسى
و فروشات و هند لنگ مسافرین .
- تربيت پرسونل انجنييرى طياره
توسط معلمين هندىين اريانا در رشته انجن-
- تربيت انجنيير ها به صورت بيسک انجنيير
و فرستادن يکعه بکار هاى علمى در
انگليستان و فرانسه .
- تربيت انجنييران براى ماشين اکسرس
که در سابق از طرف انجنييران خارجى
صورت مى گرفت به کشور هند جهت
فراگرفتن تحصيل فرستاده ميشودند .
- از سا ليا ن متمادى سکر تر هاى آريانا
خارجى ها ميباشند و هيچ تربيت پرسونل
افغانى در اين رشته صورت نگرفته بود ،
دو نفر از فارغان انستيتوت عالى اداره
صنعت در شق سکر تر به هندوستان فر-
ستاده شد که بعد از گرفتن نتايج عالى به
وطن عودت و شروع بکار نمودند .
- در ساحه انکشافى :
بکار انداختن سوچورد تيلفون اتومات
در دفتر فروشات ، فعال نمودن آنتن مغا -
برائى آريانا .
- خريدارى ده عرايه موتر والگه از کشور
دوست اتحاد شوروى جهت رفع مشکلات
ترانسپورتى .
- تکميل ساختمان برج برق آريانا و خريد
ادى لوازم آن از جرمنى .

تر تيب اطاق ها ي شپ باش در ميدان
قند هار جهت رفع مشكلات احتياطي كه به
كندهار فرود مي آيد .
خريداري و بكار انداختن ماشين چاپ
رتكه .

رياست باختر افغان الوتنه :

دو طياره انتونوف (ان - ۲۴) جهت
چك (۹۰۰) ساعته و يك طياره يا يك چهل
جهت چك به اتحاد شوروي اعزام و واپس
آمده است، جهت كمك به هموطنان يـك
طياره قواي هوايي نيز در خدمت باختر
است و براي انتقال مواد و ادويه جات
مورد استفاده است .
هجده نفر پرسونل باختر كه جهت فرا-
گرفتن دروس طياران انتونوف (ان -
۲۴) به اتحاد شوروي اعزام شده بودند
پس از تحصيل وظائف خود را اشغال نموده
اند . همچنين باختر افغان الوتنه پروازكار
توگرافى بين بندير خيرات و سالنگ
اجرا نموده است كه از آن به قسم چارتر
كرايه اخذ و مبلغ (۱۷۸۴۲۹) افغانى عايد
نموده است باختر افغان الوتنه از درك
دادن طياران به قسم چارتر و گرفتن
طياران طور خدمتي از قواي هوايي با -
وجود بلند رفتن نرخ تيل و قيمت پرزه -
جات مصارف خود را جبران و بر علاوه
يك تعمير نيز از عوايد طياران قواي هوايي
خريداري نموده است .
باختر افغان الوتنه در سال (۵۸ و ۵۹)
داراي سه طياره توين اتر خورد بوده و فعلا
به (۲۲) ميدان پرواز مي نمايد در سال
۱۳۶۰ دو طياره انتونوف (۲۴ - آن) به
طور مكمل بكار انداخته شده ، بنديانكه
در پلان بوده باشد به چهار ميدان اضافه
از پلان مانده فراه ، زرنج ، سردى و
لشكرگاه پروازها صورت گر-
فته است ، باختر افغان الوتنه توانسته
است كه تمام خزائن دولتي به اندازه
قدرت بر علاوه مسافرين پيوسته ، جرايد
و اسناد شعبه ، اسناد و ارتباط كميته
مركزي را به نفاييكه پرواز داشته بامواد
اوليه و ادويه جات انتقال دهند .
اكثرا مهمانان صلح همبستگي وزارت
خانه هاى اطلاعات و كلتور، وزارت
اقوام و قبايل را باختر افغان الوتنه
انتقال داده است ، همچنان تمام مامورين

الحمد لله

انواع غریبات:

واحد مقیاس:

رابر تو حید حقیق بنال ۱۳۶۰ مؤسسا تو تصد یغا

مقدار تولیدات از نگاه حجم فریزر:

پلان : حقیقت : فیصدی تنظیمی : فیصدی ۱۳۶۰

سلام : نسبت به اکثریت

[illegible]

[illegible]

وزارت معادن و صنایع معدنی

صنایع معادن

لیون افغانی

۲۱۴۴,۳۴۴

۱- صنایع مواد فلزی :
روغن نباتی

۱۹۲,۸۲۲	۴,۳۸۵	۱۷,۳۲۱	۱۶,۷۷۱	۴,۳۰۱	۲,۴۵۰	مزارشین	منجمله سیم زر
۱۱,۴۵۱	۱,۳۶۸	۵۷,۹۲۲	۴۲	۱,۳۹۰	۲,۳۸۰	مزارشین	منجمله پلستیک
۱۵,۴۰۹	۱,۴۴۹	۸۹,۵۰۹	۱۰۰۱	۱,۴۷۷	۱,۴۰۱	مزارشین	منجمله پلستیک
۱۵,۱۰۱	۱,۴۶۸	۱۴,۲۴۴	۸۱	۱,۴۳۱	۱,۷۷۷	مزارشین	منجمله پلستیک
۲۱,۱۴۱	۲۲,۲۱۵	۸۲	۵,۶۴۴	۲۰,۳۵۱	۵۴	مزارشین	منجمله پلستیک
۲,۱۱۱	۳۷,۸۳۲	-	-	-	۲۱۵	تسین	کانسرو میوه گند هار
۷,۸۸۰	۲۱۳,۱۱۲	۱۸,۵۰۲	۵۱	۲۷۰,۶۶۲	۱۶۰	تسین	صابون کالائیدی
۴,۲۵۰	۱۵۲,۷۸۰	۱۱۸,۱۰۱	۷۰	۲۵۱,۶۶۱	۲۶۰,۰۰۰	تسین	منجمله سیم زر
۲,۰۳۳	۱۰۰۱	۶۵,۳۵۰	۹۹	۶۶	۶۷	تسین	منجمله پلستیک
۱,۵۹۱۷	۵۴,۴۱۲	۲۱,۴۴۴	۲۱	۴۷,۹۵۲	۲۳۶,۰۰۱	تسین	منجمله پلستیک
۴۷,۵۰۰	۱,۸۳۱	۶۷	۲۱,۷۰۰	۱,۸۲۱	۸,۴۰۰	مزارشین	شکر پستان
۴۴۴	۵,۸۷۲	-	۲۱	۴,۱۴۸	۲۰	تسین	صابون دستشویی
۱۱,۱۱۱	۱۷,۶۰۱	-	۱۰۰,۳۳۳	۱۷۸,۵۰۱	۱۷۸	مزارشین	محصولات کبکد افغان
۱۴,۵۷۲	-	-	-	-	-	لیون افغانی	سایر تولیدات فلزی
۱۴,۵۷۲	-	-	-	-	-	لیون افغانی	منجمله سیم زر
۱۸,۱۳۳	-	-	-	-	-	لیون افغانی	منجمله پلستیک
۴۲,۳۷۷	-	-	-	-	-	لیون افغانی	منجمله پلستیک
۵,۰۳۱	-	-	-	-	-	لیون افغانی	غذای کبکد افغان
۴۰۸,۷۱۷	-	-	-	-	-	لیون افغانی	محصولات پلستیک

صفحه پنجم

وزارت معادن و صنایع

مشتزوه مورد رخصام	طیون افغانی	-	-	-	۲۷۵۵
مهورشات مشزوه استخراج - معادن	طیون افغانی	-	-	-	۷۸۵۵
از جمله اعدا و مقدماتی	طیون افغانی	-	-	-	۷۵۴۴
میزران عمومی	-	-	-	-	۱۷۱۴۳۳۲۱

فعالیت سال ۱۳۶۰ ریاست تخصص و نفت و گاز شمال

نوعیت گسترش	پلان	پیشبین شده طی سال ۱۳۶۰	پیشرفت کار	حقیقت	مطابق
واحد مقیاس	پلان	انحرافات	تفاوت	تفاوت	تفاوت
۱	۲	۳	۴	۵	۶

مجموع بهره کاری های مهم	شتر	۳۷۱۰۰	۱۳۷۸۸	۱۳۷۸۸	۱۳۷۸۸	۱۳۷۸۸
بهره کاری تعلیمات و گسترش	شتر	۳۰۰۰۰	۱۰۱۳۷	۱۰۱۳۷	۱۰۱۳۷	۱۰۱۳۷
بهره کاری استخراج	شتر	۷۱۰۰	۳۱۵۱	۳۱۵۱	۳۱۵۱	۳۱۵۱
بهره کاری ساختمانی	شتر	۹۰۰۰	۳۸۵۴	۳۸۵۴	۳۸۵۴	۳۸۵۴
بهره کاری آب مخفی	شتر	۹۰۰۰	۱۳۳۱	۱۳۳۱	۱۳۳۱	۱۳۳۱
ملازمین موف	کیلومتر مربع	۳۸۰	۱۰۸۱	۱۰۸۱	۱۰۸۱	۱۰۸۱
تراشید	شتر	۹۵۰۰۰	۷۴۹۳۸	۷۴۹۳۸	۷۴۹۳۸	۷۴۹۳۸
تعمیرات	فیصد	۱۹۸۷	۱۳۸۲	۱۳۸۲	۱۳۸۲	۱۳۸۲

۱۸۲۱۱۲

XXXXXX

سادانه گنداشته :

۱۰۰	۱۰۰	هزار ترکیب	ریگ برای احداث $A+B+C$
۱۱۶۳	۴۰۰	هزار ترکیب	سنگ جنله به کنگوری - $A+B+C$
-	-	هزار ترکیب	سنگ جنله به کنگوری - $A+B+C$
-	-	هزار ترکیب	سنگ تمیراتی به کنگوری - $A+B+C$
-	۱۰۰۰	هزار ترکیب	سنگ تمیراتی به کنگوری - C
-	۲۰۰	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - $A+B+C$
-	-	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C
-	-	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C
-	-	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C
-	-	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C
-	-	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C
-	-	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C
۱۲۶۴	۷۰۸۷	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C
۷۰۸۷	۱۲۶۴	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C
۷۰۸۷	۱۲۶۴	هزار ترکیب	سنگ های کاکار آمد ترین - C

1990

بسم الله الرحمن الرحيم

3

— 534 —

هـاي A+B+C₁   ترکیبیاتی

گزارشات بہ سیکرٹری

مالی $A+B+C$ مزائن

525-81

$A+B+C$

گزار نیست، به گفتاری

$$A+B+C_1 \leq A$$

7

وزارت تجارت

را احتوا مینماید . در حالیکه درسه ما ه
اول سال ۱۳۵۹ مجموع صادرات مبلغ
(یکصد و سی) ملیون دالر و واردات
(یکصد و شش) ملیون دالر بود که نظر
به ارقام فوق الذکر ۳۸۵ فیصد در صادرات
و ۲۶۴ فیصد در واردات درسه ما ه اول
سال ۱۳۶۰ به مقایسه سه ماهه اول سال
۱۳۵۹ تزئید بعمل آمده است که تحلیل
آن ذیلا ارائه می گردد :

تحلیل مقایسه ی صادرات ربع اول ۱۳۶۰
با ۱۳۵۹ - مجموع صادرات ربع اول
۱۳۵۹ بالغ بر (۱۳۰) ملیون
دالر و مجموع صادرات ربع اول ۱۳۶۰
بالغ بر (یکصد و هشتاد) ملیون دالر
گردید است که تزئید (پنجاه) ملیون دالر
یا به عبارت دیگر (سی و هشت) فیصد را
در مجموع نشان میدهد که ارائه دهنده
تطبیق (بیست و پنج) فیصد پلان سال
۱۳۶۰ به اساس قیمت میباشد .

ارقام عمده متذکره فوق شامل میوه -
جات تازه و خشک ، پوست باب ، حبوبات ،
پشم ، پخته ، روده ، نباتات طبی ، گاز -
طبیعی ، قالین و گلیم و غیره میباشد .

۱- میوه جات تازه ، احصائیه منتشره
ماهوار ریاست عمومی احصائیه مرکزی
ارزش صادرات میوه جات تازه را در ربع
اول سال ۱۳۵۹ - ۳۳۹ هزار دالر و در ربع

عرضه مقدار کافی مال مخصوصاً اموال
طرف احتیاج اولی اهالی ، مامورین و کار -
گران در مارکیت و مهلو بودن مغازه های
دولتی ، کوپراتیف ها و هزاران دکان
پرچون فروشی با اموال مورد نیاز که از
طریق واردات از مالک مختلف و مساعدت
کشورهای دوست تدارک شده و علی -
الرغم فشارهای داخلی و بین المللی مو -
جودیت استقرار نسبی قیمت اموال نمایانگر
موفقیت در ساحه تجارت در زمینه م -
باشد .

به اساس ارزش یابی ارقام و معلوما ت
ریاست عمومی احصائیه مرکزی صادرات
ششماه اول سال ۱۳۶۰ به ۳۲۰۶۶ ملیون
دالر بالغ خواهد شد که به مقایسه ششماه
اول سال ۱۳۵۹ که ۲۷۲۳۳ ملیون دالر
بود یک افزایش ۱۷٫۷ فیصد را نشان می
دهد . واردات در عین مدت سال جاری
بالغ بر ۲۲۶۴۴ ملیون دالر گردیده در
حالیکه در سال گذشته ۲۰۸۸۸ ملیون دالر
بود که افزایش ۸٫۴ فیصد را ارائه می
دارد .

اما به اساس معلوما ت ریاست عمومی
احصائیه مرکزی ارقام حقیقی درسه ما ه
اول ۱۳۶۰ مجموع صادرات (یکصد و
هشتاد) ملیون دالر و مجموع واردات
(یکصد و سی و چهار) ملیون دالر -

۱- روده : صادرات روده در ربع اول و ل سال ۱۳۵۹ از نگاه مقدار ۲۴۷ هزار حلقه به ارزش ۱۱۳۵ هزار دالر و در سال ۶۰ - ۳۸۲ هزار حلقه به ارزش ۹۵۴ هزار دالر بالغ گرديد ه که ۱ زنګه ه تعداد يك تزئيد مجموعی ۱۳۵ هزار حلقه يا ۵۴ فيصدرا نشان ميدهد .

۲- ميوه جات خشك : در ربع اول سال ۶۰ مجموع صادرات ميوه جات خشك بالغ بر ۶۶۵۸۶ هزار دالر در سال ۱۳۵۹ بالغ بر ۳۵۸۰۶ هزار دالر گرديد ه است که يك تزئيد ۸۵ فيصد يا معادل ۳۰۷۸۰ هزار دالر را نشان ميدهد که علت آن بهبود حاصلات انگور سال گذشته و صادرات آن به حوزه بار تر شمرده ميشود که ارائه دهند ه تطبيق ۳۸ فيصد پلان سال ۱۳۶۰ با اساس قيمت ميباشد .

۳- پوست باب : ارزش صادرات پوست باب (خام و نيمه پراسس) باستثنای قره قل در ربع اول ۱۳۶۰ در حدود ۲۸۳۸ هزار دالر بالغ گرديده است .

۴ - پشم باب : صادرات ربع اول ۱۳۵۹ عبارت از مقدار پنجاه و يك تن به ارزش ۱۱۱ هزار دالر و در ربع اول سال ۱۳۶۰ در حدود ۶۰۵ تن به ارزش ۱۷۵۳ هزار دالر ميباشد به اساس مقايسه صادرات پشم ۱ زنګه مقدار ي يك تزئيد ۵۴۴ تن به عباره ديگر مقدار تزئيد ۱۰۶۶ فيصدو همچنان از نگاه ارزش تزئيد ۱۴۷۹ فيصد را احتوا ميكند .

۵- پخته : صادرات پخته در ربع اول سال ۶۰ در حدود ۱۸۵۶ تن به ارزش مجموعی ۳۶۳۸ هزار دالر بوده است .

۶- نباتات طبي : در ربع اول سال ۶۰ صادرات نباتات طبي شامل مقدار ۲۲۱۹ تن به ارزش مبلغ ۱۷۸۶ هزار دالر و در ربع اول سال ۱۳۵۹ مقدار ۱۸۶۱ تن به ارزش ۱۵۳۴ هزار دالر می باشد که از نگاه مقدار ي تزئيد ۳۵۸ تن و از نگاه ارزش تزئيد ۲۵۲ هزار دالر را نشان ميدهد .

۷- نباتات طبي : در ربع اول سال ۶۰ صادرات نباتات طبي شامل مقدار ۲۲۱۹ تن به ارزش مبلغ ۱۷۸۶ هزار دالر و در ربع اول سال ۱۳۵۹ مقدار ۱۸۶۱ تن به ارزش ۱۵۳۴ هزار دالر می باشد که از نگاه مقدار ي تزئيد ۳۵۸ تن و از نگاه ارزش تزئيد ۲۵۲ هزار دالر را نشان ميدهد .

۸- گاز طبيعي : در ربع اول سال ۱۳۵۹ صادرات گاز طبيعي ۵۴۸ مليون متر مكعب به ارزش ۴۶۸۷۵ هزار دالر و در سال ۶۰ مقدار ۶۰۵ مليون متر مكعب به ارزش مبلغ ۶۷۲۶۹ هزار دالر بود ه که از نگاه مقدار تزئيد ده فيصد و از نگاه ارزش چهار چهل و سه فيصد ديده ميشود که ارائه دهند ه تطبيق بيست و شش فيصد سال ۶۰ می باشد .

۹ - قالين و گلیم باب : در ربع اول سال ۱۳۵۹ مقدار صادرات قالين و گلیم ۲۲۵ هزار متر مربع به ارزش ۲۵۱۲۶ هزار دالر

- دالر و در ربع اول سال ۶۰ مقدار ۳۱۸ هزار متر مربع به ارزش ۲۶۳۸۱ هزار دالر صورت گرفته که از نگاه مقدار یک تنقیص ۳ فیصد را نشان داده و لی از نگاه ارزش تزئید ۴ فیصد را نشان میدهد .
- تحلیل مقایسوی واردات ربع اول سال ۵۹ باربع اول سال ۱۳۶۰ :**
- مجموع واردات کشور در ربع اول سال ۱۳۶۰ بالغ بر (۱۳۳۷۴) هزار دالر گردیده است .
- ۱- شکر : در ربع اول سال ۱۳۶۰ ارزش واردات مجموعی شکر بالغ بر ۱۱۴۴ ملیون دالر میباشد .
- ۲- چای سیاه و سبز : توريد چای در ربع اول سال ۱۳۶۰ بالغ به ۹۶۶ ملیون دالر گردیده است .
- ۳- سگرت : ارزش واردات سگرت در ربع اول سال ۶۰ بالغ به ۱۵۰ ملیون دالر است .
- ۴- روغن نباتی : در ربع اول سال ۶۰ روغن نباتی به ارزش ۷۷۷ ملیون دالر وارد گردیده است .
- ۵- تایر و تیوب : در ربع اول سال ۶۰ واردات تایر و تیوب بالغ بر ۵ ملیون دالر است .
- ۶- صابون : ارزش واردات صابون در ربع اول سال ۱۳۶۰ بالغ بر ۴۴ ملیون دالر بود .
- ۷- تار باب : در ربع اول سال ۱۳۶۰ مجموع واردات تار باب بالغ
- بر ۷۰ ملیون دالر گردیده است .
- ۸- منسوجات : مجموع ارزش واردات (منسوجات نخی ، سندی و سایر منسوجات) در ربع اول سال ۶۰ بالغ بر ۱۷۰ ملیون دالر گردیده است .
- ۹- مواد نفتی : ارزش مجموعی واردات در ربع اول سال ۱۳۶۰ بالغ بر ۳۸ ملیون دالر بود .
- ۱۰- مواد کیمیایی : ارزش واردات در ربع اول سال ۶۰ مواد کیمیایی بالغ بر ۲۴۹ ملیون دالر است .
- ۱۱- پاپوش های جدید : احصائیه در ربع اول سال ۱۳۵۹ ارزش واردات پاپوش های جدید را در حدود ۱۹۳ ملیون دالر وانمود میسازد .
- ۱۲- ادویه جات طبی : واردات در ربع اول سال ۱۳۵۹ ادویه جات طبی ۶۲۸ هزار دالر است .

وزارت تجارت به منظور حمایه مولدین

کشور و خریداری اموال مازاد تولیدی شان و بسط و توسعه صادرات کشور که عاید حاصله از آن واردات کشور را تمویل و زمینه بسط و انکشاف اقتصادی مملکت را تامین خواهد کرد مساعی همه جانبه نمود و از طریق مذاکرات ، اشتراک در نمایشگاه ها اعزام هیئات های تجارتی به منظور بازاریابی کوشش شده تا بازار عنعنوی اقلام افغانی را حفظ نمود و توسعه دهد و هم بازار های جدید برای صادرات افغانی جستجو گردد . در پهلوی آنکه تمام

راجع به تطبیق پروژه های انکشا فی مربوط توضیحات داده میشود :

اول - پروژه های انکشا فی ارزا قسی و کوپراتیف مامورین :

فابریکه نان پزی کابل: فابریکه نان پزی کابل به ظرفیت ۶۵ تن نان فابریکا تی و ۷ تن نان محلی جمله ۷۲ تن نان باب در یک شبانه روز تولید مینماید . پیشرفت امور ساختمان پروژۀ مذکور در سال ۱۳۵۸ شروع و در سال ۱۳۵۹ هشتاد فیصد تکمیل و متباقی کار آن در ربع اول سال ۶۰ ختم گردید . و در تاریخ ۹ میزان افتتاح و شروع به بهره برداری نمود .

۲- پروژه آسیاب پلخمری :

فابریکه آسیاب پلخمری به ظرفیت ۶۰ تن آرد در شبانه روز بوده پیشرفت امور ساختمانی آن در سال ۱۳۵۸ شروع و کار آن مطابق پلان جریان دارد که در ربع چهارم سال ۱۳۶۰ ختم و به بهره برداری آغاز مینماید .

۳- پروژه سیلوی مزار شریف :

به ظرفیت ۲۰ هزار تن گندم بوده امور ساختمان آن در سال ۱۳۵۸ شروع و ختم پروژۀ در سال ۱۳۶۱ پیش بینی گردید . است کار ساختمان آن مطابق پلان جریان دارد .

۴- آسیاب مزار شریف :

به ظرفیت تولیدی ۶۰ تن آرد در شبانه روز میباشد کار مقدما تی آن در سال ۱۳۵۷ شروع در سال ۱۳۵۹ - ۳۴ فیصد تکمیل و برای

معلومات لازم و نتایج بازار یا بی بدسترس سکتور خصوصی که در حال حاضر ۵۰ الی ۶۰ فیصد تجارت خوارچی را در دست دارد گذاشته شده و تسهیلات لازمۀ برای شان فراهم گردیده است تا در صادرات رول فعال بگیرند . همچنان موسسات مربوطه صادراتی خود وزارت تجارت حتی المقدور اموال صادراتی را از موالدین به قیمت مساعد خریداری و در صادرات آن به بازارهای خارج عملاً اقدام نموده است .

در ساحه صادرات کشمش و خسته باب، شرکت سمون چه در خریداری آن به قیمت مساعد از موالدین و چه در صادرات آن به خارج کشور رول قابل ملاحظه ای بازی نمود . است همچنان شرکت نباتات طبی در صادرات شیرین بویه و تنظیم صادرات دیگر نباتات طبی ، تصدی پشم در خریداری و صادرات پشم و امپو ریم صنایع دستی در خریداری و صادرات صنایع دستی ، افغان کارت در صادرات کشمش و انستیتوت قره قل و اتحادیه صادرکنندگان قالین در تنظیم امور خریداری و صادرات پوست قره قل قالین و گلیم قابل یادآوری است که مکلفیت های خویش را مطابق بقی پلان پیش برده اند .

در وزارت تجارت با طرح پلان سرمایه گذاری یک تعداد پروژه های انکشافی و اقتصادی بروفق نیازمندی های واقعی کشور در چوکات پلان پنجساله اقتصادی و اجتماعی کشور عیار ساخته شده که ذیلا

سال ۶۰ - ۵۰ فیصد پیش بینی گردید و متبای کار آن در سال ۱۳۶۱ در نظر گرفته شده است .

نور آغاز شده و در اخیر سال ۱۳۶۰ خاتمه میابد .

سوم - کوپراتیف مامورین و کارمندان دولت :

کار ساختمانی هنگر های مورد ضرورت به مصرف تخمینی ۲۵ ملیون افغانی با دستگاه ساختمانی افغانی قرار داد شده و کار آن طبق نقشه مرتبه سرعت جریان دارد امید میرود ساختمان آن تا اخیر سال ۱۳۶۰ از طرف دستگاه ساختمانی افغانی تکمیل گردد .

چهارم پروژہ انکشافی کوپراتیف های استهلاکی :

باساس موافقتنامه اتحادیه مرکزی کوپراتیف های استهلاکی اتحاد شوروی و وزارت تجارت جمهوری سواتیک افغانستان به امضاء رسید . تشکیل و انکشاف کوپراتیف های استهلاکی مج ۱۰۵۰ - در سال ۱۳۶۰ انکشاف داده شده است و سنتر سیوز که تعهد گردیده بود همه ساله الی سال ۱۹۸۵ - ۲۰ نفر را به مصرف خود در کورس های ده ماهه تخصصی و ۱۵ نفر را برای دوره مکمل انستیتوت کوپراتیف به اتحاد شوروی روانه نماید مطابق آن وزارت تجارت در شش ماه اول سال ۱۰ به تعداد ۲۰ نفر را در کورس های ده ماهه تخصصی و ۱۰ نفر را برای چهار سال در انستیتوت کوپراتیف اعزام داشته است . همچنان سنتر سیوز اعزام و ساختمان یک ذخیره گاه عمده به ساختمان (۵۷۰۰) مترمربع را که ظرفیت ۵۰۰ تن

۵۰ نان پزی مزار شریف : این پروژه بظرفیت ۲۵ تن انواع نان بادرشبانہ روز بوده کار ساختمانی آن در سال ۱۳۵۸ شروع در سال ۱۳۵۹ - ۲۶ فیصد تکمیل و برای سال ۱۳۶۰ - ۵۰ فیصد پیش بینی شده که کار آن مطابق پلان جریان دارد ، متبای کار ساختمانی در سال ۱۳۶۱ در نظر گرفته شده است .

دوم - پروژه های ریاست عمو می مواد

نفتی و شکر : ساختمان ذخیره مواد نفتی دشت سقابه لوگر : این پروژه که قبلاً به ظرفیت ۲۹ هزار متر مکعب پیش بینی شده بود طبق لزوم بدظرفیت آن به ۲۷ هزار متر مکعب تقلیل یافته که کار ساختمانی آن در سال ۱۳۵۹ - ۱۸۶۷ فیصد تکمیل متبای کار آن برای سال ۶۰ پیش بینی و مطابق پلان جریان دارد .

ذخیره مواد نفتی شادیان مزار شریف : ذخیره مواد نفتی مذکور به ظرفیت ۹ هزار متر مکعب بوده که کار ساختمانی آن در سال ۱۳۵۹ شروع و در اخیر سال ۶۰ ختم خواهد شد امور ساختمانی پروژه مطابق پلان جریان دارد .

تانک روی کار کار ته آریانا کابل و تانک روی کار بلخ هر یک به ظرفیت ۵۰ متر مکعب بوده که امور مقدماتی پروژه های

موجود است *

کوپراتیف مامورین و کارمندان دولت در پهلوی فعالیت های روزانه که اموال را به کوپونداران عرضه مینماید نظر به معلومات بدست آمده فعلا مقدار ۲۳۹۲ تن روغن ۱۶۱۲ تن صابون ۷۰۰ تن پودر صابون ۴۵۰ تن چای ۶۰۰ هزار درجن گوگرد ۸۷۱۶ تن برنج در گدام های خویش موجود دارد ، علاوه بر این قرار داد های سابقه ریاست موصوف ۲۵۰۰ تن روغن و ۵۰۰ تن صابون به پشاور مواصلت کرده و ۵۰۰ تن دیگر به حیرتان مواصلت خواهد نمود . همچنین ریاست موصوف برای رفع نیازمندی های ۱۰ هزار تن روغن و پنج هزارتن صابون جدیداً قرار داد نموده است *

ریاست افغان کارت مقدار ۵۲۰ تن روغن ۱۵ نیم تن صابون و ۵۵۰ تن چای در گدام های مربوطه موجود دارد و علاوه بر سال ۶۰ مقدار ۲۰۰۰ تن روغن و ۲۳۹۰ تن صابون و ۷۰۰ تن چای ۵۵۷ تن شیر خشک و ۲۵۰۰ صنلوق گوگرد قرار داد نموده است . موسسه تعاونی و تجارتی دوستی ، مقدار ۸۰۰ تن روغن - ۲۶۲ تن صابون ۱۰۰ تن چای ۱۹ میلیون متر رخت ۱۳ میلیون جوره پاپوش و به تعداد ۴۲۸۳۵ واحد البسه دو-

خته شده در گدام های مربوطه موجود داشته و در سال ۱۳۶۰ به مقدار ۴۷۷ تن صابون ۳۰ هزار واحد البسه دوخته شده ۴۶ میلیون متر رخت و تعداد ۶۲۵۰

مال را دارا میباشد قبول نموده است که در ربع اول سال ۶۰ اسناد تخنیکي پروژه بینوزارت تجارت و ستر سیوز اتحاد شوروی مراحل خود را طی نموده و نقشه های مهندسی پروژه مذکور از طرف متخصصین شوروی اکنون تکمیل و به دسترس گذاشته شده که عنقریب کار ساختمان پروژه شروع میشود .

علاوه بر اموال عمده مورد نیاز اولیه که در موسسات مربوط موجود است انواع مختلف اموال دیگر ضروری به مقادیر گام فی در ذخایر موسسات موجود بود و از طریق مغازها ، فروشگاه ها و مدیریت های فروشات طور پرچون و عمده عرضه میگردد این اموال عبارت است از قرطاسیه باب ، لوازم ، منزل ، تکه باب مختلف ، یخچال ، تلویزیون ، رادیو کست ، ساعت بایسکل ، موتر سایلک ، انواع عراده جات و لاری ها ، سیخ گول ، آهن چادر ، شیشه تعمیراتی ، چوب تعمیراتی وده ها قلم اموال دیگر استهلاکی و مصرفی که قسمی از طریق تجارتی وارد گردیده و قسمی از امداد بلا عوض دولت اتحاد شوروی سوسیالیستی وارد شده است ، همه گوی به قیمت های مناسب عرضه میگردد .

درینجا باید تذکر داد که مقدار کافی اموال مورد نیاز اولیه عامه در گدام های موسسات مربوط وزارت تجارت که ذیلا مقدار آن نظر به جنس توضیح میشود

صنود ق گوگرد توريد خواهد نمود .

به اساس پيش بيني رياست عمو مي ارزاق
گندم مورد ضرورت کشور از اول سنبله
۶۰ الي سنبله ۶۱ که مقدار ن با فصل
جدید است مقدار ۱۹۸ هزار تن گندم سنجش
گردیده که از جمله مقدار ۲۲ هزار تن
در ذخایر مرکز و ولایات موجود بوده و
مقدار ۲۵ هزار تن دیگر از مدرک کمک
بلا عوض دولت دوست اتحاد شوروی توريد
خواهد شد ، همچنان به اساس قرار داد
تجارتی که در زمینه خریداری مقدار ۷۰
هزار تن گندم که به اتحاد شوروی عقد
گردیده و مقدار ۳۵ هزار تن آن قبلا وارد و
مقدار ۳۵ هزار تن دیگر وارد کشور خواهد
شد ، به همین ترتیب مقدار ۵۷ هزار تن
گندم از داخل کشور باید خریداری شود ،
با د ر نظر داشت مقدار متذکره باید در مورد
خریداری مقدار ۵۹ هزار تن گندم دیگر
از خارج کشور اقدام بعمل آید .

اموال مربوط بریاست عمو مي مواد نفتی
و شکر که عبارت از پترو ل ، دیزل ، تیل
خاک سایر مواد نفتی و شکر میباشند به
پیما نه قابل ملاحظه قرار داد شده و ورود
آن از بنادر شمال کشور عمدتاً از بندر
حیرتان به نقاط مختلف کشور و منجمه
شهر کابل به صورت اطمینان بخش جریان
دارد و اکنون تمام ذخایر مواد نفتی شهر
کابل مملو بوده ، قریب به ۳۶ هزار تن
۴۵ میلیون لیتر میرسد .

ذخیره شکر در حدود ۷ هزار تن میباشد
و مقدار کافیه در حال انتقال به کشور
از بنادر به مرکز میباشد .

باید تصریح کرد که در اثر افزایش
صادرات اموال افغانستان ، مخصوصاً کشمش
و بلند رفتن قیمت صادراتی گاز طبیعی
به تعویق افتیدن پرداخت اقساط و ربع
بسر رسیده شوروی ، کمک های مادی
وبلا عوض و همچنان تادیات مستقیم
دالر کلیرنگ به د افغانستان بانک جهت
تامین مصارف و کمک های پولی به افغان-
نستان موازنه پرداخت ها بین افغانستان
و اتحاد شوروی به نفع افغانستان تغییر
کرده مبالغ زیاد دالر کلیرنگ به حساب
د افغانستان بانک نزد بانک های اتحاد
شوروی تراکم نهوده است به منظور استفاده
از این پول ها جهت توريد اموال استهلاک-
کی و ضرورت به کشور اقدامات جدید ،
روان است و هر دو طرف صمیمانه همکاری
میدارند . چنانچه تا حال در حدود دو
هزار تن پودر دخت شویی پنج هزار تن
صابون کالا شویی ، ده هزار تن روغن
نباتی به حساب همین دالر های کلیرنگ
از کشور های ثالث به دالر آزاد خریداری
شده است . جریان مذاکرات برای توريد
بیشتر اموال استهلاکی مثل شیر خشک ،
صابون بودری ، چای تیغ ریش تراشی ،
سند پخته مصنوعی ، و سایر اقلام اموال
ضروری از کشور های سوسیالیستی
و غیر سوسیالیستی با استفاده از اسعار

کلیږنګ فوق الذکر دوام دارد .
 ار قام متذکره نه یانګر آنست که مقدار
 کافی اموال مورد نیاز او لیه عامه در
 کدام های موسسات وزارت تجارت مو-
 جود است که بر علاوه اینکه به خریداران
 توزیع میگردد در صورت لزوم برای رفع
 نیاز مندی ولایات کشور هم ارسال شده
 میتواند هرگاه قیمت بعضی از اقلام در مار-
 کیت به صورت نسبی بلند رفته است علت
 آن قلت اموال در مارکیت نبود بلکه عوامل
 دیگری از قبیل قیمت های بین المللی ،
 ضایعات اموال در حین انتقالات ، تادیات
 اضافی گرایه توسط وارد کنندگان و بالا
 رفتن نرخ اسعار و غیره میباشند . در مو-
 سسات تولیدی وزارت تجارت ارزش
 تولید آرد ، نان و محصولات نانوائی در
 شش ماه اول سال ۶۰ بالغ بر ۸۱۷ ملیون
 افغانی گردیده است که ۹۷ فیصد پلان
 را تشکیل میدهد و از لحاظ مقدار ۸۳ فیصد
 پلان اجرا شده است ، این بود فشرده
 اجراات شش ماه اول سال ۶۰ وزارت تجارت
 ج ۱۰۰ افغانستان .

ستره محكمه ج. ۱. افغانستان

نظام قضايي و فعاليت هاي محاكم در جمهوري دموكراتيک افغانستان، با آغاز مرحله نوين و تکاملی انقلاب شکوهمند ثور وارد مرحله نوین خود گرديد. اصول اساسي جمهوري دموكراتيک افغانستان که از جمله مهمترين دست آورد هاي مرحله نوین و تکاملی انقلاب شکوهمند ثور ميباشد طی فصل هفتم ارگان قضا را در جمهوري دموكراتيک افغانستان پيشبيني نمود، تنظيم تشکيلات صلاحيت ها و فعاليت آن را موكول به قانون مربوط آن گردانيد است.

مطابق به حکم مندرج ماده (۵۴) اصول اساسي جمهوري دموكراتيک افغانستان «قضاوت در جمهوري دموكراتيک افغانستان تنها صرف توسط محكمه به اساس اصول دموكراتيک صورت ميگيرد. قضاوت توسط ستره محكمه جمهوري دموكراتيک افغانستان، محاکم ولايات، شهر ها و همچنين محاکم قوای مسلح صورت ميگيرد.

جهت بررسي قضايي معين طبق احکام قانون، محاکم اختصاصي تشکيل مي شود.

تشکيل، صلاحيت و طرز تاسيس و فعاليت محاکم توسط قانون تنظيم مي گردد».

مکتی به هلايت مندرج ماده پنجاه و پنجم اصول اساسي جمهوري دموكراتيک افغانستان: ((ستره محكمه عالي ترين ارگان قضايي جمهوري دموكراتيک افغانستان ميباشد و مرکب است از رئيس، معاونان رئيس و اعضا.

ستره محكمه طبق احکام قانون بر فعاليت قضايي محاکم نظارت و شکل واحد تطبيق قوانين را توسط محاکم تامين ميکند.

ستره محكمه از فعاليت هاي خود به شوراي انقلابي و در خلال مدت بين دوره هاي اجلاس ستره شوراي انقلابي به هيات رئيسه گزارش ميدهد. قضات، تمام محاکم توسط هيات رئيسه شوراي انقلابي تعيين ميشوند.

به اساس احکام فوق الذکر اصول اساسي، ستره محكمه جمهوري دموكراتيک افغانستان به تاريخ اول سرطان سال ۱۳۵۹ تاسيس و به فعاليت آغاز کرد.

درين جا مختصري از فعاليت هاي ستره محكمه و محاکم مربوط از تاريخ اول سرطان ۱۳۵۹ (آغاز تشکيل ستره محكمه) تا اخير ماه قوس ۱۳۶۰ تقديم ميگردد.

اول - در بخش تنظيم قوانين مقررات ولوايح:

مهمترين اقدام ستره محكمه طرح و تدوين قانون جديد تشکيلات و صلاحيت

مختلط و خصوصي ، کو پراتيفي وسازمان های اجتماعي .

۵- زندگي ، آزادي ، ناموس ، حيثيت دارائي ، کانون خانواده حقوق و آزادي های سياسي اتباع که توسط اصول اساسي جمهوري دموکراتيک افغانستان تضمين گريده است ، حفظ و حراست مينمايد .
ماده چهارم :

((د جمهوري دموکراتيک افغانستان قضاوت به مقصد ذيل صورت ميگيرد :

۱- تامين رعايت قوانين توسط تمام موسسات و تصديباي دولتي ، مختلط و خصوصي ، شرکت ها ، کوپراتيف ها و سازمان های اجتماعي مسئولين امور و اتباع .

۲- بلند بردن سطح فهم حقوقی اتباع به منظور رعايت جدي ايشان از قوانين .
۳- اعاده قانونيت بر اساس شکايات

مبتني بر تخلف از قانون .

۴- جلوگيري از قانون شکنی و اعمال ضد منافع جامعه .

۵- مجازات و اصلاح متخلفين از قانون .
۶- تربيه اتباع به روحیه وطن پرستی و صداقت در مقابل نظام نوين دموکراتيک رعايت آگاهانه و داوطلبانه از قانونيت انقلابي ، رفتار شرافتمندانه در برابر کار و وجاهت دولتي و اجتماعي ، احترام به حقوق و حيثيت اتباع .

معاكم جمهوري دموکراتيک افغانستان است که مطابق به شرايط نوين و به مقصد تطبيق سالك احكام اصول اساسي ج ۱۰۵۰ به كمك همكاري هاي فني و علمي مشاورين قضايي به وسيله اهل مسلك و تخصص تدوين و پس از غور کافي در باره آن در جلسات متعدد شوراي عالي ستړه محکمه ، تصویب آن به شوراي انقلابي پیشنهاد و پس از تصویب در جلسه مورخ ۲۵ حوت ۱۳۵۹ شوراي انقلابي ، بانشر در جریده رسمی از تاريخ ۱۵ ثور سال ۱۳۶۰ نافذ و به مرحله تطبيق و عمل قرار گرفت .
این قانون که در پرتو احکام مواد (۵۴ تا ۵۸) اصول اساسي جمهوري دموکراتيک افغانستان تدوين ، تصویب و نافذ گردیده است طی مواد سوم و چهارم و پنجم و ظايف محاکم ، مقصد قضاوت و صلاحيت محاکم را چنين تصريح نموده است :
ماده سوم :

((تمام محاکم جمهوري دموکراتيک افغانستان موظف می باشند تا از :

۱- دست آورد های انقلاب ثور .
۲- نظام اجتماعي ، سياسي و اقتصادي که در اصول اساسي جمهوري دموکراتيک افغانستان تثبيت گردیده است .
۳- ملکيت دولتي ، کوپراتيفي ، خصوصي و شخصي .

۴- حقوق و منافع قانوني دولت ، تصديبا ، موسسات و شرکت های دولتي

ماده پنجم :

((محاکم صلاحیت دارند دعاوی ذیل را حین قضاوت با شترانک اشخاص حقیقی و حکمی رسیدگی نمایند :

- ۱ - تمام دعاوی ناشی از ارتکاب جرم
- ۲ - تمام دعاوی مدنی و تجارتی راجع با موال منقول و غیر منقول ، دعاوی بین مامورین و دولت راجع به حقوق و مکلفیت ها دعاوی ناشی از منازعات مربوط به حقوق و منافع اتباع ، تصدیها ، ادارات دولتی ، شرکت ها ، کوپراتیف ها و سازمان های اجتماعی .

۳- دعاوی اداری

۴ - سایر دعاوی ای که به موجب احکام قانون به محکمه اقامه میشود)) .
این قانون با توجه به آزادیهای دموکراتیک اتباع و رعایت اصول اساسی حقوق بشر قوا عدعده ذیل را طی مواد متعددی پیش بینی کرده است :

۱ - اصل قبول حق دفاع برای متهم طی مواد ۱۲ و ۱۳ مکتبی به فقره ۴ ماده ۳۰ اصول اساسی .

۲ - اصل قانونیت جرایم در فقره اول ماده (۱۴) به پیروی از حکم فقره (۱) ماده (۳۰) اصول اساسی .

۳ - اصل مشروطیت و عیت توقیف در فقره ۲ ماده (۱۴) مطابق هدایت فقر (۳) ماده (۳۰) اصول اساسی .

۴ - اصل قانونی بودن مجازات در فقره ۳ ماده ۱۴ در پرتو فقره (۳) ماده (۳۰)

اصول اساسی .

۵- اصل برائت ذمه در فقره چارم ماده (۱۴) موافق به حکم فقره (۵) ماده (۳۰) اصول اساسی .

۶ - اصل شخصی بودن جرایم در فقره (۵) ماده (۱۴) طبق حکم فقره (۶) ماده (۳۰) اصول اساسی .

۷ - اصل علنی بودن محاکمه در ماده ۵۶ اصول دهم به روشنی فقره (۶) ماده (۵۶) اصول اساسی .

۸ - و یکصد اصول حیاتی دیگر .

با اختصار باید گفت که قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم جمهوری دموکراتیک افغانستان که از بعضی امتیازات آن تذکر داده شد دارای یک سلسله قواعده واضح و روشن است که تطبیق سالم و بلا انحراف آن اهداف والا ی انقلاب شکوهمند نور و بخصوص مرحله نوین و تکاملی آن رامینی بر تامین عدالت قضایی و بالآخر آن تامین عدالت اجتماعی به نحو مطلوب تحقق میبخشد .

جهت تامین ضرورت محاکم از ناحیه قوانین ، کودها و مجموع مقررات - - - علاوه از قانون فوق الذکر ، مقرر کورس ستان قضایی توأم با رهنمای احصائیه قضایی طرح ، تدوین و پس از انفاذ - - - مرحله اجرا قرار داده شده است .

قواعد مربوط به سمع دعوی با فورمه های مربوط آن جهت تنظیم بهتر امور محاکم و ایجاد تسهیلات برای اصحاب ماده ۱۴ در پرتو فقره (۳) ماده (۳۰) دعوی تدوین و غور پیرامون مطالب آن

جر یا ن دارد که از جمله وثیقه نکاح نامه و ثبت آن با شکل و فورم جدید و درج مطالب ضروری برای حفظ حقوق ناکج و منکوحه پس از طی مرا حل اصولی بمحل استفاده قرار داده شد .

همچنان باید خاطر نشان ساخت که به مقصد تنظیم امور اداری و قضایی محاکم و تثبیت طرز العمل های قانونی در مسیر اجراءات و عملیات قضایی کمیته های با صلاحیت متشکل از اهل خبره و قضات با تجربه تعیین گردیده است تا طرح و تدوین قوانین ، مقررات و لوایح ذیل را مطابق به ایجابات و ضرورت و متکی با اساسات علمی مورد مطالعه قرار داده نتایج کارشان را جهت طی مرا حل لازمه تقدیم دارند :

۱- قانون استخدام ، ترفیع و تقاعد قضات .

۲ - قانون محصولات محاکم .

۳ - قانون امور توثیق .

۴ - مقرره تادیبی قضات .

۵ - لایحه ضمانت خط ها .

۶ - رهنمای دفتر داری محاکم .

۷ - رهنمای تفتیش اجراءات قضایی .

ذوم- در بخش رسیدگی بنا -
سپهبدان و رهنمای محاکم :

شورای عالی ستره محکمه مطابق به احکام مواد پنجاه و نهم تا شصت و ششم قانون تشکیلات و صلاحیت محاکم جمهور-

ری دموکراتیک افغانستان در جلسات متعدد خود با رعایت اصل ((توحید و انسجام در اجراءات و عملیات قضایی)) مطالب متذکره ذیل را مورد غور همه جا نبه قرار داده در پرتو صلاحیت های قانونی به حل مشکلات و رفع نیازمندیهای محاکم و ادارات معاونه آن پرداخته است .

۱- غور بر (۱۲۸) استبدادات محاکم و رهنمای شان در پرتو احکام قوانین .

۲ - تعیین کمیته های با صلاحیت جهت طرح و تدوین قوانین مورد نیاز مبتنی بر تشکیل و طرزالعمل اجراءات محاکم که گزارش تفصیلی آن قبلا گذشت .

۳ - غور بر پیشنهادات مربوط به تدوین مقررات ، لوایح و دستورالعمل های مربوط به تنظیم امور قضایی و تعیین کمیته ها جهت اجرای امور مقدماتی آن .

۴- مطالعه و بررسی راپور ها و گذار -

شات محاکم و دیوان های مربوط .

۵ - بررسی (۵۶۷) موضوع مربوط به تعیینات قضایی و پیشنهاد منظوری آن به مقام ذیصلاح .

۶ - غور و رسیدگی بر (۲۰۴) موضوعات مربوط به ترفیع و تقاعد قضات .

۷ - بررسی تشکیل و بودجه محاکم ولایات ، شهر و ولسوالی ها .

۸ - بررسی تشکیل و بودجه ستره محکمه و پیشنهاد منظوری آن به مقام ذیصلاح مطابق با احکام قانون .

۹ - تجدید فورمه های احصای قضایی محاکم مطابق به ضرورت و منظوری آن در حدود صلاحیت قانونی .

۱۰ - رسیدگی بر (۹۹) موضوع تجدیلی محکمه بنا به درخواست یکی از طرفین قضیه منتهی به دلائل موجه و قانونی .

۱۱ - همچنان طی مدت متذکره به تعداد (۱۷) موضوعات اداری و متفرقه مورد غور شورای عالی قرار گرفته در زمینه های مربوط تصامیم و تصاویر لازم صادر شده است .

شورای عالی ستیره محکمه طی جلسات خود در (۹) ماه اخیر سال ۱۳۵۹ (از تاریخ تشکیل به بعد) جمعاً (۴۳۸) تصویب و در نه ماه اول سال ۱۳۶۰ جمعاً (۵۷۷) تصویب صادر نمود که از آن جمله (۱۱) موضوع در سال ۱۳۵۹ و (۱۵) موضوع در سال ۱۳۶۰ بنا بر داشتن ماهیت توضیحی و تشریحی بطور متحدالاهل به محاکم تعمیم شده است .

سوم - در بخش تربیه کادرها و توظیف پرسونل قضایی :

به ملا حظة سوابق در سال ۱۳۵۶ و قبل از انقلاب ثور با اینکه (۷۷۱) نفر قضات عملاً بکار قضایی مشغول بودند ، کمبود پرسونل قضایی محسوس و کورس ستاژ و مطالعات قضایی جهت اکمال قضات جریان داشت ولی بنا بر شرایط اختناقی دور سیاه امین و باندش عمده ای از قضات و مامورین وطن پرست و مترقی

کشته شدند و تعدادی هم با شکال مختلف به ترک وظیفه و ادار ساختند و باین ترتیب تعداد قضات از (۷۷۱) نفر به (۴۱۲) نفر تقلیل یافته و مشکلات کمبود پرسونل مسلکی در ساحه قضای بیش از پیش محسوس گردید .

مزید برآن معرفی (۱۲) نفر قضات به محکمه اختصاصی انقلابی ، (۲) نفر به خارنوالی اختصاصی و همچنان (۲۰) نفر قضات به محاکم و خارنوالی قوای مسلح و به همین پیما نه مامورین اداری ایمن مشکل را اضافه گردانید و سبب شد تا ستیره محکمه جمهوری دموکراتیک افغانستان در پرتو تحقق اهداف و لای انقلاب ثور بالغاً سه مرحله نوین و تکاملی آن در جهت تحکیم قانونیت انقلابی و تأمین عدالت قضایی تربیه کادرهای مربوط را مجدداً نه در نظر بگیرد که در نتیجه طی دو سال گذشته (۵۳) نفر قضات تعلیمات

مسلکی یک ساله کورس ستاژ قضایی را فرا گرفته (۲۶) نفر دیگر فعلاً طبق پروگرام معینه در جریان تعقیب کورس ستاژ قضایی قرار دارند . همچنان (۶۰) نفر با استفادهاز بورس های قصیر المدت کشور دوست اتحاد جماهیر شوروی تربیه مسلکی دیده ، تعداد ده نفر جهت تحصیل به انستیتوت دولتی و حقوق کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان معرفی شده اند .

جهت رفع مشکل کمبود قضا ت در محاکم مربوط یکمه قضاتی که بنابر معا ذیر و علل مختلف به مرکز خدمتی گردید ه بودند به ترتیب ذیل به زون ها ی هشت گانه توظیف گرد یدند تا عند الضرورت به محل مورد نظررفته دوسیه ها ی لاینحل را در چوکات قانون رسیدگی بدارند .

۱- در زون مرکزی ۳ نفر .

۲- در زون شمالی ۳ نفر .

۳- در زون جنوب شرق ۳ نفر .

۴- د رزون جنوبی ۵ نفر .

۵- در زون شمال شرق ۳ نفر .

۶- در زون شمال غرب ۶ نفر .

۷- در زون جنوب غرب ۵ نفر .

۸- در زون شرقی ۳ نفر .

چهارم - در بخش تنظیم امور نشرات و کتابخانه :

اقداماتی که در جهت بهبود امور داین ارگان صورت گرفته است به نکات آتی خلاصه شده میتواند :

۱- نشر ماهوار مجله قضا بوقت و زمان معین طبق پلان نشراتی و توزیع آن به قضا ت و سایر علاقمندان .

۲- تدقیق مضامین وارده و انتخاب مضامین بکر و مورد نیاز .

۳- نشر قوانین ، مقررات و لموایح نایاب که در امر اجراءات قضایی رابطه مستقیم دارد .

۴- جلب نویسندگان به ساحه وسیعتر واستفاده از همکاری علمی استادان

پوهنتون کابل .

۵- تنظیم مجدد کتابخانه قضا که در اثر کوچ کشی های پیهم از هم متلاشی گردیده بود .

۶- تهیه کتب مترقی در حدود توان مالی اداره جهت استفاده علاقمندان همچنان به منظور سهمگیری فعال

قضات در امر تبلیغ و تنویر مردم ، ستره محکمه رهنمود های تبلیغاتی قضات را که حقایق مربوط به سیاست دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان راجع به دفاع از دین مقدس اسلام ، دفاع از حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی واستقلال کشور را در بر داشته و بهمکاری ریاست ترویج .

تبلیغ و آموزش کمیته مرکزی حزب دمو-کراتیک خلق افغانستان تهیه گردیده به دسترس عموم قضات و روسای محاکم قرار داد تا بر مبنای آن تبلیغات وطنپرستانه خود را تنظیم بخشند .

پنجم - تصفیه ذخایر اسنادانبار شاده در آرشیف :

ذخایر اسناد انبار شده قضایی که از نیم قرن باین سو به صورت غیر منظم-انباشته شده بود مورد توجه ستره محکمه قرار گرفته و با ساس اینکه :

۱- اوراق و دوسیه ها طوری انباشته شده که بخش های مورد ضرورت و آنچه بدان نیاز یدیده نمی شود با همدیگر مخلوط و همزوج بود و در موقع ضرورت

قانونی اینکه در اصول اساسی و قانون
تشکیلات و صلاحیت محاکم جمهوری
دموکراتیک افغانستان تعیین و تثبیت
گردید ه سعی بعمل آورده است تا از یک
طرف دعای و منازعات موجود را طبق
احکام قوانین ، اساسات کلی شریعت ،
قانونیت دموکراتیک و عدالت فیصله نموده
و در پهلوی آن با تطبیق احکام قوانین
اتباع را به روحیه اطاعت به قانون و
وطن پرستی تربیه نمود ه از قانون شکنی
و تهرد از آن جدا جلو گیری بعمل
آورد .

تا چا نیکه راپور های واصله نشان
میدهد محاکم فعال ابتدائیه ، دیوانهای
ریاست های محاکم ولایات و دیوان
های ستري محکمه از تاریخ اول سرطان
۱۳۵۹ (آغاز تشکیل ستري محکمه) تا
اخیر ماه قوس ۱۳۶۰ که جمعا (۱۸) ماه
را احتوا میکند طبق ارقام ذیل اجراءات
بعمل آورده است :

۱ - محاکم فعال ابتدائیه کشور
(۵۵۱۴) قضیه جزائی و مدنی را فیصله
نمود هاست .

۲ - دیوان های محاکم ولایات (۲۹۵۲)
قضیه جزائی و مدنی را فیصله کرد ه
است .

۳ - دیوان های ستري محکمه (۱۸۱۷)
قضیه جزائی و مدنی را فیصله نمود ه
است .

امکان استفاده و دریافت سوابق از آن
موجود نبود .

۲ - کمیت اوراق و اسناد غیر قابل
حفظ هنگر های وسیع و بزرگ غیر اقتصادی
را لازم داشت .

۳ - کوچ کشی های متواتر سبب
تشتت و پراگندگی اوراق و اسناد متذکره
گردید ه بود .

۴ - نگهداشت اسناد غیر قابل حفظ
مصارفی را لازم داشت که مفید فایده
پنداشته نمیشد .

کمیت های با صلاحیت متشکل از (۶)
کمیت که تعداد (۳۴) نفر قضات و مامورین
اداری سابقه دار و با تجربه در آن عضو -
یت دارند . مطابق به حکم مواد (۱۱) و
(۱۵) مقرر ه آرشیف ملی با در نظر داشت
اهمیت حقوقی ، قضایی ، تاریخی ، ملی ،
حسابی و اداری و رعایت اصل مرور زمان
تحت ارز یا بی و تفکیک قرار گرفت و تا
کنون در حدود بیش از یکصد هزار اسناد
تصفیه گردید ه در حدود (۳۷۰۲) دوسیه
قابل محو و (۷۴۵) دوسیه قابل محافظه
و نگهداری پنداشته شده است .

کار کمیت های مربوط در جهت تصفیه
کامل ذخایر متذکره و فهرست اسناد قابل
حفظ جریان دارد .

ششم - در بخش رسیدگی به
قضایا و اصدار فیصله :

ستري محکمه و محاکم جمهوری دمو -
کراتیک افغانستان مطابق به صلاحیت

دفا تر و تحو یلخا نه های مربوطه خود نداشت و طبق تجویز مقامات صالحه به مقر فعلی که قبلاً عبارت از یک منزل رهايشی بود انتقال کرد ولی تعمیر متذکره گنجا - یش و ظرفیت آن را نداشت تا تمام دواير مرکزى و تحویلخانه های مربوط درآن جابجاگردد. چون استفاده از تعمیر های کرایى باین منظور سالانه مبلغ هنگفتی در حدود دو ملیون افغانى را لازم داشت بنابر آن باعمار يك تعمیر ۱۷ - اطاقه و يك تعمیر پنج اطاقه با هنگر های مربوط پرداخته شد که مصارف آن بعضاً از بودجه احتیاط و اکثراً از بودجه عادى ستره محکمه با انتهای صرفه جوئی و با حداقل مصارف به پایه اکمال رسیده و تحت استفاده قرار گرفت .

این اقدام ستره محکمه که پرداخت نامینات مادی آن به موافقه شورای وزیران صورت گرفته است سالانه مبالغ هنگفتی را در بودجه دولت صرفه جوئی خواهد کرد .

از مدرک اعمار این تعمیرات و هنگر ها ذیلاً صرفه جوئی بعمل آمده است :

- از مدرک اعمار تعمیر ۱۷ - اطاقه که طبق پلان و پیش بینی قبلی به شرایط اعمار شده باید مبلغ (۳۶۶۵۴۹۴) افغانى در آن مصرف میگردد اذاتر دقت و مرا - قبت متداوم اداره مبلغ (۸۲۵۱۶۳) افغانى صرفه جوئی بعمل آمده است .

همچنان محاکم ابتدائیه و ادارات وثایق طی مدت متذکره امور وثایق را ذیلاً اجرا کرده است :

۱ - محاکم ابتدائیه و ادارات وثایق ولایت کابل جمعاً (۲۶۳۸) وثیقه را اجرا نموده است .

۲ - محاکم ابتدائیه و ادارات وثایق سایر ولایات جمعاً (۲۲۸۹۲) وثیقه را اجرا نموده است .

مجموع وثایق اجرا شده در مرکز و ولایات (۴۹۲۶۰) وثیقه میباشند .

گرچه میراث شوم سال ۱۳۵۸ و مداخله امپریالیزم و ارتجاع منطقه در امورداخلی کشور و موجودیت سپو تازو بی امنیتی از طریق عناصر ضد انقلاب از جمله دلا یل رکود در اجراات پنداشته میشود ، با آنهم اجراآت سال ۱۳۵۹ محاکم و عواید یکه ازین ناحیه به واردات دولت تحویل داده شده قابل ملاحظه بوده و تزیید بیش از ۴۷ فیصد رابطه مقایسه سال ۱۳۵۸ نشان میدهد ، زیرا عواید عمومی سال ۱۳۵۹ مبلغ (۶۲۲۸۲۵۵۶) افغانى و از سال ۱۳۵۸ مبلغ (۴۲۸۶۶۳۵۵) افغانى بوده است .

هفتم - در بخش تامینات اداری و صرفه جوئی د ر بودجه :

اجراآت عمده ایکه د وین بخش صورت گرفته است چنین خلاصه می گردد :

۱ - ستره محکمه بعد از تخلیه قصر دارا لامان محل ثابت برای جابجا ساختن

- ۳ - از مدرک اعمار تعمير (۵) اتا قه که مواد خام آن توسط پرسونل اجير اداره و از طرف ديگر پرسونل به صورت کار داو طلبا نه تهیه شده مبلغ (۲۷۰۵۰۰) افغانی .
- ۴ - از مدرک اعمار هنگر های مورد ضرورت که توسط پرسونل اجير اداره با حداقل مصارف اعمار گردیده و در ساختما ن آن از مواد خام هنگر های ويران شده قبلی استفاده شده است مبلغ (۷۰۰۰۰) افغانی .
- ۵ - از مدرک تهیه آب تعمير ۱۷ اتا قه که ماشین آلات آن بنا بر توجه و تثبيت اداره از طریق امداد فرا هم گردیده است مبلغ (۵۰۰۰۰۰) افغانی .
- ۶ - از مدرک ترميم و کارگلکاری (۲۳) باب تعمير ملکيت ستره محکمه واقع خير خانه مينه که به وسيله پرسونل اجير صورت گرفته است مبلغ (۵۱۷۰۰) افغانی .
- ۷ - از مدرک ترميم و اعمار تشنابهای مورد ضرورت با استفاده از مواد تعميراتی داخل تحويلخانه و با حداقل مصارف مبلغ (۲۱۰۰۰) افغانی .
- ۸ - حسابات ذات البيني دستگا ه بنایی و ستره محکمه از ناحیه ترميم قصردارالامان و تعمير ولايت کابل که از دير زمان باینظرف لاینحل بود و اخيرا حسابات مذکور که عبارت از مبلغ (۸۵۰۴۹۷۴) افغانی میشود بين جائين تصفيه شده است .
- ۹ - در اثر کوچ کشی های متواتر خسارات قابل ملاحظه ای از لحاظ شکست و ريخت فرنيچر ، مفروشات ، تلفون ، تايپ وغيره وسایل مورد ضرورت مواجه گردید که با ترميم مجدد وسایل سابقه از تهیه و خریداری مواد جديد جلو گیری شده و ازین مدرک مبلغ (۵۶۸۵۰۰) افغانی در بودجه صرفه جوئی بعمل آمده است .
- ۱۰ - از مدرک تامین دستگا ه سو چپورد یکصد لینه که طور واکزاری بدست آورد شده است مبلغ دو ملیون افغانی صرفه جوئی شده است .
- ۱۱ - با استفاده از کاغذ متروک داخل انبار تحويلخانه کاغذ مورد ضرورت ماشین گستنر برای طبع مواد درسی کورس ستان قضايتي تهیه گردیده است که ازین مدرک مبلغ (۳۰۰۰۰۰) افغانی صرفه جوئی بعمل آمده است .
- ۱۲ - عوايد نه ماهه سال ۱۳۶۰ که از طریق اداری بواردا ت دولت تحويل گردیده مبلغ (۶۳۹۲۵۳) افغانی بود و مبلغ (۱۴۷۵۲۱۰) افغانی باقیات سابقه تصفيه گردیده و را بپور قطعیه سال ۱۳۵۹ بوقت زمان آن ترتیب و به وزارت مالیه گسیل یافته است .
- ۱۳ - از مدرک لیلام اموال غیر قابل استفاده مبلغ (۴۶۰۰۰) افغانی به واردات دولت تحويل داده شده است .

- ۸ - حسابات گذشته تحو یلداران که
از زمان متعادی با این طرف بنا به عدم
وارسی های قبلی بدون تصفیه و در حالت
تنازع قرار داشت و سبب سرگردانی تحو -
یلدار های مربوط گردیده بود در پرتو
حقایق و در چوکات اصول و مقررات
موضوعه تصفیه گردیده است .
- ۹ - از مدرک تر میم ما شین های تایپ
غیر فعال داخل تحو یلخانه و بکار انداخته -
ختن مجدد آن مبلغ (۳۰۰۰۰۰) افغانی در
بود چه دولت صرفه جویی بعمل آمده
است .
- مجموع صرفه جویی های اقلام فوق
عبارت میشود از مبلغ (۴۹۷۰۹۱۸) افغانی .

ریاست‌شئون اسلامی

وظایف ریاست‌شئون اسلامی، طبق مقررده آن، عبارت از تأمین احترام، رعایت و حفظ دین مبین اسلام، استفاده معقول از اموال موقوفه و استقرار و تحکیم روابط با سازمان‌های مشابه ممالک خارجی میباشند.

همزمان با طلوع مرحله نوین و تکاملی انقلاب، و نشر اصول اساسی، به مثابه قانون اساسی موقت در کشور، حزب و دولت، طی ماده (۵) اصول یساده، تعهدی مبنی بر احترام عمیق، به اساسات مقدس دین مبین اسلام، تأمین آزادیهای مذهبی، برای عموم ملیت‌های کشور، و رعایت و اکرام اماکن مقدس، چون مساجد، نکیه‌خانه‌ها، مزارات و سایر ابنیه‌های متبرکه و حمایت از عنعنات و روایات خجسته مردم، به حیث میراث پر افتخار، به مردم متدین و زحمتکش کشور سپرده است، که به تعمیم آن از اجتماع تشکیل جمعیت العلما و اداره او قاف سابقه واحدشئون اسلامی یگانه مرکز وای قعی فعالیت‌های کلیه مرا تبه مذهبی و دینی و ممثل نیات اسلام حقیقی، در سر طان سال ۱۳۵۹ در چار چوب تشکیل ریاست شورای وزیران، با طرح مقررده (۱۸) فقره فی، به میان آورد شد.

شئون اسلامی، پس از تکمیل و تجهیز پرسونل مقتضی و گوازم ضروری، به اول سال ۱۳۶۰ - شروع به فعالیت نمود.

واحدشئون اسلامی، با برخورداری از رهنمودهای خردمندانه دولت و دینا- میک ساختن فعالیت‌های دینی و مذهبی، به اول ثور ۱۳۶۰ به تاسیس نخستین جلسه شورای عالی علما و روحانیون، مشتمل بر شخصیت‌های صدیق و وطنپرست توفیق یافت و به تعقیب آن مراکز تبلیغی را به نمایندگی ازشئون اسلام- می، در ولایات کشور تاسیس نمود و با توسیله موافق با تمینات مردم متدین کشور واحد و یکپارچه ما، آزادیهای تمام و کمال مناسک دینی و اجرایی مرا س- م مذهبی را موافق به احکام قرآنی و سنن نبوی (ص) طبق خواسته‌های مترقی روزو عصر، توام با رعایت امر دفاع از دست آورد های انقلاب شکوهمند ثور حفظ نوا- میس ملی و تمامیت ارضی در مرکز و ولایات، محلات، قرا و دهات اعلام داشت و پیوسته باین ماول ارزنده تو سعه علما و روحانیونشئون اسلامی، خطا و اماان مساجد به صورت مرتب و پیگیر از راه تبلیغات مؤثر در رادیو و تلویزیون جراید و مجله پیام حق به صورت مضامین بیانیه‌ها، اعلامیه‌ها، طی کنفرانس‌ها و میتنگ‌ها در خلال تقاریب و مواقیت دینی و مذهبی مورد تبلیغ وسیع قرار داد.

همزمان با طلوع مرحله نوین و تکاملی انقلاب، و نشر اصول اساسی، به مثابه قانون اساسی موقت در کشور، حزب و دولت، طی ماده (۵) اصول یساده، تعهدی مبنی بر احترام عمیق، به اساسات مقدس دین مبین اسلام، تأمین آزادیهای مذهبی، برای عموم ملیت‌های کشور، و رعایت و اکرام اماکن مقدس، چون مساجد، نکیه‌خانه‌ها، مزارات و سایر ابنیه‌های متبرکه و روایات خجسته مردم، به حیث میراث پر افتخار، به مردم متدین و زحمتکش کشور سپرده است، که به تعمیم آن از اجتماع تشکیل جمعیت العلما و اداره او قاف سابقه واحدشئون اسلامی یگانه مرکز وای قعی فعالیت‌های کلیه مرا تبه مذهبی و دینی و ممثل نیات اسلام حقیقی، در سر طان سال ۱۳۵۹ در چار چوب تشکیل ریاست شورای وزیران، با طرح مقررده (۱۸) فقره فی، به میان آورد شد.

شئون اسلامی، پس از تکمیل و تجهیز پرسونل مقتضی و گوازم ضروری، به اول سال ۱۳۶۰ - شروع به فعالیت نمود.

خدمات در ساحه عباد تگاه ها ، مساجد و نکیه خانه ها :

واحد شتون اسلامی با شروع مالی
امور تطهیر و تنظیف مساجد و معابد را
دقیقا نه سروی نمود ه که در نتیجه (۲۸)
مسجد فاقد امام و محتاج به رسمیت و بر-
خور داری از همکاری معاش دولت به نظر
رسید . چنانچه بلافاصله در ردیف مساجد
قرار داده شد .

پانزده محراب مسجد که از حیث نفوس
و کثرت نمازگزاران در خور ارتقا در چه
معاش رسمی قرار داشت با رتقا یک در چه
بلند نایل گردید و کار ترمیم (۵۹) محراب
مسجد ترمیم طلب و (۱۸) محراب مسجد جدید
التعمیر در زوایای مختلف کشور به
مصرف (۴۳۳۸۷۵۰) افغانی موافق
با خواست های اهالی منطقه که هر
کدام گنجایش پنجم تا یک هزار نماز
گزار را دارد .

نقش شتون اسلامی در تأمین مراسم دینی و مذهبی :

چنانچه میدانیم که چارم سرطان سال
۱۳۶۰ مصادف با سال اول قرن پانزدهم
هجری بود ه با احترام از مقام با عظمت دین
مبین اسلام در کشور از یکطرف و به حیث
مبداء تاریخ اسلامی از جانب دیگر ، در
پیشاپیش ماه مبارک رمضان ، طی بر-
گزاری با شکوهی به عنوان سال بقیه
حسن تلاوت قرآن کریم ، که در آن علاوه
از روحانیون ، خطباء و امامان مرکز و

ولایات و قراء سرتاسری کشور اشتراک
ورزیده بودند . به معروض تجلیل قرار
گرفت و در آن به قراء طراز اول جوایز و
تحایف تقدی و جنسی از دو هزار تا چار
هزار افغانی پرداخته شد و در پایان آن
قطعه نامه صادر گردید . همچنان با حلول
ماه مبارک رمضان ، اضافه از دو صد
مسجد شهر ، در سه نوبت (دهه اول ،
دهه دوم ، دهه سوم) توسط قاریان طراز
اول فاتحان لایق ختم های قرآن کریم حین
ادای نماز تراویح به عمل آمد که در پایان
به اعطای شیرینی های سنتی به خطباء ، اهالی
و نمازگزاران ختم های قرآن کریم پایان
یافت و به قاریان و فاتحان عنایات پولی
معادل (۲۶۱۲۵۰) افغانی داده شد . که
از آن جمله سهم (۶۷) تکیه خانه های برادران
اهل تشیع ما در کابل بالغ بر دو صد هزار
افغانی گردیده است . مراسم عید فطر و
عید اضحی که شعایر دینی و مذهبی کافه
مسلمانان است با صدور اعلامیه ها از
طرف علما و روحانیون شتون اسلامی ،
عنوانی قاطبه افراد مسلمان کشور از یک
طرف و ایراد بیانیه ها در رادیو و جراید و
مواظبه های پر محتوا در مساجد و محافل
مبنی بر دعوت به اتحاد برادری و همبستگی
از عالم اسلام ، مخصوصا آن عده از برادران
ما که فریب دشمنان انقلاب را خورده و
دبیرون از کشور به سر میبرند با جوش
خاص بر گزار گردید .
کذا بتاريخ ۹ عقرب روز عاشورا که یکی

دعوت دوستانه مراکز دینی آسیای میانه به کشور شوراها سفر کردند .
شورای علمای روحانیون افغانستان به هیئت عضو فعال ، مهم و متساوی الحقوق جبهه ملی پدر وطن در تمام امور آن سهم بارز ، مثبت و فعال را ایفاء کرده است .

امور حج :

در سال جاری با آنکه سفارت عربستان در عین موسم حج دروازه سفارت خود را بروی حجاج افغانی آرزومند زیارت بیت - الحرام در کابل بست . با این هم با تدبیر و سعی بلیغ و موثر حزب و دولت جمهور - ری دموکراتیک افغانستان ، (با همکاری سفارت کبرای فرانسه) حامی منافع کشور سعودی در افغانستان ویزای سفر حج خانه خدا از طریق فضا میسر گردید . که اضافه از دو هزار نفر تحت سرپرستی هیئات اداری گروه های صحی و سایط انتقالات به مکه مکرمه ، منی ، عرفات ، مزدلفه ، و همچنان جده و مدینه منوره به کسب فیض زیارت بیت الله مشرف گردیدند .

در مورد موقوفات و اماکن متبرکه :

بتاسی از علاقه و رهنمونی حزب و دولت به موقوفات مملکت یک تعداد مراقد متبرکه در مرکز و ولایات مورد بررسی تطهیر و پاکیزگی قرار گرفته و تا حد امکان رنگارنگی و ترمیم نیز شده اند . از قبیل مزار متبرکه حضرت فیض آلاء (قیس - بن لیث) مشهور به شاه دو شمشیر ه (ع) تمیم انصار و زیارت مطهر نظرگاه سخی

از روزهای بزرگ در تاریخ اسلام است ، با مراسم خاص و پر شکوهی نظربسه سالهای گذشته در رادیو تلویزیون ، روزنامه ها و جراید و تکیه خانه های مرکز و ولایات افغانستان برگزار گردید .
سهم شئون اسلامی در امر ارتباط با حلقه های جهان اسلام و مراکز دینی :

در آستانه ماه مبارک رمضان و تجلیل سال اول قرن پانزده هجری در کابل از مفتی ضیاء الدین ابن ایشان با - خان رئیس مراکز دینی آسیای میانه و قزاقستان دولت دوست اتحاد شوروی برای یک مسافرت دوستانه ده روزه به افغانستان دعوت به عمل آمد که در آن پروتوکول تبادل همکاری دینی دو جانبه و مساعدت های طرفین بامضا رسیده است .
مومی الیه با هیئت معیتی خود از نمایندگان طراز دینی و روحانی مسلمانان اتحاد شوروی طی اقامت دوستانه در کابل از مراکز علمی دینی و تعلیمی در کابل و بعضی از ولایات کشور دیدن بعمل آورد و با علما و روحانیون اسلامی ، خطباء و امامان - جد شهر کابل ملاقات نمود .

همچنان به دعوت مفتی ضیاء الدین ابن ایشان باباخان قاریان جبهه افغانی جهت اشتراک در ختم های تراویح ماه مبارک رمضان ، در مراکز آسیای میانه با نکشور عزیمت کردند .

کذا عده ای علما و روحانیون افغانی مشتمل بر خطباء و امامان مساجد مرکز و ولایات در چارنو بت با استفاده از یک

صاحب ، شاه ولايتما پ در دا منه کو ه
علي آباد کابل و همچنان از موقوفات چو ن
زمین عمارت واپارتمانها ، دکاکین و امثال
آن مبلغ ۲۱۲۴۸۶۰ - افغانی عواید به
حساب د و لیت بهر ه بر داری
شده است و هم ۳۷۵۶۹ جریب ۱۶ بسوه
و پنج بسوا سه زمین خالص او قاف تصرف
گردیده است و (۳۲۸۳۳) جریب زمین
مازاد بدست آمده است .

سپه شتون اسلامي پيرامون همدردی با کتله های مظلوم جهان اسلام :

شتون اسلامي به نهايندگی از مردم
مسلمان افغانستان د رابراز همدردی و
احساسات دینی به کتله های اسلامي
تحت تهدید امپریالیزم سپه مثبت
گرفته است . از جمله تجاوزات نا مردانه
صهیونیست ها ، غلامان حلقه به فرمان
امپریالیزم جها نغوار امریکا بر سوریه
و لبنان طی اعلامیه های علما و روحانیون
تقیب شده و از مبارزات ارگانهای مترقی
و آزاد لبنان استقبال به عمل آمده است .
داعیه بر حق مبارزان فلسطین های
قهرمان در برابر اسرائیل تجاوزگر همواره
مورد تأیید علما شتون اسلامي قرار گرفته
است . چنانچه اخیراً فیصله پارلمان نام
نهاد اسرائیل دایر بر جزء خاک خود قرار
دادن مرتفعات جولان طی اعلامیه علما و
روحانیون شتون اسلامي جدا تقبیح
شده است .

با افتخار میلاد مسعود النبی (ص) مساعدت
بیسابقه و مساعدت با خطباء ، امامان و
تسخین عباد نگاه های مساجد :

بتأسی از توجه خاص ببرک کارهال منشی عهومی
کمیته مرکزی ح.د.خ.ا. و رئیس شورای
انقلابی ج.د.ا. ، و استقبال بی سابقه از
میلاد با سعادت حضرت سرور کائنات
محمد رسول الله صلی الله علیه و سلم
به مقصد تفقد از علما ، خطباء ، امامان ، موزنان
و خادمان مساجد سر تا سر ی کشور ترمیم
و رنگمالی عبادتگاه های مرکز و ولایات
و نوسازی آن عده مساجد و تکایا
از طرف ضد انقلاب تخریب شده جمله پای
نژده ملیون افغانی به عنوان مساعدت در
اختیار ریاست عهومی شتون اسلامي قرار
داده شد که کلیه مبلغ تخصیص شده
باین امر روی تقسیمات ذیل توزیع شده :
- مساعدت با خطباء ، امامان ، موزنان و
خادمان مساجد مرکز شهر کابل بمل مبلغ
۷۶۶۹۷۰ - افغانی .

- برای تسخین مساجد شهر کابل تهیه
چوب و وقت معادل مبلغ ۱۴۶۶۶۸۲ -
افغانی .

- برای ترمیم و رنگمالی مساجد ترمیم
طلب در شهر کابل مبلغ ۴۳۳۸۷۰ -
افغانی .

- سپه خطباء ، امامان ، موزنان و خادمان
مساجد مخصوصاً مساجد ویران شده از
طرف ضد انقلاب در ولایات جمعاً مبلغ
۱۰۰۰۰۰۰ - افغانی ادا گردیده است .

ریاست عمومی اداره مرکزی احصایه

بوده و مرکب از ریاست سرویه‌ها و سر-
شماریه‌ها، ریاست معاسبات ملی، ریاست
امور توحیدی و انسجام، ریاست احصائیه
های امور تولیدی و خدمات اجتماعی،
ریاست کمپیوتر و ریاست اداری می-
باشد.

علاوً تا غرض تسریع فعالیت‌های
احصائی شعب اداره مرکزی احصائیه
در ولایات نیز ایفای وظیفه میدارند.

اینک فشرده از فعالیت‌های این اداره
در سال ۱۳۶۰ به تقریب هر ریاست ارائه
میگردد:

ریاست سرشماری‌ها و سرویه‌ها:

از آنجا که تحقق اهداف پلانهای انکشا-
فی و فعالیت‌های تحقیقاتی و علمی تنها
از طریق جمع‌آوری ارقام و معلومات احصا-
ئیه‌های جاری برآورد شده نمی‌تواند
بناء این ریاست سعی و تلاش می‌ورزد تا با
در نظر داشت شرایط عینی و بر طبق ضر-
ورت‌های احصائی در بخش‌های مختلفه
اقتصاد ملی و خدمات اجتماعی بعضی
سرویه‌های نموداری و سرشماری‌ها
احصائی را طرح و تطبیق نماید. چنان-
چه در سال گذشته این ریاست توانست
نتایج مقدّماتی نخستین سرشماری نفوس

اداره مرکزی احصائیه منجبت از گمان
مرکزی و مسلکی احصائی مکتف است
تا ارقام و معلومات احصائی مورد
نیاز بخش‌های مختلف اقتصاد ملی و خدمات
اجتماعی را به منظور طرح و تنظیم پلانها
و پروگرام‌های انکشافی و امور تحقیقاتی
و علمی احصائی کشور بر طبق معیار
های علمی و بین‌المللی جمع‌آوری تحلیل
تجزیه، نشر و اشاعه نماید.

فعالیت‌های این اداره خلاصه بعد از
مرحله نوین و تکاملی انقلاب ثور با در-
نظر داشت اینکه قانون سابق احصائیه
دارای خلاها و نارسایی‌هایی بوده و دیگر
نمی‌توانست در برگیرنده فعالیت‌های
وسیع کنونی احصائی در کشور باشد.
قانون جدید احصائیه که دارای چهار -
فصل و سی و دو ماده می‌باشد تهیه و تدوین
شد که بعد از طی مراحل اصولی درجریده
رسمی شماره (۵) مورخه ۱۶/۳/۱۳۶۰ نشر
و نافذ گردید. تدوین و انفاذ قانون جدید
احصائیه کار خیلی بنیادی و اساسی را
در فعالیت‌های احصائی حال و آینده
کشور می‌سازد. به اساس قانون جدید
احصائیه اداره مرکزی احصائیه منجبت
یک سازمان مرکزی احصائی کشور
در چوگات تشکیل کمیته دولتی پلانگذاری

تشکیل داده و ارزش محصولات ایست
رشته سهم عمده را در ترکیب محصول ملی
و عاید ملی حایز است . خاصیت بخش قوای
بشری و اشتغال آنها ارزشمندی خاص
را در این بخش بوجود آورده است . میتوان
ادعا نمود که داشت که وارد نمودن هر گونه
تغییر و انکشاف مثبت درین سکتور ایجاد
تغییر مثبت و انکشاف در وضعیت
زندگی افغانها و اقتصاد ملی
گردیده و به رشد و انکشاف اقتصاد ملی
منتج میگردد . باتذکر مراتب فوق مختصری
از فعالیت های این بخش را در چوکات
اداره مرکزی احصائی ملی سال ۱۳۶۰
مرور می نمایم :

تحلیلی از وضع تجارت خارجی و داخلی
سال ۱۳۶۰ به صورت ربع وار .
تحلیلی از وضع تجارت خارجی سال
۱۳۵۹ .

تهیه ارقام نشریه های سالانه واردات
و صادرات کشور .
تهیه ارقام پیرامون واردات خریداری
و فروش مواد غذایی و غیر غذایی موسسات
دولتی و مختلط .

نظارت از تطبیق پروژه های انکشافی
تجارت شانل پلان سال ۱۳۶۰ کشور .
تحلیل و تجزیه ارقام سال ۱۳۵۹
سرما یگذاری های دولت در پروژه های
انکشافی و زیر بنایی .

تهیه ارقام سال ۱۳۶۰ د زمورد سرمایه
گذاری بیای دولت در پروژه های انکشافی

افغانستان را که به اساس پراسس
نمونوی و اجرای نخستین سرشمار
نفوس افغانستان در سال ۱۳۵۸ صورت
گرفته بود تهیه و به معرض استفاده قرار
دهد . علاوه تجزیه ، تحلیل و ارزیابی
یک قسمت قابل ملاحظه نتایج پراسس
ارقام نخستین سرشمار نفوس کشور
نیز از جمله کارهای عمده میباشد که این
ریاست در سال گذشته به انجام رسانیده
است .

بر علاوه تهیه نقشه های دموگرافیکی
چاپ ، تکثیر ، کودک واحد های اداری
بر اساس تعدیلات سال ۱۳۵۸ تهیه و ترمیم
نقشه های اصلاح شده به مقیاس یک بر
پنج هزار الی یک بر پنجاه هزار تهیه و
ترتیب و تنظیم محتوای میتود و لوژی اتلس
جدید محلات ، تدوین اتلس کودکان ،
ثبت جمع آوری ، تجزیه ، تحلیل ، ارزیابی
و تهیه راپورهای وقایع حیاتی شهر
کابل ، تهیه نشریه اتلس کودکان ، تهیه
راپور مفصل پیرامون اطفال کمتر از یک
سال تهیه مواد شاخص های اجتماعی ،
تهیه نشریه تصویری از وضع مادران
و کودکان کشور تهیه پامفلیت کودکان
کشور از اجرای است که این ریاست در
طی سال ۶۰ انجام داده است .

ریاست احصائی امور تو لیدی
و خدمات اجتماعی :

فعالیت های تولیدی و خدمات اجتماعی
اساس و پایه فعالیت اقتصادی کشور را

و پروژه های انتقالی و تهیه ارقام سال ۶۰ درمورد کمک های خارجی در پروژه های مذکور .

تهیه ارقام تاسیسات ساختمانهای تکمیل شده دولتی در سال ۶۰ .

جمع آوری ارقام تحقق پلان سال ۱۳۶۰ پروژه های شانل پلان انکشافی .

تهیه ارقام شاخص های عمده تحصیلات ابتدائی متوسط، عالی و مسلکی سال ۱۳۵۹ .

تهیه ارقام شاخص های عمده فعالیت موسسات تعلیمات مسلکی و مکاتیب تعلیمات عمومی در سال ۵۹ و ۶۰ .

تهیه ارقام احصائی نیروی انسانی مصروف در سکتور دولتی مختلط و خصوصی به تفریق جنس، رشته و سایر موارد .

جمع آوری، تجزیه و تحلیل ارقام مربوط به کوپراتیف های زراعتی در سال ۶۰ .

جمع آوری تجزیه و تحلیل ارقام فعالیت های مالدار و ورتنری در سال ۶۰ .

جمع آوری ارقام احصائی درمورد تطبیق پلان انکشافی زراعتی شانل پلان سال ۶۰ .

تهیه ارقام احصائی صنایع، معادن انرژی، سکتور دولتی و خصوصی .

تهیه ارقام درمورد تطبیق پلاندستگاه های صنعتی، معادن و انرژی شانل پلان .

تجزیه و تحلیل بخش ترانسپورت هوایی زمینی و مخابراتی سال ۵۹ و تهیه ارقام سال ۶۰ .

ریاست احصائیه محاسبات مالی :

محاسبات مالی عمده تا از سنجش محصول ملی و عاید ملی حکایت میکند و یک تصویر روشن و واضحی از اقتصاد چا معه را به دسترس قرار میدهد .

ازینرو محصول ملی و عاید ملی در ردیف شاخص ها و متغیر های عمده غرض شناخت اوضاع اقتصاد کشوردريك دوره معین محسوب می شود . به صورت کلی محاسبات ملی را آئینه تمام نمای اقتصاد ملی يك كشور در يك دوره معینه میدانند . با درك مفهوم فوقی ریاست موصوف طی سال گذشته به صورت فشرده وظایف آتی را انجام داده است :

سنجش محصول خالص و ناخالص ملی سال ۱۳۵۹ .

تخمین عاید ملی و محصول ملی سال ۱۳۵۹ .

سنجش عواید محصولات زراعتی و مالدار و دو لیتی ۱۳۵۹ به تفکیک سکتور خصوصی و دولتی .

محاسبه حجم تولیدات و محصولات صنعتی دولتی سال ۱۳۵۹ به تفریق سکتور ها و رشته صنایع .

تهیه ارقام و ترتیب شاخص های قیم مواد عمده غذایی و غیر غذایی سال ۶۰ .

بازار های کشور .

تخمین و محاسبه قیمت ۲۶ قلم مواد عمده زراعتی و مالدار ی سال ۱۳۵۹ و عواید پروژه های زراعتی دولتی محاسبه مجموعی اندازه مزد و معاشات سال ۱۳۵۹ مامورین و کارمندان سکتور دولتی ، مختلف و خصوصی .

محاسبه تادیات نفوس به سیستم مالی دولت در سال ۱۳۵۹ .

سنجش عواید دولت با بت سال ۱۳۵۹ به تقریب تصنیفات بودجی .

محاسبه عواید نفوس از مدرک فعالیت های انفرادی در بخش های اقتصادی .

ریاست کمیو تر :

کمیو تر عالی ترین و پیچیده ترین محصول فکر و اندیشه بشر است که تاکنون در حیات اقتصادی و اجتماعی پدید آمده و همواره در مسیر پیشرفت قرار داشته و در فعالیت های اقتصادی و اجتماعی موقف عمده را اخذ نموده است .

ریاست کمیو تر اداره مرکزی احصاءیه از بنو تاسیس در عرضه خدمات کمیو تری وظایف عمده را ایفا نموده که اینک فشرده وظایف این ریاست را از آغاز سال ۶۰ مرور می نمایم :

با وجود یک ده ریاست کمیو تر در سال ۶۰ صرف یک پایه ماشین فعال وجود داشت با آنهم توانسته است رو بهمر فته پلان کار خود را ایفا نماید . بر علاوه از عرضه خدمات کمیو تری به دوا یر و

موسسات دولتی و پراسس حسابات مو -
سسات انتفاعی دولت این ریاست در پرا -
سس و نتیجه گیری های ارقام و معلومات احصائیوی از جمله نتایج مقدماتی نخستین سر شماری نفوس تهیه راپور تجارت خارجی تهیه و پروسس اتلسس های شهری ودها -
تی سر شماری تهیه جدول ارقام سر -
شماری نفوس و غیر امور فعالیت های شا -
یانی انجام داده است . اداره مرکزی احصاءیه قبلاً مجهز به دو نوع کمیو تر مودل ۳۰۶۰ ای بی ام برای کار های محاسبوی و تهیه بیلاخس های ادارات و موسسات و مودل ۳۴ - ای بی ام - برای فعالیت های احصائیوی سر شماری ها و سر وی ها و سایر سنجش ها و پراسس احصائیوی بود که مدل اول خیلی کهنه بوده و وقتاً فوقتاً از فعالیت باز مانده باعث سکتگی در کار یک تعداد ادارات و موسسات میشد و علاوه ظرفیت کار آن خیلی محدود بود و از عهده کار های بزرگ و روز افزون آینده بر آمده نمی توانست بناً به خاطر رفع این معضله در قوس ۱۳۵۹ قرار داد خریداری دستگاه های مجهز کمیو -
تری ، تریه پرسونل ، انجام خدمات مشورتی و حفظ و مراقبت ماشین های جدید به قیمت ۵۱ میلیون دلار با آنهان
دموگرافیک به امضا رسید . به موجب قرار داد متذکره ماشین جدید به کشور مواصلت نموده و بعد از نصب به تاریخ ۱۲ حوت سال گذشته رسماً افتتاح گردیده

ریاست انسجام :

این ریاست مسوولیت انسجام کلیه فعالیت های احصائیوی داخل کشور و تعمیم ارتباط این اداره را با موسسات احصائیوی و سازمان های بین المللی خارج کشور به عهد دارد و پلان و فعالیت های احصائیوی را تنظیم و نظارت می کند . وظایفی را که این ریاست از طریق شعب خویش طی مدت یک سال ایفا کرده به طور آتی خلاصه مینمایم :

نشر و توزیع نشرات موقوت و غیر موقوت احصائیوی .

نظارت و کنترل از تطبیق پلان کار سال ۶۰ اداره مرکزی احصائیه و تهیه و ارائه گزارش در این زمینه طور ربع وار .

تأمین ارتباط با موسسات بین المللی موسسات احصائیوی تکمیل پرسشنامه ها و سوابق آنها ها ی احصائیوی موسسات بین المللی و مبادله نشرات احصائیوی به آنان .

تنظیم و اجرای امور مربوط به مؤلفنامه های عقد شده اداره مرکزی احصائیه با یو . ان . اف . پی . ای و یونسکو و غیره موسسات مربوطه .

تنظیم امور مربوط به ارتقا سطح آموزش کادرها با استفاده از فیلوشیپها و سکالرشیپهای خارجی و همچنین تدوین کورسها و سیمینارهای داخل خدمت .

سیستم کمیوتر جدید که از قسم ۱۰۵۰ - ای . سی ساخت موسسه رویترون جمهوری دموکراتیک آلمان میباشد نسبت به ماشینهای قبلی مجهزتر بوده و در طرز فعالیت آن دارای تسهیلات بیشتر بوده و با وسایل و ماشینهای متمم مجهز میباشد که از طریق (فیته کاغذی تلکس ، کارت کاغذی ، دستک ، فیته مقناطیسی و ترنل های تلویزیونی) تغذیه شده میتواند .

درمواقع ضرورت بانصب ترنل های (تلویزیونی) از فاصله های دور حتی از زوایات از طریق لین های تلیفون میتوان ارقام را به مرکز کمیوتر ارسال کرد ، و نتایج و راپورهای تحلیل شده را در همان موضع از کمیوتر اخذ نمود .

علاوه تا سیستم جدید نسبت به سیستم های سابقه دارای حافظه زیادتر بوده که حافظه حقیقی آن به حجم یک میلیون حرف و حافظه ممثل آن ۱۶ میلیون حرف بوده . دارای ذخیره مقناطیسی ۸۰۰ میلیون حرف دستک و صد ها میلیون حرف ذخیره فیته مقناطیسی میباشد که بدین ترتیب میتوان در آن ارقام و معلومات وسیع چندین ساله مراجع متعدد را به قسم بانک ارقام ذخیره نمود و از تحلیل ، ارزیابی و پرسو - سس آن نتایج و جداول مقایسوی به لسانهای پشتو ، دری و لاتین ترتیب نمود .

- الف : تهیه و چاپ نشریه‌ها و رساله‌ها که از طرف اداره مرکزی احصائیه بنشر رسیده است :
- ۱- نشریه محصول ملی و عاید ملی سال ۱۳۵۹ به مقایسه دوسال قبل از آن
  - ۲- نشریه بیلا نس تادیات سال ۵۹ به مقایسه دوسال قبل آن
  - ۳- نشریه عواید و مصارف دولت در سال ۵۹ به مقایسه یکسال قبل آن
  - ۴- نشریه عواید و مصارف دولت در ربع اول سال ۱۳۶۰ به مقایسه عین ربع در یک سال قبل آن
  - ۵- نشریه احصائیه گرایه منازل و سایر ساختمانهای سالهای ۵۶-۱۳۵۹
  - ۶- نشریه تحلیل مختصر ا زوضع سن ما یه گذاری در پروژه های انکشافی سال ۵۹
  - ۷- نشریه ارقام تحقق شاخص های سالانه پلان انکشافی سال ۱۳۵۹
  - ۸- نشریه احصائیه اموال وارداتی و صادراتی ماه های دلو و حوت سال ۵۹
  - ۹- نشریه وضع تجارت خارجی کشور در نیمه اول سال ۵۹ به مقایسه نیمه اول سال قبل
  - ۱۰- نشریه وضع بارندگی ۱۲ ماهه سال زراعتی ۵۹
  - ۱۱- نشریه وضع حرارت اعظمی و اصغری مناطق مختلف کشور
  - ۱۲- نشریه بعضی از شاخص های عمده زراعتی به اساس نتایج سروی مقدما تی زراعتی سال ۱۳۴۶ کشور
  - ۱۳- نشریه چگونگی وضع تعلیم و تربیه در کشور طی سال ۱۳۵۸
  - ۱۴- نشریه وضع اطلاعات و کلتور طی شش ماه اول سال ۵۹ به مقایسه عین شش ماه سال قبل
  - ۱۵- نشریه کود گذاری و موقعیت جغرافیایی واحدهای اداری
  - ۱۶- نشریه تصویری از وضع کودکان و مادران
  - ۱۷- پامفلیت (معلومات آماری در باره کودکان)
  - ۱۸- نشر (مجله احصائیوی ربع چهارم سال ۱۳۵۹)
  - ۱۹- نشر (مجله احصائیوی ربع اول سال ۶۰)
  - ۲۰- نشر (سالنامه احصائیوی سال ۱۳۵۹)
  - ۲۱- مجموعه فورمه های احصائیوی
  - ۲۲- اتلس کودکان
  - ۲۳- سروی دکانها و اصناف شهرها ی کابل، شبرغان، غزنی، مهربارام، جلال آباد
  - ۲۴- وضع مالی تصدیهای دولتی و مختلط در سال ۵۹
  - ۲۵- عواید و مصارف دولت در شش ماه اول سال ۱۳۶۰ به مقایسه شش ماه اول سال ۵۹

- ۲۶ - وضع سکتور مغا برات و دوا -
 صلات کشور در سال ۵۹ به مقایسه سال
 ۱۳۵۸ .
- ۲۷ - احصائیه تجارت خارجی طی ربع
 اول سال ۱۳۶۰ .
- ۲۸ - اندیکا تور اقتصادی و اجتماعی .
- ۲۹ - تالیف مقدماتی سرشماری نفوس
 به لسان انگلیسی .
- ۳۰ - سالنامه احصائیوی ۱۳۵۸ .
- ۳۱ - ارقام تحقق شاخصهای پلان
 انکشاف اقتصادی و اجتماعی شش ماه
 اول سال ۶۰ .
- ۳۲ - ارقام تحقق شاخصهای پلان
 انکشاف اقتصادی و اجتماعی نه ماهه
 سال ۶۰ .
- ۳۳ - جمهوری دموکراتیک افغانستان
 در آئینه ارقام .
- ۳۴ - راپور سیمینار ملی احصائیه های
 اجتماعی .
- ۳۵ - وضع تجارت خارجی کشور در نه
 ماه اول سال ۱۳۵۹ به مقایسه نه ماه اول
 سال ۱۳۵۸ .
- ب - تربیه کدرها :
 در سال ۱۳۶۰ به تعداد پنجاه و شش
 نفر ماموران اداره مرکزی احصائیه جهت
 آموزش تحصیلات عالی و اشتراک در
 کنفرانسها و سیمینارها به خارج از
 کشور به شرح زیر اعزام شده اند :
 به استثنای فیلو شپهای کمپیوتر و پرا-
 سسپ ارقام که به اساس قرار داد خر -
 بود .
- یداری ماشین آلات کمپیوتر تمویل گردیده
 و همچنان مصارف فیلو شپهای متذکره
 بالای خریداری ماشین آلات کمپیوتر نیز
 افزود شده است . سایر پروگرامهای
 آموزشی و تعلیمی به اساس مساعدهاتهای
 فرهنگی کشورها و دوست و همکاریهای
 مالی ملل متحد تمویل گردیده است .
- ج - اشتراک در سیمینارهای داخلی :
 ۱ - اشتراک در سیمینار طفل و قانون
 در جمهوری دموکراتیک افغانستان که
 توسط وزارت عدلیه و به همکاری یونیسیف
 از تاریخ ۱۵ سنبله تا ۱۷ سنبله در کابل
 دایر شده بود .
- ۲ - اشتراک در سیمینار آمران شعبه
 اقتصادی کمیتههای ولایتی که از تاریخ
 ۲۴ سنبله ۶۰ تا ۲۵ سنبله توسط کمیسیون
 اقتصاد کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
 خلق افغانستان در کابل دایر شده بود .
- تدویر سیمینارها و کورسهای آموزشی :
 ۱ - تدویر کورس آموزشی سه ماهه در
 رشته حفظ و مراقبت ماشینها و وسایط
 کمپیوتر برای پنج نفر از انجمن این اداره که
 امور تدریس آنرا یک نفر انجمن از کمیته
 سی . ام . سی هنلستان و متخصصان
 داخلی بعهده داشت .
- ۲ - تدویر کورس آموزشی در رشته
 پروگرام سازی کمپیوتر برای شش نفر
 ماموران این اداره برای مدت یک ماه که
 امور تدریس آن بعهده متخصصان داخلی
 بود .

- ۳ - تدویر کورس آموزشی یکماهه برای
۲۰ نفر مامور در رشته احصائیه نفوس
و دموگرافی بهمکاری مالی و تخنیکی سند-
وق وجهی ملل متحد برای فعالیت های
نفوس .
- ۴ - تدویر سیمینار ملی احصائیه های اجتماعی
به همکاری یونسف به تاریخ ۲۹ قوس ۱۳۶۰
افتتاح گردید و مدت دویز دوام نمود .
راپور سیمینار طی یک نشریه جداگانه
ترتیب و نشر گردید .
- در این سیمینار ۴۸ نفر از کارمندان
وزیریه ادارات دولتی و نمایندگان بعضی
از موسسات بین المللی اشتراک نمودند .
- با تذکر مرا تب فوق اذعان می گردد که
اداره مرکزی احصائیه با درک شرایط
عینی جامعه و دشواری های که در راه
تحقق اهداف و پلان های آن وجود داشته
با آنها توانسته است . در سال ۶۰ فیصدی
قابل ملاحظه از شاخص های کار خویش
را موافقانه انجام دهد .

بنار واکے کابل

بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند نور اولین اقدام انقلابی شارووالی کابل طی مراحل ما ستر پلان شهر کابل است که متکی به اهداف مترقی و انقلابی حزب و دولت در ماه حوت ۱۳۵۷ مراحل قانونی خود را طی نموده و در حقیقت بتطبیق همه جانبه آن به همکاری و تساند تمام موسسات دولتی و انفرادی که خدمات آنها در سکتور های مختلف در شهر کابل متمرکز است پلان طویل المدت شارووالی کابل را تشکیل میدهد . و پلان های سالانه در حقیقت مراحل مختلف تطبیق قطعه ما ستر پلان در جریان (۲۵) سال میباشد .

در سال ۱۳۶۰ در مجموع در بخش سر - کساز و جفله اندازی پیشبینی های ذیل صورت گرفته است .
 ۲۲ کیلو متر که از جمله آن (۶) کیلو متر ترمیمات (۱۶) کیلو متر احداث و قیر ریزی سرکهای جدید شهری میباشد که ترمیمات (۱۰۰) فیصد کار صورت گرفته و در قسمت سرکهای جدید آسمای آن در بخش د و م تذکر داده میشود .

همچنان از کارهای بزرگ شارووالی کابل که عملی شدن آن رفاهیت عام و تام را برای شهر یان تامین مینماید اعمار پروژه بزرگ رهایشی شهر آرا میباشد این پروژه بزرگ

شارووالی کابل بحیث ارگان خدمات عامه همیشه کوشیده و در آرزوی آن است تا تمام قوه بشری و ما شینری خود را در راه عمران و شگوفانی شهر کابل این مرکز فرهنگی و سیاسی و اقتصادی جمهوری دموکراتیک افغانستان سوق داده متکی به اهداف انقلاب نور و مرام حزب دموکراتیک خلق افغان - نستان مخصوصا مرحله نوین و تکاملی آن قدم ببقیم پلانهای انکشافی و اجتماعی شهری را تا جایکه بوظایف شارووالی کابل ارتباط میگردد بادر نظر داشت توان مالی تطبیق نموده و مینماید .

بناسی از اهداف انقلابی دولت و بخاطر تامین مرام انقلابی که هدف آن آرامی مردم و شگوفانی کشور است شارووالی کابل وظایف آتی درین بخش ها انجام داده است .

۱- بخش پلان و پروژه سازی شارووالی کابل در سال ۱۳۶۰

۲- عمرانات و خدمات ساختمانی در سال ۱۳۶۰

۳- عواید و مصارفات مربوطه به بودجه شارووالی در بخش های مختلف (عادی و انکشافی)

۴- اجرا آت شارووالی به ارتباط خدمات عامه و رفع نیاز مندی شهر یان کابل
 اول : بخش پلان و پروژه سازی شارووالی کابل در سال ۱۳۶۰

ساختمان آن آغاز شود در پهلوی پیشبینی
های متذکره شارووالی کابل این پلان ها را
نیز طرح و پیشبینی نموده و روی پلان سازی
آن کار شده است .

تعدیل ساحات بلند منزل خیر خانه به
پائین منزل و توزیع آن به اشخاص مستحق
طرح پروژه حفظ الصحه محیطی خیر خانه -
میننه که تماما مراحل پروژه سازی و پلان
سازی آن تکمیل گردیده است .
حفر يك حلقه چاه بمنظور تامین سر سبزی
پارک خیر خانه میننه .

طرح پلان قصبه های ارزان قیمت در خارج
از حوزه ماستر پلان واخذ منظوری آن از
مقامات ذیصلاح که تطبیق همه جانبه آن در
سال های آینده صورت میگرد .

دوم : عمرانات و خدمات سا ختمانی در سال
۱۳۶۰

اکمال سالون نان خوری مکمل برای کار-
مندان دواير مرگز شارووالی .

اکمال هشت ميرز عصری در هشت منطقه
شهر کابل که در دو سال گذشته کار آن شروع
و نیم کاره مانده است .

اعمار سه پار کنگ در جوار جاده میوند .

اعمار چرخ ترافیکی در سرک زرغونه وات
(قسمت پروان سوم وزیر آباد)

اعمار دو هنگر ذخیره چوب سوخت در دو
منطقه شهر .

تعمیرات ضمیمه ئی برای ریاست عمومی
کار و ساختمان .

که در ساحه (۳۸) هکتار زمین در پنج مر حله
در جریان ده سال اعمار خواهد شد شامل
(۱۸۰۰) اپارتمان در ساحه بلند منزل شهرآرا
بین سرک زرغونه وات و سالنگ وات الی
قسمت سرک ترانزیتی و بزرگ هوتل
انتر کانتی نیتال ، میدان هوایی قرار دارد
سنگ تهادت مر حله اول پروژه شامل
(۲۵۶) اپارتمان در برج سنبله از طرف
رئیس شورای وزیران جمهوری دمو کراتیک
افغانستان گذاشته و عملا کاران شروع شد
این اقدام شارووالی که خبر از پلانهای همه
جانبه دولت جمهوری دمو کراتیک افغانستان
را در بخش مسکن تشکیل میدهد محل رهايشی
را برای (۱۶۰۰۰) نفر که اپارتمان های آن
با تمام وسایل شبکه های شهری و دارای
تمام مشخصات شهری می باشد، میسر میگرداند.
یکی دیگر از پلانهای اساسی و انکشافی
شهر کابل که بغاطر رفاهیت باشندگان
شهر کابل پیشبینی گردیده احداث و اعمار
پروژه و زیر آ باد و هدایت آ بهای
سطح الارضی ساحه وزیر آباد ، پروان سوم
و کارته آریانا بوسیله کانال دهه ۱۰ کیلومتر
است که آبهای ساحه را از طریق عقب
میدان هوایی کابل و پل چرخي به دویای
کابل انتقال میدهد دیزاین و نقشه کشی آن
شامل پلان کار شارووالی بوده که خوشبختانه
بمنظور تطبیق هر چه عملی تر این اقدام بزرگ
اجتماعی کار دیزاین و طرح نقشه های آن
با انستیتوت پروژه های آب و برق وزارت
آب و برق موافقه و قرار داد آن صورت
گرفته و قرار است در سالهای آینده کار

ترمیمات باغ بابړ .

کارات باقیمانده ساختمانی و سر کهای

سال ۱۳۵۹

همچنان قابل یادآوری میدانیم که تعدیلاتی در تشکیل و بودجه سال ۱۳۶۰ شاروالی کابل بمنظور هم آهنگ ساختن قدرت فیزیکی شاروالی با پلان های پیشبینی شده بغاظر تطبیق بموقع آن نیز در شروع سال صورت گرفته ومنظوری آن از مقام ذیصلاح اخذ ، مطابق به آن تعداد مجموعی مامور (۱۱۱۶) نفر وتعداد کارگر و اجیر جمعا (۷۳۵۶) نفر میگردد که تعینات لازم باساس آن در پرسونل اداری و فنی شاروالی بعمل آمده است .

استملاک در جریان سال ۱۳۳۶۰ به تعداد (۷۳۴) نفر جایداد شان بمساحت ۱۰۷۰۱۶۷ متر مربع به قیمت مجموعی ۷۸۴۶۰۰۷۵ - افغانی برای تطبیق پلان های انکشافی شهر استملاک و قیمت ۴۸۰۰ میلیون افغانی آن تادیه شده همچنان بتعداد ۳۰۹۳ نفر جایداد شان به مساحت ۲۲۶۲۵۸ متر مربع به قیمت ۶۱۸۴۳۶۶۱ - افغانی مراحل استملاک آن طی وبه دفاتر قیمت گذاری درج گردیده است و هم بتعداد (۶۴۵) نفر دیگر از طی مراحل قانونی قباله عنوانی دولت که قیمت جایداد شان جمعا بالغ به (۴۰۲۴۲۴۳۳) افغانی میشود به محاکم ولایت کابل اعزام شده اند .

توزیع زمین

در جریان سال ۱۳۶۰ در پروژه های مختلف شهری طور آتی زمین به مستحقین آن مطابق تعامل شاروالی کابل از طرف کمیسیون توزیع زمین توزیع گردیده است .

در پروژه خوشحال خان جمعا ۵۷۲ نمره

در پروژه پروان سوم جمعا ۶۰۰ نمره

در پروژه خیرخانه مینه جمعا ۲۰۰۰ نمره

در پروژه وزیر آباد جمعا ۴۵۲ نمره

جمعه ۳۶۲۴ نمره

انتقال کثافات شهر روزانه (۵۰۰) متر مکعب توسط (۵۰) عراده مو تر فعال پروژه تنظیف بغارچ شهر صورت میگيرد که در سال ۱۳۶۰ (۲۰۴۵۰۱) متر مکعب انتقال گردیده است .

در بخش خدمات صحتی تمام رستوران ها در جریان سال ۱۳۶۰ سروی گردیده که در نتیجه آن (۵۰) فیصد رستوران ها واجد شرایط صحتی متوازن باوضع اقتصادی بوده و (۲۵) فیصد آن حالت اصلاحی داشته که توصیه لازم برای شان صورت گرفته و ۲۵ فیصد دیگر از رستوران هاوضع آن مطابق شرایط حفظ الصحه نبوده که دراین موارد توسط پرسونل صحتی اقدامات مقتضی بعمل آمده است .

کنترول نرخ و بررسی بازاربادر نظر داشت اوضاع و شرایط انقلابی در کشور باوجود تخریبات که دشمنان انقلاب مخصوصا در قسمت امنیت شاهراه ها مرتکب میشوند . عرضه مواد در شهر بقدر کافی صورت گرفته شاروالی کابل بادرک و جابج و مکلفیت های که به این ارتباط در مقابل مردم و خود دارد وظیفه محوله را طور جدی پیشی برده است . ساختمان سر کهای قیر ریزی و ترمیمات شامل سر کهای مختلف شهر و سرکهای سید نور محمد شاه مینه سرک شهدای -

بودجه انكشافی (۲۸۵۸۰۴۴۲۸) افغانی پیش
بینی گردیده است .

چهارم - اجراءات شاروالی به ارتباط خدمات
عامه و رفع نیاز مندی شهربان :

بمنظور رفع نیاز مندی شهربان کابل در بخش مواد
اولیه ارتزاقی و محروقاتی کابل شاروالی
پیشنهاد مشخصه شورای مشورتی اقتصادی
بخاطر تاسیس تصدی عرضه مواد اولیه که
در شرایط فعلی بخاطر رقابت سالم با اصناف
شهر کابل کرده بتواند تقدیم شده که تحت
کار مقام متذکره قرار بگیرد ولی شاروالی
کابل عجلتا بخاطر هر چه زود تر رفع ضرورت
شهربان کابل در قسمت ذخیره مواد محروقاتی
مخصوصا چوب سوخت بیک سلسله تشبسات
دست زده و عملا در این مورد بنابر احکام
مقام محترم شورای وزیران هیاتی در کابل
موظف شد تا چوب مورد ضرورت را خریداری
نمایند که در اثر تلاش خستگی نا پذیر
هیات توظیف شده در کابل در جریان سال
۱۳۶۰ بمقدار (۱۵۸۹۷۰۷) کیلو چوب محرو-
قاتی را به قیمت مجموعی (۶۲۷۴۸۷۲۵) افغانی
خریداری و در حوزه های مربوطه شهربان
ذخیره و برای اضافه از (۳۰ هزار فامیل) از
طریق دوازده حوزه فروش در شهر کابل
توزیع گردیده است .

صالحین ، سرک ده بوری ، سرای غزنسی ،
چوک پلازا داخل قوماندانی مدافعه هوایی
داخل تعمیرات خدمات اطلاعات دولتی سرک
تخنیک جنگلک قسمتی از سرک قلعه شاده
سرک شهر کهنه ، سرک گل فروشی
سرک کارته ۳ ، سرک های داخل صدارت ،
سرک حلقوی مکروریان سرک بلاک های قول
اردوی مرکزی سرک احاطه سیلوی مرکز ،
سرک داخل شفاخانه قوای مرکزی ، سرک داخل
کلپ عسکری ، سرک مراد خانی و بارانه
سرک پل گذر گاه وسایر سرکهای که قابل
ترمیم بوده در جریان سال ۱۳۶۰ صد فیصد
تکمیل و مورد بهره برداری قرار گرفته است
جفله اندازی در سرکهای پروژه های شهری
خیرخانه وزیر آباد ، پروان سوم ، رحمن-
مینه ، خوشحال مینه ، بشمول جفله اندازی
سرکهای که قیر ریزی آن شامل پلان کار
شاروالی میباشد جمعاً بالغ به (۳۰۶۰۰۰) متر
مکعب میگردد .

سوم : بخش عواید، مصارف مربوطه بودجه
شاروالی کابل (عادی وانكشافی) :
در شروع سال ۱۳۶۰ بودجه شاروالی کابل جمعاً مبلغ
(۴۱۷۷۱۱۵۴۶) افغانی به ترتیب در بخش
بودجه عادی (۱۳۱۹۰۷۱۱۸) افغانی و در بخش

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در سال ۱۹۶۵ (۱۳۴۴ هـ . ش) اساس گذاشته شد و یگانه سازمان توده‌یی دموکراتیک و کتلوی در کشور است که به خاطر انجام وظایف تاریخی و مشترک گروه‌های وسیع زنان کشور را صرف

نظر از موقف اجتماعی و وابستگی‌های قومی، قبیله‌ای، معتدلات مذهبی - یولوژیکی و سیاسی جهت مبارزه و کار مشترک بخاطر دفاع از وطن، تأمین حقوق زنان، حمایت کودک، تأمین صلح پایدار، دموکراسی و استقلال ملی، بصورت داوطلبانه در صفوف خویش متشکل می‌سازد.

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان به طور دوامدار و خستگی‌ناپذیر در جهت توحید و تشکل همه زنانی که حاضر به مبارزه مقدس به خاطر دفاع از دست آورد های انقلاب کور، علیه ارتجاع و امپریالیزم به پا خیزند تلاش می‌ورزد.

سازمان زنان از سیاست حزب و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان در ارتباط با ایجاد جبهه وسیع ملی پدر وطن قاطعانه پشتیبانی نموده و به ایجاد فضای همکاری‌صاد ورزند.

قانه همه نیروهای وطنپرست و مترقی، تحکیم دوستی برادرانه بین خلق‌ها، اقوام و ملیت‌های ساکن در وطن واحد افغانستان، همه جانبه کمک مینماید.

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان زنان کشور را با روحیه آگاهی عالی اجتماعی، احساس مسئولیت در برابر وطن و سهم‌گیری در پروسه تکامل انقلابی جامعه ما، با روحیه احترام و پاسداری از گنجینه های فرهنگی مردم افغانستان، پابندی به سنن عالی و احترام عقاید مذهبی مردم ما پرورش میدهد.

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان معتقد است که تا مین برابر ی کامل زن با مرد تنها در شرایط ساختن جامعه نوین فارغ از استثمار انسان به وسیله انسان میسر است.

اعضای سازمان آگاهانه و صادقانه در پروسه انجام دگرگونیهای اجتماعی و اقتصادی به منظور تقویت اقتصاد ملی،

ادامه انجام اصلاحات ارضی، ارتقای سطح زندگی خلق‌ها و دموکراتیزه کردن حیات اجتماعی و سیاسی اشتراک‌مسی

سازمان زنان از سیاست حزب و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان در ارتباط با ایجاد جبهه وسیع ملی پدر وطن قاطعانه

در ارتباط با حمایه کودك :

ایجاد شرایط مساعد زندگی برای همه کودکان ، دفاع از آنان در برابر امراض ، فقر و دیگر فاکتورهای ناگوار که از گذشته برای ما به میراث مانده است .

مواظبت جدی از وضع صحی اطفال ، ایجاد و توسعه شبکه های خدمات رایگان صحی و بهداشتی برای کودکان .

همکاری به منظور ارتقای سطح مادی فامیل ها ، تربیه اطفال ، تأمین حقوق تحصیل و کسب مسلک برای اطفال به زبان

مادری بدون تبعیض نژادی ، ملی و جنسی .

تأمین طرق استفاده وسیع از رادیو ، تلویزیون و دیگر وسایل ارتباط جمعی

جهت تربیت اطفال با روحیه وطنپرستی صلحجویی و دوستی و همبستگی خلق ها .

دراز تباط بادفاع از صلح پایدار و تحکیم استقلال ملی :

خواسته های زنان افغانستان را در

ارتباط با دفاع از صلح ، تأمین خلع سلاح عام و تام و خاتمه بخشیدن به

مسابقات تسلیحاتی و خطرات جنگسوم جهانی انعکاس و سازمان میدهد .

مناسبات همکاری نزدیک را با شوروی صلح افغانستان ایجاد و تحکیم می بخشد .

به مثابه عضو فعال فدراسیون دمو -

کراتیک بین المللی زنان در کارزارهای

تبلیغاتی ، کنگره ها و اسامبله های جهانی

و منطقوی ، حلقه های جهانی اشتراک

میورزد .

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان

از امکانات دورهای وسیعی که پیروزی انقلاب ثور در برابر مردم ما کشف کرده در جهت رهایی زنان از قیدستم و ازاله بقایای نظام فیودالی و مبارزه با بر خود ارضتجاری در قبال نقش زنان در جامعه و خانواده استفاده همه جانبه نموده و در رفع عقب ماندگی اجتماعی زنان با جلب آنان به زندگی سیاسی ، تولیدی و فرهنگی همکاری بعمل می آورد .

سازمان د. ز. ن. - افغانستان

وظایف مشخص ذیل را در برابر خود می گذارد :

در ارتباط با تضمین حق زن به مثابه مادر انسان زحمتکش و تبعه افغانستان :

تأمین حق کار و دستمزد مساوی بامرد در برابر کار مساوی ، ایجاد شرایط لازم

به خاطر جلب زنان به کار تولید اجتماعی از طریق ایجاد ورکشاپها ، دستگاه ها و

موسسات صنعتی مخصوص زنان .

بهبود شرایط زندگی زنان دهقان و تأمین

پرداخت دستمزد در برابر کار آنان .

تکامل بعدی قوانین در ارتباط با مرا -

قبت از کار و صحت زنان ، تأمین حقوق

رخصتی قبل و بعد از وضع حمل برای همه زنان

زنان کارمند و زحمتکش با حفظ دستمزد و

ایجاد شبکه های وسیع خدمات بهداشتی

وصحی برای زنان و اطفال .

توسعه پروسه سوادآموزی بین زنان و

ایجاد شرایط مساعد برای زنان و دختران

در جهت کسب تحصیل و دانش حرفوی .

- استحکام همبستگی عمیق و پشتیبانی از زنان نیکه یکجا و بطور مساویانه با مردان به خاطر آزادی و استقلال ملی می رزمند و یکجا با همه خلق افغانستان به طور خستگی ناپذیر در جهت عادی شدن اوضاع دقاره آسیا، تحکیم مناسبات حسن همسایگی و همزیستی مسالمت آمیز بین کشورها به منظور مدلساختن منطقه بحر هند و خلیج فارس به منطقه صلح و دوستی تلاش میورزد.
- تحکیم مناسبات دوستی و همکاری با زنان شوروی و دیگر کشورها ی سوسیالیستی و همه سازمانهای دموکراتیک زنان و نیروهای مترقی جهان به منظور آشنایی و آگاهی بیشتر از کار، زندگی و تجربیات زنان در ارتباط با حل مسایل و پروبلمهای مربوط به زنان در این کشورها.
- جہات اساسی فعالیت های سازمان د. زن - افغانستان :**
- تحقق اهداف و آرائنها ی فوق را کار د راین ساعات میسر میسازد :
- کار جدی به منظور جلب زنان به ساختمان جامعه نوین، مواظبت و مراقبت از شرایط کار و زندگی زنان، بهبود و توسعه مراکز تفذیه دسته جمعی و مراکز صحتی و غیره.
  - تشدید کار پرورشی در بین زنان و جلب آنان به زندگی اجتماعی و به این منظور رجنب شودای های سازمان مراکز و کلوپها برای زنان ایجاد میگردد.
  - به منظور مبارزه با عواقب و اثرات منفی رژیمهای گذشته کورسهای متنوع از قبیل کورسهای برش خیاطی، تدبیر، منزل، آشپزی، رقایه و حفظ الصحه و همچنین مراکز مشورتی حقوقی، پیدا، گوزیک و طبی ایجاد میگردد.
  - یکجا با اتحادیههای کارگری و ارگانها و مقامات مسئول به منظور کمک به مادران و تربیه اطفال به مراجع مربوط پیشنهاد تکمیلی و تکامل بعدی قوانین کار و کارگری و حمایت مادر و طفل را ارائه میدارد و در توسعه شبکههای خدمات آموزشی و صحتی برای اطفال همکاری مینماید.
  - اتخاذ تدابیر لازم به منظور ایجاد شرایط لازم کار برای زنان و اشتراک در کمپاین محو بیسوادی، ارتقای سطح دانش عمومی و حرفوی زنان.
  - کنترل و تطبیق قانون کار و کارگری در مورد کار زنان یکجا با اتحادیههای کارگری و جلوگیری از گماشتن زنان به کارهای شاقه.
  - سهمگیری فعال در کار فیرا سیون دموکراتیک بین المللی زنان به خاطر تدبیر ویرسیمینارهای منطوقی و بین المللی در ارتباط با مسایل دفاع از صلح، حقوق زنان و حمایت کودکان.

بشمار میرود ، شورای مرکزی در برابر —
کنگره مسئولیت دارد و شیوه ها و طرق
کار را جهت تحقق فیصله ها و تصامیم
کنگره جستجو نموده فعالیت کمیته اجرا —
نیه را رهبری و کنترل می نماید .

ساختار تشکیلاتی اپرات شورای —
کزی را تعیین و فعالیت آنرا رهبری می
کند . در برابر ارگانها و موسسات
دولتی و همچنان دیگر سازمانهای اجتماع
عی از سازمان دموکراتیک زنان —
یاندگی نمود و ارتباط سازمان را با
مجامع بین المللی و سازمانهای دموکراتیک
ملی زنان کشورهای دیگر تأمین می
نماید .

درفاصله بین دو جلسه شورای مرکزی
کمیته اجراییه ، فعالیت های سازمان دمو
کراتیک زنان افغانستان را رهبری می
نماید . کمیته اجراییه کمیسیونهای دائمی
سازمان را ایجاد می کند .
مسوولین کمیسیونها میتوانند از پیک
شورای مرکزی انتخاب گردند .

در ولایات بخشهای ولایتی سازمان
فعالیت مینماید . در راس این بخشها
شوراها ی ولایت قرار دارد . اعضای شورا
ها در کنفرانس ولایتی زنان انتخاب می
شوند .

شوراها جهت پیشبرد فعالیت های خو
یش به حلقه های وسیع فعالین سازمان
اتکا دارد .

— تبادل نمایندگان و همکاری متقابل
به خاطر مطالعه و بررسی تجارب کار در
بین زنان و ارتقای فعالیت های اجتماعی
و سیاسی زنان .

— توحید و سازمان دادن زنان در
مبارزه به خاطر صلح ، خلع سلاح ، دیتا —
نت و منع استعمال سلاح ذروی و تحکیم
استقلال ملی کشورها و برگزار نمودن
و تنظیم جلسات و اجتماعات زنان و
صدور ابلاغیه ها و تصامیم در موارد مشخص
مربوط به فعالیت های سازمان .

— انعکاس موضوعگیری و موقف زنان
افغانستان از طریق رادیو ، تلو یزیون
و دیگر وسایل ارتباطی دسته جمعی در قبال
پرابلم های حاد و دستور روزها و فعالیت
های زنان افغانستان جهت تحکیم همبستگی و
وحدت نیروهای مترقی در مبارزه به خاطر
دفاع از مواضع صلح و رفع تشنج .
ساختار تشکیلاتی (ستروکتور
سازمان د. ز. ن. افغانستان :

عالمی ترین مقام سازمان دموکراتیک
زنان افغانستان کنگره است که هر سه
سال یکبار دایر می گردد . کنگره پروگرام
فعالیت های سازمان را تصویب و وظایف
آنرا مشخص میسازد . از بین نمایندگان
کنگره شورای مرکزی را انتخاب و گزارش
آنرا استماع نمود و فعالیت های سازمان
را مورد بررسی قرار میدهد .

در فاصله بین دو کنگره شورای مرکزی
عالمی ترین مقام رهبری کننده سازمان

شورا های ولایتی و شورای شهری کابل سازمان د. ز. ن. افغانستان :

تشکیلات شورای مرکزی سازمان دموکراتیک زنان افغانستان بعد از کنفرانس نس سر تا سر ی زنان افغانستان مطابق استرکتور جدید تشکیلاتی، شوراهای ولایتی شورای ولسوالی، شورای شهری شورای نواحی و سازمانهای اولیه را در ولایات ایجاد کرده و شورای شهری کابل برای اولین بار شورای نواحی یازده گانه را در سطح شهر کابل بوجود آورده این شوراهای اولین حلقهات پیوند کار تودهئی با زنان زحمتکش می باشد. شورای شهری کابل بزودی اعضای سازمان را در (۱۲۳) سازمان از طریق کمیسیون تشکیلات شورای شهری کابل، تشکیلات جدید در سطح شهری کابل پیاده شده که در یکده شوراهای نواحی این ساختار تشکیلاتی به صورت درست بکار بسته شده و در روشنی آن توانسته اند شیوه های کار درست را دریابند و اعضای سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در سطح شهر کابل اوزیایبی گردیده و مطابق به رهنمودهای تشکیلاتی کار در سطح شورای شهری کابل پیاده گردیده است. شورای شهری کابل تمام مسایل و پرابلمهای خویش را از طریق جلسات شورای شهری حل می نماید. این شورا متشکل از منشی

معاون منشی و در مجموع ۳۱ عضو میباشد و دارای پنج کمیسیون عبارت از کمیسیون تشکیلات کمیسیون آموزش سیاسی و توده

ای، کمیسیون امور اجتماعی، کمیسیون امور تولیدی و شعبه اسناد و ارتباط می باشد.

شورای شهری کابل سازمان دموکراتیک زنان افغانستان از آغاز فعالیت خویش تا کنون در عرصه های مختلف سنگ پایه ها و بنیادهای استواری را جهت ایجاد یک سازمان نیرومند در شهر کابل ریخته است. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان از طریق شورای شهری کابل توانسته در پیش برد کارهای ذیل فعالا نه سهم گیرد :

- الف - مسایل تشکیلاتی :
- ایجاد یازده شورای ناحیوی در چوکات شهری کابل.
- ایجاد ۱۳۶ سازمان اولیه که ۱۳ سازمان آن جدیدا بوجود آمده است در سطح شهر کابل.
- تشخیص و نصب بهترین کادرهای سازمانی در مقامات سازمان.
- چاپ (۲۰) هزار فورمه تشکیلاتی در شش نوع جهت سرشمارای اعضای سازمان و تنظیم امور تشکیلاتی.
- تکمیل سرشمارای سال ۱۳۶۰ اعضای سازمان دموکراتیک زنان افغانستان.
- دایر نمودن سیمینارهای تشکیلاتی جهت استفاده درست از فورمه های تشکیلاتی.

- بسیج هزار ها تن زن درسو مین سا- لگرد انقلاب نور .
- بسیج صد ها تن از معلمین و زنان کار -
- گر در میتنگ ها و سیمینار ها ی تبلیغاتی به خاطر شناسائی از فدراسیون بین المللی زنان و هشتمین کنگره فدراسیون بسیج یک هزار و پنجاه زن کارگر و ترتیب ملاقات ها ی شان با داکتر انا هیتا -
- راتپ زاد رئیس سازمان دموکراتیک زنان افغانستان و دعوت نمودن ایشا ن به صفوف سازمان دموکراتیک زنان افغانستان .
- تربیت کادر های تشکیلاتی ، تدویر سیمینار ها با ایشا ن د زمینه آموختن سیستم جدید تشکیلاتی .
- فرستادن ۶۰ تن از اعضا ی رزمند سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در جبهات گرم جنگ بخصوص در ولایت قندهار به خاطر کار پرثمر تشکیلاتی و تبلیغاتی در زمینه دست آورد های انقلاب نور در بین زنان زحمتکش ولایت قندهار .
- بسیج زنان در میتنگ ۲۵ اکتوبر و اعتراض علیه تشدید جنگ ذروی .
- بسیج زنان در میتنگ های اعتراضیه علیه سادات خائین رئیس جمهور اسبق مصر و علیه خانم تاچر صدراعظم انگلستان به خاطر مداخلات صریح شان در اوضاع افغانستان و حمایت از عناصر ضدانقلاب و ضد مردم افغانستان .
- تدویر میتنگ اعتراضیه علیه حکومت ارجنتاین نسبت به زندان افگندن
- فنی ایدلمان زن مبارز و برجسته ارجنتاین .
- بسیج فعالیت های اعضای سازمان د ر کمیته های محلی جبهه ملی پدر وطن .
- تدویر میتنگ های هشتم مارچ روز همبستگی بین المللی زنان .
- در شهر کابل ۱۴ میتنگ بدین مناسبت با ابتکارات ذیل تدویر گردید :
- سازمان دادن تبلیغات وسیع در زمینه برگذاری از جشنواره هشتم مارچ تحت شعار نابود باد جنگ ذروی از طریق وسایل جمعی رادیو تلویزیون ، روزنامه و جراید و مجله زنان افغانستان .
- نشر پیام به زنان افغانستان .
- نشر اوراق تبلیغاتی برای زنان تحت عنوان: به صفوف سازمان دموکراتیک زنان بپیوندید .
- به همکاری اتحادیه های صنفی ، ایجاد سه خانه کودک در فابریکه جنگلک ، ریاست ملی بس و ریاست اصلاحات ارضی که از اطفال مامورین و کارگران در ایام کار شان مراقبت صوت گیرد .
- ایجاد (۱۰) خانه تبادل نظر زنان کارگر که زنان کارگر در ایام فراغت از این اطاق ها جهت ملاقات ها و تبادل نظرها و مطالعه روزنامه ، جراید و مجلات استفاده می نمایند .
- همچنان به پیشواز هشتم مارچ پا - زده زن کارگر توانست از بیمه های صحی استفاده نماید و این پروسه در حال حاضر نیز ادامه دارد .

- در میتنگ های ۸ مارچ ۱۹۸۲ یکصد و سی زن زحمتکش مستحق ، برجسته شناخته شد و از طرف سازمان دموکراتیک زنان افغانستان به ایشان تحفه اهدا گردید .
- و بر علاوه آن ۹۰۰ زن زحمتکش از تحفه های سازمان دموکراتیک زنان افغانستان به مناسبت ۸ مارچ مستفید شدند و همین طور در سطح شورای نواحی ده ها نوع ابتکار از قبیل پخش اوراق تبلیغاتی از فعالیت های شورای ناحیوی ، افتتاح نمایشگاه ، صنایع دستی توزیع کارتهای تبریکی - توزیع اموال امدادی شیر ، ادویه و گندم به خانواده های مستحق صورت گرفته است .
- تنظیم گروه ها از اعضای سازمان در جهت واریسی از احوال مریضان و پاک کاری شفاخانه .
- افتتاح جراید دیواری به صورت فوق العاده .
- بخش آموزش :**
- دایر نمودن ده سیمینار مبلغین نواحی و سازمانهای اولیه جهت گرفتن درسنامه در زمینه اسناد کنفرانس سر تاسری زنان افغانستان ، توضیح تاریخچه فعالیت های سازمان دموکراتیک زنان افغانستان .
- ایجاد ۳۶ کورس سواد آموزی و تدویر شش سیمینار برای معلمین سواد آموزی جهت فرا گرفتن اصول تدریس جدید و اهدای تصدیق نامه ها به ایشان .
- همکاری مداوم با پروگرام زن و جامعه
- در رادیو و تلویزیون .
- تشویق اشتراک اعضای سازمان به مجله زنان افغانستان و تطبیق مصوبه هیئات اجرائیه شورای مرکزی سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در زمینه اشتراک به مجله زنان افغانستان در نواحی و سازمان های اولیه .
- توزیع کتاب متن کنفرانس سر تاسری به تیراژ (۵۰۰۰) جلد .
- توزیع کتاب جنبش دموکراتیک به تیراژ (۱۹۸۰) جلد .
- توزیع پامفلت زنان و انقلاب به تیراژ (۱۰۰۰۰) قطعه .
- توزیع مجله زنان افغانستان .
- توزیع پامفلت ، بیانیه داکتر اناهیتا - راتب زاد در ۸ مارچ ۱۳۶۰ (۳۰۰۰) قطعه .
- تهیه مواد وضع زنان انگولا ، آفریقای جنوبی ، نیکاراگوا ، فلسطین زنان کشور های سرمایه داری ، زنان کشور های سوسیالیستی و پامفلت حل مسأله زن در اتحاد شوروی .
- تنظیم اشتراک یکمده اعضای سازمان به صورت منظم در سیمینارهای مرکزی - کلتوری به مناسبت برگزاری از هشتمین کنگره فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان و حل مسأله زن در اتحاد شوروی و زن و مسله صلح .
- پخش اوراق تبلیغاتی بر ضد دشمنان انقلاب و اشتراک در رمارش عظیم زحمتکشان شهر کابل علیه روزنامه های افغانستان .
- از جانب کارتر رئیس جمهور امریکا .

فعالیت پرځای څه است و بزودی توانسته به يك مرکزحل پراېلم های حقوقی زنان تبدیل شود ، که تاکنون در کار خویش موفق بوده ، روزانه دهان زن زحمتکش به ارتباط پراېلم های حقوقی و مسایل خانوادگی خویش به این کمیسیون مراجعه می کنند .

بخش امور تولیدی :

کمیسیون امور تولیدی از طریق نواحی یازده گانه شهر کابل به سروی مستخدم - مین ، کارگران و زنان بیکار و موسسات صنعتی دست زده که از جمله (۶۱) مو - سسه تولیدی (۱۵۱۰) تن زن در رشته های مختلف تولید اشتغال دارند که ۶۸ تن آن بیسواد و (۱۱۴۳) تن شامل کورس های سواد آموزی (۲۲۵) تن باسواد و ۴۴ تن علاقمند به کورس های سواد میباشد ازجمله زنان مستخدم دواير دولتي باید گفت که تعداد مجموعی شان ۴۰۷ تن میباشد که از جمله ۱۸۷ تن باسواد و (۲۴۰) تن بیسواد و (۷۵۹) تن شامل کورس های سواد آموزی و (۲۲۱) تن علاقمند شمول به کورس های سواد آموزی سروی نمود . است .

تنظیم زنان مستخدم و کارگر علاقمند را به کورس های سواد آموزی و ایجاد کلوپ مرکزی زنان نقش داشته ر همواره جهت بوجود آوردن کلوپ ها در نواحی شهر کابل مساعی نمود . است .

- نصب پوستر های انقلابی در مکاتب دواير و موسسات .

- صحبت های دسته جمعی و انفرادی درپین توده های زنان زحمتکش به ارتباط مصوبه جلب و جذب هیئات اجرایی شورای مرکزی سازمان دموکراتیک زنان افغان - نستان و دو ماه جلب و جذب زنان به صفوف سازمان .

بخش امور اجتماعی :

- این کمیسیون همیشه از وضع خانواده های شهیدا با خبر بوده پنجصد خانواده را در شهر کابل بررسی نمود و فورمه های شان را خانه پری کرده اند و این خانواده ها طی سال ۱۳۶۰ دو بار از کمک های کمیسیون امور اجتماعی ، سازمان دموکراتیک زنان افغانستان مستفید شده است . - از مرستون کابل ، زندان زنانه ولایت کابل و دارالتأديب پیوسته خبر گیری می - نمودوبعل پراېلم های ایشان پرده خسته است ، به همکاری جدید این کمیسیون کودکان شمله ، شیر خوار گاه صلح هر يك به ظرفیت ۱۱۰ طفل افتتاح گردیده است .

در هشتم مارچ امسال ۹۰۰ بسته تحفه از طرف این کمیسیون به زنان برجسته و مستحق توزیع شده است . در جنب کمیسیون امور اجتماعی کمیسیون حقوق سازمان دموکراتیک زنان افغانستان به

کمیسیون نهایی اسناد ارتباط و

اداری :

در زمینه ترتیب پروتوکول ها ، اسناد سازمانی ، تکثیر مواد و مصوبات سازمان و کنترل از مکاتب وارد و صادره ریاست سازمان و تهیه مواد برای دفتر شورای مرکزی شورای شهری و شوراهای ولایتی و در زمینه ایجاد آرشیف سازمان کار فعالیت نمود و است .

شعبه اداری کنترل از مصارف بودجه و خریداری های روزمره همه ارگانهای سازمانی را بدوش دارد . همه ارگانهای سازمان مطابق به پلان و گراف جلسات خویش را منظم دایر و به کارهای همهمه روزه شدیداً کنترل دارند . شورای نوای کابل به افتخار کنفرانس سرتاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و پیاده نمودن برنامه عمل و پیام به مردم افغانستان و دیگر اسناد معتبر آن از تاریخ ۱۲ الی اخیر حمل (۱۰۰) میتنگ وسیع به اشتراک پیش از بیست هزار زن در شهر کابل دایر نمود که در طی این میتنگ ها (۱۰۰) بیانیه به ارتباط اسناد کنفرانس سرتاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و وظایف زنان در قبال آن در زمینه تاریخچه و فعالیت سازمان دموکراتیک زنان افغانستان - افغانستان ایراد گردیده و در ظرف ۱۳ روز (۱۴۰۰) زنی در خواستی های جداگانه به افتخار کنفرانس سرتاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و به پیشواز دو مین

پلینوم سازمان دموکراتیک زنان افغانستان -
نستان به صفوف سازمان پیوسته اند .
به همین طور کار و فعالیت و ابتکارات شوراهای ولایتی ذیل قایل یاد آوری است :

شورای ولایتی جوزجان :

در سال ۱۳۵۱ اساس گذاشته شده و کنون مطابق به استروکتور جدید تشکیلاتی دارای یک شورای ولایتی دو شورای ولسوالی ، یک شورای شهر و ۱۳ سازمان اولیه میباشد . تشکیل شورای ولایتی جوزجان قبل از کنفرانس سرتاسری زنان افغانستان ۲۵۰ عضو و اکنون بر خوردار از ۷۵۵ عضو میباشد .

شورای ولایتی جوزجان کار وسیع توده ای را در میان قشلاق های ولایت جوزجان بصورت گسترده پیش میبرد و تا کنون به تعداد (۱۵۰) نفر زن در کورس های سواد آموزی سازمان مشغول فرا گرفتن دروس میباشد .

(شورای ولایتی جوزجان (۱۰) کورس سازمانی را جهت ارتقای سطح دانش زنان بوجود آورد و استوار این طریق کار وسیع تبلیغاتی و توضیحی را به مناسبت تدویر کنفرانس سرتاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و نقش زنان در دگرگونی های انقلابی سازمان داده است .

- شعبه آموزش و توده ای این سازمان همواره سواد جدید و مواد ساقیه را جمع به فعالیت ها و قهرمانی های زنان و فعالیت اعضای سازمان را در مرکز تکثیر

- نموده بدسترس اعضای سازمان مسی
گذارند .
- شورای ولایتی دارای یک کتابخانه
میباشد و روزانه دو ثلث اعضای ساز -
مان از آن استفاده می نمایند .
- در طول سال ۱۳۶۰ از طرف شورای
ولایتی هشت میتنگ به مناسبت جنبه ملی
پدر و وطن دعوت زنان جهت سرکوبی
اشار ، به مناسبت هشتمین کنگره بین -
المللی زنان ، به مناسبت آغاز سال تعلیمی
و سه میتنگ به ارتباط ۸ مارچ روز
همبستگی بین المللی زنان ، تحت شعار :
تشدید مبارزه علیه فاجعه جنگ ذرویتدویر
شده است .
- نشر ۲۱ جریده صنفی در لیسه خدیجه
جوزجانی و چهار جریده دیواری .
- بخش (۵۰۰) شماره مواد تبلیغاتی
به خاطر سومین سالگرد انقلاب ثور .
- ایجاد گروه های مبلغین در مکاتب
و موسسات دولتی جهت توضیح سیاست
حزب و دولت جنبه ملی پدر و وطن -
در شرایط کنونی .
- باز شدن صفحه زن در روزنامه جوز -
جان .
- ترتیب پروتوکول ها بصورت منظم
صورت می گیرد . در شورای ولایتی مسایل
مهم بررسی شده و شیوه های مشخص
کار با زنان طرح میگردد .
- تشویق اشتراک اعضای سازمان به
مجله زنان افغانستان و دیگر روزنامه
ها .
- توزیع اموال امدادی به کورس های
سوادآموزی ، مجلس زنانه و پیشنهاد
رهایی زنان زندانی مجلس که دارای جرم سنگین
نمی باشد و راهی دو زن زندانی به افتخار
۸ مارچ سال ۱۳۶۰ .
- شورای ولایتی جوزجان به مناسبت ۸
مارچ دست به ابتکارات ذیل زده است :
- ۱ - به پیشواز از هشتم مارچ در ساحه
لیسه خدیجه به روز جمعه کار رضا کارانه
به اشتراک اعضای شورای ولایتی و شورای
شهری و یکده اعضاء سازمان تر -
تیب یافته بود که به پاک و صفائی ساحه
لیسه خدیجه سپهر فعالانه گرفتند .
- ۲ - به پیشواز از هشتم مارچ به تعداد
(۲۰) فامیل از شهدا راه انقلاب بازدید
بهم آمده و با آنها کمک مادی صورت گرفت .
- ۳ - از احوال دوسیه زنان محبوسین
ولایت جوزجان بررسی گردید که اسناد آن
ترتیب و به مرکز گذارش داده شده است .
- ۴ - به تعداد (۶۰۰) شماره پیام شادباش
شورای ولایتی چاپ و در بین زنان بخش
گردید .
- ۵ - تلگرام های تبریکه به مناسبت
هشتم مارچ به مقام ریاست سازمان
زنان افغانستان و (۱۲) ولایت محارب
گردید .
- ۶ - از قریه مصر آباد ولایت جوزجان
که به تعداد (۱۰۰) نفر زن مسلح که همبستگی
خود را با سازمان زنان و انقلاب ثور اعلان

نموده بود دیدن بعمل آمد و يك مقدار اموال امدادی کشور دوست بعد از يك سلسله صحبت و سمع از كمك های همه جانب اتحاد شوروی به آنها توزیع گردید .

۷- میتنگ های سر باز به پیشواز هشتم مارچ با اشتراك (۱۰) سازمان او لیه سازمانی با همکاری سازمان جوانان اتحادیه های صنفی ولایت جوزجان در ساحه لیسه ابن یمن و لیسۀ خد یجه ترتیب گردیده که درین میتنگ ها صد تن از زنان و دختران زحمتکش اینو لایت اشتراك ورزیده بودند .

باید خاطر نشان سازیم که در (۵) سازمان او لیه به مناسبت هشتم مارچ جریده های دیواری طی مضامین هشتم مارچ نشر گردید .

۸- صفحه زن در روزنامه جوانان از تاریخ اول حوت الی ۱۷ حوت مضامین و مطالب هشتم مارچ را تحت نظر کمیسیون آموزش به نشر رسانید .

۹- به افتخار هشتم مارچ (۲) کورس سواد آموزی جدیداً افتتاح گردید که درین دو کورس بیشتر از ۳۵ نفر زن مصروف آموختن سواد هستند .

۱۰- ماه حوت به افتخار هشتم مارچ ماه جلب و جذب از طرف شوروی ولایتی اعلان شد که در این ماه به تعداد (۲۰) نفر از زنان و دختران جدیداً به سازمان جذب گردید .

۱۱- به تاریخ ۱۷ حوت از طرف شوروی

ولایتی و شوروی شهری سازمان و تمام اعضای رزمنده و انقلابی این سازمان محفل با شکوه در تالار سینمای شیرخان برگزار گردید که در این محفل بیشتر از هزارتن زنان و دختران اشتراك ورزیده بودند . در این محفل (۱۵) نفر از زنان کشور دوست اتحاد شوروی نیز اشتراك ورزیده بودند .

شورای ولایتی بلخ :

تشکیل ولایت بلخ در سال ۱۳۵۹ به (۸۰۰) نفر میرسید از شروع سال ۱۳۶۰

اعضای این سازمان به (۱۴۱۰) نفر ارتقا نموده است ، اکنون سازمان بلخ دارای يك شوروی ولایتی متشکل از (۷) نفر - يك

شوروی شهری متشکل از یازده نفر و ۶ شوروی نواحی و ۲۱ سازمان او لیه و دو شوروی ولسوالی میباشند .

کارهای که کنون در شوروی ولایتی بلخ انجام شده است :

۱- کار تشکیلاتی در چوگات استرو - تور جدید تشکیلاتی افتاده .

- در زمینه آموزش انقلابی برای اعضای

این شورا پنج کورس آموزشی جهت توضیح سیاست حزب ، دولت ، جبهه ملی پدروطن ، تأسیس شده است ، گروه های پنجاه نفری از مبلغین در هر ناحیه تعیین شده است و همچنان گروه های ایجاد مبلغین سیار (۵) نفری جهت توضیح

- بر نامه عمل حزب پیا م به مردم افغا -
نستان ، نقش زنان در دگرگونی انقلابی
و انعکاس مسا له زن در بر نامه عمل حزب
دمو گرا تیک خلق افغا نستان .
- در سال گذشته تقریبا (۲۱) میتنگ
به ارتباط سال نو شروع سال تعلیمی به
مناسبت کنگره هشتم فدراسیوی بین المللی
زنان و میتنگ های ۸ مارچ سال ۱۳۶۰
تدویر شده است .
- اشتراک یکده زیاد اعضای سازمان
به مجله زنان افغانستان و ایجاد (۱۸)،
کورس سواد آموزی در چوکات سازمان
برای زنان ، بخش اوراق تبلیغاتی راجع
به وضع زنان ، نصب پوسترها ، فرستادن
چهل تن اعضاء رزمند سازمان ولایت
بلخ به حیث سپاهیان انقلاب به جبهه گرم
جنگ ولسوالی خلم و جبهه پیرنخیر و هر
چهل نفر از طرف کمیته حزبی ولایت بلخ
موود تقدیر و تحسین قرار گرفتند .
- فعال ساختن کلوپ زنان در چوکات
شورای ولایتی بلخ ، شورای ولایتی زنان
بلخ با تمام خانواده های شهدای انقلاب
تمام حاصل نمود و به پیش از (۲۵)
فامیل به مناسبت نوروز ، روز اول سال
تحفه اهدا نمود . است .
- ابتکارات شورای ولایتی بلخ به ارتباط
۸ مارچ روز همبستگی زنان جهان .
- روز ۸ مارچ قبل از ۱۷ حوت از طرف
چهار ناحیه سازمانی برگزار شد که
- د رهبریک ناحیه به تعداد چهار صد زن
بسیج شده بودند .
- به تاریخ ۹ حوت میتنگ و کنسرت
درادیتوریم تخنیک نفت و گاز مزار شریف
با همکاری گروه هنری سازمان دموگرا -
تیک جوانان افغانستان تهیه دیده شده
بود .
- به تاریخ ۱۰ حوت تمام سازمان های
اولیه شورای سازمان دموگرا تیک
زنان ولایت بلخ طی جلسات فوق العاده
از هشتم مارچ تجلیل و برگزار نمودند .
- به تاریخ ۱۲ حوت یکده وسیع دختران
مکاتب و لیسه های مزار شریف از فلم
شوروی که نمودار قبر ما نیهای دختران
در جنگ عمومی دوم بود درادیتوریم
تخنیک مزار شریف باز دید به عمل آورده اند.
- به تاریخ ۱۳ حوت درامی که به همکاری
اتحادیه هنرمندان تهیه دیده شده بود
به معرض نمایش گذاشته شد .
- به تاریخ ۱۵ حوت تعاریفی که از جانب
شورای ولایتی سازمان دموگرا تیک
زنان افغانستان تهیه دیده شده بود به
چهل تن از خانمهای کارگرمستحق
توزیع شد .
- به تاریخ شانزده حوت هزار قطعه کارت
تبریکه با متن ذیل از طریق طیاره به
تمام شهر و قراء نزدیک شهر مزار شریف
بخش گردید :

شورای ولایتی تخار :

شورای ولایتی تخار که جدیداً بعد از شش جدي تا سپس شده و اکنون دارای تشکیل (۱۴۵) نفر از زنان روشنفکر و زحمتکش میباشند و مطابق به استروکتور جدید دارای یک شورای ولایتی و یک شورای شهری و سازمانهای اولیه میباشند. شورای ولایتی تخار توانسته بزودی به سازمان پرنفوذ زنان تخار تبدیل گردد و ۸ مارچ را طی یک میننگ برگزار نماید در چوگات شورای ولایتی تخار کلوپ زنان که شامل خیا طی و سوزن دوزی و گلنوی میباشند، جدیداً تشکیل شده و در ۸ مارچ ده نفر از زنان زحمتکش مستفید از تحفه های شورای ولایتی شده است.

شورای ولایتی کندز :

که دارای تشکیل (۲۲۶) نفر می باشد، دارای یک شورای ولایتی دو شورای ولسوالی یک شورای شهری و سازمانهای اولیه میباشند. پیوند این شورای زنان با زنان زحمتکش از طریق کلوپ زنان و کورسهای سوادآموزی میباشند. حد اعظم تشکیل آنها متعلمین و زنان روشنفکر شهری تشکیل می دهد. از طریق کمیسیون امور تولیدی دست به تشکیل کلوپ زنان زده اند و از طریق کمیسیون امور اجتماعی با زنان کارگر تماس گرفته و پرابلمهایشان را حل نموده و یک مقدار بویات و اموال امدادی به خانواده های شهیدان توزیع شده است از مریضان عیادت نمود و

((شاد باش سازمان دموکراتیک زنان

ولایت بلخ به تمام زنان ولایت بلخ به تمام زنان و خواهران ولایت بلخ :

خواهران و مادران شرافتمند :

سازمان دموکراتیک زنان ولایت بلخ بهترین و صمیمانه ترین شاد باش های خویش را به مناسبت روز جهانی زن (هشتم مارچ) به مادران و خواهران رفندیده، ولایت بلخ تقدیم نموده موافقت ها و پیروزی های عظیم برای شان آرزو می نمایم .))

باسپاس عظیم

شورای ولایتی سازمان دموکراتیک زنان ولایت بلخ

- به تاریخ هفده حوت میننگ وسیع به اشتراک (۶۰۰) نفر در دیتوریم تخنیکم دایر گردید .

در میننگ وسیع :

۱- پخش و توزیع (۶۰۰) نسخه اوراق تبلیغاتی و (۱۵۰) شمار روزنامه بیدار که به صورت فوق العاده به افتخار ۸ مارچ چاپ شده بود به حاضرین میننگ توزیع گردید .

۲- به تاریخ ۱۶ حوت پیام (خواهران به سازمان دموکراتیک زنان افغانستان ببینید و پیام شاد باش شورای مرکزی) به همه زنان افغانستان و یک قطعه تشکر رزمی از طریق طیاره به تمام شهر مزار شریف پخش گردید .

کارهای داوطلبانه در ساحه مکاتبات موسسات کارگری سازمان داده شده (۸) نفر از اعضای سازمان کنز در کمیته های محلی جبهه ملی پدر وطن عضویت دارند و در جهت تشریح سیاست آن فعالیت می نمایند .

از ابتکارات این شورای ولایتی تعیین نوکر یوازل غیر حرفه ای همه روز در مرکز شورای ولایتی میباشند .

- دفتر ثبت اطلاعات عناصه ضد انقلاب .

- ایجاد کورس آموزش جهت ارتقای سطح دانش اعضای سازمان کورس های سواد آموزی .

- در طول سال ۱۳۶۰ شورای ولایتی کنز چهار میتنگ به ارتباط ۸ مارچ به پیشواز کنفرانس سرتاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان دایر نمود . است .

شورای ولایتی لغمان :

این شورای ولایتی با وصف پراهم های محیطی توانسته ارتباطات خویش را با زنان قراء و دهات حفظ نماید ، و مجموع سازمان که در شروع سال ۱۳۶۰ به ۳۵ نفر میرسید ، اکنون به ۱۵۰ نفر ارتقاء نموده است .

ساختار تشکیلاتی شورای ولایتی لغمان مطابق به استر وکتور جدید تشکیلاتی متشکل از یک شورای ولایتی ، شورای شهری ، شورای ناحیه و سازمان

اولیه و ۱۰ سازمان گروهی می باشد و جلسات مطابق به پلان تدوین شده و طبق اجندا قبلا تعیین شده پیش میرود . شورای ولایتی در طی سال ۱۳۶۰ به ابتکارات ذیل دست زده است :

- توظیف (۸) تن از اعضای این سازمان

به سپاهیان انقلاب به طور دائمی .

- سهم گیری همه اعضای سازمان

در سرکوبی عناصر ضد انقلاب .

- سهم گیری در عملیات ولسوالی

علیشنگ، علینگار، قرغنه و علاقه داری ها.

- تدوین دو سیمینار تشکیلاتی و تدوین

۹ میتنگ و جلسات فعالین سازمان زنان

لغمان به ارتباط جلب زنان به سازمان

و توضیح موقف زن در شرایط کنونی در

قبال حفظ دست آورد های انقلاب ثور .

- اعضای این شورا مبلغ ده هزار افغانی

اعانه به سازمان پرداخته است که به

حساب جاری مرکزی تحویل داده شده

است .

- ایجاد کورس های سواد آموزی که

(۱۰۵) زن از آن مستفید میشود ایجاد

گروه های مبلغین که به زبان خود زنان

پالیسی حزب - دولت و تدابیر حزب و

دولت و گامهای مثبت و عملی را که برای

سعادت زحمتکشان برداشته میشود تبلیغ

مینماید .

- ایجاد جراید دیواری .

- توجه مداوم به خانواده های شهدا

و اطلاع یتم آنان و رفع مشکل شان از

ناحیه دوا ، لباس واحصائیه گیری ا یـن
خانواده ها و اطفال شان و شرکت در
مراسم خاص خوشی و غم شان .
- ایجاد کلوپ که شامل شعبات گوناگونی
و بطلون دوزی ، پیراهن و دستگاه زنانه
و مردانه دوزی ، انواع دست دوزی و
سوزن دوزی می باشد و تا کنون این
شورای ولایتی از ناحیه عواید کلوپ مبلغ
چهل هزار افغانی عاید بدست آورد که
صرف سی هزار عاید خالص می باشد .
وضع اداری و سیستم دفتر داری آن منظم
بوده اسناد مصرف ، اسناد مکاتیب ، پرو -
توکول ها همه درآرشیف سازمان قید
میا شد .

شورای ولایتی بغلان :

در چوکات تشکیلات سازمان زنان
بغلان مطابق استر و کتور جدید تشکیلاتی
یک شورای ولایتی دارای هفت عضو یک
شورای شهری متشکل از یازده عضو، شورای
ناحیه و سازمان های اولیه فعالیت
می نماید . اصل تشکیل شورای ولایتی
بغلان بعد از مرحله نوین تکاملی انقلاب
نور ۴۵ نفر بود و اکنون در اثر کار و پیکار
خستگی ناپذیر ، اعضای رزمنده این
شورای ولایتی متشکل از ۶۰۰ عضو می
باشد .

شورای ولایتی بغلان کار وسیع
توده ای را در بین زنان کارگر ، دهقان ،
زنان خانه ، متعلمین و معلمین آغاز کرده
و تاکنون چهار سازمان اولیه زنان دهقان
را در بلوک های نظامی بوجود آورد که
پیوسته با شهروان خویش بطور مسلح از
قراء خویش دفاع می نمایند .

امسال میتنگ هشتم مارچ طی محفل با
شکو و تحت شعار فدرا سیون دموکراتیک
بین المللی زنان ((تشدید مبارزه علیه
فاجعه ذروی)) تجلیل گردید . طی میتنگ
۸ مارچ بر علاوه کمک اموال امدادی به
زنان مستحق مقدار ۴ هزار کیلو گندم به

شورای ولایتی فراه :

باوصف شرایط نامساعد تلاش همه جانبه
در زمینه بسیج زنان در صفوف سازمان
دموکراتیک زنان افغانستان نموده است .
اعضای شورای ولایتی فراه به ۶۶ نفر میرسد
مطابق استر و کتور جدید تشکیلاتی دارای
یک شورای ولایتی متشکل از هفت نفر و سه
سازمان اولیه می باشد .

در چوکات شورای ولایتی فراه گرفتن
کورس های سوادآموزی جهت روشن ساز -
ختن ذهن زنان و کلوپ زنان که بهترین
محل تجمع زنان خواهد بود . ایجاد شلم
است اعضای این سازمان در افشای عنا -
صر ضد انقلاب سهم فعال گرفته و تبلیغات
شفاهی را بر ضد دشمنان انقلاب سازمان
داده اند .

منا سبت جشنوار ه هشتم مارچ به خانواد ه ها ی دهقان توزیع گردید ه است .
شورای ولایتی بغلان از طریق کمیسیون امور اجتماعي ۲۶۲ نفر اطفال بی سرپرست

را بررسی نمود ه ولست شهرت آنان را جهت کمک به ایشان به پرورشگاه وطن فرستاد ه است .

در چوکات شورای ولایتی بغلان کورس های سوادآموزی برای زنان کارگر و دهقان ایجاد شده ه که اعضای سازمان به صورت داوطلبانه در این کورس ها تدریس می نمایند .

ایجاد کلوپ زنان در ولایت بغلان بهتر -

ین محل تجمع زنان در آینده خواهد بود درشورای ولایتی گروه های مبلغین به وجود آمده ه و پیوسته در آگاهیه زنان به نفع انقلاب ثور کمک و یاری می رسانند طی سال گذشته مارش عظیم اعتراضیه زنان بغلان علیه به زندان افگندن فنی ایدلمان از جانب شورای ولایتی بغلان سازمان داده شد .

شورای ولایتی بادغیس :

چون محیط بادغیس کوچک بود ه - شورای ولایتی بادغیس متشکل از ۶ عضو

میا شد و مطابق استروکتور جدید تشکیلاتی بر خوردار از یک شورای ولایتی یک شورای شهری و سازمان های اولیه میا شد .

این شورای ولایتی با وصف تشکيلات محدود خویش از اوتوریتی اجتماعی در بین زنان و از نظم و دسپلین خاص انقلابی در تمام امور سازماندهی خویش بر - خوردار است . در زمینه روشن گری اذهان زنان کورس های سوادآموزی ایجاد نموده گروه های تبلیغاتی بوجود آورد ه درانشی ما هیت عنا صر ضد انقلاب و تشریح اعمال شان سپه شایسته ایفا نموده است .

شورای ولایتی بادغیس به همکاری دیگر سازمانهای اجتماعی در کار برقراری آرامش درولایت سپه فعال گرفته ، در عملیات های کارهای داوطلبانه . واری و وضع مر - یضان شفاخانه ها سپه بوده است . از فامیل های شهدا و زحمتمکشان هموار مخر گیری صورت گرفته به افتخار جشنوار ه ۸ مارچ کار داوطلبانه را در شفاخانه آن ولایت براه انداخته از مر یضان بازدید نموده ه و به روز ۱۵ حوت محفل باشکو ه بهمناسبت استقبالی از هشتم مارچ دایر

گرددید ه که تعداد از زنا ن غیر وا بسته و زنا ن خا نه در آن شرکت نمود ه بودند . به تاریخ ۱۷ حوت میتنگ و سیع ۸ مارچ در هو تل باد غیس ساز ما ن داد ه شد برای چهار نفر از زنا ن زحمتکش که فرزندان خویش را در جبهات زدست داده بودند تحفه شد . این شو را ی ولایتی مطابق استر وکتور جدید تشکیلاتی کار می نماید .

شورای ولایتی بدخشان :

تشکیل ولایت بدخشان در سال ۱۳۶۰ (۹) چند سال ۱۳۵۹ که ۴۵ نفر عضو داشت شده است . یعنی به (۴۴۴) نفر رسیده است که از طریق شورای ولایتی هفت نفری شورای شهری یازده نفری ، شورای ولسوالی ۶ نواحی و سازمان های اولیه رهبری و رهنمایی میگردد .

شورای ولایتی از اعتبار زنا ن زحمتکش برخوردار بوده روز بروز مراجعات زنا ن زحمتکش جهت حل پرابلم های شان به سازمان افزایش می یابد . و کار وسیع را از طریق ایجاد ۱۲ کورس سواد آموزی گروه های مبلغین توزیع اموال امدادی به مستحقین آن در بین زنا ن ساز ما ن داده است .

اعضای رزمند ه این سازمان در عملیات ها و کار های داوطلبانه و در جبهه گرم جنگ بر ضد انقلاب جنگیده درسپاهیان انقلاب ثبت نام نمود ه اند . شورای ولایتی بدخشان ۸ مارچ را مطابق به اجندای داده شده از مرکز هرچه با شگو ه تر نسبت به سال گذشته تحت شعار: (تشدید مبارزه علیه جنگ ذروی) برگزار نمود ه اند و برای چهار نفر مادران زحمتکش که فرزندان شان در خدمت حزب و دولت است مبلغ پولی را کمک نمود ه .

شورای ولایتی از طریق تدویر میتنگ ها در محل تجمع زنان، ایجاد کورس های سواد آموزی، کمک به خانواده های بی بضاعت و خانواده های شهید ، احصائیه گیری خانواده های شهدا و اطفال شان توانسته از اعتماد زنا ن زحمتکش برخوردار باشد.

شورای ولایتی هرات :

این شورا به مثابه يك سازمان فعال مورد اعتبار و اطمینان زنان هرات همواره کوشیده است تا به خاطر رهایی و سهم گیری هر چه بیشتر زنان زحمتکش در دفاع از دست آورد های انقلاب ثور کار و فعالیت نماید . شورای ولایتی هرات با وصف صدها موانع محیطی و اجتماعی،

توانسته است به نیروی بالنده و قدرتمند زنان و دختران آگاه و اندیشمند تبدیل گردد. کار تشکیل این شورا مطابق به رهنمودهای تشکیلاتی شورای مرکزی سازمان دموکراتیک زنان افغانستان بوده و مطابق به استروکتور جدید تشکیلاتی دارای یک شورای ولایتی متشکل از هفت عضو، شورای متشکل از پانزده عضو دوشورای و لسوالی، شورای نواحی و سازمانهای اولیه میباشند. شورای ولایتی طی سال ۱۳۶۰ کارهای ذیل را انجام داد است:

۱ - سازمانهای اولیه را از ۷ به ۲۳ سازمان اولیه ارتقا داده است.

۲ - در دو و لسوالی، گذره و شیندند هشت سازمان را ایجاد نمود.

۳ - ایجاد کورسهای سوادآموزی.

۴ - ایجاد کلوب زنان در شهر هرات.
۵ - بازدید از خانوادههای شهدا و بررسی از وضع این خانوادهها بازدید از زنان زندانی، پیششهاد یک شعبه پرور - شگام وطن به ولایت هرات و تعقیب در زمینه تشکیل آن.

۶ - تنظیم مواد تبلیغاتی برای رادیو هرات و اشتراک در پروگرامهای آن.

۷ - افتتاح جریده دیواری و افتتاح یک کتابخانه و فرستادن اعضای رزمندگان سازمان به عملیاتها، در جبهه هرات و دستگیری و افشای ۲۵ نفر عناصر ضد انقلاب به لباس زنان.

۸ - تدوین میتنگها به پیشواز هشتم مارچ و کنفرانس سرتاسری حزب دموکراتیک خلق افغانستان - بسیج ۷۰۰ زن در میتنگ وسیع هشتم مارچ اهدای تحفه به زنان مستحق تدوین میتنگهای مکاتب جهت تنویر اذهان زنان و بسیج آنان در جهت حفظ دستاوردهای انقلاب ثور.

شورای ولایتی پروان:

که بر خوردار از ۳۰۰ تن عضو می باشد. مطابق استروکتور جدید تشکیلاتی دارای یک شورای ولایتی، یک شورای شهری، دو شورای ولسوالی ۳ شورای نواحی و هشت سازمان اولیه میباشند.
ابتکارات این شورا:

۱ - بررسی از خانوادههای شهدا و احصایه گیری یکصد فامیل شهید.
۲ - بازدید از مریضان شفاخانهها، تبلیغات وسیع بر ضد اشرار در یکصد فامیل پروان صورت گرفته.

- ۳- تبویر میتنگ به ارتباط ۸ مارچ به ارتباط کنگره جهانی زنان و شرکت در میتنگ های که به خصوص از جانب حزب و دولت تشکیل شده است .
- ۴- کمک به (۷۵۰) نفر کارگران فابریکه کشمش پاکي .
- بررسی ازپرا بلم های حقوقی زنان .
- رفع مشکل روزمره زنان زحمتکش از جا-
نپ سازمان .
- ایجاد هشت کورس سواد آموزی که شرکت کننده کورس ها به (۱۹۹) زن می رسد هر عضو سازمان با چهار نفر خانم در خانه های ایشان مسأله سواد را پیش میبرد .
- ایجاد کورس های مبلغین جهت توزیع تاریخچه فعالیت های سازمان دموکراتیک زنان افغانستان .
- شرکت رفقای سازمانی در عملیات ها و کارهای داوطلبانه .
- رفقای شورای ولایتی پروان به ولسوالی ها رفته و شوراهای ولسوالی را ایجاد نموده اند .
- شورای ولایتی پروان به افتخار کنفرانس سر تا سری حزب دموکراتیک خلق افغانستان کارهای داوطلبانه و میتنگ هادر
- جهت تشریح برنامه عمل حزب ، پیام به مردم افغانستان و باقی اسناد کنفرانس سازمان داده است .
- شورای ولایتی ننگرهار :**
- این شورای ولایتی متشکل از ۳۷۳ عضو میباشند و مطابق استرکتور تشکیلاتی دارای یک شورای ولایتی متشکل از هفت عضو ، یک شورای شهری متشکل از پانزده عضو دارای سه شورای ناحیه و ۱۳ سازمان میباشند .
- ابتکارات شورای ولایتی ننگرهار :
- ۱- تبویر میتنگ ها به ارتباطات به خاطر هشتمین کنگره فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان .
- سهم گرفتن در میتنگ صلح و همبستگی و مارش عظیم زحمتکشان شهر جلال آباد به خاطر دفاع از برنامه عمل پیام به مردم افغانستان و تمام اسناد کنفرانس سر تا سری حزب دموکراتیک خلق افغانستان .
- اشتراک در میتنگ پذیرائی از خان عبدالولی خان زعیم پشتونها و بلوچها .
- ایجاد ۱۳ کورس سواد آموزی به پیشواز ۸ مارچ در شهر جلال آباد و فابریکه زیتون .

- اشتراک در عملیات شهر جلال آباد.
- ایجاد کلوپ زنان با شعبات سوزن دوزی، قالین بافی و خیاطی.
- به ارتباط ۸ مارچ روز همبستگی بین المللی زنان، شورای ولایتی ننگرهار کارهای ذیل را انجام داده است:
- تدویر میتنگ وسیع به اشتراک (۸۰۰) زن در سینمای جلال آباد.
- برجسته ساختن ۱۳ نفر از خانم های کارگر واهدای تحفه به ایشان.
- توزیع مبلغ ۱۳ هزار افغانی به خانواده های شهدای راه انقلاب ثور.
- ایجاد یک کورس آموزش جهت تشریح برنامه عمل، پیام به مردم افغانستان و دیگر اسناد کنفرانس سر قاسمی حزب دموکراتیک خلق افغانستان.
- صحبت با کارگران فابریکه زیتون در ارتباط فعالیت های سازمان دموکراتیک زنان افغانستان و توضیح تاریخچه ۸ مارچ.

سازمان مکرآتیک جوانان افغانستان

سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان
گمک کننده فعال ح.د.خ.۱۰ - است. تمام
پیروزیها و دست آورد های این سازمان
به خاطر پیوند رزمجو یا نه با حزب دمو-
کراتیک خلق افغانستان بوده است. در
اساسنامه ح.د.خ.۱۰ افغانستان در مورد
مناسبات حزب و سازمان دموکراتیک جوانان
چنین تذکر رفته : ((س.د.ج.۱۰ - تحت
رهبری حزب و در همکاری نزدیک با ساز-
مانها و مقامات حزبی کار میکند. س.د.
ج.۱۰ - تحت رهبری حزب ، جوانان را با
روحیه تیوری علمی انقلابی وطن پرستی و
همبستگی بین المللی تربیه نمود. آنها را
برای شرکت فعال در امور اقتصادی، اجتماع-
ی، تعلیمی و کلتوری و دفاع از دست
آورد های انقلاب بسیج و تجهیز می-
کند.))

این احکام اساسنامه حزب بهترین
معرف روحیه وظایف و هویت س.د.ج.۱۰
میباشد. سازمان دموکراتیک جوانان
افغانستان حزب د.خ.۱۰ - را در تمام عر-
صه ها گمک و یاری نمود. و تمام نیروی
بسیج شده اش را در امر تطبیق نقشه ها و
تحقق آرمانهای حزب بکار می اندازد.
در اساسنامه س.د.ج.۱۰ - آمده است :
((س.د.ج.۱۰ - گمک کننده فعال و نیروی
ذخیره مطمئن ح.د.خ.۱۰ - است. این مبین

چگونگی قرار داشتن س.د.ج.۱۰ - در تحت
رهبری ح.د.خ.۱۰ - است.
س.د.ج.۱۰ در یازدهمین سال تاسیس
حزب به ابتکار و رهبری ح.د.خ.۱۰ افغا-
نستان کار و پیکار خویش را آغاز نموده
و شش سال تمام این کار و پیکار را در
شرایط گوناگون به پیش برد.
برای اعضای س.د.ج.۱۰ - پیوستن به
صفوف حزب آرمان والا و بزرگ است.
در اساسنامه س.د.ج.۱۰ - آمده است :
((اعضای س.د.ج.۱۰ - عضویت در صفوف
ح.د.خ.۱۰ - را افتخار بزرگ میدانند.))
س.د.ج.۱۰ ، به مثابه نزدیک ترین یار و
همرزم حزب تلاش می ورزد تا هر چه
بہتر صفوف خویش را بدور آرمانهای
ح.د.خ.۱۰ فشرده تر ساخته ، جوانان را با
جهان بینی علمی طبقه کارگر آشنا بسازد.
دراین جریان آرمان جوانان در پیوستن
به حزب به صورت خوبتر عملی میگردد.
وحزب واقعاً از س.د.ج.۱۰ اعضای را
جذب مینماید که به بهترین صورت می
توانند بهترین و پرکارترین سپاهیان
حزب باشند. در میان تمام اعضای حزبی
فرق و امتیاز و برجستگی جز رفتن به
پیشوا ز دشوارترین آزمونها ، پذیرش
مسئولیت انجام مهمترین وظایف و هر لحظه
و همیشه سالم ترین و منطقی ترین و اصولی -

را در نبرد های دشوار علیه دشمنان یاری
مینما ید *

صفوف را که در صف مقدم این نبرد ها
قرار دارد ، تکمیل مینما ید . در گرمی ها
این مبارزات عملا نقش فعال س.د.ج.ا -

در راه تحقق آرمانهای س.د.ج.ا - برای
زحمتکشان کشور محسوس میگردد و نتایج
مثبت کمک های آن به حزب در امر تطبیق
پلانهای مطروحه به اعتماد آن در نزد حزب
می افزاید و هر چه بیشتر با باور مندی
عمیق به کمک فرا خوانده میشود *

سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان
به مثابه یک سازمان اجتماعی وظیفه دارد
تا س.د.ج.ا - را در تربیت و پرورش

نسل جوان باساس پرنسیپ های تیوری
علمی انقلابی احترام به مقام والای انسان
و بارو حیه عشق به میهن و دفاع از دست
آورد های انقلاب شکوهمند نور کمک نماید
س.د.ج.ا - جهت اجرای وظایف و مسئولیت
های عظیم تاریخی خود برای تمام

کمیته ها و سازمان های خویش وظایف
مشخص را در پوئینوهای کمیته مرکزی
س.د.ج.ا - سپرده که آنرا ذیلا بررسی
مینمایم :

پلینوم اول : پلینوم اول کمیته مرکزی
س.د.ج.ا - به تاریخ ۳۰ جدی ۱۳۵۹
باشتراک منشی های کمیته های ولایتی
دایر گردید . در پلینوم نتایج کارش
ماه شعبات کمیته مرکزی س.د.ج.ا -

ترین عضو حزب بودن وجود ندارد . این
در حقیقت فقط میتواند در امر پرورش رزمندگان
جوانان را به حزب نتیجه همبستگی رز -
مجویانه س.د.ج.ا - با رهبری س.د.ج.ا -
باشد *

س.د.ج.ا - افغانستان موظف است این
فعالیت دامنه دار و وسیع را سازمان دهد
و نیروی سرشار جوانان را در اختیار
حزب بسیج نموده متشکل سازد . س.د.ج.ا -
به این معنی کمک کننده س.د.ج.ا - است
که حزب را در اجرای وظایف اش در امر
ساختن جامعه نوین یاری میکند . نیروی
جوانان را در راه ساختن میهن شگوفان
سوق میدهد *

در جهت تطبیق پلانهای اقتصادی کشور
وسیع ترین توده های جوانان را هدایت
مینماید و دوشادوش اعضای رزمنده حزب
به خاطر دفاع از دست آورد های انقلاب
و تشدید مبارزه علیه ضد انقلاب مبارزه
جدی میکند *

س.د.ج.ا - فغانستان حزب رهنمای
خویش را در تمام جنبه ها در سنگرهای
گرم دفاع از وطن و هم در کارزارهای
نبرد برای ساختن میهن کمک می کند و

تمام جنبش جوانان را در درین راه سوق می
دهد . حزب ، جنبش انقلابی جوانان را به
کمک این سازمان رهبری نموده به صورت یک
قوت عظیم در راه اعمار وطن متشکل میسازد .
در جنبه گرم مبارزه س.د.ج.ا - حزب

هژد بررسی قرار گرفت جهت مثبت وضعیت کار در کمیته های س.د.ج.ا - ارز - ی.ا. بی گردید و وظایف نوینی در برابر کمیته ها و سازمانهای س.د.ج.ا - قرار داده شد و روی مسایل ذیل بحث صورت گرفت:

در پلینوم تقویت و استحکام کمیته ها و سازمانهای س.د.ج.ا - و کار مشخص با سازمانهای اولیه و افزایش صفوف س.د.ج.ا - نخست از همه تقویت کار در میان کارگران دهقانان و پیشه - وران جوانان و تربیت کادرها فعالین س.د.ج.ا - به خاطر عملی نمودن درست وظایف در برابر سازمانهای س.د.ج.ا قرار گرفت بدین منظور به سازماندهی مداخلات اطلاعات سیاسی تعمیم سیستم تعلیمات سیاسی و به تشکیل کورسهای آموزشی برای مبلغین تمام کمیته های س.د.ج.ا - توجه جدی داشته باشند تاکید بعمل آمد.

پلینوم در رابطه با مسئله دفاع از انقلاب نور که در محور همه وظایف س.د.ج.ا - قرار دارد ایجاد کند که های مستقل جوانان را در چو کات اردو و در برابر کمیته های س.د.ج.ا قرار داد کمیته ها و سازمانهای س.د.ج.ا - وظایف سپرده شده و از جای پلینوم اول کمیته مرکزی س.د.ج.ا - را به موقعیت انتخاب دادند.

پلینوم دوم: پلینوم دوم کمیته مرکزی س.د.ج.ا - به تاریخ ۱۲ سرطان ۶۰ دایر

گردید پلینوم مسائلی ذیل را مورد بررسی قرار داده و وظایف جدیدی را جهت اجرا برای تمام کمیته ها و سازمانهای س.د.ج.ا سپرد.

در پلینوم تربیت جوانان با روحیه عالی وطنپرستی، انترناسیونالیسم و احساس مسئولیت انقلابی وظایف شان در حفظ ارزشهای والای میهن ما، عشق بکار و وفاداری استوار به آرمانهای انقلاب نور در حله تکاملی آن در برابر کمیته های سازمانهای س.د.ج.ا - گذاشته شده.

س.د.ج.ا - در دفاع از دست آوردهای انقلاب نور و در حله نوین و تکاملی آن پیوستن به صفوف رزمندگان قهرمانان قوای مسلح س.د.ج.ا - باید آماده باشند و ایجاد اتاقها، خانههای دوستی، بخاطر تقویت دوستی افغان - شوروی و تحکیم روابط با جوانان سایر کشورها تلاش نمایند برای تسامم کمیته ها و سازمانهای س.د.ج.ا - وظیفه داده شده تا لکچرها و روزهای

اطلاعات سیاسی را در رابطه به مسئله وطنپرستی انترناسیونالیسم برای جوانان تدوین گردد و به استفاده از جراید دیواری در این رابطه وسیعاً تبلیغات نمایند پلینوم در اخیر کار خود روی مسائل تشکیلاتی بحث نمود و بیرونی اجرائیه کمیته مرکزی س.د.ج.ا - را ایجاد نمود که کمیته ها و سازمانهای س.د.ج.ا - در جهت اجرای

مو فلانه وظيف پلینوم اقدامات مشخص
را به راه انداختند و نتایج خوبی از آن
بدست آمد .

پلینوم سوم : پلینوم سوم کمیته
مرکزی س.د.ج. ۱۰ - به تاریخ ۲۴ جدی
۱۳۶۰ تحت عنوان وظایف کمیته ها و ساز-
مانهای س.د.ج. ۱۰ - به پیشواز استقبال
پر شکوه از قزوین نخستین کنفرانس
سرتاسری س.د.ج. ۱۰ - تدوین شد .

پلینوم وظایف مشخص را برای تمام
کمیته ها و سازمانهای س.د.ج. ۱۰ - به
خاطر استقبال عملی و با شکوه از رویداد
تاریخی در حیات جامعه ما سپرد ، دو تمام
ولایات جلسات گادر ها و فعالین سازمان
های ولایتی جهت اتخاذ تدابیر مشخص
به خاطر استقبال گرم از کنفرانس حزبی
دایر گردید چنانچه در روز اول تدوین
کنفرانس سرتاسری س.د.ج. ۱۰ - در سراسر
کشور کارهای داوطلبانه سازمان یافت و
نمایشات وسیع محافل گفت و شنودو بحث
آزاد در بین جوانان و رژه های بزرگ
پیشا هنگام ، جشنواره های شاعران و
نویسندگان و نمایشگاه های آثار هنر-
مندان سازمان داده شد و در پلینوم
تصویب گردید که برای بهترین کمیته ها
درفش افتخاری س.د.ج. ۱۰ - اعطا
می گردد .

در پلینوم سوم عهد و ترمین وظیفه
افزایش صفوف و استحکام تشکیلاتی
و سیاسی به نو به اول پذیرش کارگران ،

دهقانان ، سربازان ، دختران برای
کمیته های س.د.ج. ۱۰ - سپرده شد پلینوم
کمیته ها و سازمانهای س.د.ج. ۱۰ افغانستان
را موظف نمود . بریگاد های تبلیغاتی
را به خاطر تبلیغ اهداف س.د.ج. ۱۰ - و
افشای ماهیت جنایات ضد انقلاب ایجاد
نمایند در پلینوم سازماندهی ما رش
اعتراضیه سرتاسری جوانان علیه
مدخلات امپریالیزم مورد تصویب قرار
گرفت .

در پلینوم توجه به نو جوانان و پیشا -
هنگان و رهبری سازمان پیشاهنگان
افغانستان و افزایش سطح کمی و کیفی
سیا در برابر تمام کمیته ها قرار گرفت و
در پلینوم سوم تاکید صورت گرفت تا
مسئله دفاع از انقلاب و پیوستن به ارگان
های قوای مسلح در زمره وظایف تاخیر
ناپذیر تمام سازمان ها و کمیته های
س.د.ج. ۱۰ - قرار گیرد و باید اشکال مختلفه
کار جهت نابودی ضد انقلاب مورد اجرا قرار
داده شود . پلینوم در عرصه رشد و
استحکام اقتصاد ملی کشور سازماندهی
مسایقات کار صر فه جوانی از مواد صنعتی
انرژی و غیره و براه انداختن کارهای
وسیع داوطلبانه ایجاد بریگاد های سر-
بתי کار را برای کمیته ها و سازمانهای
ما سپرد تمام کمیته ها و سازمانهای
س.د.ج. ۱۰ - وظایف سپرده شد از جانب
پلینوم را بطور مو فلانه و پیروز مندان
انجام دادند .

سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان در نیمه

دوم سال ۱۳۵۹ و سال ۱۳۶۰ سال‌های

بس مهم و پر حوادث را در زندگی خود

سپری کرد. مهمترین و عمده ترین حادثه

این مرحله تدوین کنفرانس سراسری

س.د.ج. ۱۰ - در ماه می سال ۱۳۵۹ به

اشتراک ۶۰۰ نماینده از سراسر کشور

۴۳ نماینده از ۴۱ کشور جهان بود. در

این کنفرانس رفیق بیک کارمل منشی عمومی

کمیته مرکزی س.د.ج. ۱۰ - بیا نیه مفصل

را ابراد و طی آن وظایف س.د.ج. ۱۰ - را در

امر اجرای وظایف مرحله کنونی انقلاب

مشخص نمود که شرکت کنندگان کنفرانس

نسبت به این مناسبت با ابراز سپاس

مستولانه وعده دادند که در راه تحقق

همه وظایف سپرده شده از جانب حزب تمام

نیروی خویش را بسیج می‌دارند. کنفرانس

نسبت به سراسری روی عمده ترین مسایل

زندگی سازمان بحث مذاکره نمود. اساسا

سنا مه جدید، بیرق و نشان س.د.ج. ۱۰ -

و مقررات سازمان پیشا هنگام افغانستان

را به تصویب رسانید.

کنفرانس سراسری س.د.ج. ۱۰ - در

مقابل کمیته ها و سازمان های س.د.ج. ۱۰

وظایف مهم را قرار داد که مهم ترین آنها

عبارت انداز:

بسیج جوانان به خاطر اشتراک فعالانه

در دفاع از دست آورد های انقلاب ملی،

دموکراتیک نور.

تقویت و گسترش کار و فعالیت میهن

پرستانه در میان جوانان و نو جوانان

کشور.

کار پیگیر و خستگی ناپذیر تمام اعضای

س.د.ج. ۱۰ - در راه استحکام اقتصادی

کشور.

کار در راه استحکام وحدت تشکیلاتی

و سیاسی س.د.ج. ۱۰ - و مبارزه جدی بر

ضد فرکسیون بازی، بروکراسی، سو-

ژکتوریسم و انارشیزم و غیره.

افزایش صفوف سازمان استحکام

سازمان های اولیه و تقویت کار در میان

کارگران دهقانان و سایر زحمتکشان.

توسعه کار ایدیولوژیک در بین جوانان.

کار با پیشاهنگان و نو جوانان.

در نیمه دوم سال ۱۳۵۹ و سال ۱۳۶۰

از طرف کمیته ها و سازمان های س.د.ج. ۱۰

در سراسر کشور کار های مشخص مورد اجرا

قرار گرفته است. در جریان این پروسه

سازمان های س.د.ج. ۱۰ - در سراسر کشور

استحکام یافته و فورم جدید تشکیلاتی در

تمام سازمان های س.د.ج. ۱۰ - مورد اجرا

قرار داده شده است. برای کمک به ساز-

مان های س.د.ج. ۱۰ - در سراسر کشور

زنان های نه گانه س.د.ج. ۱۰ - ایجاد و به

کمک مشخص سازمان های س.د.ج. ۱۰ - پرداخت.

خته شده است. سازمان های اولیه جدید

تاسیس گردید که با تاسیس این سازمان

های اولیه تعداد سازمان های اولیه

س. د. ج. ۱۰ - به ۱۵۰۰ سازهان او لکه بلند
برده شنه است. کار در میان کارگران
و دهقانان به صورت نسبی تقویت یافته
است. در این مدت در مجموع پیش از ۳۰
هزار کارگر دهقان، سر بازار، محصل و
متعلم اعم از دختر و پسر به صفوف س. د. ج. ۱۰
ج. ۱۰ جذب گردیده است. پلینوم های
اول، دوم، سوم و چهارم کمیته مرکزی
س. د. ج. ۱۰ - که پیرامون مسایل حیاتی
سازمان تدوین گردید و وظایف مشخص
را در جنبات مختلفه در برابر س. د. ج. ۱۰ -
قرار دارد که کاریگیر در جهت اجرای این
وظایف، س. د. ج. ۱۰ - را در سراسر کشور افزایش
و تقویت بخشیده است.

سیمینارهای مسئولین تشکیلات، آموزش
ژش سیاسی و توده ای کار نظامی، پیشا-
هنگان دختران و زنان جوانان به منظور
اجرای دقیق وظایف که از جانب پلینوم
های س. د. ج. ۱۰ - برای تمام کمیته های
ش. د. ج. ۱۰ - سپرده شده است. تدوین گردید.
کنندگانی مستقل جوانان در ولایات
در چوگات فعالیت قوای مسلح ج. ۱۰ -
جهت تحقق آرمانهای ولای انقلاب مسلحی
دموکراتیک نور تشکیل گردید و هزاران
تن جوان وطنپرست به طور داوطلبانه به
صفوف قوای مسلح ج. ۱۰ - افغانستان پیوسته
است.

بربرگارد های نظم اجتماعی که بهترین
و شجاع ترین اعضای رژیم س. د. ج. ۱۰ -

افغانستان عضویت آنرا دارند به فعالیت
خود آغاز نمود. هزاران تن از اعضای
س. د. ج. ۱۰ - تا کنون های نظامی و طرز
استعمال سلاح را آموختند و در پیش از
سه صد عملیات نظامی اردو و خارتدوی
به خاطر نابودی ضد انقلاب و تا مین آرامش
اجتماعی شرکت کردند.

برای اولین بار اردو کار نظامی و
سپورتی به خاطر تربیت نظامی و ورزشی
جوانان ایجاد گردید و پیش از چهار هزار
تن اعضای س. د. ج. ۱۰ - به صفوف خارتدوی
پیوسته است.

کارهای داوطلبانه و دسته جمعی بنه
منظور رشد اقتصاد ملی کشور در سراسر
کشور وسیعاً سازمان داده شده. طوریکه
تنها در سال (۱۳۶۰) ۱۳۰۰ کار داوطلبانه
براه انداخته شد.

کار در بین محصلان و متعلمان گسترش
یافته است (شش) کلوپ محصلان و
متعلمان به خاطر کمک به امور درسی و
آموزش سیاسی و رشد استعداد های جوانان
در سراسر کشور ایجاد گردید. فعالیت
های تبلیغاتی در بین جوانان و جلب
وسیع توده ها به خاطر دفاع از دست آورد
های انقلاب ثور برای انداخته شده است
تدوین سالی های آموزشی و تربیت روحیه
انترناسیونالیستی و دوستی جوانان
افغان و شوروی کار وسیع برای شناختن
ندن کمسول لینی و کمک های اقتصادی،
اجتماعی و سیاسی اتحاد شوروی صورت

گرفته است بیش از ۵۰ - اطاق دوستی
افغان شوروی در سراسر کشور تاسیس
گردیده است .

به خاطر رشد استعداد های هنری و
ادبی جوانان ، کانکورهای مقاله نویسی ،
مخاطب شعر و قصه بر گزار گردید و انجمن
های ادبی با فعالیت مشترک س.د.ج. ۱۰ -
و اتحادیه شعرا و نویسندگان س.د.ج. ۱۰ -
در واحدهای تجمع جوانان ایجاد گردیده
است و مجموعه اشعار جوانان تهیه و
ترتیب و به هزارها تیراژ چاپ گردیده
است . بیش از هشت گروه تبلیغاتی
سیار در سراسر کشور ایجاد گردیده است
و بیش از ۱۶۰۰ بار کنسرت داده شده
است .

پروگرامهای مختص دنیا ی جوانان در
رادیو و تلویزیون بهبود یافته است .
در فتن جوانان ارگان کمیته مرکزی
س.د.ج. ۱۰ - از صلاحیت و اتوریته
بیشتر در بین جوانان برخوردار گردیده
است .

سازمان دموکراتیک جوانان افغان -
نستان در بیش از ۱۰۰ کنفرانس بین المللی
شرکت ورزیده کار با پیشاهنگان و نو -
جوانان هما نظور یکه در کنفرانس سرتاسری
س.د.ج. ۱۰ - در این زمینه تاکید گردیده
بود ارتقا نموده در این مدت ۳۶۱ جو قه
پیشاهنگی ایجاد گردیده و ۳۰۰۰۰ تن نو -
جوان به صفوف سازمان پیشاهنگان
افغانستان پیوسته است . مجله پیشا -

هنگ ارگان نشراتی سازمان پیشاهنگان
افغانستان با تیراژ ۷۰۰۰ جلد به چاپ
میرسد که نقش عالی تربیوی نو جوانان
را ایفا می نماید . کاخ مرکزی سازمان
پیشاهنگان و ۱۲ اردوگاه پیشاهنگی تا
کنون بیش از ۳۰۰۰ پیشاهنگ را پذیرفته
است .

در زندگی سازمان دموکراتیک جوانان
افغانستان نمونه های فراوان و مشخص
کار اقتصادی در سراسر کشور وجود دارد
در سال ۱۳۶۰ (۱۰۶۹۲) تن اعضای
س.د.ج. ۱۰ - (۱۳۰) کارهای داوطلبانه
را در فابریکات ، بندرها ، کارخانه ها ،
مکاتب ، مزارع شاهراه ها و غیره محلات
به راه انداخته است که عاید ناشی از آن
بیش از دو ملیون افغانی میگردد . با یاد
تذکر داد که صرف در هفته اول ماه جوزا
سال ۱۳۶۰ در شش ولایت کشور ۳۱ کار
داوطلبانه توسط سازمان های س.د.ج. ۱۰
به راه انداخته شده است که ما به برخی
از نتایج آن در ذیل اشاره می نماییم :

د رولایت ارزگان ۱۲۴ تن از اعضای
س.د.ج. ۱۰ - در ساختن تعمیر پوسه امنیتی
کار داوطلبانه را براه انداختند در ولایت
غور ۱۰۶ تن از اعضای س.د.ج. ۱۰ - در پاک -
کاری جوی قریه وردک و شهر غور بسه
طول ۵۰۰ متر شرکت نمودند .
در ولایت هرات سه کار داوطلبانه در
پروژه بین المللی ، آمريت بنائی و قلعه
بالا حصار صورت گرفت که در افسر

آن مبلغ هشتاد هزار افغانی مفاد عاید
دولت گردیده است.

در ولایت بدخشان در پاک کاری مساجد
ترمیم میدان هوایی فیض آباد، در سا-
ختمان طعام خوری کمیته پامیر و ترمیم
کمیته شهری حزب بی آن ولایت، در انتقال
مواد امدادی از میدان هوایی الی شهر
فیض آباد و در درو کردن گندم با دهقانان
کارهای داوطلبانه سازمان داده شده
است.

در ولایت غزنی به تعداد ۲۴۵ نفر اعضای
س.د.ج. ۱۰ - در پاک کاری مکاتب، کمک
با کارگران پروژه سرد و تهیه سنگ
تعمیراتی برای سینمای غزنی کارهای
داوطلبانه به راه انداخته شده است.
همچنان در ولایت اعضای س.د.ج. ۱۰ -
در درو کردن حاصلات زراعتی دهقانان
پروژه سرده سهم فعالانه گرفته اند که در
نتیجه آن بیست هزار افغانی عاید بدست
آمده است.

در ولایت جوزجان از طرف اعضای
س.د.ج. ۱۰ - در لیسه های ابن یعین،
لیسه مسلکی تجارت، لیسه خدیجه
جوزجان مکتب نمبر اول، مکتب قنوجو،
مکتب جسانی، مکتب عید معله، لیسه ذکور
آقچه، مسجد جامع شبرغان و همچنان
در بعضی از نقاط دیگر ولایت جوزجان کار
های داوطلبانه به راه انداخته شده است.
در ولایت کندز از تاریخ ۱۳ اسد ۶۰ الی

۲۰ اسد ۱۳۶۰ کار داوطلبانه صورت
گرفته که در آن به تعداد ۳۰۰ نفر اعضای
س.د.ج. ۱۰ - اشتراک ورزیده و مبلغ
۴۰ هزار افغانی مفاد از آن بدست آمده
است.

در پنج عقرب سال ۱۳۶۰ هفته کار انقلابی
در ولایت هرات به راه انداخته شد که در
نتیجه اشتراک ۶۴۷ تن عضو س.د.ج. ۱۰ -
مبلغ ۵۹۸۷۰ افغانی عاید بدست آمده
است.

در ماه اسد سال ۱۳۶۰ از تاریخ ۱۷ اسد
الی ۲۳ اسد در ولایت تخار پنج کار داو-
طلبانه صورت گرفته که در آنها همواره
۱۲۰ تن اعضای س.د.ج. ۱۰ - شرکتورزیده
و مبلغ ۹۴۰۰ افغانی از آن عاید بدست
آمده است.

به تاریخ ۱۲ اسد در ولایت فاریاب به
اشتراک ۵۰ تن عضو س.د.ج. ۱۰ - کار داو-
طلبانه به راه انداخته شده که پنج هزار افغانی
از آن عاید بدست آمده است.

هفته چهارم ماه میزان سال ۱۳۶۰ به
نام هفته کار انقلابی از طرف کمیته ولایتی
هرات س.د.ج. ۱۰ - اعلام گردید که در آن
۲۵۰ رفیق شرکت ورزیده و از این مدرک
۲۴۲۰۰ افغانی به دولت عاید گردیده
است.

از طرف کمیته ولایتی کابل س.د.ج. ۱۰ -
گروپ ضربتی کار در لایبریکه نساجی
بگرامی به نام امام جان شهید و یک
گروپ ضربتی کار در لایبریکه تصدیی

مرمر و رخام به نام سرور شپید به کار داوطلبانه پرداخته که به ارزش بیش از یک صد هزار افغانی عاید از آن بدست آمده است .

در جریان سال ۱۳۶۰ کمیته شهری کابل س.د.ج. ۱۰ - کارهای داوطلبانه در فابریکات، کارخانه ها، معادن شاهرها و سایر محلات به اشتراک صد ها تن از اعضای س.د.ج. ۱۰ - به راه انداخته که مبلغ هنگفتی از آن عاید گردیده است. به افتخار سر تا سری ح.د.ج. ۱۰ - بیش از هشتاد هزار تن اعضای س.د.ج. ۱۰ - و پیشاهنگان در سراسر کشور به تاریخ ۲۳ حوت سال ۱۳۶۰ (روز تلویز کنفرانس) به کارداوطلبانه پرداخته که نمره بزرگ از آن به دست آمده است .

همچنان به افتخار کنفرانس سرتاسری س.د.ج. ۱۰ - چهار بریگاد بزرگ ضربتی کار به معدن ذغال سنگ کرکر ولايت بغلان، فابریک برکیت سازی کابل، فابریک استخراج سنگ تعمیراتی ... پیش از یک ماه به کار داوطلبانه پرداخته که از اهمیت بزرگ بر خوردار می باشد . همچنین در جریان رخصتی های نوبتی تا بستانی محصلان و متعلمان از طرف س.د.ج. ۱۰ - بریگاد های کار سازمانده می گردیده که تا تاریخ ۱۱ ماه سرطان این بریگاد ها به دستگاه ساختن هلمند فابریک جنگلک و تصدی کلیمد معرفی گردیده اند .

این ها همه نمونه های مشخص از کار انقلابی اعضای س.د.ج. ۱۰ - به مثابه بهترین نمایندگان جوانان کشور در استحکام اقتصاد ی کشور محسوب میگردد .

در اوضاع و احوال کنونی به خاطر وسعت کار در میان جوانان کشور ما و رهبری درست جنبش جوانان افغانستان به کادر ها و فعالین ماهری که در دشوارترین لحظات وظایف دشوار را به عهده گیرند و آگاهانه با احساس عمیق مسئولیت انقلابی در راه تحقق آن بر زمین ضرورت شدید احساس می گردد . مسئله تربیت کادر ها پیوسته در مرکز توجه تمام کمیته های س.د.ج. ۱۰ - قرار دارد که مگر در اسناد و فیصله کنفرانس سراسری س.د.ج. ۱۰ - و پلیتیم های کمیته مرکزی سازمان بسا صراحت انعکاس یافته است .

به خاطر رفع این ضرورت مبرم بنا بر فیصله دارا لانشا کمیته مرکزی ح.د.ج. ۱۰ فاکولته جوانان به مطالبه بهترین مرکز تربیت کادر های جوان در چوکات انستیتوت علوم اجتماعی کمیته مرکزی ح.د.ج. ۱۰ - به فعالیت خویش آغاز نمود که فعلا در دو وقت (روزانه و شبانه) مصروف تربیت کادر ها است .

تا حال چندین دوره کادر ها و فعالین س.د.ج. ۱۰ - از سراسر کشور اعم از ملکی و نظامی دختر و پسر در فاکولته جوانان به آموزش پرداخته اند . در این فاکولته تدریس با استفاده از جدید ترین میتود تدریس صورت میگیرد و نتایج آن در تربیت کادر های جوان با اهمیت از یابی می

مردد . فا کولته جوانان از جهت مدت تدريس در دوره های مختلف در پروژہ های زمانی يكماهه و دو ماهه و سه ماهه به آموزش جوانان می پردازد . همچنان فا کولته جوانان بنا بر ضرورت مرحله جاری رشد زندگی س.د.ج.۱۰ - بهترين استادان خویش را جهت سازمان دهی پروگرامهای مختلفه درسی به ولايات کشور می فرستد این پروگرام ها همیشه از طرف آمریت فاکولته تنظیم و مورد استفاده قرار میگیرد .

همچنان س.د.ج.۱۰ - با درك عمیق و واقعبینانه استعداد های علمی ، هنری و ورزشی محصلان و متعلمان کشور و نقش فعال آنها در تکامل تحقق بخشیدن اهداف انقلاب ثور ، به ایجاد کلوپ های محصلان و متعلمان که در آنها عده کثیری از محصلان و متعلمان اعم از دختر و پسر فعالیت می نمایند برای نخستین بار در تاریخ کشور به اقدام پوهنتون کابل به تاریخ ۱۳ حوت ۶۰ به اشتراك داوطلبان محصلان افتتاح گردید که فعالیت های مشخص را در عرصه های مختلف هنری و ورزشی به منظور شگوفان ساختن استعداد های خلاق و مبتکر محصلان و تامین همبستگی بین محصلان کشور و تحکیم دوستی با محصلان خارجی ، اجرا می نماید که بیش از ۱۵۰۰ محصل در همان آغاز کار کلوپ به طور داوطلبانه گرد هم آمدند و در کمیسیون های مختلف این کلوپ مصروف فعالیت شدند طرز فعالیت کلوپ های محصلان

و متعلمان طوری است که در وجود کمیسیون های نه گانه فعالیت های خود را تنظیم نموده است که وظایف زیرین را در بر میگیرد :

ایجاد گروپ های موسیقی و اجرای کنسرت ها و ایجاد کورس های موسیقی و تمثیل و تیاتر ، براره انداختن محافل شعر و قصه به منظور کمک به کارشاعران و نویسنده گان جوان کشور و ایجاد کورس های مقاله نویسی و داستان نویسی ، سازماندهی کورس های هنرهای نقاشی خطاطی ، رسامی ، میناتور و مجسمه سازی و ایجاد نمایشگاه های هنری جوانان ، تشکیل کلوپ های سپورتی ، بوکس تی کواندو ، فوتبال ، والیبال ، باسکتبال ، تیئیس ، پنگ پانگ و غیره . . .

انکسار فعالیت های مختلف هنری و ورزشی محصلان و متعلمان از طریق آژانس های اطلاعاتی ، ایجاد روابط با محصلان سایر کشور ها و تحکیم دوستی جهت کنترل و رهبری فعالیت بخش های مختلف کلوپ و اداره مالی حسابی این کلوپ ها و ایجاد کورس های لسان و آموزش مسلکی پوهنخی ها را در بر میگیرد .

با استفاده از تجارب غنی کلوپ محصلان پوهنتون کابل ، کلوپ محصلان پولی تخنیک ، کلوپ های متعلمان لیسه زرغونه لیسه حبیبیه تحت رهبری سازمان آنها س.د.ج.۱۰ فعالیت شان شروع به فعالیت نموده که نقش فوق العاده مهم را در امر تشکل و بسیج جوانان در فعالیت های اجتماعی و کلتوری ایفا می نماید .

سازمان پیشاهنگان افغانستان

کار سازمان پیشاهنگان افغانستان در سراسر کشور با موفقیت رو برو است . فعلا در حدود ۳۰ هزار کودک و نوجوان در صفوف س.پ.ا- تنظیم گردیده اند و مورد تربیت قرار دارند . برای س.پ.ا کار همه جانبه و پیگیرانه در میان کودکان و نوجوانان کشور حایز اهمیت جدی است . این اهمیت از یکسو از نقش رشد یابنده کودکان و نوجوانان کشور به مثابه نسل آینده در عرصه های مختلف زندگی نشئت میگیرد . از سوی دیگر ، کودکان و نوجوانان کشور ما با روحیه وطن پرستی ، عشق بکار احترام به انسان زحمتکش سنن شعایر دینی و عنعنات ملی مردم وفا داری به آرمانهای حزب و انقلاب و تقویت روحیه وطنپرستی و انترناسیونالیستی در آنان از وظایف جدی محسوب میگردد .

رشد س.پ.ا در سال ۱۳۶۰ چشمگیر بود و در آن سال کمیت قابل ملاحظه ای به س.پ.ا جذب گردیده است . در یک تعداد از ولایات کشور مانند (بلخ ، غزنی ، هلمند ، قندهار) اردوگاه ها و خانه های پیشاهنگی ایجاد و مراکز کارو فعالیت درایم رخصتی های نوبتی سالانه سازماندهی گردیده است . تربیت و آموزش رهنماهای پیشاهنگان در فاکولته

جوانان انستیتوت علوم اجتماعی و مکتب کمسول تا شکند نیز با موفقیت صورت گرفته است .

مجله پیشاهنگان سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان و شورای مرکزی س.پ.ا از موفقیت های دیگری است که در رشد و تقویت جنبش پیشاهنگی موثر است س.پ.ا - کمک کننده و نیروی ذخیره س.پ.ا ج.ا - می باشد . معرفی بهترین اعضای س.پ.ا - بعد از تکمیل سن معینه و فراگیری معلومات لازم و کسب آماجی به س.پ.ا ج.ا - از جمله وظایفی است که س.پ.ا - آنرا بنوش دارد تصویب قوانین س.پ.ا - و قطعنامه در باره پیشرفت حالو آینده جنبش پیشاهنگان ج.ا - از دست آورد های کنفرانس سراسری س.پ.ا ج.ا - می باشد .

س.پ.ا - در ماه عقرب سال ۱۳۶۰ عضویت کمیته بین المللی جنبش کودکان و نوجوانان (سیمیا) را کسب نمود . است . فعالیت اردوگاههای پیشاهنگی سال ۱۳۶۰ نسبت به سال ۱۳۵۹ بیشتر بود . در سال ۱۳۶۰ بیش از ۳۰۰۰ پیشاهنگ درشش ولایت در اردوگاه ها استراحت نموده و از پروگرام های آن مستفید شده اند .

اکنون س.پ.۱۰ - به مشا به سازمان
سرتاسری در برگیرنده کودکان و نو -
جوانان کشور اعم از مکتبی و غیر مکتبی
دختر و پسر روز تاروز رشد و گسترش
یا فته از اعتبار و اتور یته روز افزون در
میان نو جوانان بر خوددار میگردد .
ایجاد ۱۲ اردوگاه پیشاهنگی در شش
ولایت کشور تا سیس کاخهای پیشاهنگی در
سه ولایت گواه این امر میا شد س.پ.۱۰ -

در نظر دارد زمینه های سهم گیری فعالانه
را در تمام عرصه کار و فعالیت خویش
فراهم سازند . دسته های مبارزه با
بیسوادی را در میان کودکان و نو جوانان
تشکیل نمایند که همین اکنون کار مشترک
آن با کمیته های س.د.ج.۱۰ - سازمان
داده شده است .

اتحادیه های صنفی ج. ۱۰ افغانستان

صورت لزوم در اخذ امنیت زحمتکشان و فامیلیها اقدامات مقتضی نمایند .

همچنین کارگران پیکار جوی ولایت جوزجان در سر کوپ باند های ضد انقلاب در ولسوالی های مربوطه در ولایت جوزجان به تعداد ۱۱۸ نفر اعضای اتحادیه ها در ۱۹ پوسه امنیتی هر شب در پهلوی رفقای حزبی در تامین امنیت سهم فعال دارند در ولایت جوزجان در مجموع ۷۰ فیصد اعضای یعنی ۵۰۰۰ نفر اعضای اتحادیه های صنفی در تامین امنیت سهم گرفته و کارگران قهرمان آنولایت دوش بادوش قوای مسلح در سر کوپ باند های ضد انقلاب سهم اند .

در ولایت بغلان ۷۲۰ نفر اعضای اتحادیه های صنفی منظم در تامین امنیت موسسات خویش سهم دارند و در صورت لزوم تعداد بیشتری از کارگران با قوای امنیتی همکاری مینمایند ، و شورای ولایتی بغلان در کنترل نرخ با شاروالی بغلان همکاری صمیمی دارند ، و گروپ های تبلیغی این شورا هموش با سایر ارگانهای امنیتی و قوای مسلح همکاری دارند . چنانچه ۵۵ نفر از اعضای اتحادیه های صنفی آن شورا هموش با سایر ارگانها در ولسوالیها قریه جات برای انجام عملیات تبلیغی و ترویجی شرکت دارند .

در ولایت ننگرهار، لغمان ، هرات ، ارزگان، کندز ، پروان ، کاپیسا ، نیمروز ، پکتیکا،

پس از اولین کنگره اتحادیه های صنفی افغانستان مطابق به وظایفی که بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو-کراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در بیانیه افتتاحیه در زمینه تامین امنیت بدوش اتحادیه ها گذشت و همچنان ر هنمود های نوراحمد نور عضو بیروی سیاسی و منشی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغا-نستان در سومین پلینوم شورای مرکزی اتحادیه های صنفی افغانستان و تصامیم پلینوم سوم اتحادیه های صنفی کشور ، کار های مشخص را در امر تامین و تحکیم امنیت انجام داده است، علاوه برآنکه شورای مرکزی اتحادیه های صنفی افغانستان یک هزار کارگر را به مقامات امنیتی کشور معرفی و اعزام نموده شورای ولایتی در بخش های مربوطه خود نیز در تامین امنیت سهم فعال گرفته است .

طور مثال در ولایت بلخ ۹۰ فیصد اعضای اتحادیه های صنفی در تامین امنیت و دفاع خودی موسسات سهم گرفته اند و هر شب ۴۰۰ نفر اعضای اتحادیه ها بنوبت در پوسه های امنیتی مصروف تامین امنیت اند . همچنین هر شب ۳۰ نفر کارگر مسلح در مقر شورای ولایتی به حالت آماده باش قرار دارند تا در

فعال گرفته اند و بر اجرای به موقع و کامل پلانی احساس مسوولیت نموده رعایت جدی اسپلین کار تشدید مبارزه بخاطر صفره جوئی و احتیاط و جلو گیری از پرا گندگی کنترول و مراجعت از اطراف دارائی عامه را تمهیم می بخشد .

طبق رهنمود های حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و مطابق به برنامه عمل حزب دمو کراتیک خلق افغانستان کار وسیع ایډو-لوژیک دربین توده های زحمتکش مطابق به نیازمندیهای انقلاب جهت آگاهی و سیع اجتماعی ودانش انقلابی و کسب روحیه وطنپرستی اعضای اتحادیه صورت گرفته و همواره از طریق تنویر محافل ، میتنگ هاو محافل سازمانهای اتحادیوی علاوه بر اینکه در امور محو بیسوادی در بین زحمتکشان می-رزمند با تلاش شب و روزی علیه اید لوژی بورژوازی بقایای فیودالی پیکار مینمایند و نقش خویش را در انجام کار ایدیاوژیک دربین توده ها که در برنامه عمل حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ذکر است ایفا مینماید .

تنویر اولین کنگره اتحادیه های صنفی کشور سر آغاز کار سند یکانی در کشور است . فعلا در همه ولایات کشور جمعا ۳۰ شورای اتحادیوی تأسیس گردیده ، مجموع سازمانهای اولیه اتحادیه ها به ۷۱۶ سازمان میرسد . تعداد سازمانهای شعبوی به ۳۵۵ سازمان و تعداد سازمانهای گروهی به (۱۱۴۵) ارتقا نموده است .

اتحادیه های صنفی در تامین امنیت شاهراه هاو موسسات خود سهم فعال دارند که مجموعا دریک روز بیش از ۲۵۰۰ نفر در ظرف یکماه به ۱۵۰۰۰ نفر موظفین دفاع از انقلاب میرسد . پروسه تامین امنیت خودی در شهر کابل نیز بعد از پلینوم سوم شوروی مرکزی سریع گردیده است و در فابریکات خانه سازی ، مطابع دولتی ، دستگاه ساختمانی بادام باغ سیلوی مرکز ، افغان ترکانی ، ریاست تصدی جنگلک و غیره ۱۲۰۰ نفر کارگر امنیت موسسات خود را به عهده گرفته اند البته دربین رقم ۹۰ فیصد را کارگران غیر حزبی تشکیل میدهند که سازمانهای اتحادیه های صنفی در امر سازماندهی این امر رول اساسی وارزنده را تحت رهبری سازمانهای اولیه حزبی داشته اند .

اتحادیه های صنفی افغانستان بمثابه سازمان اجتماعی کارگران وسایر زحمتکشان افغانستان و طیفه مبرم و خطیری در تطبیق پروگرامهای اقتصادی ، اجتماعی و برنامه عمل حزب دمو کراتیک خلق افغانستان ارتقا سطح زندگی زحمتکشان و ایجاد جامعه مرفه و سعادت مند دارد . از آنجاست که سازمان های اتحادیوی تحت رهبری حزب دمو کراتیک خلق افغانستان و همکاری نزدیک با ارگان های دولتی در تنظیم و تطبیق پلانی برای احیای فابریکه هاو کارخانه هاو معادن برای ساختمان دستگاه های صنفی حل پرابلیم های انرژتیک ، ترانسپورتی ، مواصلاتی و مخابراتی سهم

و کادر های موجود شورای مرکزی اقدام نموده که تعداد کثیری از کادر های تشکیلاتی ومسئولین اتحادیه ها به آموزش اساسات کار اتحادیوی پرداخته اند .

در تابستان سال ۱۳۶۰ به تعداد ۸۰۰ طفل زحمتکشان غرض استراحت به مساعدت بیدریغ سازمان برادر یعنی اتحادیه های مسلکی اتحاد شوروی به جمهوریت های آسیایی میانه آنکشور فرستاده شدند .

ریاست تشکیلات شورای مرکزی بخاطر سهیم ساختن بیشتر زنان کارگر در امور تولیدی اقتصادی واجتماعی اقدام به ایجاد کمیسیون کار دربین کارگران زنان نموده است .

پس از کنگره موسس شورای مرکزی

اتحادیه های صنفی افغانستان الی اکنون (۳) پلینوم دایر که در آنها تصامیم مهم و ارزنده حیاتی در زندگی زحمتکشان اتخاذ گردیده است قسمت اعظم لوائح و قوانین دموکراتیک در زمینه دفاع از حقوق کارگران از طرف دولت انقلابی به تصویب رسیده، اصولنامه کاروکارگر

لایحه معاشات مستمری کارگران و بیمه های صحتی کارگران ولایحه تعیین لوازم معاشات که با اشتراك نماینده شورای مرکزی اتحادیه های صنفی افغانستان کار آن جریان دارد تصویب قرار داد های جمعی و امضای آن در موسسات تولیدی وخدماتی موقف کارگران وزحمتکشان را بکلی تثبیت نموده و اعتماد آنها را براین امر که سر نوشت آنها منبعده دستخوش تصامیم يك جانبه کار فرمایان

طبق آماریکه درماه میزان سال ۱۳۶۰ جمع آوری شده است تعداداعضای اتحادیه هابطور قابل ملاحظه افزایش یافته که از جمله تعداد کارگران ۹۴۶۲۲ نفر میباشد و جذب جدید به مقایسه سال ۱۳۵۹ - ۲۰۷۱۹ نفر و به مقایسه سال ۵۸ - ۶۹۰۰۹۱ نفر را نشان می دهد درنتیجه کار متمر سندیکائی زحمتکشان و در استقبال از کنفرانس سر تا سری حزب دموکراتیک خلق افغانستان مجموعا بیش از ۵۰۰ نفر کارگر عضویت پرافتخار حزب دمو - کراتیک خلق افغانستان را حاصل نموده اند که از جمله ۱۲۰ نفر آن کارگرانی هستند که از زمستان سال گذشته به استراحتگاه رفته بودند و این نشان می دهد که اتحادیه های صنفی در توضیح درست اهداف انقلاب تاحدی توفیق یافته است .

در شورای ولایتی و شهر کابل جمعا ۳۳۷ نفر کارگر رهبری اتحادیه ها را به پیش می برند که از جمله ۸۲ تن به شکل حرفوی و باقی طور غیر حرفوی امور رهبری اتحادیه ها را پیش می برند .

سیستم کار پلان شده دربین شورای مرکزی شورای ولایتی و بعضی از سازمانهای اولیه رایج گردیده تصامیم درجلسات هیات رهبری سازمان های اولیه در پلینوم های شورای ولایتی در مورد وضع بهتر شدن زندگی و کار زحمتکشان اتخاذ گردید و منظم ثابت پرو توکول میگرددند .

بخاطر رفع مشکلات و از بین بردن کمبودهای تشکیلات ، شورای مرکزی به تدویر چندین سمینار به کمک فدراسیون جهانی سندیکائی

نخواهد بود قوی تر ساخته و مو جب گردید که اعتماد آنها بر دولت انقلابی شان بیشتر گردد . بدین ترتیب سهم گیری کارگران در امر اداره تولید شکل عملی گرفت .

طی سالی گذشته ۷۰۰۰ کارگر از طرف اتحادیه ها بکار گماشته شده در ۹۳ موسسات مرکز و ولایات قرار داد های جمعی عقد گردیده و در یک تعداد موسسات کلنیک های عاجل صحتی ایجاد گردیده است. به تعداد دوصد کارگر مریض به شفاخانه ها معرفی گردیده و بتعداد ۲۰ نفر کارگران غرض معالجه به کشور های برادر سو سیالیستی اعزام گردیده اند . استراحتگاه زمستانی کارگران در ننگرهار اعمار و در حدود ۳۵۰ نفر کارگران و ۵۰ طفل زحمتکشان در آنجا استراحت نموده اند . تاکنون ۸ نفر کارگر مستحق غرض استراحت به کشور های سو سیالیستی از جمله کشور شوروا ها فرستاده شده اند .

کمک در ایجاد یک لیلیه برای کارگران مجرد، بی خانه ملی بس و ایجاد اطاق های مخصوص برای زنان کارگر در موسسات و اطاقهای مخصوص اطفال برای کارگرانیکه امکانات تربیه و نگهداری اطفال خویش را در خانه ندارند ، صورت گرفته اقدامات جدی در زمینه رشد سطح تولید که یکی از عمده ترین وظایف اتحادیه های صنفی بشمار می رود بعمل آمده است .

بتاریخ ۶ سنبله سال ۱۳۶۰ کار داوطلبانه در سر قاسر کشور براه انداخته شد که عاید آن به حساب پرورشگاه وطن انتقال یافت .

کار عمده و بزورگی که طی سال گذشته در (۴۰۰۰۰) افغانی جایزه نقدی .

زمینه ارتقاء سطح تولید انجام گردید عبارت از مسابقات کار است که به افتخار چهارمین سالگرد انقلاب نور بتاریخ اول میزان براه انداخته شده که از جمله ۵۰ فابریکه شامل مسابقه نزده فابریکه آن پلان خود را صدفی صدویا بیشتر از صد فیصد تطبیق نموده اند .

مبالغی که از مبرك صرفه جوئی مواد خام انرژی برق و محروقات بدست آمده بالغ بر یکصد و هفتاد و هشت ملیون و سه صد و هجده هزار و چهار صد بیست و هفت افغانی میشود .

در تولید محصولات از مواد صرفه جوئی شده مبلغ (۸۱۶۸۰۰۷۹۴) افغانی حاصل گردیده در استفاده از ذخایر اضافی (۴۷۷۸۰۰۹۹) افغانی بدست آمد . شاملین مسابقه کار (۶۲۰۰) نفر مامور (۱۳۶۴۳) نفر کارگر و (۷۰۵۰) اجیر بوده است .

در اثر ارزیابی نهائی مسابقات کار کمیسیون مشترک از نمایندگان شعبه اقتصاد کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شوروی و زیران جمهوری دموکراتیک افغانستان و شوروی مرکزی اتحادیه های صنفی افغانستان نتایج آتی بدست آمده :

گروپ اول : موسساتیکه بیشتر از صدفی صد پلان پیشبینی شده را تطبیق کردند عبارت اند از :

۱- فابریکه خانه سازی (اول) مبلغ (۲۰۰۰۰۰) افغانی جایزه نقدی .

۲- مطابع دولتی برنده (دوم) مبلغ (۶۰۰۰۰) افغانی جایزه نقدی .

۳- ریاست میخانیک (سوم) مبلغ

گروپ دوم :

آنچه موسسا تیکه نسبت مشکلات و موانع بیش از هفتاد فیصد پلان خود را تطبیق نموده اند عبارت اند از :

تصدی ذغال سنگ شمال (برنسه اول)
جایزه مبلغ (۶۰۰۰۰) افغانی جایزه نقدی
پروژه نایب آباد حیرتان (برنسه دوم)
جایزه مبلغ (۳۵۰۰۰) افغانی جایزه نقدی •
تصدی سمت غوری برنده سوم جایزه مبلغ
(۲۰۰۰۰) افغانی جایزه نقدی

در جریان مسابقات کار بیشتر از دو هزار و پنجمصد نفر کارگر ابتکارات و شایستگی قابل قدری از خود نشان داده اند •

اتحادیه های صنفی افغانستان به تاسی از توجه کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان در زمینه تنویر زحمتکشان پیوسته اقدام ورزیده ما هیت انقلاب مرام عالی و بشر دوستانه انقلاب ثور و مرحله نوین انقلاب را به کارگران و زحمتکشان تبلیغ تا زحمتکشان بروحیه وحدت و یک پارچه گی با احساس وطن پرستانه بهور حزب و دولت انقلابی خویش جمع گردند •

ریاست تعلیمات و ورزش شورای مرکزی اتحادیه های صنفی افغانستان همواره مطابق به رهنمود های کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان تبلیغات خود را در چار چوب پلان های تبلیغی مشخص د را آورده و بتمام شوراها غرض تبلیغ ارسال نموده است • جهت تبلیغات در یک تعداد از ولایات و

سازمانهای اولیه اتحادیه های صنفی گروپهای

مبلغین آماده گردیده مواد تبلیغی را به موقع برای زحمتکشان می رسانند • تعداد گروپ های تبلیغی شفاهی در اتحادیه ها بیشتر از یکمزار می رسد که در هر گروپ سه الی چار نفر تنظیم اند از جمله (۴۹۹) نفر آن در شهر کابل است •

همچنین تبلیغات طی پروگرام های منظم از طریق رادیو ، تلویزیون در چوکات پروگرام کار گر نیز صورت میگیرد •

تکثر بوسترها ، نشریه ها ، پلاکها ، پامفلات ها نیز از طریق ریاست تعلیمات و ورزش در سر تاسر کشور صورت گرفته است • نمایش فلمهای مستند و تریبوی در جمله سایر پروگرامها جا داشته که مطابق به پلان مرتبه عمل میگردد •

در پهلوی تبلیغات تنویری در بلند بردن سطح آگاهی کارگران با سواد نیز سعی گردیده در ۵۲۱ سازمان اولیه کتابخانه های ایجاد شده است و ۲۱۵ سازمان اولیه جریده دیواری دارند در همکاری با ریاست مبارزه با بیسوادی ۷۶۱ کورس سواد آموزی که در آنها ۲۲۰۳۷ سواد آموز تنظیم اند ، افتتاح گردیده و تعداد زیادی کارگران با سواد شده اند •

اتحادیه های صنفی افغانستان دارای ارگان نشراتی به اسم کار بوده که از طریق آن پالیسی حزب توضیح و زحمتکشان را با اقدامات سود مند حزب و دولت آشنا و در بلند بردن سطح دانش سیاسی و سند یگانی کارگران کمک مینماید •

ریاست تعلیمات و ورزش در پهلوی فعالیت های تبلیغی و ترویجی فعالیت های کلتوری و ورزشی

را نیز دو بین اتحادیه ها تعیم می بخشید ،
تاحال ۱۲ گروه هنری به تعداد (۴۳۴) تیم
ورزشی را که کارگران و زحمتکشان عضو
اتحادیه در آنها به تمرینات منظم می پردازند
ایجاد کرده است .
ورزشکاران اعضا اتحادیه های صنفی کشور
در مسابقات بین المللی اشتراک ورزیده که
حایز مدال ها افتخارات ورزشی برای افغا -
نستان انقلابی شده اند .

اتحادیه های صنفی حزب دموکراتیک خلق -
افغانستان بر حسب پالیسی حزب و دولت
در صحنه مبارزه دوسطح بین المللی بغاظر
صلح ، همبستگی ، پرو لتری و ترقی اجتماعی
نهایت فعال بوده و نماینده های آن در تمام
کنفرانسها ، کنگره ها و میتنگ های بین -
المللی فعالانه اشتراک نموده اند .

اتحادیه های صنفی جمهوری دمو کراتیک
افغانستان به حیث یک سازمان اجتماعی
معتقد به انتر ناسیو نالیزم پرو لتری از
همان بدو تأسیس تلاش نموده است، پیوند -
های بین المللی خود را با سازما نهای برادر
کشور های مختلف قایم و پیوسته در جهت
حفظ و توسعه آن کوشیده است . به اثر همین
تلاش ها امروز روابط این سازمان با بیش از
۶۳ سازمان ملی و منطقوی و بین المللی
کشور های جهانی بر قرار است و تبادل
نشرات بین آنها وجود دارد ، هیات اتحادیه -
های صنفی در کنفرانس هاو کنگره های مختلف
بین المللی شرکت نموده حقایق مربوطه
بندست آورد های انقلاب ثور و مرحله نوین

وتکاملی آنها به جهانیان از طریق بیانیه ها -
ایجاد نندارتون های عکاسی که بیا نگر
تخریبات ضد انقلاب بوده روشن تر ساخته اند .
دهمین کنگره جهانی اتحادیه های کارگری
در هاوانا گشایش یافت . کنگره به
نمایندگی ۲۶۹ میلیون اعضای اتحادیه های
کارگری از ۱۳۸ کشور بر علاوه تصویب
اسناد مهم واساسی قطعنامه را به تصویب
رساند که درآن جنگ اعلام نشده علیه
کشور محبوب ما افغانستان تقبیح و همبستگی
خویشرا با انقلاب ثور ابراز داشتند .

نمایندگان اتحادیه های صنفی در کنگره
اتحادیه های مسلکی اتحاد شوروی، بلغاریا،
چکوسلواکیا ، آلمان دمو کراتیک شرکت
نمودند که شرکت درین مجامع از لحاظ
تبلیغ وتوضیح دست آورد های انقلاب مادر
سطح بین المللی ثمر بخش بوده است .
همچنان هفده همین کنگره اتحادیه های مسلکی
اتحاد شوروی از تاریخ ۱۶ - ۲۰ مارچ
۱۹۸۲ در مسکو دایر گردید که نماینده افغا -
نستان نیز در آن شرکت فعال داشت واز
ابتکارات مطروحه در زمینه صلح پشتیبانی
بعمل آورد .

همچنان نمایندگان اتحادیه های صنفی
در کنفرانس که به پشتیبانی از خلق های
فلسطین نامیبیا و جنوب افریقا ، طرابلس
کنفرانس سازمان بین المللی اتحادیه های
صنایع ، غذا ، تنباکو ، هوتلهای منعقددمشق
دایر شد شرکت فعال نموده اند .

سازمان صلح همبستگی و دوستی برج ده افغانستان

ادامه میدهد . بر نیسب های یاد شده را بطور مختصر میتوان چنین صف بندی نمود :

- قلعن نمودن تمام تسلیحات ، کشتار جمعی ، اختتام بخشیدن به مسابقات تسلیحاتی ، برچیدن پایگاه های نظامی خارجی ، خلع سلاح عهومی همزمان و کنترل شده .

- طرد تمام انواع استعمار و تبعیض نژادی - احترام به حق حاکمیت و استقلال مردمان که برای تأمین امر صلح لازمی پنداشته میشود .

- احترام به تمامیت ارضی دول .

- عدم مداخله در امور داخلی ملت ها .

- بنیا نگذاری روابط تجارتي و کلتودی

بر اساس منافع متقابل که بردوستی و احترام متقابل بنیان یافته باشد .

- همزیستی مسالمت آمیز بین دول دارای سیستم های متنوع سیاسی .

- تعویض سیاست از موضع روز به سیاست مبنی بر مذاکرات غرض حل و فصل اختلافات بین المللی .

- باید پذیرفت که شورای جهانی صلح یکی از عالیترین و با قوت ترین ارگان جنبش جهانی صلح بوده و بر اساس تصمیم ها و فیصله های اتخاذ شده میکوشد ، تا امور سایر ارگانها را تنظیم نماید .

شورای جهانی صلح يك ارگان خود مختار و دارای استقلال عام و تام است که نمایندگان

سازمان صلح ، همبستگی و دوستی مرکب از سه بخش عمده است ، بخش اول یعنی صلح عبارت از شورای صلح جهانی است ، بخش دوم وابسته به جنبش همبستگی مردمان آسیا و افریقا است و بخش سوم دوستی است که هر کشور بطور مستقل با کشورهای دیگر از طریق انجمن های دوستی با کشورهای متحابه رابطه دوستی را بر قرار میسازند . چنانچه جمهوری دمو کراتیک افغانستان در حال حاضر با (۲۴) کشور انجمن های دوستی را تاسیس نموده است .

جنبش جهانی صلح که در پیشاپیش آن شورای جهانی صلح قرار دارد بعد از انعقاد کنگرس پشتیبانان صلح منعقدۀ پاریس در سال ۱۹۴۹ عیسوی و کنگره وارسا در سال ۱۹۵۰ قوام یافته و امروز به یسک جنبش عظیم توده یی مبدل گردیده است . شورای جهانی صلح که در واقعیت امر ادامه دهنده و وارث بهترین سنن جنبش های ضد امپریا -

لیستی و ضد فاشیستی و مبارزان راه صلح اوایل قرن بیست بشمار میرود . بر اساس پرنسپ های والا و انسانی که ذریعه فریتر - يك جولیوت کوری موسس شورا در کنگره وارسا مطرح گردید به فعالیت پرداخته و بصورت پیگیر به رشد و نیرو مندی خویش

و به بسیج افکار عامه غرض پشتیبانی از آن به اقدامات و فیصله ها می پردازد که در تأمین صلح و استقلال ملی میتواند موثر واقع گردند، شورای جهانی صلح با یقین عمیق این نکته مسابقه تسلیحاتی نه تضمین برای امنیت، بلکه خطری برای آنست.

۱- جنبش همبستگی مردمان آسیا و آفریقا:

طرح تأسیس سازمان همبستگی مردمان آسیا و آفریقا در واقعیت امر برای باراول در کنفرانس دهلی انعکاس داده شد. کنفرانس دهلی، اولین گام بزرگ نهضت همبستگی مردمان آسیا و آفریقا در جهت تشکیل کمیته های همبستگی بشمار میرود که نه تنها انعکاس دهنده خواست توده های ملیونی آفریقا و آسیا بوده بلکه خواست آن کشور هایی را انعکاس میداد که بخاطر حاکمیت ملی، استقلال ملی، و آزادی خویش میزدند، در اواخر سال ۱۹۵۶ عیسوی برای بار نخست گرد همایی بزرگی که در آن نمایندگان کمیته های همبستگی کشور های مختلف مانند اتحاد شوروی، هند، چین، برما، ویتنام، کوریا و جاپان اشتراك داشتند در دهلی تشکیل جلسه نمود که درین جلسه تصمیم گرفته شد تاهیات را جهت پشتیبانی از مردم مصر در برابر تجاوزات کشور های امپریالیستی و اسرائیل به مصر اعزام نمایند. این هیات همچنان وظیفه داشت تا با رهبران مصر در باره تدویر اولین کنفرانس واقعی کمیته های همبستگی مردمان آسیا و آفریقا مذاکره نماید. اولین کنفرانس که بنام کنفرانس موسس هم یاد میگردد تحت عنوان کنفرانس

احزاب سیاسی، سازمانها و کمیته های ملی صلح پیش از یکصد و سی و پنج - مملکت جهان را دور خویش جمع نموده است. موثریت جنبش تا حد زیادی مربوط به فعالیت ها و اقداماتی است که ذریعه کمیته های ملی که در عین حال سازمانهای مستقل و خودمختار را تشکیل میدهند. براه انداخته می شود.

شورای جهانی صلح در عین زمان، انعکاس دهنده ساختار و ترکیب گسترده، سیاسی و جغرافیایی جنبش است. شورا متشکل از نمایندگان کمیته های ملی صلح سازمانها و جنبش های ملی منظوقی و بین المللی است که اهداف و پر نیسپ های جنبش را به طور کلی پذیرا شده اند.

شورای جهانی صلح بادر نظر داشت این امر که « هیچ سازمان مصلحی نمیتواند انحصار فعالیت در راه تأمین صلح را به خویش اختصاص دهد » سعی مینماید تا همکاری های گسترده و همه جانبه را با همه سازمانهای حکومتی و غیر حکومتی و نیرو های که در امور مربوط به آن علاقه و دلچسپی داشته باشند، بر قرار سازد.

شورای جهانی صلح با سازمان ملل متحد جنبش کشور های غیر منسلک سازمان وحدت آفریقا، لیگ کشور های عرب، یونسکو کنفرانس ملل متحد برای تجارت و انکشاف (انکند) سازمان انکشاف صنعتی ملل متحد (یونیدو) و سایر ارگانهای بین الحکومتی و موسسات اختصاصی سازمان ملل متحد، همکاری فعال و همه جانبه داشته در فعالیت های متنوع سازمان های متذکره سهم گرفته

آسیا و افریقا تاسیس گردد و محل دارالانشای آن در قاهره تعیین شد .

بدین ترتیب مردمان آسیا و افریقا توانستند سازمان دمو کراتیک و ضد امپریا لیستی را بوجود بیاورند که در جهت اتحاد نیرو های ضد امپریالیستی کارو فعالیت پر ثمر وارزنده را آغاز نماید .

بآدر نظر داشت رشد و تکامل این جنبش بزرگ ضد امپریالیستی و اهمیت کشور های نو به استقلال رسیده آسیا و افریقا در مسایل حاد بین المللی چون خلع سلاح ، قطع مسابقات تسلیحاتی ، دینانت ، سازمان همبستگی مردمان آسیا و افریقا درین راه گامهای ارزشمندی برداشته است .

دومین کنفرانس کمیته های همبستگی مردمان آسیا و افریقا از تاریخ ۱۱ تا ۱۵ - اپریل سال ۱۹۶۰ عیسوی در کوناکری پایتخت گینی دایر گردید . این کنفرانس در تاریخ جنبش همبستگی مردمان آسیا و افریقا از اهمیت ویژه - یی برخوردار است زیرا برای اولین بار اساسنامه اصول سازمانی و تشکیلاتی وظایف سازمان معین گردید و شورای سازمان همبستگی مردمان آسیا و افریقا به سازمان همبستگی مردمان آسیا و افریقا مسمی شد . تعیین کمیته های همبستگی با مبارزات مردمان قهرمان ویتنام کانگو و الجزایر و دیگر کشور های عربی و مسلمان کمیسیون بین المللی ضد تبعیض

نژادی و آپارتاید کمیسیون بین المللی تحقیق روی جنایات رژیم تبعیض طلب افریقای جنوبی از ابتکارات ارزنده این سازمان در جهت شورای دایمی کمیته های همبستگی مردمان پشتمانی از مردمان آسیا و افریقا بشمار میرود .

کمیته های همبستگی مردمان آسیا و افریقا از تاریخ ۲۶ دسامبر ۱۹۵۷ تا ششم دسامبر ۱۹۸۵ در قاهره دایر گردید .

نخستین کنفرانس کمیته های همبستگی مردمان آسیا و افریقا از طرف توده های چند ملیونی مستعمرات و ممالک نو استقلال یافته شخصیت ها و زمامداران بر جسته آن وقت مانند . جمال عبدالناصر ، جواهر لعل نهرو و قوام نکروما پشتیبانی گردید .

واضحست که جنبش همبستگی مردمان آسیا و افریقا بخاطر خصلت ضد امپریالیستی و خصلت دموکراتیک آن از همان آغاز فعالیت از پشتیبانی قاطع جامعه کشور های سوسیالیستی و در راس اتحاد شوروی ، جنبش بین المللی کارگری و جنبش های آزادی بخش ملی برخوردار بود . در حقیقت پشتیبانی نیرو های صلح دوست

جهانی و در قدم اول کشور های جامعه سوسیالیستی از مبارزات جنبش همبستگی مردمان آسیا و افریقا درین بیست سال اخیر از اهمیت خاص برخوردار می باشد و بشریت زحمتکش پشتیبانی پیدریغ کشور های سوسیالیستی را در قبال مبارزات مردم هند و چین و مردم افریقا و مجموعه جنبش آزادی بخش ملی همیشه بخاطر خواهند داشت . امروز نیز کشور های سوسیالیستی در جبهه جهانی مبارزه بر ضد امپریالیزم از مبارزات مردمان آسیا و افریقا بصورت وسیع پشتیبانی می نمایند

در اولین کنفرانس کمیته های همبستگی مردمان آسیا و افریقا تصمیم گرفته شد تا

شورای دایمی کمیته های همبستگی مردمان پشتمانی از مردمان آسیا و افریقا بشمار میرود .

که مبارزات خویش را در اتحاد کامل بانیرو-
های طرفدار ترقی اجتماعی به پیش می‌برد.
همچنان در اساسنامه آمده است، که سازمان
همبستگی مردمان آسیا و آفریقا در آینده مبارزات
خویش را بغاطر تحولات عمیق اقتصادی و
اجتماعی، بسط و انکشاف میدهد.

اساسنامه جدید نقش کشور های سو سیال-
لیستی را در جهت تحقق آرما نهی مردمان
آسیا و آفریقا ارزنده ارزیابی کرده و این کشور
هارا بحیث عضو مشاهد تعیین کرد.

دوازدهمین جلسه شورای سازمان همبستگی
مردمان آسیا و آفریقا در سال ۱۹۷۰ در مسکو
دایر گردید که در رشد و تکامل این سازمان
نقش مهمی داشت، درین جلسه دو صندوق
هیات اشتراک نموده و روی مسایل حاد بین-
المللی صحبت شد. سازمان همبستگی مردمان
آسیا و آفریقا در ۲۶ سال اخیر توانسته است
نقش خویش را بمثابة يك سازمان مترقی

ضد امپریالیستی در تحکیم و تثبیت مواضع
ضد امپریا لیستی مردمان جهان بصورت ارزنده
بازی کند. دهمین جلسه هیات رئیسه سازمان
همبستگی مردمان آسیا و آفریقا در سال
۱۳۶۰ در روزهای اخیر ماه عقرب در کابل دایر
گردید زمینه بسط و همبستگی مردمان آسیا و
آفریقا را به مقیاس گسترده مهیا ساخت.

در حال حاضر این سازمان مناسبات نزدیک
و دوستانه با شورای صلح جهانی، فدراسیون
بین المللی جوانان، فدراسیون بین المللی
ناپذیر جبهه بزرگ ضد امپریالیستی است

سومین کنفرانس سازمان همبستگی مردمان
آسیا و آفریقا در سال ۱۹۶۳ در تانگانیکا
دایر گردید که مرحله جدید از تکامل جنبش
همبستگی مردمان آسیا و آفریقا بشمار میرود
این کنفرانس در شرایطی دایر گردید
که حملات شدید بر ضد اصل
همزیستی مسالمت آمیز از طرف محافل
میلتاریستی و ماو یستی شروع گردیده بود.
در چارمین کنفرانس سازمان همبستگی
مردمان آسیا و آفریقا منعقدگانا در سال ۱۹۶۵
از نمایندگان کمیته های همبستگی کشورهای
جامعه سو سیال لیستی نیز دعوت بعمل آمد
تادر کنفرانس اشتراک نمایند. ازینرو گفته
می‌توانیم که این کنفرانس توانست در نزدیکی
هرچه بیشتر جنبش آزادی بخش ملی با متحدین
طبیعی آن یعنی جامعه کشور های سوسیالیستی
نقش ارزنده را ایفا نماید.

پنجمین کنفرانس سازمان همبستگی مردمان
آسیا و آفریقا در سال ۱۹۷۲ در قاهره دایر
شد. درین کنفرانس اساسنامه جدید طرح
گردید که در جلسه شورای آن در سال ۱۹۷۶
عیسوی تصویب شد.

با در نظر داشت رشد و تکامل جنبش های
آزادی بخش ملی و مسایل جدیدی که در
برابر این جنبش قرار داشت فیصله بعمل
آمد تادر اساسنامه مواد جدید داخل گردد.
چنانچه در اساسنامه ذکر گردیده است. سازمان
همبستگی مردمان آسیا و آفریقا بخش انفکاک
ناپذیر جبهه بزرگ ضد امپریالیستی است

سوسیالیستی داشته ، طور پیگیر در فعالیت های شان سهم گرفته ، مردم افغا نستان را درموضع دفاع از مرامنامه این انجمن ها سازمان میدهد .

عضویت در سازمان صلح ، دوستی و همبستگی افغا نستان بطور رضا کارانه می باشد . این عضویت میتواند بطور دسته جمعی و انفرادی باشد . اعضای دسته جمعی سازمان صلح ، همبستگی و دوستی افغا نستان عبارت از انجمن های موسسات و سازمان های صنعتی زراعتی و کو پراتیف های کسبه کاران ، موسسات دوایر دولتی ، موسسات تعلیمی و همچنان سازمانها و اتحادیه های اجتماعی می باشد .

هر تبعه جمهوری دمو کراتیک افغا نستان که به سن (۱۶) سالگی رسیده باشد و اهداف سازمان پشتیبانی نموده و آمادگی خویش را در جهت تطبیق آن اعلام بدارد میتواند بهیث اعضای انفرادی سازمان صلح ، همبستگی و دوستی افغا نستان ، در سازمان شرکت نماید .

سازمان صلح ، دوستی و همبستگی افغا نستان از نگاه تشکیلاتی یک سازمان واحد اجتماعی بوده درسه جهت فعالیت دارد :
- اشتراک در جنبش همبستگی مردمان آسیا و افریقا .

- اشتراک در جنبش جهانی بغاظر صلح .
- اشتراک در تحکیم دوستی با مردمان کشور های خارجی و همکاری با شورا های انجمن دوستی ملی این کشور ها .

ونقش خود را در بسیج نیروی عظیم مبارزان راه آزادی و استقلال کشور های از بند رسته بصورت ارزشمندی ایفا مینماید .

نتایج گردهمایی باشکوه کابل (۱۸-۲۱ نوامبر ۱۹۸۱) که در آن اضافه از صد نماینده از ۶۰ سازمان بین المللی اشتراک و ر زیده بود در تعمیق هر چه بیشتر مبارزات مردمان افریقا و آسیا درجهت ترقی و پیشرفت اجتماعی و صلح بسیار با اهمیت بود .

بنون شك کار این کنفرانس با اهمیت در تاریخ جنبش همبستگی مردمان بلا کشیده در قاره آسیا و افریقا در جهت ارتقا ، پرستیز و حیثیت این سازمان ، جهت حل و فصل قضایای عمده ای بین المللی اهمیت خاص داشته و خواهد داشت .

سازمان صلح ، همبستگی و دوستی افغا نستان :

سازمان صلح ، همبستگی و دوستی افغا نستان عبارت از يك سازمان اجتماعی توده ای بوده و عضو جبهه ملی پدر وطن می باشد . فعالیت عمده سازمان بر سهمگیری وسیع و فعالانه افغا نستان در جنبش جهانی طرفداران صلح ، در جنبش همبستگی مردمان آسیا و افریقا و امریکای لاتین در فعالیت اتحادیه ها ، انجمن های دوستی با مردمان کشور های خارجی متوجه میباشد .

سازمان تماس نزدیک با شورای جهانی صلح ، سازمان همبستگی با کشور های آسیا و افریقا ، شورای انجمن های دوستی اتحاد شوروی ، انجمن های دوستی کشور های

به هدف تنظيم امور تشکيلاتي درين ساحات ودر جهت منافع خط مشي واحدی که از جانب کليه شعبات سازمان صلح، همبستگي و دوستي پيش برده می شود • سازمان فعاليت خویش را براساس پر نسيب های وسيع دموکراتيک و سنتراليزم عيار خواهد نمود •

عاليترين ارگان سازمان صلح، همبستگي و دوستي افغانستان عبارت از کنفرانس سر-تاسري سازمان می باشد که در هر چار سال يك مرآبه دایر میگردد زمان تشکيل کنفرانس

نوبتي و نورم و تعداد نمايندگان از طريق هيأت رئیسه سازمان صلح و همبستگي تعيين میگردد •

سازمان صلح، همبستگي و دوستي دارای ارگان نشراتي می باشد هيأت رئیسه سازمان کمیته های ولايتی را و هيأت رهبری صندوق وجهی از امتيازات حقوقي برخوردار می باشند صندوق وجهی صلح، همبستگي و دوستي افغانستان بخاطر فنپانس ارتباطات انتر نا - سیو نالیستی جامعه افغانی بوجود می آید •

کنفدراسیون بین‌المللی زنان جهان

از: تلاش مشترک زنان دموکرات در مبارزه
بخطر جلو گیری بروز دو باره جنگ و احیای
فاشیسم ، خطر صلح و تحکیم دوستی بین
مردمان ، خطر آزادی ، دموکراسی ، برابری
اقتصادی ، سیاسی و اجتماعی زنان و خطر
آینده مسعود کودکان *

اولین کنگرس جهانی زنان بتاريخ ۲۶ نوامبر
سال ۱۹۴۵ عیسوی در پاریس کار خویش را
آغاز نمود ، شرکت کنندگان این گردهمایی
باشکوه بیشتر از سازمانهای نمایندگی میکردند
که در آتش و شعله های جنگ در مبارزه علیه
فاشیسم هیتلری بوجود آمده بودند . اشتراک
کنندگان کنگرس در برابر بشریت تعهد سپردند
که خطر تحکیم صلح ، پشتیبانی از جنبش
های رهایی بخش ملی و تامین حقوق مساوی
برای زنان و سعادت کودکان ، به پیکار دامنه
دار و خستگی ناپذیر دست زنند و از همه زنان
جهان دعوت کردند تا جهت تحقق این آرمان
مقدس بسیج شوند *

بتاریخ اول دسامبر سال ۱۹۴۵ میلادی
کنگرس ، سندی را به تصویب رسانید که
براساس آن فدراسیون دموکراتیک بین‌المللی
زنان ایجاد گردید . در راس آن مبارزه آتشین
جنبش مقاومت ضد فاشیستی ، شخصیت برجسته
اجتماعی ، نماینده اتحادیه زنان فرانسه «اوژنی
کوتون» برگزیده شد و تا سال ۱۹۶۷ عیسوی
بحیث رئیس فدراسیون ایفای وظیفه نمود *

کنفدراسیون بین‌المللی زنان جهان که در
حال حاضر مرکب از (۱۲۹) سازمان از (۱۱۴)
کشور جهان میباشد سی و هفت سال پیش
در لحظات حساسی از تاریخ بشریت تشکیل
گردید *

نخستین جرعه های آنرا در اولین میتنگ
ضد فاشیستی زنان اتحاد شوروی که در سپتامبر
سال ۱۹۴۱ دایر گردیده بود می بینیم. ضمن
پیامی ، زنان شوروی ، همه زنان جهان را
صرف نظر از عقاید سیاسی ، مذهبی ، موقف
اجتماعی ، تعلقات قومی و قبیله ای مخاطب
قرار داده ، از آنان دعوت نمودند تا در برابر
تمدن و سرنوشت بشریت ، در برابر آزادی و سر-
نوشت کودکان شان ، بی تفاوت نمانند ،
بر ضد فاشیسم هیتلری پیکار بی امان کنند .
بعد از در هم شکسته شدن فاشیسم توسط
اردوی نجات بخش سرخ شوروی ، ایجاد
سیستم جهانی سو سیالیستی ، رشد و
نیروی مندی جنبش های رهایی بخش ملی
مردمان آسیا ، افریقا و امریکای لاتین ، نیرو-
مندی و گسترش دامنه جنبش کارگری شرایط
مساعد جهت مبارزات بعدی آزاد یخواهی و
انقلابی مردم جهان تامین شد *

در چنین شرایط امکانات جدید و کیفی
جهت تحکیم و تشکل سازمانی و وحدت زنان
دموکرات کشورهای مختلف برای حل پرابلم
های جدید پدید آمد . این اهداف عبارت بودند

ارگان نشراتی ، فدراسیون مجله زنان جهان و بولتن اطلاعاتی است •

فدراسیون دمو کراتیک زنان در طول حیات بر تپش خویش توانسته است توده های ملیونی زن را صرف نظر از وابستگی های نژادی ، لسانی، ملیت ، عقاید مذهبی و سیاسی در صفوف خود بسیج سازد. در وجود آنان ایمان به فردای صلح آمیز و عادلانه را ایجاد نموده و زنان را کمک نماید تا جای خویش را در جامعه و در جنبش خلقها بغاظر صلح ، دمو کراسی و ترقی اجتماعی بازیا بند •

تنبیر کنگره های جهانی زنان نقش بااهمیتی را در تکامل و تعمیق پروسه جنبش دمو کراتیک جهانی زنان داشته است •

در اولین کنگره جهانی زنان منعقدۀ پاریس (۲۶ نوامبر سال ۱۹۴۵) هشتصد و پنجاه نماینده و مهمان از چهل کشور اروپایی ، آسیایی ، امریکای لاتین ، استرالیا و کسب از یکصد و هشتاد سازمان ملی زنان کشور های مختلف اشتراک ورزیده بودند •

در پیام کنگره مذکور خطاب به زنان جهان آمده است تا :

«زنان سراسر جهان همه نیروی خود را در جهت دفاع از صلح ، دمو کراسی و علیه وحشت استعمار تجبیژ نمایند •»

فدراسیون دموکراتیک بین المللی زنان از همان آغاز موجودیت خویش انعکاس دهنده راستین خواست ها و آرمانهای توده های گسترده زنان بوده وندای صلح خواهی زنان را بگوش ها رسانیده است •

او همه عمر و زندگی خویش را وقف مبارزه بغاظر صلح و ترقی اجتماعی و خستگی - ناپذیر تمام نیرو و انرژی خود را سخا و - تمندانه در خدمت جنبش دمو کراتیک بین المللی زنان گذاشت •

از سال ۱۹۶۹ تا سال ۱۹۷۴ رئیس فدراسیون شخصیت برجسته اجتماعی مملکت فنلند عضو هیات رئیسه شورای صلح جهانی و مبارز استوار جنبش دمو کراتیک بین المللی زنان «هیر ته کوسی نین» بوده است و از آن تاریخ تاکنون «فریده بر اوون» از کشور اتریش ریاست فدراسیون را به عهده دارد •

عالتیرین مقام فدراسیون ، کانگرس میباشد که در هر پنج سال یکبار دایر میگردد • کانگرس رئیس فدرسیون را انتخاب و برنامه فعالیت های فدراسیون را تصویب نموده ، جهات فعالیت های بعدی را تعیین می کند همچنان شورای اجراییه از طرف کانگرس برگزیده می شود که در فاصله بین دو کانگرس از امور فدراسیون واری می نماید •

شورای رهبری فدراسیون هر دو سال یکبار جلسه می نماید و مشتمل بر نمایندگان همه سازمان های محلی زنان است که عضویت فدراسیون را دارا می باشد •

تصمیم ها و فیصله های شورا را بورو د و عمل پیاده می نماید که مرکب است از :

رئیس ، معاونان ، سرکتر عمومی و دیگر اعضا که از طرف شورا انتخاب میگردد •

ارگان اجراییه فدراسیون را دار الانشاء تشکیل میدهد • اعضای دار الانشاء عبارت از جنرال سکر تر ، سکرتر ها و مسوول مالی •

فدراسیون دموکراتیک بین‌المللی زنان به‌مثابه حامل احساسات و خواست زنان حیثیت فاکتور موثر را در ایجاد مناسبات همکاری و اشتراک‌مساعی بین سازمانهای مختلف بین‌المللی و ملی را داراست .

سه سال بعد از کنگره موسس در ماه دسامبر سال ۱۹۴۸ دومین گرد هم‌آیی جهانی زنان در شهر بوداپست دایر گردید . در کنگره دوم جهانی زنان نمایندگان ۳۸ کشور جهان شرکت داشتند . در جریان کار این اجتماع بزرگ فرستادگان زنان از مسایل بفرنج جنبش دموکراتیک بین‌المللی زنان، تعمیق و رشد آینده آن در ممالک آسیایی و افریقائی و امریکای لاتین پرابلم های کودکان ، وظایف زنان در مبارزه بغاطر صلح ، دموکراسی و ترقی اجتماعی سخن زدند .

زنان کشورهای مختلف در شرایطی گرد آمده بودند که فضای بین‌المللی آکنده از تشنج و اختناق بود . امپریالیزم با زبان جنگ سرد ، ایجاد بلاکهای نظامی تجاوزگر ، پایگاههای متعدد ، احیای میلیتاریزم آلمان و دهها عمل شیطنت آمیز و فتنه انگیز دیگر صلح جهانی را تهدید میکرد . اجتماع بوداپست مسیر فعالیت و پیکار زنان جهان را تعیین و مشخص ساخت .

در سال ۱۹۵۳ عیسوی کنگره کوپن‌هاگن در دنمارک تشکیل شد. دو هزار نماینده زنان ۷۰ مملکت و همچنان نمایندگان ده سازمان بین‌المللی در کار این کنگره اشتراک داشتند و در جریان کار این کنگره اشتراک داشتند و در جریان کار بر تمر خویش ، سند ارزشمندی را تصویب نمودند . این سند که اعلامیه حقوق زن نام داشت انعکاس دهنده آرمان ها و خواست های دیرینه زنان بوده و در شرایط امروزی اهمیت خود را حفظ نموده است .

سومین کنگرس جهانی زنان مرحله پرارزش در تشکل و بسیج جنبش دموکراتیک زنان و گسترش روابط آن با سازمانهای مختلف زنان بحساب میرود . کنگرس مذکور افق های وسیعی را در برابر سازمانهای عضو فدراسیون در کار و پیکار شان بغاطر تحقق آرزوها و آرمان های زنان کشور .

چهارمین کنگره زنان جهان منعقد و یانا در سال ۱۹۵۸ عیسوی نتایج کار فدراسیون را در ارتباط با حل مساله زن تامین حقوق زنان و نقش آنان در پیشبرد امور اقتصادی ، سیاسی فرهنگی و اجتماعی مورد ارزیابی قرار داد . نمایندگان زنان هشتاد مملکت جهان در وینا ی اتریش گرد هم آمدند و پرابلم ها و پیروزی های پیکار زنان را بغاطر تامین حقوق و آزادی های شان جمع بندی نمودند .

ترشکووا اولین زن فضا نورد مهمان خاص

کنگره بود .

کنگره جهانی زنان منعقد هلسنکی که در

سال ۱۹۶۵ عیسوی گشایش یافت حادثه

شکوهمندی در تاریخ تکامل جنبش دمو -

کراتیک بین المللی زنان محسوب میگردد .

درین کنگره زنان ۹۳ کشور ۱۲۰ سازمان ملی

و ۲۷ سازمان بین المللی اشتراک ورزیدند .

کنگره گزارشاتی در ارتباط با مسایل نقش

زن در مرحله کنونی ، زن و خانواده ، زن و

کار ، زن و جامعه را استماع نمود ، محور

کار کنگره را ارتقای نقش زنان در جنبش نجات

بخش ملی و منجمله همبستگی با مبارزه عادلانه

زنان و بیتنام تشکیل میداد .

کنگره برلین یکی از تاریخی ترین کنگره

های فدراسیون بین المللی زنان جهان است

این کنگره از تاریخ بیستم تا بیست و چهارم

اکتوبر ۱۹۷۵ بر گزار گردید . انگیزه تلویز

این کنگره بزرگداشت از سال بین المللی

زن بود .

در ین کنگره ۱۹۵۲ نماینده و مهمان به

نمایندگی از سازمان های زنان (۱۴۱) کشور

و فرستادگان (۲۸) سازمان بین المللی

و منطقوی ، هشت سازمان مذهبی و هشت

موسسه اختصاصی سازمان ملل متحد شرکت

در ماه جون سال ۱۹۶۳ عیسوی شهر قهرمان

مسکو ، پایتخت کشور شوروا ها دو هزار

نماینده و فرستاده (۱۸۰) سازمان ملی زنان

(۱۱۳) کشور را به آغوش پذیرفت .

این گرد هم آیی تاریخی ارائه دهنده نیرو -

مندی موج خرو شنده جنبش دمو کراتیک زنان

بوده و گسترش صفوف روبنده آنرا یکبار

دیگر به اثبات رسا نید .

کنگره روی مسایل نقش فدراسیون در مبارزه

همگانی مردم جهان بخاطر صلح و تحکیم

استقلال ملی ، نتایج کار در جهت تامین حقوق

مساوی برای زنان و سعادت کودکان ، وضع

زنان در جامعه و خانواده ، سهم زنان در نبرد

بخاطر تامین صلح ، خلع سلاح همگانی و تعمیق

پیوند های دوستی بین مردمان ، شرکت زنان

در امر مبارزه بخاطر تحکیم استقلال ملی و

پرا بلم های صحت و بیداری ، تعلیم و تربیه

اطفال و نو جوانان در کشور های مختلف

شور و بحث بعمل آورد .

(۶۳۴) نماینده در بخش های گوناگون کار

کنگره شرکت ورزیدند و ضمن ارزیابی و

تحلیل عمیق وضع زن در کشور های شان

به این نتیجه رسیدند که تنها نظم سو سیا -

لیستی قادر به حل مساله زن است . والپنتینا -

در پیام به زنان جهان انعکاس یافت . درین پیام گفته شده است :

« به تشدید فعالیت سازمان های ملی زنان تحکیم توسعه نفوذ آنها و همچنان توسعه همکاری با نیرو های که در راه حقوق زنان

مبارزه مینمایند باید مساعدت نمود . »

بعد از تدویر کنگره جهانی زنان بتاريخ ۱۵ اکتوبر ۱۹۸۱ عیسوی در پراگ هشتمین کنگره فدراسیون بین المللی زنان دایر گردید که نتایج فعالیت فدراسیون را بعد از ختم کنگره هفتم مورد مطالعه و بررسی قرار داده ، اهداف آینده آنرا مشخص نمود .

درینجا لازم است تا برا اهداف ووظایف سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان در شرایط کنونی بعنوان عضو فعال کنفدراسیون دمو کراتیک بین المللی زنان نیز نظری بیا- فگینم :

سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان هفده سال پیش بر مبنای ضرورت تاریخی واجتماعی کشور ما براساس تکامل وضعیتی جامعه وبه مثابه پیامد قانونمند تکامل جنبش

زن در کشور ، بخاطر تشکل وهیبری مبارزات زنان در عرصه های سیاسی ، اجتماعی،اقتصادی و صنعتی وارد فعالیت عمل انقلابی گردید .

داشتند . گرد هم آیی بر لین تحت شعار: صلح، مساوات وانکشاف، کار خویش را آغاز نمود. فریده براوون رئیس فدراسیون دمو کراتیک بین المللی زنان در گزارش خویش به کنگره متذکر گردید که :

« اعلام سال ۱۹۷۵ عیسوی به مثابه سال بین المللی زن مظهر عالی از احترام بشریت به مقام والای زن است واز دول جهان تقاضا دارد تا در ارتباط با وضع تبعیض در برابر زنان و حل مساله زن بطوردقیق تدابیر عملی مشخص اتخاذ نماید . »

در تاریخ ۸- ۱۳ اکتوبر سال ۱۹۸۱ عیسوی در پراگ پایتخت چکو سلوا کیا کنگره سر - تاسری زنان که یکی از مهمترین حوادث در جنبش بین المللی زنان است گشایش یافت . این کنگره به ابتکار فدراسیون بین المللی زنان سازمان یافت پیشنهاد در باره تدویر آن در جلسه بیروی فدراسیون دمو کراتیک بین المللی زنان که از ۹ تا ۱۱ اپریل سال ۱۹۸۰ در برلین دایر شده بود مطرح گردیدو اشتراک کنندگان بیرو ازمین پیشنهاد استقبال نمودند .

درین جلسه تصمیم گرفته شد تا کنگره تحت شعار برابری ، استقلال ملی و صلح تدویر یابد . اهداف کنگره سرتاسری زنان

تحقق این اصل پیکار نموده است»

سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان که در نتیجه کار و پیکار خستگی ناپذیر دکتور اناهیتا راتب زاد عضو بیروی سیاسی و رئیس سازمان صلح و همبستگی و دوستی جمهوری دمو کراتیک افغا نستان و رئیس سازمان دمو کراتیک زنان افغا نستان در سال ۱۹۶۵ عیسوی بنیاد گذاشته شد ، طی هفده سال حیات پرا- فتخار خویش همواره پیوند ارگانیک و منطقی جنبش دمو کراتیک زنان با جنبش رهایی بخش ملی بوده است . تاریخچه سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان مشحون از مبارزات قهرمانانه اعضای این سازمان بغاطر دفاع از منافع مردم ستمدیده کشور و رهایی کامل زن از قید محرومیت هاو نابسامانی ها بوده است .

در جوای سال ۱۳۴۵ بغاطر تجلیل نخستین سالگرد تاسیس سازمان دمو کراتیک زنان افغا نستان اجتماعی قابل ملاحظه از زنان و دختران روشنفکر اعم از معلمان ، کار مندان و شاگردان تشکیل شد که روی اصول و موازین مرامی و سازمانی ، رهبری و مشی سازمان بحث آزاد و تبادل نظر دمو کراتیک صورت گرفت که در نتیجه آن تصامیم ثمر بخشی اتخاذ گردید .

در حال حاضر ، رهایی کامل زن از قید نظام خرافات و بقایای مناسبات فیودالی و طردهر

سازمان دمو کراتیک زنان افغا نستان در شرایطی پایه عرصه وجود گذاشت که چهره اقتصادی ، اجتماعی کشور ما را يك فرماسیون اجتماعی فیودالی و ماقبل فیودالی تشکیل میداد .

ثمره ظفر نمون تسلیم نا پذیری مردم منجمله زنان افغا نستان ایجاد امکان رفع حجاب بتاریخ دوم سنبله ۱۳۳۸ و اشتراک زنان در پروسه تولیدی و استفاده از خدمات اجتماعی و تحصیلی به طور نسبی بوده است .

حزب دمو کراتیک خلق افغا نستان ، از همان لحظه تاسیس و آغاز فعالیت خویش کار آموزشی پرورشی و سازماندهی رادربین زنان یکی از وظایف مهم خود دانسته و به مساله جلب زنان

به جنبش ملی و دمو کراتیک کشور توجه دایمی داشته و اصولا برای نخستین بار در تاریخ کشور مساله زنان را بطور علمی و همه جانبه طرح نمود . طوریکه ببرک کارمل منشی عمومی

کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغا - نستان در بیانیه افتتاحیه کنفرانس سر تاسری زنان کشور به تاریخ ۲۸ نوامبر سال ۱۹۸۰

عیسوی گفتند: «حزب در اولین مرامنامه خود پیوند ارگانیک زنان را با جنبش رهایی بخش ملی و اجتماعی توضیح نموده و با پیگیری در راه

سراسر جهان در راس آن فدراسیون دمو - کراتیک بین‌المللی زنان در کار کنفرانس سرتاسری زنان افغانستان نمونه جدید پیوند ارگانیک و ناگسسته زنان جهان با زنان افغانستان انقلابی بشمار میرود .

بعد از تدویر کنفرانس سرتاسری زنان کشور شوروی مرکز سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان کار وسیع و پرمهری را در پیش گرفته و در راس آن انجام داده است . در سرتاسر ولایات کشور و منجمله در شهر کابل شیوه های جدید کار تشکیلاتی در عمل پیاده گردیده که در نتیجه آن شوروی ولایتی (۷) شوروی شهری (۱۹) شوروی ناحیوی ، (۲۰۹) سازمان اولیه زنان ایجاد گردیده است .

سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان یکی از اجزای متشکله جبهه ملی پدروطن بوده . ده تن از اعضای آن در ترکیب کمیته ملی جبهه پدروطن برگزیده شده اند .

سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان در همکاری با مرکز فرهنگی اتحاد شوروی لکچر ها و ملاقات ها تنظیم نموده است . شوراهای مرکزی ، ولایتی و شهری سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان ، از وسایل و رسانه های جمعی استفاده وسیع بعمل می آورند چنانچه مجله «زنان افغانستان» به نشرات خویش

آنچه که به حقارت ، اسارت تحقیر و توهین زن می انجامد و تأمین شرایط هر چه مساعد تر برای رشد همه جانبه شخصیت زنان افغانستان که نیمی از جمعیت و قوای بشری بالقوه را تشکیل میدهند یکی از آرمان های ملی ، دمو کراتیک ، ضد فئودالی و ضد امپریالیستی انقلاب ثور بویژه مرحله نوین و تکاملی آنست .

در اصول اساسی جمهوری دمو کراتیک افغانستان که پس از مرحله جدید انقلاب ثور یعنی پس از ۲۷ دسامبر سال ۱۹۷۹ اعلام گردید نه تنها اصل برابری زنان با مردان انعکاس یافته است بلکه راهها و شیوه های تشدید و تقویت مواظبت دولت از وضع زنان به مثابه زحمتکشان و مادران وطن نشان داده شده است .

کنفرانس سرتاسری زنان افغانستان که بتاريخ ۲۸ - ۳۰ نوامبر سال ۱۹۸۰ در کابل دایر گردید و دوکار آن اعضای عالیقدر حزبی و دولتی در راس بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیک خلق افغانستان اشتراک ورزیدند نمایانگر ارج بزرگ است که رهبر حزب به مبارزه زن در کشور و نقش زنان افغان در پروسه نو سازی قایل اند . اشتراک بیش از (۱۹) سازمان زنان از

آغاز کرده است . اعضای این سازمان در ترکیب میز های منور اشتراک ورزیده ، از طریق رادیو و تلویزیون واقعیت های زندگی زنان کشور ، سهم آنها را در انجام دگرگونی های اجتماعی ، اقتصادی و دفاع از دست آورد های انقلاب ثور و بخصوص مرحله جدید تکاملی آن بازگو مینمایند. شورا های ناحیه-وی سازمان های اولیه بطور منظم جراید دیواری تهیه مینمایند. کلوب زنان نقش مهمی را در ارتقاء جنبه های عملی کار های زنان ایفا میکند . یکی از جهات عمده دیگر کار این سازمان شرکت فعال در پروسه همگانی مبارزه بایسواد است .

سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان به مثابه عضو فدراسیون بین المللی دمو کراتیک زنان جهان همه تلاشهای خویش را بکار بسته است تا با همه سازمان های ملی عضو فدراسیون تماس نزدیک و دوستانه برقرار نماید .

سازمان دمو کراتیک زنان افغانستان پرورد شگاه زنان وطنپرست باروحیه آگاهی اجتماعی ، احساس مسوولیت در برابر ما در وطن و سهمگیری در پروسه تکاملی انقلابی جامعه ما احترام و پاسداری از منجینه های فرهنگی مردم ، پابندی به سنن عالی و احترام به عقاید مذهبی مردم ما محسوب میگردد .

فهرست مطالب

- مقدمه : - کشت سبز بر •
- فصل اول : - کشت گل •
- کشاورزی و شیوه های بهره برداری از زمین : - مجادله با آفات و امراض زراعتی •
- محصولات کشاورزی و پیداوار مهم
- الف - اشکال شیوه های آبیاری : - خراسان زمین •
- ۱ - به وسیله انبار •
- ۲ - به وسیله باران •
- ۳ - به وسیله کار یزو چشمه •
- ۴ - به وسیله آب چاه •
- فصل دوم : - مقیاس توزیع آب •
- ۱ - فرستار آب •
- ۲ - وضع کشتندی :
- ۳ - تصنیف زمین برای کشتندی •
- ۴ - جفت واحدی کشتندی •
- ۵ - برخی از افزار و اصطلاحات کشتندی •
- ۶ - کشت غلات •
- ۷ - کشت نباتات طبیعی و صنعتی •
- ۸ - کشت میوه جات •
- ۹ - ۱۲۰ نوع انگور در هرات •
- ۱۰ - وضع دهقانان و دهات •
- ۱۱ - تطور معنی و موقف طبقاتی دهقان •
- ۱۲ - وضع دهقانان در دوره قبل از غلبه مغول •
- ۱۳ - وضع دهقانان در دوره مغول •
- ۱۴ - مزارع واکار •
- ۱۵ - شیوه های حقوقی توزیع محصول •
- ۱۶ - الف - صواکره •
- ۱۷ - ب - مزارعه •
- فصل سوم :

- اصلاحات کښاورزۍ غازان خان وټنایج   – آیا مزرعه (دربک معنی) به مفهوم ده
آن .   و قریه است ؟
- وضع دهقانان دردوره بعداز غازان خان .   فصل چهارم :
- خانه و کاشانه دهقانان .   باز تاب سیما ی فیودا لیزم در افغانستان
- سیما ی دهات امروز ی به مثابه خا –   قرن بیستم ((قبل از انقلاب ثور .))
- طره از دهات قرون وسطا ئی .

مقدمه

نظام فیودالی :

س مزارعه یا مواركه و غيره صورت ميگيرد .

بهره مالكانه يا مال الا چاره زمين، شكل تحقق مالکيت انحصاری در باب بر زمین است که از طریق کار اضافی به در باب فیودال تعلق میگیرد .

در نظام فیودالی ، مبارزه طبقاتی میان استثمارگران (فیودال ها) و استثمار شونده گان (رعیت) خصلت اساسی حیات اجتماعی را تشکیل میدهد و به همین علت ، جنبش های دهقان و تبهی دستان شهر ی علیه طبقه حاکم در طی قرون وسطی یکی از مشخصه های بسیار بارز این نظام است چون در دوران فیودال لیت ، رشد افکار بطور کلی در مسیر معتقدات مذهبی بوده است ، لهذا جنبش های دهقانی در سراسر قرون وسطی ، رنگ و صبغه مذهبی بخود میگیرند و در لباس مذهب و سلك دین ، تضاد های عمیق اجتماعی و طبقاتی را بروز میدهند .

جنبه دیگر نظام فیودالی این بود که مالکیت زمین بر اساس سلسله مراتب فیودالی (هیرارشی) تقسیم شده بود ، یعنی زمینی واحدی دو یا چند مالک داشته که ایشان بر طبق « هیرارشی فیودالی » (سلسله مراتب فرمانفرمانی و فرمانبرداری ، تابع و متبوع یک دیگر بوده اند .

عمده ترین خصوصیت قرون وسطی ، نه تنها در اروپا و افریقای شمالی ، بلکه در آسیا (بخصوص کشورهای شرق نزدیک و شرق میانه) ، تشکل و تکامل نظام فیودالی مبنی بر مالکیت انحصاری فیودال بر زمین و بهره برداری از آن بوسیله استثمار دهقان و رعیت وابسته بزمین است . به عبارت دیگر ، مضمون مشترک اجتماعی ، اقتصادی قرون وسطی ، فیودالیزم است که در سراسر تاریخ این دوران با مشخصات اصلی ، همه کشورهای شرق و غرب را با تفاوت های در بر میگیرد .

نظام فیودالی ، که بنا بر عقیده جامعه شناسان ، یک مرحله ضروری تکامل جامعه انسانی است و تشکل آن در موقعتش برشد نیرو های مولده کمک کرد ، به نظامی اطلاق می شود که طبقات اصلی آن ، زمینداران بزرگ و دهقانان سرف (رعیت) بوده و در آن قدرت سیاسی در دست زمینداران بزرگ باشد . در این نظام طبقه حاکم را ، ((فیودال)) و طبقه محکوم را ((رعیت)) مینامند .

عمل استثمار ، درین سیستم توسط فیودال زمیندار از رعایای وابسته بزمین از طریق گرفتن بهره مالکانه براساس

د رافغانستان (خراسان) عهد مغول
که روش دادن اقطاع به سران و بزرگان
چادر نشین ترک و مغول، در مقابل انجام
یک سلسله مکلفیت های نظامی و غیره
صورت میگرفت یک چنین هیرارشی فیه
دالی وجود داشته است. مثلاً بنا بر آنچه
بطرو شفسکی، محقق شوروی از کتاب
سیفی هروی نقل میکند، در زمان خاندان
کرت هرات، طبقه فیودال حاکم بر
ولایات خراسان، دارای پنج ردیف سلسله
مراتبی فیودالی بود که به ترتیب تا
و متبوع یک دیگر بوده اند، این پنج ردیف

عبارت بودند:

۱- ایلخان مغول که سلطان (سینور
بزرگ) بوده و قدرت نامحدود داشته
است.

۲- ملک هرات از خاندان کرت هرات
که بفرمان ناحیه هرات و ولایات دیگر
خراسان بود.

۳- امیران فیودال از قوم تاجیک وکیا-
نیان سیستان و غوریان و افغانان که
واسال ملک هرات بوده اند.

۴- «زعما» و «اعیان» که واسال-
های امیران پیش گفته بوده اند.

۵- سپاهیان اقطاعدار که واسال
زعما و اعیان بوده اند.

طبقه رعیت نیز شامل توده وسیع تولید
کنندگان مستقیم کشاورزی و گله داری
میگردید که در روستاها، چادرها و حواشی
شهرهای کوچک میزیستند.

در راس این هیرارشی شاه جای داشت که
فیودال بزرگ محسوب میشد، پائین
تر از او ((سینور)) های بزرگ (زمینداران)
ارانبزرگ (قرار داشتند که صاحب املاک
وسیع بودند. پائین تر، سینورهای درجه
دوم و آخر از همه شوالیه های کوچک
واقع شده بودند. هر یک از اعضای این
(هیرارشی) نسبت به مقام برتر، ((واسال-
سال)) (تابع) و نسبت به مقام پائین
تر ((سینور)) (ارباب) نامیده می
شد.

هیرارشی فیودالی بهر میماند که
شاه در راس آن قرار داشت و در پایه آن
توده عظیم دهقانان سرافرعیت قرار
داشتند که ((سینور)) هیچکس نبودند.
تابعیت و تقید دهقان فقط از طریق ایلخان
سلسله مراتب عملی میشد.

قشون فیودالی هم بر اساس همین
سلسله مراتب تأمین میشد و هر ۱۹ سال
مکلف بود، عده سر باز برای خدمت
سینور آماده داشته باشد و در رکاب سینور
در جنگ ها شرکت جوید. سربازان ساده
را دهقانان تشکیل میدادند که به طرق
مختلف از روستاها و دهات گردآوری
شده بودند. وظیفه سربازی، خود یک
نوع خاص ((بیگار)) فیودالی بود و طبقه
فیودال از طریق سلسله مراتب خویش
از دهقانان بهره کشی میکرد.

البته باید گفت که در زندگی روستا -
تیا ن کشاورزی تفوق داشت و در زندگی
چادر نشینان گله داری .

یکی از مهمترین وجود مشخصه نظام
فیودالی شکل بهره کشی آن است . در
نظام فیودالی سه نوع بهره (یا مالیات)
وجود دارد : بهره کاری ، بهره جنسی و
بهره پولی ، بهره کاری یا ((بیگار))
عبارت از کار بدون مزد است که رعیت برای
فیودال انجام میدهد . بهره جنسی نیز
سهمی از محصول است که رعیت تحت عنوان
های مختلف به ارباب و دولت فیودال
می پرداختد ، بهره پولی اجاره بهایی
تقدی زمین است .

در اروپای غربی ، در آغاز دوران فیودال -
لیزم ، بهره کاری بر سایر اشکال بهره
تفوق داشت . یعنی به هر رعیت قطعه زمینی
داده شده بود که روی آن کار میکرد و بدین
وسیله مایحتاج زندگی خود را تأمین
میکرد . بقیه وقت خود را (مثلاً : در هفته
۳-۴ روز) صرف کار مجانی (بیگار) در
مزارع ارباب میکرد . این ((بیگار))
(کار اجباری مجانی در واقع بهره اصلی
فیودالی را تشکیل میداد ، بعداً در مراحل
تکامل تر فیودالیزم بهره جنسی و درپایان پولی
رواج یافت ، بهره پولی مخصوصاً دوره
شگوفائی شهرها و تلاشی نظام فیودالی
است . هنگامیکه کشاورزان به روابط ((کالا
- پولی)) کشیده میشوند و محصول خود را
در بازار میفروشند .

در کشور ما و سرزمین های ایران و
آسیای میانه ، نیز هر سه نوع بهره وجود
داشته ، منتها به علت کمبود و حتی فقدان
مزارع اربابی که به بیگار متکی باشد ،
بهره کار اغلب صرف امور تولید کشاورزی
نمیشد و در نتیجه نقش فرعی داشته و البته
گاهی هم بهره پولی (بیشتر در روستاهای
کنار شهرهای بزرگ یا راه های کاروان -
رویا به هنگام جنگها و لشکرکشی ها که
دولت به پول نیاز داشت) ، به صورت
فرعی ، رواج مییافت . ولی بهره کاری
(بیگار) هیچوقت نقش اساسی نداشت و
همیشه بصورت فرعی در کنار بهره جنسی
قرار داشت . بهره پولی نیز در طی دوران
فیودالیزم در کشور ما و سرزمین های
مجاور آن ، اندک و گاهگاهی بود ، و
آنقدر گسترش نمی یافت که بتوان آن را
مژده رسان تلاشی نظام فیودالی دانست .
بهره جنسی به صورت سهمی از محصول ،
به عنوان های گونه گونه ، از رعیت گرفته
میشد . فیودال ها تمام محصول اضافی
روستائیان و حتی مقداری هم از محصول
لازم را (حداقل محصولی را که برای
ادامه حیات و ادامه کارشان لازم بود)
از روستائیان می گرفتند . مالیات بیگران
گذشته از آنچه که ((طبق دستور)) یسا
(حواکه و پروات) از روستائیان اخذ
میکردند ، برای خود نیز تا میتوانستند
اخذ می نمودند . اگر آذوقه روستائیان
نمیتوانست حرص و ولع آنها را فروشانند ،

مرغ و روغن و شیر و حیوان او را نیز از او میگردانند. بسیار اتفاق می افتاد که روستائیان کودکان خود را برای پرداخت بهره - مالیات میفروختند. فشار بهره مالیات، اغلب سبب فرار روستائیان از دهات و در مراحل حادث تر سبب شورش - های دهقان میگردید.

بهره فیودالی در مدارج گوناگون تکامل جامعه فیودالی به صورت ((بیگار)) و یا بهره جنسی رایج بود و در این - مراحل بهره گیری، تولیدات طبیعی یا ((اقتصاد طبیعی)) اقتصاد یک در آن چیز برای فروش و خرید به جز رفع نیازهای شخصی تولید نشود. (حکمفرما بود. اما بهره نقدی در موازات پیدایش و رشد ((روابط کالا - پولی)) در ساز - مان فیودالی پدید آمد.

روی همرفته، دانشمندان، شاخص - های ذیل را به عنوان شیوه تولید فیودال - لی خاص نشان ساخته اند:

۱ - اقتصاد طبیعی (تولید به منظور مصرف نه تولید به منظور مبادله) تسلط دارد.

۲ - زمین به عنوان عامل اصلی تولید، پایه اساسی تولید فیودالی است و بازده محصول کشاورزی به سبب سطح نازل فن کشاورزی بسیار پائین است.

۳ - تکنیک در وضع نازل و یکنواختی قرار دارد.

۴ - دهقان صرف (رعیت) به فیودال و زمین وابستگی دارد که شکلی از اجبار غیر اقتصادی است. یعنی دهقان مجبور است در مکان مشخص و برای ارباب معینی کار کند و بهره مالکانه (کاری، جنسی، نقدی) به ارباب پردازد. این مجبوری، اجبار غیر اقتصادی است. زیرا فیودال، دهقان را از طریق جبر غیر اقتصادی مورد بهره کشی و استثمار قرار میدهد.

در نظام سرمایه داری، کارگری اینک گرسنه نماند، مجبور است نیروی کار خویش را بفروشد. این اجبار، صرفاً اقتصادی است، اما دهقان و رعیتی که مجبور است به ارباب خود بهره و مالیات جنسی یا پولی بدهد و یا بصورت رایگان در زمین او کار کند، این دیگر اجبار اقتصادی نیست بلکه اجبار غیر اقتصادی است. پس میتوان گفت، اجبار یک کارگری رابه کار وادارد، صرفاً اقتصادی است ولی اجبار یک دهقان را به مکان مشخص و ارباب معینی قید میسازد، تا مورد بهره - کشی و استثمار قرار گیرد، اجبار غیر - اقتصادی است.

شدیدترین درجه وابستگی دهقان - رعیت به ارباب، همانا شکل ((سرواژ)) است که به بردگمی شباهت زیاد دارد. یعنی دهقان در زمین ارباب، برده وار کار میکند بدون آنکه سهمی از حاصل کارش را برده بتواند (بیگار) اما قطعه زمین کوچکی برای تأمین زندگی خود دارد.

د رکشور ما و سر زمین های اسلامی شرق خلافت ، وابستگی دهقان به ار باب و زمین نه بگو نه ((سرواژ)) وجود نه داشته ولی ما هیتا میتوان گفت که وجود داشته و بخصو ص این وابستگی یك وا بستگی اقتصادی بود ، یعنی مقروض بودن دهقان از مالك ، دهقان را قهرآ و بسته زمیندار فیودال میساخت . تا آنجا که حق نقل مکان را از دهقان سلب می کرد . از نظر قانونی وابستگی دهقان به مالک فیودال از آغاز قرن چهاردهم باوج خود رسید و دهقان حق نداشت زمین فیودال را ترك گوید . هرگاه دهقان خودسرانه زمین مالک را ترك میگفت ، مالک حق داشت تا سی سال بعد او را جستجو کند و در صورت دستگیری او را به زمین او لی که در آنجا نامش ثبت شده بود باز گرداند .

دور نمای سیر تکاملی زمینداری درافغانستان :

افغانستان در دوران فیودالیت ، البته نه باسم امروزی آن ، بلکه بنام ((خراسان)) سر زمین پهناوری بود :

در میان کشور های هند و چین در شرق ، و پاریس و آسیای صغیر وممالك عربی در غرب ، در شمال آن ، سر زمین های آبادان خوارزم و سغد که رودخانه عظیم جیحون (آمو) آنرا قطع میکرد ، واقع بود . و درسمت جنوب وادی های سرسبزدارو ها باشد .)) (۲)

و خا صلخیز بلوچستان آنرا احاطه کرده بود . (۱)

سر زمینی که امروز به نام افغانستان یاد میگردد ، بخشی قابل ملاحظه ایست از خراسان قرون وسطی که بهمرور ایام از وسعتش کاسته شده است .

افغانستان با چنین موقعیتی در قدیم نه تنها گذرگاه راه معروف ابریشم بود که قافله های تجارتی هند و چین و هندرا به کشور های پارس و عراق و آسیای صغیر و روم میرسانید . بلکه باداشتن وادی های شاداب و خا صلخیز و رودخانه های خروشان و پر فیض و منابع سرشار طبیعی و هوای مساعد ونیروی انسانی کافی ، در تولید انواع محصولات کشاورزی و بهره برداری از زمین و رودخانه ها و عرضه کالا های نفیس صنایع دستی ، پر آوازه بود همچنان همواره نظر گاه قدرت های حاکمه شرق و غرب نیز بوده است .

بقول مؤلف حدود العالم : (قدیمترین جغرافیه نویس کشور) : ((خراسان ، ناحیتی است بزرگ با خواسته بسیار و نعمتی فراخ و نزدیک میانه آبادانی جهان است و اندر وادی معدن های از سمت و گوهر های که از کوه خیزد . در خراسان اسب و جامه ها و زر و سیم و پیروزه و بود . و درسمت جنوب وادی های سرسبزدارو ها باشد .)) (۲)

۱- حبیبی ، افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۴۳۰ ، قاضی عطاء الله ، د پشتنوتاریخ،

ج ۱ ص ۴۴ طبع کابل . ۲ - حدود العالم ، چاپ ستوده ص ۹۵-۱۰۳ .

مطالعه در زمینه سیر زمیندار ی و نحوه بهره برداری از آن در افغانستان، کشور- ریکه برای مدت (کما بیش) هزار و پنجاه سال در چنگال مناسبات فیودالی و ماقبل فیودالی گرفتار بود، یکی از مسایل بسیار دلچسپ تاریخ: کشور ماست، اما تا کنون تحقیق دقیقی در این باره صورت نگرفته است و بنابراین مطالعات موجوده ما نیز خالی از نقص و نارسائی نخواهد بود، معینا سعی میکنیم تا سیر تکامل فیودالیزم افغانستان را از درون شیوه های زمیندار ی و نحوه بهره گیری از آن، بگونه ای که در سرزمین های خلافت شرقی (ایران، افغانستان، ماوراءالنهر، همان سرزمین های که در طول تاریخ دارای سرشت و سر نوشت مشترک و مشابه بوده اند)، در دوران قرون وسطی را بیج و مسلط بوده، به طور فشرده اینجا منعکس سازیم:

اول - اشکال زمیندار ی:

باید گفت که سیر تکامل فیودالیزم در کشور ما و نواحی مجاور آن به عنوان برخی از مشرق زمین، با کمی تفاوت، تقریباً از همان طریقی بوده که در کشورهای اروپای غربی صورت گرفته بود. البته در شرق و منجمله در کشور ما، دولت (و سلطان) حقوق عالییه مالکیت زمین (و در برخی موارد) حق مصادره آنها و یا انتقال به دیگران را برای خود محفوظ

میداشته، چنانکه در غرب (اروپا) نیز وضع همینگونه بوده است.

ما میتوانیم علایم مشترک مالکیت فیودالی زمین را (بخصوص از نوع بنفیس و فیدو غربی که معادل اقطاع و تیول موردی و شرقی است) چه در غرب و چه در شرق و چه در کشور خود مامشاهده کنیم: بدین معنی که زمین اقطاعی (یاتیول) دارای چندین مالک است که برحسب سلسله مراتب فیودالی تابع و متبوع یک دیگر اند (۳) و نمونه تاریخی آن همان مالکیت فیودالی ملوک گرت هرات در عهد مغول است که قبلاً بدان اشاره شد.

از این گذشته از لحاظ توانا انواع بهره برداری فیودالی از زمین تقریباً همان شیوه در شرق (باستثنای بهره کار = بیگار) رواج داشته که در غرب معمول و رایج بوده است. یعنی دریافت بهره مالکانه اول بصورت جنسی (مقداری معین از اصل محصول زمین)، و سپس بهره نقدی (پولی) و غالباً تمام با دیگری همراه با مقدار کارهای بیگاری مجانی به نفع فیودال شرقی و منجمله فیودال کشور ما و از بابان مالکان اسلامی مجاور آن در سراسر قرون وسطای شرق، شیوه رایج و سنتی بوده است. منتها باین تفاوت که در غرب بهره مالکانه بصورت کار یعنی بیگار در مزارع اربابی و سپس بهره مالکانه به صورت جنسی و در فرجام بهره نقدی

منتزع میشود و در عین حال ، ما لکیت
((اقطاع)) که نوع مهمی از مالکیت
انتفاعی است ، نیز بوجود می آید .

باین ترتیب املاک دولتی بسود املاک
سلطانی و املاک ((اقطاع)) گاهش می
یابد و بعلاوه موقوفات نیز به زبان املاک
دولتی ، وسیع تر می شود . البته در کنار
این املاک ، اراضی ملکی (شخصی) و
همچنان املاک کوچک دهقانی با اراضی
مشترک روستائی نیز به چشم میخورد . (۶)

در قرنهای سیزدهم و چهاردهم (هفتم
و هشتم هجری) و بعد از آن نیز املاک
بزرگ شخصی با بلع نمودن مقداری از
املاک دولتی (از برکت گسترش اقطاع
و تکامل آن به تیول و سیور غال موردنی)
و اراضی روستائی (دهقانی) وسعت می
یابد ، و طبقه فیودال بیش از پیش مقتدر
می شود .

زمینداران بزرگ این زمان به ترتیب :
اشرافیت ، نظامی ، صحرانشین ، ترک و مغول و
رجال شهرنشین ولایات ، مستوفیان و کارمندان
بزرگ مرکز نشین مملکتی ، روحانیت متمرکز -
کمز است ، که دو تایی اول بنابر ماهیت خود
بنولت فیودال غیر متمرکز و دو تایی بعدی
بنولت فیودال متمرکز گرایش دارند .

(پولی) شیوه مسلط بهره برداری فیودالی
بوده است . (۷)

بر اساس مطالعات و تحقیقاتیکه پژوه -
شگر آن شرح شناس شودی در زمینه
اشکال زمینداری رایج در خراسان قرون
وسطی (افغانستان) و ایران و آسیای
میانه ، انجام داده اند ، در پر و مدارک
و اسناد تاریخی با پنج تا شش شکل مالکیت
ارضی را در سرزمینهای اسلامی شرق
خلافت در دوران قرون وسطی مشخص
ساخته اند ، از قبیل :

- ۱ - اراضی دیوانی یا دولتی .
  - ۲ - اراضی وقفی یا موقوفات .
  - ۳ - اراضی ملکی (اربابی - دهقانی) .
  - ۴ - اراضی صوافی یا سلطانی .
  - ۵ - اراضی اقطاعی (انتفاعی مشروط) .
  - ۶ - اراضی مشترک جماعات روستائی . (۵)
- در طی قرون هفتم تا دهم میلادی (اول
تا چهارم هجری) سه شکل نخستین ما -
لکیت بزرگ ارضی در افغانستان ، ایران
و آسیای میانه ، در راس دیگر انواع ما -
لکیت زمین قرار داشته و از میان این سه ،
ارضی دیوانی (دولتی) شکل مسلط ما -
لکیت زمین محسوب میشده است .

بعد ها در قرنهای یازدهم و دوازدهم
(پنجم و ششم هجری) ، املاک سلطانی و
خانواد سلطنتی از املاک دیوانی یا دولتی

۴ - همان کتاب ج ۲ ص ۶۴۹ - ۶۵۰ . ۵ - کشاورزی و مناسبات ارضی در
ایران ص ۴۳۴ ج ۲ ، ۶ - گامینسکی ، تاریخ قرون وسطی ص ۱۸ - ۲۰ -
(مقدمه) مقایسه شود با اثر قبل الذکر پتروشفسکی ج ۱۰ ص ۸۸

فیودال (اداره میگردند . و دیگر واحد های تولیدی بزرگ فیودال ها که بوسیله ((بیگار)) کشاورزان و باسریستی و نظارت نماینده فیودال اداره میشد . (۸)

اما در شرق بنابر عدم مساعدت شرایط زراعت های کلان ، اراضی ایکه بطور بیگار مخصوص فیودال کشت شود ، وجودنداشت لذا این مسئله ، موضوع بیگاری دهقان را تنها در بخش زراعت ونه در موارد دیگر مانند : احداث و تقیصه قنات و نهرها و ایجاد راه ها و باغ ها و تهیه محروقات و اعمار منازل رهاشی و دیگر حواج شخصی فیودال ، منتفی میکرد . (۹)

دوم - انواع بهره برداری فیودالی : در رابطه مالک و زارع در شرق و از جمله در کشور ما ، درست مانند غرب ، شیوه مزارعه و پرداخت بهره مالکانه ، در سراسر قرون وسطی تسلط داشت .

پرداخت بهره فیودالی (سهم مالکانه) بصورت جنسی در حالیکه بر سایر اقسام پرداخت (باکار یا پول) تفوق داشته ، ولی شیوه منحصر بفریدن نبود ، بلکه به موازات آن شیوه پرداخت نقدی و از قدیم بصورت فرعی ، در برخی نواحی مجاور شهر های بزرگ و یانزدیک ملتقای جاده -

وجود دو گونه اصلی ملاک فیودال ، مبارزه فیودالیزم مرکز طلب و تجزیه طلب را بوجود می آورد که از خصوصیات مهم فیودالیزم شرقی (بخصوص افغانستان ، ایران و آسیای میانه) است . (۷)

از لحاظ شیوه تولید فیودالی ، در افغانستان وسرزمین های مجاور اسلامی آن ، برخلاف اروپا ، اراضی برای بهره برداری ، به قطعات کوچک میان روستائیان و دهقانان تقسیم شده بود و کشاورزان در واحد های کوچک تولیدی خود (منفردانه یا بطور دسته جمعی) به تولید کشاورزی می -

پرداختند و در عوض به فیودال بهره جنسی و گاهی نقدی می پرداختند و زمینی که باید بلاعوض بوسیله ((بیگار)) مخصوص فیودال کشت شود وجود نداشت ، این امر یکی از مهمترین ویژگی های فیودالیزم شرقی و بخصوص کشور های شرق میانه (بین النهرین) ایران ، آسیای میانه و افغان -

نستان) میباشد . چه در غرب (اروپای غربی) واحد تولیدی فدالی دو گونه بود : یکی واحد های تولید کوچک کشاورزان که در آنها خود دهقانان تولید را بطور منفردانه (کشاورز تابع فیودال) و یا به طور دسته جمعی (جماعات روستائی تابع

۷ - پتروشفسکی ، ج ۱ ص ۸۰ - ۸۸ - دولت نادر شاه افشار ، تالیف خانم

اشرفیان و خانم م. ر. ارنوا ، ترجمه حمید امین (مقدمه) .

۹ - کاسمینسکی ، تاریخ قرون وسطی ص ۲۰ - ۲۱ .

های کاروان رو متداول بوده است . (۱۰) به عبارت دیگر ، بهره فیودالی برحسب شرایط زمان و مکان ، گاه به جنس و گاهی به نقد وزمانی بصورت مختلط پرداخته می شد .

در قرنهای نهم و دهم میلادی که روابط کالا ، پولی وسعت داشت پرداخت سهم مالکانه بصورت نقدی بیشتر متداول بود ولی پس از غلبه مغول ، بر اثر انحطاط عمومی اقتصاد سرزمینهای متصرفه و مخصوصاً تنزل فاحش تولیدات کالائی - پولی (تولید برای مبادله) و خرابی شهرها و افزایش گرایش بسوی اقتصاد طبیعی (تولید برای مصرف نه برای مبادله) وصول سهم مالکانه بصورت نقدی سخت گاهی یافت و لی بالکل از بین نرفت . (۱۱)

از منابع مختلف موجود چنین استنتاج میگردد که خراج (مالیات ارضی) در عهد مغول به جنس در یافت میشده است . البته باید توجه داشت که پرداخت بهره (مالیه) به وسیله کار (بیگار) نیز همچون شیوه فرعی سهم مالکانه به موازات حقوق دیوانی (بهره جنسی و نقدی) ظاهر در همه جاه متداول بوده است . (۱۲)

حقوق دیوانی که بر مبنای بهره فیودالیزم متمرکز بوده و در بسیاری مبادا رد ،

بخصوص در اراضی اقطاعی (و بعد ها ، سیور غال ، عقاصه ، و قف ، ملک حر ، از طرف دولت ضمن معافیت مالیاتی به مالکان اراضی مذکور تفویض گردیده بود . از نظر گاه فقهای اسلامی بدو قسم حقوق تقسیم میشد :

اول - حقوق شرعی : یعنی مالیات هائیکه بر طبق شریعت و مبتنی بر فقه اسلام بوده و در یکی از متون هفده اسلایمی (قرآن عظیم ، احادیث) از آنها یاد شده باشد ، مانند :

۱- زکاة که از تجار و توانگران به نفع محتاجان و مستمندان گرفته می شد .

۲ - جزیه که از اهل ذمی یعنی از افراد غیر مسلمان مسکون در کشورهای اسلامی اخذ میشد .

۳- خراج : از املاک دولتی (یا دیوا - نی) و دهقانی اخذ میشد .

۴- خمس غنائم : (يك پنجم غنائم - جنگی) به نفع پیغمبر (ص) و جانشینانش اخذ میگردد .

۵- عشر : (ده يك) مالیات که از اراضی مالکان عمده و اشراف قدیمی گرفته میشد . (۱۳)

۱۰- بطروشفسکی - کشاورزی و مناسبات ارضی دایران ص ۶۵۰ به بعد .

۱۱ - تاریخ قرون وسطی - زیر نظر کا سمینسکی ص ۲۳ (مقدمه) .

۱۲- درینمورد نزهة القلوب حمد الله مستوفی و مکاتبات رشیدی و جامع التو-

اریخ رشیدی دیده شود . ۱۳ - ۲۵ سده مالیات از عنایت الله

شاپور یان ص ۵۰ به بعد . کتاب الغراج ابو یوسف ص ۹۷ به بعد .

از جمله حقوق شرعی ، دونوع مالیات اراضی بود که عبارت از عشر و خراج باشد . عشر (ده يك) صورت سبکتری داشت و در ابتدا بر زمین های تعلق می گرفت که فاتحان آن تصرف کرده و اهل بومی را از آنجا رانده بودند . بعد ها (عشر) جزو امتیازات مالکان عمده شد . (۱۴)

اما خراج (خراج پهلوی) که از روزگار آن قبل از اسلام یعنی از عهد ساسانیان معمول شده بود . قرون متعادی طرز عمده سود جوئی و بهره کشی دسراسر قلمرو خلافت و سرزمین های که بعد ها از آن مجزا شدند ، بود . عیب عمده خراج عبارت از عدم تساوی خراج بندی بر املاک کوچک و اراضی مالکان عمده بود . (۱۵)

منابع عهد اسلامی بیانگر این امر است که ۶۰ فیصد محصول زمین را در اراضی دولتی همراه با عوارض دیگری از دسترنج کشاورزان مالک فیودال (دیوان) می گرفت . (۱۶) ولی میزان خراج دارا ضی

ملکی (ملکیت های خصوصی) که مبنای آن غالباً سنن محلی بود . با کاهش و افزایش ستم استبدادی و محصول تغییر میکرد . (۱۷)

دوم - رسوم عرفی یا مالیات هاییکه مبنای فقهی نداشته . معهدا به نفع دولت فیودالی معمول گشته بود و به منظور مشروع جلوه دادن این گونه مالیات ها را تحت عنوان (عرف و عادات) یعنی رسوم و سنن محلی که مراعات آن مغایرتی با شریعت نداشته ، متداول میساختند . مانند: مالیات از معادن ، مالیات از کشتی رانی ، مالیات از ضرابخانه ها ، مالیات از تجارت ، باژگمرکی ، مالیات بر چراگاه ها و آب ها و غیره .

این دونوع مالیات (مشروع) (حکمی یا قانونی) شمرده میشدند . ولی مالیات های (غیر مشروع) (غیر قانونی) نیز وجود داشته که با جبر و ستم از دهقانان و کشاورزان ماخوذ میگشت . این ها عوارضی بودند که حکومت مرکزی آنرا وضع نکرده بود . ولی عملاً از طرف مقامات محلی و

۱۴-۱. ی. بر تلس ناصر خسرو اسمعیلیان ص ۲۲ ترجمه آردین پور .

۱۵ - همان اثر ص ۲۱ ۱۶ - مکاتبات رشیدی ص ۱۲۱-۱۲۳

۱۷ - تاریخ قرون وسطی ، زیر نظر کا سمینسکی ص ۲۳ (مقدمه)

یا ملوک فیودال از مردم وصول می گشته اند . (۱۸)

شوریا ، شلتاق معهود و غیره صعبود متو-
جها ت دیوانی (یا حقوق دیوانی) ، متو-

منابع عهد مغول نشان دهند ه این-
امر است که علاوه بر مالیات های حکمی
(شرعی و عرفی) تقریباً بیش از چهل
نوع مالیات غیر حکمی بنام عوارض از رعایا
میگرفته اند .

این هندو شاه نجخوانی در نیمه دو
قرن چهاردهم میلادی (هشتم هجری) از یک
عده اصطلاحات مالیاتی اواخر عهد-
مغولان بدینگونه یاد آوری نموده : بهره،
تغار، تمغار، قیچور، علفه، علوفه، مال و جبهات،
نزل، طرح، تابغور، شوسون، نماری -
اش، خانه سمار، سر شمار، باج، خراج،
جزیه، زکاة، صدقه (صدقه فطر و مال -
تجارت)، عوارض، جریمه، کرکیارق،
رسوم شعنکی، مرسوم، حق داروغه،
حق التحریر، حق التقریر، حق السعی
عمال، حق التحصیل، حق القانون،
مجاور آن معمول بوده اند .

- ۱۸ - کشاورزی و مناسبات از ضی درایران ج ۲ ص ۶۸۹ - ۶۹۰ .
۱۹ - ابن هندوشاه نجخوانی، دستورالکاتب، چاپ ۱۹۷۶ مسکو به کوشش ع .
علیزاده ج ۲ ص ۳۸۶ - ۵۰۰ (فهرست اعلام) .
۲۰ - نگارنده این سطور اخیراً اصطلاحات مالیاتی عهد اسلام و مغول را در اثری
تحت عنوان ((مالکیت از ضی در خراسان قرون وسطی)) توضیح و تشریح کرده ام .

- (*) د وټپيو تگار ش: این مقد مه از
آثار و منابع ذیل استفاد ه بعمل آمده :
۱ - کاسمینسکی، تاریخ قرون وسطی تر-
چمه صادق انصاری و با قر مومنی ، طبع
۱۳۴۸ .
۲ - ایلیا پاو لویچ ، پطرو سفسکی
کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران
تر جمه کریم کشاورز در دو جلد
۳ - زمینه تکامل اجتماعي ، نوشته گروهی
از مورخین شوروی ، ترجمه پرویز بابانی
(فصل های دهم و یازدهم) .
۴ - بنیاد آموزش انقلابی ، احسان طبری،
زیر عنوان فیودا لیسم .
۵ - امیر نیک آئین ، هاتر یا لیسم تاریخی
ج ۲ ، زیر عنوان فیودالیزم رجوع شود .
۶ - دولت نادر شاه افشار ، تألیف خانم
اشرافیان و خانم م.ر. ارنوا ترجمه حمیدامین
چاپ دوم ۲۵۳۶ (مقد مه) .
۷ - محمد اعظم سیستانی ، ما لکیت ارضی
و جنبش های دهقانی (زیر طبع است) .

نظام بهره‌برداری از زمین در افغانستان قرون وسطی

فصل اول

کشاورزی و شیوه های بهره‌برداری از زمین

خصوصیت شیوه های بهره‌برداری :
بهره‌برداری از زمین بوسیله استثمار
دهقان وابسته به آن، در سراسر قرون
وسطی از خصوصیت های چشم گیر نظام
فیودالی است . سازمان مالکیت فیودالی
زمین از روی سلسله مراتب خان خان
و وجود دستگا، دسته جات مسلح که با آن
پیوند دائمی داشته، سلطه و حکومت
اعیان و اشراف فیودال را بر دهقانان
روستائی و وابسته زمین و مقید به
مالک گامین مینمود . (۱) در رابطه میان
مالک و دهقان زارع، شیوه پرداخت سهم
مالکانه تسلط داشته و بطور کلی هدف عینی
مالکیت فیودالی زمین را، دریافت بهره
مالکانه از تولید کنند مستقیم (دهقان)
تشکیل میداد دانشمندان سیر تکاملی شیوه
تولید فیودالی را که با مالکیت انحصاری
فیودال بر وسایل تولید (زمین، آب، و
ادوات کار) مشخص می‌شود، از لحاظ
تواتر دریافت سهم مالکانه (بهره فیودال)

دالی) به سه شکل ذیل خاطر نشان ساخته‌اند:
۱- پرداخت بهره به وسیله کار .
۲- پرداخت بهره بوسیله محصول زمین .
۳- پرداخت بهره بوسیله پول .
این شیوه های بهره‌گیری، بر حسب
خصوصیت های تکامل کشورها، در
مالک مختلف با شکال مختلفی دیگر گونی
های یافته است . مثلاً : شیوه پرداخت
بهره بوسیله کار (بیگاری در ملک ارباب)
ممکن است در خارج از کشور های شرقی
بر روی مزارع اربابی در سراسر قرون
وسطی شیوه رایج بوده باشد، و لیکن در کشور
های خلافت شرقی و شاید در عده دیگر از
کشور های شرقی میان این شکل بهره
گشی بنا بر عدم مساعد بودن زمینه برای
نشو و نما ی آن، نمی‌توانست بر سایر
اشکال تفوق داشته باشد .
پرداخت بهره به وسیله محصول زمین،
از همان آغاز دوره فیودالیت نه تنها در
سرزمین های اسلامی شرق خلافت،

۱- کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ج ۲ ص ۴۳۴، ۶۴۹، زمینه تکامل اجتماع -

عی ص ۱۴۷ به بعد .

را در قرن هشتم میلادی به نام مرغاب خوا-
ندند • (۳)

همچنان ، آب شناسانی که فاتحان
عرب در قرن هفتم میلادی از سیستان بجه
برد بودند ، در اطراف آن شهر به کارهای
آبیاری پرداختند که در اثناء آن تمام افراد
اسیر سیستانی که در کار استحصال آب
پرداخته بودند ، آزاد شدند • (۴)

از منابع آمو دریا ، هیرمند ، هری رود ،
مرو رود ، سند و دریای کابل و از افشان
در بخارا از دیر باز از راه احداث
کانالها و حفر مجاری و بنده
وسد سازی بصورت کار اجباری که به نام
بیگار شهرت دارد آب لازم بزمینهای
قابل کشت میرسانیدند •

در همین مناطق تحت نظر کارشناسان
در راه خشک کردن با طلاقها و یا حفر
و کندن قنوت زیر زمینی از فاصلههای
یکصد تا دویصد کیلومتر آب را بزمینهای
قابل زرع میرسانیدند (۵) در کرمان و
نیشاپور و غزنین تعداد زیاد از اینگونه
قنوتات از زمانهای خیلی دور تا کنون
همیشه در میرسد ، که در غزنی عمق
برخی از این کاریزها تا ۳۰ متر میرسد •
(۶)

بلکه در اکثر کشورهای آسیائی بر سایر
اقسام بهره برداری تفوق داشته است •
در مالکی که در حال وقفه بوده اند (مانند
بعضی کشورهای فیودالی آسیای میانه)
بهره جویی به سبب خصوصیت اقتصاد طبیعی
از دیگر اقسام پرداخت بهره ، مناسبتر
بوده است . و به موازات آن شیوه پرداخت
خشت نقدی نیز از قدیم الایام بصورت فرعی
در برخی نواحی مجاور شهرهای بزرگ
تجارتی و صنعتی و یا نزد یکجادههای
کاروانرو ، متداول بوده است • در سر
زمینهای خلافت شرقی بهره ارضی تماماً
و یا قسمتی از آن نقداً پرداخته میشده
است • (۷)

قبل از آنکه وارد جزئیات روابط فیودالی
شویم باید ببینیم که در قرون وسطی در
کشور ما چگونه از زمین بهره گیری می
کرده اند •

انواع شیوه های آبیاری :

فن آبیاری از زمانهای بسیار قدیم
(قبل از اسلام) در خراسان و سیستان
بعد کمال رسیده بود و تاسیسات آبیاری
مرغاب آنچنان تأثیری در اعراب فاتح کرد
که یکی از نهرهای حفر شده در بصره

- ۲ - ایضاً همان آثار و نیز تاریخ قرون وسطی زیر نظر کاسمینسکی ص ۱۹ - ۲۰ •
- ۳ - آبیاری در ترکستان ، از بار تولد ترجمه کشاورز ص ۱۲ - ۴۰ - همان اثر
- همانجا - ۵ - راوندی ج ۲ ص ۲۹۰ • ۶ - همان اثر همانجا لستونج ، سرزمین
های خلافت شرقی ص ۳۶۵ به بعد.

دشواری‌های در جامعه پیدا آورد بود که فقها پس از قرن‌ها توانسته‌اند آنها را اصول فقه اسلامی حل کنند. بنا بر گردش دیزی: ((پیوسته اهل نیشاپور و خراسان نزد عبد الله همی آمدند و خصوصت کاریزها

همی رفتی. پس عبد الله همه فقه‌های خراسان را و بعضی از عراق را جمع کرد تا کتابی ساختند و احکام کاریزها و آنها ((کتاب قنی)) نام کردند تا احکام که اندر آن معنی کنند، بر حسب آن کنند و آن کتاب تا هنوز بدین غایت بر جاست و احکام قنی و قنیا ت که در آن معنی رود از آن کتاب رود. ((۱۰))

بطور کلی، یکی از کارهای دقیق و حساس زراعت در شرق موضوع آبیاری است. هر دهقان باید در موقع آبیاری به مقدار آبی که به کشت و باغ و سبزیجات و غیره میدهد دقت کند، زیرا دیر یا زود شدن آبیاری و عدم رعایت نظم در این کار بزیان کشت‌مندی است.

دهقانان برای تسهیل آبیاری زمین‌ها را به قطعات مربع یا مستطیل شکل تقسیم میکنند و به وسیله جویبارها با شیب ملایم آنها را به کرد ها میرسانند.

در سیستان سر و بند های زیاد برای رد کردن آب از رودخانه هیرمند به انهار فرعی و یا برای حمایت کشتزارها از شرباد و شن‌های روان ایجاد می

در کلیه ممالک اسلامی دفاتر و سازمان‌هایی برای اداره آبیاری وجود داشت و قوانین استفاده از آب رودخانه‌ها و یا قنوات و دسترس اشخاص مطلع و ذیصلاح در هر ایالت و ناحیه وجود داشت. در خراسان یک چنین قوانین در زمان عبد الله ابن طاهر بنیان‌گذاری شد که تاعهد غزنویان نیز مورد استفاده بود. (۸) بقول گردیزی (مورخ قرن پنجم هجری) «چون فتح سیستان بود، ربیع بن زیاد به بصره باز رفت و اندر آن وقت آب شناسان او را گفتند که، اگر ما از بحر قزاق آب بیرون آوریم، ما را و فرزندان ما را آزاد کنی؟ شرط کرد که آزاد کنیم. پس ایشان اندر ایستادند و آب بیرون آوردند به نجاج و به جحفه و به بستان بنی عامر و به نخيله يك منزلی مکه و به عرفات آب‌ها بیرون آوردند و سقا بهای بنی عامر ایشان کردند و اثر آن تاب‌دین غایت (قرن پنجم هجری) هنوز مانند است. ((۹)) ظاهراً آگاه نبودن مسلمانان عرب به سیستم قنات

۷- گسترنج، سرزمین‌های خلافت شرقی ص ۳۶۵ به بعد.

۸- بار تولد: آبیاری در ترکستان ص ۷۱.

۹- زین‌الخبار گردیزی، طبیح پوهاند حبیبی، ص ۱۰۳.

۱۰- گردیزی، طبیح حبیبی ص ۱۳۷.

ها و روستا ها ي آنچا جريا ن مي يافت كه سبب عمرا ن و سر سبزى سيستان و شهر ها ي آن ميگشت (۱۱). تما م مورخين و جغرافيه نگاران عهد اسلامي از بند معروف رستم بر درياي هير منده كه در حمله تيمور - لنگ برسيستان كه شكسته شد و سبب ويرانى قطعي سيستان گرديد ذكر ي دارند (۱۲) همچنان زمين ها ي هرات كه از

هريرود آب خوره دارد ، به قول حافظ ابرو در هنگام تابستان ما هي آب فراوان نى داشت و به همان سبب به ساخن بندهاى آب دست زده ميشد . (۱۳) ارزش اقتصادي مرغاب نيز كمتر از هريرود نبود (۱۴) لسترنج با ستناد مقدسي تعداد نهر ها يي كه از هريرود كشيد ه بود . هفت نهر نوشته ولي بقول صاحب تاريخ گزيده به نه نهر مي رسيده است . (۱۵)

د رزمان اصطخرى (اواخر قرن سوم و نيمه اول قرن چهارم ه) آب درياي هير - مند در سيستان بطور ي تقسيم ميشد كه ، نخستين بار نهر طعام از آن جدا ميشد كه پس از سيراب نمودن باغات وبوستانهاى شهر ، بسوي روستا ها ي شمال شرقي زرنج ميگذشت و تا حدود نيشك (پسر

بروسي و دقت د رمتون و آثار جغرافيه نگاران قرون سوم و چهارم هجري (نهم و دهم ميلادي) نكاتي د سنگير انسان مي - كند كه نشان ميدهد كه کشاورزان خراسان براي كشت از آب جاري دريا ها و چشمه سار ها و چاه و آب باران استفاده ميكرده اند ، البته به شيوه ها ي ذيل :

۱- آبياري به وسيله انهار :

آبياري ايكه به وسيله انهار و جويها صورت ميگرفت طوري بود كه ابتدا بر دريا ها بند مي بستند و مقدار فراوان آبرو در جويهاى بسيار بزرگ و وسيع جدا ميكرند و بعد از همان جوي گلان ، انهار متعدد كوچك و فرعي براي آبياري اراضي جدا مينمودند .

د رسيستان از درياي هلمند (هيرمند) به همين طريق آب ميگرفتند . طبق روايات جغرافيان نگاران اسلامي مانند اصطخرى و ابن حوقل و ديگران ، دريك منزلي جنوب زرنج گرسى سيستان در قرون وسطى . بر رودخانه هلمند بندي زده بودند كه بنام بند رستم معروف بود ، و از اين بند پنج نهر بزرگ بسوي شهر زرنج وساير آبادي

۱۱ - اصطخرى ، ص ۱۹۲ بعد ، ابن حوقل ص ۱۵۰ بعد ۱۲ - سر زمين ها ي خلافت شرقي ۳۶۸ . ۱۳ - جغرافياي حافظ ابرو (بخش هرات) چاپ بنياد فرهنگ ايران ۱۳۴۹ بگو شش مايل هروي ص ۲۸ . ۱۴ - مجله علوم اجتماعي (نشر يه پوهنتون كابل) شماره اول سال دوم ص ۹۳ - ۹۴ .

۱۵ - لسترنج ، سر زمين ها ي خلافت شرقي ص ۳۷۰ زير نام هرات .

جمعیت ترین ولایت سیستان در قرون وسطی واقع در ۵۰ - ۶۰ کیلو متری شرق زرنج) امتداد می یافت (۱۷) آثار مجرای مترو که این نهر امروز هم از حوالی زرنج تا کنده (نیشک) دیده می شود که در میان اهالی به نام نهر کلان کنه مشهور است .

دو مین نهر موسوم بود به ((باشترود)) یا ناسیرود ، بیسرود (۱۸) که روستاهای متعدد را سیراب مینمود . سومین نهر ، معروف به ((سنارود)) بود که در یک فرسخی زرنج از هیرمند جدا میشد و به سوی شهر جریان می یافت و پس از عبور از شهر ، به سوی دریاچه هامون در شمال غرب زرنج امتداد می یافت . دریاچه نهر بود که هنگام آب خیزی کشتی ها سیر میکرد و مردم و محمولات از هامون به زرنج و از زرنج تابستانتقال می یافتند. (۱۹) مجرای مغرو به این نهر امروز در دست چپ هیرمند در حوالی قلعه فتح بین مردم و روستایان معروف است .

از نهر سنارود ، چند شعبه جدا میگشت که یکی از آنها بنا به نهر میلی یاد میشد و نهر دیگر بنام نهر شعبه موسوم بود که سی دهکده را آبیاری میکرد همین گونه نهر

زالق سبب آبیاری و سرسبزی دهکده های فراوان میشد و بقیه آب آن در نهر دیگری که به نام نهر گزک یاد میشد ، می ریخت. بر نهر گزک بندی بسته بودند که بنام بند گزک معروف بود و از ریزش آب به دریاچه هامون مانع میگردد . البته آب اضافی بعد از این بند به دریاچه زره خالی میشد . (۲۰)

منابع جغرافیائی اسلامی از نهر دیگری در موازات رودخانه هیرمند تذکر میدهند و آن نهر بشلنگ بود . (۲۱) که از جوار غور سرچشمه میگذشت و پس از مشروب ساختن سواحل مجرایش بقیه آب خود را به دریاچه زره خالی میکرد . (۲۲) ظاهراً این نهر باید همین خاشرود موجود باشد، که در مواضع سیلابی ، آتش را تا هامون پوزک میرساند . (۲۳)

فراه رود و رود هاروت نیز پس از آبیاری وادی فراه و اسفزار و جوبین در مواضع افزودنی آب ، آب اضافی خود را بدریاچه زره (هامون) میرساندند . (۲۴)

بقول اصطخری و ابن حوقل ، شهر هرات در هر طرف و هر دروازه باغات و نهروهای داشت که آبادترین دروازه های آن،

- (۱۷) - گسترنج ، سرزمین های خلافت شرقی ، ص ۳۶۴ بعد - (۱۸) ایضاً همانجا و اصطخری ص ۱۹۲ بعد - (۱۹) همانجا و نیز کتاب لشکرگاه از گیزاد دیده شود .
- (۲۰) ابن حوقل ، صورت الارض زیرنام سیستان ص ۱۵۰ (۲۱) ایضاً همانجا
- ۲۲ - افغانستان بعد از اسلام ، ج ۱ ص (۴۴۰) ۲۳ - مجله آریانا ، سال ۱۳۴۶ شماره مقاله فراه از نگارنده .

۲۴ - جغرافیای طبیعی افغانستان تألیف پوهاند جیلانی عارض طبع ۱۳۶۰ ص ۳۳

- دروازه ه فیروز آباد (اکتون درواز ه قند ه - و تا یک مر حله بر راه سیستان با غبا ی
 هار (بود . آن مو جود است . (۲۵) و این نه نهر مشهور
 هریرود که از کو هستا نا ت غور سر - که بر خی تا کنو ن به هما ن نام ها ی کهن
 چشمه میگیرد ، انهار متعددی از آن در - با قی ماند ه وادی هرا ت رامشروب می
 هرا ت جدا و بسوی شهر جاری میگردند . ساخت *
 ما نند : همین قسم در بلخ نیز نهر ها یی متعدد
 کشید ه بودند و گا هی آب این نهر ها از - کشید ه بودند و گا هی آب این نهر ها از
 حوض ها و بند ها ی ذخیره تدار ک می - حوض ها و بند ها ی ذخیره تدار ک می
 گردید . بار تو لد بر آنست که نگهداری - گردید . بار تو لد بر آنست که نگهداری
 بند ها به آب بازا ن مو کول شده بود . بند ها به آب بازا ن مو کول شده بود .
 تقسیم آب به زار عا ن ، مقرر یی داشت تقسیم آب به زار عا ن ، مقرر یی داشت
 و کسیکه به تقسیم آب مبادرت میورزید و کسیکه به تقسیم آب مبادرت میورزید
 ((میر آب)) خوانده میشد . (۲۶)
 در هنگام آبخیزی ، ماموران دیوان آبر - در هنگام آبخیزی ، ماموران دیوان آبر -
 سانی متوجه وضع بند ها وانهار می - سانی متوجه وضع بند ها وانهار می -
 بودند و هر زمینی که آب زیاد تر مصرف بودند و هر زمینی که آب زیاد تر مصرف
 میکرد ، میبایست مالیه بیشتر بپردازد (۲۷) . میکرد ، میبایست مالیه بیشتر بپردازد (۲۷) .
 قسمت دیگر آبادان و سرسبز خراسان در قسمت دیگر آبادان و سرسبز خراسان در
 ما و را ی آمو دریا ، وادی و سیع ما و را ی آمو دریا ، وادی و سیع
 رود زر افشا ن بود که حومه سمر قند را رود زر افشا ن بود که حومه سمر قند را
 مشروب میساخت . و نهر بزرگی از آن در مشروب میساخت . و نهر بزرگی از آن در
 ۹ - نهر انجیل که شهر هرا ت را آب دهد شهر سمر قند از دروازه کش جاری میشد .
 و فیرد .

(۲۵) افغانستا ن بعد از اسلام ج ۱ ص ۴۶۰

* در هرا ت سیستم آبیاری خیلی منظم وجود داشت که به وسیله آب بغش های
 متعدد به تمام شهر و بلوکات آن آب توزیع میشد . برای اطلاع بیشتر خوانندگان میتوانند
 به کتاب ((طریق قسمت آب قلب)) زقاسم ابو نصری هر وی تألیف ۹۲۱ ه
 چاپ بنیاد فرهنگ ایرا ن ۱۳۴۷ رجوع کنند .
 (۲۶) بار تو لد آبیاری در ترکستان ص ۷۱ سال ۱۳۵۰ بنیاد فرهنگ ایران
 (۲۷) ایضا ص ۷۲ .

و آب آن به تمام خانها میرسد و خا نه نبود که از آب جاری و بوستان تهی باشد. (۲۸) علاوه از این انهار متعددی از این دریا کشید و بودند و نهر بزرگ شهر از سر پ بود و روی آن را هم به سر پ پو - شانیده بودند و سر بندی از سنگ داشت و برای پاسبانی آن پاسبانی مجوسی مقرر بودند. (۲۹)

رود دیگر یکه وادی مرو، پایتخت خراسان قبل از ظاهریان را مشرب و میساخت، مرو رود یا مرغاب بود. دردیۀ ذوق، واقع در نیم فرسخی شهر مرو جایی بود که آنرا ((بخش آب)) می‌گفتند. از این محل جوی‌های کوچکی از مرو رود جداو جاری میشدند که هر دو طرف خود را سر سبز و شاداب میساختند. هرگاه آب کم میشد، هر نهر سهم خود را مساویانه می‌گرفت و بسمتی که کشیده شده بود جریان می‌یافت. اصطخری و ابن حوقل هر دو از این ((بخشی آب)) باسم ((بخش آب مرو)) یاد آور شده متذکر شده‌اند که: بخش آب مرو، امیر خاص (میرآب) مرتب بزرگ داشت که ده هزار نفردر تحت امرش بودند و معاش ایشان هم از این مدرک داده میشد. (۳۰)

یکی از آنها ریکه از این بخش آب، رسم را در قهستان وطبین وامل و نسو،

۲۸ - افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۴۹۳ - ۲۹ هما نجا ۳۰ - اصطخری ص ۲۶۱ ابن حوقل، صورت الارض ص ۴۳۶ - ۳۱ - هما ن د وائر هما نجا - (۳۲) ایضا و افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۴۶۲ ببعده (۳۳) بحواله افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۴۶۲

ایبورد وهرات وپوشنگ هم مرعی داشت .
 دو شما ل مجرای آمو ، نیز ازدیا ها
 بوسیله انهار آب میگرفتند . مثلا از رود
 سفد برای وادی بخارا در موضع ((کلاباد))
 آب گرفته میشد و درموضع ((راس الودع))
 نهری بود که از میان شهر بخارا میگذشت و
 آن شهر را بدو قسمت میکرد . و از راس
 السکر هم نهر های سمر قند منشعب میشد .
 ونهرهای دیگری درین وادی مانند :

نهر نو کند ، نهر فشید یزه ، نهر جویبار
 و نهر جو غشج و نهر بیکنند و نهر نو کند
 ونهر طانه و نهر کشته و نهر رباح و نهر
 ریگستان و نهر زغار کنده شده بود که بستانها و
 کشتزار ها و بازار ها و دار لعمار ه شهر
 را سر سبز میساخت . (۳۴)

۲- دیم کاری (للمی کاری):

در مسئله آبیاری ، شیب زمین اهمیت
 بسیار دارد ، زیرا اگر زمین زیاد سر شیبی
 داشته باشد ، آبیاری آن دشوار و در مواردی
 امکان ناپذیر است و به همین علت است
 که زمین های زیادی به علت داشتن شیب
 ملایم ، کم یزرع با قیماند ه یا فقط دیم کاری
 (للمی کاری) شده و می شوند .

((زراعت دیم (للمی) سابقه زیادی
 دارد و ظاهرا از دو صد سال قبل از میلاد
 مسیح زرد شتیان از این نوع کشتند ی
 در دشت های فرغانه ، پامیر ، تخارستان
 بلخ و خراسان استفاده میکردند .)) (۳۵)

در مناطق و آبادی های که از نعمت رود
 خانه های خروشان بی نصیب ماند ه بودند
 و یا موقعیت طبیعی آن طوری بود که نمیشد
 از آب رود خانه بدرستی استفاده کنند ،
 کشت للمی (دیم) معمول بود . کشاورزان
 در چنین مناطقی قبل از آمدن برف ، تخم و
 دانه را بر روی زمین پاش میدادند و بعد
 توسط گاو آهن ذریعه گاو یا اسب و خرو
 اشتر و گاو میش تخم میزدند . در این
 صورت محصول کشت بسته به نیت طبیعت
 بود .

اگر طبیعت بغل نمپورزید و برف فراوان
 می بارید ، حاصل دیم خوب بود و در
 غیر آن ، کشاورزان در بدر و بد بخت می
 بودند . این وضع در اکثر نقاط مرتفع
 خراسان قدیم و بلخ و بدخشان و تخار
 تاهنوز هم همینگونه ادامه دارد .

۳- آب چاه :

در پاره یی مناطق که زمین آن هموار و
 دارای شیب ملایم نبود مردم با کندن
 چاهای وسیع و بزرگ با نصب ((ارهد))
 یاد لوهای کلان توسط حیوانات آب را از
 آن بالا کشیده زمین را آبیاری میکردند .
 این نوع آبیاری طبیعتا زحمت و مراقبت
 بیشتری را ایجاب میکرد . در سیستان
 در منطقه جوین در این اواخر مردم به
 کشف تعداد بیشمار ی از اینگونه چاه ها
 موفق شده اند که پس از پاک کاری هریک

(۳۴) اصطخری ص ۳۱۰ ، مقدسی ص ۳۳۱ و افغانستان بعد از اسلام (حبیبی)

ص ۴۶۳ . (۳۵) مرتضی راوندی : تاریخ اجتماعی ایران ج ۲ ص ۲۹۰ .

از آنها تقریباً يك جفت زمین را بغو بی آبیاری می‌کند .

۴- گاریز :

در برخی مناطق اهل فن با مطالعه شیب زمین و بررسی نوع خاک آب‌های زیر زمین را کشف می‌کردند و سپس به گمانه زنی و حفر چاه شروع می‌نمودند تا از وجود آب و اندازه عمق آن آگاهی حاصل کنند . سپس روستاییان و کشاورزان از فواصل دور در زمین‌های بلند تر از بستر دریا ، با حفر چاه‌های متعدد و مرتبط ، مسیر طبیعی جریان آب‌های زیر زمینی را تغییر میدادند و در فاصله‌های معین تاده و روستای خود روزنه‌های برای گرفتن هوا و روشنائی و لدی روبی میگذاشتند بدین تر- تیب طوئل بسیار طویل زیر زمینی ایجاد می شد که بنا م ((گاریز)) یاد میشود و در قدیم بان ((قنات)) می‌گفتند .

مقدار آب گاریز را معمولاً با معیار ((سنگ)) تخمین می‌زدند . یعنی يك سنگ آب مقدار آبی بود که برای حرکت يك آسیاب ضروری بود .

استفاده از آب گاریز و قنات ، ساعت واد صورت می‌گرفت و چون در آن ایام ساعت وجود نداشت از ظرفی به نام ((پنگان)) استفاده می‌گردد . بدینتر- تیب که ظرف مسی را که زیر آن سوراخ کوچکی داشت ، پر از آب می‌نمودند و در

زیر آن ظرف دیگری می‌گذاشتند همینکه ظرف زیرین بارشش این قطرات پر میشد ، يك ساعت سپری شده بود و آنگاه موعده استفاده دهقان دیگری فرا میرسید . (۳۶)

عادتاً دهقانان به مقدار آبی که برای محصولات گوناگون در فصول سال لازم است ، آگاهی داشته‌اند و دارند . بار تولد ابراز عقیده کرده که بارها ، در هنگام استفاده از آب یا حقا به (که در سیستم آبیاری بان نوبه یا نوبت گفته می‌شد) میان باشندگان يك ديه (بخصوص در وقت کم آبی) زد و خورد روی میداد و در نتیجه منجر به گشتار چندین انسان زحمتکش میگردد ، در چنین مواقع (در گیری و اختلاف برسر آب) تنها مرجع مردم ، مراجعت به کتب فقهی (حقوق دینی) بود ، که آنهم محدود و منحصر بود . (۳۷)

بنا بر همین مشکلات و درگیری‌های کشاورزان و صاحبان املاک بود که عبد- الله بن طاهر ، امیر طاهری ، اهل خبره و علمای فقه و دانشمندان خراسان را جمع کرد ، و دست به تدوین مقرره ((کتاب القنی)) زد که تا عهد غزنویان مدار اعتبار و مراجع باشندگان خراسان زمین و استفاده کنندگان آب گاریزها بود . (۳۸)

مقدسی از گاریزهای معروف نیشاپور ذکر میکند که در زیر زمین جریان داشته و

(۳۶) راوندی : تاریخ اجتماعی ایران ج ۲ ص ۲۸۹ .

(۳۷) دکتور مددی ، وضع اجتماعی دوره غزنویان ص ۲۸۹ - ۲۹۱ .

(۳۸) ذین‌الآخبار گردیزی ص ۳۸ ببعده (افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۱۶۵) .

آب آن در تابستان بسیار سرد بود ه ، و هر کار یز از چهار تا هفتاد دها نه داشت و بعد از آن بر سر زمین میا مد و شهر نیشا - پور به آب این کار یز ها مشروب میشد - یکی کار یز حیره و با ب معمور دو م کار یز - الجا عمر و خفاف و سوم کار یز شاد یا خ و سوار کار یز . (۳۹) در برخی مناطق چشمه های طبیعی آب از زمین فوران و جریا ن میکند که با زحمت کم سبب آبیاری اراضی میگردد .

مقیاس توزیع آب :

برای تقسیم آب ، در خراسان قرون وسطی ، اندازه ها و پیمانها ی خاصی وجود داشت که در دیوان آب بنام ((کاست و فزود)) یاد میشد و خراج اراضی را مطابق مقدار آب آن میگرفتند . (۴۰) مقدار آبی که برای مزارع و باغها داده میشد همیشه از روی مدتی که برای آبیاری فلان یا بهمان قطعه زمین تعیین شده بود ، معین میشد و آن مدت هم بکمک ظرفی که بان ((بست)) میگفتند ، مشخص میگردد . بست : پیمانها یی بود که در مرو بکار می بردند و ظرفی بود دارای سوراخی زیرین برای ورود آب که طول و عرض آن سوراخ يك ((شعیره)) (يك جو) بود ه است .

هر بست آب را ((فنکال)) (ظ : فنگان) یا پنگان) میگفتند . (۴۱) راوندی (بین قرنهای پنجم و ششم ه) در مورد ظرف مذکور اصطلاح ((پنگان)) را بکار برده که معنی آن ((فنجان)) است . (۴۲) ناشر کتاب راوندی (محمد اقبال) در لغتنامه دهخدا منغم آن است در مورد پنگان مینویسد ، ((پنگان ، کاسه و پیاله یا طاس مسی - ایکه سوراخ شده باشد مخصوصاً که آن را در میان آب ایستاده گذارند و ساعت شبانه روز را معلوم کنند . و معرب آن فنجان است .)) (۴۳)

بنابرین تعیین مقدار آب در حین آبیاری بوسیله ظروف مسین سوراخ داری که به آن هستگی پر می شده ، شبیه قدیمی و باستانی خراسانیا ن در فن آبیاری و تقسیم آب است . و چنان مینماید که بکار گرفتن کیل ((پنگان)) و ((پنگ)) و ((پیاله)) به معنی ظرف اندازه گیری زمان و بالتیجه سهم آبی جهت مشروب گردن باغ یا مزرعه در خراسان و نواحی مجاور آن که قلت آب محسوس بود ه ، معمول بود ه است .

فرستار آب : چنانکه معلوم است وظیفه میر آب از زمانهای قبل از اسلام نیز خیلی مهم بود ه است و در تشکیلات مملکت

(۳۹) افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۴۶۵ (مقدسی ، احسن القاسم ص ۳۳۹)

(۴۰) افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۵۰۹ - (۴۱) مفتاح العلوم خوارزمی

ص ۵۰ - ۷۰ (۴۲) راوندی ، راخه الصدور ص ۳۰۲ - ۳۲۴ - (۴۳) همانجا ص ۴۹۶

شخصی بنام ((فرستار آب)) (امیر آب) که از طرف شاه تعیین می‌گشت، وجود داشت (۴۴) در دوره اسلام نیز باین مسئله توجه لازم مبذول میشده و ظاهراً مردم بسیاری در تحت فرمان ((فرستار آب)) (امیرآب) کار میکردند.

لسترنج، نیز نظری شبیه نظر بار تو لد

ابرا ز کرده میگوید: سرپرستی سدها، معمولاً بنوش میرآب بود که تقریباً ده هزار نفر زیر دست او کار میکردند. (البته این افراد کسانی بودند که در ساختن بنسدها بصورت حشر شرکت می‌جستند.) روی سد، علامتی میگذازدند که سطح آب را

مشخص میکرد. هرگاه سطح آب سدها به (۶۰ جو) میرسید، نشان فراوانی آب بود و اگر سطح آب به ((شش جو)) تنزل میکرد، این علامت، نشانگر خشکسالی بود و مردم طبعاً منتظر قحطی می‌بودند. (۴۷)

ب: چگونگی گشتمندی

تصنیف زمین برای گشتمندی: دهقانان و کشاورزان قبل از بدو غلات و غرس اشجار مثمر و یا غیر مثمر را با بستی می‌شناختند که برای کدام نوع ذراعت (سر درختی یا زیر درختی) مساعد و مناسب است.

یکی از طرق شناخت زمین این بود که زمین را بمق دو تا سه متر میکندند و سپس

چنانکه بقول اصطخری در مرو، در تحت قیادت ((امیرآب)) ده هزار نفر کار می‌کردند که در کار نهرکشی و سد و بند مهارت خاصی داشتند. همچنان معانی فطرت و سبانی بندهای آب بنوش آب‌بازان مجوس بود که در کارشان مهارت کافی داشتند. (۴۵)

بار تولد عقیده دارد که در روش انداز گیری آب کشاورزان وسیله ای اختراع کرده بودند بنام ((آب سنج)) که تخته ای درجه دار بود و هر درجه یا نشان آن از یک دیگر ۳ سانتی متر فاصله داشت. در صورتی که سطح آب تا نقطه ۱۰۱۸ متر میرسید فکر میشد که سال فراوانی نعمت است و آنرا فال نیک می‌گرفتند و کشاورزان انتظار محصولات زیادی را داشتند. برعکس هرگاه سطح آب تنها به خط ۱۸ سانتی میرسید، نشان و علامه خشکسالی و قحطی بود. آب‌بازان که مسئول نگهداری سدها و اندازه گیری آب بودند، در هنگام آبخیزی که غالباً در سرما مصادف بود، داخل

(۴۴) افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۴۶۵. (۴۵) ایضاً همانجا ص ۴۶۵. (۴۶) بار-

تو لد: آبیاری در ترکستان ص ۷۰ - ۷۱ (۴۷) لسترنج: سرزمین‌های خلافت شرقی

ص ۴۲۴ -

میگا شتند (۴۹) دهقانان ، زمین را به انواع ذیل تصنیف کرده میشناختند :

۱ - ریگ بوم : و آن د ونوع بود ، یکی آنکه ریگ بر خاک غا لب باشد ، حاصل این چنین اراضی با وجود آب کافی ، کم بود ، ولی د ونوع دوم که خاک بر ریگ غالب می بود ، تمام بذر سبز میشد ، به آب نسبتاً کم تر ضرورت داشت و رطوبت را بخوبی نگه میداشت .

۲ - شیخ ریگ : زمینی بود که در صورت چهار بار شد یار و داد انبار محصول خوب میداد مگر برای غرس تاک مناسبت تر بود .

۳ - سیاه ریگ : در حالیکه بذر در آن سبز میشد ولی حاصل قناعت بخش نمیداد و لهذا برای انتخاب تا گزار بهتر بود و حاصل خوب میداد .

۴ - سنگ چل دار : بذر در آن سبز میشد مگر حاصلی که شکم حاصلش را سیر کند نمیداد ، بنا بر آن احتیاج بیاوای فراوان داشت . این زمین را نیز برای تاکزار مساعد تشخیص کرده بودند .

۵ - رهسار : در صورت پنج بار شد یار حاصلش بد نبود ، آنهم در صورتیکه کم آب داده میشد . ولی هر سال بارانی می بود ، حاصلش بزرگمندی که روی آن کشیده شده بود نمی ارزید . تاک تاده

مقداری گل یا کلوخ کنده شد و را در هاون میگویند و بعد آنرا باآب باران آغشته و مخلوط میشود و در جایی قرار می دادند تا دو باره آب صاف میشد . آب را می چشیدند ، اگر آب خوش طعم و بحال عادی می بود ، زمین برای زراعت مساعد پنداشته میشد و اگر مزه آب شور می بود زمین صالح الزراعه تشخیص نمیشد و در زمین شیوه زار میچگونه حبوبات نمیکا شتند ، مگر درخت خرما وانی واز این قبیل اشجار در زمین شور نمو میکرد . (۴۸)

همچنان تجربه به کشاورزان آموخته بود که ، تخمیکه در زمین نمناک خوب نمو نمی کرد و یا سبز نمیشد ، در زمین خشک بهتر سبز میشد و اگر در زمین خشک میکا شتند و سبز نمیشد آنرا در زمین مرطوب میکا شتند . و به همین ترتیب تجارب خود را در زمین های پست و بلند بکار میبستند و بالنتیجه دریافته بودند که گندم و باقلی وماش نباید در زمین مرطوب و نمندار زرع شود ولی عدس و نخود و سایر حبوبات هم در زمین خشک و هم در زمین نمندار حاصل مناسبت میداد . اما اگر حاصل باوجود آنهم قناعت بخش نمی بود ، برای یک نوبت زمین را باقلی مصری (ترمس فارسی) میکا شتند و سپس هر چه میخواستند

(۴۸) اوشا دالزراعه تالیف قاسم بن یوسف ابو نصری هروی در ۹۲۱ ه و صاحب رساله طریق (قسمت آب قلب) باهتمام محمد ۴۹ - همان اثر ص ۵۵ .

- سال در آن بغو بی حاصل میداد و لی بعد از ریشه اش می پوسید و از حاصل میخاند .
- ۶ - سفید ، خز ه : اگر زیادت هفت ماهه در آن در سال چهار بار شد یار صورت میگرفت و آب و انبار کا فی باز میرسید ، حاصل آن اعلی والا ادنی می بود .
- ۷ - شخ : بعد از چهار بار شد یار ، وانبار و آب کا فی ، باز هم حاصلش اندک می بود ، اینگو نه زمین را بعد از شد یار برای آنکه زود رطوبت خود را از دست ندهد نهدار ما له میکشیدند .
- ۸ - زرد خاک : زمین آن کم زود بود ، بذر بتمام در آن سبز نمیشد و با وجود دادن انبار حاصل کم میداد .
- ۹ - سیاه خاک : بهترین زمین تشخیص شده بود ، خاک آن پر قوت بود و بذر تماما در آن سبز و نمو میکرد و محصول فراوان بدققان میداد و لذا بهترین را فی نزد دهقان بشمار میرفت . البته انبار و شد یار ضرورت داشت تا حاصل بسیار بدست می آمد .
- ۱۰ - سرخه خاک : اگر چار بار هم شد یار و شکستند نه میشد و انبار هم روی آن علاوه میگردید باز هم تمام بذر در آن نمیر و نید و از آنچه رو نید ، بود حاصل کم گرفته میشد .
- ۱۱ - شور خاک : قابل زرع نبود زیرا به همین گور نه ، وقتی کار های انباری بیگار و حشر از قبیل : (تنقیه انبار ، کاردین و گندن نهر ، بستن بند های محلی و تعمین
- بذر در آن نمی رو نید .
- ۱۲ - شور ریگ : لازم داشت هر سال حداقل چهار بار هنگام یخبندان آب بسیار بر آن جاری می گردید تا شوره آن شسته و پاک میشد ، بذر در اینگو نه اراضی بتمامی سبز نمیشد مگر درخت پیلو سفید دارو توت و چنار پشه خانه و فندق (پسته) و خطمی خطائی بلند قد در آن خوب نمو میکرد .
- (۵۰)
- جفت واحد گشتمندی :**
- واحد اندازه گیری زمین برای گشت - مند ی در افغانستان و ایران و آسیای میانه و بطور کلی شرق میانه ، دسراسر قرون وسطی ((جفت)) است که مترد ف آن در عربی ((زوج)) و ((فدان)) و در فارسی ((پاگاو)) و در ترکی عثمانی «جفت لیق» و در ازبکی « قش » می باشد .
- (۵۱)
- همچنان ((جفت)) واحد اخذ مالیات از روستا نیان و نیز واحد میزبان در آمد و عواید بوده است ، چنانکه املانک غازان خان از قرار همر « جفت » (فدان) سالانه ، به ۶۱ دینار و چهار درنگ به مقاطعه داده میشد .
- (۵۲)

- ۵۰ - ارشاد الزراعه ، ص ۵۵ - ۵۸ - برهان قاطع ، ص ۱۴۸ (به حواله کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ص ۵۴۸)
- ۵۲ - تاریخ و صاف ، ص ۳۱۹

و يا تر ميم سر له ها وغيره) را ميا ن دهقا-
 نان و روستا نيا ن سر شكن ميگردند .
 اصطلاح ((جفت)) وا حد ماخذ قرار داد ه
 ميشد و از قرار هر ((جفت)) يك يا چند
 نفر در اجرا ي آن اشتراك ميگردند .
 محققين اصطلاح ((جفت)) را بيو معني
 ذيل دريا فته اند :

۱- جفت - خيش سبك يا سنگين با-
 گاوهاي كه آنها بكنند همراه با نيروي
 كار انساني براي مراقبت آن .
 ۲- جفت ، به معني قطعه زمين كه دريك
 فصل به ياري يك خيش (گاوا آهن) وگاوان
 تر شخم و كشت شو ه . (در نيمروز - جفت
 معادل پا گاواست و پا گاوا به معني قطعه
 زميني است كه دريك فصل به ياري يك خيش
 و يك جفت گاوا تر كشت شود .)
 مساحت يك ((جفت گاوا)) زمين (يك
 پا گاوا زمين) ويا ((فدان)) د ركشود هاي
 مختلف آسياي مقدم و آسياي ميانه وحتي
 نواحي مختلف افغانستان و ايران متفاوت
 بوده و بر حسب ملايمت و يا سختي خاك
 و شرايط كشت و زرع و آب و هوا و شيوه

تعداد خانوار	تعداد زوج (جفت)	نام محل
هزار خانوار	پنجاه زوج	قلعه سر كوه
دو يست خانوار	بيست زوج	دولت آباد
صد و پنجاه خانوار	سي زوج	صدكي و اكبر آباد
صد خانوار	بيست زوج	طوطي
پانصد خانوار	پنجاه زوج	دادي

(۵۳) - مجله ، سخن ، آذر ماه ۱۳۴۳ ص ۲۰۲ (مقاله يك سند تاريخي را جمع

به سيستان) نوشته سيد محمد علي جمالزاده .

نام محل :	تعداد زوج (جفت) :	تعداد خانوار :
چلیک	صد زوج	پانصد خانوار
کمال آباد	بیست زوج	صد خانوار
ناصر آباد	سی زوج	صد خانوار
ادیمی	پنجاه زوج	دویست خانوار
کجیان	سی زوج	دویست خانوار
بچار و شیخان	هفتاد زوج	پنجصد خانوار
حسین آباد	بیست و پنج زوج	پنجصد خانوار
محمد آباد	بیست زوج	یکصد خانوار
حسین آباد سه کوهه	پانزده زوج	پنجاه خانوار
قلعه بوز باشی	سی زوج	یکصد خانوار
جلال آباد	صد زوج	چهار صد خانوار
جماعت گاو داران	صدزوج	ششصد خانوار
جماعت صیادان	صدزوج	سیصد خانوار
جمع کل ۱۸ روستا -	۷۰۴ زوج	۵۶۰۰ خانوار

گردیده (مساحت زمینی که در ظرف مدت یک فصل توسط یک جفت گاو نر شخم زده می‌شده و در نقاط مختلف مقدار آن متفاوت بود)، همچنان اصطلاح جفت گاو، واحدی بوده برای تعیین قطعه زمین به خاطر پرداخت مالیات (۵۵)

نویسنده قابو سنامه (کیکا و س عنصر المعالی قابوس بن وشمیگر) در باره مرا- قبت از کارهای کشاورزی چنین‌انرژی می‌دهد: ((بدان‌ای پسر که اگر دهقان باشی شنا- سنده وقت باش و هر چیزی که خواهی

با توجه به ارقام فوق، معلوم می‌گردد که از ۳ تا ۲۰ خانوار یک زوج و بطور متوسط هر ۶-۷ خانوار یک زوج (جفت) داشتند. در یادداشت مذکور این رقم متوسط در مورد دیگر روستاها متعلق به سایر مالکان سیستان تکرار شده است (۵۴)

بهر حال اصطلاح ((جفت گاو)) یا ((جفت عوامل)) در متون قرن هشتم هجری در امور کشاورزی در دوران قرون وسطی واحدی بوده که برای تعیین مساحت زمینی که شخم زده می‌شده، استعمال می‌

۵۴ - همان مجله همان جا . ۵۵ - مکاتبات رشیدی مکتوب ۳۳ ، تاریخ وصاف ۳۴۹ ، جامع التواریخ رشیدی ص ۱۰۴۰ بعد نزهت القلوب ، ص ۱۰ -

کشت ، مگذار که از وقت خویش بگذرد. اگر ده روز پیش از وقت کاری بهتر که یکروز پس از وقت کاری ، واکت و جفت و گاو ساخته دار و گاو ان نیک خر و علفه نیکو دار . و باید که جفتی گاو خوب همیشه

زیادی در غله تو باشد تا اگر گاو ی را علتی رسد ، تو در وقت از کار فرو نمایی و کشت تو از وقت نگذرد . چون وقت درویدن و کشتن باشد ، پیوسته از زمین شگافتن غافل مباش و تدبیر کشت سال دیگر امسال میکن . (۵۶)

در پهلوی گاو ان تر ، در امور کشت - ورزی ، خران نیز بکار گرفته میشود . اندک بخصوص که زمین لاغر و کم پشت می بود و ضرورت به دادن مقدار ریخا ک کهنه میداشت . (در برخی نواحی کشور مانند غزنی ، زابل ، و سایر حصص شرقی از خران در قلبه کشی و شخم زدن تا هنوز استفاده میکنند .) خاک کهنه را از خاک گریز شهر یا جوی کهنه و از محل باشگاه مواشی بز و گوسفند و گاو به وسیله خاک کش بر پشت خر انتقال میدادند و بدین قاطع)

کشتمندی :

با مراجمه و توجه به فرهنگ ها و متون کلاسیک ، میتوان اصطلاحات فراوانی در زمینه ابزار کشاورزی و نحوه و شیوه های آمادگی کردن زمین جهت کشتمندی دریافت ، که در عین حال بیانگر رونق کشاورزی در سرزمین های شرق میانه نیز است ، قسمتی از این اصطلاحات عبارت انداز : ((شخم)) (۵۷) ، (شدیار) (۵۸) ((شیار)) (۵۹) که هر سه آن به معنی قلبه کردن و شگافتن زمین است و همچنین ((مزرعه شخم زده)) و کشت (زمین بدر شده) و کشتزار ، (به معنی مزرعه و محل کاشته شده) و یاس (پاسره) (۶۰) ((خشیاو)) (به معنی زمین که برای قلبه از خس و خاشاک پاک شده باشد و همچنین زمین شیار شده را نیز گویند) (برهان قاطع)

۵۶ - قابوس نامه ص ۴۳ .

(۵۷) - مکتوبات رشیدی مکتوب ۳۶ وارشاد الزراعه در اکثر موارد آن .

۵۸ - اوشاد الزراعه قاسم ابو نصری هروی تألیف در ۹۲۱ هجری ، چاپ محمد مشیری تهران ۱۳۳۷ برهان قاطع : ((شدیار برون معنی و شد کار است که تخم کردن و شگافتن زمین باشد جهت زراعت کردن)) و به معنی زمینی که آن را گاو رانده باشند تا تخم بیفشانند))

آمد و به همین معنی بکار گرفته شده است .

۶۰ - پاسره - به معنی زمین شخم زده شده (برهان قاطع)

و ((غله بوم)) (غله زار) (٦١) و
 ((درود)) (درو گردن) (٦٢) و غیره که
 میتوان گفت این اصطلاحات ازدوران قرون
 وسطی تا حال به همان معنی و مفهوم معین
 بکار رفته و میروند .
 همین‌متون ، اطلاعاتی که دربارهٔ آلات
 شخم بدست میدهند روی مهر رفته با وضع
 آلات گنونی در کشور ما چندان فرقی
 ندارد ، مثلا : ((خیش)) بخش چوبی
 گاو آهن (٦٣)
 اصطلاحات ((گاو آهن)) و ((اسپار))
 (٦٤) همواره مترادف هم استعمال شده و
 به معنی تیفه آهنی است که سیفی آنرا
 ((معیار)) (٦٥) گفته و امروز هم در سیستان
 ((معیار)) و ((تیش)) معروف است .
 ((معیار)) تخته مثلث شکل آهنی که در نوک
 جنگ خیش (قلعه - رخت) نصب میگردد ،

و ((تیش)) معمولاً از فلز چودنی بصورت
 قالبی ساخته می‌شود . خیش (قلبه و یا
 رخت) در سیستان همواره از چوب بوده
 و در افغانستان بصورت عمو مخیش سبک
 که فقط یک جفت گاو و ندرتا یک اسپ یا یک
 اشتر آنرا میکشیده ، معمول بود . وهست .
 یکی دیگر از ابزار کشاورزی ، ((یوغ))
 و با اصطلاح هراتیان و سیستانیان ،
 (جوغ) است که برای بستن گاووان قلبه به
 خیش (رخت یا قلبه) بکار رفته و می‌رود .
 شمس فخری بر سبیل مثال ، رباعی دارد که
 در آن بسیاری از اصطلاحات کشاورزی
 بکار گرفته شده است .
 برند اهل دل از کشتزار نعمت تو
 هزار خرمن بی تخم و گاو و یوغ و سپار
 به یمن نام تو غله نهند بر خرمن
 مزارغان اما نی زمین نکرده شیار (٦٦)

- ٦١ - نژات القلوب ، ص ١٢٤ .
 توسط هوشنگ پیشدادی گوید:
 چو این کرده شد چارهٔ آب ساخت
 به جوی و برود آب را راه گرد
 چو آگاه مردم بر آن بر فزود
 پراگندن تخم و کشت و درود
 ٦٢ - فردوسی را جع به بنیاد کشاورزی
 ز دریا بر آورد و هامون نواخت
 بفر کیئی رنج کوتاه گرد
 پراگندن تخم و کشت و درود
 ٦٣ - در فرهنگ قاطع ، کلمه خیش به معنی قلبه آمده و قلبه اینطور تعریف شده
 است : ((قلبه ، چوبی باشد که گا و آهن را بدان نصب سازند و زمین را شیار کنند))
 و در همین فرهنگ زیر کلمه ((گاو آهن)) اینطور میخوانیم : ((گاو آهن ، آهنی باشد
 که بر سر قلبه نصب کنند و زمین را بدان شیار نمایند))
 ٦٤ - فرهنگ شمس فخری یا معیار جمالی : ((سپار - آهنی باشد که بدان
 زمین را شکار کنند)) ص ١١٨ .
 ٦٥ - تاریخنامه هرات ، ص ١١٠ - ١١١
 ٦٦ - فرهنگ شمس فخری یا معیار جمالی - ص ١٢٣ .

خيش يا قلمبه که در سيستان به نام ((رخت)) معروف است معمولاً از سه قسمت مرکب است . هر چند شکل آن در نواحی مختلف ، از هم متفاوت است .

۱ - ماليند (رخت) .

۲- بنگ (بضم اول و سکون دوم) - کنده ايکه در يک انجا مش گاو آهن نصب می شود و در انجا م ديگرش که پهن تر است چوبی بلند تعبیه شده به نام ((رخت)) ياد میگردد .

۳- گاو آهن (اسيار يا ميعاد) - ياتيفه ايکه با تنهای ميله میخی شکل آن ، برای شگا فتن زمین نصب می شود .

این دستگا ه با عوامل (گاو کاری) و یوغ (جو غ) و گاوران (جفت گاو) ناميده می شود . بدیهي است که این خيش درسابق و اکنون بسیار نادر بود و هست و نقص بزرگ آن این است که عمق شیار آن بسیار کم است و در واقع زمین را فقط میخراشد .

دانشمندان و محققین ادعا کرده اند که آلات وادوات شخم درکشورهای شرق میانه (منجمله ایران ، افغانستان ، آسیای میانه و بین النهرین) فوق العاده به کندی تکامل یافته و در طی چندین قرن تقریباً تغییری حاصل نگردیده است و در عین حال بعدی بنوی است که ببیند ه را متعجب میسازد .

تضاد و اختلاف شدید يکه در میان بنوی بودن و عدم پیشرفت ابزار شخم و قلمبه از يک سو و شیوه های متکامل فلاحت و کشاورزی در سرزمین های ایران ، آسیای میانه و افغانستان و انواع پیچ در پیچ دستگا ه ها و موسسات آبیاری (بخصوص مجاری زیر زمینی) از ديگر سو وجود دارد . در بادی نظر هر يکند ه را در شگفتی می افکند و چون شخص فقدان پیشرفت آلات قلمبه را با سطح عالی و موقعیت های فنی صنعتگران و پیشه های هنری این سرزمین ها در قرون وسطی مقایسه کند ، بیشتر مایه تعجب می گردد . (۶۷)

کشت غلات : در ممالک شرقی نزدیک و میانه بصورت عموم ، چهارپایان در فعالیت های اقتصادی ، زراعت و حمل و نقل نقش مهمی داشته و دارند ، اسب و قاطر و خر و گاو و شتر و گاو میش در امر حمل و نقل شخم زدن و قلمبه زمین مورد استفاده قرار می گرفتند ، روش سه کشتی بدنامعنی که بخشی از زمین مژروعی را برای کشت زمستانی و قسمتی را برای کشت بهاری و قسمتی را (بوره - ایش) میگذاشتند و بعد بتناوب هر سال این قسمت ها را می کاشتند و با وجود داشت در زمین های که دارای آب منظم و دایمی بود ه نه تنها روش سه کشتی معمول بود بلکه در یکسال چند

باروچندنوع حاصل میگرفتند . مثلا : د ر يك قطعه زمین معین او ل غله کشت میکرد ند بعد به قولات (لوبیا ، نخود ، جوار ، ذرت) رشقه سبز بر میکاشتند . کشت او ل د ر خزا ن یا زمستان صورت میگرفت و زمستان- نی یا ((شنوی)) نامیده میشد و کشت دوم بجای کشت او ل در بهار یا تابستان صو- رت میگرفت که آنرا ((صیفی)) (تابستا- نی) مینامیدند . در خراسان کشت- زمستان نی را ((سفید بر)) و کشت تابستا- نی را سبز بر میگفتند .

بصورت کلی انواع حبوبات کاشتنی در قرون وسطی در سرزمین خراسان و اطراف آن عبارت بودند از : گندم (که انواع مختلف داشت مانند : زعفرانی ، حریجی ، سفید چه ، مکهئی ، سرخک بهاری ، نمک سیستانی (از سرخ خوشه و سفیدخوشه) شتر دانه ، کبگندم ، کله گندم (که نیم هردانه آن سرخ و نیم دیگر آن سفید است) کلی گندم (که اصلا داس ندارد) ، سیاه دانه (دانه آن مایل بسیاهی است) کبود دانه (تخم آن زعفرانی و خوش رنگ است) ، بهاری قائن (گندم آن ریزه و سرخ و سفید است و خوشه اش نیز بعضی سرخ و بعضی سفید است و در محل کاشته میشد) ، جامی ، کبود لوجک مکه ، سرخ خوشه

(از جنس سفید چه است و داس ندارد) مروی (داس و خوشه وی سرخ است مانند حویجی) (۶۸) ، جو (نیز انواع مختلف داشت مانند : ترش جو (مشهور به سفید مرگ) ، مشک جو ، شیرین جو ، ناجو جو ، لوجک ، شور جو ، جوسرخسی (که خط های سیاه دارد) ، دیمچه جو (خوشه دو پهلوی نیز گویند) ، جو سیستانی (در شصت روز میرسد) ، فشته جو (ازجوهایی دیگر کلان تر است) ، سیاه لوجک (جو خوشه دو پهلوی مدینه) ، جو سرخرنگ مدینه (از خوشه دو پهلوی و چهار پهلوی) ، جو دراز مکه ، (۶۹) جوار (سفید و سیاه باقلی ، ارزن (سفید و سیاه) برنج ، لوبیا (سفید ، سیاه ، قرمز) لوبیا برعلاوه سه نوع مذکوره انواع دیگری هم داشت مانند لوبیای چشم بلبلی و لوبیای سیاه به بزرگی زیتون و بعضی هم بدرشتی تخم کبود تر . (۷۰) نخود (رسمی ، کلنگی و سیاه و سبز) و ماش (سیاه سمرقندی ، و زرد هریوه و سفید بخاری) (۷۱) وعدس (سبز و سرخ) و دسمل (مشهور به تلخک) ، چا ورس (یا گاورس که یک نوع ارزن و عبارت بود از : (ساه لا غزو) کال ، مویک بهاری ، سرخک ، غوره سر ، سفید لوجک که همگی در محل کشت میشد و در جوزا و سرطان میرسید) ذرت دانسه اش گرد است به بزرگی گندم و خاصیتش

(۶۸) ارشاد الزراعه ص ۸۲ - ۴۸ - (۶۹) ایضا ص ۸۸ - ۹۰ - (۷۰) راوندی

تاریخ اجتماعی ایران ج ۲ ص ۳۱۳ - (۷۱) ارشاد الزراعه ص ۹۷ - ۹۹ -

بدست آورد ه میشد و مردم در طعم خود از آن استفاد ه میکرد ند • (۷۴) همچنان زعفران و زرشک بمقدار زیاد تولید می شد • (۷۵)

در جمله نباتات صنعتی به کشت ، پنبه ، کتان ، کنجد ، گل آفتاب گردان (آفتاب پرست) ، چغندر ، نیشکر و حنا و غیره مبادرت میکرد ید •

میوه جات : در یکی از مکاتیب رشیدالدین فضل الله که به پسر خود خواجه مجدالدین فرستاده و در آن صورت مطالبات رشید الدین از مالک مختلف منعکس گردید ه ، تعداد زیاد نام های میوه جات و نباتات طبی و غیره گرفته شده است مانند :

صندل ، عنبر ، عود ، زیاد ، زعفران ، و عرق قداح ، قار واره ، کافور و عرق کلکا به ، تحت عنوان خوراکیه باب از میوه جات تر اینطور نام برده شده : انار ، سیب ، انگور ، امرو ، سفرجل ، هندوانه ، خربوزه ، آلو ، آلوچه ، شفتالو ، زرد آلو ، قیسی و از میوه جات خشک مثل : کشمش ، ممیز ، عناب ، انجیر ، قسب ، سنجد ، آلو- بخارا ، عطوس ، زرد آلو ، شفتالو ، قیسی ، زرد آلو و به عنوان حوضات : سماق ، حب الرمان ، تمر ، نارنج ، ترنج ، لیمو ، مرکب ، دنبلی ، لیموی شیرین ، زرشک ، و همچنان مقدار زیاد آب میوه در این مکتوب

مانند جوار و ارزن است • (۷۲) و غیره حبوبات در سرزمین های افغانستان و ایران و ماوراءالنهر بوسیله دهقانان و کشاورزان زرع میگردد • بدو ن شک در بسیاری منا - طق پر آب در دوران قرون وسطی از زمین معینی سال دو بار حاصل میگرفتند •

نباتات طبی و صنعتی : کشاورزان علاوه بر کشت حبوبات به زرع یک تعداد نباتات طبی و صنعتی نیز مهارت داشتند • مثلاً در جمله نباتات طبی به کشت نباتات ذیصل می پرداختند :

حلبه (که خاصیتش گرم است و بلغم غلیظ را دفع میکند) ، کتان (خاصیت آن مانند حلبه است) کاجیره ، سیاه دانه (مانند کتان و حلبه است یعنی برای درد سیینه و کندن بلغم بکار برده میشد) ، کر - رویه (زیره سیاه) ، اجقون ، بادیان ، زیره سفید (هر چهار نبات اخیر الذکر - برای دفع نفخ معده و رفع سوء هاضمه بکار برده میشد و اکنون نیز به همین منظور از آن ها کار گرفته میشود • زیره بنا بر بوی خوش آن بیشتر در طعم در منازل بکار برده میشود •) (۷۳) ، انگوزه که امروز بدان ((انگ)) گفته میشود و معرب آن ((انقوزه)) است بمقدار زیاد در سیستان

(۷۲) ایضاً ص ۹۹ - ۱۰۲ (۷۳) ارشاد الزراعه ص ۹۹ - ۱۰۲

(۷۴) مسالک و مالک اصطخری چاپ ایرج افشار زیر نام سیستان رجوع شود

(۷۵) حدود العالم زیر نام زمیندور دیده شود •

مطالعه شده است . (۷۶) مؤلف ارشاد -
الزراعه (تالیف در ۹۲۱ ه - ۱۵۱۴ م) آنجا
که از طرز پیوند کردن اشجار مشر بحث
میکند ، از انواع و اقسام مختلف میوه جات
یاد آور میشود بدینقرار :

توت (بیدانه و دانه دار) ، شاه توت
(از دانه دار و بیدانه) ، زرد آلو (دارای
انواع مختلف از قبیل : احمدی که به نوک
کلاغ مشهور است ، غوره شیرین و پیش -
رس از دانه تلخ و شیرین و سفید چه از دانه
تلخ و شیرین ، فراهی ، بایزیدی ، حلوه -
نتی یا حلوانی ، ابرش ، نارنجی ، کاهی ،
مالابی ، بلبلی ، انجیرک ، خیارک که
بشلیل نزدیک است ، ابلق جامی که فرخی
نیز گویند ، سبز بخت ، فارسی ، مهرنگار ،
گلگون ، چکابی ، شغالی ، عروسک ،
روغنی تنگل ، شمس اربی ، حسینی ، بادامی
جهان آرائی ، حاکمی ، آلبابی) (۷۷) .

شلیل (ابرش ، سفید و سرخ و زرد)
گیلاس ، بهی ، سیب (بانواع مختلف از
قبیل : رسمی سفید و سرخ ، اصفهانی خا -
لدار ، مالائی ، گلوخ سیب ، رخس که خط
های سرخ دارد ، لعلی ، شکر سیب ، سیب
میخوش ، طشت سیب ، سیب مشکان ، از
سفید و سرخ ، میرخواجeh حبیبی ، نارسیم
گلابی ، یتیمک ، گرمه ، جعفری ، خلجائی ،
فره کردی که اندک ترشی دارد) (۷۸)

امرود (مانند : کدو امرود ، کلوخ امرود
زهر امرود ، چینی ، گرمه ، شاهی ، شکرک
امرود مروی که گل آن به شکل گل صدبرگ
است ، ابرش سمرقند ، آب ندان سمر -
قندی ، تاک سمرقندی) (۷۹) ، آلو انگور
که آنرا آلو چه نیز گویند دارای انواع
مختلف بود (مانند : استرآبادی ، نیشا -
بوری ، زرد کلبله ، عنبری ، گرد آلو -
بابا حاجی رسمی سفید و سیاه ، آتشی ،
دوهندی ، سفید ، پیکانی) (۸۰) ، شفتا -
لو (مانند : شفتالوی سمرقندی ، سرخ
برگی ، شافعی ، خالدار ، زرد ، زیارتگاهی ،
علی ملکی ، اردی کاردی ، اندرون زرد و
اندرون سفید ، اردی کاردی رسمی ، بلبلی
سمرقندی که برومی نیز شهرت دارد ،
سفید دانه شیرین ، راوچه شفتالو) (۸۱)
انجیر ، عناب ، جوز (۸۲) قندق ، فستق ،
خوما ، دولانه ، سنجد ، مرمنجان ، (یا
شاه توت استرآبادی) آلو بخارا ، شربستی
(شبیه گیلاس است اما خوردن آن) ،
مویول (شبیه آلو بالو) ، آلو بالو انار
(بانواع : انار میخوش ، قرش ، شیرین ،
انار بیدانه ، سیاه پوست ، ارغنداوی ،
واردستانی و فخری) و شفتالنگ (شبیه
شفتالو) بادام ، بادام خنجدی ، زیتون ،
فلفل (مرچ سیاه که درختش شبیه تاک
انگور است و خوشه اش مانند خوشه انگور

(۷۶) مکاتبات رشیدی مکتوب ۳۳ (۷۷) ارشاد الزراعه ص ۲۲۸ - ۲۳۰ -

(۷۸) همان اثر ص ۲۳۲ .

(۷۹) ارشاد الزراعه چاپ دانشگاه تهران ۱۳۴۶ ص ۲۳۳ - (۸۰) همانجا - (۸۱) ۲۳۴

ولی خوردر و ریزه تر و دراز عمر است (۸۳)

۱۰۰ تا ۱۲۰ نوع انگور در هرات :

مولف کتاب ارشاد الزراعة (قاسم بن

یوسف بن نصری هروی) که برای تهیه

مواد کتابش با بسیاری از دهقانان و کشاورزان

ورزان مجرب زمانش در خراسان ملاقات

کرده و از تجرب به و گفته های کشاورزان

نیک استفاده برد ، در مورد انتخاب زمین

تاک و انگور بحث مفصلی دارد و پس از آنکه

میگوید : تاک نشانی در زمین ریگ بوم

و سیاه بوم و سنگچال و شیخ ریگ و شیخ

که بلند هوا باشد مناسب است (۸۴)

از طرز کندن غوجه و غرس نمودن قلمه تاک

و حفرجو به و پشته آن به تفصیل سخن

گفته ، در مورد آبیاری انگور بارور می

گوید : (در پنجم حمل تاک را پنگ آب

دهند و چون سبز شود پنگ چینی نمود

چنان سازند که در هر بند که دو پنگ و سه

پنگ بیرون آمده باشد پنگ بر اصل

آورند و بعد از آن پنگ های مذکور را تنک

نموده بنوعی ملا حظه نمایند که پشت پل

بر تاک شود و ملا حظه انگور نمایند که

این سال (سال چهارم عمر تاک) مدعا نخب

تاک است و در سرچوب یک آب و بانزد هم یک

آب دیگر داده در سرطان و اسد هر دوروز

و در سنبله هر بانزد روز آب دهند و چون

انگور شیرین شود یک شد یار دیگر

نموده تابست روز آب ندهند که انگور

پیش رس را باز نمایند بعد از آن سایر

انگورها را یک آب داده شد یار دیگر نمایند

و گذارند که نخب تاک پخته شود . اگر آب

دهند دو نقصان دارد : اول آنکه انگور

مشک شود . دوم آنکه نخب تاک در روش

(رشد) می شود و در سرمای صایع می

گردد چون که پخته نشود . (۸۵) مولف

مزبور بعد از آنکه شد یار را برای رشد تاک

مفید دانسته در زمستان آنرا منع میکند و در

مورد تاک بری و پیرایش آن میگوید :

((سال پنجم چون حوت شود اول تاک

را از سه نخب فراخور زور بریده چنانچه

فخری را سه پنگ و امیری را شش پنگ و

بیدانه را چهار پنگ و آبی را نه پنگ و

صاحبی را چهار پنگ و نخشی را سه پنگ

و شاه انگور را سه پنگ و خلیلی را سه

پنگ و رواجه (راوچه) را بدستور آبی

و ملاجی را سه پنگ و سایر انگورها را

فراخور زور گذاشته زواید ببرند و سر

کلاغ و دل کلاغ که بر نخب تاک باشد سه

تیمار بریده پاک سازند و اگر گذارند مورچه

جا کرده مغز تاک را میخورد و تاک خشک

میشود) (۸۶) بعد علاوه میکند : ((رسیدن

انگور از اول سرطان است تا آخر سنبله و

اسامی انگور بی نهایت است . (۸۷) سپس

از یکصد نوع انگور که در هرات و ثوابی

آن بعمل میآید ، اینطور نام میبرد :

(۸۲) ایضا همانجا - (۸۳) همان اثر ص ۱۶۶ - ۱۸۶ - (۸۴) ص ۱۰۵ .

(۸۵) ایضا ص ۱۱۱ (۸۶) همان اثر ص ۱۱۲ . (۸۷) ایضا ص ۱۱۳ .

((خلیلی (که از حسینی کلان تر وسیاه است)، سر خك (دانه اش خورد است)، راو چه (سرخ و سفید) پیدا نه (رسمی و خالدار)، فو شنجی، بورا نی، شاه انگور، آبی بلوچی، نخشی، خوا چه بر انداز، صا حبی (سفید و سرخ)، یاقوتی، لعل يك دانه (شبیه فخری) گل بر طشت، تر با شنگ، فخری (رسمی و قند زی)، جامی، ملا حی، سنگینك، امیری، مکه (از نوع سرخ و قندزی و خوا چه برانداز)، ارسمی، لعل فرا هی زرد، پستان میش، كبك، خر و س، راز قی، ریش فرعون (که رود ه کش هم گویند)، شكر ك یا شكر چه، فرا جاوه (سفید و سیاه)، سیاه سر که، گلاب انگور، استر آبادی، شیخ علی، کوهی، علانی، دارائی، سمر قندی، علی گامی، بهشتی، چشم گاو، شلغمی، تر شیزی، رئیس تر- شیزی، سبزك خالدار، گاخکی، غوره شیرین دل گبوتر، قیمتی، سرخ قندزی (از نخشی گرد تراست)، سرخ حصار ی (از صا حبی رنگین تر و خورد تر از قندزی است) سرخ گرد، نازك قندزی، زرد - خورد تراست از سیاه انگور زرد بلندقد، نار انگور شیرخانی، ابرش، عادلی سیاه، گردن گوتاه (شبیه سنگینك) آب آورد، سر خیل، باخوزی، بجك، جوز انگور، خیار انگور، ابرهمی (ظ : ابراهیمی) چشم مژه، بلخی

حسینی، نام سرخ، اند خودی (اندخو - نی)، محمودی مشهور به گند ما نی، شاه ها نی (از جنس انگور سیاه است)، تیرا نی قائن (که خورد تر از سیاه انگور است و با شاه انگور شباهت دارد)، قلم انگور، خرما انگور، قند هاری (ظاهرا، آبجوش باشد) (۸۸) مولف مزبور آنجا که از طرز شناخت زمین و ایام سال و ماه صحبت میدارد، از انواع و طرق آماد ه ساختن آن برای زراعت و ضرورت اوقات آبیاری و همچنان چاره های رفع آفات و امراض نباتی و محصولات زراعتی نیز یاد آور می شود و چنان میتها ید که کشاورزان در یافته بودند که شد یار و شکستاندن زمین صالح الزراعه، پس از برداشت محصول در ازد یاد محصول سالهای آینده نقش بس مهمی دارد و بنا بر آن زمین را بانم باران و یا پس از آبیاری عمیقاً گاو آهن میزدند . معبدا اگر زمین کم زور به نظر شان می آمد و یا درختان کمتر بار میداشتند، بدادن انبار حیوانی به زمین نیز مبادرت میورزیدند و بهترین اوقات زراعت از نظر دهقانان اواخر سنبله و ماه میزان بود . (۸۹)

نظامی چه میگوید ؟

نظامی عروضی در چارمقاله اش، از دره های سرسبز و شاداب بادغیس و از صلاوت نعمات و رنگارنگ هرات و

بخصوص از یکصد و بیست نوع انگور در نواحی مالن و کروخ و بلوکات آنجا و در مجموع از محیط نشاط انگیز و خوشی آور هرات که مو چپ تو قف چهارسا له امیر نصر سامانی با سپاهش در هرات شده بود و از نارنج سیستان و ترنج ما ز ندران حکایت خیلی جالب و دلچسپی دارد که اینک قسمتی از عین عبارت آن حکایت به زبان نظامی عروضی سمرقندی در اینجا انعکاس می یابد :

((چنین آورده اند که نصر بن احمد که واسطه عقد آل سامان بود و اوچ دو لت آن خاندان ایام ملک او بود . واسباب تهنیت (قوی شدن) و علل ترفع درغایت ساختگی (آمادگی) خزائن آراسته ، و لشکر جرار (گران) و بندگان فرمانبردار . زمستان بدار الملک بخارا مقام گردی و تابستان به سمرقند رفتی یا به شهری از شهرهای خراسان . مگر یک سال نو بت هری بود ، به فصل بهار به بادغیس بود ، که بادغیس خرم ترین چرا خودهای خراسان و عراق است . قریب هزار ناو (دره) هست بر آب و علف ، که هریکی لشکری را تمام باشد . چون ستوران بهار نیکو

بخوردند و بتن و توش خویش بازرسیدند و شایسته میدان و حرب شدند نصر بن احمد روی بهری نهاد و بدر شهر به مرغ سپید فرود آمد و لشکرگاه بزدو بهارگاه بود . شمال روان شد و میوه های مالن و کروخ در رسید که امثال آن در بسیار جایها بدست نشود و اگر شود بدان ارزانی نباشد . آنجا لشکر برآسود ، و هوا خوش بود و باد سرد ، و نان فراخ و میوه ها بسیار و مشو مات فراوان و لشکری (لشکریان) بر خورداری تمام یافتند از عمر خویش و چون مهرگان در آمد و عصیر (۹۰) در رسید و شاه سفر (۹۱) و حماحم (۹۲) و اقخوان (۹۳) دردم (دمادم) شد ، انصاف از نعیم جوانی بستند و داد از عنفوان شباب بدادند .

مهرگان دیر در کشید و سرما قوت نکرد ، و انگور در غایت شیرینی رسید و در سواد هری صد و بیست لون انگور یافته شود هر یک از دیگری لطیف تر و دل پذیر تر ، و از آن دو نوع است که در هیچ ناحیت ربع مسکون یافته نشود : یکی پرنیان و دوم کلنجریتنک پوست خردتکس (خوردانه) بسیار آب ، گوئی که در اوجزار ضعیف نیست .

(۹۰) مقصود عصاره انگور و شراب است (۹۱) شاه سفرم یا شاه اسپرم یا اسپرغم به معنی گل ریحان و ناز بوست - (۹۲) حماحم : به فتح اول و کسر چهارم به معنی پودنه بستانی که برگش پهن باشد و آنرا حبق ببطی هم گویند و برخی آنرا بستان افروز مینامند (حواشی چارمقاله ، ص ۵۰ ج ۳) (۹۳) اقخوان ، بضم اول و سوم به معنی گل بابونه ، و شگوفه ریحان و بابونه . (ج ۴ ص ۵۰ چهارمقاله چ معین)

از کلنجری خوشه‌ای پنج من و هر دانه - ای پنج در مسنگ بیاید ، سیاه چون قیرو شیرین چون شکر و از ش بسیار بتوان خورد به سبب مائیتی (حلا و تی) که در او - ست ، و انواع میوه های دیگر هم خیار (دلکش) .

چون امیر نصر بن احمد مهرگان و ثمرات او بدید ، عظیمش خوش آمد ، نرگس رسیدن گرفت کشمش بیفکندند در مالن و منقی (مویز) بر گرفتند ، و او ننگ (۹۴) بیستند و گنجینه ها پر کردند . امیر با آن لشکر

بدان دو پاره دبه در آمد که او را غوره و دروازه خوانند . سراها دیدند هر یکی چون بهشت اعلی ، و هر یکی را باغی و بستائی در پیش بر مهبل شما ل نهاده . زمستان آنجا مقام کردند و از جانب سجستان نارنج آوردن گرفتند و از جانب مازندران ترنج رسیدن گرفت . زمستانی گذاشتند در غایت خوشی . چون بهار در آمد ، اسپان بباد غیس فرستادند و لشکر - گاه بهارن دو جوی بردند ، و چون تابستان در آمد میوه ها در رسید ، امیر نصر بن احمد گفت : ((تا بستان کجا رویم ؟ که از این خوشتر مقامگاه نباشد ، مهرگان برو - یم)) و چون مهرگان در آمد ، گفت : ((مهرگان هری بخوریم)) همچنین فصلی به فصلی

همی انداخت تا چهار سال برین بر آمد ، زیرا که صمیم دولت سامان بود و جهان آباد و ملک بی خصم و لشکر فرمانبردار ، و روزگار مساعد و بخت موافق . با این همه ملول گشتند و آرزوی خانمان بر - خاست . پادشاه را سارکن دیدند ، هوای

هری در سرا و عشق هری در دل او . در اثنا سخن هری را به بهشت عدن مانند کردی ، بلکه بر بهشت ترجیح نهاده (۹۵)

کشت سبز بر : در قرون وسطی ، در سر زمین های خراسان کشت انواع و اقسام سبزیجات بسیار معمول بود . دهقانان با مهارت و استادی بر حسب فصول مختلف زمین را آماده میکردند ، پارو میدادند ، به موقع آبیاری مینمودند . و تا حدی با آفات نباتی مبارزه میکردند و غالباً به طلسم و جادو توسل می جستند ، و برای دور کردن حشرات موذی يك طرف گلی را به قطعه تقسیم میکردند و روی هر يك تصویر کسی را میکشیدند که گلوئی شیرین را به مقصد خفه کردن میفشارد ، آنگاه قسمتی از آن را در وسط مزرعه و چهار قسمت دیگر را در چهار گوشه باغ یا مزرعه میگذاشتند و گمان میکردند با این تدبیر کلیه حشرات زیانبخش ضعیف شده به

(۹۴) ریسمان یا ناریکه خوشه های انگور را بدان آویزند . (حواشی چهار مقاله ص ۵۱)

(۹۵) چهار مقاله عروضی سمرقندی تالیف در نیمه قرن ششم هجری چاپ علامه قزوینی ، بکوشش دکتر معین ص ۴۹ - ۵۲ .

سرعت ميمير ند (۹۶) ميکاشتند . برای بدست آوردن بسا -
 همچنين برای مبارزه با تلخه (که در درنگ معطر دانه آنرا قبل از کشت در گلاب
 گندم ميرويد) دختر جوان و بکري را آغشته مينود ند (۹۸)
 وادار ميکردند که لغت و عريان با پا ي
 برهنه و موهای پريشان ، خروس سفيدی
 را در دست بگيرد و از مناطقي گندم زار
 عبور کند . با اين تدبير اميد اور بودند که
 آفات در همان روز ريشه کن ميشود (۹۷)
 کاشتن سير ، کاهو ، مارچو به قهوه ني ،
 زرد ، سفيد و بنفش معمول بود و کاسنی
 را هنگام شب ميکاشتند . خرپوزه ، تربوز ،
 گرم تابستاني و زمستاني ، و گل گرم ،
 ترشک و ترب و تريچه را قبل از کاشتن ،
 تخم آنها را در محلول آب و عسل ترمي
 کردند تا محصولي را که بدست ميآيد شيرين
 و خوش طعم باشد ، برای بدست آوردن
 تيره خوب مقداري از تخم آنرا در پارچه کپنه
 مي پيچيدند و در سوراخي مخفي ميکردند
 و معتقد بودند با اين تدبير محصول خوبی
 بدست خواهند آورد .
 پياز قرمز ، زرد و سفيد را برای مصرف
 سال ميکاشتند و در تابستان ها بيشتر
 از نو ش پياز استفاده ميکردند . کدو ،
 خرپوزه ، خيار ، هندوانه ، جز و مواد مهم
 غذايي مردم بود . اگر با درنگ ترش مژه
 ميخواستند ، تخم آنرا در رسر که ترکرده

برای آنکه کدو زود تر رشد کند ، در
 چهار پنج انگشتي آن ظرفي کو چک گلي
 جديد و پر از آبي را قرار ميدادند و با اين
 ترتيب بو ته کدو و خيار بسوي ظرف آب
 رشد ميکرد در مورد هندوانه که به ميزان
 زياد کاشته ميشد ، عقيد ه داشتند که اگر
 دانه آنرا در چمچه انساني جاي دهند و
 سپس زير خاک کنند و به موقع آب دهند ،
 هندوانه يي بعمل ميآيد که هر کس از آن
 بخورد هوش و فراست زياد کسب ميکند و اگر
 دانه هندوانه را در مغز خر جاي دهند ، هند-
 وانه حاصله را هر کس بخورد عقل خود را
 از دست خواهد داد .
 از گياهان خوشبوئي که در طبای خسی
 مورد استفاده قرار ميگرفت ، انواع زيره
 شاهی را زيانه ، پودنه ، نعنا ، ريحان
 کشنيز و فلفل را ميتوان نام برد ، با قلا ،
 لوبيا ، نخود سبز ، لبه (متر) و غيره ،
 کاشته ميشد و با دنجان سوسني در تابستان
 به مقدار زيادي مصرف داشت و لي از زرع
 کچا لو هيچکس آگاهي نداشت (۹۹)
 در دوره قرون وسطي ، کشاورزان به دادن
 کود به زمين چنانکه بايد توجه نميکردند
 و گاه از زمين واحدی در عرض سال

(۹۶) تاريخ اجتماعي ايران از مرتضی راوندي ج ۲ ص ۳۱۲ و نيز رجوع شود به
 کتاب ارشاد الزراعه چاپ ۱۳۴۶ ص ۶۵ به بعد - (۹۷ - ۹۸) راوندي ، کتاب سابق
 الذکر همانجا .

(۹۹) راوندي ، تاريخ اجتماعي ايران ج ۲ ص ۳۱۳ .

چند نوع محصول به دست می آوردند . کشاورزان قرون وسطی ، برای بهبود محصول به بعضی اعمال خرافی و جادویی نیز توسل می جستند مثلاً اگر میخواستند که میوه درختی چون انار مطبوع و شیرین شود ، قبل از قلمه زدن در زیر خاک مقدار ی عسل میریختند و برای آنکه میوه آن سرخ بشود ، زیر آن يك بته گل سرخ میگاشتند .

برای آنکه میوه قبل از پخته شدن از درخت نیفتد درپای آن حلقه سربی قرار میدادند و یا در شاخ درختان ، آیاتی از قرآن کریم نوشته میاویختند . یکی دیگر ازکارهایی که کشاورزان برای باروری درختان میکردند ، اعمال روش ارباب و تهدید نسبت بدرختان بود باین ترتیب که اگر درختی میوه نمیداد یا حاصلش کم بود، دو نفر که یکی از آنها تبری در دست داشت در زیر سایه درخت شروع به گفتگو می کردند و یکی از آنها خطاب بدرخت می گفت : چون تو میوه نمیدی دلم می خواهد ترا قطع کنم ، سپس با تبری که در دست داشت ضربتی بر آن درخت حواله میکرد ، نفردومی زبان بشفاعت گشوده میگفت از این کار یگذر . این درخت بتو میوه می دهد من را و شما نت میکنم در سال آینده .

خواهی دید . سپس آن دو نفر درخت را ترك میگفتند و امیدوار بودند سال بعد درخت میوه فراوان بدهد . (۱۰۰)

در کتاب ارشاد الزراعه ، تحت عنوان خسرویات (سبز بر) از انواع آن اینطور نام برد می شود : خربوزه ، هندوانه ، بادرننگ ، خیار ، کاهو ، ریواج (یعنی - روش) ، ترب فلفل (ط : مرچ تازه) ، پیاز ، سیر ، اسفناج (پالك) ، گشنیز ، چغندر (لبلبو) ، کدو ، باد نجان ، باد نجان توری ، گرم رومی ، گرم بیخی ، بادام تره (یکنوع سبزی خوردنی) ، عاشق تره (که ناز بو سبز هم گفته میشد) ، پودنه باغی ، طرخون ریحان (نازیبو) ، گند نه ، بادرنجوبه ، شلغم ، زردک ، جزر ، شوت یا شوتك (که در اصطلاح کابل با نشبت گویند) ، زلق ، جوز که (پنبه غوزه) شهدا نه ، روناس (یا رودنگ) ، تیل حنا (ترو خشك مورد استفاده قرار می گرفت) ، و سمه (ترو خشك) شفتل (شبدر) ، سبست (رشفه) ، سه برگه ، بید انجیر ، پرده عروسك (که هرگاه زنی هرروز بعد از ظهر هفت دانه آن را فروبرد و تا هفت روز این کار را تکرار کند ، از حمل بازماند) (۱۰۱) دستنبوی که مورد و بیضوی خورد ، با خطوط زرد و قهوه ای خیلی مرغوب و خوشبو بود . (۱۰۲) يك تعداد از این ترگاری با بدارای انواع

(۱۰۰) ایضا ص ۳۱۴ و هم رك : به ارشاد الزراعه (تالیف ۹۲۱ هـ) ص ۶۲ - ۹۶ .

(۱۰۱) ارشاد الزراعه ص ۱۶۰ - (۱۰۲) ایضا همانجا .

در تربيه و پروردن انواع گل ها مهارت و دسترسى داشتند كه ممكن است امروز با ن پيما نه دسترس نداشته باشند . مولف ار شاد الزراعه از انواع مختلف گل ها و بته هاى زينتى كه در زمانش در خراسان مروج بود و كشت ميشد با خصوصيت ذرع و ايام جوش آن اينطور نام مى گيرد : گل ياسمن (كبود ، زرد و سفيد) خطمي خطا نى (سفيد و كبود و سرخ) ، شب بدوستان (يا شب دوست) كه شبیه صورت جانوران است ، گلنار ، عشق پيچان ، سنبل استر آبادى گل سرخ ، گل مله (از نوع گل سرخ است) ، گل پنج برگ ، گل رغانا (زرد و سرخ است) گل ماء الورد (ياكل كلاب) ، گل ابرش (از نوع گل سرخ است كه خا لپاى سفيد دارد) گل صابونى (كه روغنى هم گویند) ، گل آتشين ابرش ، آتشى مشهدى صد برگ ، آتشى پنج برگ ، گل نسرین ، گل سرخ صد برگ ، گل بغدادى (كمى بسر خى مایل است) گل مشكين (شبیه نورس صد برگ است) گل قازقان (برنگ كبود است) ، نسترن (سفيد و سرخ) ، وياحین ، بنفشه ، گل زرد ، گل زيبا (از گل صد برگ و گل رسمى كه شش برگه دارد زود رس تر است) ، سورتجان (شبیه گل زيبا) زعفران (گل زعفران دل راقوت و دماغ را فرحت دهد و ذایل كننده عفونت

مختلف بودند . مثلاً : خربوزه به پنجاه نوع ميرسيد كه مشهور تر از همه اين ها بودند : خربوزه بستانى ، خربوزه چكانى يا چكابه ، خربوزه طارمى و سبز خط ، سفا لچه ، زمستانى ، خسروى كله (ابلق) دود چراغ ، ايدالى ، تيمورى ، سوهانى ، تركى ، بابا شيخى ، كله مولانا ، مگسى ، سفيد ، لچه رسمى ، بابرى ، ميانى ، محمودى ، ساق خاتون سر بلند مردى ، و خربوزه ويجه . (۱۰۳)

همچنان كدو نيز داراى انواع مختلف بود از قبيل : كدوى رسمى (كه سبز كنده ميشود) صرا حى (كه از سر كلان و گردن باريك است) ، شمع سر ، روغنى ، سر - كلان ، تاشكندى ، كاج كدو ، كدو صيادى ، طر فه كدو ، نبا تى (قندى) ، مطبخ كدو ، هندوانه ، كدو شلفمى ، خم كدو و غيره . (۱۰۴) و بادنجان هم شامل اين انواع بود : رسمى (سوسنى) و سمر قندى (كه گرد است) و سبز وارى (كه سفيد است و به شير بادنجان مشهور) كدو مكه (كه سفيد و بلند قد است) . (۱۰۵) در باره طرز كشت و خواص و مفيديت هر يك از انواع سبزيجات و محصولات سبز بر ارشاد الزراعه معلومات مفيد ميبهد . (۱۰۶)

كشت گل : ذرع و پرورش گل ها سابقه طولانى دارد و كشاورزان در قرون وسطى

(۱۰۳) ايضاً ص ۱۱۸ - ۱۲۴ (۱۰۴) همان اثر ص ۱۴۰ - (۱۰۵) همانجا

ص ۱۴۲ - (۱۰۶) همان اثر ص ۱۱۸ - ۱۶۴

بدن است .) اگر در اول میزبان کاشته شود و بدقت از آن مراقبت بعمل آید ، گل آن در عقب سال بعد با حیات و دقت تمام چیده شود (۱۰۷) ، نرگس ، ایلچی سوسن ، گل لاله (لاله کوهی ، لاله باغی ، لاله در درگوش ، لاله کابلی ، لاله کاکلی ، لاله زرد اقصی) .

لاله کوهی را شقایق نعمان نیز گویند و برنگ زرد و سرخ و سفید و نارنجی است . لاله باغی عبارت است از یک رنگ رسمی ، و دو رنگ مشبلی که ابلق نیز گویند ، برنگ سرخ و سفید می باشد ، و اما لاله کابلی که برگ نههاش بصورت شقایق است و گل آن دوازده رنگ دارد .

شاعری در وصف آن گوید :

در باغ بانواع بود لاله کابلی گلشن شده زو جنت و منظور شهبان است شامل رنگ های سفید و سرخ و جگری و گل گز و قرمزی و پیازی و گل شفتالو و گلنار و ارغوانی ، و گلگون و خشخاش و مله میا شد . (۱۰۸) ، گل سوسن ، گل کبود (خنجر ی و صحرائی و سفید و لیمویی و رسمی) ، سپهری ، شقایق ، همیشه بهار ، گل خشخاش ، زنبق چمن افروز ، نیلوفر ، گل قرنفل (صد برگ رسمی ، و سفید و جگری و لعلی است) گل خطمی (یا گل خیر و برنگ های : سرخ ، جگری ، لعلی و گل شفتالو ، و گل کاسنی و نخودی و

لیموئی و زرد و سفید و غیره) ، لاله خطائی ، لاله گلگون (که به لاله رومی یا استر آبادی مشهور است) ، بوستان افروز (یا تاج خروس که دم رو به نیز گویند) ، سنبل سمرقندی (گل آن بزرگی مایل است و برگش باریک چون موی می باشد خوشبویی زیاد دارد) گل شب بوی (نیلگون است ، در شب بوی زیاد میدهد و در روز کم بوی دارد) سمن گل (سفید و سرخ و خوشبوی است) ، گل نافرمان (سفید و زرد و گلگون و مله نما است و چنان مینماید که از پس سر زبان کشیده باشد) نار خندان (دارای خاصیت سر - دو خشک است و برای رفع سوزش مثانه خورده میشود و هرگاه هفت دانه حب آن را زن استعمال کند از حمل باز میماند) ، خیر و چه (سوسنی رنگ است و در فوشنج هرات بسیار روید به گل خطمی و خیر و شبیه است ولی نهال آن خورد تر) گل روغن گاه ، گل کاسنی گل گاو زبان .

بنفشه کوهی (ارغوانی و خوشبو است) کبود گل ، گل نوروژی (زرد و ازاله خورد تراست و بلند تر نمی شود) گل النگ (شبیه بنفشه است) ، عشق پیچان لب جوی که به گزده مشهور است . (۱۰۹) مشک پید ، از لحاظ خوشبوئی خود در قطار گل میاید ولی از این جهت که در نهال آن میتوانستند میوه را پیوند زنده در شمار درختان

(۱۰۷) ارشاد الزراعه ص ۲۱۰ - ۲۱۱ - (۱۰۸) ایضا ص ۲۱۳ - (۱۰۹) ارشاد الزراعه

ص ۲۰۰ - ۲۲۴ .

مشر قرار میگيرد . پس از کاشت بخصوص
آن در سال چهارم نوچه های نازک آنرا
درو میگردد و خشک میساختند و در بعضی
مواقع عوض ادویه برای قوت دل و رفع
نفخ معده خورد . میشد دو نوع آن را با سم
دم روباه و پنجه گر به مینامند . (۱۱۰)
معهد از جمله نباتات زینتی و خوشبوی
است .

دفع آفات زراعتی :

کشاورزان برای دفع گیاه هرزه عقیده
داشتند که اگر داسی از مس ساخته و آنرا
در خون بزن کلان سال هنگام در ست
کردن آغشته سازند و بعدتوسط آن گیاه
های هرزه را قطع کنند ، دیگر آن گیاه
سبز نمیشود . (۱۱۱) برای از میان بردن
گیاه هرزه فالیز که به نام گل فالیز یاد
میشد و سبب خشک شدن فالیز میشد ،
خراس کلان سال را بر گردا گرد فالیز می
گشتا نند تا در چهار سمت آن بانک زند بدین
ترتیب معتقد بودند که فالیز از مضرت گیاه
مذکور ((شنگل)) در امان خواهد بود . (۱۱۲)
در بعضی جاها چنین عقیده بود که
اگر چار پاره سفال آب نارسیده بدست آرند
و به هریک صورت شیری و مردی که مملوی
شیر را میفشارد نقش کند و در چهار طرف
فالیز یا مزرعه دفن کنند مزرعه از مضرات

گیاه ((شنگل)) (گل فالیز) محفوظ خواهد
ماند . و نیز عقیده داشتند که اگر خون
مرغ خانگی بر تخمی که کاشته میشد پاشیده
شود و بعد زراعت گردد ضرر گیاه (شنگل)
در امان خواهد بود . همچنان فالیز کاران
با تجربه در یافته بودند که اگر تخم بذری
را دود بزند و بعد کاشته شود ، خرپوزه آن
شیرین میشود . (۱۱۳) برای دفع آفت
ملخ ، ملخی را گرفته بزهره گاو آغشته
نموده در مزرعه دفن میکردند یا اینکه ملخ
سبز را گرفته در میان گشتزار میاویشند
و معتقد بودند که ملخ بر آن گشتزار حمله
آورد . نمیتواند (۱۱۴) .

برای دفع و از میان بردن کرم در باغ
و زمین ، حنا را میجو شانند و آب آنرا پیش
از طلوع آفتاب بگرد زمین یا مزرعه می پاشند
شاید ند . همچنان جهت حفاظت تخم بذری
عقیده بر این بود که اگر استخوان فیل را
ریزه ریزه کرده با تخم بذری مخلوط کنند ، آن
تخم از آفت ها محفوظ خواهد ماند . همچنان
برای حفظ گندم ، برگ کاهو یا برگ انار
یا خاکستر چوب بلوط را با گندم مخلوط
مینمودند . برای محافظت آرد ، چوب درخت
سرو را قطعه قطعه کرده در آرد فرو می بردند

(۱۱۰) ایضا ص ۱۹۷ - (۱۱) همان اثر ص ۶۷ (۱۱۲) ایضا ص ۱۱۹ - (۱۱۳) ایضا

ص ۱۱۹ - ۱۲۰ - (۱۱۴) ایضا ص ۶۲ -

بدین ترتیب آرد از صد مه حشره محفوظ میماند . به همین ترتیب تخم صنفل (تر-بوز ابو جهل) را در آب جوشانده بر گرداگرد کشت گندم و جو و غیره می افشاندند، و عقیده داشتند که ملخ و سایر آفت ها بر کشتزار صد مه نمیرسانند .

همچنان ، بعضی از آیات قرآن را نیز بر پاره کاغذ نوشته بر چهار گوشه مزرعه می آویختند . یائیکه یکی از اسمای خداوند را مثلاً ((الحليم)) را نوشته در آبی که به مزرعه جریان داشت می انداختند .

از اینگونه تدابیر برای جلوگیری از صد مه حشرات و آفت ها بر کشتزار هادر کتاب ارشاد الزراعه بسیار زیاد است و حتی روز وساعت کشت از نظر و عقیده دهقانان در فراوانی حاصل و یا کمی محصولات زراعتی نقش بازی میکرد ، مثلاً عقیده موجود داشت که هر که گندم یا جو و ارزن می کارد ، باید روزی بکارد که باد از سوی قبله بوزد و هرگاه باد از سمت مشرق می وزید ، جریان کشت باید معطل قرار می گرفت ، در غیر آن عقیده چنین بود که زمین کم زور خواهد ماند و بالتیجه حاصل کشت کم خواهد شد . (۱۱۶)

چون یعقوبی اصطخری ، ابن حوقل ، مقدسی و مولف حدود العالم و غیره ، درباره پیدوار مهم کشاورزی و اقتصاد روستائی خراسان قرون وسطی اشارات و اطلاعات مفیدی ارایه کرده اند که افکار فہرستی یا فشرده آن در اینجا برای آشنائی و آگاهی علاقمندان این مسایل خالی از مفاد نیست :

به قول مولف حدود العالم : ((خراسان نا حیثی است بزرگ با خواسته بسیار و نعمتی فراخ و نزدیک میانه آبادانی جها - نیست ، و اندر وی معدنهای زرست و گوهرهای که از کوه خیزد ، در خراسان اسپ و جامه ها و زر و سیم و پیروزه و دارو ها باشد)) (۱۱۷)

بگفته ابن حوقل : اشتراک سوخمی و بلخ و گوسپندان غور و خلج و ستوران نواحی بلخ ، و جامه های نخی و ابریشمی نیشاپور و مرو ، و گوشت گوسپندان غزنی ، و عذوبت آب آمو ، و غلامان تورکی خراسان شهرت فراوان داشت ، و همواره ستوران و غلامان و خورا که و پوشاک ، خراسانی به اقطار عالم برده میشد ، و گران بها ترین بردگان تورکی که بی نظیر بودند در بازارهای خراسان بدست می آمد و گاهی قیمت یک کنیز تا سه هزار

مهم خراسان :

جغرافیه نویسان و سیاحان و مورخین قرنهای سوم و چهارم و پنجم هجری،

ارشاد الزراعه ص ۶۳ - ۶۷ .

لم چاپ پوهنتون کابل ۱۳۴۴ ص ۳۸۶

وېسوت های مدبوغ (که به تمام شهر های خراسان و ماوراء النهر برده میشد) (ابن حوقل) و از تالقان (در شمال مرو رود) نبد و نمد و از گندم جوزجان ، جوز و انگور و نبید و بادام بدست میامد . (حدود العالم و ابن حوقل) .

از بلخ :

ترنج و نارنج و نیشکر و نیلوفر (حدود العالم) و اشتراک بلخی (که شهرت جهانی داشت و بی نظیر بود) (اصطخری) به دست میامد و بقول ابن حوقل ، بلخ مجمع تجارت ها است و امتعه از هر طرف بدانجا آورد می شد و دارای ستوران نیکو بود . (ابن حوقل) .

از تخارستان :

اسپ و گوسپند و اشتر و غله و میوه های موکناگون (حدود العالم و ابن حوقل) از سمنگان :

نبید نیکو و میوه بسیار (حدود العالم) و از پروان طلا بدست میامد . از غور :

پرده وزره و جوشن و سلاح های نیکو (حدود العالم) و گو سپند اعلی چونکه دارای کشت های خوب و چرامه های فراوان است . (اصطخری) کوه های غود که بر بامیان و پنجشیر گذشته ، از اول تا آخر معادن سیم و زر موجود بوده و هست . (ابن حوقل) .

دینار طلا میر سید . (۱۱۸)

علاوه برین امتعه و پیداوار مشهور شهر های خراسان بنا بر تحقیق پوهاند حبیبی (۱۱۹) عبارت بود :

از هرات : کر باس ، شیر خشت ، دوشاب (حدود العالم) گنجد و پولاد و پسته و انگوزه و انگور و دیبا و مویز طایفی (احسن القاسم)

از مرو :

پنبه اعلی و اشتر غاز (بیخ گیاه خار - شوك الجبال) و فلا ته (حلوی میوه) و سرکه و جامه های قزین و ملجم (حدود العالم) و همچنان نان بسیار لذیذ و میوه های شیرین و مویز و خر بوزه خشک (که آنرا بر اق می بردند) و قزو ابریشم و تخم ابریشم (که از مرو به خارج صادر میشد و کر باس اعلی (اصطخری) و قزو ابریشم و پنبه و گاو و پنیر و شیر و مس و گنجد و مویز و عسل و انجیر اناور و زاک و کبریت و روی و زرنخ (احسن القاسم) و بهترین و پسندیده ترین جامه های خراسان از آنجا بدست میامد (البلدان یعقوبی) .

از غوزگانان :

اسپان نیکوی فراوان و نمد و حقیبه (خورجین) و تنگ اسپ و زیلوی و پلاس و چوب ناشکن به نام خنج (حدود العالم)

(۱۱۸) افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۴۵۱ - (۱۱۹) افغانستان بعد از اسلام

ج ۱ ص ۴۵۱ پیوسته .

از ولوا لج :

جوز و پسته و برنج و شاخ و پوست
های روپا • (احسن القا سیم)
از بست :

میوه های خشک و کر باسی و صابون
(حدود العالم) که با کثر بلاد اسلامی
صادر میشد (اصطخری)
از سیستان :

فرش های زیلو و خر مای خشک و
انگوزه (حدود العالم) و اقسام اطعمه
و خرما و انگور (و ماهی و پرندگان
آبی) و از ادویه های سیستان و کران
مقدار عظیم انگوزه (هنگ) بدست میا مد و
مردم آنرا در اکثر خوراک های خود
میا میختند ، و از طاق سیستان انگور
فراوان بعمل میا مد • (اصطخری و ابن حو-
قل)

از فراه :

خرما و میوه های بسیار (حدود العالم)
•

از زمینداور :

زعفران (حدود العالم) •

از رخد :

نمد و میوه (اصطخری) منج ، نوعی

از ماش سبز (ابن حوقل) •

از غرچ :

نقره و نمد و اسپ اعلی و اشتر (احسن
القا سم) تنگ ستور (ابن فقیه) •

از سرخس :

اشتر و گوسپند (حدود و اصطخری) •

از ربوشادرا ن :

معدن زر (حدود العالم) •

ازبو ن (باد غیس) :

دو شاپ (حدود العالم) •

از طوس :

پیروزه ، و مس و سرمه و شبه و دیگ
سنگین فسان و شلوار بند و جوراب (حدود
العالم) و آهن و سیم و خم آهن و بلور و
هنگ (ابن حوقل) و انواع پوست سمور
و هنگ و قاقم و وشق و سنجاب بدست
میا مد • (البلدان یعقوبی)

از درمشان و ساروان و مانشان
(گوزگانان) :

چارپایان بسیار از گاو و گوسپند و معدن
زر و سیم و آهن و سرپ و مس و سنگ
سرمه و زاک های گوناگون • (حدود
العالم)

از انبار (مرکز گوزگانان) :

پوست های گوزگانی به همه جا صادر
میشد (حدود العالم) که ظاهراً همین
پوست قره قل باشد که هنوز هم شهرت
جهانی دارد • انگور و تاکستان آن مشهور
بود (ابن حوقل) •

از سان و رباط کروان (گوزگانان) :

گوسپند و جوز و زرگانی بدست میا مد •
از بدخشان :

سیم و زر و بیجاده و لاجورد و مشک تبی
(حدود العالم) و احجار نفیسه بزرگ های
مختلف (ابن حوقل) و بقول مقدسی در
بدخشان معدن جوهریست شبیه یاقوت
که غیر از آنجا در جای دیگری نظیر آن
یافته نمیشد و معدن لاجورد و بلور و سنگ

(حدود العالم) کافور ونيل (ابن فقيه)
 کيله و ناريل از کاميل (نزهة القلوب)
 قسط هندي و نیزه و بيد از بدهه قديم
 و کشمور کنونی (ابن خرداد به) خرما و
 نیشکر و لیمو وام از منصوره (اصطخری)
 برنج و گندم و بادام و ناريل و کيله و
 خرما از ملتان (مقدسی) ، انگور بمقدار
 فراوان از قصدار قزدار (ابن حوقل) انگور
 و انار و دیگر میوه های سرد سیر از قفقاز
 (قلات بلوچ) (اصطخری) .

از ماوراء النهر :

اشتر و استر و خر و گوسفند و لباس
 پشمی و ابریشمی و کرباس نیکو و آهن و
 سیم و زر و زیوه و نوشادر و کاغذ بی نظیر
 بوده و بردگان ترکی و مشک تبتي وزعفران
 و سمور و سنجا ب و پوست رو باه و البسه
 نفیس که در خور ملوک باشد ، و شیشه و
 روی و سرب و نفت و قیروز فت و پیروزه
 و سنگ سوختنی (ابن حوقل) نمک و
 قزو گمنو و ظرف و تخمین (حدود العالم) .

پاوزه هر و سنگ فتیله که بدان چراغ
 افروزند ، نیز از آنجا بدست آید . (احسن
 القاسم) . از اشکاشم (واکان) نمک زین
 و تیر واکان (حدود العالم) و از سنگ لچ
 بدخشان ، معدن بیجاده بدخشی و لعل حاصل
 میشود . (حدود العالم)

از واکان و شفتان :

مشک و غلامان و معادن طلای دریایی به
 دست میامد (ابن حوقل) .

از غزنی :

گوشت بسیار خوب و پاکیزه (احسن
 القاسم) و از خلج (سرزمین غلجی بین
 غزنه و قندهار) گوسفند بنام خراسان
 برده میشود . (ابن حوقل)

از رخج (قندهار) :

البسه پشمی (غالباً کوسی) که از آن
 به بیت المال پول زیاد عاید میشود و غله
 فراوان داشت .

از سند :

پوست و چرم و پایزار و خرما و پانیزد

فصل دوم

روابط تولیدی میان مالک و زارع

روابط تولیدی چیست و چگونه برقرار می‌شود ؟
در نظام فئودالی (یا ارباب رعیتی) که شالوده اصلی آن ، مالکیت اربابی بر زمین مزدور رعیتی است ، اصول مزارعه و مواکره ، مهمترین بخش روابط تولیدی است .

آورد . . . (۱)

مثلا : در ساحه کشاورزی ، برای تولید گندم ، دهقان گندم کار ، یعنی انسانی که مہارت معین و قدرت جسمانی معین دارد ، وسایل کار یعنی ابزار تخم زنی ، آبیاری در و کنی و غیره را (که بسته بدرجه تکامل

این ابزار است) بکار می‌اندازد ، تا روی موضوع کار یعنی زمین قابل کشت ، بدر گندم و غیره آنچنان تأثیری بگذارد که مقدار گندمی بیش از آنچه که کاشته ، بدست آورده .

وسایل کار و موضوع کار ، در مجموع خویش وسایل تولید نامیده میشود که انسان با نیروی کار خود آنرا به خدمت میگیرد

فرمول کلی این است که انسانها چه در ساحه کشاورزی و چه در رساحه صنایع و یا ساختمان و غیره بدون برقرار نمودن روابط تولیدی نمیتوانند بکار تولیدی بپردازند و در نتیجه خواسته های مادی مورد احتیاج زندگی را توزیع کنند .

به عقیده دانشمندان اقتصاد سیاسی ((برای تولید خواسته های مورد نیاز ، از نان و لباس و مسکن گرفته تا موتور و قطار و غیره و غیره بطور کلی سه عامل زیر ضروری است :

۱ - کار انسانی

۲ - وسایل کار

(۱ - ۲) و م . و . جوا نشیر ، اقتصاد سیاسی از نشرات حزب توده ایران ص

۴۳

و تا خواسته ها ی مورد نیاز خویش را تولید کند .

بدینگونه دید ه میشود که وسایل تولید در بر قرار ی روابط تولیدی نقش اساسی دارد و شکل مالکیت وسایل تولید ی ، تعیین کننده شکل توزیع نعمات مادی میا ن انسانهای بهره ده و بهره کش است .

((در دورا نها و زما نها ومکا نها ی مختلف ، انسان مو لد با شرایط گوناگو ن امکان دسترسی به وسایل تولید را کسب میکند و اگر این شرایط را نپذیرد و از انجام وظایف ناشی از آن سر باز زند ، اصولا باین وسایل دسترسی پیدا نخواهد توانست تولید کند.)) (۲)

چون تولید از بهم پیوستن وسایلی تولید نیروی کار انسانی ، در درون نظام معین اجتماعی اقتصاد ی از قبیل نظام بر دگی ، نظام فیودالی ، نظام سرمایه داری وغیره بعمل می آید . بنا بر آن در نظام فیودالی که وسایل تولید ، یعنی زمین ، آب ، بذر گاوقلبه بطور عمده در مالکیت فیودال (زمیندار بزرگ) قرار دارد ، دهقان باید شرایط معینی را بپذیرد تا بتواند بوسایل تولید دسترسی پیدا کند . به عبارت دیگر ، دهقان کشتگر ، باید قبولدار شود که علاوه بر انجام

یک سلسله کارهای «بیگاری» به نفع مالک باید موافق اصول «مزارعه» و یا «مواکره» محصول کار خود را میان عوامل پنجگانه : زمین ، آب ، بذر ، گاو ونیروی کار انسانی (دهقان) تقسیم کند و هر سهم را به مالک آن تحویل دهد ، (البته در مناطق مختلف خصوصیت های اصول مزارعه و مواکره ، قدری فرق میکند .)

در کشور ما ، در طی (کمابیش) یک ونیم هزار سال تسلط نظام فیودالی روابط تولیدی به همان شیوه بدوی وغیر عادلانه خود برقرار بوده ، و تنها در درون این نظام و با پذیرش شرایط آن ممکن بوده ، که دهقان به کار کشاورزی بپردازد تا سپس از حاصل آن ودر حدود سهمی که به او میرسد ، زندگی بخور زمینی داشته باشد .

توضیحی درباره اصطلاحات کشاورزی ، مزارع واکار ، ذر رابطه با مالک فیودال :

در اینکه اصطلاحات ((مزارع)) و ((اکار)) (که جمع آن اکره است) (۱) و ((بزرگر)) همگی به معنی ((کشاورز)) و ((تخم افشا ننده)) و ((گشته گر)) و ((مزارعه گر)) روستائی است ، شککی نیست و شواهد فراوانی در متون کلاسیک موجود است .

(۱) برهان قاطع چاپ دکتر معین ج ۱ ص ۱۳۳ بعد و نیز زیر کلمه مزارع دیده شود . شیراز نامه چاپ دکتر اسمعیل واعظ جوادی ص ۲۱۲ - تفحات الانس ج ۱ ص ۲۸۶ ، خسرو خسروی کلمه ((مواکره)) را از ماده ((اگر)) به معنی حفر و کندن زمین میداند (نظام بهره برداری از زمین در ایران عهد ساسانی ص ۶۰ بعد .

دال بود ه است و تفاو تی در مفا هیم آن ها
مشاهد ه نهیگردد و حتی به نظر میرسد که
اصطلاحات مذکور گاهی با کلمه ((مستا -
جر)) در یک ردیف قرار می گرفته و از استعمال
و کار برد لفظ ((مستا جر)) تصور همان
(مزارعه گر) زمین بوده است .

د رمورد مفهوم اصطلاح ((مستا جر)) که
در دستور الکا تب دید ه می شود . (۸)
ناچار از قول کمپفر (سیاح قرن هفد -
هم) باید شاهد آورد که میگوید : در
ایران برز گری (مزارعه گری) را که
سهم (مال الا جاره) نقد ی به مالک زمین
می پردازد ، ((مستا جر)) مینامند (۹)

بنا برین میتوان گفت که در قرنهای چهارم -
دهم و پانزدهم و شانزدهم و هفدهم و میلاد -
دی (هشتم - دهم هجری) مزارعه گری که حق -
الا جاره زمین را بطور نقد بما لک زمین می
پرداخته ، « مستاجر » نامیده میشده
ولی مزارعه گری که سهم مالک زمین را به
صورت جنس (البسه سهم کلان از جنس
را) می پرداخته ، به اسم برز گر و یا
مزارعه گر یاد میشده است . همچنان به
نظر میرسد که ، ((مستاجر)) از نوع
مزارعه گری بوده باشد که از مالک فیو دال
فقط زمین و آب با جاره می گرفته و تخم و

مثلا در متون قرن چهار دهم میلادی (هشتم
هجری) در دستور الکا تب ابن هندوشا ه
نخجوانی در سند معا فیت ارا ضی شیخ
جلال الدین همدا نی گفته شده است که :
((اصلا و ابدا مزارحم و متصرف اکره
ومزارعان و خدام و متعلقان او نگردند
واز مزارعان مستقلات و مستاجران
مستقلات مطالبه نکنند . » (۳)

همانجا در یک سند معا فیت دیگر یکه به
نام مولانا کمال الدین صادر شده ، چنین
نوشته شده : ((مغا طبان با اکره و مزار -
عان خدمتش خطابی نکنند . » (۳)
در یکی دیگر از اقسام اسناد مذکور ،
بین ((رعایا و مزارعان) ((۴) و ((ملاک
و مزارعان) ((۵) فرق قایل شده اند و
در همانجا از ((بهره مزارعات) ((و ((بهره
ده دو) ((۲۰) فیصد مالیات) نیز یاد
شده است . (۶)

رشید الدین اصطلاحات ((مزارعان) ((و
((بزرگران) ((را در مورد روستایان
مزارعه گر و رعایای املاک خویش بکار
می برد و باغبانان نخلستان های خود را
((اکره) ((میخوانند (۷) مثال های دیگری
هم میتوان در زمینه ارا نه کرد ، اما از آنج
گفته شد چنین بر می آید که کلمات ((برز -
گر » و ((مزارع » در دوران قرون وسطی
به معنی کشاورز روستائی تابع زمیندار فیو -

(۲) دستورالکاتب ج ۲ ص ۲۸۱ - (۳) همانجا ص ۲۷۶ (۴) همانجا ص ۱۴۰ - (۵) ایضاً ص -
۱۴۸ - (۶) همانجا ص ۱۴۰ - (۷) مکاتبات رشیدی ص ۱۸۲ ، ۲۳۶ - (۸) دستور
الکاتب ج ۲ ص ۲۸۱ . (۹) کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ج ۲ ص ۵۹۰ .

جفت ګاو و آلات کار و نیروی انسانی را از خود تهیه می کرده است درین صورت طبعاً وضع ((مستاجر)) نسبت به مزارعه ګریکه به جز نیروی جسمی از خود چیزی نداشته تا در تولید محصولات کشاورزی بکار اندازد، باید بهتر بوده باشد. اما مزارعه ګر (بزر- ګر) روستائی که همواره تهی دست و محتاج بوده، مجبورا، شرایط مزارعه را (که همیشه به نفع مالک و به ضرر مزارعه ګری چرخیده) طبق دلخواه مالک قبولدار میشده است و حتی به مالک حق میداد، هر وقت خواسته باشد شرایط را فسخ کند، گرچه که از لحاظ حقوق اسلامی و تعریفات فقهی شرایط عقد پس از قبول طرفین، به نظر یک طرف نمی شکند. (۱۰) بنابراین سهمی که مزارعانه به عنوان ((بهره ما - لکانه)) بطور جنس (ندرتاً بصورت نقد) به مالک زمین واگذار میشده برحسب آنکه «بزرګر» (مزارع) از مالک زمین آب، تخم، جفت ګاو و آلات کشت کاری نیز میګرفته، تغییر میکرد و به تناسب عوامل پنجګانه تولید (زمین، آب، تخم ګاو، کار نیروی انسانی) وضع و سهم

مزارعه ګر (بزر ګر) در تغییر بوده است. به سلسله اصطلاحات، مزارعه ګر و بزر ګر و کشاورز، در فرهنگ های بیك اصطلاح دیگر فارسی به نام ((خورا به)) (۱۱) بر میخوریم که معلوم می شود به صنفی عرفه از کشاورزان اطلاق میگشته است به سخن دیگر: « خودرا به » مفهوم مزارعه ګری را میرساند که علاوه بر داشتن آلات کار و تخم، با جفت خود زمین را زراعت میکرد و فقط از مالک، زمین و آب میګرفته است. بدون شک سهم چنین مزارعه ګری نسبت به مزارعه ګریکه فقط با یک عامل (نیروی کار خود) در محصول زمین شریک نبود، بیشتر بوده است و غالباً در سطح ((مستاجر)) بایستی قرار میګرفته باشد.

بطور کلی بزرګران و مزارعانی که بینوا و بی زمین بوده و بوسیله فیودال ها و دیوان نه تنها از زمین بی نصیب شده بوده اند، بلکه تخم و آب و ګاو و آلات کار هم از خود نداشته اند و جز نیروی جسمانی و مهارت و آزمونگی موروثی خویش در امر زراعت چیزی نداشته اند تا از خود در

(۱۰) رک: ابو یوسف، کتاب الخراج ترجمه شعاع ص ۱۳۰ بعد (زیر بحث

المزارع) .

(۱۱) فرهنگ شمس فخری یا معینا رجالی طبع ۱۳۳۷ ص ۴۰۴: خورا به - بزرګری باشد که او را همه اسباب بزرګری از ګاو و خر و کارکنان و دانه باشد.)) و نیز گوید: ((خورا به: آبی باشد که وقتی آب از جوی باز بندند به ترشح از زیر بند آید)) (ص ۴۱۴) معینا، کلمه (خورا به) و (خورا ب) در سیستم به معنی زمین سیر آب از قدیم تا حال مروج و بکار رفته است .

کار تولید بکار بیندازند ، مجبور بودند با پذیرش شرایط سنگینی که معمولاً از جا - نب ما لك فيودا ل وضع می شد ، همواره سهم کلا ن تری از محصول را به ما لك بپردازد و بخشی ناچیزی (در بدل ، مزد ، دست و نیروی بازوی خود) از محصول بردارند .

چه این چنین مزارعه گران در مقایسه با ((مستاجر یا مزارعه گر آزاد)) آزادی نداشتند که بمیل خود شرایط مزارعه را که

(۱۲)

شیوه های حقوقی توزیع محصول:

سهم بردن از محصول کشاورزی صورتهای مختلف در خراسان و سرزمینهای مجاور آن داشته است مانند : مزارعه ، مراکره ، مقاسمه ، مقاطعه ، ضمان و غیره که ، از آنجمله ، ((مواکره)) و ((مزارعه)) دو شیوه بر ازنده سهم بردن از تولیدات کشاورزی و زمین در قرون وسطی است که باوجود حوادث تاریخی و تغییرات جزئی ماهیتاً تحول اساسی نکردند .

الف - مواکره :

نوعی مزارعه ایست که سهم طرفین در آن معلوم باشد . و از آغاز دوره اسلامی در ایران و خراسان و نواحی مجاور آن رایج بوده است . در اوایل دوره اسلامی ، زمین داران با اکره (اکارها) یعنی بزرگتران که در زمینهای خاصه (صوافی) مربوط و مقید و تابع مالک زمین فیودال

بضررش تمام میشده فسخ کند یا محل را ترک کند ، بلکه حکم نه تنها از زمین بی نصیب شده بوده اند ، بلکه تخم و آب و گاو و آلات کار هم از خود نداشته اند و جز نیروی جسمانی و مهارت و آزمودگی مو - روثی خویش در امر زراعت چیزی نداشتند تا از خود در کار تولید بکار بیندازند ، مجبور بودند با پذیرش شرایط سنگینی که معمولاً از جانب مالک فیودال وضع می شد ، همواره سهم کلا ن تری از محصول را به مالک بپردازد و بخشی ناچیزی (در بدل مزد دست و نیروی بازوی خود) از محصول بردارند . چه این چنین مزارعه گران در مقایسه با « مستاجر یا مزارعه گر - آزاد » آزادی نداشتند که بمیل خود شرایط مزارعه را که بضررش تمام میشده فسخ کند یا محل را ترک کند ، بلکه حکم ((مز - دوران کشتگر)) (اکره) را داشتند که مربوط و مقید و تابع مالک زمین فیودال

(۱۲) دك : کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ص ۵۹۳ .

وجود نداشت ، معینا آنچه وجود داشته ،
 از چنین حقوقی بهر ه و نه میگردید ه که
 اکارها میگردیده اند . بدون تردید حقوق
 زارعان در املاک خصوصی کمتر از سهمی بوده
 که در اراضی سلطانی (خالصه) به زارعان
 تعلق میگرفت و به هیچ صورت بیش از یک
 پنجم محصول را صاحب نمیشده اند .
 ب - مزارعه :

از ماده ((زارع)) اشتقاق یافته و معنی
 آن ، با هم کاشتن و زراعت نمودن بروضع
 معین است ولی علی الرسم در حقیقت یکی
 از طرفین زمین را واگذار میکند و دیگری
 به زراعت می پردازد .

بنابر حقوق اسلامی ، مزارعه معا مله
 ایست بر زمین در مقابل حصه معین از حاصل
 صل آن ، و از قدیم فقه اسلامی آن را عقدی

لازم شمرده است بدان معنی که فسخ
 ناپذیر است ، و به اقتضای عقد لازم در
 صورت در گذشت یکی از طرفین مزارعه
 باطل نمی شود مگر اینکه مباشرت عامل
 شرط شده باشد و در آن صورت عقد

مزارعه باطل میشود . (۱۵) مزارعه دارای
 سه خصوصیت کلی است ، نخست اینکه
 حاصل بین مالک و زارع مشارع است (اعم
 از اینکه سهم طرفین مساوی باشد یا
 نباشد) . به سخن دیگر یکی از دو طرف

بر قرار میکردند این رابطه با گذاشتن یک
 عامل (کار) از جانب اکارها ، درزراعت
 برقرار میگشت (۱۳) ولی بطور دقیق از چگونگی
 توزیع و تقسیم محصول که آیا برای
 اکارها چندم حصه از محصول زمین
 سهم داده میشده اطلاعی در دست نیست .
 اما از این اشاره ابو حنیفه (رح) در مورد
 مزارعه اینکه زارع با گذاشتن یک عامل
 در آن شرکت کند و از محصول آن به
 نسبت یک بر شش یا یک بر هفت سود ببرد
 فاسد میدانند (زیرا این عمل به نظر وی
 برای اکارها یعنی زارعان اجیر حالت در-
 یافت مزد را دارد) (۱۴) معلوم می شود
 که در شیوه مواکره ، علی الرسم سهم
 زارع بیش از یک ششم محصول نبود ه
 است .

تقسیم محصول بدو طرف در نظر گرفتن
 عوامل پنجگانه ، زمین ، آب ، تخم ، کار ،
 گاوان قلبه ، یادگار دورانی است که
 زارعان اجیر (اکارها ، بزرگان) یا برد-
 گان بسیار تفاوت داشتند و فقط تفاوتی
 که با برده داشتند این بود که درنظام سهم
 بردن از محصول شرکت داشتند و حقوق
 خود را در هنگام حاصل از زمین بدست می
 آوردند . ولی حقوق ((سرواژ)) (به
 مفهوم غربی کلمه) با آنکه در سر زمین
 های شرعی (اسلامی) بشکل حاکم آن

(۱۳) نظام بهره برداری از زمین در ایران ، خسرو خسروی ص ۶۰ بعد .

(۱۴) ابویوسف ، الخراج ص ۱۳۸ ترجمه علی اصغر شعاع چاپ کابل ۱۳۳۵ .

(۱۵) نظام بهره برداری از زمین در ایران ص ۱۱۹ .

مزارعه (مالك ، زارع) به تنهایی نمی تواند حاصل را برای خود شرط کند و حاصل کشت را صرف یکی بردارد . دو م اینکه در مزارعه مدت تعیین می شود (مثلاً یکسال ، دو سال ۰۰۰ الخ) . سو زمین مزارعه می باید قابل زرع و استفاده باشد ، یعنی آبی جهت آبیاری داشته باشد . (۱۶) بنا بر حقوق اسلامی ، خراج از بهره مالکانه مجز است و در مزارعه همیشه گفته می شود که خراج بر عهده مالک زمین است . در اوایل دوره اسلامی فقها و از جمله ابو حنیفه (رح) و شاکرد و ی ابویوسف ، خراج را از وظایف مالکان دانسته اند ولی در مورد زمین های عشری گفته اند: پرداخت عشر به عهده زارعان است (۱۷) بدین صورت دو نهاد اجتماعی یعنی خراج و بهره مالکانه که قبل از اسلام در دوره ساسانی یکجا و یکی بود ، در دوره اسلامی ، و در روند تکاملی خود ، اولی از وظایف مالکان ارضی و دومی آن از وجایب زارعان شده است .

در شیوه مزارعه ، عوامل پنجگانه (زمین ، آب ، تخم ، کار انسانی و گاو) سهم مهمی دارند و از نظر فقه اسلامی شریکت زارع با مالک در زراعت حتی با یک عامل (کار) میتواند صورت گیرد و کسی در موارد بروز اختلاف حق با صاحب بذرو زمین است . با اینکه سوگند خوردن در

موارد بروز اختلاف سهم اسلامی در فقه اسلامی دارد و لی چون اغلب مالکان ، صاحب بذرها هم بوده اند ، برنده محسوب میشدند ، بنابراین فقه شافعی (رح) اثر بذرا زارع بذرها را مزارعه را مزارعه نامید . (۱۸) بدینتر تیب دیده می شود که مزارعه در ادوار مختلف تاریخی با تغییرات مسایلی توأم بوده که به هیچوجه به نفع زارعان نمی توانسته است تمام بشود . این کلمه را حکام به خاطر نفع خود و مالکان بیشتر زمین زده اند و کفه زارعان را به آسمان برده اند . در دوره های مختلف قرون وسطی ، مزارعه ، از لحاظ حقوقی خود ، صورت اجاره را داشته است که مستلزم وجود موافقتی میان صاحب زمین و زارع روستا-یی بود . است و لی در واقع مزارعه شکلی بوده از تابعیت روستائی نسلاً بعد نسل در برابر مالک فیودال .

در قرنهای سیزدهم و چهاردهم میلادی شیوه مزارعه برای روستائیان سخت تر و شدیدتر از قرنهای هشتم و نهم و دهم بوده است ، گرچه آماری دقیق درین مورد نمیتوان بدست داد ولی چون در تالیفات این دوران ، از مزارعه بسیار یاد شده گمان میرود که شیوه مزبور در قرنهای سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم ، و بعد از آن هم بیشتر از دیگر شیوه های بهره برداری از زمین در افغانستان و ایران و آسیای میانه

(۱۶) ایضاً ص ۱۲۱ بعد . (۱۷) ابویوسف کتاب خراج صفحه ۱۳۷ .

(۱۸) نظام بهره برداری از زمین در ایران ص ۱۲۷ .

و کشور های عربی حکمفرما بوده است .
 همچنان که شیوه مزارعه در این کشور ها در قرون وسطی یکی از مهم ترین خصوصیت های فیودالیزم شرق شمار می گردد ، در عین حال ، یکی از علل اصلی رکود و عقب ماندگی اقتصاد زراعتی ممالک مزبور نیز شمرده میشود .
 با شیوه مزارعه ، تناسب بین محصولی

که برای تجدید نیروی کار دهقان و خانواده او و دستگاه زراعتی او صرف میشده و محصول اضافی ای که مالک فیودال یا دولت فیودالی تصاحب میکرد ، بیشتر بحال مالکین زمین و کمتر برای تولیدکنندگان معنای یعنی دهقان مفید بوده است .
 تا پایان قرن یازدهم ، میزان بهره کشی فیودالی از زمین و دهقان ، دایماً و بتدریج رو به افزایش بوده و امکان توسعه تولیدات را بدنهقان روستایی نمیداده است . باوجود این مالک زمین در فقر زارع و دهقان ، خود را ذینفع میدیده است . با این معنی که هر قدر دهقان (مزارعه گر) بینواتر می بود ، مالک می توانسته شرایط سخت تر

و اسارت آمیزتری را بروی تحمیل کند .
 زیرا سهم مالک از محصول ، در صورتیکه وی نه تنها زمین و آب بلکه عوامل (گاو) و تخم و آلات کار را در اختیار زارع میگذاشت ، افزوده میگشته است . و از آنجایی که شیوه پرداخت مساعدت از طرف مالک به زارع برای تهیه اسباب و وسایل زراعت با ربا خواری توأم بود ، اسارت و انقیاد دهقان را شدیدتر میساخته است .
 (۱۹)

واما مالک فیودال که خود مستقیماً در امر تولید سهم نمیگرفته ، وجوه حاصله از کار زارع و زمین را به مصرف خود و خانواده و خدم خویش و بزم و شکار و عیش و نوش و خریداری کنیزکان زیبا (۲۰) و غلام بچه ها و خیناگران و خواجهاگان و غلامان جنگی و اشیاء تجملی می رساند . (۲۱)

(۱۹) مکاتبات رشیدی ص ۲۴۴ - ۲۴۶ ((تقاوی)) مقایسه شود با کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ص ۵۴۲ . (۲۰) به قابو سنامه باب ۱۱ ، ۱۸ ، ۲۴ رجوع شود و درباره بهای گزاف کنیزکان زیبا رجوع شود به سیفی ص ۲۷۷ - (۲۱) قابو سنامه فصل ۳۳ ((اندر بردن)) دیده شود .

را متعدد میشد سهم زارع ر بع و گاهی بیک هشتم محصول تنزل میکرد (در حالت اخیر البته مسایل شخم کاری هم بدو ش دیوان خا ص بود) درمزار ع برنج و خر- بوزه ذرت و ارزن و پنبه و لویا و کلو در صور تیکه همه کار ها را زار ع انجام میداد زار ع دو پنجم مستحق میشد ، از تر یا ک

سهم زارع ۵۵ بر ۱۴۰ بود ، (۲۴)

از کلیه حق السهم ها ، مالیاتی معادل دودر صد نقد و در هر صد من غلات یک و نیم معدی (ظاهرا یک و نیم دینار) برای شاه پرداخته میشد . (۲۵) .

در دوره صفوی اراضی استجاری محدود بود و اکثر د رجوار شهر ها قرار داشت و برای سبزی کاری که کمتر از دیگر اقسام محصولا ت زراعتی دچار نا مساعدت ها ی طبیعی میگردید مورد استفاده قرار میگرفت . گر چه مالیات اراضی و سهم زار ع از آن شخص در عصر بابر معلوم نیست ولی به قول پوهان ها نقد جیبی بعد از مرگ بابر ، شیرشاه سوری در ضمن اصلاحات اداری خویش سهم دهقان را چنین تعیین کرد ه : از پیدا وار زراعتی نصفی به دهقان و از زار عا ن داده میشد و از نصف با- قیما نده هم نیمه مالیات و نیمه دیگر حق مقدم (نگران دیه ها و میپا کنند ه نیاز مند ی دهقان) بود .

پنجگانه جهت به ثمر رسیدن حاصل داشت صورت میگرفت . این طرز تقسیم فرضی، مخصوص زمین های بود که از رودخانه و جویار آبیاری میشد ، گر چه سهم هر یک از عوامل پنجگانه در تقسیم حاصل در منابع عصر صفوی ثبت نیست ولی یقینا سهم زار ع در اراضی آبی ، کمتر از سهم آن در زمین های دیمی (للمی) بود ، ماخذ نشان میدهند که محصول اراضی ((دیمی)) چهار بخش میشد که فقط یک بخش آن به مزارعه گرو بقیه به مالک زمین که غالباً تخم و قلبه گاو نیز از آن وی بود تعلق می گرفت . (۲۲)

بقول شاردن سیاح اروپائی (که اشتباه آمیز است) در عهد شاه سلیمان صفوی ، مالک معمولاً ثلث محصول زمین و مواشی و حیوانات را می برد . با ستثنای میوه درختان که از آن نصف تا دو ثلث و چوب که از آن دو ثلث سهم می برد . (۲۳) سیاح دیگر اروپائی بنام کمپفر خاطرنشان میسازد که سهمیه زارعین ثوابی مجاور اصفهان در زمین های خالصه (شاهی) (که تخم و آب و گاو و ((کمک)) از جانب شاه تعهد میشد) ثلث محصول بسود و دو ثلث دیگر بگری محصول از آن شاه بود ، و در صورتیکه شاه افراد و گاو و کمک (خدمات دیوانی)

(۲۲) سازمان اداری حکومت صفوی از مینورسکی ترجمه مسعود رجب

نیا ص ۴۳ - (۲۳) ایضاً ص ۴۴ . (۲۴) همان کتاب ص ۳۵ .

(۲۵) تذکره الملوك ص ۵۱ .

بنابرین پوهاند حبیبی چنین نتیجه میگیرد که در عصر بابر (قرن ۱۶) ما لیه زمین های شخصی يك ثلث و یا يك ربع عاید زمین بود . (۲۶)

واما از يك سند ما لکیت زمین داری در سیستان قرن ۱۹ میلادی در عهد امیر دوست محمد خان بر می آید ، که ما لکیت خصو - صی زمین و مخصوصاً ما لکیت دهقانان در سیستان وجود نداشته و هر چه بود ه زمین د رما لکیت دو لک قرار داشته که بوسیله تیو لداران از آن بهره برداری میشده است .

بمو جب یادداشتی که سیدابو الحسن شاه در سال ۱۲۷۳ هـ (۱۸۵۵ م) از شکل زمینداری و نحوه بهره برداری از آن درسیستان تهیه کرده ، نکته جالب آن همانا، موضوع فقدان ما لکیت خصو صی (اعم از مالکیت اربابی و مالکیت دهقانان) و سیستم مالیات جنسی درسیستان قرن ۱۹ میلادی است . سید ابو الحسن شاه حکیم باشی مینویسد : ((روسای طوایف (مسکون درسیستان) هر يك بشخصه رئیس قومی میباشند و اطاعت بیک دیگر نمی کنند و مالیات بهم دیگر نمیدهند . مگر بقاعده ایلی با هم سازگار اند . در دعاوی با حضم بیگانه با هم متفق اند . و گاهی در میان خود نزاع و خونریزی میکنند . و در کل سیستان پول نیست . معامله ایشان با کرباس و گندم وجود است . مثلاً این

یابو بغلان مقدار گندم و این گوسفند یا گاو بغلان قدر جو یا کرباس خرید و فروش می شود . »

ملک آنجا مال حاکم (دولت) است رعیت ابداً ملاک ندارند ، آب و زمین از حاکم تخم و گاو و زحمت از زارع است و هنگام حاصل یک حصه از حاکم (دولت) و دو حصه از زارع می باشد . ملک موروثی و زر - خرید هیچکس ندارد . حتی در قلعه اگر کسی خانه بسازد ، و بعد بخواهد از آنجا سفر کند ، اختیار فروش ندارد . حاکم -

بهر کس میخواهد میدهد . درولایت سیستان قرار مالیات با این تفصیل است : ۱ زارع يك ثلث حاصل زراعت را حاکم میگیرد و از گاو و گوسفند چهل و یک و از صیادان چهل و یک پرم - غان شکاری . تا جرو اصناف دیگر و دکان کین نیست . محصول سردار علی خان (فارسی) بعد از وضع تیول نوکر که بهر سواره پنج خروار بذر افشان که با اصطلاح آنجا ((يك جفت گاو)) زمین است میدهند که حاصل آن زمین را خواه خود بکار د و خواه به کشتگر دهد ، بخورد و بهر پیاده نصفه آنرا که عبارت از یک راس گاو زمین است میدهند . و از غیر تیول سه هزار خروار غله ، دو خروار پر ، چهار صد گاو ، هزار و دویست گوسفند عاید سردار علی خان می شود و يك من سیستان يكمن و سه

چارک تبریز است ، اما آب و اراضی سیستان
حد معین ندارد . هر قدر جمعیت باشد و
بتواند زراعت کنند ، باز ملک و آب زیاد
آید . اما محصول ابراهیم خان اگر چه
مفصل استحضار بهم نرسید ، گو یا قریب
به حاصل سردار علی خان باشد و حاصل
دوست محمد خان (نارونی) و محمد علی
خان گویا هر دو کمتر از حاصل ابراهیم
خان (بلوچ) باشد . و همچنان حاصل
کمال خان و امام خان (بلوچ) کمتر از
ابراهیم خان است .)) (۲۷)

فصل سوم وضع دهقانان و دهات

بهین صناعت عا لم دهقان است
که وحش و طیر را راحت رسان است
((نا صر خسرو بلخی))

تطور معنی و موقف طبقاتی دهقان :

کلمه دهقان که امروز به طبقه وسیع زحمتکشان عمران زمین (یعنی کشاورز) اطلاق می شود، در گذشته معنی خاص و مو- قف معتبرتری داشته است *

مرحوم بهار در توضیح معنی این کلمه می نویسد که دهقان در اصل رئیس طبقه سوم جامعه ایران زمان ساسانی (واستر یوشان *) و بزرگ بزرگان بود و لی در عهد اسلامی به بزرگان و صاحبان املاک اطلاق میشده و احیاناً پادشاه و مرزبان یک شهر یا یک ناحیه را هم دهقان میخوانده اند و بعد از محو شدن طبقه سواران گویا سمت ریاست و مهتری مردم خود را داشته اند *

مولف حدود العالم (تا لیف د ۳۷۲ نامیده اند *

(*) واستر یوشان : طبقه سوم اجتماع است ، کار میکنند ، میکارند و میدوند از آنچه میخورند کسی برایشان خورد نمیگیرد (درست همانند کشاورز امروز)

(تاریخ تمدن ایران نوشته گروه خاورشناس ترجمه معینی)

(۱) تاریخ سیستان به تصحیح بهار ص ۳۱ ج ۵ - (۲) حدود العالم چاپ دکتر

ستوده ص ۹۵ - ۹۶ *

سرایان مانند نو یسند گمان خدای نامها
و شاهنامها ، و بهمن نامها * روایت
وسنن و اخبار گذشتگان از ایشان نقل
میکردند و این طبقه هم سعی داشت که ، مفا -
خر گذشته گان شان از بین نرود . چنانچه
فردوسی داستانهای خود را قسماً از
گفتار « دهقانان » نقل میکند .

بباشی برین گفته همدانستان
که دهقان همیگوید از باستان
یا : سخنگوی دهقان چنین کرد یاد
که یگروز کیخسرو از با مداد
یا : ز گفتار دهقان یکی داستان
پیوندم از گفته باستان (۵)

نویسنده مجمل التواریخ هم دهقان را
به معنی رئیس و مالک زمینها وده همامی -
آورد که بوسیله او ، مالیات جمع آوری و
پرداخته میشد و بنابراین عامل عربی در
خراسان همواره در اخذ و جمع آوری خراج
اراضی از این طبقه مدد می گرفتند و تا
زمانیکه دهقانان را همکار و همراه خود
نمیخواستند ، نتوانستند مالیات را باندازه
دوره ساسانی جمع آوری نمایند (۶) ولی

از آغاز عصر اشکانی (۲۵۰ ق م) تا ظهور
دولت ساسانی (۲۲۶ م) و بعد از آن تا
عصر اسلامی ، نظام خانوادگی مردم
آریائی بر « نمانه » (خانه) و « ویس »
(ده) و « زنتو » (قبیله) و « دهیو »
(ولایت) استوار بود . (۳) پوهاند حبیبی
علاوه میکند : از کلمه « دهیو » با پسوند
(گان) ، دهگان ساخته شد که معنی آن
« صاحب ده » و کلان شونده و لایست
میباشد .

و چون اعراب در قرن نخستین اسلامی
به خراسان آمدند ، در هروایت با بزرگانی
که دهگان نامیده میشدند برخوردند . لهذا
اعراب این کلمه را معرب ساخته « دهقان »
و جمع آنرا ((دهاقین)) و مصدر جعلی
آنرا ((دهقنه)) گفتند . (۴)

این دهقانان در سرتاسر خراسان ،
حامل و روایات قدیم و داستانهای باستانی
حماسی (شاهنامها) بودند که ((کمر بند
زیرین بر میان می بستند و در قلاع مستحکم
میز ایستاد)) و بنا برین مورخان و داستان

* ژول مول فرانسوی ، در مقدمه شاهنامه فردوسی سال ۱۳۵۴ ترجمه جهانگیر
اقطاری ص ۵۲ در مورد لفظ دهگان از بهمن نقل میکند و میگوید :

چنین گفت دهقان موبد نژاد
مول کلمه دهقان را بمعنی دانشور و مورخ ترجمه میکند (همانجا ص ۹ بعد)
(۳) افغانستان بعد از اسلام ص ۵۹۸ - (۴) تمدن ایران ساسانی از سعید نفیسی
ص ۳-۲ - (۵) شاهنامه فردوسی چاپ نقی زاده (۱۳۲۲) ص ۲۴۰ ج ۳۱۰ و نیز
دیده شود داستان سپراب و رستم چاپ مجتبی مینوی مشهد ۱۳۵۵ مقدمه ص ۶-۵
(۶) افغانستان بعد از اسلام ج ۱ ص ۵۹۹ - ۶۰۰ .

بتدریج در دوره سامانیان و غزنویان وسلجو قیان و بخصو ص در عهد غلبه مغول دهقانان املاك خود را از دست دادند و به فقر و تنگدستی افتادند و جز و کشاورزان و برزیگران در آمدند تا جایی که امروز اصطلاح دهقان مطلقاً به معنی کشاورز و برزیگر است . (۷) شاعر نکته سنج ، اوحدی در ((جام و جم)) تو صیفی درباره زندگی دهقانان آورده که نظیرش در ادبیات هزارساله ما کمتر دیده میشود . بساین تابلوی روشن از اوحدی توجه کنید :

مروغ بریان چویک شاه خورد	گوشت دهقان به هر دو ماه خورد
دهخدا ست نرم کرده که ، آرا!	دست دهقان چو چرم گشته ز کار
نظری کن به دست پاره او	چو خوری تو ز دست واره او
پی گوساله و بز و بره	دو سه درویش رفته در دوره
روز آهی که دزد خیش ببرد	شب فغانی که گرگ میش ببرد
که کی آرد شبان پنیرو قروت (۸)	تو بز از یاد کرده پشم پروت
بهر خود شیر دیگران نوشی ؟	چند در قهر دیگران کوشی ؟
	وادیب پشوری گوید :

که تا خواجه رانا ن بدست آیدی (۱۰)
زنهصد فزون کارگر بایدی
وضع دهقانان در دوره قبل از غلبه مغول :

دهقانان در سراسر قرون وسطی درسرمین های خراسان و شرق میانه نقش اساسی در رشته های تولید ، یعنی اقتصاد و ستانی داشته اند ، معینا دهقانان روستائی (یا دهنشینان بزرگ) که شغل عمده ایشان کشاورزی و گله داری بوده به منتهای درجه مورد بهره گیری و استثمار قرار می گرفتند .

سیستم خراج چون بار سنگینی بر دوش مردم افتاده بود ، در طول قرنهای دوم و سوم و چهارم هجری (۸ - ۱۱ میلادی دهقانان زمین های خود را اذ دست داده و به اقسام مختلف « بردگی » گردن نهاده بودند تسلیم سند ملکیت یا تعهد از طرف دهقانان و کشاورزان به مامور جمع آوری خراج . سپردن زمین خود به حمایت اشخاص متنفذ (تلجیئات) و بالاخره از دست دادن حق مالکیت بر زمین شخصی و تبدیل شدن آنان به مزارعه گرانی که فقط صاحب بدرواحشام و ابزار زراعت و گاهی استثنائاً نیروی کارگری بودند ، این همه موجب آن بود که در عهدی که مورد مطالعه ماست مالکیت اشراف و خان را بر وسایل تولید و وابستگی و تقید کشاورزان به ارباب پدید می آورد . (۱۱)

(۷) تمدن ایران ساسانی از نفیسی ص ۲-۳ - (۸) قروت : محصول لینی است که از ماست و دوغ تهیه میگردد . به نقل از (برخی بررسی ها و جهان بینی ها ۰۰۰ نو - شته احسان طبری ص ۶۶) (۱۱) بر تلس ، ناصر خسرو و اسمعیلیان ص ۴۳ .

کشاورزان علاوه بر پرداخت اقسام ما -
 لیات و عوارض طاقت فرسا ، با یتی در
 احداث قنات و کاریز ها ، ایجاد راه ها و
 کشیدن کانال های جدید و ساختن قلاع
 پر شکوه برای اشراف بزرگ و غیـره
 به بیکاری ها نیز شرکت می جستند . اگر چه
 این قبیل کار ها ی شاقه اجباری رواج
 بسیار داشت ولی در سر زمین ها ی شرقی
 خلافت مخصوصاً در خراسان تا اواخر
 عهد غزنوی و حتی دوره سلجوقی و عصر
 مغول ، بیکاری به عنوان بهره عدّه
 فیودالی رواج نیافت و مالکیت عمده فیو -
 دالی بابزرگری و کشاورزی روستائی
 توأم بود . (۱۲)
 در این عصر جا معه دهاتی یا روستائی
 در رابطه با اشراف فیودال و همچنان اهل
 ده نقش دو جانبه داشت . از یکسو سکنه
 یکده را باهم متحد نموده و آنان را برای
 ایستائی در برابر سودجویان یاری میکرد و
 از سوی دیگر پرده رسم و عادات قدیمی
 که خود بر روی اقسام گوناگون استثمار
 کشیده بود ، فشار اشراف را سنگین تر و
 غیر قابل تحمل تر کرده بود .
 قسمتی از دهقانان در نواحی شرقی
 و جنوبی خراسان چنانکه منابع شهادت
 میدهند در قرن یازدهم میلادی هنوز اسیر
 صرف خان و فیودال نشده بودند و اگر
 چه بارگران مالیات و عوارض گوناگون

بردوش آنها افتاده بود ولی آزادی شخصی
 خود را از دست نداده بودند .
 اشارات متعدد ما خذ قرن های دهم
 و یازدهم میلادی (چهارم تا پنجم هجری)
 مبنی بر اینکه روستائیان و دهقانان این
 نواحی اسلحه باخود داشتند ، بطور غیر
 مستقیم این مطلب رامیرسانند . مولف
 تاریخ سیستان (اواسط قرن یازدهم میلادی
 درمورد مردم زرنج گوید :
 )) و مردان مرد حر بی باشند و شوریدن
 سلاح عادت کرده باشند که آن ایشان را از
 خردی تا بزرگی پیشه باشد ، و به تعلیم
 جنگ و مقابله آموخته باشند)) (۱۳)
 همان مولف در جای دیگری ملاقات رسمی
 رسول چغری بیگ سلجوقی را در پای
 تخت سیستان (زرنج) چنین شرح میدهد :
 )) بر راه سه هزار مرد نشسته بودند باخود
 و جوشن و زره و ساقه و سپر و ناخن و نیزه
 قنه (قمه) و چند آنگ کنگره قلعه ارگ
 بود از هر کنگره جوشن سواری و خودی
 و سپری کرگ (از پوست کرگدن) ، و
 ساز سواری تمام ، نهاده بودند از سر تا
 پای آراسته ، و هنوز هیچ در سلاح خانه باز
 نکرده بودند و این آن بود که اندر دست
 مردان بود . (۱۴)

پس از آن مولف از غلامان سلا حدار و
 خاصگان امیر سیستان (تاج الدین ابوا -
 لفضل نصر و از دیگر حاضران مجلس

(۱۲) ترکستان نامه از بار تو لدج ۲ ص ۳۲۷ (۱۳) تاریخ سیستان ص ۱۱ - ۱۲

(۱۴) تاریخ سیستان ص ۳۷۹ -

چدا گانه ياد ميکند . مجموع اېن اطلاعات
 حا کي است که اېن سه هزار مرد که مولف
 نا معلوم تاريخ سيستان ياد ميکند ، افراد
 چريک اشراف فيودا لي بوده و از دهقانان
 خرد و ميانه تشکيل يا فته بوده است .
 د رحنود العالم نيز بطور پرا گنده اطلاع
 عا تي هست که در نقاط شرقي خراسان
 مردمان مسلح زيست داشتند . بنابر حدود
 العالم د رنا حيه ساروان (متعلق به گوز -
 گانان) ((مردمانی اند شوخ روي و
 جنگي و دزد پيشه و ستيزه کار)) (۱۵)
 روايات و اخبار در باره مردان مسلح ،
 پيش از همه مربوط به ناحيه کوهستاني
 واقع در شرق و شمال شرق و جنوب
 خراسان است و پيدا است که وضع روستا -
 ثيان در دشت ها و مناطق کوهستاني بيک
 سان نبوده است .
 هر گاه در دشت ها و جلگه هاي خراسان
 شمال غربي و غربي که جز و خلافت واز
 حيث اقتصادي پيش رفته بودند و مردم به
 انوا ع عديده آزادي خود را از دست داده
 بودند اما د رنوا حي دور افتاده و نقاط کو -
 هستاني صعب العبور چون ، غورت ،
 کند هار ، غزنه و کابل بلخ و تخارستان
 و پامير حکومت هاي محلي و اشراف قديمي
 بومي بر جای مانده و روستا ثيان آزاد تر
 بودند .

در قرن دهم ميلادي در مناطق کوهستاني
 شرقي خراسان (خراسان شرقي) اشراف
 محلي هنوز وجود داشتند . مولف حدود -
 العالم نقل ميکند که در زمان او مهتر
 (دهقان) ناحيت غرجستان را « شار »
 ومهتر با ميان را « شير » ميخوانده اند .
 (۱۶) و بعد همان مولف در باره يک عده
 از آبادي هاي خورد کوهستاني گويد که
 مهتران محلي بر آنها حکومت ميکنند . بگفته
 او در يک ناحيه قبا مهتري بود و اکنون
 ملک گوزگانان حکمران به آنجا ميفرستند
 و در بعضي نواحی مهتران تنها با ج
 (مبلغی مقطوعی) به ملک گوزگانان می
 دهند . (۱۷)

هنگامي که ترکهاي سلجوقي در خراسان
 سرازير شدند ، سراسر خراسان آنروزي
 در زير فشار چهل ساله دو سلطان معروف
 (محمود و مسعود) غزنوي که شيره جان
 روستائيان را مکيده و مبالغه هنگفتي به
 مصرف لشکرکشي ها رسانده بود ، تفر -
 يبه خراب و ويران بود .
 مولف تاريخ سيستان مينويسد : و چون
 بر منبر اسلام بنام ترکان (مقصود
 سلطان محمود است) خطبه کردند ، ابتدای
 محنت سيستان آنروز بود و سيستان نراهنوز
 هيچ آسيمي نرسيده بود تا اين وقت و اندر
 جهان از روزگار يعقوب و عمر ، هيچ شسري

(۱۵) حدود العالم چاپ دکتور منو چهر ستوده ص ۹۶ (۱۶) حدود العالم ص ۹۶ -

۱۰۱ . ج دکتور منو چهر ستوده) - (۱۷) ايضاً ص ۹۵ .

آبادان تر از سیستان نبود و دارالد و له گفتندی نیمروز را تا آن روز که امیر خلف را از سیستان بردند ، بغلاف که مردمان براو کردند . » (۱۸)

چنان می نماید که تا روزگار امیر خلف در اواخر قرن چهارم هجری مردم روستائی سیستان هنوز صاحب آزادی و قدرت بیشتری بوده ، چنانکه سلطان محمود به کمک خود مردم زرنج و اطراف آن موفق به فتح زرنج و سراسر سیستان میگردد ولی با قرار گرفتن سیستان در دست سلطان محمود ، فشار مالیات ها و عوارض گونه گونه نظامی برای لشکر کشی های سلطان محمود نسب محنت و رنج فراوان برای مردم سیستان شمار شده است .

از سال ۴۲۵ هجری بعد در سرزمین خراسان ، سپاهیان غزنوی پیوسته با ترکان که مردم شهر ی و روستا نشین را غارت میکردند ، در زدو خورد بودند دهاتیان که در نتیجه مالیاتهای گزین و عوارض گونا گونه و سنگین جابرا نه دولت غزنوی و غارت و چپاول آنها و توقف ممتد لشکریان آن دولت ، مفلس و مستاصل شده بودند ، از محل اقامت خود رو بفرار می نهادند .

سرانجام ، سلطنت غزنوی که مردم دل خوشی از آن نداشت ، ر خراسان بر -

افتاد و دولت سلجوقی بر ویرانه های آن دولت بنشاند ، دستگاه اداری سلجوقیان که اکثر افراد آن همان کار داران قدیمی بودند ، کوشش داشت که نظم و ترتیبی بر قرار نماید ، نظام آبیاری را از نو ایجاد کند و وصول مالیات ها را سروسامانی بخشد . فرمانروایان سلجوقی در ابتدا ناتوان تر از آن بودند که بتوانند ، خراج کشور را همچون غزنویان از جیب و کیسه مردم بیرون بکشند و لذا ، در زمان آنها ، دهاتیان در ابتدا اندکی احساس آسایش میکردند ، اما بزودی با رواج « اقطاع » وضع دهاتیان و روستا نشینان دگرگون گشت ، تا حدیکه ، نظام الملك ناچار شد ، مخصوصاً به اقطاع داران اخطار نماید که :

((ایشانرا بر دعا یا جز آن فرمان نیست که مال حق بستانند بوجهی نیکو ، و چون آن بستند بتن و مال و فرزندان واسباب و ضیاع ایمن باشند)) (۱۹)

این مطلب را نگاهی به کتب تاریخ آن دوره خوبتر با ثبات میرساند ، چنانکه گفته مولف تاریخ سیستان ، در ابتدا سلجوقیان ((اندر همه سیستان از هیچ کس يك من گاه نیستند و هیچکس را بیک دانگ زیان نکردند)) (۲۰) اما با آمدن طغرل سلجوقی که مولف تاریخ سیستان ، وی را

(۱۸). تاریخ سیستان ص ۳۵۴ . (۱۹). سیاست نامه ص ۲۲ و ۴۴ - (۲۰)

((طغر ل ملعون نامبارك)) (۲۱) مینامد ، غارت و کشتار روستا ټپان تهی دسست سیستم آغاز میگرد . چنا نکه با مر طغر ل سلجوقی ، یاقو تی در سال ۴۴۷ هجری در سیستم قتل و غارت فراوان کرد و تنها در جوبین که روستا ئی بیش نبود در یکروز ۱۲۰۰ تن مرد کشت و در سایر روستا ها ی اطراف جوبین ، مردان را کشته و زنان را اسیر گرفت و اهل روستا ی موسوم به ((درق)) را در مقابل (۳۰۰۰۰۰ درم) به جان اما ن داد (۲۲)

وضع دهقانان در دوران غلبه مغول و تیمور:

د رطی قرون ۱۲ - ۱۵ میلادی (باستثنا ی عهد غازان خان) آنچه مسلم است این است که مردمان روستا ئی تامین نداشتند . عبور و مرور دایمی قوای مسلح از دهات و زد و خورد ها ئی که میان امیران و فیودالان بزرگ در میگرفت و دسته های سپاهیان بیکار و بامحصلا ن مالیات و دارندگان بروات و راهزنانی که دردهات سیر میکردند ، کمتر موجب بهبود وضع

روستا ئیان میشد . از این گذشته سیستم پیچ در پیچ مالی که بر روی کابلند رفتن سطح قیمت های مواد ضروری و احتکار کالا ها را اجتماع ناپذیر میساخت بیش از همه روستائیان را در بدر و ناتوان ساخت . بود . (۲۳) در دوره مغول عمال حکومت چنان مردم را میروشیدند که هنگامی ماموران وصول مالیات بدهی نزدیکی میشدند ، روستائیان ترك ده می گفتند و در مجاری نهر ها و کاریز ها پنهان میگشتند تا از شر محصلا ن رشوه خوار و شکنجه آنها رهایی یابند . لشکریان مغول هنگام عبور از میان روستا ها ، مردم را فراوان اذیت میکردند و چهار پایان رعایا را به بهانه اینکه چهار پایان خودشان سقط شده میگردفتند و می بردند و روستا ئی بخت برگشته را جرات ممانعت نبود ، ایلیچیان و سپاهیان مغولی حق نزول در منازل رعایا را داشتند و در آنجا به هستی و شرف و حیثیت روستا ئیان تعرض میشدند و رواقع در دوره مغول (بجز عهد غازان خان) نان رعایا بخون خودشان تر بود .

(۲۱) ایضاً ص ۳۷۱ طغرل غلام امیر مدد و دغز نوی بود که مودودی را عزیز میداشت و خواهر خود را بوی داد و او را صاحب خویش ساخت و عاقبت در ۴۴۴ هـ (بقول ابن اثیر) از امیر عبدالرشید هزار سوار گرفت و به سیستم رفت و جنگ کرد و ناکام برگشت و خواست مجدداً به سیستم حمله کند ولی در غزنین عبدالرشید بن وودود و تمام شاهزادگان محمودی و مسعود را بگشت و عاقبت خودش نیز در روز بار به تیغ همدستان خود کشته شد . (تاریخ سیستم ص ۳۷۱ ج ۱ (۲۲) تاریخ سیستم ص ۳۷۸ - (۲۳) راوندی ج ۲ ص ۲۶۷ .

اصلا حات کشاورزی غازان خان ونتیایج آن :

غازان خان در اوایل قرن چهاردهم (۱۲۹۵ - ۱۳۰۴) به قدرت رسید و پس از قبول دین اسلام دست یك سلسله اصلا حات مهم اجتماعی و ارضی زد . (۲۴)

گام اول غازان خان لغو یك تعداد مالیات های اضافی و تثبیت دقیق میزان محصول و مالیات آن بود . علاوه بر وی ، وصول مکرر مالیات ها را منع کرد و صدور برات ها را بر عهده خزانه داری های محل و یا به عنوان فلان ده وروستا اکیدا قعدن کرد . و به تعقیب آن فرمانی صادر کرد که اهالی وروستا ثیان دو باره بر سر آبادی های اصلی خود بر گردند و به امر کشاورزی و آبادی زمین های بایر همت گمارند و البته کسانی که زمین بایری را آباد می کردند تا مدت سه سال از دادن مالیات معاف می بود و بعد از آن هم البته با در نظر گرفتن وسایل آبیاری زمین و نزدیکی آن به بازار مالیات آنها ن تثبیت میشد . (۲۵)

غازان خان عملاً در یافت که بسیاری کشاورزان از بیم تعدیات مالکین و متنفذین محلی و حکومتی حاضر به آباد کردن اراضی بایر نیستند ، برای پایان دادن باین وضع کلیه امرا و ارکان دولت را فرا خواند و بانان

گفت : سالیان دراز است که یك مقدار از اراضی این مملکت بایر و بی حاصل مانده و کشاورزان از بیم تعدیات دیوانیان جرأت هیچ اقدامی را ندارند و در نتیجه منطبق وسیعی از مملکت در حال خرابی باقی مانده است .

غازان خان به موجب فرمان کلیه مردم و کشاورزان را بکار عمران و آبادی زمین های بایر فرا خواند و آرزو برد تا با دلگرمی و اطمینان دست به کار آبادانی زنند و منطبق معموره را بین اولاد و احفاد خویش تقسیم کنند . غازان خان با این تدبیر که مورد تأیید عموم مردم قرار گرفت نه تنها به آبادی کشور و عمران اراضی بایر کمک کرد بلکه خزانه دولت را نیز غنی ساخت و بیکاری و ولگردی و مفتخوری را از میان برد . (۲۶)

غازان خان برای بهبود وضع کشاورزان و رونق کشاورزی و زراعت زمین را به سه دسته تقسیم کرد :

دسته اول زمین های بی بود که آب داشت و آباد کردن آنها محتاج زحمت فروان نبود . مقرر شد که صاحبان این زمین ها در سال اول چیزی ندهند و در سال دوم یك ثلث حقوق دیوانی را بپردازند و دو سوم بقیه از آن کسی که زمین را آباد کرده است بعلاوه همه محصول زمین باو تعلق یابد . در سال سوم سه چهارم حقوق

(۲۴) جامع التواریخ رشیدی ج ۲ ص ۱۰۲۸ بعد - (۲۵) ایضاً ص ۱۰۷۰ بعد

(۲۶) تاریخ اجتماعی ایران از راوندی ج ۲ ص ۲۶۵ به بعد .

دیوانی از وی وصول گردد .
 دسته دوم عبارت بود از زمین های که تهیه آب برای آنها محتاج کار و کوشش متوسط بود، بنامش که صاحبان این زمین ها در سال اول چیزی ندهند و در سال دوم یک سوم و در سال سوم دو سوم حقوق دیوانی را بپردازند .
 دسته سوم زمین های بود که آباد کردن آنها محتاج به ساختن بند یا تعمیر کاریز بود . از صاحبان این زمین ها سال اول چیزی نمی گرفتند در سال دوم یک سوم حقوق دیوانی و در سال سوم نصف آنرا می بردند . هر کس زمین موافقی را آباد میکرد نسبت بان واجد حق مالکیت و حق بیع میشد . (۲۷)
 پور بها شاعر قرن سیزدهم میلادی در قیصده ای که بمدح علاء الدین جوینی مورخ و وزیر هلاکو سروده ، از فقر و فاقه مردم خراسان که نتیجه سنگینی مالیات و سوء استفاده های مامورین مالی بوده اینطور سخن میگوید :
 همه جهان متفرق شدند و آواره
 ز بشماری قلان و ز بشماری قیچور (۲۸)
 خواجه رشید الدین وزیر غازانخان ، در نامه ای که به فرزند خود که حاکم کرمان بود نوشته ، او را از تحصیلات فراوان که بر مردم روا داشته ، بر حذر میدارد و مینویسد :

((به سبب تفاوت و تکلیفات دیوانی .
 و توانا تر حوالات سلطانی و واسطه قلان و قیچور و چریک و اخراجات متفرقه ، مستاصل شده اند و لشکر هموم بر ایشان هجوم آورده)) (۲۹) سپس دستور میدهد که کسانی که در اثر بیدادگری حکومت مساکن خود را ترک گفته اند ، بار دیگر بجای خود باز گردند و ((بعلت قلان و قیچور و طیان و رات و تکلیفات دیوان کرمان و اردوی اعظم ، تا مدت سه سال از ایشان چیزی نطلبند تا مراتع خراب و مزارع بایران ایشان بحال عمارت و زراعت بازآید.)) (۳۰)
 غازان باین نتیجه رسید که اگر بشه لشکریان را قطع داد شود ، به مقصود خود میرسند و دیگر سه بار روستایان نمی شوند . و خزانه مملکت نیز خالی نمی ماند .
 بنا بر آن غازان خان در فرمان مورخ ۷۰۳ هـ در مورد رعایا مقرر داشت که اقطاعداران ((نباید بگویند که رعایای آن امکان بموجب اقطاع بمن داده شده اند . آنها که اسیر نیستند و لشکریان را بر رعایا زیادت از آن حکم نیست که مزارعان را بر مزارع ساختن موافق معهود باعث گردند و مال و متوجها ت دیوانی را برآستی از ایشان ستانند . . .

(۲۷) جامع التواریخ ج ۲ ص ۱۱۰۳ (۲۸) کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ص ۵۳۰ بعد - (۲۹) مکاتبات رشیدی ص ۱۰۰ (۳۰) مکاتبات رشیدی ص ۱۲ .

بعلاوه اگر مردم چریک نیز زیادت از آنچه بدفتر قانون درآمد و مفصل نوشته شده از رعایا چیزی ستانند ۰۰۰ رعیت را که به چریک نداده ایم ۰۰۰ ایشان نیز گناهکار شوند ۰) (۳۱) معهذا رسم اقطاع در عهد غازان خان سبب ایجاد مسایلی شد که با مسایل ناشی از رسم اقطاع در دوره سلجوقی اندکی فرق داشت ۰

در مورد اقطاع دیوانی و لشکری سلجوقیان باید دانست که حقوق موجوده مالکان تا حدی حفظ شده بود و مقطع میان سلطان از یک طرف و میان مالک و زارع از طرف دیگر واسطه بود ۰ و اما در مورد اقطاع غازان خان، سر باز مغول بلافاصله در میاندیوان و دهقان قرار می گرفت و زارعان روستائی می بایست بدهی مالیاتی خود را بجای دیوان مستقیماً به سپاهیان بپردازند ۰ از این گذشته، روستا را با روستائی که در آن می زیستند باقطاع میدادند و در اینگونه روستاها که باقطاع داده میشد اگر دهقان مجبوراً بجای دیگری رفته بود مقطع حق داشت تا مدت ۳۰ سال هر جا که او را پیدا کنند بزمین او لیاقت بازگرداند ۰ همچنان مقطعان نمی بایست دهقانانی را که از دیگر ولایات آمده بودند به زمین اقطاعی خود راه دهند، حتی مجاز نبود که مقطع با تکی

این دلیل که صاحب داده است دهقانان آن ده را باین ده منتقل کند ۰ (۳۲) و باین ترتیب دیده می شود که روستا- نیان علی الرغم اصلاحات غازان خان که میگوئید اصلاحات ارضی خود را منطبق با اصول شریعت کند، و با کم کردن بار مالیات های اضافی و مکرر، از دوش مردم دهنشین، معهذا کشاورزان بیشتر از پیشتر در دست مقطعان خود کام و بی انصاف اسیر گشته اند و حتی امکان فرار را نیز به روی دهقانان مصیبت دیده و بلا کشیده بسته است ۰ شاید غازان میخواسته است با چنین تقلیدی (بستگی دهقان بزمین) در امر کشاورزی کمک نماید ولی اختلاف راه ورسم معمول با مالیاتی نسبت به ادوار قبل باز هم بیشتر سبب رکود و تنزل تولید گردید ۰ دشمنی میان کسانی که املاک وسیع در تصرف داشتند افزوده شد و فاصله میان دهقانان و طبقات زمیندار بیشتر از هر وقت دیگر گردید ۰

وضع دهقانان در دوره بعد از غازان خان :

پس از دوره کوتاهی سلطنت غازان خان و اصلاحات او ۶۹۵-۷۰۴ هـ (۱۲۹۵ - ۱۳۰۴ م) ناامنی و چور و چپاول رعایا توسط عمال و مامورین و متغلبان و بیتک چنان و سران مغولی شدت یافت ۰ و روز

(۳۱) جامع التواریخ رشیدی ج ۲ ص ۱۰۶۸ بعد چاپ تهران - (۳۲) جامع التواریخ رشیدی ج ۲ ص ۱۰۷۲ بعد ۰

عساجز (باید) بسر برن و اگر ملتس مېنول نمی دارد ، بزخم چوب و شکنجه می

ستا نند و بسیار میبا شد که بعضی در زیر شکنجه هلاک می شو ند و به بیرون رفتن آنچه از احوالات و ادوات خانه چون زیلو و پرده و طشت و آفتابه و مشرب به وغیره آن که ایشان را در نظر می آید جهت خود می برند و بیرون این تنوعات ظلم و تعدی البته متعرض عورات نیز میگردند و آن بیچارگان را مجال منع نمی باشد ...

(۳۴) و رعایا از بیم ایلچیان و تعرض و فساد ایشان از خانه های خود بیرون نمی توانند رفت (۳۵) .

مطالب بیشمار ی که ابن هندو شاه نخجوانی در نیمه دوم قرن چهاردهم توضیح داده میرساند که در دوره بعد از غازان خان، مالیات های گوناگون تحت بهانه های قسم قسم چندین بار بیشتر از آنچه معمولاً دیوان آنرا تعیین کرده بود . اخذ میشد و مامورین وصول مالیّه در این امر بهر نوع سوء استفاده و خواست های غیر قانونی ، فشار و غارت دست میزدند . (۳۶)

نبودن نظارت شدید در دوران فرمانروائی جانشینان غازان خان بخصوص بعد از رواج وسیع رشوه خواری فربق قشر های وسیع اهالی از طرف صاحب منصبان و کارمندان ادارات مالی ، دستگاه قضائی،

کار روستائیان بدتر از دوره قبل ازغازان خان شد .

محمد بن هندو شاه نخجوانی در دستور الکاتب (تالیف در حدود ۷۵۹ هـ) از جور و تعدی و فساد این دوره به سلطان گوشزد مینماید که : ((بکرات استماع رفتسه که چون از امرای حضرت و ایناقان و متغلبان در عزیمت شکار یا در اثنای اسفار بدیهامیروسمند ، رعایا را با انواع تشدید و تعذیب ، تکلیف میکنند و گوسفند و تغار (غله) و شراب و سایر مو و نبات بیرون مال و متوجّهات بزور و تعدی می طلبند و آن بیچارگان از بیم جان و خوف چوب و شکنجه میدهند ، مال و تجمل رعایا را متغلبان می برند و رعایا عاجز و مسکین و درویش میمانند و استعداد عمارت و زراعت نمی مانند . (۳۳) و در جای دیگری میگوید :

((امرا و ارکان دولت و ایلچیان و متغلبان در خانه های کدخدایان و رعایا نزول میکنند و مالکیت بسیار باهالی و سادگنان عاید میگردد چه ایشان قادر آن خانه ها نمیباشند ، معجون مطاعم و ماکل و مشرب و مفارش از خداوند خانه می طلبند اگر ملتس ایشان مبدول داشت هر ترتیبی که جهت عیال و اطفال کرده بدیشان می باید داد و خود و فرزندان گرسنه و

(۳۳) دستورالکاتب ج ۱ سال ۱۹۶۴ مسکو ص ۹۶ . (۳۴) همانجا ۱۱۷ - ۱۱۸

-(۳۵) ایضاً ص ۱۹۵ - ۱۹۰ (۳۶) دستور الکاتب ج ۲ ص ۱۳۸ -

ور را غیر تحمل کرده بود که گساهی
سبب غلیسان هیجا نات مردم و حمله بر
امرا و صاحب منصبان و کارمندان و
قضات و غیره میگردید (۳۸).

در دوره مورد مطالعه ما، یعنی در عهد
مغلان تیمور و جانشینانش مالیات‌های
ذیل از مردم گرفته میشد: بهره، تزار،
تمغا، قیچور، خراج، علقه، علوفه،
نزول، مال، مال و متوجّهات، تبشور،
شو سون، ذکوة، نهماری، جزیه
اش، خانه شمار، باغ شمار، سر شمار،
باج، صدقه، عوارض، جریمه، گزکیارق
رسوم شجنگی، حق التحریر، حق التفریر،
زواید، شور پا، شلتاق، معهود و غیر معهود
متوجّهات دیوانی، متوجّهات سمدانسی،
متوجّهات ده‌ها و مزارع، حوالات دیوانه
متوجّهات دبه‌ها و مزارع، حوالات دیوانه
نی، تو قعات، اخراجات، مال دیوان،
مرسوم، تکالیف، مغایات، تخصیصات
قسمات، توزیعات و نظایر این‌ها (۳۹).

خانه و کاشانه دهقانان:

از جزئیات ساکنین دهقانان
در دوره قرون وسطی اطلاع وسیعی در
دست نیست ولی مشاهده وضع زندگی

کنونی دهقانان، میتواند که پیش زندگی
فیودال‌های کوچ نشین و نیمه کوچ نشین
امرا و دیگر کارمندان ذینفع حکومت و در
بعضی موارد حتی فیودال‌های محلی،
وضعیت اقتصادی مالیه دهندگان را و خیم
تر ساخت و برای ور شکستگی و فقر
اهالی زحمتکش هر نوع شرایطی بوجود
آورد (۳۷).

وصول مالیات‌های غیر قانونی و افزایش
خود سرانه میزان مالیات‌ها و روش اخذ
مالیه بطریق ((حرز)) (که طبق آن میزان
مالیات قبل از رسیدن محصول بطور
تخمین تعیین میشد) و ((تقد مه)) (که
در یافتن مالیات را بطور قبلی یعنی بلا
فاصله پس از تعیین میزان تخمینی مالیات
تا رسیدن محصول تجویز میکرد) در
وضع کشاورزی بطور محسوسی تاثیر نا
مطلوب بخشید. و سبب ور شکستگی مالیات
دهندگان، کاهش اراضی تحت کشت گشت.
غضب قطعات زمین و فرار دهقانان و افزایش
اراضی بایر و ازدیاد بیدادگری‌ها فقر،
دزدی، رشوه خواری، فریب افراد، زندگی
اقتصادی کشور را تنزل داد و خزانه دولت
را تهی و درجه استثمار طبقه مولد و پیشه

(۳۷) همان کتاب ج ۱ قسمت اول ص ۲۵۷ (۳۸) ایضاً ج ۲ ص ۵۴، ۵۵، ۵۸ (مقدمه)
(۳۹) ایضاً ص ۵۲، ۳۸۶ - ۵۰۶ در دستور الکاتب ج ۲ ص ۲۸۰ در مورد یکی از
روحانیون همدان از انواع مالیات‌ها این‌طور صرف نظر شده ((اجتماع این معنی به
خاطر موثر آمد و از این تاریخ باز املاک و آسیاب او از مسققات و مستقالات از مطالب
مال و متوجّهات و حقوق دیوانی و اخراجات و زواید و عوارض و تکالیف و تخصیصات
و توزیعات و نهماری و قسمات و باغ شمار و خانه شمار و سایر دونات
معاف و مسلم گردانیده شد.)) (سال ۱۹۷۶ مسکو)

و شخنگان می بود و چنان شد که کس خانه نمی بایست ساخت و آنها که ساخته بودند گو ر خانه میکردند و اسم رباط و مدرسه بر آن می انداختند و معبد فایده نمیداد و بسیاری مردم در خانها باطل (کور) کردند و در زیر زمین در های دشوار مهر میساختند تا باشد که اختیار نکنند و همچنان دیوار می-شکا فتند و فرو میامدند (۴۰۰)) (۴۲) معبد فایده دهقانان، محوطه د راطراف خانه خود داشتند که باغچه پالیز یا زمین مزارعی شان را تشکیل میداد (۴۳)

در مرکز ده، حوض آب (آب انبار) و تنور های نان پزی و مسجی تعبیه شده بود و در محوطه ده غالباً دستگاه های بافندگی و صنایع کوچک وجود داشت که زنان و مردان ده در روزهای که هوا اجازه فعالیت در فضای آزاد میداد، بکار رسیدگی و بافندگی و سازندگی می پرداختند (۴۴)

امروز نیز خانه های مسکونی دهقانان غالباً گلی و دارای طاقچه و روزنه های متعدد است. کف اطراف محوطه لاکه گل ونا هموار است و با سطرنجی و یا حصیر که

گذشته آنان را در نظر ما مجسم و روشن بسازد. خانه و کاشانه دهقانان بر حسب آب و هوای منطقه فرق میکرد، مثلاً در افغانستان در مناطق کوهستانی بیشتر خانه های دهقانان از سنگ و چوب بود ولی در نواحی هرات و سیستان و کندهار، بیشتر خانه های گنبدی رایج بود، زیرا بنا بر وضع هوا، چوب را در این مناطق موریانه میزند و بزودی می پوسد (۴۰)

درماوراءالنهر مسکن دهقانان بیشتر از چوب بود، مگر در مناطق مرکزی ایران دهقانان در منازل که از سنگ و چوب ساخته شده بود زندگی میکردند، نظر به فقدان امنیت غالباً دهقانان در آبادترین مناطق ده بصورت جمعی زندگی میکردند و در اطراف مسکن خود دیوار های بلند میساختند و غالباً در اطراف ده حصار میساختند میکشیدند که بان قلعه میگفتند (۴۱)

در دوره مغول وضع خانه های دهقانان از دست ایلچیان و ماموران وصول مالیات و عمال حکومت از هر وقت دیگر بدتر شده بود، چنانکه رشیدالدین می نویسد: ((خانها پیوسته نزول خانه ایلچیان

(۴۰) سر زمین های خلافت شرفی، ص ۳۶۴ بعد و نیز زیر عنوان هرات و خراسان

رجوع شود (۴۱) تاریخ اجتماعی ایران از راوندی ج ۲ ص ۲۸۰ بعد

(۴۲) جامع التواریخ رشیدی ص ۱۱۰۹

(۴۳) کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ص ۵۴۳

(۴۴) راوندی ج ۲ ص ۲۸۲

ساخت خود آنها ست پوشیده شده و طویله چار پایا ن متصل خانه های نشیمن قرار دارد . در طا قچه ها و ((رف)) اتاق دهقا- نان غالباً چراغ و ظروف قیمتی خود را می گذارند ، دهقا نا ن تهی دست و ضمع رقت بار دارند . در دهات دور افتاده اثری از شیشه وکلکین و دروازه های چوبی نیست . دروازه های منازل بصورت ابتدائی ساخته شده و روی پا شنه میگردد و با زنجیری بسته می شود . درخارج از محیط ده ، مزارع و مراتع عمومی و باغهای میوه قرار دارد . باغهای ده معمولاً بسوسيله دیواری بلند مشخص میگردد .

غالباً کثرت و تمرکز جمعیت دهات ، وسیله یی بود ، برای مقاومت و ایستانی در برابر ظلم و اجحاف مالکین اشراف و گاهی هم در برابر حکام و امرای خود کام . سیفی حکایت جالب توجیهی نقل میکند که در نیمه اول قرن سیزدهم میلادی مردمان ناحیه کهدستان هرات در مقابل تشبثاتی که به منظور وضع مالیات ها و بیگاری های دو امدار بر آنها بعمل آمده بود ، پایداری کردند .

سیفی میگوید که : پس از احیای هرات در سال ۱۲۳۶ م (۱۳۵ هـ) نخست خود مردم شهر به کار زراعت اشتغال ورزیدند

و برای احیا نهر مشهور انجیل ، قستان ی شهنه مغولی (باسقا ق) که از طرف خان بزرگ او گتای قا آن معین شده بود به اتفاق امیر عز الدین مقدم (۴۵) تصمیم گرفتند ((حشر)) اعلام و رعایای تمامی ولایت هرات را به کار اجباری دعوت کنند . (۴۶) و هر دو باده تن از نوکران به سوی قریه کهدستان یزدویه رفتند و اعلام داشتند که : ((چون یزدویه از مضافات شهر هرات است رعیت آنجا به هرات آیند و به کار عمارت و زراعت قیام نمایند)) (۴۷) جماعتی از دهاتیان یزدویه گرد آمده گفتند : ((چندین ضراعت و تضرع چرامی باید نمود هیچ اندیشه صایب تر از آن نیست که قستان ی و امیر عز الدین را به قتل رسانیم تا صیت دلیری و تمر دما در عالم منتشر گردد)) (۴۸) روستائیانی تمام شب را در این باره بحث کردند که چه کنند و سر انجام تصمیم گرفتند درس عبرتی به دشمنان خویش بدهند و : ((روز دیگر ... یزدوئیانی قستان ی و امیر عز الدین مقدم را باده نوکر بگرفتند و سر پای برهنه کرده بر نسق

همار یک خروار ریگ بار کردند و ده مرد ناشناخته را با چند غلام عجمی (ایرانی

(۴۵) به قول سیفی قبل از فتح هرات ((عز الدین مقدم از جامه بافان آنجا بود)) پس از سال ۱۵ سیل اسیری دردست مغولان به هرات بازگشت و دستور داشت تحت ریاست شهنه (باسقا ق) مغول شهر هارا احیا و مسکون سازد . (سیفی ص ۱۱۱) - (۴۶) ایضاً همانجا ص ۱۰۹ - (۴۷) همانجا ص ۱۱۲ - (۴۸) ایضاً ص ۱۱۳ - (۴۹)

یا بیګانه) برایشان موکل کرد تا اگر دربارکشیدن کسلانی نمایند بزخم چوب و چوب دستی ایشان را از بالا به پستی آرند و از غور به نجد رسانند. قستای و امیر معزالدین از خوف هلاکت و زخم چوب آن‌جما-عت کام و ناکام گام میزدند ۰۰۰ را وی چنین تقریر کرد که تا سرحد قهستان ایشانرا برین گونه که ذکر رفت ببرند و در آنجا دست از ایشان باز داشتند (۰۰۰) (۴۹)

**سیمای دهات امروزی به‌شابه
خاطره یی از دهات قرون و سطایی:**
دهات معمولاً بر حسب وضع طبیعی منطقه از جانب دهقانان و کشاورزان و صاحبان املاک بود می‌آیند.

از بررسی اجتماعی و اقتصادی ایطال کنسرت ۰ (۵۰) در بلوچستان و سیستان و قسمتی از کرمان برمیاید که گذشته از شهرهای بزرگ و کوچک در آن ایالت‌ها، چهار نوع سکونت‌گاه به چشم می‌خورد. نوع اول - دهات کشاورزی پایدار است که قرارگاه اساسی انسانها در سراسر خراسان و ایران و نقاط مجاور است و بیشتر ساکنان آنها به کشت و زرع اشتغال دارند و فعالیت‌های غیر زراعتی تقریباً ناچیز است و خود بخود کار کشاورزی که هر یک قطعه کوچکی از زمین در اختیار دارند و در آن با ادوات کهن به کشتن سطحی قناعت میکنند مستلزم سکونت بصورت

متراکم است. در ((دهات مجتمع)) می‌توان آن‌ها را تر به کار و کشت پرداخت و از مزارع مراقبت نمود و از خدمات اجتماعی چون کمک میرآبی که آب از رودخانه دور دست می‌آورد و یا پیله‌وری و پارچه‌بافی و قند و چای فروشی بهره‌مند شد علاوه بر آن، بستگی حیات و زراعت به آب چاه یا قناتی که در مبدأ یا مرکز ده قرار دارد، سبب تجمع ده‌نشینان میگردد. بدون شبهه در گذشته ناایمنی سیاسی و نظامی، عامل مهمی در فراهم شدن و بصورت انبوه زیستن بوده است و نشانه آن ده‌ها و صد ها قلعه‌یی است که گذشته از دیوارهای بلند، برجهای نیز برای دیده‌بانی دارد و غالباً بر بالای دروازه ده اطاقکی هست که در آن سابقاً مالک یا مباشر و یا ماموری از آنان مراقب بوده‌اند. وقتی هم که ضرورت دفاع از بین رفت صورت مجتمع دهات باقی ماند و حتی در بسیاری نقاط برج و باروی دهات پایدار نی نمود و این بار خشکی محیط طبیعی و شرایط خاص آن و نیاز مردم به چاه یا قناتی که هم‌آب‌مشروب و هم مایه کشت و زرع ایشان را در دسترس میگذاشت، تراکم ده را حفظ میکرد.

چهره درونی این دهات را بدین ترتیب میتوان دریافت: در مرکز ده مسجد و خانه قریبه دار یا کدخدای ده یا مالک ده قرار دارد، از این مرکز اشعه شکسته‌ای چون ریشه‌های پریشان درخت بر اطراف

داری نمی‌پردازند و از پی اغنام و احشام خود در مسیر معین حرکت میکنند و با - قنضای فصل از جایی بجای دیگر در طلب آب و مرتع می‌روند .

اما پاره‌یی دیگر ، معیشتی مختلط از پرورش حیوانات و کشت و زرع دارند و حتی بعضی از آنها در حوالی دهات یا واحه - ها و مزارع متفرّد مجزی مسکن گزیده‌اند و افرادی از خود را به راهنمایی گله‌های خویش بسوی چراگاه‌های بهتر می‌گماردند ، قبایل و عشایر غالباً اوقات را در چادرها به سر می‌برند . چادرهای آنان به اشکال مختلف است . بعضی حدود و با سقف گندی و بعضی بشکل هرم و پاره‌یی شبیه اطاقی باسقف مسطح یا نوک تیز است و پوشش آن در نقاط مختلف و نزد طوایف مختلف فرق میکند . اثاث و توشه کوچ نشینان در چند بسته حمل و نقل می‌شود که چندان پر ارزش نیستند . (۵۱) از آنچه گفتیم این مطلب دستگیر می‌شود که عوام طبیعی (آب و خاک) و اقتصادی (نوع مالکیت) و سیاسی (امنیت) تأثیر اساسی در تعیین نحوه سکونت داشته‌است .

در باره دهات قلعه‌ئی ((روز نفلد))

مطالعات جالب توجهی کرده‌است (۱۹۵۱) دیوارهای گلی بلند ، بارج‌های استوانه‌ئی شکل درز و یا مداخل ده را تشکیل میدهد خانه‌های گلی ، يك یا دو طبقه بر گرد

جسته‌است و خود کوچه‌های کج و پیچ دار ، محافطی در برابر بادهای تند صحرائی است ، خانه‌های خشتی و گلی دهاتیان در این کوچه‌ها واقع است هر چه از مرکز ده دورتر می‌شویم ، خانه‌ها محقرتر میشوند و از مصالح ناپایدارتر ساخته شده‌است و گویی مرحله‌یی انتقالی و واسطه‌یی بین چادر و چوپانان و خانه نسبتاً مرکب ده را نشان میدهد . برگرده که محل سکونت مردمان است ، مزارع و باغ‌ها و سپس زمین‌های بائر و احیاناً جنگل قرار دارد .

چون زمین‌ها بصورت نوبتی کشت می‌شود و هر سال قطعه تازه تحت زراعت می‌آید ، سکونت پراکنده (چنانکه در مزارع خرده مالکان اردو پائی و امریکائی به چشم می‌خورد) در اینجا میسر نیست . نوع دوم سکونت گاه‌ها ، آنهایی است که شکل ((واحه)) دارد و خود بلو صورت مترکب و متفرّق دیده میشود .

نوع سوم دهات ، آبادی‌های مرکب از خانه‌هاییی است که تا حدی با هم فاصله دارد و با محل کشت مربوط است .

محققان ایتال کنسولت از نوع چهار - می‌هم یاد کرده‌اند که اقامتگاه موقت عشایر نیمه کوچ نشین یعنی اردوگاه باشد . برخی از گروه‌های خانه‌پوش جز به‌گله

داشته است آنجا که گوید : ((حالا در غور
 صد ده و دویست ، سیصد مزرعه باشد که
 معمور است .)) (۵۴) و در ولایت اسفزار -
 سی چهل قریه و ۵۰ مزرعه (۵۵) و در ولا-
 یت غر جستان در نواحی تولک و سا خر-
 ۳۰ - ۴۰ قریه و قریب ۵۰۰ ((مزرعه))
 (۵۶) و در ولایت باد غیس نیز ۲۰۰ ((مزر-
 رع)) اکنون احیا و معمور گشته (پس از
 خرابی که بر اثر هجوم مغول آمده بود . (۵۷)
 در فیروزکوه ده (مزرعه) معمور و در قریه اسفزر ۲۰
 مزرعه و در قریه حصارک ۱۶ مزرعه موجود بود .
 (۵۸) در مکتوبات رشیدی نیز از ((دیه
 های معظم و مزارع)) (۵۹) و همچنین
 ((قری و مزارع)) یاد شده . (۶۰) از
 مثال های فوق معلوم می شود که ، در تمام
 متن های منقول کلمه ((مزرعه)) به معنی
 ((زمین کشت شده)) نیامده و اگر نه تذکر
 جدا گانه این کلمه معنی نداشت ، زیرا
 وجود کشت زار در پهلوی هر دهی از بد -
 یبیا ت است . پس در این مثال ها ، ((مزر-
 رع)) همه جا به معنی نقطه مسکونی یاد
 شده است و از مثال زیر نیز معلوم می
 شود که مزرعه نسبت به ده کو چکتر بوده
 است :

((و برین عرصه قریب هشتصد پاره
 دیه و مزرعه ، که به حقیقت هر دیبی از

فضای باز وسط ده قرار دارد و حیوانات
 را در این حیاط مرکزی یا در طبقات اول
 ساختمان جا میدهند . ابعاد قلعه از نقطه -
 یی تا نقطه دیگر فرق میکند ولی معمولاً از
 دو تا دوصد خانواده را ممکن است یک قلعه
 دربر بگیرد . دهات قلعه ای در سراسر
 افغانستان و فلات ایران مخصوصاً خراسان ،
 سیستان ، اصفهان و فارس و آسیای
 میانه رایج است . (۵۲)
**آیا مزرعه دویک معنی به مفهوم
 قریه است ؟**

در ارتباط با اصطلاح « ده » که
 ((دیها ت و دهات)) جمع آن است ، لازم
 است از یک نقطه مسکونی دیگر بنام ((مزر-
 رع)) نیز یاد آورد شد .
 بطوریکه میدانیم ده همواره مترداف
 ((قریه)) استعمال شده و می شود ، اما
 مفهوم اصطلاح ((مزرعه)) (به معنی کا-
 شته شده) در منابع قرینها ی سیزد هم و
 چهاردهم و پانزدهم بیشتر باین معنی استعمال
 نشده و بلکه برای مفهوم دیگری بکاررفته
 که جای سکونت روستائیان بوده ولی ممکن
 است از « ده » خورد تر بوده باشد .

مثلاً حمد الله مستوفی میگوید که در
 ولایت قزوین قریب ۳۰۰ ده و مزرعه وجود
 داشته . (۵۳) و بنا بر حافظ ابرو ، خراسان
 در آغاز قرن پانزدهم ، دهات معموری

- (۵۲) همان اثر ص ۲۸۴ - ۲۸۷ . (۵۳) نزهة القلوب ص ۵۹ - (۵۴)
 جفر افیای حافظ ابرو بخش خراسان به کوشش مایل هروی ص ۲۹ پیعد - (۵۵)
 ایضاً ص ۳۰ - (۵۶) همان جا ص ۳۸ - (۵۷) ایضاً ص ۲۵ - (۵۸) ایضاً ص ۳۱ -
 (۵۹) و ۶۰ (مکتوبات رشیدی ۲۶ - ۲۷ -

شهری معتبر و هر مزرعه از دیسی بزرگتر با کشت اصناف و اسکان معمولاً قایم (۶۱) و بنا بر این مفهوم ((مزرعه)) صراحتاً همان نقطه مسکون است نه کشتزار. بطور شکی از روی حواشی یکی از نسخ مجلس الشفایس امیر علی شیر نوایی در مورد تفاوت ماهیت ((دیه)) و ((مزرعه)) مینویسد: ((اگر مساحت دیه به چهار صد طناب (زمین آبی) بالغ گردد ((قریه)) نامیده میشود و اگر مساحت مزبور مسکون باشد و ۳۰۰ طناب و یا کمتر باشد «مزرعه» محسوب میگردد (۶۲) ازینجا تفاوت میان (دیه) و (قریه) و (مزرعه) ظاهراً باین نحو بوده است که دیه یا قریه دهکده‌یی بود قدیمی که جمعیت دهاتی و یا بقایای آن و یا لااقل خاطر جمعیت دهاتی هنوز در آن باقی بوده اکثر این دهکده‌ها در قرن‌های ۱۲ - ۱۵ مربوط و مطیع زمینداران بزرگ بوده‌اند. ولی شیوه بهره‌کشی مزارعه و یازدها تیان از طریق جمعیت روستائی اعمال میشده است و یا اگر جمعیت دهاتی متلاشی شده بود، مزارعان (بزرگران) همان اعضایی پیشین جمعیت دیه بوده‌اند.

بدین ترتیب معلوم میشود که دو اصطلاح ((دیه)) و ((مزرعه)) از لحاظ معنایی اصطلاحی خود متفاوت بوده و ((مزرعه)) گذشته از کشتزار، به نقطه مسکونی که از دیه (قریه) کوچکتر بود نیز اطلاق میشده است.

رابطه کلمه ((مزرعه)) (به معنی املاکی که در قطعات کوچک آن دهاتیان مزارعه‌گر یعنی بزرگ، مستقر گشته بودند) با شیوه مزارعه از دیگر سو نیز وجود داشته، بدین معنی که این کلمه (مزرعه) با ((مزارعه)) و ((مزارع)) (مزارعه - مزر) از یک ریشه بوده، ولی بتدریج این سه اصطلاح معانی بلوی خویش را از دست داده و معانی اصطلاحی جای آنها را گرفته است. (۶۴)

اصطلاح دیگر یکی همین مفهوم را می‌رسانده. عبارت بود از « ضیعه » (که جمع آن ضیاع است) و ((چهار باغ)) اصطلاح اخیر الدگر هم به معنی باغ مخصوص

((مزرعه)) نقطه مسکونی کوچک یا بزرگ و جدید التاسیس نسبت به دیه بود که ملک را تشکیل میداده و با جمعیت

(۶۱) کشاورزی و مناسبات ارضی ص ۵۶ بعد.

(۶۲) ملک دیوان کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ص ۵۵۷ - (۶۳) کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ص ۵۶۲ - ۵۶۳ (۶۴) همان اثر ص ۵۶۴.

بزرگان و هم به باغ تفریحی خارج شهر
اطلاق میگشته است . (۶۵)
در هر صورت باید دانست که ((مز -
رعه)) غالباً ملکی کوچک مرکب از قطعاتی
چند بوده که دهاتیان بزرگ (مزارعه)
در آن متمکن بوده اند در بعضی موارد این
ملك دیوان ، یا ملك خصوصی و یا زمین کند . (۶۷)

---

(۶۵) همانجا (۶۶) همان اثر ص ۵۶۲ .
(۶۷) رساله مذکور تألیف قاسم بن ابویوسف نصری هروی است که کتاب
دیگری او (ارشاد الزراعه) تألیف در ۹۲۱ هـ نیز مشهور است .

فصل چهارم

وضع طبقات اجتماعی و زندگی شهری

یکی از خصوصیات های بارز فیودالی شری (مخصوصاً شرقی میانه) فقدان زراعت های کلان (اربابی) است که به بیگار متکی باشد و چون مزارع اربابی در شرق از سطح باغ و تاکستان تجاوز نمی کرده، لذا فیودال شرقی نقش سازماندهنده کارهای زراعتی را بهعهده نداشته و بنا برین در طول قرنهای دهم تا پانزدهم میلادی، فیودالهای کشورهای ایران، افغانستان و ماوراءالنهر بر خلاف فیودال غرب، در روستاها زندگی نمیکردند و در بیشتر موارد با خیم و حشم خود در شهرهای میزیستند و سران زمامدار بلاد را تشکیل میدادند. (۱) و بنا بر آن طبقات ممتاز خراسان و سرزمینهای مجاور آن در قرنهای دهم تا پانزدهم میلادی (و شاید هم از قرن ۹-۱۰) که غالباً در شهرها بسر میبردند بنوعی گروه عمده تقسیم میشدند عبارت بودند از فقیهان (ماموران روحانی و قضایی) و دبیران (ماموران اداری) • کارداران بزرگ (وزیران و عاملان ولایات) غالباً مشاغل و مناصب را به ارث میبردند و بسرعت زیاد عملاً تبدیل به اشراف فیودال میشدند. اما وضع ماموران خورد رتبه چندان مزه-یی نداشت. معمولاً تمام دستگاه دیوان بهم میخورد و در نتیجه گروهی از ماموران بیگار و به قول ((بار تولد)) پروتاریای روشنفکر (که به نظر برتلس البته تعبیر مناسبی نیست) در شهرها بوجود میآمد. • (۲)

فقیهان که ماموران روحانی بودند، وضع ممتازی داشتند. قاضیان که جزو همین طبقه بودند، مورد احترام فراوان بودند. اهمیت قاضی در اداره ولایات بسیار زیاد بود. نظارت بر وفاداری مردم به سلطان، حمیت دین و سنت، جزو وظایف قاضی بود.

روحانیون رسمی و سادات ثروتمند، در شهرها قدرت و نفوذ کلی داشتند و بیسبی در حکایت از گفتگوی سلطان مسعود

۱- پطروشفسکی، کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران ج ۲ ص ۵۴۰

۲- برتلس، ناصر خسرو و اسما عیلیان ترجمه آراین پور ص ۴۹.

غزنوی با اعیان شهر ری وجود اعیان را چنین می شمارد :

« علویان ، قضاة ، ائمه ، فقها و بزرگان » این اعیان و محتشمان قوم اختیار تام داشتند که در غیاب مسعود در باره اطاعت به شعبه ای که او به جانشینی خود در ری گماشته بود اظهار نظر کنند . در موازات روحانیون رسمی ، شیوخ صوفیه ، و پیرهای طریقت که در سایه مال اوقاف و تدویر و صدقات ، ثروت و سامانی بهم زده بودند ، غالباً ترجحان منافع اعیان شهر ری بودند .

یک خانواده متنفذ غالباً در شهر و ده نفوذ داشت . توده مردم بشدت در منتسبهای تنگدستی فعالیت های مختلف تولیدی را انجام میدادند . در دهات دهقانان که بعضی از آنان قطعه زمینی را اجاره کرده بودند و در شهر ها صنعتگران کم پایه و در مرحله آخر بردگان قرار داشتند .

به عقیده برتلس : در قرن های دهم تا دوازدهم منافع گروه های عمده اشراف و فیودال خراسان (به معنی وسیع آن از قبیل دهقانان قدیم محلی (خرده مالکان) مالکان املاک جدید و بزرگ چون سلاطین و امرا ، کارداران کشوری ، اجاره داران سپاهیان اقطاع دار و اقطاع دارانی که از میان اعیان « نوکرمآب » برخاسته بودند ، همه با هم در آمیخته وضع

اجتماعی آشفته و درهمی بوجود آورد . بودند . (۳) که زمینه را از هر جهت برای پیشبردگی و بورش خانان سوز مغول آماده کرده می رفت . بطور کلی ، موقعیت اجتماعی و اقتصادی هر یک از طبقات در دوره مغول اینطور بود : تکیه گاه اصلی خانهای مغول ، سران سپاه و ایلات کوچ نشین بودند که از مالکیت دهات و اراضی برخوردار و عده کثیری از کشاورزان را استثمار میکردند . به این عده ، فیودال ها و متنفذین قدیمی که هنوز موقعیت خود را (مخصوصاً در نقاط دور افتاده) حفظ کرده بودند ، اضافه میشدند . متنفذین و اشراف شهری ما نند دور قبل از مغول عبارت بودند از شخصیت های زمامدار ، روحانیون عمده ، علماء ، سادات در اویش ، شیوخ و پیروان آنها که اغلب از فیودال ها و تجار شهر بودند و بادرستگاه حکومتی مغول مخلوط و آمیخته شده بودند . (۴)

صحرا نوردان مغول بعد از تصرف اراضی وسیع و برقرار ی تسلط خود املاک متصرفه مالاکین و اشراف محلی را بین خود تقسیم کردند . قسمت اعظم اراضی متصرفه از جمله اراضی موقوفه جزو اراضی دیوان یعنی دولتی و املاک خاندان شاهای مغول تحت عنوان « اینجو » در آورده شدند . سرکردگان قبایل کوچ نشین ، شاهزادگان ، خاتون ها ، نواینها امرا از هر

(دولتی) و اینجو (اراضی سلطنتی و خانواده شان) که در تمام ولایات بعد و - فور وجود داشته - اصولاً به طریق ((مقاطعه)) انجام می‌گرفت . مقاطعه کاران ، اساساً ساکنین محل بودند که طبقه جدید ملاک و اشراف را تشکیل میدادند . این مقاطعه کاران که مطمئن نبودند دریافت‌های مجلد از زمین‌های اجاره‌ای مالیات اخذ خواهند کرد (غالباً در عهد قبل از غازان خان مقاطعه برای یکسال اعتبار داشت) . لذا هنگام وصول مالیات دست‌بهر گونه تعدی می‌زدند ، مالیات دهندگان را غارت می‌کردند و مالیات را سه برابر و چهار برابر اصل مقاطعه از اهالی دریافت می‌داشتند و هرگز بر اعمال غیر مشروع شان نظارت بعمل نمی‌آمد . (۵)

((در این دوره بین فیودال‌ها و اشراف کوچ نشین از یک طرف و بین فیودال‌های بزرگ و روحانیون با تجار و صرافان از طرف دیگر اختلافاتی بظهور می‌پیوست . روحانیون به وسایل مختلف مخصوصاً در لباس اهل تصوف ، در اویش و شیوخ و غیره درآمد و بین مردم محرم روستائی گردش می‌کردند و با پراگندن تخم عرفان مردم را به صبر و تحمل و ناچیزگرایی امور جهانی دعوت می‌کردند و بدینوسیله

طراز از امیر تومان و هزاره و صده و دهه گرفته تا صاحبان اقطاع و سیورغال بر طبق سلسله مراتب فیودالی بسرگردمی‌ایلیخان و کوچ نشینان ذی نفوذ که با امور گله‌داری رابطه نزدیکی داشتند ، ضمناً املاک بزرگ اراضی شخصی ، مراعات و شکارگاه‌ها را نیز تصاحب نمودند . تغییر سیستم کشاورزی منجر به تغییر طبقه ملاک و فیودال نیز گردید . در اثر تغییرات حاصله میزان اراضی دیوان و اینجو و زمین‌های متمرکزه فیودال‌های کوچ نشین بی‌اندازه افزایش یافت . در حالیکه املاک ملاکین محلی و نیز میزان زمین‌های موقوفه ملایم کاهش بیشتری پیدا می‌کرد .

کوچ نشینان مغول که صاحب اراضی وسیع نیز بودند ، به منظور تحکیم وضع خود می‌کوشیدند پست‌های مهم دولتی را اشغال کنند تا به حساب اهالی زحمتکش و

خزانه دولت ثروت بیشتری بیند وزند . وضع بدین ترتیب ادامه یافت تا اینکه فیودال‌های کوچ نشین بعد کافایت ثروت مند شدند، و بتدریج به شرایط محلی خو گرفتند و کم‌کم بطرز زندگی نیمه ساکن و بعد ها ساکن منتقل گردیدند و کوشیدند از طریق استثمار مالیات دهندگان و به حساب خزانه دولت ثروت باز هم بیشتری گردآورند .

اخذ وصول مالیات از اراضی دیوان

۵- پطروشفسکی ، کشاورزی و مناسبات ارضی در ایران عهد مغول ج ۲ ص

۶۶۰ بعد .

پیشه وړان و صنعتگران و اقشار مختلف
عوام الناس تشکیل میدادند .

د ردوره های حکومت اسلامی و ظاهر -
یان ، سامانیان و صفاریان و غزنویان
و سلجوقیان کشاورزان که زمین خود را
از دست داده بودند و یا پیشه وړانی که در
دهات پیشه آنهار و نقی نداشت ، به شهر
ها رومی آوردند و در جز و عوام الناس
شهری درمی آمدند در آغاز از این گروه
دسته های مسلح برای جهاد با کفار (یا
مقابل با ظلم و اجحاف عمال حکومت)
وجود می آمد که آنهارا ((المظوعه)) می
گفتند بعد ها در هدف و تشکیلات این
گروه تحولی رونما شد که آنهارا خرا -
سانیان « عیار » (جوانمرد) نامیدند .
عیاران از همان آغاز حکومت اسلامی
در سرزمین های خراسان مانند ، بلخ ،
مرو ، هرات ، قهستان و سیستان وروستا -
های اطراف آن نفوذ و قدرت زیاد داشتند
که همواره در برابر ظلم و زورگویی اعمال
خلافت بمبارزه برخاسته اند و در نتیجه
اقدامات قاطعانه این گروه بود که سر
انجام تحت قیادت یعقوب لیث صفار که
خود سر هنگ عیاران سیستان و از ته
طبقه پیشه وړان کم در آمد برخاسته بود
و کوره رویگری او را چون سندانی استوار
و پا برجا و پراراده و مصمم بار آورد .
بود ، بیرق استقلال ملی خراسان و ایران

از انفجار مبارزات طبقاتی جلوگیری میکرد -
دند .)) (۶)

خانهای مغول پس از اقامت طولانی در
سرزمین های مورد بحث ما ، مذهب اسلام
و آداب و رسوم همان محل را قبول کردند
و سعی نمودند تا با تکیه بروحانیون و
تجار از قدرت فیودال ها کاسته ، مرکزیتی
وجود آوردند ولی اریستوکرات های ترک
وعده یی از خانان مغول با این سیاست
موافق نبودند تا از اختیارات خود صرف
نظر کنند ، در نتیجه این اختلافات بنیان
حکومت مغول مترزل گردید و مقدمات
روی کار آمدن تیمور فراهم شد . (۷) دریک
جمله جامعه عهد تیموری نیز به همان
طبقات و اقشاری تقسیم میشد که در عهد
مغول به چشم میخورد ، زیرا تیمور حکومت
خود را دنباله حکومت چنگیزی میدانست .
یک گروه اجتماعی دیگر:

از عهد خلافت بنی امیه تا پایان دوره
سلجوقیان قشری مهمی از جامعه شهری
را ((عیاران)) تشکیل میدادند ، دنباله
این سلسله در عهد مغول به شکل سازمان
نیرومندی بنام « فتوت » که اعضای
آنها را به تازی ((فتیان)) و به فارسی
« جوانمردان » می گفتند انجامید که در
داسشان در دوره های مغول بزرگان
تصوف قرار داشتند و اعضای آن را بیشتر

(۶) ایضاً ص ۳۳۱ - (۷) همانجا و نیز دیده شود تاریخ ایران ترجمه کشاورز

(ایران در زمان شش ایلخان نخستین مغول ص ۲۸۰ بعد) .

زمین در برابر سلطه جابرانه خلافت بغداد با هتزاز در آمد . تاریخ سیستان و خراسان زمین در دوره های قبل و بعد از یعقوب لیث پر از مبارزات و فداکاری عیاران و جوانمردان این مرز و بوم است . (۸) عیاران د رنهیست های ملی آزادی خواهی خراسان زمین نقش فعال داشته و بخصوص در سیستان این گروه توانستند قدرت

سیاسی را بدست گرفته برای نجات ورهایی سراسر خراسان و ایران از سلطه پیداد گرانه خلافت عباسی بیکار کنند .

وضع پیشه وران :

از قدیمترین ایام در خراسان و در حوزه قدرت هر يك از فیودال ها ، عده ای از پیشه وران و اهل حرفه برای تامین احتیاجات خان و وابستگان او و دهقانان محل به فعالیت های صنعتی کوچک نظیر ، نجاری ، آهنگری ، جولایی ، دباغی ، بنایی و غیره مشغول بودند و قسمتی یا تمام احتیاجات منطقه خان (فیودال) را تامین می کردند . ولی مرکز اساسی پیشه وران و صنعتگران در دوره قرون وسطی در داخل شهر ها بود .

ابن خلدون می نویسد : بعضی صنایع ابتدائی که مورد احتیاج عمومی است در

ابن خلدون در باب پنجم از کتاب خود (مقدمه) به ((ارزش کار)) توجه کرده و می نویسد : ارزش صنایع و محصولات دست بشری به میزان و ارزش کاریکه برای تهیه آن اعمال می شود بستگی دارد ، سپس میگوید . ((دریک کالا ی صنعتی به جز کار هیچ ارزشی وجود ندارد ... در فعالیت های کشاورزی ارزش کار پنهان است و جز گروه کوچکی از کشاورزان آنرا احساس نمی کنند .)) (۹)

شاعر و متفکر بزرگ بلخ مولوی متوجه ضرورت تقسیم کار اجتماعی به شیوه خود بود و این اندیشه را چنین بیان میکند :

هر که اودر مکسبی پامینهد

یاری یاران دیگر میدهد

زانکه جمله کسب ناید از کسی

هم دروگر ، هم سقا ، هم حایگی (۱۰)

(۹) مرقسی راوندی ، تاریخ اجتماعی

(۱۰) با فنده

(۸) تاریخ سیستان ص ۱۶۸ - ۳۸۰

ایران ج ۲ ص ۳۱۹

میکړند دستمزد هریک از این کسبه کاران فقط نیم در هم در روز بود که زندگی بخور و نمیر آنان را به مشکل تا مین میگرد . (۱۵)
ابن بلخی مورخ دوره سلجوقی نوع دیگر از بهره کشی پیشه واران را تصور می کند ، او میگوید : در گازرون تنها آب کاریز را هبان ، خاصیت سپید کردن کتان را داشته و این کاریز ، متعلق بولت بوده وجولاهان که از آب آن کاریز استفاده می کردند ، مجبور بودند تمام بافته های خود را به ماموران معتقد دیوان که قیمت نا چیز برای آنان تعیین میکرد ، بفروشند و آن مامور بعدا قماش را که خود از پیشه واران ضبط کرده بود ، میفروخت و پول آنرا به امیر (فیودال محل) میپرداخت . (۱۶)

معهدا محققین ، قرنهای نهم تا دوازدهم میلادی را در آسیای میانه ، ایران و خراسان دوران پیشرفت سریع صنعت و تجارت و به عبارت دیگر دوران ، رشد و ترقی شهرها می شمارند . ((برتلس)) معتقد است که بسط و توسعه معاملات نقدی و جنسی و جدا نشدن کامل صنعت از اقتصاد روستایی ، بتدریج کار را بجا رسانید که عده ای از اشراف فیودال که در شهرها میزیستند به نحوی از انحا به صنعت و

چون بانیای استعالم برقرار هر کسی کاری گزیند زافتقار (۱۱)
طلب خواری در میانه شرط نیست
راه سنت ، راه مکسب گردانی است (۱۲)
نا صر خسرو درستایش پیشه ودر گوید:
به از صانع به گیتی مقبلی نیست
ز کسب دست دیگر حاصلی نیست
به روز اندر پی سامان خویش است
چو شب درخانه شد سلطانی خویش است (۱۳)

او حدی نیز درستایش پیشه گوید :
بهتر از پیشه نیست گر ، دانند
پیشه کاران راست مردانند
خنک آن پیشه کار حاجتمند
به کم و بیش این جهان خرسند (۱۴)
باهمه ستایش از پیشه و پیشه وری ،
وضع پیشه واران و زحمتکشان در جامعه قرون وسطی فوق العاده بد و محقرانه و فقیرانه بوده و خود آنان در مرض انواع ستم ها و حق کشی و قساوت ها قرار داشته اند .
در عهد عباسیان ، قسمتی از پیشه واران بخارا در کارگاهی که « بیت الطراز » نامیده میشد و متعلق بخلیفه بود ، کار میکردند . و در آن کارخانه جامه های فاخری که به رسم خلعت بدر باریان اعطا میشد و نیز پارچه های گوناگون دیگر تهیه

۱۱ - آذروی احتیاط (۱۴۱۳ و ۱۴۱۲) احسان طبری ، برخی بررسی ها و جهان بینی ها

ص ۶۵ .

۱۵ - تاریخ بخارا چاپ مدرس رضوی ص ۲۸ ، ۱۶ - فار سنامه ابن بلخی ص

۱۵ مقایسه شود باناصر خسرو و اسماعیلیان ص ۵۰ .

تجارت دلبستگی پیدا کردند و جز و تجار و ربا خواران و کار گزاران شهر نشین شدند . (۱۷) اما هجوم مغول شیراز و نظم صنعت و تجارت را از هم گسیخت و زندگی شهری را دچار وقفه کرد . در سال سی ام قرن سیزدهم (۱۲۳۰ م) اولین کارگاه های صنعتی بنام (قورخانه) به تعلق دولت مغولی بمیان آمد که یکی از این کارگاه ها در خراسان در شهر طوس بود . در این دستگاه اسلحه و مهمات جنگی برای قشون تهیه میشد . در این کارگاه و امثال آن بهترین و ورزیده ترین صنعتگران را مورد استثمار قرار میدادند و بهر يك از آنان نان بخور نمیری داده میشد . (۱۸)

عمل استثمار به وسیله تجار و سوداگران و دلان تکمیل میشد . این عناصر مورد حمایت جدی حکام بودند . چون که مقاطعه مالیات شهرها و مخصوصاً طبقه پیشه‌ور شهری بوسیله آنها فراهم میشد . لهذا با انواع وسایل مردم پیشه‌ور را غارت میکردند و در بهترین منازل و عمارات شهر زندگي مینمودند . (۲۱) عده زیاد صنعتگران در عهد ارغون خان ، (« اینجو ») ارغون خان محسوب میشدند و حق خروج آزاد را نداشتند .

چنتور ، نخستین حاکم مغولی خراسان طی سال های ۱۲۳۰ - ۱۲۴۰ میلادی (۶۲۸ - ۶۳۸ هـ) وظیفه دار بود ، با انواع شکنجه ها از مردم پول و مال بگیرد و بگزانه خان بزرگ (چنگیز خان) بفرستد . بدین منظور او ، بیر همانه مردم را شکنجه میکرد تا نهفتگاه اموال خویش را نشان

در باره این دسته از صنعتگران رشیدالدین مطالبی بیان داشته که نشان میدهد در اثر اصلاحات غازان خان وضع پیشه‌وران و صنعتگران بهبودی حاصل کرده است . ازیرلیغ های صنعتگران « اینجو » از نظر حقوقی آزاد شده بودند و محصولات تولید شده آنها توسط خود آنها در بازار عرضه

۱۷ - برتلس : ناصر خسرو اسمعیلیان ص ۴۸ - ۱۸ - راوندی ، تاریخ اجتماعی ایران ج ۲ ص ۳۲۰ - ۳۲۹ - تاریخ ایران ترجمه کشاورز ص ۳۶۴ در قرن چهارم ردهم میلادی ، دستگاه صنعتی دولتی رابه نام (« ساس خانه ») (کارخانه صنعتی) مینامیدند (دستور الکاتب ج ۲ ص ۷۷ ، ۴۷۸) (۲۰) تاریخ ایران ترجمه کشاورز ص ۳۳۷ (۲۱) راوندی ج ۲ ص ۳۲۹ .

تری انتخا ب میگردند . بطور یکه وا صفی
دربدایع الوقایع نوشته میکند : در هر
ناحیه و ولایتی یکنفر سمت مهتری و کلا-
نتری اصناف را بمعده داشته است . (۲۴)
د راین دوره فن معماری و کاشی سازی
و نقاشی و فلز کاری و تذهیب کتب و خطا-
طی هنر مینا توری ، پارچه های نفیس
ابریشمی و پشمی وغیره بکمال شهرت و
پختگی رسید و منتج به مکتب یا سبک خا-
صی به نام سبک هراتی گردید و هر یک
از اهل فن در پرورش هنرش خلایقیت نشان
میدادند .

سیمای زندگی شهری :

چنانکه معلوم است ، در دوران قرون
وسطی ، درعهد قبل از غلبه مغول زندگی
شهری ، از جمله صنعت و تجارت ، دوران
شگفتگی و عالیتیرین مرحله توسعه خود
را میگذراند . مصنوعات صنعتگران شرق -
میان نه دارای شهرت و مشتری فراوان
بود و به کشورهای دور دست ، از طریق
راه ابریشم از خراسان به چین میرفت و یا
از چین به خراسان و بین النهرین و سر -
انجام به مصر حمل میشد . بین شهرها از
طریق راه های کاروان رو تجارت وسیعی
صورت میگرفت که در باره آنها در آثار
جغرافی دانان و جہانگردان قرون وسطی
اطلاعات مفصلي داده شده است مخصوصا

صفه و فروخته میشد که بر وثق تو لیدات
صنایع دستی و بالتبجیه بازار گمانی تکان
معینی میداد . (۲۲)

در زمان چوپانیان یا آخرین ایلخانان
بعد از ابو سعید ، در اثر پراگندگی فیو-
دالی و عملیات جنگی متوالی و مالیات
های پیدادگرانه مانند تمغا ، تکالیف دیو-
انی و اخراجات و زواید وغیره قسمت اعظم
طبقه تولید کنندہ یعنی پیشه وران محل
زندگی خود را ترک گفتند و رو بفرار نهادند .
این وضع بدتر از همان وضعی بود
که قبل از اصلاحات غازان خان (یعنی
هنگام سلطنت کیخا تو و باید و) وجود
داشت . (۲۳) ولی در دوره تیمور و پس
از آن در عهد شاه رخ ، زندگی پیشه وران
بتدریج رو به بهبود نهاد . و تیمور خود
اکثریت صنعتگران را به سمرقند و خرا -
سان جایگزین کرد و بتوسط آنها سمرقند
را عروس مشرق ساخت . معبدا در دوره تیمور -
دروضع پیشه وران تحول و تغییر مهمی
ظاهر نشد . مگر دوره طولانی حکومت
شاهرخ و سیاست مسالمت آمیز او در
رشد صنعت و تجارت و بهبود حال پیشه -
وران بی تاثیر نبود و ظاهرادر دوره او ،
اصناف و پیشه وران دارای اتحادیه -
های بوده اند و برای خود رئیس و کلان -

(۲۲) دستور الکاتب ج ۲ ص ۶۳ و جامع التواریخ رشیدی ج ۲ ص ۱۰۶۸ بعد .

(۲۳) دستور الکاتب ج ۱ بخش ۱ ص ۵۳۲ .

(۲۴) بدایع الوقایع از محمود و صفی هروی چاپ مسکو ج ۲ ص ۶۹۶ - ۶۹۷ .

امنیت صد ساله‌یی که در سایه استقرار حکومت سامانیان (۲۶۱ - ۳۸۹ هـ) پدید آمده بود سبب گردید که در خراسان صنایع ظریف فلزی رونق گیرد و مصنوعات دیگر دستی مخصوصاً پارچه‌های نخی و ابریشمی بیش از پیش تولید شود (۲۵) از صورت کالاها یی تجارتی این دوره پیداست که عده یی زیاد از پیشه‌وران در داخل شهرها بشفل، آهنگری، مسگری چراغ‌سازی، کفاشی، زرگری، بزازی، صرافی، اسلحه‌سازی، قفل‌سازی، کلامه‌دوزی، خامک‌دوزی، قالی و گلیم‌بافی، دباغی، قیچی‌سازی، شانه‌سازی، سوزن‌سازی، بتوبافی و تهیه ظروف برونزی و نقره‌یی، شیشه‌سازی، کاشی‌سازی و تهیه گاو آهن، چرم‌دوزی، رکاب و دهنه اسب و زین‌سازی، حصیربافی، کتاب‌فروشی و عطر‌فروشی و غیره حرفه‌ها اشتغال داشتند. به این ترتیب میتوان گفت که طبقه پیشه‌وران در دوران حکومت سامانیان، غزنویان، سلجوقیان طبقه موثر و فعالی در محیط اجتماعی و اقتصادی خود بوده‌اند. تا آنجا که چنگیزیان نیز این طبقه را حتی الا مکان از کشتن معاف مینمودند ولی اسیر کرده نگاه میداشتند. (۲۶)

در قرون یازده و دوازده زندگی شهری (صنعت و تجارت) پیشرفت محسوسی داشت و درسا به رشد صنعت و تجارت تואحد پول بجای سکه نقره، سکه طلا رایج شد (۲۷) خلاصه درین اوقات در کلیه رشته‌های اقتصادی و صنعتی پیشرفت‌های شگرفی به چشم میخورد.

تغییراتی که در اثر حمله صحرا نوردان مغول در کلیه شئون اقتصادی و اجتماعی بوجود آمد، زندگی شهری را نیز دربر گرفت، آهنگ سابقه پیشرفت زندگی شهری بشدت کاهش یافت و بر شدیشت صنایع دستی لطمه شدیدی وارد ساخت که تاثیر آن تا چند قرن بعد باقی ماند.

در دوران فرمانروائی مغول، زندگی شهری، صنعت و تجارت و همچنان وضع راه‌های کاروان رونق نسبت به قبل از مغول، هما‌نطور که در منابع این دوره ذکر شده، دروضع بسیار بدتری قرار داشت و هرگز تا سطح دوران قبل از مغول ارتقا نیافت.

در عهد سلطنت ایلخانیان، ابا قاسم خان (۱۲۶۵ - ۱۲۸۲) و ارغون خان هر چند اقداماتی برای رونق صنعت و تجارت شده بود ولی تا دوره سلطنت غازان خان به هدف منظور نرسید و بعلاوه موقتی بود. رونق محسوس حیات اقتصادی سرزمین‌های قایمه از جمله صنعت و تجارت بازمان حکومت غازان خان مصادف میشود و تا

(۲۵) صنایع ایران بعد از اسلام ص ۲۳۰

(۲۶) راوندی، تاریخ اجتماعی ایران ج ۲ ص ۳۱۹

(۲۷) دستورالکتاب ج ۲ سال ۱۹۷۶ ص ۵۹ (مقدمه)

در دورا ن اخیر (چوپانیا ن) راه ها ی کاروا ن رو در وضع بسیار خطر ناکی قرار داشتند و کاروانها در معرض غارت و چپاول قرار میگرفتند . در سیستم پولی نیز تغییرا - تی رخ میداد . در اثر او ضاعیکه به و جود آمده بود و پول از زش خود را از دست میداد و اغلب کالاهای فروخته نمیشدند - نمیشدند . بلکه با یک دیگر تعویض میکرد - یدند ، این امر شاهد بارز وضع زند گسی اقتصاد ی دورا ن تحت مطالعه ما ست . نظارت جدی بر قیمت اجناس کثیر المصرف در بازارها و وجود نداشت و قیمت ها ملا م اعضا فه میشد . (۲۹)

این هندو شاه نخبجوانی اطلاع میدهد که قیمت ذغال که توسط دلان خریداری میشد از دودینار تا ۱۵ ، ۱۶ و حتی ۲۰ دینار بالا رفته بود . او با تعجب میگوید :

دو دینار کجا و بیست دینار کجا ؟ (۳۰)
از متن دستور المکاتب پیدا است که ناظرین بازار (محتسب ها) مبلغ معینی بعنوان رشوه از قصابان ، نانوا یان و تجار و غیره اهل کسبه دریافت میداشتند و قصداً نظا - رت بر قیمت ها را ضعیف میکردند . (۳۱)
در دوره های بعد ی (تیموری) نیز کسی نتوانست جلو این گونه سوء استفاده ها را بگیرد .

حدی در دورا ن او لجاتیو ۷۰۴ - ۷۱۷ هـ (۱۳۰۴ - ۱۳۱۷ م) و در عهد سلسله جلاله - یریا ن - از زما ن سلطنت سلطان اویس مشاهد ه میگردد ، در مورد وضع صنعت و پیشه ورا ن باید متذ کر شد که در عهد ار غو ن خان قسمتی از پیشه ورا ن صنعتی در وضع بر د گان اسیر قرار داشتند و ((اینچو)) ی ار غو ن خان بشمار می آمد ند .

آنها در موسسات صنعتی و کارخانه ها کار میکردند و اساساً مشغول ساختن وسایل جنگی و نیز آلات زینت بودند که ایلخانان بان نیاز داشتند . این پیشه ورا ن و صنعت - گرا ن فاقد حق خروج آزاد و تولید آزاد مصنوعات صنعتی و فروش آنها بودند . احتمالاً امرای عالیرتبه کوچ نشین دیگر نیز دارای چنین صنعتگران از بردگان اسیر بودند که در همان وضع صنعتگران ار غو ن - خان قرار داشتند . (۲۸)

زندگی شهری ، صنعت و تجارت ، اساساً در عصر گیخا تو (۱۲۹۱ - ۱۲۹۵ م) و ((بایدو)) (۱۲۹۵ م) و نیز از پایا ن دورا ن فر ما نروائی سلطان ابو سعید و بعد از او در عهد سر بدارا ن خراسا ن و به خصوص در قلمرو چوپانیا ن (۱۳۴۴ - ۱۳۷۶ م) لحظات دشواری را میگذراند .

- ۲۸ - دستور الکاتب ج ۲ ص ۶۱ .
۲۹ - همان اثر همانجا .
۳۰ - همان اثر ج ۲ قسمت اول ص ۳۱۴ .
۳۱ - همان اثر همانجا .

فهرست مطالب سالنامه شماره (۴۷) سال ۱۳۶۰

شماره	مطالب:	از صفحه : الی صفحه :
	۱- بیانات ، مصاحبه ها و پیامهای بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.خ.ا. و رئیس شورای انقلابی ج.د. افغانستان	۱ - ۵۶
	۲- مسافرت رسمی بزرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی ج.د.خ.ا.	
	و رئیس شورای انقلابی ج.د. افغانستان به پراگ و بلغاریا	۵۷ - ۱۱۲
	۳ - بیانات سلطانعلی کشته‌مند رئیس شورای وزیران ج.د.ا.	۱۱۳ - ۱۳۸
	۴ - ششمین ، هفتمین و هشتمین پلینوم کمیته مرکزی ج.د.خ.ا.	
	و کنفرانس سرتاسری ج.د.خ. افغانستان	۱۳۹ - ۱۷۰
	۵ - د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت پلار وځنه ملی جبهه	۱۷۱ - ۲۱۲
	۶ - شعارهای کمیته مرکزی ج.د.خ.ا. بمناسبت سومین سالگرد انقلاب نور	۲۱۳ - ۲۱۶
	۷ - تجلیل از سومین سالگرد انقلاب ظفر نمون نور	۲۱۷ - ۲۳۴
	۸- شعار های کمیته مرکزی ج.د.خ.ا. بمناسبت اول می	۲۳۵ - ۲۳۶
	۹ - فرامین هیئت رئیسه شورای انقلابی ج.د. افغانستان	۲۳۷ - ۲۴۲
	۱۰- کنفرانسها و سیمینارها	۲۴۳ - ۲۹۲
	۱۱- اخبار مصور	
	۱۲- کرونولوژی داخلی	۲۹۳ - ۳۶۲
	۱۳- کرونولوژی خارجی	۳۶۳ - ۳۸۰
	۱۴- نظری به اوضاع مهم جهان در سال ۱۳۶۰ (نگارنده : داکتر ظاهر صدیق)	۳۸۱ - ۴۱۶

د افغانستان کالني

شماره:	مطالب :	از صفحه : الی صفحه:
۱۵-	کمیته پلانگذاری ج.د. افغانستان	۴۲۴-۴۱۷
۱۶-	وزارت مالیه	۴۴۲-۴۲۵
۱۷-	وزارت تعلیم و تربیه	۴۵۰-۴۴۳
۱۸-	وزارت صحت عامه	۴۶۲-۴۵۱
۱۹-	وزارت تحصیلات عالی و مسلکی	۴۸۲-۴۶۳
۲۰-	وزارت مغایرات	۴۸۶-۴۸۳
۲۱-	وزارت فواید عامه	۵۰۲-۴۸۷
۲۲-	وزارت آب و برق	۵۱۴-۵۰۳
۲۳-	وزارت اطلاعات و کلتور	۵۱۶-۵۱۵
۲۴-	دکړنی او حکمو اصلاحاتو وزارت	۵۶۸-۵۶۳
۲۵-	وزارت ترانسپورت	۵۷۸-۵۶۹
۲۶-	وزارت معادن و صنایع	۵۸۶-۵۷۹
۲۷-	وزارت تجارت	۵۹۴-۵۸۷
۲۸-	ستره محکمه ج.د. افغانستان	۶۰۴-۵۹۵
۲۹-	ریاست شئون اسلامی	۶۰۸-۶۰۵
۳۰-	ریاست عمومی اداره مرکزی احصائیه	۶۱۶-۶۰۹
۳۱-	ښاروالی کابل	۶۲۰-۶۱۷
۳۲-	سازمان دموکراتیک زنان افغانستان	۶۴۰-۶۲۱
۳۳-	سازمان دموکراتیک جوانان افغانستان	۶۵۰-۶۴۱
۳۴-	سازمان پیشاهنگان ج.د. افغانستان	۶۵۲-۶۵۱
۳۵-	اتحادیه های صنفی ج.د. افغانستان	۶۵۸-۶۵۳
۳۶-	سازمان صلح و همبستگی و دوستی ج.د. ۱۰ (نگارنده: ظریف صدیقی)	۶۶۴-۶۵۹
۳۷-	کنفدراسیون بین المللی زنان جهان (نگارنده: ظریف صدیقی)	۶۷۲-۶۶۵
۳۸-	نظام بهره برداری از زمین در افغانستان قرون وسطی (نگارنده: م.ا. سیستانی)	۷۶۰-۶۷۳

يادگړدها :

اداره سالنامه افغانستان ، از همکاري و مساعي مديريت محترم عکاسي کميته اطلاعاتي ، آزادس باختر و کار مندان محترم شعبات : زينگوگرافي ، لينوتايب ، مونوتايب ، صفحه بست ، صحافي و طبع حرو فسي رياست محترم مطابع دولتي کميته طبع و نشر : اظهار سپاس مينمايد .

* * *

هرگاه خوانندگان محترميکه حين استفاده مطالب سالنامه افغانستان که مبرا از نقص و عيب نخواهد بود به اشتباهات و اغلاط طباعتي برخوردند ، پوزش همکاران اداره سالنامه را قبول نمايند . نظرها ، مشورتها و همکاري شانرا در تهيه مطالب شماره آينده دريغ نفرمايند ، تانظرات و همکاري شان راحتو شه يي باشد ، کارکنان سالنامه را .

مدیر مسئول : عنايت الله

معاون مسئول : ذبيح الله

اعضای مسلکی : سپيلا (اميري) ، شيرين پرورد (رحيمي) و نسيمه (نوابي) .